UNOHDETTU KRISTUKSEN JA IHMISEN TARINA

Tutkimus Kristuksen ja ihmisen yhteisestä menneisyydestä ja tulevaisuudesta näkyvässä ja näkymättömässä todellisuudessa

Johanan

2026

ALKUSANAT

Aina ja kaikkialla ihminen on pohtinut omaan identiteettiinsä keskeisesti liittyviä kysymyksiä: Kuka minä olen? mistä minä olen tullut? ja mikä on perimmäinen syy olemassaololleni? Nämä kysymykset ovat olleet hänelle haastavia, sillä luonnostaan ihminen ei tiedä, mistä hän on tullut elämään tälle maapallolle eikä edes sitä, kuka hän on. Samanlaisia perimmäisiä kysymyksiä ovat olleet: Minne menen kuolemani jälkeen? ja mikä on elämäni tarkoitus? koska ihmisellä ei ole luonnostaan tietoa siitä, mihin hän päätyy kuolemansa jälkeen eikä siitä, mistä hänen elämässään on viime kädessä kysymys.

Tämän päivän luonnontiede tarjoaa ihmisille vastaukseksi ainoastaan sen, että ihminen on biologinen eliö tai organismi, joka on syntynyt isästään ja äidistään. Ei muuta. Mutta miten sellainen vastaus, joka ei mene ihmisen ulkonaista olemusta syvemmälle, voisi tyydyttää kyselijää, joka tajuaa olevansa pohjimmiltaan henkiolemus? Perimmäinen kyselijä on siis ihmisen kehon sisällä. Mistä se on tullut? Ja mitä sille tapahtuu, kun ihminen kuolee ruumiinsa puolesta? Siitähän on tietenkin kyse. Ihmiset, jotka ymmärtävät olevansa muutakin kuin vain biologisia organismeja, ymmärtävät, että perimmäiset vastaukset perimmäisiin kysymyksiin lähtevät tuonpuoleisesta todellisuudesta. Niitä ei voi tieteellisin välinein tutkia.

Jos voidaan olla yhtä mieltä siitä, että vastaukset ihmisen olemassaolon ja elämän perimmäisiin kysymyksiin kätkeytyvät tuonpuoleiseen todellisuuteen, mitään ristiriitaa tieteen kanssa ei ole, sillä tiede ei pysty tunkeutumaan näkymättömän todellisuuden alueelle. Tieteellä ei ole välineitä eikä halua sen tutkimiseen. Mistä sitten voidaan saada tietoa tuonpuoleisesta todellisuudesta? Vastaus on selvä: vain Jumala voi sitä antaa. Vain Hän, joka on tehnyt ihmisen, voi ilmoittaa hänelle, kuka hän on ja mistä hän on tullut. Mistään muualta vastauksia ei voi saada. Mutta onko Hän ilmoittanut?

Raamatun mukaan on olemassa näkymätön todellisuus, jota ei voi havaita silmillä eikä muillakaan ihmisen luonnollisilla aisteilla. Kun se on näkymätön, se jää myös tieteen teleskooppien ja mikroskooppien ulottumattomiin. Kuitenkin Raamatun mukaan se on olemassa. Jos ihminen uskoo Raamattuun, hän voi nähdä sen ”sisäisillä silmillään”, sillä usko on sen näkemistä, mitä luonnostaan ei voi nähdä. (Hepr. 11:1) Uskon avulla voidaan myös ymmärtää, että Jumala on luonut sekä näkyvän että näkymättömän luomakunnan ja että näkyvä on syntynyt näkymättömästä. (Hepr. 11:3) Ensin on siis ollut näkymätön luomakunta ja vasta siitä käsin on luotu näkyvä luomakuntamme. Apostoli Paavalin mukaan uskon olemus on sellainen, että se kiinnittää enemmän huomiota siihen, mikä ei näy, kuin siihen, mikä näkyy, sillä näkyvä kestää vain aikansa, mutta näkymätön kestää iankaikkisesti. (1. Kor. 4: 18) Usko tähtää siis näkymättömään, iankaikkisesti pysyvään todellisuuteen.

Toisaalta voidaan sanoa, että Raamatussa tiedot tuonpuoleisesta todellisuudesta ovat hajallaan eikä ole helppoa laatia yhtenäistä oppirakennelmaa siihen liittyvistä asioista. Raamatusta voidaan helposti löytää sieltä täältä kohtia, jotka koskevat näkymätöntä luomakuntaa tai joilla on selvästi yhteys iankaikkiseen menneisyyteen tai tulevaisuuteen. Kuitenkaan mitään yhtenäistä kertomusta, joka perimmäisellä tavalla paljastaisi ihmisen hengellisiin juuriin tai päämääriin liittyviä salaisuuksia, ei näyttäisi olevan. Tämän todettuani minua kiinnosti tietää, olisiko mahdollista koota nuo palaset yhteen ja liittää ne toisiinsa niin että palapelin päällä oleva kuva muodostuisi selkeäksi? Voitaisiinko nuo hajallaan olevat Raamatun kohdat koota yhtenäiseksi kuvaksi siitä, millainen näkymätön

todellisuus on, ja kertomukseksi siitä, mitä on aikoinaan tapahtunut siellä ja mitä tulee myöhemmin tapahtumaan?

Monet Raamatun kohdat todistavat siitä, että Isä Jumala, Kristus, Saatana, enkelit jne., ovat olleet olemassa jo ennen nykyisen maailman luomista. Mutta miten on ihmisen laita? Onko ihminenkin ollut olemassa jollakin tasolla jo ennen nykyistä maailmaa? Voisiko Kristuksen iankaikkinen kertomus sisältää myös ihmisen menneisyyden tarinan? Eihän voida kiistää sitä, että Kristuksella ja ihmisellä on ollut aivan erityinen suhde jo Raamatun alkulehdiltä lähtien. Ja voisiko Saatanallakin olla oma osuutensa ihmisen menneisyyden kertomuksessa? Lankesiko ihminen syntiin jo iankaikkisessa menneisyydessä? Ja olisiko olemassa jokin ihmiseen liittyvä pelastussuunnitelma, joka lähtisi iankaikkisesta menneisyydestä ja jatkuisi nykyisyyden kautta iankaikkiseen tulevaisuuteen. Olisiko kenties Kristuksen lunastustyö tässä maailmassa, ts. se evankeliumi, mikä on meille kristityille niin kallisarvoinen, osa tuota Jumalan iankaikkista suunnitelmaa? Olisiko siis perimmäisesti ihmisen elämässä kyse laajemmista asioista kuin vain tästä elämästä? Tämä asia alkoi kiinnostaa minua, jopa niin, että lähdin itse tutkimaan sitä Raamatusta - ja tämä kirja on syntynyt sen tuloksena.

Raamatun suurin salaisuus on Jeesus Kristus. Olemmeko ymmärtäneet, kuka Hän pohjimmiltaan on, ihmiskunnan Pelastaja ja Herra? Tiedämme, että Hän eli maailmassa noin 2000 vuotta sitten, mutta mihin Hän sitten meni? Ja mitä Hän oli sitä ennen? Tai kuka on Saatana, joka Raamatun mukaan lähti vastustamaan Jumalaa hamassa iankaikkisessa menneisyydessä? Toisaalta hänen sanotaan vaikuttavan tässäkin maailmassa jollakin yliluonnollisella tavalla. Tai kuka on Pyhä Henki, joka jo Raamatun toisessa jakeessa liikkui vetten yllä, kun maailmaa luotiin? Keitä ovat enkelit, keitä ovat henkivallat pohjimmiltaan? Mitä tapahtui iankaikkisessa menneisyydessä ja mikä on kaiken tulevaisuus?

Luultavasti vielä vähemmän on ymmärretty sitä, mikä on ihmiskunta pohjimmiltaan? Miksi se on ilmaantunut tälle maapallolle? Onko sen taustalla jokin salattu tarkoitusperä, jonka sen Luoja on suunnitellut? Mikä on sen kohtalo lopulta? Liittyykö tämän nykyisen maailman olemassaolo ja elämä johonkin Jumalan iankaikkiseen suunnitelmaan, joka alkaa avautua meille vasta, kun alamme ymmärtää jotakin tuon näkymättömän luomakunnan historiasta, mihin edellä viitattiin? Mikä on näkymättömän luomakunnan merkitys nykyisessä elämässämme? Mihin me menemme välittömästi tämän elämän jälkeen, ja mitä meille sen jälkeen tapahtuu?

Tässä on joukko kysymyksiä, joihin haluaisimme vastaukset. Kuitenkin käytettävissä olevat Raamatun selitysteokset antavat niihin vain vähän tai vain epämääräisiä vastauksia. Kysymykset ovat luonteeltaan perimmäisiä, äärimmäisiä, pohjaan asti tunkeutuvia, kaikkein syvällisimpiä, mitä ihminen voi kysyä. Voiko ihminen tunkeutua näin syvällisten asioiden keskelle, onko se mahdollista tai onko se edes luvallista? Se on mahdollista ja luvallista vain siinä määrin, kuin Jumala, kaiken taustalla oleva Luoja, on tehnyt sen mahdolliseksi. Minkään muun kuin Hänen ilmoituksensa kautta meillä ei ole mahdollisuutta hankkia tietoa näistä asioista. Mutta toisaalta, jos Jumala on ilmoittanut näistä asioista, meillä on toki lupa ja kaikki syy tutkia niitä ja uskoa niihin.

Vaikka näkymätön luomakunta on luonnolliselle järjelle käsittämätön, Raamatun mukaan se on täysin todellinen. Sielläkin on elämää aivan kuten meidän näkyvässä luomakunnassamme. Näkymätön luomakunta ei ole vain mielen tai mielikuvituksen tuote. Se on pysyvämpi ja todellisempi kuin meidän luonnostaan tuntemamme maa ja taivas. Jos

pääsisimme sinne jotenkin kurkistamaan, näkisimme siellä todennäköisesti enkeleitä ja mahdollisesti Kristuksenkin istumassa valtaistuimellaan, sillä he ovat siellä.

Raamatun mukaan näkymätön luomakunta ei edusta sellaista olemassaolon tasoa, millä ei ole mitään yhteyttä meihin tämän maailman ihmisiin. Päinvastoin sillä on suora yhteys meihin, sillä ihminen on sisäisen henkiolemuksensa puolesta osa näkymätöntä luomakuntaa. Ihminen on tavalla taikka toisella sieltä lähtöisin, ja sinne hän myös palaa luonnollisen elämänsä jälkeen. Raamattu antaa vihiä siitä, että aikoinaan tuossa näkymättömässä luomakunnassa tapahtui välirikko, jonka seuraukset kantautuvat meidän maailmaamme asti. Näkymätön luomakunta repeytyi kahtia Jumalan puolella oleviin ja Häntä vastustaviin voimiin. Myös ihminen ajautui syntiinlankeemuksen seurauksena eroon Jumalasta. Hyvä uutinen tässä kaikessa on kuitenkin se, että Jumala rakasti ja yhä rakastaa ihmistä. Jumalan suunnitelmana on pelastaa ensin ihminen ja vasta sitten tuhota vihollisensa. Siitä on paljolti kyse sekä näkyvässä että näkymättömässä luomakunnassa. Hän haluaa korjata sen, mikä on korjattavissa ja hävittää sen, mitä ei voi enää korjata. Hän haluaa palauttaa näkymättömän luomakunnan ja ihmiskunnan sellaisiksi, kuin ne aikoinaan olivat ennen Saatanan kapinaa ja ihmisen syntiinlankeemusta.

Näyttää siis siltä, että meidän ihmisten taustalla on jotakin, jonka juuret juontavat hamaan iankaikkiseen menneisyyteen, ja että vain sen kautta ihminen voi ymmärtää, kuka hän on tässä maailmassa. Se mitä sieltä paljastuu, ei ole vain merkityksetöntä pään tietoa, vaan Jumalan välittämää ilmestystietoa, joka rakentaa meitä itseämme. Se antaa meille motiivin elää ja päämäärän, jota tavoitella. Sieltä paljastuu, mikä on elämän tarkoitus Jumalan näkökulmasta, ja miten ihminen voi saavuttaa hyvän kuolemanjälkeisen elämän. Tämä kirja pyrkii antamaan raamatullisen vastauksen näihin kysymyksiin. Viime kädessä kirja pyrkii korottamaan ja kirkastamaan Jumalan suurta salaisuutta, Jeesusta Kristusta, jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkettyinä. (Kol. 2: 2-3).

11.11.2025

Johanan

UNOHDETTU KRISTUKSEN JA IHMISEN TARINA

SISÄLTÖ

ALKUSANAT 3
1 JOHDANTO 13
Syvällisiä kysymyksiä 13
Tieteen vastauksia 14
Tajunnan tietoon perustuvia kysymyksiä ja vastauksia 17
Uskoon tulemiseni vaiheet 22
Tutkimustehtävä 27
2 UUSI TESTAMENTTI 33
2.1 JOHDANTO 33
2.1 SYNOPTISET EVANKELIUMIT – IHMISEN POIKA 34
Jeesus - Ihmisen Poika 34
Kärsivä ja voittava Messias 37
Jeesuksen vertaukset taivasten valtakunnasta 39
Mitä Jeesus sanoi tuonpuoleisesta elämästä 48
2.2 JOHANNEKSEN EVANKELIUMI – JUMALAN SANA 50
Israelin Jumala 50
Messiaskuningas 55
Mitä muuta tärkeää Jeesus opetti? 61
2.3 PAAVALIN KIRJEET – SALATTU VIISAUS KRISTUKSESSA 67
Paavalin merkitys 67
Paavalin julistama evankeliumi 69
Jumalan iankaikkinen pelastussuunnitelma 73
Kristus ja ihminen iankaikkisessa menneisyydessä 75
Kristus ja ihminen tässä maailmassa 82
Mitä ihmiselle tapahtuu kuoleman jälkeen? 86
Mitä muuta Paavali opetti mystiikan alueelta? 92
Paavali ja juutalaisuus 98
Lopunaikaan liittyvät Paavalin profetiat 102

2.4 HEPREALAISKIRJE – YLIPAPPI IANKAIKKISESTA MENNEISYYDESTÄ 106
Juutalaisten Messiaskuningas iankaikkisesta menneisyydestä 106
Kristuksen ylimmäinen pappeus luonnollisessa maailmassa 109
Milloin usko Kristukseen sai alkunsa? 111
Menneiden maailmojen ja luonnollisen maailman tarinoiden yhdistyminen 113
2.5 PIETARIN KIRJEET – TAIVAALLINEN TEMPPELI 118
Evankeliumi 118
Elävät temppelikivet 119
Taivaat ja maat 119
2.6 ILMESTYSKIRJA – ILMESTYS KRISTUKSESTA YLILUONNOLLISISSA MAAILMOISSA 121
Vaikeasti avautuva kirja 121
Ilmestyskirjan alku (luvut 1-3) 122
Hengen menneisyyden tarina (luvut 12 – 19) 124
Luonnollisen maailman aika yliluonnollisesta näkökulmasta nähtynä (luvut 4 – 7) 131
Sielujen maailman lopun tarina (luvut 8 – 11) 136
Uusi taivas ja uusi maa (luvut 21- 22) 140
2.7 YHTEENVETO – UUSI TESTAMENTTI 142
3 VANHA TESTAMENTTI 150
3.1 JOHDANTO 150
Vanhan testamentin sisältö ja tulkinnalliset lähtökohdat 150
Monta merkitystasoa 152
3.2 AADAMIN JA EEVAN LUOMISKERTOMUS – ALKUPERÄISEN NÄKYMÄTTÖMÄN LUOMAKUNNAN TARINA 154
Johdanto 154
Aadam ja Eeva Paratiisissa 156
Syntiinlankeemus 159
Syntiinlankeemuksen seuraukset 161
Kain ja Abel 164
Siunattu sukukunta 165
Ihmiskunnan turmeltuminen 167
Vedenpaisumus 168
3.3 SEITSEMÄN PÄIVÄN LUOMISKERTOMUS – IHMISEN JA LUOMAKUNNAN UUDELLEENLUOMINEN 171

Ensimmäinen päivä 171
Toinen ja kolmas päivä 174
Neljäs ja viides päivä 179
Kuudes ja seitsemäs päivä 182
Loppulause 184
3.4 NIMRODIN AIKA (1. Moos. 9 – 11 ja Jobin kirja) – SAATANAN KAPINA 186
Lähtö arkista 186
Nimrod – kuka hän oli ja mitä hän teki? 188
Saatanan tarina 196
Mitä Jobin kirja kertoo pahuuden ja kärsimyksen ongelmasta? 199
Nimrodin ajan synkkä varjo 210
3.5 ISRAELIN PATRIARKKOJEN AIKA (1. Moos. 12-50) – TAISTELU YLIMMISTÄ SAASTUNEISTA TAIVAANTASOISTA 214
Johdanto 214
Abramin kutsu 221
Abrahamin liitto 223
Abraham ja Iisak 230
Iisak ja Rebekka 230
Jaakob, Lea ja Rakel 234
Joosef 237
Jaakobin ja hänen poikiensa usko 240
Patriarkkojen kuolema ja viimeiset toivomukset 245
3.6 EXODUS – HENKIEN MAAILMAN LOPUN TARINA 246
Johdanto 246
Israelilaisten lähtö Egyptissä 249
Tulo Jumalan pyhälle vuorelle ja liiton solmiminen 251
Lähtö Siinain vuorelta ja ilmestysmaja 260
Matkan päätösvaiheet 263
3.7 ISRAEL JA JUUDA - SIELUJEN MAAILMAN PUHDISTUS ALKAA 267
Johdanto 267
Sielujen maailman valloituksen alkutapahtumat 273
Joosuan aika 274
Tuomarien aika 276
Kuningas Daavidin aika 277
Kuningas Salomon aika 279

Pohjoisten heimojen ero ja pakkosiirtolaisuus 280
Juudan kuninkaiden aika ja pakkosiirtolaisuus..... 282
Pakkosiirtolaisuudesta paluu 284
Legenda..... 287
3.8 PITKÄ VAELLUS – SIELUJEN MAAILMAN PUHDISTUS JATKUU 288
Johdanto..... 288
Juutalaisten historia Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen..... 289
Juutalaisten/israelilaisten merkitys Jumalan pelastussuunnitelmissa 292
Profetiat sielujen maailman tapahtumien tulkkina 297
3.9 TUHATVUOTINEN VALTAKUNTA – SIELUJEN MAAILMAN PUHDISTUS PÄÄTTYY 309
Johdanto..... 309
Tapahtumat Tuhatvuotisessa valtakunnassa 310
Tuhatvuotisen valtakunnan ajan sielujen pelastusoperaatio 314
Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeinen aika ja uusi maa 320
3.10 PSALMIT – KUNINGAS DAAVIDIN USKO 322
Suppea sisällönanalyysi 323
Kristus psalmeissa 326
Ihminen psalmeissa..... 335
3.11 VIISAUSKIRJALLISUUS – PYHÄN HENGEN OLEMUS 341
Viisaus Vanhassa testamentissa..... 341
Pyhä Henki Uudessa testamentissa..... 345
Loppupäätelmät 350
3.12 YHTEENVETO - VANHA TESTAMENTTI 351
Kirjoitusten allegorinen tulkinta..... 351
Mitä johtopäätöksiä tästä voidaan tehdä? 358
5 JUUTALAINEN PERINNEKIRJALLISUUS 363
5.1 JOHDANTO 363
5.2 TALMUD – SUULLINEN TOORA 367
5.3 ZOHAR – SALAINEN TOORA 374
Yleistä Zoharista..... 374
Maailmankaikkeuden alku..... 376
Sefiroihin liittyvät metaforat..... 380
Juutalainen Jumaluus 386
Kristuksen ja ihmisen tarina Zoharissa..... 393

Ihminen nykyisessä ja tulevassa maailmassa 423
5.4 HENOKIN KIRJAT – YLILUONNOLLISIA TAIVASMATKOJA 438
Ensimmäinen Henokin kirja 440
Toinen Henokin kirja 452
Kolmas Henokin kirja 456
5.5 ALEKSANDRIALAINEN MYSTIIKKA 458
Juutalainen Filon 458
Varhainen kirkkoisä Origenes 463
5.6 YHTEENVETO - JUUTALAINEN PERINNEKIRJALLISUUS 470
LOPPUSANAT 475

1 JOHDANTO

Tutkimukseni kohde, tuonpuoleinen todellisuus, näkymätön luomakunta, iankaikkinen menneisyys ja tulevaisuus jne., ovat niin erikoislaatuisia ja epätavallisia, että ne vaativat selityksen. Siksi aloitan kirjani kertomalla siitä, miten kiinnostuin näistä asioista. Monta vuosikymmentä sitten, kun olin vielä nuori, en jaksanut pohtia uskonnollisia asioita. Mieleni oli kiinnittynyt kouluun ja harrastuksiini. Pyrin hankkimaan hyvät lähtökohdat tulevaa elämääni varten ja siinä sivussa nauttimaan siitä, mitä ympärillä oleva maailma tarjosi. Silti hiljaisina hetkinä ajatuksiini nousi kysymyksiä, jotka kumpusivat jostakin syvemmältä. Kyselin mielessäni: Mitä varten elän? Onko elämälläni jokin tarkoitus? Kuka minä oikeastaan olen? Onko näihin kysymyksiin lainkaan vastauksia? Vai onko tuolla jossakin joku, joka tuntee minut paremmin, kuin minä itse, ja tietää vastaukset kaikkiin minua koskeviin kysymyksiin?

Ymmärsin, miten tärkeitä kysymyksiä nämä olivat. Ymmärsin, että minun minäkuvani ja maailmankuvani ei voinut olla ehjä ellen pystyisi vastaamaan niihin. Lupasin itselleni, että elämäni aikana varaan riittävästi aikaa näiden asioiden selvittämiseen. En halunnut, että elämäni lopulla katuisin sitä, etten ollut paneutunut riittävästi näihin kysymyksiin, koska muut asiat olivat vallanneet ajatukseni ja tekemiseni. Seuraavassa kerron tarkemmin, miten päädyin tälle tielle tutkimaan elämän ja olemassaolon syvällisiä kysymyksiä ja kirjoittamaan niistä. Olkoon se johdantona tälle kirjalleni ja selityksenä sen erikoiselle aihepiirille.

Syvällisiä kysymyksiä

Jo ennen aikuisikää aloin pohtia mielessäni oman olemassaoloni peruskysymyksiä. Kuka minä olen? Mistä minä olen tullut? Miksi elän? Mikä on kohtaloni tämän elämän jälkeen? Miten voi olla mahdollista, että ihminen on täysin tietämätön niin keskeisesti hänen omaan olemassaoloonsa, tehtäväänsä ja tulevaan kohtaloonsa liittyvistä asioista? Asia jopa järkytti mielenrauhaani.

Henkilökohtaiset olemassaolonkysymykset liittyvät tietenkin koko maailman olemassaoloa ja tarkoitusta koskettaviin kysymyksiin. Miten ja miksi ympärillämme oleva maailmankaikkeus on syntynyt? Miten elämä on saanut alkunsa? Miten ja miksi ihminen on ilmaantunut maata asuttamaan? Jos osaisin vastata näihin, se varmasti auttaisi minua pyrkimyksessäni selvittää omia henkilökohtaisia olemassaolon ja kohtalon kysymyksiäni. Mutta vain osaltaan. Maailmassa voisi toki olla ihmisiä ilman minuakin. Miksi minä elän nyt ihmisenä maapallolla? Pelkkä tieteellinen selitys ihmisen syntymisestä maapallolle ei riittäisi selitykseksi minun henkilökohtaiselle ilmaantumiselleni tälle planeetalle. Mistä on syntynyt minuus, joka on tietoisen olemassaoloni ydin, ja miksi se ilmenee tässä fyysisessä ruumiissani, se oli minulle suuri arvoitus.

Syvälliset elämän ja olemassaolon kysymykset yhdistetään yleensä uskontoon. Vaikka kuuluin kristilliseen kirkkoon ja uskoin Jumalaan, en voi kuitenkaan sanoa olleeni tunnustuksellinen kristitty vielä nuorena teini-ikäisenä. En välittänyt uskonnollisista muotomenoista eikä minua kiinnostanut ulkoa opittavat opinkappaleet. Olin vielä nuori ja tiesin, että minulla olisi myöhemmin aikaa selvittää itselleni maailmankatsomuksellisia kysymyksiä. En halunnut leimautua minkään uskonnon kannattajaksi ennen kuin varmasti tiesin sen olevan oma valintani.

Vaikka uskoin Jumalaan, en tiennyt tarkalleen, missä Hän on tai millainen Hän on. Minusta vain tuntui, että Hänen täytyi olla kaiken elämän takana. Maapallon elämä ei ole voinut syntyä itsestään. Kaiken elämän takana täytyy olla Jumala, Luoja, joka jostain syystä kätkeytyy näkymättömiin näkyvän elämän taakse.

Raamatunmukainen luomiskertomus ihmetytti minua. Se vaikutti minusta enemmänkin arvoitukselliselta sadulta kuin vakavasti otettavalta kuvaukselta maailman elämän alusta. Noihin aikoihin uskoin koulun oppikirjoihin, joissa koko tieteen arvovallalla ja mitään vaihtoehtoja esiin tuomatta esitettiin, että elämä on syntynyt kehittymällä pitkän ajan kuluessa. Vaikka uskoin elämän syntyneen kehittymällä, olin kuitenkin sitä mieltä, että se ei ollut syntynyt itsestään, kuten annettiin ymmärtää. Käsitykseni oli, että elämä on syntynyt Jumalan Hengen vaikutuksesta siten, että tämä Henki oli vetänyt elämää eteenpäin ja tehnyt siihen haaroja ja muunnoksia toteuttaakseen kaiken sen monimuotoisuuden.

Tämä tieto ei kuitenkaan ollut varsinaisesti se, mitä olin etsimässä. Minä etsin tarkoitusta elämälleni. Minusta näytti, että ympärilläni olevassa yhteiskunnassa ihmiset elivät elämäänsä ilman selkeää suuntaa tai tarkoitusta. Ihmiset syntyivät, kasvoivat aikuisiksi, tekivät työtä hankkiakseen itselleen toimeentulon, vanhenivat ja hetken päästä kuolivat. Ainoa elämisen tarkoitus sillä välillä oli elämän siirtäminen seuraavalle sukupolvelle. Eikö elämällä tosiaankaan ollut mitään muuta merkitystä? Jos Jumala on luonut tämän maailman, niin kuin oletan, sillä täytyy olla jokin syvällisempi syy ja tarkoitus. Pelkkä elämän jatkaminen maailmassa ilman mitään päämäärää ei voinut olla Jumalan luomistyön tarkoitus. Jokin osa minun sisälläni oli levoton ja aivan kuin huusi taivasta kohti: Jumala! Kuka minä olen? Mitä varten minä olen täällä?

En ollut vielä vakaumuksellinen kristitty, mutta en hyväksynyt yleistä käsitystä, että absoluuttista totuutta ei ole. En voinut hyväksyä, että totuus olisi vain sitä, mitä ihmiset keskimäärin tai kukin erikseen ajattelevat totuuden olevan. En voinut hyväksyä sitä, että totuus voisi olla missään määrin suhteellinen tai muuttuva käsite. Jos on olemassa persoonallinen Jumala, joka on tämän maailmankaikkeuden luonut, silloin Hän on totuus ja Häneltä pitäisi kysyä, mitä varten Hän on sen tehnyt. Jos Jumala on olemassa, myös absoluuttisen totuuden täytyy olla olemassa.

Toisaalta minussa oli aimo annos nuorelle ihmiselle tyypillistä kriittisyyttä. En halunnut antautua suin päin uskontojen maailmaan, vaan halusin ensin selvittää itselleni, mitä nykyaikainen tiede tietää ”totuudesta”. Tieteen eri aloilla on tutkittu maailmankaikkeutta mikro- ja makrotasolla, monesta eri näkökulmasta ja monilla menetelmillä. Minun oli syytä tietää ainakin jotakin siitä, mitä oli saatu selville. Kuitenkin, halusin itse arvioida tieteen saavutuksia ja tehdä niistä omat johtopäätökseni. Myöhemmin huomasin, että omat johtopäätökseni tieteen saavutuksista poikkesivat koko lailla siitä, mitä tieteen piirissä niistä yleisesti ajatellaan. En arvostellut tutkimustuloksia, päinvastoin uskoin niihin, mutta juuri ne todistivat minusta toista, kuin mitä useimmat tiedeihmiset selittivät niiden todistavan.

Tieteen vastauksia

Voisivatko inhimillisen tiedon parhaat asiantuntijat, fyysikot, kemistit, biologit, astronomit jne. antaa selityksen minun olemassaolon ongelmiini? Yritin ottaa asiasta selvää. Kävin ahkerasti kirjastossa ja vietin pitkiä aikoja kirjojen parissa. Luin kaikenlaista yleistajuista tieteellistä kirjallisuutta ja yritin muodostaa kokonaiskäsityksen tieteellisen tiedon rajoista.

Minulle syntyi hyvin kaksijakoinen suhde tieteeseen. Olin toisaalta kiinnostunut sen saavutuksista, mutta toisaalta en luottanut sen mahdollisuuksiin selvittää elämän ja olemassaolon peruskysymyksiä. Arvostin sen loogisia rakenteita, mutta minua ärsytti sen rajoittunut tapa tarkastella elämän ilmiöitä ja materiaalilähtöisyys. Olin varma, että se ei ollut tavoittanut sitä, mikä on olevaisessa oleellisinta, eikä se niin ollen pystyisi vastaamaan sisäiseen etsintääni. Mutta jotakin voisin kuitenkin tieteestäkin oppia.

Jo nuorella iällä luin kirjan, joka käsitteli suhteellisuusteorian perusteita. Albert Einsteinin kehittämä suhteellisuusteoria on yksi aikamme tieteen suurista saavutuksista. Yllättäen kirja muodostui tärkeäksi minullekin oman maailmankuvani hahmottumisen kannalta.[1] Siinä julistettiin, että avaruus on kolmiulotteinen pinta, joka kaareutuu neljännen ulottuvuuden suuntaan. Yritin muodostaa mielessäni kuvan tällaisesta pinnasta, mutta se ei onnistunut. Luonnollinen mielemme tai mielikuvituksemme ei kykene tällaisen kolmiulotteisen pinnan hahmottamiseen, mutta sen sijaan voimme kuvitella mielessämme kaksiulotteisia pintoja, jotka kaareutuvat kolmannen ulottuvuuden suuntaan. Sellainen olisi esimerkiksi avatun sateenvarjon pinta. Vaikka avaruus on kolmiulotteinen, ts. siinä on yksi paikan ulottuvuus enemmän, ja se kaareutuu neljännen ulottuvuuden suuntaan, samanlainen pinta se kuitenkin periaatteessa on. Tajusin silloin, että avaruuden pinnan ulkopuolella on ulottuvuus tai kenties useita, joita me emme tunne. Siellä on tilaa näkymättömälle luomakunnalle, jos haluamme sellaiseen uskoa.

On olemassa muitakin ulottuvuuksia kuin sijainnin määrittelemiseen tarvittavat kolme ulottuvuutta ja aika. Useimmat tieteen lajit pysyvät näiden ulottuvuuksien sisällä ja ovat haluttomia tutkimaan ilmiöitä, jotka eivät asetu niihin raameihin. Kuitenkin avaruuden pinnan ulkopuolella voi olla paljonkin ulottuvuuksia tai muita vastaavanlaisia pintoja, joita meidän aistimme eivät tavoita. Välttämättä näiden muiden ulottuvuuksien tai pintojen ei tarvitse olla samanlailla aineeseen sidottuja kuin meidän avaruutemme. Tämä tieto antoi minulle ikään kuin luvan laajentaa käsitystäni olevaisen luonteesta. Jos haluan uskoa yliluonnollisiin ulottuvuuksiin, se on tieteen näkökulmasta täysin hyväksyttävää. Jos haluan uskoa Jumalaan ja henkivaltoihin siellä, sekin on älyllisesti hyväksyttävää siitä huolimatta, että tiede ei ottaisi niitä mukaan maailmanselitykseensä. Omassa mielessäni maailmankaikkeuden yliluonnolliset ulottuvuudet ja Jumala alkoivat saada yhä enemmän sijaa.

Sitten luin erään tunnetun suomalaisen ydinfyysikon kirjoittaman kirjan.[2] Fysiikassa tutkitaan ”kuollutta ainetta”, joten on ilmeistä, että siinä tarvitaan kaikkein vähiten oletusta yliluonnollisen olemassaolosta. Kuitenkin on mielenkiintoista todeta, että fysiikassakin aineen perimmäisen olemuksen ymmärtäminen on osoittautunut vaikeaksi. Kvanttimekaniikan tasolla aineen olemus lähestyy epäkonkreettista olomuotoa, jolloin sitä on kuvattava osittain abstraktein termein. Yksittäisen hiukkasen sijaintia ei pystytä tarkasti määrittelemään, vaan sille voidaan antaa vain todennäköisyystilastollinen arvio. Tämä tarkoittaa, että hiukkasen hetkelliseen sijaintiin vaikuttaa paitsi tietty mekaaninen syy myös selittämätön, irrationaalinen syy, sattuma. Huomasin, että tässä avautuu hengelle, jos

---

[1] Nevanlinna, R., ”Suhteellisuusteorian periaatteet”. WSOY 1963.

[2] Laurikainen, K.V., ”Fysiikka ja usko” WSOY 1978.

sellaiseen haluamme uskoa, mahdollisuus vaikuttaa aineellisen maailman asioihin. Tarkoitan tätä: jos uskomme olevamme pohjimmiltamme henkiolemuksia, ja että tämä henkiolemuksemme on hienosti yhdistetty ruumiiseemme, se periaatteessa voi vaikuttaa pelkästään tahdonvoimallaan aivojemme toimintaan ja sitä kautta koko ruumiimme toimintaan. Tätä ei kirjassa sanottu suoraan, vaikka sen kirjoittaja olikin kristitty, mutta minä tein tämän päätelmän. Ainekin on tietyllä tavalla hengellistä, tai ainakin sellaista, että henki voi päästä vaikuttamaan siihen sen kaikkein hienoimmalla tasolla.

Nykyaikainen tiede, jolla tarkoitan tässä pääasiasiassa luonnontieteitä, on asettanut itselleen tiukat raja-aidat, joiden yli ei saa mennä. Voidaan sanoa, että tiede rajoittaa itsensä tunnettuihin ajan ja paikan ulottuvuuksiin. Lisäksi tiede asettaa vaatimuksia tutkimusmenetelmille. Tieteellisiksi katsotaan ainoastaan sellaiset tutkimukset, joissa käytetään empiirisiä tutkimusmenetelmiä ja joissa asioiden syy-seuraus-suhteet pystytään ilmaisemaan yleisesti tunnettuja ja kaikille ymmärrettäviä käsitteitä käyttäen. Käytännössä tämä tarkoittaa rajoittumista viidellä aistilla havaittavaan ympäristöön. Tieteen piiriin ei ole haluttu ottaa mitään hengellisyyteen tai subjektiiviseen kokemukseen viittaavaa, koska se aiheuttaisi liikaa epämääräisyyttä ja tulkinnanvaraisuutta. Näitä tieteen puhtaita linjoja on haluttu varjella siitäkin huolimatta, että mahdollisesti tiedon syvin olemus jäisi silloin tavoittamatta. Jos tiede haluaa rajoittaa itsensä ainoastaan aisteillamme havaittavaan aika-avaruuteen ja elämän olemassaolon perusteet ovat sen ulkopuolella, onko silloin tiede lainkaan oikea väline perimmäisen totuuden etsintään?

Vielä tutkin biologian oppikirjoja. Biologia tutkii ”elävää ainetta” ja elämän eri muotoja maapallolla. Se ei ole kuitenkaan pystynyt selittämään elämän synnyn arvoitusta, ts. sitä, miten kuolleesta aineesta tulee elävää ja miten elämä kaikessa monimuotoisuudessaan on ilmaantunut maapallolle. Monet tiedeihmiset uskovat, että elämä on syntynyt maapallolle sattumalta pitkän ajan kuluessa. Eräiden mielestä elämän syntyminen voitaisiin selittää sillä, että jokin monimutkainen kemiallinen yhdiste syntyisi sattumalta erityisolosuhteissa pitkän ajan kuluessa. Tämä päättely oli mielestäni jo lähtökohdiltaan virheellinen, koska se näyttäisi perustuvan käsitykseen, että elämä on pohjimmiltaan vain kemiallisia yhdisteitä. Vaikka elämään liittyy aineellinen taso, se mielestäni oli pohjimmiltaan jotakin aivan muuta kuin fysiikkaa tai kemiaa. Lisäksi, vaikka hyväksyisimme tämän lähtöoletuksen, tuon monimutkaisen molekyylin syntyminen sattumalta olisi äärimmäisen epätodennäköistä, koska sitä vastustaisivat termodynamiikan lait, joiden vaikutuksesta monimutkaisilla yhdisteillä on taipumus hajota eikä kasvaa. Termodynamiikan lait, jotka vaikuttavat kaikkialla luomakunnassa, lisäävät epäjärjestystä, ja pitkä aika vain varmistaa hajoamisen prosessin lopputuloksena. Vain eräs merkillinen ilmiö, jota kutsutaan ”elämäksi”, pystyy vastustamaan termodynamiikan lakeja ja synnyttämään elävässä luonnossa esiintyvää järjestystä. Elämä ei siis synny sattumalta syntyneistä monimutkaisista molekyyleistä, vaan monimutkaiset molekyylit ovat syntyneet elämänimisen ilmiön vaikutuksesta. Minusta näytti ilmeiseltä, että aineellinen elämä voi syntyä vain, jos ulkopuolinen elämän henki pääsee yhdistymään kuolleeseen aineeseen.

Monet tiedeihmiset myöntävät, että elämän syntyminen kuolleesta aineesta on mahdotonta. Silti he eivät korosta tätä asiaa, koska he eivät halua rikkoa sitä evoluutioteoreettista uskomusjärjestelmää, joka on saanut määräävän aseman koulu- ja yliopistomaailmassa. Ratkaisevaksi asiaksi muodostuu näiden tiedeihmisten oma henkilökohtainen maailmankatsomus. Jos he eivät usko Jumalaan, he antavat äänensä evoluutioteorialle, vaikka joutuisivatkin myöntämään, että kaikkia sen väitteitä ei voida tieteellisesti todistaa. Ja vaikka monet uskoisivat Jumalaan, hekin tiedeyhteisön pakottamina joutuvat

kirjoittamaan asioista niin, kuin Jumalalla ei olisi elämän synnyssä mitään tekemistä. Näin tutkimusmaailma on kehittänyt ”tiedeuskonnon”, jossa ei vaadita enää empiirisiä tutkimuksia tai tieteellistä näyttöä ylipäänsä elämän synnystä puhuttaessa. Riittää, että moni arvovaltainen professori asettuu tukemaan sitä.

Solujen sisäisestä aineenvaihdunnasta ja lisääntymisestä on saatu viime vuosikymmeninä paljon uutta tietoa. Tiedetään, että jokainen solu muodostaa äärimmäisen mutkikkaan ja herkän koneiston, joka taidokkaasti suorittaa sille ominaisia toimintoja. Tieteen saavutuksista riemuitsevat tiedemiehet unohtavat kuitenkin helposti sen tosiasian, että kaikki nämä solunsisäiset toiminnot ovat mahdollisia vain elävässä solussa. Jokin vaikeasti määriteltävä asia, jota voi vain luonnehtia epätieteellisellä termillä ”elämä”, vaikuttaa oleellisesti solun käyttäytymiseen. Solu on joko elävä, jolloin kaikki sen elintoiminnot toimivat suurenmoisella tavalla, tai se on kuollut, jolloin kaikki, mitä siinä on, mätänee termodynamiikan lakien mukaisesti. Vaikka kaikki perimän salaiset koodit ja toimintamekanismit tunnettaisiin aineen tasolla, on kuitenkin elämän arvoitus pohjimmiltaan edelleen selvittämättä.

Eliökunnan kehittyminen alkeellisista elämän muodoista nykyiseen monimuotoisuuteen on selitetty evoluutioteorian avulla, jonka perusteet esitettiin 1800-luvun puolivälissä. Sitäkin vastaan voidaan esittää monia kriittisiä kysymyksiä, ja monet seikat puhuvat sitä vastaan. Asiat, jotka Charles Darwin esitti todistukseksi teoriansa puolesta, ovat yksi toisensa perään osoittautuneet ongelmallisiksi tai vääriksi. Kaikkein suurin ongelma liittyy solun sisäiseen informaatioon, jonka teorian mukaan tulisi kasvaa spontaanisti ja sattuman lakeihin perustuen. Informaation kasvu sattumaan perustuen on kuitenkin samanlainen tieteellinen mahdottomuus kuin elämän ilmaantuminen ylipäätään. Kumpikaan ei ole mitenkään loogisesti selitettävissä. Omassa mielessäni solun syntymiseen ja kehittymiseen liittyvät mahdottomuudet murensivat täysin evoluutioteorian perusteet tieteellisenä elämän selityksenä.

Mutta vaikka oletettaisiin, että tiede pystyisi selittämään elävien solujen syntymekanismin ja ihmisruumiin evoluution arvoituksen, se ei kuitenkaan selittäisi sitä, mitä pidin ihmiselle oleellisimpana. Mistä ovat syntyneet tahto, tunteet ja tajunta, jotka ovat nk. sielullisia ominaisuuksia. Tai mistä ovat syntyneet vielä hienommat ihmisen ominaisuudet kuten, usko, toivo, rakkaus, kärsivällisyys, myötätunto jne. Parhaimmillaankin biologia pystyisi selittämään vain ruumiin syntymisen tähän maailmaan, mutta ei niitä ihmisen sielullisia tai muita ominaisuuksia, jotka varsinaisesti tekevät hänestä ihmisen. Kuten edellä totesin, tiede ei ole pystynyt selittämään edes elävän ruumiin syntymistä. Kaikki suuret kysymykset ihmiseen liittyen ovat siis edelleen tieteeltä selittämättä.

Mitä pitemmälle uppouduin tieteen maailmoihin, minusta näytti yhä selvemmältä, ettei tiede pystyisi minun ongelmiani selvittämään. Ei minulla ollut mitään tiedettä vastaan sinänsä. Toki tiede pystyy hankkimaan arvokasta tietoa monilla alueilla, mutta ottaessaan ohjelmaansa tutkia elämän ja olemassaolon peruskysymyksiä, se on osoittanut heikkoutensa ja kykenemättömyytensä. Niihin kysymyksiin sillä ei ole mitään annettavaa.

Tajunnan tietoon perustuvia kysymyksiä ja vastauksia

Kun sitten näytti siltä, etten tieteen avulla pääsisi kovinkaan pitkälle, aloin luottaa enemmän omaan tajunnan tietooni. Nuorena aikuisena tein päätelmiä itsestäni ja suhteestani Jumalaan omaa sisintäni tutkistelemalla. Sisäinen tietolähteeni ilmaisi jo

varhaisessa vaiheessa, että asiat, joihin halusin vastauksia, olivat olemukseltaan sellaisia, että luonnontieteen tunnustamat ulottuvuudet eivät riittäisi niiden selittämiseen. Ongelma ei ollut siinä, että tieteellä ei ole käytettävissään riittävän pitkää kaukoputkea päästäkseen maailmankaikkeuden alkulähteille tai riittävästi suurentavaa mikroskooppia selvittämään elämän synnyn arvoitusta. Ongelma oli siinä, että se minuus, jonka itsessäni tajusin syvimmäksi olemukseksi, liikkuu täysin muissa ulottuvuuksissa kuin, missä tiede pysyttäytyy.

Kuka minä olen?

Oli jotakin erikoista siinä, että minuuteni oli syntynyt maailmaan. Se, että maailma oli täynnä ihmisiä, oli suuri ihmetykseni kohde, muttei suurin. Suurin oli se, että minä olin heidän joukossaan.

Tieteellinen selitys omalle olemassaololleni maailmassa on tämä: Minä olen ihminen, isästäni ja äidistäni syntynyt. Minä olet syntynyt biologisen prosessin tuloksena äitini luovuttamasta munasolusta ja isäni luovuttamasta siittiösolusta. Kun niistä muodostunut hedelmöittynyt munasolu lähti moninkertaistumaan, minä synnyin monimutkaisen embryologisen prosessin kautta. Tämä on tieteellinen selitys minun olemassaololleni. Mutta minulle se ei ollut puoliksikaan totta.

Tietenkin minun oli myönnettävä, että olin syntynyt ihmiseksi. Sekin, että osa minusta on syntynyt biologisen prosessin tuloksena isästäni ja äidistäni, on totta. Mutta se, mikä näin syntyi, ei ollut koko minuuteni, vaan vain sen näkyvä osa. Se ydin minuus, jota olin etsimässä, ei ollut syntynyt tällä tavalla. Se ei ollut minkään biologisen prosessin tulos.

Minuus, jonka koin itsessäni, ei voinut syntyä jonkin biologisen ketjun päästä. Tuhansien vuosien (evoluutioteorian mukaan miljoonien vuosien) ajan ihmisen biologinen ketju oli edennyt sukupolvesta toiseen muutaman kymmenen vuoden jaksoissa, määrällisesti lisääntyen ja monella tavalla haaroittuen, ilman että minulla oli ollut siinä mitään osaa. Sitten yhtäkkiä, erään biologisen ketjun päästä, synnyin minä. Tämä oli minulle täysin selittämätöntä. Se oli yhtä suuri ihme kuin elämän syntyminen kuolleesta aineesta. En voinut sitä uskoa.

Sillä eihän se, että maailmassa on ihmisiä, ole mikään selitys sille, että minä olen syntynyt tänne. Eikä se, että isäni ja äitini päätti hankkia lapsen, ole mikään selitys sille, että juuri minä synnyin heidän lapsekseen. Minulle ihmisen minuus oli paljon enemmän kuin soluista rakentunut ihmisen keho, joka on syntynyt biologisesti edellä mainitulla tavalla. Minulle minuus oli yliluonnollinen, jopa jumalallinen käsite. Se, että saatoin tietoisesti kokea olevani ”minä”, oli minulle suuri ihmetyksen aihe. Se oli ihme, joka ei selity vain sillä, että maa kantaa päällään eläviä organismeja. Tässä ei ollut kyse vain kriittisestä suhtautumisesta evoluutioteoriaan, vaan ylipäänsä minuuden ilmaantumisen ihmeestä keskelle biologista maailmaa.

Mitä enemmän pohdin tätä asiaa, sitä vakuuttuneemmaksi tulin intuitiivisesta päätelmästäni: Oman tietoisuuteni ilmestymisessä tähän maailmaan oli jotakin tieteellisesti selittämätöntä. Kun vain ajattelin itseäni tässä maailmassa, tiesin, että olen jotakin enemmän kuin vain ruumiini. Vaikka ruumiini syntyi biologisen prosessin kautta, sisäisen minuuteni ilmaantuminen tähän ruumiiseen ei ollut biologisesti selitettävissä. Ne edustavat kahta eri maailmaa. Tietoisuus omasta minästä, joka tuntee, tajuaa, ajattelee, harkitsee ja tekee päätöksiä, edellytti itsenäistä, ruumiista riippumatonta olemassaoloa, koska ruumis ei voi sellaisia ominaisuuksia tuottaa. Tietoisuuteni ydin, jota kutsuin sielukseni, oli osa

toista käsitemaailmaa, joka on luonteeltaan näkymätön ja hengellinen. Se ei ollut lainkaan biologista käsitemaailmaa, vielä vähemmän kemian tai fysiikan käsitemaailmaa, jota joidenkin mielestä biologiakin perimmäisesti on.

Mitä ihmisen ruumiiseen tulee, minä ajattelin, että se on kasviin verrattavissa oleva biologinen organismi. Se syntyy läheisesti samalla tavalla kuin kasvit siemenestä ja elää elämäänsä, kunnes se vanhenee ja kuolee. Siinä on jotakin, joka tekee sen eläväksi ja säätää sen eliniän. Mutta se ei ole ihminen perimmäisesti. Intuitiivinen tietolähteeni kertoi, että se ydin minä, joka varsinaisesti olen, oli jo ennen biologista ruumistani ja että se myös jää olemaan ruumiini kuoleman jälkeen. Kun ruumiini kuolee, minä lennähdän jonnekin muualle.

Minulle ruumiini oli jotakin, joka yhdistää minut tähän maailmaan. Minut on pantu elämään ruumiini kautta ja ruumiini ehdoilla. Minun on pidettävä ruumiistani huolta, jotta pysyisin elävänä tässä maailmassa. Ruumiissani on näköaisti, joka antaa minulle kyvyn ymmärtää, millainen tämä maailma on. Tavallaan ruumiini toimii siis välineenä, jonka avulla voin nähdä ja toimia siinä ympäristössä, mihin minut on pantu elämään. Ruumiissani on myös kuuloaisti, joka antaa minulle kyvyn kommunikoida toisten ihmisten kanssa ja tuntoaisti, joka suojelee minua vahingoittamasta ruumistani. Aivoni epäilemättä auttavat minua ajattelemaan tämän maailman tasolla. Monimutkaiset toiminnot ruumiissani toimivat minun hyväkseni ilman että minun tarvitsee edes ajatella niitä. Ruumiini on siis erinomaisesti tehty, suorastaan käsittämättömän hyvin. Kyse ei siis ollut siitä, että olisin aliarvioinut ruumistani. Tiesin hyvin, että voidakseni elää tässä maailmassa tarvitsin ruumistani.

Mutta mikä on se osa minussa, joka viime kädessä tuntee ja tajuaa? Mikä on se perimmäinen minä, joka viime kädessä näkee ja kuulee? Tai mikä on se tietoisuuden ydin minussa, joka ymmärtää, ajattelee, tahtoo ja tekee itsenäisiä päätöksiä? Se on minun sieluni, joka on erityisellä tavalla yhteydessä ruumiiseeni. Se on varsinainen minäni, joka on sopeutunut toimimaan ruumiini kanssa siten, että elämäni luonnollisessa maailmassa on mahdollista. Ruumis itsessään ei pysty näkemään, ei kuulemaan, ei ymmärtämään, ei tajuamaan, ei ajattelemaan eikä tahtomaan itsenäisesti. Aineella ei ole tällaisia ominaisuuksia, eikä kone pysty niihin. Myöskään biologinen organismi ei suoriudu niistä perimmäisesti, vaikka se voi antaa aistimuksille sisältöä.

Minä pystyin jopa käskemään ruumistani liikkumaan, tekemään työtä tai lepäämään. Miten se voisi olla mahdollista, jos minä ja ruumiini olisivat sama asia?

Tunne, tajunta, tahto, luovuus, tavoitteellisuus ja vastuuntunto, ovat käsitteellisesti jotakin aineellisen maailman ulkopuolella olevaa. Ne ovat jumalallisia ominaisuuksia. Minun kehoni sisällä on täytynyt tapahtua kahden maailman kohtaaminen, näkyvän ja näkymättömän.

Eihän tietenkään ollut kyse siitä, että vain minä olisin jotakin erinomaista. Tietenkin tämä asia koski kaikkia ihmisiä. Hekin todennäköisesti ymmärtäisivät sen, jos vain pysähtyisivät sitä ajattelemaan. Niinpä kuka tahansa voisi panna oman minuutensa sille paikalle, josta puhun. Jokaisen on kuitenkin ymmärrettävä nämä asiat ”subjektiivisesti” omassa itsessään. Näitä asioita ei voi selittää tai ymmärtää ”objektiivisesti”, ikään kuin vain ihmisiä ulkonaisesti tarkkailemalla.

Mistä olen tullut?

Ryhdyin hieman leikkimään ajatuksillani. Samoihin aikoihin, kun äitini synnytti minut, miljoona muuta äitiä synnytti lapsen eri puolilla maailmaa. Minusta tuntui, että sieluni, jonka koin asuvan kehossani, olisi periaatteessa voinut tulla asumaan keneen tahansa näistä lapsista. Olisin voinut syntyä aasialaiseksi, afrikkalaiseksi tai amerikkalaiseksi tai miksi muuksi tahansa. Ja jos olisi niin käynyt, en olisi osannut itse sitä ihmetellä. Tai jos olisin syntynyt viime vuosisadalla, en olisi osannut sitäkään itse ihmetellä. Siinä tapauksessa olisin vain elänyt siinä kehossa, jonka olisin saanut. Toisin sanoen tajusin, että minun persoonani kaikkein syvimmässä merkityksessä ei ollut sidoksissa siihen ruumiiseen, johon olen syntynyt. Minulla oli sielu, joka oli jostakin syystä tullut asumaan juuri tähän kehooni.

Eniten minua ihmetytti kysymys, miksi ylipäänsä olin syntynyt tähän maailmaan. Ennen ilmaantumistani tähän maailmaan, maailmassa oli elänyt miljardeja ihmisiä. Miksi minun piti syntyä tänne? Ajatelkaamme maapallon väkiluvun kasvua. Se kasvaa jatkuvasti jopa kiihtyvällä nopeudella. Tulisiko silloin vastaan jokin luonnonlaki tai tilastollinen välttämättömyys, että minun olisi ilmaannuttava maailmaan? Ei, päinvastoin tilastollisesti katsoen todennäköisyys pienenisi. Jos menneinä aikakausina en ollut syntynyt maailmaan, mikä pakottaisi minut syntymään myöhemminkään?

Tämän maailman ihmiskunta olisi siis voinut vallan mainiosti jatkaa olemassaoloaan ilman minuuteni ilmaantumista heidän joukkoonsa. Sitä paitsi minuuteni ilmaantuminen ei herättänyt kenessäkään mitään suurta ihmetystä. Toiset ihmiset näkivät minussa vain tavallisen ihmisen, yhden miljoonien joukossa. Vain minä itse huomasin siinä jotakin erikoista.

Tämän maapallon kannalta oli siis yhdentekevää, olinko elänyt ihmisenä hetken aikaa sen päällä, vai en. Elämä jatkuisi joka tapauksessa ilman minuakin. Mutta oliko sittenkin olemassa laki, jonka perusteella minut oli määrätty syntymään tähän maailmaan? Nyt en tarkoita tämän maailman lakeja, vaan sen toisen, josta oletan sieluni olevan peräisin. Onko siellä jossakin säädetty laki, jonka mukaan syntymättömien sielujen on synnyttävä ihmiseksi tähän maailmaan? Tämän maailman ihmisillä ei ole tietoa syntymättömistä sieluista tai niitä koskevista laeista. Mutta ehkäpä siellä jossakin, näkymättömässä todellisuudessa, on joukko sielun alkioita, jotka odottavat vuoroaan päästäkseen ruumiilliseen elämään. Ja ehkä siellä on myös joku, joka valvoo tämän prosessin toteutumista omien suunnitelmiensa mukaisesti.

Jos on olemassa sellainen ilmiö kuin ”minuus”, joka ei ole välttämätön tälle maailmalle eikä ole tätä maailmaa, miksi se on kuitenkin syntynyt tähän maailmaan? Onko se minulle suotu etuoikeus vai kenties rangaistus? Ja jos olen syntynyt ihmiseksi tähän maailmaan, miksi juuri tänä ajankohtana, tämän kansan keskuuteen ja tähän ruumiiseen? Onko olemassa jokin suunnitelma sen takana? Onko olemassa jokin salattu käsi, joka tyrkkäsi minua juuri silloin, kun minun vuoroni oli syntyä tähän maailmaan ja tähän kehooni? Kuuluiko silloin selkäni takaa hiljainen kehotus: ”Astu nyt askel eteenpäin. Nyt on sinun vuorosi. Nyt sinä lähdet matkalle maailmaan.” Minusta tuntui, kuin jokin salattu käsi ohjasi syntymättömien sielujen syntymistä tähän maailmaan tarkasti etukäteen laadittujen suunnitelmien mukaan.

Mitä varten elän?

Mikä sitten on elämän tarkoitus? Luultavasti kaikki ihmiset miettivät tätä kysymystä jossakin elämänsä vaiheessa. Nuorena aikuisena tulin siihen tulokseen, että tätäkin kysymystä olisi lähestyttävä kahdesta eri näkökulmasta, luonnollisesta ja yliluonnollisesta. Yleisesti omaksuttu selitys, että elämän tarkoituksena on vain jatkaa ihmissuvun olemassaoloa tässä maailmassa, ei tyydyttänyt minua, koska olin löytämässä syvällisemmän näkökulman tähän asiaan.

Kun tarkkailin elämää ympärilläni, huomasin, että useimmat ihmiset etsivät merkitystä elämälleen työstä, perheestä ja harrastuksista. Suuret filosofiset kysymykset eivät heitä askarruttaneet. Elämä oli heille käytännöllistä ja yleisen mallin mukaista. He perustivat perheen ja hankkivat lapsia. He tekivät päivittäin työtä toimeentulon hankkimiseksi ja perheen hyvinvoinnin edistämiseksi. Elämä jatkui suurin piirtein samanlaisena päivästä toiseen, kuukaudesta toiseen, vuodesta toiseen. Vähitellen lapset kasvoivat ja perustivat omat perheensä. Sitten heillä puolestaan alkoi pyöriä sama juoksupyörä kuin heidän vanhemmillaan. Vanhemmat vanhenivat ja kuolivat pois.

Minä mietin, tämäkö on elämän perimmäinen tarkoitus? Onhan silläkin oma merkityksensä, sitä ei voi kieltää. Mutta sieluni näkökulmasta siitä puuttui jotakin oleellista. Oliko minun tehtäväni vain siirtää ihmiselämää yhdellä sukupolvella eteenpäin? Biologiselta kannalta katsoen niin varmaan oli, mutta minun sisintäni tällainen selitys ei tyydyttänyt. Se kysyi jatkuvasti, mitä varten minä olen täällä? Onko minun elämälläni jokin syvällisempi tarkoitus?

Minun oli pakko lähestyä tätä kysymystä sieluni tarpeista käsin. Jos sieluni on tullut vierailemaan tähän maailmaan jostakin toisesta maailmasta, joka ei ole tätä näkyvää luomakuntaa, sillä täytyi olla jokin erityinen tarkoitus. Maailmassa ihmiskunta olisi voinut jatkaa elämäänsä ilman minuakin. Se, että sieluni on ilmaantunut tähän ruumiiseeni, vaatii syvällisemmän selityksen elämän tarkoituksesta. Kyseessä ei voinut olla vain merkityksetön työmatka tai huvimatka.

Miksi tämä sielun ja ruumiin yhteinen matka kestää vain vähän aikaa? Miksi se on jo etukäteen tuomittu päättymään? Ruumiini kannattelee elämää hetken aikaa, mutta sitten sieluni muuttaa taas jonnekin. Sisäinen minuuteni vastusti ajatusta, että elämäni tarkoitus olisi olla vain yhtenä lenkkinä sukupolvien ketjussa. Elämälläni täytyi olla jokin syvällisempi tarkoitus, joka kenties liittyisi sieluni elämään ruumiillisen kuoleman jälkeen.

En voinut tässä vaiheessa tietää vielä elämäni syvällistä tarkoitusta. Tiesin vain, että jos sieluni vierailulle tässä maailmassa on todellinen tarkoitus, se on lähtöisin minua korkeammasta ”Minuudesta”, joka tuntee minut läpikotaisin, sieluni syvimpiä sopukoita myöten.

Mihin menen kuolemani jälkeen?

Minne sitten olen matkalla kuolemani jälkeen? Kun olin tietoinen siitä, että sieluni oli tullut jostakin ruumiini ulkopuolella olevasta sielujen maailmasta asumaan ruumiiseeni, olin varma, että ruumiini elinajan päätyttyä sieluni ei kuole, vaan jää elämään. Mutta mitä sille sitten tapahtuu? Arvaukseni oli, että se palaa siihen maailmaan, mistä se oli tullutkin. Ehkäpä kuolemani jälkeen palaan kotiini, josta olen lähtöisin. Ehkäpä siellä minulla on toisenlainen näköaisti, jolla näen toisiin maailmoihin ja ymmärrän selkeämmin, kuka minä

oikeastaan olen. Ehkäpä siellä selviää lopullisesti syy sillekin, miksi vierailuni tähän maailmaan oli järjestetty.

Kuoleman ajatteleminen tuntui pelottavalta. Tosin olin vielä nuori, eikä kuolema tuntunut kovin läheiseltä asialta. Mutta tiesin, että aikani tässä ruumiissa olisi rajoitettu ja että kuolema olisi joskus väistämättä edessäni. En ollut myöskään varma, halusinko elää ikuisesti tässä maailmassa, sillä syvimmällä sisimmässäni tiesin olevani vieras ja muukalainen täällä.

Minulle oli täysin luontevaa kuvitella eläväni jossakin toisessa maailmassa tai taivaassa. Luultavasti olin elänytkin henkiolemukseni puolesta jossakin toisessa maailmassa. Jostakin syystä, jonka vain Luojani tietää, olin takertunut tähän ruumiiseeni, ja siihen olen sidottu luonnollisen elämäni loppuun asti. Kun ruumiini vieterikellossa veto loppuu, henkiolemukseni on vapaa siirtymään toisiin maailmoihin.

Kuitenkaan en voinut suhtautua levollisesti tähän asiaan, sillä en tiennyt, mitä minulla on edessäni kuoleman jälkeen. Enhän tuntenut syvimmän minuuteni juuria tai historiaa. Onko sielullani puhdas menneisyys sen suuren Minuuden edessä, jonka tiesin olevan? Vai onko sielullani epäpuhdas menneisyys, joka heijastuu jotenkin tässä elämässäni? Sillä tiesinhän olevani epäpuhdas ja epätäydellinen. Ja onko tämä elämä annettu minulle kenties sen tähden, että voisin sen aikana korjata jotakin tärkeää, mikä on mennyt rikki ja siten vaikuttaa kohtalooni kuoleman jälkeisessä elämässä?

En voinut vain ummistaa silmiäni näiltä kysymyksiltä. Mielestäni ne olivat tärkeimpiä, mitä voi olla. Päätin erottaa elämästäni runsaasti aikaa näiden kysymysten selvittämiseen.

Uskoon tulemiseni vaiheet

Iloitsin siitä, että olin löytänyt itsestäni tärkeän ulottuvuuden: olin pohjimmiltani henkiolemus. Kuitenkin tajusin, että tämä tieto ei riitä. Minun oli päästävä syvemmälle totuuden lähteille.

Jumalasuhteeni alku

Ymmärsin, että jos minun perimmäinen olemukseni on hengellinen, silloin koko maailmankaikkeuden täytyy olla perusteiltaan hengellinen. Jos minun ydinminäni on hengellinen, silloin vastausten elämän ja olemassaolon kysymyksiin täytyy olla lähtökohdiltaan hengellisiä. Se mikä on nähtävää, aineellista, on todennäköisesti vain pinnalla näkyvä heijastus siitä, mikä on näkymättömissä pinnan alla. Aistini, jotka toimivat yhdessä tajuntani kanssa, tuovat esiin vain pinnan piirteitä, eivät asioiden todellista ydintä. Asioiden syy-seuraus-suhteet ovat toiset, kuin mitä aikaisemmin kuvittelin. Hengellinen on perusolevaista, aineellinen on vain sen seurausta tai ilmentymää.

Kaiken taustalla täytyy olla Jumala. Jumala on selitys maailmankaikkeuden olemassaololle. Jumala liikkuu ulottuvuuksissa, joita emme luonnollisella tasolla tunne. Siksi Hän on myös luonnonlakien ulkopuolella. Hän on vain syy, eikä minkään seuraus. Hän on luonut näkyvänkin maailman. Jumala on elävä. Hän on itse Elämä. Siksi maailmassakin on elämää, koska Hän on antanut sille elämän hengen. Ja aivan kuin jatkona tälle päättelin vielä: Hän on itse Minuus, siksi minullakin on minuudentunteeni.

Minuus käsitteenä on ymmärrettävissä vain siten, että on olemassa absoluuttinen Persoona, joka on kaiken ajattelun, elämän ja olemassaolon lähtökohta. Hänen täytyy olla joka suhteessa enemmän kuin minä. Jos minulla on tietoisuus itsestäni, Hänellä täytyy olla sellainen vielä enemmän. Hänen täytyy olla absoluuttinen Totuus riippumatta siitä, mitä ihmiset Hänestä ajattelevat. Oma minuuteni on voinut syntyä vain tämän absoluuttisen Persoonan, Kaikkeuden Jumalan, kautta ja tahdosta. Luultavasti Jumala, Minuuden Henki, on halunnut erottaa itsestään pieniä ”jyväsiä” ihmissieluiksi. Siten minunkin sieluni on syntynyt joskus ajattomassa menneisyydessä. Sillä täytyy olla jumalallinen alkuperä, kuten kaikkien muidenkin ihmisten sieluilla pohjimmiltaan.

Tämä selitys tyydytti minua hetkeksi. Mutta sitten jouduin jälleen uuden ongelman eteen. Suhteeni Jumalaan, Luojaani, ei näyttänyt olevan avoin ja välitön. Jokin oli esteenä sille, etten voinut olla jatkuvasti yhteydessä Jumalaani, joka on minut luonut. Jostakin syystä Hän tuntui kätkeytyvän minulta. Tämä ongelma ei koskettanut ainoastaan minua, vaan se näytti olevan yleisinhimillinen. Kaikkialla maailmassa ihmissielut kokevat samanlaista kosmista yksinäisyyttä ja erillisyyttä? Missä Sinä, Jumalani, olet? Miksi Sinä haluat pysyä etäällä tästä maailmasta?

Jos Jumala on alkujaan luonut minut, tuntuu käsittämättömältä, etten voi olla koko ajan yhteydessä Häneen. Jos Jumala on hyvä ja kaiken Luoja, tuntuu oudolta, että Hän on ensin tehnyt ihmiset ja sitten jättänyt heidät ikään kuin oman onnensa nojaan. Tähän täytyy olla jokin syvällinen selitys. Jos selitys on olemassa, kuten vakaasti uskoin, sen täytyy liittyä jotenkin henkiolemukseni menneisyyteen. Onko siis sielullani menneisyys, joka selittää nykyisen erillisyyden tilani? Onko iankaikkisessa menneisyydessä tapahtunut jotakin sellaista, joka estää minulta tällä hetkellä yhteyden Jumalaan?

Kosmista erillisyyden ja yksinäisyyden tunnetta ei voi ymmärtää muuten kuin siten, että minulle salatussa menneisyydessä on tapahtunut jotakin, joka on aiheuttanut eron minun ja Jumalan välillä. Luultavasti jo ennen tämän maailmanajan alkua on tapahtunut onnettomuus, joka on saanut aikaan vakavan repeämän ihmisen ja Jumalan suhteeseen. Ilmeisesti tämän välirikon seuraukset näkyvät nyt maailmassa, jossa ihmiset etsivät Jumalaa, mutta eivät Häntä löydä.

Mutta jos jotakin onkin mennyt vikaan hamassa ajattomassa menneisyydessä, sen täytyy olla vielä jotenkin korjattavissa. Muussa tapauksessa kaikki näyttää entistäkin mielettömämmältä. Jo se, että tämä maailma on tehty ja että minä olen syntynyt tähän maailmaan todistaa, että Jumala kuitenkin haluaa yhteyttä minun kanssani. Sillä minä en ole tietoisesti pyrkinyt tähän maailmaan. Joku muu on pannut minut syntymään tähän maailmaan. Luonnolliset vanhempani pystyisivät kertomaan jotakin maailmaan tuloni fyysisestä puolesta. Mutta minulla täytyy olla myös hengellinen Isä, joka tuntee läpikotaisin minun sieluni alkuperän ja syyn, miksi Hän on halunnut minun syntyvän maailmaan. Luonnollisilla vanhemmillani on ollut syynsä, miksi he halusivat lapsen syntyvän keskuuteensa, mutta samalla tavalla ja vielä enemmän minun hengellisellä Isälläni oli syynsä, miksi minun piti syntyä maailmaan. Aivan varmasti elämäni perimmäinen tarkoitus on se, että Hän haluaa saada uudelleen yhteyden minuun. Aivan varmasti Hänen motiivinsa koko luonnollisen maailman luomiselle lähtevät siitä, että Hän haluaa kutsua ihmisiä takaisin yhteyteensä.

Minulla oli tarve löytää Luojani, hengellinen Isäni. Uskoin, että tämä tarpeeni on jo sinänsä todistus Hänen olemassaolostaan ja tavoitettavuudestaan. Luonnollisella tasolla ihmisillä tai eläimillä ei voi olla tarpeita ilman, että niille löytyy täyttymys. Kaikille luonnollisille

tarpeillemme löytyy täyttymys, sillä maailmassa on ruokaa, vettä, auringon antamaa valoa ja lämpöä näiden tarpeiden tyydyttämiseksi. Ongelmana saattaa olla se, että tarpeet ja niiden täyttymykset eivät aina kohtaa toisiaan, vaikka ne ovatkin yhtä aikaa olemassa. Tarpeet eivät ole syntyneet erillään niiden täyttymyksestä.

Näin ymmärsin olevan myös hengellisiin tarpeisiini nähden. Koska minulla oli voimakas tarve löytää Luojani, uskoin Hänen myös olevan olemassa ja tavoitettavissa. Ja koska tarpeeni oli löytää Isä, joka on voimallinen ja halukas pitämään minusta huolta sekä nykyisessä että tulevassa elämässäni, uskoin Hänen myös olevan sellainen. Mutta samalla tavalla kuin joskus joudumme ponnistelemaan saavuttaaksemme täyttymyksen luonnollisille tarpeillemme, meidän tulee olla valmiita etsimään täyttymystä myös hengellisille tarpeillemme.

Jumala varmasti edellyttää minulta omaa halua uudistaa suhteeni Häneen. Ehkäpä Hän on asettanut minut tähän maailman juuri koetellakseen minua ja haluani palata hänen yhteyteensä. Ehkäpä Hän haluaa pysyä näkymättömissä juuri siksi, että minun omat motiivini paremmin paljastuisivat. Tarkkaan en tiennyt, mikä onnettomuus aikoinaan johti minun erooni Jumalasta, mutta minusta tuntui ymmärrettävältä, että Hän haluaa välttää sen saman toistumisen tulevaisuudessa. On mahdollista, että elämä tässä maailmassa on tehty jonkinlaiseksi testiksi, jonka pohjalta Jumala haluaa arvioida ihmistä tulevaa elämää varten. Ehkä Hän haluaa takaisin yhteyteensä vain sellaiset ihmiset, jotka aidosti sitä haluavat ja kunnioittavat Häntä Jumalanaan.

Ymmärsin senkin, että pelkkä oma haluni ei välttämättä riittäisi Jumalalle. Jos on totta, että minun nykyisellä elämälläni on jokin kytkentä tuohon menneeseen aikakauteen, jossa välien rikkoontuminen Jumalan ja ihmiskunnan välillä oli tapahtunut, ja minulla itselläni oli mahdollisesti osuuteni siinä, en tietenkään voinut pitää itsestään selvänä, että voisin nyt palata Jumalan luo ikään kuin mitään ei olisi tapahtunut. Kuitenkin uskoin, että Hän on pystynyt luomaan tien, joka on ihmiselle mahdollista kulkea. Jos Hän on luonut tämän maailman sitä varten, että ihminen sen kautta voisi saavuttaa yhteyden Jumalaansa, luultavasti Hän on myös järjestänyt tavan, jolla tuo yhteys voidaan uudelleen solmia.

Kristinuskon avautuminen

Ymmärsin, että nyt olin siirtymässä uskontojen alueelle. En voinut enää tehdä päätelmiä vain omaan tajunnantietooni nojaten, vaan minun täytyi saada luotettavaa ulkopuolista tietoa. Olin varma, että Jumala oli puhunut jossakin, sillä Hän ei voisi jättää luomiaan ihmisiä heitteille. Jossakin Jumalan on täytynyt ilmoittaa itsestään, muussa tapauksessa inhimillinen elämä olisi täysin mieletöntä ja tarkoituksetonta. Miten ihminen voisi löytää syvemmän tarkoituksen ja päämäärän elämälleen ilman Hänen ilmoitustaan ja johdatustaan? Jos Jumala haluaa saada tämän maailman kautta ihmisiä yhteyteensä, Hänen on täytynyt antaa ohjeet siihen jossakin.

Eräänä iltana lukiessani yksin Raamattua jokin sisimmässäni liikahti. Luin Johanneksen evankeliumin lukuja, joissa Jeesus puhuu oppilailleen viimeisen kerran ennen kuolemaansa. Sanat vaikuttivat poikkeuksellisen painavilta ja totuudellisilta. Miten tämä mies voi tietää asioista näin paljon? Se ei ollut tavallisen ihmisen puhetta. Hän puhui jumalallisella auktoriteetilla aivan kuin Hänellä olisi valta rakentaa yhteys Jumalan ja ihmisen välille. Sanat alkoivat käydä kohti kipeimpiä sisäisiä alueitani. Jeesus puhui tällä tavoin oppilailleen.

"Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta - enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen. Te tiedätte kyllä tien sinne, minne minä menen."
Tuomas sanoi hänelle: "Herra, emme me tiedä, minne sinä menet. Kuinka voisimme tuntea tien?" Jeesus vastasi: "Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani. Jos te tunnette minut, opitte tuntemaan myös minun Isäni. Te tunnette hänet jo nyt, olettehan nähneet hänet."
Filippus sanoi hänelle: "Herra, anna meidän nähdä Isä, muuta emme pyydä." Jeesus vastasi: "Etkö sinä, Filippus, tunne minua, vaikka olen jo näin kauan ollut teidän seurassanne? Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän. Kuinka voit sanoa: 'Anna meidän nähdä Isä'? Etkö usko, että minä olen Isässä ja Isä on minussa? Kun puhun teille, en puhu omissa nimissäni: Isä on minussa, ja minun tekoni ovat hänen tekojaan. Uskokaa, kun sanon, että minä olen Isässä ja Isä on minussa. Ellette muuten usko, uskokaa minun tekojeni tähden.
"Totisesti, totisesti: joka uskoo minuun, on tekevä sellaisia tekoja kuin minä teen, ja vielä suurempiakin. Minä menen Isän luo, ja mitä ikinä te pyydätte minun nimessäni, sen minä teen, jotta Isän kirkkaus tulisi julki Pojassa. Mitä te minun nimeeni vedoten pyydätte minulta, sen minä teen.
(Joh.14: 1-14)

Joko tämä mies on hullu tai sitten hän todella tietää, mitä sanoo. Muuta vaihtoehtoa ei ole. Hulluus ei vaikuttanut todennäköiseltä sen perusteella, miten viisaasti hän puhuu ja mitä muuten hänen elämästään kerrotaan. Jos hän sen sijaan on sitä, mitä hän sanoo olevansa, Jumalan Poika, jokaisen sanan, mitä hän sanoo, on oltava totta. Silloin vain Hän on tie, totuus ja elämä. Vain Hänen kauttaan kulkee tie Isän luo. Hän on Totuus, ei vain tässä maailmassa, vaan myös siinä näkymättömässä, mistä Hän on tullut kertomaan. Hän on Elämä, koska Hän on tullut tuomaan ihmiselle iankaikkisen elämän.

En voinut vastustaa näitä sanoja. Jossakin sisimmässäni tiesin, että ne olivat totta. Tässäkö oli se mitä olin etsinyt: Jumalan ilmoitus maailmassa eksyksissä olevalle ihmiselle? Jeesus jatkaa vielä läksiäispuhettaan opetuslapsille:

"Jos te rakastatte minua, te noudatatte minun käskyjäni. Minä käännyn Isän puoleen, ja hän antaa teille toisen puolustajan, joka on kanssanne ikuisesti. Tämä puolustaja on Totuuden Henki. Maailma ei voi Henkeä saada, sillä maailma ei näe eikä tunne häntä. Mutta te tunnette hänet, sillä hän pysyy luonanne ja on teissä.
"En minä jätä teitä orvoiksi, vaan tulen luoksenne. Vielä vähän aikaa, eikä maailma enää näe minua, mutta te näette, sillä minä elän ja tekin tulette elämään. Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässäni ja että te olette minussa ja minä teissä. Joka on ottanut vastaan minun käskyni ja noudattaa niitä, se rakastaa minua. Ja minun Isäni rakastaa sitä, joka rakastaa minua, ja häntä minäkin rakastan ja ilmaisen hänelle itseni."
(Joh. 14: 15-21)

Tässä Jeesus puhuu yhteydestä Isään Jumalaan, joka rakentuu Hänen kauttaan. ”Minä olen Isässäni ja te olette minussa ja minä teissä”. Jeesus lähettää Totuuden Hengen sinetöimään tämän yhteyden. Tämä oli kuin lääkettä sielulleni, joka oli kuoleman väsynyt elämään kosmisessa yksinäisyydessä ja erillisyydessä. Oliko tosiaan näin helppoa saada yhteys Jumalaan? Jeesus puhui myös viinipuusta, joka ihmetytti minua.

”Minä olen tosi viinipuu, ja Isäni on viinitarhuri. Hän leikkaa minusta pois jokaisen oksan, joka ei tuota hedelmää, mutta jokaisen hedelmää tuottavan oksan hän puhdistaa liioista versoista, jotta se tuottaisi hedelmää entistä enemmän. Te olette jo puhtaat, sillä se sana, jonka olen teille puhunut, on puhdistanut teidät. Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Eihän oksa pysty tuottamaan hedelmää, ellei se pysy puussa, ja samoin ette pysty tekään, ellette pysy minussa.”

"Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. Joka ei pysy minussa, on kuin irronnut oksa: se heitetään pois, ja se kuivuu. Kuivat oksat kerätään ja viskataan tuleen, ja ne palavat poroksi. ”
(Joh. 15: 1- 6)

Mistä puusta Jeesus puhui? Se ei ainakaan voi olla mikään tämän maan päällä kasvava viinipuu? Sen täytyi olla hengellinen puu jossakin tämän maailman ulkopuolella. Hän sanoi itse olevansa se puu ja Häneen uskovat liittyisivät Hengessä siihen puuhun kuin oksina. Näin syntyisi jumalallinen yhteys. Jeesus rukoili lopuksi oppilaidensa edestä:

Tämän puhuttuaan Jeesus nosti katseensa kohti taivasta ja sanoi: "Isä, hetki on tullut. Kirkasta Poikasi, että Poika kirkastaisi sinut. Sinä olet uskonut kaikki ihmiset hänen valtaansa, jotta hän antaisi ikuisen elämän kaikille, jotka olet hänelle uskonut. Ja ikuinen elämä on sitä, että he tuntevat sinut, ainoan todellisen Jumalan, ja hänet, jonka olet lähettänyt, Jeesuksen Kristuksen. Minä olen kirkastanut sinut täällä maan päällä saattamalla päätökseen työn, jonka annoit tehdäkseni. Isä, kirkasta sinä nyt minut, ota minut luoksesi ja anna minulle se kirkkaus, joka minulla oli sinun luonasi jo ennen maailman syntyä.

Minä olen ilmoittanut sinun nimesi niille ihmisille, jotka valitsit maailmasta ja annoit minulle. He olivat sinun, ja sinä uskoit heidät minulle. He ovat ottaneet omakseen sinun sanasi ja tietävät nyt, että kaikki, minkä olet minulle antanut, on tullut sinulta. Kaiken sen, minkä olet puhuttavakseni antanut, minä olen puhunut heille, ja he ovat ottaneet puheeni vastaan. Nyt he tietävät, että minä olen tullut sinun luotasi, ja uskovat, että sinä olet minut lähettänyt. "Minä rukoilen heidän puolestaan. Maailman puolesta minä en rukoile, vaan niiden, jotka sinä olet minulle antanut, koska he kuuluvat sinulle. Kaikki, mikä on minun, on sinun, ja mikä on sinun, on minun, ja minun kirkkauteni on tullut julki heissä.
(Joh. 17: 1-10)

En voinut epäillä näitä sanoja. Minä uskoin kaiken ja niin minä tulin uskoon. Jumala lähetti Poikansa maailmaan – ei vain kertomaan ihmisille totuuden – vaan myös ”pyhittämään itsensä uhriksi heidän edestään, että heistäkin tulisi totuuden pyhittämiä” (Joh. 17: 19).

Jos olen rehellinen, voin tunnustaa, että minua ei ajanut Jeesuksen luo ensisijaisesti synti tai syyllisyys, vaan pikemminkin tietämättömyys ja hengellinen jano. Nämä Jeesuksen sanat osuivat minuun ja ne saivat minut polvilleni. Olin löytänyt jonkun, joka tietää ja pystyy opastamaan minut Isäni luo. Mitä syntiin tulee, minun oli helppo tunnustaa syyllisyyteni Jumalan edessä. Tietenkin olin tehnyt itsekkäitä ja toisia loukkaavia tekoja tässä maailmassa, jokainen niitä tekee. Mutta se, että olin syntynyt epätäydellisenä tähän maailmaan ilman yhteyttä Jumalaan, todisti mielestäni toisenlaisesta syyllisyydestä. Minusta tuntui, että syyllisyyteni juuret ulottuivat iankaikkiseen menneisyyteen asti.

Jeesuksen jäähyväispuheessa minua kiinnostivat Hänen viittauksensa iankaikkiseen menneisyyteen, ts. aikaan ennen tämän maailman luomista. ”Isä, kirkasta Sinä nyt minut, ota minut luoksesi ja anna minulle se kirkkaus, joka minulla oli sinun luonasi jo ennen maailman syntyä.” (Joh. 17: 5). Ja ”siellä he näkevät minun kirkkauteni, jonka Sinä olet antanut minulle, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman luomista.” (Joh. 17: 24). Tämän täytyy olla osa iankaikkisen menneisyyden suurta myyttistä tarinaa. Jo aikojen alussa täytyy olla ollut Isä Jumala ja Hänen Poikansa. Isä rakasti Poikaansa ja Hän antoi Pojalle suuren kirkkauden ja vallan jo iankaikkisessa menneisyydessä. ”Kirkasta Poikasi, että Poika kirkastaisi sinut. Sinä olet uskonut kaikki ihmiset Hänen valtaansa, jotta Hän antaisi ikuisen elämän kaikille, jotka olet Hänelle uskonut.” (Joh. 17: 1) ”Minä olen ilmoittanut sinun nimesi niille ihmisille, jotka valitsit maailmasta ja annoit minulle. He olivat sinun ja uskoit heidät minulle” (Joh. 17:6). Kaikki ihmiset oli siis annettu Pojan valtaan jo iankaikkisessa menneisyydessä, jotta Poika antaisi ikuisen elämän niille, jotka Isä oli Hänelle uskonut ja valinnut. Ihminen oli siis osa tätä suurta myyttistä näytelmää, jonka pyrkimyksenä oli pelastaa ihminen. Mutta millä perusteella Isä oli jo muinoin tehnyt valintoja ihmisten suhteen? Tiesin, etten ollut ymmärtänyt vielä kaikkea. Siksi iankaikkisen menneisyyden asiat alkoivat kiinnostaa minua yhä enemmän.

Tutkimustehtävä

Lähtökohta

Minulla oli sisäinen pakko ryhtyä tutkimaan ihmisen perimmäisiä olemassaolon kysymyksiä ja niihin mahdollisesti liittyvää Kristuksen ja ihmisen ikiaikaista tarinaa. Tutkimukseni keskittyi yksinomaan Raamattuun, koska Raamattu edusti minulle Jumalan ilmoituksen totuutta. En halunnut sekoittaa siihen muita lähteitä.

Ensimmäisellä lukemisella en kuitenkaan löytänyt kaipaamiani vastauksia Raamatusta. En löytänyt syvällistä selitystä omalle olemassaololleni enkä sille, miksi olin syntinen, vajavainen ja erossa Jumalasta jo tähän maailmaan syntyessäni. Miten on mahdollista, että Raamatusta ei löytynyt selitystä näihin kysymyksiin? Uskoin vahvasti Raamatun olevan se tietolähde, joka sisälsi vastaukset kaikkiin ihmistä koskeviin kysymyksiin. Elämän ja olemassaolon perimmäiset kysymykset olivat kaikkein tärkeimpiä, mihin ihminen kaipaisi Jumalan ilmoitusta. Mistä muualta kuin Raamatusta voisin lähteä hakemaan niihin vastauksia?

Päätin kuitenkin, etten antaisi periksi. Mahdollisesti vastaukset löytyisivät sittenkin Raamatusta. Ehkäpä ensimmäisellä kerralla en vain ollut huomannut kaikkea, mitä siellä sanotaan. Ryhdyin sitten etsimään Vanhan ja Uuden testamentin kirjoituksista yksittäisiä viittauksia tuonpuoleiseen todellisuuteen tai joihinkin tapahtumiin, jotka ajoittuisivat tätä maailmaa edeltävään tai sen jälkeiseen aikaan. Huomasin pian, että Kristuksen ja ihmisen menneisyyttä koskevat tiedot olivat kuin sirpaleina siellä täällä sekä Uudessa että Vanhassa testamentissa. Aloin sitten koota ja sovitella niitä yhteen. Vähitellen minulle alkoi hahmottua pääpiirteet iankaikkisen menneisyyden tarinasta, jonka keskeisinä hahmoina olivat Kristus, Saatana ja ihminen. Pienin askelin koko tarinan juoni alkoi selkiintyä mielessäni.

Sitten aloin nähdä viittauksenomaisia tai allegorisia yhteyksiä Vanhan testamentin historiallisten kertomusten ja tutkimani Kristuksen ja ihmisen tarinan välillä. Näin sellaisia yhä enemmän, kunnes koko Raamattu alkoi puhua näkymättömän luomakunnan tarinasta.

Sitten otin mukaan myös juutalaisen perinnekirjallisuuden, koska minusta näytti, että se voisi entisestään terävöittää kuvaa iankaikkisesta menneisyydestä. Sitä luin kuitenkin ikään kuin alisteisena Raamatulle, ts. en hyväksynyt sieltä mitään, mille ei voisi löytää vahvistusta Raamatusta.

Tutkimukseni edetessä aloin ymmärtää, että Jumala oli vastannut kaikkiin ihmisen olemassaolon ja elämän peruskysymyksiin nimenomaan kertomalla Kristuksen ja ihmisen tarinan. Tarina itsessään sisältää kaikki vastaukset. Jumala kertoi tämän tarinan jo ensimmäisille ihmisille, jotka tämän maan päällä elivät.[3] Sen jälkeen tarina on kulkeutunut sukupolvelta toiselle, mutta on menettänyt vähitellen voimansa, kun ihmiskunta on ryhtynyt kapinoimaan Jumalaa vastaan tai ei ole muuten halunnut uskoa siihen.

Vähitellen minulle alkoi selvitä tarinan perusjuoni. En halua avata sitä kokonaan vielä tässä vaiheessa, mutta kerron siitä jotakin.

Alussa Jumala loi ihmisen osaksi näkymätöntä luomakuntaa. Kristus ja Pyhä Henki olivat mukana, kun ihmistä luotiin. Alkujaan ihminen oli täydellinen, Jumalan kuva, aivan kuten Kristuskin. Kristuksella ja ihmiskunnalla oli aivan erityinen suhde. Siinä oli kuin Mies ja Hänen Morsiamensa. Se on suuri salaisuus. (Ef. 5: 32)

Näkymättömään luomakuntaan oli kuitenkin jo luotu enkelikunta ennen ihmistä. Enkelit olivat kateellisia ihmiskunnalle, koska Kristus oli osoittanut niin paljon huomiota ihmiselle. Osa enkeleistä oli ryhtynyt kapinoimaan Jumalaa vastaan heidän johtavan enkelinsä Luciferin (Saatana) johdolla.[4] Kapinan seurauksena Saatana joukkoineen heitettiin alkuperäiseen näkymättömään maahan, jolloin ihminen, joka jo asui siellä, altistui vaaraan. Pahin tapahtui: ihminen lankesi syntiin Saatanan pettämänä. Sen seurauksena ihmisen yhteys Jumalaan katkesi ja hän joutui Saatanan valtapiiriin. Lopulta tapahtumat johtivat siihen, että koko näkymätön luomakunta tuhoutui.[5]

Jumala kuitenkin asetti Poikansa ihmiskunnan pelastustehtävään. Pojalle annettiin kaikki valta taivaissa ja maan päällä ja Hänestä tehtiin uuden, uudeksi luotavan luomakunnan voideltu Kuningas (Kristus). Kristus teki monia pelastustekoja ihmiskunnan puolesta jo iankaikkisessa menneisyydessä, siis ennen nykyistä näkyvää maailmaa. Kuitenkin se, että Kristus syntyi näkyvään (luonnolliseen) maailmaan ja sovitti uhrikuolemallaan lopullisesti

---

[3] Eräät juutalaiseen perinnekirjallisuuteen kuuluvat lähteet (mm. Henokin kirja) viittaavat Jumalan varhaiseen ilmoitukseen, jossa Adam, Set, Henok jne. saivat kuulla ihmisen iankaikkisen tarinan menneisyydestä tulevaisuuteen.

[4] Tästä on kerrottu mm. profeetta Hesekielin kirjassa (Hes. 28: 12-19).

[5] Perinteisen juutalaisen käsityksen mukaan alkuperäinen näkymätön luomakunta koostui näkymättömästä maasta ja sen yläpuolisista seitsemästä taivaasta, jotka luotiin Kristuksen kautta. Ihmisen ruumis asui alkuperäisessä maassa, mutta hänen henkiolemuksensa osat, sielu, henki, henkäys jne., asuivat taivaissa, kukin omalla taivaantasollaan. Alkuperäisen maan yläpuolella oli siis monta taivasta ja ihmisen henkiolemuksen osia oli yhtä monta kuin taivaitakin. Alkuperäinen ihminen ja koko luomakunta luotiin täydelliseksi. Kuitenkin Saatanan kapinan seurauksena alkuperäinen näkymätön luomakunta tuhoutui ja sen mukana ihmiskunta. Ihminen kuoli paitsi ruumiinsa, myös henkiolemuksensa osien puolesta, jotka jäivät kuolleeseen tilaan eri taivaantasoille.

ihmiskunnan synnit, oli viimeinen ja ratkaiseva vaihe Hänen kokonaisvaltaisessa pelastussuunnitelmassaan.

Kristuksen ja ihmisen tarina, jonka Jumala ilmoitti ihmiselle, ei rajoitu vain menneisyyteen, vaan siinä on myös nykyisyyttä ja tulevaisuutta koskevat osat. Niille, jotka tässä elämässä ottavat Kristuksen sovituksen uskossa vastaan ja tunnustavat Hänet Herrakseen ja Vapahtajakseen, Hän on luvannut antaa hyvän iankaikkisen tulevaisuuden. Hänen on määrä palauttaa ihminen täsmälleen samanlaiseen tilaan kuin, millainen hän oli näkymättömässä luomakunnassa, kun hänet alkujaan luotiin.

Näin Jumalan ilmoitus on vastaus kaikkiin ihmisen elämän ja olemassaolon kysymyksiin. Kuka minä olen, mistä minä olen tullut, mitä varten elän, mihin olen menossa kuolemani jälkeen? Kristuksen ja ihmisen tarina antaa selityksen kaikkiin näihin ikuisesti ihmisen mieltä askarruttaneisiin kysymyksiin. Sellaisena se vahvistaa kristityn identiteettiä, jota evoluutioteoria ja muut nykyajan aatevirtaukset ovat päässeet pahoin horjuttamaan.

Unohdettu tarina

Voidaan kysyä, miksi tämä Jumalan ilmoitus ei ole säilynyt tietoisuudessamme. Miksi Kristuksen ja ihmisen tarina on hautautunut historian hämärään niin, että Raamatustamme löytyy siitä enää vain viittauksia sieltä täältä? Lyhyesti sanottuna siksi, että kansakunnat eivät ole uskoneet siihen eivätkä ole halunneet säilyttää sitä muistissaan. Muinaisessa Babyloniassa syntyi suoranainen kapina sitä vastaan ja tarinaa pyrittiin tietoisesti vääristämään. Myöhemmin myös juutalaiset ja kristityt ovat halunneet unohtaa sen eri syistä. Lopulta koko tarina jäi unohduksiin ja katosi.

Jumala kertoi tämän tarinan jo ensimmäisille ihmisille pian syntiinlankeemuksen jälkeen. Aadam, Set ja Henok, jotka saivat siitä kuulla, pitivät sitä arvokkaimpana tietonaan ja pyrkivät siirtämään sen jälkipolvilleen. Kuitenkin jo silloin tapahtui ihmiskunnan keskuudessa jakaantuminen. Toiset uskoivat siihen, toiset eivät. Ne, jotka uskoivat siihen, tekivät siitä oman uskontonsa perustan. He kuitenkin jäivät vähemmistöön. Henokista sanotaan, että hän oli ensimmäinen kirjoitustaitoinen ihminen. Hän kirjoitti Jumalan varhaisen ilmoituksen muistiin kivisiin tauluihin, jotka hän kätki pyhään luolaan yhdessä poikansa Metuselahin kanssa. Kuitenkin vain harvat tiesivät, missä ne olivat, ja vielä harvemmat pystyivät lukemaan niitä.

Jumalalla oli toinenkin tapa tallentaa ilmoittamansa tarina ihmiskunnan tietoisuuteen. Hän kirjoitti pääosan tarinasta kuvitettuna tähtitaivaalle. Kuvamuodossa kertomusta oli helpompi lukea ja kuvien kiertäessä jatkuvasti taivaalla kertomus jäsentyi ajallisesti ihmisten mielissä. Jumalan piirtämät kuvat ovat tähtitaivaalla vieläkin ja säilyvät varmasti tämän maailman loppuun saakka. Psalmien kirjassa kerrotaan, miten taivaankansi kuuluttaa Kristuksen sankaritekoja päivästä päivään ja yö yöltä koko ihmiskunnalle (Ps. 19). Jumala kertoi siis Kristuksen ja ihmisen tarinan ensimmäisille ihmisille tähtitaivaan kuvia hyväksi

käyttäen. Kaikkina muina aikoina kuvat ovat olleet siellä muistuttamassa ihmisiä heidän omasta tarinastaan. [6]

Kolmas tapa, jota Jumala on käyttänyt tallentaakseen menneisyyden salaisuuksia ihmisen tietoisuuteen, on ohjattu ihmiskunnan historia. Hän on ohjannut ja ohjaa kaiken aikaa tämän näkyvän luomakunnan historiaa siten, että ihminen voisi nähdä siinä peilikuvan näkymättömän luomakunnan menneisyydestä ja osin tulevaisuudestakin. Samoin kuin tähtitaivas, myös tämä puhuu Jumalan suuruudesta. Vain Hän pystyy ohjaamaan ihmiskunnan historiaa siten, että siinä heijastuu ihmiskunnan iankaikkinen tarina. Erityisesti Israelin kansan tarinassa, niin kuin se on kerrottu Raamatussa, voidaan nähdä allegorisesti osia yliluonnollisen Kristuksen kansan tarinasta ajattomassa menneisyydessä.

Näin Jumala on monella tavalla pyrkinyt säilyttämään Kristuksen ja ihmisen tarinan ihmiskunnan tietoisuudessa. Ihminen on puolestaan koko historiansa aikana pyrkinyt torjumaan tämän Jumalan ilmoituksen ja häivyttämään sen mielestään. Lukuun ottamatta pienehköä vähemmistöä ihmiskunnasta, joka on suhtautunut siihen kunnioituksella, useimmat ihmiset ja kansakunnat ovat hylänneet sen ja kehittäneet sen tilalle jotakin muuta. Nooa toi mukanaan kallisarvoisen Kristuksen ja ihmisen tarinan vedenpaisumuksen jälkeiseen maailmaan. Kuitenkin vain vähän myöhemmin babylonialaiset, jotka olivat oppineet sotataidon, pakottivat ihmiset toisenlaiseen uskontoon. He mitätöivät ja vääristelivät alkuperäisen Jumalan ilmoituksen ja muokkasivat sen palvelemaan omia tarpeitaan. Röyhkeydessään he jopa asettivat itsensä Kristuksen paikalle. Näin ihmiskunta kadotti sekä Kristuksen että Hänen tarinansa. Tästä ovat lähteneet kaikki maailman väärät uskonnot ja väärät kristukset omille mielikuvitusretkilleen.

Sen jälkeen Jumala synnytti yhden kansakunnan, jonka piirissä Hän antoi tarinan perinnön jatkua. Jumala valitsi kaldealaisen Abrahamin ja kehotti tätä lähtemään toiseen maahan, jonka Hän oli pyhittänyt. Abrahamista syntyi Iisak, Iisakista Jaakob ja Jaakobista tämän kaksitoista poikaa. Heidän kanssaan Jumala teki liitot ja antoi heille monet kallisarvoiset lupaukset. Heistä syntyi Israelin kansa, jonka parissa Jumalan Henki ja Kristuksen tarina saattoivat asua monia vuosisatoja. Myöhemmin kuitenkin Israelin kansassakin usko tarinaan hiipui ja Kristus joutui väistymään taka-alalle. Jo paljon ennen Jeesuksen tuloa maailmaan Kristus ja Pyhä Henki olivat poistuneet juutalaisesta jumalanpalveluksesta. Heidän mukanaan myös Kristuksen ja ihmisen tarina unohtui. Tietyissä uskonnollisissa piireissä tarina kuitenkin eli vielä Jeesuksen syntymän aikaan.

Kun Jeesus syntyi maailmaan, Israel oli Rooman valtakunnan alainen, ja monet juutalaiset odottivat Messiasta (Kristusta) kansan pelastajaksi. Monet profetiat viittasivat siihen, että Messias tulisi syntymään noina aikoina Israelin maassa. Ihmisten käsitykset tulevan Messiaan olemuksesta ja mm. syntien sovituksen välttämättömyydestä olivat kuitenkin muuttuneet. Jeesuksesta tuli ristiriitainen henkilö. Hän ei ollut kaikille se odotettu Messias.

Joka tapauksessa Jeesus Kristus herätti ikiaikaisen Kristuksen ja ihmisen tarinan elämään. Ennen kaikkea Hän teki sen ilmoittamalla olevansa itse tuon tarinan päähenkilö. Hän on se taivaallinen Messiaskuningas, jolle oli annettu kaikki valta taivaassa ja maan päällä ja jonka

---

[6] Toinen kirjani ”Tähtitaivaan tarina. Jumalan varhainen ilmoitus kirjoitettuna tähtiin!” kertoo tarkemmin tähtiin kirjoitetusta Kristuksen ja ihmisen iankaikkisesta kertomuksesta.

oli määrä syntyä ihmiseksi maailmaan uhratakseen itsensä toisten edestä. Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen juutalaiset rabbit pyrkivät kuitenkin entistä ponnekkaammin häivyttämään tämän tarinan omasta opistaan ja hävittämään sen jäänteet juutalaisesta kirjallisuudesta.

Myös kristillinen kirkko on tehnyt osansa Kristuksen ja ihmisen tarinan häivyttämisessä. Vielä ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina monet apostoliset kirkkoisät opettivat sekä Kristuksen että ihmisen ajattomasta menneisyydestä. Kuitenkin muutama vuosisata myöhemmin, 500-luvun puolivälissä, katolinen kirkko kielsi ihmisen sielun menneisyyden.[7] Tämä päätös katkaisi siivet kaikelta opetukselta liittyen ihmisen iankaikkiseen menneisyyteen tai ylipäänsä näkymättömään todellisuuteen. Käytännössä päätöksellä kiellettiin koko kristillinen mystiikka ja ihmisen identiteetti typistettiin vain siihen, mikä on näkyvää ja tähän maailmaan liittyvää. Näin kristillinen kirkko hävitti Kristuksen ja ihmisen tarinan loputkin rippeet, mitä siitä vielä oli jäljellä ajanlaskumme alun aikoihin.[8]

Jotakin vielä itsestäni ja tästä kirjasta

Tämän tutkimuksen tekeminen on ollut koko elämän aikainen prosessi. Olen tehnyt sitä useiden vuosikymmenien ajan ja edelleenkin haluaisin sitä täydentää. Nyt olen kuitenkin tullut jo niin iäkkääksi, etten pysty sitä enää parantamaan. Siksi haluan luovuttaa sen Jumalalle, jonka uskon olevan työni tilaaja. Hän saa tehdä sillä, mitä haluaa sen jälkeen.

En ole ollut julkisuuden henkilö, enkä halua myöskään sellaiseksi tulla. Siksi en halua paljastaa henkilöllisyyttäni. Kristuksen ja ihmisen tarinan kannalta henkilöllisyydelläni ei ole mitään merkitystä, sillä minä en ole sepittänyt ko. tarinaa. Se on Jumalan aikojen alussa ilmoittama tarina, joka on myöhemmin unohtunut historian hämärään. Sillä, kuka on kaivanut sen esiin, ei ole väliä.

Haluan kuitenkin sanoa sen, että en edusta mitään tiettyä opin suuntaa kristillisessä kentässä. Olen mieleltäni hyvin yhteiskristillinen, vaikka luonnollisesti pidän kiinni omista opillisista näkemyksistäni. Lähtökohtaisesti haluaisin, että koko Jumalan kansa olisi yhtenäinen ja että usko Kristukseen olisi yhdistävä voima kaikkien välillä. Pyhässä Hengessä koettu yhteys synnyttää rakkautta yli kirkkokuntarajojen ja monien opillisten erimielisyyksien. Lisäksi koen, että jos edustan tänä päivänä jotakin uudempaa kristillisyyden haaraa, edustan samalla myös kaikkia niitä aikaisempia Jumalan liikkeitä, joista tämä haara on lähtenyt, juutalaisuus mukaan lukien. Ja vaikka olen arvostellut rabbiinista juutalaisuutta ja katolista kirkkoa siitä, että he eivät ole säilyttäneet Kristuksen

---

[7] Sielun ennalta oleminen (pre-eksistenssi) kiellettiin Konstantinopolin toisessa kirkolliskokouksessa vuonna 553 jKr. Päätös kohdistui tiettyihin kirkkoisä Origeneen teksteihin, mutta käytännössä sen jälkeen kukaan ei uskaltanut kirjoittaa mistään ajattomaan menneisyyteen viittaavasta harhaoppiseksi julistamisen pelosta. Vaikka Origenes ei olisikaan ollut joka asiassa täysin oikeassa, ko. kirkolliskokouksen päätökset olivat täysin kohtuuttomia ja vääriä, ja niiden seuraukset olivat kristinuskolle kielteiset.

[8] Ajatusta siitä, että ihmisen sielu (tai henki) on ollut olemassa jo ennen ihmisen syntymistä tähän maailmaan, on käsitelty laajasti kirjassa Terryl L. Givens, When the souls had wings: Pre-mortal existence in western thought.

ja ihmisen iankaikkista tarinaa tähän päivään, arvostan heitä joka tapauksessa. Olen paljon velkaa heille siitä, että he ovat säilyttäneet Vanhan ja Uuden testamentin kirjoitukset ja paljon muuta kristinuskon perinteisiin liittyvää.

Rakas lukijani. Toivon, että tämä kirjani, jossa olen käynyt läpi koko Vanhan ja Uuden testamentin ja tarkastellut siinä sivussa myös muuta juutalaista perinnekirjallisuutta, auttaa sinua rakentamaan itsellesi vahvan kristillisen maailmankuvan, joka ei rajoitu vain tähän näkyvään maailmaan. Samalla voit rakentaa itsellesi sellaisen identiteetin, jonka avulla voit horjumatta kohdata erilaiset opin tuulet ja ajan virtaukset, jotka pyrkivät hämmentämään ajatuksiasi. Jos et ole vielä kristitty, pääset kirjani kautta tutustumaan Raamattuun ja sen salaisuuksiin. Ehkä sitten oletkin jo valmis mielenmuutokseen ja tekemään tärkeän ratkaisun suhteessasi siihen suureen Jumalan salaisuuteen, Jeesukseen Kristukseen, jossa kaikki viisauden ja tiedon aarteet ovat kätkettyinä. (Kol. 2: 2-3)

2 UUSI TESTAMENTTI

2.1 JOHDANTO

Uusi testamentti alkaa neljällä evankeliumilla, joiden kirjoittajat ovat Matteus, Markus, Luukas ja Johannes. Evankeliumit ovat silminnäkijäkuvauksia Jeesuksesta, Hänen toiminnastaan ja opetuksistaan. Luukas ei tosin ollut itse silminnäkijä, mutta hänen muistiinpanonsa perustuvat silminnäkijöiden haastatteluihin. Apostolien teot on myös Luukkaan kirjoittama, eräänlainen jatko-osa hänen evankeliumilleen – ja niissä teoissa hän oli silminnäkijä. Sekä evankeliumit että apostolien teot ovat historiallisia kuvauksia Jeesuksen ajan tapahtumista.

Näiden jälkeen tulevat apostoli Paavalin ja muiden hänen aikalaistensa kirjoittamat kirjeet seurakunnille ja eräille yksityishenkilöille. Uuden testamentin kirjeet ovat aina olleet opillisesti tärkeitä, koska niissä on muotoiltu varhaisen kristinuskon oppi. Viimeisenä on Johanneksen Ilmestys eli Ilmestyskirja, joka on Uuden testamentin ainoa profeetallinen kirja. Sillä on suuri merkitys tämän tutkimuksen kannalta, koska se on täynnä näkymättömään todellisuuteen liittyviä kuvauksia ja kertomuksia.

Seuraavassa ryhdytään etsimään Uuden testamentin kirjoituksista ”kätkettyjä viisauden ja tiedon aarteita”. (Kol. 2: 2 - 3) Tämän kolossalaiskirjeen kohdan mukaan ne ovat kaikki kätkettyjä Kristuksessa, joka on Jumalan suuri salaisuus. Hänen alkuperänsä lähtee iankaikkisesta menneisyydestä, tuonpuoleisesta todellisuudesta, mihin sana ”salaisuus” viittaa. Tarkoituksena onkin etsiä pyhistä kirjoituksista viitteitä tuonpuoleisesta todellisuudesta, näkymättömästä luomakunnasta, ajattomasta menneisyydestä ja tämän maailman jälkeisestä tulevaisuudesta, ja sovitella niitä mahdollisuuksien mukaan yhteen. Tarkastelussa käydään läpi koko Raamattu, sekä Vanha että Uusi testamentti, mutta käsittelyjärjestys on käänteinen. Ensin tarkastellaan Uutta testamenttia ja sitten vasta Vanhaa. Tämä johtuu siitä, että kristilliseltä kannalta Vanhan testamentin tulkinta on helpompaa, jos on ensin laskettu perustus Uuden testamentin pohjalle.

Evankeliumeissa kiinnitetään huomiota mm. vanhoihin Kristusta tarkoittaviin nimiin ja nimityksiin. Monet niistä viittaavat ikivanhaan myyttiin Messiaasta, Israelin Voidellusta Kuninkaasta, joka varhaisen juutalaisen perimätiedon mukaan oli Jumala jo iankaikkisessa menneisyydessä. Varhaisella juutalaisuudella tarkoitetaan 1. temppelin aikaista tai sitä vanhempaa juutalaisuutta, jolloin vielä Kristusta palvottiin Jumalana. Kristus (Khristós) on kreikan kielen vastine sanalle Messias ja tarkoittaa voideltua. Jeesuksen aikaan Kristuksen jumaluus oli jo häivytetty virallisesta juutalaisuudesta, mutta kansan piirissä Messiaskuningas oli vielä jumalallisessa asemassa. Sama koskee Jumaluuden kolmatta persoonaa. Pyhää Henkeä ei palvottu juutalaisuudessa enää Jeesuksen aikaan Jumalana, vaikka Hengen merkitys muuten oli tärkeä.

Lisäksi kiinnitetään huomiota ihmisen henkiolemukseen, ts. siihen millaisena ihmisen sielu ja henki kuvataan Uudessa testamentissa, ja mitä muutoksia uskoon tuleminen saa aikaan ihmisen henkiolemuksessa. Jeesus itse tuo esiin opetuksessaan näistä asioista sekä uutta että vanhaa ilmestystietoa. Samalla käsitellään myös kristillisen pelastusopin perusteita.

2.1 SYNOPTISET EVANKELIUMIT – IHMISEN POIKA

Uuden testamentin neljästä evankeliumista kolme ensimmäistä erottuu omaksi ryhmäkseen, koska ne kertovat Jeesuksen elämästä likimain samalla tavoin. Jeesuksen teot ja opetukset on niissä kirjattu joskus jopa samoin sanoin. Ne ovat Matteuksen, Markuksen ja Luukkaan evankeliumit, joita kutsutaan yhteisesti synoptisiksi evankeliumeiksi.

Synoptiset evankeliumit antavat varsin tarkan kuvan historiallisesta Jeesuksesta. Jeesus syntyi Juudean Betlehemissä Rooman keisari Augustuksen hallintokaudella, hieman ennen kuningas Herodeksen kuolemaa. Hän aloitti julkisen toimintansa noin 30 vuoden ikäisenä Tiberiuksen ollessa Rooman keisarina ja Pontius Pilatuksen ollessa Juudean maaherrana. Jeesus kulki oppilaineen kaikkialla Galileassa ja muualla Israelissa noin kolmen ja puolen vuoden ajan. Hän opetti synagogissa, julisti kaikkialla valtakunnan evankeliumia ja paransi ihmisiä kaikenlaisista sairauksista. Jeesus tuomittiin kuolemaan syytettynä Jumalan pilkasta, koska Hän väitti olevansa juutalaisten Messiaskuningas, joka on tullut taivaallisen Isänsä lähettämänä maanpäälle uhraamaan itsensä ihmisten edestä. Tällä Hän viittasi ikivanhaan myyttiin taivaallisesta Kristuksesta, jonka oli määrä syntyä maailmaan. Juutalaiset uskonnolliset johtajat eivät kuitenkaan uskoneet Häntä, vaan tuomitsivat Hänet kuolemaan. Hänet ristiinnaulittiin juutalaisena pääsiäisenä ja Hänen ruumiinsa pantiin kalliohautaan. Evankeliumien mukaan Jeesus kuitenkin nousi kolmen vuorokauden jälkeen kuolleista näyttäytyen opetuslapsilleen ja monille muille ihmisille neljänkymmenen päivän aikana. Sen jälkeen Hänet nostettiin taivaaseen monien silminnäkijöiden edessä.

Jeesus opetti paljon laista antaen sille usein erilaisen tulkinnan kuin Hänen aikansa johtavat lainoppineet. Hän vastusti vanhinten perinnäissääntöjä, joilla lakeja kierrettiin tai selitettiin pois niiden alkuperäisestä tarkoituksesta. Laki on ihmistä varten eikä ihminen lakia varten. Laista ei voi tehdä jumalaa. Lain noudattamisessa täytyy ottaa huomioon rakkauden vaatimus. Rakastakaa Jumalaanne ja lähimmäistänne. Kaikki, minkä tahdotte ihmisten tekevän teille, tehkää te heille (Matt. 7:12), siinä ovat laki ja profeetat. Vielä radikaalimpaa opetusta juutalaisten keskuudessa oli tämä: Rakasta vihollistasi ja rukoile vainoojiesi puolesta.

Jeesus - Ihmisen Poika

Jeesus kutsui itseään Ihmisen Pojaksi. Käsite ”ihmisen poika” on aivan neutraali ilmaisu heprean kielessä, sillä se tarkoittaa yksinkertaisesti vain ihmistä. Eihän siinä, että joku kutsuu itseään ihmiseksi, ole mitään ihmeteltävää. Toisaalta nimellä ”Ihmisen Poika” oli aivan erityinen uskonnollinen merkitys, joka herätti juutalaisissa suurta kunnioitusta. [9] Se tarkoitti iankaikkisesta menneisyydestä peräisin olevaa Messiasta, Voideltua Kuningasta, Israelin Hallitsijaa ja Jumalaa, jonka oli määrä syntyä ihmiseksi maailmaan (Miik. 5:1). Asiayhteys paljastaa, kumpaa merkitystä Jeesus tällä itsestään käyttämällä nimellä tarkoitti.

---

[9] Hamerton-Kelly, R. G., Pre-existence, Wisdom and the Son of Man. Study of the idea of the Pre-existence in the New Testament. Cambridge at the University Press. 1973.

Yleensä kun Hän käytti tuota nimeä, Hän puhui niin suurista asioista, että vain Jumalan voitelema Messias kykenisi niihin.

> *”Ihmisen Poika on sapatin Herra."*
> *(Matt. 12:8)*
>
> *”Mutta jotta te tietäisitte, että Ihmisen Pojalla on valta antaa maan päällä syntejä anteeksi" - hän puhui nyt halvaantuneelle - "nouse, ota vuoteesi ja mene kotiisi."*
> *(Matt. 9:6)*
>
> *”Ihmisen Poika tuli, hän syö ja juo, ja ihmiset sanovat: 'Mikä syömäri ja juomari, publikaanien ja muiden syntisten ystävä!' Mutta Viisauden teoista Viisaus tunnetaan!"*
> *(Matt. 11:19)*
>
> *”Ei Ihmisen Poikakaan tullut palveltavaksi, vaan palvelemaan ja antamaan henkensä lunnaiksi kaikkien puolesta."*
> *(Matt. 20:28)*
>
> *Silloin taivaalle ilmestyy Ihmisen Pojan merkki. Kaikki maan sukukunnat puhkeavat valituksiin, kun näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan.*
> *(Matt. 24:30)*
>
> *Jeesus sanoi heille: "Totisesti: kun Ihmisen Poika uuden maailman syntyessä istuutuu kirkkautensa valtaistuimelle, silloin tekin, jotka olette seuranneet minua, saatte istua kahdellatoista valtaistuimella ja hallita Israelin kahtatoista heimoa.”*
> *(Matt. 19:28)*

Käyttäessään itsestään nimitystä Ihmisen Poika Jeesus epäilemättä tarkoitti, että Hän on tuo myyttinen Messiaskuningas ihmisten pariin syntyneenä. Jeesus tiesi kuka Hän oli ja Hän tunsi kuulijansa. Jos kuvittelisimme, että Jeesus olisi puhunut edellä mainittuja asioita ihmisille, joilla ei ollut entuudestaan mitään käsitystä siitä, mitä Ihmisen Poika jumalallisessa merkityksessään tarkoitti, kuka Häntä olisi kuunnellut? Jos ihmisillä ei olisi ollut mitään tietoa jumalallisesta Messiaasta, jonka profetioiden mukaan piti tulla pelastamaan Israel, eikö Häntä olisi pidetty mielenvikaisena? Varmasti Hän olisi silloin jäänyt yksin. Kuitenkin kansa tuli laumoittain kuuntelemaan Jeesusta, koska he kuulivat Hänen sanoissaan ja näkivät Hänen teoissaan sellaisen jumalallisen voiman, että Hän todellakin saattoi olla se Odotettu. He olivat kuulleet opetusta siitä, mitä kaikkea tuo Messias oli tehnyt iankaikkisessa menneisyydessä ja aikaisemmin tässä maailmassa. He tiesivät, että Israelin Messias oli lain antaja ja että Hänellä oli jumalallinen oikeutus antaa syntejä anteeksi. Lain antajana Hän oli myös suurempi kuin sapattilaki. Puhuessaan Ihmisen Pojasta Jeesus viittasi aina tuohon myyttiseen Israelin Messias Kuninkaaseen, jonka oli määrä tulla maailmaan ja sovittaa kansansa synnit. Hän antoi kansan ymmärtää, että Hän oli se Odotettu.

Näin Kristus ilmoittautui Kristuksen ja ihmisen myyttisen tarinan päähenkilöksi. Samalla tuo tarina ei ollutkaan enää niin myyttinen, sillä se oli muuttunut Hänessä todeksi. Danielin kirjassa on kerrottu, mitä tapahtui ajattomassa menneisyydessä.

> *Yhä minä katselin yöllisiä näkyjä ja näin, miten taivaan pilvien keskellä tuli eräs, näöltään kuin ihminen (Ihmisen Poika).[10] Hän saapui Ikiaikaisen luo. Hänet saatettiin Ikiaikaisen eteen, ja hänelle annettiin valta, kunnia ja kuninkuus, kaikkien kansojen, kansakuntien ja kielten tuli palvella häntä. Hänen valtansa on ikuinen valta, joka ei katoa, eikä hänen kuninkuutensa koskaan häviä.*
> *(Dan. 7:13-14)*

Iankaikkisessa menneisyydessä Isä Jumala korotti Poikansa valtaistuimelle ja antoi Hänelle vallan, kunnian ja kuninkuuden ikuisiksi ajoiksi. Kaikki kielet ja kansakunnat annettiin Hänen valtaansa ja Hänen perustamansa Valtakunta tuli olemaan ikuinen. Kaikkien tuli polvistua Hänen eteensä, eikä kukaan voisi jäädä vaille rangaistusta, jos ei osoittaisi Hänelle kunnioitusta. (Ps. 2) Tulevassa maailmanajassa Hän tulisi tuomitsemaan jokaisen tekojensa mukaan.

Mutta miksi tätä ikiaikaista Messiasta kutsuttiin Ihmisen Pojaksi, siis Ihmiseksi? Löytyisikö selitys mahdollisesti siitä, että Jumala loi ihmisen kuvakseen ja kaltaisekseen jo iankaikkisessa menneisyydessä? (1. Moos. 1: 26) Jumala loi ihmisen nimenomaan Poikansa kuvaksi, josta sanotaan, että Hän on Jumalan Kuva. (Hepr. 1: 3) Isä Jumala on liian kirkas ja käsittämätön, jotta ihminen voisi Häntä katsoa, kuulla tai ylipäänsä ymmärtää millään tavalla. Poika, joka alkujaan oli samaa olemusta kuin Isä, tehtiin sen sijaan ihmisille nähtäväksi, kuultavaksi ja ymmärrettäväksi. Hänet tehtiin heille hallitsijaksi, jonka kanssa he voisivat olla suhteessa. Poika tehtiin kaikessa ensimmäiseksi, esikoiseksi. (Kol. 1:15) Kun ihminen alkujaan luotiin iankaikkisessa menneisyydessä, hän muistutti Kristusta, joka oli Jumalan Kuva. Niin myös ihmisestä tuli Jumalan kuva. Syntiin lankeemuksen jälkeen tuo kuva särkyi ja tuli epäselväksi. Toisaalta tulevaisuudessa, kun ihminen lunastetaan pois nykyisestä alennustilastaan, yhteys tulee jälleen selväksi. Silloin pelastetut ihmiset muuttuvat jälleen Hänen kuvakseen ja kaltaisekseen. Heistäkin tulee silloin todellisia ihmisiä, jollainen heidän esikuvansa on.

Toinen selitys on myös mahdollinen: Messiaan, Ihmisen Pojan, oli määrä tulla ihmiseksi maailmaan. Kristus syntyi tähän maailmaan ihmisten pariin ja sai siinä yhteydessä itselleen ihmisruumiin. Hän riisui itsensä kaikesta jumaluudestaan ja eli ihmisenä ihmisten joukossa. (Fil. 2: 7) Hän tuli kuollakseen sovitusuhrina niiden ihmisten puolesta, joiden pariin Hän oli tullut. Kun Hän sitten kuoli ja kolmantena päivänä nousi kuolleista, Hänellä oli edelleen ihmisen ruumis. Sellaisena Hän myös palasi takaisin valtaistuimelleen, josta Hän oli lähtenyt maailmaan.

Tässä vaiheessa hyväksytään nämä molemmat selitykset, mutta myöhemmin tässä kirjassa tuodaan esiin asioita, jotka selittävät vielä syvällisemmin Kristuksen ja ihmisen yhteyttä.

Joka tapauksessa on selvää, että käyttäessään itsestään nimitystä ”Ihmisen Poika” Jeesus ilmoitti olevansa tuo Danielin näyn Ihmisen Poika, jolle Jumala oli antanut kaiken vallan, kunnian ja kuninkuuden jo iankaikkisessa menneisyydessä. Hän ei vain sanonut olevansa tuo ikiaikainen Voideltu Kuningas, vaan myös osoitti monin tunnusteoin, että kaikkivaltias Jumala oli Hänessä. Viimeistään ylösnousemuksellaan kuolleista Hän osoitti, että Isä

---

[10] ”Eräs näöltään kuin ihminen” pitäisi kääntää ”kuin Ihmisen Poika”, sillä muuten sanoma jää epäselväksi. Mm. tähän profetiaan pohjautuu Messiaan nimitys ”Ihmisen Poika”, jota Jeesus käytti itsestään.

Jumala on Hänen sanojensa takana. Siksi kaikki mitä Hän eläessään sanoi, oli Jumalan puhetta ihmisille. Kansan keskuudessa monet ymmärsivät Jeesuksen puhetta ja uskoivat Häneen.

Juutalaisten johtomiesten parissa hengelliset totuudet olivat alkaneet muuttua taruiksi. Heillä ei ollut enää elävää suhdetta Poika-Jumalaan, vaan ainoastaan vanhoja tarinoita Hänestä. Siksi he olivat haluttomia uskomaan Jeesukseen. Henki, josta käytettiin usein määrätympää nimeä Viisauden ja Ymmärryksen Henki, tai Totuuden Henki tai Herran pelon Henki tai Armon Henki, oli myös ollut jumalallisessa asemassa heidän uskossaan, mutta nyt Hänenkin asemansa oli alennettu. Jossakin historian vaiheessa juutalaisten uskonnolliset johtajat katsoivat parhaaksi uskoa vain yhteen Jumalan persoonaan. Sen seurauksena Poika ja Henki menettivät jumalallisen asemansa, eikä heitä enää palvottu.

On kuitenkin olemassa monia todisteita sille, että varhaisessa juutalaisuudessa palvottiin Poikaa Isän rinnalla, ja että nimenomaan Poika oli heidän kansallinen Jumalansa[11]. JHVH oli heidän kansallinen Jumalansa, ja se tarkoitti Isää, Poikaa ja Henkeä yhdessä. Isä ei näyttäytynyt eikä puhunut ihmisille, vaan Hänen sijastaan heille näyttäytyi ja puhui Poika. Poika oli se JHVH:n persoona, joka ilmestyi Abrahamille, Iisakille, Jaakobille ja Moosekselle, ja solmi heidän kanssaan liiton. Poika kuljetti heitä erämaassa ja vei heidät lopulta omaan maahansa. Pojan piti olla se luvattu Messias, joka aikojen lopulla tulisi lunastamaan kansansa. Jeesuksen aikaan israelilaisten johtavat puolueet, fariseukset ja saddukeukset, eivät kuitenkaan uskoneet enää tällaiseen Poika-Jumalaan. Sen sijaan he odottivat Jumalan voitelemaa sotapäällikköä, joka vapauttaisi heidät Rooman valtakunnan ikeestä ja palauttaisi heille valtiollisen ja uskonnollisen riippumattomuuden.

Kärsivä ja voittava Messias

Fariseusten ja saddukeusten ohella maassa oli muitakin uskonnollisia yhteisöjä. Eräissä niistä juutalaisen uskon varhaisemmat korostukset vielä elivät. Tällainen oli mm. essealaisten yhteisö, joka usein yhdistetään Qumranin kirjakääröihin[12]. Essealaiset pitivät kiinni vanhasta henokilaisesta traditiosta, missä Ihmisen Pojalla, Jumalan Voidellulla, Suurella Pyhällä, oli jumalallinen asema ihmiskunnan pelastajana ja vanhurskauttajana.[13]

Jeesuksen aikaan vanha juutalainen Messias-usko oli voimissaan vielä kansan parissa. Monet tiesivät senkin, että Messias tulisi ilmestymään tähän maailmaan kaksi kertaa. Ensimmäisen kerran Hän tulisi kärsivänä Herran palvelijana. Silloin Hän tulisi pelastamaan kansansa ottamalla päälleen heidän syntinsä ja rangaistuksensa. (Jes. 53) Toisen kerran Hän tulisi ilmestymään suuressa voimassa ja kirkkaudessa. Silloin Hän tulisi voimallisena

---

[11] Juutalaisuuden reformaatiosta on tehty tieteellisiäkin tutkimuksia, mm. Barker, M., The Great Angel. A Study of Israel's Second God. 1992. Westminster John Knox Press. 253 s.

[12] Qumranin kirjakääröt löydettiin kuolleen meren lähistöllä olevista luolista vuosina 1947 – 1956. Ne ovat antaneet tutkijoille paljon tietoa Jeesuksen ajan ja sitä edeltävien vuosisatojen hengellisestä elämästä juutalaisten keskuudessa.

[13] Boccaccini, G., Beyond the Essene Hypothesis. The Parting of the Ways between Qumran and Enochic Judaism. Wm. B. Eerdmans Publishing Co. 1998.

Kuninkaana, joka hävittäisi vastustajansa yhdellä suunsa henkäyksellä. Hän perustaisi myös uudelleen Israelin valtakunnan, kuten kuningas Daavid. (Jes. 9: 6).

Jeesuksen aikaiset juutalaiset arvuuttelivat, kuka saattaisi olla tuo Jesajan profetiassa ennustettu kärsivä Jumalan palvelija, joka kantaisi kansansa synnit. Olisiko hän ollut jokin Israelin profeetoista? Lähes kaikki profeetat olivat kärsineet väkivaltaisen kuoleman, viimeiseksi Johannes Kastaja. Eliaa ei ollut surmattu, mutta hänet oli nostettu tulisilla vaunuilla ylös taivaaseen. Ei ollut mahdoton ajatus, että ihmiset yhdistivät Messiaan johonkin näistä profeetoista.

> *Kun Jeesus oli tullut Filippoksen Kesarean seudulle, hän kysyi opetuslapsiltaan: "Kuka Ihmisen Poika on? Mitä ihmiset hänestä sanovat?" He vastasivat: "Toisten mielestä hän on Johannes Kastaja, toisten mielestä Elia, joidenkin mielestä Jeremia tai joku muu profeetoista." "Entä te?" kysyi Jeesus. "Kuka minä teidän mielestänne olen?" Simon Pietari vastasi: "Sinä olet Messias, elävän Jumalan poika."*
> *(Matt. 16: 13-16)*

Vähitellen Jeesus oli saanut oppilaansa vakuuttuneeksi siitä, että Hän oli tuo luvattu Messias, joka uhrataan kansansa syntien sovitukseksi. Jeesus alkoikin puhua heille tulevasta kuolemastaan.

> *"Me menemme nyt Jerusalemiin, ja Ihmisen Poika annetaan ylipappien ja lainopettajien käsiin. He tuomitsevat hänet kuolemaan ja luovuttavat hänet pakanoille pilkattavaksi, ruoskittavaksi ja ristiinnaulittavaksi. Mutta kolmantena päivänä hän nousee kuolleista."*
> *(Matt.20: 18-19)*

Jeesus ilmoitti etukäteen oppilailleen tarkalleen mitä tulisi tapahtumaan. Hänet tultaisiin antamaan ihmisten käsiin. Ylipapit ja lainopettajat tuomitsisivat Hänet kuolemaan ja pakanat naulitsisivat Hänet ristille. Kuitenkin kolmen päivän jälkeen Hän nousisi kuolleista.

Kun sitten Jeesus oli otettu kiinni, Hänet vietiin ylipapin eteen kuulusteltavaksi, Häntä syytettiin Jumalan pilkasta, koska Hän oli puhunut itsestään niin, että ihmiset ymmärsivät Hänen olevan se odotettu Messias.

> *Silloin ylipappi sanoi hänelle: "Minä vannotan sinua elävän Jumalan nimessä: sano meille, oletko sinä Messias, Jumalan Poika." "Itsepä sen sanoit", vastasi Jeesus. "Ja minä sanon teille: vastedes te saatte nähdä Ihmisen Pojan istuvan Voiman oikealla puolella ja tulevan taivaan pilvien päällä." Silloin ylipappi repäisi vaatteensa ja sanoi: "Hän herjaa Jumalaa. Mitä me enää todistajia tarvitsemme! Kuulittehan, miten hän herjasi."*
> *(Matt. 26: 63-65)*

Ylipappi, joka tunsi myytin taivaallisesta Messiaasta, mutta ei uskonut siihen, kysyi Jeesukselta: ”Oletko sinä Messias, Jumalan Poika?” Jeesus vastasi: ´”Itsepä sen sanoit”. Tällä Jeesus ilmoitti kuulustelijoilleen, että tarina taivaallisesta Messiaasta on totta ja että se on tullut kosketusetäisyydelle heistä. Tarinan päähenkilö, juutalaisten Messiaskuningas, seisoo heidän edessään. Hän on tullut lupauksensa mukaan maailmaan kuollakseen ihmiskunnan syntien edestä. Mutta sen jälkeen Hän on nouseva ylös ja istuutuva takaisin valtaistuimelleen Isän oikealle puolelle. Sitten, päivien lopulla, ihmiset saavat nähdä Hänen tulevan pilvien päällä tuomitsemaan maailman, sillä Isä on antanut Hänelle lopullisen tuomiovallan. Tässä maailmassa ihmisille on annettu valta tuomita Hänet, koska se kuuluu

edeltä laadittuun ihmiskunnan pelastussuunnitelmaan, mutta sen jälkeen Hän tulee tuomitsemaan ihmiset. Hän tulee tuomitsemaan heidät sen mukaan, miten he ovat suhtautuneet Häneen ja Hänen sovituskuolemaansa, ts. ovatko he pitäneet Häntä Herranaan ja Vapahtajanaan, vai halveksineet Häntä. Näin Jeesus muistutti Israelin papistoa, mitä Kristuksen ja ihmisen tarinan loppuun sisältyi.

Jeesus oli tehnyt paljon tunnustekoja kansan keskuudessa, mutta ylipapit ja fariseukset eivät antaneet niille suurta arvoa. Heidän mielestään sapattilain rikkominen osoitti, ettei Hän voinut olla Messias. Kun sitten Jeesus vietiin kuulusteltavaksi maaherra Pilatuksen eteen, Häntä syytettiin siitä, että Hän oli kutsunut itseään juutalaisten kuninkaaksi. Se kuulosti loukkaukselta keisarin valtaa vastaan.

> *Jeesus vietiin nyt maaherran eteen. Tämä kysyi: "Oletko sinä juutalaisten kuningas?" "Sinä sen sanoit", Jeesus vastasi. (Matt. 27: 11)*

Jeesus ei siis kieltänyt olevansa se, mistä Häntä syytettiin. Mutta Johanneksen evankeliumin mukaan Jeesus lisäsi vastaukseensa seuraavan tärkeän lisähuomautuksen.

> *Jeesus vastasi: "Minun kuninkuuteni ei ole tästä maailmasta. Jos se kuuluisi tähän maailmaan, minun mieheni olisivat taistelleet, etten joutuisi juutalaisten käsiin. Mutta minun kuninkuuteni ei ole peräisin täältä."*
> *(Joh. 18:36)*

Jeesus sanoi, että Hänen kuninkuutensa ei ole tästä maailmasta. Hän oli juutalaisten Kuningas, mutta toisesta maailmasta. Hänen valtakuntansa (oikeammin kuningaskuntansa) on peräisin näkymättömästä maailmasta. Tätä Pilatus ei ymmärtänyt.

Jeesuksen vertaukset taivasten valtakunnasta

Kaikkein syvällisimmän opetuksensa Jeesus sisällytti vertauksiinsa taivasten valtakunnasta. Puhuessaan kansalle ihmissielujen kohtaloista Jeesus käytti ainoastaan vertauksia. Kun Häneltä kysyttiin syytä vertauksilla opettamiseen, Hän vastasi arvoituksellisesti:

> *”Minä avaan suuni ja puhun vertauksin, tuon julki sen mikä on ollut salattua maailman luomisesta saakka”. (Matt. 13:35)*

Tällä lauseella Jeesus viittasi Psalmien kirjan jakeeseen 78:2. Psalmi 78 kertoo Jumalasta, Israelin Pyhästä, joka vapautti Israelin kansan Egyptin maasta, antoi heille lain, ruokki heidät erämaassa ja vei heidät perille Luvattuun maahan huolimatta kaikesta heidän kapinoinnistaan. Yhdistämällä itsensä tähän Psalmiin, Hän ilmoitti olevansa tuo Israelin Jumala. Jeesus kuitenkin ilmaisi näillä sanoilla myös sen, että Hänen vertauskuvallisilla opetuksillaan taivasten valtakunnasta on salattuja merkityksiä, jotka ulottuvat aikaan ennen maailman luomista. Vertauksilla Jeesus osoitti, miten ihminen liittyy Hänen iankaikkiseen tarinaansa. On siis ollut aika ennen nykyisen maailman luomista, jolloin on jo ollut ihminen jossain olomuodossa ja että tuolla ajalla on merkitystä meidän nykyiselle elämällemme. Siitä ajasta voidaan käyttää vaihtoehtoisia nimityksiä, kuten iankaikkinen menneisyys, ajaton menneisyys, aika ennen maailman luomista jne. Sen jälkeen on seurannut nykyinen aika, jolloin fyysinen maailma määrittelee ajan kulkua. Vertauksillaan taivasten valtakunnasta Jeesus toi esiin Jumalan pelastussuunnitelman periaatteet, jotka ovat olleet olemassa jo ennen nykyisen maailman luomista, mutta jotka vasta nyt paljastetaan kokonaisuudessaan.

Selittäessään oppilailleen, miksi Hän puhuu kansalle vain vertauksin, Hän lainaa profeetta Jesajaa, jonka mukaan paatumus on tehnyt kansan silmät näkemättömiksi ja korvat kuuroiksi.

> *Sillä paatunut on tämän kansan sydän, vain vaivoin he kuulevat korvillaan ja silmänsä he ovat ummistaneet, jotta he eivät silmillään näkisi, eivät korvillaan kuulisi eivätkä sydämellään ymmärtäisi, jotta he eivät kääntyisi enkä minä parantaisi heitä.*
> *(Matt. 13: 15)*

Jeesus ei puhu luonnollisista silmistä ja korvista, vaan sydämen ymmärryksestä. Sillä jos he näkisivät sisäisillä silmillään ja kuulisivat sisäisillä korvillaan ja ymmärtäisivät sydämellään, he uskoisivat, että heidän edessään on lihan ruumiiseen syntynyt Messiaskuningas, jonka ”juuret ovat muinaisuudessa, ikiaikojen takana”. (Miik. 5:1) He tunnistaisivat Hänet Jumalakseen ja polvistuisivat Hänen edessään. Vielä Jesajan päivinä ihmiset tiesivät, että Messias on Jumalan Poika, jonka Korkein Jumala oli korottanut hallitsemaan, mutta nyt kansan sydän oli paatunut. Ylipappien opetukset olivat johtaneet ihmisten ajatukset harhaan niin, että usko Messiaseen oli hiipunut. Vaikka he tunsivat kaikki vanhat kirjoitukset, he eivät enää pitäneet Messiasta Jumalanaan. Virallinen juutalaisuus oli jo kääntynyt sellaiseen yksijumalisuuteen, että Messiaalle, jonka perinteinen juutalaisuus tunnusti Jumalan Pojaksi ja todelliseksi Jumalaksi Isän Jumalan rinnalla, ei ollut enää sijaa. Monet heistä tosin odottivat pelastajaa, joka tulisi vapauttamaan heidät Rooman valtakunnan alaisuudesta kansalliseen itsenäisyyteen, mutta sellaiseen jumalankaltaiseen Messiaseen, joka tulisi pelastamaan heidät synnin vallasta näkymättömissä olevaan ”Taivasten valtakuntaan”, vain harvat enää uskoivat. Monet vanhat kirjoitukset kertoivat iankaikkisesta menneisyydestä, näkymättömistä maailmoista, Messias Kuninkaasta, Saatanasta ja heidän omista hengellisistä juuristaan, mutta kansan johtajat olivat menettäneet kykynsä ymmärtää näitä kirjoituksia. Miten heille olisi voinut avoimesti julistaa: ’Minä olen Messiaskuningas, joka olen tullut pelastamaan teidät Saatanan vallasta viedäkseni teidät Taivaalliseen valtakuntaani’?

Kansan sydämen paaduttamisella oli ehkä se jumalallinen tarkoitusperä, että Jeesuksen tulo maailmaan ja sovituskuolema täytyi valmistella osin salaisesti. Jos suuret kansanjoukot olisivat tunnistaneet Jeesuksen Messiaakseen, he tuskin olisivat olleet valmiita hylkäämään Jeesusta ylipappien yllytyksestä ja tahraamaan käsiään Hänen vereensä. Ylipapitkaan eivät ehkä olisi olleet yhtä halukkaita yhteistyöhön roomalaisten teloittajien kanssa, jos heillä olisi ollut suurempi kunnioitus taivaallista Messiastaan kohtaan. Kuitenkin oli hyvä, että Jeesus kuoli ristillä. Vain sen kautta ihmisten synnit voitiin sovittaa Jumalan edessä. Se oli Jumalan suunnitelma.

Oppilailleen Jeesus kuitenkin paljasti vertaustensa merkityksen. Hän oli jo pitemmän aikaa valmistellut heidän sydämiään ymmärtämään sanomansa yliluonnolliset ulottuvuudet. Hän sanoi:

> *Autuaat ovat teidän silmänne, koska ne näkevät, ja korvanne, koska ne kuulevat!*
> *(Matt. 13: 16)*

Millaisia sitten olivat Jeesuksen vertaukset, joilla Hän opetti kansaa, ja miten Hän ne selitti? Eräs keskeinen aihe, jota Jeesus käytti vertauksissaan, oli vehnäpelto.

Vehnäpeltovertaus

> *"Mies kylvi peltoonsa hyvää siementä. Mutta kun kaikki nukkuivat, hänen vihamiehensä tuli, kylvi vehnän sekaan rikkaviljaa ja meni pois. Kun vilja nousi oraalle ja alkoi tehdä tähkää, rikkaviljakin tuli näkyviin. Työmiehet menivät silloin isäntänsä luo ja sanoivat hänelle: 'Herra, etkö sinä kylvänyt peltoosi hyvää siementä? Mistä siihen on tullut rikkaviljaa?' Isäntä sanoi heille: 'Se on vihamieheni työtä.' Miehet kysyivät silloin häneltä: 'Tahdotko, että menemme kitkemään sen pois?' 'En', hän vastasi, 'te voitte rikkaviljaa kootessanne nyhtää sen mukana vehnääkin. Antakaa niiden kasvaa yhdessä elonkorjuuseen asti. Kun sen aika tulee, minä sanon korjuuväelle: Kootkaa ensin rikkavilja ja sitokaa se kimpuiksi, että se poltettaisiin. Mutta vehnä korjatkaa aittaani.'"*
> *(Matt. 13:24-30)*

Oppilailleen Jeesus antoi seuraavan selityksen tästä vertauksesta:

> *"Mies, joka kylvi hyvää siementä, on Ihmisen Poika. Pelto on maailma. Hyvä siemen tarkoittaa niitä, jotka kuuluvat taivasten valtakuntaan, rikkavilja niitä, jotka ovat Paholaisen vallassa. Paholainen, joka kylvi rikkaviljaa, on Saatana, elonkorjuu on maailman loppu, ja korjuumiehet ovat enkeleitä. Niin kuin rikkavilja kootaan ja hävitetään polttamalla, niin tapahtuu maailman lopussa. Ihmisen Poika lähettää enkelinsä, ja he kokoavat hänen valtakunnastaan kaikki, jotka viettelevät pahaan ja harjoittavat vääryyttä. Enkelit heittävät heidät tuliseen pätsiin, ja siellä itketään ja kiristellään hampaita. Mutta Jumalan omat loistavat silloin Isänsä valtakunnassa niin kuin aurinko. Jolla on korvat, se kuulkoon!*
> *(Matt. 13: 37-43)*

Mies, joka kylvi hyvää siementä, on Ihmisen Poika. Kylväjä ei siis ollut Isä, vaan Hänen Poikansa, Voideltu Kuningas, Messias, jota kutsuttiin Ihmisen Pojaksi. Kuten edellä todettiin, Jeesus samastui tähän Ihmisen Poikaan. Hyvän siemenen tuottama vilja tarkoittaa niitä ihmisiä, jotka kuuluvat Jumalan valtakuntaan. Toinen kylväjä, joka kylvi tahallisesti huonoa siementä Ihmisen Pojan peltoon, oli paholainen, Saatana. Hänen siemenensä kasvu tarkoittaa paholaiselle kuuluvia ihmisiä. Satoa ei saanut koota liian aikaisin, koska myös paholaisen kylvön joukosta saattaa ilmaantua aitoa viljaa. Siksi kaikkien siementen annetaan kasvaa maailman loppuun saakka. Silloin Ihmisen Poika lähettää enkelinsä erottelemaan hyvän ja huonon viljan, ts. erottamaan Kristuksen ihmiset ja paholaisen ihmiset toisistaan. Enkelit heittävät rikkaviljan tuliseen pätsiin, mutta hyvä vilja kootaan Jumalan aittoihin taivaassa.

Tässä Jeesus tarkentaa Kristuksen ja ihmisen tarinan loppua kertomalla viimeisestä tuomiosta. Tuomiota ei langeteta vielä, sillä kaikille ihmisille varataan mahdollisuus pelastua. Tosin Hän tuntee edeltä oman siemenensä. Kaikki ihmiset eivät ole Hänen siementään, mutta niillekin, jotka vielä ovat Hänen vihollisensa siementä, annetaan aikaa tehdä parannus.

Tämä kertomus on monella tavalla merkittävä. Eräs seikka, mikä tekee siitä erityisen kiinnostavan, on se, että siinä voidaan nähdä ihmissielun tila ennen tähän maailmaan syntymistä. Ihmissielu on siinä vaiheessa siemen, siis eräällä tavalla kuollut, mutta kuitenkin potentiaalisesti elävä. Ihmisen sielu on kuolleessa tilassa ennen kuin se yhtyy ihmisruumiiseen ja herää elämään yhdessä sen kanssa. Sen jälkeenkin se on hengellisesti kuolleessa tilassa, ts. irti Jumalan Hengen yhteydestä.

Kertomuksessa ei kerrota, milloin hyvän ja huonon siemenen kylväminen oli tapahtunut. Yleensä pelto kylvetään vain kerran saman satokauden aikana. Niinpä voidaan olettaa, että se on tapahtunut joko tämän maailman luomisen yhteydessä tai kenties jo sitä ennen. Todennäköisesti ihmissielun siemenet, uinuivat sielullisessa maaperässä jo silloin, kun tämä maailma luotiin ja kun ihminen asetettiin elämään sen päälle. Mutta olivatko paholaisen siemenetkin kylvetty jo silloin?

Raamatussa puhutaan monessa kohdassa siitä, miten jotkut ihmiset ovat etukäteen valittuja ja toiset ei-valittuja. Niinhän Jeesuskin sanoi läksiäispuheessaan oppilailleen: ”Minä olen ilmoittanut Sinun nimesi niille ihmisille, jotka valitsit maailmasta ja annoit minulle. He olivat Sinun ja uskoit heidät minulle.” (Joh. 17: 6) Olisiko tässä syy erilaisiin kylvösiemeniin tämän maailman alussa edellä mainitussa vertauksessa?

Meidän nykyajan ihmisten, jotka vannomme tasa-arvon, demokratian ja ihmisoikeuksien nimeen, on vaikea hyväksyä ajatusta, että olisimme jo lähtökohtaisesti jotenkin erilaisia, vielä vähemmän sitä, että olisimme Jumalan valittuja tai ei-valittuja. Miten Jumala olisi voinut erotella ihmiset jo ennen heidän syntymistään maailmaan? Ja mitä ihminen voisi silloin enää tehdä? Miksi Jumala olisi edes antanut elämän ihmisille, joilla ei ole mitään toivoa? Miten silloin voisimme enää puhua hyvästä ja rakastavasta Jumalasta, joka on kaikille tasapuolinen?

Vastaan tähän kahdella tavalla. Ensiksikin oletan, että jokainen ihminen on kutsuttu pelastukseen riippumatta siitä, kuuluuko hän valittujen tai ei-valittujen joukkoon. Toisin sanoen hänellä on joka tapauksessa mahdollisuus pelastukseen, jos hän ottaa vastaan Kristuksen elämäänsä. Kun tätä puolta asiassa korostetaan, voidaan edellä mainitut Jeesuksen sanat tulkita siten, että Jumalan ennalta valinta tarkoittaa Jumalan ennalta tietämistä, sillä Jumala tietää ihmisen valinnat jo etukäteen.

Toinen vastaukseni on tämä. Kun Jeesus puhui paholaisen eli Saatanan kylvämistä siemenistä, Hän todennäköisesti viittaa ennen tämän maailman luomista tapahtuneisiin asioihin. Raamatusta voidaan nähdä, että iankaikkisessa menneisyydessä Saatana oli ryhtynyt kapinaan korkeinta Jumalaa vastaan, minkä seurauksena ihmiset olivat jakaantuneet Jumalan ja Saatanan liittopiireihin. Lisäksi se, miten ihmiset olivat jakaantuneet eri puolille, perustui ainakin osittain ihmisten omiin valintoihin. Jos niin on, Jumalan edeltä tekemät valinnat eivät ole mielivaltaisia. Ne perustuvat Jumalan iankaikkisessa menneisyydessä säätämään näkymättömän luomakunnan lakiin ja ihmisen omiin valintoihin.

Joka tapauksessa, koska me emme pysty näkemään asioita Jumalan näkökulmasta, meidän täytyy suhtautua kaikkiin ihmisiin ikään kuin he olisivat yhtä rakkaita Jumalalle. Jokainen ihminen, uskova tai ei-uskova, on kutsuttu Jumalan valtakuntaan. Jumala rakastaa jokaista ihmistä ja Hän haluaa pelastaa jokaisen. Sitähän tuo elonkorjuun ajankohdan siirtäminen mahdollisimman myöhäiseksi tarkoittaa.

Mutta kuka on Saatana? Eräät Vanhan testamentin kirjoitukset viittaavat siihen, että muinaisessa menneisyydessä hän oli ollut korkea-arvoinen enkeli, joka hallitsi osaa enkelikunnasta taivaassa. Tämä kerubien sukua oleva enkeli kuitenkin ylpistyi omasta kauneudestaan niin, että hän ryhtyi haastamaan Jumalaa ja kyseenalaistamaan tämän suvereniteetin näkymättömässä luomakunnassa. (Hes. 28: 12-19) Tässä vallankaappaus-pyrkimyksessään hän ei onnistunut, mutta silti hän sai paljon pahaa aikaan. Hänen onnistui nimittäin saada ihmiskunnan lankeamaan syntiin ja sitä kautta puolelleen näkymättömässä luomakunnassa.

Raamatun perusteella tiedetään myös se, että Isä Jumala iankaikkisessa menneisyydessä voiteli Poikansa Messiaaksi ja luovutti Hänelle kaiken vallan siinä tarkoituksessa, että Hän poistaisi Saatanan synnyttämän sekasorron ja kapinan näkymättömästä luomakunnasta. (Matt. 26: 64) Jumalan määräyksestä kaikkien luotujen, jotka elivät tuossa muinaisessa luomakunnassa, tuli palvella Hänen valitsemaansa Messiasta. Saatana oli kuitenkin asettunut kaikella voimallaan vastustamaan tätä Jumalan määräystä. Sen sijaan, että hän olisi polvistunut Kristuksen edessä, hän pyrki kaikin tavoin olemaan itse näkymättömän luomakunnan kuningas ja pitämään kaikki luodut, mukaan lukien sen aikaiset ihmiset, omassa vallassaan. Hän sylki Kristuksen päälle ja kehotti myös kaikkia kannattajiaan niin tekemään.

Näin näkymättömään luomakuntaan syntyi kaksi valtapiiriä, Jumalan ja Saatanan. Vehnäpeltovertauksesta nähdään, miten Saatana halusi tehdä kaikkensa kasvattaakseen omaa valtapiiriään ja estääkseen Jumalan valtapiirin menestymisen. Hän oli ollut Ihmisen Pojan vastustaja jo ennen nykyisen maailman perustamista.

Jeesus käytti valtapiirinsä laajentamiseksi vain hyviä ja laillisia menetelmiä. Saatana sen sijaan käytti laittomia menetelmiä, kuten valehtelua, kiristystä ja painostusta. Tässäkin maailmassa Jeesus parantaa, eheyttää ja synnyttää elämää, kun taas Saatana varastaa, tappaa ja tuhoaa. Jeesus vastasi fariseuksille, jotka väittivät Jeesuksen parantavan Saatanan voimalla:

> *Jos Saatana ajaa ulos Saatanan, silloin se on noussut itseään vastaan. Kuinka sen valtakunta silloin voi pysyä koossa?*
> *(Matt: 12:26)*

Kyse on siis hyvän ja pahan välisestä taistelusta. Ihmisellä on sisäinen tieto siitä, mikä on hyvää ja oikein ja mikä pahaa ja väärin. Jos hän valitsee olla Saatanan puolella, hän valitsee pahan. Jos hän valitsee Kristuksen, hän valitsee hyvän. Viime kädessä myös sairaudet ovat Saatanan aikaansaannosta. Jos siis Jeesus parantaa ihmisiä erilaisista sairauksista, jotka Saatana on saanut aikaan, miten Hän voisi tehdä sen Saatanan voimalla? Eikö silloin Saatana taistelisi itseään vastaan?

Edellä jo todettiin, että iankaikkisen menneisyyden ihmiset - missä olomuodossa he silloin elivätkin - olivat kykeneviä valitsemaan puolensa Kristuksen ja Saatanan välillä. Mutta miten Kristuksella oli käytössään kuolleita ihmissiemeniä silloin, kun Hän ryhtyi luomaan tämän nykyisen maan elämää? Miksi ne olivat siinä vaiheessa kuolleita ja miten luonnollisen ihmisen sielut kasvoivat niistä? Eikö tämä viittaa siihen, että alkuperäisen ihmisen sielut kuolivat hamassa iankaikkisessa menneisyydessä? Kaikkiin kysymyksiin emme voi saada vastausta vielä tässä vaiheessa. Kaikkea Jeesus ei selittänyt oppilailleen yksityiskohtaisesti. Joka tapauksessa tämä Jeesuksen vertaus ja sen selitys näyttäisivät viittaavan siihen, että ihmisen henkiolemuksella (sielulla ja hengellä) oli ollut elävä menneisyys, mutta jossakin vaiheessa se oli kuollut. Nyt tämän maailman elämää luotaessa Kristus ei kuitenkaan pidä ihmisen kuolleita sieluja lopullisesti kuolleina, vaan siemeninä uutta ihmiselämää varten. Jollakin tavoin nämä kuolleet sielut liitettiin ihmisruumiin alkioihin niin, että ne saattoivat lähteä yhdessä kasvamaan täysikasvuisiksi luonnollisiksi ihmisiksi.

Tarkastellaan seuraavaa kuvaa. Kuvassa on kaksi kasvia, joita kutsutaan vehnäksi ja valhevehnäksi. Ne muistuttavat toisiaan, mutta niillä on erilainen tähkä. Toisella on tähkässään paljon siemeniä, toisella niitä ei ole lainkaan. Molemmat tarkoittavat vertauskuvallisesti sielullista ja ruumiillista ihmistä, joka kuulee Jumalan Sanan.

”Vehnäihmiset” ottavat vastaan Jumalan Sanan sydämeensä, jolloin heidän sisimmässään tapahtuu hengen uudestisyntyminen. Silloin he alkavat tuottaa tähkäänsä hengen hedelmää. Yleensä se tarkoittaa sitä, että he tavalla tai toisella levittävät Kristuksen evankeliumia niin, että uusia ”vehnäihmisiä” kasvaa Jumalan peltoon. ”Valhevehnäihmiset” eivät ota vastaan Kristuksen evankeliumia, eivätkä tuota toivottua hedelmää.

Kuva 1. Vehnä ja valhevehnä.

Kyse on Kristuksen ja Saatanan välisestä hengellisestä taistelusta, joka on alkanut jo iankaikkisessa menneisyydessä. Taistelun kohteena ovat ihmiset. Kristus voisi tuhota Saatanan milloin tahansa, mutta Hän ei tee niin ennen kuin on varmaa, että kaikki ne ihmiset, jotka haluavat siirtyä Saatanan valtapiiristä Jumalan valtapiiriin, ovat päässeet liittoyhteyteen Hänen kanssaan. Tämä johtuu siitä, että hengellisten lakien mukaan, jos Hän surmaisi Saatanan, Hänen olisi surmattava myös kaikki Saatanan liittolaiset, ts. pelastumattomat ihmiset. Siksi Kristus jättää Saatanan tuomion toimeenpanon viimeiselle tuomiolle, jolloin kaikki voitava on tehty ihmisten pelastamiseksi.

Seuraavassa Matteuksen evankeliumin kohdassa Jeesus kertoo opetuslapsilleen viimeisestä tuomiosta. Tässä yhteydessä Hän ei enää käytä vertausta, vaan puhuu suoraan siitä, mitä tulee tapahtumaan. Hän puhuu Valtakunnasta, joka on ollut olemassa maailman luomisesta lähtien niitä varten, jotka ottavat Hänet uskossa vastaan.

> *"Kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan kaikkien enkeliensä kanssa, hän istuutuu kirkkautensa valtaistuimelle. Kaikki kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan, niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. Hän asettaa lampaat oikealle ja vuohet vasemmalle puolelleen. Sitten kuningas sanoo oikealla puolellaan oleville: 'Tulkaa tänne, te Isäni siunaamat. Te saatte nyt periä valtakunnan, joka on ollut valmiina teitä varten maailman luomisesta asti. (Matt.25:31- 34)*

Tästä nähdään, että Ihmisen Pojan messiaaninen tehtävä on erotella Jumalan valtakunnan ja Saatanan valtakunnan lapset toisistaan. Viimeisellä tuomiolla näin tulee tapahtumaan,

vaikka meidän näkökulmastamme tällainen äärimmäisen jyrkkä kahtiajako tuntuu mahdottomalta. Kristus kuitenkin tekee sen ja kaikkialla Raamatussa vakuutetaan, että Hän on oikeudenmukainen tuomari. On muistettava, että kukaan ei pelastu omien ansioittensa perusteella. Pelastus tulee Hänen armostaan. Kristus kuoli ihmiskunnan syntien sovitukseksi, mutta ihmisten tulee uskossa vastaanottaa Hänen sovitusuhrinsa ja tunnustaa Hänet Herrakseen ja Vapahtajakseen. Silloin heidän henkensä uudestisyntyy. Sillä tavalla he solmivat liiton Kristuksen kanssa ja pääsevät osallisiksi Hänen Valtakunnastaan.

Vehnäkasvivertaus

Jeesus esittää vielä toisen vertauksen, joka liittyy samaan aihepiiriin. Siinä puhutaan vehnän siemenistä ja erilaisista maaperistä, joihin siemen joutuu.

> *"Mies lähti kylvämään. Ja kun hän kylvi, osa siemenestä putosi tien oheen, ja linnut tulivat ja söivät jyvät. Osa putosi kallioiseen paikkaan, missä jyville ei ollut paljon maata. Ne nousivat kohta oraalle, koska maata ei ollut syvälti, mutta auringon noustua oraat helteessä kuivettuivat, koska niillä ei ollut juurta. Osa taas putosi ohdakkeisiin, ja ohdakkeet kasvoivat ja tukahduttivat oraan. Mutta osa jyvistä putosi hyvään maahan ja antoi sadon, mikä sata, mikä kuusikymmentä, mikä kolmekymmentä jyvää. Jolla on korvat, se kuulkoon!"*
> *(Matt. 13: 3-9)*

Kun Jeesus puhui erilaisista maaperistä, joissa siemen kasvaa, Hän ei selvästikään tarkoittanut tämän fyysisen maailman maaperiä, vaan näkymättömässä todellisuudessa olevia sydämen maaperiä. Selitys, jonka Jeesus antoi oppilailleen, oli seuraava:

> *"Kuulkaa siis, mitä vertaus kylväjästä tarkoittaa. Aina kun joku kuulee sanoman valtakunnasta eikä ymmärrä sitä, tulee paholainen ja sieppaa pois sen, mikä hänen sydämeensä on kylvetty. Tätä tarkoittaa tien oheen kylvetty siemen. Kylvö kallioiseen paikkaan kuvaa sitä, joka sanoman kuullessaan heti ottaa sen iloiten vastaan mutta joka kestää vain hetken, koska häneltä puuttuvat juuret. Kun tulee ahdinko tai vaino sanan tähden, hän luopuu kohta. Kylvö ohdakkeisiin tarkoittaa ihmistä, joka kuulee sanan mutta jossa sana ei tuota satoa, koska tämän maailman huolet ja rikkauden viettelys tukahduttavat sen. Mutta kylvö hyvään maahan kuvaa ihmistä, joka kuulee sanan ja ymmärtää sen. Nämä ihmiset tuottavat satoa: kuka sata, kuka kuusikymmentä, kuka kolmekymmentä jyvää."*
> *(Matt. 13:18-23)*

Kylvetty siemen tarkoittaa siis ihmistä, joka kuulee evankeliumin sanoman. Paholainen vihaa tuota sanomaa ja pyrkii sieppaamaan sen pois jo ennen kuin se tavoittaa ihmisen tai sulkemaan ihmisen korvat siltä. Jotkut ihmiset luopuvat uskostaan kristittyihin kohdistuvan vainon johdosta. Toisten kohdalla maailman huolet ja rikkauden viettelys saavat aikaan sen, että uskon asiat unohtuvat. Mutta on niitäkin, joiden sydämen sanoma Kristuksen valtakunnasta tavoittaa ja säilyy siellä. Silloin se tuottaa tähkäpään ja siihen runsaasti siemeniä. Se, mikä syntyy, on ihmisen henki. Vasta hengessään uudestisyntynyt ihminen voi tuottaa satoa Kristuksen valtakuntaan.

Jumalan valtakunta on sisällisesti tämän maailman uskovissa (Luuk. 17:21, v. 1933/38 käänn.). Voisimme kuvitella, että ihmisen sielu on kuin siemen, joka on lähtenyt itämään näkymättömän sielujen maailman maaperästä. Sielun siemen yhtyy ruumiin siemeneen ja alkaa kasvaa yhdessä ruumiin kanssa. Sielu on tärkeä osa ihmistä, mutta se ei ole ihmisen

sisin. Ihmisen sisin on hänen henkensä, joka voi myös lähteä kasvamaan Jumalan käsittelyssä, kun ihminen vastaanottaa Kristuksen sydämeensä. Silloin siemenestä syntyy kokonainen ”vehnäkasvi” Jumalan peltoon. Se syntyy ja rakentuu tässä elämässä uskon kautta ja säilyy kuolemankin yli. Vehnäkasvin hedelmän perusteella määräytyy ihmisen kohtalo tulevassa elämässä.

Vehnäpelto- ja vehnäkasvivertauksessa voidaan nähdä kahdenlainen Jumalan kylvö. Ensin Jumala kylvää sielun siemenen maailmaan ja siitä syntyvät sielulliset ihmiset. Ihmisen henki ei kuitenkaan lähde vielä tässä vaiheessa kasvamaan. Sitten Jumala kylvää sanan siemenen, mikä tarkoittaa Kristuksen evankeliumia, jonka ihminen joko ottaa vastaan tai jättää ottamatta. Jos hän ottaa sen vastaan, hänen henkensä lähtee kasvamaan ja hänestä tulee hengellinen ihminen.

On huomattava, että sielu ei siirry ”valmiina” ihmiseen, vaan se syntyy ja kasvaa kuolleesta sielun siemenestä. Samoin ihmisen henki syntyy kuolleesta hengen siemenestä Jumalan Hengen virvoittamana. Näin erottuu vehnä ja valhevehnä toisistaan. Samoin erottuu sellainen vilja, joka on kasvanut hyvällä maaperällä sellaisesta, jonka kasvu jostain syystä tukahtuu.

Jeesuksen vertauksen mukaan ihmisen sydämen maaperä ei ole kaikilla samanlainen. Jeesus ei kuitenkaan kerro, mistä maaperän erilaisuus johtuu. Johtuuko se mahdollisesti ihmisen sielun tai hengen menneisyydestä? Emme pysty vielä täysin vastaamaan tähän, mutta joka tapauksessa jos sydämen maaperän laatu on lähtökohtaisesti erilainen eri ihmisillä, se vaatii jonkin selityksen.

Pehmeässä sydämen maaperässä valtakunnan siemen alkaa kasvaa ja siitä syntyy kokonainen ”vehnäkasvi”. Vehnäkasvin kasvusta kertoo seuraava Jeesuksen vertaus:

> *"Tällainen on Jumalan valtakunta. Mies kylvää siemenen maahan. Hän nukkuu yönsä ja herää aina uuteen päivään, ja siemen orastaa ja kasvaa, eikä hän tiedä, miten. Maa tuottaa sadon aivan itsestään, ensin korren, sitten tähkän, sitten täydet jyvät tähkään. Ja heti kun sato on kypsynyt, hän lähettää sirppinsä, sillä korjuun aika on tullut."*
> *(Mark. 4: 26-29)*

Valtakunta syntyy siis ihmisen sydämeen vähitellen kasvaen, eikä ihminen itsekään tiedä tarkkaan, miten se tapahtuu. Aivan kuten maa tuottaa sadon itsestään, niin myös Jumalan Henki ihmisessä vaikuttaa hengen uudestisyntymän ja kasvun. Emme tiedä tarkkaan, mitä ihmisen sisällä tapahtuu, mutta Jumala näkee selvästi eron uudestisyntyneen ja uudestisyntymättömän ihmisen välillä.

Ensimmäinen siemen, jonka Jumala kylvi, oli Kristus itse. Johanneksen evankeliumissa Kristus kertoo, mitä ensimmäiselle siemenelle piti tapahtua.

> *”Totisesti, totisesti: jos vehnänjyvä ei putoa maahan ja kuole, se jää vain yhdeksi jyväksi, mutta jos se kuolee, se tuottaa runsaan sadon. Joka rakastaa elämäänsä, kadottaa sen, mutta joka tässä maailmassa panee alttiiksi elämänsä, saa osakseen ikuisen elämän.”*
> *(Joh. 12:24-25)*

Tämä siis tapahtui Kristukselle itselleen. Mutta siitä ylösnousseesta vehnäkasvista syntyi kokonainen pelto muita vehnäkasveja. Toisessa vertauksessa Jumalan valtakuntaa verrataan sinapinsiemenestä kasvavaan puuhun.

> *"Taivasten valtakunta on kuin sinapinsiemen, jonka mies kylvi maahansa. Se on pienin kaikista siemenistä, mutta kun sen taimi kasvaa täyteen mittaansa, se on puutarhan kasveista suurin. Lopulta se on kuin puu, niin että taivaan linnut tulevat ja pesivät sen oksille." (Matt. 13: 31-32)*

Tässäkin Jeesus puhuu itsestään. Puu on usein toistuva kuva Kristuksen perustamasta valtakunnasta. Ilmeisesti tässä vertauksessaan Jeesus viittaa Elämän puuhun, josta puhutaan Raamatussa muutamissa kohdissa. Elämän puun oksille pesivillä linnuilla tarkoitettaneen niitä, jotka ovat uudestisyntyneet hengessään ja asettuvat pesimään Elämän puun oksille

Muita vertauksia

Eräässä toisessa vertauksessaan Jeesus vertasi taivasten valtakuntaa aarteeseen, jonka mies löysi pellosta.

> *"Taivasten valtakunta on kuin peltoon kätketty aarre. Kun mies löysi sen, hän peitti sen uudelleen maahan, ja sitten hän iloissaan myi kaiken minkä omisti ja osti sen pellon." (Matt. 13: 44)*

Mistä Jeesus tässä puhuu? Aivan ilmeisesti kyse on samasta asiasta kuin muissakin Hänen vertauksissaan, ts. siitä, että ihminen voi löytää pelastuksen sielulleen. Mutta miksi tuota asiaa verrataan peltoon kätkettyyn aarteeseen? Luultavasti pelastava sanoma Kristuksesta oli ollut aiemminkin tunnettu varhaisessa juutalaisuudessa, mutta aikojen saatossa se oli haudattu maahan ja unohdettu. Nyt Kristus tuli itse maailmaan näyttämään sen todeksi. Se, joka kuuli Kristuksen sanat, löysi ikään kuin ikivanhan aarteen, joka oli haudattu ja unohdettu, mutta joka nyt paljastettiin niille, jotka ottivat Kristuksen sydämeensä. Kun ihminen löytää Kristuksen, kaikki muu tulee arvottomaksi sen rinnalla. Hän on valmis antamaan koko elämänsä vastineeksi sille, että hän saa pitää tuon aarteen. Samaa asiaa todistaa Jeesuksen toinen vertaus kauppiaasta, joka löysi arvokkaan helmen.

> *"Taivasten valtakunta on myös tällainen. Kauppias etsi kauniita helmiä. Kun hän löysi yhden kallisarvoisen helmen, hän myi kaiken, minkä hän omisti ja osti sen." (Matt. 13: 45-46)*

Ihminen voi etsiä lepoa sielulleen monestakin paikasta. Kuitenkin välittömästi, kun hän kuulee Kristuksen sanan, hän tietää löytäneensä sen oikean. Silloin hän on valmis luopumaan kaikesta muusta keskittyäkseen tähän yhteen, jonka arvo on verrattomasti suurempi kuin kaikkien muiden.

Sitten Jeesus esittää vielä vertauksen, joka liittyy maailman loppuun. Tässä Jeesus vertasi taivasten valtakuntaa nuottaan, joka laskettiin mereen.

> *"Vielä taivasten valtakunta on kuin nuotta, joka laskettiin mereen ja joka keräsi kaikenlaisia kaloja. Kun se tuli täyteen, kalastajat vetivät sen rantaan, istuutuivat ja lajittelivat hyvät kalat koreihin mutta viskasivat huonot pois. Samoin käy maailman lopussa: enkelit tulevat, erottavat pahat vanhurskaista ja heittävät heidät tuliseen pätsiin. Siellä itketään ja kiristellään hampaita."*
> *(Matt. 13: 47-50)*

Tämä vertaus antaa mielikuvan syvällä näkymättömän sielujen maailman pimeydessä elävistä sieluista, jotka Kristus nostaa ylös samalla tavalla kuin kalat nostetaan nuotalla. Kristuksella on nuotta, joka kokoaa kaloja syvältä sielujen maailman uumenista. Hyvät

kalat korjataan talteen, mutta joukossa on myös syötäväksi kelpaamattomia kaloja, jotka hävitetään.

Mitä Jeesus sanoi tuonpuoleisesta elämästä

Erään kerran väitellessään fariseusten kanssa Jeesus kertoi tarinan rikkaasta miehestä ja Lasaruksesta. Kertomus paljastaa, mihin ihminen joutuu välittömästi kuoleman jälkeen. Tässä puhutaan siis sielujen maailman välitilasta ruumiillisen kuoleman jälkeen, ennen Jeesuksen takaisintuloa.

> *"Oli rikas mies. Hänen vaatteensa olivat purppuraa ja hienointa pellavaa, ja päivästä päivään hänen elämänsä oli pelkkää ylellisyyttä ja juhlaa. Mutta hänen porttinsa pielessä virui köyhä Lasarus, täynnä paiseita. Köyhä olisi nälkäänsä halunnut syödä niitä ruokapaloja, joita rikkaan pöydältä putoili. Koiratkin tulivat siihen ja nuolivat hänen paiseitaan. "Sitten köyhä kuoli, ja enkelit veivät hänet Abrahamin huomaan. Rikaskin kuoli, ja hänet haudattiin. Kun hän tuonelan tuskissa kohotti katseensa, hän näki kaukana Abrahamin ja Lasaruksen hänen rintaansa vasten. Silloin hän huusi: 'Isä Abraham, armahda minua! Lähetä Lasarus tänne, että hän kastaisi sormenpäänsä veteen ja vilvoittaisi kieltäni. Näissä liekeissä on kauhea olla.' Mutta Abraham sanoi: 'Muista, poikani, että sinä sait eläessäsi hyvän osan, Lasarus huonon. Nyt hän saa täällä vaivoihinsa lohdun, mutta sinä saat kärsiä tuskaa. Sitä paitsi meidän välillämme on syvä, ylipääsemätön kuilu, niin ettei täältä kukaan voi tulla teidän luoksenne, vaikka tahtoisikin, eikä sieltä pääse kukaan kuilun yli meidän puolellemme.' Rikas mies sanoi: 'Isä, minä pyydän, lähetä hänet sitten vanhempieni taloon. Minulla on viisi veljeä - hänen pitäisi varoittaa heitä, etteivät hekin joutuisi tähän kärsimyksen paikkaan.' Abraham vastasi: 'Heillä on Mooses ja profeetat. Kuulkoot heitä.' 'Ei, isä Abraham', mies sanoi, 'mutta jos joku kuolleiden joukosta menisi heidän luokseen, he kääntyisivät.' Mutta Abraham sanoi: 'Jos he eivät kuuntele Moosesta ja profeettoja, ei heitä saada uskomaan, vaikka joku nousisi kuolleista.'"*
> *(Luuk. 16:19-31)*

Jeesus puhuu tässä näkymättömästä sielujen maailmasta, johon ihmissielut asettuvat asumaan ruumiin kuoleman jälkeen. Se ei ole mielikuvitusmaailma eikä epätodellinen ideamaailma, vaan maailma, joka monessa suhteessa näyttäisi muistuttavan meidän maailmaamme. Ihmissielut ovat siellä tunnistettavia ja kommunikoivat toistensa kanssa likimain samalla tavalla kuin ihmiset meidän maailmassamme.

Enkelit veivät Lasaruksen Abrahamin helmaan. ”Abrahamin helma” on juutalaisen perinteen mukaan Paratiisi, johon vanhurskaat sielut kootaan. Se on kaikella tavalla siunattu paikka ja sijaitsee näkymättömän sielujen maailman korkeimmalla paikalla. Vertauksesta nähdään, että näkymättömässä sielujen maailmassa on erilaisia paikkoja ja että kaikki eivät pääse Lasaruksen tavoin ”Abrahamin helmaan”. Rikas mies päätyi syvälle tuonelan perukoille, missä olosuhteet olivat helteiset ja eläminen tuskallista. Ko. paikkaan joutuneet sielut saivat siellä osakseen rangaistuksen luonnollisessa elämässä tehdyistä vääristä valinnoista ja tottelemattomuudesta. Kuitenkaan se ei ollut lopullinen kadotuksen paikka, helvetti, sillä sinne ihminen voi joutua vasta viimeisen tuomion jälkeen. ”Abrahamin helma” ei ole myöskään lopullisen autuuden paikka, missä vanhurskaat sielut

viettävät iankaikkisuutensa. Kyse on välitilasta, johon sielut asetetaan asumaan siihen asti, kunnes Kristus tulee ja lunastaa heidät lopullisesti.

Jeesus puhuu helvetistä enemmän kuin kukaan muu Raamatussa. Ei voida kuvitella, että Hän puhuisi jostakin epätodellisesta paikasta. Se on todellinen rangaistuksen paikka, tulinen järvi näkymättömän luomakunnan pohjalla. Alkujaan helvetti perustettiin Saatanaa varten, mutta kun Saatana sai petoksella ihmisen valtaansa, ihminen oli vaarassa joutua myös helvettiin osallisena Saatanan syntiin.

> *Jos kätesi viettelee sinua, hakkaa se pois. Onhan parempi, että käsipuolena pääset sisälle elämään, kuin että molemmat kädet tallella joudut helvettiin, sammumattomaan tuleen. Jos jalkasi viettelee sinua, hakkaa se pois. Onhan parempi, että jalkapuolena pääset sisälle elämään, kuin että sinut molemmat jalat tallella heitetään helvettiin. Ja jos silmäsi viettelee sinua, heitä se pois. Onhan parempi, että silmäpuolena pääset sisälle Jumalan valtakuntaan, kuin että sinut molemmat silmät tallella heitetään helvettiin, missä 'mato ei kuole eikä tuli sammu'. (Mark. 9: 43-47)*

Helvetti on osa näkymätöntä luomakuntaa, sielujen maan ja näkymättömän meren alapuolella oleva rangaistuksen paikka. Jeesus kehotti olemaan pelkäämättä sitä, joka voi tappaa vain ruumiin, mutta ei pysty vahingoittamaan sielua. Sen sijaan ihmisen tulisi pelätä sitä, joka voi sekä tappaa ruumiin että syöstä sielun helvettiin (Matt. 10: 28). Toisin sanoen ihmisen tulisi pelätä Saatanaa ja hänen henkivaltojaan, mutta ei ihmistä. Jeesus puhuu helvetistä myös puhuessaan kadotuksesta, ikään kuin pelastuksen ja Jumalan valtakunnan vastakohtana. Niin kuin taivas on pelastuksen paikka, niin helvetti on kadotuksen paikka. Joka uskoo ja kastetaan, pelastuu, mutta joka ei usko, se tuomitaan kadotukseen. (Mark. 16:16). Mitä hyödyttäisi ihmistä, vaikka hän voittaisi omakseen koko maailman, mutta saattaisi itsensä kadotukseen tai turmioon (Luuk. 9:25).

Paras ”henkivakuutus” kuoleman jälkeistä elämää varten on liittyminen Kristuksen perustamaan valtakuntaan. Ihminen voi liittyä Kristuksen valtakuntaan uskomalla ylösnousseeseen Kristukseen ja tunnustamalla Hänet Pelastajakseen ja Herrakseen.

Toisen kerran saddukeukset, jotka eivät uskoneet sielujen ylösnousemukseen, tulivat kiusaamaan Jeesusta kysymyksillään. Heidän tarkoituksenaan ei ollut hankkia Jeesukselta uutta tietoa, vaan he pyrkivät saattamaan Jeesuksen noloon tilanteeseen tai sanomaan jotakin sellaista, mistä voisi Häntä syyttää. He esittivät seuraavan kysymyksen.

> *"Opettaja, Mooses on säätänyt näin: 'Jos miehen veli kuolee ja tältä jää vaimo mutta ei lasta, miehen tulee ottaa veljensä vaimo ja hankkia jälkeläinen veljelleen.' Oli seitsemän veljestä. Vanhin heistä otti vaimon ja kuoli lapsettomana. Silloin toinen otti hänet, sitten kolmas, ja vuorollaan kaikki seitsemän. Kaikki he kuolivat jättämättä jälkeensä lapsia. Lopuksi nainenkin kuoli. Kenen vaimo tämä nainen on oleva ylösnousemuksessa? Hänhän on ollut kaikkien seitsemän vaimona." (Luuk. 20: 28-33)*

Jeesus vastasi tällä tavoin:

> *"Tässä maailmassa otetaan vaimo ja mennään vaimoksi. Mutta tulevassa maailmassa ne, jotka on katsottu ylösnousemuksen arvoisiksi, eivät enää mene naimisiin. He eivät enää voi kuolla, sillä he ovat enkelien kaltaisia. He ovat Jumalan lapsia, ylösnousemuksesta osallisia. Ja sen, että kuolleet nousevat ylös, on Mooseskin osoittanut kertomuksessa palavasta pensaasta. Hänhän sanoo, että*

Herra on Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien. Hänelle kaikki ovat eläviä." (Luuk. 20: 34-38)

Jeesus puhuu tässä ylösnousemuksesta, joka tapahtuu silloin kun Hän tulee takaisin tähän maailmaan viimeisinä aikoina. Siinä ylösnousemuksessa, johon eräät katsotaan arvollisiksi, ei enää mennä naimisiin. Siinä Kristuksen omat joukot, sekä kuolleet että vielä maan päällä elävät, kokevat ylösnousemuksen, jossa he saavat uuden ruumiin ja heidän ympäristönsä muuttuu taivaalliseksi. Siellä kaikki ovat enkelien kaltaisia, eikä avioliittoja enää solmita.

Saddukeukset tarkoittivat nähtävästi kysymyksellään sitä, että heidän mielestään oppi vaimoista ja miehistä kuoleman jälkeisessä elämässä oli absurdi. Heidän mielestään ihmiset eivät ole kuolemansa jälkeen edes elossa, sillä he eivät uskoneet kuoleman jälkeiseen elämään. Jeesus sanoi heille suoraan, että he ovat eksyksissä, eivätkä ymmärrä pyhiä kirjoituksia (Matt. 22: 29). Jumalalle kaikki kuolleet ovat eläviä siinä merkityksessä, että heidän sielujensa elämä jatkuu fyysisen kuoleman jälkeen. Tästä esimerkkinä ovat Abraham, Iisak ja Jaakob. Ei Jumala ole kuolleiden Jumala vaan elävien. Ennen ylösnousemusta heidän ja muiden vanhurskaiden sielut elävät välitilassa näkymättömässä sielujen maailmassa. Sielujen maailman korkeimmalla paikalla, Jumalan vuorella, on Paratiisi, joka on tarkoitettu vanhurskaille sieluille. Sinne pääsevät vain ne, jotka maallisen elämänsä perusteella katsotaan sen arvoisiksi. Niille sieluille, jotka eivät läpäise tuota seulaa, on varattu muita paikkoja, jotka ovat olosuhteiltaan huonompia. Kukaan ei kuitenkaan vielä joudu helvettiin, sillä sinne on mahdollista joutua vasta viimeisellä tuomiolla, jonka aika on myöhemmin. Ennen suurta ylösnousemusta sukupuolierot ovat tiettävästi vielä olemassa, sillä välitilassa ihmiset ovat tunnistettavia sen perusteella, miltä he luonnollisessa elämässään näyttivät, mutta ylösnousemuksessa sukupuolierot häviävät kaikkien saadessa uuden kirkastetun ylösnousemusruumiin. Siinä tilassa ihmiset muuttuvat Kristuksen kaltaisuuteen.

2.2 JOHANNEKSEN EVANKELIUMI – JUMALAN SANA

Johanneksen evankeliumi poikkeaa nk. synoptisista evankeliumeista sekä tyyliltään että sisällöltään. Sen kirjoittaja on Johannes, yksi Jeesuksen kahdestatoista opetuslapsesta. Johannes kertoo, miten Jeesus tuli aina viettämään säädettyjä juhlia Jerusalemiin, missä Hän joutui väittelyyn fariseusten ja kirjanoppineiden kanssa. Väittelyn keskiössä oli kysymys, oliko Jeesus se odotettu Messias, Jumalan Poika, jonka lupauksen mukaan piti syntyä ihmisruumiiseen, kuolla ihmisten syntien puolesta ja sen jälkeen nousta takaisin taivaaseen, mistä oli tullut. Koko Johanneksen evankeliumi keskittyy tämän aiheen ympärille. Oltuaan Jeesuksen opetuslapsena noin kolme ja puoli vuotta ja nähtyään mitä kaikkea Jeesus teki ja miten Hän opetti, Johannes on vakuuttunut, että Hän on maailmaan syntynyt Logos, Jumalan Sana.

Israelin Jumala

Johannes aloittaa evankeliuminsa muistuttamalla maanmiehiään perinteisestä Israelin Jumalasta ja Hänen Pojastaan, jonka juutalaiset tunsivat nimellä Sana. Alussa Hän oli

Jumalan luona ja oli itsekin Jumala. Perinteisen käsityksen mukaan kaikki luotiin nimenomaan tämän Jumalan Sanan kautta iankaikkisessa menneisyydessä. Myös ihmiskunta oli saanut alkunsa Hänen kauttaan jo ennen tämän luomista.

Tämän maailman historiassa Poika esiintyy paitsi Luojana myös Israelin kansan synnyttäjänä, taivaallisena Kuninkaana ja Jumalana. Tämäkin yhteys on tärkeää huomata, sillä jo ennen syntymistään maailmaan ja tärkeitä lunastustekojaan ihmiskunnan puolesta Jeesus Kristus esiintyy Raamatussa Israelin Jumalana. Hän oli ikiaikainen Jumalan Sana. Mutta mitä kaikkea tuo nimi ilmentää?

Jumalan Sana

Johanneksen evankeliumi alkaa näin:

> *Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala. Jo alussa Sana oli Jumalan luona. Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman häntä. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo. Valo loistaa pimeydessä, pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.*
> *(Joh. 1:1-5)*

Tässä on esitetty Kristuksen ja ihmisen tarinan alku. Kristuksen Luoja-nimi oli Sana. Hän oli iankaikkisessa menneisyydessä Isän Jumalan luona. Hänkin oli Jumala, tai oikeammin Hän oli Jumala yhdessä Isänsä kanssa. Koko näkymätön luomakunta syntyi Hänestä ja Hänen kauttaan. Hän antoi sille elämän. Hän oli sen aikaisen ihmiskunnan valo, heidän ylläpitäjänsä. Sen jälkeen ilmestyi pimeys ja ihmiskunta joutui pimeyden valtaan. Mutta valo loisti kuitenkin pimeydessä eikä pimeys saanut milloinkaan sitä valtaansa. Valo on yksi Jeesuksen messiaanisista nimistä

Käsitteet ja ajatukset, jotka Johannes tuo tässä esille, olivat Jeesuksen aikaan kansan keskuudessa vielä täysin tunnettuja. Ne olivat osa jumalallista myyttiä, joka farisealaisessa juutalaisuudessa oli jo menettänyt voimansa, mutta joka eli vielä vahvana kansan parissa. Sana (kreik. Logos) tarkoittaa myyttistä Jumalan Poikaa, joka on luonut sekä näkymättömän että näkyvän luomakunnan ja ylläpitää niitä sanansa voimalla. Varhaisessa juutalaisuudessa Hän oli Israelin Jumala, joka perusti kansansa Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin kautta ja joka johdatti Egyptiin joutuneen kansansa pois faraon orjuudesta. Vaikka Hän oli suuri Jumala, Hänen oli määrä syntyä ihmiseksi maailmaan tuodakseen pelastuksen kansalleen profetioiden mukaan. Monet odottivat Hänen tuloaan maan päälle toisaalta kärsimään kansansa puolesta, toisaalta vapauttamaan Israel viholliskansojen puristuksesta.

> *Todellinen valo, joka valaisee jokaisen ihmisen, oli tulossa maailmaan.*
> *Maailmassa hän oli, ja hänen kauttaan maailma oli saanut syntynsä,*
> *mutta se ei tuntenut häntä.*
> *(Joh. 1: 9-10)*

Johannes muistuttaa, että se Kristus, josta hän todistaa, oli Jumalan Sana, joka oli alussa Jumalan luona ja oli Jumala. Hän tuli lihaksi ja asui ihmisten keskellä.

> *Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta. (Joh. 1: 14)*

Johanneksen evankeliumin ensimmäinen sana ”alussa” on sama kuin koko Raamatun ensimmäinen sana (hepr. beresheet). Se tarkoittaa iankaikkista menneisyyttä ennen

näkymättömän luomakunnan luomista. ”Alussa oli Sana” tarkoittaa, että Sana (Kristus) oli ollut jo ennen kaikkia luomakuntia, näkyviä tai näkymättömiä (Kol. 1: 15-16). Jumala loi maailmat Sanallaan. Jumalan Pojasta käytettiin monia Hänen valtaansa kuvaavia nimiä, mutta Jumalan Sana-nimitys kertoo Hänestä Luojana, siitä miten maailmat luotiin Hänessä, Hänen kauttaan ja Häntä varten. Hän on siis kaiken ydin, josta kaikki muu on saanut alkunsa sekä näkymättömässä että näkyvässä luomakunnassa.

Sana (Logos) -nimityksellä on myös ylläpitävä ja eheyttävä merkitys. Kristus ylläpitää kaikkea sanansa voimalla. Hänessä ja Hänen kauttaan ylläpidetään elämää näkymättömässä ja näkyvässä luomakunnassa. Hänen kauttaan tulee elämän valo ihmisille. Senkin jälkeen, kun näkymättömään luomakuntaan oli ilmaantunut pimeys, Kristus loistaa pimeydessä. Pimeys ei voi saada Häntä valtaansa. Pimeys sai suuren osan luomakunnasta valtaansa, mukaan lukien ihmisen, mutta Kristusta itseään Hän ei saanut lankeamaan. Siksi Kristus loistaa edelleen pimeässä ja lopulta nujertaa pimeyden.

Eräs merkitys, joka Sana-nimitykseen voitaisiin yhdistää, liittyy Hänelle luovutettuun rajoittamattomaan valtaan ja auktoriteettiin. Hänet kruunattiin jo iankaikkisessa menneisyydessä tulevan kansansa Kuninkaaksi. Hänelle annettiin sellainen valta, että kaikkien oli notkistettava polvensa Hänen edessään. Hänelle annettiin valta tuomita ja pelastaa. Se, mitä Hän sanoi, oli Jumalan sanaa, aivan kuin Korkein itse olisi ne sanat lausunut. Isä Jumala ei puhunut suoraan ihmisille, vaan Poika välitti Isän Jumalan sanoman maailmalle. Ilmestystieto, joka annettiin varhaiselle ihmiskunnalle Jumalasta, tuli Pojan kautta. Siksi Häntä kutsuttiin Jumalan Sanaksi.

Pelastavassa merkityksessä Kristusta kutsuttiin Elämän Sanaksi, kuten Johannes 1. kirjeensä alussa Häntä nimittää.

> *Mikä on alusta alkaen ollut, minkä olemme kuulleet, minkä omin silmin nähneet, mitä katselleet ja käsin koskettaneet, siitä me puhumme: elämän Sanasta. (1. Joh. 1: 1)*

Erään kerran Pietari tunnusti Kristukselle: "Herra, kenen luo me menisimme? Sinulla on iankaikkisen elämän sanat, ja me uskomme ja tiedämme, että sinä olet Jumalan Pyhä." (Joh. 6: 68) Elämän Sana-nimitys on peräisin Vanhan testamentin ajalta, jolloin jo tiedettiin, että tulevalla Kristuksella on hallussaan iankaikkisen elämän sanat. Samoin Jumalan Pyhä-nimitys ajoittuu kauas menneisyyteen, ja sillä tarkoitetaan taivaallista Messiaskuningasta.

Aina maailman alusta lähtien Jumalan ilmoitus ihmiskunnalle on ollut Kristuksen elävää sanaa, johon on kätkettynä iankaikkisen elämän salaisuus. Koko Raamattu on Kristuksen sanaa, joka on tullut meille inhimillisten kirjoittajien kautta Pyhän Hengen innoittamana. Siksi sitä – aivan oikein – kutsutaan Jumalan sanaksi.

JHVH

Johanneksen evankeliumin ensimmäisen luvun lopussa Jeesus kohtaa Natanaelin, josta tuli yksi Hänen opetuslapsistaan. Jeesus oli nähnyt hengessään Natanaelin viikunapuun alla jo ennen kuin Filippus oli kutsunut häntä mukaan Jeesuksen seuraan. Tämä oli tehnyt Natanaeliin niin suuren vaikutuksen, että hän jo ensi kohtaamisessaan oli valmis sanomaan Jeesukselle: ”Rabbi, sinä olet Jumalan Poika, Israelin Kuningas.” Aivan oikein, sitä Jeesus oli, mutta mistä Natanael tiesi, että oli olemassa tällainen Jumalan Poika, Israelin Kuningas? Hänellä täytyi olla jo lapsuudestaan peritty tieto siitä, että Isän Jumalan rinnalla

on olemassa Poika ja että tämä on Israelin Messiaskuningas. Lisäksi hänellä täytyi olla ennakkotieto siitä, että tämä Jumalan Poika on kerran ilmestyvä ihmisenä maailmaan.

Jeesus vastasi Natanaelille. ”Paljon suurempaakin saat vielä nähdä. Totisesti, totisesti: te saatte nähdä taivaan avoinna ja te näette Jumalan enkelien kulkevan ylös ja alas siinä, missä Ihmisen Poika on.” (Joh. 1: 51) Tässä Jeesus viittaa Jaakobin taivasnäkyyn, jossa enkelit kulkivat taivaan portaita ylös ja alas. (1. Moos. 28: 12) Siinä näyssä Herra oli Jaakobin vierellä ja sanoi: ”Minä olen Herra (JHVH), isäsi Abrahamin Jumala ja Iisakin Jumala”. Jeesus ilmoitti näin olevansa se Jumala, joka ilmestyi Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille. Hän identifioitui Jumalaksi, josta Raamatussa käytetään kirjainlyhennettä JHVH ja joka yleisesti on käännetty Raamatussamme sanalla Herra. Kirjainlyhenteeseen JHVH sisältyy koko Jumaluus: Isä, Poika ja Pyhä Henki, mutta Poika oli yksinkin oikeutettu käyttämään tätä nimeä. Hän tuli Jumalan nimessä ja Hän puhui Jumalan nimessä, joka on JHVH, ”Tetragrammaton”. Raamatun ulkopuolisessa kirjallisuudessa yksi Messiaasta käytetyistä nimistä on Jumalan Nimi. Juutalaisessa kulttuurissa nimi ja persoonallisuus kuuluvat yhteen. Jos Hänestä voitiin käyttää Jumalan nimiä, Hänen täytyi olla Jumala.

Jeesus puhui fariseuksille ikään kuin koko Jumalan arvovallalla:

> *Älkää luulko, että minä teitä Isäni edessä syytän. Teidän syyttäjänne on Mooses, hän, johon te olette panneet toivonne. Jos te olisitte Moosesta uskoneet, uskoisitte myös minua – juuri minusta hän on kirjoittanut. Mutta kun te ette usko hänen kirjoituksiaan, kuinka voisitte uskoa minun puhettani! (Joh. 5: 45 - 47)*

Mistä Mooses oli kirjoittanut? Hän oli kirjoittanut Jumalasta, jonka hän kohtasi Hoorebin vuorella palavassa pensaassa, ja joka ilmoitti nimekseen JHVH. Vuorella JHVH antoi Moosekselle tehtäväksi johdattaa israelilaiset pois Egyptistä luvattuun maahan, jossa hänen esi-isänsä Abraham, Iisak ja Jaakob olivat asuneet ja jonka maan Hän oli valalla vannoen luvannut heidän jälkeläisilleen. JHVH oli kaiken aikaa muistanut tämän lupauksen ja oli nyt valmis viemään israelilaiset takaisin maahan, jota sillä hetkellä kansoittivat kanaanilaiset heimot. JHVH oli Mooseksen kanssa koko israelilaisten matkan ajan. Matkalla Hän antoi kansalle lain. Sitten JHVH johdatti heidät ihmeellisellä tavalla luvattuun maahan, karkottaen muut kansat heidän tieltään. Tästä Jumalasta Mooses kertoi. Jeesus oli JHVH, ei kuitenkaan niin, että Hän olisi sitä yksin, vaan yhdessä Isän ja Pyhän Hengen kanssa.

Mooseksen kirjoissa ja muualla Vanhassa testamentissa JHVH esiintyy usein lisämääreiden kanssa. Tällaisia nimiä ovat mm. JHVH Nissi (Voitonlippu), JHVH Jireh (Huolenpitäjä), JHVH Rafa (Parantaja), JHVH Tsidkeenu (Vanhurskaus), JHVH Shalom (Rauha) ja JHVH Roi (Paimen). Nämä selvästi viittaavat Poikaan ja niihin tehtäviin, jotka JHVH oli ottanut itselleen maan päällä, kun Hän johdatti israelilaiset luvattuun maahan. Isä oli luovuttanut nämä tehtävät Pojalleen, joka jatkuvasti eli israelilaisten parissa. Isän kirkkaus on liian suuri, jotta Hän voisi esiintyä suoraan ihmisten edessä. Siksi Hän ei näyttäydy koskaan suoraan ihmisille, vaan Hän keskustelee ainoastaan Poikansa kanssa, jolle Hän on antanut vallan toimia ihmisten parissa. Sen johdosta voidaan olettaa, että kaikkialla siellä, missä JHVH näyttäytyy tai puhuu ihmisille tai muulla tavoin ilmestyy heille, kyseessä on aina Poika.

Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus todisti kahdelle oppilaalleen Emmauksen tiellä itsestään. Hän selitti heille Mooseksesta ja kaikista profeetoista alkaen, mitä Hänestä oli kaikissa kirjoissa sanottu.

> *Silloin Jeesus sanoi heille: "Voi teitä ymmärtämättömiä! Noinko hitaita te olette uskomaan kaikkea sitä, mitä profeetat ovat puhuneet? Juuri niinhän Messiaan piti kärsiä ja sitten mennä kirkkauteensa." Ja hän selitti heille Mooseksesta ja kaikista profeetoista alkaen, mitä hänestä oli kaikissa kirjoituksissa sanottu. (Luuk. 24: 25-27)*

Tässä kohdassa ei valitettavasti kerrota yksityiskohtaisesti, mitä Vanhan testamentin kohtia Jeesus otti esiin ja miten Hän ne selitti. On kuitenkin ilmeistä, että Hän kertoi kaiken sen, mitä edellä esitettiin Hänen yhteydestään JHVH nimeen.

Tästä voidaan päätellä, että Jeesus, Jumalan Poika, esiintyy Vanhassa testamentissa kaikkialla siellä, missä nimi JHVH mainitaan. Hän on osa tätä nimeä ja Hänestä voidaan käyttää tätä nimeä yksinkin. Siksi Häntä ei tarvitse etsiä Raamatun sivuhenkilöistä tai tekstiin kätketyistä metaforista, vaan Hän on JHVH. Nimi JHVH esiintyy Raamatussa noin 6800 kertaa ja on yleisimmin käytetty Jumalan nimi.

Eivät ainoastaan juutalaiset ole olleet haluttomia uskomaan, että heidän ikiaikainen Messias Kuninkaansa esiintyy kaikkialla Vanhassa testamentissa nimellä JHVH. Myös kristittyjen keskuudessa muotoutui ensimmäisten vuosisatojen jälkeen sellainen käsitys, että Vanhan testamentin JHVH tarkoitti vain Isää eikä lainkaan Poikaa. Niinpä Kristusta on sen jälkeen ollutkin vaikea löytää Vanhasta testamentista. Tämä on outoa ja ristiriitaista, sillä jos Jeesus Kristus on koko asian ydin Uudessa testamentissa, Hänen täytyisi esiintyä näkyvästi myös Vanhassa testamentissa.

Raamatussa on eräitä kohtia, joissa Isä puhuu Pojalleen. Niissä JHVH on selvästi Isän merkityksessä. Yhden sellaisen kohdan Jeesus itse nosti esiin väittelyssään fariseusten ja lainopettajien kanssa. Fariseukset ja rabbit käyttivät Messiaasta nimeä Daavidin poika, koska oli ennustettu, että Hän syntyy Daavidin suvusta. Tämä nimitys korosti Messiaan inhimillistä puolta, ei niinkään jumalallista, jonka he olivat unohtaneet. Siksi Jeesus kysyi kerran heiltä:

> *Kuinka voidaan sanoa, että Messias on Daavidin poika? Daavid itse sanoo Psalmien kirjassa: ”Herra sanoi minun Herralleni: Istu oikealle puolelleni. Minä kukistan vihollisesi, panen heidät korokkeeksi jalkojesi alle.”*
>
> *Daavid siis kutsuu Messiasta Herraksi. Kuinka Messias silloin voi olla hänen poikansa? (Luuk. 20: 41- 44)*

Jeesus viittaa tässä Psalmin 110 jakeeseen 1, jossa Daavid tosiaan lausuu: ”Herra (JHVH) sanoo minun Herralleni (Adonai): Istu oikealle puolelleni jne.” Ensimmäinen Herra, JHVH, tarkoittaa periaatteessa Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä yhdessä, mutta tässä tapauksessa, missä ei ole kyse Jumalan ilmestymisestä ihmisille, vaan taivaallisesta keskustelusta Jumalan persoonien välillä, JHVH tarkoittaa Isää, joka puhuu Pojalleen.

Jälkimmäinen Herra, Adonai, tarkoittaa Poikaa. Adonai-sanassa on omistusliite, joten siinä kuningas Daavid kutsuu Poikaa Herrakseen. Ottamalla tämän kohdan Raamatusta esille, Jeesus haluaa osoittaa, että juutalaisten johtomiesten usko oli muuttunut kuningas Daavidin ajoista. Messias ei ole vain Daavidin poika, vaan Hän on myös Daavidin Herra ja Jumala. Jeesus tosin oli myös Daavidin poika, sillä Hän oli Daavidin sukua suoraan alenevassa polvessa (Matt. 1), mutta se oli vain Hänen inhimillinen puolensa. Henkensä puolesta Hän oli Jumalan Poika (Room. 1: 3-4). Sitä fariseukset eivät ymmärtäneet.

Perimmäisesti Jeesuksen väittelyt fariseusten kanssa johtuivat siitä, että jo ennen Jeesuksen maailmaan tuloa juutalaisten uskonnollinen johto oli menettänyt uskonsa Jumalan

varhaiseen ilmoitukseen, jossa Kristuksen ja ihmisen yhteinen menneisyys tuotiin esiin. Sen myötä heidän uskonsa taivaalliseen Poikaan eli Messiaaseen oli sumentunut. Babylonian pakkosiirtolaisuuden jälkeen juutalaiset rabbit olivat kehittäneet keskuudessaan jumaluusopin, johon sisältyi vain yksi Jumaluuden persoona. Persoonallista Poika-Jumalaa tai Pyhää Henkeä ei heidän teologiaansa enää sisältynyt. Siten Vanhan testamentin JHVH tarkoitti heille vain Korkeinta Jumalaa.

Juuri se, että Jeesus jatkuvasti muistutti juutalaisten toisesta Jumalasta ja vieläpä yhdisti itsensä Häneen, kiihdytti fariseuksia. Johanneksen evankeliumin 8. luvussa esitetään hyvin kiivas väittely Jeesuksen ja fariseusten välillä. Siinä Jeesus ilmoitti olevansa se Jumala (JHVH), jonka päivän Abraham näki ja jonka kanssa tämä teki liiton. Se sai fariseukset raivostumaan.

> *Juutalaiset sanoivat Jeesukselle: "Sinä olet samarialainen, ja sinussa on paha henki. Eikö asia olekin niin?" Jeesus vastasi: "Ei minussa ole pahaa henkeä. Minä kunnioitan Isääni, mutta te häpäisette minua. Itse en kysy kunniaani, mutta on toinen, joka kysyy ja tuomitsee. Totisesti, totisesti: joka pitää kiinni minun sanastani, ei milloinkaan näe kuolemaa." Juutalaiset sanoivat hänelle: "Nyt asia on selvä: sinussa on paha henki. Abraham on kuollut, samoin profeetat, mutta sinä sanot: 'Joka pitää kiinni minun sanastani, ei milloinkaan kohtaa kuolemaa.' Sinäkö muka olet suurempi kuin isämme Abraham? Hän on kuollut, ja niin ovat kuolleet myös profeetat. Mikä sinä luulet olevasi?"*
>
> *Jeesus vastasi: "Jos minä itse kirkastan kunniaani, se kunnia ei ole minkään arvoinen. Mutta minun kunniani kirkastaa Isä, hän, jota te sanotte omaksi Jumalaksenne. Te ette ole oppineet tuntemaan häntä, mutta minä tunnen hänet. Jos sanoisin, etten tunne, olisin valehtelija niin kuin te. Mutta minä tunnen hänet ja pidän kiinni hänen sanastaan. Teidän isänne Abraham iloitsi siitä, että saisi nähdä minun päiväni. Hän näki sen ja riemuitsi." Juutalaiset sanoivat hänelle: "Et ole edes viidenkymmenen ja olet muka nähnyt Abrahamin!" Jeesus vastasi: "Totisesti, totisesti: jo ennen kuin Abraham syntyi - minä olin."*
>
> *Silloin he alkoivat poimia kiviä heittääkseen niillä häntä, mutta Jeesus poistui heidän näkyvistään ja lähti temppelistä. (Joh. 8: 48-59)*

Messiaskuningas

Messias (kreik. Khristós) tarkoittaa Voideltua. Perinteisen varhaisisraelilaisen käsityksen mukaan Messias tarkoitti Isän Jumalan ainoaa Poikaa, jonka Isä oli voidellut näkymättömän luomakunnan Kuninkaaksi ja antanut Hänelle kaiken vallan. Alussa Poika oli Sana, Luoja-Jumala, jonka kautta alkuperäinen näkymätön luomakunta oli luotu iankaikkisessa menneisyydessä. Kuitenkin pian sen jälkeen paholainen, Saatana, joka oli ollut korkea-arvoinen enkeli Jumalan taivaissa, oli ryhtynyt kapinoimaan Korkeinta Jumalaa vastaan. Sen seurauksena hänet oli heitetty alas taivaasta alkuperäiseen näkymättömään maahan, jossa hän oli jatkanut kapinaansa. Maassa hän oli saanut petoksella alkuperäisen ihmiskunnan lankeamaan syntiin. Sen seurauksena koko alkuperäinen ihmiskunta ja luomakunta oli joutunut synnin ja Saatanan valtaan. Kaikki oli turmeltunut ja tuhoutunut. Tässä tilanteessa Isä Jumala oli voidellut Poikansa messiaaniseen tehtävään. Messiaan tehtävänä oli pelastaa ja puhdistaa alkuperäinen ihmiskunta. Palkaksi siitä Hän saisi sekä ihmiskunnan että uudeksi luodun luomakunnan.

Kristus oli voideltu Messiaskuningas, mutta sillä hetkellä Hänellä ei ollut kansaa. Hänen tuli synnyttää kansansa uudesti sen kaaoksen keskeltä, johon paholainen oli luomakunnan saattanut. Siihen tehtävään kuului toisaalta ihmiskunnan syntien sovitus, puhdistus ja ennalleen asettaminen, mikä tarkoitti heidän palauttamista Jumalan yhteyteen. Jo ennen tähän maailmaan tuloa Kristus oli tehnyt pelastustekoja näkymättömässä luomakunnassa. Ja jo aikaisemmin tämän maan historiassa Hän oli perustanut Israelin kansan ja esiintynyt heidän taivaallisena Kuninkaanaan nimellä JHVH. Kuitenkin saavuttaakseen messiaanisen päämääränsä Hänen oli laskeuduttava taivaasta tämän maan päälle, synnyttävä ihmisruumiiseen tavallisten ihmisten keskelle, ja kuoltava heidän puolestaan ristillä sovitusuhrina. Suunnitelmana oli sen jälkeen, että Jumala herättäisi Hänet kuolleista ja nostaisi Hänet takaisin taivaisiin hallitsemaan koko luomakuntaa, sekä näkyvää että näkymätöntä. Kristuksen uhrikuoleman ja Pyhän Hengen uudistuksen kautta ihmiset olisivat vapaat siirtymään Saatanan vallasta Hänen kuninkuutensa alle. Näin Kristus saisi oman kansansa. Tämä kaikki sisältyi Messiaan odotuksiin perinteisen varhaisisraelilaisen käsityksen mukaan.

Messiaan odotus juutalaisten keskuudessa

Jeesuksen aikaan koko juutalaiskansa odotti Messiasta syntyväksi heidän keskuuteensa, koska monet edeltä annetut profetiat viittasivat siihen. Ihmiset olivat laskeneet profeetta Danielin ennustamia vuosiviikkoja Jerusalemin uudelleen rakentamisesta ja tulleet siihen tulokseen, että aika voisi olla täyttynyt. (Dan. 9). Profeetat olivat ilmoittaneet jo varhain myös sen, että kun Hän tulisi maailmaan, Hän syntyisi nimenomaan Israelin kansan keskuuteen. Profeetta Miika oli ennustanut jopa Hänen syntymäkaupunkinsa. (Miik. 5:1) Koko maassa, jopa Samariassakin, odotettiin Messiasta tulevaksi (Joh. 4: 25). Kukaan ei tiennyt kuitenkaan tarkkaan, milloin se tapahtuisi. Ei tiedetty varmasti sitäkään, oliko se mahdollisesti jo tapahtunut. Tiedettiin vain, että kun Hän tulisi, Hän tulisi tekemään monia ihmetekoja (Joh. 6:14).

Johannes todistaa evankeliumissaan, että Jeesus, jonka seurassa hän oli saanut viettää useita vuosia yhdessä muiden opetuslasten kanssa, oli tuo odotettu ihmiseksi inkarnoitunut Messias. Maailmassa Hän oli, ja Hänen kauttaan maailma oli saanut syntynsä, mutta se ei tuntenut Häntä. Traagisesti, vaikka Hän oli luonut maailman ja vaikka Hän tuli oman kansansa keskuuteen pelastamaan heidät, Hän ei saanut ansaitsemaansa vastaanottoa. Päinvastoin, Hänet surmattiin mitä raaimmalla tavalla. Vasta Jeesuksen kuoleman jälkeen opetuslapsille selvisi, että Messiaanhan täytyi ensin kärsiä ja kuolla voidakseen ottaa päälleen kansansa synnit ja sen jälkeen synnyttää heidät uudesti jumalalliseen yhteyteen.

> *Hän tuli omaan maailmaansa, mutta hänen omansa eivät ottaneet häntä vastaan. Mutta kaikille, jotka ottivat hänet vastaan, hän antoi oikeuden tulla Jumalan lapsiksi, kaikille, jotka uskovat häneen. He eivät ole syntyneet verestä, eivät ruumiin halusta, eivät miehen tahdosta, vaan Jumalasta. Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta. (Joh. 1: 11-14)*

Jeesus todisti itsestään

Aloittaessaan julkisen toimintansa Jeesus toimi lähinnä galilealaisen kansan keskuudessa. Hän saarnasi, opetti, paransi sairaita ja teki muita ihmetekoja. Näiden seurauksena kansan

keskuudessa syntyi voimakas usko siihen, että Jeesus oli se odotettu Messias. Jeesus ei sitä kieltänyt, mutta Hän ei koskaan sanonut sitä heille suoraan. Kuitenkin Jeesuksen maine levisi kaikkialle Galileaan ja aina Juudeaan asti.

Fariseusten ja kirjanoppineiden keskuudessa ei tervehditty hyvällä sitä, että Jeesusta oli alettu pitää Messiaana kansan keskuudessa. Sen johdosta joka kerta, kun Jeesus tuli Jerusalemiin viettämään juutalaisille säädettyjä juhlia, Hän joutui väittelyyn fariseusten kanssa. Vaikka väittelyiden aiheet vaihtelivat, perimmäisenä syynä sanaharkalle oli aina Jeesuksen väitetty messiaanisuus. Fariseukset yrittivät löytää syitä, millä todistaa kansalle, että Jeesus ei voinut olla Messias. Jeesus kuitenkin vastasi yliluonnollisen viisaasti kaikkiin fariseusten kysymyksiin, usein jopa asettaen heidät itsensä noloon asemaan. He eivät voineet löytää Hänestä mitään, mistä syyttää.

Fariseuksille ja eräille muille kohtaamilleen yksittäisille henkilöille Jeesus puhui avoimemmin omasta messiaanisuudestaan. Seuraavassa on koottu Johanneksen evankeliumista Jeesuksen sanoja, joista ilmenee joko suoraan tai epäsuorasti se, että Hän tiedosti olevansa Messias, ja ilmoitti sen myös muille.

> *Kukaan ei ole noussut taivaaseen, paitsi hän, joka on taivaasta tänne tullut: Ihmisen Poika. (Joh. 3: 13)*
>
> *Nainen sanoi: "Minä tiedän kyllä, että Messias tulee." - Messias tarkoittaa Kristusta. - "Kun hän tulee, hän ilmoittaa meille kaiken." Jeesus sanoi: "Minä se olen, minä, joka tässä puhun kanssasi." (Joh. 4: 25 -26)*
>
> *Isä itse ei tuomitse ketään, vaan hän on antanut kaiken tuomiovallan Pojalle, jotta kaikki kunnioittaisivat Poikaa niin kuin he kunnioittavat Isää. Se, joka ei kunnioita Poikaa, ei kunnioita myöskään Isää, joka on hänet lähettänyt. "Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään. (Joh, 5: 22 – 24)*
>
> *Älkää tavoitelko katoavaa ruokaa, vaan katoamatonta, sitä, joka antaa ikuisen elämän. Sitä teille antaa Ihmisen Poika, sillä Isä, Jumala itse, on merkinnyt hänet sinetillään." (Joh. 6: 27)*
>
> *Kaikki ne, jotka Isä minulle antaa, tulevat minun luokseni, ja sitä, joka luokseni tulee, minä en aja pois. Enhän minä ole tullut taivaasta tekemään oman tahtoni mukaan, vaan täyttämään lähettäjäni tahdon. (Joh. 6: 37 – 38)*
>
> *Miten käykään, jos te näette Ihmisen Pojan nousevan sinne, missä hän ennen oli! (Joh. 6: 62)*
>
> *Joka uskoo minuun, 'hänen sisimmästään kumpuavat elävän veden virrat', niin kuin kirjoituksissa sanotaan." (Joh. 7: 38)*
>
> *Jeesus puhui taas kansalle ja sanoi: "Minä olen maailman valo. Se, joka seuraa minua, ei kulje pimeässä, vaan hänellä on elämän valo." (Joh. 8: 12)*
>
> *Siksi sanoin teille, että te kuolette synteihinne. Ellette usko, että minä olen se, joka olen, te kuolette synteihinne." "Kuka sitten olet?" he kysyivät. Jeesus vastasi: "Miksi minä ollenkaan puhun teille?" (Joh. 8: 24 – 25)*

Useimmat fariseukset ja lainopettajat pitivät Jeesusta valehtelijana. Heidän mielestään Hän oli petoksella ottanut itselleen Messiaan roolin. Sitä paitsi heidän mielestään Messiasta ei enää tarvittaisi ihmisten pelastajaksi, koska laissa oli jo tarpeeksi. He olivat jo menettäneet uskonsa taivaalliseen Poika-Jumalaan, joka tulisi sovittamaan ihmisten synnit ja saattamaan heidät jumalalliseen Hengen yhteyteen. He eivät uskoneet enää sen paremmin Poikaan kuin Henkeenkään. Tosin hekin saattoivat odottaa Messiasta tulevaksi, mutta heille Messiaalla ei ollut enää sellaista jumalallista merkitystä, mikä varhaisemmassa juutalaisuudessa tällä nimellä oli ollut. Heille Messias oli ainoastaan Jumalan voitelema ihminen, joka johdattaisi heidät sotilaalliseen voittoon taisteluissa heidän vihollistaan vastaan.

Fariseukset pystyivät esittämään Jeesusta vastaan lähinnä kolme argumenttia. Heidän mielestään Jeesus ei voinut olla Messias, koska Hän oli galilealainen. Heidän mukaansa Galileasta ei ole koskaan tullut mitään hyvää. (Joh. 7: 52) Toiseksi Hän ei voinut olla Messias, koska Hän rikkoi tahallisesti sapattilakia parantaessaan sapattina. Kolmanneksi Häntä ei voinut pitää Messiaana, koska Hän seurusteli syntisten kanssa. Oikea Messias ei koskaan tekisi sellaista.

Näitä väitteitä toistaessaan fariseukset eivät ottaneet huomioon sitä, että Jeesus ei ollut syntynyt Galileassa, vaan Juudean Betlehemissä. Siten Hän täytti tunnetun Miikan profetian, jonka mukaan Messias, jonka juuret ovat muinaisuudessa, ikiaikojen takana, on syntyvä Betlehemissä. (Miik. 5: 1). Tässä väitteessään fariseukset olivat siis selkeästi väärässä. Vaikka Jeesus asui Galileassa, Hän oli juutalainen, vieläpä juutalaisten kuninkaallista sukuhaaraa.

Sen sijaan fariseukset olivat oikeassa siinä, että parantaessaan sairaita Jeesus ei katsonut viikonpäivää. Hän paransi myös sapattina, joka juutalaisen käsityksen mukaan oli kiellettyä. Mooses ei ollut kuitenkaan koskaan sitä kieltänyt, vaan juutalaiset olivat itse tehneet sellaisen lain tulkinnan. Juutalaiset olivat tehneet lain ympärille tuhansia täydentäviä säädöksiä, jotka eivät olleet Jumalalta tulleita. Jeesus alkuperäisen lain antajana tulkitsi sapattilain niin, kuin se oli tarkoitettu noudatettavaksi.

Mitä siihen tulee, että Jeesus vietti aikaa mieluummin syntisten kuin fariseusten parissa, se varmaankin piti paikkansa. Fariseukset olivat itseriittoisia, heillä oli heidän lakinsa. He eivät tarvinneet keskuuteensa Messiasta, joka olisi ottanut pois heidän syntinsä. Jeesus sanoi: ”Eivät terveet tarvitse parantajaa, vaan sairaat.” (Matt. 9: 12) Fariseukset ja lainoppineet olisivat kuitenkin tarvinneet yhtä paljon syntiensä sovittajaa kuin muutkin. He vain eivät ymmärtäneet sitä. (Joh. 8: 24)

Juutalaisen perimätiedon mukaan Messiaan oli määrä tehdä monia tunnustekoja, joiden perusteella ihmiset voisivat tunnistaa Messiaansa. Johannes todistaa, miten Jeesus vaeltaessaan Galileassa, Samariassa ja Juudeassa teki jatkuvasti parantumisihmeitä ja muita tunnustekoja. Johannes kertoo niistä useita esimerkkejä. Ensimmäisen tunnustekonsa Jeesus teki muuttaessaan veden viiniksi Kaanan häissä. (Joh. 2) Erään kerran Jeesus paransi 38 vuotta sairaana olleen miehen Betesdan altaan luona. (Joh. 5). Toisen kerran Jeesus paransi sokeana syntyneen miehen, jonka kaikki ihmiset olivat nähneet tien vierellä kerjäämässä. (Joh. 9). Koska nämä parantumisihmeet tapahtuivat sapattina, ne herättivät närkästystä fariseuksissa. Myös muita ihmeitä Jeesus teki. Johannes kertoo, miten Jeesus ruokki kerran viisituhatta miestä muutamalla leivällä ja kalalla. (Joh. 6) Sen jälkeen Hän ilmestyi opetuslapsilleen kävelemässä Gennesaretin järvellä. (Joh. 6) Vähän ennen omaa kuolemaansa Hän herätti ystävänsä Lasaruksen kuolleista. Lasarus oli siinä vaiheessa ollut

kuolleena jo monta päivää (Joh. 11). Teko herätti valtavaa huomiota Jerusalemin ympäristössä. Evankeliuminsa viimeisinä sanoina Johannes sanoo vielä:

> *Paljon muutakin Jeesus teki. Jos kaikki vietäisiin kohta kohdalta kirjaan, luulen, etteivät koko maailmaan mahtuisi ne kirjat, jotka pitäisi kirjoittaa. (Joh. 21: 25)*

Kaikkein suurin ihme ja tunnusteko oli kuitenkin Jeesuksen oma ylösnousemus kuolleista. Siitä Johannes kertoo yksityiskohtaisesti, koska hän oli itse sitä todistamassa. (Joh. 20) Kukaan ei olisi voinut nousta kuolleista, ellei Jumala itse olisi ollut Hänen kanssaan. Kun Jeesus ilmestyi ylösnousemuksensa jälkeen oppilailleen ja kun he saivat nähdä Hänen haavansa, kaikkien, jopa epäilevän Tuomaankin, oli tunnustettava: ”Minun Herrani, minun Jumalani!” (Joh. 20: 28)

Jos Jeesus olisi ollut petturi, Hän olisi varmasti jäänyt hautaan. Omaa kuolleista ylösnousemustaan kukaan ei voi itse järjestää. Kun Jeesus ristillä antoi henkensä Isän käsiin, Hän antoi myös kohtalonsa Hänen käsiinsä. Siksi Jeesuksen ylösnousemus kuolleista oli Isän Jumalan väkevä todistus Jeesuksen puolesta. Sillä Isä Jumala vahvisti, että Jeesus oli Hänen Poikansa ja että kaikki, mitä tämä oli eläessään puhunut, oli totta. Tätä Jeesus tarkoitti, kun Hän sanoi fariseuksille, että myös Isä todistaa Hänen puolestaan.

> *Minä todistan itsestäni, ja minusta todistaa myös Isä, joka on minut lähettänyt." (Joh. 8: 18)*

Farisealaisen juutalaisuuden piirissä useimmat uskoivat, että Jumalan vanhurskauden voi saavuttaa vain lain noudattamisen kautta. Heidänkin joukossaan oli kuitenkin muutamia, jotka olivat kiinnostuneita Jeesuksen opetuksista. Jeesus puhui eräälle Nikodemos-nimiselle fariseukselle Hengestä syntymisestä näin:

> *”Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan. Mikä on syntynyt lihasta, on lihaa, mikä on syntynyt Hengestä, on henkeä. (Joh. 3: 5)*

Tässä Jeesus puhui ihmisen hengen uudestisyntymisestä, jonka kautta ihminen pääsee jumalalliseen Hengen yhteyteen. Se oli täysin uutta oppia Nikodemokselle ja muille fariseuksille. Jeesuksen mielestä Nikodemoksen Israelin opettajana olisi kuitenkin pitänyt tietää siitä. Tällä Hän luultavasti viittasi siihen profeetta Jeremiaan sanaan, jossa Herra lupasi tehdä toisenlaisen liiton kansansa kanssa. Silloin ”Hän panisi lakinsa heidän sisimpäänsä, kirjoittaisi sen heidän sydämeensä”. (Jer. 31: 33) Tai mahdollisesti Hän viittasi profeetta Hesekielin sanaan, jonka mukaan ”Herra antaisi heille uuden sydämen ja heidän sisimpäänsä uuden hengen”. (Hes. 36: 26) Monet kansan parissa eläneet juutalaiset tiesivät, että hengellinen yhteys Jumalaan oli enemmän kuin koko laki. Ihminen, joka vastaanottaisi sydämeensä Jumalan Hengen ja eläisi Hengen ohjauksessa, olisi kuin sellainen, joka täyttäisi koko lain.

> *”Etkö sinä, Israelin opettaja, ymmärrä sitä?*
>
> *Totisesti, totisesti: me puhumme mitä tiedämme ja todistamme siitä mitä olemme nähneet, mutta te ette ota vastaan meidän todistustamme. Jos te ette usko, kun puhun teille tämän maailman asioista, kuinka voisitte uskoa, kun puhun teille taivaallisista!” (Joh. 3: 10-12)*

Fariseukset olivat menettäneet ymmärryksensä taivaallisista asioista, eivätkä he enää ymmärtäneet oikein tämänkään maailman hengellisiä asioita.

Isä ja Poika

Jeesus puhui paljon omasta suhteestaan Isään. Jo iankaikkisessa menneisyydessä Isä oli antanut Pojalleen vallan hallita koko sen aikaista näkymätöntä luomakuntaa.

> *Isä rakastaa Poikaa ja on antanut kaiken Hänen valtaansa. (Joh. 3:35)*
>
> *Isä ei tuomitse ketään, vaan Hän on antanut kaiken tuomiovallan Pojalle, jotta kaikki kunnioittaisivat Poikaa niin kuin he kunnioittavat Isää. Se, joka ei kunnioita Poikaa, ei kunnioita myöskään Isää, joka on hänet lähettänyt. (Joh. 5: 22-23)*
>
> *Isä, joka on elämän lähde, on tehnyt myös Pojasta elämän lähteen. (Joh. 5: 26)*
>
> *Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani. (Joh. 14: 6)*

Jeesus kertoo tässä omalla suullaan asioista, jotka olivat tapahtuneet ennen tämän maailman perustamista. Iankaikkisessa menneisyydessä Isä siirsi kaiken valtansa Pojalleen. Isä oli ylin Jumala edelleenkin, mutta käytännössä valta oli siirretty Pojalle. Pojalle annettiin valta tuomita kadotukseen, mutta Hänellä oli myös valta antaa iankaikkinen elämä. Jokaisen tuli siitä lähtien kunnioittaa Poikaa. Kun valta siirrettiin näin Pojalle, Isä ei suostunut olemaan enää kenenkään Isä, ellei tämä kunnioittanut Poikaa Herranaan ja Kuninkaanaan. Näin Jumalan rakkaus ihmistä kohtaan kanavoitui Pojan kautta. Kukaan ei voinut tulla Isän luo muutoin kuin Pojan kautta.

Poika ei kuitenkaan käytä valtaansa mielivaltaisesti, vaan tekee vain sen, mitä kuulee tai näkee Isältään.

> *”Totisesti, totisesti: ei Poika voi tehdä mitään omin neuvoin, Hän tekee vain sitä, mitä näkee Isän tekevän. Mitä Isä tekee, sitä tekee myös Poika.” (Joh. 5: 19)*

Poika tekee sitä, mitä näkee Isänsä tekevän ja puhuu sitä, mitä kuulee Isänsä puhuvan. Isä ei ilmestynyt tai puhunut kenellekään tavalliselle ihmiselle suoraan, vaan ainoastaan Pojan kautta. Kenelläkään toisella ei ollut edes kykyä kommunikoida suoraan Isän kanssa, mutta Poika näki Hänet ja pystyi kuulemaan Häntä. Poika välitti ihmisille sen, mitä Hän näki ja kuuli Isältään. Juuri tämä seikka antaa pohjan väitteelle, että Isä ja Poika ovat yhtä (Joh. 10:30). Isä on Pojassa ja Poika on Isässä (Joh. 10:38). Kaikki, mikä on Isän, on myös Pojan (Joh. 17: 10). Pojan teot ovat Isän tekoja ja päinvastoin (Joh. 14: 10). Koska he ovat yhtä, heidän nimensäkin ovat yhteisessä käytössä.

Tähän samaan jumalalliseen yhteyteen Kristus kutsuu myös tavallista ihmistä uudestisyntymisen ja Pyhän Hengen kautta.

> *Sinä päivänä te ymmärrätte, että minä olen Isässäni ja että te olette minussa ja minä teissä. (Joh: 14: 20)*
>
> *Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Eihän oksa pysty tuottamaan hedelmää, ellei se pysy puussa, ja samoin ette pysty tekään, ellette pysy minussa. (Joh. 15: 4)*

Yhteys Kristukseen syntyy Pyhän Hengen kautta, jonka Hän lupasi lähettää.

> *Kun Totuuden Henki tulee, hän johtaa teidät tuntemaan koko totuuden. Hän ei näet puhu omissa nimissään, vaan puhuu sen, minkä kuulee, ja ilmoittaa teille, mitä on tuleva. (Joh. 16: 13)*

Fariseukset ja lainoppineet uskoivat vain yhteen Jumalan persoonaan. Heidän uskontunnustuksensa perustui tiukkaan yksijumalisuuteen: ’Kuule Israel, Herra, meidän

Jumalamme on yksi'. (5. Moos. 6:4) Tämän Mooseksen sanoman ydin ei ollut kuitenkaan se, että Jumaluudessa on vain yksi persoona, vaan että Isä, Poika ja Henki-Jumala muodostavat yhdessä Jumaluuden, joka on yksi. Heissä ei ole mitään, joka erottaisi heidät toisistaan, sillä he aina ja kaikessa toimivat yhdessä. Jeesus ei ollut tuomassa juutalaisille Jumalasta jotakin uutta ajatusta, joka olisi ristiriidassa heidän perinteidensä kanssa, vaan Hän muistutti heitä heidän vanhoista perinteistään. Vuosisatojen kuluessa virallisen juutalaisuuden parissa Poika oli vähitellen menettänyt jumalallisen asemansa ja unohtunut (Joh. 10:33). Henki-Jumala oli kokenut saman kohtalon jo sitä ennen.

Johanneksen evankeliumissa toistetaan moneen kertaan, että Isä lähetti Pojan maailmaan (Joh. 8:42, 16: 28, 17:4). Jeesus itsekin painottaa sitä, että Isä päätti Hänen tulostaan maailmaan ja että Isä lähetti Hänet määrättyä tehtävää varten: Hänen tuli uhrata itsensä toisten hyväksi. Isän suunnitelman mukaan Kristuksen oli määrä kuolla sovitusuhrina ihmisten puolesta, jotka olivat kykenemättömiä vapautumaan synnistä ja hankkimaan pysyvää elämää itselleen. Se oli Isän tahto.

> *Isä rakastaa minua, koska minä annan henkeni – saadakseni sen jälleen takaisin. Kukaan ei sitä minulta riistä, itse minä annan sen pois. Minulla on valta antaa se ja ottaa se takaisin. Niin on Isäni käskenyt minun tehdä. (Joh. 10: 17-18)*

Mitä muuta tärkeää Jeesus opetti?

Itsestään

Jeesus vetosi juutalaisessa kansassa siihen tietoon, joka heillä jo oli ikiaikaisesta taivaallisesta Jumalan Pojasta. Ihmiset olivat vuosituhannet odottaneet Häntä maailmaan, sillä olihan jo Aadamille ja Eevalle puhuttu vaimon siemenestä, joka tulee polkemaan käärmeen pään murskaksi (1. Moos. 3: 15). Jesajan kirjassa oli jo 700 vuotta aikaisemmin profetoitu kärsivästä Herran palvelijasta, joka kuolemallaan kantaa kansansa synnit. (Jes. 53) Jeesus tiesi olevansa se ihmiskunnan Pelastaja ja Lunastaja, josta oli ennustettu ja jota kaikki sukupolvet olivat hartaasti odottaneet. Hän tiesi olevansa ihmiseksi inkarnoitunut ikiaikainen Messias, jonka tehtävänä oli kuolla ihmiskunnan syntien sovittamiseksi.

Johanneksen evankeliumissa Jeesuksen opetus on mahdollisimman peittelemätöntä. Muissa evankeliumeissa Jeesus opettaa hengellisistä asioista pääasiassa vertauksin. Seuraavassa on poimittu Johanneksen evankeliumista muutamia kohtia, joissa Jeesus puhuu omasta jumaluudestaan ja pelastustehtävästään.

> *"Minä olen se leipä, joka on tullut alas taivaasta." (Joh.6:41)*
>
> *"Joka uskoo minuun, hänen sisimmästään kumpuavat elävän veden virrat', niin kuin kirjoituksissa sanotaan." (Joh. 7: 38)*
>
> *"Minä olen ylösnousemus ja elämä. Joka uskoo minuun, saa elää, vaikka kuoleekin, eikä yksikään, joka elää ja uskoo minuun, ikinä kuole." (Joh.11:25-26)*
>
> *"Minä olen tie, totuus ja elämä. Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani." (Joh. 14:6)*

Jeesuksen opetuksessa oli sellaista jumalallista viisautta ja auktoriteettia, joka kosketti syvältä Hänen oman aikansa ihmisiä ja yhä edelleenkin koskettaa kaikkialla maailmassa. Jeesuksen suvereeni yliluonnollisten asioiden tunteminen, hämmästyttävä viisaus, korkea moraali, ihmistä kohtaan tuntema sääli ja hengellinen auktoriteetti, jota Hän osoitti

parantaessaan ihmisiä ja herättäessään heitä kuolleista, kaikki tuo todistaa sen puolesta, että Hän oli sitä, mitä sanoi olevansa.

Saatanasta

Samoihin aikoihin, kun juutalaiset luopuivat taivaallisesta Messias Kuninkaastaan ja Pyhästä Hengestä, myös heidän uskonsa persoonalliseen pahaan hiipui. Paha oli kyllä olemassa – sitä ei kielletty – mutta he eivät enää uskoneet, että paha olisi peräisin jostakin persoonallisesta jumalolennosta, joka teki kapinan Korkeinta Jumalaa vastaan iankaikkisessa menneisyydessä. Jeesus kuitenkin tiesi, että hän on edelleen elävä persoona. Hän kohtasi vastustajansa useaan kertaan heti julkisen tointansa alussa. Silloin Saatana kiusasi Häntä pyrkien saamaan Hänet luopumaan tehtävästään, mutta Jeesus ajoi hänet pois. (Matt. 4: 1-11)

Jeesus puhui paholaisesta persoonalliseen sävyyn ikään kuin korostaen sillä ikivanhan jumalallisen tarinan totuudellisuutta. Jeesus kuvasi vastustajaansa seuraavasti:

> *Hän on ollut murhaaja alusta asti. Hän on kaukana totuudesta, se on hänelle vieras. Hän valehtelee, hän todella puhuu omiaan, sillä hän on valehtelija, valheen isä. (Joh. 8: 44- 45)*

Saatana on ollut murhaaja alusta asti. Sanonta ”alusta asti” viittaa iankaikkiseen menneisyyteen. Keitä hän on murhannut ”alussa”? Keille hän on valehdellut ja puhunut omiaan? Jos hän on valheen isä, eikö se tarkoita, että hän on ensimmäinen valehtelija ja pettäjä. Luultavasti ensimmäiset petetyt olivat alkuperäiset ihmiset, jotka Saatana kohtasi iankaikkisessa menneisyydessä.

> *Miksi te ette ymmärrä minun puhettani? Siksi, että te ette siedä kuunnella, mitä minä sanon. Te olette lähtöisin Saatanasta. Hän on teidän isänne, ja hänen halunsa te tahdotte tyydyttää.” (Joh. 8: 42-44)*

Miksi Jeesus sanoo, että fariseukset, joiden kanssa Hän väitteli, olivat Saatanasta ja Saatanan lapsia? Ilmeisesti siksi, että Hän näki heidän sydämeensä. Ilmeisesti nämä, joiden kanssa Hän keskusteli, olivat ottaneet sydämeensä Saatanan valheen jo iankaikkisessa menneisyydessä, mikä aiheutti sen, että he eivät nytkään, tässä maailmassa eläessään, voineet vastaanottaa totuutta. Vaikka he olivat saaneet parhaan mahdollisen uskonnollisen koulutuksen, he eivät voineet vastaanottaa Totuutta, joka seisoi heidän edessään

Meidän tulee olla tietoisia siitä, että pian sen jälkeen, kun Kristus loi näkymättömän luomakunnan, Saatana, joka oli näkymättömän luomakunnan korkea-arvoinen enkeli, teki kapinan Jumalaa vastaan. (Hes. 28: 13-16) Siinä hän kuitenkin epäonnistui ja hänet otettiin kiinni. Rangaistukseksi hänet heitettiin taivaasta alas alkuperäiseen näkymättömään maahan, jossa hän kohtasi alkuperäisen ihmisen. Huolimatta siitä, että Jumala oli varoittanut alkuperäisiä ihmisiä asiasta, Saatana onnistui viekoittelemaan heidät petoksella syntiin. Sen seurauksena ihminen menetti yhteytensä Jumalaan ja joutui Saatanan valtapiiriin. Näin ihminen kuoli hengellisesti. Tämä on alkuperäinen synti, josta nykyisenkin ihmisen perisynti on peräisin. Synti ja sen tuhoisat seuraukset laajenivat koko näkymättömään luomakuntaan.

Saatana ja hänen henkivaltansa vaikuttavat kaiken aikaa myös tässä luonnollisessa maailmassa. Saatana aiheuttaa ihmiskunnan keskuudessa kaikenlaista syntiä, kirousta ja kuolemaa. Kristus on kuitenkin tullut antamaan ihmiskunnalle vastavoiman.

Varas tulee vain varastamaan, tappamaan ja tuhoamaan. Minä olen tullut antamaan elämän, yltäkylläisen elämän. (Joh. 10:10)

Kaikki synti ja kirous on viime kädessä peräisin Saatanasta. Kristus sen sijaan on tullut sovittamaan, puhdistamaan, eheyttämään ja asettamaan ennalleen kaiken sen, minkä Saatana on tuhonnut.

Ihmisistä

Seuraavassa on koottu eräitä ihmisiin liittyviä Jeesuksen sanoja Johanneksen evankeliumin 8. luvusta.

"Te olette lähtöisin alhaalta, minä ylhäältä. Te kuulutte tähän maailmaan, mutta minä en tähän maailmaan kuulu. (Joh.8:23)

”Siksi sanoin teille, että te kuolette synteihinne. Ellette usko, että minä olen se, joka olen, te kuolette synteihinne.” (Joh. 8:24)

"Totisesti, totisesti: jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja.” (Joh. 8:34)

Se, joka on lähtöisin Jumalasta, kuulee, mitä Jumala puhuu. Te ette kuule, koska ette ole lähtöisin Jumalasta. (Joh. 8:47)

Minun lampaani kuulevat minun ääneni ja minä tunnen ne, ja ne seuraavat minua. (Joh. 10: 27)

Jeesus sanoi, että Hän on tullut henkiolemuksensa puolesta ”ylhäältä”. Sen sijaan ihmisen henkiolemus oli tullut ”alhaalta”. Tässä Jeesus tarkoittaa yliluonnollista korkeus-syvyys-ulottuvuutta. ”Ylhäältä” tarkoittaa Jumalan taivaita. ”Alhaalta” tarkoittaa sielujen maailmaa, joka on meidän fyysisen maailmamme ”alapuolella”. Näkymättömässä luomakunnassa ovat siis olemassa yliluonnolliset taivaat, josta Hänen henkiolemuksensa on tullut ja yliluonnollinen sielujen maailma, josta ihminen on tullut tähän maailmaan henkiolemuksensa (sielunsa ja henkensä) puolesta. Se, että ihmisen henkiolemus tulee alhaalta, tuonelan suunnasta, osoittaa, että hänen sielunsa ja henkensä ovat epäpuhtaat, kun ihminen syntyy tähän maailmaan. Siksi ihminen on pelastuksen tarpeessa jo syntyessään.[14]

Ihmisen epäpuhdas sielu ilmenee siinä, että hän väistämättä tekee syntiä tässä maailmassa. Jokainen, joka tekee syntiä, on synnin orja. Lain tarkoituksena on osoittaa synti synniksi, mutta se ei tee ketään vanhurskaaksi. Jokainen ihminen on ”synnin orja” jo tähän maailmaan tullessaan. Vain Hän itse oli synnistä vapaa maailmaan tullessaan ja Hän säilyi synnittömänä kuolemaansa asti. Siksi vain Hän voi vapauttaa ihmisen synnin orjuudesta. (Hepr. 2: 14 – 18)

”Se, joka on lähtöisin Jumalasta, kuulee, mitä Jumala puhuu.” Tarkoittiko Jeesus tällä vain itseään? Evankeliumeista voidaan nähdä, että oli muitakin ihmisiä, jotka ymmärsivät

[14] Perinteisen juutalaisen käsityksen mukaan luonnollinen maa luotiin taivaankanteen, joka asetettiin ylhäällä olevien taivaiden ja alhaalla olevan sielujen maailman väliin. Sielujen maailma eli tuonela on siis luonnollisen maailman alapuolella.

ainakin sen, että Jeesus puhui totta. Toiset taas eivät kuule Jumalan puhetta eivätkä usko Häneen, joka on Jumalasta lähtöisin. Mistä tämä johtuu? Jeesus sanoi, että Hänen lampaansa kuulevat Hänen äänensä ja seuraavat Häntä. Sitten Hän sanoi vielä tuntevansa omat lampaansa. Milloin Hän oli oppinut tuntemaan lampaansa? Tapahtuiko se jo iankaikkisessa menneisyydessä? Tapahtuiko iankaikkisessa menneisyydessä sen jälkeen, kun Saatana oli saanut sen aikaisen ihmiskunnan valtaansa, jotakin sellaista, joka jakoi ihmiskunnan kahteen leiriin? Oliko jo silloin Kristuksen lampaat ja paholaisen lampaat omissa leireissään? Ja onko tämä iankaikkisessa menneisyydessä tapahtunut jakautuminen mahdollisesti syynä siihen, että jotkut ihmiset tässä maailmassa uskovat Jeesuksen puheeseen ja toiset eivät. Ja tunteeko Jeesus omat ihmisensä tässä maailmassa sen perusteella, että Hän tunsi heidät iankaikkisessa menneisyydessä.

Näin pienistä vihjeistä voidaan päätellä paljon siitä, mitä on tapahtunut iankaikkisessa menneisyydessä. Kerrataan vielä muutama asia. Matteuksen evankeliumissa Jeesus puhui maailmaan kylvetyistä ihmissiemenistä, joista toiset olivat Hänen omiaan ja toiset paholaisen kylvämiä siemeniä. Niistä syntyi nykyinen ihmiskunta, ja siinä jo voitiin nähdä kaksi leiriä. Sitten Jeesus puhui erilaisista ihmissydämen maaperistä, joihin Hän on kylvänyt evankeliumin siemenensä. Toisten kohdalla siemen lähtee kasvamaan, toisten kohdalla siemen kuivettuu tai tukahtuu. Jeesus ei selittänyt syytä erilaiselle vastaanotolle ihmisissä, mutta luultavasti syy juontaa juurensa iankaikkisesta menneisyydestä, jossa jo oli Kristuksen leiri ja Saatanan leiri. Sitten Johanneksen evankeliumissa Jeesus puhuu ihmislampaista, jotka kuulevat Hänen äänensä ja toisista, jotka eivät kuule eivätkä seuraa Häntä. Sitten Hän vielä puhuu suoraan ihmisistä, jotka eivät ymmärrä Hänen puhettaan, koska he ovat syntyisin isästä Saatanasta, ja taas toisista, jotka kuulevat ja ymmärtävät Häntä, koska ovat syntyisin Jumalasta. Voiko tätä selvemmin ilmaista sitä, että ihmiskunnan jakaantuminen kahteen leiriin oli tapahtunut jo iankaikkisessa menneisyydessä?

Joka tapauksessa hengellinen totuus on, että Jumala on sulkenut jokaisen ihmisen, joka syntyy tähän maailmaan, synnin alaiseksi. Hän teki tämän täysin tietoisesti, jotta kukaan ei voisi ylpeillä menneisyydellään, ja jotta Hän voisi osoittaa armoaan niitä kohtaan, jotka uskovat Häneen ja ottavat vastaan Hänen valmistamansa pelastuksen. Jokainen tähän maailmaan syntynyt ihminen on siinä mielessä samalla viivalla, että hän on lähtökohtaisesti syntinen ja tarvitsee pelastusta. Jokaisen on henkilökohtaisesti vastaanotettava Kristuksen sovitus, vaikka hän olisi ollut Kristuksen puolella jo iankaikkisessa menneisyydessä. Jokaisella ihmisellä on mahdollisuus pelastua riippumatta taustastaan. Myös niillä, jotka ovat olleet vastakkaisella puolella iankaikkisessa menneisyydessä, on mahdollisuus pelastua, sillä kutsu kuuluu kaikille. Jos vain ihminen nöyrtyy ja tarttuu Jeesuksen pelastavaan käteen, hän pelastuu.

Pelastuksesta

Jeesus puhui itsestään tienä Isän luo. Minä olen tie, totuus ja elämä. Eräiden muiden uskontojen piirissä ajatellaan, että on muitakin teitä Jumalan luo. Mutta miten voi ihminen päästä Jumalan luo, jos hän on synnin orja, eikä hänellä ole uhria synnin sovittamiseksi?

Jeesus korosti, että vain Hän on tie: ”Ei kukaan pääse Isän luo muuten kuin minun kauttani” (Joh. 14:6). Totuus ei Hänen mukaansa tarkoita mitään ihmisen ajatuksia totuudesta, vaan Häntä itseään. Hän on Totuus. Vain Hänen kauttaan voi syntyä Hengen yhteys ihmisen ja Jumalan välillä. Totuus tarkoittaa siis jumalallista yhteyttä, joka säilyy ikuisesti. Jeesus

sanoi olevansa myös ylösnousemus ja elämä. Jokainen, joka uskoo Häneen, saa elää, eikä ikinä kuole. (Joh. 11: 25-26). Jeesus on myös iankaikkinen elämä.

Seuraavassa on koottu eräitä Jeesuksen opetuksia pelastuksesta:

> *”Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny uudesti, ylhäältä, hän ei pääse näkemään Jumalan valtakuntaa.” (Joh. 3:3)*
>
> *"Totisesti, totisesti: jos ihminen ei synny vedestä ja Hengestä, hän ei pääse Jumalan valtakuntaan. Mikä on syntynyt lihasta, on lihaa, mikä on syntynyt Hengestä, on henkeä.” (Joh.3:5-6)*
>
> *"Totisesti, totisesti: se, joka kuulee minun sanani ja uskoo minun lähettäjääni, on saanut ikuisen elämän. Hän ei joudu tuomittavaksi, vaan hän on jo siirtynyt kuolemasta elämään.” (Joh.5:24)*
>
> *”Minä olen tämä elävä leipä, joka on tullut taivaasta, ja se, joka syö tätä leipää, elää ikuisesti. Leipä, jonka minä annan, on minun ruumiini. Minä annan sen, että maailma saisi elää." (Joh.6:51)*
>
> *"Totisesti, totisesti: ellette te syö Ihmisen Pojan lihaa ja juo hänen vertaan, teillä ei ole elämää.” (Joh.6:53)*
>
> *Jos te pysytte uskollisina minun sanalleni, te olette todella opetuslapsiani. Te opitte tuntemaan totuuden, ja totuus tekee teistä vapaita." (Joh. 8:32)*
>
> *Totisesti, totisesti: tulee aika - ja se on jo nyt - jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää, (Joh. 5: 25)*
>
> *Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. He nousevat haudoistaan - hyvää tehneet elämän ylösnousemukseen, pahaa tehneet tuomion ylösnousemukseen. (Joh. 5: 28-29)*

Ihmisen täytyy syntyä uudesti vedestä ja Hengestä, jotta hän pääsisi näkemään Jumalan valtakunnan. Lihallinen ihminen syntyy lihasta, hengellinen ihminen syntyy uudesti syntyneestä hengestä, joka on yhteydessä Pyhään Henkeen. Hengen uudestisyntyminen voi tapahtua vain, jos ihminen uskoo Jeesuksen Kristuksen lunastustyöhön ja ylösnousemukseen.

Ihmisen Pojan lihan syöminen ja veren juominen tarkoittaa Hänen sovitusuhrinsa vastaanottamista uskossa. Jeesuksen uhri oli kokonaisvaltainen. Se koski koko ihmistä, henkeä, sielua ja ruumista.

”Te opitte tuntemaan totuuden ja totuus on tekevä teistä vapaita.” Vapaita mistä? Synnin orjuudesta, Saatanan vallasta ja kuoleman pelosta. Ja myös laista, sillä juutalaisten keskuudessa laista oli tullut suuri kahle ihmisille.

Miten sitten on suhtauduttava Jeesuksen viittauksiin siitä, että kuolleetkin saavat kuulla Jumalan Pojan äänen. Hän sanoi, että nekin, jotka ovat haudoissa ja kuulevat Hänen äänensä, saavat elää. Nämä kohdat on yleensä sivuutettu Raamatussa kuin jokin painovirhe, sillä monille on mahdotonta ajatella, että evankeliumi voitaisiin julistaa ja vastaanottaa vielä kuoleman jälkeen tuonelassa. Toisille nämä Jeesuksen sanat ovat kuitenkin helpotus, sillä vielä vaikeampaa on ajatella, että sellaiset ihmiset, jotka eivät ole koskaan kuulleet evankeliumia tai joiden on ollut muuten mahdotonta sitä vastaanottaa maan päällä eläessään, joutuvat kadotukseen. Tai miten kävisi niiden, jotka ovat eläneet elämänsä ennen Jeesuksen sovituskuolemaa?

Jeesus otti esimerkin 2. Mooseksen kirjasta. Jumala, joka ilmestyi Moosekselle palavassa pensaassa, sanoi olevansa Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala. Jeesus sanoi: ”Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien.” (Mark. 12: 26-27) On siis mahdollista, että Kristuksen evankeliumia julistetaan vielä haudoissa oleville.

Totuuden Hengestä

Jeesus puhui myös persoonallisesta Puolustajasta, Totuuden Hengestä, Pyhästä Hengestä, jonka Hän tulisi lähettämään niille, jotka uskovat Hänen sanansa, sen jälkeen, kun Hän on noussut ylös.

> *Kun Totuuden Henki tulee, hän johtaa teidät tuntemaan koko totuuden. Hän ei näet puhu omissa nimissään, vaan puhuu sen, minkä kuulee, ja ilmoittaa teille, mitä on tuleva. Hän kirkastaa minut, sillä sen, minkä Hän teille ilmoittaa, Hän saa minulta. (Joh. 16: 13-14)*

Taivaaseen astumisensa jälkeen, helluntaipäivänä, Kristus lähetti Pyhän Hengen voimallisesti oppilaidensa päälle. Oppilaat tulivat täyteen Pyhää Henkeä, minkä seurauksena he alkoivat puhua eri kielillä ja he ryhtyivät rohkeasti julistamaan Kristuksen evankeliumia kaikille ihmisille. (Ap.t. 2)

Puhuessaan viimeisenä iltana oppilailleen, Jeesus puhui yhteydestä, joka on Jumalan ja Hänen välillä ja joka tulisi olemaan myös Hänen ja Häneen uskovien välillä.

> *"Minä en rukoile vain heidän puolestaan, vaan myös niiden puolesta, jotka heidän todistuksensa tähden uskovat minuun. Minä rukoilen, että he kaikki olisivat yhtä, niin kuin sinä, Isä, olet minussa ja minä sinussa. Niin tulee heidänkin olla yhtä meidän kanssamme, jotta maailma uskoisi sinun lähettäneen minut. Sen kirkkauden, jonka sinä olet antanut minulle, olen minä antanut heille, jotta he olisivat yhtä, niin kuin me olemme yhtä. Kun minä olen heissä ja sinä olet minussa, he ovat täydellisesti yhtä, ja silloin maailma ymmärtää, että sinä olet lähettänyt minut ja että olet rakastanut heitä niin kuin olet rakastanut minua. Isä, minä tahdon, että ne, jotka olet minulle antanut, olisivat kanssani siellä missä minä olen. Siellä he näkevät minun kirkkauteni, jonka sinä olet antanut minulle, koska olet rakastanut minua jo ennen maailman luomista.” (Joh.17:20-23)*

Yhteydessä, josta Jeesus puhui, ei ollut kyse ainoastaan samanmielisyydestä, vaan todellisen hengellisen yhteyden uudelleen solmimisesta ihmisen ja Jumalan välillä. Saatana oli saanut aikaan eron ihmisen ja Jumalan välillä ja tämä ero oli tapahtunut jo iankaikkisessa menneisyydessä. Nyt Kristuksessa yhteys oli mahdollista solmia uudelleen Pyhän Hengen kautta, jonka Hän lähettäisi. Jeesus tiesi ihmisen mahdottoman tilanteen ja siksi Hän tuli näyttämään tien Isän luo taivaaseen. Siellä Hänen omansa saavat nähdä Hänen kirkkautensa, jonka Isä oli antanut Hänelle jo iankaikkisessa menneisyydessä.

Pyhä Henki, jonka kautta ihminen saa yhteyden Kristukseen ja edelleen Isään Jumalaan, on ihmeellinen asia, jota harva tämän päivän uskova tiedostaa. Hän ei ole enää syntinen eikä orpo, vaan vanhurskas ja Jumalan lapsi. Sen tiedon tulisi elävöittää suuresti hänen identiteettiään. Hänen tulisi myös rohkaistua kuuntelemaan Pyhän Hengen ääntä ja elämään muissa hengellisissä armolahjoissa, joita hänelle on Pyhän Hengen kautta annettu.

2.3 PAAVALIN KIRJEET – SALATTU VIISAUS KRISTUKSESSA

Paavalin merkitys

Kristinuskon opin näkökulmasta apostoli Paavali oli epäilemättä merkittävin Uuden testamentin kirjoittajista. Paavali kirjoitti kirjeitä seurakunnille, jotka hän oli itse perustanut, tai joihin hän muuten oli ollut yhteydessä lähetysmatkoillaan. Kolmentoista kirjeen joukossa on myös muutamia henkilökohtaisia kirjeitä.

Paavali oli ”pakanoiden apostoli”. Toisin kuin useimmat muut uskoon tulleet juutalaiset hänen aikanaan, hän suuntasi lähetysmatkansa muiden kansakuntien keskuuteen. Eräs hänen levittämistään vallankumouksellisista ajatuksista oli se, että kaikki, niin juutalaiset kuin pakanatkin, ovat yhtä Kristuksessa.

> *Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi. (Gal. 3: 28)*

Paavali oli epäilemättä avaintekijä siinä, että kristinusko levisi kaikkialle Rooman valtakunnassa. Hän julisti häpeämättä evankeliumia Kristuksesta kaikkialla, mihin hän matkusti.

> *Minä en häpeä evankeliumia, sillä se on Jumalan voima ja se tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat, ensin juutalaisille, sitten myös kreikkalaisille.*
> *(Room. 1: 16-17)*

Paavalin kirjeiden opilliset ydinkohdat löytyvät Roomalaiskirjeestä. Siinä Paavali rakentaa systemaattisesti oppiaan ja johdattaa sisälle kristinuskoon ihmisiä, jotka eivät ole aikaisemmin kuulleet Jeesuksesta mitään. Roomalaiskirje alkaa näin:

> *Julistamani evankeliumi, jonka Jumala on profeettojensa suulla edeltäpäin luvannut pyhissä kirjoituksissa, on sanoma Hänen Pojastaan. Inhimillisen syntyperänsä puolelta hän oli Daavidin jälkeläinen; pyhyyden Hengen puolelta Hän oli Jumalan Poika, jolla on valta, ylösnousemuksessa tähän asemaan asetettu. Hän on Jeesus Kristus, meidän Herramme, ja Häneltä minä olen saanut armon ja apostoliviran …*
> *(Room. 1: 2-4)*

Todetessaan, että Jeesus Kristus on ”pyhyyden Hengen puolelta Jumalan Poika, jolla on valta, ylösnousemuksessa tähän asemaan asetettu”, Paavali viittaa iankaikkiseen Kristuksen tarinaan. Monissa muissakin yhteyksissä hän tuo esiin iankaikkiseen menneisyyteen tai ylipäänsä näkymättömän luomakunnan alueelle liittyvää tietoa.

Paavalin kääntymys ja lähtö lähetystyöhön

Paavali oli juutalaisten hyvin tunteman rabbi Gamalielin oppilas. Hänet kasvatettiin juutalaisuuteen lain kaikkien vaatimusten mukaan. (Ap.t. 22: 3) Koulutuksensa perusteella voidaan pitää varmana, että hän tunsi juutalaisen mystiikkaan liittyvät tarinat taivaallisesta Messiaskuninkaasta erittäin hyvin, vaikka ei niihin aluksi uskonutkaan. Tältä pohjalta voidaan ymmärtää hänen uskoon tulonsa Damaskon tiellä.

> *Saul uhkui yhä vihaa ja murhanhimoa Herran opetuslapsia kohtaan. Hän meni ylipapin luo ja pyysi tältä Damaskoksen synagogille osoitettuja kirjeitä, jotka valtuuttaisivat hänet vangitsemaan tuolle tielle lähteneet, sekä miehet että naiset, ketkä vain käsiinsä saisi, ja tuomaan heidät Jerusalemiin.*
>
> *Matkalla, Saulin ollessa jo lähellä Damaskosta, taivaasta leimahti yhtäkkiä valo hänen ympärilleen. Hän kaatui maahan ja kuuli äänen sanovan: "Saul, Saul, miksi vainoat minua?" Hän kysyi: "Herra, kuka sinä olet?" Ääni vastasi: "Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat. Nouse ja mene kaupunkiin. Siellä saat kuulla, mitä sinun on tehtävä." (Ap.t. 9: 1-6)*

Saul (Paavali) uhkui vihaa Jeesuksen opetuslapsia kohtaan. Hän oli jo ollut mukana Stefanoksen kivittämisessä, ja nyt hän halusi mennä vangitsemaan Damaskon kristittyjä. Hän uskoi siis vilpittömästi kristittyjen olevan väärässä. Kuitenkin matkalla Damaskoon Kristus ilmestyi hänelle nimeltä kutsuen: ”Saul, Saul, miksi vainoat minua.” Nähtävästi Paavali tajusi heti, että jumalallinen olento, joka oli tullut puhuttelemaan häntä, oli ikiaikainen Kristus, mutta ei yhdistänyt Häntä vielä Jeesukseen. Niinpä hän kysyi: ”Herra, kuka sinä olet?” Ääni vastasi hänelle: ”Minä olen Jeesus, jota sinä vainoat”. Silloin Paavali tajusi välittömästi olleensa väärässä. Nyt Hän ymmärsi, että Jeesus oli sittenkin todellinen Messiaskuningas. Niin hän tuli saman tien uskoon. Mutta miten se saattoi tapahtua niin nopeasti? Vain siten, että Paavalilla oli jo entuudestaan kaikki tieto taivaallisesta Kristuksesta, jonka piti laskeutua ihmiseksi maailmaan. Muiden fariseusten tavoin hän oli pitänyt Jeesusta petturina, mutta nyt hän tiesi Jeesuksen olevan se oikea.

Sama koski kaikkia muitakin juutalaisia, jotka kääntyivät joukoittain noihin aikoihin. Miten Jeesuksen kuoleman jälkeinen herätys olisi voinut tapahtua niin räjähdysmäisesti, ellei juutalaisilla olisi ollut jo entuudestaan tietoa taivaallisesta Kristuksesta ja Hänen lupauksestaan syntyä ihmiseksi maailmaan. Kansa tiesi etukäteen, että Kristuksen piti tulla maailmaan, kuolla syntiuhrina ihmisten puolesta, nousta kuolleista ja astua takaisin taivaisiin hallitsemaan maata ja taivaita. Tämä kaikki oli syvällä juutalaisten tietoisuudessa jo entuudestaan. Silti asia jakoi kansaa. Toiset uskoivat siihen, toiset eivät.

Uskoontulonsa jälkeen Paavali vietti pitkiä aikoja Arabiassa. (Gal. 1: 17) Luultavasti hän näki parhaaksi kätkeytyä juutalaisilta, jotka vainosivat häntä. Mutta miksi hän meni juuri Arabiaan? Tätä asiaa Paavali ei selitä missään, mutta mahdollisesti hän halusi tällä tavoin perehtyä vielä paremmin vanhaan juutalaiseen uskoon. Mahdollisesti hän tapasi matkallaan vuosisatoja aikaisemmin vainoja paenneiden juutalaispappien jälkeläisiä ja oppi heiltä lisää Israelin Messiaskuninkaasta.

Sen jälkeen Paavali palasi Jerusalemiin. Hänen täytyi edelleen vältellä juutalaisia, koska nämä halusivat tappaa hänet. Kuitenkin hän tapasi Pietarin ja muita Jerusalemin seurakunnan johtajia henkilökohtaisesti. Sen jälkeen hän yhdessä Barnabaksen kanssa asettui Antiokian seurakuntaan, josta myöhemmin tuli yksi kristillisen maailman keskus. Antiokian seurakunta lähetti Barnabaksen ja Paavalin lähetysmatkoille Aasiaan (nykyiseen Turkkiin). Myöhemmin Paavali teki lähetysmatkoja myös Eurooppaan (Kreikkaan ja Roomaan).

Miten Paavali saattoi puhua ihmisille, joilla ei ollut mitään tietoa Kristuksesta? Eihän muilla kansoilla ollut samanlaista uskonnollista muistitietoa Messiaasta kuin juutalaisilla. Kuitenkin sen aikaisessa maailmassa useimmat ihmiset olivat syvästi uskonnollisia. Kaikilla kansoilla oli omat jumalansa ja rikas mytologia, joka ulottui iankaikkiseen menneisyyteen asti. Paavali käytti opetuksessaan tätä lähtökohtaa hyväksi. Jos heidän

entuudestaan tuntemiensa jumalien joukosta löytyisi vielä yksi tuntematon, josta he eivät olleet aikaisemmin kuulleet, Kristus saattaisi löytää paikkansa sieltä. (Ap.t. 17: 16-34)

Lisäksi kaikkien kansojen keskuudessa on aina ollut kunnioitus juutalaisten uskontoa kohtaan. Kaikki sen ajan ihmiset olivat kuulleet, että Jumala on aivan erityisellä tavalla vaikuttanut juutalaiskansan keskuudessa. Se aiheutti heissä sekä pelonsekaista kateutta että kunnioitusta. Jos nyt sitten juutalainen saarnaaja oli tullut heidän keskuuteensa kertomaan, mitä merkillisiä asioita oli viime aikoina tapahtunut juutalaisten parissa, se aiheutti heissä aitoa kiinnostusta. Kuunneltuaan aikansa Paavalin saarnoja, moni heistä tuli uskoon.

Kun Paavali julisti Kristuksesta ei-juutalaisille, hän ei ensimmäiseksi ryhtynyt oikomaan heitä heidän vääristä uskomuksistaan tai epäjumalistaan. Sen sijaan hän valitsi julistaa heille suoraan ristin evankeliumia. Hän luotti siihen, että vaikka hänen kuulijansa eivät heti ymmärtäisikään kaikkea, Jumala vaikuttaisi heidän sydämissään. Monet tunsivatkin saarnojen johdosta poltetta sisimmässään ja halusivat kuulla lisää. Vasta myöhemmin, kun ihmiset olivat jo uskossa, Paavali syvensi opetustaan Kristuksesta, juutalaisten ikiaikaisesta Messiaskuninkaasta.

Paavali koki julistustyössään myös paljon vastustusta. Monien oppineiden oli vaikea ymmärtää Paavalin opetusta, sillä se, mitä hän julisti ei ollut ihmisjärjen mukaista, vaan Jumalan Hengen mukaista yliluonnollista viisautta. Ihminen ei luonnostaan ota vastaan Jumalan Hengen puhetta, sillä se on hänelle hulluutta (1. Kor. 2: 14) Se on tutkisteltava hengellisesti. Puhe rististä on hulluutta niille, jotka kuvittelevat löytävänsä pelastuksen lain tai ihmisviisauden avulla, mutta niille, jotka ottavat sen vastaan, se on Jumalan voima. (1. Kor. 1: 18 – 25) Näistä syistä Paavali pyytää efesolaisia rukoilemaan puolestaan, että hän saisi oikeat sanat julistaa evankeliumia kansojen keskuudessa.

> *Rukoilkaa myös minun puolestani, että minulle annettaisiin oikeat sanat suuhun, kun ryhdyn puhumaan, ja että voisin rohkeasti julistaa evankeliumin salaisuutta. (Ef, 6: 19)*

Paavalin julistama evankeliumi

Uskon merkitys

Paavalin julistama evankeliumi perustuu Kristuksen sovituskuolemaan ristillä. Ristillä vuodatetun veren kautta ihminen, joka tunnustaa syntinsä ja ottaa Kristuksen omaksi Herrakseen ja Pelastajakseen, saa syntinsä anteeksi ja pelastuu. Silloin hänen henkensä uudestisyntyy ja Pyhä Henki asettuu asumaan hänen henkeensä. Myös hänen sielunsa saa lahjavanhurskauden, vaikka se ei itsessään puhdistu vielä lopullisesti, ja hänen kuolevaiselle ruumiilleen annetaan lupaus ylösnousemuksesta.

Ihminen pelastuu uskonsa ja suunsa tunnustuksen kautta:

> *Jos sinä suullasi tunnustat, että Jeesus on Herra, ja sydämessäsi uskot, että Jumala on herättänyt hänet kuolleista, olet pelastuva. Sydämen usko tuo vanhurskauden, suun tunnustus pelastuksen. (Room. 10: 9-10)*

Tässä on Paavalin pelastusoppi pähkinänkuoressa. Se, että ihminen tunnustaa Jeesuksen Herraksi, tarkoittaa, että hän tunnustaa Hänet Jumalakseen, sillä sitä tuo Herra (Adonai) tarkoittaa. Kuitenkin ihmisen tulee tunnustaa Hänet myös Pelastajakseen ts. syntiensä sovittajaksi, sillä synti on ollut esteenä Jumalan ja ihmisen välillä. Kun ihminen tekee

tämän suun tunnustuksen, hän erottautuu Saatanasta ja astuu jumalalliseen liittoon Kristuksen kanssa.

Paavali julistaa:

> *Sillä Jumala oli Kristuksessa ja sovitti maailman itsensä kanssa eikä lukenut heille heidän rikkomuksiaan, ja hän uskoi meille sovituksen sanan. Kristuksen puolesta me siis olemme lähettiläinä, ja Jumala kehottaa meidän kauttamme. Me pyydämme Kristuksen puolesta: antakaa sovittaa itsenne Jumalan kanssa. Sen, joka ei synnistä tiennyt, hän meidän tähtemme teki synniksi, että me hänessä tulisimme Jumalan vanhurskaudeksi. (2. Kor. 5: 19-21)*

Kristus tuli synniksi meidän edestämme, että meidän ei tarvitsisi kärsiä synnin seurauksia, vaan että me Hänessä tulisimme vanhurskaiksi, ts. täysin syyttömiksi. Tämäkin on perinteiseen juutalaisuuteen liittyvä ajatus. Juutalaisessa uskossa syntiuhri oli nimeltään ”asham” ja se tarkoitti paitsi uhria myös syntiä ja syyllisyyttä, joka siirtyi uhraajasta uhriin. Näin syntiuhri otti ihmisen synnin ja syyllisyyden, ja vei ne mukanaan tuonelan syvyyksiin.

Paavalin evankeliumi perustuu uskoon ja se on tarkoitettu kaikille kansoille:

> *Siinä Jumalan vanhurskaus ilmestyy uskosta uskoon. Onhan kirjoitettu: "Uskosta vanhurskas saa elää."*
> *(Room. 1: 16-17)*

Jo Vanhan testamentin profeetat olivat kirjoittaneet ”vanhurskas elää uskosta” (Hab. 2:4). Juutalaisetkin tarvitsivat uskoa, vaikka he olivat valinneet lain noudattamisen tien. He uskoivat, että ihminen voi tulla vanhurskaaksi lain kautta, mikä Uuden testamentin valossa ei ole mahdollista. Mitä sitten tarkoittaa uskosta uskoon? Paavali opettaa, että vanhurskaus ei tule ”uskosta lakiin” vaan ”uskosta uskoon”, missä jälkimmäisellä usko-sanalla on aivan määrätty sisältö. Se tarkoittaa uskoa Kristukseen. Paavali jatkaa:

> *Tämä Jumalan vanhurskaus tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen, ja sen saavat omakseen kaikki, jotka uskovat. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta mutta saavat hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on lunastanut heidät vapaiksi. Hänet Jumala on asettanut sovitusuhriksi, hänen verensä tuo sovituksen uskossa vastaanotettavaksi.*
> *(Room. 3: 22-25)*

Usko on uskoa Jeesukseen Kristukseen, joka lunasti ihmisen vapaaksi lain kirouksesta. Kaikki ovat samassa asemassa, sillä kaikki ovat syntiä tehneet. Ei ole yhtäkään, joka ei tarvitsisi lunastusta. Myös kaikki juutalaiset tarvitsevat Kristuksen sovituksen. (Room. 3: 22-23)

Jeesuksen Kristuksen kautta ihmiset voivat saada lahjaksi vanhurskauden pelkästään uskomalla Häneen.

> *Mikään kadotustuomio ei siis kohtaa niitä, jotka ovat Kristuksessa Jeesuksessa. Hengen laki, joka antaa elämän Kristuksen Jeesuksen yhteydessä, on näet vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista.*
> *(Room. 8: 1-2)*

Apostoli puhuu tässä hengellisistä laeista, jotka ovat olleet olemassa jo iankaikkisesta menneisyydestä lähtien. ”Synnin ja kuoleman laki” on yksi hengellisistä laeista. Se määrää kuoleman rangaistuksen siitä, että joku asettuu vastustamaan Jumalaa Hänen

luomakunnassaan. Sen perusteella Saatana on jo tuomittu, koska hän ryhtyi avoimeen kapinaan Jumalaa vastaan iankaikkisessa menneisyydessä. Ihmisen synti ei ollut suoranainen kapina Jumalaa vastaan, vaan tottelemattomuus, mikä johti siihen, että hän Saatanan pettämänä joutui eroon Jumalasta. Saatana petti ihmisen, mutta joka tapauksessa lopputulos oli se, että ihminen joutui Saatanan liittopiiriin ja ”synnin ja kuoleman lain” alaisuuteen. ”Elämän Hengen laki Jeesuksessa Kristuksessa” (v. 1933/38 käänn.) on toinen iankaikkisista perustuslaeista. Sen mukaan Kristus voi kuolemansa kautta vapauttaa ihmisen synnin ja kuoleman laista. Kristus voi verellään lunastaa hänet irti Saatanasta ja liittää hänet Hengen kautta takaisin Jumalan liittopiiriin.

Jos ajattelemme, että ihmisen alkuperäinen synti oli vain hedelmän syöminen kielletystä puusta, on vaikea ymmärtää, että se vaati sovitukseksi Jumalan syntymisen ihmiseksi maailmaan ja tuskallisen kuoleman ihmisen puolesta. Synti ja sovitus eivät olisi silloin suhteessa toisiinsa. Mutta jos alkuperäisessä syntiinlankeemuksessa ihminen asettui tietoisesti – vaikkakin täysin ymmärtämättä - Saatanan puolelle, joka oli tehnyt kapinan itse Jumalaa vastaan, silloin ymmärrämme synnin vakavuuden. Sen pohjalta voidaan käsittää, että rakkausside ihmisen ja Jumalan välillä katkesi ja että tämän hengellisen siteen korjaamiseksi tarvittiin Kristuksen sovituskuolema. Mitenkään muuten sitä ei voinut laillisesti sovittaa.

Kun ihminen ottaa uskossa vastaan Kristuksen sovitusuhrin, ihminen uudestisyntyy hengessään. Rakkausside palautuu ihmisen ja Jumalan välillä, kun Pyhä Henki asettuu asumaan ihmisen uudestisyntyneeseen henkeen.

> *Eikä toivo ole turha, sillä Jumala on vuodattanut rakkautensa meidän sydämiimme antamalla meille Pyhän Hengen. (Room. 5:5)*
>
> *Henki itse todistaa yhdessä meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. (Room. 8:16)*
>
> *Häneen uskoessanne te myös olette saaneet luvatun Pyhän Hengen sinetiksenne. Se on meidän perintöosamme vakuutena, joka takaa meille lunastuksen, Jumalan kirkkauden ylistykseksi. (Ef. 1: 13-14)*

Kun ihminen tulee uskoon, Jumalan kolmas persoona, Pyhä Henki, tulee ja yhdistyy uskovan ihmisen henkeen. Juuri se, että Pyhä Henki tulee ihmisen sisimpään, liittää hänet seurakuntaan eli Kristuksen ruumiiseen. Niin hän vapautuu synnin ja kuoleman laista ja myös Mooseksen laista. Paavali kiteyttää tämän näin:

> *Kristus on näet lain loppu, ja niin tulee vanhurskaaksi jokainen, joka uskoo. (Room. 10: 4)*

Kristuksessa

Paavalin mukaan, kun ihminen vastaanottaa Kristuksen sovituksen ja tunnustaa Hänet Herrakseen, hän pelastuu ja hänestä tulee osa Kristuksen yliluonnollista ruumista. Jo tässä maailmassa hän on osa tuota maailmanlaajuista ruumista, joka on sekä näkyvä että näkymätön. Paavalin teologiassa sana ”Kristuksessa” on avain kaikkeen siunaukseen. ”Kristuksessa” ihminen vapautuu kadotustuomiosta (Room. 8:1), hänet tehdään eläväksi Hengessä (1. Kor. 15:22), hänestä tehdään uusi luomus (2. Kor. 5:17) ja hän saa iankaikkisen elämän (Room. 6: 23). ”Kristuksessa” hän on kuollut, noussut kuolleista ja asetettu taivaallisiin yhdessä Kristuksen kanssa (Room. 6: 5, Ef. 2:6). ”Kristuksessa” hän

saavuttaa vanhurskauden (Gal. 2:16), hänelle tehdään sydämen ympärileikkaus Hengessä (Fil. 3:3), hän saavuttaa Jumalan lapsen aseman (Gal. 3: 26) ja hänestä tulee Kristuksen kanssaperillinen. (Room. 8: 17)

Paavalin mukaan kaikki, mikä liittyy ihmisen sovitukseen, puhdistumiseen, pelastumiseen, parantumiseen, eheytymiseen, ennalleen asettamiseen jne., tapahtuu aina Kristuksessa, ei milloinkaan Kristuksen ulkopuolella. Ihminen on luotu Kristuksessa, siten myös hänen uudesti luomisensa voi tapahtua ainoastaan Kristuksessa. Kristus on kaiken alku ja loppu. Kaikki on Hänestä, Hänen kauttaan ja Häneen. (Room. 11: 36)

> *Sillä niin monta kuin Jumalan lupausta on, kaikki ne ovat hänessä "on"; sen tähden tulee hänen kauttaan myös niiden "amen", Jumalalle kunniaksi meidän kauttamme. (2.Kor. 1: 20, v. 33/38 käänn.))*

Kaikki Jumalan lupaukset, Vanha ja Uusi testamentti mukaan lukien, ovat Kristuksessa ”on”. Raamatussa on yhteensä yli 3000 Jumalan lupausta. Näihin sisältyvät 5. Moos. 28:ssa annetut lupaukset siunatusta elämästä, jotka siis ovat Kristuksessa ”kyllä” ja ”aamen”.

Uskovan uudestisyntyneessä hengessä syntyy Pyhän Hengen kautta yhteys Kristukseen ja Isään Jumalaan. Tämä ei ole vain jotain kaunista teoriaa tai teologiaa. Paavalin mukaan sen tulisi vaikuttaa kaikkeen uskovan elämässä, sillä siitä rakentuu keskeinen osa hänen identiteettiään.

> *Jokainen, joka on Kristuksessa, on siis uusi luomus. Vanha on kadonnut, uusi on tullut tilalle! (2. Kor. 5: 17)*
>
> *Enää en elä minä, vaan Kristus elää minussa. Sen elämän, jota tässä ruumiissani vielä elän, elän uskoen Jumalan Poikaan, joka rakasti minua ja antoi henkensä puolestani. (Gal. 2: 20)*

Näin uskovan ihmisen henki yhdessä Pyhän Hengen kanssa tulee keskeiseksi elementiksi hänen uudessa identiteetissään Kristuksessa. (Room. 8: 1- 17) Tämä on ensimmäinen vaihe siinä prosessissa, jossa Kristus asteittain muokkaa ihmistä kohti Hänen kaltaisuuttaan.

> *Me kaikki, jotka kasvot peittämättöminä katselemme Herran kirkkautta kuin kuvastimesta, muutumme saman kirkkauden kaltaisiksi, kirkkaudesta kirkkauteen. Tämän saa aikaan Herra, joka on Henki. (2. Kor. 3: 18)*

Uskon mystinen ulottuvuus

Paavalin kirjeissä seurakunnille pilkahtaa esiin siellä täällä mystinen ulottuvuus, joka tavalla tai toisella liittyy Kristuksen ja ihmisen väliseen iankaikkiseen suhteeseen. Hän ei selitä näitä asioita yksityiskohtaisesti, vaan jättää ne hieman arvoituksellisiksi. Hän ehkä haluaa antaa vaikutelman, että Kristukseen liittyvät salaisuudet juontavat juurensa iankaikkiseen menneisyyteen, jonka juutalaiset tuntevat, mutta kaikkea hän ei pysty yksityiskohtaisesti selittämään kirjeissään. Mahdollisesti hän toivoi, että hän voisi myöhemmin kertoa näistä asioista enemmän, kun hän tapaisi heidät joskus kasvoista kasvoihin.

Paavali sanoi olevansa hyvin perehtynyt Kristuksen salaisuuteen. (Ef. 3: 3) Salaisuus on kreikaksi mysteeri (mysterion). Sen johdannaisia ovat sanat mystinen ja mystiikka. Käyttäessään monista asioista sanaa ”salaisuus” hän ei tarkoita, että ne olisivat Jumalan puolelta salattuja tai ihmisten kesken salattavia asioita. Jumala on paljastanut ne ihmisille

ja ne on tarkoitettu heille rakennukseksi. ”Salaisuus” -sanalla hänen käytössään tarkoitetaan jotakin tuonpuoleiseen todellisuuteen viittaavaa, josta Jumala itse on antanut tiedon ilmoituksessaan. Sitä käytetään asiayhteyksissä, joissa puhutaan näkymättömästä luomakunnasta, iankaikkisesta menneisyydestä tai tulevaisuudesta, tai ihmisen pelastuksesta Kristuksessa ja Pyhässä Hengessä. [15]

Jumalan iankaikkinen pelastussuunnitelma

Paavali korostaa melkein jokaisessa kirjeessään suurta salaisuutta, joka on ollut kätkettynä ikiajoista lähtien. Se on Jumalan pelastussuunnitelma ihmiskunnalle Kristuksen kautta ja Kristuksessa. Seuraavassa on koottu eräitä esimerkkejä.

> *Ylistys hänelle, joka pystyy voimallaan vahvistamaan teitä, niin kuin ilmoittaa evankeliumi, jota minä julistan, sanoma Jeesuksesta Kristuksesta, se paljastettu salaisuus, joka on ikiajoista[16]saakka ollut kätkettynä! (Room. 16:25)*
>
> *Viisautta me julistamme siihen kypsyneille, mutta emme tämän maailman viisautta emmekä tämän maailmanajan kukistuvien valtiaiden viisautta. Me julistamme Jumalan salaista, kätkettyä viisautta, jonka hän jo ennen aikojen alkua (ennen nykyistä maailmaa) on määrännyt meidän kirkkaudeksemme.*
> *(1. Kor. 2:6-7)*
>
> *Minulle, kaikista pyhistä vähäisimmälle, on annettu se armo, että saan julistaa kansoille sanomaa Kristuksen tutkimattomasta rikkaudesta ja ilmoittaa sen pyhän suunnitelman, jonka Jumala, kaiken luoja, on ikiajoista (maailman alusta) asti pitänyt salaisuutenaan. (Ef. 3:8-9)*
>
> *Minusta on tullut sen palvelija, kun Jumala suunnitelmansa mukaisesti uskoi minun tehtäväkseni ilmoittaa teille täydellisesti sanansa, salaisuutensa, joka on ollut kätkössä aikojen alusta, sukupolvesta toiseen, mutta jonka Jumala nyt on paljastanut pyhilleen. (Kol. 1: 25-26)*

Näissä jakeissa puhutaan salaisuudesta, kätketystä viisaudesta, Jumalan pyhästä suunnitelmasta ja täydellisestä sanomasta, jotka ovat olleet jo ennen tämän maailman luomista kätkettyinä ja jotka vasta nyt aikojen lopulla täysin paljastetaan. Sanoma Kristuksesta, joka voidaan lukea evankeliumeista, on suunniteltu ja määrätty toteutettavaksi ihmisen pelastamiseksi jo iankaikkisessa menneisyydessä, ennen kuin nykyistä maailmaa on ollut olemassakaan. Se on Jumalan iankaikkinen suunnitelma, joka määrittelee tämän maailman perimmäisen tarkoituksen ja meidän elämämme syvimmän merkityksen. Tätä maailmaa ei olisi luotu, ellei olisi ollut Jumalan suunnitelmaa pelastaa ihmiskunta sen kautta Kristuksessa. Se on suuri salaisuus.

---

[15] Kirjassaan ”The Mysticism of Paul the Apostle” Albert Schweitzer pohtii Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen, sekä ihmisen sovituksen ja uskosta vanhurskautumisen mystiikkaa.

[16] Kreikan kielen *chronon aionon* tarkoittaa iankaikkista aikaa, ts. aikaa ennen nykyisen maailman luomista.

Jumala oli siis jo ennen nykyisen maailman perustamista suunnitellut, että Jeesus Kristus tulee edeltä määrättynä ajankohtana tähän maailmaan ja pelastaa kuolemallaan syntisen ihmiskunnan. Miten tämä on ymmärrettävissä? Mitä se kertoo ihmisestä? Meidän on mahdotonta ymmärtää, että Jeesuksen Kristuksen syntyminen ja sovituskuolema kuuluivat jo ennen maailman perustamista laadittuun Jumalan pelastussuunnitelmaan, jos ihminen luotiin vasta nykyisessä maailmassa ja jos ihmisen syntivelka syntyi kokonaan vasta Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksessa. Miksi Jumala olisi iankaikkisessa menneisyydessä lähtenyt taistelemaan sellaista syntiä vastaan, jota ei vielä ollut olemassakaan. Eihän voida ajatella, että Jumalan suunnitelmana oli ensin saattaa ihminen syntiseen tilaan ja sitten pelastaa hänet Jeesuksen kalliin veren kautta. Jos Jumala oli jo aikojen alussa suunnitellut pelastaa ihmisen tämän maailman kautta, silloin väistämättä ihmisen on täytynyt olla pelastuksen tarpeessa jo ennen tätä maailmaa ja Jumalan on täytynyt tuntea pelastettavansa jo silloin. Jos Jumala oli jo ennen tämän maailman perustamista päättänyt tarjota ihmiselle pelastuksen Kristuksessa, Aadamin ja Eevan lankeemus ei yksin riitä selittämään, miksi Kristus kuoli Golgatalla. Se voi olla osasyy, mutta ei koko syy, jos kerran Jumala oli suunnitellut pelastaa ihmiskunnan Poikansa kautta jo iankaikkisessa menneisyydessä.

On siis välttämätöntä ymmärtää, että ihminen oli pelastuksen tarpeessa jo ajattomassa menneisyydessä, ja että Jumala suuressa armossaan halusi jo silloin pelastaa ihmisen. Mitä muuta voidaan tästä päätellä? Silloin on myös johdonmukaista ajatella, että Jumala antoi ihmisen henkiolemuksen kuolla synteihinsä sen aikaisemman maailman mukana herättääkseen hänet elämään osana tämän maailman luonnollista ihmistä. Kristus siis jätti kaikki ihmiset, sekä omansa että muut, synnin alaisuuteen alkuperäisen luomakunnan tuhoutuessa iankaikkisessa menneisyydessä. Hän salli tämän tapahtua voidakseen toteuttaa suunnitelmansa luonnollisen luomakunnan ja luonnollisen ihmiskunnan kautta. Kristus suunnitteli herättää ihmisen kuolleen henkiolemuksen (sielun ja hengen) luonnollisessa ihmisessä, jonka ruumis tehtäisiin luonnollisen maailman maaperästä. Sitten Hän suunnitteli myös syntyä itse luonnolliseen maailmaan ja antaa oman kuolemansa kautta sovitusuhrin ihmiskunnan puolesta.

Aadamin ja Eevan syntiinlankeemus tämän maailman alussa tarvittiin, koska Jumala tarvitsi epäpuhtaita ”astioita”, joihin ihmisen kuollut sielu ja henki voitaisiin yhdistää. Tämä johtuu siitä, että Jumala ei voi yhdistää mitään puhdasta epäpuhtaaseen eikä epäpuhdasta puhtaaseen. Hän ei voi myöskään luoda mitään epäpuhdasta. Koska ihmisen sielu ja henki olivat epäpuhtaat iankaikkisessa menneisyydessä tapahtuneen lankeemuksen johdosta, tarvittiin suuri määrä epäpuhtaita ”astioita”, joihin ne voisivat yhdistyä luonnollisessa maailmassa. Siksi Jumala salli Aadamin ja Eevan lankeemuksen tapahtua heidän oman luontonsa mukaisesti, ja myös sen, että ihmiset itse synnyttäisivät itselleen suuren määrän jälkeläisiä, jotka olisivat epäpuhtaita ”astioita” Aadamin ja Eevan perintönä. Aadamin ja Eevan syntiinlankeemus oli myös allegorinen kuva siitä, mitä tapahtui aikoinaan iankaikkisessa menneisyydessä, kun Saatana sai petoksella alkuperäisen ihmisen lankeamaan syntiin. Tähän aiheeseen palataan myöhemmin.

Ihmiskäsitys, jonka mukaan ihmiselle olisi annettu jo syntymälahjaksi tätä elämää varten puhdas henki ja sielu, ei toimi, jos ihmisen pelastussuunnitelma oli laadittu jo iankaikkisessa menneisyydessä. Se ei toimi senkään vuoksi, että Jumala ei voisi yhdistää puhdasta henkiolemusta epäpuhtaaseen ruumiiseen, koska se väistämättä johtaisi puhtaan henkiolemuksen turmeltumiseen. Sen sijaan epäpuhtaan henkiolemuksen yhdistäminen epäpuhtaaseen ruumiiseen on Jumalan puolelta mahdollista, jos Hänen tarkoituksenaan on

pelastaa jo ennestään langennut ihminen. Suunnitelman mukaan ihminen pelastuu, kun ihminen ottaa tässä elämässään vastaan Kristuksen sovituksen.

Jos ymmärretään, että ihminen on ollut osa Kristuksen luomakuntaa jo iankaikkisessa menneisyydessä, ja siellä tapahtuneen synnin tähden ihminen kuoli, on jo suurta armoa se, että Jumala herättää näiden ihmisten kuolleet henkiolemukset elämään nykyisessä maailmassa osana luonnollista ihmistä. Sehän jo todistaa siitä, että Jumala haluaa antaa heille uuden mahdollisuuden. Jumalan armo tulee vielä monin verroin suuremmaksi siinä, että Hän suunnitteli pelastaa ja puhdistaa nämä ihmiset koko olemuksensa puolesta Kristuksen kautta, joka syntyisi maailmaan ja sovittaisi ihmiskunnan synnit kuolemallaan. Voisiko suurempaa armoa enää ollakaan?

Paavalin kirjeistä voidaan poimia joitakin kohtia, jotka tukevat edellä mainittuja päätelmiä. Ajattomaan menneisyyteen ulottuva perisynti ja Jumalan vanhurskaus näkyvät kauniisti seuraavassa Paavalin lauseessa:

> *Pitkämielisyydessään Hän jätti menneen ajan synnit rankaisematta, mutta nyt meidän ajassamme hän osoittaa vanhurskautensa: Hän on itse vanhurskas ja tekee vanhurskaaksi sen, joka uskoo Jeesukseen. (Room. 3: 25-26)*

Menneen ajan syntien perusteella kaikki ihmiset olisivat ansainneet iankaikkisen kuoleman. Pitkämielisyydessään Jumala kuitenkin jätti nuo synnit rankaisematta ja antoi ihmisille uuden mahdollisuuden toisessa ajassa ja toisessa maailmassa. Nyt kun eletään jo Kristuksen sovituskuoleman jälkeistä aikaa tässä maailmassa, Hän on valmis tekemään vanhurskaaksi jokaisen, joka ottaa vastaan Hänen sovituksensa ja panee uskonsa Häneen.

Kristus ja ihminen iankaikkisessa menneisyydessä

Paavalin hymni

Oppineena fariseuksena Paavali tunsi kaiken, mitä vanhoissa kirjoituksissa oli kerrottu juutalaisten ikiaikaisesta Messiaskuninkaasta. Hän paljastaa kuitenkin näitä salaisuuksiaan vasta vakiintuneille seurakunnille, kuten kolossalaisille ja efesolaisille. Kolossalaiskirjeessä Hän avaa salaisuuden verhon levälleen:

> *Hän on näkymättömän Jumalan kuva,*
> *esikoinen, ennen koko luomakuntaa syntynyt.*
> *Hänen välityksellään luotiin kaikki,*
> *kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön,*
> *valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat.*
> *Kaikki on luotu Hänen kauttaan ja Häntä varten.*
> *Hän on ollut olemassa ennen kaikkea muuta,*
> *ja Hän pitää kaiken koossa.*
> *Hän on myös ruumiin pää, ja ruumis on seurakunta.*
> *Hän on alku. Hän nousi esikoisena kuolleista,*
> *jotta Hän olisi kaikessa ensimmäinen.*
> *Jumala näki hyväksi antaa kaiken täyteyden asua Hänessä*
> *sekä Hänen välityksellään tehdä sovinnon*
> *ja Hänen ristinsä verellä vahvistaa rauhan kaiken kanssa,*
> *mitä on maan päällä ja taivaissa.*
> *(Kol. 1: 15-20)*

Tässä Paavalin hymnissä esitetään tosiasioita Kristuksesta iankaikkisessa menneisyydessä. Siinä on sanottu niin paljon niin lyhyessä muodossa, että se on välttämätöntä jakaa osiin ja tutkia rivi riviltä erikseen. Seuraavassa analysoidaan tämän tekstin sanomaa ottaen huomioon myös toiset Paavalin kirjeiden kohdat, jotka puhuvat samasta asiasta.

Kristus - Iankaikkinen luoja ja hallitsija

”Kristus on näkymättömän Jumalan Kuva, esikoinen, ennen koko luomakuntaa syntynyt.” Kristus on siis ollut ennen kuin on ollut mitään luomakuntaa, näkyvää tai näkymätöntä. Hän on aina ollut ikään kuin Jumalan ”Kuva”, mutta kuitenkin itsekin Jumala. Hänen kauttaan luotiin kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä.

Puhuessaan luomakunnan luomisesta, Paavali käyttää mielenkiintoisesti Kristuksesta sanaa Esikoinen. Hän on Esikoinen ennen luomakuntaa syntynyt. Hän on Jumalan Esikoinen, ainoa Poika, mutta myös luomakuntansa Esikoinen. Raamatun ensimmäinen lause, joka on käännetty Raamatussamme ”Alussa Jumala loi taivaan ja maan…” voitaisiin kääntää ”Esikoisellaan Jumala loi taivaat ja maan”. (1. Moos. 1: 1) Hän on siis ollut aivan keskiössä, kun näkymätön luomakunta luotiin.

”Hänen välityksellään luotiin kaikki, mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön.” Ensin luotiin näkymätön luomakunta, sitten myös näkyvä Kristuksen välityksellä. (Hepr. 11: 3) Roomalaiskirjeessä luomisesta sanotaan näin: Kaikki mitä on, on luotu Hänestä, Hänen kauttaan ja Häntä varten. (Room. 11: 36) Tämä alleviivaa Kristuksen läheistä – suorastaan intiimiä - suhdetta luomakuntansa kanssa. Kaikki luotiin Hänestä, Hänen kauttansa ja Häneen. (v. 1933/38 käänn.) Se antaa vaikutelman kuin Hän olisi ensin luonut näkymättömän luomakunnan omaksi olemuksekseen ja siltä perustalta tehnyt kaiken muun, mitä on.

Vähän myöhemmin Paavalin hymnissä sanotaan: ”Ja Hän pitää kaiken koossa.” Hän ei siis ole vain luoja, vaan myös luomakuntansa ylläpitäjä ja hallitsija. Jumala antoi kaiken Kristuksen ja Pyhän Hengen hallintaan.

Loiko Kristus myös ihmisen iankaikkisessa menneisyydessä?

Hänen välityksellään luotiin ”kaikki valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat.” Tämä luettelo tuo mieleen enkelikunnan, jotka luotiin Jumalan palvelijoiksi iankaikkisessa menneisyydessä. Kaikki enkelit eivät olleet samassa asemassa, sillä heidän yhdyskunnassaan oli selkeä hierarkia, toiset olivat korkeammassa asemassa kuin toiset. Toiset edustivat herruuksia, toiset valtoja ja voimia, ja he asuivat eri taivaantasoilla. Osa näkymättömän luomakunnan enkelikunnasta teki kapinan Jumalaa vastaan Saatanan johdolla. Heistä Paavali kirjoittaa näin: ”Emmehän me taistele ihmisiä vastaan vaan henkivaltoja ja voimia vastaan, tämän pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä vastaan.” (Ef. 6: 12)

Mutta kuuluivatko ihmisetkin jo alussa luotujen joukkoon? Edellä esitetyssä hymnissä ei sanota selvästi, että ihminenkin olisi luotu yhdessä herruuksien, valtojen ja voimien kanssa iankaikkisessa menneisyydessä. Kuitenkin siinä puhutaan ”seurakunnasta”, mikä ei voi viitata mihinkään muuhun kuin ihmiskuntaan. Seurakunta on Kristuksen ruumis. Kristus on Kuningas, ”Pää”, ja seurakunta on Hänen ”ruumiinsa”, jonka Hän on luonut muun luomakunnan mukana.

Tässä mielessä tarkastellaan seuraavaa jaetta:

> *Meillä on vain yksi Jumala, Isä.*
> *Hänestä on kaikki lähtöisin, ja Hänen luokseen olemme matkalla.*
> *Meillä on vain yksi Herra, Jeesus Kristus.*
> *Hänen välityksellään on kaikki luotu,*
> *niin myös meidät. (1. Kor. 8: 6)*

Kristus on siis ollut olemassa ennen kaikkea muuta ja Hänen kauttaan on kaikki luotu olemaan, ”niin myös meidät”. Tästä Paavalin lisäyksestä voidaan päätellä, että ihmiskuntakin kuului alusta lähtien Jumalan luomakuntaan. Toisaalta siitä voidaan päätellä sekin, että me tämän maailman ihmiset olemme henkiolemuksemme puolesta niitä samoja ihmisiä, jotka alussa luotiin.

Lankesiko ihminen syntiin iankaikkisessa menneisyydessä?

Koska Jumala on täydellinen, Hän ei voi luoda mitään muuta kuin täydellistä. Kun siis Jumala loi alkuperäisen ihmisen Kristuksen kautta, hän oli täydellinen luomus. Alussa hänessä ei ollut mitään, mikä olisi erottanut hänet Jumalasta. Ihmisen synti ja syyllisyys ilmaantuivat jälkeenpäin. Jokin asia, joka oli tapahtunut lauseiden ”Hän on alku” ja ”Hän nousi esikoisena kuolleista” välissä, oli johtanut siihen, että ihmisestä tuli synnin alainen ja pelastusta tarvitseva.

”Hän on alku. Hän nousi esikoisena kuolleista, jotta olisi kaikessa ensimmäinen”. Hän oli ollut alussa ensimmäinen ja sitten Hän oli ensimmäinen myös niiden joukossa, jotka siirtyvät kuolleista takaisin elämään. Jos tässä puhutaan sovituksesta, se ei voinut kohdistua mihinkään muuhun kuin langenneeseen ihmiskuntaan. Tästä on pääteltävä, että ihmiskunta oli langennut syntiin ja joutunut eroon Jumalasta jo iankaikkisessa menneisyydessä. Tämä sopii yhteen sen edellä tehdyn huomion kanssa, että ihmisen syntiinlankeemuksen oli täytynyt tapahtua iankaikkisessa menneisyydessä, koska muuten Jumala ei olisi voinut laatia pelastussuunnitelmaa ihmiselle jo ennen tämän maailman luomista. Alkuperäinen ihminen tuli Saatanan pettämäksi ja joutui hänen valtaansa jo iankaikkisessa menneisyydessä. Näin alkuperäinen ihminen kuoli hengellisesti, eikä hän pystynyt itse auttamaan itseään. Voidakseen palauttaa ihmisen Jumalan Hengen yhteyteen Kristuksen oli välttämätöntä kuolla ja nousta esikoisena kuolleista sovittaakseen ihmiskunnan.

Tapahtuiko siis Kristuksen sovitus ensimmäisen kerran jo iankaikkisessa menneisyydessä? Tuntien Kristuksen rakkauden kansaansa kohtaan, todennäköisesti niin tapahtui. Miksi Hän olisi viivytellyt sen asian kanssa? Kun Saatana oli ryöstänyt Hänen kansansa iankaikkisessa menneisyydessä, todennäköisesti Hän pyrki välittömästi korjaamaan asian toimittamalla sovitusuhrin heidän puolestaan.

Mitä Jeesus opettikaan arkkiviholliseestaan, Saatanasta:

> *Hän (Saatana) on ollut murhaaja alusta asti. Hän on kaukana totuudesta, se on hänelle vieras. Hän valehtelee, hän todella puhuu omiaan, sillä hän on valehtelija, valheen isä. (Joh. 8: 44- 45)*

Saatana oli siis murhaaja jo iankaikkisessa menneisyydessä. Surmasiko hän alkuperäisen ihmisen? Luultavasti hän surmasi ihmisen ainakin hengellisesti niin, että tämä joutui eroon Jumalasta, vaikka jäikin vielä toistaiseksi elämään alkuperäisen maan päälle. Tekikö

Saatana sen pettämällä ihmisen? Jos hän oli valheen isä, siis ensimmäinen pettäjä, todennäköisesti juuri niin tapahtui.

Paavali ei puhu suoranaisesti Saatanasta iankaikkisessa menneisyydessä. Kuitenkin hän puhuu yleisesti Kristuksen vastustajasta näin:

> *Mitä tekemistä on keskenään oikeudella ja vääryydellä, mitä yhteistä on valolla ja pimeydellä? Voivatko Kristus ja Beliar (Saatana) olla yhtä mieltä? Mikä voi liittää uskovan sellaiseen, joka ei usko? (2. Kor. 6: 14-15)*

Käsiteparit oikeus – vääryys, valo – pimeys ja usko – epäusko ovat peräisin jo nykyistä maailmaa edeltävältä ajalta. Vääryys, pimeys ja epäusko ovat Saatanasta peräisin. Saatana on siis myös epäuskon isä. Luultavasti ihmiskunnankin synti oli pohjimmiltaan epäusko.

Kuoliko Kristus ihmisen puolesta jo ennen maailman perustamista?

”Hän nousi esikoisena kuolleista, jotta Hän olisi kaikessa ensimmäinen” (Kol. 1: 18) Edellä jo todettiin, että nämä Paavalin hymnin lauseet viittaavat iankaikkiseen menneisyyteen. Jos Hän nousi esikoisena kuolleista iankaikkisessa menneisyydessä, Hänen oli täytynyt kohdata kuolemakin jo silloin. ”Esikoisena” viittaa tässä ihmiskuntaan, joka oli langennut syntiin ennen Kristuksen sovituskuolemaa. Kristuksen kuolemassa täytyi siis olla kyse sovitusuhrista, jonka Hän toimitti iankaikkisessa menneisyydessä sen aikaisen ihmiskunnan puolesta.

Paavalin ensimmäisestä kirjeestä Timoteukselle löytyy eräs kohta tähän yhteyteen. Timoteus oli Paavalille rakas työtoveri, jota hän kutsui omaksi pojakseen. Hänelle Paavali saattoi kirjoittaa mystiikkaan liittyvistä asioista vapaammin kuin kohdistaessaan sanansa jollekin seurakunnalle. Ensimmäisessä kirjeessään Timoteukselle hän kirjoittaa seuraavasti:

> *Hän on meidät pelastanut*
> *ja kutsunut pyhällä kutsullaan,*
> *ei meidän tekojemme perusteella*
> *vaan oman päätöksensä ja armonsa mukaisesti,*
> *jonka hän jo ennen aikojen alkua soi meille*
> *antamalla meille Kristuksen Jeesuksen. (2.Tim. 1: 9)*

Jumala antoi siis ihmiskunnalle Jeesuksen Kristuksen pelastajaksi jo ennen aikojen alkua. Alkuperäistekstissä ”ennen aikojen alkua” on ilmaistu sanoilla ”ennen maailman alkua” eli sillä selkeästi viitataan ajattomaan menneisyyteen. Käyttäessään sanaa ”meille” Paavali viittaa jälleen siihen, että me tämän maailman ihmiset olemme pohjimmiltamme niitä alkuperäisiä ihmisiä, jotka alussa luotiin ja jotka lankesivat syntiin. Tässä kohdassa ei puhuta Kristuksesta ihmiskunnan luojana, vaan pelastajana. Kristus oli siis ihmiskunnan sekä luoja että pelastaja iankaikkisessa menneisyydessä. Kristukseen uskovilla, joihin Paavali viittaa tässä kohdassa, on siis ollut toisaalta luojan ja luodun ja toisaalta pelastajan ja pelastettavan välinen suhde jo iankaikkisessa menneisyydessä.

Muista Paavalin kirjeistä voidaan saada vahvistusta edellä esitetylle päättelylle. Voidaan nimittäin kiinnittää huomiota eräisiin hänen kirjeidensä kohtiin, missä hän puhuu Kristuksesta, joka laskeutui alas taivaasta ja nousi ylös tuonelasta. Paavali ilmaisee näissä kohdissa asian ikään kuin se liittyisi vanhaan juutalaiseen myyttiin.

> *Mutta uskon vanhurskaus puhuu näin: "Älä kysy sydämessäsi: Kuka voi nousta taivaaseen?" - nimittäin tuomaan Kristusta maan päälle - "tai: Kuka voi laskeutua syvyyksiin?" - nimittäin noutamaan Kristusta ylös kuolleista. Mitä siis on sanottu? - Sana on lähellä sinua, sinun suussasi ja sinun sydämessäsi, nimittäin se uskon sana, jota me julistamme. (Room. 10: 6-8)*

Paavali tiesi, että tässä maailmassa kenenkään ei tarvinnut nousta taivaaseen tuodakseen Kristuksen alas maan päälle tai laskeutua tuonelaan nostaakseen Hänet sieltä ylös. Siksi on luultavaa, että Paavali tässä kohdassa viittaa johonkin vanhaan myyttiin, jossa kerrotaan alkuperäisen näkymättömän luomakunnan tapahtumista. Tällainen myytti, joka kertoo Kristuksen varhaisesta kuolemasta ja ylösnousemuksesta, on todennäköisesti ollut olemassa, koska myös Mooses viittaa siihen. Mooses sanoo, että laki ei ole niin etäinen, että jonkun pitäisi hakea se taivaasta. Se ei ole myöskään niin salattu, että jonkun pitäisi hakea se meren takaa (tuonelasta), vaan se on teidän lähellänne, teidän suussanne ja sydämessänne. (5. Moos. 30: 11 -14) Paavali käyttää samoja Mooseksen sanoja, mutta panee lain paikalle uskon Kristukseen. Mahdollisesti alkuperäisessä muodossaan tässä myytissä onkin ollut kyse Kristuksesta ja Hänen sovituskuolemastaan iankaikkisessa menneisyydessä ja sen uskossa vastaanottamisesta.

Näyttäisi siis siltä, että Kristus oli laskeutunut syvyyksiin ja noussut taivaisiin jo ennen nykyisen maailman luomista, ja että Hän siinä yhteydessä oli antanut ihmisille pelastuksen sanat, jotka heidän tuli ottaa sekä suuhunsa että sydämeensä. Toisessa kohdassa Paavali kirjoittaa:

> *Kirjoituksissa sanotaankin: ”Hän nousi korkeuteen vangit voittosaaliinaan, hän antoi lahjoja ihmisille.” Eikö se, että hän nousi korkeuteen, merkitse, että Hän oli laskeutunut alas, aina maan alimpiin paikkoihin? Hän, joka laskeutui alas, nousi myös kaikkia taivaita ylemmäs täyttääkseen kaikkeuden läsnäolollaan.*
> *(Ef. 4: 8-10)*

Tässä Paavali viittaa Psalmiin 68, jossa sanotaan: ”Sinä, Herra, nousit korkeuteen, otit vankeja, otit lahjaksi ihmisiä, otit nekin, jotka kapinoivat vastaan. Sinä asut korkealla, Herra, Jumala.” (Ps. 68: 19) Todennäköisesti tässä on jälleen kyse Kristuksen teoista iankaikkisessa menneisyydessä. Jos Kristus otti ihmisiä itselleen lahjaksi, jopa niitäkin, jotka olivat kapinoineet Jumalaa vastaan, eikö se viittaa siihen, että Hän oli lunastanut heidät, jotka olivat olleet Saatanan vallassa? Eikö se tarkoita sitä, että Kristus teki näistä ihmisistä seurakunnan itselleen? Tietenkin Kristus teki sen tässä maailmassa, mutta nämä raamatunkohdat antavat ymmärtää, että niin oli tapahtunut jo iankaikkisessa menneisyydessä.

Jo sen perusteella, että Kristus oli luonut ihmiskunnan, voidaan tietää, että Hänellä oli seurakunta näkymättömässä luomakunnassa jo aivan alussa. Kuitenkin sen jälkeen, kun Saatana oli saanut petoksella ihmiskunnan lankeamaan syntiin, Kristus oli menettänyt seurakuntansa. Kun sitten Kristus oli toimittanut sovitusuhrin ihmiskunnan puolesta, Kristukselle syntyi uusi seurakunta niistä ihmisistä, jotka ottivat Hänen sovituksensa vastaan. Hän oli siis myös tuon uuden sovitetun seurakunnan alku iankaikkisessa menneisyydessä. Näinhän tuossa Paavalin hymnissä sanotaan.

Hän on myös ruumiin pää, ja ruumis on seurakunta.
Hän on alku. Hän nousi esikoisena kuolleista,
jotta hän olisi kaikessa ensimmäinen.
(Kol. 1: 18)

Mitä tapahtui Kristuksen seurakunnalle iankaikkisessa menneisyydessä?

”Jumala näki hyväksi antaa kaiken täyteyden asua Hänessä sekä Hänen välityksellään tehdä sovinnon ja Hänen ristinsä verellä vahvistaa rauhan kaiken kanssa, mitä on taivaassa ja maan päällä.” Ristin verta ei voi liittää aikaisempaan aikaan tai sovitukseen, joten tämä lause kohdistuu selvästi tähän maailmaan. Ristin veri siis sinetöi lopullisesti rauhan Jumalan ja ihmisen välillä, puhuttiinpa näkyvästä tai näkymättömästä luomakunnasta. Siitä voidaan päätellä, että se aikaisempi sovitus, joka tapahtui iankaikkisessa menneisyydessä, ei johtanutkaan toivottuun tulokseen. Todennäköisesti se oli täydellinen sovitus – mitä muutakaan se olisi voinut olla - mutta Saatanan läsnäolo sai aikaan sen, että monet ihmiset eivät pystyneet vastaanottamaan sitä tai pysymään siinä. Luultavasti paholainen pystyi pelolla pitämään useimmat ihmiset yhteydessään ja jopa saamaan takaisin Kristuksen väkeä omaan valtapiiriinsä. Niin Kristus päätti sulkea heidät kaikki uudelleen synnin alaisuuteen ja tuoda heille pelastuksen sen uuden suunnitelman mukaan, jonka Hän oli laatinut.

Siitä, että ihmisen lopullinen lunastus siirtyi tähän näkyvään maailmaan, voidaan päätellä, että ihminen kuoli – ei vain hengellisesti - vaan myös ruumiillisesti iankaikkisessa menneisyydessä. Ihmisen siirtäminen nykyiseen maailmaan ei voinut tapahtua muuten kuin kuoleman kautta. Se taas oli mahdollista vain asettamalla kaikki ihmiset, niin Kristuksessa sovitetut kuin sovittamattomatkin, synnin alaisuuteen. Uuden suunnitelman mukaan kaikkien ihmisten täytyi vastaanottaa Kristuksen sovitus tässä näkyvässä maailmassa, johon heidät siirrettäisiin elämään luonnollisissa ruumiissa.

Efesolaiskirjeessä sanotaan, että Kristus on seurakunnan eli oman ruumiinsa pelastaja. Samassa kohdassa verrataan Kristusta ja seurakuntaa miehen ja naisen väliseen avioliittoon. Siinä on Paavalin mukaan suuri salaisuus kätkettynä.

> *Vaimot, suostukaa miehenne tahtoon niin kuin Herran tahtoon, sillä mies on vaimonsa pää, niin kuin Kristus on seurakunnan pää; onhan Hän seurakunnan, oman ruumiinsa, pelastaja. Niin kuin seurakunta alistuu Kristuksen tahtoon, niin myös vaimon tulee kaikessa alistua miehensä tahtoon. Miehet, rakastakaa vaimoanne niin kuin Kristuskin rakasti seurakuntaa ja antoi henkensä sen puolesta pyhittääkseen sen. Hän pesi sen puhtaaksi vedellä ja sanalla. voidakseen asettaa sen eteensä kirkkaana, pyhänä ja moitteettomana, vailla tahraa, ryppyä tai virhettä. Samoin aviomiehenkin velvollisuus on rakastaa vaimoaan niin kuin omaa ruumistaan. Joka rakastaa vaimoaan, rakastaa itseään.*
>
> *Eihän kukaan vihaa omaa ruumistaan, vaan jokainen ravitsee ja vaalii sitä. Juuri niin hoitaa Kristuskin seurakuntaansa, omaa ruumistaan, jonka jäseniä me olemme. "Siksi mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi." Tämä on suuri salaisuus; minä tarkoitan Kristusta ja seurakuntaa. (Ef. 5: 22-32)*

Nämä jakeet on usein tuotu esiin osoittamaan vaimon paikkaa miehen ja naisen välisessä avioliitossa. Kuitenkin ne on ensisijaisesti tarkoitettu opettamaan Kristuksen rakkaudesta

seurakuntaa kohtaan. Kristus rakasti seurakuntaa niin, että oli valmis antamaan henkensä sen puolesta. Niin miehenkin pitäisi rakastaa vaimoaan.

Paavali vertaa siis Kristuksen ja Hänen seurakuntansa suhdetta miehen ja naisen väliseen avioliittoon. Ihmiskunta oli alussa luotu Kristuksen kautta ja Kristukselle. Kuitenkin ennen kuin häitä oli ehditty viettää näkymättömässä luomakunnassa, Saatana onnistui ryöstämään ”morsiamen” Kristukselta. Silloin Kristus päätti ryöstää sen takaisin Saatanalta, mutta siinä Hän voisi käyttää vain laillisia menetelmiä.

Kristus halusi välittömästi sovittaa ihmiskunnan synnit saadakseen ”morsiamensa” takaisin. Sovitus oli mahdollinen ainoastaan Hänen kuolemansa kautta, sillä näkymättömän luomakunnan lainsäädännön mukaan synnin palkka oli kuolema. Kristuksen oli otettava päälleen se rangaistus, joka ihmiskunnalle lain mukaan kuului. Koska ihmiskunta oli luotu Kristuksen kautta, Hänen kuolemansa toi sovituksen jokaiselle ihmiselle, joka oli joutunut Saatanan valtaan.

Kuitenkaan ihmisiä ei voinut riistää takaisin Saatanalta ilman ihmisen omaa tahtoa. Siksi jokaisen ihmisen tuli ilmaista omalla suullaan tahtonsa liittyä takaisin Kristukseen, Pelastajaansa. Jos ihminen niin teki, hän sai syntinsä anteeksi ja hän oli vapaa liittymään uudelleen Kristukseen.

Jumala perusti avioliiton miehen ja naisen välille Paratiisissa, mikä on kuva Kristuksen ja ihmiskunnan rakkaussuhteesta iankaikkisessa menneisyydessä ennen alkuperäistä syntiinlankeemusta. Sekin, miten Aadamin ja Eevan syntiinlankeemus tapahtui Paratiisissa, on kuva siitä, miten alkuperäinen synti ilmaantui Saatanan kautta iankaikkisessa menneisyydessä. Syntiinlankeemuksen seuraukset tämän maan päällä, mukaan lukien hengellinen kuolema ja Paratiisista karkottaminen, kuvastavat ihmisen irtautumista Jumalan liittopiiristä ja ajautumista Saatanan liittopiiriin alkuperäisessä näkymättömässä luomakunnassa. Voidaan siis päätellä, että kaikki, mitä tapahtui ihmiselle tämän maailman alussa tässä maailmassa, on kuvaa siitä, mitä tapahtui alkuperäisessä luomakunnassa ihmiskunnalle, kun se luotiin, lankesi syntiin ja jakaantui Kristuksen ja Saatanan valtapiiriin iankaikkisessa menneisyydessä.

Aadamin ja Eevan kertomuksessa lopulta koko ihmiskunta tuhoutui vedenpaisumukseen Nooaa ja hänen perhekuntaansa lukuun ottamatta. Vedenpaisumus on vertauskuva alkuperäisen ihmiskunnan kuolemasta ja luomakunnan tuhoutumisesta. Kristus salli sen tapahtua, koska Hän aikoi pelastaa ihmiskunnan ja luomakunnan toisella tavalla. Nooan arkki, jonka kautta elämä säilyi, on vertauskuva siitä, miten Kristus tulisi muiden maailmojen kautta pelastamaan ja puhdistamaan ”morsiamensa” ja lopulta palauttamaan sen näkymättömään luomakuntaansa sellaisena kuin se oli alussa ollut.

Kristus on ruumiin pää ja seurakunta on Hänen ruumiinsa. Kristus rakastaa seurakuntaansa yli kaiken. Mm. kirjeessään efesolaisille Paavali puhuu seurakunnasta ikään kuin Kristuksen lopullisena päämääränä.

> *Seurakunta on Kristuksen ruumis ja Hänen täyteytensä, Hänen, joka kaiken kaikessa täyttää. (Ef. 1: 23)*

Kristus ja ihminen tässä maailmassa

Kristus loi myös näkyvän maailman

Nyt kun siirrytään käsittelemään näkyvää maailmaa, voidaan edelleen todeta Paavalin hymniin vedoten, että myös se luotiin Kristuksen välityksellä ja Kristusta varten.

> *Hänen välityksellään luotiin kaikki, kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön. (Kol. 1: 16)*

Ensin luotiin se, mikä on näkymätöntä. Näkyvä luotiin näkymättömästä käsin. (Hepr. 11: 3) Näkyvä kestää vain aikansa, mutta näkymätön kestää iankaikkisesti. (2. Kor. 4: 18)

Miten Kristus loi näkyvän luomakunnan? Se tapahtui taivaankannen luomisen yhteydessä. Toisena päivänä Kristus loi taivaankannen erottamaan näkymättömän luomakunnan yläpuoliset osat alapuolisista. (1. Moos. 1: 6) Neljäntenä päivänä Hän loi taivaankanteen kaikki sen valot, kuten auringon, kuun ja tähdet. (1. Moos. 1: 14-17) Yhdelle aurinkokuntamme planeetoista Hän loi ihmisen ja muun näkyvän luomakunnan.

Ensimmäisen Mooseksen kirjan 2. luvusta voidaan lukea, miten Jumala loi ihmisen tähän maailmaan. ” Ja Herra Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Näin ihmisestä tuli elävä olento.” (1. Moos. 2: 7) Tässä ”Herra Jumala” oli Kristus yhdessä Isän ja Pyhän Hengen kanssa. Kristus yhdisti ihmisen henkiolemuksen ruumiiseen, jonka Hän teki tämän maan tomusta. Aluksi, kun ihminen luotiin, hän oli joka suhteessa täydellinen.

Ensimmäinen ja viimeinen Aadam

Apostoli Paavali puhuu Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksesta ja siitä seuranneesta koko ihmiskunnan kirouksesta ikään kuin välttämättömyytenä, jotta Kristus voisi tehdä heidät eläviksi Jumalalle.

> *Sillä niin kuin kaikki ihmiset Aadamista osallisina kuolevat, niin myös kaikki Kristuksesta osallisina tehdään eläviksi, jokainen vuorollaan: esikoisena Kristus ja sen jälkeen Kristuksen omat, kun hän tulee.*
> *(1. Kor. 15: 22-23)*

Kristuksen ihmistä koskeva sovitustyö oli alkanut iankaikkisessa menneisyydessä, mutta jäänyt siellä kesken. Edelleenkin ihmisen henkiolemus oli epäpuhdas ja synnin raskauttama. Tältä pohjalta voidaan ymmärtää, miksi Jumala suunnitteli pelastaa ihmiskunnan niin, että ”kaikki ihmiset Aadamista osallisina kuolevat ja tehdään eläviksi Kristuksessa”. Jos ihmiset luonnolliseen maailmaan syntyessään eivät olleet henkiolemuksensa (sielu ja henki) puolesta puhtaita, myöskään heidän Aadamista peräisin olevat ruumiinsa eivät voineet olla puhtaita. Sillä Jumala ei voi yhdistää epäpuhdasta puhtaaseen. Voitaisiinkin sanoa niin, että Jumala tarvitsi epäpuhtaita ihmiskehoja, joihin Hän saattoi yhdistää ennestään epäpuhtaita ihmisten henkiolemuksia. Jumalan suunnitelman mukaan ei ollut tarkoituskaan tehdä ihmiskuntaa eläväksi ensimmäisessä Aadamissa, vaan vasta toisessa, eli Kristuksessa

Jumala ei voinut luoda mitään epäpuhdasta. Siksi Hänen täytyi ensin luoda Aadam ja Eeva puhtaiksi ja antaa sen jälkeen heidän langeta oman luontonsa mukaisesti syntiin. Sen jälkeen kaikki heidän jälkeläisensä ovat olleet epäpuhtaita jo syntyessään. Tämä

alkuasetelma oli Jumalan suunnitelman mukainen, koska Hän oli suunnitellut näin yhdistää ihmisen epäpuhdas henkiolemus epäpuhtaaseen ruumiiseen. Näin kaikki ihmiset Aadamista osallisina kuolisivat ja kaikki Kristuksesta osallisina tehtäisiin eläviksi.

Aadamin ja Eevan syntiinlankeemus oli tavallaan osa Jumalan suunnitelmaa, vaikka Jumalaa itseään ei voi syyttää syntiin viettelemisestä tai synnin tuottamisesta. Ihminen itse lankesi syntiin oman luontonsa mukaisesti. Jumala salli sen tapahtua, koska se oli välttämätöntä jumalallisten tarkoitusperien toteutumisen kannalta. Jumala antoi maailman tulla täyteen epäpuhtaita ihmisiä, koska Hänen lopullinen päämääränsä oli ihmisen pelastaminen Jeesuksessa Kristuksessa iankaikkisen pelastussuunnitelmansa mukaisesti.

Toinen syy luonnollisen ihmisen saattamiseksi synnin alaiseen tilaan, oli se, että ihmisen tuli olla tietoinen syyllisyydestään Jumalan edessä. Ihmisen tuli nähdä oma syntisyytensä, jotta hän ymmärtäisi hakeutua Kristuksen luo. Koska Aadamin ja Eevan jälkeläisinä kaikki ihmiset lankeavat myös itse syntiin, he siitä ymmärtävät olevansa syntistä sukukuntaa. Jokaisen ihmisen oma synti tässä maailmassa muodostaa sellaisen osan hänen syyllisyyttään, jonka hän ymmärtää. Vaikka ihminen ei muistakaan ajattomassa menneisyydessä tekemiään syntejä, ts. perisyntiä, jota hän myös kantaa, senkin hän voi ymmärtää oivallettuaan, että hän on syntynyt sekä ruumiinsa että sielunsa puolesta epäpuhtaana tähän maailmaan.

Kristus on uusi Aadam siinä mielessä, että Hän antaa syntiin langenneelle ihmiskunnalle uuden alun. Hänen sovituksensa kattaa kaiken synnin, olipa sen alkuperä iankaikkisessa menneisyydessä tai tässä maailmanajassa. Uusi alku toteutuu lopullisesti Tuhatvuotisessa valtakunnassa, joka on myös uusi Paratiisi. Tuhatvuotinen valtakunta alkaa, kun Kristus tulee takaisin maan päälle. Kristuksen oma ylösnousemus on esikuva silloin tapahtuvasta suuresta ylösnousemuksesta.

> *Niin on myös kirjoitettu: "Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä sielu"; viimeisestä Aadamista tuli eläväksi tekevä henki. (1. Kor. 15: 45, v. 1933/38 käänn.)*

Viimeisellä Aadamilla tarkoitetaan Kristusta, joka sovittaa ihmisen täydellisesti kaikkien osiensa puolesta. Hän myös lähettää Pyhän Hengen tekemään eläväksi ihmisen hengen. Jumalan pelastussuunnitelmaan kuului, että kaikki ihmiset ensin kuolevat Aadamissa ja sitten tehdään eläviksi Kristuksessa. Se tarkoittaa, että kaikki ihmiset, jotka syntyvät tähän maailmaan ovat aluksi synnin alaisia, ts. heillä ei ole Hengen yhteyttä Jumalaan, mutta Kristuksen sovitustyön kautta heidät otetaan Hengen yhteyteen. Hengen uudestisyntyminen on ensimmäinen vaihe koko ihmisen uudesti luomisen prosessissa, joka saavuttaa päämääränsä Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Tuhatvuotisessa valtakunnassa ihminen on puhdas hengen, sielun ja ruumiin puolesta.

Ihmisen hengen uudestisyntyminen

Kirjeessään Tiitukselle Paavali puhuu uudestisyntymisestä ja Pyhän Hengen uudistuksesta.

> *Hän pelasti meidät pesemällä meidät puhtaiksi, niin että synnyimme uudesti ja Pyhä Henki uudisti meidät. Tämän Hengen hän vuodatti runsaana meidän päällemme Vapahtajamme Jeesuksen Kristuksen kautta, jotta me hänen armonsa ansiosta tulisimme vanhurskaiksi ja saisimme osaksemme ikuisen elämän, niin kuin toivomme. (Tit. 3: 5 - 7)*

Tässä on kyse samasta asiasta, mikä jo edellä selitettiin. Uskovan ihmisen henki uudestisyntyy Pyhän Hengen kautta, joka jää asumaan ihmisen henkeen. Uudestisyntyminen ilmaisee jo käsitteenä sen, että ihmisen hengellä on täytynyt olla aikaisempi elämä. Muuten Jeesus, Paavali tai muut Uuden testamentin kirjoittajat eivät olisi käyttäneet sellaista käsitettä. Jos siis ihmisen henki uudestisyntyy tässä maailmassa, sen on täytynyt syntyä, elää ja kuolla jossakin aikaisemmassa.

Paavali opastaa edelleen:

> *Sillä kaikki, joita Jumalan Henki kuljettaa, ovat Jumalan lapsia. Sillä te ette ole saaneet orjuuden henkeä ollaksenne jälleen pelossa, vaan te olette saaneet lapseuden hengen, jossa me huudamme: "Abba! Isä!" Henki itse todistaa meidän henkemme kanssa, että me olemme Jumalan lapsia. Mutta jos olemme lapsia, niin olemme myöskin perillisiä, Jumalan perillisiä ja Kristuksen kanssaperillisiä, jos kerran yhdessä hänen kanssaan kärsimme, että me yhdessä myös kirkastuisimme. (Room. 8: 14 – 17)*

Tässä Paavali puhuu kahdesta hengestä: Jumalan Hengestä (isolla alkukirjaimella) ja ihmisen hengestä (pienellä alkukirjaimella). Kun ihminen ottaa Kristuksen uskossa vastaan, hänen oma henkensä, joka on osa häntä itseään, uudestisyntyy. Näin uudestisyntymisen kautta ihmisen alkuperäinen identiteetti alkaa saada muotoa.

Sisäinen ja ulkonainen ihminen

Paavali kirjoittaa uskoville ystävilleen:

> *Itse rauhan Jumala pyhittäköön teidät kokonaan ja varjelkoon koko olemuksenne, teidän henkenne, sielunne ja ruumiinne, niin että olette nuhteettomat Herramme Jeesuksen Kristuksen tullessa. (1. Tess. 5: 23)*

Paavali jakaa näin ihmisen kolmeen osaan, henkeen, sieluun ja ruumiiseen. Hänen teologiassaan sielu hallinnoi lihallista ruumista. Nämä kaksi muodostavat luonnollisen ihmisen. Varsinaista henkeä ihmisellä ei syntyessään ole, on vain kuollut henki tai hengen siemen. Henki kuitenkin syntyy uudesti uskovaan ihmiseen Pyhän Hengen vaikutuksesta.

Toisaalta Paavali jakaa hengellisen ihmisen kahteen osaan: sisäiseen ja ulkonaiseen. Ulkonaisella ihmisellä hän tarkoittaa luonnollista ihmistä: ruumista ja sielua. Sisäisellä ihmisellä hän tarkoittaa ihmisen henkeä.

> *Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen ihmisemme uudistuu päivä päivältä. (2.Kor. 4: 16)*

Ulkonainen ihminen on kuolevainen uskoontulon jälkeenkin. Uskovan ihmisen henki kuitenkin säilyttää puhtautensa loppuun asti ja on sellaisenaan taivaskelpoinen.

Tavallaan siis ihmisessä on kaksi ihmistä sisäkkäin: sisäinen ja ulkonainen. Ulkonainen menehtyy tässä maailmassa, mutta sisäinen elää ylösnousemuselämää uudestisyntymästään saakka, eikä se koskaan enää menehdy. Eräässä toisessa kohdassa Paavali puhuu luonnollisesta ja hengellisestä ihmisestä.

> *Mutta luonnollinen ihminen ei ota vastaan sitä, mikä Jumalan Hengen on; sillä se on hänelle hullutus, eikä hän voi sitä ymmärtää, koska se on tutkisteltava hengellisesti. Hengellinen ihminen sitä vastoin tutkistelee kaiken, mutta häntä itseään ei kukaan kykene tutkistelemaan. (1. Kor. 2: 14-15)*

Luonnollisella ihmisellä Paavali tarkoittaa samaa kuin ulkonaisella ihmisellä, eli sielua ja ruumista yhdessä. Luonnollinen ihminen ei pysty ymmärtämään Jumalan asioita ilman henkeä, sillä Jumalan salaisuudet täytyy tutkistella hengellisesti. Hengellinen ihminen on se osa ihmistä, joka ymmärtää hengellisiä asioita ja tuo ihmiselle hengellisiä siunauksia. Ulkonainen ihminen ei pysty hallinnoimaan sisäistä ihmistä, sillä jos niin olisi, ulkonainen turmelisi sisäisen ihmisen.

Ulkonainen ihminen, joka koostuu ihmisen ruumiista ja sielusta, määrittelee käytännössä kokonaan ei-uskovan ihmisen identiteetin. Sen sijaan uskovalla ihmisellä hänen uudestisyntyneellä hengellään on suuri vaikutus hänen identiteettiinsä, koska Henki vaikuttaa hänen tahtoonsa ja kaikkeen tekemiseensä. (Fil. 2: 13) Lisäksi uudestisyntyneellä hengellä on vaikutus hänen omatuntoonsa. Ihmisen omatunto Pyhässä Hengessä on hänen uusi moraalinen lakinsa. (1. Tim. 1: 5) Kirjoitettua lakia hän ei enää tarvitse.

> *Vakuutan Kristuksen nimessä, että puhun totta, ja Pyhän Hengen valaisema omatuntoni todistaa, etten valehtele. (Room. 9: 1)*
>
> *Kristus on näet lain loppu, ja niin tulee vanhurskaaksi jokainen, joka uskoo. (Room. 10: 4)*

Ihmisen ennalta määräytyminen

Kirjeissään Paavali tuo esiin toistuvasti ajatuksen, että kristityt, jotka tässä maailmassa ovat ottaneet vastaan Kristuksen valmistaman pelastuksen, ovat olleet ennalta määrättyjä ja edeltä valittuja pelastukseen. Jos näin on, voidaan kysyä, mihin tällainen ennalta määräytyminen ja ennalta valitseminen voi perustua. Voiko se perustua mihinkään muuhun kuin siihen, että uskovalla ihmisellä on ollut suhde Kristukseen jo ennen hänen elämäänsä tässä maailmassa? Seuraavassa tarkastellaan eräitä kohtia, joissa apostoli puhuu tästä asiasta.

> *Me tiedämme, että kaikki koituu niiden parhaaksi, jotka rakastavat Jumalaa ja jotka hän on suunnitelmansa mukaisesti kutsunut omikseen. Ne, jotka hän edeltä käsin on valinnut, hän on myös edeltä määrännyt oman Poikansa kaltaisiksi, niin että hänen Poikansa olisi esikoinen suuressa veljesjoukossa. Ne, jotka Jumala on edeltä määrännyt, hän on myös kutsunut; ne, jotka hän on kutsunut, hän on myös tehnyt vanhurskaiksi; niille, jotka hän on tehnyt vanhurskaiksi, hän on myös lahjoittanut kirkkautensa.*
> *(Room. 8:28-30)*

Tässä Paavali opettaa, että Jumala on jo edeltä käsin valinnut ja kutsunut tietyt ihmiset omikseen ja määrännyt heidät jo edeltä oman Poikansa kaltaisuuteen. Tämän täytyy olla totta, koska niin on kirjoitettu. Tästä seuraa kuitenkin kysymys, mikä on antanut Jumalalle perusteen jakaa ihmiset kahteen leiriin, ennalta määrättyihin ja muihin? Jumalahan ei voi olla puolueellinen. Hän ei katso henkilöön. (Ap.t. 10: 34, Room. 2: 11) Vastaus ei voi löytyä muualta kuin iankaikkisesta menneisyydestä.

Paavali aloittaa efesolaiskirjeensä seuraavasti.

> *Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä! Hän on siunannut meitä kaikella Hengen siunauksella, taivaallisilla aarteilla Kristuksessa. Jo ennen maailman luomista hän on valinnut meidät Kristuksessa olemaan edessään pyhiä ja nuhteettomia Kristuksesta osallisina. Rakkaudessaan hän näki*

> *hyväksi jo edeltä määrätä meidät yhteyteensä, omiksi lapsikseen, Jeesuksen Kristuksen tähden.*
> *(Ef. 1:3-5)*

Puhuessaan ”meistä” hän tarkoittaa uskovia ihmisiä. Näistä jakeista saadaan selville ainakin se, että Jumala oli tehnyt valintansa jo iankaikkisessa menneisyydessä. Rakkaudessaan Hän näki hyväksi jo ennen nykyisen maailman perustamista määrätä yhteyteensä ihmisiä Jeesuksen Kristuksen tähden. Edeltä määrääminen ilmenee meidän maailmassamme siten, että nämä ihmiset ottavat Kristuksen sovituksen uskossa vastaan ja lähtevät seuraamaan Häntä. Tämäkään ei selitä vielä täysin sitä, millä perusteella Jumala valitsi ihmisiä yhteyteensä jo ennen nykyisen maailman luomista, mutta luetaan vielä eteenpäin.

> *Jumala on myös antanut Kristuksessa meille perintöosan, niin kuin hän oli suunnitellut ja ennalta määrännyt - hän, joka saattaa kaiken tapahtumaan tahtonsa ja päätöksensä mukaisesti. Siksi meidän, jotka olemme jo ennalta saaneet panna toivomme Kristukseen, tulee elää Jumalan kirkkauden ylistykseksi.*
> *(Ef. 1: 11-12)*

Tästä selviää varsinainen syy Jumalan valinnoille. Se, että Jumala oli valinnut tämän maailman ihmisiä pelastukseen jo ennen maailman perustamista, johtuu siitä, että nämä ihmiset olivat jo edeltä panneet toivonsa Kristukseen, toisin sanoen he olivat jo ennen nykyisen maailman perustamista olleet liitossa Hänen kanssaan ja kuuluneet Hänen seurakuntaansa.

Tästä saadaan vahvistus sille, että Kristuksella oli sovitettu seurakunta jo iankaikkisessa menneisyydessä. ”Jo ennen maailman luomista Hän on valinnut meidät Kristuksessa olemaan edessään pyhiä ja nuhteettomia Kristuksesta osallisina” tarkoittaa, että Kristus oli sovittanut nämä valitut ihmiset jo iankaikkisessa menneisyydessä. Seurakunta koostui Hänen omistaan, niistä, jotka jo ennen maailman luomista olivat panneet toivonsa Häneen.

Tämä tieto kertoo paljon Jumalan liittouskollisuudesta. Jos ihminen on joskus ollut liitossa Kristuksen kanssa, tuo liitto muistetaan, vaikka maailmat vaihtuisivat välillä. Ja vaikka ihminen olisi ollut uskoton ja unohtanut liittonsa, Kristus on silti uskollinen.

Mitä ihmiselle tapahtuu kuoleman jälkeen?

Paavalin kaksijakoiset kuoleman odotukset

Paavali puhuu vain vähän siitä, mitä tapahtuu uskovalle hänen kuolemansa jälkeen. Kuitenkin muutamissa kohdissa Paavali puhuu omasta kuolemastaan ja kuoleman jälkeisen elämän odotuksistaan. Esimerkiksi Filippiläiskirjeessä hän sanoo, että hänelle elämä on Kristus, ja kuolema on voitto. (Fil. 1: 21) Hän ei tiedä kumman valitsisi. ”Haluaisin lähteä täältä ja päästä Kristuksen luo, sillä se olisi kaikkein parasta. Teidän vuoksenne on kuitenkin parempi, että jään eloon.” (Fil. 1: 23-24) Olipa tuo kuoleman jälkeinen paikka mikä tahansa, joka tapauksessa hän on siellä Kristuksen luona.

2. Korinttilaiskirjeessä Paavali puhuu pukeutumisesta toiseen ”majaan” kuoleman jälkeen. Sillä hän tarkoittaa ruumista, joka ei ole tätä luomakuntaa.

> *Me tiedämme, että vaikka tämä meidän maallinen telttamajamme puretaankin, Jumalalla on taivaassa meitä varten ikuinen asunto, joka ei ole ihmiskätten työtä. Täällä ollessamme me huokailemme ja kaipaamme päästä pukeutumaan taivaalliseen asuumme. (2. Kor. 5: 1- 2)*

Paavali antaa ymmärtää, että pukeutuminen taivaalliseen asuun tapahtuu välittömästi ihmisen luonnollisen kuoleman jälkeen. Hän puhuu ikään kuin mitään odotusaikaa tai välitilaa ei tarvittaisi siirryttäessä taivaalliseen ruumiiseen.

Toisaalta 1. Korinttilaiskirjeen 15. luvussa, ja 1. Tessalonikalaiskirjeen 4. luvussa Paavali puhuu ylösnousemuksesta, joka tapahtuu ”viimeisen pasuunan soidessa”. Tämä tarkoittaa lopun aikaa, ”Herran päivää”, jolloin Kristus tulee takaisiin maailmaan pelastamaan ja tuomitsemaan maailman.

> *Nyt ilmoitan teille salaisuuden: Me emme kaikki kuole, mutta kaikki me muutumme, yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasuunan soidessa. Pasuuna soi, ja kuolleet herätetään katoamattomina ja me muut muutumme. Tämän katoavan on näet pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen. Mutta kun katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, silloin toteutuu kirjoitusten sana: ”Kuolema on nielty ja voitto saatu. Missä on voittosi, kuolema? Missä on pistimesi, kuolema?” (1. Kor. 15: 51-55)*

Tässä Paavali puhuu ”meistä”, joten hän laskee myös itsensä tähän joukkoon.

Nämä kaksi ylösnousemusodotusta näyttäisivät olevan keskenään ristiriitaisia. Toisaalta Paavali odottaa pääsevänsä välittömästi kuolemansa jälkeen taivaaseen Kristuksen luo, jossa hänelle on jo valmistettu yliluonnollinen ruumis. Toisaalta ihminen jää odottamaan ylösnousemustaan siihen päivään saakka, jolloin Kristus tulee takaisin maan päälle viimeisen pasuunan soidessa. Silloin hän saa katoamattoman ruumiin. Miten nämä kaksi voidaan sovittaa yhteen?

Mitään ristiriitaa ei ole, jos otetaan huomioon se Paavalin opetus, että uskova ihminen on kaksi ihmistä sisäkkäin: sisäinen ja ulkonainen. Toisessa korinttilaiskirjeessä hän sanoo näistä kahdesta seuraavaa:

> *Sen tähden me emme lannistu. Vaikka ulkonainen ihmisemme murtuukin, niin sisäinen ihmisemme uudistuu päivä päivältä. (2. Kor. 4: 16)*

Sisäinen ihminen on läheisesti sama kuin ihmisen uudestisyntynyt henki. Ulkonaisella ihmisellä hän tarkoittaa sielua, joka asuu maallisessa ruumiissa. Sisäinen ihminen on puhdas ja taivaskelpoinen heti uskovan ihmisen kuoleman jälkeen. Sen sijaan ulkonainen ihminen joutuu vielä odottamaan lopullista lunastustaan, vaikka sekin on jo sovitettu Kristuksessa.

Kun sitten ihmisen luonnollinen elämä päättyy, hänen henkensä nousee ylös taivaaseen. Hän (henki) nousee luonnollisen maan yläpuoliseen taivaaseen, mistä hän on alkujaan tullutkin. Siellä hänet puetaan Kristuksen edeltä valmistamaan kevyeen ruumiiseen. Tässä mielessä kristinuskossa vallitseva perinteinen käsitys, että uskova ihminen otetaan välittömästi kuoleman jälkeen taivaaseen, on oikea. Kuitenkin se koskee vain ihmisen henkeä, ei sielua eikä ruumista, jotka Jumala haluaa myös pelastaa.

Mitä ihmisen sielulle tapahtuu luonnollisen kuoleman jälkeen?

Kun ihminen kuolee ruumiillisesti, hänen sielunsa siirtyy sielujen maailmaan, josta käytetään perinteisesti nimitystä tuonela. [17] Jos on kyse uskovasta ihmisestä, hänen sielunsa ohjataan sielujen maailman Paratiisiin. Myös henki seuraa sielua Paratiisiin ja nousee sieltä välittömästi ylempään Paratiisiin, joka on vastaavalla kohdalla henkien taivaassa. Sielu jää alempaan Paratiisiin odottamaan lopullista lunastustaan Herran päivänä. Myös alempi Paratiisi on täysin Kristuksen hallinnassa, joten siinä mielessä sielu on siellä ”Herran luona”. Fyysistä ruumista hänellä (sielulla) ei siellä ole, mutta jonkinlainen kevyt vaate verhoaa häntä sielläkin. Kun sitten Herran päivä koittaa, hän (sielu) saa uuden ruumiin asunnokseen. Ei-uskovien sielut joutuvat sielujen maailman muille alueille.

Sielujen maailman Paratiisi on sama kuin kolmas taivas.[18] Paavali tunsi kolmannen taivaan, sillä hän oli jo eläessään saanut käydä siellä. Mahdollisesti tämä tapahtui hänen ensimmäisen lähetysmatkansa yhteydessä Lystrassa, missä hänet kivitettiin kuoliaaksi. Ihmiset todellakin uskoivat hänen kuolleen, mutta Jumala virvoitti hänet takaisin elämään (Ap.t. 14: 19-20). ”Tästä miehestä” Paavali kertoo:

> *Tunnen erään Kristuksen oman, joka neljätoista vuotta sitten temmattiin kolmanteen taivaaseen. Oliko hän silloin ruumiissaan vai poissa siitä, en tiedä, sen tietää Jumala. Ja tästä miehestä tiedän, että hänet temmattiin paratiisiin ja hän kuuli sanoja, joita ihminen ei voi eikä saa lausua. Oliko hän ruumiissaan vai poissa siitä, en tiedä, sen tietää Jumala. Tästä miehestä minä kerskailen, itsestäni en, paitsi heikkoudestani. (2. Kor. 12: 2-5)*

Tarkastellaan seuraavaa Jeesuksen opetusta, joka voidaan liittää sielujen maailmaan:

> *Jeesus kääntyi, katsoi opetuslapsiinsa ja sanoi: "Kuinka vaikea onkaan niiden, jotka paljon omistavat, päästä Jumalan valtakuntaan!" Opetuslapset hämmästelivät hänen sanojaan, mutta Jeesus jatkoi: "Lapseni, Jumalan valtakuntaan on todella vaikea päästä. Helpompi on kamelin mennä neulansilmästä kuin rikkaan päästä Jumalan valtakuntaan." (Mark. 10: 23 -25)*

Tiettävästi ”neulansilmä”, josta Jeesus edellisissä jakeissa puhuu, oli portti Jerusalemiin johtavalla tiellä. Suuria kantamuksia kantava kameli ei mahtunut kulkemaan sen läpi. Samalla tavalla ihminen, joka ei ole sovittanut syntejään Kristuksessa, kantaa niin suuria kantamuksia mukanaan, ettei hän pääse Paratiisiin johtavan tien portista läpi. Siinä tapauksessa hänen sielunsa päätyy jonnekin muualle sielujen maailmaan. Vain sellainen, joka on vapautunut ”syntisäkistään” mahtuu kulkemaan portista ja pääsee Paratiisiin johtavalle tielle.

---

[17] Juutalaisen perinteen mukaan sielujen maailma on jaettu useisiin osiin. Kolmijakoa käytettäessä Paratiisi on ylhäällä ja Kuolema alhaalla. Paratiisin ja Kuoleman välistä keskimmäistä osaa kutsutaan Hadekseksi (Sheoliksi). Sielut voivat päätyä mihin tahansa näistä kolmesta osasta luonnollisen elämänsä jälkeen.

[18] Taivaankannen alapuolella olevien taivaantasojen järjestysluvut muuttuivat sielujen maailman jakautumisen johdosta. Kuitenkin niitäkin voitiin kutsua edelleen taivaiksi. Erityisesti sielujen maailman Paratiisia kutsuttiin kolmanneksi taivaaksi.

Mihin sitten toiset tiet johtavat sielujen maailmassa? Voidaan kuvitella, että matkan varrella on toisia portteja, jotka asteittain avartuvat syvemmälle tuonelan suuntaan mentäessä. Jokainen tiellä kulkeva voi kokeilla, mahtuuko hän kulkemaan portista. Jos mahtuu, hän voi astua siitä sisään ja asettua asumaan portin takana oleville maille. Ne, joiden syntisäkki on pieni, pääsevät lähellä Paratiisia oleville vihreille niityille. Ne taas, joilla kantamus on suuri, joutuvat sielujen alamaailmaan, missä on vain helteisiä asuinpaikkoja kuivalla maalla ja meri, jossa Saatana itse ”telmii”. (Ps. 104: 26) Luultavasti paremmille paikoille pääsevät ne, jotka ovat tehneet elämässään hyviä ja rakkaudellisia tekoja, vaikka eivät olisikaan kohdanneet Kristusta. Luultavasti monet hurskaat juutalaiset pääsevät sinne. Toistenkin uskontojen piirissä on paljon hyviä ihmisiä, joiden teot Kristus palkitsee niin, että heidän sielunsa eivät joudu pahimpiin paikkoihin sielujen alamaailmassa. Sinne joutuvat vain ne, joiden elämän Saatana on päässyt pahoin sekoittamaan.

Kukaan ei kuitenkaan joudu vielä tässä vaiheessa kadotukseen. Vasta viimeisellä tuomiolla tehdään lopulliset päätökset siitä, ketkä pääsevät iankaikkiseen elämään ja ketkä joutuvat iankaikkiseen kadotukseen. Siihen asti kaikilla sieluilla on vielä toivoa, sillä Kristus ei ole vielä luopunut toivosta kenenkään kohdalla. Jeesus sanoi:

> *Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. (Joh, 5: 28)*

Myöhemmin tässä kirjassa tullaan kertomaan Kristuksen pelastusoperaatioista sielujen maailmassa. Näiden pelastusoperaatioiden seurauksena monet ihmiset, jotka eivät onnistuneet kohtaamaan Kristusta luonnollisen elämänsä aikana, saavat toisen tilaisuuden. Heille tullaan julistamaan Kristuksen evankeliumi sielujen maailmassa, ja jos he ottavat sen vastaan, he tulevat pelastumaan.

Kiirastuli?

Mitä sitten tapahtuu niille sieluille, jotka pääsevät Paratiisiin johtavalle tielle? Pääsevätkö he suoraan Paratiisiin? Nähdäkseni seuraavaa Paavalin opetusta ei voida sijoittaa mihinkään myöhempään vaiheeseen, joten käsitykseni mukaan se tapahtuu Paratiisiin johtavalle tiellä:

> *Rakennetaanpa tälle (Jeesuksen Kristuksen) perustukselle kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista, aikanaan tulee ilmi, mitä kukin on saanut aikaan. Tuomiopäivä sen paljastaa: se päivä ilmestyy tulenliekeissä, ja tuli koettelee, millainen itse kunkin aikaansaannos on. Se, jonka rakennus kestää, saa palkan. Se taas, jonka rakennus palaa, kärsii vahingon. Itse hän tosin pelastuu, mutta kuin tulen läpi. (1.Kor. 3: 12-15)*

Tässä Paavali puhuu uskovista ja vertaa heitä rakennukseen. Kaikki ovat perustaneet rakennuksensa Kristus-perustukselle, mutta heidän rakennuksensa on tehty erilaisista rakennusaineista. Toisten rakennus on tehty jaloista metalleista tai arvokkaista kivistä, toisten puusta, heinistä tai oljista. Puu ja korret palavat tulessa, mutta kivet ja metallit kestävät. Tässä selvästi puhutaan asenteista ja vaikuttimista, joille uskova ihminen on perustanut kristillisen elämänsä.

Paavalin mukaan Paratiisiin johtavalla tiellä, ennen kuin hänet voidaan päästää Paratiisiin, jokainen sielu joutuu kulkemaan tulitunnelin läpi. Vaikka hän onkin saanut syntinsä anteeksi, hänen on kuljettava puhdistavan tulen läpi. Puhdistuksessa ei ole kyse

suoranaisesti synneistä, sillä synnit eivät pala tulessa. Synnillisistä teoistaan ihminen voi päästä eroon vain Kristuksen sovitusveren kautta. Puhdistava tuli ei myöskään kuluta ihmistä kokonaan, sillä Paavali korostaa nimenomaan, että ihminen itse pelastuu, ts. hänen sielullinen identiteettinsä säilyy.

Mikä sitten ihmisestä palaa pois Paratiisiin johtavalla tiellä? Luultavasti tulessa palavat kaikki väärät motiivit, asenteet, pyrkimykset, taipumukset, riippuvuudet ja muut vaikuttimet, jotka eivät ole Kristuksesta vaan paholaisesta lähtöisin. Ennen kaikkea Kristus vihaa ylpeyttä, sydämettömyyttä, itseriittoisuutta ja ahneutta. Myös väärät taipumukset, himot ja riippuvuudet, jotka helposti vievät ihmistä synnillisiin tekoihin, ovat paholaiset aikaansaannosta. Paratiisissa sieluilla ei voi olla sellaisia taipumuksia, joten ne on poltettava ihmisestä pois Pyhän Hengen tulella. Vasta päästyään eroon kaikista vääristä vaikuttimista sielu voi kulkea Paratiisin portin läpi. Kuitenkin kaikki ne sielulliset piirteet, jotka ovat syntyneet ihmisessä Kristuksen ja Pyhän Hengen vaikutuksesta, ovat tulessa palamattomia. Myös Pyhän Hengen ohjauksessa tehdyt teot säilyvät tulen läpi. Ne säilyvät ikuisesti kuin kunniamerkit ihmisen rinnassa.

Paavalin mainitsema puhdistava tuli, jonka uskovien sielut kohtaavat matkallaan Paratiisiin, tuo mieleen katolisen kirkon kiirastuliopin, mikä on edelleen herkkä asia kirkollisissa suhteissa. Protestanttiset suuntaukset eivät hyväksy sitä katolisen kirkon tulkintaa, että synnit palaisivat kiirastulessa. Tässä kiistassa tavallaan molemmat ovat oikeassa. On vain eroteltava toisistaan synnilliset teot ja ihmisen sielussa olevat väärät vaikuttimet, jotka johtavat synnillisiin tekoihin. Kaikki Paratiisiin johtavalle tielle päässeet ovat jo saaneet syntinsä anteeksi, muuten he eivät olisi siellä. Sen sijaan väärät sielulliset vaikuttimet palavat vasta Pyhän Hengen tulessa, jonka läpi jokaisen sielun on kuljettava ennen Paratiisiin pääsyä.

Tietenkin uskova ihminen pyrkii eroon vääristä taipumuksistaan ja motiiveistaan jo luonnollisen elämänsä aikana. Jossain määrin hän siinä saattaa onnistuakin, mutta koskaan hän ei pysty poistamaan itsestään kaikkia pahan juuria. Silloin on hyvä tietää, että on olemassa puhdistava tuli, jossa hän voi vapautua kaikista paheistaan ja heikkouksistaan. Kuljettuaan sen läpi ihmisen luonne muuttuu, ja hän tulee ominaisuuksiltaan sellaiseksi, kuin Jumala on tarkoittanut hänen olevan. Sellaisena hän voi astua Paratiisin portista läpi.

Kiirastulioppiin liittyvä kiista koskee myös sitä, voidaanko kuolleiden ihmisten puolesta rukoilla. Katolisen ja ortodoksisen kirkon mukaan niin voidaan tehdä, reformoiduissa suuntauksissa se katsotaan yleensä turhaksi. Kuitenkin varhaiskirkollisen käsityksen mukaan ei-uskovien kuolleiden sielut olivat vielä siinä mielessä eläviä, että heidän puolestaan voitiin rukoilla. Paavali ei kieltänyt sitäkään, että ihmiset menivät kasteelle heidän puolestaan. (1. Kor. 15: 29) Pelastumattomienkin puolesta voidaan siis vielä toimia, sillä kaikki ei ole yksistään luonnollisen elämän perusteella lukkoon lyötyä. Kuten edellä todettiin, Kristus järjestää vielä pelastusoperaatioita eri puolille sielujen maailmaa. Vasta viimeisellä tuomiolla lopputulos selviää. Siihen asti Kristus pyrkii pelastamaan Paratiisin ulkopuolelle jääneitä sieluja, sillä Hän edelleen rakastaa heitä ja haluaa heidät mukaansa ylösnousemukseen.

Paratiisissa, mihin sielu pääsee tulipuhdistuksen jälkeen, ihminen on täysin puhdas. Kirkastetun olemuksen hän saa kuitenkin vasta, kun Kristus tulee perustamaan Tuhatvuotisen valtakuntansa. Siihen asti uskovien sielut ovat Paratiisissa taivaankannen alla.

Viimeisten päivien ylösnousemuksesta, johon myös Abraham, Iisak ja Jaakob tulevat osallistumaan, Jeesus opetti seuraavasti:

> *"Mutta tulevassa maailmassa ne, jotka on katsottu ylösnousemuksen arvoisiksi, eivät enää mene naimisiin. He eivät enää voi kuolla, sillä he ovat enkelien kaltaisia. He ovat Jumalan lapsia, ylösnousemuksesta osallisia. Ja sen, että kuolleet nousevat ylös, on Mooseskin osoittanut kertomuksessa palavasta pensaasta. Hänhän sanoo, että Herra on Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien. Hänelle kaikki ovat eläviä." (Luuk. 20: 35-38)*

Tulevaan maailmaan, jonka Jeesus tulee perustamaan paluunsa yhteydessä, noustaan ylös suuressa ylösnousemuksessa. Silloin ihminen nostetaan sielunsa puolesta ylös, taivaankannen yläpuolelle ja samalla hänelle annetaan uusi ruumis, johon hänen sielunsa saa pukeutua. Ruumis ei ole enää lihaa ja verta, kuten ihmisen luonnollinen ruumis on. (1. Kor. 15: 50) Siihen ylösnousemukseen pääsevät vanhurskaat sielut, jotka päivien lopulla ovat sielujen maailman Paratiisissa odottamassa Kristuksen takaisintuloa. Heitä ovat mm. Abraham, Iisak, Jaakob, Mooses, Daavid, jne., ja kaikki Uuden liiton uskovat Jeesuksessa Kristuksessa. Vasta silloin kaikki Kristuksessa pelastuneet sielut saavat kokea lopullisen ylösnousemuksensa. Silloin he saavat kirkastetun olemuksen sielulleen ja ruumiilleen.

Onko teoilla merkitystä?

Mikä sitten on Paavalin mainitsema Kristuksen tuomioistuin, jonka eteen jokaisen ihmisen on tultava ajallisen elämän jälkeen:

> *Meidän kaikkien on tultava Kristuksen tuomioistuimen eteen, jotta kukin saisi sen mukaan, mitä ajallisessa elämässään on tehnyt, hyvää tai pahaa. (2. Kor. 5: 10)*

Jos puhutaan ei-uskovista ihmisistä, tällä tuomioistuimella tarkoitetaan todennäköisesti viimeistä tuomioistuinta, joka perustetaan Tuhatvuotisen valtakunnan lopun yhteydessä. Sen kautta toiset tuomitaan kadotukseen toiset pelastukseen. Vielä Tuhatvuotisen valtakunnan aikanakin tapahtuu siis jotakin, joka voi pelastaa sieluja. Kristuksen pelastussanoma voi tavoittaa vielä silloin Paratiisin ulkopuolelle jääneitä sieluja.

Mikä sitten on se tuomioistuin, jonka eteen uskovat joutuvat? Luultavasti se tuomioistuin asetetaan Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen, jolloin koko Kristuksen seurakunta on saatu lopullisesti kootuksi. Siinä ei ole kuitenkaan enää kyse ihmisten rankaisemisesta, vaan palkitsemisesta sen mukaan, mitä hyviä tekoja he ovat tehneet elämänsä aikana. Toiset pääsevät lähelle Kristusta, toiset joutuvat asettumaan kauemmaksi, siis vähemmän arvokkaaseen paikkaan ja tehtävään. Tästä tuomiosta on luultavasti kyse uskovien osalta.

On muistettava, että monissa vertauksissaan ja muissa opetuksissaan Jeesus puhui siitä, miten teot ja asenteet tässä ajassa ratkaisevat, millaiseen asemaan ihminen pääsee ja millaisia tehtäviä hän saa tulevassa Taivasten valtakunnassa.

> *Mutta Jeesus kutsui heidät luokseen ja sanoi: "Te tiedätte, että ne, jotka ovat hallitsijan asemassa, ovat kansojen herroja ja maan mahtavat pitävät kansoja valtansa alla. Niin ei saa olla teidän keskuudessanne. Joka tahtoo teidän joukossanne tulla suureksi, se olkoon toisten palvelija, ja joka tahtoo tulla teidän joukossanne ensimmäiseksi, se olkoon kaikkien orja. (Mark. 10: 42-44)*

Kriteerit, joiden mukaan ihmiset palkitaan Taivasten valtakunnassa ovat erilaiset kuin tässä maailmassa. Nöyryys, uskollisuus, palvelualttius ja rakkaudellisuus ovat keskeisiä arvostelukriteerejä, kun ihmisiä asetetaan erilaisiin asemiin ja tehtäviin. Hyvät teot, joita ihminen on tehnyt maan päällä eläessään, vaikuttavat siihen, millä tavoin hänet palkitaan Taivasten valtakunnassa.

Ihmisen teot eivät ole suinkaan merkityksettömiä. Pelastus tulee uskosta ja armosta, mutta millaisen aseman uskova ihminen saa Kristuksen valtakunnassa, riippuu paljon hänen teoistaan uskoontulonsa jälkeen. Jos usko on ihmiselle sydämen asia, teot seuraavat uskoa hänen elämässään. (Jaak. 2: 14 - 17) Kun otetaan huomioon se, että tässä maailmassa Kristuksen valtakunnan puolesta tehtävät teot määrittelevät ihmistä läpi iankaikkisuuden, se ei ole mikään vähäpätöinen asia.

Mitä muuta Paavali opetti mystiikan alueelta?

Sakramenttien mystiikka

Edellä on voitu nähdä, kuinka paljon Uusi testamentti opettaa ihmisen sielun ja hengen menneisyyteen ja tulevaisuuteen liittyvistä asioista. Kuitenkaan kirkoissamme niistä ei kuulla saarnattavan juuri koskaan. Se ei johdu siitä, että kirkon tutkijat eivät olisi tietoisia näistä asioita Uudessa testamentissa, vaan siitä linjasta, jonka katolinen kirkko valitsi 500-luvulla jKr. Ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina (400-luvulle saakka jKr) ihmisen sielun ja hengen menneisyydestä opetettiin aivan yleisesti katolisen kirkon piireissä, mutta sen jälkeen se alkoi kohdata vastustusta. 500-luvun puolivälissä kirkko kielsi ihmisen sielun ennalta olemisen (pre-eksistenssin) kokonaan. Sen mukana kiellettiin käytännössä koko mystiikan alue.

Ainoa asia, johon mystiikkaa saatettiin tämän jälkeen liittää, oli sakramentit. Kun siis vanhoissa kirkoissa puhutaan tänä päivänä kristinuskon mystiikasta, sillä tarkoitetaan sakramenttien mystiikkaa. Eri kirkkokunnilla kehittyi erilaisia näkemyksiä sakramenteista, ja niistä kiisteltiin välillä rajustikin. Muuttuivatko ehtoollisleipä ja -viini todelliseksi Kristuksen ruumiiksi ja vereksi, vai edustivatko ne vain Kristuksen ruumista ja verta? Näillä asioilla saattoi olla suuri merkitys kirkollisissa suhteissa.

Tässä yhteydessä ei kuitenkaan keskitytä kirkkojen keskinäisiin oppiriitoihin. Sen sijaan tuodaan esiin se, mitä apostoli Paavali näistä asioista opetti.

Kaste

Kasteesta Paavali opettaa näin:

> *Tiedättehän, että meidät kaikki Kristukseen Jeesukseen kastetut on kastettu Hänen kuolemaansa. Näin meidät kasteessa annettiin kuolemaan ja haudattiin yhdessä Hänen kanssaan, jotta mekin alkaisimme elää uutta elämää, niin kuin Kristus Isän kirkkauden voimalla herätettiin kuolleista. Jos kerran yhtäläinen kuolema on liittänyt meidät yhteen Hänen kanssaan, me myös nousemme kuolleista niin kuin Hän. Tiedämme, että vanha minämme on yhdessä Hänen kanssaan ristiinnaulittu, jotta tämä syntinen ruumis menettäisi valtansa emmekä enää olisi synnin orjia. Se, joka on kuollut, on näet päässyt vapaaksi synnin vallasta. Mutta jos kerran olemme*

> *kuolleet Kristuksen kanssa, uskomme saavamme myös elää Hänen kanssaan. (Room. 6: 3-8)*

Kasteessa on siis kyse oman minän hautaamisesta ja uudelleensyntymisestä Kristuksessa. Ihminen on Kristuksessa kuollut ja saanut rangaistuksensa, mutta Kristuksessa hän on myös ylösnoussut uusi luomus (2. Kor. 5: 17), joka elää iankaikkisesti. Kolossalaiskirjeessä Paavali ilmaisee saman asian hieman toisin sanoin.

> *Kasteessa teidät yhdessä hänen kanssaan haudattiin ja herätettiin eloon, kun uskoitte Jumalaan, joka voimallaan herätti Kristuksen kuolleista. Te olitte kuolleita rikkomustenne ja ympärileikkaamattomuutenne vuoksi, mutta Jumala teki teidät eläviksi yhdessä Kristuksen kanssa. Hän antoi meille kaikki rikkomuksemme anteeksi, hän kumosi meitä rasittavan velkakirjan kaikkine määräyksineen ja teki sen mitättömäksi naulitsemalla sen ristiin. Hän riisui aseista vallat ja voimat ja saattoi ne kaikki häpeään, kun hän teki Kristuksesta niiden voittajan. (Kol. 2: 12 – 15)*

Ehtoollinen

Ehtoollisleipä ja -viini viestittävät jotakin tärkeää Kristuksen ruumiista ja verestä. Kun uskova ihminen syö leivän ja juo viinin, hän ilmaisee uskossa olevansa osallinen Kristuksen ruumiiseen ja vereen.

> *Olen saanut Herralta tiedoksi tämän, minkä olen myös opettanut teille: Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi leivän ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni." Samoin hän otti aterian jälkeen maljan ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni. Niin usein kuin siitä juotte, tehkää se minun muistokseni." (1. Kor. 11. 23 -25)*

Ehtoollisessa uudistetaan liitto uskovan ihmisen ja Kristuksen välillä joka kerran, kun se nautitaan. Se on veriliitto. Raamatun aikaan, kun kaksi ihmistä teki veriliiton keskenään, he viilsivät haavan käteensä ja yhdistivät haavat niin, että veret yhtyivät. Tämän jälkeen he olivat kuin yksi ihminen. Heidän ruumiinsa, sielunsa, omaisuutensa, ansionsa ja velkansa olivat yhtä. Näin on myös, kun ihminen tekee liiton Kristuksen kanssa. Hän tulee osalliseksi Kristuksen ruumiista ja verestä, ja sen jälkeen koko siitä taivaallisesta perinnöstä, joka Kristuksella on.[19]

> *Siunauksen malja, jonka me siunaamme, eikö se ole osallisuus Kristuksen vereen? Se leipä, jonka murramme, eikö se ole osallisuus Kristuksen ruumiiseen? (1. Kor. 10:16, v. 1933/38 käänn.)*

Kun ihmiset käyvät ehtoollisella, he ilmaisevat olevansa osa maailmanlaajuista Kristuksen ruumista. Kaikki Hänen omansa kuuluvat Hänen globaaliin seurakuntaruumiiseensa riippumatta siitä, mihin kirkkokuntaan tai seurakuntaan he kuuluvat tai ovat kuulumatta.

---

[19] Tästä aiheesta on kirjoittanut Sten Nilsson kirjassaan ”Blodsförbundet. Bibelns röda tråd” Livets Ords Förlag. 1986.

Kun ihminen ymmärtää veriliiton salaisuuden, Paavalin viitoittama Uuden testamentin teologia avautuu hänelle uudella tavalla. Kun Jeesus kuoli ristillä, Hän ei kuollut yksin, vaan myös jokainen, joka on solminut tai tulee solmimaan liiton Hänen kanssaan, kuoli yhdessä Hänen kanssaan. Kun Hän vuodatti verensä, myös jokainen Hänen liittokumppaninsa vuodatti verensä kärsien siten säädetyn rangaistuksen. Myös jokainen Hänen omansa haudattiin ja nostettiin ylös kuolleista yhdessä Hänen kanssaan, koska kaikki Hänen omansa ovat veriliitossa Hänen kanssaan. Hän nousi edeltä taivaallisiin, mutta Hänen perässään nousee taivaallisiin koko Hänen seurakuntaruumiinsa, jonka kanssa Hän on liitossa. Samasta syystä Hänen vanhurskautensa tulee jokaisen Hänen ruumiinsa jäsenen vanhurskaudeksi. Ei siis ole kyse ainoastaan siitä, mitä Kristus teki seurakuntaruumiinsa puolesta, vaan myös siitä, että veriliiton kautta Hänen seurakuntaruumiinsa oli mukana kaikessa siinä, mitä Hän teki, ja niin Hänen tekonsa siunaukset tulevat koko Hänen seurakuntaruumiinsa osaksi.

Metaforia näkymättömästä luomakunnasta

Paavali käyttää Jeesuksen tavoin monia metaforia (vertauskuvia) näkymättömästä luomakunnasta ja pelastettujen seurakunnasta. Näitä ovat mm. Kristuksen ruumis, Temppeli, Valtakunta ja Elämän puu.

Kristuksen ruumis

Kristuksen välityksellä luotiin kaikki olemaan. Alkuperäinen näkymätön luomakunta luotiin Hänessä, Hänen kauttansa ja Häneen (Kol. 1: 16, v. 1933/38 käänn.). Paavalin ajattelutavan mukaan Kristus oli sekä alku että kaiken yhdistävä tekijä koko Hänen luomakunnassaan, jonka Hän loi. Tavallaan Hän loi näkymättömän luomakunnan itsensä kautta, sillä Hän oli esikoinen ennen kaikkea luomakuntaa. (Kol. 1: 15) Kun siis Kristus loi ihmiskunnan alkuperäiseen näkymättömään luomakuntaan, Hän teki itsestään ensimmäisen Ihmisen. Hänestä on sittemmin saanut alkunsa koko muu ihmiskunta, joka muodosti Hänen seurakuntansa eli luomakuntaruumiinsa. Luomakuntaruumiissaan Hän varasi ”Pään” itselleen ikään kuin hallintopaikakseen.

Alkuperäinen näkymätön luomakunta oli ihmisruumiin muotoinen. Jumala hallinnoi sitä Henkensä avulla ja Kristus oli sen Pää. Alkuperäinen luomakunta kuitenkin turmeltui ja tuhoutui synnin seurauksena.[20]

Vaikka alkuperäinen näkymätön luomakunta tuhoutui, Jumala päätti puhdistaa ja eheyttää sen alkuperäiseen muotoon. Uusi luomakunta tulee olemaan täsmälleen samanlainen kuin alussa ollut, kun se luotiin. Tulevaa luomakuntaa ja seurakuntaa, jonka Kristus luo uudesti, kutsutaan Kristuksen ruumiiksi. Hän itse on sen Pää ja ruumis rakentuu Hänen omistaan.

---

[20] Alkuperäiseen juutalaiseen tarinaan kuuluu ajatus alussa luodusta luomakunnasta, joka muistutti ihmisen ruumista (Adam Kadmon). Tämä luomakuntaruumis särkyi omaan mahdottomuuteensa, mutta Jumala päätti eheyttää sen ja asettaa ennalleen.

Siinäkin Hän on ihmiskunnan esikoinen, sillä Hän on ensimmäinen kuolleista nousseitten joukossa. (Kol. 1: 18)

> *Jumala on alistanut kaiken hänen valtaansa ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle seurakuntansa pääksi. Seurakunta on Kristuksen ruumis ja hänen täyteytensä, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää. (Ef. 1: 22-23)*

Sana seurakunta (kreik. ekklesia) on ymmärrettävä neutraalisti vain Hänen omiensa joukoksi ilman kirkollisia merkityksiä. Viimeinen lause ilmaisee tuon Kristuksen ruumiin koon. Se täyttää koko näkymättömän luomakunnan. Kristuksen ruumis voidaan ymmärtää sekä näkymättömäksi että näkyväksi, mutta molemmissa tapauksissa se liittyy yhteen ruumiiksi Pyhässä Hengessä.

Apostoli selittää vielä tarkemmin, millainen on seurakuntaruumis.

> *Kristus on niin kuin ihmisruumis, joka on yksi kokonaisuus mutta jossa on monta jäsentä; vaikka jäseniä on monta, ne kaikki yhdessä muodostavat yhden ruumiin. Meidät kaikki, olimmepa juutalaisia tai kreikkalaisia, orjia tai vapaita, on kastettu yhdeksi ruumiiksi. Yksi ja sama Henki on yhdistänyt meidät, kaikki me olemme saaneet juoda samaa Henkeä. (1. Kor. 12: 12-13)*

Kristuksen jättiläismäinen ruumis on kuin palapeli, jonka palat koostuvat ihmisistä. Ihmiset ovat kuin palasia miljoonien palojen palapelissä, joka särkyi joskus aikojen alussa, mutta jonka Kristus haluaa tehdä eheäksi jälleen.

Temppeli

Eräs metafora, jota Paavali käyttää kuvatessaan Kristuksen omien joukkoa, on temppeli.

> *Hän liittää koko rakennuksen yhteen niin että se kasvaa Herran pyhäksi temppeliksi, ja hän liittää teidätkin Hengellään rakennuskivinä Jumalan asumukseen. (Ef. 2:21)*

Paavalin tarkoittamassa temppelissä ei ole kyse mistään maanpäällisestä temppelistä, vaan taivaallisesta temppelistä, jonka Kristuksen omat hengessään, sielussaan ja ruumiissaan rakentavat. Ihmiset ovat kuin tuon temppelin rakennuskiviä. Vaikka he ovat tässä maailmassa hajallaan, he ovat kuitenkin jo yhteen liitettyjä Kristukseen ja toisiinsa Pyhän Hengen laastilla. Taivaallisissa tuo ”ihmiskivistä” rakennettava temppeli saa vasta lopullisen muotonsa.

Paavali käytti temppelikuvaa paljon moraalisessa opetuksessaan.

> *Ettekö tiedä, että te olette Jumalan temppeli ja että Jumalan Henki asuu teissä? Jos joku turmelee Jumalan temppelin, Jumala saattaa turmioon hänet. Jumalan temppeli on pyhä, ja tämä temppeli olette te. (1. Kor. 3: 16 – 17)*

Paavali korostaa, että vaikka uskova ihminen ei ole enää lain alla, hän ei saa antaa ruumistaan maailmallisten henkien heiteltäväksi. Kaikki on periaatteessa luvallista, mutta kaikki ei ole hyödyllistä. (1. Kor. 6: 12) Ruumista ei pidä antaa siveettömyyden valtaan, sillä Herra on myös tämän maallisen ruumiimme valtias.

> *Ettekö tiedä, että teidän ruumiinne on Pyhän Hengen temppeli? Tämän Hengen on Jumala antanut asumaan teissä. Te ette itse omista itseänne, sillä Jumala on ostanut*

teidät täydestä hinnasta. Tuottakaa siis ruumiillanne Jumalalle kunniaa! (1. Kor. 6: 19-20)

Valtakunta

Kristuksen ruumis, taivaallinen temppeli, jne. ovat kuvia Jumalan valtakunnasta, jonka Kristus tulee rakentamaan ja jonka Kuningas Hän on jo nyt. Jeesus puhui paljon Jumalan valtakunnasta: ”Aika on täyttynyt, Jumalan valtakunta on tullut lähelle. Kääntykää ja uskokaa hyvä sanoma!” (Mark 1: 15)

Paavali puhui Jumalan valtakunnasta painottaen sen katoamatonta luonnetta. Liha ja veri eivät voi sitä periä. Vaikka se nähdään vajavaisena tässä maailmassa, se kuitenkin tulevaisuudessa on katoamaton valtakunta.

Mutta sen sanon, veljet, ettei liha ja veri voi saada omakseen Jumalan valtakuntaa ja ettei katoavaisuus voi saada omakseen katoamattomuutta. (1. Kor. 15:50)

Vaikka vielä tässä maailmassa Jumalan valtakunta on osaltaan lihaa ja verta, tulevaisuuden maailmassa niin ei ole. Tulevaisuudessakin elämä on ruumiillista, mutta sen ruumiillisuus saa uuden, katoamattoman muodon.

Kristuksen valtakunta on valon valtakunta. Seuraava jae kertoo, että näkymättömässä todellisuudessa on toistaiseksi myös pimeyden valtakunta.

Kiittäkää iloiten Isää, joka on tehnyt teidät kelvollisiksi saamaan pyhille kuuluvan perintöosan valon valtakunnasta. Hän on pelastanut meidät pimeyden vallasta ja siirtänyt meidät rakkaan Poikansa valtakuntaan. (Kol. 1: 12-13)

Näkymättömässä todellisuudessa on toistaiseksi kaksi valtapiiriä. Toinen on valon, toinen pimeyden valtapiiri. Ihmiset kuuluvat jompaankumpaan, muita vaihtoehtoja ei ole. Kaikki tämän maailman ihmiset ovat kuuluneet pimeyden valtapiiriin, mutta Kristuksen sovituskuoleman kautta heitä kaiken aikaa pelastuu valon valtakuntaan. Tulevaisuudessa ei ole enää lainkaan pimeyden valtapiiriä, vaan ainoastaan Kristuksen hallitsema valon valtakunta.

Elämänpuu

Puu on vertauskuva hengellisestä yhteydestä Kristuksen luomakunnassa. Jo Paratiisin Elämänpuussa oli tämä hengellinen yhteys nähtävissä. Syntiinlankeemus katkaisi ihmiseltä yhteyden Elämänpuuhun, mutta Kristuksessa tämä yhteys on jälleen rakennettu. Lähes mitä tahansa hyvää hedelmää tuottavaa puuta voidaan käyttää Elämän puun vertauskuvana.

Paavali käyttää oliivipuuta vertauskuvana Elämän puusta. Hän puhuu toisaalta jalosta oliivipuusta, jolla hän tarkoittaa Israelia, ja toisaalta villistä oliivipuusta. jolla hän tarkoittaa kansakuntia. Kun pääosa juutalaisista hylkäsi Jeesuksen, se oli kuin jalo öljypuu olisi karsittu lähes kokonaan. Ja kun kansakunnat vastaanottivat evankeliumin syntien sovitukseksi, se oli kuin heidän oksansa olisi irrotettu villistä oliivipuusta ja oksastettu jaloon oliivipuuhun. Juutalaisten kohdalla oksien karsiminen ei ollut kuitenkaan lopullinen tuomio. Heidät tullaan oksastamaan siihen vielä takaisin.

> *Jos jalosta oliivipuusta on katkaistu oksia ja jos sinut, joka olet peräisin villistä oliivipuusta, on oksastettu oikeiden oksien joukkoon niin että olet päässyt osalliseksi puun juurinesteestä, älä ylvästele alkuperäisten oksien rinnalla! Mutta jos ylvästelet, muista, ettet sinä kannata juurta vaan juuri kannattaa sinua. (Room. 11:17-18)*

Vaikka suurin osa juutalaisista oksista karsittiin, jotta kansakuntien oksat olisi saatu istutetuksi jaloon puuhun, Jumalalla oli vielä suunnitelma heidän varalleen. Heidät tullaan vielä istuttamaan takaisin omaan puuhunsa. Niin juutalaiset ja muut kansakunnat tulevat olemaan samassa hengellisessä puussa ja muodostamaan yhdessä Suur-Israelin.

Jalo oliivipuu on hengellinen Jumalan valtakunta. Se on yliluonnollinen Israel, joka rakentuu juurista, rungosta ja oksista. Sen juuri on Isä, runko on Poika ja oksat rakentuvat Pyhästä Hengestä, joka on mystisellä tavalla haarautunut moneksi oksaksi. Ihmiset ovat hedelmiä tuottavia pieniä vuosikasvustoja, jotka ovat Pyhän Hengen kautta kiinni Elämän puussa. He ikään kuin juovat puun sisällä kulkevaa nestettä ja saavat siitä ravintonsa. Kaikki Kristukseen uskovat, olivatpa juutalaisia, kreikkalaisia, orjia tai vapaita, kaikki, jotka ovat saaneet juoda samaa Henkeä kiinnittyvät Pyhän Hengen kautta tuohon Elämän puuhun.

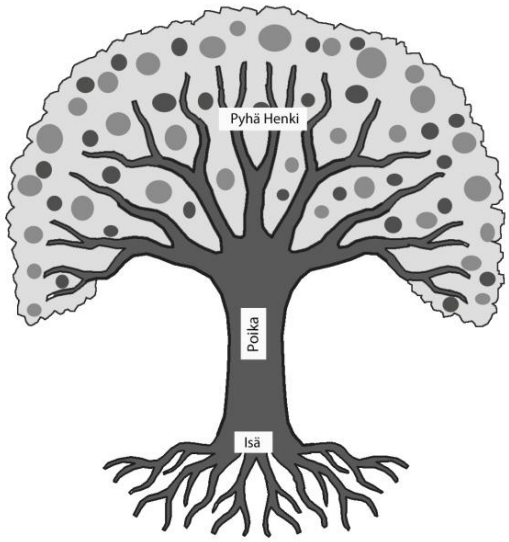

Kuva 2. Elämän puu – Isä, Poika ja Pyhä Henki. Ihminen on pieni hedelmää tuottava verso Pyhän Hengen oksan päässä.

Elämän puu on yleinen metafora juutalaisessa mystiikassa, missä se tarkoittaa Jumalan Hengen kautta rakentuvaa Israelia. Tietenkin uskonnolliset juutalaiset ajattelevat, että se on nimenomaan heitä varten olemassa ja että sitoutuessaan Tooraan he kiinnittyvät oksina tuohon Elämän puuhun. Kuitenkin, kun Kristus perusti uuden liittonsa, myös muut kansat pääsivät osallisiksi Elämän puusta. Uudessa liitossa yksistään lain kautta siihen ei enää voikaan päästä, sillä usko Kristukseen on tullut välttämättömäksi edellytykseksi. Kristus on Elämän puun Herra ja vain Hänen kauttaan ihminen voi siihen kiinnittyä. Paavali ymmärsi, että Jumala on väliaikaisesti asettanut peitteen luonnollisten juutalaisten silmille, niin että he eivät näe tätä totuutta. Peite tullaan kuitenkin vielä ottamaan pois. Sen jälkeen

he ymmärtävät kuka on heidän Messiaansa, ja heidät tullaan oksastamaan takaisin omaan puuhunsa.

> *Jos kerran sinut on leikattu irti villistä oliivipuusta, johon luonnonmukaisesti kuuluit, ja vastoin luontoa oksastettu jaloon oliivipuuhun, niin totta kai nämä alkuperäiset oksat voidaan liittää takaisin omaan puuhunsa. (Room. 11: 24)*

Juutalaisten paatumus on antanut aikaa muille kansoille liittyä Kristuksen ruumiiseen. Se aika päättyy samalla, kun juutalaiset tulevat suurin joukoin uskoon lopunaikana. Se tulee olemaan merkkinä tälle maailmalle, että loppu on lähellä. Sitten tapahtuu kuolleiden ylösnousemus, ja Tuhatvuotinen valtakunta voi alkaa.

> *Jos juutalaisten hylkääminen on avannut maailmalle pääsyn sovintoon, niin mitä tapahtuukaan, kun Jumala ottaa heidät yhteyteensä? Silloin kuolleet heräävät eloon! (Room. 11: 15)*

Kristuksen ruumis, Elämän puu ja Jumalan valtakunta ovat periaatteessa sama asia. Pyhä Henki yhdistää sen palaset yhteen, mutta lopullinen yhdistyminen tapahtuu vasta silloin, kun Kristus tulee takaisin ja perustaa Tuhatvuotisen valtakuntansa.

Paavali ja juutalaisuus

Kansallinen juutalaisuus

Vaikka Paavali oli ”pakanoiden apostoli”, hän oli hyvin tietoinen omasta kansalaisuudestaan. Roomalaiskirjeessä hän kertoo itsestään:

> *Kysyn siis: ei kai Jumala ole hylännyt omaa kansaansa? Ei toki! Olenhan minäkin israelilainen, Abrahamin jälkeläinen, Benjaminin heimoa. Ei Jumala ole hylännyt kansaansa, jonka hän edeltä käsin on valinnut. (Room. 11: 1-2)*

Paavalin omana aikana Benjaminin heimoon kuuluneitakin kutsuttiin yleisesti juutalaisiksi. Paavali rakasti omaa kansaansa, ja hänellä oli suuri suru kansansa puolesta. Se näkyy selvimmin hänen seuraavissa sanoissaan:

> *Minulla on sydämessäni raskas suru ja lakkaamaton tuska. Toivoisin suorastaan, että itse olisin kirottu ja erotettu Kristuksen yhteydestä, jos se vain auttaisi veljiäni, oman kansani jäseniä. Ovathan he israelilaisia, jotka Jumala on ottanut lapsikseen ja joille hän on antanut kirkkautensa. Heidän kanssaan hän on tehnyt liitot, heille hän on antanut lain, jumalanpalveluksen ja lupaukset. Heidän ovat kantaisät, heistä on Kristus ihmisenä lähtöisin, hän, joka on kaiken yläpuolella, ikuisesti ylistetty Jumala, aamen! (Room. 9: 2-5)*

Paavalin mukaan juutalaisten kompastus on avannut tien pakanakansoille vastaanottaa pelastus.

> *Kysyn siis: eivät kai juutalaiset sen vuoksi kompastuneet, että he jäisivät maahan makaamaan? Päinvastoin! Heidän lankeemuksensa on avannut pelastuksen muille kansoille, ja näin juutalaiset ovat saaneet aiheen kadehtia niitä. Jos heidän lankeemuksensa on koitunut rikkaudeksi maailmalle ja heidän tappionsa rikkaudeksi kansoille, kuinka paljon enemmän saakaan aikaan heidän täysimääräinen voittonsa! (Room. 11: 11-12)*

Vaikka pakanakansoille on näin avautunut tie Kristuksen evankeliumille, Paavali kuitenkin odottaa, että juutalaiset joskus vielä tulevat uskoon suurin määrin.

> *Veljet, jotta ette olisi oman viisautenne varassa, teidän tulee tuntea tämä salaisuus: paatumus, joka on kohdannut osaa Israelin kansasta, kestää siihen asti, kun muista kansoista koottava määrä on tullut täyteen. Sen tapahduttua koko Israel on pelastuva, niin kuin on kirjoitettu: ”Siionista on tuleva Pelastaja, hän poistaa jumalattomuuden Jaakobin jälkeläisistä. Ja tämä on minun liittoni heidän kanssaan: minä otan pois heidän syntinsä. (Room. 11: 25–27)*

Uskonnollinen juutalaisuus

Juutalaisuus on myös uskonto. Paavali oli juutalainen myös uskonnollisessa mielessä.

> *Minä olen juutalainen. Olen syntynyt Kilikian Tarsoksessa mutta kasvanut tässä kaupungissa. Gamalielin oppilaana minut on kasvatettu isiemme lain kaikkien vaatimusten mukaan. Kiivaasti minä taistelin Jumalan puolesta, juuri niin kuin te kaikki tänään teette. (Ap.t. 22: 3)*

Fariseuksia ja lainoppineita, jotka edustivat juutalaisen uskonnon ydintä, kutsuttiin usein juutalaisiksi erotuksena muusta kansasta. Nämä vainosivat Paavalia. Vaikka Paavali oli itsekin juutalainen, hänet oli erotettu virallisesta juutalaisuudesta:

> *Paavalin saavuttua kerääntyivät Jerusalemista tulleet juutalaiset hänen ympärilleen ja ahdistivat häntä monin raskain syytöksin. He eivät kuitenkaan kyenneet näyttämään syytöksiään toteen. Paavali kiisti ne sanoen: "Mitään väärää en ole tehnyt, en juutalaisten lakia, en temppeliä enkä keisaria vastaan." (Ap.t. 25: 7-8)*

Uskonnollinen vs. kansallinen juutalaisuus aiheuttaa jo suurta sekaannusta sen suhteen, mitä juutalaisuudella tarkoitetaan. Kaikki juutalaiseen uskoon kääntyneet eivät ole kansallisesti juutalaisia, eivätkä kaikki juutalaiskansaan kuuluvat ole uskonnollisesti juutalaisia varsinkaan tänä päivänä. Mutta Paavali aiheutti itse vielä lisää sekaannusta määrittelemällä juutalaisuuden aivan toisella tavalla.

Ketkä ovat oikeita juutalaisia Paavalin mukaan?

Apostoli Paavali määritteli oikean juutalaisen seuraavasti:

> *Oikea juutalainen ei ole se, joka on juutalainen ulkonaisesti, eikä oikea ympärileikkaus ole se, joka on ulkonaisesti näkyvänä ruumiissa. Oikea juutalainen on se, joka on juutalainen sisimmässään, ja oikea ympärileikkaus on sydämen ympärileikkaus, jota ei saa aikaan laki, vaan Henki. Tällainen juutalainen saa kiitoksen Jumalalta, ei ihmisiltä. (Room. 2: 28-29)*

Myös Galatalaiskirjeessä määritellään "Jumalan Israel" hengellisellä tavalla:

> *On samantekevää, onko ihminen ympärileikattu vai ympärileikkaamaton. Tärkeää on, että hänet on luotu uudeksi. Tulkoon rauha ja laupeus niiden osaksi, jotka vaeltavat tämän ohjeen mukaan, koko Jumalan Israelin osaksi!*
> *(Gal.6:15-16)*

Ketkä sitten ovat tehneet sydämen ympärileikkauksen Hengessä? Eivätkö kristityt, jotka ovat tunnustaneet Jeesuksen Herrakseen ja Kuninkaakseen? Galatalaiskirjeessä Paavali sanoo:

> *Muistattehan Abrahamin: "Hän uskoi Jumalan lupaukseen, ja Jumala katsoi hänet vanhurskaaksi." Tietäkää siis, että todellisia Abrahamin jälkeläisiä ovat ne, joilla on usko. (Gal. 3: 6-7)*

Ei siis Abrahamin perimäkään luonnollisessa mielessä ole vielä mitään, vaan Abrahamin kaltainen usko. Se tekee ihmisestä todellisen israelilaisen. Tietenkin luonnolliset juutalaisetkin voivat uskoa Kristukseen ja heidän kauttaanhan kristinusko onkin levinnyt maailmaan. Jalo oliivipuu, jota Paavali käytti vertauksena hengellisestä Israelista, kasvoi luonnollisen Israelin keskellä. (Room. 11:17-18) Sittemmin se on menettänyt juutalaisia oksiaan ja metsäoliivipuun oksia on oksastettu siihen tilalle. Kuitenkaan Jumala ei ole hylännyt alkuperäisiä juutalaisoksia. Ne ilmaantuvat vielä jaloon oliivipuuhun.

Hengellisesti määriteltynä muidenkin kansakuntien uskovat ovat siis juutalaisia tai israelilaisia, jos heidän sydämensä on ympärileikattu hengellisellä ympärileikkauksella. Jos Jeesus on heidän Messiakuninkaansa, he ovat Hänen kansaansa. Silloin heidät liitetään Pyhän Hengen kautta siihen hengelliseen kuningaskuntaan, jota kutsutaan Jumalan Israeliksi.

Tänä päivänä luonnollinen Israel on jo palannut maailmankartalle. Juutalaiset ovat sankoin joukoin palanneet diasporasta isiensä maahan. Se jo osoittaa, että Jumala ei ole koskaan hylännyt juutalaiskansaa. Tämä on tullut yllätyksenä monille kristillisille kirkoille, jotka ovat ottaneet israelilaisille annetut lupaukset itselleen ajatellen, että Jumala on hylännyt luonnolliset israelilaiset ja korvannut heidät kristityillä. Tämä on ollut virheellinen tulkinta.

Vaikka kristityt ovatkin perineet Kristuksessa Aabrahamille annetut lupaukset (Gal. 3: 16), Jumala ei ole koskaan hylännyt luonnollisia israelilaisia. He ovat edelleen Kristuksen omaisuuskansa, ja Hän tulee väkevästi osoittamaan sen lopunaikana. Silloin luonnollinen Israel palautuu maana ja kansana entisille sijoilleen, ja kaikki tärkeät lopunajan profetiat toteutuvat heidän keskellään. Näihin profetioihin kuuluu sekin, että juutalaiset tulevat silloin sankoin joukoin kohtaamaan Jeesuksen Kristuksen Hänen tulemuksessaan ja huutamaan Hänelle hoosiannaa.

> *Ja minä sanon teille, että te ette minua näe ennen kuin sinä päivänä, jona sanotte: 'Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimessä!'" (Luuk. 13:35)*

Paavali ja juutalainen mystiikka

Mistä Paavali oli saanut mystiikkaan liittyvät oppinsa, joista moniin on vaikea löytää perusteita muualta Raamatusta? Perinteisesti tähän kysymykseen on vastattu, että hän sai nämä tiedot suoraan Jumalalta näyissään ja ilmestyksissään. Osaksi tämä varmasti pitääkin paikkansa. Kuitenkin sen perusteella, mitä tiedetään perinteisestä juutalaisesta mystiikasta, hänen oppinsa näyttäisivät olevan suurelta osalta sieltä ammennettuja.

Jos näin on, Paavalin on täytynyt olla vakuuttunut siitä, että juutalaisella perinnemystiikalla oli jumalallinen alkuperä. Tietenkään hän ei luottanut kaikkeen siihen, mitä uudempi juutalainen mystiikka oli tuonut tullessaan, mutta hän tiesi, että se, mitä vanhat perinteet kertovat Messiaskuninkaasta ja Hänen töistään iankaikkisessa menneisyydessä, olivat totta. Näihin asioihin hän todennäköisesti sai varmistuksen suoraan Jumalalta. (Gal. 1: 11-12)

Seuraavassa on koottu esimerkkejä opeista, jotka Paavali tuo esiin kirjeissään. Todennäköisesti ne siis juontavat juurensa vanhasta juutalaisesta perinteestä:[21]

- oppi kolmiyhteisestä Jumalasta (Isä, Poika ja Pyhä Henki),
- oppi Kristuksen jumalallisesta menneisyydestä (Kol. 1: 15 - 18),
- oppi Jumalan iankaikkisesta pelastussuunnitelmasta,
- oppi syntien sovituksesta ja anteeksiantamisesta Kristuksessa,
- oppi ihmisen hengen uudestisyntymisestä Pyhän Hengen kautta,
- oppi Pyhän Hengen luomasta yhteydestä Kristuksen ruumiissa,
- oppi Jumalan Hengistä (voiman, rakkauden, viisauden ja ymmärryksen jne.)
- monet mystiikkaan viittaavat käsitteet, kuten Kristuksen ruumis, Kuningas ja Hänen valtakuntansa, Sulhanen ja Hänen morsiamensa, taivaallinen Jerusalem, Elämän öljypuu jne.
- oppi sisäisestä ja ulkonaisesta ihmisestä,
- oppi ihmisen ennalta määräytymisestä jne.

Paavali oli siis ammentanut monet tietonsa vanhasta juutalaisesta mystiikasta ja siksi myös hänen ihmisen alkuperää koskevaa oppiaan tulisi tarkastella tätä taustaa vasten. Hän tiesi, että alkujaan ihminen luotiin täydelliseksi iankaikkisessa menneisyydessä ja että sen jälkeen, kun ihmiskunta Saatanan pettämänä oli turmeltunut ja tuhoutunut näkymättömän luomakunnan mukana, Isä Jumala asetti Kristuksen messiaaniseen tehtäväänsä pelastamaan muinainen ihmiskunta ja luomakunta.

Ennalta määräytymisellä Paavali tarkoittaa sitä, että jos joku on tässä elämässä valinnut Kristuksen elämänsä Herraksi, Kristus on todennäköisesti määrännyt hänet jo edeltä yhteyteensä, sillä tämä ihminen on jo aikaisemmassa elämässään iankaikkisessa menneisyydessä kuulunut Kristuksen seurakuntaan. Se, että hän on syntynyt tähän maailmaan syntisenä, pakottaa kuitenkin päättelemään, että hän on muinaisessa elämässään langennut uudelleen Saatanan ansaan ja rikkonut liittonsa Kristuksen kanssa. Kuitenkin Jumala ihmeellisessä armossaan on päättänyt pitää häntä edelleen liittolaisenaan ja on järjestänyt hänen asiansa niin, että hän saa kohdata Kristuksen uudelleen tässä elämässä ja uudistaa liittonsa Hänen kanssaan. Näin Jumalan edeltä määrääminen ei perustu mielivaltaan, vaan muistiin ja armoon.

Paavali ymmärsi, että myös hänen oman elämänsä ja palvelutyönsä Kristuksessa oli ennalta määrätty:

> *Mutta Jumala, joka jo äitini kohdusta oli valinnut minut ja armossaan kutsui minut työhönsä, näki hyväksi antaa Poikansa ilmestyä minulle, jotta lähtisin julistamaan vieraille kansoille sanomaa Hänestä. (Gal. 1: 15-16).*

Samanlainen viittaus ajattomaan menneisyyteen on hänen kirjeessään Tiitukselle:

---

[21] Vanhaa juutalaista perinnemystiikkaa käsitellään myöhemmin tässä kirjassa.

> *Apostolina olen saanut tehtäväkseni auttaa Jumalan valittuja uskomaan, tuntemaan pyhän totuuden ja toivoen odottamaan ikuista elämää. Tämän on Jumala luvannut ennen aikojen alkua, ja Hän pysyy sanassaan.*
> *(Tiit. 1: 2-3)*

Hieman epäselväksi jää, viitataanko tällä Jumalan lupauksella Paavalin apostoliseen tehtävään vai ikuiseen elämään. Jos sillä viitataan Paavalin tehtävään, Jumala tunsi Paavalin ja määräsi hänet tehtäväänsä jo ajattomassa menneisyydessä. Jos sillä viitataan ikuiseen elämään, Jumalan pelastussuunnitelmaan Jeesuksessa Kristuksessa kuului lupaus ikuisesta elämästä jo ennen maailman luomista. Todennäköisesti molemmat tulkinnat ovat oikeita.

Jos Kristus oli solminut liittoja menneessä maailmanajassa ja muistaa ne erityisellä tavalla nykyisessä maailmassa, jossa nuo muinaiset ihmiset ilmaantuvat henkiolemuksensa puolesta elämään luonnollisina ihmisinä, ei kai kukaan voi pitää sitä epäoikeudenmukaisena. Päinvastoin, tällainen liittouskollisuus puhuu voimakkaasti Jumalan oikeudenmukaisuuden puolesta. Tieto siitä, että Jumala ei milloinkaan pura liittojaan, antaa meille nykyisillekin Kristukseen uskoville toivoa siitä, että hän vie meidän asiamme päätökseen omista kompuroinneistamme huolimatta.

Toisaalta on vaikea uskoa, että Jumalan valinta ajattomassa menneisyydessä olisi niin ehdoton ja toisia poissulkeva, että mitkään muut seikat tässä maailmassa eivät enää vaikuttaisi ihmisen pelastumiseen. Olen varma, että jokainen, joka elää tässä maailmassa ja haluaa päästä Jumalan valtakuntaan, saa armon riippumatta hänen menneisyydestään, jos hän tunnustaa Kristuksen Herrakseen ja Pelastajakseen. Tiedämmehän varmasti, että Kristus kuoli jokaisen ihmisen puolesta, ei vain joidenkin valittujen (Joh. 3: 16). Paavalikin tiesi, että evankeliumi on Jumalan voima ja tuo pelastuksen kaikille, jotka sen uskovat. (Room. 1: 16-17):

Lopunaikaan liittyvät Paavalin profetiat

Lopunajan ennusmerkit

Paavali esittää kirjeissään monia lopunaikaan viittaavia profetioita. Hän ennustaa, että viimeisinä päivinä koittavat vaikeat ajat. Ihmiset rakastavat silloin vain itseään ja rahaa. He ovat kiittämättömiä, jumalattomia, rakkaudettomia ja kaiken hyvän vihollisia (2. Tim. 3: 1-5). Kristitytkin luopuvat uskosta ja alkavat seurata eksyttäviä henkiä (1. Tim. 4: 1). Tuona aikana ilmestyy myös laittomuus ihmishahmossa, antikristus, joka korottaa itsensä kaiken jumalana pidetyn yläpuolelle. (2. Tess. 2: 3-4) Sillä on kuitenkin pidättäjänsä. (2. Tess. 2: 6) Israelin kansan paatumus tulee kestämään siihen asti, kunnes muista kansoista koottava Kristuksen omien määrä on tullut täyteen. Sen jälkeen koko Israel on pelastuva. Paavali kirjoittaa:

> *Veljet, jotta ette olisi oman viisautenne varassa, teidän tulee tuntea tämä salaisuus: paatumus, joka on kohdannut osaa Israelin kansasta, kestää siihen asti, kun muista kansoista koottava määrä on tullut täyteen. Sen tapahduttua koko Israel on pelastuva, niin kuin on kirjoitettu: ”Siionista on tuleva Pelastaja, Hän poistaa jumalattomuuden Jaakobin jälkeläisistä.” (Room. 11: 25-26)*

Paavalin mukaan kristittyä maailmaa kohtaa lopunaikana suuri eksytys, jonka seurauksena monet luopuvat uskostaan Kristukseen. Tämä aika päättää nk. pakanoiden aikakauden, sillä

silloin kansakunnista koottavien Kristuksen omien määrä saavuttaa täyden luvun. Luultavasti kristityt joutuvat vähemmistön asemaan kaikissa maissa eikä heidän lukumääränsä enää kasva.

Lopun aikojen tapahtumat ovat yleisesti tiedossa, mutta raamatuntutkijoilla on erilaisia mielipiteitä niiden järjestyksestä ja ajoituksesta. Seuraavassa annan mielipiteeni Paavalin ja Jeesuksen ennustamien tapahtumien järjestyksestä.

Ennen Kristuksen tuloa maailmaan tapahtuu suuri uskovien ylös otto. Tästä Paavali on kirjoittanut 1. Korinttilaiskirjeen 15. luvussa ja 1. Tessalonikalaiskirjeen 4. luvussa. Kristuksen omat temmataan kesken kaiken yläilmoihin Herraa vastaan. Samalla myös Kristuksessa kuolleet herätetään eloon. Ylösnousseet kokevat muutoksen sielussaan ja ruumiissaan.

> *Itse Herra laskeutuu taivaasta ylienkelin käskyhuudon kuuluessa ja Jumalan pasuunan kaikuessa, ja ensin nousevat ylös ne, jotka ovat kuolleet Kristukseen uskovina. Meidät, jotka olemme vielä elossa ja täällä jäljellä, temmataan sitten yhdessä heidän kanssaan pilvissä yläilmoihin Herraa vastaan. Näin saamme olla aina Herran kanssa. Rohkaiskaa siis toisianne näillä sanoilla. (1. Tess. 4: 16 – 18)*

Samalla kun ylösoton seurauksena kristittyjen määrä vähenee oleellisesti kansojen keskuudessa, juutalaiset tulevat joukoittain uskoon. (Room. 11: 25-27) Sitten näyttämölle astuu poliittinen ja uskonnollinen hahmo, jota Paavali kutsuu antikristukseksi. Tempaukseen asti seurakunta pidättää antikristusta pääsemästä valtaan maailmassa, mutta sen jälkeen antikristuksella on vapaat kädet toimia. Hän käynnistää ahdistuksen ajan jälkimmäisen puoliskon, joka on ankarampi kuin edellinen. Edelleen uskovien rippeitä säilyy eri puolilla maailmaa. He saavat kokea ahdistuksen ajan täydessä mitassaan, mutta uskovien pääjoukko säästyy siltä. Paavali profetoi tästä ajasta seuraavasti:

> *Älkää antako kenenkään millään tavoin johtaa itseänne harhaan. Ennen tuota (Herran) päivää näet tapahtuu uskosta luopuminen ja ilmaantuu itse laittomuus ihmishahmossa, kadotuksen ihminen. Hän, Vastustaja, korottaa itsensä kaiken jumalana pidetyn yläpuolelle, asettuu itse istumaan Jumalan temppeliin ja julistaa olevansa Jumala. (2. Tess. 2: 3-4)*

Eräs antikristuksen toiminnan ilmentymä on Googin sota, jossa Kristus vaikuttaa yliluonnollisesti juutalaisten pelastumiseen sekä luonnollisessa että hengellisessä mielessä. (Hes. 38 – 39). Juutalaiset näkevät sodan lopputuloksessa heidän Pelastajansa Jeesuksen Kristuksen ilmestymisen ja he tulevat uskoon suurin joukoin.

> *Minä osoitan kansoille mahtini ja kunniani. Kaikki kansat saavat nähdä, miten minä panen täytäntöön tuomioni ja kohotan käteni vihollisiani vastaan. Siitä päivästä lähtien israelilaiset tietävät, että minä olen Herra, heidän Jumalansa. (Hes. 39: 21-22)*

Maailmanpolitiikan keskus on tämän jälkeen entistä selvemmin Israel ja juutalaiset. Messiaanisten juutalaisten lukumäärä kasvaa huomattavasti, mutta juutalaisten tilanne kansojen puristuksessa on edelleen tukala. Israelilaiset voivat panna luottamuksensa enää vain Messiaskuninkaaseensa, Jeesukseen.

Luultavasti antikristus esiintyy tämän jälkeen juutalaisia kohtaan sovittelevana rauhanrakentajana, mutta sillä hän pettää juutalaiset. Hän tarjoaa heille rauhaa ja Israelin poliittinen hallitus tarttuu hyväuskoisena tilaisuuteen. Rauhan hinta on kuitenkin korkea. Myönnytysten johdosta Israel menettää käytännössä itsenäisyytensä, mutta saa edelleen

harjoittaa uskontoaan. Juutalaisille tarjotaan jopa mahdollisuus rakentaa temppeli sen oikealle paikalle Jerusalemin temppelivuorelle ja alkaa toimittaa päivittäisiä uhreja. Kaikki on kuitenkin petosta. Kun kaikki on valmista, antikristus tulee ja anastaa temppelin itselleen. Hän häpäisee temppelin ja julistaa olevansa itse Jumala. Sen jälkeen kansat hyökkäävät Israeliin. Profeetta Daniel ennustaa:

> *Hänen lähettämänsä sotajoukot tulevat ja saastuttavat pyhäkön ja pyhän vuoren, lakkauttavat päivittäisen uhrin ja asettavat pyhäkköön turmion iljetyksen. (Dan. 11: 31)*

Profeetta Sakarja ennustaa samasta ajasta:

> *Jerusalem, Herran päivä on jo lähellä! Sinä päivänä sinut ryöstetään tyhjäksi, ja saalis jaetaan muuriesi sisällä. Minä kokoan kaikki kansat taistelemaan Jerusalemia vastaan. (Sak. 14: 1-2)*

Jeesus itse profetoi tästä ajasta seuraavasti:

> *Kun siis näette pyhään paikkaan pystytettynä turmion iljetyksen, josta profeetta Daniel on puhunut – huomatkoon lukija tämän! silloin on kaikkien Juudeassa asuvien paettava vuorille. Sen, joka on katolla, ei pidä mennä hakemaan mitään tavaroita talostaan, eikä sen, joka on pellolla, pidä palata noutamaan viittaansa. Voi niitä, jotka noina päivinä ovat raskaana tai imettävät! Rukoilkaa, ettette joutuisi pakomatkalle talvisaikaan tai sapattina. Ahdinko on oleva niin suuri, ettei sellaista ole ollut maailman alusta tähän päivään asti eikä tule koskaan olemaan. Jos sitä aikaa ei lyhennettäisi, yksikään ihminen ei säästyisi. Mutta valittujen tähden se aika lyhennetään. (Matt. 24: 15-22)*

Kristuksen paluu

Silloin Kristus tulee omiensa avuksi. Herran päivänä Hän seisoo Öljymäellä, Jerusalemin itäpuolella. Hän tuhoaa antikristuksen yhdellä suunsa henkäyksellä ja tulemisensa kirkkaudella. (2. Tess. 2: 8) Hänen mukanaan on suuri määrä enkeleitä. Mahdollisesti näillä tarkoitetaan ylöstempauksessa pelastuneita kansojen uskovia.

> *Mutta kohta noiden päivien ahdingon jälkeen aurinko pimenee eikä kuu anna valoaan. Tähdet putoavat taivaalta ja taivaiden voimat järkkyvät. Silloin taivaalle ilmestyy Ihmisen Pojan merkki. Kaikki maan sukukunnat puhkeavat valituksiin, kun näkevät Ihmisen Pojan tulevan taivaan pilvien päällä suuressa voimassaan ja kirkkaudessaan. Suuren torven soidessa hän lähettää enkelinsä neljälle ilmansuunnalle kokoamaan kaikkialta, maan kaikista ääristä ne, jotka hän on valinnut. (Matt. 24: 29 - 31)*

Suuri vaivanaika kaikkine vitsauksineen päättyy, kun Herra laskeutuu enkelijoukkojen saattamana taivaasta maan päälle. Hän tulee pasuunan soidessa kokoamaan voittosaaliin itselleen. Samalla kun uskovat juutalaiset kootaan yhteen, myös kansojen uskovien rippeet kootaan. Enkelit lähetetään kokoamaan heidät kaikista maan ääristä ilmojen teitä sinne, missä Kristus itsekin on, eli Jerusalemiin. Maailma palaa tulessa niin, että ainoastaan Kristuksen evankeliumille kuuliaiset pelastuvat.

Jumala on oikeudenmukainen: hän antaa teidän ahdistajienne joutua ahdinkoon, mutta ahdistetut - niin teidät kuin meidätkin - hän päästää siitä, kun Herra Jeesus väkevien enkeleittensä kanssa ilmestyy taivaasta, tulenlieskojen keskellä ja rankaisee niitä, jotka eivät tunne Jumalaa eivätkä suostu olemaan kuuliaisia Herramme Jeesuksen evankeliumille. (2. Tess.1: 6-8)

Kristuksen paluun jälkeiset tapahtumat

Paavalille Kristuksen paluu on kaiken huipennus. Silloin kaikki profetiat ovat saaneet täyttymyksensä. Silloin ihminen muuttuu sellaiseksi katoamattomaksi ja kirkkaudelliseksi olennoksi, jollaiseksi Jumala on suunnitellut tehdä hänet aikojen alusta lähtien. Silloin kuolema on nielty ja voitto saatu.

Sen sanon, veljet, ettei liha ja veri voi saada omakseen Jumalan valtakuntaa ja ettei katoava voi saada omakseen katoamattomuutta. Nyt ilmoitan teille salaisuuden: Me emme kaikki kuole, mutta kaikki me muutumme, yhtäkkiä, silmänräpäyksessä, viimeisen pasuunan soidessa. Pasuuna soi, ja kuolleet herätetään katoamattomina ja me muut muutumme. Tämän katoavan on näet pukeuduttava katoamattomuuteen ja kuolevaisen kuolemattomuuteen. Mutta kun katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen, silloin toteutuu kirjoitusten sana: ”Kuolema on nielty ja voitto saatu. Missä on voittosi, kuolema? Missä on pistimesi, kuolema? (1. Kor. 15: 50-55)

Ihminen kokee tässä vaiheessa täydellisen muodonmuutoksen. Hänet kirkastetaan hengen, sielun ja ruumiin puolesta. Sitten myös luomakunta hänen ympärillään kirkastetaan.

Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestyvä ja tuleva osaksemme. Koko luomakunta odottaa hartaasti Jumalan lasten ilmestymistä. Kaiken luodun on täytynyt taipua katoavaisuuden alaisuuteen, ei omasta tahdostaan, vaan hänen, joka sen on alistanut. Luomakunnalla on kuitenkin toivo, että myös se pääsee kerran pois katoavaisuuden orjuudesta, Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen. Me tiedämme, että koko luomakunta yhä huokaa ja vaikeroi synnytystuskissa. Eikä vain luomakunta, vaan myös me, jotka olemme ensi lahjana saaneet omaksemme Hengen, huokailemme odottaessamme Jumalan lapseksi pääsemistä, ruumiimme lunastamista vapaaksi. (Room. 8: 18-23)

Kristuksen Tuhatvuotinen valtakunta alkaa tästä. Ihminen on maan päällä kuin kirkastetussa Paratiisissa. Paavali antaa ymmärtää, että elämä jatkuu edelleen tämän maan päällä ruumiillisessa muodossa, vaikka kaikki onkin täysin muuttunut.

Tuhatvuotisessa valtakunnassa kaikki Jumalan ihmiskunnalle antamat lupaukset saavat täyttymyksensä. Saatanan pää murskataan ja Aadamin ja Eevan Paratiisi palautetaan heille annetun lupauksen mukaan. Myös kaikki profeettojen kirjoissa annetut lupaukset täyttyvät viimeistään Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Israelin kansa tulee yhdistymään ja taivaallinen temppeli tullaan perustamaan Jeesuksen Kristuksen ympärille, joka on sekä Kuningas että Ylimmäinen pappi. Kristuksen kansa koostuu sekä Israelin että kaikkien muiden kansojen pelastuneista.

2.4 HEPREALAISKIRJE – YLIPAPPI IANKAIKKISESTA MENNEISYYDESTÄ

Heprealaiskirjeen kirjoittajaa ei mainita Raamatussa, mutta todennäköisesti se on Paavali. Kirjeen sisältö todistaa, että sen kirjoittaja oli erittäin hyvin juutalaiseen teologiaan ja mystiikkaan perehtynyt henkilö, joka pystyi suurella auktoriteetilla nostamaan vanhasta juutalaisuudesta tietoja ja rakentamaan niistä kristillistä oppia. Emme tiedä, kuka muu kuin Paavali olisi voinut olla sellainen henkilö. Kielelliset poikkeavuudet Paavalin muihin kirjeisiin verrattuna saattavat johtua siitä, että heprealaiskirje kirjoitettiin alkujaan juutalaisten omalla kielellä. Luultavasti joku arameaa[22] ja kreikkaa hyvin taitava henkilö, on kääntänyt sen myöhemmin kreikaksi.

Kirjeen kohderyhmä on juutalaiskristityt, koska kirjeen kirjoittaja tervehtii heitä pyhinä veljinään. Kirjeen lopussa kirjoittaja ilmoittaa ottavansa Timoteuksen mukaansa, kun hän tulee tapaamaan heitä seuraavan kerran. Kuka muu kuin Paavali, joka piti Timoteusta omana hengellisenä poikanaan, olisi voinut niin sanoa? (1. Tim. 1: 2) Lisäksi perimätieto kauttaaltaan pitää heprealaiskirjettä Paavalin kirjoittamana, mitä osoittaa sekin, että se jo varhain kanonisoitiin muiden Uuden testamentin kirjoitusten joukkoon.

Vaikka siis heprealaiskirjeen kirjoittaja on todennäköisesti Paavali, se on kuitenkin sisällöltään Paavalin muista kirjeistä siinä määrin poikkeava, että se on syytä käsitellä erikseen. Kirjeen kohderyhmän johdosta Paavali kertoo siinä avoimemmin kuin muissa kirjeissään juutalaiseen perinnemystiikkaan liittyvistä asioista. Sen pohjalta on mahdollista päästä paremmin sisään juutalaiseen ajatteluun iankaikkisen menneisyyden tärkeistä tapahtumista.

Juutalaisten Messiaskuningas iankaikkisesta menneisyydestä

Heprealaiskirja alkaa näin:

> *Monet kerrat ja monin tavoin Jumala muinoin puhui isillemme profeettojen suulla, mutta näinä viimeisinä aikoina Hän on puhunut meille Pojassaan, jonka Hän on pannut kaiken perilliseksi ja jonka välityksellä Hän myös on luonut maailmat. (Hepr. 1:1-2)*

Jo ensimmäisessä lauseessa kirjoittaja (todennäköisesti Paavali) liittää Jeesuksen, joka vähän aikaisemmin oli elänyt heidän keskellään, Israelin ikiaikaiseen Jumalan Poikaan, joka juutalaisen perinnemystiikan mukaan on luonut näkymättömän luomakunnan kaikkine maailmoineen iankaikkisessa menneisyydessä. Synnin ilmaantumisen jälkeen Jumala on antanut tälle Kristukselle kaiken vallan kaikissa maailmoissa, olivatpa nämä näkymättömiä tai näkyviä, ja tehnyt Hänet kaiken perilliseksi siinä luomakunnassa, joka tulevaisuudessa luodaan. Näin kirjoittaja heti kirjeensä alussa vetoaa juutalaisiin uskonveljiinsä muistuttamalla heitä heidän Messiaskuninkaastaan, jonka tarina alkaa iankaikkisesta menneisyydestä. Koska hänen kuulijakuntansa koostui juutalaisista, hän saattoi puhua näistä asioista ikään kuin asiantuntevalle yleisölle, eikä hänen tarvinnut kertoa heille

[22] Jeesuksen aikaan juutalaisten oma kieli oli aramea.

kaikkea tullakseen ymmärretyksi. Aivan samoin kuin Johannes, hänkin aloittaa esityksensä yhdistämällä Jeesuksen siihen Israelin toiseen Jumalaan, joka oli asetettu ihmiskunnan pelastustehtävään iankaikkisessa menneisyydessä ja jonka oli määrä tulla myös tähän maailmaan.

Sitten hän jatkaa puhumalla Pojasta iankaikkisessa menneisyydessä:

> *Poika on Jumalan sädehtivä kirkkaus, Hänen olemuksensa kuva, ja Hän ylläpitää kaikkea olemassa olevaa sanansa voimalla. Toimitettuaan puhdistuksen synneistä Hän on asettunut korkeuksissa istuimelleen Majesteetin oikealle puolelle. Näin Hänestä on tullut enkeleitä suurempi, yhtä lailla kuin Hänen saamansa nimi on enkelien nimiä ylhäisempi. Ei Jumala ole yhdellekään enkelille milloinkaan sanonut: ”Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä Minä Sinut synnytin.” Ei myöskään näin: ”Minä olen oleva Hänen Isänsä, ja Hän on oleva minun Poikani.” (Hepr. 1:3-5)*

Kaikkina aikoina tämä Jumalan Poika on ollut ja on Jumalan sädehtivä kirkkaus, Jumalan Kuva, joka ylläpitää kaikkea sanansa voimalla. Mutta sitten sanotaan: ”Toimitettuaan puhdistuksen synneistä Hän on asettunut korkeuksissa istuimelleen Majesteetin oikealle puolelle.” Tarkoittaako kirjoittaja, että tämäkin tapahtui iankaikkisessa menneisyydessä? Aivan ilmeisesti, sillä koko hänen esityksensä kirjeen alussa puhuu iankaikkisesta menneisyydestä. Kirjoittaja haluaa muistuttaa kirjeen heprealaisia vastaanottajia siitä, että jo iankaikkisessa menneisyydessä tämä Jumalan Poika kruunattiin Messiaskuninkaaksi, jolle annettiin kaikki valta. Sitä ennen Hän oli kuitenkin jo toimittanut puhdistuksen synneistä viitaten alkuperäiseen näkymättömään maahan, johon Hän tuli ja toi sovituksen.

Jos Kristus toimitti puhdistuksen synneistä iankaikkisessa menneisyydessä, kenen synneistä oli kyse? Jos Hänet kruunattiin Messiaskuninkaaksi, kenen kuninkaaksi Hän asettui? Vastaus näihin kysymyksiin ei voi olla muu kuin alkuperäinen ihmiskunta, joka oli langennut syntiin. Juutalaisten keskuudessa elänyt vanha myytti Kristuksesta ja ihmisestä kertoo kaikesta tästä. Näkymätön luomakunta oli tuhoutunut Jumalan vastustajan toimesta. Alkuperäinen ihmiskunta oli langennut syntiin ja kuollut. Ainoa tapa heidän pelastamisekseen oli Jumalan Pojan toimittama sovitus heidän syntiensä edestä. Niinpä Kristus laskeutui alas, toimitti uhrin ja nousi sitten ylös taivaaseen. Isä Jumala asetti Hänet tulevaisuudessa luotavan uuden ihmiskunnan Kuninkaaksi ja uuden luomakunnan Pääksi.

Miten sitten Kristus toimitti ihmiskunnan puhdistuksen synneistä iankaikkisessa menneisyydessä? Voisiko tämä tapahtua muuten kuin ottamalla päälleen ihmiskunnalle määrätyn rangaistuksen ”synnin ja kuoleman lain” mukaan? Mikään muu tapa ei ollut mahdollinen. Siksi on pääteltävä, että Jeesus Kristus kuoli ihmisen syntien sovittamiseksi alkuperäisessä näkymättömässä maassa iankaikkisessa menneisyydessä.

Mitä sitten tarkoittaa Kristuksen synnyttäminen iankaikkisessa menneisyydessä? Kristushan on aina ollut. Hän oli Isän Jumalan rinnalla jo silloin, kun mitään muuta ei ollut (Ps. 90: 1-2) Jos Hän oli ollut luomassa näkymätöntä luomakuntaa yhdessä Isän ja Pyhän Hengen kanssa, miksi Hänen piti syntyä uudelleen pyhillä vuorilla? Koska tämä syntyminen ei voi tarkoittaa Hänen olemassaolonsa alkua, sen täytyy tarkoittaa Hänen uudestisyntymistään. Kristuksenhan piti olla esikoinen kuolleista nousseitten joukossa. Kuolemansa jälkeen Kristus nousi ylös kuolleista, siis uudestisyntyi, ja astui taivaallisiin valtaistuimelle Isän oikealle puolelle entistä suuremmassa kirkkaudessa ja kunniassa.

Tässä ei ollut kuitenkaan vielä kaikki. Sen jälkeen heprealaiskirjeen kirjoittaja jatkaa näin:

> *Kun Jumala jälleen tuo Esikoisensa maailmaan, Hän sanoo: ”Kaikki Jumalan enkelit kumartakoot Häntä.” (Hepr. 1:6)*

Mistä maailmasta tässä puhutaan? Jumala toi Poikansa maailmaan, jossa Hän käski enkeleiden kumartaa Esikoistaan. Keitä olivat nämä enkelit, ja mikä oli tämä enkeleiden maailma? Se ei ainakaan voinut olla nykyinen maailma, sillä nykyinen maailma tehtiin ihmisiä varten. Ihmisten maailmasta hän alkaa puhua vasta myöhemmin. Puhuessaan enkeleistä ja heidän maailmastaan kirjoittaja ottaa tuekseen muutamia Raamatun kohtia, mutta ei varsinaisesti avaa asiaa tarkemmin. [23]

Tässä kohdassa kirjoittaja (todennäköisesti Paavali) tuo esiin vanhan myytin henkien/enkelien maailmasta. Juutalainen mystiikka kertoo siitä, ja kirjoittaja uskoo juutalaisten muistavan tämän myytin. Voidaan päätellä, että tämän henkien/enkelien maailman keskeiset tapahtumat olivat suurelta osalta samanlaisia kuin nykyisessä ihmisten maailmassa, sillä kirjoittaja vertaa sen maailman pelastusta ja tuomiota tämän maailman pelastukseen ja tuomioon. Henkien/enkelien maailmassa oli toimitettu myös sovitus, joka tuli pelastukseksi niille, jotka ottivat sen vastaan, mutta tottelemattomat saivat ansaitsemansa palkan. Tämä kertomus esitettiin varottavaksi esimerkiksi niille, jotka nyt tässä maailmassa kuvittelevat tulevansa toimeen ilman Kristuksen sovitusta:

> *Sen tähden meidän on tarkoin ja tunnollisesti pidettävä mielessämme se, minkä olemme kuulleet, ettemme ajautuisi virran vieminä harhaan. Johan sekin sanoma, jonka enkelit toivat, osoittautui paikkansa pitäväksi, ja jokainen rikkomus ja tottelemattomuus sai ansaitsemansa palkan. Kuinka sitten me voisimme välttää rangaistuksen, jos emme pidä arvossa sitä suurta pelastusta, jota itse Herra ensimmäisenä julisti? Ne, jotka kuulivat hänen julistuksensa, ovat sen todistuksellaan vahvistaneet ja välittäneet meille, ja itse Jumala vahvisti heidän todistuksensa: hän antoi heidän tehdä tunnustekoja ja ihmeitä, monia voimallisia tekoja, ja jakoi Pyhän Hengen lahjoja tahtonsa mukaan. (Hepr. 2: 1-4)*

Mitä on tämä puhe enkeleistä ja heidän maailmassaan toimitetusta sovituksesta? Tässä kohdassa on todennäköisesti käytetty alkujaan aramean kielen sanaa *malach*. Malach tarkoittaa enkeliä, mutta se voi tarkoittaa muutakin taivaallista olentoa. Sen juutalaisen myytin mukaan, josta edellä mainittiin, tuo enkelien maailma oli myös ihmishenkien tai oikeammin henki-ihmisten maailma. Henki-ihmiset olivat kevyeen ruumiiseen pukeutuneita ihmishenkiä ja elivät enkelien tavoin enkelien maailmassa. Tavallaan he olivatkin enkeleitä. Enkelien/henkien maailma oli kuudes taivas, ja sen aikakausi edelsi tämän maailman aikaa.

---

[23] Vanhan juutalaisen perinteen mukaan ihmisen hengellä on ollut erityinen elämä henkien/enkelien maailmassa, jonka aikakausi edelsi tätä maailmanaikaa. Sielläkin tapahtui syntiin lankeaminen, sovitus ja ihmisten pelastuminen uskon kautta Kristukseen. Henkien maailmassakin Kristuksella oli Israel-niminen valtakunta, jonka kansalaiset erottautuivat muista pyhän liiton kautta. Henkien/enkelien maailman sovitus johti siihen, että luomakunnan ylimmät taivaat ja ihmisen henkiolemuksen ylevimmät osat voitiin puhdistaa sen perusteella. Kuitenkin lopulta henkien/enkelien maailma päättyi turmeltumiseen ja tuhoutumiseen, minkä johdosta ihmisen hengen lopullinen lunastus siirtyi luonnolliseen maailmaan.

Juutalaisen myytin mukaan, sen jälkeen, kun alkuperäinen maa oli tuhoutunut, Kristus valitsi strategiakseen puhdistaa näkymättömän luomakunnan ylhäältä käsin, taivaantaso taivaantasolta. Jo ennen enkelien maailmaa Hän oli puhdistanut 8. ja 7. taivaan ja asettanut hallintopaikkansa 7. taivaaseen. Seuraavana oli vuorossa 6. taivas, jota kutsuttiin myös enkelien tai henkien maailmaksi. Se oli henki-ihmisten kotimaailma. Henki-ihmiset odottivat Kristusta taivaasta pelastajakseen. Hän tulikin heidän keskuuteensa ja uhrasi itsensä heidän edestään. Ne, jotka ottivat vastaan hänen sovituksensa ja olivat uskollisia loppuun asti, Hän puhdisti ja otti heidät valtakuntaansa. Valitettavasti, aivan kuten alkuperäisessä maailmassa, Saatana onnistui voittamaan muut henki-ihmiset, ja niin henkimaailma lopulta tuhoutui.

Kristus ei kuitenkaan unohtanut niitä ihmishenkiä, jotka olivat olleet liitossa Hänen kanssaan. Niinpä ihmishenkien tarina sai jatkoa seuraavassa, eli luonnollisessa maailmassa. Seuraavaksi siirrytäänkin luonnolliseen maailmaan.

Kristuksen ylimmäinen pappeus luonnollisessa maailmassa

Heprealaiskirjeen kirjoittaja jatkaa:

> *Tulevaa maailmaa, sitä, josta nyt puhumme, Jumala ei ole alistanut enkelien hallittavaksi. Tästä on jossakin kohdassa joku todistanut: ”Mikä on ihminen! Kuitenkin sinä häntä muistat. Mikä on ihmislapsi! Kuitenkin pidät hänestä huolen. Lyhyeksi aikaa sinä asetit hänet enkeleitä alemmaksi, mutta sitten seppelöit hänet kirkkaudella ja kunnialla, panit kaiken hänen valtansa alle.” (Hepr. 2: 5-8)*

Tässä esitetty lainaus on Psalmista 8, jakeet 5 – 7. Heprealaiskirjeen kohdassa kirjoittaja tarkoittaa ”tulevalla maailmalla” tätä maailmaa, mahdollisesti pitäen mielessä myös Tuhatvuotisen valtakunnan, joka on kuin tämän maailmanajan viimeinen vaihe. Tätä maailmaa ei ole annettu enkelien hallittavaksi, vaan ihmisten. Lyhyeksi aikaa sinä asetit hänet (ihmisen) enkeleitä alemmaksi, mutta sitten seppelöit hänet kirkkaudella ja kunnialla. Tämä viittaa toisaalta Kristukseen toisaalta myös tavalliseen pelastettuun ihmiseen.

Ihminen ei ole ainoastaan henki, millaisena hän esiintyi enkelien/henkien maailmassa, vaan myös ruumis ja sielu, joiden kautta hän ensisijaisesti esiintyy tässä maailmassa. Hän on siis jotakin enemmän kuin enkeli. Toisaalta enkelit menettivät suuren arvovaltansa, kun Jumala määräsi, että jokaisen enkelin oli kumarrettava Kristusta. (Hepr. 1: 6) Tulevassa maailmanajassa jokaisen enkelin tulee olla alamainen Kristukselle, ensimmäiselle Ihmiselle. Siksi myös tavalliset ihmiset, jotka lunastetaan sielunsa ja ruumiinsa puolesta Kristuksessa, tullaan seppelöimään kirkkaudella ja kunnialla, ja he tulevat hallitsemaan enkeleitä.

Henkien/enkelien maailman jälkeen Kristus keskittyi luonnollisen ihmisen pelastamiseen ja puhdistamiseen. Kristuksen oli synnyttävä luonnolliseen maailmaan ja kuoltava luonnollisen ihmisen rikkomusten sovittamiseksi. Luonnollisten ihmisten joukossa Kristuksella oli paljon liittolaisia sekä alkuperäisestä näkymättömästä maasta että henkien/enkelien maailmasta, koska molemmissa maailmoissa oli ollut Hänen oma lunastettu kansansa. Erityisen paljon heitä oli luonnolliseen maailmaan perustetun Israelin kansan keskuudessa. Niin Jeesus Kristus, taivaallinen Kuningas ja Ylimmäinen pappi, syntyi ihmiseksi maailmaan ja antoi oman verensä lunnaiksi ihmiskunnan puolesta luonnollisen Israelin kansan keskuudessa.

Mutta miten mies, joka on kotoisin Nasaretista ja Juudan sukua voisi olla juutalaisille ylimmäinen pappi? Jumalahan oli antanut pappeuden leeviläisille. Miten ylimmäinen pappi voisi milloinkaan tulla Leevin suvun ulkopuolelta? Pyrkiessään vakuuttamaan juutalaisia, Heprealaiskirjeen kirjoittaja (todennäköisesti Paavali) ottaa puheeksi Melkisedekin, Korkeimman Jumalan papin iankaikkisesta menneisyydestä. Jeesuksen pappeus oli Melkisedekin järjestyksen mukaista pappeutta. Isä Jumala oli antanut Kristukselle kaiken vallan luomakunnassaan ja asettanut Hänet ihmiskunnan Ylimmäiseksi papiksi, Melkisedekin järjestyksen mukaan. (Ps. 110) Siksi myös se uhri, jonka Jeesus tämän maan päällä antoi, oli Mekisedekin järjestyksen mukaista, ja sen siunaukset ulottuvat taivaitten taivaisiin asti!

Vanhan testamentin kohta, jossa ensimmäisen kerran mainitaan myyttinen pappi Melkisedek, on ensimmäisen Mooseksen kirjan 14. luku. Siinä kerrotaan Abrahamista (silloin vielä Abramista), joka tapasi voitokkaan taistelun jälkeen pappi Melkisedekin.

> *Kun Abram oli paluumatkalla lyötyään Kedorlaomerin ja hänen kanssaan liittoutuneet kuninkaat, Sodoman kuningas tuli häntä vastaan Savenlaaksoon, jota sanotaan myös Kuninkaanlaaksoksi. Salemin kuningas Melkisedek toi sinne leipää ja viiniä. Hän oli Korkeimman Jumalan pappi, ja hän siunasi Abramia sanoen: ”Siunatkoon Abramia Korkein Jumala, taivaan ja maan luoja. Kiitetty olkoon Korkein Jumala, joka antoi sinun lyödä vastustajasi.” Abram antoi hänelle kymmenykset kaikesta saaliista. (1. Moos. 14: 17-20)*

Melkisedek on tosiasiassa Kristus, taivaallisen Jerusalemin Kuningas ja Ylimmäinen pappi. Hän ilmestyi Abrahamille. Heprealaiskirjeestä saadaan Hänestä lisää tietoa.

> *Tämä Melkisedek oli Salemin kuningas ja Korkeimman Jumalan pappi. Kun Abraham oli paluumatkalla lyötyään kuninkaat, Melkisedek tuli häntä vastaan ja siunasi hänet, ja Abraham antoi hänelle kymmenykset kaikesta saaliistaan. Hän on ensinnäkin "vanhurskauden kuningas", mitä hänen nimensä merkitsee, ja lisäksi Salemin kuningas eli "rauhan kuningas". Hänellä ei ole isää, ei äitiä eikä sukuluetteloa, hänen elinpäivillään ei ole alkua eikä loppua. Hänet on kuvattu Jumalan Pojan kaltaiseksi, ja hän pysyy pappina ainaisesti. (Hepr. 7:1-3)*

Leeviläisen pappeuden rinnalla oli siis olemassa toinenkin pappeus, joka oli iankaikkista perua. Tämän pappeuden ylipappi on Melkisedek, joka on taivaallinen Kristus. ”Melkisedekin järjestyksen mukainen” tarkoittaa, että sen siunaukset ovat verrattomasti leeviläisen pappeuden siunauksia korkeammat.

> *Pankaa merkille, kuinka suuri hän on: kantaisämme Abrahamkin antoi hänelle kymmenykset, parhaimman osan sotasaaliistaan. Niiden Leevin jälkeläisten, jotka on asetettu papeiksi, tulee lain käskyn mukaan kerätä kymmenykset kansalta, omilta veljiltään, jotka hekin ovat Abrahamin jälkeläisiä. Mutta Melkisedek, joka ei ollut heidän sukuaan, otti kymmenykset Abrahamilta ja siunasi hänet, vaikka Abraham jo oli saanut Jumalan lupaukset. Kiistatontahan on, että siunauksen antaja on korkeampiarvoinen kuin siunauksen saaja. Edellisessä tapauksessa kymmenyksiä keräsivät kuolevaiset ihmiset, jälkimmäisessä kymmenykset otti mies, joka kirjoitusten todistuksen mukaan elää aina. (Hepr. 7: 4-8)*

Jeesuksen Kristuksen pappeus on siis täysin ylivoimainen leeviläiseen pappeuteen verrattuna. Koska Hän on läpi taivaiden kulkenut Ylipappi, Hän voi myös tarjota taivaalliset siunaukset niille, jotka Abrahamin tavoin tuovat lahjansa Hänelle. Tässä on

kyse sekä vanhasta että uudesta liitosta. Vanhan liiton siunaukset kohdistuivat pääasiassa maanpäällisiin asioihin (5. Moos. 28), vaikka sen taustalla voidaan nähdä myös taivaalliset siunaukset. Uuden liiton painopiste on hengellinen ja se tähtää taivaallisiin siunauksiin, vaikka siihen sisältyvät myös maanpäälliset siunaukset. (Gal. 3:14)

> *Tulemme nyt asian ytimeen: Meillä on ylipappi, joka on asettunut taivaissa istuimelleen Majesteetin valtaistuimen oikealle puolelle. Hän toimittaa palvelusta taivaan pyhäkössä, todellisessa pyhäkköteltassa, jota ei ole pystyttänyt ihminen vaan Herra itse. (Hepr. 8: 1-2)*

Kristus tuli siis taivaallisesta pyhäköstään ylipappina maailmaan. Hän vuodatti verensä ja toi sen taivaalliselle alttarille niin kuin täytyi tapahtua, jotta ihminen olisi voitu lopullisesti ja täydellisesti sovittaa. Kristuksen veren kautta ihminen voitiin täydellisesti tehdä vanhurskaaksi ilman ihmisen omia ansioita. Mitään muita uhreja ei enää tarvittu. Sitten Hän palasi taivaalliseen pyhäkköönsä raivaten samalla ihmiselle uuden ja elävän tien, joka kulkee väliverhon, eli Hänen ruumiinsa kautta, Kaikkeinpyhimpään. (Hepr. 10: 20)

> *Kristus ei mennytkään ihmiskäsin tehtyyn pyhäkköön, joka on vain todellisen pyhäkön kuva, vaan itse taivaaseen ollakseen nyt Jumalan edessä puhumassa meidän puolestamme. Hänen tarkoituksenaan ei myöskään ole antaa uhriaan toistuvasti, niin kuin tavallinen ylipappi kerran vuodessa vie kaikkeinpyhimpään verta, joka ei ole hänen omaansa. Muutoinhan Kristuksen olisi pitänyt kärsiä kuolema monet kerrat maailman luomisesta lähtien. Hän on kuitenkin tullut tähän maailmaan vain kerran, nyt aikojen lopulla, hävittääkseen synnin uhrillaan.*
> *(Hepr. 9: 24-26)*

Eläinuhreja ei siis enää tarvita. Ne ovat vain kuva siitä täydellisestä uhrista, jonka Kristus itsensä kautta toimitti. Kristuksen täydellinen uhri on tehnyt muut uhrit täysin tarpeettomiksi. Sitä paitsi härkien ja pukkien veri ei ole koskaan poistanut syntejä (Hepr. 10: 4). Niiden kautta ihminen ei ole koskaan tullut täydellisesti vanhurskaaksi eikä hän ole päässyt täydelliseen yhteyteen Jumalan kanssa. Vain Kristuksen uhrissa on sovittava ja vanhurskauttava voima. Uhreja koskevissa laeissa oli vain tulevan hyvän varjo, ts. niissä ylläpidettiin profetiaa Kristuksen uhrista, joka vain voi vanhurskauttaa ihmisen ja johtaa pelastukseen.

Koko heprealaiskirjeen 9. ja 10. luku vertaa vanhan liiton uhripalvelusta uuden liiton uhriin. Jeesuksen aikana sovellettiin vielä vanhan liiton uhrikäytäntöä, jossa ylipappi kerran vuodessa teurasti uhrieläimen ja vei sen verta kaikkeinpyhimpään. Kansa uskoi sen voimaan. Heprealaiskirjeen kirjoittaja korostaa kuitenkin Kristuksen omalla verellään toimittaman uhrin ylivoimaisuutta noihin vuosittaisiin temppelirituaaleihin verrattuna, joissa on vain kuva tai varjo Kristuksen uhrista. Kristuksen uhri on Melkisedekin järjestyksen mukainen uhri. Sitä ei tarvitse toistaa, vaan yksi uhri riittää. Kun kirjoittaja korostaa ”vain kerran” toimitetuttua Kristuksen uhria, hän ei puhu mitään Kristuksen uhreista ajattomassa menneisyydessä, vaan ainoastaan uhreista, jotka on toimitettu juutalaisten parissa tämän maailman aikana. Niitä verrataan Kristuksen uhriin Golgatalla, joka oli ainutkertainen.

Milloin usko Kristukseen sai alkunsa?

Heprealaiskirjeen luku 11 on uskon luku. Siinä määritellään, mitä usko on.

> *Usko on sen todellisuutta, mitä toivotaan, sen näkemistä, mitä ei nähdä. Uskoon perustuu se todistus, jonka Jumala on isistä antanut. Uskon avulla me ymmärrämme, että maailmat on luotu Jumalan sanalla: näkyvä on syntynyt näkymättömästä. (Hepr. 11:1-3)*

Usko on sen näkemistä, mitä ei nähdä. Uskon avulla voidaan ymmärtää, että on toinenkin todellisuus, jota ei voida luonnollisilla silmillä nähdä. Usko ei ole jonkin sellaisen asian totena pitämistä, joka voidaan nähdä tai vaikka tieteen avulla todistaa. Usko on sitä, että ihminen uskoo Kristukseen, joka asuu näkymättömässä todellisuudessa, ja luottaa Häneen, vaikka ei pysty Häntä silmillään näkemään. Usko ymmärtää, että näkymätön on merkityksellisempää kuin näkyvä. Näkyvä kestää vain aikansa, mutta näkymätön on iankaikkista (2. Kor. 4: 18). Näkyvä on syntynyt näkymättömästä ja se tulee häviämään pois sen jälkeen, kun se on tehnyt tehtävänsä.

Uskoon perustuu se todistus, jonka Jumala on isistä antanut. Mihin uskoon? Uskoon Kristukseen. Ei yleensä vain Jumalaan, vaan nimenomaan Kristukseen, siitähän Heprealaiskirjeen 11. luvussa puhutaan. Välittömästi 12. luvun alussa, jossa kirjoittaja (todennäköisesti Paavali) vetää yhteen uskoa koskevan opetuksensa, todetaan seuraavasti.

> *Kun siis ympärillämme on todistajia kokonainen pilvi, pankaamme pois kaikki mikä painaa ja synti, joka niin helposti kietoutuu meihin. Juoskaamme sinnikkäästi loppuun se kilpailu, joka on edessämme, katse suunnattuna Jeesukseen, uskomme perustajaan ja täydelliseksi tekijään. (Hepr. 12: 1-2)*

Jeesus Kristus on siis uskon perustaja ja täydelliseksi tekijä. Hänestä usko on saanut alkunsa, Hän on uskon ydin ja Hän on vievä sen päätökseen kunkin kohdalla. Ja vaikka puhuttaisiin Vanhan liiton uskon sankareista, silloinkin on kyse uskosta Kristukseen.

Abraham uskoi Kristukseen. Iisak uskoi Kristukseen, Jaakob uskoi Kristukseen, Joosef ja hänen veljensä uskoivat Kristukseen, Mooses uskoi Kristukseen. Mooseksesta sanotaan, että ”hän piti Kristuksen osaksi tulevaa häväistystä suurempana rikkautena kuin koko Egyptin aarteita, sillä hän kiinnitti katseensa tulevaan palkintoon”. (Hepr. 11: 26) Kaikki Israelin kantaisät uskoivat, että Kristus tulee kerran maan päälle ja sovittaa riitaisuuden ihmisen ja Jumalan välillä. Uskonsa perusteella Jumala piti heitä vanhurskaina, vaikka Kristus ei ollut vielä tullut ja vuodattanut vertaan ihmisen puolesta. Usko toimi siis vanhurskauttavana tekijänä jo sitä ennenkin.

Vaikka Kristus ei ollut vielä tullut maailmaan, Vanhan testamentin patriarkat tiesivät, että uskolla on pelastava voima. Tämä usko ei viime kädessä tavoittele mitään maanpäällistä onnea, vaan taivaallista isänmaata.

> *Uskovina nämä kaikki kuolivat. Sitä, mikä heille oli luvattu, he eivät saaneet; he olivat vain etäältä nähneet sen ja tervehtineet sitä iloiten, tunnustaen olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä. Ne, jotka puhuvat näin, osoittavat kaipaavansa isänmaata. Mutta jos heidän mielessään olisi ollut se maa, josta he olivat lähteneet, he olisivat toki voineet palata sinne. Ei, he odottivat parempaa, taivaallista isänmaata. Sen tähden ei Jumalakaan häpeä heitä, vaan sallii itseään kutsuttavan heidän Jumalakseen, sillä Hän on heitä varten jo rakentanut valmiin kaupungin. (Hepr. 11:13-16)*

Kaikki nämä varhaisen Israelin uskon sankarit odottivat taivaallista isänmaata, mihin Jumala on jo edeltä valmistanut heille pyhän kaupungin. Tässä suhteessa heidän

odotuksensa olivat samat kuin uuden liiton uskovilla. Vaikka Kristus ei ollut vielä tullut, Jumala tuli täyttämään heidän uskon odotuksensa.

Heprealaiskirjeen mukaan Kristus-usko oli olemassa jo ennen Israelin kansaa. Jo ennen Abrahamia oli Kristus-usko, joka toi vanhurskautta ja ikuisen elämän toivon kaikille niille, jotka uskoivat. Heprealaiskirjeen mukaan Abel uskoi Kristukseen. Henok uskoi Kristukseen. Nooa uskoi Kristukseen. Voidaan ymmärtää, että koko se sukulinja, joka lähti Aadamista ja kulki Setin, Henokin, Metuselahin, Nooan, Seemin, Arpaksadin, Eberin jne. kautta aina Abrahamiin asti, uskoi Kristukseen. Abrahamin isällä Terahilla tosin usko oli hiipunut, mutta muuten Kristus-usko kulkeutui vahvana polvesta polveen. Kaikki nämä Raamatun sankarit uskoivat Kristukseen, vaikka Kristus ei ollut vielä tullut maan päälle.

Mistä he olivat saaneet uskonsa? Miksi he olivat siunattuja jopa niin, että Jumala saattoi kutsua heitä vanhurskaiksi? He uskoivat Kristukseen sen varhaisen ilmoituksen perusteella, jonka Jumala oli ilmoittanut ensimmäisille ihmisille, Aadamille, Eevalle, Abelille, Setille jne. heti Paratiisin syntiinlankeemuksen jälkeen. Tähän ilmoitukseen sisältyi ihmeellisiä asioita Kristuksen ja ihmisen menneisyydestä, nykyisyydestä ja tulevaisuudesta, ja ennen kaikkea lupaus siitä, että tämä Kristus on kerran astuva maan päälle ja lunastava kuolemallaan ihmiskunnan vapaaksi synneistä. Siihen Jumalan ilmoitukseen he uskoivat, ja sen perusteella Jumala piti heitä vanhurskaina ja pelastuneina, vaikka luvattua lunastuksen päivää he eivät eläessään nähneet.

Menneiden maailmojen ja luonnollisen maailman tarinoiden yhdistyminen

Tässä vaiheessa haluan tehdä yhteenvedon kaikista aikaisemmin käsitellyistä Uuden testamentin kirjoista ja luoda raamit Kristuksen ja ihmisen tarinalle. Tarinaan tulee vielä paljon lisää jäljellä olevista Uuden testamentin kirjoista ja kaikista Vanhan testamentin kirjoista, mutta niiden osien liittäminen kokonaisuuteen on helpompaa, jos jo tässä vaiheessa tehdään raamit kertomukselle. On helpompaa lisätä lihaa luiden päälle, jos luuranko on jo valmiina.

Mikään Uuden testamentin kohta ei tuo esiin koko Kristuksen ja ihmisen iankaikkista tarinaa. Kuitenkin kun kaikki palaset kootaan yhteen ja liitetään toisiinsa palapelin tavoin, silloin syntyy kiehtova tarina. Kadonnut ihmisen tarina, joka perustuu varhaiseen Jumalan ilmoitukseen, alkaa vähitellen saada muotoa mielissämme. Seuraavassa on koottu yhteen koko pelastustarina siinä määrin kuin tähän mennessä on voitu siitä saada selville evankeliumien, Paavalin kirjeiden ja Heprealaiskirjeen opetusten pohjalta.

Alkuperäinen näkymätön luomakunta

Kun näkymätön luomakunta luotiin, myös ihmiskunta luotiin Kristuksen kautta. Alkuperäinen ihminen koostui alkuperäisestä maasta tehdystä ruumiista ja henkiolemuksesta, joka koostui vuorotellen sieluista ja hengistä eri taivaantasoilla. Taivaantasoilla asui myös enkeleitä, joilla ei ollut samanlaista ruumista kuin ihmisellä. Kuitenkin he edustivat valtoja ja voimia taivaan avaruuksissa.

Eräs enkeleistä, Lucifer nimeltään, oli tehnyt kapinan Korkeinta Jumalaa vastaan. Siinä hän oli kuitenkin epäonnistunut, ja hänet oli heitetty alkuperäiseen maahan ihmisten keskelle. Hän ei ottanut opiksi erehdyksestään, vaan jatkoi kapinaansa maasta käsin. Hän ajatteli: ”Jos vain saan vietellyksi ihmiskunnan syntiin, minä voin voittaa itselleni koko

luomakunnan.” Niinpä hän vietteli petoksella ihmisen syntiin. Luciferin eli Saatanan petoksen ja ihmisen lankeemuksen johdosta koko ihmiskunta kuoli hengellisesti. Sen seurauksena koko alkuperäinen maa ja useimmat taivaantasot sen yläpuolella saastuivat ja joutuivat Saatanan valtaan. [24]

Sen jälkeen Kristus asetettiin pelastamaan näkymätöntä luomakuntaa päämääränään täydellisesti ennalleen asetettu luomakunta. Pian syntiinlankeemuksen jälkeen Hän tulikin alkuperäiseen maahan ja toimitti ihmiskunnan puhdistuksen synneistä. Raamatussa on monia kuvauksia tästä Kristuksen sukelluksesta läpi synkkien vesien, jotka olivat saastuneiden taivaantasojen välillä (esim. Ps. 18, Job 38 ja Joon. 2). Seuraavassa on katkelma Joonan kirjasta:

> *Vedet nousivat kaulaani asti, syvyydet saartoivat minut,*
> *kaislat kietoutuivat päähäni.*
> *Vuorten pohjiin minä painuin, vajosin syvyyksien maahan,*
> *sen salvat sulkeutuivat takanani ainiaaksi.*
> *Mutta sinä, Herra, minun Jumalani, nostit minut elävänä ylös haudasta.*
> *(Joon. 2: 6- 7)*

Sitten Kristus nousi ylös taivaaseen, saastuneen luomakunnan yläpuolelle, missä Isä Jumala asetti Hänet uuden, uudesti luotavan ihmiskunnan Kuninkaaksi. Isä Jumala lausui Pojalleen näin:

> *Nyt kerron, mitä Herra on säätänyt. Hän (Isä) sanoi minulle (Pojalle):*
> *"Sinä olet minun poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin.*
> *Pyydä minulta, niin saat kansat perinnöksesi, ja maan ääriin ulottuu sinun valtasi.*
> *Sinä alistat kansat rautaisella valtikalla, murrat ne kuin saviastiat."*
> *Tulkaa siis järkiinne, kuninkaat! Ottakaa opiksenne, maan mahtavat!*
> *Pelätkää Herraa, palvelkaa häntä, vaviskaa, kohottakaa hänelle riemuhuuto.*
> *Tervehtikää poikaa, hänen voideltuaan, suudelkaa häntä,*
> *muuten Herra vihastuu teihin ja te suistutte tieltänne tuhoon,*
> *sillä hetkessä syttyy hänen vihansa. Hyvä on sen osa, joka turvaa häneen!*
> *(Ps. 2: 7-12)*

Tämän jälkeen monet alkuperäisen maan ihmiset ottivat vastaan sovituksen ja liittyivät Kristukseen. Täydellistä ihmiskunnan puhdistumista ei kuitenkaan tapahtunut. Päinvastoin Saatana sai uudelleen ihmiskunnan valtaansa. Silloin Kristus päätti antaa alkuperäisen

---

[24] Monet Raamatun tutkijat ovat opettaneet ennen Aadamia olleesta maailmasta (pre-Adamite world). Mm. tunnettu referenssiraamatun kirjoittaja Finis Jennings Dake esittää teoksessaan (Dake’s Annotated Reference Bible, 1963) 18 raamatullista todistusta ennen Aadamia olleesta maailmasta. Toinen tunnettu raamatunopettaja Derek Prince on perusteellisesti tutkinut näitä asioita Raamatusta ja koonnut niistä yhtenäisen kertomuksen (Youtube: How the conflict began: the pre-Adamic period). Viime aikoinakin monet puhujat ovat opettaneet samasta asiasta, mm. Larry Ollison. Heidän opetuksissaan tuodaan esiin Luciferin (Saatanan) kapina sen aikaisessa luomakunnassa (Hes. 28: 12-19) ja sen seurauksena maailman tuhoutuminen vedenpaisumuksessa (mm. 1.Moos. 1: 2), mutta niissä ei kuitenkaan osoiteta selvästi sen aikaisen maailman suhdetta nykyiseen eikä sen aikaisen maailman asukkaiden suhdetta nykyisen maailman ihmisiin. Se on jäänyt minun tehtäväkseni tässä kirjassa.

maan tuhoutua ennen kuin olisi liian myöhäistä. Kaikki ihmiset tuhoutuivat ja kaikki heidän henkiolemuksensa osat jäivät kuolleina virumaan heille kuuluville taivaantasoille. Alkuperäisen luomakunnan tuhoutumisen jälkeen Kristus oli syvästi pettynyt. Isä kuitenkin lohdutti Häntä ja rohkaisi Häntä eteenpäin. Isä ja Poika keskustelivat taivaassa seuraavasti:

> *Hän (Isä) antoi minulle (Pojalle) suun kuin terävän miekan, kätensä varjoon hän minut kätki, hän teroitti minut kuin nuolen, viineensä hän minut talletti. Hän sanoi minulle: "Sinä olet minun palvelijani, Israel, sinussa minä osoitan kirkkauteni." Minä sanoin: "Turhan takia olen itseni uuvuttanut, tyhjään olen haaskannut voimani. Mutta onhan oikeuteni Herran kädessä, palkkani Jumalan huomassa."*
>
> *Ja nyt sanoo Herra (Isä), hän, joka teki minut palvelijakseen kohdusta alkaen palauttaakseen Jaakobin luokseen ja kootakseen Israelin suojaansa - olen siis ollut Herralle arvokas ja minun Jumalani on minun voimani - näin hän sanoo: - Ei riitä, että olet minun palvelijani ja saatat ennalleen Jaakobin heimot, tuot takaisin Israelin eloonjääneet. Minä teen sinusta valon kaikille kansoille, niin että pelastus ulottuu maan ääriin saakka.*
>
> *Näin sanoo Herra, Israelin Pyhä, kansansa lunastaja, tälle kaikkien halveksimalle, muukalaisten inhoamalle, itsevaltiaitten orjalle: - Kuninkaat saavat vielä nähdä! He nousevat osoittamaan kunnioitusta, ruhtinaat heittäytyvät maahan edessäsi. Herran tahdosta näin tapahtuu, hänen, joka on uskollinen, Israelin Pyhän, hänen, joka on sinut valinnut. (Jes. 49: 2- 7)*

Henkien/enkelien maailma

Isän Jumalan rohkaisemana Kristus ei aikonut luovuttaa. Hän halusi pelastaa rakastamansa ihmiskunnan ja uudistaa koko näkymättömän luomakunnan. Hän aloitti uudelleen pelastus- ja puhdistustyönsä. Tällä kertaa Hän kuitenkin aloitti puhdistustyönsä luomakunnan ylimmältä saastuneelta taivaantasolta ja eteni sitten järjestyksessä aina seuraavaksi alemmalle taivaantasolle.

Aivan kaikilla taivaantasoilla Kristuksen ei kuitenkaan tarvitsisi toimittaa erikseen sovitusuhria – se olisi ollut mieletöntä. Sovitusuhrit keskitettiin kahdelle taivaantasolle: henkien/enkelien maailmaan eli kuudenteen taivaaseen ja luonnolliseen maailmaan. Henkien/enkelien maailmassa oli määrä sovittaa ihmisen henkiolemuksen ylevimmät osat. Niinpä henkien maailmassa henki-ihmiset herätettiin elämään kevyessä ilmasta tehdyssä ruumiissa ja henkiolemuksessa, joka koostui ihmisen ylimmistä henkiolemuksen osista 6. taivaasta ylöspäin. Kaikki ne lunastettaisiin Kristuksen sovituskuoleman kautta.

Sitten Kristus syntyi henkien maailmaan ja toimitti kuolemansa kautta sovituksen heidän synneilleen. Kun Hänet sen jälkeen nostettiin ylös kuolleista ja ylennettiin taivaaseen, Isä Jumala voiteli Hänet uudelleen Kuninkaan virkaan ja antoi Hänelle Ylimmäisen papin viran.

> *Herra sanoo minun herralleni: "Istu oikealle puolelleni. Minä kukistan vihollisesi, panen heidät jalkojesi alle, korokkeeksi valtaistuimesi eteen. Herra, Siionin valtias, ojentaa sinulle hallitsijan sauvan. Ulottukoon sinun mahtisi myös vihollistesi yli!*
>
> *Nyt sinulla on valta, kansasi seuraa sinua yhtenä miehenä. Pyhillä vuorilla minä sinut synnytin, sinä synnyit kuin kaste aamuruskon helmasta." Näin on Herra*

vannonut, eikä hän valaansa peruuta: "Sinä olet pappi ikuisesti, sinun pappeutesi on Melkisedekin pappeutta."

Herra on sinun oikealla puolellasi. Kun hän vihastuu, hän murskaa kuninkaat. Hän tuomitsee kansat: kaikkialla on ruumiita, joka puolella on katkottuja päitä. Kuningas juo purosta matkansa varrella. Voittoisana hän kohottaa päänsä. (Ps. 110: 1-7)

Monet henki-ihmiset kokivat puhdistumisen, kun he ottivat vastaan Kristuksen sovituksen, ja kun Kristus asetti heidät seurakuntaansa. Kaikki eivät kuitenkaan niin tehneet. Pelon tähden monet jäivät Saatanan valtaan. Vähitellen Saatana sai uudelleen haltuunsa lähes koko henki-ihmiskunnan, minkä seurauksena Kristus päätti lopettaa henkien maailman. Henkien maailman liittolaisiaan Hän ei aikonut kuitenkaan unohtaa. Heidän henkiolemuksensa ylevimmät osat pelastuivat, mutta heidän henkensä jäivät lopullista puhdistusta vaille. Kristus piti kuitenkin heidän henkensä mielessään, mutta tässä vaiheessa kaikki ihmishenget, olivatpa Kristuksen liittolaisia tai muita, siirrettiin sielujen maailmaan, jossa ne liittyivät yhteen sielujensa kanssa.

Luonnollinen maailma

Henkien maailman ja sielujen maailman väliin tehtiin taivaankansi, joka on läheisesti sama kuin meidän tuntemamme luonnollinen avaruus. Nykyinen luonnollinen maailma tehtiin taivaankanteen, sen yhdelle planeetalle. Ihmisruumiiseen liitettiin ihmisen kuollut sielu, joka oli peräisin alkuperäisestä näkymättömästä maasta. Sielun lisäksi hänen henkiolemukseensa liitettiin kuollut henki, joka oli peräisin henkien maailmasta. Kristus tunsi edeltä monet sielut ja henget, jotka olivat olleet Hänen liittolaisiaan alkuperäisessä näkymättömässä maassa ja/tai henkien maailmassa. Monet heistä Kristus sijoitti luonnollisessa maassa Setistä lähteneen siunatun sukuhaaran pariin ja myöhemmin perustamansa Israelin kansan pariin. Luonnollisten ihmisten joukossa oli kuitenkin paljon niitäkin, joilla ei ollut entuudestaan mitään suhdetta Kristukseen, mutta joille Kristus antoi pelastusmahdollisuuden herättämällä heidät elämään. Ihmisen sielu herätettiin elämään yhteiselämää ruumiin kanssa, jonka Hän oli valmistanut luonnollisesta maaperästä. Henkeä Hän ei kuitenkaan vielä herättänyt.

Tässä yhteydessä ei ole tarpeen keskittyä moniin vaiheisiin, mitä tapahtui ihmiselle luonnollisen maailman alussa ja sen varhaishistoriassa. Todetaan vain, että Kristus oli antanut lupauksen ensimmäisille syntiin langenneille ihmisille (Aadamille ja Eevalle), että Hän tulee kerran polkemaan rikki käärmeen pään ja sovittamaan ihmiskunnan kaikki synnit. Niinpä monta tuhatta vuotta myöhemmin Kristus syntyi ihmiseksi tähän maailmaan ja kuoli kaikkien ihmisten syntien sovittamiseksi. Sen jälkeen monet ottivat Kristuksen sovituksen vastaan ja puhdistuivat synneistään. Heidän kanssaan Kristus teki hengellisen liiton, jonka sinetiksi Pyhä Henki yhtyi heidän uudestisyntyneeseen henkeensä.

Tämän maailman hengellisellä ihmisellä on uudestisyntynyt henki, joka on jatkuvassa yhteydessä Pyhään Henkeen. Sana uudestisyntyminen viittaa itsessään siihen, että tämä ihmisen henki oli elänyt ja kuollut jossakin aikaisemmin. Pyhä Henki ihmisen hengessä auttaa ihmistä selviytymään elämässä uskonsa säilyttäen. Kun sitten uskova ihminen kuolee, hänen sielunsa laskeutuu alas sielujen maailman Paratiisiin odottamaan ylösnousemuksen päivää, mutta hänen henkensä nousee ylös henkien taivaaseen. Henki siis

nousee uudestisyntyneenä takaisin sinne, mistä se oli kerran kuolleena laskeutunut alas sielujen maailmaan.

Kristuksen hengelliset liittolaiset henkien maailmasta pelastuvat näin ”uudestisyntymis-kierroksen” kautta. Uudestisyntymiskierroksen yhteydessä kuolleet ihmishenget kulkeutuvat sielujen maailman kautta luonnollisiin ihmisiin. Jos sitten luonnollinen ihminen ottaa Kristuksen sovituksen vastaan luonnollisessa maailmassa, hänen henkensä uudestisyntyy. Luonnollisessa maailmassa eletyn elämän jälkeen henki palaa puhdistettuun henkien taivaaseen elävänä ja kirkastettuna.

Mistä syystä hengen ”uudestisyntymiskierros” on välttämätön? Se on välttämätön, koska Kristus ei pystynyt puhdistamaan ihmisen henkeä suoraan henkien maailmasta. Hän saattoi puhdistaa sen alustavasti, mutta ei lopullisesti, koska henkien maailma oli vielä epäpuhdas. Uudestisyntymiskierroksen jälkeen Kristus on jo puhdistanut henkien maailman, joten henki voidaan palauttaa sinne lopullisesti puhdistettuna.

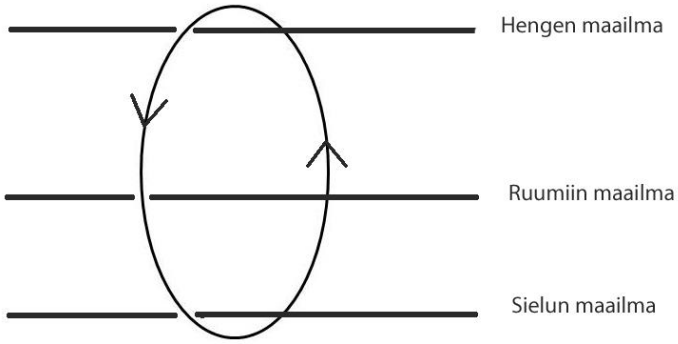

Kuva 3. Hengen, sielun ja ruumiin maailmat.[25] Hengen uudestisyntymiskierros tarkoittaa matkaa henkien maailmasta sielujen maailmaan, josta edelleen ruumiin maailmaan. Ruumiillisen elämän jälkeen henki palaa henkien maailmaan uudestisyntyneenä ja täysin puhtaana.

Toiseksi uudestisyntymiskierroksen avulla Kristus huolehtii siitä, että liitot Hänen ja ihmisen välillä säilyvät maailmojen yli. Jos ihminen oli ollut osa Hänen liittolaiskansaansa henkien maailmassa, Kristus halusi varmistua siitä, että hän tulee saavuttamaan liittolaisen aseman myös seuraavassa maailmassa. Tässä on siis syy ja peruste ihmisen edeltä valinnalle ja ennalta määräytymiselle.

Kolmas syy uudestisyntymiskierrokselle on se, että Kristus sillä varmistaa ihmisen persoonallisuuden säilymisen alkuperäisenä. Koko pelastusprosessin tarkoituksena on pelastaa alkuperäinen ihminen kokonaisena ja identiteetiltään täysin samana, kuin hän on

[25] Maailmat ajatellaan 3-ulotteisiksi samansuuntaisiksi tasoiksi tai pinnoiksi, jotka muodostavat kerrostalomaisen rakenteen yliluonnollisessa korkeussyvyyssuunnassa. Ruumiin maailma on osa taivaan kantta eli luonnollista avaruutta. Muut taivaat ovat samansuuntaisia pintoja sen ylä- ja alapuolella yliluonnollisessa korkeussyvyyssuunnassa.

alkujaan ollut. Uudestisyntymiskierroksen avulla ihmisen henki ja sielu kytketään toisiinsa pariksi niin kuin ne olivat alussa olleet.

Luonnollisessa maailmassa monet ihmiset ovat ottaneet tai tulevat ottamaan Kristuksen sovituksen uskossa vastaan. Tämän maailmankauden lopulla Kristus suunnittelee nostaa heidät Tuhatvuotiseen valtakuntaansa, jossa hänen henkiolemuksensa on jokaisen osansa puolesta pelastettu, puhdistettu ja kirkastettu ja jossa hän saa elää ruumiillista elämää uudessa kirkastetussa ruumiissa.

2.5 PIETARIN KIRJEET – TAIVAALLINEN TEMPPELI

Apostoli Pietari osoittaa kirjeensä kaikille niille, ”jotka Isä Jumala suunnitelmansa mukaisesti on hengellään pyhittänyt elämään Jeesukselle Kristukselle kuuliaisena ja Hänen verellään puhtaaksi vihmottuina”. Ensimmäisen kirjeen alussa mainitaan monia Vähä-Aasian paikkakuntia, joissa oli jo siihen aikaan huomattava määrä kristittyjä, sekä juutalaisia että pakanoita. Pietari oli kulkenut pitkän tien perinteisestä juutalaisuudesta sellaiseen kristinuskoon, jossa valtaosa oli muita kuin juutalaisia.

Evankeliumi

Pääosa Pietarin kirjeistä käsittelee perusevankeliumia, jossa uskon päämäärä on ylhäällä taivaallisissa. Pietari julistaa ensimmäisen kirjeensä alussa:

> *Ylistetty olkoon meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala ja Isä! Suuressa laupeudessaan hän on synnyttänyt meidät uuteen elämään ja antanut meille elävän toivon herättämällä Jeesuksen Kristuksen kuolleista. Häneltä me saamme perinnön, joka ei turmellu, ei tahraannu eikä kuihdu. Se on varattuna teille taivaissa, ja voimallaan Jumala varjelee teidät uskossa, niin että te saavutatte pelastuksen, joka on valmiina saatettavaksi ilmi lopunaikana.*
> *(1. Piet. 1-5)*

Ja edelleen:

> *Tiedättehän, ettei teitä ole lunastettu isiltä perimästänne tyhjänpäiväisestä elämästä millään katoavalla tavaralla, hopealla tai kullalla, vaan Kristuksen, tuon virheettömän ja tahrattoman karitsan, kalliilla verellä. Hänet oli valittu jo ennen maailman perustamista, ja nyt aikojen lopulla Hänet on tuotu julki teitä varten.*
> *(1. Piet. 1: 18-20)*

Tässä Pietari viittaa muiden Uuden testamentin kirjoittajien tavoin Kristuksen valintaan messiaaniseen tehtävään jo ennen maailman perustamista. Seuraavassa apostoli puhuu uudestisyntymisestä:

> *Olettehan te syntyneet uudesti, ette katoavasta siemenestä, vaan katoamattomasta, Jumalan elävästä ja pysyvästä sanasta. Sillä ihminen on kuin ruoho, ihmisen kauneus kuin kedon kukka. Ruoho kuivuu, kukka lakastuu, mutta Herran sana pysyy iäti. (1. Piet. 1: 23-25)*

Pietari oli omaksunut Jeesuksen vertauksen sydämeen kylvetystä sanan siemenestä. Kun ihminen ottaa vastaan Jumalan elävän sanan, hänestä tulee Jumalan viljakasvi, ja hän alkaa tuottaa pysyvää hedelmää. Siksi hänet tullaan korjaamaan Jumalan vilja-aittoihin.

Elävät temppelikivet

Sitten Pietari alkaa puhua elävistä temppelikivistä.

> *Tulkaa hänen luokseen, elävän kiven luo, jonka ihmiset ovat hylänneet mutta joka on Jumalan valitsema ja hänen silmissään kallisarvoinen. Ja rakentukaa itsekin elävinä kivinä hengelliseksi rakennukseksi, pyhäksi papistoksi, toimittaaksenne hengellisiä uhreja, jotka ovat Jumalalle otollisia Jeesuksen Kristuksen tähden. Sanotaanhan Raamatussa: ”Katso, minä lasken Siioniin kulmakiven, valitun kiven, jonka arvo on suuri. Joka häneen uskoo, ei joudu häpeään.” (1. Piet. 4-6)*

Juutalaisten temppeli temppelivuorella oli maallinen kuva Jumalan taivaallisesta temppelistä, jonka sekä perus- että huippukivi on Jeesus Kristus. Sama temppelimystiikka näkyy myös Paavalin opetuksessa, kuten olemme aikaisemmin todenneet. Taivaallisessa temppelissä ei ole luonnollisesta kivestä veistettyjä rakennuskiviä, vaan temppelirakennuksen muodostavat Kristuksen ympärillä olevat ihmiset. Kristus on Temppeli, joka rakentuu ihmiskivistä Pyhän Hengen laastilla yhteen liimattuina.

Tulevan temppelin rakennuskivet ovat ”eläviä” ja niin koko temppeli on elävä. Kun apostoli Johannes näki näyssään uuden Jerusalemin, joka laskeutui juhla-asuisena taivaasta maahan (Ilm. 21), hän ei nähnyt siellä rakennettua temppeliä, sillä ”sen temppelinä oli Herra Jumala, Kaikkivaltias, Hän ja Karitsa”. (Ilm. 21: 22) Tuleva temppeli on siis Kristus itse, ja pelastuneet ihmiset ovat sen eläviä rakennusosia. Ilmestyskirja puhuu pylväistä Jumalan temppelissä. (Ilm. 3: 12) Pietarin mukaan Karitsan itselleen ostamat ihmiset toimivat Jumalan temppelissä pyhänä papistona.

> *Mutta te olette valittu suku, kuninkaallinen papisto, pyhä heimo, Jumalan oma kansa, määrätty julistamaan hänen suuria tekojaan, joka teidät on pimeydestä kutsunut ihmeelliseen valoonsa. (1. Piet. 2: 9)*

Tulevassa Kristuksen temppelissä ihmiset muodostavat kuninkaallisen temppelipapiston. Jeesus Kristus toimii Temppelinsä Ylimmäisenä pappina ollen myös kansansa Kuningas. Mitään puhdistautumisrituaaleja ei enää tarvita tulevassa temppelissä, sillä sen papisto on jo puhdistautunut Kristuksen veressä. Kristuksen elävä temppeli nähdään täydellisesti toteutuneena vasta taivaassa sen jälkeen, kun Hän tulee hakemaan omansa tästä maailmasta. Nykyisessä maailmassa voimme nähdä vain haalean kuvan siitä Pyhällä Hengellä täytettyjen kristittyjen seurakunnissa.

Taivaat ja maat

Alkuperäinen ja nykyinen maa

Jeesuksen aikaan tavallisen juutalaiskansan keskuudessa eli vahvana käsitys siitä, että ennen nykyistä maailmaa oli ollut näkymätön luomakunta, joka oli toisenlaisesta aineesta rakennettu ja joka hukkui vedenpaisumukseen. Näin myös Pietari uskoi olevan. Hänen mukaansa nykyinen taivas ja maa eivät ole ollenkaan olemassaolon perusta, vaikka ”tämän

maailman pilkkaajat” niin väittävätkin. Pilkkaajilla Pietari tarkoittaa juutalaisia oppineita, jotka kielsivät Jumalan varhaisen ilmoituksen ja siten myös Kristuksen, joka oli tuon ilmoituksen mukaan Jumalan Poika. Samalla he epäilivät vahvasti koko näkymättömän luomakunnan olemassaoloa. Kristuksesta he sanoivat pilkaten: ”Onko Hän muka tullut niin kuin lupasi? Isämme ovat nukkuneet pois, ja kaikki on entisellään, niin kuin on ollut maailman luomisesta asti." (2. Piet. 3: 4). Pietari jatkaa:

> *Tieten tahtoen he unohtavat, että jo aikojen alussa olivat olemassa taivaat ja maa, jotka Jumalan Sana vedestä ja vedellä loi ja jotka se piti koossa. Vedellä ja sanalla sen ajan maailma myös hävitettiin vedenpaisumuksessa. Ja sen saman sanan varassa ovat nykyiset taivaat ja nykyinen maa tulen tuhoa odottamassa. Niitä säilytetään sitä päivää varten, jona tuomio tulee ja jumalattomat tuhotaan.*
> *(2. Piet. 3: 5-7)*

Aikojen alussa oli siis näkymätön luomakunta, joka koostui näkymättömästä maasta ja näkymättömistä taivaista. Ne Kristus loi ”vedestä ja vedellä”. Tämä vesi ei ollut luonnollista vettä, vaan hengellistä alkuainetta, jota kutsutaan vedeksi. Kristus salli tuon muinaisen näkymättömän maan tuhoutua, koska se oli ajautunut epätoivoiseen tilaan. Saatana oli saanut aikaan saastaisten hengellisten vesien nousun niin, että ne peittivät alleen koko maan ja uhkasivat taivaitakin. Silloin Kristus asetti rajan vesien nousulle, ja pakotti ne laskeutumaan. Näkymättömän maailman elämä tuhoutui, mutta se ei ollut Jumalalle kaiken loppu, vaan uuden alku.

Nykyinen maa on osa luonnollista taivaan avaruutta, joka on luotu taivaanvahvuuteen. Pietarin mukaan se on ”tulelle tallennettu ja tulen tuhoa odottamassa”, koska sen on ennustettu aikanaan tuhoutuvan tuleen.

Uusi nykyinen maa ja uudistettu alkuperäinen maa

2. Pietarin kirjeen 3. luvun perusteella alkuperäinen näkymätön maa tuhoutui vedenpaisumukseen, kuten edellä esitettiin. Luonnollinen taivas ja maa tulevat palamaan Herran päivänä, sillä ne ovat tuhoa odottamassa sen saman sanan varassa, millä aikaisempikin maailma tuhoutui. Niitä säilytetään siihen asti, kunnes tuomio tulee ja jumalattomat tuhotaan.

> *Herran päivä tulee kuin varas. Sinä päivänä taivaat katoavat jylisten, taivaankappaleet palavat ja hajoavat. Silloin paljastuu maa ja kaikki, mitä ihminen on maan päällä saanut aikaan. Koska tämä kaikki näin hajoaa, millaisia onkaan pyhässä elämässä ja hurskaissa teoissa oltava niiden, jotka odottavat Jumalan päivää ja jouduttavat sen tuloa - tuon päivän, joka saa taivaat liekehtien hajoamaan ja taivaankappaleet sulamaan kuumuudesta. (2.Piet. 3:12)*

Tämä Pietarinkirjeen kohta voi saada meidät päättelemään, että koko taivaankansi ja Tellus-planeetta sen mukana sulavat ja häipyvät savuna ilmaan, kun Kristus tulee takaisin tämän maan päälle. Niin tapahtuu kuitenkin vasta Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen. Tuhatvuotisen valtakunnan aikana todennäköisesti asutaan vielä maan päällä, tosin täysin uudistetussa maassa ja ympäristössä. Ihminenkin on silloin uudistettu kirkastettuun muotoon.

Kuitenkin Jumala langettaa tuomionsa tälle maailmalle silloin, kun Kristus tulee takaisin tämän maailmanajan lopussa. Silloin tuli pyyhkäisee sen yli ja polttaa kaiken, mitä ei edeltä ole tarkoitettu säilymään. Sefanja ennustaa näin:

> *Hänen vihansa tuli tuhoaa koko maan, sillä lopun, kauhistuttavan lopun, hän tekee kaikista maan asukkaista. (Sef. 1: 18)*
>
> *Nöyrät ja köyhät minä jätän sinne asumaan, kansan, joka turvaa Herran nimeen. (Sef. 3: 12)*

Tuhon jälkeen uudistunut luomakunta herää henkiin tämän maan päällä kirkastettuun asuun pukeutuneena. (Room. 8: 19- 21) Pietari jatkaa kirjeessään näin:

> *Mutta meillä on hänen lupauksensa, ja siihen luottaen me odotamme uusia taivaita ja uutta maata, joissa vanhurskaus vallitsee. (2.Piet.3:13)*

Pietari jättää hieman epäselväksi, tarkoitetaanko tässä mainituilla uusilla taivailla ja uudella maalla uudistettua nykyistä maata vai uudistettua alkuperäistä maata, josta Pietari puhui maailmoja koskevan puheensa alussa. Joka tapauksessa meidän on syytä pitää nämä käsitteet erillään. Nykyinen maa uudistuu, kun Kristus tulee maan päälle ja aloittaa Tuhatvuotisen valtakuntansa. Se on seitsemäs tämän maan vuosituhat sen luomisesta alkaen. Sen jälkeen alkaa vielä kahdeksas päivä, joka ei pääty milloinkaan. Siinä vaiheessa luodaan alkuperäinen näkymätön maa uudeksi, ja pelastettu Kristuksen kansa siirretään sinne. Silloin on työ saatettu loppuun. Saatana on heitetty tuliseen järveen ja koko näkymätön luomakunta on puhdistettu kaikesta saastaisuudesta.

Pietari päättää kirjeensä näin:

> *Kun siis te, rakkaat ystävät, olette ennalta selvillä tästä kaikesta, niin olkaa varuillanne. Älkää antako jumalattomien johtaa itseänne harhaan, niin että putoatte omalta varmalta pohjaltanne. Kasvakaa meidän Herramme Jeesuksen Kristuksen armossa ja tuntemisessa. Hänelle kunnia nyt ja iankaikkisuuden päivään asti. Aamen. (2. Piet. 3: 17-18)*

2.6 ILMESTYSKIRJA – ILMESTYS KRISTUKSESTA YLILUONNOLLISISSA MAAILMOISSA

Vaikeasti avautuva kirja

Ilmestyskirja eli Johanneksen ilmestys on hyvin juutalainen kirja. Ellei se puhuisi niin paljon Jeesuksesta Kristuksesta ja Hänen pelastusteoistaan, sitä voisi pitää jopa vanhatestamentillisena. Se on täynnä juutalaiseen käsitemaailmaan, symboliikkaan, uskonnolliseen kuvastoon ja profeetalliseen mystiikkaan viittaavia elementtejä. Monet juutalaiset pitävät sitä kiinnostavimpana Uuden testamentin kirjoista. Suuri osa Kristuksen ja ihmisen tarinaa voidaan lukea suoraan siitä. Kuitenkin koska se liikkuu näkymättömän luomakunnan alueella, se on ollut vaikeasti avautuva kirja kristityille.

Onneksi Ilmestyskirja sisällytettiin jo varhain Uuden testamentin kaanoniin. Niin voidaan sanoa ”onneksi”, koska kaikkina aikoina sen hyväksyminen Uuden testamentin kirjojen joukkoon ei ole ollut itsestään selvää. Ilmestyskirjan pelastukseksi tuli se, että jo 100- ja 200-luvulla kaikki arvovaltaiset katolisen kirkon päämiehet pitivät sitä aitona apostoli Johanneksen kirjoittamana teoksena. 300-luvulla sitä vastaan hyökättiin ja se yritettiin

kammeta kanonisoitujen kirjojen joukosta paljolti juuri vaikeatajuisuutensa ja mystiikkaan viittaavan sisältönsä johdosta. Hyökkäys tuli kuitenkin liian myöhään. 400-luvulla Ilmestyskirja palautettiin Uuden testamentin kirjojen joukkoon.

Ilmestyskirja on täynnä vaikeasti ymmärrettäviä, yliluonnolliseen todellisuuteen viittaavia aiheita. Se kertoo Jumalasta, joka istuu valtaistuimella eläinkasvoisten siivekkäiden olentojen ympäröimänä, ja Karitsasta, jolla on seitsemän sarvea ja seitsemän silmää. Se kertoo seitsemällä sinetillä sinetöidystä kirjakääröstä, jonka jokaisen sinetin avaaminen johtaa uuteen profeetalliseen aikakauteen. Se kertoo pelastuneiden joukoista, jotka riemuiten ylistävät taivaassa, ja pasuunoiden merkkitörähdyksistä, joita seuraa maailmanlaajuisia vitsauksia. Se kertoo synnyttämäisillään olevasta naisesta ja lohikäärmeestä, joka haluaa surmata naisesta syntyvän pojan. Se kertoo maailmaa terrorisoivista pedoista, taivaalla lentävistä enkeleistä, jotka varoittavat ihmiskuntaa, pelastuneista ihmisistä Siionin vuorella, Jumalan vihan maljoista, Baabelin tuomiosta ja tuhosta, valkoisesta hevosesta ja sen ratsastajasta, Tuhatvuotisesta valtakunnasta, Saatanan joukkojen häviöstä, viimeisestä tuomiosta, uudesta taivaasta ja maasta jne.

Yleisesti ottaen kirja koetaan erittäin arvoitukselliseksi. Useimmat kristityt tunnustavat, että he eivät ymmärrä siitä mitään. Asiantuntijoillakin on yleensä vain erilaisia teorioita siitä, miten se mahdollisesti voitaisiin tulkita, mutta mitään yhtenäistä opetusta siitä ei ole.

Syy siihen, että nykyajan teologit kokevat vaikeuksia Ilmestyskirjan ymmärtämisessä, on todennäköisesti siinä 500-luvulla tehdyssä Konstantinopolin kirkolliskokouksen päätöksessä, jossa kiellettiin käytännöllisesti katsoen koko kristillinen mystiikka. Vuosisatoja kestänyt ihmisen menneisyyttä koskeva kielto on johtanut siihen, että nykyajan Raamatun tutkijat eivät yleensä uskalla mennä selityksissään mystiikan alueelle eivätkä edes tunne kiinnostusta sitä kohtaan. Siksi lähes kaikki nykyajan Raamatun selittäjät pyrkivät tulkitsemaan Ilmestyskirjaa sijoittamalla kaikki sen tapahtumat tähän maailmanaikaan. Mutta jos kaikki Ilmestyskirjan sodat, vitsaukset ja koettelemukset yritetään sijoittaa tämän näkyvän maailman lopun aikoihin, tuloksena on sellainen kauhujen maailma, jota harva voi uskoa todeksi.

Seuraavassa esitän oman tulkintani Ilmestyskirjasta antaen itselleni luvan mennä tuonpuoleisiin todellisuuksiin sen selityksessä. Useimmat asiat sijoittuvat ajattomaan menneisyyteen tai tulevaisuuteen ja vain harvat kohdat ajoittuvat tähän maailmanaikaan. Nähdäkseni avain Ilmestyskirjan ymmärtämiseksi löytyy, kun tiedostamme kirjan perustuvan juutalaiseen mystiikkaan ja tunnistamme sen kertomuksille oikean ajan ja paikan.

Ilmestyskirjan alku (luvut 1-3)

Ilmestyskirja alkaa näin:

> *Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala antoi hänelle näyttääkseen palvelijoilleen, mitä pian on tapahtuva. (Ilm. 1:1)*

Kyseessä on siis Jeesuksen Kristuksen ilmestys, jonka Jumala näytti apostoli Johannekselle Patmos-nimisellä saarella. Johannes oli joutunut saarelle vangiksi, koska hän oli julistanut Jumalan sanaa ja todistanut Jeesuksesta. Herran päivänä Kristus ilmestyi hänelle.

> *Ääni sanoi: "Kirjoita, mitä näet, ja lähetä kirja seitsemälle seurakunnalle: Efesokseen, Smyrnaan, Pergamoniin, Tyatiraan, Sardekseen, Filadelfiaan ja Laodikeaan." (Ilm. 1: 11)*

Se, mitä Johannes kuuli ja näki, oli siis osoitettu Aasian seitsemälle seurakunnalle. Myöhemmin (luvuissa 2 ja 3) Kristus antoi erityisen profetian jokaiselle mainituista seurakunnista. Lisäksi Hän antoi avaimia siihen, miten nämä seurakunnat voitaisiin mahdollisesti ymmärtää yliluonnollisessa kontekstissa. Sitten alkoi varsinainen näky.

> *Käännyin nähdäkseni, mikä ääni minulle puhui, ja kun käännyin, näin seitsemän kultajalkaista lamppua ja lamppujen keskellä hahmon, joka oli ihmisen kaltainen. Hänellä oli yllään pitkä viitta ja rinnan ympärillä kultainen vyö. Hänen päänsä ja hiuksensa hohtivat valkoisina kuin valkoinen villa, kuin lumi, ja hänen silmänsä olivat kuin tulen liekit. Hänen jalkansa välkehtivät kuin sulatusuunissa hehkuva pronssi, ja hänen äänensä oli kuin suurten vesien pauhu. Hänellä oli oikeassa kädessään seitsemän tähteä, hänen suustaan pisti esiin kaksiteräinen, terävä miekka, ja hänen kasvonsa olivat kuin loistava keskipäivän aurinko. (Ilm. 1: 12-16)*

Jo ensimmäiseen lauseeseen on ladattu paljon juutalaista symboliikkaa ja mystiikkaa, joka tunkeutuu syvälle näkymättömään todellisuuteen. Johannes näki tässä koko näkymättömän luomakunnan täyttävän menoran, lampunjalan ja Kristuksen käyskentelemässä sen lamppujen keskellä. Juutalaisen mystiikan mukaan menoralla on yhteys seitsemään Jumalan henkeen, joista on myöhemmin Ilmestyskirjassa mainintoja (Ilm. 4: 5 ja 5:6). Niiden päälle koko näkymätön luomakunta rakentuu ja niiden kautta se saa elinvoimansa.

Kristus selitti näyssä esiintyneiden seitsemän tähden ja seitsemän kultaisen lampun salaisuuden. Seitsemän tähteä ovat seitsemän seurakunnan enkelit ja seitsemän lamppua ovat ne seitsemän seurakuntaa, jotka saavat voimansa seitsemästä Jumalan hengestä. Nähtävästi Kristus puhui tässä muustakin kuin noista vastaperustetuista Aasian seurakunnista, joista tänä päivänä ei ole enää jäljellä kuin muinaisten kaupunkien raunioita. Jotkut ovat nähneet niissä vertauskuvallisesti Kristuksen maanpäällisen seurakunnan eri aikoina aina meidän päiviimme asti. Tämäkin on mahdollista, mutta todennäköisesti ne kuitenkin viittaavat Kristuksen yliluonnolliseen ylösnousemusseurakuntaan tulevassa maailmanajassa.

On olemassa Seulasten tähtiklusteri, joka koostuu seitsemästä pienestä tähdestä. Sitä on pidetty vertauskuvallisesti Kristuksen ylösnousemusseurakuntana, mihin jokaisen pienet tähden nimetkin viittaavat. Seulasten tähtikuvio on mainittu Aamoksen kirjassa: ”Etsikää Häntä, joka on tehnyt Seitsemän tähteä (Seulaset) ….” (Aam. 5:8) Tämän perusteella näyttäisi siis siltä, että koko maailman Kristuksen omat kaikkina aikoina tultaisiin kokoamaan yliluonnolliseen Kristuksen seurakuntaan, joka on yksi ja seitsemän yhtä aikaa. Tuolla tulevalla seurakunnalla on ruumiin muoto ja sitä kutsutaan Kristuksen ruumiiksi. Näin Johanneksen näky viittaa päämäärään, mihin kaikki tähtää tulevassa maailmanajassa.

Ilmestyskirjan alussa sanotaan, että näky paljastaa, ”mitä pian on tapahtuva”. Suurimmaksi osaksi Ilmestyskirja kertookin tulevista tapahtumista, mutta siinä on myös menneisyyttä käsittelevä osa. Kirjan luvut 4 – 7 viittaavat tämän maailman lopun aikaan, vaikka niissäkin näkökulma on yliluonnollinen. Tuleviin aikoihin viittaavat myös luvut 8 – 11, jotka kertovat sielujen maailman sotaisista tapahtumista Tuhatvuotisen valtakunnan aikana. Kuitenkin kun luvussa 11 on päädytty niin pitkälle tulevaisuuteen, että Saatana on saanut surmansa ja ihmiskunta pelastunut, hypätään luvuissa 12 – 19 hengen menneisyyteen, jolloin Kristus aloitti pelastustyönsä tätä maailmaa edeltävässä henkien/enkelien

maailmassa. Luvussa 20 hypätään jälleen tulevaisuuteen - puhutaan Tuhatvuotisesta valtakunnasta ja viimeisestä tuomiosta. Sitä seuraavissa luvuissa 21 ja 22 kertomus viedään vielä pidemmälle iankaikkiseen tulevaisuuteen.

Seuraavassa käsitellään Ilmestyskirjan lukuja aikajärjestyksessä, ts. ensin käsitellään luvut 12 – 19. Ne käsittelevät siis oman tulkintani mukaan hengen menneisyyden tapahtumia. Ne kertovat tarinan henki-ihmisistä henkien maailmassa, heidän pelastumisestaan, turmeltumisestaan ja tuhoutumisestaan. Miksi meille on tärkeää tietää näistä hengen menneisyyden asioista? Siksi, että meillä nykyisillä ihmisillä on yhteys noihin muinaisiin henki-ihmisiin meidän henkemme puolesta. Me olemme ruumis, sielu ja henki. Henki, meidän sisäinen ihmisemme, on peräisin noista henkien maailman henki-ihmisistä, jotka kuolivat, mutta tulevat eläviksi osana meitä. Nämä luvut kertovat siis meidän hengen menneisyydestämme.

Hengen menneisyyden tarina (luvut 12 – 19)

Aikaisemmista Uuden testamentin kirjoista on jo opittu se, miten Isä, Poika ja Pyhä Henki yhdessä loivat näkymättömän luomakunnan ja alkuperäisen ihmiskunnan iankaikkisessa menneisyydessä. Kaikki, mitä luotiin, oli täydellistä. Saatana, Jumalan vastustaja, onnistui kuitenkin saamaan ihmiskunnan lankeamaan, minkä seurauksena ihmiskunta joutui eroon Jumalasta. Välittömästi tämän jälkeen Kristus ”toimitti puhdistuksen synneistä”, ts. uhrasi itsensä ihmiskunnan puolesta iankaikkisessa menneisyydessä. (Hepr. 1: 3) Hänen tarkoituksenaan oli puhdistaa sen aikainen luomakunta ikään kuin alhaalta ylös, ts. ensin alkuperäinen näkymätön maa ja sen jälkeen taivaat, jotka myös olivat saastuneet. Tässä suunnitelmassaan Hän ei kuitenkaan onnistunut, koska Saatana sai ihmiskunnan pelon valtaan. Kristuksen oli luovutettava uudelleen alkuperäinen ihmiskunta Saatana valtaan. Koko alkuperäinen maa ja sen yläpuoliset taivaat tuhoutuivat ikään kuin saastuneiden vesien hukuttamina. Kristus ei aikonut kuitenkaan unohtaa ihmiskuntaa eikä varsinkaan niitä, jotka Hän jo kerran oli saanut liittopiiriinsä.

Isä Jumala voiteli Poikansa messiaaniseen erityistehtävään. Toimeksiantonsa mukaisesti Kristuksen tuli eheyttää näkymätön luomakunta sekä pelastaa mahdollisimman moni Saatanan valtaan joutuneista ihmisistä. Nyt suunnitelmana oli vallata luomakunta takaisin ylhäältä alas, ts. puhdistaa ensin saastuneet taivaat ja vasta viimeisenä alkuperäinen maa. Niin Saatanalla olisi vähemmän mahdollisuuksia toimia ihmiskuntaa vastaan. Kristus oli tehnyt puhdistavia tekoja ylimmillä taivaantasoilla jo ennen kuin Hän tuli kuudennelle taivaantasolle, jota kutsuttiin henkien tai enkelien maailmaksi. (Hepr. 1:6) Ilmestyskirjan kertomuksessa Hän syntyi henkien/enkelien maailmaan antaakseen sovitusuhrinsa siellä.

Ilmestyskirjan luvut 12 – 19 antavat ainutlaatuisen näkymän henkien maailman tapahtumiin. Henki-ihmiset olivat siellä enkelimäisessä olomuodossa. Heillä oli vain kevyt ruumis verhonaan. Henkien maailma oli paholaisen hallinnassa, minkä johdosta monet henki-ihmiset odottivat Pelastajaa tulevaksi heidän keskuuteensa. Ilmestyskirjan 12. luvun kertomus alkaa siitä, että Kristus syntyy henkien/enkelien maailmaan toimittaakseen sovitusuhrin henki-ihmiskunnan puolesta:

> *Taivaalla näkyi suuri tunnusmerkki: nainen, jolla oli pukunaan aurinko, kuu jalkojen alla ja pään päällä seppeleenä kaksitoista tähteä. Hän oli raskaana ja huusi tuskissaan synnytyspolttojen vaivaamana. Toinenkin tunnusmerkki näkyi taivaalla: suuri tulipunainen lohikäärme, jolla oli seitsemän päätä ja kymmenen*

> *sarvea ja kruunu kaikissa seitsemässä päässä. Pyrstöllään se pyyhkäisi pois kolmanneksen taivaan tähdistä ja sinkosi ne maahan. Lohikäärme asettui synnyttävän naisen eteen nielaistakseen lapsen heti kun se syntyy. Nainen synnytti lapsensa, pojan, joka on paimentava maailman kansoja rautaisella sauvalla. Tämä lapsi temmattiin Jumalan ja hänen valtaistuimensa luo, ja nainen pakeni autiomaahan. Jumala on sinne valmistanut hänelle turvapaikan, missä hänestä pidetään huolta tuhat kaksisataakuusikymmentä päivää. Taivaassa syttyi sota. Mikael ja hänen enkelinsä kävivät taisteluun lohikäärmettä vastaan. Lohikäärme enkeleineen teki vastarintaa mutta kärsi tappion, eikä sille ja sen joukolle ollut enää sijaa taivaassa. Tuo suuri lohikäärme, tuo muinaisaikojen käärme, jota kutsutaan Paholaiseksi ja Saatanaksi, tuo koko ihmiskunnan eksyttäjä, syöstiin maan päälle, ja samoin syöstiin alas sen enkelit.*
> *(Ilm. 12: 1-9)*

Kertomuksessa kuvataan synnyttävä nainen, jolla on pukunaan aurinko, kuu jalkojen alla ja pään päällä seppeleenä kaksitoista tähteä. Tällä kuvauksella on selvä yhteys Neitsyt-nimiseen eläinradan tähtikuvioon (Virgo). Taivaalla näkyi myös tulipunainen lohikäärme, joka asettuu synnyttävän naisen eteen nielaistakseen syntyvän lapsen. Pohjoisella tähtitaivaalla on myös Lohikäärme-niminen tähtikuvio (Draco). Henkien maailman kertomus esitetäänkin kuvitettuna myös tähtitaivaalla.[26]

Ilmestyskirjan kertomuksessa käytetään symbolista kieltä. Siksi jakeet herättävät monia kysymyksiä: Kuka on nainen? kuka on syntyvä poikalapsi? kuka on tulipunainen lohikäärme? jne. Pystytäänkö nämä tunnistamaan luotettavasti? Seuraavassa annetaan niille selitys.

Lohikäärme

Kirjoitus itsessään paljastaa lohikäärmeen salaisuuden. Lohikäärme on Paholainen, Saatana, ihmiskunnan eksyttäjä. (Ilm. 12: 9) Hän oli noussut alkuperäisestä näkymättömästä maasta ryhtyäkseen sotimaan taivaan enkeleitä vastaan. Hän oli tässä vaiheessa ymmärtänyt Kristuksen aikeet ihmiskunnan pelastamiseksi, minkä johdosta hän vastusti kaikkia Jumalan suunnitelmia eri taivaantasoilla. Saatana halusi välittömästi surmata poikalapsen, kun hän syntyisi henkien maailmaan. Hän ei kuitenkaan ymmärtänyt sitä, että lapsen kuolema oli tarkoitettu sovitusuhriksi henki-ihmisten puolesta, jotta nämä pääsisivät vapaiksi sidoksistaan Saatanaan. Siksi se oli täysin Jumalan suunnitelmien mukaista. Pian kuolemansa jälkeen lapsi herätettiin eloon ja temmattiin takaisin taivaallisiin, mutta Hänen verensä jäi henki-ihmiskunnan sovitukseksi ja pelastukseksi. Kristuksen vuodatetun veren ja oman todistuksensa kautta monet vastaanottivat pelastuksen ja liittoutuivat Kristuksen kanssa.

---

[26] Tähtitaivaan kertomus on esitetty toisessa kirjassani ”Tähtitaivaan tarina. Jumalan varhainen ilmoitus kirjoitettuna tähtiin!”

Poikalapsi

Kuka sitten on kirjoituksessa mainittu poikalapsi, jonka nainen synnytti? Häntä kuvataan sankarina, joka on paimentava kansoja rautaisella sauvalla. Hän ei voi olla kukaan muu kuin Jeesus Kristus. Kristus oli jo alusta asti ollut Jumalan Poika, näkymättömän luomakunnan luoja ja hallitsija, mutta nyt Hän syntyi henki-ihmiseksi henkien/enkelien maailmaan erityistehtävänsä velvoittamana. Hänen syntymällään henki-ihmisten keskelle oli vain yksi tarkoitus: Hän halusi omalla uhrikuolemallaan pelastaa henki-ihmiset, jotka Saatana oli petoksella saanut valtaansa. Suunnitelmana oli, että sen jälkeen, kun Kristus olisi vuodattanut kallisarvoisen uhriverensä, Jumala herättäisi Hänet ja nostaisi Hänet jälleen taivaaseen hallitsemaan uutta valtakuntaansa.

Kertomuksesta luemme, että lapsi temmattiin Jumalan ja Hänen valtaistuimensa luo, mutta oliko sitä ennen tapahtunut sovitus. Kyllä, sovitus oli tapahtunut, sillä taivaassa juhlittiin tapahtunutta äänekkäästi:

> *Minä kuulin, kuinka taivaassa sanottiin kovalla äänellä: ”Nyt on pelastus tullut, meidän Jumalallamme on kuninkuus ja mahti ja hänen Voidellullaan valta. Nyt on Syyttäjä syösty alas, tuo, joka meidän Jumalamme edessä syytti veljiämme päivin ja öin. He voittivat hänet, Karitsan veri ja heidän todistuksensa toivat heille voiton.”*
> *(Ilm. 12: 10 – 11)*

Kristus siis kuoli ja Hänen verensä vuosi maahan ennen kuin Hänet korotettiin taivaaseen hallitsemaan koko näkymätöntä luomakuntaa. Karitsan veri toi henki-ihmisille suuren siunauksen, koska sen kautta he vapautuivat synneistään. Kuitenkin heitä kalvoi pelko, koska Saatana oli edelleen heidän keskuudessaan.

Nainen

Kuka sitten oli nainen? Seuraavissa jakeissa puhutaan enemmän tästä Kristuksen synnyttäjästä.

> *Kun lohikäärme huomasi, että se oli syösty maahan, se lähti ajamaan takaa naista, joka oli pojan synnyttänyt. Mutta naiselle annettiin suuren kotkan siivet, jotta hän lentäisi turvapaikkaansa autiomaahan. Siellä hän on suojassa käärmeeltä, ja hänestä pidetään huolta vuosi, kaksi vuotta ja puoli vuotta. Käärme syöksi kidastaan naisen perään vesivirran, jotta virta veisi hänet mennessään, mutta maa auttoi naista: se avasi suunsa ja nielaisi virran, jonka lohikäärme oli syössyt kidastaan. Lohikäärmeen raivo yltyi, ja se lähti sotimaan naisen muita lapsia vastaan, niitä, jotka ovat uskollisia Jumalan käskyille ja Jeesuksen todistukselle. Lohikäärme seisahtui meren rannalle.*
> *(Ilm. 12:13-18)*

Kuka muu voisi olla arvollinen synnyttämään Kristuksen henkien maailmaan kuin Pyhä Henki, Jumaluuden kolmas persoona? Tässä kertomuksessa Hän esiintyy Kristuksen äitinä. Kristus oli ollut olemassa Isän ja Pyhän Hengen ohella jo aivan alusta lähtien, mutta tässä kertomuksessa Hän syntyy henki-ihmiseksi henkien maailmaan pelastaakseen sekä henki-ihmiset että heidän maailmansa. Kristus oli täysin puhdas niin kuin Hän oli aina ollut, mutta nyt Hän oli pukeutunut ihmisen osaan voidakseen kuolla henki-ihmisten puolesta.

Kuolema oli tuskallinen, mutta kesti vain vähän aikaa, sillä Jumala ei voinut jättää vanhurskasta Kristusta kuolleeseen tilaan. Pyhä Henki herätti Kristuksen takaisin elämään.

Sitten Kristus temmattiin ylös Jumalan tykö ja Hän otti itselleen henkien/enkelien maailman Kuninkuuden.

Ylösnousemuksensa jälkeen Kristus vuodatti Henkensä henkien maailmaan. Jos Hän ei olisi niin tehnyt, kukaan muu ei olisi voinut pelastua. Tuo Henki oli Kristuksen valtakunnan, Israelin Henki. Liitto Kristuksen ja henki-ihmiskunnan välillä syntyi Pyhän Hengen välityksellä. Henki yhdisti henki-ihmiset Kristuksessa rakennettavaan Elämän puuhun. Kaikki, jotka liittyivät Pyhän Hengen välityksellä tähän Elämän puuhun, saivat myös kansalaisuuden Hänen valtakunnassaan.

Kuka tahansa oli nyt laillisesti vapaa liittymään uuteen Kristuksen valtakuntaan, jos vain niin tahtoi. Ehtona Valtakuntaan liittymiselle oli ainoastaan Kristuksen sovintoveren päälleen ottaminen ja suun tunnustus. Jokaisen tuli tunnustaa suullaan Kristus Herrakseen ja Vapahtajakseen. Tällöin Pyhä Henki liitti hänet osaksi pyhää liittoa ja hänestä tuli Valtakunnan kansalainen. Se, mikä oli tullut syntiinlankeemuksessa erottavaksi muuriksi ihmisen ja Jumalan välille, oli nyt Kristuksessa kertakaikkisesti rikottu maan tasalle.

Kertomuksen Nainen on siis taivaallinen Pyhä Henki. Toisaalta Kristus tarvitsi myös henki-ihmiskunnan voidakseen syntyä henki-ihmiseksi henki-ihmisten keskelle. Hänen syntymänsä henkien maailmaan sai siis aikaan toisaalta Pyhä Henki, toisaalta Kristusta odottava ihmiskunta, jota voidaan kutsua henkien maailman Israeliksi. Kertomuksessa ei suorastaan mainita Israel-nimeä, mutta Kristus on Israelin Pyhä ja Hänen kansansa on nimeltään Israel, olipa maailma mikä tahansa. Lohikäärme (Saatana) lähti ajamaan Israel-vaimoa takaa, mutta Jumala järjesti Hänelle turvapaikan erämaasta. Siellä Naiselle syntyi muita lapsia, ts. Kristuksen liittopiiriin kuuluvia muita henki-ihmisiä.

Hankkiakseen henki-ihmisiä puolelleen Kristus ei koskaan käyttänyt väkivaltaa, vaan piti periaatteenaan sitä, että kaiken täytyy tapahtua laillisesti. Ihmisillä tuli olla edelleen oikeus valintaan, kumman kuninkaan kanssa he haluavat liittoutua, Kristuksen vai Saatanan. Näin Kristuksen kansa lähti kasvamaan. Uuden Valtakunnan kansalaiset olivat uskollisia Jumalan käskyille ja Kristuksen todistukselle, mutta joutuivat jatkuvasti puolustautumaan Saatanan hyökkäyksiä vastaan, jotka edelleen olivat vaarallisia henki-ihmisten maailmassa.

”Uskollisia Jumalan käskyille” viittaa siihen, että Kristus joutui antamaan henki-ihmisille lain kaikkine kieltoineen ja määräyksineen. Juuri tämän johdosta kaikki ei tapahtunutkaan jatkossa ihmisten kannalta parhaalla mahdollisella tavalla. Saatana käytti kaiken voimansa ja oveluutensa taivuttaakseen ihmiset lankeamaan lain käskyihin ja sitä kautta saadakseen heidät takaisin valtapiiriinsä.

Ensimmäinen peto

Seuraava luku (luku 13) alkaa siten, että Johannes näki pedon nousevan merestä. Pedolla oli kymmenen sarvea ja seitsemän päätä ja se muistutti leopardia, jolla oli jalat kuin karhulla ja kita kuin leijonalla. Kuka oli tämä peto, jolle Lohikäärme oli antanut kaiken voimansa?

> *Minä näin, että yksi pedon päistä oli saanut surmaniskun mutta haava oli parantunut. Koko maailma ihmetteli petoa ja lähti seuraamaan sitä, ja kaikki kumarsivat lohikäärmettä, joka oli antanut pedolle sellaisen vallan. He kumarsivat myös petoa ja sanoivat: ”Kuka on pedon vertainen, kuka pystyy taistelemaan sitä vastaan?” Pedolle annettiin suu, joka herjaa ja puhuu suuria sanoja, ja se sai tämän vallan neljänkymmenenkahden kuukauden ajaksi. Niin se avasi suunsa ja alkoi herjata Jumalaa. Se herjasi hänen nimeään ja hänen asuinsijaansa ja niitä,*

> *jotka asuvat taivaassa. Sille annettiin myös lupa käydä taisteluun pyhiä vastaan ja voittaa heidät, ja niin sen valtaan annettiin kaikki heimot, kansat, kielet ja maat. Kaikki maan asukkaat kumartavat sitä - kaikki ne, joiden nimi ei maailman luomisesta alkaen ole ollut kirjoitettuna teurastetun Karitsan elämänkirjaan. (Ilm. 13: 3-8)*

Kuka on tämä peto? Saadaksemme vastauksen tähän kysymykseen, meidän on hetkeksi hypättävä lukuun 17, missä enkeli selittää Johannekselle pedon salaisuuden. Johannes näki, että pedon päällä istui nainen, joka hohti helakanpunaisessa vaatteessa ja kimaltavissa koruissa. Kädessään tällä naisella oli kultainen malja täynnä haureuden iljetystä ja saastaa. Hänen otsassaan oli kirjoitus, joka merkitsi: ”Suuri Babylon, maailman porttojen ja iljetysten äiti.” Enkeli sanoi Johannekselle: ”Nainen, jonka näit, on se suuri kaupunki, joka hallitsee kaikkia maan hallitsijoita.”

Saatana oli ilmaantunut hengelliseen maailmaan. Siellä hän perusti valtakunnan yhdessä Portoksi kutsutun ”hengettärensä” kanssa, ikään kuin vastapainoksi Kristuksen perustamalle valtakunnalle. Valtakunnan pääkaupunki oli Babylon. Portto hallitsi maata ja hänen alaisuudessaan oli useita muita kaupunkeja ja kuninkaita.

Peto tarkoittaa siis Saatanan ja Porton hallitsemaa suurvaltaa henkien maailmassa. Sen alaisuudessa oli kymmenen suurta kaupunkivaltiota ja kuningasta, jotka yksissä tuumin lähtivät käymään sotaa Karitsaa ja Hänen vastaperustettua valtakuntaa vastaan. Vielä enkeli sanoi: ”Vedet, jotka näit, ne, joiden äärellä portto asuu, ovat kansoja, joukkoja maita ja kieliä.” Nämä olivat muita henkien maailman kansakuntia, jotka peto oli alistanut valtaansa. Niiden määrä kasvoi kasvamistaan ja oli vain ajan kysymys, milloin Peto ryhtyisi ahdistelemaan myös Kristuksen perustamaa Israelin valtakuntaa.

Viimeinen lause edellä lainatussa raamatunkohdassa on käännetty epätarkasti. Sen pitäisi kuulua näin: ”Kaikki maan asukkaat kumartavat sitä (petoa) – kaikki ne, joiden nimet eivät ole olleet kirjoitettuna ennen maailman perustamista teurastetun Karitsan elämän kirjaan.” (Ilm. 13: 8, Amplified Bible) Kristus siis teurastettiin henki-ihmisten puolesta ennen nykyisen maailman perustamista. Kohta todistaa osaltaan, että luvuissa 12 – 19 puhutaan ajasta ennen tämän maailman perustamista.

Toinen peto

Palataan sitten takaisin lukuun 13, missä Johannes näki vielä toisenkin pedon. Mikä oli tämä toinen peto, jolle ensimmäinen peto oli antanut niin suuren vallan?

> *Sitten näin, kuinka toinen peto nousi maan uumenista. Sillä oli kaksi sarvea, kuin karitsan sarvet, mutta se puhui kuin lohikäärme. Se käyttää ensimmäisen pedon puolesta tämän koko valtaa ja panee maan ja sen asukkaat kumartamaan ensimmäistä petoa, sitä, jonka kuolinhaava oli parantunut. Se tekee suuria tunnustekoja ja saa tulen lyömään taivaasta maahan ihmisten nähden. Niillä tunnusteoilla, joita sillä on valta tehdä ensimmäisen pedon nimissä, se johtaa harhaan kaikki maan asukkaat, niin että saa heidät tekemään patsaan sen pedon kunniaksi, jota on isketty miekalla mutta joka on vironnut henkiin. Se on saanut vallan antaa pedon kuvalle hengen, niin että kuva jopa kykenee puhumaan, ja se on myös saanut vallan tappaa kaikki, jotka eivät kumarra pedon kuvaa. Se pakottaa kaikki, pienet ja suuret, rikkaat ja köyhät, vapaat ja orjat, ottamaan oikeaan käteensä tai otsaansa merkin. Kenenkään ei ole lupa ostaa eikä myydä mitään, ellei hänellä ole tätä merkkiä, joka on pedon nimi tai sen nimen luku. (Ilm. 13: 11-17)*

Toinen peto oli henkien maailman antikristus, väärä profeetta, joka valheillaan ja loitsuillaan lumosi henki-ihmiskunnan. Hänen olemuksessaan oli jotakin ihmismäistä, joka vetosi henki-ihmisiin ja hän osasi puhua suostuttelevasti, ikään kuin Kristusta matkien. Hän oli kuitenkin valehtelija ja hänen tarkoituksenaan oli ainoastaan johdattaa ihmiset harhaan. Väärä kristus taivutti ihmiset kumartamaan väärää kuningasta eli Saatanaa. Lopulta koko henkien maailma oli hengellisen sodankäynnin kohteena, jossa kaksi kuningasta pyrki hankkimaan kansalaisia omaan valtakuntaansa. Kristus oli sitoutunut vapaaehtoisuuteen, mutta Saatana käytti pelottelua, kiristystä ja painostusta asiansa edistämiseen.

Kristuksen pettymykseksi Saatana ja hänen petonsa olivat menestyksekkäitä hengellisessä sodankäynnissään. Koko henkien maailma oli uudelleen suistumassa Saatanan valtaan. Kristuksen kansa oli nyt suuressa vaarassa, sillä osa heistäkin taipui Saatanan painostuksen edessä niin että he kääntyivät uudelleen pois Kristuksesta ja kumarsivat Saatanaa (Ilm. 13:7). Henkien maailma turmeltui lopulta niin, että ainoastaan pieni joukko henki-ihmisiä säilyi uskollisena Kristukselle. Silloin Kristus päätti tuhota henkien maailman ja henki-ihmiskunnan sen mukana. Ainoastaan ne, jotka olivat säilyneet uskollisina loppuun asti, Hän pelasti ylösnousemuksen kautta. Henkien maailman loppusodassa Saatana ja hänen enkelinsä lyötiin ja Saatana syöstiin takaisin alkuperäiseen näkymättömään maahan.

Pelastuneiden joukko

Luvun 14 alussa Johannes näki Karitsan seisomassa Siionin vuorella ja Hänen kanssaan 144 000 ihmistä, joiden otsaan oli kirjoitettu Hänen ja Hänen Isänsä nimi. Ylös nostetut olivat henkien maailman israelilaisia, jotka olivat säilyneet puhtaina, ts. he eivät olleet antaneet Saatanalle valtaa elämässään.

Sen jälkeen toimeenpantiin tuomio, jota enkelit olivat hieman aikaisemmin kuuluttaneet (Ilm. 14: 6 - 13). Sato leikattiin. Ensin korjattiin hyvä sato, eli ne 144 000 vanhurskasta, jotka seisoivat taivaallisella Siionin vuorella. Heidät nostettiin väliaikaisesti henkien maailman taivaaseen, ts. henkien maailman yläpuolella olevalle taivaantasolle. Sitten korjattiin sato, joka koostui Jumalan vihollisista. Jumalan viholliset heitettiin ”vihan viinikuurniin”.

Suuri osa henki-ihmiskunnasta ei kuitenkaan kuulunut kumpaankaan joukkoon. He jäivät paikoilleen henkien maailmaan, missä heidän osakseen tuli vastaanottaa lopun ajan vitsaukset. Viimeinen vitsaus kohdistui hengelliseen Babyloniin, joka tuhoutui täysin. Silloin taivaasta kuului riemullinen laulu.

> *Tämän jälkeen kuulin taivaasta mahtavan äänen, ikään kuin suuri kansanjoukko olisi laulanut: ”Halleluja! Pelastuksen tuo meidän Jumalamme, hänen on kirkkaus ja voima. Oikeat ja vanhurskaat ovat hänen tuomionsa. Hän on tuominnut suuren porton, joka turmeli maailman iljetyksillään, hän on kostanut portolle palvelijoidensa veren.” Taas kuului ääni: ”Halleluja! Porton roviosta nousee savu aina ja ikuisesti.” Kaksikymmentäneljä vanhinta ja ne neljä olentoa heittäytyivät kasvoilleen Jumalan eteen ja osoittivat kunnioitustaan hänelle, joka istuu valtaistuimella. He sanoivat: ”Aamen. Halleluja!”*
> *(Ilm. 19: 1-3)*

Kertomus päättyy Saatanan vangitsemiseen ja henkien maailman tuhoutumiseen. Vaikka suurin osa henki-ihmisistä kuoli, Kristus ei unohtanut entisiä liittolaisiaan.

Viimeinen taistelu

Luvun 19 lopussa Kristus valmistautuu viimeiseen taisteluun. Hänellä on pukunaan vereen kastettu viitta, ja Hän ratsastaa joukkoineen valkoisella hevosella läpi tuhoutuneen hengellisen maan.

> *Sitten näin, että peto ja maailman kuninkaat sotajoukkoineen olivat kokoontuneet yhteen käydäkseen taisteluun ratsastajaa ja hänen sotajoukkoaan vastaan. Mutta peto otettiin kiinni, samoin väärä profeetta, joka pedon nimissä oli tehnyt tunnustekoja ja johtanut harhaan sen merkin ottaneet ja sen kuvaa kumartaneet ihmiset. Ne molemmat heitettiin elävinä tuliseen järveen rikinkatkuisten lieskojen keskelle. Loput saivat surmansa miekasta, joka lähti ratsastajan suusta, ja kaikki linnut söivät heidän lihastaan itsensä kylläisiksi.*
> *(Ilm. 19: 19-21)*

Tämä on henkien maailman loppu. Peto ja väärä profeetta otettiin kiinni ja heidät heitettiin tuliseen järveen. Vielä 20. luvun alussa nähdään, miten Kristus otti kiinni itse Saatanankin ja pani hänet kahleisiin tuhanneksi vuodeksi. Kristus ei voinut vieläkään surmata Saatanaa, sillä Hän halusi yhä pelastaa Saatanan pettämäksi joutuneita ihmisiä. Luultavasti Saatana on vankina taivaan kannen alla aina Tuhatvuotisen valtakunnan loppuun saakka. Tämän aikakauden lopussa hänet hetkeksi vapautetaan kahleistaan, mutta lopulta hänetkin otetaan kiinni ja heitetään tuliseen järveen.

Mitä sitten tapahtui niille henki-ihmisille, jotka kuolivat henkien maailman lopun ajan vitsauksiin? Kristus laski heidän kuolleet henkensä seuraavaksi alemmalle taivaantasolle, jota kutsutaan sielujen maailmaksi. Siellä ne pariutuivat kuolleiden sielujensa kanssa, jotka olivat olleet sielujen maailmassa iankaikkisesta menneisyydestä lähtien. Jokainen henki-sielupari oli sama kuin, mikä alkuperäisellä ihmisellä oli ollut.

Uuden pelastustarinan näyttämönä tuli olemaan näkyvä (luonnollinen) maailma, joka on osa taivaan kantta, ja näkymätön sielujen maailma, joka on välittömästi taivaan kannen alapuolella. Jumala loi taivaankannen erottamaan yläpuoliset puhtaat taivaat alapuolisista saastuneista maailmoista. Taivaankansi on läheisesti sama kuin luonnollinen avaruus. Siihen Jumala loi erilaisia taivaankappaleita, galakseja, tähtiä, planeettoja ja kuita. Ruumiilliseksi maailmaksi valittiin Tellus-niminen planeetta, joka on siis osa taivaankantta.

Henkien maailman loppusodan jälkeen koko henkien maailma puhdistettiin. Pelastusprosessin painopiste siirrettiin sen jälkeen luonnolliseen ja sielujen maailmaan. Puhdistuksen jälkeen henkien maailmaa alettiin kutsua henkien taivaaksi. Ne henki-ihmiset, jotka oli väliaikaisesti nostettu ylös, palautettiin henkien taivaaseen, missä he jatkoivat elämäänsä Kristuksen yhteydessä.

Luvun 19 tulkinnan laajennus

Ilmestyskirjan luku 19 voidaan ymmärtää useamman kuin vain yhden taistelun kuvauksena Kristuksen ja Saatanan välillä. Se voidaan ymmärtää Kristuksen voitokkaaksi loppusodaksi paitsi henkien maailmassa myös luonnollisessa maailmassa ja sielujen maailmassa (Tuhatvuotisen valtakunnan lopussa). Itse tarinat näissä maailmoissa eivät yhdy, mutta niitä yhdistää samanlainen loppu: Kristus voittaa täydellisesti Saatanan joukot ja pelastaa omansa. Luvun 20 alku, jossa Saatana sidotaan tuhanneksi vuodeksi, näyttäisikin viittaavan

nimenomaan luonnollisen maailman loppuun ja Tuhatvuotisen valtakunnan alkuun, sillä myöhemmin tämän aikakauden lopussa, Saatana päästetään vähäksi aikaa irti. (Ilm. 20:7)

Jos Ilmestyskirjan luku 19 ymmärretään näin laajemman tulkinnan mukaan, se muodosta ikään kuin sillan tulevaisuuden Kristuksen maailmaan. Menneisyyden ja tulevaisuuden välillä Kristus taistelee voitokkaasti sekä näkymättömässä että näkyvässä maailmassa, kunnes päästään siihen tulevaisuuden maailmaan, jossa Kristus yksin hallitsee.

Luonnollisen maailman aika yliluonnollisesta näkökulmasta nähtynä (luvut 4 – 7)

Kun Kristus oli saanut työnsä valmiiksi henkien maailmassa, Hän kohdisti huomionsa luonnolliseen ja sielujen maailmaan. Niiden kautta Hän puhdistaisi ja uudistaisi viimeisetkin ihmisen epäpuhtaat osat, hengen, sielun ja ruumiin. Ihmisen kuollut henki on peräisin henkien maailmasta ja sielu sielujen maailmasta. Ruumiin Jumala loi luonnollisen maailman maaperästä.

Kuten tiedämme Kristus tuli myös luonnolliseen maailmaan sovittaakseen luonnollisen ihmisen omalla uhrikuolemallaan. Sillä teollaan Kristus lunasti koko ihmisen, hengen, sielun ja ruumiin. Mitään muuta sovitusta ei sen jälkeen tarvinnut enää tehdä.

Mitä sitten tapahtui Jumalan taivaissa Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen? Johannes kertoo näistä asioista Ilmestyskirjan 4. ja 5. luvussa.

Valtaistuimella istuva

Luvussa 4 Johannes pääsee kurkistamaan avoimesta ovesta taivaan puolelle. Näyssä hän näkee seitsemännen taivaan, missä on Jumalan valtaistuin.

> *Sitten näin tämän: taivaan ovi oli auki, ja kuului sama ääni, jonka olin edellisellä kerralla kuullut - kuin olisi torveen puhallettu. Se sanoi minulle: "Nouse tänne! Minä näytän sinulle, mitä tämän jälkeen on tapahtuva." Siinä samassa olin Hengen vallassa. Näin, että taivaassa oli valtaistuin ja sillä valtaistuimella istui joku, joka loisti kuin jaspis ja karneoli. Valtaistuinta ympäröi sateenkaaren kaltainen smaragdinvärinen hohde. Tämän valtaistuimen ympärillä oli kaksikymmentäneljä valtaistuinta, ja niillä istui kaksikymmentäneljä vanhinta, joilla oli yllään valkeat vaatteet ja päässään kultaseppele. Valtaistuimesta lähti salamoita ja kuin ukkosen jyly. Sen edessä oli seitsemän soihtua, Jumalan seitsemän henkeä, ja sen edessä oli myös ikään kuin lasinen, kristallin tavoin kimmeltävä meri. Valtaistuimen edessä ja ympärillä oli neljä olentoa, jotka sekä edestä että takaa olivat täynnä välkehtiviä silmiä. Yksi muistutti leijonaa, toinen nuorta härkää, kolmannella oli kuin ihmiskasvot, ja neljäs näytti lentävältä kotkalta. Näillä neljällä olennolla oli kullakin kuusi siipeä, jotka olivat molemmilta puolin täynnä välkehtiviä silmiä. Taukoamatta, päivin öin, nuo olennot lausuvat: ”Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Jumala, Kaikkivaltias! Hän oli, hän on ja hän on tuleva.” (Ilm. 4:1-8)*

Johanneksen näky oli valtaistuinnäky, jollaisia monet Vanhan testamentin profeetat, kuten Hesekiel, Jesaja ja Daniel, olivat nähneet ennenkin. Johanneksen näyssä on paljon samanlaisia piirteitä erityisesti Hesekielin näyn kanssa (Hes. 1). Kuitenkin on erojakin. Hesekielin näyssä valtaistuimella istuvalla Jumalalla oli ihmisen piirteet, minkä perusteella Hänet voidaan tunnistaa Kristukseksi. Johanneksen näyssä valtaistuimella istuvan piirteitä ei kuvata, mutta Hän on selvästi Jumala. Häntä ympäröi ainoastaan kirkas loiste. Sitten

vähän myöhemmin kerrotaan, miten tämän Jumalan viereen nousee teurastettu Karitsa, joka ei voi olla kukaan muu kuin maailmasta palaava Jeesus Kristus.

Hesekielin ja Johanneksen näyt koskevat nähtävästi eri aikaa. Hesekielin näyssä Kristus hallitsi taivaan valtaistuimella niin kuin Hän yleensä hallitsi – myös varhaisen Israelin aikana. Johanneksen näyssä poikkeuksellisesti Isä Jumala oli istuutunut valtaistuimelle, kunnes Hänen Poikansa oli maailmassa suorittanut tehtävänsä. Kristushan oli maanpäällisen elämänsä ajaksi riisunut päältään kaiken jumaluutensa ja Hän eli ihmisenä ihmisten keskellä. Mutta jonkun täytyi hallita sinäkin aikana näkymätöntä ja näkyvää luomakuntaa. Siksi näemme tässä näyssä poikkeuksellisesti Isän Jumalan valtaistuimella, jolla Kristus oli aikaisemmin istunut.

Nimi ”vanhimmat” viittaavat Israelin heimojen edusmiehiin. Keitä olivat nämä 24 vanhinta Jumalan valtaistuimen ympärillä, kaksi kustakin Israelin heimosta? Ilmestyskirjan 14. luvussa puhuttiin niistä sadasta neljästäkymmenestäneljästä tuhannesta henki-israelilaisesta, jotka pelastuivat henkien maailmasta. (Ilm. 14: 3) Heidät nostettiin ylös ylempään taivaaseen. Todennäköisesti nyt heidän edustajansa, yksi kustakin heimosta, oli päässyt kunniapaikalle Jumalan valtaistuimen ympärille, valkeat vaatteet yllään ja kultaseppele päässään. Mutta mistä toiset kaksitoista olivat peräisin?

Toiset kahdesta heimojen edusmiehestä saattoivat olla peräisin niistä sieluisraelilaisista, jotka Kristus pelasti kuolemansa ja ylösnousemuksensa yhteydessä tuonelan vankileireiltä. Nämä sielut olivat Kristuksen maanpäällisen sovituksen ensihedelmää. Heidän sielunsa tuotiin tuonelasta sielujen maailman Paratiisiin ja uudestisyntyneet henkensä nostettiin henkien maailmaan, ylempään Paratiisiin. (Hepr. 12: 22-24) Heitä oli jokaisesta Israelin heimosta. Tästä Kristuksen ensimmäisestä pelastusoperaatiosta sielujen maailmassa ei puhuta Ilmestyskirjassa, mutta se tulee esiin muissa Raamatun profetioissa.

Keitä olivat sitten neljä olentoa, joista yksi muistutti leijonaa, toinen nuorta härkää, kolmas ihmistä ja neljäs kotkaa? Hesekielin näyssä nämä olivat Kristuksen valtaistuinta kannattelevia enkeleitä. Hesekiel kuvaa Jumalan valtaistuinta liikkuvaksi vaunuksi, jossa on pyörät. ”Kun olennot liikkuivat, liikkuivat pyörätkin niiden vierellä, ja kun ne kohosivat maasta, kohosivat pyörät niiden mukana.” (Hes. 1: 19) Olennot olivat siis enkeleitä, joilla oli erityistehtävä kuljettaa Kristuksen valtaistuinta sinne, mihin Kristus halusi niiden siirtyvän. Kristuksella oli useita valtaistuimen paikkoja eri taivaan tasoilla ja Hän liikkui niiden välillä pyörillä varustetuilla enkelien vetämillä vaunuilla.

Karitsa

Kertomus jatkuu viidennessä luvussa. Johannes näkee Karitsan ilmestyvän valtaistuimen eteen:

> *Minä näin, että valtaistuimella istuvan oikeassa kädessä oli kirjakäärö. Se oli kirjoitettu täyteen molemmin puolin ja sinetöity seitsemällä sinetillä. Ja minä näin mahtavan enkelin, joka kuulutti kovalla äänellä: "Kuka on arvollinen avaamaan kirjan ja murtamaan sen sinetit?" Mutta ei ollut ketään, ei taivaassa, ei maan päällä eikä maan alla, joka olisi kyennyt avaamaan kirjan tai edes katsomaan siihen. Minä itkin katkerasti, kun ei löytynyt ketään, joka olisi ollut arvollinen avaamaan kirjan tai katsomaan siihen. Mutta yksi vanhimmista sanoi minulle: "Älä itke. Juudan heimon leijona, Daavidin juuriverso, on saanut voiton! Hän avaa kirjan ja murtaa kaikki seitsemän sinettiä." Ja minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon edessä vanhinten keskellä seisoi karitsa. Se oli kuin teurastettu, ja sillä oli seitsemän*

> *sarvea ja seitsemän silmää - ne Jumalan seitsemän henkeä, jotka on lähetetty kaikkialle maailmaan. Se astui lähemmäs ja otti kirjan valtaistuimella istuvan oikeasta kädestä. (Ilm. 5: 1- 7)*

Karitsa, Juudan heimon leijona ja Daavidin juuriverso, on tietenkin Jeesus Kristus. Kertomus paljastaa taivaallisen tapahtuman ajankohdan. Kristus on juuri suorittanut maanpäällisen tehtävänsä ja noussut ylös taivaaseen Jumalan vierelle, mistä Hän oli lähtenytkin. Ihmiskunnan syntien sovitus avaa uuden aikakauden kaikkialla näkymättömässä luomakunnassa. Kristuksen sovituskuoleman jälkeen ihminen voi vapautua synneistään ja uudestisyntyä Jumalan Hengestä.

Kristus asettuu jälleen entiselle paikalleen hallitsemaan maailman tapahtumia. Hän ottaa Isän Jumalan oikeasta kädestä kirjakäärön, joka symbolisesti kuvaa sitä Jumalan suunnitelmaa, joka on ollut alusta lähtien olemassa ja joka yksityiskohtaisesti toteutetaan Kristuksen kautta. Kristus ottaa nyt operatiivisen hallintavallan takaisin itselleen.

Mitä sitten tarkoittavat Karitsan seitsemän sarvea ja seitsemän silmää? Sarvet kuvaavat hengellistä valtaa ja silmät hengellistä näkökykyä tai ymmärrystä. Niille annetaan selitys: Ne ovat Jumalan seitsemän henkeä, jotka on lähetetty kaikkeen maailmaan. (Ilm. 5:6) Ilmestyskirjan ensimmäisessä luvussa Johannes näki Kristuksen kädessä seitsemän tähteä ja seitsemän lamppua. Nämä viittaavat seitsemään Kristuksen taivaalliseen seurakuntaan, jotka perustettiin uutta maailmankautta varten (Ilm. 1: 20). Luultavasti taivaallisen lampunjalan seitsemällä liekillä on yhteys niihin seitsemään Jumalan Henkeen, jotka lähetettiin maailmaan etsimään ihmisiä näihin seitsemään seurakuntaan. Sarvet kuvaavat Henkien voimaa ja silmät näkökykyä.

Kuusi sinettiä

> *Minä näin, kuinka Karitsa avasi ensimmäisen seitsemästä sinetistä, ja kuulin yhden neljästä olennosta sanovan ukkosen tavoin jylisevällä äänellä: "Tule!" Ja siinä samassa näin valkoisen hevosen, ja sillä, joka istui hevosen selässä, oli jousi. Hänelle annettiin seppele, ja seppelöitynä voittajana hän lähti uusia voittoja kohti. (Ilm. 6: 1-2)*

Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen tie oli avoin Kristuksen Hengen voittokululle sekä luonnollisessa että sielullisessa maailmassa. Valkoinen hevonen, jolla Kristus ratsasti, tarkoittaa Kristuksen seuraajille voitokasta aikakautta molemmissa maailmoissa. Kristuksen seuraajat uudestisyntyivät luonnollisen elämänsä aikana, ja kuoltuaan he siirtyivät henkensä ja sielunsa puolesta Paratiiseihin, henki ylempään ja sielu alempaan.

Kun Karitsa avasi toisen sinetin, esiin tuli tulipunainen hevonen, ja hevosen selässä istuvalle annettiin valta riistää rauha maan päältä ja panna ihmiset tappamaan toisiaan. Kun Karitsa avasi kolmannen sinetin, ilmestyi musta hevonen. Sen selässä istuvalla oli kädessään vaaka ja kuului ääni: ”Mitta vehnää denaarilla, ohraa kolme mittaa. Öljyyn ja viiniin älä koske.” Kun Karitsa avasi neljännen sinetin esiin laukkasi tuhkanharmaa hevonen, jonka selässä istuvan nimi oli Kuolema. Sen jäljessä tuli Tuonela. Ratsastajille annettiin valta neljänteen osaan maata, missä he saivat tappaa miekalla, nälällä, rutolla ja heittämällä villipetojen eteen.

Tulipunainen, musta ja tuhkanharmaa hevonen tarkoittavat Kristuksen voitokkaan vaiheen jälkeen seuranneita vähemmän kunniakkaita aikakausia sekä luonnollisessa että sielujen

maailmassa. Silloinkin vallitsi melko suotuisa ilmapiiri evankeliumin eteenpäin viemiselle, kuitenkin ilman Kristukselle ominaista puhtautta. Tuli sotia, nälänhätää, kulkutauteja ja hengellistä näköalattomuutta, jotka antoivat ko. aikakauden uskonelämälle tietyn ominaisvärin.

> *Kun Karitsa avasi viidennen sinetin, näin alttarin alla niiden sielut, jotka oli tapettu Jumalan sanan ja oman todistuksensa tähden. Ne huusivat kovalla äänellä: "Kuinka kauan kestää, Valtias, sinä Pyhä ja Tosi, ennen kuin lausut tuomiosi ja kostat meidän veremme maan asukkaille?" Silloin niille kullekin annettiin valkea vaate ja niitä kehotettiin odottamaan rauhassa vielä vähän aikaa, kunnes niitä ja niiden veljiä, niiden lailla surmattuja Jumalan palvelijoita, olisi täysi määrä. (Ilm. 6: 9-11)*

”Alttarin alla” tarkoittaa alempaa Jerusalemia, joka on kuin taivaallisen Temppelin esipiha Paratiisissa. Marttyyrit eli Kristuksen ”veritodistajat” pääsivät sinne. Ylemmässä Jerusalemissa oli Temppeli (6. taivaassa), ja sen yläpuolella Kaikkeinpyhin (7. taivaassa), jossa Kristuksen valtaistuin. Marttyyrit oli tapettu maan päällä heidän uskonsa tähden, minkä johdosta heidän sielunsa saivat erityiskohtelun Paratiisissa. He odottivat kärsimättömästi Herran päivän tuloa, jolloin he muuttuisivat Kristuksen kaltaisuuteen. Heitä kuitenkin kehotettiin vielä odottamaan, kunnes niiden lailla surmattuja Jumalan palvelijoita olisi täysi määrä. Tämä tarkoittaa, että vielä lopun aikanakin ihmisiä kuolee Kristuksen veritodistajina.

> *Minä näin, kuinka Karitsa avasi kuudennen sinetin. Maa järkkyi ja vavahteli, aurinko pimeni mustaksi kuin suruvaate, ja kuu muuttui kauttaaltaan verenpunaiseksi. Taivaan tähdet putosivat maahan, niin kuin viikunat varisevat puusta myrskyn sitä ravistellessa. (Ilm. 6: 12-13)*

Luonnollisen maan puolella tapahtui suuria luonnon mullistuksia. ”Taivas hävisi näkyvistä kuin kirja, joka kääritään kokoon, ja kaikki vuoret ja saaret siirtyivät paikoiltaan.” Kaikki ihmiset piiloutuivat luoliin ja vuorten välisiin laaksoihin ja tahtoivat kuolla. Kristuksen paluu tarkoittaa maailmalle tuomiota ja suurta vihan päivää. Vanha maailma tuhoutuu. Tuhatvuotinen valtakunta perustetaan nykyisen maailman paikalle, mutta toisentyyppiselle aineelliselle perustalle. Ainoastaan Kristuksen uskolliset seuraajat pääsevät sinne ylösnousemuksen kautta.

Ne sielut, jotka eivät pääse mukaan ensimmäiseen ylösnousemukseen, eivät kuole, vaan he jäävät asumaan sielujen maailmaan. Samanaikaisesti Tuhatvuotisen valtakunnan kanssa elämä siis jatkuu vielä sielujen maailman puolella ja sinne jää vielä potentiaalista Kristuksen kansaa. Ensimmäisen ylösoton jälkeenkin on siis vielä mahdollista pelastua, mutta se tulee olemaan huomattavasti vaikeampi tie.

Sitten siirrytään takaisin lukuun 7, jossa nähdään ensimmäisessä ylösotossa pelastuneiden joukko. Sitä ennen enkeli huusi kovalla äänellä neljälle muulle enkelille, joille oli annettu valta hävittää maata ja merta:

> *"Älkää hävittäkö maata, älkää merta älkääkä puita, ennen kuin olemme painaneet sinetin meidän Jumalamme palvelijoiden otsaan." Minä kuulin myös sinetillä merkittävien määrän. Sinetin sai sataneljäkymmentäneljätuhatta, ja heitä oli kaikista Israelin heimoista. (Ilm. 7: 3-4)*

Tämä liittyy Jumalan lupaukseen yhdistää kaikki Israelin 12 heimoa jälleen yhdeksi kansakunnaksi. Se tapahtuu varsinaisesti Tuhatvuotisen valtakunnan aikana, mutta tässä

nähdään eri heimojen etujoukko. Kustakin heimosta pelastuu tässä vaiheessa kaksitoistatuhatta ihmistä. Myöhemmin pelastuvien israelilaisten määrä on suurempi. Joka tapauksessa on tärkeää, että he ovat edustettuna niiden ihmisten joukossa, jotka tässä vaiheessa valmistautuvat ylösottoon, sillä he ovat Kristuksen prioriteettilistalla ensimmäisinä. Muut kansakunnat eivät ole vähempiarvoisia, mutta he tulevat israelilaisten perässä.

Ensimmäinen ylösnousemus

Sitten Johannes näki israelilaisten ja muiden kansojen uskovien suuren joukon ylistämässä Jumalaa.

> *Tämän jälkeen näin suuren kansanjoukon, niin suuren, ettei kukaan kyennyt sitä laskemaan. Siinä oli ihmisiä kaikista maista, kaikista kansoista ja heimoista, ja he puhuivat kaikkia kieliä. He seisoivat valtaistuimen ja Karitsan edessä yllään valkeat vaatteet ja kädessään palmunoksa ja huusivat kovalla äänellä: ”Pelastuksen tuo meidän Jumalamme, hän, joka istuu valtaistuimella, hän ja Karitsa!” (Ilm. 7:9-10)*

Eräs vanhimmista kertoi Johannekselle, keitä nämä valkeavaatteiset ovat:

> *”Nämä ovat päässeet suuresta ahdingosta. He ovat pesseet vaatteensa ja valkaisseet ne Karitsan veressä. Sen tähden he ovat Jumalan valtaistuimen edessä ja palvelevat häntä hänen pyhäkössään päivin ja öin, ja hän, joka istuu valtaistuimella, on levittänyt telttansa heidän ylleen. Nälkä ei heitä enää vaivaa, ei jano, enää ei heitä polta aurinko eikä paahtava helle. Karitsa, joka on valtaistuimen edessä, kaitsee heitä ja vie heidät elämän veden lähteille, ja Jumala pyyhkii heidän silmistään kaikki kyyneleet.” (Ilm. 7: 14-17)*

Tässä on tapahtunut ensimmäinen ylösnousemus. Ylösnousseet ovat päässeet suuresta ahdingosta ja he ”hallitsevat” Kristuksen kanssa tuhat vuotta. Heihin ei kuolemalla ole enää koskaan valtaa, vaan he elävät iankaikkisesti. Tässä yhteydessä hypätään hetkeksi lukuun 20, jossa mainitaan ensimmäisestä ylösotosta seuraavaa:

> *Minä näin valtaistuimia, ja niille, jotka asettuivat istuimille, annettiin tuomiovalta. Minä näin niiden sielut, jotka oli mestattu Jeesuksen todistuksen ja Jumalan sanan tähden, niiden, jotka eivät olleet kumartaneet petoa eivätkä sen kuvaa eivätkä olleet ottaneet sen merkkiä otsaansa eivätkä käteensä. He heräsivät eloon ja hallitsivat yhdessä Kristuksen kanssa tuhat vuotta. Muut kuolleet eivät heränneet eloon, ennen kuin tuhat vuotta oli täyttynyt. Tämä on ensimmäinen ylösnousemus. Autuaita ja pyhiä ovat ne, jotka pääsevät osallisiksi ensimmäisestä ylösnousemuksesta! Heihin ei toisella kuolemalla ole valtaa, vaan he ovat Jumalan ja Kristuksen pappeja ja hallitsevat Kristuksen kanssa tuhat vuotta. (Ilm. 20: 4-5)*

Tässäkin kohdassa, samoin kuin kuudennen luvun yhdeksännessä jakeessa mainitaan marttyyrit, jotka on mestattu uskonsa tähden. Kyseessä täytyy olla sama Kristuksen paluuta innokkaasti odottanut ihmissielujen joukko, joka nyt sai kokea täyttymyksen odotukselleen. He olivat niitä, jotka ”alttarin alla” olivat jatkuvasti muistuttaneet Kristusta heille annetuista ylösnousemuslupauksista. Todennäköisesti tuo käsite ”alttarin alla” tarkoittaa sielullisen Paratiisin keskellä olevaa Jerusalemin kaupunkia. Uskon kuitenkin, että kaikki ensimmäiseen ylösnousemukseen pääsevät eivät ole Kristuksen tähden surmattuja. Luultavasti kaikki ne, jotka pääsevät luonnollisen kuolemansa jälkeen sielujen maailman Paratiisiin, pääsevät mukaan ensimmäiseen ylösnousemukseen. Heidän lisäkseen ylösottoon liittyvät luonnollisen maailman puolella vielä elävät Kristuksen omat.

Kristus huolehtii siitä, että jokainen osa ihmisestä puhdistetaan ja lopulta löytää kotimaailmansa. Silloin ihminen eheytyy lopullisesti. Tämä tapahtuu Tuhatvuotisen valtakunnan perustamisen yhteydessä. Todennäköisesti silloin koko alempi Paratiisi nostetaan taivaankannen yläpuolelle ja ruumiin maailma perustetaan taivaankannen yläpintaan, valon puolelle. Tällöin henki, sielu ja ruumis saavuttavat lopullisen kirkkauden tason ja ne asetetaan oikeaan järjestykseen, henki ylimpänä, sielu keskellä ja ruumis alimpana.

Sielujen maailman lopun tarina (luvut 8 – 11)

Samanaikaisesti Tuhatvuotisen valtakunnan kanssa elämä jatkuu sielujen maailmassa niiden sielujen osalta, jotka eivät pääse mukaan suureen ylösnousemukseen. Kristus etsii eksyneitä lampaitaan ja tahtoo pelastaa heidät vielä silloinkin. Pelastuksen kohteena ovat ihmissielut, jotka olivat joskus eläneet luonnollisessa maailmassa, mutta eivät olleet siellä kohdanneet Kristusta. Heidän joukossaan oli vielä edeltä valittujakin. Nyt heille annetaan toinen mahdollisuus suoraan sielujen maailmasta, johon Kristus lähettää evankeliumin sanansaattajia.

Tuhatvuotisen valtakunnan lopun lähestyessä käynnistyvät Jumalan vihan vitsaukset sielujen maailmassa. Suurin vitsaus on se, että Saatana päästetään vielä hetkeksi irti. Ihmissielut joutuvat pakenemaan entisiltä asuinpaikoiltaan ja hakeutumaan Kristuksen merkitsemään turvapaikkaan sielujen ylämaailmassa. Saatana ryhtyy ajamaan heitä takaa. Vitsauksilla tai Saatanan käynnistämällä sodalla ei ole kuitenkaan enää mitään vaikutusta Tuhatvuotisen valtakunnan pelastettuihin.

Sielujen maailman sota päättyy Kristuksen voittoon ja Saatanan täydelliseen tappioon. Sen seurauksena Saatana heitetään tuliseen järveen yhdessä niiden kanssa, jotka tuomitaan samaan rangaistukseen viimeisellä tuomiolla. Monet kuitenkin saavat osakseen Kristuksen armon viimeisellä tuomiolla ja heidät liitetään pyhien joukkoon. Kertomus päättyy Kristuksen omien toiseen ylösnousemukseen.

Seitsemäs sinetti

> *Kun Karitsa avasi seitsemännen sinetin, taivaassa syntyi hiljaisuus, ja sitä kesti puolen tunnin verran. Minä näin, kuinka niille seitsemälle enkelille, jotka seisoivat Jumalan edessä, annettiin seitsemän torvea. Vielä tuli yksi enkeli, joka asettui alttarin ääreen kädessään kultainen suitsutusastia. Hänelle annettiin paljon suitsuketta, jotta hän valtaistuimen edessä olevalla kultaisella alttarilla liittäisi suitsutusuhrin kaikkien pyhien rukouksiin. Niin nousi suitsutuksen savu enkelin kädestä Jumalan eteen yhdessä pyhiltä tulevien rukousten kanssa. Enkeli otti suitsutusastian, täytti sen alttarin tulella ja sinkosi tulen alas maan päälle, ja ukkonen jylisi, salamat leimusivat ja maa järähteli. (Ilm. 8: 1-5)*

Seitsemäs sinetti käynnistää sielujen maailman lopun tapahtumat. Tätä seuranneet seitsemän pasuunan törähdystä ovat merkkinä seitsemälle vitsaukselle, jotka kohdistuvat sielujen maailmaan. ”Maa” tarkoittaa tässä yhteydessä alkuperäistä näkymätöntä maata, josta voidaan käyttää myös nimitystä sielujen alamaailma, koska sielläkin on vielä sieluja. Kuvaukset ovat sotaisia, mistä voidaan päätellä, että ajankohta on Tuhatvuotisen valtakunnan ajan päätösvaihe, vaivanaika ja loppusota. Sielläkin koetaan siis vaivanaika ja loppusota aivan samoin kuin luonnollisen maailman lopussa koetaan.

Ilmestyskirjan kertomus ajoittuu Tuhatvuotisen valtakunnan aikaan, sen loppupuolelle. Se koskee kaikkia vielä sielujen maailmassa olevia ihmissieluja. Heille kuuluu vielä viimeisen kerran Kristuksen kutsu pelastukseen. Monet ottavat tämän kutsun vastaan ja lähtevät hakemaan pelastusta sielujen ylämaailmasta, 2. taivaasta, jonne Kristus on perustanut turvapaikan. Valtavat määrät sieluja on kerääntynyt sinne, kun Saatana Tuhatvuotisen valtakunnan ajan lopussa päästetään vapaaksi. Hän lähtee viimeiseen sotaan Kristusta ja Hänen perustamaa ihmissielujen turvapaikkaa vastaan.

Vitsaukset kertovat sielujen maailmalle langetetusta Jumalan tuomiosta. Ihmissielut, jotka siellä vielä ovat, joutuvat kohtaamaan nämä vitsaukset. Siellä on vielä paljon israelilaisia ja muiden kansojen sieluja, jotka haluavat tehdä kääntymyksen elämässään ja liittyä Kristukseen. He pyrkivät siirtymään sielujen ylämaailmaan löytääkseen sieltä turvan. Monien otsaan Jumala painaa ristinmuotoisen sinettinsä, joka suojelee heitä vitsauksilta. Monet, jotka epäröivät liian kauan, kuolevat Saatanan joukoille tarkoitettuihin vitsauksiin.

Neljä ensimmäistä merkkisoittoa

Johanneksen ilmestys jatkui. Kun ensimmäinen enkeli puhalsi torveensa, taivaalta iskeytyi maahan rakeita ja tulenlieskoja. Niiden seassa oli verta. Sen seurauksena kolmannes maasta paloi. Tässä taivaalla tarkoitetaan todennäköisesti nk. 2. taivasta. Paratiisi (3. taivas) on jo tässä vaiheessa nostettu ylös taivaan kannen yläpuolelle, joten tämä 2. taivas, josta käytetään nimitystä Tuonela (isolla alkukirjaimella), on ylin taivaantaso taivaankannen alapuolella. Siellä ovat lumen ja rakeiden varastot, jotka on talletettu ahdingon ajaksi, sodan ja taistelun päiväksi. (Job. 38: 23) Nyt on siis aika ottaa ne käyttöön. Lumi, rakeet ja salamat heitetään Saatanan joukkojen niskaan ja niiden sielujen tuhoksi, jotka eivät lähteneet ajoissa liikkeelle pelastusta hakemaan.

Kun toinen enkeli puhalsi torveensa, näkymättömään mereen syöksyi jokin liekehtivän vuoren kaltainen. Tämän seurauksena kolmannes meren eläimistä tuhoutui. Luultavasti ”eläimillä” tarkoitetaan tässä niitä sieluja, jotka jäivät Saatanan maille liian pitkäksi aikaa. Kun kolmas enkeli puhalsi torveensa, taivaalta putosi maahan suuri palava tähti. Sen seurauksena kolmannes vesistä muuttui myrkylliseksi ja monet sielut kuolivat juotuaan tätä vettä. Kun neljäs enkeli puhalsi torveensa kolmannes auringosta, kuusta ja tähdistä menetti valaisuvoimansa. Päivä menetti kolmannekseen valostaan ja yö synkkeni entisestään. Pimeyden lisääntyminen johtui siitä, että taivaankannen aukkokohdat päästivät yhä heikommin taivaallista valoa sielujen maailmaan. Nämä kaikki olivat vitsauksia, jotka sielujen maailma joutuu kohtaamaan.

Viides merkkisoitto

Tämä oli kuitenkin vasta alkusoittoa sille, mitä myöhemmin tapahtui Johanneksen näyssä.

> *Viides enkeli puhalsi torveensa. Silloin minä näin, että taivaasta oli pudonnut maahan tähti. Sille annettiin syvyyden kuilun avain, ja se avasi tuon syvyyteen vievän kuilun. Kuilusta nousi savua kuin suuresta uunista, ja savu pimensi auringon ja ilman. Savusta levisi maan päälle heinäsirkkoja, ja niille annettiin sama valta kuin on skorpioneilla maan päällä. Niille sanottiin, etteivät ne saa vahingoittaa kedon ruohoa eivätkä mitään muutakaan vihantaa eivätkä yhtään puuta, vaan ainoastaan niitä ihmisiä, joilla ei ole otsassaan Jumalan sinettiä. Heitäkään ne eivät saaneet tappaa, ainoastaan piinata viiden kuukauden ajan. Tuska, jonka ne ihmiselle tuottavat, on samanlainen kuin skorpionin piston tuottama. (Ilm. 9: 15)*

Taivaasta pudonneelle tähdelle annettiin ”syvyyden kuilun avain, ja se avasi syvyyteen vievän kuilun”. Jos jälleen hyppäämme lukuun 20, huomaamme, että Saatana oli ollut syvyyden kuilussa vangittuna tuhat vuotta, mutta sen jälkeen se tuli päästää irti vähäksi aikaa.

> *Minä näin, kuinka taivaasta tuli alas enkeli, jolla oli kädessään syvyyden avain ja isot kahleet. Hän otti kiinni lohikäärmeen, tuon muinaisaikojen käärmeen, jonka nimet ovat Paholainen ja Saatana, ja pani sen kahleisiin tuhanneksi vuodeksi, syöksi sen syvyyteen ja lukitsi ja sinetöi sen jäljestä syvyyden oven. Enää ei käärme saa johtaa kansoja harhaan, ennen kuin tuhat vuotta on tullut täyteen. Sitten se on päästettävä irti vähäksi aikaa. (Ilm. 20: 1-3)*

Saatana tullaan siis päästämään vapaaksi syvyyden vankilastaan Tuhatvuotisen valtakunnan ajan lopussa. Silloin Saatana lähettää sotajoukkonsa pelastusta hakevien ihmissielujen perään. Heinäsirkat, joilla on kyky pistää sieluja, tarkoittavat Saatanan sotajoukkoja. Kuitenkaan niille ei anneta valtaa haavoittaa niitä sieluja, joilla on otsassaan Jumalan sinetti. Muitakaan he eivät saa tappaa, vaan vain piinata. Heinäsirkoista annetaan vielä tarkempi kuvaus.

> *Heinäsirkat olivat näöltään kuin taisteluun varustettuja hevosia. Niillä oli päässään kullalta kimaltavat seppeleet, niiden kasvot olivat kuin ihmisen kasvot, ja niillä oli naisen tukan kaltainen tukka. Niiden hampaat olivat kuin leijonan hampaat, ja niillä oli rintapanssarit, jotka olivat kuin rautaa. Niiden siivistä lähti samanlainen jyminä kuin sotavaunuista, joita monet hevoset täyttä laukkaa vetävät taisteluun. (Ilm. 9: 7-9)*

Kuudes merkkisoitto

Sitten Johannes näki, miten kuudes enkeli puhalsi torveen ja Saatanan ratsujoukot päästettiin irti.

> *Kuudes enkeli puhalsi torveensa. Silloin kuulin, kuinka Jumalan edessä olevan kultaisen alttarin sarvista tuli ääni, joka sanoi kuudennelle torveaan soittaneelle enkelille: "Päästä irti ne neljä enkeliä, jotka ovat kahleissa suuren Eufratvirran rannalla." Niin päästettiin irti nämä neljä enkeliä, jotka olivat valmiina tätä tuntia, päivää, kuukautta ja vuotta varten: niiden oli määrä surmata kolmannes ihmiskunnasta. Niillä oli ratsuväkeä kaksikymmentätuhatta kertaa kymmenentuhatta sotilasta; minä kuulin joukkojen lukumäärän. Tällaisia olivat näyssäni ratsut ja ratsastajat: niillä oli tulipunaiset, savunsiniset ja rikinkeltaiset rintapanssarit, ja hevosilla oli kuin leijonan pää ja niiden suusta suitsi tulta, savua ja rikin katkua. Näihin kolmeen vitsaukseen - tuleen, savuun ja rikin katkuun, jotka suitsivat hevosten suusta - kuoli kolmannes ihmiskuntaa. (Ilm. 9: 13-18)*

Saatanan ratsujoukot olivat olleet kahleissa Eufrat-virran rannalla, mikä tarkoittaa Babylonia, Saatanan asuinpaikkaa näkymättömän meren rannalla. Siellä Saatanan enkeliruhtinaat olivat koonneet valtavan armeijan, joka nyt päästetään vapaaksi sielujen maailmassa. Kolmannes sielujen maailman ihmissieluista kuolee. Silti, vaikka vitsaukset ovat näin massiiviset, 9. luvun lopussa sanotaan, että kaikki sielut eivät kuitenkaan käänny Jumalan puoleen, vaan jatkavat synnillistä elämäänsä.

Sitten Johannes näki Jumalan enkelin, joka tuli taivaasta. Kädessään tällä enkelillä oli pieni avattu kirjakäärö.

> *Enkeli, jonka näin seisovan meren ja maan päällä, kohotti oikean kätensä taivasta kohti ja vannoi hänen nimeensä, joka elää aina ja ikuisesti, hänen, joka on luonut taivaan, maan ja meren ja kaiken mitä niissä on. Hän vannoi: "Aika on lopussa. Kun tulee päivä, jolloin seitsemäs enkeli kohottaa torvensa ja puhaltaa, on Jumalan salattu suunnitelma viety päätökseen, sen mukaisesti kuin hän on palvelijoilleen profeetoille ilmoittanut." (Ilm. 10: 5-7)*

Mahdollisesti kirjakäärö enkelin kädessä oli sama kuin se, joka aikaisemmin oli ollut Kristuksen kädessä ja jonka sinettejä Kristus avasi. Joka tapauksessa enkeli kehotti Johannesta syömään kirjakäärön. Johannes söi sen ja se maistui makealta kuin hunaja mutta vatsassa se karvasteli. Hänelle sanottiin:

> *Minulle sanottiin: "Vieläkin sinun tulee ennustaa, miten käy maailman kansoille, maille, kielille ja kuninkaille." (Ilm. 10: 11)*

Ei ole vaikea arvata kirjakäärön kirjoituksen aihepiiriä. Todennäköisesti se ennusti Saatanan tuhoa ja Kristuksen lopullista voittoa. Kuitenkin se saattoi sisältää yksityiskohtia, joita ei paljasteta.

Sen jälkeen Johannekselle annettiin mittakeppi, jolla hänen tuli mitata temppelin koko. Temppeli kuvataan taivaalliseksi temppeliksi, jonka uskovat saavat periä taistelujen jälkeen. Mittakeppi ei tarkoita tavanomaista mittaa, vaan ihmismittaa. Koko temppeli tulee koostumaan pelastuneista ihmisistä, elävistä temppelikivistä.

Vielä 11. luvussa puhutaan kahdesta todistajasta, jotka herätetään todistamaan Kristuksesta kolmen ja puolen vuoden ajaksi. Sitten syvyydestä nousee peto, joka tappaa heidät, mutta he nousevat takaisin elämään ja heidät nostetaan taivaaseen. Samalla hetkellä tulee ankara maanjäristys, jossa seitsemäntuhatta sielua saa surmansa. ”Muut kauhistuvat ja taipuvat kunnioittamaan taivaan Jumalaa”.

Saatanan tappio on kerrottu selkeästi Ilmestyskirjan 20. luvussa:

> *Kun tuhat vuotta tulee täyteen, päästetään Saatana vankilastaan, ja se lähtee liikkeelle, kiertää maan neljä kolkkaa ja johtaa kansat harhaan. Se eksyttää niin Gogin kuin Magogin ja kokoaa kansat sotaan, ja joukkoja on kuin meren rannalla hiekkaa. Ne nousevat maan tasangolle ja saartavat pyhien leirin ja rakastetun kaupungin. Mutta taivaasta iskee tuli, ja se tuhoaa ne kaikki. Saatana, noiden kansojen eksyttäjä, heitetään samaan rikinkatkuiseen, tuliseen järveen kuin peto ja väärä profeetta, ja siellä niitä kidutetaan yötä päivää, aina ja ikuisesti. (Ilm. 20: 7-10)*

Sielujen maailmassa tullaan siis käymään samanlainen loppusota kuin näkyvässä maailmassa ennen Jeesuksen toista tulemusta. Näkyvän maailman puoleinen sota on kuva myöhemmin käytävästä sielujen maailman loppusodasta.

Seitsemäs merkkisoitto

Sitten seitsemäs enkeli puhalsi torveensa:

> *Seitsemäs enkeli puhalsi torveensa. Taivaassa kajahti monien äänten huuto: ”Koko maailman kuninkuus on nyt tullut meidän Herrallemme ja hänen Voidellulleen. Hän on hallitseva aina ja ikuisesti.” Silloin ne kaksikymmentäneljä vanhinta, jotka istuivat Jumalan edessä valtaistuimillaan, lankesivat kasvoilleen ja osoittivat Jumalalle kunnioitustaan sanoen: ”Me kiitämme sinua, Herra Jumala,*

> *Kaikkivaltias, sinua, joka olet ja joka olit! Sinä panit liikkeelle suuren voimasi ja otit käsiisi kuninkuuden. Kansat ovat vihan vallassa, mutta nyt on sinun vihasi hetki. On tullut kuolleiden tuomion aika, aika palkita profeetat, sinun palvelijasi, ja kaikki pyhät ja kaikki, jotka kunnioittavat sinun nimeäsi, pienet ja suuret. On aika tuhota ne, jotka tuhoavat maata. (Ilm. 11: 15-18)*

Seitsemäs merkkisoitto puhalletaan merkiksi lopullisesta voitosta Saatanasta. Sitä seuraa viimeinen tuomio. Jälleen hyppäämme 20. lukuun, joka antaa siitä tarkemman kuvauksen:

> *Minä näin suuren valkean valtaistuimen ja sen, joka sillä istuu. Hänen kasvojensa edestä pakenivat maa ja taivas, eikä niistä jäänyt jälkeäkään. Näin myös kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä. Kirjat avattiin, avattiin myös elämän kirja, ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli merkitty, kukin tekojensa mukaan. Meri antoi kuolleensa, Kuolema ja Tuonela antoivat kuolleensa, ja kaikki heidät tuomittiin tekojensa mukaan. Kuolema ja Tuonela heitettiin tuliseen järveen. Tämä on toinen kuolema: tulinen järvi. Jokainen, jonka nimeä ei löytynyt elämän kirjasta, heitettiin tuohon tuliseen järveen. (Ilm. 20: 11-15)*

Luultavasti kaikki ihmissielut kuolevat sielujen maailman loppusodassa. Kaikki heidät kuitenkin herätetään suureen oikeudenkäyntiin, jota kutsutaan viimeiseksi tuomioksi. Silloin ihmiset tuomitaan niiden muistiinpanojen mukaan, mitä enkelit ovat heistä ja heidän teoistaan kirjoittaneet. Toiset pelastuvat, toiset joutuvat kadotukseen. Pelastuneet kokevat suuren muutoksen, kun heidät nostetaan ylös samalla tavalla kuin aikaisemmin pelastuneet. Tämä on toinen ylösnousemus.

Viimeisen tuomion jälkeen kaikki pelastuneet kootaan yhteen taivaissa, taivaalliseen Jerusalemiin. Temppelin kaikki väliverhot poistetaan, kun ihmiset tulevat sinne viettämään juhlaa. Sen jälkeen se osa sielujen maailmasta, mikä oli jäänyt taivaankannen alapuolelle, puhdistetaan kaikesta saastaisuudesta.

> *Taivaassa avattiin Jumalan temppeli, niin että temppelissä oleva liitonarkku voitiin nähdä. Salamat leimusivat, ukkonen jylisi, maa järähteli ja raemyrsky riehui. (Ilm. 11: 19)*

Uusi taivas ja uusi maa (luvut 21- 22)

Viimeinen tuomio tapahtuu Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen. Näin ollen se, mitä Johannes kertoo tästä eteenpäin, ei koske enää Tuhatvuotista valtakuntaa, vaan uutta maata ja uusia taivaita. Astutaan siis 8. päivän todellisuuteen. Pelastus- ja puhdistustehtävänsä täytettyään Kristus luovuttaa ylimmän vallan takaisin Isälle. (1. Kor. 15: 28) Kuitenkin Pojan asema ja tehtävä kansansa Kuninkaana ja Ylipappina jatkuu. Niinpä Kristus istuu edelleen valtaistuimella Isänsä oikealle puolella. Hän hallitsee ikuisesti kansaansa, jonka Hän on verellään ostanut.

Ilmestyskirjan luku 21 alkaa näin:

> *Minä näin uuden taivaan ja uuden maan. Ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa olivat kadonneet, eikä merta ollut enää. Näin, kuinka pyhä kaupunki, uusi Jerusalem, laskeutui taivaasta Jumalan luota juhla-asuisena, niin kuin morsian, joka on kaunistettu sulhasta varten. Ja minä kuulin valtaistuimen luota voimakkaan äänen, joka sanoi: "Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän*

> *pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyyneleen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut." (Ilm. 21: 1- 4)*

Nyt koko näkymätön luomakunta on puhdistettu ja uudistettu. Kaikki on täynnä puhtautta ja kirkkautta. Uusi maa on asetettu samanlaiseen kirkkauden tilaan, missä alkuperäinen näkymätön maa alkujaan oli. Uusi Jerusalem laskeutuu alas juhla-asuisena kuin morsian sulhaselleen. Uusi Jerusalem tarkoittaa sekä ensimmäisessä että toisessa ylösnousemuksessa pelastuneita ihmisiä. Sulhanen, Jeesus Kristus, odottaa ylpeänä morsiantaan, jossa ei ole tahraa eikä ryppyä. Uusi Jerusalem, Hänen puhdistettu kansansa, laskeutuu paikoilleen uudistettuun maahan, sen Siionin vuorelle. Vanha taivaankansi häviää tai sulautuu uuteen maahan.

Ihmisillä on ruumis, sielu ja henki, tässä järjestyksessä. Jokainen niistä on eri taivaantasolla ja yhdistettynä Jumalan Pyhään Henkeen. Siinä tilassa ihminen on kykenevä elämään iankaikkisesti eikä hänen ruumiissaan ole mitään heikkouksia. Kaikki on kirkastettua, puhdasta ja Pyhän Hengen voimaannuttamaa. Se mikä on ylhäällä, on yhdistetty siihen, mikä on alhaalla. Sekä yläpuolinen että alapuolinen loistavat samanlaista Kristuksen kirkkautta.

> *Yksi niistä seitsemästä enkelistä, joilla oli seitsemässä maljassaan seitsemän viimeistä vitsausta, tuli luokseni ja puhui minulle. Hän sanoi: "Tule, minä näytän sinulle morsiamen, Karitsan vaimon." Henki valtasi minut, ja enkeli vei minut suurelle ja korkealle vuorelle ja näytti minulle pyhän kaupungin, Jerusalemin, joka laskeutui taivaasta, Jumalan luota. Se loisti Jumalan kirkkautta, se säihkyi kuin kallein jalokivi, kuin kristallinkirkas jaspis. Sitä ympäröi suuri ja korkea muuri, jossa oli kaksitoista porttia, ja niitä vartioi kaksitoista enkeliä. Portteihin oli hakattu Israelin kahdentoista heimon nimet. Idän puolella oli kolme porttia, pohjoisessa kolme, etelässä kolme ja lännessä kolme porttia. Kaupungin muurissa oli kaksitoista peruskiveä, ja niissä oli kaksitoista nimeä, Karitsan kahdentoista apostolin nimet. Enkelillä, joka minulle puhui, oli kultainen mittakeppi kaupungin sekä sen porttien ja muurin mittaamista varten. (Ilm. 21: 9-15)*

Jerusalemin portteihin on hakattu Israelin kahdentoista heimon nimet ja peruskiviin kahdentoista apostolin nimet. Näin Vanha ja Uusi testamentti yhdistyvät ja saavat täyttymyksensä siinä kaupungissa ja sen temppelissä. Temppelirakennusta kaupungissa ei kuitenkaan ole, sillä Kristus itse ja kaupungin asukkaat muodostavat temppelin. Näkeminen siellä ei perustu auringon valoon, vaan Kristuksen valoon. Johannes lisää vielä:

> *Temppeliä en kaupungissa nähnyt, sillä sen temppelinä on Herra Jumala, Kaikkivaltias, hän ja Karitsa. Kaupunki ei myöskään tarvitse valokseen aurinkoa eikä kuuta, sillä Jumalan kirkkaus valaisee sen, ja sen lamppuna on Karitsa. Kansat kulkevat sen valossa, ja maailman kuninkaat tuovat sinne mahtinsa kaiken loiston. (Ilm. 21: 22-24)*

Sitten Johannes näki Jumalan ja Karitsan valtaistuimen, jonka alta virtasivat elämän veden virrat.

> *Enkeli näytti minulle elämän veden virran, joka kristallinkirkkaana kumpuaa Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta. Kaupungin valtakadulla, virran haarojen keskellä kasvoi elämän puu. Puu antaa vuodessa kahdettoista hedelmät, uuden sadon kerran kuukaudessa, ja sen lehdistä kansat saavat terveyden. Mikään ei enää ole kirouksen kahleissa. Kaupungissa on Jumalan ja Karitsan valtaistuin, ja kaikki*

> *palvelevat Jumalaa. He saavat nähdä hänen kasvonsa, ja heidän otsassaan on hänen nimensä. Yötä ei enää ole, eivätkä he tarvitse lampun tai auringon valoa, sillä Herra Jumala on heidän valonsa. He hallitsevat kuninkaina aina ja ikuisesti. (Ilm. 22:1-5)*

Näin luomakunta ja sen elämä asetetaan ennalleen sellaiseksi kuin ne alkujaan olivat. Ihmiskunta saa elää onnellisena nauttien kaikista Jumalan siunauksista hamaan ikuisuuteen asti.

2.7 YHTEENVETO – UUSI TESTAMENTTI

Lähes kaikissa Uuden testamentin kirjoissa voidaan nähdä viittauksia asioihin, jotka liittyvät iankaikkiseen menneisyyteen tai tulevaisuuteen tai ylipäänsä näkymättömään luomakuntaan. Erityisen paljon näitä viittauksia nähdään Ilmestyskirjassa, josta suurin osa on suoraa kerrontaa iankaikkisesta menneisyydestä tai tulevaisuudesta. Myös Paavalin kirjeissä seurakunnille, Heprealaiskirjeessä, Pietarin kirjeissä ja Jeesuksen omissa opetuksissa, jotka on koottu Uuden testamentin evankeliumeissa, on paljon viittauksia näkymättömään luomakuntaan.

Näistä Uuden testamentin viittauksista yhteen sovittamalla lopputuloksena hahmottuu Kristuksen ja ihmisen tarina, joka alkaa iankaikkisesta menneisyydestä ja päättyy iankaikkiseen tulevaisuuteen. Monissa puheissaan Jeesus itse ilmoittautui tuon menneisyyden ja tulevaisuuden tarinan keskushahmoksi. Kristus ja ihminen ovat aina kuuluneet yhteen kaikissa maailmoissa. Se, että Kristus tuli myös tähän maailmaan pelastamaan ihmisen, on osa iankaikkista tarinaa.

> *Näin sanoo Herra, Israelin kuningas ja sen lunastaja, Herra Sebaot: ”Minä olen ensimmäinen ja minä olen viimeinen, ei ole muuta Jumalaa kuin minä. Kuka on minun kaltaiseni? Antakoon äänensä kuulua ja kertokoon minulle, mitä on tapahtunut siitä alkaen, kun asetin paikalleen ikimuinaisen kansan! Hän esittäköön myös tulevat tapahtumat, tulevaiset hän kertokoon meille! Älkää säikähtäkö, älkää jääkö kauhun valtaan! Enkö ole jo aikoja sitten kertonut ja ilmoittanut näitä teille?” (Jes. 44: 6-8)*

Tärkeää on ymmärtää tarinan näyttämö, näkymätön luomakunta ja sen kerroksellinen rakenne. Alussa oli alkuperäinen näkymätön maa ja monet taivaantasot sen yläpuolella. Oli myös ihminen, jonka ruumis oli maassa, mutta jonka henkiolemuksen osat liittyivät eri taivaantasoille. Tärkeää on ymmärtää myös, miten alkuperäinen näkymätön luomakunta tuhoutui ja miten sen jälkeen Kristus ryhtyi valloittamaan takaisin näkymätöntä luomakuntaa ylhäältä alas puhdistaen ja ennalleen asettaen kaikki taivaantasot aina näkymättömään maahan asti. Juutalainen mystiikka puhuu näistä asioista ja Uuden testamentin kirjat, mm. Paavalin ja Pietarin kirjeet, tukevat niitä.

Kun tarina on näin saanut muodon, se voidaan jakaa osiin. Silloin huomataan, että Ilmestyskirja kattaa jo yksinkin monia tarinan osia. Sekä henkien/enkelien maailman että sielujen maailman tarinat, joissa Kristus taistelee ihmiskunnan henkien ja sielujen pelastamiseksi, on kerrottu Ilmestyskirjassa selkeämmin kuin missään muualla Raamatussa. Lopputuloksena syntyy suurenmoinen pelastustarina, joka on täynnä

monenlaista draamaa. Se käsittää monia aikakausia ja monia maailmoita ikään kuin näytelmän osien näyttämöinä.

Raamatussa on useita aikaa tarkoittavia sanoja. *Kronos* tarkoittaa tämän maailman aikaa, joka liittyy Jumalan ajalliseen pelastussuunnitelmaan. *Aion* tarkoittaa Jumalan iankaikkista aikaa, joka liittyy Jumalan iankaikkiseen pelastussuunnitelmaan. Se vastaa heprean kielen sanaa *olam*. Kuvan 4 suuri kaari kaiken yläpuolella tarkoittaa Jumalan iankaikkiseen pelastussuunnitelman mukaista pitkää aikakautta, joka alkaa näkymättömän luomakunnan luomisesta ja päättyy luomakunnan asettamiseen ennalleen alkuperäiseen tilaansa Saatanan aiheuttaman turmeluksen jälkeen. Siihen sisältyy Kristuksen ja ihmisen koko tarina.

Aion-sanaa voidaan käyttää myös Kuvan 4 pienemmistä kaarista suuren kaaren sisällä. Nekin ovat Jumalan määrittelemiä aikakausia. Myös Kronoksen sisällä on Jumalan iankaikkiseen pelastussuunnitelmaan liittyviä aikakausia. Merkittäviä hetkiä Khronos-aikakaudella kutsutaan *Kairos*-ajoiksi. Näitä ovat ennen kaikkea Kristuksen kaksi tuloa maailmaan. Kronos-ajassa mitattuina ne tapahtuvat 4000 vuotta ja 6000 vuotta Aadamin luomisesta. Mitä mahdollisesti oli tapahtunut tässä maailmassa ennen Aadamin luomista, sillä ei ole Jumalan pelastussuunnitelman kannalta suurta merkitystä. Kristuksen toista tulemista seuraa vielä Tuhatvuotisen valtakunnan aika ja sen jälkeen ”kahdeksas päivä”, joka vie Jumalan iankaikkisen pelastussuunnitelman lopulliseen päätökseen.

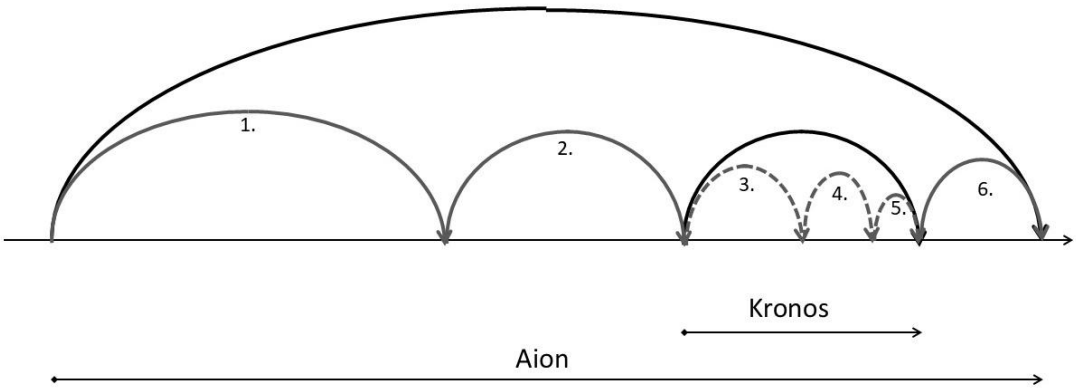

Kuva 4. Kristuksen ja ihmisen tarinaan liittyvät aikakaudet:

1. Näkymättömän luomakunnan luominen, turmeltuminen ja tuhoutuminen
2. Ylisten taivaiden puhdistukset ja taistelut henkien/enkelien maailmassa
3. Tapahtumat luonnollisessa ja sielujen maailmassa, jossa Kristuksen sovituskuoleman yhteydessä toteutettu ensimmäinen pelastusoperaatio
4. Luonnollisen maailman lopun aika, sielujen maailman toinen pelastusoperaatio ja ensimmäinen ylösotto
5. Tuhatvuotisen valtakunnan aika ja sielujen maailman kolmas pelastusoperaatio; viimeinen tuomio ja toinen ylösotto
6. Näkymättömän luomakunnan ennalleen asettaminen, Kristuksen ja Hänen morsiamensa häät ja iankaikkinen tulevaisuus.

Taulukossa 1 on esitetty Kristuksen ja ihmisen tarina ikään kuin kuusiosaisena näytelmänä. Taulukossa esitetään ne Uuden testamentin kohdat, joista näytelmän osien sisältö on parhaiten luettavissa. Mukana on myös eräitä viittauksia Vanhan testamentin puolelta, joita käsitellään myöhemmin. Taulukon jälkeen näytelmän osien sisältö kuvataan lyhyesti ikään kuin näytelmän ohjelmalehtisessä kerrottuna.

Taulukko 1. Kristuksen ja ihmisen tarina – näytelmä.

Näytelmän osa		Uuden testamentin viittauksia	Eräitä täydentäviä VT:n viittauksia
Osa 1.	Näkymättömän luomakunnan luominen, turmeltuminen ja tuhoutuminen	Kol. 1: 13-18, Hepr. 1: 2-5, 2Piet 2: 4; 3: 5-7	1Moos. 1: 1-2 Hes. 28: 13-19 Job 38: 4-11 Ps. 18
Osa 2.	Ylisten taivaiden puhdistukset ja taistelut henkien/ enkelien maailmassa	Ilm. 12 -19, Hepr. 1: 6 – 2: 2	1Moos. 1: 3 - 5 Jes. 49: 1-7 Job 38: 12 - 21 Ps. 17: 8-15 Ps. 110: 1-4
Osa 3.	Tapahtumat luonnollisessa ja sielujen maailmassa, jossa Kristuksen sovituskuoleman yhteydessä toteutettu ensimmäinen pelastusoperaatio	Joh. 1: 14 Fil. 2: 6-11 1Piet. 3: 18-19	Jes. 40 - 48 Jer. 31: 16-17; 31-33 Sak. 1 – 3 Ps. 107: 10-16
Osa 4.	Luonnollisen maailman lopun aika, sielujen maailman toinen pelastusoperaatio ja ensimmäinen ylösotto	Ilm. 4 – 7 1 Piet. 4: 6 Joh. 5: 25 Joh. 5: 28-29	Jes. 49:8 – 56:8 Jes. 60 - 62 Sak. 6 Ps. 107: 17- 22
Osa 5.	Tuhatvuotisen valtakunnan aika ja sielujen maailman kolmas pelastusoperaatio; viimeinen tuomio ja toinen ylösotto	Ilm. 8 – 11, Ilm. 20	Hes. 37: 15-28 Ps. 107: 23-30 Jes. 66: 18-21
Osa 6.	Näkymättömän luomakunnan ennalleen asettaminen, Kristuksen ja Hänen morsiamensa häät ja iankaikkinen tulevaisuus	Ilm. 21 - 22	Jes. 66: 22-24

Kristuksen ja ihmisen kuusiosaisen näytelmän sisältö lyhyesti

1. Osa. Kristus loi näkymättömän luomakunnan iankaikkisessa menneisyydessä yhdessä Isän ja Pyhän Hengen kanssa. Kaikki oli silloin täydellistä. Myös ihminen luotiin osana näkymätöntä luomakuntaa. Ruumiillisesti ihminen eli alkuperäisessä näkymättömässä maassa, mutta hänen henkiolemuksensa, joka koostui sieluista ja hengistä, asui maan yläpuolella olevilla taivaantasoilla. Ihmisruumiit, sielut ja henget muodostivat kuin yhtenäisiä ketjuja taivaan ylimpiin kerroksiin asti, joissa Jumala asui. Ihminen eli siunattua elämää paratiisimaisissa olosuhteissa. Kaikki oli tyyntä ja rauhallista, kunnes Saatana,

korkea-arvoinen enkeliruhtinas, ryhtyi rikkomaan Jumalan määräyksiä. Hän ylpistyi omasta kauneudestaan ja voimastaan ja alkoi sortaa alaisiaan. Rangaistukseksi hänet heitettiin alkuperäiseen maahan, mutta hänen kapinansa jatkui siellä. Hän vietteli maan ihmiset syntiin ja sai heidät lankeamaan. Niin heidän yhteytensä Jumalaan katkesi ja ihmiskunta joutui Saatanan valtaan.

Tässä vaiheessa Isä Jumala asetti Poikansa tehtävään, jonka tarkoituksena oli pelastaa Saatanan valtaan joutunut ihmiskunta ja koko luomakunta. Kaiken täytyi tapahtua kuitenkin laillisesti. Se tarkoitti, että Kristuksen tuli uhrata itsensä sovittaakseen ihmiskunnan synnit, koska vain Hänen verensä oli riittävä lunastusmaksu siihen. Jumala kuitenkin herättäisi Kristuksen kuolleista ja palkkioksi työstään Hänelle luvattiin koko sovitettu ihmiskunta ja luomakunta. Kristus ryhtyi pelastustehtäväänsä heti syntiinlankeemuksen tapahduttua. Hän tuli alkuperäiseen maahan, kuoli ja nousi ylös kuolleista. Sitten Isä Jumala voiteli Hänet ihmiskunnan Kuninkaaksi ja koko luomakunnan Pääksi. Kristukselle annettiin kaikki valta luomakunnassaan. Tämän jälkeen monet ihmiset irtaantuivat Saatanan valtapiiristä ja liittyivät Kristuksen kuningaskuntaan. Toiset kuitenkin epäröivät ja jäivät paikoilleen.

Saatana käytti kaiken oveluutensa estääkseen ihmisiä menemästä Kristuksen puolelle. Lisäksi hän pyrki viettelemään niitäkin, jotka olivat jo vaihtaneet puolta, saadakseen heidät uudelleen lankeamaan. Lopulta Saatana onnistui pelottelemaan ihmiset niin, että uusia ihmisiä ei enää siirtynyt Kristuksen puolelle, ja Kristus joutui luopumaan suuresta osasta niistäkin, jotka olivat jo solmineet liiton Hänen kanssaan. Silloin Kristus päätti lopettaa alkuperäisen maan hukuttamalla sen hengelliseen vesitulvaan. Hän itse antoi sen tapahtua, koska Hän ei halunnut Saatanan tekevän kokonaan loppua alkuperäisestä ihmiskunnasta. Tulvassa ihmiskunta kuoli – ei vain ruumiillisesti, vaan myös koko henkiolemuksensa puolesta. Kristus asettui luomakunnan ylimmille taivaantasoille, jotka olivat säilyneet puhtaina. Luonnollisesti Hän oli surullinen tapahtuneesta, mutta Hän ei aikonut luovuttaa peliä siihen.

2. Osa. Alkuperäisen näkymättömän luomakunnan tuhoutumisen jälkeen Saatana vahvisti asemiaan näkymättömän luomakunnan raunioilla. Hän asetti henkivaltojaan valvomaan niitä taivaantasoja, jotka olivat hänen hallinnassaan. Henkivallat olivat kuitenkin keskenään riitaisia eivätkä täysin ymmärtäneet, mitä oli tapahtumassa.

Se, mitä tapahtui alkuperäisessä näkymättömässä maassa, oli tietenkin suuri pettymys Kristukselle, mutta Hän ei aikonut luovuttaa. Yhdessä Isän Jumalan kanssa Hän laati jatkosuunnitelman ihmiskunnan pelastamiseksi. Sen mukaan Hän lähtisi pelastamaan luomakuntaa ja ihmiskuntaa ylimmältä saastuneelta taivaantasolta yksi kerrallaan alaspäin. Hän pelastaisi, puhdistaisi ja asettaisi kaiken ennalleen ensin kullakin taivaantasolla ja vasta viimeiseksi alkuperäisessä maassa.

Kun Kristus sitten tuli siihen maailmaan, mitä kutsutaan enkelien tai henkien maailmaksi, Hän aluksi herätti ihmishenget elämään. Heillä oli vaatteenaan kevyt ruumis, samanlainen kuin enkeleillä, ja muutenkin he elivät enkelimäistä elämää. Heidän maailmansa ei ollut puhdas, eivätkä he itsekään olleet puhtaita hengellisessä mielessä. Kristus suunnitteli toimittaa sovitusuhrin siellä henki-ihmisten puolesta ja samalla lunastaa kaikki ylimmät saastuneet taivaantasot lopullisesti itselleen.

Tällä välin Saatana oli havainnut, mitä Kristus oli tekemässä. Vastustaakseen Kristuksen suunnitelmaa, hän nousi itse henkien maailmaan taistellakseen Kristusta vastaan.

Oveluudellaan hän sai kaikki henki-ihmiset yhä tiukemmin valtaansa. Tällöin henki-ihmiset alkoivat huutaa Kristusta avuksi ahdinkoonsa.

Sitä juuri Kristus oli aikonutkin tehdä. Hän syntyi henki-ihmiseksi henkien/enkelien maailmaan uhratakseen itsensä henki-ihmisten puolesta. Saatanan joukot surmasivat Hänet, mutta Hän nousi ylös ja Hänen verensä tuli sovitukseksi henki-ihmisille. Jälleen monet pelastuivat ja pääsivät Kristuksen kautta Jumalan yhteyteen, mutta toiset pelkäsivät ja jäivät Saatanan valtapiiriin.

Sitten Saatana synnytti petoja henkien maailmaan, jotka pelästyttivät kaikki henki-ihmiset. Jopa nekin, jotka olivat jo ottaneet Kristuksen sovituksen vastaan, joutuivat pelon takia uudelleen Saatanan vaikutuspiiriin. Silloin Kristus päätti tuhota henkien maailman. Ainoastaan muutamat henki-ihmiset pelastuivat ylösoton kautta. Muut kuolivat, nekin, jotka olivat kuuluneet Kristukselle. Kuitenkin ne uudestisyntyneet henkiolemuksen osat, jotka olivat peräisin ylimmistä taivaista, voitiin pelastaa ja puhdistaa lopullisesti. Sen sijaan henkeä, joka eli vielä puhdistamattomassa maailmassa, Kristus ei voinut puhdistaa lopullisesti. Hänellä oli kuitenkin suunnitelma, miten Hän tulisi sen myöhemmin tekemään.

3. Osa. Puhdistaessaan henkien maailmaa Kristus laski kuolleet ihmishenget henkien maailmasta sielujen maailmaan. Siellä nämä henget liittyivät yhteen sielujensa kanssa. Sitten Hän loi taivaankannen henkien maailman ja sielujen maailman väliin suojaamaan ylempiä taivaita, ettei Saatana enää pääsisi nousemaan sinne.

Taivaankanteen Hän loi luonnollisen maailman ja luonnollisen ihmisen elämään sen päälle. Saatanan ei annettu nousta luonnolliseen maailmaan, mutta hänen sallittiin vaikuttaa ihmiseen sielun ja ruumiin kautta. Pian luomisen jälkeen Saatana sai aikaan sen, että luonnollinen ihminen lankesi syntiin. Sen jälkeen ihminen ajettiin pois Paratiisista ja elämä maan päällä muuttui raskaaksi. Kristus kuitenkin lupasi tulla ajallaan sovittamaan ihmisen synnit ja palauttamaan Paratiisin, jonka he menettivät.

Kristus teki ihmisen mieheksi ja naiseksi, jotka yhdessä synnyttäisivät ja kasvattaisivat jälkeläisiä. Ruumiin siemeneen, joka oli peräisin luonnollisesta miehestä ja naisesta, Kristus yhdisti sielujen maailmasta peräisin olevan sielun siemenen ja henkien maailmasta peräisin olevan hengen siemenen. Sielun siemenen Hän antoi kasvaa täysikasvuiseksi ihmisen sieluksi yhdessä ruumiin kanssa. Henki jäisi kuitenkin vielä kuolleeseen tilaan. Sen oli määrä uudestisyntyä, kun ihminen ottaisi vastaan Kristuksen sovituksen.

Etukäteen määrätyllä ajalla Kristus syntyi ihmiseksi luonnolliseen maailmaan täyttääkseen lupauksensa. Elämänsä aikana Hän opetti, paransi sairaita ja julisti Valtakunnan evankeliumia. Sitten Hänet surmattiin ristinpuulla ja Hänen verensä vuosi maahan. Siinä oli ihmiskunnan sovintoveri, johonka perustuen ihmiset saattoivat solmia uudenlaisen liittosuhteen Kristuksen kanssa. Pyhä Henki uudesti synnytti heidän henkensä ja jäi asumaan heihin ikään kuin liiton sinetiksi. Ruumiillisen kuolemansa jälkeen kaikkien uudestisyntyneiden sielut johdatettiin sielujen Paratiisiin ja henget nostettiin ylös henkien Paratiisiin.

Kristuksen kuolemaan liittyi myös erään toisen lupauksen täyttyminen, joka koski Hänen liittolaisiaan Vanhan testamentin ajalta. Kristus oli nimittäin luvannut, että kaikki ne, jotka uskoisivat Hänen lupaukseensa tulla maan päälle sovittamaan heidän syntinsä ja ojentaisivat elämänsä sen mukaan, Hän tulisi pelastamaan heti sovituskuolemansa jälkeen. Tämä heidän uskonsa laskettiin vanhurskaudeksi, minkä johdosta Kristus piti heitä liittolaisinaan.

Ennen tuloaan maailmaan Kristus oli järjestänyt niin, että Saatana oli koonnut kaikki Kristuksen Vanhan testamentin aikaiset liittolaiset tuonelan vankileireille. Paratiisi oli siis siinä vaiheessa tyhjä. Kristuksen liittolaissielut odottivat lupausten täyttymistä Saatanan vankiloissa.

Kun sitten Kristus ristinkuolemansa jälkeen heräsi sielujen maailman Paratiisissa, Hän muisti Saatanan vankiloissa viruvat liittolaisensa. Hän pukeutui sota-asuun ja suuntasi kulkunsa syvälle tuonelaan. Hän meni ja murskasi pronssiovet ja rautasalvat, jotka olivat pidätelleen sieluja, ja päästi heidät vapauteen. Koska nyt sovitus oli jo tapahtunut, Hän saattoi esittää evankeliuminsa heille. Ne, jotka ottivat sen vastaan, pelastuivat ja uudestisyntyivät. Heidät Kristus vei henkilökohtaisesti sielujen Paratiisiin, josta heidän henkensä nousi ylempään, henkien Paratiisiin. Saatanan Hän sitoi paikoilleen niin, ettei tämä enää voisi vangita Kristuksen liittolaissieluja.

4. Osa. Kristuksen ylösnousemuksen jälkeen, kun luonnollinen ihminen ottaa vastaan syntiensä sovituksen, hänen henkensä uudestisyntyy Pyhän Hengen voimasta. Sielusta ei voi kuitenkaan tulla vielä itsessään puhdasta, koska se jatkaa elämäänsä puhdistamattomassa maailmassa. Se saa osakseen kuitenkin lahjavanhurskauden ja lupauksen lopullisesta lunastuksesta Kristuksen paluun yhteydessä. Siihen asti sovitettujen sielujen tulisi odottaa Paratiisissa.

Kristus haluaa antaa kuitenkin pelastusmahdollisuuden myös niille ihmisille, jotka eivät maanpäällisen elämänsä aikana voineet jostain syystä kohdata Jeesusta ja sovittaa itseään. Tähän voi olla monia syitä, uskonnollista, poliittista tai muuta painostusta tai yksinkertaisesti se, että he eivät koskaan saaneet kuulla evankeliumia elämänsä aikana. Heidän joukossaan on juutalaisia, israelilaisia, kristittyjä ja muiden uskontokuntien ihmisiä. Sen johdosta Kristus järjestää heille erityisen evankeliointikampanjan, joka kohdistuu Tuonelassa eläville sieluille. Hän lähettää Paratiisista saattueita kaikkialle Tuonelan alueille tuodakseen heille pelastuksen evankeliumin. Ne, jotka ottavat sen vastaan, pelastuvat ja heidät johdatetaan Paratiisiin. Juutalaisilla pelastuneilla on erityinen tehtävä johtaa Paratiisiin palaavia ihmisjoukkoja.

Ylösnousemuksen päivänä kaikki Paratiisiin kootut sielut lunastetaan lopullisesti, kun heidät nostetaan ylös Tuhatvuotiseen valtakuntaan. Silloin he saavat myös uudet kirkastetut ruumiit. Koko Paratiisi nostetaan ylös taivaankannen yläpuolelle.

5. Osa. Tuhatvuotisessa valtakunnassa Aadamin ja Eevan synti ja siitä johtunut kirous saavat lopullisen korjauksen. Myös Israelin hajalle joutuneet heimot kootaan yhteen yhteisen Kuninkaan alaisuuteen. Kaikki muut kansakunnat kootaan heidän ympärilleen. Taivaallinen temppeli, joka koostuu pelastuneista ihmisistä, saa lopullisen muodon.

Vielä Tuhatvuotisen valtakunnan aikana, siis ensimmäisen ylösoton jälkeen, Kristus järjestää viimeisen evankeliointikampanjansa kaikille pelastumattomille sieluille. Silloin Kristus antaa vielä kerran evankeliuminsa äänen kuulua kaikkialla sielujen maailmassa. Jokainen sielu, israelilainen tai ei-israelilainen, saa sen silloin kuulla. Silloin monet lähtevät hakemaan pelastusta Tuonelan korkeimmalta kohdalta, johon Kristus on asettanut merkkiviirinsä ja perustanut turva-aitauksen.

Tuhatvuotisen valtakunnan ajan lopulla Saatana kuitenkin vapautetaan kahleistaan, ja hän ryhtyy valmistelemaan hyökkäystä Kristuksen omia vastaan. Silloin sielujen maailma kokee viimeisen taistelun, jonka lopputulos on jo tiedossa. Kristus voittaa sodan ja heittää

Saatanan joukkoineen tuliseen järveen. Pelastetut pääsevät mukaan toiseen ylösnousemukseen ja heidät liitetään aikaisemmin pelastuneiden joukkoon.

6. Osa. Sen jälkeen, kun myös alkuperäinen näkymätön maa ja meri on puhdistettu, näkymätön luomakunta odottaa koko pelastusprosessin loppunäytöstä. Tuhatvuotisen valtakunnan ihmiskunta, jota Kristus kutsuu morsiamekseen, odottaa ylhäällä ja on valmis laskeutumaan uudistettuun näkymättömään maahan. Samoin sulhanen, Kristus, odottaa puhdistetussa näkymättömässä maassa kärsimättömänä morsiamensa ilmestymistä. Silloin taivaallinen temppelikaupunki, joka koostuu kaikista pelastuneista ja puhdistuneista ihmisistä, laskeutuu alas Kristuksen eteen. Molemmat osapuolet ovat suunniltaan ihastuksesta ja onnesta. Silloin viimein Kristus voi viettää häitään puhtaudesta säihkyvän morsiamensa kanssa, jota enää ei pysty kukaan Häneltä ryöstämään.

Uusi maailma, jonka Kristus luo, voittaa kirkkaudessa Tuhatvuotisen valtakunnankin. Siellä ihminen asetetaan ennalleen täsmälleen sellaiseen muotoon ja kirkkauteen kuin hänellä oli alkuperäisessä luomakunnassa, kun se luotiin. Kristus itse asuu heidän keskellänsä. Niin tarina päättyy onnellisesti. Ihmiset voivat jatkaa onnellisena elämäänsä hamaan iankaikkiseen tulevaisuuteen.

Kaunis satu, joka kuitenkaan ei ole vain satu

Kristuksen ja ihmisen tarina on satumaisen kaunis. Kristuksen rakkaus ihmistä kohtaan voittaa kaikki esteet, mukaan lukien kaikki synnit, jotka ovat alkuperäisestä näkymättömästä maasta lähtien erottaneet ihmisen Jumalasta. Kristuksen ja ihmisen tarina tuo mieleen maailman kauneimmat sadut, joissa rakkaus voittaa kuoleman vallan. Ihmiskunta on kuin sadun prinsessa, jonka paha noita on surmannut loitsullaan. Kuitenkin uljas prinssi (Kristus) tulee ja herättää suudelmallaan prinsessan elämään. Tai toisessa sadussa prinsessa (ihmiskunta) on vangittu torniin, jota lohikäärme (Saatana) vartioi raukeamatta. Silloinkin uljas prinssi tulee, surmaa lohikäärmeen ja vapauttaa prinsessan. Molemmissa saduissa vietetään lopuksi häitä, ja sekä prinssi että prinsessa ovat ylen määrin rakastuneita toisiinsa.

On mielenkiintoista tutkia näitä jokaiselle tuttuja satuja ja nähdä niissä teemoja, jotka koskettavat syvältä ihmisen sisintä. Kaikki nämä kauniit sadut perustuvat eri kansojen ikivanhoihin tarinoihin, kuten esimerkiksi tarinaan Pyhästä Yrjänästä ja lohikäärmeestä, tai kertomukseen Perseuksesta ja vangitusta Andromedasta, joita aikaisemmat sukupolvet ovat kertoneet ja näytelleet toinen toisilleen. Tarinat ovat aina vedonneet ihmisiin jollakin salaperäisellä tavalla, koska pohjimmiltaan niissä on aina kyse hyvän ja pahan taistelusta tässä maailmassa. Tämä hyvän ja pahan keskinäinen taistelu saa vielä syvemmän ulottuvuuden, kun tajuamme, että nämä muinaiset tarinat ovat lähteneet liikkeelle Kristuksen ja ihmisen tarinasta, jonka itse Jumala on kertonut ensimmäisille ihmisille ja piirtänyt sen kuvitettuna tähtitaivaalle. Sen Hän on tehnyt tuodakseen esiin toisaalta ihmisen synkän menneisyyden, kun Saatana sai petoksella riistettyä ihmiskunnan Kristukselta, ja toisaalta hänen valoisan tulevaisuutensa, kun Kristus sankarillisilla töillään vapauttaa hänet Saatanan vankeudesta ja ottaa omakseen.

Siksi sadut, joissa esiintyy lohikäärme, paha noita tai maailman valtaansa saanut paha kuningas, herättävät meissä voimakkaita tunteita. Hyväksymme ilman muuta satujen kaikki yliluonnolliset piirteet, joita niissä esiintyy. Ja tietenkin niiden on aina päätyttävä

onnellisesti. Sadun prinssin on aina pelastettava ahdinkoon joutunut prinsessa, johon me helposti samastumme

Todellakin nykyisessä tilassamme me ihmiset olemme tuo lumottu, alistettu ja vangittu prinsessa. Kuitenkin sankarillinen prinssi, Kristus, rakastaa meitä ja haluaa tehdä meistä puolisonsa. Hän haluaa tehdä ja on jo tehnyt kaikkensa, että meidän tarinamme päättyisi onnellisesti. Miksi emme voisi hyväksyä sitä, että tämä satu myös omalla kohdallamme on totta ja päättyy onnellisesti?

3 VANHA TESTAMENTTI

3.1 JOHDANTO

Vanhan testamentin sisältö ja tulkinnalliset lähtökohdat

Vanha testamentti koostuu juutalaisten pyhistä kirjoista, joita ovat Toora eli viisi Mooseksen kirjaa, muut historialliset kirjat ja profeetalliset kirjat. Näistä koostuu juutalainen Tanak, jota usein kutsutaan Heprealaiseksi raamatuksi. Se ei kuitenkaan sisällä Uutta testamenttia ja kirjojen järjestys on toinen kuin meidän Raamatussamme.

Meillä valtaosa Vanhan testamentin kirjoista luetaan historiallisiin kirjoihin. Niitä ovat viisi Mooseksen kirjaa, Joosuan kirja, Tuomarien kirja, 1. ja 2. Samuelin kirja, 1. ja 2. Kuningasten kirja, 1. ja 2. Aikakirja, sekä eräitä pienempiä kirjoja kuten Esterin ja Nehemian kirjat. Toisen suuren osan Vanhan testamentin kirjoista muodostavat profeetalliset kirjat eli 16 profeetan kirjat. Muut Vanhan testamentin kirjat, kuten Psalmit ja Sananlaskut, luetaan runo- ja viisauskirjallisuuteen.

Vanha testamentti on kertomus Israelista. Se kertoo merkillisen tarinan yhdestä kansakunnasta muiden kansakuntien joukossa, kansakunnasta, jonka keskuudessa Jumala on elänyt ja vaikuttanut. Varsinaisesti Israelin tarina alkaa Abrahamista, mutta jo Abrahamin esi-isät Nooasta lähtien kuuluvat Israelin tarinaan. Itse asiassa myös vedenpaisumusta edeltäneet sukupolvet Aadamista Nooaan kuuluvat Israelin tarinaan. Kaikkina aikoina on elänyt Jumalalle uskollinen sukuhaara, jonka päällä nähdään Jumalan erityinen siunaus ja jota siksi voidaan kutsua Jumalan Israeliksi.

Uutta testamenttia voidaan pitää Israelin tarinan jatkona. Jeesus ilmaisi sen selvästi. (Matt. 15: 24) Kuitenkin Uuden testamentin mukaan kaikki kansakunnat ovat kutsuttuja pelastukseen. (Matt. 28: 19-20) Se ei tapahdu niin, että muut kansakunnat tulisivat korvaamaan Israelia, vaan niin, että osa heistä liittyy uskonsa kautta Israeliin. Heidät oksastetaan jaloon öljypuuhun, joka on ollut olemassa jo maailman alusta lähtien. (Room. 11:17-24) Vaikka Jumala on kurittanut israelilaisia ja juutalaisia heidän tottelemattomuutensa tähden, Hän ei ole heitä hylännyt eikä tule koskaan hylkäämään. (Tuom. 2: 1) Päinvastoin Jumala on varannut heille tärkeitä tehtäviä, jotka monella tavalla liittyvät kansakuntien pelastumiseen.

Miksi Jumala haluaa rakentaa koko ilmoituksensa Israelin maan ja kansan ympärille? Se ei selity sillä, että Jumala oli suunnitellut Messiaan tulon sen kansan keskuuteen. Koko Israelin historia on liian pitkä ja monivaiheinen, jotta tämä selitys yksin riittäisi. Jotakin muutakin Jumalalla on ollut mielessään, kun Hän maailman alusta lähtien on ohjannut kansansa vaellusta läpi tuhansien vuosien aina tähän päivään saakka.

Kun yritämme löytää vastausta tähän kysymykseen, meidän tulee huomata, että Jumalan Israel on laajempi käsite kuin vain luonnollinen, siis tämän maailman Israel. Viime kädessä Jumalan Israel on yliluonnollinen, koko näkymättömän luomakunnan täyttävä Kristuksen ruumis. Jumalan tavoitteet viime kädessä liittyvät tähän yliluonnolliseen Israeliin, johon pääsimme jo tutustumaan Uuden testamentin kirjoja tutkiessamme. Jos ymmärrämme tämän, voimme hyvällä syyllä olettaa, että Jumala haluaa viestittää luonnollisen Israelin kautta tästä yliluonnollisesta Jumalan Israelista. Kun mietin näitä asioita, minulle tuli mieleen ajatus, että Jumala mahdollisesti haluaa kertoa luonnollisen Israelin kautta koko yliluonnollisen Israelin tarinan iankaikkisessa menneisyydessä ja tulevaisuudessa.

Ohjatessaan luonnollisen Israelin tarinaa tässä maailmassa Jumala piirtää siinä ikään kuin kuvan yliluonnollisen Israelin tarinasta tuonpuoleisessa todellisuudessa. Samalla, kun luonnollisella Israelin kansalla on oma merkityksensä Jumalan pelastussuunnitelmissa tässä maailmassa, sillä on myös tehtävänä näytellä näytelmää, joka kertoo yliluonnollisen Israelista iankaikkisessa menneisyydestä ja tulevaisuudesta. Erityisesti Mooseksen kirjat Raamatun alussa näyttäisivät kertovan Jumalan Israelin historiasta iankaikkisessa menneisyydessä. Jos tämä havainto pitää paikkansa, sillä olisi suuri merkitys tutkimukseni kannalta, sillä yliluonnollisen Israelin tarinan täytyy olla läheisesti sama kuin Kristuksen ja ihmisen tarina, jota olin etsimässä.

Tein tämän havainnon jo ennen kuin olin millään tavoin perehtynyt juutalaiseen perinnekirjallisuuteen. Kuitenkin, kun myöhemmin aloin tutustua siihen, saatoin havaita, että juutalaiset ovat aina suhtautuneet Tooraansa juuri edellä mainitulla tavalla, ts. niin, että Raamatun historiallisten kertomusten läpi voidaan nähdä toinen kertomus, joka koskee yliluonnollista luomakuntaa ja Jumalan kansaa siellä. Juutalaisen mystiikan mukaista tarinaa käsitellään myöhemmin tässä kirjassa. Se ei ole sellaisenaan se, mihin päädyin tutkimuksissani, mutta se rohkaisi minua toimimaan samalta pohjalta. Uskoin siis, että Jumala oli laatinut luonnollisen Israelin historian käsikirjoituksen niin, että se allegorisesti kertoi yliluonnollisen Jumalan Israelin historian ja tulevaisuuden. Minun tehtäväni oli kaivaa tuo kertomus esiin. Uskoin myös, että olin saanut kehotuksen tähän työhön Jumalalta.

Lähtökohdan työlle antaisivat aikaisemmat tutkimukseni, jotka olin tehnyt Raamatun viittauksista näkymättömään luomakuntaan ja iankaikkiseen menneisyyteen liittyen. Uuden testamentin kirjojen perusteella olin jo saanut selville Kristuksen ja ihmisen tarinan juonen pääpiirteissään. Kokoamalla yhteen kaikki viittaukset näkymättömään luomakuntaan ja siellä oleviin erilaisiin tapahtumiin pystyin jo hahmottelemaan tämän jumalallisen näytelmän ja sen osat melko hyvin, kuten Uuden testamentin kirjojen yhteenveto osoittaa.

Kun olin nämä asiat tiedostanut, aloin nähdä Vanhan testamentin historiallisissa kertomuksissa, jotka sijoittuvat nykyiseen maailmaamme, monia kuvia tai heijastuksia Kristuksen ja ihmisen iankaikkisesta tarinasta. Luonnollinen maailma, sen elämä, historia ja kulttuuri, niin kuin ne esitetään Raamatussa, alkoivat näyttäytyä eräänlaisena peilikuvana siitä, mitä tapahtui näkymättömässä todellisuudessa iankaikkisessa menneisyydessä. Niissä Jumala kertoo nykyiselle ihmiskunnalle allegorisesti, mitä tapahtui näkymättömässä luomakunnassa, kun se luotiin ja kun Saatana lankesi ja otti sen aikaisen ihmiskunnan haltuunsa, ja kun sen jälkeen Kristus vaihe vaiheelta, taivaantaso taivaantasolta, ryhtyi pelastamaan, puhdistamaan ja ennalleen asettamaan ihmistä ja luomakuntaa.

Tämä peilikuvauskomus on vahva juutalaisessa traditiossa. Asiat, mitkä eri taivaantasoilla ovat jo historiaa, kertautuvat peilikuvan tavoin tässä maailmassa lähinnä Israelin kansan historiassa. Vanhan testamentin historia sisältää paljon allegorisia kertomuksia, jotka heijastavat sekä Kristuksen että ihmisen elämäntarinoita näkymättömässä luomakunnassa.

Allegoria tarkoittaa jonkin asian vertauskuvallista esitystä. Raamatussa on paljon kertomuksia, joissa niiden varsinainen hengellinen sanoma on kätketty kertomuksen sisään. Jeesuskin käytti opetuksessaan paljon vertauskuvallisia kertomuksia. Jeesuksen vertausten aihe oli valittu tähän maailmaan liittyvistä tavallisista asioista, jotka kaikki tunsivat. Kuitenkin niihin sisältyi aina jokin syvällinen hengellinen opetus, mikä oli niiden

varsinainen sanoma. Kun Jeesukselta kysyttiin, miksi Hän käytti niin paljon vertauksia, Hän vastasi profeetan sanoja lainaten:

> *”Minä avaan suuni ja puhun vertauksin, tuon julki sen, mikä on ollut salattua maailman luomisesta saakka.” (Matt. 13: 35)*

Jeesus tuo siis vertauksissaan ilmi asioita, jotka ovat olleet Jumalan tiedossa jo ennen maailman luomista.

Allegorinen tulkintatapa on tarpeen ottaa käyttöön Raamatun historiallisia kirjoja luettaessa. Ne eivät ole vain tavanomaista historian kirjoitusta tähän maailmaan liittyvistä tapahtumista, sillä niihin on kätkettynä paljon Jumalan ilmoitusta asioista, jotka liittyvät näkymättömään luomakuntaan ja iankaikkiseen menneisyyteen.

Toinen vierasperäinen käsite, jota käytetään Raamatun kirjoja tulkittaessa, on metafora. Metaforalla tarkoitetaan jonkin vaikeasti ymmärrettävän asian vertauskuvallista ilmaisua. Monille näkymättömän maailman asioille käytetään jotakin tähän maailmaan liittyvää asiaa tai esinettä metaforana ymmärrettävyyden parantamiseksi. Esimerkiksi vesi voi olla metafora Jumalan Hengestä. Siemen, joka lähtee itämään, voi olla metafora hengellisestä uudestisyntymisestä tai kasvusta. Näkyvää taivasta tai maata voidaan käyttää metaforan omaisesti silloin, kun itse asiassa puhutaan näkymättömistä taivaista tai näkymättömästä maasta.

Monta merkitystasoa

Raamatun historiallisista kertomuksista löytyy ainakin kolme merkitystasoa. Ensimmäinen merkitystaso on luonnollinen, ts. se mitä kirjoitukset itsessään kertovat, kun ne luonnollisesti ymmärretään. Kertomukset, jotka liittyvät tämän maailman luomiseen ja ihmiskunnan alkuvaiheisiin, koskettavat yhtä lailla meitä kaikkia, sillä ne kertovat tämän maailman historiasta. Israelin kansan historiaan liittyvät kertomukset ovat myös meille tärkeitä, omasta kansallisuudestamme tai historiastamme riippumatta. Niissä voidaan nähdä Jumalan käsi Israelin kansan yllä tuhansien vuosian aikana. Eikä tuo käsi ole vieläkään siirtynyt pois Israelin yltä huolimatta siitä, että israelilaiset/juutalaiset ajettiin useampaan kertaan pois maastaan rangaistuksena uppiniskaisuudestaan. Se on aivan ainutlaatuinen kertomus. Jokaisen täytyisi tuntea se ainakin pääpiirteissään, jotta voisi asennoitua oikein nykypäivän ja tulevaisuuden tapahtumiin, joissa Israel on edelleen keskipisteenä.

Toinen taso on moraalinen siinä mielessä, että Raamatun kirjoitukset näyttävät miten, ihmisen tulisi elää, jos hän haluaa olla Jumalalle mieliksi ja hankkia siunauksia elämäänsä. Kertomukset ovat täynnä esimerkkejä hyvistä ja huonoista elämän valinnoista ja niiden seurauksista. Mooseksen kirjat sisältävät myös Jumalan antaman lain, joka tietenkin on edelleen tärkeä kaikille, ei vain juutalaisille. Lakia ei ole vieläkään kumottu (Matt. 5:17-18). Kuitenkin ”Kristuksessa” laki on menettänyt voimansa syyttävässä merkityksessä, sillä Kristuksessa ihminen luetaan syyttömäksi Jumalan edessä ilman lakia (Room. 10:4).

Kolmas merkitystaso on mystinen (salainen). Se viittaa joko menneisyyteen tai tulevaisuuteen tuonpuoleisessa todellisuudessa. Näin ymmärrettynä Raamatun historialliset kertomukset muuttuvat ikään kuin vertauskuvallisiksi näytelmiksi siitä, mitä tapahtui tai tapahtuu tuonpuoleisessa todellisuudessa. Raamatun kertomuksissa nähdään kuvia Kristuksesta, joka tekee uhrauksia ja taistelee kansansa puolesta ajattomassa

menneisyydessä. Toisaalta Raamatussa nähdään myös historiallisia ja profeetallisia kuvia, jotka viittaavat sielujen maailman tapahtumiin tässä ajassa tai tulevaisuudessa.

Raamatun kertomukset salaisella merkitystasolla tulkittuna sisältävät tietoa ihmisen syntiinlankeemus- ja pelastushistoriasta, jolla on suuri merkitys jokaiselle tämän maailman ihmiselle. Ne kertovat käsitteistä synti, lankeemus, laki, syyllisyys, sovitus, pelastus ennalleen asettaminen jne. syvällisemmin kuin, mihin olemme tottuneet käsitellessämme näitä asioita tämän maailman tasolla. Kun niiden koko syvyys paljastuu, me tajuamme niiden vakavuuden Jumalan näkökulmasta ja osaamme asennoitua niihin oikein. Silloin ymmärrämme myös paremmin, miten tämä maailma, sen ihmiskunta, sen israelilaiset ja juutalaiset, Kristuksen tulo tähän maailmaan jne. liittyvät Jumalan iankaikkiseen pelastussuunnitelmaan, jonka Hän oli laatinut jo ennen tämän maailman luomista.

Kristus on koko Raamatun punainen lanka, ei vain Uudessa testamentissa, vaan myös Vanhassa testamentissa. Kristus on sama eilen, tänään ja iankaikkisesti (Hepr. 13:8), Hän on alfa ja omega, alku ja loppu. (Ilm. 22: 13) Hän on sama menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa. Yhdessä Isän ja Pyhän Hengen kanssa Hän oli Jumala jo iankaikkisessa menneisyydessä. Samoin Hän on Jumala tässä maailmassa, ja Hän tulee olemaan Jumala myös tulevaisuuden sekä näkyvässä että näkymättömässä luomakunnassa.

Salainen merkitystaso ei rajoitu vain Vanhan testamentin kirjoihin ja iankaikkiseen menneisyyteen, vaan sitä voidaan soveltaa myös profeetallisiin kirjoihin, jolloin se paljastaa salaisuuksia ihmiskunnan iankaikkisesta tulevaisuudesta. Toisin sanoen myös se osa Israelin kansan historiasta, joka on ainoastaan profetioina olemassa Raamatussa, mutta joka tällä hetkellä on jo toteutunut tai joka myöhemmin tulee tapahtumaan tässä maailmassa, kertoo ihmiskunnan joko nykyisyydestä tai tulevaisuudesta näkymättömän luomakunnan tasolla. Profeettojen kirjat kertovat siis joko suoraan tai allegorisesti Jumalan laatiman pelastussuunnitelman lopun, joka Häneen uskovien kohdalla tulee olemaan onnellinen.

Tämä on väite, joka on johtolankana seuraavassa Raamatun Vanhan testamentin tarkastelussa. Kaikki Vanhan testamentin osat kertovat jotakin näkymättömän luomakunnan Israelin historiasta. Kaikki historialliset kuvat, jotka Raamattu meille kertoo, tuovat uutta tietoa Kristuksen ja ihmisen iankaikkisen tarinan suurista linjoista tai yksityiskohdista. Aivan ilmeisesti Jumala haluaa, että ainakin ne, jotka ovat tulleet uskon kautta Hänen omikseen, ymmärtäisivät tätä vertauskuvallista puhetta, koska siinä paljastuu Hänen iankaikkisen pelastussuunnitelmansa syvälliset salaisuudet.

Siinä että Vanhan testamentin kirjoja tulkitaan näin useammalla merkitystasolla, ei ole mitään uutta tai ihmeellistä. Niin ovat juutalaiset aina tehneet ja niin tekivät myös varhaiset kirkkoisät. Juutalaiset sanovat, että pelkkä historiallinen kertomus ilman minkäänlaista allegoriaa on kuin ihmisen ”ruumis”. Siinä ei ole syvällistä ulottuvuutta, joka vaikuttaisi ihmisen sieluun tai henkeen. Kertomusten ”sielun” ja ”hengen” oivaltaminen edellyttää niiden tarkastelua muilla merkitystasoilla, ja erityisesti ”salaisella” merkitystasolla. Siihen perustuu heidän koko Tooraa selittävä kirjallisuutensa. Jotta Jumalan koko sanoma voitaisiin ymmärtää näissä kirjoituksissa, on otettava silmille hengelliset silmälasit ja katsoa niillä kirjoitusten läpi näkymättömään todellisuuteen.

3.2 AADAMIN JA EEVAN LUOMISKERTOMUS – ALKUPERÄISEN NÄKYMÄTTÖMÄN LUOMAKUNNAN TARINA

Johdanto

Seuraavassa lähdetään liikkeelle aivan Raamatun alusta. Ensimmäisen Mooseksen kirjan alussa esitetään kaksi luomiskertomusta. Luku 1 muodostaa niistä ensimmäisen, jota kutsutaan seitsemän päivän luomiskertomukseksi. Luvut 2 – 8 muodostavat toisen, jota kutsutaan Aadamin ja Eevan luomiskertomukseksi. Näennäisistä eroavaisuuksista huolimatta niissä ei ole ristiriitaa. Jos Aadamin ja Eevan luomiskertomus tulkitaan allegoriseksi kuvaukseksi alkuperäisen luomakunnan luomisesta ja tuhoutumisesta, se kertoo seitsemän päivän luomiskertomuksen kahdesta ensimmäisestä lauseesta, miten ”alussa Jumala loi (näkymättömät) taivaat ja maan, ja maa oli (tuli) autio(ksi) ja tyhjä(ksi).” Näin tulkittuna Aadamin ja Eevan kertomuksen tulisi olla aikajärjestyksessä ensimmäinen ja seitsemän päivän luomiskertomuksen tulisi asettua sen jatkoksi. Seitsemän päivän luomiskertomus, kahta ensimmäistä lausetta lukuun ottamatta, kertoo vedenpaisumuksen jälkeisen luomakunnan uudelleenluomisesta ja ihmiskunnan pelastamisesta osittain tämän maailman kautta. Yhdessä nämä kertomukset muodostavat kokonaisuuden, joka kattaa koko iankaikkisen luomakunnan kertomuksen.

Edellä mainitusta syystä Raamatun alussa olevat kaksi luomiskertomusta käsitellään seuraavassa käänteisessä järjestyksessä, ensin Aadamin ja Eevan luomiskertomus ja sen jälkeen seitsemän päivän luomiskertomus.

Aadamin ja Eevan luomiskertomus, joka on esitetty ensimmäisen Mooseksen kirjan luvuissa 2 – 8, kertoo ensimmäisten ihmisten luomisesta, syntiinlankeemuksesta, Paratiisista karkottamisesta, maan siunatusta ja ei-siunatusta sukuhaarasta, jättiläisten ilmaantumisesta, ihmisen moraalisesta turmeltumisesta ja maan tuhoutumisesta suuressa vedenpaisumuksessa. Perinteisesti on aina ymmärretty, että nämä asiat tapahtuivat tässä meidän maailmassamme. Seuraavassa esitetyllä allegorisella tulkinnalla ei ole tarkoituksena väittää, että niin ei olisi tapahtunut. Päinvastoin väitteenä on, että samat asiat, jotka tapahtuivat iankaikkisessa menneisyydessä, tapahtuivat myös tässä maailmassa, sillä Jumala käyttää nykyisen maan historiaa välineenä kertoessaan alkuperäisen näkymättömän maan historiasta. Allegorisesti tulkittuna se kertoo siis alkuperäisen näkymättömän luomakunnan ja ihmiskunnan luomisesta ja tuhoutumisesta. Aadamin ja Eevan kertomuksessa on näin ollen kuin kaksi kertomusta päällekkäin, toinen liittyen tähän nykyiseen maailmaan, toinen liittyen alkuperäiseen näkymättömään maailmaan.

Tämän väitteen puolesta voidaan esittää eräitä kohtia Aadamin ja Eevan kertomuksesta, jotka ovat nykyisen maailman suhteen joko mahdottomia tai ainakin hyvin ihmeellisiä. Mahdottomuus tai ihmeellisyys johtuu juuri siitä, että kertomus pyrkii kertomaan kahdesta maailmasta samanaikaisesti. Katsotaan esimerkiksi seuraavia jakeita.

> *Siihen aikaan, kun Herra Jumala teki maan ja taivaan (taivaat), ei maan päällä ollut vielä yhtään pensasta eikä edes ruoho ollut noussut esiin, sillä Herra Jumala ei ollut antanut sateen kastella maata eikä ihmistä vielä ollut maata viljelemässä. Mutta maasta kumpusi vettä, ja se kasteli maan pinnan. Ja Herra Jumala muovasi maan tomusta ihmisen… (1. Moos. 2: 4 – 7)*

Tässä kertomuksessa annetaan ymmärtää, että Jumala loi ensin ihmisen ja vasta sen jälkeen kasvit ja eläimet. Tätä luomisjärjestystä nykyihmisen on vaikea ymmärtää. Uskomme joutuu koetukselle myös siksi, että seitsemän päivän luomiskertomuksessa luomisjärjestys

on päinvastainen: ensin luotiin kasvikunta ja eläinkunta ja sitten vasta ihminen. Juutalainen perinnekirjallisuus, mm. Riemuvuosien kirja[27], vahvistaa, että luonnollinen Aadam luotiin kuudentena päivänä, siis kasvien ja eläinten jälkeen. Kuitenkin syy näennäiseen ristiriitaan selviää, kun otetaan huomioon, että alkuperäisessä näkymättömässä luomakunnassa, joka on allegorisesti kertomuksen taustalla, luomisjärjestys todellakin oli päinvastainen, ts. ensin luotiin ihminen ja vasta sitten muu elollinen luomakunta hänen ympärilleen.

Tarkastellaan sitten muita kertomuksessa esiintyviä ”ihmeellisiä” asioita. Näitä ovat mm:

- Vaimon luominen Aadamin kylkiluusta
- Maailman tuhoutuminen sen johdosta, että Aadam ja Eeva söivät kielletystä puusta
- Puhuva käärme Paratiisissa
- Aabelin veren huutaminen maasta
- Henokin nousu taivaaseen ilman luonnollista kuolemaa
- Jumalan enkelit, jotka ottivat ihmisten tyttäriä vaimoikseen
- Jättiläisten syntyminen maan päälle
- Nooan, hänen perhekuntansa ja eläinten edustajien pelastuminen arkissa maailmanlaajuiselta tulvalta.

Monet tutkijat ovat olleet sitä mieltä, että kaikkia näitä asioita ei ole voinut tapahtua nykyisen maan päällä. Luultavasti ne kuitenkin ovat tapahtuneet jossakin muodossa myös tässä maailmassa. Raamatun tarinan taustalla häilyvät kuitenkin vahvasti alkuperäisen näkymättömän maailman tapahtumat, mikä voi selittää kerrontatapaa. Asiat, joista kerrotaan luonnollisen tason kertomuksessa (kylkiluu, puu, käärme, jne.), saattavat olla ikään kuin metaforia sille, mitä tapahtui vastaavissa yhteyksissä alkuperäisessä näkymättömässä maassa.

Tullaan siis siihen tulokseen, että Jumala ohjaa tämän maailman historiaa kertoessaan alkuperäisen näkymättömän maan historiasta. Ei ole mitään syytä epäillä kummankaan kertomuksen historiallista todenperäisyyttä. Jumala kaikkivaltiaana elämän antajana ja ohjaajana on täysin kykenevä esittämään nykyisen luomakunnan alkuhistorian alkuperäisen luomakunnan historian toisintona. Jumala ohjasi tämän historiallisen näytelmän niin, että me siitä näkisimme, miten alkuperäinen luomakunta ja ihmiskunta luotiin iankaikkisessa menneisyydessä. Siitä nähdään myös, miten synti ilmaantui ja otti alkuperäisen ihmisen valtaansa vieden lopulta koko alkuperäisen luomakunnan tuhoon.

Seuraavassa tarkastellaan 1. Moos. 2 - 8:n kertomusta osa osalta ja tulkitaan se sekä luonnollisella että allegorisella tasolla.

---

[27] Riemuvuosien kirja on Vanhan testamentin apokryfisiin kirjoituksiin lukeutuva vanha juutalainen kirjoitus, joka kertoo 1. Mooseksen kirjan tapahtumista laajennetusti.

Aadam ja Eeva Paratiisissa

Luonnollinen taso

Kertomus Aadamista ja Eevasta on esitetty 1. Mooseksen kirjan luvuissa 2 - 3. Jumala loi ensin Aadamin.

> *Ja Herra Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Näin ihmisestä tuli elävä olento. Herra Jumala istutti puutarhan itään, Eedeniin, ja sinne hän asetti ihmisen, jonka oli tehnyt. Herra Jumala kasvatti maasta esiin kaikenlaisia puita, jotka olivat kauniita katsella ja joiden hedelmät olivat hyviä syödä, ja paratiisin keskelle hän kasvatti elämän puun sekä hyvän- ja pahantiedon puun. (1. Moos. 2:7-9)*

Sitten vähän myöhemmin Jumala loi Eevan seuraavalla tavalla:

> *Silloin Herra Jumala vaivutti ihmisen syvään uneen ja otti hänen nukkuessaan yhden hänen kylkiluistaan ja täytti kohdan lihalla. Herra Jumala teki tästä kylkiluusta naisen ja toi hänet miehen luo. Ja mies sanoi: ”Tämä se on! Tämä on luu minun luustani ja liha minun lihastani. Naiseksi häntä sanottakoon: miehestä hänet on otettu.” (1. Moos. 2: 21-23)*

Kovin yksityiskohtaista kuvausta ihmisen luomisesta emme saa 1. Mooseksen kirjasta. Tärkein asia on kuitenkin tiedostaa, että Jumala loi ihmisen. Ihminen ei syntynyt maapallolle sattumalta, eikä myöskään kehittymällä pitkien aikojen ja erilaisten välivaiheiden kautta. Raamatussa sanotaan, että Jumala vain yksinkertaisesti loi ihmisen, eikä siihen mennyt pitkää aikaa.

Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Tämä voidaan ymmärtää niin, että Jumala teki ensin ihmisruumiin, joka oli lihallinen ja elävä, ja yhdisti siihen ihmisen henkiolemuksen, joka koostui sielusta ja hengestä.

Jumala asetti ihmisen Paratiisiin, jonka Hän myös loi. Se oli täydellinen paikka ihmiselle asua. Tästä voidaan oppia, että kun Jumala luo, se on aina hyvää ja täydellistä. Jumala on itse täydellinen eikä Hän voi luoda mitään epätäydellistä. Tämä periaate on tärkeä ymmärtää. Kaikki epätäydellisyys, mitä voidaan nähdä tämän päivän maailmassa, on tullut siihen jälkeenpäin, eikä se ole tullut Jumalalta.

Allegorinen taso

Aadamin ja Eevan luomiskertomus alkaa seuraavilla sanoilla:

> *Siihen aikaan, kun Herra Jumala teki maan ja taivaan (taivaat)…. (1. Moos. 2: 4)*

Tässä lauseessa sana taivas on hepreaksi *shamayim*. Se kuuluu ryhmään harvinaisia monikkomuotoisia sanoja, jotka normaalissa kielenkäytössä tarkoittavat yhtä asiaa. Normaalisti *shamayim* tarkoittaa luonnollista taivasta ikään kuin luonnollisen maan vastaparina. Kuitenkin Raamatussa, josta tuo sana on peräisin, se tarkoittaa monia taivaita, jotka Jumala loi alkuperäiseen näkymättömään luomakuntaan. Kun Jumala loi alkuperäisen luomakunnan, Hän loi pohjimmaiseksi alkuperäisen maan ja sen yläpuolelle monta taivasta.

Näin ollen Aadamin ja Eevan kertomuksen alkulause voi viitata joko tähän maailmaan, jonka päällä on vain yksi taivas tai alkuperäiseen luomakuntaan, joka koostuu

alkuperäisestä näkymättömästä maasta ja monista taivaista sen päällä. Edellisessä tapauksessa ajankohta olisi tämän maailman alku, jälkimmäisessä tapauksessa näkymättömän luomakunnan alku.

Kuvitellessamme mielessämme näkymätöntä luomakuntaa, voimme ajatella sen tilaksi, jossa on useita päällekkäisiä tasoja. Alimmaista tasoa kutsutaan alkuperäiseksi näkymättömäksi maaksi. Muita tasoja kutsutaan taivaiksi tai juutalaisen tradition mukaan myös maailmoiksi, sillä niillä kaikilla tuli olemaan oma tarinansa ja aikakautensa.

Otetaan tähän rinnalle pohdittavaksi Kolossalaiskirjeen kohta, jossa puhutaan alkuperäisen luomakunnan luomisesta.

> *Hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen, ennen koko luomakuntaa syntynyt. Hänen välityksellään luotiin kaikki, kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön, valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat. Kaikki on luotu hänen kauttaan ja häntä varten. Hän on ollut olemassa ennen kaikkea muuta, ja hän pitää kaiken koossa. (Kol. 1: 15 – 17)*

Alkuperäisessä näkymättömässä luomakunnassa kaikki on luotu Kristuksessa, Kristuksen kautta ja Kristusta varten. Hän oli olemassa Isän rinnalla jo ennen näkymättömän luomakunnan luomista, mutta kun näkymätön luomakunta luotiin, Hänestä tehtiin alku koko luomakunnalle. Hän tavallaan asetti itsensä perustaksi luomakunnalle. Kaikki muu, mikä luotiin, luotiin Hänen kauttaan, ikään kuin Hänestä ja Häneen. Tästä syntyi Kristuksen ruumis, joka täyttää kaiken Hänen näkymättömässä luomakunnassaan. (Ef. 1: 23)

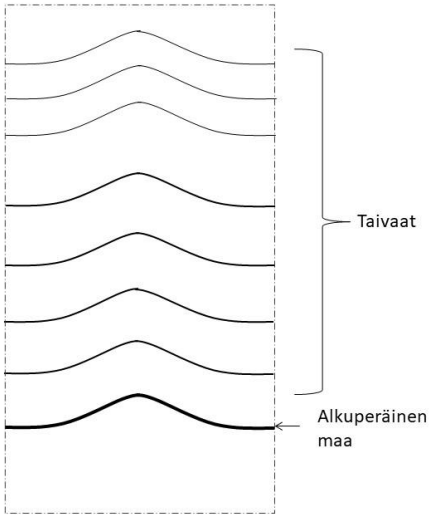

Kuva 5. Alkuperäinen luomakunta, joka koostui maasta ja monta taivaasta sen yläpuolella. Kuvassa pystysuora suunta on yliluonnollinen korkeus-syvyys-ulottuvuus.

Kun Kristus loi näkymättömän maan ja näkymättömät taivaat, Hän loi ne ikään kuin oman luomakuntansa osiksi. Kaikki näkymättömän ja näkyvän luomakunnan rakenteet ja kaikki herruudet, vallat ja voimat luotiin osiksi Hänen luomakuntaansa. Pyhä Henki, Kristuksen Henki, joka ulotti vaikutuksensa kaikille taivaantasoille, asetettiin ylläpitämään elämää Hänen luomakunnassaan.

Eeva, joka tehtiin Aadamin kyljestä irrotetusta kylkiluusta, tarkoittaa ”kaiken elämän äitiä”. Äitinä Eeva edustaa tavallaan koko alkuperäistä ihmissukua. Jos Eeva edustaa koko alkuperäistä ihmiskuntaa, luotiinko siis ihmiskunta kokonaisuudessaan ”Kristuksen kyljestä”? Tapa, jolla Eeva luotiin luonnollisessa maailmassa viittaisi siihen. Luodessaan ihmisen Kristus loi itsensä ensimmäiseksi Ihmiseksi, sillä Hän oli kaikessa esikoinen. Luodessaan muun ihmiskunnan Kristus erotti heidät itsestään niin, että ihmisistä tuli läheisesti Hänen kaltaisiaan, kuitenkin niin, että jokainen ihminen oli oma persoonansa.

Tämän ajatuksen tueksi voidaan ottaa eräs kohta Heprealaiskirjeestä:

> *Sillä sekä hän, joka pyhittää (Kristus), että ne, jotka pyhitetään (tavalliset ihmiset), ovat kaikki alkuisin yhdestä. Sen tähden hän ei häpeä kutsua heitä veljiksi, kun hän sanoo: "Minä julistan sinun nimeäsi veljilleni, ylistän sinua seurakunnan keskellä". (Hepr. 2: 11-12, KR v. 1933/38 käänn.)*

Alkuperäisessä luomakunnassa ei ollut erikseen miehiä ja naisia eikä suvullista lisääntymistä. Näin voidaan päätellä siitä, että Jeesuksen mukaan eri sukupuolia ei ole enää ylösnousemuksen jälkeisissä maailmoissa (Luuk. 20: 34-35). Jos eri sukupuolia ei ole enää luonnollisen maailman jälkeen, todennäköisesti niitä ei ollut myöskään ennen luonnollista maailmaa, sillä tuleva näkymätön luomakunta tehdään alkuperäisen luomakunnan kaltaiseksi.

Puhuessaan ensimmäisestä ja toisesta Aadamista Paavali rinnastaa Aadamin Kristukseen. (1. Kor. 15: 45) Hän puhuu myös Kristuksen ja seurakunnan suuresta salaisuudesta viitaten miehen ja vaimon väliseen avioliittoon. Todennäköisesti tämä salaisuus lähtee jo alkuperäisestä näkymättömästä luomakunnasta, jossa oli jo mies ja vaimo, ts. Kristus ja Hänestä erotettu mutta Pyhän Hengen kautta Häneen yhdistetty ihmiskunta. (Ef. 5: 25 – 33)

Aadamin ja Eevan kertomuksesta voidaan siis tulla siihen päätelmään, että Kristus itse oli ensimmäinen Ihminen, joka luotiin. Hänestä luotiin koko muu ihmiskunta, joka oli tavallaan osa Häntä itseään, koska se oli erotettu Hänestä. Siksi Kristus rakasti sitä suuresti, aivan kuin itseään. Jokainen alkuperäinen ihminen oli läheisesti Hänen kaltaisensa. Hänellä oli niin läheinen suhde ihmiskuntaan, kuin miehellä ja vaimolla voi parhaimmillaan olla.

Aivan samoin kuin Jumala loi luonnolliselle ihmiselle ruumiin ja liitti siihen tämän henkiolemuksen, niin myös alkuperäisen luomakunnan ihminen luotiin. Kristus teki alkuperäisen ihmisen ruumiin näkymättömän maan maaperästä ja liitti siihen ihmisen henkiolemuksen. Alkuperäisen ihmisen henkiolemus kytkeytyi näkymättömän luomakunnan rakenteisiin siten, että ihmisen henkiolemuksen eri osat sijaitsivat alkuperäisen maan yläpuolella olevilla taivaantasoilla. Juutalaisen perinteen mukaan nämä ihmisen osat olivat vuorotellen feminiinisiä sieluja ja maskuliinisia henkiä, ja ne muodostivat yhdessä ylimpiin Jumalan taivaisiin ulottuvan ketjun. Ihmisen ruumis oli siis alkuperäisessä näkymättömässä maassa ja sielut ja henget, joita oli ainakin kaksi paria, olivat maan yläpuolella olevilla taivaantasoilla. Kaikilla henkiolemuksen osilla oli Pyhän Hengen muodostama yhteys Kristukseen.

Alkuperäisen ihmisen sielu oli maasta nähden seuraavaksi ylemmällä taivaantasolla, sielujen taivaassa, ja henki sitä ylemmällä taivaantasolla, henkien taivaassa. Juutalaisen perimätiedon mukaan ihmisellä on myös ylevämpi sielu, henkäys *(neshama)*, mitä sanaa käytetään mm. 1. Moos. 2: 7:n ihmisen luomista koskevassa kohdassa. Siinä yhteydessä sillä tosin tarkoitetaan todennäköisesti ihmisen koko henkiolemusta. Tämä ylevämpi sielu,

henkäys, pitää kotipaikkanaan seuraavaksi ylempää taivaantasoa, henkäysten taivasta. Juutalaisen perimätiedon mukaan ihmisellä on vielä senkin maailman yläpuolella yksi ketjun osa, josta käytetään nimeä elämähenki *(chaja)*. Se on ihmisen ylevämpi henki ja sen kotipaikka on elämähenkien taivas.

Myöhemmin, kun em. taivaantasot tulivat pimeyden vesien valtaamiksi, ne menettivät Pyhän Hengen yhteyden Kristukseen. Sen jälkeen niitä ei kutsuttu enää taivaiksi vaan maailmoiksi. Juutalaisilla on näille maailmoille omat nimensä, mutta tässä yhteydessä niistä käytetään em. ihmisen osien mukaisia nimiä.

Syntiinlankeemus

Luonnollinen taso

> *Herra Jumala sanoi ihmiselle: "Saat vapaasti syödä puutarhan kaikista puista. Vain siitä puusta, joka antaa tiedon hyvästä ja pahasta, älä syö, sillä sinä päivänä, jona siitä syöt, olet kuoleman oma." (1. Moos. 2: 16-17)*
>
> *Käärme oli kavalin kaikista eläimistä, jotka Herra Jumala oli luonut. Se sanoi naiselle: "Onko Jumala todella sanonut: 'Te ette saa syödä mistään puutarhan puusta'?" Nainen vastasi käärmeelle: "Kyllä me saamme syödä puutarhan puiden hedelmiä. Vain siitä puusta, joka on keskellä paratiisia, Jumala on sanonut: 'Älkää syökö sen hedelmiä, älkää edes koskeko niihin, ettette kuolisi.'" Silloin käärme sanoi naiselle: "Ei, ette te kuole. Mutta Jumala tietää, että niin pian kuin te syötte siitä, teidän silmänne avautuvat ja teistä tulee Jumalan kaltaisia, niin että tiedätte kaiken, sekä hyvän että pahan." Nainen näki nyt, että puun hedelmät olivat hyviä syödä ja että se oli kaunis katsella ja houkutteleva, koska se antoi ymmärrystä. Hän otti siitä hedelmän ja söi ja antoi myös miehelleen, joka oli hänen kanssaan, ja mieskin söi. (1. Moos. 3: 1-6)*

Käärme teki puustaan hyvin houkuttelevan. Harhauttaakseen ihmisiä hän pukeutui valeasuun, valkeuden enkeliksi, ja lähestyi ihmisiä petollisesti. Yleensä ymmärretään, että käärmeen takana oli Saatana, joka oli ottanut käärmeen maanpäälliseksi naamiokseen ja jonka kautta hän saattoi puhua. Vaikka Jumala oli varoittanut ihmisiä syömästä hyvän- ja pahantiedon puusta, he eivät olleet tietoisia pahan tunkeutumisesta heidän mailleen. Niinpä he uskoivat Saatanan valheen ja ”söivät” kielletystä puusta. He kenties uskoivat saavansa jotain hyvää käärmeeltä, vaikka kaikki oli pelkkää petosta. Mahdollisesti he luulivat käärmeen olevan Jumalan lähettämä enkeli, minkä johdosta he eivät kaihtaneet vannoa uskollisuuden valaa hänelle. Näin he antoivat Saatanalle vallan elämässään.

Allegorinen taso

Aikojen alussa Saatana, joka oli yksi Jumalan johtavista enkeleistä, teki kapinan Jumalaa vastaan näkymättömässä luomakunnassa. Hänen alkuperäinen nimensä oli Lucifer, Kointähti, mutta kapinan seurauksena hänestä alettiin käyttää nimeä Saatana, Jumalan syyttäjä tai vastustaja. Aluksi Hän eli Paratiisissa, ylemmillä taivaantasoilla, ja loisti Jumalan valoa kaikkialle. Hänen pukunsa oli kullalla kirjailtu ja se oli täynnä kalliita jalokiviä. Niin hän lankesi ylpeyteen omasta kauneudestaan ja vallastaan.

Olit Eedenissä, Jumalan puutarhassa, ja sinua koristivat kalliit kivet, karneolit, topaasit ja kalsedonit, krysoliitit, onyksit, jaspikset, safiirit, turkoosit ja smaragdit. Pukusi oli kullalla kirjailtu. Jo syntyessäsi oli kaikki valmiina. Kerubiksi minä sinut tein, sädehtiväksi vartijaenkeliksi, sinä olit pyhällä vuorella, käyskentelit välkehtivien kivien keskellä. Moitteen sijaa ei sinussa ollut siitä päivästä, jona sinut loin, siihen päivään, jolloin lankesit pahaan. Suuressa kaupankäynnissäsi tuli sydämesi täyteen väkivaltaa, ja sinä teit syntiä. Niin minä karkoitin sinut häväistynä Jumalan vuorelta ja hävitin sinut, suojaava kerubi, pois säihkyväin kivien keskeltä. Sinun sydämesi ylpistyi sinun kauneudestasi, ihanuutesi tähden sinä kadotit viisautesi. Minä viskasin sinut maahan, annoin sinut alttiiksi kuninkaille, heidän silmänherkukseen.
(Hes.28:13-17)

Kun Saatanan kapinallisuus paljastui, Jumala heitti hänet taivaalta luomakunnan pohjalle eli alkuperäiseen maahan. Siellä Saatana muodosti uhan äskettäin luodulle ihmiskunnalle. Jumala varoitti ihmisiä tästä uhasta.

Alkuperäisessä maassa Paratiisin keskellä oli hengellinen Elämän puu. Se oli taivaallisen Elämän puun haarake tai verso, joka perimmäisesti edusti Pyhää Henkeä näkymättömässä maassa. Elämän puu tarkoitti hengellistä liittoyhteyttä Jumalan kanssa. Ihmisen jokainen sielu, jokainen henki ja ruumiskin oli Pyhän Hengen kautta yhteydessä Jumalaan. Muutkin Paratiisin puut olivat puhtaita ja välittivät ihmisiin jumalallisia voimia. Nyt kuitenkin alkuperäiseen näkymättömään maahan oli ilmaantunut puu, joka edusti vierasta henkivaltaa ts. Saatanan valtapyrkimyksiä ja liittoyhteyttä häneen. Jos ihminen söisi siitä puusta, hän joutuisi irti Elämän puusta, sillä molempiin puihin hän ei voisi olla yhteydessä samanaikaisesti.

Saatana oli vihoissaan Jumalalle, joka oli suistanut hänet vallasta ja vieläpä heittänyt hänet alas taivaasta alkuperäiseen näkymättömään maahan. Hän vastusti kaikessa Jumalaa ja varsinkin kaikkea sitä uutta, mitä Jumala oli luomassa näkymättömään luomakuntaan. Hän olisi halunnut tuhota näkymättömän maan ihmiset, mutta ihmisten surmaaminen olisi voinut olla hänelle itselleen kohtalokasta. Sen sijaan hänen kannattaisi yrittää saada ihmiset petoksella valtaansa. Saatana laskelmoi, että jos hän saisi ihmiset lankeamaan lain vastaiseen tekoon, niin kuin hän itse oli langennut, hän saisi ihmiskunnan omakseen. Tämä toisi hänelle lisää voimaa taistelussa Jumalaa vastaan. Ja jos Jumala kuitenkin voittaisi ja surmaisi hänet, Hänen täytyisi surmata myös luomansa ja rakastamansa ihmiskunta.

Saatana oli onnistunut saamaan puolelleen joukon muita enkeleitä. He yhdessä muodostivat vaarallisen hengellisen verkoston, joka oli erillinen Jumalan Hengestä. Tätä kuvasi hyvän ja pahan tiedon puu Paratiisissa. Sen kanssa ihminen ei saanut olla missään tekemisissä. Syöminen siitä puusta johtaisi eroon Elämän puusta, ts. liittoyhteydestä Jumalaan. Liittoyhteyden menettäminen johtaisi hengelliseen kuolemaan. Saatana oli petollisin mielin ilmaantunut alkuperäisten ihmisten maailmaan. Hän pyrki johdattamaan ihmiset ansaan tarjoamalla heille hedelmää hyvän- ja pahantiedon puusta, sillä hän tiesi, että sinä päivänä, jolloin he siitä söisivät, ihmiskunta olisi hänen vallassaan.

”Syöminen” vieraasta puusta tarkoittaa kuuntelemista, huomion antamista, uskomista ja antautumista toisen hengen tahtoon. Jumala kielsi ehdottomasti syömästä siitä puusta, jossa oli Jumalan tahdon vastainen henki. Jumala varoitti moneen kertaan ihmistä syömästä hyvän- ja pahantiedon puusta. Kaikesta varoittelusta huolimatta ihminen lankesi Saatanan virittämään ansaan.

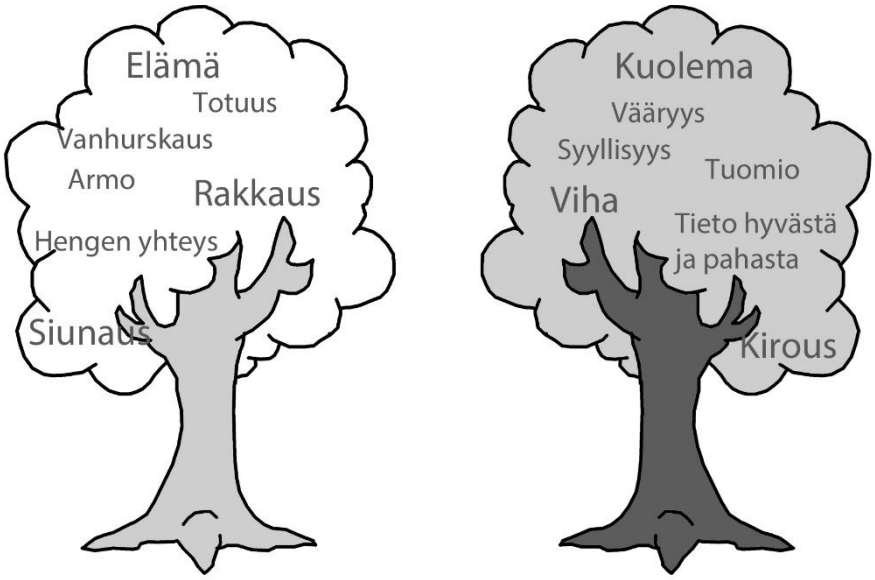

Kuva 6. Paratiisin kaksi puuta, Elämän puu ja Hyvän ja pahan tiedon puu, edustivat kahta hallintavaltaa, Kristuksen ja Saatanan. Hedelmän syöminen niistä tarkoitti kaikkia niitä asioita, mitä kuvan puista voidaan lukea. Alkujaan ihmisellä oli hengellinen yhteys Jumalaan, eikä pahaa ollut olemassakaan. Kun ihminen menetti syntiinlankeemuksessa yhteyden Jumalaan (hengellinen kuolema), Jumala pani ihmiseen sisäisen tiedon hyvästä ja pahasta. (Room. 2: 14-15)

Kun Kristus näki, mitä oli tapahtunut ihmiskunnalle, Hän oli hyvin pettynyt ja murheellinen. Vaikka tapahtunut ei ollut millään tavoin Kristuksen syytä, Hän kuitenkin halusi ottaa siitä vastuun itselleen. Hän päätti korjata vahingon ihmisten puolesta – yksinomaan rakkaudesta ”morsiantaan” eli ihmiskuntaa kohtaan.

Syntiinlankeemuksen seuraukset

Luonnollinen taso

”Kun iltapäivä viileni, he kuulivat Jumalan[28] kävelevän puutarhassa.” (1. Moos. 3: 8)

Sitten Kristus kutsui Saatanan, Aadamin ja Eevan eteensä ja lausui heille tuomionsa. Saatanalle Hän sanoi:

[28] Juutalaisessa Targum-kirjallisuudessa tällä kohtaa on sana Memra eli Sana. Vanhassa juutalaisessa kirjallisuudessa sanalla Memra on usein Kristukseen viittaava merkitys aivan samoin kuin Johanneksella, joka aloittaa evankeliuminsa lauseella ”Alussa oli Sana”. (Joh: 1: 1) Tästä voidaan päätellä, että Jumala, joka käyskenteli Paratiisissa illan viileydessä, oli Kristus.

> *Ja minä panen vihan sinun ja naisen välille ja sinun sukusi ja hänen sukunsa välille: ihminen on iskevä sinun pääsi murskaksi, ja sinä olet iskevä häntä kantapäähän. (1. Moos. 3: 15)*

Tätä Raamatun kohtaa kutsutaan protoevankeliumiksi. Tuomion sanat, jotka Jumala lausui Saatanalle, sisälsivät tärkeän lupauksen: Kristus tulee ja murskaa Saatanan pään. Huomaa tässäkin, miten Eeva edustaa koko ihmissukua. Ihmissukua kutsutaan naisen suvuksi, ja ”ihminen” viittaa maan päälle syntyvään Kristukseen. Saatanan pään murskaaminen tarkoittaa hänen eliminoimistaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa Kristus tulee murskaamaan Saatanan pään riistämällä tältä vallan ihmisiin nähden. Sen Hän tulee tekemään antamalla sovitusuhrin ihmissuvun puolesta, jolloin ihminen on laillisesti vapaa siirtymään takaisin Kristuksen Valtakuntaan vain ilmaisemalla halunsa asettua alamaiseksi Kristukselle. Pään murskaaminen tarkoittaa siis valtaistuimelta suistamista. Toisessa vaiheessa Kristus tulee lopullisesti surmaamaan Saatanan.

Aadamille Jumala sanoi:

> *Koska teit niin kuin vaimosi sanoi ja söit puusta, josta minä kielsin sinua syömästä, niin olkoon maa sinun takiasi kirottu. Kovalla työllä sinun on hankittava siitä elantosi niin kauan kuin elät. (1. Moos. 3:17).*
>
> *Sitten Herra Jumala sanoi: "Ihminen on nyt kuin me: hän tietää sekä hyvän että pahan. Ettei hän nyt vain ota elämän puusta hedelmää ja syö ja niin elä ikuisesti!" Niin Herra Jumala ajoi ihmisen pois Eedenin puutarhasta ja pani hänet viljelemään maata, josta hänet oli tehty. Hän karkotti ihmisen ja asetti Eedenin puutarhan itäpuolelle kerubit ja salamoivan, leimuavan miekan vartioimaan elämän puulle vievää tietä. (1. Moss. 3: 22-24)*

Luonnollinen maa tulisi siis olemaan kirottu siihen asti, kunnes Kristus tulisi lunastamaan lupauksensa. Kirous ilmenisi monella tavalla: jatkuvana työnä, heikkoina satovuosina, epävarmana toimeentulona, viluna ja nälkänä jne. Kun Aadam ja Eeva heräsivät seuraavana aamuna, kaikki tuo kauheus oli tapahtunut ja tie takaisin Paratiisiin oli suljettu.

Kuitenkin Kristus antoi Aadamille Eevalle tärkeän neuvon, millä tavalla he voisivat olla elämässään siunattuja, vaikka maa olisi kirottu.

> *Ja Herra Jumala teki Aadamille ja hänen vaimolleen nahasta vaatteet ja puki heidät niihin. (1. Moos. 3: 21)*

Mitä tämä merkitsee? Mistä Kristus teki nahkavaatteet Aadamille ja Eevalle, kun yhtään ainoaa eläintä ei ollut vielä teurastettu Paratiisissa. Jumalan tekemät vaatteet oli tehty uhrilampaasta saadusta nahasta, sillä Kristus oli opettanut Aadamille ja Eevalle uhrin salaisuuden. Uhrikaritsa olisi kuva Hänestä, Kristuksesta, joka tulee myöhemmin antamaan lopullisen uhrin ihmiskunnan syntien sovittamiseksi, minkä seurauksena Paratiisi palautettaisiin.[29] Kuitenkin jo sitä ennen, jos ihminen uskonsa osoituksena uhraisi karitsan,

---

[29] Apokryfinen kirjoitus ”Mooseksen ilmestys” kertoo selvästi siitä, että Jumala lupasi Aadamille ja Eevalle palauttaa Paratiisin. Vaikka he ja heidän vanhurskaat jälkeläisensä tulisivat kuolemaan tässä maailmassa, Kristus tulisi nostamaan heidät ylös kuolleista ja johtamaan heidät takaisin Paratiisiin. Se toteutuisi Tuhatvuotisessa valtakunnassa, mikä on vielä osa tämän maailman aikakautta.

kirous hänen päältään murtuisi ja hän saisi välittömästi kokea siunauksia maanpäällisen elämänsä aikana. Uskonsa merkkinä hän voisi kantaa uhrikaritsasta tehtyä vaatetta, joka peittäisi paitsi hänen alastomuutensa myös hänen syntinsä niin, että kirous ei pääsisi koskettamaan häntä. Hän saisi elää siunattua elämää maan päällä.

Allegorinen taso

Alkuperäisessä näkymättömässä maassa Saatana oli saanut alkuperäisen ihmisen valtaansa. Ihminen oli vannonut uskollisuuden valan Saatanalle, eikä sitä voinut enää mitenkään purkaa. Jumalakin oli voimaton, sillä Hän oli antanut synnin ja kuoleman lain nimellä kulkevan määräyksen koko näkymättömään luomakuntaan. Sen mukaan kenelläkään ei olisi oikeutta kapinoida Jumalan suvereeniutta vastaan. Lain suhteen Jumala ei voinut tehdä kenenkään kohdalla poikkeusta. Ihmisen yhteys Jumalaan oli katkennut. Elämä alkuperäisessä Paratiisissa oli menetetty.

Syntiinlankeemuksen seurauksena Hengen yhteys ihmiskunnan ja Jumalan välillä oli katkennut. Se oli katkennut myös sielujen ja henkien tasoilla. Tämä tarkoitti sitä, että alkuperäisen näkymättömän luomakunnan ”vedenpaisumus” oli alkanut. Maa oli saastunut ja myös suurin osa taivaista sen yläpuolella. Saastuneet vedet eivät olleet kuitenkaan sellaisia, että ne olisivat välittömästi tehneet ihmiselämän mahdottomaksi. Ihmiset eivät kuolleet kokonaan, vaan vain hengellisesti. Elämä sai siis jatkua, mutta se oli tullut kovin raskaaksi.

Ihmisellä ei ollut enää käytettävissä niitä jumalallisia voimia, jotka aikaisemmin olivat voimaannuttaneet hänen olemustaan. Kaikki se elämisen helppous, joka oli ollut ominaista Paratiisille, oli nyt kadonnut. Oli aivan kuin koko näkymätön maa olisi siirtynyt Kristuksen valosta pimeyden puolelle. Ihminen oli vailla Jumalan Hengen tukea, ja hän tunsi sen joka hetki.

Saatanan läsnäolo näkymättömän maan päällä aiheutti elämän muuttumisen vieläkin kaaosmaisemmaksi, kuin mitä se muuten olisi ollut. Saatana orjuutti ihmisiä ja käytti heitä häikäilemättä hyväkseen. Pahinta oli kuitenkin se, että Saatanan liittolaisena ihmiskunnan kohtalona tulisi olemaan iankaikkinen kuolema, sama rangaistus kuin mikä Saatanalle itselle tultaisiin langettamaan. Jumala kuitenkin viivytti Saatanan tuomion toimeenpanoa, sillä Hän sääli ihmistä. Jumala ymmärsi, että ihminen oli tullut Saatanan pettämäksi. Ihminen ei ollut itse syyllistynyt suoranaiseen kapinaan, vaan hän oli petoksella joutunut kapinoitsijan puolelle. Siksi Jumala halusi pelastaa ihmisen. Hän halusi pelastaa mahdollisimman monta ihmistä iankaikkiselta kadotukselta ennen kuin Saatanan kuolemantuomio pantaisiin toimeen.

Hengellisessä perustuslaissa oli ainoastaan yksi laki, jonka nojalla ihminen voitaisiin laillisesti pelastaa: Elämän hengen laki. Sen mukaan synti oli mahdollista sovittaa vain vuodatetun vanhurskaan veren kautta. Jos tällainen vanhurskas veri ilmaantuisi, ihminen voisi puhdistua siinä ja hänet voitaisiin liittää Pyhän Hengen kautta takaisin Elämän puuhun.

Koska koko ihmiskunta oli langennut, käytännössä ei ollut muuta mahdollisuutta kuin se, että Kristus itse, Jumalan Poika, ottaisi pelastajan tehtävän ja vuodattaisi vanhurskaan verensä ihmisten puolesta. Kristus olikin valmis sen tekemään, koska Hän rakasti ihmisiä. Hän tiesi, että jos Hän vuodattaisi verensä langenneen ihmiskunnan puolesta, Hän voittaisi heidät takaisin puolelleen ja Hän voisi perustaa heidän kanssaan uuden Valtakunnan

näkymättömässä todellisuudessa. Isä Jumalakin oli valmis luovuttamaan Poikansa sovitusuhriksi, vaikka se oli Hänelle tuskallista, sillä Hänkin rakasti ihmisiä ja Hän tiesi, että se olisi ainoa tapa pelastaa heidät laillisesti.

Niin Jumala antoi alkuperäisen näkymättömän maan langenneelle ihmissuvulle lupauksen, että Kristus tulisi täydellisesti mitätöimään ihmisen syntiinlankeemuksen ja sen seuraukset. Ihminen tultaisiin puhdistamaan täydellisesti sekä henkiolemuksensa että ruumiinsa puolesta ja että hänet tultaisiin asettamaan ennalleen näkymättömään maahan, jossa ei olisi enää syntiä eikä kirousta.

Kain ja Abel

Luonnollinen taso

Kertomus Kainista ja Abelista on seuraava:

> *Mies yhtyi vaimoonsa Eevaan, ja Eeva tuli raskaaksi ja synnytti Kainin. Eeva sanoi: "Minä olen Herran avulla saanut poikalapsen." Sitten hän synnytti Kainille veljen, Abelin. Abelista tuli lammaspaimen ja Kainista maanviljelijä. Kerran Kain toi Herralle uhrilahjaksi maan satoa, ja Abel toi lampaidensa esikoiskaritsoja ja niiden rasvaa. Herra katsoi suopeasti Abeliin ja hänen uhriinsa, mutta Kainin ja hänen uhrinsa puoleen hän ei katsonut. Silloin Kain suuttui kovin ja hänen katseensa synkistyi. Herra kysyi Kainilta: "Miksi sinä suutuit ja katselet synkkänä maahan? Jos teet oikein, voit kohottaa katseesi, mutta jos et tee, on synti ovella vaanimassa. Sinua se haluaa, mutta sinun on pidettävä se kurissa." Kain sanoi veljelleen Abelille: "Lähde mukaani." Mutta kun he olivat kulkeneet jonkin matkaa, Kain kävi veljensä Abelin kimppuun ja tappoi hänet. Silloin Herra kysyi Kainilta: "Missä on veljesi Abel?" Kain vastasi: "En tiedä. Olenko minä veljeni vartija?" Herra sanoi: "Mitä oletkaan tehnyt! Etkö kuule, kuinka veljesi veri huutaa minulle maasta? (1. Moos. 4: 1-10)*

Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksen jälkeen kaikki heidän jälkeläisensä olivat perisynnin alaisia. Kuitenkin ihmiskunta jakautui kahteen sukuhaaraan sen mukaan, miten he suhtautuivat Jumalan antamaan lupaukseen tulevasta Kristuksesta. Kain edustaa kirouksen alaista sukuhaaraa, joka ei ottanut vakavasti Jumalan lupausta. Abel edustaa siunattua ihmissuvun haaraa, joka vastaanotti sisimpäänsä Jumalan lupauksen. Eron teki ainoastaan usko Kristukseen. Uskonsa merkiksi Abel uhrasi Jumalalle karitsan ja Jumala laski hänen uskonsa vanhurskaudeksi.

> *Uskon vuoksi oli Abelin Jumalalle antama uhri Kainin uhria arvokkaampi. Koska Abel uskoi, hän sai vanhurskaudestaan todistuksen, kun Jumala otti vastaan hänen lahjansa, ja uskovana hän puhuu vielä kuoltuaankin. (Hepr. 11: 4)*

Jumala siis piti vanhurskaina ihmisinä niitä, jotka uskoivat Hänen lupaukseensa, vaikka Kristus ei ollut vielä toimittanut lopullista sovitusuhria luonnollisen maan päällä. Uskonsa merkiksi he toivat Jumalalle uhriksi karitsan, joka on kuva tuosta lopullisesta uhrista. Uskonsa johdosta he saisivat kokea runsaasti maanpäällisiä siunauksia. Mutta koska Jumala luki heidän uskonsa vanhurskaudeksi, se tarkoittaa, että he saisivat syntinsä anteeksi ja he tulisivat perimään iankaikkisen elämän.

Kun Kain tappoi Abelin, tämän vanhurskas veri jäi huutamaan maan päälle. Herra sanoi: ”Mitä oletkaan tehnyt! Etkö kuule, kuinka veljesi veri huutaa minulle maasta?” Tämä

tarkoitti kolmea asiaa. Ensiksikin veren huuto oli niin voimakas, että Kainin piti poistua siitä maasta ja elää sen jälkeen pakolaisena maailmalla. Toiseksi veri huusi kostoa. Kuitenkaan Jumala ei antanut ihmisille lupaa kostaa, vaan piti koston ehdottomasti itsellään. Hän tulisi aikoinaan kostamaan, mutta Hänen omansa eivät saisi tahrata käsiään vereen. Kolmanneksi veri kertoi siitä, että Abelista oli tullut ensimmäinen marttyyri, veritodistaja. Jumala tulisi huolehtimaan aivan erityisesti heidän sieluistaan. (Ilm. 6: 9-10) He eivät jäisi tuonelaan, vaan lopulta pelastuisivat sen jälkeen, kun Kristus olisi toimittanut lopullisen uhrin. Siihen asti vanhurskaat sielut saisivat asuinpaikan sielujen maailman Paratiisista.

Allegorinen taso

Edellä esitetty kertomus antaa aiheen uskoa siihen, että myös alkuperäiseen näkymättömään maahan syntyivät siunauksen ja kirouksen alaiset sukuhaarat ja että tämä jako syntyi sen perusteella, miten ihmiset suhtautuivat Kristukseen, joka tulisi sovittamaan ihmisen synnit.

Abelissa voidaan nähdä kuva Kristuksesta, joka tuli näkymättömään maahan antaakseen itsensä sovitusuhriksi ihmiskunnan syntien edestä. Kuten jo Uuden testamentin kertomusten perusteella pääteltiin, Kristus toimitti sovituksen synneistä alkuperäisessä näkymättömässä maassa. Kristuksella ei ollut mitään syytä viivytellä lupauksensa toteuttamista. Abelin kertomus todistaa, että se tapahtui pian syntiinlankeemuksen jälkeen.

Kun päätös sovituksesta tehtiin, Kristus oli ylhäällä Jumalan taivaissa, kaikkien saastuneiden taivaantasojen yläpuolella. Sieltä hän syöksyi vesimassojen läpi ja kuoli Saatanan surmaamana alkuperäisessä maassa. Isä Jumala nosti Hänet kuitenkin ylös taivaaseen, koska vanhurskasta ei voinut luovuttaa kuolemalle. Näin Kristus toimitti oman kuolemansa kautta alkuperäisen ihmisen sovituksen synneistä. (Ps. 18: 5–46)

Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen alkuperäinen ihmiskunta jakaantui siunattuun ja ei-siunattuun sukuhaaraan sen mukaan, ottivatko he Kristuksen sovituksen vastaan vai eivät. Toiset antoivat elämänsä Kristukselle, toiset jäivät Saatanan liittopiiriin. Kristuksen uhriveren voimaan uskoneet saivat kokea runsaasti siunauksia elämänsä aikana, mutta Saatana oli jatkuvasti heidän kintereillään.

Siunattu sukukunta

Luonnollinen taso

> *Aadam yhtyi taas vaimoonsa, ja tämä synnytti pojan. Eeva antoi hänelle nimen Set ja sanoi: "Jumala on suonut minulle uuden jälkeläisen Abelin sijaan, jonka Kain tappoi." Setillekin syntyi poika, ja Set antoi hänelle nimen Enos. Niihin aikoihin alettiin nimeltä kutsuen rukoilla avuksi Herraa. (1. Moos. 4: 25-26)*

Luonnollisessa maassa Set on varhaisen ihmiskunnan siunatun sukuhaaran kantaisä. Set syntyi Abelin sijaan ja hänestä sanotaan, että hän oli kaikessa isänsä Aadamin kaltainen. Hän edusti sitä joukkoa, joka uskoi tulevaan Kristukseen. Raamatussa mainitaan Setin suvun esikoiset, jotka kantoivat siunatun sukuhaaran perintöä näkyvässä maassa. He olivat järjestyksessä: Enos, Kenan, Mahalalel, Jered, Henok, Metuselah, Lemek ja Nooa.

Kohta, joka Raamatussamme on käännetty ”niihin aikoihin alettiin nimeltä kutsuen rukoilla Herraa avuksi” voitaisiin kääntää näinkin: ”Siihen aikaan ihmiset alkoivat huutaa avuksi Herran Nimeä”. Vanhassa juutalaisessa kirjallisuudessa Herran Nimi on yksi Kristuksen myyttisistä nimistä samalla tavoin kuin Jumalan Kuva ja Jumalan Sana. Tämä tarkoitti, että siunatun sukuhaaran ihmiset eivät uskoneet vain tulevaan Kristukseen, joka kerran syntyisi maan päälle, vaan myös, että tuo Kristus oli heidän taivaallinen Kuninkaansa, joka kaiken aikaa hallitsi ja pystyi auttamaan heidän elämässään.

Kun Kristus oli toimittanut sovitusuhrin alkuperäisen ihmiskunnan puolesta ja Hänet asetettiin takaisin valtaistuimelle, Hän sai käyttöoikeuden kaikkiin Jumalan nimiin. Tämän maailman varhaiset ihmiset käyttivät kuitenkin Jumalan pyhiä nimiä arkaillen. Siksi Häntä alettiin kutsua Herran Nimeksi erotukseksi Isästä Jumalasta. Ihmiset alkoivat rukoilla Häntä avuksi kaikissa asioissaan.

Henokia ja Nooaa lukuun ottomatta Setin jälkeläisten elämästä ei kerrota Raamatussa juuri mitään. Henokistakin on sanottu vain muutama lause.

> *Henok eli kaikkiaan 365 vuotta. Hän vaelsi kuuliaisena Jumalalle. Sitten häntä ei enää ollut, sillä Jumala otti hänet luokseen. (1. Moos. 5: 23-24)*

Vaikka Henok eli 365 vuotta, se oli hänen omana aikanaan lyhyt aika ihmisen iäksi. ”Sitten häntä ei enää ollut” tarkoittaa, että Jumala otti hänet luokseen ilman että hän koki kuolemaa. Hänet temmattiin suoraan taivaaseen. Heprealaiskirjeessä kirjoitetaan:

> *Uskon vuoksi otettiin Henok pois niin, ettei hän kokenut kuolemaa. "Sitten häntä ei enää ollut, sillä Jumala otti hänet luokseen." Ennen kuin hänet otettiin pois, hän näet oli - niin hänestä todistetaan - elänyt Jumalan mielen mukaisesti. (Hepr. 11: 5)*

Raamatun ulkopuolella Henokista ja hänen taivaallisista seikkailuistaan on kirjoitettu kokonaisia kirjoja. Henokin kirjojen[30] mukaan Henok nostettiin taivaaseen ja hänen annettiin nähdä kaikki taivaantasot sekä luonnollisen maan alapuolella että yläpuolella. Sitten hänet palautettiin maan päälle ja hänelle annettiin lupa kertoa näkymättömän luomakunnan asioista, kaikesta siitä mitä oli nähnyt. Hän kirjoitti kokemuksensa kirjoihin, minkä johdosta meilläkin on käytettävissä kuvauksia hänen taivaissa näkemistään ja kokemistaan asioista. Luultavasti meidän tietomme näkymättömästä luomakunnasta perustuvat edelleenkin suurelta osalta juuri Henokin muistiinpanoihin.

Allegorinen taso

Alkuperäisessä näkymättömässä maassa ne, jotka ottivat Kristuksen sovitusuhrin vastaan, muodostivat Hänen seurakuntansa. Kristus ei voinut kuitenkaan palauttaa ihmisille samanlaista hengellistä yhteyttä Jumalaan, mikä heillä Paratiisissa oli ollut. Hän pystyi lahjoittamaan heille syntien sovituksen ja vanhurskaan aseman Jumalan edessä, mutta

---

[30] Henokin kirjat ovat Vanhan testamentin apokryfikirjoja (yleensä luokiteltu pseudepigrafeihin), joissa kerrotaan Henokin taivasmatkoista ennen hänen lopullista ylösottoaan. Henokin kirjat edustavat vanhaa juutalaista perinnekirjallisuutta, johon palataan myöhemmin tässä kirjassa.

sellaista muutosta, että he itsessään olisivat tulleet puhtaiksi ja pysyisivät puhtaina, Hän ei voinut tehdä ihmisissä, jotka elivät jatkuvasti Saatanan ja synnin varjostamissa olosuhteissa. Epätäydellisinä heitä ei voitu palauttaa Paratiisiin, koska yhteys Elämän puuhun tarkoittaa hengellistä yhteyttä täydellisyyteen ja kuolemattomuuteen. Siksi kertomuksessa sanotaan, että Kristus asetti kerubit leimuavin miekoin vartioimaan Paratiisiin menevää tietä, ettei ihminen pääsisi syömään Elämän puusta. (1. Moos. 3: 24) Kristus suuntasi katseensa nyt tulevaisuuteen, koska Hän ymmärsi, että ihmisen puhdistus ja ennalleen asettaminen tulisivat vaatimaan paljon enemmän ja se tulisi olemaan pitkäaikainen prosessi. Se tulisi vaatimaan ihmisen henkiolemuksen puhdistuksen eri taivaan tasoilla, mikä edellytti Häneltä uusia uhrauksia. Kuitenkin Kristus oli siihenkin valmis, koska Hän rakasti ihmiskuntaa, jonka Hän oli luonut.

Jos Abel on kuva Kristuksen uhrikuolemasta alkuperäisessä näkymättömässä maassa, onko Henok sitten kuva Kristuksen ylösnousemuksesta? Näin voitaisiin olettaa, sillä Kristus ei jäänyt Abelin tavoin kuolleeseen tilaan, vaan Hänet nostettiin ruumiissaan ylös kuolleista. Kuolemansa jälkeen Hän todennäköisesti jäi vähäksi aikaa ihmisten pariin näkymättömään maahan ennen kuin Hänet nostettiin taivaaseen hallitsemaan koko näkymätöntä luomakuntaa.[31]

Ihmiskunnan turmeltuminen

Luonnollinen taso

Kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan päällä ja heille syntyi tyttäriä, jumalien pojat huomasivat, että ihmisten tyttäret olivat kauniita, ja he ottivat näistä vaimoikseen keitä halusivat. (1. Moos. 6: 1-2)

Kun Jumala katseli maata, hän näki, että turmelus vallitsi kaikkialla, sillä ihmiset kuluttivat elämänsä pahuudessa. Jumala sanoi Nooalle: "Minä olen päättänyt tehdä lopun kaikesta elollisesta, sillä maa on ihmisten takia täynnä väkivaltaa. Minä hävitän heidät ja maan heidän kanssaan. Tee itsellesi arkki sypressipuusta, rakenna se huoneita täyteen ja tiivistä se maapiellä sisältä ja ulkoa." (1. Moos. 6: 12-14)

"Minä lähetän vedenpaisumuksen maan päälle hävittämään taivaan alta kaiken, missä on elämän henki. Kaikki on tuhoutuva maan päältä, mutta sinun kanssasi minä teen liiton. Sinun tulee mennä arkkiin ja ottaa mukaan poikasi, vaimosi ja poikiesi vaimot. Ja kaikkia elollisia sinun tulee ottaa mukaasi arkkiin kaksi, uros ja naaras, että ne säilyisivät hengissä sinun kanssasi. Lintuja, karjaeläimiä ja kaikkia

---

[31] Eräissä vanhoissa juutalaisissa lähteissä, kuten nk. kolmannessa Henokin kirjassa, Henokista tehdään Metatron, eräänlainen taivaallinen kristushahmo, jolle tehtiin mahtava valtaistuin seitsemänteen taivaaseen ja jota alettiin kutsua ”toiseksi JHVH:ksi” (Lesser JHVH). Tässä sekoittuu kaksi kertomusta. Alkuperäisen luomakunnan kertomuksessa Kristus tosiaan nostettiin ylös taivaisiin ja Hänelle annettiin kaikki valta taivaissa ja maan päällä. Luonnollisen maan kertomuksessa, joka on kuva alkuperäisen luomakunnan kertomuksesta, Henok nostettiin taivaaseen ikään kuin kuvana ylösnousseesta Kristuksesta.

> *pikkueläimiä tulkoon luoksesi kaksi kutakin lajia, jotta ne jäisivät henkiin.” (1. Moos. 6: 17-20)*

”Jumalien pojat” tarkoittavat langenneita enkeleitä. Kertomuksessa tuodaan esiin, miten osa taivaan enkeleistä liittoutui Saatanan kanssa ja astui luonnollisen maan päälle tyrannisoidakseen maata. Enkelit ottivat ”ihmisten tyttäriä” vaimoikseen, jolloin maan päälle syntyi pelottavia jättiläisiä. Ihmiset pelkäsivät kuollakseen heitä eivätkä pystyneet taistelemaan heitä vastaan. Näin Saatana hallitsi täysin koko ihmiskuntaa. Kristukseen uskovien joukko joutui hyvin ahtaalle ja heidän määränsä alkoi pikemmin vähetä kuin lisääntyä.

Se, että enkelit yhtyivät ihmisten tyttäriin, kuulostaa jälleen niin erikoiselta asialta, että joudutaan pohtimaan, onko se lainkaan tapahtunut tässä maailmassa, vai onko siinä vain allegorinen kuva näkymättömästä maasta, johon se paremmin sopisi. Joka tapauksessa enkeleillä on ollut oma osuutensa tämänkin maailman turmeltumisessa ja luultavasti tämänkin maailman alkuaikoina on ollut jättiläisiä, joita ihmiset pelkäsivät.

Allegorinen taso

Samoin kuin luonnollisessa maassa myös alkuperäisessä näkymättömässä maassa Kristuksen perustama siunattu sukukunta muodosti uhan Saatanalle ja hänen henkivalloilleen. Saatana teki kaikkensa estääkseen ihmisten liittymisen siihen, ja hän käytti kaiken oveluutensa voidakseen estää Kristuksen valtakunnan menestymisen. Hän lähetti omia enkeleitään heidän joukkoonsa johtaakseen heitä harhaan ja tyrannisoidakseen heitä. Hän synnytti heidän kauttaan myös jättiläisiä, jotka herättivät alkuperäisten ihmisten keskuudessa suurta pelkoa ja kauhua. Silloin monet niistäkin, jotka olivat jo valinneet Kristuksen, alkoivat epäröidä. Monet luopuivat Kristuksesta ja palasivat takaisin entiseen elämäänsä.

Lopulta Kristuksen joukko alkuperäisessä näkymättömässä maassa pieneni olemattomiin. Silloin Kristus päätti lopettaa kaiken elämän alkuperäisessä maassa. Kristus ei kuitenkaan omalta puoleltaan koskaan katkaissut liittoaan ihmisiin, jos sellainen oli joskus aidosti solmittu.

Vedenpaisumus

Luonnollinen taso

Lopulta luonnollisessa maassa ei ollut yhtään ainoaa vanhurskasta Nooaa lukuun ottamatta. Silloin Kristus päätti tehdä lopun maan elämästä hukuttamalla kaikki ihmiset ja eläimet vedenpaisumukseen. Hän kuitenkin säästi Nooan ja hänen perhekuntansa sekä kustakin eläinlajista kaksi yksilöä, koiraan ja naaraan, jotka otettiin mukaan Nooan rakentamaan arkkiin. Näiden kautta elämä siirtyisi vedenpaisumuksen jälkeiseen maailmaan.

> *Niin tuli vedenpaisumus neljäksikymmeneksi päiväksi maan päälle. Vedet nousivat ja nostivat arkin irti, niin että se kohosi korkealle maasta. Vedet paisuivat ja lisääntyivät suuresti maan päällä, ja arkki ajelehti veden pinnalla. Ja vedet paisuivat paisumistaan, kunnes korkeimmatkin vuoret peittyivät. Vesi nousi, ja vuoret jäivät viisitoista kyynärää veden alle. Silloin tuhoutuivat kaikki maan elävät olennot, linnut, karjaeläimet, villieläimet ja kaikki maan päällä vilisevät*

> *pikkueläimet sekä kaikki ihmiset. Kaikki kuivalla maalla elävät olennot kuolivat, kaikki, joissa oli elämän henkäys. Näin Herra pyyhkäisi maan päältä kaikki elävät olennot, ihmiset, karjaeläimet, pikkueläimet ja linnut; kaikki ne hän pyyhkäisi pois. Jäljelle jäivät vain Nooa sekä ne, jotka olivat hänen kanssaan arkissa. Maa oli veden vallassa sataviisikymmentä päivää. (1. Moos. 8: 17 - 24)*

Luonnollisessa maassa tulva syntyi rankkasateen vaikutuksesta ja kesti noin vuoden. Sen jälkeen Nooa ja hänen perheväkensä ja heidän kanssaan olleet eläimet pääsivät jatkamaan elämäänsä vedenpaisumuksen jälkeisessä maailmassa.

Allegorinen taso

Alkuperäisessä näkymättömässä maassa vedenpaisumuksen alkuvaiheet olivat tapahtuneet jo silloin, kun ihmiskunta lankesi syntiin. Vedenpaisumus tarkoitti saastaisuuden leviämistä taivaantasoille, joilla ihmisen sielut ja henget asuivat. Myös taivaantasojen välissä olevat vedet saastuivat. Ihminen saattoi kuitenkin elää vielä näkymättömässä maassa, ja kun Kristus oli toimittanut sovitusuhrinsa siellä, monet saivat elää jopa siunattua elämää. Saatanan synnyttämät jättiläiset kuitenkin muuttivat tilanteen, koska silloin ihmiset menettivät uskonsa ja Kristuksen siunattu sukuhaara alkoi vähetä voimansa ja lukumääränsä puolesta. Kun Kristuksen joukot olivat pienentyneet niin, ettei siellä ollut enää yhtään vanhurskasta, Kristus päätti tuhota alkuperäisen luomakunnan elämän. Ihmiset kuolivat sekä ruumiinsa että koko henkiolemuksensa puolesta. Kaikki sielut ja henget, joita ihmisellä oli, jäivät kuolleina virumaan eri taivaantasoille.

Vedenpaisumuskertomuksessa sanotaan, että tulvan alkaessa ”kaikki syvyyden lähteet puhkesivat ja taivaan ikkunat aukenivat”. Tämä voidaan tulkita siten, että sekä paholainen että Kristus vaikuttivat nouseviin vesimassoihin, paholainen puhkaisemalla syvyyden lähteet ja Kristus antamalla sataa rankasti taivaasta. Allegorisesti tulkittuna taivaan rankkasateet tarkoittavat, että Kristus myötävaikutti ihmiskunnan tuhoutumiseen. Näin saattoi olla, koska Kristus halusi ihmiskunnan kuolevan ennen kuin Saatana tuhoaisi sen niin pahoin, ettei sitä voitaisi enää palauttaa entiselleen. Kristuksella oli vielä jatkosuunnitelma ihmisen varalle, minkä vuoksi Hän halusi itse tulla väliin, jotta ihminen voitaisiin vielä pelastaa ja palauttaa entiselleen.

Vedenpaisumuksen melskeissä alkuperäinen luomakunta tuhoutui. Maa ja kaikki taivaantasot kärsivät vaurioita. Ainoastaan kaikkein ylimmät taivaantasot, joilla Jumala asui, säästyivät tulvalta ja hävitykseltä. Kristus vetäytyi sinne.

Saatanaa ei kuitenkaan lyöty kuoliaaksi vielä tässä vaiheessa. Hänet ainoastaan vangittiin tuonelan pimentoihin. Tästä apostoli Pietari mainitsee:

> *Ei Jumala säästänyt enkeleitäkään, jotka olivat tehneet syntiä, vaan syöksi heidät kahleissa manalan pimentoihin odottamaan tuomion toteutumista. (2. Piet 2: 4)*

Saatanan ja eräiden hänen enkeliliittolaistensa annettiin elää Manalan pimennoissa, koska Kristus päätti jatkaa työtä ihmisen pelastamiseksi. Vasta kun mahdollisimman moni ihminen olisi saatu pelastuksen piiriin, Saatanan ja hänen enkeliensä kuolemantuomio voitaisiin panna täytäntöön.

Jumala ei jätä asioita puolitiehen. Jos Hän on päättänyt palauttaa ihmiskunnan ennalleen alkuperäiseen näkymättömään luomakuntaan, Hän tulee sen myös tekemään riippumatta siitä, miten paljon aikaa se veisi. Jos luonnollisen maan tulva kesti yhteensä 370 päivää,

kuinka kauan kestää näkymättömän maan tulva siihen asti, että ihminen asetetaan jälleen puhdistettuna sen päälle? Pietarin kirjeestä löydämme kohdan, joka mahdollisesti auttaa meitä hieman: ”Herralle yksi päivä on kuin tuhat vuotta.” (2. Piet. 3: 8) Sen mukaan näkymättömän maan tulva saattaisi kestää jopa 370 000 vuotta. Itse asiassa se saattaa kestää pitempäänkin, sillä Pietarin tarkoituksena ei ollut esittää matemaattista kaavaa, vaan periaatteen: Jumalan aikoja ei voi mitata vuosissa. Joka tapauksessa tulva-aika kestää pitempään kuin koko näkyvän maan aikakauden, koska näkyvä maa on osa näkymättömän luomakunnan puhdistusprosessia ja asettuu jonnekin näkymättömän maan tulva-ajan keskelle.

Miksi Jumala tarvitsee koko pelastusprosessiin niin paljon aikaa? Tähän kysymykseen sopisi ehkä vastaukseksi Pietarin opetuksen toinen puoli: ”Herralle tuhat vuotta on kuin yksi päivä.” (2. Piet. 3: 8, Ps. 90: 4) Pelastusprosessiin tarvittava aika ei siis Jumalan näkökulmasta ole välttämättä pitkä aika. Aika on kovin suhteellinen käsite, ja varmaa on, että se merkitsee Jumalalle eri asiaa kuin meille luonnollisille ihmisille.

Tulvavesien laskeutuminen kuvaa näkymättömän luomakunnan takaisin valtausta, johon tehtävään Kristus oli asetettu. Kristus aloitti ylimmältä saastuneelta taivaantasolta ja eteni asteittain seuraavaksi alemmalle tasolle, kunnes kaikki taivaantasot olisi puhdistettu ja asetettu ennalleen.

Vedenpaisumuskertomuksessa sanotaan, että sadan viidenkymmenen päivän jälkeen siitä, kun vedet olivat alkaneet laskea, arkki karahti Araratin vuoristoon. Vesi oli kuitenkin edelleen niin korkealla, että arkista ei voinut poistua. Tätä aikaa kuvataan seuraavasti.

> *Kun vielä neljäkymmentä päivää oli kulunut, Nooa avasi arkin ikkunaluukun, jonka hän oli tehnyt, ja päästi lentoon korpin. Se lähti ja lenteli edestakaisin, kunnes vedet olivat kuivuneet maan päältä. Sitten hän lähetti luotaan kyyhkysen saadakseen tietää, joko maa oli tullut esiin veden alta, mutta se ei löytänyt jalansijaa, mihin jäädä levähtämään, vaan palasi hänen luokseen arkkiin, sillä vesi peitti yhä koko maan pinnan. Ja hän ojensi kätensä ja otti kyyhkysen luokseen arkkiin. Hän odotti vielä seitsemän päivää ja lähetti kyyhkysen uudelleen arkista. Kun kyyhkynen illansuussa palasi hänen luokseen, sillä oli nokassaan tuore oliivipuun lehti. Siitä Nooa ymmärsi, että vedet olivat käyneet vähiin maan päällä. Hän odotti silti seitsemän päivää lisää ja päästi kyyhkysen jälleen lentoon, eikä se enää palannut hänen luokseen. (1.Moos. 8: 6-12)*

Tässä ollaan allegorisesti siinä vaiheessa, kun Jumala loi taivaanvahvuuden vetten väliin ja perusti luonnollisen luomakunnan sinne (ks. seitsemän päivän luomiskertomus). ”Nooa lähetti kyyhkysen luotaan” tarkoittaa sitä, että Pyhä Henki lähetettiin selvittämään, oliko alkuperäinen näkymätön maa tullut jo esiin veden alta. ”Seitsemän päivää” tarkoittaa luonnollisen maan seitsemää päivää eli seitsemää tuhatta vuotta. Jumala ikään kuin odottaa tämän ajan, kunnes vedet ovat riittävästi laskeneet taivaankannen alapuolella. Kun kyyhkysellä on nokassaan tuore oliivipuun lehti, tarkoittaa se sitä, että silloin alkuperäinen näkymätön maa on paljastunut veden alta ja puhdistunut niin, että puhtaan ihmiselämän palauttaminen alkuperäisen maan päälle voidaan aloittaa.

3.3 SEITSEMÄN PÄIVÄN LUOMISKERTOMUS – IHMISEN JA LUOMAKUNNAN UUDELLEENLUOMINEN

Yleensä on ymmärretty, että seitsemän päivän luomiskertomus (1. Moos. 1) on alkukantainen ja aikansa elänyt kertomus luonnollisen maailman ja ihmisen luomisesta. Sitä se ei kuitenkaan ole, vaan se on Jumalan ilmoitus näkymättömän luomakunnan takaisinvaltauksesta ja alkuperäisen ihmisen uudelleen luomisesta. Tosin tämä tapahtuu osittain luonnollisen maailman ja luonnollisen ihmisen kautta.

Toisin kuin Aadamin ja Eevan kertomuksessa, seitsemän päivän luomiskertomuksessa on vain vähän allegoriaa tai vertauskuvallisuutta. Yleensä kaikki lauseet voidaan ymmärtää niin kuin ne on ilmaistu. Kuitenkin on otettava huomioon, että monet kertomuksessa esiintyvät käsitteet voivat liittyä sekä näkyvään että näkymättömään maailmaan ja että kasvi- ja eläinkunnalla näyttäisi olevan myös vertauskuvallinen merkitys.

Ensimmäinen päivä

Kertomus alkaa lauseella:

> *Alussa Jumala loi taivaan ja maan. (1. Moos. 1: 1)*

Hepreaksi tämä tärkeä lause kuuluu: *Bereshit bara Elohim et hashamayim ve'et ha'aretz*. Sana ”alussa”, kun se on ilmaistu heprean kielen sanalla *bereshit,* tarkoittaa kaiken alkua iankaikkisessa menneisyydessä. Jos puhuttaisiin jostakin toisesta alusta, joka on ollut alkuna jollekin myöhemmälle tapahtumalle, käytettäisiin muuta ilmaisua. Tässä siis tarkoitetaan iankaikkista menneisyyttä, jolloin Jumala loi alkuperäisen näkymättömän luomakunnan.

Sanalla *bereshit* on myös esikoisuuteen viittaava merkitys. Näin ollen edellä mainittu lause voitaisiin kääntää vaihtoehtoisesti: ’Esikoisellaan Jumala loi taivaan ja maan’. Siten jo Raamatun ensimmäinen sana puhuisi Jumalan Pojasta, Jeesuksesta Kristuksesta. Tämä selittäisi sen, mitä juutalaiset ovat ihmetelleet, miksi Raamattu alkaa *Bet*-kirjaimella eikä *Alef*-kirjaimella.

Lauseessa esiintyy myös sana taivas, mikä on hepreaksi *shamayim*. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, se on monikkomuotoinen sana, vaikka se normaalissa kielenkäytössä tarkoittaa vain yhtä taivasta ikään kuin luonnollisen maan vastaparina. Tässä se kuitenkin tarkoittaa monia taivaita, jotka Jumala loi alkuperäisen näkymättömän maan päälle. Alkuperäinen luomakunta koostui siis pohjalla olevasta näkymättömästä maasta ja sen päällä olevista ainakin 7 taivaasta. Taivaiden lukumäärä muuttui hieman ajan mukana, koska mm. taivaiden väliin myöhemmin luotu taivaankansi laskettiin yhdeksi taivaaksi.

Sana *Elohim* on samanlainen monikollinen sana kuin shamayim. Se on yleensä kaikissa Raamatuissa käännetty yksikössä Jumalaksi. Kuitenkin, koska tämä sana on monikkomuotoinen, siinä voidaan nähdä useampia persoonia, niin kuin Jumala kristinuskossa ymmärretään (Isä, Poika ja Pyhä Henki).

Ollaan siis käsittelemässä iankaikkisessa menneisyydessä tapahtuneita asioita, joista psalmista kirjoittaa:

> *Jo ennen kuin vuoret syntyivät, ennen kuin maa ja maanpiiri saivat alkunsa, sinä olit. Jumala, ajasta aikaan sinä olet. (Ps. 90:2)*

Alussa oli vain Jumala (Elohim). Ei ollut vielä luomakuntaa, ei näkyvää eikä näkymätöntä. Sitten Jumala loi näkymättömän luomakunnan ts. taivaat ja maan. Edellisessä psalmin kohdassa ”maa ja maanpiiri” viittaavat samaan. ”Vuoret” tarkoittavat myös ko. taivaita, sillä jokaisen taivaantason keskellä oli Jumalan vuori. Paavalin Kolossalaiskirjeen mukaan Kristus oli mukana luomassa näkymätöntä luomakuntaa. (Kol. 1: 15-17) Sananlaskujen kirjan mukaan Pyhä Henki (Viisaus) oli myös mukana silloin. (Sananl. 8: 22-27). Voimme siis päätellä, että Elohim, Isä, Poika ja Pyhä Henki loivat alkuperäisen näkymättömän luomakunnan yhdessä, yhteistyönä.

Toinen lause kuuluu näin:

> *Maa oli autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet, ja Jumalan henki liikkui vetten yllä. (1. Moos. 1: 2)*

Tämä lause kertoo, millaiseen tilaan luomakunta oli luomisen jälkeen joutunut. Alkuperäisestä näkymättömästä maasta oli tullut autio ja tyhjä.[32] Se oli tuhoutunut kokonaan. Pimeys peitti syvyydet.[33] Kyseessä on sama vedenpaisumus, joka kuvattiin allegorisesti edellisessä Nooan kertomuksessa. Kaikki taivaantasot ja niiden välissä olleet vedet olivat saastuneet Saatanan eli Pimeyden toiminnan johdosta. Niiden yläpuolella oli kuitenkin puhtaita Jumalan taivaita, joissa Pyhä Henki saattoi vapaasti liikkua.

Pimeys tarkoittaa tässä persoonallista pahaa, Saatanaa. Syvyyden suunnassa, näkymättömän luomakunnan pohjalla, on Saatanalle ja hänen henkivalloilleen varattuja asuinpaikkoja. ”Pimeys oli syvyyden päällä” tarkoittaa, että Saatana oli saanut alkuperäisen maan ja suuren osan taivaistakin valtaansa. Vertauskuvallisesti hän oli nostattanut pimeyden lähteistä vesiä näkymättömän maan päälle niin, että ne ulottuivat lopulta taivaisiin asti. Saatanan aiheuttamaa tuhoa kuvataan Raamatussa vedenpaisumuksena, joka peitti alleen koko alkuperäisen luomakunnan lukuun ottamatta sen ylimpiä taivaantasoja. Sen seurauksena alkuperäinen ihmiskunta kuoli ja ihmisen osat, sielut ja henget, jäivät kuolleina eri taivaantasoille.

Kristus oli vetäytynyt luomakunnan ylimpiin taivaisiin. Sieltä käsin Hän alkoi suunnitella luomakunnan takaisinvaltausta. Tällä kertaa Hän lähtisi puhdistamaan luomakuntaa ylhäältä alas, ts. taivaantaso taivaantasolta. Hänen tarkoituksenaan oli puhdistaa kaikki taivaantasot ennen kuin Hän puhdistaisi alkuperäisen maan aivan viimeiseksi. Näin Hän pystyisi operoimaan taivaantasoilla ilman Saatanan välitöntä läsnäoloa. Isä Jumala oli

---

[32] Alkuperäisen hepreankielisen lauseen ”olla”-verbi voitaisiin kääntää tässä ”tulla joksikin”-verbiä käyttäen. Tässä yhteydessä se pitäisikin kääntää ”tuli autioksi ja tyhjäksi”, jotta asia tulisi oikein ymmärretyksi. Raamatun ensimmäisen ja toisen lauseen välillä oli siis tapahtunut suuri katastrofi, jossa ensimmäinen näkymätön luomakunta turmeltui ja tuhoutui. Alkuperäinen näkymätön maa oli tullut autioksi ja tyhjäksi.

[33] ”Syvyys” viittaa yliluonnolliseen korkeus-syvyys-ulottuvuuteen. Se ei tarkoita luonnollista alaspäin suuntautuvaa ulottuvuutta, ikään kuin merten syvyyksiin, vaan vastaavaa yliluonnollista ulottuvuutta, jota me emme oman rajoittuneisuutemme vuoksi pysty ymmärtämään. Samoin korkeus ei tarkoita luonnolliseen taivaaseen viittaavaa suuntaa, sillä senkin merkitys on yliluonnollinen. Näitä sanoja käytetään siis allegorisesti tarkoittamaan yliluonnollista syvyyttä ja korkeutta. Samoin käytetään käsitteitä ”ylhäällä” ja ”alhaalla” allegorisessa mielessä.

asettanut Kristuksen jälleen ihmiskunnan pelastustehtävään. Hänet tehtiin Valoksi ihmiskunnalle.

> *Jumala sanoi: "Tulkoon valo!" Ja valo tuli. Jumala näki, että valo oli hyvä. Jumala erotti valon pimeydestä, ja hän nimitti valon päiväksi, ja pimeyden hän nimitti yöksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni ensimmäinen päivä. (1. Moos. 1: 1-5)*

Paavali tulkitsee näitä Jumalan sanoja seuraavasti:

> *Jumala, joka sanoi: ”Tulkoon pimeyteen valo”, valaisi itse meidän sydämemme. Näin Jumalan kirkkaus, joka säteilee Kristuksen kasvoilta, opitaan tuntemaan, ja se levittää valoaan. (2. Kor.4:6)*

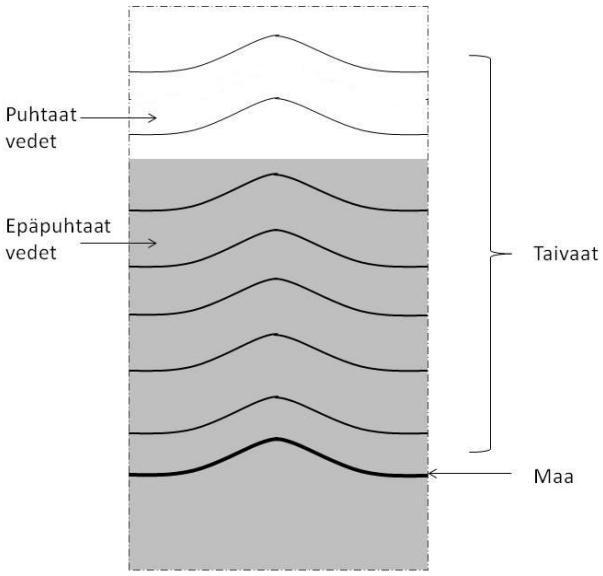

Kuva 7. Kaaviokuva näkymättömästä luomakunnasta, joka käsittää alkuperäisen näkymättömän maan ja näkymättömät taivaat. Tummennettuna on hengellisen vedenpaisumuksen peittämä alue ylimmillään. Taivaat ovat todellisuudessa 3-ulotteisia taivaantasoja, mutta kuvassa ne on pelkistetty 2-ulotteisiksi tasoiksi, joiden poikkileikkausta tarkastellaan. Kuvan pystysuunta tarkoittaa yliluonnollista korkeus-syvyys-ulottuvuutta.

Jumalan sanat ”Tulkoon Valo” kantautuivat siis aina meidän maailmaamme asti, johon Kristus tuli myöhemmin. Kuitenkin tässä yhteydessä näillä sanoilla viitataan ensi sijassa kaikkeen siihen Kristuksen työhön, mitä Hän teki alkuperäisessä näkymättömässä maassa ja luomakunnan ylimmillä taivaantasoilla ennen nykyiseen maailmaan tuloaan.

Tässä vaiheessa ei ole syytä enää kerrata, mitä Kristus teki ihmiskunnan pelastamiseksi alkuperäisessä maassa ja henkien/enkelien maailmassa (6. taivaassa), koska niistä on kerrottu kattavasti jo aikaisemmin. Koko ensimmäinen päivä viittaa ajattomaan menneisyyteen aina siihen asti, kun Kristus loi taivaankannen ja luonnollisen maailman voidakseen jatkaa pelastusoperaatiotaan luonnollisen ihmisen kautta.

Yhteenvetona, seitsemän päivän luomiskertomuksen ensimmäinen päivä koskettaa asioita, jotka tapahtuivat ajattomassa menneisyydessä. Ensimmäinen lause, ”Alussa Jumala loi taivaan ja maan”, viittaa alkuperäisen näkymättömän luomakunnan luomiseen. Toinen lause, ”Maa oli (maasta tuli) autio ja tyhjä, pimeys peitti syvyydet, ja Jumalan henki liikkui vetten yllä”, viittaa alkuperäisessä maassa tapahtuneeseen ihmiskunnan syntiinlankeemukseen ja sen myöhempään turmeltumiseen ja tuhoutumiseen. Kolmas lause ”Jumala sanoi: ’Tulkoon valo!’ Ja valo tuli. Jumala näki, että valo oli hyvä. Jumala erotti valon pimeydestä, ja hän nimitti valon päiväksi, ja pimeyden hän nimitti yöksi” viittaa siihen, että Kristus oli ryhtynyt valtaamaan takaisin tuhoutunutta näkymätöntä luomakuntaa ja pelastamaan sen ihmiskuntaa. Jo alkuperäisessä maassa Hän oli tehnyt pelastavia tekoja ihmiskunnan puolesta, vaikka ne eivät johtaneetkaan ihmiskunnan lopulliseen pelastumiseen. Kristus ei kuitenkaan luovuttanut, vaan muutti strategiaansa: Hän ryhtyi pelastamaan ja puhdistamaan taivaan tasoja järjestyksessä ylhäältä alas. Kristus valtasi kahdeksannen, seitsemännen ja kuudennen taivaan puhdistaen ja asettaen ne ennalleen. Kuudes taivas oli ihmishenkien taivas.

Sen jälkeen Kristus katsoi alas ja siirtyi taivaiden valloitustyönsä viimeiseen vaiheeseen. Se koski sielujen maailmaa ja väliaikaista ruumiin maailmaa, jonka Hän loisi taivaankanteen. Hänen täytyi luoda väliaikainen fyysinen maailma sielujen maailman yläpuolelle, koska Hän ei voisi vielä lähteä operoimaan alkuperäisessä maassa, jota Saatana edelleen hallitsi. Se olisi ihmisen kannalta liian riskialtista.

Toinen ja kolmas päivä

Perinteisessä Raamatun tulkinnassa toinen ja kolmas päivä ovat olleet kaikkein arvoituksellisimpia, koska kertomuksen mukaan Jumala loi auringon ja kaikki muut taivaankappaleet vasta neljäntenä päivänä. Mikä oli taivaankansi, jonka Jumala loi toisena päivänä ja mihin maailmaan Jumala alkoi luoda elämää kolmantena päivänä, jos kerran luonnollinen maa ja aurinko luotiin vasta neljäntenä päivänä? Asiassa ei ole kuitenkaan mitään ongelmaa, jos huomaamme, että Jumala puhuu edelleen näkymättömästä luomakunnasta, ts. alkuperäisestä maasta ja sen yläpuolella olevasta sielujen maailmasta. Tässä vaiheessa Jumala joutui kuitenkin erottamaan yläpuoliset puhtaat taivaat vielä puhdistamattomista maailmoista.

> *Jumala sanoi: "Tulkoon kaartuva kansi vesien väliin, erottamaan vedet toisistaan." Jumala teki kannen ja erotti toiset vedet sen alapuolelle ja toiset sen yläpuolelle. Niin tapahtui, ja Jumala nimitti kannen taivaaksi. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni toinen päivä. (1. Moos. 1: 6-8)*

Edellisissä jakeissa sana vesi on heprean kielellä *mayim* (vesi, vedet). Se on samalla tavalla monikkomuotoinen yksikköä tarkoittava sana kuin *shamayim* (taivas, taivaat). Normaalissa kielenkäytössä se tarkoittaa yksinkertaisesti vettä, mutta alkuperäisessä merkityksessään, se tarkoittaa taivaantasojen väliin jääviä hengellisiä vesiä. Taivaankannen yläpuolella ”vedet” olivat jo puhtaat, mutta sen alapuolella ne olivat edelleen saastuneet.

Taivaankansi oli Jumalan näkökulmasta kuin vaate, joka leväytettiin verhoksi näkymättömien taivaiden väliin. Sen tarkoituksena oli erottaa puhtaat ja epäpuhtaat vedet toisistaan.

> *Ylistäkää häntä, korkeimmat taivaat ja taivaankantta kattavat vedet!*
> *Ylistäköot nämä kaikki Herran nimeä, sillä hän on ne käskyllään luonut.*

Hän pani ne paikoilleen ainiaaksi, hän sääti niille järkkymättömät lait. (Ps. 148: 4-6)

Alkumeri peitti maan kokonaan, ja vedet lepäsivät vuorten yllä,
mutta sinä käskit vesiä, ja ne pakenivat, ne virtasivat kiireesti, kun äänesi jylisi.
Ja vuoret kohosivat, laaksot vaipuivat kukin kohdalleen, niin kuin säädit.
Sinä asetit rajat, joita vedet eivät ylitä, eivätkä ne enää palaa peittämään maata. (Ps. 104: 6-9)

Näkymättömästä luomakunnasta puhuttaessa ”vuoret” tarkoittavat taivaita, koska jokaisen taivaan keskellä oli Jumalan vuori. Vuoria oli siis yhtä monta kuin taivaitakin, ja ne edustivat kunkin taivaan korkeinta kohtaa. Saastuneet vedet peittivät alkuperäisen maan ja suurimman osan taivaista. Kuitenkin pelkkä Kristuksen käsky riitti siihen, että vedet pakenivat ”vuorten” yltä. Kristus perusti hallintopaikkansa puhtaisiin taivaisiin. Valloitustyössään Hän eteni taivaantaso kerrallaan.

Taivaankansi asetettiin erottamaan puhdistettua ja saastunutta näkymättömän luomakunnan osaa. Kuitenkin sillä oli toinenkin tarkoitus. Se tulisi olemaan perustana luonnolliselle ruumiilliselle elämälle luonnollisessa maailmassa. Neljäntenä päivänä Jumala loi valoja taivaankanteen erottamaan päivät yöstä ja antamaan valoa maan päälle. Näillä valoilla tarkoitetaan kiintotähtiä. Lisäksi Jumala loi aurinkokuntamme: auringon, kuun ja liikkuvat tähdet eli planeetat taivaankanteen. (1.Moos.1: 14-18) Planeettojen joukossa oli myös maaplaneetta. Tästä voidaan päätellä, että taivaankansi oli sama kuin luonnollinen avaruus ja siinä oleva maapallo tulisi olemaan perustana uudelle sielulliselle ja ruumiilliselle elämälle, jota kutsutaan luonnolliseksi elämäksi.[34] Maapallolle Kristus suunnitteli luoda kasvillisuutta, monenlaisia eläimiä sekä sielullisen ja ruumiillisen ihmisen. Mutta tämä tapahtuisi vasta neljäntenä ja sen jälkeisinä päivänä. Nyt ollaan vasta toisessa ja kolmannessa päivässä.

Mihin ja miksi taivaankansi asetettiin erottamaan puhtaita ja saastuneita vesiä? Se asetettiin henkien maailman ja sielujen maailman väliin. Ennen taivaankannen perustamista Kristus oli puhdistanut henkien maailman ja kaksi sen yläpuolella olevaa taivaantasoa, jotka olivat saastuneet Saatanan vesien vaikutuksesta. Seuraavan tason eli sielujen maailman Hän suunnitteli puhdistaa poikkeuksellisella tavalla, koska Hän ei halunnut ihmisen joutuvan kasvotusten Saatanan kanssa. Siksi Hän loi taivaankannen eli luonnollisen avaruuden sielujen maailman yläpuolelle. Valitsemalleen planeetalle Hänen oli määrä luoda sielullinen ja ruumiillinen ihminen ja sovittaa hänet siellä. Näin ihminen voitaisiin kokonaan pelastaa ja puhdistaa tulematta vielä kosketuksiin Saatanan kanssa, joka eli sielujen maailman pohjalla. Sielujen maailman pohja oli aikoinaan ollut alkuperäinen näkymätön maa.

Tämä väliaikainen järjestely oli välttämätön, koska Kristus ei olisi voinut suorittaa ihmiskunnan viimeistä puhdistusvaihetta alkuperäisessä näkymättömässä maassa. Jos Hän

---

[34] Tässä on huomattava, että luonnollinen avaruus on ”litteä” neljännen ulottuvuuden eli syvyyden suuntaan. Siten se saattoi olla ”kantena” sielujen maailmalle. Myös maapallo on ”litteä” neljännen ulottuvuuden suuntaan.

olisi herättänyt ruumiillisen ja sielullisen ihmisen sinne, siihen olisi sisältynyt aivan liian suuri riski. Silloin ihmiskunta olisi ollut suuressa vaarassa joutua uudelleen Saatanan valtaan samalla tavalla kuin se oli jo kerran aikaisemmin joutunut. Silloin koko se työ, jonka Kristus oli jo tehnyt ylemmillä taivaan tasoilla, olisi ollut vaarassa joutua hukkaan.

Niin Kristus loi väliaikaisen ruumiillisen maailman taivaankanteen. Luonnolliseen maailmaan Saatanalla ei ollut suoranaisesti pääsyä, mutta hänen sallittiin vaikuttaa ihmiseen epäsuorasti sielujen maailman kautta. Tähän oli syynä se, että Saatanalla oli edelleenkin oikeuksia ihmiseen nähden, ja Kristuksen oli laillisesti hankittava ihmiset omikseen. Luonnolliseen maailmaan Kristus voisi luoda oikeudenmukaiset olosuhteet, missä ihmisen oma tahto voisi tulla huomioonotetuksi. Ja siellä Kristus voisi toimittaa koko ihmisen (hengen, sielun ja ruumiin) sovituksen synneistä joutumatta lainkaan kosketuksiin alkuperäisen näkymättömän maan kanssa.

Vasta sen jälkeen, kun ihmiset olisivat kokonaan pelastuneet edeltä laaditun suunnitelman mukaan, siirryttäisiin alkuperäisen näkymättömän maan tasolle. Silloin mitään sovituksia, ruumiillisia tai sielullisia, ei enää tarvitsisi tehdä, sillä Kristuksen seurakunta olisi jo kokonaan puhdistettu ja saatettu turvaan. Vasta silloin Saatanan ja hänen joukkojensa tuomio voitaisiin panna täytäntöön aiheuttamatta vahinkoa pelastettavalle ihmiskunnalle. Kun sitten alkuperäinen näkymätön maakin olisi kokonaan puhdistettu kaikesta saastaisuudesta, ylhäällä oleva Kristuksen puhdistettu seurakunta, yksinkertaisesti vain laskettaisiin sinne.

Näihin asioihin palataan myöhemmin. Nyt kuitenkin siirrytään takaisin luomiskertomuksen kolmanteen päivään.

> *Jumala sanoi: "Kokoontukoot taivaankannen alapuolella olevat vedet yhteen paikkaan, niin että maan kamara tulee näkyviin." Ja niin tapahtui. Jumala nimitti kiinteän kamaran maaksi, ja sen paikan, mihin vedet olivat kokoontuneet, hän nimitti mereksi. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. Jumala sanoi: "Kasvakoon maa vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka maan päällä kantavat hedelmissään kukin lajinsa mukaista siementä." Ja niin tapahtui. Maa versoi vihreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka kantoivat hedelmissään kukin oman lajinsa mukaista siementä. Jumala näki, että niin oli hyvä. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kolmas päivä. (1. Moos. 1: 9-13)*

”Kokoontukoot taivaankannen alapuolella olevat vedet yhteen paikkaan, niin että maan kamara tulee näkyviin”. Tässä viitataan alkuperäiseen näkymättömään maahan, jonka Jumala alussa loi (1.Moos. 1: 1). Sillä ei voitu tarkoittaa luonnollista maata, koska sitä ei ollut vielä luotu (vrt. 4. päivä). Jumala antoi Saatanan nostattamien tulvavesien laskeutua niin, että alkuperäinen näkymätön maa tuli osaltaan näkyviin. Veden, joka jäi paljastuneen kuivan maan keskelle, Hän kutsui ”mereksi”. Näin taivaankannen alle syntyi maa, meri ja ilmatila.

Tällainen oli sielujen maailma, kun Kristus ryhtyi sitä puhdistamaan ja pelastamaan. Raamatussa sielujen maailmaa kutsutaan tuonelaksi (hepr. sheol, kreik. hades). Näkymättömän luomakunnan vedenpaisumuksen jälkeen kaikki sielut olivat kuolleina siellä. Sieltä ne nousivat elämään ihmisruumiissa pieneksi ajaksi luonnollisessa maailmassa. Luonnollisen elämänsä jälkeen he (sielut) palasivat sielujen maailmaan, eivät kuitenkaan enää kuolleina. Sielujen maailmassa oli useita osastoja, joihin sielut saattoivat päästä tai joutua kuolemansa jälkeen.

Edellä mainitussa Psalmin 104 kohdassa sanottiin: ”Ja vuoret kohosivat, laaksot vaipuivat kukin kohdalleen, niin kuin säädit.” (Ps. 104: 8) Tämä tarkoittaa, että Jumala teki alkuperäiseen maahan suuria muodonmuutoksia. Veden alta paljastunut maa ja meri muodostivat sielujen alamaailman, josta käytettiin nimiä Kuolema tai Manalan. Se oli tuonelan pohja, pimeyden ja synkkyyden tyyssija. Sielläkin tuli olemaan luonnollisesta maailmasta palaavia sieluja, mutta koska Saatana asui samoilla seuduilla, se ei tullut olemaan heille helppo paikka elää. Tämä alue oli tarkoitettu Jumalan vastustajille ja suurimmille synnintekijöille.

Sielujen maailman ylimmälle tasolle, lähelle taivaankantta, Jumala teki Paratiisin eli 3. taivaan. Se oli Jumalan puutarha, jossa oli miellyttävä lämpötila ja paljon valoa. Siellä sielujen kaikki tarpeet täyttyivät. Paratiisi oli tarkoitettu vanhurskaille sieluille. Vanhurskailla tarkoitetaan niitä, jotka olivat luonnollisen elämänsä aikana olleet suhteessa Kristuksen kanssa joko Vanhan tai Uuden testamentin liittojen mukaan. Se oli Pyhän Hengen hallitsema alue, vaikka se oli taivaan kannen alla sielujen maailmassa.

Kuoleman ja Paratiisin väliin, jäi hieman kaventunut tuonelan alue, jota kutsuttiin Tuonelaksi (isolla alkukirjaimella). Ennen alkuperäistä vedenpaisumusta se oli ollut sielujen taivaantaso alkuperäisen maan yläpuolella. Tältä ajalta on peräisin sen nimi ”2. taivas”. Alkuperäisen vedenpaisumuksen jälkeen, kun sielut olivat kuolleet, se oli muuttunut sielujen hautausmaaksi. Kun sitten luonnollinen maailma perustettiin ja sieluja palautui sielujen maailmaan, Tuonelasta tuli asuinpaikka monenlaisille sieluille, sekä hyville että vähemmän hyville. Heidät sijoitettiin erilaisiin olosuhteisiin ikään kuin palkinnoksi tai rangaistukseksi luonnollisessa maailmassa eletystä elämästä. Siellä oli monenlainen kirjo asuinpaikkoja, jotka olosuhteiltaan asettuivat Paratiisin ja Kuoleman (Manalan) väliin.

Tässä yhteydessä ei kiinnitetä vielä tarkemmin huomiota siihen, mihin sielujen maailman osastoon sielut pääsivät tai joutuivat. Yleisesti voidaan sanoa, että ”pahat” joutuivat Kuolemaan, ”hyvät tai huonot” pääsivät/joutuivat Tuonelaan ja ”vanhurskaat” pääsivät Paratiisiin. Yksikään ihmissielu ei kuitenkaan vielä tässä vaiheessa saanut kadotustuomiota. Kaikilla oli vielä pelastuksen toivo sen suunnitelman mukaan, minkä Kristus oli laatinut ihmissieluille.

Kolmantena päivänä Jumala sanoi: ”Kasvakoon maa vehreyttä, siementä tekeviä kasveja ja hedelmäpuita, jotka kantavat hedelmissään kukin lajinsa mukaista siementä.” Jos nämä Jumalan sanat olisi kohdistettu luonnolliseen maahan, meidän olisi helppo yhdistää ne luonnollisiin kasveihin ja puihin. Kuitenkaan tässä vaiheessa ei ollut vielä luonnollista maata lainkaan, joten sen täytyi tarkoittaa alkuperäistä maata. Jumala antoi siis alkuperäisen kasvillisuuden nousta alkuperäisistä maan siemenistä. Niinpä näkymättömän maan maaperälle kasvoi sellaisia hedelmäpuita, pensaita ja ruohoja, joita siellä alkujaan oli.

Toisaalta myös sielujen siemenet alkoivat ”itää” kasvien siementen lailla. Sielujen maailman Tuonela oli kuin suuri Jumalan pelto, johon oli kylvetty ihmissielujen siemeniä. Palauttakaamme mieleemme Jeesuksen vertaus Jumalan viljapellosta, johon oli kylvetty Kristuksen hyvää siementä, mutta johon myös Jumalan vihollinen oli kylvänyt omia siemeniään. Tuonelan pelto oli täynnä ihmissielujen siemeniä, jotka suotuisten olosuhteiden ilmaantuessa olivat valmiita itämään.

Mutta mistä johtui, että Jumalan viljapeltoon oli kylvetty kahdenlaista siementä, toisaalta Kristuksen, toisaalta Hänen vihollisensa siementä? Se johtui ihmisen sielun ja hengen menneisyydestä. Muistuttakaamme itseämme siitä, että jo alkuperäisessä näkymättömässä

maassa oli ollut Kristuksen seurakunta. Alkuperäisen maan tuhoutuessa kaikki sielut jäivät kuolleina virumaan alkuperäiselle sielujen taivaantasolle. Niiden joukossa oli Kristuksen seurakuntaan kuuluneiden sielut, jotka Kristus muisti. Heistä koostui Kristuksen omat siemenet (kuolleet sielut) luonnollista maailmaa luotaessa. Muut kuolleet sielut olivat paholaisen valtapiiristä tulleita.

Toisaalta, myös henkien/enkelien maailmassa oli ollut Kristuksen seurakunta. Kun henkien/enkelien maailma tuhoutui, vain jotkut ihmishenget pelastuivat ylösoton kautta. Suurin osa heistä kuoli, ja heidän joukossaan oli niitäkin, jotka olivat jossain vaiheessa olleet osa Kristuksen seurakuntaa. Puhdistaessaan henkien/enkelien maailmaa, Kristus ”pudotti” kuolleet ihmishenget alemmalle taivaantasolle eli sielujen maailmaan. Siellä ne hakeutuivat omien sielujensa yhteyteen. Niinpä sielujen siemenet, jotka kylvettiin luonnollista ihmistä varten, olivat kaksoissiemeniä, sillä niissä olivat sekä sielun että hengen siemenet toisiinsa liitettyinä. Sekä sieluilla että hengillä oli aikaisempi elämä takanapäin. Toiset olivat sielun ja/tai hengen elämässään olleet Kristuksen liittolaisia, toiset eivät kummassakaan. Tästä johtuivat kahdenlaiset siemenet. Sielujen ja henkien menneisyys tuli määräämään suurelta osalta ihmisten kohtaloita heidän luonnollisessa elämässään ja sen jälkeen.

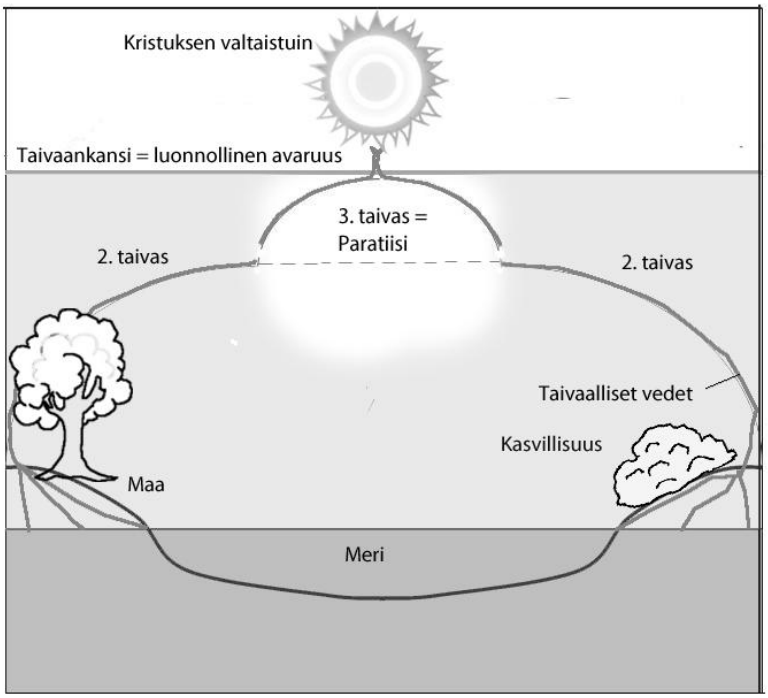

Kuva 8. Sielujen maailma kolmantena päivänä. Alimpana on Kuolema eli Manala, joka sisältää meren ja maa-alueita sen ympärillä. Kuoleman yläpuolella on Tuonela eli 2. taivas. Edelleen sen yläpuolella on Paratiisi eli 3. taivas. Taivaankannella tarkoitetaan luonnollista avaruutta, joka muodostaa sielujen maailman kannen yliluonnollisessa syvyys-korkeus-suunnassa.

Mistä sitten nämä siemenet saivat valon ja veden, jotta ne pääsivät itämään sielujen maailmassa? Muistamme, että Jumala kutsui taivaankannen ”taivaaksi” ikään kuin vastakohdaksi alapuoliselle maalle. Taivaankansi alhaalta päin nähtynä oli siinä määrin

läpikuultava, että sen yläpuolella olleet enkelien asunsijat loistivat alla olevaan maahan niin kuin tähdet taivaalla. Lisäksi keskellä taivaankantta, Paratiisin kohdalla, Kristuksen valtaistuimen valo loisti alapuoliseen maailmaan kuin aurinko. Samoin Pyhän Hengen vedet tunkeutuivat, ei vain Paratiisiin, vaan myös pieninä puroina kaikkialle sielujen maailmaan niin, että siellä olevat kasvit saattoivat saada puhdasta vettä. Paratiisi puhdistui näin kokonaan. Paratiisin ulkopuolella oleville tuonelan maille syntyi puolipuhdas alue, jossa Jumalan Henki saattoi alkaa herätellä ihmissielujen siemeniä.

Kristus oli siis itse tullut auringoksi sielujen maailmalle ja Pyhän Hengen virrat toivat kosteutta sinne. Uuden elämän ainekset olivat jo läsnä, vaikka luonnollista maailmaa ei vielä ollut. Kun sielun siemenet alkoivat nousta oraalle, ne valmistautuivat ”inkarnoitumaan” luonnollisiin ihmisruumiisiin. Ennen kuin tämä voisi tapahtua, tarvittiin kuitenkin neljäs päivä.

Neljäs ja viides päivä

> *Jumala sanoi: "Tulkoon valoja taivaankanteen erottamaan päivän yöstä, ja olkoot ne merkkeinä osoittamassa määräaikoja, hetkiä ja vuosia. Ne loistakoot taivaankannesta ja antakoot valoa maan päälle." Ja niin tapahtui. Jumala teki kaksi suurta valoa, suuremman hallitsemaan päivää ja pienemmän hallitsemaan yötä, sekä tähdet. Hän asetti ne taivaankanteen loistamaan maan päälle, hallitsemaan päivää ja yötä ja erottamaan valon pimeydestä. Jumala näki, että niin oli hyvä. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni neljäs päivä. (1. Moos. 1: 14-19)*

Neljäntenä päivänä Jumala loi kiinteät taivaankappaleet taivaankanteen eli luonnollisen avaruuden. Taivaankansi luotiin jo toisena päivänä, mutta taivaan valot vasta neljäntenä päivänä. Kuten edellä jo todettiin, Jumala loi ”valot” eli kiintotähdet taivaalle antamaan valoa maan päälle. Sen jälkeen Jumala loi ”kaksi suurta valoa, suuremman hallitsemaan päivää ja pienemmän hallitsemaan yötä, sekä tähdet”. Näillä tarkoitetaan meidän aurinkokuntamme aurinkoa, sitä kiertäviä planeettoja (liikkuvia tähtiä) ja maata kiertävää kuuta. Planeettojen joukosta Hän valitsi Tellus-nimisen kiertolaisen, jonka etäisyyden auringosta ja kiertonopeuden Hän sääti hyvin tarkkaan, jotta olosuhteet planeetan pinnalla olisivat suotuisat luonnolliselle elämälle. Hän pyöräytti maan pyörimään oman akselinsa ympäri ja pani kuun kiertämään maata. Maan ja kuun kiertoaikojen mukaan määriteltiin luonnollinen aika, ts. päivät, kuukaudet ja vuodet.

"Tulkoon valoja taivaankanteen erottamaan päivän yöstä”. Nämä sanat tulee ymmärtää kahdella tavalla: luonnollisesti ja allegorisesti. Luonnollisesti ne tarkoittavat aurinkoa, kuuta ja tähtiä, jotka tuovat valoa luonnolliseen maailmaan. Mutta kuten jo edellä todettiin, allegorisesti niillä on vastineensa alkuperäisen maan taivaalla. Taivaankansi tehtiin läpikuultavaksi ja siihen tehtiin reikiä, joista yläpuolinen Kristuksen valo loisti kuin tähdet luonnollisella taivaalla. Lisäksi sielujen maailman Paratiisin yläpuolella taivaankannessa oli suuri aukko. Se loisti taivaallista valoa kaikkialle alamaailmaan kuin aurinko. Aurinko tarkoittaa allegorisessa merkityksessään Kristusta.

Psalmi 104 täytyy myös ymmärtää luonnollisesti ja allegorisesti, ts. se kertoo samanaikaisesti näkyvästä ja näkymättömästä maailmasta. Näkyvän maailman samankaltaisuus näkymättömän maailman kanssa johtuu siitä, että näkyvä maailma tehtiin suureksi osaksi kuvaksi näkymättömästä maailmasta. Kun Kristus asettui taivaankannen yläpuolella valtaistuimelleen, alapuolisesta maailmasta nähtynä se näytti aivan kuin

aurinko olisi noussut paistamaan näkymättömän maailman ylle. Vastaavasti, kun Hän siirtyi pois valtaistuimeltaan, aurinko painui mailleen ja tuli yö.

> *Sinä panit kuun jakamaan aikaa, ja aurinko tietää laskemisensa hetken. Sinä lähetät pimeyden, ja tulee yö, ja metsän eläimet hiipivät esiin. Nuoret leijonat karjuvat saalistaan, pyytävät ruokaansa Jumalalta. Kun aurinko nousee, ne piiloutuvat ja palaavat luoliinsa levolle. Mutta ihminen lähtee askartensa ääreen ja tekee työtään, kunnes on ilta. (Ps. 104: 19-23)*

Taivaankannen yläpuolella aivan sillä kohdalla, missä oli aukko taivaankannessa, oli Kristuksen valtaistuimen paikka kuudennessa taivaassa. Niinpä kun Kristus istuutui 6. taivaan valtaistuimelleen, Hänen kirkkautensa säteily tunkeutui tuonelaan ja oli aivan kuin aurinko olisi paistanut täydeltä taivaalta koko alamaailmaan. Silloin tuonelassa oli ”päivä” ja kaikkialla tapahtui uusia luomisihmeitä. Kuitenkaan Kristus ei ollut aina 6. taivaan hallintopaikallaan. Hänellä oli myös muilla puhdistetuilla taivaantasoilla valtaistuimen paikkoja, joihin Hän saattoi siirtyä enkelien vetämillä valtaistuinvaunuillaan. Kun Hän siirtyi ylemmille taivaantasoille, taivaallinen valo sielujen maailmassa heikkeni. Silloin oli aivan kuin olisi tullut yö ja ainoastaan kuu antoi valoaan sielujen maailmaan. Näin rytmittyivät sielujen maailman päivät ja yöt aktiivisten luomiskausien mukaan.

Nyt on jo menty Jumalan luomistyössä seuraavien päivien puolelle, mutta on tärkeää nähdä siinä vallitseva periaate. Yön tullen Jumalan uudelleenluomistyö alamaailmassa ei etene. Silloin tulee Kristuksen viholliselle otollinen aika tulla esiin piilostaan. Kuitenkin kun Kristus asettuu valtaistuimelleen taivaassa, tulee päivä, ja vihollisen on piiloudutta va.

Taivaan kannen aukosta ei tunkeutunut sielujen maailmaan vain valoa, vaan myös taivaallista vettä. Vedet tarkoittavat kirkkaita Pyhän Hengen virtoja, jotka lähtivät valtaistuimen alla olevista lähteistä. Ne juoksivat Jumalan vuoren rinteitä alas ja synnyttivät elämää kaikkialla, mihin ne laskeutuivat.

> *Vuorten rinteille sinä puhkaisit lähteet, vedet juoksevat puroina ja virtaavat laaksoissa. Ne juottavat kaikki maan eläimet, villiaasikin saa sammuttaa janonsa. Niiden äärellä asuvat taivaan linnut ja visertävät lehvissä vesien partailla. Sinä juotat vuoret korkeuksien vesillä, ja maa kantaa sinun töittesi hedelmää. Sinä kasvatat ruohon karjaa varten ja maan kasvit ihmisen viljeltäviksi, että hän saisi leipänsä maasta. Sinä kasvatat viinin ihmisen iloksi, öljyn hänen kasvojansa kaunistamaan ja leivän hänen ruumiinsa voimaksi. Ravituiksi tulevat myös Herran puut, Libanonin setrit, jotka hän istutti, joiden oksille linnut tekevät pesänsä, joiden latvoissa haikaroilla on kotinsa. Vuorten rinteillä asuvat kauriit, ja tamaanit löytävät turvansa kallioista. (Ps. 104: 10-18)*

Näissä jakeissa, kun puhutaan eläimistä ja ihmisistä, ollaan jo menty 5. ja 6. päivän puolelle. Kuitenkin niissä nähdään, miten myös 3. ja 4. päivänä ”vuoret juotettiin korkeuksien vesillä” ja maa alkoi kantaa Jumalan töiden hedelmää.

Kun Jumalan Henki pääsi virvoittamaan sielujen maailmaa, myös ihmissielujen siemenet alkoivat itää ja kasvattaa vartta sielujen maailmassa. Ne yhtyivät luonnollisiin ihmisruumiin siemeniin yläpuolella olevassa luonnollisessa maailmassa. Sielun ja ruumiin siemenistä syntyivät luonnolliset ihmiset. Luomiskertomuksessa sanalla ”ihminen” on kuitenkin kaksoismerkitys. Luonnollisessa mielessä se tarkoittaa luonnollista ihmistä, allegorisessa mielessä uudeksi luotua Kristuksen kaltaista ihmistä. Näistä kahdesta

ihmisestä puhutaan kuudennen päivän yhteydessä. Mutta mitä olivat viidennen päivän eläimet?

> *Jumala sanoi: "Vilisköötvedet eläviä olentoja ja lennelköötlinnut ilmassa taivaankannen alla." Niin Jumala loi suuret meripedot ja kaikki muut elävät olennot, joita vedet vilisevät, sekä kaikki siivekkäiden lajit. Jumala näki, että niin oli hyvä. Hän siunasi ne sanoen: "Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää meren vedet, ja linnut lisääntyköötmaan päällä." Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni viides päivä. (1. Moos. 1: 20-23)*

Kaloilla ja linnuilla, jotka luotiin viidentenä päivänä on kaksoismerkitys. Tietenkin luonnolliseen maailmaan liitettyinä ne tarkoittavat eläimiä, jotka luotiin tämän maan päällä oleviin vesiin ja ilmatilaan, mutta niillä on myös sielujen maailmaan liittyvä allegorinen merkitys. Huomaa, että kaikkien eläimien, myös ilmassa lentävien lintujen, sanotaan elävän taivaankannen alla. Se viittaa sielujen elämään sielujen maailmassa.

Jumalan tarkoituksena ei ollut luoda elämää vain luonnolliseen maailmaan, vaan myös sielujen maailmaan ja viimekädessä uudistettuun näkymättömään luomakuntaan. Luonnollisen maailman elämän tuli olla väline sielujen maailman eläväksi tekemiselle. Aikaisemmin puhuttiin siemenistä ja kasveista, jotka olivat ensimmäinen vaihe alkuperäisen näkymättömän maan elämän virvoittamisessa kuolleesta tilasta. Sen jälkeen 5. päivänä sielujen maailmaan luotiin ”kaloja” ja ”lintuja”. Näillä viitataan ihmisten sieluihin sen jälkeen, kun ihmiset olivat eläneet elämänsä luonnollisessa maailmassa. Kuoltuaan heidän sielunsa palasivat sielujen maailmaan, taivaan kannen alle. Verrattuna kasveihin kalat ja linnut edustavat toista ”kehitysvaihetta” sielujen maailman elämässä. Kehitysvaiheilla ei tässä yhteydessä tarkoiteta biologisia kehitysvaiheita, vaan ihmisen sielun uudelleenluomista kohti täyttä ihmisyyttä. Täysi ihmisyys tarkoittaa Kristuksen kaltaisuutta, missä ihminen on uudeksi luotu hengen, sielun ja ruumiin puolesta. Kalat ja linnut tarkoittavat niitä ihmissieluja, jotka elivät maanpäällisen elämänsä tämän maailman historian alussa. Heidän joukossaan oli hyviä ”lintusieluja”, joilla oli halu ja kyky nousta korkealle tuonelan ylänkömaille. Osa heistä jäi pesimään sielujen maailman korkeisiin puihin, osa kenties lensi suoraan Paratiisiin, joka oli Jumalan varaama turvapaikka vanhurskaille sieluille. ”Kalasielut” jäivät uimaan mereen, mutta eräät niistäkin lähtivät nousemaan ylös Pyhän Hengen virtoja, jotka johtivat aina Paratiisiin asti.

Palauttakaamme mieleemme, miten Jeesus käytti vertauksissaan eläimiä ihmissielun vertauskuvana. Eräässä vertauksessaan Jeesus puhui taivaan linnuista:

> *"Taivasten valtakunta on kuin sinapinsiemen, jonka mies kylvi maahansa. Se on pienin kaikista siemenistä, mutta kun sen taimi kasvaa täyteen mittaansa, se on puutarhan kasveista suurin. Lopulta se on kuin puu, niin että taivaan linnut tulevat ja pesivät sen oksille." (Matt. 13: 31-32)*

Tässä vertauksessa Jeesus tarkoittaa siemenellä itseään, joka tulee kasvattamaan Elämän puun sielujen maailman Paratiisiin. Sen oksille taivaanlinnut tulevat tekemään pesänsä, ts. kiinnittymään Elämän puuhun. Kaikki linnut eivät ole kuitenkaan samanlaisia. On myös haaskalintuja, kuten korppeja, jotka viittaavat paholaisen enkeleihin. On myös lentokyvyttömiä ”tyhmiä” lintuja, jotka eivät pysty nousemaan maan pintaa korkeammalle. Taivaan linnut kykenevät lentämään korkealle ja ne asettuvat asumaan sielujen maailman korkeimpiin paikkoihin. Toisessa vertauksessaan Jeesus puhui kaloista.

> *"Vielä taivasten valtakunta on kuin nuotta, joka laskettiin mereen ja joka keräsi kaikenlaisia kaloja. Kun se tuli täyteen, kalastajat vetivät sen rantaan, istuutuivat ja lajittelivat hyvät kalat koreihin mutta viskasivat huonot pois. Samoin käy maailman lopussa: enkelit tulevat, erottavat pahat vanhurskaista ja heittävät heidät tuliseen pätsiin. Siellä itketään ja kiristellään hampaita." (Matt. 13: 47-50)*

Kaloilla tarkoitetaan sielujen maailman mereen jääviä pelastumattomia sieluja. Kalastajat ovat Kristuksen lähettiläitä, jotka vetävät sielut ylös merestä. Enkelit erottelevat hyvät kalat huonoista. Niin tapahtuu ihmissieluille viimeisen tuomion yhteydessä. Kaikille sieluille tarjoutuu vielä mahdollisuus pelastua ennen viimeistä tuomiota, mutta vain ”hyvät kalat” eli Kristuksessa sovitetut sielut saavat vapauttavan tuomion ja pelastuvat.

Koko taivaankannen alapuolinen maailma on varattu sieluille, joista käytetään eläimen nimiä. Mihin sielut asettuvat asumaan sielujen maailmassa ja millä nimellä niitä siellä kutsutaan, on eräänlainen tuomio, joka annetaan heille maan päällä eletyn elämänsä perusteella. Se vaikuttaa heidän kohtaloonsa, mutta se ei ole vielä kenenkään kohdalla lopullinen tuomio. Lopullinen tuomio langetetaan viimeisellä tuomiolla Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen. Jatketaan vielä Psalmin 104 kuvausta.

> *Lukemattomat ovat tekosi, Herra. Miten viisaasti olet ne tehnyt! Koko maa on täynnä sinun luotujasi. Niin merikin, tuo suuri ja aava - miten luvuton lauma siinä vilisee, parvittain eläimiä, pieniä ja suuria! Siellä kulkevat laivat, siellä on Leviatan, merihirviö, jonka loit telmimään siellä. (Ps. 104: 24-26)*

Meressä parvittain vilisevät eläimet tarkoittavat ihmissieluja. Meressä on kuitenkin myös Leviatan, merihirviö, jonka Jumala loi ”telmimään” siellä. Se tarkoittaa Saatanaa, joka on herännyt hallitsemaan ihmissieluja kaikkialla sielujen maailmassa, sekä maalla että merellä. Saatanalla on oikeus hallita niitä sieluja, jotka eivät ole pelastuneet Kristuksessa. Laivojen symbolinen merkitys ei ole aivan selvä, mutta luultavasti ne tarkoittavat pelastusvälineitä, joilla vangiksi joutuneet ihmissielut matkustavat sielullisen meren yli noustakseen kuivalle maalle, kun siihen tulee mahdollisuus kaukaisessa tulevaisuudessa.

Kuudes ja seitsemäs päivä

> *Jumala sanoi: "Tuottakoon maa kaikenlaisia eläviä olentoja, kaikki karjaeläinten, pikkueläinten ja villieläinten lajit." Ja niin tapahtui. Jumala teki villieläimet, karjaeläimet ja erilaiset pikkueläimet, kaikki eläinten lajit. Ja Jumala näki, että niin oli hyvä. Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu." Ja Jumala loi ihmisen kuvakseen, Jumalan kuvaksi hän hänet loi, mieheksi ja naiseksi hän loi heidät. Jumala siunasi heidät ja sanoi heille: "Olkaa hedelmälliset, lisääntykää ja täyttäkää maa ja ottakaa se valtaanne. Vallitkaa meren kaloja, taivaan lintuja ja kaikkea, mikä maan päällä elää ja liikkuu." Jumala sanoi vielä: "Minä annan teille kaikki siementä tekevät kasvit, joita maan päällä on, ja kaikki puut, joissa on siementä kantavat hedelmät. Olkoot ne teidän ravintonanne. Ja villieläimille ja taivaan linnuille ja kaikelle, mikä maan päällä elää ja liikkuu, minä annan ravinnoksi vihreät kasvit." Niin tapahtui. Ja Jumala katsoi kaikkea tekemäänsä, ja kaikki oli hyvää. Tuli ilta ja tuli aamu, näin meni kuudes päivä. (1. Moos. 1: 24-31)*

Tietenkin edelliset jakeet voidaan jälleen yhdistää tämän maan elämän luomiseen, jolloin ”elävillä olennoilla” on sananmukainen merkitys. Jumala loi tämän maan päälle kaikki karjaeläimet, pikkueläimet, villieläimet ja lopulta ihmisen. Eläimillä ja ihmisillä on kuitenkin myös allegorinen merkitys, joka liittyy sielujen maailmaan.

Eläinten nouseminen vedestä kuivalle maalle tarkoittaa uutta ”kehitysaskelta” näkymättömän maan uudelleenluomisprosessissa. Karjaeläimet tarkoittavat kaikkia Kristukseen uskoneita sieluja, jotka elivät ruumiillisen elämänsä ennen Kristuksen maan päälle tuloa. He uskoivat taivaalliseen Kristukseen ja ottivat vastaan Jumalan ilmoituksen maan päälle tulevasta Kristuksesta, joka sovittaisi heidän syntinsä. Kuitenkaan he eivät voineet uudestisyntyä samassa mielessä kuin ne Kristukseen uskovat, jotka ovat eläneet Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen. Sellaisia hurskaita Jumalan palvelijoita oli paljon erityisesti varhaisen Israelin kansan keskuudessa, mutta jo ennen Israeliakin monet tunsivat taivaallisen Kuninkaansa ja Lunastajansa. Heistä esimerkkinä mainitaan Abel, Henok, Nooa, Abraham ja monet muut. (Hepr. 11) Kun heillä oli tulevan Lunastajan odotus, heistä tuli sisäisesti lampaita, vuohia tai muita karjaeläimiä sielujen maailmassa. Ne taas, jotka kuulivat sanoman tulevasta Kristuksesta, mutta eivät ottaneet sitä vastaan, tulivat allegorisesti villieläimiksi sielujen maailmassa. Pikkueläimet, joilla tarkoitetaan käärmeitä, pikkuliskoja ja sen kaltaisia olentoja, olivat pääsääntöisesti Jumalan vastustajan väkeä.

Kuudennen päivän lopulla tapahtuu sitten ”ihmisen luominen”. Tämä hetki tarkoittaa odotuksen päättymistä: Kristus tulee maailmaan ja sovittaa kuolemallaan ihmiskunnan koko syntivelan. Nykyisessä maailmassa kuudennen päivän ihminen tarkoittaa Kristuksen seuraajia, joilla on Pyhän Hengen kautta uudestisyntynyt henki. Pyhä Henki säilyttää heidät puhtaana heidän kuolemaansa asti. Ruumiin kuoltua heidän henkensä nousevat henkien taivaaseen, ja sielut johdatetaan sielujen maailman Paratiisiin, missä he voivat elää itsenäistä elämää.

Tämä on jälleen uusi hengellinen ”kehitysvaihe” kohti täyttä ihmisyyttä. Ihmisen henki on palannut uudestisyntymisen kierrokseltaan ja on nyt omalla paikallaan puhdistettuna henkien taivaassa. Siellä se odottaa sielun ja ruumiin lopullista lunastamista. Tämä on kuitenkin enää vain ajan kysymys, sillä Kristus on jo sovittanut myös ihmisen sielun ja ruumiin.

”Tehkäämme heidät kuvaksemme ja kaltaiseksemme” paljastaa Jumalan suunnitelman tehdä ihminen Kristuksen kaltaiseksi. Täydellinen Kristuksen kaltaisuus edellyttää sielun ylösnousemusta ja uuden kirkastetun ruumiin saamista, mitä kuudennen päivän aikana ei vielä tapahdu. Se tapahtuu seitsemännen päivän alussa.

> *Näin tulivat valmiiksi taivas ja maa ja kaikki mitä niissä on. Jumala oli saanut työnsä päätökseen, ja seitsemäntenä päivänä hän lepäsi kaikesta työstään. Ja Jumala siunasi seitsemännen päivän ja pyhitti sen, koska hän sinä päivänä lepäsi kaikesta luomistyöstään. (1.Moos. 2: 1-3)*

Seitsemäs päivä tarkoittaa tulevaa Tuhatvuotista valtakuntaa, jossa Kristus hallitsee Kuninkaana omiensa keskellä. Tuhatvuotisen valtakunnan ajan alussa, taivaankansi laskeutuu niin, että sielujen maailman Paratiisi nousee kokonaan taivaankannen yläpuolelle. Silloin myös pelastettujen ihmisten sielut asettuvat oikeaan järjestykseen, ts. ruumiin ja hengen väliin. Ylösnousemus merkitsee sielujen lopullista puhdistumista ja kirkastumista.

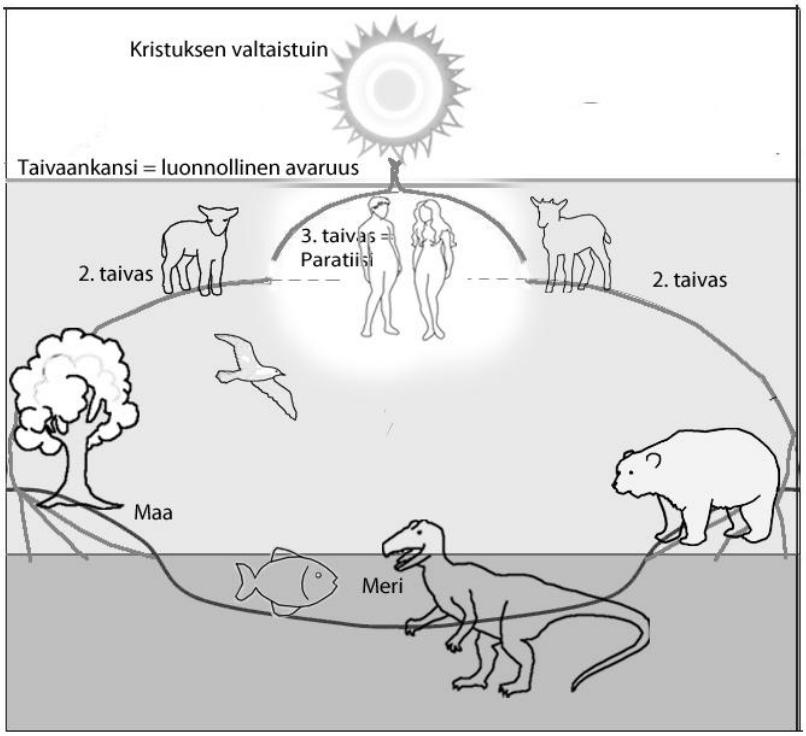

Kuva 9. Sielujen maailma kuudennen päivän jälkeen.

Seitsemännen päivän alussa ihminen saa uuden katoamattoman ruumiin. Tuhatvuotisessa valtakunnassa ihmisen ruumiin maailma siirtyy Jumalan valon puolelle, jolloin ruumis muuttuu katoamattomaan ja kirkastettuun muotoon. Paavali kuvaa tätä prosessia 1. Korinttilaiskirjeessä (1. Kor. 15: 35 – 57). Me kylvämme ajallisen ruumiimme tässä maailmassa ikään kuin siemenenä, josta nousee taivaallinen kirkastettu ruumis. Nuo ruumiit eivät ole enää lihallisia vaan taivaallisia, Kristuksen ylösnousemusruumiin kaltaisia - siis vielä täydellisempiä kuin Aadamin ja Eevan ruumiit ennen syntiinlankeemusta.

Kristus teki itsessään ensimmäisen seitsemännen päivän ihmisen esikuvaksi seuraajilleen. Kun Hän kuoli ja nousi ylös kuolleista, Hänestä tuli täydellinen ihminen, sellainen, joka oli alusta lähtien Jumalan mielessä, kun Hän sanoi: ”Tehkäämme ihminen kuvaksemme ja kaltaiseksemme.” Hän itse rakensi itsessään ihmisen mallin. Tuhatvuotisessa valtakunnassa, Hänen kaltaisiaan seitsemännen päivän ihmisiä ilmestyy lukemattomia Hänen rinnalleen.

Tuhatvuotisen valtakunnan lopulla Saatana otetaan kiinni ja heitetään tuliseen järveen (Ilm. 20). Myös ne sielut, joiden nimeä ei löydy Elämän kirjasta, heitetään tuliseen järveen, mutta toisaalta suuri määrä sieluja pelastuu vielä viimeisellä tuomiolla. Heistä tulee myös seitsemännen päivän ihmisiä, kuten edellä on kuvattu.

Loppulause

> *Näin tulivat valmiiksi taivas (taivaat) ja maa ja kaikki mitä niissä on.” (1.Moos. 2: 1)*

Kahdeksatta päivää eli Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeistä aikaa ei mainita luomiskertomuksen tekstissä, mutta mahdollisesti em. lause toisen luvun alussa viittaa jo siihen. Siinä mainitut taivaat ja maa voidaan tulkita tarkoittavan alkuperäistä maata ja alkuperäisiä taivaita, jotka Jumala loi ”alussa” ja jotka turmeltuivat ja tuhoutuivat Saatanan väliintulon seurauksena. Nyt Kristuksen työn tuloksena ne on puhdistettu ja luotu uudelleen. Tuhatvuotisen valtakunnan ajan jälkeen taivaankansi laskeutuu taivaasta alkuperäisen näkymättömän maan tasalle ja edelleen sen alapuolelle, pyyhkäisten kaiken saastaisen aineksen luomakunnan alimmassa kolkassa olevaan tuliseen järveen. Niin koko näkymätön luomakunta aivan alimpia paikkoja myöten puhdistetaan ja kirkastetaan. Samalla taivaankansi häviää tarpeettomana. Sitten tapahtuu se, mistä kerrotaan Ilmestyskirjan viimeisissä luvuissa. Taivaallinen Jerusalem laskeutuu juhla-asuisena alas kirkastetun näkymättömän maan päälle. Taivaallinen Jerusalem tarkoittaa Tuhatvuotisen valtakunnan kirkastettua seurakuntaa vahvistettuna 2. ylösnousemuksessa pelastuneilla ihmisillä.

Taivaalta laskeutuvat kirkastetut ihmiset ovat täsmälleen samoja ihmisiä, kuin mitä he alkujaan olivat olleet. He eivät siis ole vain samanlaisia, vaan samoja ihmisiä, sillä heidän persoonallisuutensa on säilynyt siinä pelastusprosessissa, jonka Kristus on heille valmistanut. Alusta alkaen Kristuksen tavoitteena on ollut asettaa alkuperäisen luomakunnan elämä ennalleen juuri sellaiseksi, kuin se oli alussa ollut.

Kahdeksas päivä tarkoittaa iankaikkista tulevaisuutta, joka jatkuu ikuisesti. Silloin Kristuksessa pelastuneet ihmiset hallitsevat näkymättömässä maassa ja taivaissa yhdessä Kristuksen kanssa. (Ilm. 20: 4) Tällöin toteutuu se, mitä Jumala sanoi ihmisen luomissanoina kuudennen päivän yhteydessä. Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen, tehkäämme hänet kuvaksemme, kaltaiseksemme, ja hallitkoon hän meren kaloja, taivaan lintuja, karjaeläimiä, maata ja kaikkia pikkueläimiä, joita maan päällä liikkuu." Tai niin kuin Psalmissa 8 sanotaan:

> *Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä, kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen - mikä on ihminen! Kuitenkin sinä häntä muistat. Mikä on ihmislapsi! Kuitenkin pidät hänestä huolen. Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon, seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella. Sinä panit hänet hallitsemaan luotujasi, asetit kaiken hänen valtaansa: lampaat ja härät, kaiken karjan, metsän villit eläimet, taivaan linnut ja meren kalat, kaikki vesissä liikkuvat. (Ps. 8: 4-9)*

Aadamin ja Eevan luomiskertomus ja seitsemän päivän luomiskertomus yhdessä kattavat ajallisesti koko Kristuksen ja ihmisen tarinan iankaikkisesta menneisyydestä iankaikkiseen tulevaisuuteen. Luomiskertomukset paljastavat näkymättömän luomakunnan historian, joka sisältää myös näkyvän maailman aikakauden – sen, mitä me parhaillaan elämme. Jos ymmärrämme elämämme taustan näkymättömässä luomakunnassa, meidän on helpompaa hahmottaa nykyisen elämämme tarkoitus tässä näkyvässä luomakunnassa. Voimme ymmärtää myös sen, miksi kaikki ei muuttunut välittömästi sen jälkeen, kun Kristus oli sovittanut ihmiskunnan synnit Golgatalla. Tarvittiin tietty ajanjakso, jolloin kuolleet sielut voisivat syntyä tähän maailmaan ja vastaanottaa pelastuksensa Kristuksessa. Vasta kun Kristus tulee toisen kerran maailmaan, ihminen voidaan lunastaa lopullisesti - myös sielun ja ruumiin puolesta. Siitä avautuu ihmisen historiassa uusi vaihe kohti iankaikkista tulevaisuutta.

3.4 NIMRODIN AIKA (1. Moos. 9 – 11 ja Jobin kirja) – SAATANAN KAPINA

Edellä esitetty Aadamin ja Eevan luomiskertomus kertoi allegorisesti tulkittuna iankaikkisen menneisyyden tarinan alkuperäiseen vedenpaisumukseen asti. Nyt ryhdyttäessä tutkimaan Raamattua eteenpäin – edelleen allegorisesti tulkittuna - on kuin Jumala pala palalta haluaisi kertoa, mitä tapahtui ihmissuvulle sen jälkeen ajattomassa menneisyydessä. 1. Mooseksen kirjan luvut 9 – 11 kertovat Nimrodin ajasta luonnollisen vedenpaisumuksen jälkeen. Allegorisesti niissä nähdään Saatanan kapinan jatkuminen näkymättömän luomakunnan tuhoutumisen jälkeen. 1. Mooseksen kirjan jäljellä olevat luvut 12 – 50 kertovat Israelin patriarkkojen ajasta, mutta allegorisesti niissä nähdään Kristuksen pelastustyön jatkuminen ylimmillä taivaantasoilla tuhoutuneen luomakunnan pelastamiseksi ja eheyttämiseksi.

Vaikka allegorinen tulkinta on tärkeä, kuitenkin myös historiallinen kertomus sinänsä on merkityksellinen. Yhtä tärkeää, kuin on tuntea iankaikkisen menneisyyden tarina, on tiedostaa oman maailmamme varhainen historia, koska silloin tapahtui uskonnollisella rintamalla asioita, jotka ovat vaikuttaneet negatiivisesti ihmiskunnan ajatteluun kaikkina myöhempinä aikoina aina meidän päiviimme asti. Erityisesti vedenpaisumuksen jälkeiset vuosisadat, jolloin Nimrod nousi hallitsemaan maailmaa, on tässä suhteessa pantava merkille.

Tässä luvussa tutkitaan myös Jobin kirjaa, koska se ajallisesti sopii yhteen tarkasteltavan aikakauden kanssa. Se elävöittää meidän käsityksiämme tuosta ajasta ja antaa meille tärkeää tietoa Jumalan varhaisesta ilmoituksesta.

Lähtö arkista

Arkissa pelastuivat Nooa ja hänen vaimonsa sekä hänen kolme poikaansa ja miniäänsä. Heidän kanssaan rantautui vedenpaisumuksen jälkeiseen maailmaan myös suuri määrä lintuja, karjaeläimiä ja villieläimiä. Kristuksen tarkoituksena ei ollut aloittaa vedenpaisumuksen jälkeistä maailmaa täysin paratiisimaisesta tilasta, niin kuin luomisen alussa Hän oli tehnyt, vaan antaa ihmiskunnalle uusi mahdollisuus. Ennen vedenpaisumusta Nooa oli ollut ainoa vanhurskas ihminen maan päällä (1. Moos. 7: 1). Hänen vaimostaan, pojistaan tai miniöistään ei ole samaa todistusta, vaikka hekin pelastuivat. Kristus siunasi Nooan ja hänen perheensä ja sanoi heille: ”Olkaa hedelmälliset ja lisääntykää ja täyttäkää maa.” (1. Moos. 9: 1) Hän teki myös liiton heidän kanssaan sanoessaan: ”Koskaan enää ei vedenpaisumus tuhoa kaikkea elävää, se ei koskaan enää hävitä maata”. Sitten Hän teki sateenkaaren taivaalle liittonsa merkiksi. (1. Moos. 9: 11 - 17)

Sukuluettelot

Luvut 10 - 11 sisältävät paljon Nooan jälkeläisten sukuluetteloita. Voidaanko niistäkin oppia jotakin? Paljonkin. Ne kertovat siitä, miten kansakunnat levittäytyivät maapallolle ja miten tämän maan varhaiset hirmuhallitsijat ottivat ihmiskunnan komentoonsa.

Lukua 10 kutsutaan kansojen sukutauluksi. Siitä nähdään, miten kansat polveutuivat Nooasta ja hänen pojistaan vedenpaisumuksen jälkeisessä maailmassa. Nooalla oli kolme poikaa Seem, Haam ja Jafet. Luultavasti Nooan vanhin poika Seem peri isältään uskon

Kristukseen, koska hänestä löydetään Raamatussa ehjä sukulinja aina Jeesukseen saakka. Sen sijaan Haamin ja Jaafetin suvut eivät ole tulleet tunnetuiksi jumalisuudestaan Raamatun historiassa. Joka tapauksessa Jumala salli niidenkin levittäytymisen maailmaan. Nooan poikien pojat olivat seuraavat:

> *Seemin pojat olivat Elam, Assur, Arpaksad, Lud ja Aram. (1.Moos. 10: 22)*
>
> *Haamin pojat olivat Kus, Misraim, Put ja Kanaan. (1. Moos. 10: 6)*
>
> *Jafetin pojat olivat Gomer, Magog, Madai, Javan, Tubal, Mesek ja Tiras. (1. Moos. 10: 2)*

Sukuluetteloissa mainitaan myös seuraavan sukupolven nimiä. Seemin kohdalla sukuluettelo jatkuu vieläkin pitemmälle.

Ihmiskunnan varhaishistoriassa kansakuntien asuinpaikkojen nimet annettiin heidän varhaisimpien esi-isiensä mukaan. Siten vielä nykyisinkin voidaan löytää yhtäläisyyksiä maiden nimien ja Raamatussa mainittujen henkilönimien välillä. Näin maantiede todistaa osaltaan Raamatun paikkansapitävyyden, vaikka nykyaikainen maantiede tai kansatiede ei sitä tunnustaisikaan. Kansojen sukujuuret voidaan hämmästyttävän hyvin jäljittää 1. Mooseksen kirjan 10. luvun perusteella. Eräs tutkimus, jossa jäljitettiin kansojen alkujuuria Raamatun perusteella, julkaistiin vuonna 2003. [35]

Kanaanin kirous

Juutalainen historioitsija Josefus antaa paljon vihjeitä kansakuntien alkuperän jäljittämiselle. Josefuksen mukaan Jumala tahtoi, että ihmiset hajaantuisivat ympäri maailmaa. Jumalan suunnitelmien mukaan haamilaisten tuli asettua asumaan etelään, Afrikan suunnalle. Jaafetilaisille osoitettiin paikka pohjoisesta, Aasian suunnasta. Seemiläisille oli varattu Mesopotamia, koko Levantin alue ja Arabian niemimaa. Jaafetilaiset lähtivätkin sinne, mihin Jumala toivoi heidän menevän. Myös pääosaosa haamilaisista meni Jumalan osoittamiin paikkoihin, Pohjois- ja Itä-Afrikkaan. Kuitenkin osa haamilaista, Kanaanista lähtevä haara, kapinoi Jumalaa vastaan ja jäi paikoilleen sellaisille seuduille, jotka Jumala oli tarkoittanut seemiläisille. Niinpä Seemin jälkeläiset eivät voineet asettua asumaan Välimeren itäiselle rannikkokaistalle, vaan olivat pakotettuja muuttamaan Mesopotamian alueelle.

Raamatusta löytyy outo kertomus Kanaanin kirouksesta:

> *Nooa ryhtyi viljelemään maata ja istutti ensimmäisen viinitarhan. Mutta kun hän joi viiniä, hän juopui ja jäi alastomana makaamaan telttaansa. Haam, Kanaanin isä, näki isänsä alastomuuden ja kertoi siitä ulkona molemmille veljilleen. Silloin Seem ja Jafet ottivat viitan, levittivät sen harteilleen, menivät sisään selkä edellä ja peittivät isänsä alastomuuden. Heidän kasvonsa olivat poispäin, eivätkä he nähneet isäänsä alastomana. Kun Nooa selvisi juopumuksestaan ja sai kuulla, mitä hänen nuorin poikansa oli hänelle tehnyt, hän sanoi: ”Kirottu olkoon Kanaan, tulkoon hänestä veljiensä orjienkin orja. (1. Moos. 9: 20-25)*

---

[35] In Search of the Origin of Nations. History Research Projects. 2003. Kirjoittajaa ei ole ilmoitettu.

Voidaan kysyä, miksi Jumala tuollaisesta asiasta suuttui niin paljon, että kokonainen sukuhaara tuli kirotuksi. Ja miksi kirous kohdistui Kanaaniin, vaikka kaiketi hänen isänsä oli suurempi syyllinen? Kuitenkin jos tiedostetaan, että Kanaan oli ollut tottelematon Jumalaa kohtaan ja asettunut maalle, joka oli tarkoitettu Seemin suvulle, asia voidaan ymmärtää paremmin. Itse asiassa, kuten myöhemmin Raamatusta voidaan nähdä, Kristus oli tarkoittanut sen maan itselleen. (Ps. 114: 2) Hän oli suunnitellut, että se, mihin Kanaan asettui asumaan, olisi maailman keskus, josta käsin Hän itse tulisi hallitsemaan kaikkia kansoja. Siihen asti Hän oli suunnitellut antaa maan tietylle seemiläiskansalle, jonka Hän oli valinnut pappiskansaksi itselleen (2. Moos. 19: 5-6). Tätä taustaa vasten on selvää, että se maa hylki kaikkia muunsukuisia asukkaitaan. Kanaanilaisille se ei ollut koskaan siunaukseksi vaan kiroukseksi.

Tässä nähdään yli neljätuhatta vuotta vanha tapahtumasarja, jolla on ollut heijastusvaikutuksia kautta historian aina meidän päiviimme asti. Israelilaiset ja kanaanilaiset ovat aina kinastelleet nk. Kanaanin maan hallinnasta. Nykyiset palestiinalaiset[36] ovat olleet kateellisia israelilaisille ja halunneet anastaa nämä pyhät paikat itselleen. Jumala on kuitenkin säätänyt, että se maa kuuluu Abrahamin jälkeläisille, (1. Moos. 12: 14-15) siihen asti, kunnes Hän itse asettuu sinne hallitsemaan maailmaa.

Kanaanin tarina ei kerro ainoastaan meidän maailmassamme tapahtuneesta kapinasta ja siitä seuranneesta kirouksesta, vaan siinä nähdään myös allegorisesti kapinan ja konfliktin alku alkuperäisessä näkymättömässä maassa iankaikkisessa menneisyydessä. Vaikka Saatana oli heitetty taivaasta alas maan päälle, hän ei osoittanut minkäänlaisia katumuksen merkkejä, vaan päinvastoin alkoi yhä päättäväisemmin vastustaa kaikkia Jumalan suunnitelmia ja erityisesti sitä, mitä Jumala suunnitteli tehdä maan siunatun sukuhaaran keskuudessa. Legendaarinen Nimrod esittää tässä näytelmässä Saatanaa allegorisesti.

Nimrod – kuka hän oli ja mitä hän teki?

Kuka oli Nimrod?

Toinen Haamin pojista oli Kus, Kanaanin veli. Kusille syntyi Nimrod. Hänestä kerrotaan Raamatussa seuraavasti:

> *Kusille syntyi myös Nimrod, josta tuli ensimmäinen mahtava hallitsija maan päällä. Hän oli suuri metsästäjä Jumalan armosta. Siksi onkin tapana sanoa: »On kuin Nimrod, suuri metsästäjä Jumalan armosta.» Hän hallitsi aluksi Babylonia, Erekiä, Akkadia ja Kalnea Sinearin maassa. Sieltä hän siirtyi Assyriaan ja rakensi Niniven, Rehobot-Irin, Kalahin ja Resenin suuren kaupungin Niniven ja Kalahin välille. (1. Moos. 10: 8 – 12)*

Näissä Raamatun maininnoissa voidaan nähdä jonkinlaista ihailuakin Nimrodia kohtaan. Tosiasiassa hän oli kuitenkin hirmuhallitsija, väkivaltainen ja Jumalasta täysin piittaamaton hallitsija. Pääosa kusilaisista asettui Jumalan kehotuksen mukaan Afrikkaan, nk. Afrikan sarven tienoille, mutta Nimrod ei halunnut jäädä sinne. Hän siirtyi Arabian puolelle ja

---

[36] Nykyiset palestiinalaiset ovat pääosin arabeja, mutta heissä lienee ripaus muinaista kanaanilaista verta.

asettui lopulta Mesopotamiaan, jonka hän valloitti lähes kokonaan. Hän siis tuli seemiläisten alueelle ja anasti sen väkivalloin itselleen.

Josefus Flaviuksella oli huomattavasti paremmat näköalat tarkastella noita muinaisia aikoja historiallisesta perspektiivistä kuin meidän aikamme historian tutkijoilla. Näin ei ollut ainoastaan siksi, että hän eli noin kaksi tuhatta vuotta meitä aikaisemmin, vaan myös siksi, että hänellä oli käytössään sellaisia historiallisia dokumentteja, joita meillä ei enää ole. Monet hänen lähteinään käyttämistään historiateoksista ovat myöhemmin tuhoutuneet. Nimrodista Josefus Flavius kirjoittaa seuraavasti.

> Nimrod oli se, joka kiihotti ihmiset vastustamaan ja halveksimaan Jumalaa. Hän oli Haamin jälkeläinen, rohkea ja väkevä mies. Hän sai heidät uskomaan, että heidän onnellisuutensa ei ollut Jumalasta riippuvaista, vaan että heidän oma rohkeutensa toi heille onnen. Vähitellen hän muutti hallintonsa hirmuhallinnoksi, koska hän ei nähnyt muuta tapaa kuin pakkovallan, jolla saisi kansan kääntymään pois Jumalan pelosta. Hän myös sanoi kostavansa Jumalalle, jos tällä olisi mielessä uudelleen hukuttaa maailma. Siksi hän halusi rakennuttaa tornin, joka olisi niin korkea, että vedet eivät voisi saavuttaa sen huippua. Hän tulisi myös kostamaan Jumalalle heidän esi-isiensä tuhoamisen. (Josefus Flavius, Juutalaisuuden muinaishistoria, kirja 1, luku 4.) [37]

Nimrodin nimi on yhdistetty moniin Babylonian tunnettuihin hallitsijanimiin, kuten Etana, Ninus, Sargon I, jne. Viimeaikaisten löytöjen perusteella näyttäisi kuitenkin siltä, että Nimrod olisi parhaiten yhdistettävissä Enmerkar-nimiseen Sumerin hallitsijaan. Sumerilaisten kuninkaiden luettelon perusteella Enmerkar oli Uruk -nimisen kaupungin (Raamatun Erek) perustaja. Nimrodiin yhdistää myös hänen nimensä lopussa oleva pääte ”kar”, joka tarkoittaa metsästäjää. Nimrodillahan oli Raamatunkin mukaan suuren metsästäjän maine. Historiallisten tietojen perusteella ei voida kuitenkaan vahvistaa aivan kaikkia Raamatun mainitsemia kaupunkeja Enmerkarin valloittamiksi. Siksi eräitä myöhempiäkin valloittajakuninkaita, joita yhdisti Enmerkarilta peritty kapinallinen henki, voidaan liittää Raamatun Nimrodiin.

Tornin rakentaminen

Nimrod pyrki koko maailman herruuteen. Hänen tavoitteenaan oli käännyttää koko maailma pois Jumalan pelosta. Sitä varten hän levitti valheellista tietoa Jumalasta, Hänen teoistaan ja tarkoitusperistään.

Taivaaseen asti ulottuvan tornin rakentaminen oli Nimrodin kapinan keskeinen symboli. 1. Mooseksen kirjan 11. luvun alussa on kertomus Baabelin tornista.

> *Koko maailma käytti samoja sanoja ja puhui yhtä kieltä. Kun ihmiset siirtyivät itään, he löysivät Sinearin maasta tasangon ja jäivät sinne asumaan. Ja he sanoivat toisilleen: »Tehkäämme tiiliä ja polttakaamme ne koviksi.» He käyttivät savitiiltä*

[37] Josefus Flavius, Juutalaisuuden muinaishistoria (Antiquitates Iudaicae). Kirja kertoo Raamatun historiallisista tapahtumista juutalaisen historioitsijan (n. 37 – 100 jKr) näkökulmasta.

rakennuskivenä ja asfalttipikeä muuraamiseen. He sanoivat: »Rakentakaamme itsellemme kaupunki ja torni, joka ulottuu taivaaseen asti. Sillä tavoin saamme mainetta emmekä myöskään hajaannu yli koko maan.»

Herra tuli katsomaan kaupunkia ja tornia, jota ihmiset rakensivat, ja sanoi: »Siinä he nyt ovat, yksi kansa, jolla on yksi ja sama kieli. Tämä, mitä he ovat saaneet aikaan, on vasta alkua. Nyt he pystyvät tekemään mitä tahansa. Menkäämme sekoittamaan heidän kielensä, niin etteivät he ymmärrä toistensa puhetta.» Ja niin Herra hajotti heidät sieltä kaikkialle maailmaan, ja he lakkasivat rakentamasta kaupunkia. Kaupunki sai nimen Babylon, sillä siellä Herra sekoitti ihmisten kielen ja sieltä hän hajotti heidät kaikkialle maailmaan. (1. Moos. 11: 1-9)

Josefus yhdistää Nimrodin ylpeyden ja jumalattomuuden Babylonin torniin. Hän kirjoittaa seuraavasti.

> Suuri kansanjoukko oli nyt valmis seuraamaan Nimrodia ja pitämään Jumalan tahtoon alistumista heikkoutena. Niinpä he rakensivat tornin vaivojaan säästämättä ja huolellisesti. Monien käsien kautta se kasvoi hyvin korkeaksi, nopeammin kuin kukaan osasi odottaa. Se oli paksuudeltaan valtava ja se oli rakennettu niin leveäksi, että sen valtava korkeus näytti kauempaa katsoen vähäisemmältä kuin, mitä se todellisuudessa oli. Se rakennettiin poltetusta tiilestä käyttäen muurauksessa bitumilaastia, jottei se päästäisi vettä rakennuksen sisälle. Silloin Jumala näki, miten pahasti he tekivät. Hän ei kuitenkaan halunnut tuhota heitä kokonaan, sillä he eivät olleet tulleet yhtään viisaammiksi aikaisempien synnintekijöiden tuhoutumisesta. Sen sijaan Hän aiheutti heidän keskuudessaan hajaannuksen, tuottamalla erilaisia kieliä heidän keskuuteensa ja vaikuttamalla sen, että kielten paljouden tähden he eivät enää ymmärtäneet toisiaan. Paikka, jonne he pystyttivät tornin, oli nimeltään Babylon. Se on saanut nimensä heidän kielensä sekoittamisesta, sillä heprean kielellä tuo sana tarkoittaa sekaannusta. Sibyl mainitsee myös tornista ja kielen sekoittamisesta, kun hän kirjoittaa: ”Kun kaikilla ihmisillä oli sama kieli, jotkut heistä rakensivat korkean tornin niin, että sen kautta voisivat nousta taivaaseen, mutta jumalat lähettivät myrskyjä tuhoten tornin ja he antoivat kullekin oman kielen. Tämän tähden kaupunkia kutsuttiin Babyloniksi.” (Josefus Flavius, Juutalaisuuden muinaishistoria, kirja 1, luku 4.)

Valheiden levittely

Nimrod halusi muuntaa kokonaan kuvan Jumalasta oikeamielisenä, rakastavana ja huolehtivana Taivaan Isänä. Astuessaan seemiläisille asuinalueille hän oli todennäköisesti saanut kokea Jumalan tuomion ja kirouksen, minkä johdosta hän oli katkeroitunut Jumalalle. Niinpä hänen vääristyneessä mielessään Jumalasta oli tullut väärämielinen, vihamielinen ja välinpitämätön kaikkia ihmisiä kohtaan.

Tämän seurauksena Nimrod alkoi levitellä kaikenlaisia valheita Jumalasta. Hänen mukaansa Jumala asetti hyvän- ja pahantiedon puun pelkkää pahuuttaan Paratiisiin niin, että kun ihminen siitä söi, hän sai suuren kirouksen päälleen. Hän ajoi myös ihmisen pois Paratiisista silkkaa ilkeyttään. Lisäksi vedenpaisumus, jossa Jumala hävitti koko ihmissuvun, oli selvä osoitus hänen vihastaan ihmiskuntaa kohtaan. Onneksi oli toinen jumala (Enki = Saatana) joka sääli ihmistä, niin että edes jotkut pelastuivat tuhoavalta tulvalta. Hän siis siirsi kunnian elämän pelastamisesta vedenpaisumuksen yli omalle jumalalleen.

Nämä alkuperäiseen luomiskertomukseen liitetyt väärät syytökset ovat osoittautuneet monille vaikeiksi kompastuskiviksi ihmiskunnan historian myöhemmissä vaiheissa. Babyloniasta ne levisivät kaikkiin maihin. Ne yhdistyivät moniin nykyisinkin tunnettuihin idän uskontoihin, sekä myös niihin vanhoihin uskontoihin, jotka nykyisin ovat jo hävinneet, mutta jotka vielä Rooman valtakunnan aikoina olivat voimissaan Egyptin, Mesopotamian, Persian ja Kreikan alueilla.

Pääosin ihmiset uskoivat valheen. Vain pieni joukko pysyi Jumalalle uskollisena. He tiesivät, että Jumala on monin verroin voimakkaampi kuin Saatana. Jumala on luonut ihmisen ja rakastaa ihmistä. Ja Hän myös toivoo, että ihmiset luottaisivat Häneen ja ottaisivat vastaan sen pelastuksen, jonka Hän on valmistanut ihmiskunnalle.

Nimrodin ja hänen legendaarisen vaimonsa Semiramiksen väitteet Jumalan julmuudesta ja ilkeämielisyydestä ihmistä kohtaan olivat tietenkin pelkkiä valheita. Jumala on hyvä, rakastava ja oikeamielinen kaikissa toimissaan. Sen sijaan ihminen on paha ja väärämielinen. Erityisesti Nimrod itse oli sitä, koska Hän tietoisesti asettui vastustamaan Jumalaa ja vääristämään Hänen ilmoituksensa. Nimrodin pahansuovat väitteet Jumalasta ja Hänen tarkoitusperistään ovat kuitenkin jääneet elämään kansojen keskuudessa. Kansoilta pimitettiin oikea tieto ja korvattiin valheilla. Jumalan hyvyys ja oikeamielisyys kyseenalaistettiin. Tällainen vääristely on tuttua meidänkin ajassamme, mutta vielä räikeämpää se oli Nimrodin omana aikana.

Nimrod ja Semiramis olivat tietoisia Jumalan pelastussuunnitelmasta Kristuksen kautta, vaikka eivät halunneet uskoa siihen. Jumala oli nimittäin kertonut suunnitelmastaan selvästi jo ensimmäisille ihmisille vedenpaisumusta edeltävässä maailmassa ja Nooan kautta nämä tiedot olivat siirtyneet vedenpaisumuksen jälkeiseen maailmaan. Nimrod ja Semiramis eivät ainoastaan olleet uskomatta Jumalan ilmoitusta Hänen pelastussuunnitelmistaan, vaan tietoisesti pyrkivät häpäisemään ne ja levittämään niistä ihmisille täysin väärää tietoa. Nykyajan ihmiset eivät ole lainkaan tietoisia siitä, kuinka paljon pahaa nämä varhaiset Babylonian hallitsijat saivat aikaan pyrkiessään sekoittamaan ihmisten mielet ja kertoessaan heille valheita Jumalan ilmoituksesta.

Itsensä jumalallistaminen

Ikivanhojen tarinoiden mukaan Nimrod ja hänen pahamaineinen vaimonsa, Semiramis, pyrkivät lisäämään valtaansa uskottelemalla ihmisille, että he itse ovat jumalia. Tämän varmistamiseksi he ryhtyivät sijoittamaan itsensä eläinradan tähtikuvioihin, joiden jumalallinen alkuperä oli tuolloin kaikille itsestään selvä asia.

Kun Jumala kertoi varhaisille ihmisille (Aadamille, Eevalle, Setille ja Henokille) maailman pelastussuunnitelmistaan Kristuksen kautta tulevina aikoina, Hän käytti tähtitaivasta apunaan. Tähtitaivas on maailman aikakausien kello, joka kertoo Kristuksen pelastusteoista kaikkina aikoina, sekä menneisyydessä että tulevaisuudessa. Sen avulla jokainen ihminen voi nähdä missä ajassa hän elää suhteessa Jumalan pelastussuunnitelman toteutukseen Kristuksessa. Sen tuli olla pysyvä todistus Kristuksesta kaikille ihmisille, myös niille, jotka elivät niinä varhaisina aikoina, jolloin mitään kirjallisia lähteitä ei ollut. Jokaisessa eläinradan kuviossa kerrotaan Kristuksen töistä, mitä Hän on tehnyt menneinä aikoina ja mitä Hän tulee tekemään tulevina aikoina. Jos tähtitaivas olisi säilynyt alkuperäisine selityksineen meidän aikaamme, miten tärkeä jumalallinen dokumentti se olisikaan ollut jokaiselle ihmiselle, joka on tämän maailman päällä kulkenut. Vaikka maailman historia on kulkenut eteenpäin niistä varhaisista ajoista ja vaikka Raamattu on sittemmin annettu

meille hengelliseksi oppaaksi, se olisi edelleen tärkeä Jumalan ilmoituksen vakuutus meille nykypäivänkin ihmisille.[38]

Kaikki ihmiset tiesivät, että nuo taivaalla olevat kuviot kuvasivat Kristuksen tekoja kaikkina aikoina, menneinä, nykyisinä ja tulevina. Tähtikuviot olivat Jumalan itsensä piirtämiä ja Hän itse oli antanut niille myös selitykset, joista Hän oli ilmoittanut ensimmäisille ihmisille Aadamille, Setille ja Henokille[39]. Nyt kuitenkin sekä Nimrod että Semiramis ottivat noista Kristuksen tekoja kuvaavista taivaallisista tauluista nimikkokuviot itselleen. He väittivät, että Orionin kuvio, missä Kristus esiintyy uljaana sankarina ja pitää lohikäärmeen päätä jalkansa alla, kuuluu Nimrodille. Tällöin kuvio tietenkin riisuttiin alkuperäisestä merkityksestään ja sitä korjattiin Nimrodin hahmoon sopivaksi. Koska Nimrod ihaili lohikäärmettä sen rohkeuden ja voiman vuoksi, lohikäärmeen pää Orionin jalan alla muutettiin jänikseksi.

Viereinen Kassiopeijan kuvio annettiin Semiramikselle selittäen, että se kuvaa ”Taivaan jumalatarta”, joka on siis Semiramis itse. Myöhemmin tämän jumalattaren nimeä alettiin kutsua Babyloniassa Ishtariksi. Tästä nimestä ovat peräisin eri maiden ”taivaan jumalattarien” nimet, joita ovat mm. Astarte, Astarot, Isis, Iswra, Ashera jne. Samassa tähtikuvioiden vääristämiskampanjassa muutettiin myös Uhrin ja Etelän ristin kuviot toiseen muotoon. Etelän ristin yläpuolelle piirrettiin ”Nimrod, suuri metsästäjä Jumalan armosta”, joka peitsellään surmaa Suden. Uhrin kuvio nimittäin muutettiin kuvaamaan sutta.

Näin Nimrod ja Semiramis sotkivat kokonaan tähtitaivaalla olleen Jumalan ilmoituksen. He vääristelivät jokaisen kuvion merkityksen ja julkenivat jopa asettaa itsensä moniin kuvioihin ikään kuin Kristuksen sijaan palvottaviksi. Niinpä maailman kansat saivat perinnökseen täysin vääristetyn ja häväistyn tähtitaivaan kuvakartaston ja sen mukana virheellisen Jumalan ilmoituksen. Kuvat heillä oli, ne he saattoivat nähdä tähtitaivaalta, mutta niiden selitykset tulivat heille täysin vääristetyssä muodossa. Ymmärtämättä kuvien alkuperäistä arvoa, kansat vääristivät itse niitä vielä lisää.

Nimrod kuoli ennen Semiramista. Varmuudella ei tiedetä, miten se tapahtui, mutta siihen liittyi todennäköisesti väkivaltaa. Gilgamesh-eepos on kirjoitettu Semiramiksen kuoleman jälkeen, ja siinä tätä hallitsijatarta ei puhutella mairittelevasti. Päinvastoin siinä kerrotaan, miten hän löi siivet poikki kaikilta rakastajiltaan ja kaivoi heille seitsemän kertaa seitsemän kuoppaa.

Nimrod ja Semiramis tiesivät, että Jumalan Pojan, Kristuksen, oli määrä tulla ihmiseksi maailmaan ja sovittaa kuolemallaan maailman synnit. Nimrodin kuoleman jälkeen Semiramis rohkaistui selittämään tämänkin asian uudelleen, täysin valheellisella tavalla. Vähän Nimrodin kuoleman jälkeen Semiramis tuli raskaaksi ja synnytti pojan, jolle hän antoi Nimen Tammus (Dumuzi). Hän julisti, että tämä poika oli jälleensyntynyt Nimrod ja

---

[38] Toisessa kirjassani ”Tähtitaivaan tarina”, olen pyrkinyt rekonstruoimaan tuon Jumalan varhaisen ilmoituksen ja maailman aikakausien kellon tähtitaivaalla.

[39] Todistuksia Jumalan varhaisesta ilmoituksesta tähtitaivaaseen perustuen voidaan löytää mm. seuraavista lähteistä: Josefus Flavius, Juutalaisuuden muinaishistoria luku 2.3; Babylonialainen Talmud, Avodah Zarah 5a; Riemuvuosien kirja, luku 4; ja Henokin kirja, luku 81.

että tämä oli siinnyt yliluonnollisesti. Nyt Semiramiksen kertomukseen sopi sekin, että Nimrodista tehtiin aurinkojumala, Baal, jota tuli palvoa. Hän oli kuollut, mutta Tammuksessa hän oli syntynyt takaisin elämään. Kun sitten Tammus kuoli nuorena, hänestä tehtiin kristus, kuoleman voittaja.

Tammuksen kuoleman ja ylösnousemuksen juhlia alettiin viettää kaikkialla Semiramiksen käskystä. Semiramista itseään, taivaan kuningatarta ja pyhän pojan äitiä, tuli kuitenkin palvoa suurimpana jumalana. Tammuksen kuoleman valittajaisista muodostui vuosittainen surujuhla samoin kuin hänen niin kutsutusta kuolleista nousemisesta tuli suuri vuosittainen ilojuhla.

Kaikki ihmiset noihin aikoihin tiesivät, että Neitsyen ja Coman tähtikuviot kuuluvat tulevalle Messiaalle, jonka on määrä sovittaa ihmiskunnan synnit omalla kuolemallaan. Neitsyen kuviossa Nainen synnyttää lapsen. Viereisessä Coman kuviossa äiti pitää pientä poikalasta sylissään. Madonna-kuvio, jossa esiintyy maailmaan syntynyt Kristus äitinsä sylissä, on siis alkujaan ollut tähtitaivaalla Jumalan piirtämänä Coman tähtikuviossa. Lapsensa syntymän jälkeen Semiramis oli kuitenkin valmis ottamaan myös nämä tähtikuviot itselleen. Semiramis halusi tehdä itselleen kuolemattoman nimen julistamalla, että kuvio esittää häntä ja hänen poikaansa Tammusta.

Vähitellen kansa alkoi uskoa näihin täysin tuulesta temmattuihin väitteisiin ja niin syntyi Babylonian uskonto. Kolmiyhteinen Jumala kuului alkuperäiseen Jumalan ilmoitukseen, mutta nyt nämä häpeämättömät Babylonian hallitsijat ottivat senkin itselleen. Jumalaksi korotettuna Nimrod tunnetaan nimellä Baal. Poika-jumala oli Tammus tai Dumuzi. Semiramista kutsuttiin Baaltiksi, joka edusti naispuolista jumaluutta ja äitiyttä. Baalti, Ishtar, Astarte tai millä tahansa nimellä häntä kutsutaankin eri uskonnoissa, oli myös Välittäjä ”Mylitta”, siis välittäjä Jumalan ja ihmisen välillä. Korotettuna tähtitaivaalle ”Taivaan kuningatareksi” hänen palvontansa sai valtavat mittasuhteet.

Nimrodin ja Semiramiksen vaikutus maailmanlaajuisesti

Sukupolvien vieriessä monet Babylonian uskonnolliset ajatukset kulkeutuivat kaikkiin vanhoihin uskontoihin. Eri tavoin ja muodoin ne yhdistyivät Egyptin, Persian ja Vähä-Aasian uskontoihin. Niiden kautta koko maailman kansat ovat saaneet Nimrodin ja Semiramiksen valheista osansa. Ne eivät ainoastaan yhdistäneet Jumalan töitä väärään kristukseen, vaan myös estivät huomion oikean Kristuksen saapumisesta ajallaan maailmaan.

Äiti-poika-suhde oli yksi keskeisistä Babylonian uskonnon opeista. Kun Babylonian kansat hajaantuivat ympäri maailmaa, ne kuljettivat mukanaan ajatuksen Ishtarista, joka oli tullut ihmeen kautta raskaaksi ja synnyttänyt uudelleen inkarnoituneen Nimrodin. Täten kaikkialla maailmassa alettiin palvoa jumalallista äitiä ja jumalpoikaa, paljon ennen oikean Kristuksen syntymää. Palvottu nainen esiintyy muissa uskonnoissa erilaisissa hahmoissa ja erilaisilla nimillä, mutta periaatteessa hän on aina sama persoona: Egyptissä Isis, Intiassa Indrani, Aasiassa Kybelle, Roomassa Fortuna (poika), Kreikassa Ceres, Kiinassa Shing Moo, Saksassa Herta, Skandinviassa Sisa jne. [40] Muinaiset israelilaisetkin lankesivat tähän

[40] Alexander Hislop, The Two Babylons. Chick Publications.

epäjumalanpalvontaan. Sielläkin palvottiin Asheraa, joka tunnettiin juutalaisten keskuudessa ”Taivaan kuningattarena”, kuten kerrotaan Jeremian kirjassa (Jer. 44:17-19).

Astarten palvonta on tullut kuuluisaksi epäsiveellisistä kulttimenoista. Astarten temppeleissä, joita sen jälkeen rakennettiin eri puolille valloitettuja maita, oli temppeliprostituoituja – sekä miehiä että naisia – jotka palvelivat matkailijoita. Pyhiinvaeltajien eräänlainen velvollisuus oli käyttää näitä hyväkseen ja Herodotuksen mukaan ihmisten tuli myös itse joskus elämässään kunnioittaa jumalatarta antamalla itsensä temppeliprostituoiduksi.

Mesopotamian kulttuureissa säilyi pitkään sumerilaisen uskonnon piirteitä, joihin liittyivät hedelmällisyysrituaalit. Ne huipentuivat keväällä vietettyyn juhlaan, jonka kohokohtana oli kuoleman valtakunnasta nousseen elämän jumalan Baalin ja rakkauden jumalattaren Astarten ”pyhä avioliitto”. Babylonian petollisen hallitsijahuoneen muisto säilyi näissä rituaaleissa vielä tuhansia vuosia heidän kuolemansa jälkeen. [41]

Baalin ja Asheran palvonta Israelissa

Tieto oikeasta Kristuksesta, Messiaasta, säilyi pisimpään juutalaisten/israelilaisten keskuudessa. Kuitenkaan hekään eivät olleet suojassa valheuskonnolta, joka ympäröi kaikkialla heitä. Jo Abrahamin aikoina Baalin ja Astarten palvonta oli voimissaan. Raamatussa kerrotaan, miten Abrahamin isä, Terah oli Baalin patsaiden veistäjä ja todennäköisesti palvojakin. Luultavasti juuri siitä syystä, että väärä uskonto oli levinnyt tärkeään heprealaiseen sukuhaaraan, Jumala päätti ottaa Abrahamin erilleen ja tehdä hänestä oman kansansa kantaisän.

Kuitenkin jo varhaisen Israelin historiassa havaitaan siellä täällä viitteitä vieraan uskonnon läsnäolosta. Asheran palvonnasta ja siihen liittyvistä kauhistuttavista teoista varoitetaan moneen kertaan Mooseksen kirjoissa (5. Moos. 7: 5, 12: 2-3, 12: 31, 16: 21). Varoitukset olivat tarpeen, sillä Kanaanin maa, johon he olivat menossa, oli täynnä Baalin ja Asheran kulttipaikkoja. Jumala sanoi heille: ”Repikää maahan heidän alttarinsa, murskatkaa heidän kivipatsaansa, hakatkaa poikki heidän ashera-paalunsa ja polttakaa heidän jumalankuvansa”. Jokainen, joka tekee niitä tekoja, mitä he tekevät, on kauhistus Herralle. Juuri niiden tähden Herra oli valmis karkottamaan heidät israelilaisten tieltä. (5. Moos. 18: 9-12) Hän käski jopa olemaan julma heitä kohtaan. Kaikki tuli vihkiä tuhon omaksi, eikä mitään omaisuutta saanut heiltä ottaa. (Joos. 6: 17 – 19)

Kuitenkin israelilaiset jättivät kanaanilaisia keskuuteensa vastoin Jumalan kieltoa. (Tuom. 1: 28 - 36) Pian väärä uskonto saikin otteen israelilaisista. Joosuan kuoleman jälkeen he alkoivat palvella baaleja ja hylkäsivät isiensä Jumalan. (Tuom. 2: 12-13) He ottivat kanaanilaisten keskuudesta tyttäriä omille pojilleen ja antoivat omia tyttäriään heille, mikä oli pahaa Herran silmissä. (Tuom. 3: 5-7).

Kuningas Daavidin aikaan isien usko palautettiin maahan. Kuitenkin pian sen jälkeen tapahtui jälleen moraalinen romahdus. Israelin pohjoiset heimot vetäytyivät eroon

---

[41] Dudley F. Cates. The Rise and Fall of Nimrod. Ivy House Pub Group, 1997.

eteläisistä heimoista ja hylkäsivät Jahven palvonnan lähes kokonaan. Pohjois-Israelin kuningaskunnan perustaja Jerobeam toi itse maahan vasikanpalvonnan. Kuningas Ahabin ja hänen foinikialaisen puolisonsa Isebelin aikana Baalin palvonta syrjäytti miltei kokonaan Jahven palveluksen. Noihin aikoihin profeetta Elia haastoi Baalin profeetat Karmelin vuorella (1. Kun. 18). Väliaikaisen voiton jälkeen Baalin ja Asheran palvelus nousi kuitenkin jälleen suosituksi. Lopulta oli ainoastaan seitsemäntuhatta miestä, jotka eivät olleet notkistaneet polviaan Baalille (1. Kun. 19:18). Heidät Herra lupasi säästää. Epäjumalan palvelus oli epäilemättä syy siihen, että pohjoiset heimot tuhoutuivat melko pian itsenäistymisensä jälkeen. Assyrian kuningas hyökkäsi maahan ja vei kansan pakkosiirtolaisuuteen.

Eteläinen Juuda säilyi jonkin verran pohjoisia heimoja pitempään Jahven palvonnan parissa. Kuitenkin jo kuningas Salomo rakensi epäjumalan alttareita miellyttääkseen monia vierasheimoisia vaimojaan. Baalin palvelus sai vauhtia, kun kuningas Jooram otti vaimokseen Isebelin tyttären Ataljan. (21: 6; 22:2) Juudan kuningaskunnan kuninkaat vuorottelivat suhteessaan Baalin ja Asheran palvontaan. Toiset tekivät ”sitä, mikä oli pahaa Herran silmissä”, ts. rakensivat uhrikukkuloita, tekivät Ashera-karsikkoja, Baalin patsaita ja muiden epäjumalien alttareita. Toiset taas tekivät ”sitä, mikä oli hyvää Herran silmissä”, ts. rikkoivat em. palvontapaikkoja ja pyrkivät olemaan uskollisia Jahvelle. Kuningas Aahaan ja Manassen aikaan mentiin epäjumalan palveluksessa jopa niin pitkälle, että alettiin uhrata lapsia Molokille. (2. Kun. 16: 3; 21: 6) Kuningas Joosia hävitti vähäksi ajaksi Baalin palvonnan maasta, mutta pian hänen jälkeensä se nousi taas suosioon. Juudankin kohdalla epäjumalanpalvelus johti lopulta kuningaskunnan tuhoutumiseen, kun Babylonian kuningas hyökkäsi maahan ja vei suuren osan kansasta pakkosiirtolaisuuteen.

Väärien jumalien palvontamenot olivat houkuttelevia, koska niihin liittyi hyväksytty seksuaalisuus. Musiikki, tanssi ja viinin ylenpalttinen juonti loivat juhlinnalle sopivan ilmapiirin. Kaikenlainen perverssikin seksuaalisuus oli sallittua. (3. Moos. 18: 27) Jeremia kirjoitti: "Jokaisella korkealla kukkulalla, jokaisen viheriöivän puun alla sinä olet tarjoutunut portoksi." (Jeremiah 2:20) Kanaanilaisten uskonnon mukaan Baalin ja Astarten keskinäinen sukupuolinen mieltymys toi hyvän hedelmä- ja viljasadon. Ajatuksena oli, että ihmiset omalla käyttäytymisellään edesauttaisivat jumaliensa seksuaalista halua toisiinsa nähden. Sen tähden Baalin ja Astarten palvojien oletettiin osallistuvan kulttipaikoilla tapahtuvaan haureuden harjoittamiseen. Tällaista harjoitettiin yleisesti sekä Israelissa että Juudassa (1 Kings 14: 23-24). Jumala oli kieltänyt ehdottomasti tällaiset menot nimenomaan siksi, että ne liittyivät epäjumalan palvontaan. Tietenkin ne olivat vahingollisia myös yhteiskuntamoraalin takia, mutta Jumala vihasi niitä ennen kaikkea siksi, että ne liittyivät kanaanilaisten menoihin, joissa palvonnan kohde oli väärä. Koska ne olivat voimakkaasti aistillisiin tunteisiin vetoavia, voidaan hyvin ymmärtää, miksi ne vetivät puoleensa monia israelilaisia. (2. Moos. 34: 14 – 16)

Juhlien keskipisteenä oli myös sian paistaminen ja syöminen. Juuri siksi, että sianlihan syönti liittyi epäjumalanpalvontaan, Jumala kielsi sen israelilaisilta - ei siksi, että sianlihassa sinänsä olisi jotakin vahingollista ihmiselle. Israelilaisille sallittuja olivat vain laissa määritellyt karjaeläimet, härät, vuohet ja lampaat (3. Moos. 1: 2). Ne olivat uhrieläimiä, jotka viittasivat Kristuksen toimittamaan lunastukseen. Näin Jumalan lainsäädäntö tehtiin tukemaan israelilaisten uskoa omaan Jumalaansa ja tekemään eroa kanaanilaisten uskontoon.

Vähitellen Juudan ja Israelin mailla alkoi tapahtua jotakin vielä huolestuttavampaa: Jahven ja Asheran palvonta menivät sekaisin. Näiltä alueilta on löytynyt paljon kulttipatsaita, jotka

kertovat Jahven ja Asheran jonkinlaisesta liitosta. Palvottiin siis molempia yhtä aikaa ja ikään kuin nämä kaksi olisivat toistensa puolisoita. Tästä ajasta kertoo Jeremian kirjan kertomus. Ne juutalaiset, jotka olivat lähteneet Egyptiin pakoon Babylonian kuningasta, saivat profeetta Jeremialta nuhteet, mutta he vastasivat Jeremialle näin:

> *Mitä sinä olet Herran nimessä meille puhunut, siinä me emme sinua tottele; vaan me täytämme joka lupauksen, mikä suustamme on lähtenyt, poltamme uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhreja, niinkuin teimme me ja meidän isämme, meidän kuninkaamme ja ruhtinaamme Juudan kaupungeissa ja Jerusalemin kaduilla; ja silloin meillä oli leipää yltäkyllin, ja meidän oli hyvä olla emmekä nähneet onnettomuutta. Mutta siitä asti, kun me lakkasimme polttamasta uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodattamasta hänelle juomauhreja, on osanamme ollut kaiken puute ja hukkuminen miekkaan ja nälkään. Ja kun me poltamme uhreja taivaan kuningattarelle ja vuodatamme hänelle juomauhreja, niin miestemme luvattako teemme hänelle uhrikakkuja, hänen kuvansa muotoisia, ja vuodatamme hänelle juomauhreja?" (Jer. 44: 16 – 19)*

Tämä Juudan naisten vastaus Jeremialle kertoo siitä, miten syvälle Asheran palvonta oli juurtunut kansan syviin riveihin ja miten sekaisin he olivat uskonnollisista asioista. Juutalaiset eivät ainoastaan salaa käyneet Baalin ja Asheran hedelmällisyysjuhlissa, vaan he olivat myös sekoittaneet Jahven kanaanilaisten jumaliin.

Nimrodin tarina ei ollut ainoastaan vaaraton kuva menneisyydestä, vaan todellinen syy hengelliseen pimeyteen joutumiselle. Ihmiskunta joutui pois Jumalan varhaisesta ilmoituksesta, vieraiden jumalien ja väärien uskontojen pauloihin. Jumalan varhainen ilmoitus Kristuksesta, johon monet ihmiset olivat turvautuneet luonnollisen maan historian alussa, turmeltui ja häipyi pois ihmiskunnan tietoisuudesta. Kristuksen unohtuessa ja korvautuessa epäjumalilla maailma joutui täydelliseen pimeyteen. Onneksi Jumala ei jäänyt kuitenkaan toimettomaksi tässäkään tilanteessa. Hän alkoi synnyttää itselleen omaa kansakuntaa, jonka parissa Kristus-usko saattaisi edelleen elää.

Saatanan tarina

Baabelin torni ja Nimrodin uskonnolliset vääristelyt ovat varjokuvia siitä, mitä Saatana enkeleineen teki iankaikkisessa menneisyydessä. Saatana pyrki syrjäyttämään Jumalan ja anastamaan koko näkymättömän luomakunnan herruuden. Seuraavassa kerrotaan Saatanan tarina, miten hän sai aikaan sen, että koko alkuperäinen luomakunta tuhoutui ja miten hän jatkoi kapinaansa vielä alkuperäisen luomakunnan tuhoutumisen jälkeenkin. [42]

Saatana alkuperäisessä maassa

Alkujaan Saatana oli korkea-arvoinen enkeli, joka hallitsi laajalti enkelikuntaa. Aivan alussa hän tietenkin nautti Jumalan luottamusta, muuten hän ei olisi sellaiseen asemaan päässyt. Enkelien joukossa hän oli kuin sädehtivä jalokivi. Hän levitti taivaallista valoa

---

[42] Katso alaviite 24 kohdassa 2.4., ”Menneiden maailmojen ja luonnollisen maailman yhdistyminen”.

ympäristöönsä kuin kirkas tähti.[43] Kuitenkin hän ylpistyi omasta kauneudestaan ja alkoi tehdä laittomia tekoja. Jumala pani tämän kaiken merkille, ja siitä alkoi hänen tarinansa alamäki. Seuraava Hesekielin profetian kohta kertoo varsinaisesti Saatanasta, vaikka profeetta kohdistikin nämä sanat Tyroksen kuninkaalle.

> *Kerubiksi minä sinut tein, sädehtiväksi vartijaenkeliksi, sinä olit pyhällä vuorella, käyskentelit välkehtivien kivien keskellä. Moitteen sijaa ei sinussa ollut siitä päivästä, jona sinut loin, siihen päivään, jolloin lankesit pahaan. Kun kävit kauppaa kaikkialla, sinä tulit yhä röyhkeämmäksi ja sorruit syntiin. Niin minä suistin sinut pyhältä vuorelta, syöksin sinut, vartijakerubini, välkehtivien kivien keskeltä.*
>
> *Kauneutesi houkutti sinut korskeuteen, loistosi sokaisemana haaskasit viisautesi. Nyt olen syössyt sinut alas, jättänyt kuninkaiden katseltavaksi ja pilkattavaksi. Sinä teit kaupoissasi vääryyttä, monin synnein sinä saastutit pyhäkkösi. Siksi minä sytytin keskellesi tulen, ja se poltti sinut, minä tein sinusta tomua ja tuhkaa kaikkien nähden. Kaikki kansat, jotka tunsivat sinut, kauhistuvat nyt kohtaloasi. Sinä olet kammottava varoitus. Sinä olet iäksi poissa." (Hes. 28: 14-19)*

Kun Saatanan petollisuus ja kapinanallisuus olivat tulleet ilmi, Jumala syöksi hänet näkymättömän luomakunnan pohjalle eli alkuperäiseen maahan. Siellä hän tuli kasvotusten ihmisten kanssa, jotka Jumala oli aikaisemmin luonut. Saatana ei ottanut opikseen kokemastaan nöyryytyksestä, vaan jatkoi ylpeästi kapinaansa. Hän päätti kaapata ihmiskunnan valtaansa ja sitä kautta hankkia koko luomakunnan itselleen. Houkuttelemalla ihmiset petoksella syntiin, hän sai heidät irrotetuksi Pyhän Hengen yhteydestä, ja niin he kaikki kaatuivat hänen syliinsä.

Jumala oli varoittanut ihmisiä Saatanasta, mutta ihminen oli utelias ja helposti petettävissä. Kun ihmiset lankesivat syntiin, he kuolivat hengellisesti, ts. joutuivat pois Jumalan hengellisestä yhteydestä.

Pian syntiinlankeemuksen jälkeen Kristus toimitti sovituksen ihmisten puolesta. Hän laskeutui ylimmältä taivaantasolta alkuperäiseen maahan ja kuoli Saatanan surmaamana. (Ps. 18) Sitten Jumala nosti Hänet ylös kuolleista ja takaisin taivaalliselle valtaistuimelleen. Hänelle annettiin kaikki valta taivaissa ja maan päällä. (Ps. 2)

Kristuksen sovitusuhri jäi kuitenkin ihmisten hyödynnettäväksi. Monet alkuperäisen maan ihmiset ottivat Kristuksen sovituksen vastaan. He saivat syntinsä anteeksi ja solmivat liiton Kristuksen kanssa. Heistä tuli näkymättömän maan Kristuksen seurakunta.

Saatana ei kuitenkaan luopunut kapinallisesta asenteestaan. Hän vääristeli totuutta kaikessa, missä pystyi. Valheillaan hän sai ihmiset uskomaan, että Jumala oli ollut epäreilu ihmistä kohtaan ja että Hän suorastaan vihasi ihmistä. Hän itse (Saatana) oli tullut maailmaan antamaan ihmisille turvan oikukasta Jumalaa vastaan. Hän oli itse asiassa voimakkaampikin kuin Jumala. Jos vain ihmiset panisivat luottamuksensa häneen, he saisivat elää turvassa Jumalan mielivallalta. Valheellisen informaation johdosta monet ihmiset jäivät paikoilleen eivätkä ottaneet vastaan Jumalan valmistamaa pelastusta heille.

---

[43] Saatanan aikaisempi nimi oli Lucifer, Kointähti. Kapinansa jälkeen hänestä alettiin käyttää nimeä Saatana, mikä tarkoittaa Jumalan syyttäjää tai vihollista.

Sitten Saatana synnytti alkuperäiseen maahan jättiläisiä. Sen seurauksena koko maa joutui pelon valtaan. Kuka voisi vastustaa tällaisia jättiläisiä? Pelon vallassa monet niistäkin, jotka olivat jo vastaanottaneet Kristuksen sovituksen, vetäytyivät ja luopuivat Kristuksesta. Kun näytti siltä, että kaikki ihmiset olivat vetäytyneet pois, Kristus päätti lopettaa koko alkuperäisen maan ja sen ihmiskunnan, kuitenkin uusi pelastussuunnitelma mielessään. Hän lähetti rakeita, salamoita ja suuren sateen maan päälle, joka hukutti ihmiskunnan. Ainoastaan Kristus itse jäi jäljelle kuin siemeneksi uudesti luotavalle ihmiskunnalle.

Hesekielin profetiassa Tyroksen kuninkaalle on kohta, joka sopii allegorisesti tähän vaiheeseen.

> *"Tuli häviösi päivä. Sinä vajosit mereen, ja sinun kanssasi vaipuivat syvyyksiin rikkautesi, tuotteesi ja tavarasi, laivurisi, pursimiehesi ja tilkitsijäsi, tavaroittesi myyjät ja kaikki sotilaasi, kaikki, jotka olivat kanssasi.*
>
> *Laivamiehesi huutavat ja valittavat, niin että rannat järkkyvät. ... Surussaan he virittävät valitusvirren, laulavat sinusta kuolinlaulun: ”Kuka veti vertoja Tyrokselle, merimahdille? Sinun tavarasi saapuivat merten takaa, sinä ravitsit monia kansoja. Runsailla, arvokkailla tuotteillasi sinä vaurastutit maan kuninkaat. Nyt olet hylky, et purjehdi vaan lepäät syvyydessä. Kaikki tavarasi, kaikki joukkosi veit mukanasi mereen. Kaikki merenrantojen asukkaat kauhistuvat kohtaloasi, heidän kuninkaansa typertyneinä tuijottavat, vapisevat pelosta. Kaikissa maissa kauppiaat kammoksuvat osaasi, viheltävät kauhistuneina. Sinä olet iäksi poissa." (Hes. 27: 27 ja 32-36)*

Vedenpaisumus tarkoitti alkuperäisen näkymättömän luomakunnan tuhoutumista. Ainoastaan ylimmät taivaantasot, joilla Jumala asui, säilyivät koskemattomina.

Saatana näkymättömän luomakunnan tuhoutumisen jälkeen

Saatanaa ei kuitenkaan vielä surmattu. Vesi surmasi ihmiset, mutta Saatana ei kuollut. Hän pystyi elämään saastuneiden hengellisten vesien alla. Tässä näemme vertauskuvan luonnollisesta maailmasta, jossa meri edustaa sielujen maailmaa. Meren pedot, jättiläismäiset petokalat, mustekalat, rauskut, amebat jne. edustavat Saatanan valtakuntaa ja hänen henkivaltojaan. Ruumiillinen ihminen ei voinut elää niissä olosuhteissa.

Saatana sai elää vielä tuhoutuneessa alkuperäisessä maassa. Hänen läsnäolossaan alkuperäinen maa muuttui sielujen maailman synkimmäksi paikaksi, Manalaksi. Saatana oli säilyttänyt ylpeytensä, mutta hänen tyhmyytensä oli lisääntynyt. Vedenpaisumuksen jälkeen hän kuvitteli hallitsevansa koko näkymätöntä luomakuntaa. Baabelin torni on vertauskuva hänen hallitsemastaan luomakunnasta, joka käsitti monia taivaantasoja alkuperäisen maan päällä. Eri taivaantasoille hän asetti henkivaltojaan hallitsijan virkaan. Henkivallat olivat pääosin enkeleitä, jotka olivat langenneet yhdessä Saatanan kanssa ja heitetty alas taivaasta. Heidän joukossaan oli kuitenkin myös ihmistaustaisia henkivaltoja, ts. niitä ihmisiä, jotka olivat antautuneet alamaisiksi Saatanalle ennen alkuperäisen maan tuhoutumista. ”Maan kuninkaat” edellisessä profetiassa viittaavat heihin.

Tämä on siis Baabelin tornin vertauskuvallinen selitys. Seuraavassa Jesajan profetiassa mennään jo asioiden edelle, kun kerrotaan Kristuksen ja Saatanan kohtaamisesta 6. taivaassa eli henkien/enkelien maailmassa. Siitä kerrotaan Ilmestyskirjan luvuissa 12 - 19. Sodan lopputuloksena Saatana, joka oli noussut taistelemaan henkien/enkelien taivaaseen, heitettiin taivaalta alas näkymättömään maahan, nyt jo toisen kerran. Tästä kerrotaan

seuraavassa Jesajan kirjan profetiassa. Henkien/enkelien maailman tapahtumat kuuluvat aikajärjestyksessä myöhempään vaiheeseen, mutta syy siihen, miksi ko. profetia esitetään tässä, liittyy sanoihin, joilla kertoja kuvaa Saatanan aikaisempaa toimintaa näkymättömässä luomakunnassa.

> *Voi, sinä putosit taivaalta, sinä Kointähti, sarastuksen poika! Alas maahan sinut survaistiin, sinä kansojen kukistaja." Etkö juuri sinä sydämessäsi sanonut: "Minä tahdon nousta taivaisiin! Minä pystytän valtaistuimeni Jumalan tähtiä korkeammalle, minä tahdon istua jumalten vuorella kaukana pohjoisessa, minä nousen pilviä ylemmäksi, olen korottava itseni Korkeimman vertaiseksi." Mutta tuonelaan sinut on syösty, sen pohjimmaiseen kuiluun. Jokainen, joka sinut näkee, jää katsomaan, tuijottaa sinua ihmetellen: "Tämäkö on se maailman järkyttäjä, valtakuntien vapisuttaja, joka hävitti maanpiirin autioksi ja murskasi sen kaupungit eikä päästänyt vankeja koskaan kotiin?" Kansojen kuninkaat lepäävät kunniassa kukin omassa kammiossaan, mutta sinut on viskattu kauas haudastasi kuin kelvoton villiverso, sinä lojut surmattujen, miekan lävistämien peitossa manalan kuilun pohjakivillä kuin tallattu raato.*
> *(Jes. 14: 12-19)*

Saatanan omat sanat: ”Minä tahdon nousta taivaisiin! Minä pystytän valtaistuimeni Jumalan tähtiä korkeammalle, minä tahdon istua jumalten vuorella kaukana pohjoisessa, minä nousen pilviä ylemmäksi, olen korottava itseni Korkeimman vertaiseksi” kertovat hänen ylpeydestään, kapinallisuudestaan ja vallanhimostaan. Kaikessa siinä hän oli kyltymätön.

Niiden sanat, jotka tuonelassa näkivät Saatanan singahtavan toisen kerran alas näkymättömään maahan, Manalan kuilun pohjakiville, kertovat siitä mitä Saatana oli tehnyt ennen hyökkäystään taivaaseen: ”Tämäkö on se maailman järkyttäjä, valtakuntien vapisuttaja, joka hävitti maanpiirin autioksi ja murskasi sen kaupungit eikä päästänyt vankeja koskaan kotiin? Kansojen kuninkaat lepäävät kunniassa kukin omassa kammiossaan, mutta sinut on viskattu kauas haudastasi kuin kelvoton villiverso, sinä lojut surmattujen, miekan lävistämien peitossa Manalan kuilun pohjakivillä kuin tallattu raato.” Saatana oli todellakin ollut hirmuhallitsija, ”valtakuntien vapisuttaja”, joka toiminnallaan järkytti koko maailmaa ja lopulta tuhosi sen.

Kristus ei ollut valmis surmaamaan Saatanaa, sillä ihmisten laillinen lunastaminen pois Saatanan valtapiiristä edellytti hänen jättämistään eloon. Jos Saatana olisi surmattu, olisi myös kaikki hänen liittolaisensa pitänyt surmata, eikä heillä enää olisi ollut pelastusmahdollisuutta.

Mitä Jobin kirja kertoo pahuuden ja kärsimyksen ongelmasta?

Onko Raamatussa yhtään kokonaista kirjaa, joka sijoittuisi Babylonian varhaisen valtakauden ajalle ja joka kertoisi sen aikaisten ihmisten asenteista ja uskonnollisista näkemyksistä? On yksi: Jobin kirja, todennäköisesti Raamatun vanhin kirja. Jobin kirjassa ei puhuta mitään Israelista tai Mooseksen laista, joten se suurella todennäköisyydellä ajoittuu niitä edeltävään aikaan. Job asui Uusin maassa. (Job 1:1) Eräät tutkijat pitävät häntä

Abrahamin lähisukulaisena, joka eli vähän ennen Abrahamia, mutta varmaa tietoa Jobin henkilöllisyydestä ei ole.

Koska Jobin kirja on edellä mainitussa mielessä ainutlaatuinen, se otetaan käsiteltäväksi tässä vaiheessa. Se antaa meille käsityksen ihmisten uskonnollisesta ajattelusta ko. aikakaudella.

Jobin kirjasta yleisesti

Jobin kirja on aina kiehtonut ihmiskuntaa, koska siinä ihmisen tragedia on kuvattuna selvemmin ja koskettavammin kuin missään muussa Vanhan testamentin kirjassa. Se on täynnä ihmiselämän siunauksiin ja kirouksiin liittyvien syvällisten kysymysten pohdintaa. Miksi Jumala sallii onnettomuuden kohdata ihmistä, vaikka Hän on hyvä ja oikeudenmukainen? Miksi Jumala sallii sellaisenkin ihmisen kärsiä, joka pyrkii kaikessa hyvään ja oikeaan. Ihmisjärki ei voi sitä käsittää.

Jobin kirja on todennäköisesti vanhempi kuin Mooseksen kirjat. Sellaisena se paljastaa, miten paljon ihmiset tiesivät todellisesta Jumalasta jo ennen Moosesta. Siitä voidaan päätellä, että Jumalan on täytynyt ilmoittaa itsestään jo ennen Abrahamia ja Moosesta. Voimmekin kysyä, kuinka paljon me tiedämme tästä varhaisesta ilmoituksesta ja onko siinä ilmoituksessa kenties ollut jotakin oleellista ja tärkeää, joka sittemmin on unohtunut. Joka tapauksessa ihmisen ja Jumalan suhteen kuvauksena Jobin kirja on ainutlaatuisen syvällinen ja vaikuttava. Sen kaunokirjallinen esitysmuoto on niin hieno, että mitkään myöhemmät teokset tuskin vetävät vertoja sille. Sen perusteella voidaan helposti todeta, ettei ihmisen henkisissä kyvyissä ole ainakaan noin 4000 vuoteen tapahtunut mitään kehitystä.

Jobin kirja ymmärretään yleensä vain ulkonaisiin kirouksiin, siis sairauksiin, köyhyyteen ja onnettomuuksiin selitystä hakevana teoksena. Tarkemmin tutkittaessa siinä on kuitenkin esillä koko ihmiselämän tragedia: syntymä ja kuolema, sekä vaivalloinen elämä sillä välillä, jolla ei näyttäisi olevan mitään tarkoitusta. Miksi ihmisen täytyy syntyä tähän maailmaan? Mitä hyötyä on Jumalalle ihmisen kurjasta ja katkerasta elämästä, jolla ei näyttäisi olevan mitään päämäärää?

> *Miksi Hän antaa elämän valon sille, jonka osa on kärsimys, miksi niille, joiden elämä on täynnä katkeruutta? (Job. 3: 20)*

Masentunut Job pitää parempana tuonelaankin pääsyä kuin kurjan maallisen elämänsä jatkamista. Job kiroaa syntymäpäivänsä ja toivoo, ettei olisi koskaan syntynytkään maailmaan.

> *Miksi en syntynyt kuolleena, miksi en menehtynyt tultuani äidin kohdusta? Miksi äitini polvet ottivat minut vastaan, miksi rinnat antoivat ravinnon? Minä lepäisin haudassa aivan hiljaa, nukkuisin, minulla olisi rauha. Minä lepäisin kuninkaiden ja mahtimiesten seurassa, noiden, jotka ovat jättäneet jälkeensä muistomerkkejä, mahtavia raunioita. Minä lepäisin ruhtinaitten seurassa, noiden, joilla oli kultaa, jotka täyttivät palatsinsa hopealla. Niin kuin kuollut sikiö olisin poissa, maahan kaivettu ja olematon, niin kuin lapsi, joka ei päivänvaloa nähnyt. (Job 3:11-16)*

Job olisi toivonut, että hän olisi kuollut äitinsä helmaan. Hän olisi halunnut jäädä “maahan kaivetuksi keskoseksi”, “sikiöksi, joka ei ole päivän valoa nähnyt”. Silloin hän makaisi haudan rauhassa ”kuninkaiden ja mahtimiesten seurassa”. Jobilla oli selkeästi se käsitys,

että hänen persoonansa oli ollut olemassa jo ennen hänen syntymäänsä tähän maailmaan ja että se säilyisi myös hänen kuolemansa jälkeen.

Keitä olivat sitten ”kuninkaat ja mahtimiehet”, joista Job puhui. Jobin aikaan maan päällä ei ollut elänyt montakaan sellaista mahtimiestä, joka olisi jättänyt jälkeensä muistomerkkejä ja mahtavia raunioita. Mahdollisesti hän puhuukin ennen tämän maailman luomista eläneistä kuninkaista ja mahtimiehistä, jotka jo iankaikkisessa menneisyydessä olivat joutuneet tuonelan hautaan. (vrt. Jes. 14: 16-19)

Job edustaa aikansa yleistä ajattelutapaa. Ihminen nousee elämään maan päälle ikään kuin tuonelan haudasta, vaikka toisaalta hän syntyy maailmaan äitinsä synnyttämänä. Jumala siis herättää ihmissielun tuonelasta ja yhdistää sen erityisellä tavalla ihmisruumiiseen. (Ps. 139: 13-15) Tuonelaan hänen sielunsa myös päätyy ruumiillisen elämän jälkeen.

> *Ovathan päiväni vähät ja ne päättyvät pian. Päästä jo irti! Anna minun iloita hetki, ennen kuin menen pimeyden ja kuoleman varjon maahan, menen, enkä enää palaa, kuoleman varjon ja sekasorron maahan, synkkään maahan, maahan, jossa valokin on pimeyttä. (Job 10: 20-22)*

Tuonela, johon ihminen menee kuolemansa jälkeen, on Jobille kuoleman ja pimeyden maa. Ruumiillinen elämä saattaisi olla pieni valon häivähdys kahden pimeän välissä, mutta miksi Jumala tuo siihenkin ihmiselle niin paljon kärsimystä?

Job pitää itsestään selvänä, että ihmisen sielu edustaa hänen identiteettiään perimmäisessä mielessä, koska hän puhuu tuonelaan palaavasta sielustaan minämuodossa. Ruumis on vain sielun vaate. Hänen varsinainen minuutensa nousee yliluonnollisesti tuonelasta, elää hetken ruumiinsa kanssa maan päällä ja palaa tuonelaan kuoleman jälkeen. Onko ihmisellä mitään pelastusta, toivoa paremmasta? Jumalan tarkoituksena ei voi olla vain kärsimyksen jatkaminen ja lisääminen. Elämällä täytyy olla jokin hyvä tarkoitus.

Jostakin Job on kuullut, että maailman lopulla, jolloin taivaat katoavat, ihmiset herätetään unestaan, koska hän sanoo:

> *Niin ihminen lepoon mentyänsä ei enää nouse. Ennenkuin taivaat katoavat, eivät he heräjä eivätkä havahdu unestansa. (Job 14: 12, v. 1933/38 käänn.)*

Tällä kohtaa Jobin sydämessä herää pieni toivo uudesta paremmasta elämästä, koska hän jatkaa:

> *Kunpa kätkisit minut tuonelaan, piilottaisit sinne, kunnes vihasi on asettunut, panisit määräajan ja muistaisit sitten minut! Mutta voiko ihminen herätä eloon, kun hän on kuollut? Niin kauan kuin työvuoroni jatkuu, minä kuitenkin odotan, että raadanta päättyy. Silloin sinä kutsuisit minua, ja minä vastaisin, sinä kaipaisit jälleen sitä, minkä oma kätesi on luonut. Sinä tarkkaisit kyllä askeleitani mutta et pitäisi kirjaa synneistäni. Pahat tekoni olisivat kukkarossasi sinetillä suljettuina, sinä peittäisit ne näkymättömiin. (Job 14: 13-17)*

Job ymmärtää, että esteenä Jumalan valoon pääsemiselle on ihmisen synti. Mutta hän tietää myös, että Jumalalle on mahdollista jollakin tavalla peittää ihmisen synnit ja sitten herättää hänet uuteen elämään. Jostakin Job oli saanut tiedon viimeisinä aikoina maailmaan tulevasta Lunastajasta, koska hän sanoo.

> *Minä tiedän, että Lunastajani elää. Hän sanoo viimeisen sanan maan päällä. Ja sitten, kun minun nahkani on riekaleina ja lihani on riistetty irti, minä saan nähdä Jumalan. (Job 19:25-26)*

Nahkalla ja lihalla Job tarkoittaa tietenkin ruumistaan. Sitten kun ruumiin vaate on riistetty irti hänen sielunsa päältä, hän palaa tuonelaan. Siellä hän uskoo näkevänsä Lunastajansa. Sitä kautta hän voisi kenties löytää tien pelastukseen. Kuitenkaan hän ei voinut olla varma sielunsa kohtalosta, varsinkin kun Jumala tässä elämässä näytti hänen mielestään käyttäytyvän kovin oikukkaasti. Tämä pelotti Jobia.

Viimeisessä luvussa kerrotaan, miten Jumala käänsi Jobin kohtalon. Job sai tiedon Jumalalta, joka tyydytti häntä hyvin syvällisesti. Suoraan tekstistä ei voi lukea, että Job olisi saanut sisäisen varmuuden sielunsa pelastumisesta, mutta kirjan kokonaisuus huomioon ottaen siitä on aivan ilmeisesti kyse. Job ymmärsi Jumalan vastauksesta, että Jumala tulee pitämään huolen hänen sielustaan ja kaikesta siitä, mitä hän on. Hän ymmärsi, että Jumala kaikesta huolimatta rakasti häntä ja että jonain päivänä hän saa nähdä itsensä lunastettujen joukossa.

Mitä oikein tapahtui Jobin kirjan alussa?

Jobin kirjan alussa kerrotaan merkillinen asia. Taivaassa pidettiin kokous, johon kutsuttiin Jumalan pojat koolle. Jumalan pojilla tarkoitetaan tässä yhteydessä enkeleitä. Heidän joukossaan oli myös Saatana, joka oli aikoinaan ollut korkea-arvoinen enkeli.

> *Eräänä päivänä Jumalan pojat tulivat koolle ja asettuivat Herran eteen. Myös Saatana oli heidän joukossaan. Herra kysyi Saatanalta: "Mistä sinä tulet?" Saatana vastasi: "Olen kuljeksinut pitkin ja poikin maita mantereita." Herra kysyi: "Oletko pannut merkille palvelijani Jobin? Ei ole maan päällä toista hänen kaltaistaan, niin vilpitöntä ja nuhteetonta ja jumalaapelkäävää, ei ketään, joka niin karttaisi kaikkea pahaa." Saatana vastasi Herralle: "Miksi ei Job olisi jumalaapelkäävä? Sinähän olet sulkenut hänet suojelukseesi, hänet ja hänen perheensä ja omaisuutensa. Olet siunannut kaiken mihin hän ryhtyy, ja hänen karjansa leviää yli maan. Mutta ojennapa kätesi ja tartu siihen mitä hänellä on. Saat nähdä, että hän kiroaa sinua vasten kasvoja!" Herra sanoi Saatanalle: "Hyvä on. Saat tehdä mitä haluat kaikelle mitä hänellä on. Mutta häneen itseensä et saa koskea." Sitten Saatana lähti pois Herran edestä. (Job 1:6-12)*

Jumala luotti Jobiin, minkä johdosta Hän taipui Saatanan suostutteluun. Jumala antoi kaiken Jobin omaisuuden Saatanan käsiin. Saatana vei Jobilta hänen omaisuutensa, karjansa, poikansa ja tyttärensä. Job ei kuitenkaan kironnut Jumalaa.

Tämä ei kuitenkaan vielä riittänyt Saatanalle. Saatana tuli uudelleen Herran eteen ja yllytti tätä antamaan myös Jobin ruumiin hänen käsiinsä (Job 2). Herra suostui tälläkin kerralla Saatanan pyyntöön. Niin Saatana iski Jobin ruumiiseen kaikenlaisilla sairauksilla. Kuitenkaan Job ei kironnut Jumalaa, niin kuin Saatana olisi toivonut.

Miksi Jumala salli Saatanan kiusata Jobia?

Job ei ollut tietoinen taivaallisesta kokouksesta, josta kirjan alussa kerrotaan. Hän ei tiennyt, että hänen kohtaloistaan oli päätetty itsensä Jumalan ja Saatanan välisissä neuvotteluissa. Hän vain uskoi, että jos ihminen eläisi nuhteettomasti ja Jumalan käskyjä noudattaen, Jumala huolehtisi siitä, että hänen elämänsä olisi siunattu ja kirous pysyisi kaukana hänen lähipiiristään. Näin Jumala oli luvannut. Mikä sitten meni vialle?

Tiettävästi Job todellakin oli elänyt nuhteettomasti. Hän kunnioitti Jumalaa ja vihasi epäjumalan palvontaa, hän oli hyvä lähimmäisilleen ja noudatti kaikkia Jumalan käskyjä. Näin hän todistaa itsestään:

Hän tietää kyllä millainen on ollut vaellukseni
Koetelkoon minua niin kuin tulessa kultaa – minä kestän.
Hänen jalanjälkiinsä olin sovittanut askeleeni,
Hänen tietään olen seurannut.
En ole siitä poikennut.
Hänen sanansa käskyjä minä tottelen,
minä pidän ne aina silmieni edessä. (Job 23: 10-12)

Jumalakin todistaa hänen nuhteettomuutensa puolesta vieläpä useampaan kertaan. (Job 1: 8, 2: 3)

Miten sitten on mahdollista, että Jumala salli sellaisten kärsimysten tulla Jobin osaksi? Jobin ”ystävien” mielestä, jotka olivat tulleet ”lohduttamaan” Jobia, siihen ei voinut olla kuin yksi syy: Job ei sittenkään ollut elänyt nuhteettomasti. Hänellä täytyi olla salaisia syntejä. Jobin oli turha vakuutella syyttömyyttään heille. He eivät uskoneet. Jos kerran oli joutunut noin kurjaan tilaan kuin Job, hänen täytyi olla syyllinen. Tässä ”ystävien” syyttelyssä Job katkeroitui Jumalallekin, mutta ei kironnut Häntä.

Vaikka meidän on vaikea ymmärtää, että kukaan ihminen voisi selviytyä maallisesta vaelluksestaan täysin synnittömänä, meidän tulee kuitenkin Jobin kohdalla uskoa se, etteivät mitkään laittomuudet tai väärät teot olleet syynä hänen kärsimyksiinsä. Jumalakin todistaa kirjan lopussa, että Job oli ollut oikeassa ja hänen ”ystävänsä” väärässä (Job 42: 7-8). Mikä oli sitten syynä siihen, että Jumala oli antanut Jobin omaisuuden ja ruumiin Saatanan käsiin?

Salaisuus paljastuu, kun Jumala alkaa puhua luvussa 38. Jumala aloittaa pitkän puheensa iankaikkisesta menneisyydestä. Hän kertoo, että Jobkin oli henkiolemuksensa puolesta ollut siellä. Hän kertoo, miten synti ilmaantui sinne ja antaa ymmärtää, että ihmisen perisynti on sieltä peräisin. Sen aikainen ihmiskunta joutui pimeyden hallintaan, turmeltui ja tuhoutui.

Jumalan puhe paljastaa, miksi Saatana saattoi tulla Jumalan eteen esittämään vaatimuksia Jobin suhteen, ja miksi Jumalan oli suostuttava niihin. Syynä oli se, että Saatanalla oli oikeuksia ihmiseen nähden iankaikkisen menneisyyden ajoilta. Oikeamielisyytensä tähden Jumala ei voinut olla ottamatta huomioon myös Saatanan oikeuksia. Kun Saatana haastoi Häntä, Hänen oli annettava Jobin omaisuus ja ruumis Saatanan käsiin, mutta häneen itseensä, ts. hänen sisäiseen henkiolemukseensa, Saatana ei saanut koskea.

Jumala loi tämän maailman, jotta ihminen voisi sen päällä tehdä valintansa kumpaa kuningasta, Kristusta vai Saatanaa, hän haluaa palvella. Koska Saatana oli hankkinut iankaikkisessa menneisyydessä oikeuksia ihmiseen nähden, Jumalan oli toimittava laillisesti ja Hänen oli otettava huomioon myös Saatanan oikeudet. Siksi ihmiselle annettiin valinnanvapaus. Saatana ei ollut kuitenkaan tyytyväinen siihen, että Jumala oli täysin ympäröinyt Jobin suoja-aidalla, niin ettei mikään kärsimys voinut kohdata häntä. Totta kai Jobin oli silloin helppoa uskoa Jumalaan. Saatanan mielestä olosuhteiden, joissa ihminen tekee valintansa, tulisi olla vähemmän Kristusta suosivia. Jobin usko pitäisi panna koetukselle. Jos hän menettäisi omaisuuteensa ja terveytensä, uskoisiko hän vielä sittenkin Jumalaan? Jumalan oli myönnyttävä tähän Saatanan vaatimukseen. Toisaalta Hän luotti Jobin uskoon niin, ettei tämä ainakaan kiroaisi Jumalaansa missään olosuhteissa.

Vähitellen Job alkoi ymmärtää, että kyse ei ollut ainoastaan tässä maailmassa tehdyistä synneistä, vaan myös iankaikkisesta menneisyydestä peräisin olevasta perisynnistä, jonka

varjo ulottuu nykyiseen maailmaan asti. Siksi hänkin tarvitsee välttämättä Lunastajaa, pelkät hyvät teot eivät riitä. Jobin kirjasta voidaan kyllä nähdä, että Job uskoi Lunastajaansa, joka joskus hamassa tulevaisuudessa on viimeisenä seisova multien päällä (Job 19: 25 – 26, v. 1933/38 käänn.), mutta koska Hän ei vielä Jobin aikana ollut tullut, tästä Lunastajasta ei olisi apua hänen tapauksessaan. Vasta sitten, kun Hän olisi toimittanut sovituksen synneistä, Job voisi kenties nähdä Hänet tuonelassa. Kuitenkin Jumala toi vastauksessaan esille sen, että Job voi jo nyt panna täyden uskonsa tuohon tulevaan Lunastajaan huolimatta siitä, että tämä ei ollut vielä tullut maailmaan. Sama Kristus eli jo Jobin aikana ja Hän itse asiassa oli Jobin Jumala. Job voi jo oman elämänsä aikana panna kaiken uskonsa ja luottamuksensa Kristukseen ja se luetaan hänelle vanhurskaudeksi. Se lopulta olisi avain Jobin onnen palautumiselle, niin kuin nähdään Jobin kirjan lopusta.

Seuraavassa tutkitaan tarkemmin Jumalan vastausta kärsivälle Jobille.

Jumalan vastaus Jobille

Jumalan vastaus kärsivälle Jobille esitetään Jobin kirjan luvuissa 38 - 41. Jumala aloittaa kertomalla Jobille näkymättömästä luomakunnasta, kun se luotiin iankaikkisessa menneisyydessä. Jobin oli siis tärkeää tietää iankaikkisen menneisyyden asioista, jotta hän ymmärtäisi oikein nykyisen tilanteensa.

Näkymättömän luomakunnan luominen

> *Missä sinä olit silloin kun minä laskin maan perustukset? Kerro, miten se tapahtui, jos osaat! Kuka määräsi maan mitat? Tiedätkö sen? Kuka veti mittanuoran sen yli? Mihin laskettiin sen peruspylväät? Kuka pani paikoilleen sen kulmakiven, kun aamun tähdet riemuiten karkeloivat ja Jumalan pojat huusivat ääneen iloaan? (Job 38:4-7)*

”Maan perustuksilla” tarkoitetaan näkymätöntä luomakuntaa, joka alussa luotiin. Aamun tähdillä ja Jumalan pojilla tarkoitetaan korkea-arvoisia enkeleitä. Nämä enkelit olivat siis olemassa jo silloin kun näkymätön luomakunta luotiin. Kulmakivellä tarkoitetaan Kristusta. Kun kulmakivi laskettiin paikoilleen, enkelit riemuitsivat ja huusivat suureen ääneen iloaan.

Kristuksen teot iankaikkisessa menneisyydessä

> *Kuka sulki meren portit, kun vedet syöksyivät esiin maan kohdusta? Pilvenhattaroihin minä vaatetin meren, myrskypilvillä sen kapaloin. Minä laadin sille lait ja rajat ja asetin portit ja salvat sen tielle, sanoin: "Tähän asti, ei edemmäs! Tässä on sinun ylpeitten aaltojesi raja." (Job 38: 8-11)*

Kuten aikaisemmin tässä kirjassa on jo todettu, Raamatussa kuvataan Saatanan kapinaa iankaikkisessa menneisyydessä syvyyden lähteistä nouseviksi vesiksi, jotka asteittain peittivät lähes koko näkymättömän luomakunnan. Tilanne oli kuitenkin edelleen Jumalan hallinnassa. Tässä Jumala kertoo, miten Hän rajoitti vesien nousun niin, etteivät ne päässeet kohoamaan Jumalan taivaisiin. Saatanan kapinalle asetettiin siis selvä raja.

> *Oletko sinä kutsunut esiin Aamun, edes yhden kerran? Oletko käskenyt Aamuruskon paikalleen, niin että se tarttuu kiinni maan liepeisiin ja ravistaa pois kaikki jumalattomat? Aamuruskon syttyessä maa muuttuu kuin savi, johon painetaan*

> *sinetti: kaikki tulee näkyviin kuin uudelleen vaatetettuna. Ne, jotka ovat luopuneet Jumalasta, jäävät vaille valoa. Röyhkeän käsivarsi murskataan. (Job 38:12-15)*

Aamulla ja Aamuruskolla tarkoitetaan Kristusta, joka voideltiin pelastustehtävään iankaikkisessa menneisyydessä. Aamu ja Aamurusko ovat Kristuksen nimiä samoin kuin Valo ja Valkeus. Jumala antoi Kristukselle tehtäväksi tarttua näkymättömän luomakunnan liepeisiin ja ravistella Saatana ja kaikki hänen joukkonsa pois sen päältä. Kristuksen ilmaantuessa ihmiskunta sai uuden toivon. Oli aivan kuin uusi aamu olisi koittanut yön pimeyden jälkeen. Saatanan käsivarsi tultaisiin murskaamaan, jolloin kaikki tulisi esiin kuin uudelleen vaatetettuna. Kristuksessa valon lapset tultaisiin erottelemaan pimeyden lapsista. Miten se tapahtuisi? Jumala jatkaa:

> *Oletko käynyt meren lähteillä, oletko tutkinut syvyyden pohjan? Nousivatko eteesi tuonelan portit, saitko nähdä kuoleman varjon ovet? Oletko tutkinut maan sen ääriä myöten? Jos olet tämän kaiken tehnyt, kerro toki! (Job 38: 16-18)*

Kuka oli tehnyt nämä kauhistuttavat matkat kuoleman varjon maille? Mitä Jumala tarkoittaa näillä kysymyksillä? Hän tarkoittaa, että Kristus oli tehnyt ne iankaikkisessa menneisyydessä sovittaakseen ihmiskunnan synnit. Saatana joukkoineen surmasi Kristuksen, jolloin Kristus joutui näkemän tuonelan portit ja kuoleman varjon ovet.

> *Tunnetko sinä tien valon kotipaikalle, tunnetko paikan, jossa pimeys asuu? Sinäkö tuot valon maan ylle, sinäkö opastat sen takaisin majaansa? Totta kai, sinähän tiedät kaiken, sinä synnyit jo ennen niitä, niin suuri on päiviesi luku! (Job 38: 19-21)*

Tässä Jumala viittaa Kristuksen ylösnousemukseen kuolemansa jälkeen. Kristus nousi valon kotipaikalle, mikä tarkoittaa, että Hän nousi taivaaseen, Isän Jumalan vierelle. Tien pimeyden kotipaikalle Hän tiesi myös, koska Hän oli siellä ollut. Mutta miksi Jumala sanoo sitten Jobille: ”Totta kai sinä tiedät nämä asiat, sinähän synnyit jo ennen niitä.” Tämä ei ole mikään pilkallinen heitto Jumalalta. Jumala nimenomaan tarkoittaa, että Job eli sisäisen henkiolemuksensa puolesta jo siellä, iankaikkisessa menneisyydessä. Tämä on juuri se asia, millä Jumala liittää Jobin kärsimykset tässä maailmassa kertomukseensa iankaikkisesta menneisyydestä. Job oli siellä, kun Saatana teki kapinan Jumalaa vastaan, ja kun Jumalan Pojan oli itsensä kuoltava, voidakseen pelastaa sen aikaisen ihmiskunnan.

> Sodan ja siunauksen välineet
>
> *Oletko käynyt paikassa, jossa minä säilytän lunta, oletko nähnyt rakeiden varastot? Olen täyttänyt ne ahdingon aikoja varten, sodan päiviä, taistelun päivää varten. Tunnetko valon kulkutiet? Mistä nousee polttava itätuuli? Kuka on uurtanut väylän rankkasateelle, kuka on avannut tien ukkosen jylinälle? Kuka antaa sateen asumattomaan maahan, autioon maahan, jossa ei ole yhtään ihmistä? Kuka ruokkii autiomaan, tyhjän maan, niin että se vehmaana viheriöi? (Job 38: 22-27)*

Tässä Kristus esittelee hengellisen sodankäynnin välineitä, joilla Hän on taistellut iankaikkisessa menneisyydessä ja tulee taistelemaan myöhemmin. Tämä on tapahtunut kerran iankaikkisessa menneisyydessä ja tulee tapahtumaan myös tulevaisuudessa, kun Kristus jälleen tulee taistelemaan Saatanaa vastaan alkuperäisillä taistelutantereilla. Ukkospilvet, jylinä ja rankkasateet tarkoittavat Hänen joukkojensa voimaa, kun alkuperäinen näkymätön maa tuhoutui. Asumaton maa, jossa ei ole yhtään ihmistä,

tarkoittaa tuhoutunutta alkuperäistä näkymätöntä maata. Sitä Kristus on ryhtynyt ruokkimaan puhtaalla vedellä niin, että kasvillisuus on alkanut nousta.

”Kuka antaa sateen asumattomaan maahan, jossa ei ole yhtään ihmistä? Kuka ruokkii autiomaan, tyhjän maan, niin että se vehmaana viheriöi?” Tässä puhutaan luomisen kolmannesta päivästä (1. Moos. 1: 11-13). Jumala antoi sateen tulla sielulliseen maailmaan, jonka päällä ihmisen sielun ja hengen alkiot olivat. Ne eivät olleet täysin kuolleita. Niissä oli vielä elämää tallella samalla tavalla kuin kasvin siemenissä, jotka kylvetään maahan. Kun Jumalan vedet alkoivat virrata kuivaan maahan, ”ihmissiemenet” alkoivat itää. Maahan tuli jälleen elämää. Autiomaan jokien vierustat alkoivat viheriöidä sadekauden jälkeen.

> *Kuka on sateen isä? Kenen pisarat kasteena hedelmöittävät maan? Kenen kohdusta syntyy jää, kenen sylistä taivainen huurre, kun vedet peittyvät kuin kivisen kannen alle ja syvyyden pinta vetäytyy umpeen? (Job. 38: 28-30)*

Sateen isä on Kristus. Vesi, joka saa maan pinnan vihertämään, on Pyhä Henki. Mutta mitä tarkoitetaan jäällä ja taivaallisella huurteella, joka muodostaa kuin kivisen kannen syvyyden peitoksi? Se on taivaankansi (1. Moos. 1: 6-8), joka tehtiin erottamaan yläpuolella olevat puhtaat vedet alapuolisista saastuneista vesistä. Luomiskertomuksen neljäs päivä paljastaa, että tuo taivaankansi on näkyvän luomakuntamme avaruus, jossa on myös meille tutut taivaankappaleet: aurinko, kuu, tähdet ja planeetat. Meidän luomakuntamme avaruus on siis korkeuden ja syvyyden välissä ja jakaa näkymättömän maailmankaikkeuden. Se tehtiin hengellisen ja sielullisen maailman väliin ja se loi perustan luonnolliselle ruumiilliselle elämälle maaplaneetalla.

Nyt Jumala kehottaa Jobia katsomaan taivaalle, miten Jumala on koristellut luonnollisen avaruuden. Sinne Jumala on tehnyt tähtiä ja järjestänyt ne sellaiseen asentoon, että ne maasta käsin nähtynä muodostavat kuvioita. Jumala kiinnittää Jobin huomion muutamiin tämän hyvin tuntemiin tähtikuvioihin.

> Tähtikuviot
>
> *Osaatko sinä solmia yhteen Seulasten tähdet tai avata Orionin siteet? Osaatko tuoda ajallaan esiin eläinradan tähdet, sinäkö talutat Leijonaa ja sen pentuja? Sinäkö tunnet taivaan säännöt, määräätkö sinä, miten ne vaikuttavat maan päällä? Kantaako äänesi pilviin asti, kutsutko rankkasateen virtaamaan ylitsesi? Sinkoatko sinä salamoita, sanovatko ne sinulle: "Tässä olen, käske"? (Job 38: 31-35)*

Jumala ei kersku voimastaan. Kyse ei ole siitä, miten taidokkaasti Jumala on rakentanut tähdistöt, niin että maasta käsin ne näyttävät eläimiltä, ihmisiltä tai joiltakin esineiltä, eikä siitä, miten ne säännöllisin väliajoin ilmaantuvat ihmisten nähtäviksi. Kyse on siitä, että tähtitaivas muodostaa ihmiskunnan aikakellon. Kysyessään ”sinäkö tunnet taivaan säännöt, määräätkö, miten ne vaikuttavat maan päällä”, Jumala viittaa aikakausiin, joita nämä tähtitaivaan kuviot edustavat ihmiskunnan aikakellossa. Orionissa on kuvattuna ihmishahmoinen Kristus, joka miekalla haavoittaa vakavasti Saatanaa. Se viittaa Kristuksen ensimmäiseen tuloon tähän maailmaan, jolloin Hän lunasti nykyisen ihmiskunnan vapaaksi syntivelastaan. Seulaset ovat profetia ylösnousemuksesta

Tuhatvuotiseen valtakuntaan ja Leijona tarkoittaa viimeisen tuomion aikaa, jolloin Saatana lopullisesti surmataan.[44]

Jumala puhuu em. kappaleessa myös pilvistä, rankkasateista ja salamoista. Job ei pysty liikuttamaan Jumalan sotajoukkoja, mutta ne lähtevät liikkeelle ajallaan Kristuksen käskystä.

Eläinten merkitys

Sitten kertomus jatkuu:

> *Kuka on antanut iibis-linnulle viisauden? Kuka on antanut kukolle ymmärryksen? Kuka viisas voi laskea pilvien luvun? Kuka kykenee kumoamaan taivaan vesiruukut, kun maa on kuin valettua metallia ja multa on kovettunut kokkareiksi? (Job 38: 36-38)*

Tässä puhutaan luomiskertomuksen viidennestä päivästä, jolloin luotiin linnut ja kalat. Tällä kohdin Raamatun kääntäjillä on ollut vaikeuksia, koska kukaan ei tarkalleen tiedä, mihin eläimiin näissä jakeissa viitataan. Ensimmäinen lintu lienee käännetty likimain oikein, mutta ”kukko” ei. Se lienee ollut alkuperäistekstissä kala. Linnuilla ja kaloilla tarkoitetaan niitä ihmissieluja, jotka ovat nousseet tuonelan haudoista luonnolliseen maailmaan ja palanneet maanpäällisen elämänsä jälkeen näkymättömään sielujen maailmaan. Näin elämä alkoi uudistua sielujen maailmassa.

> *Sinäkö metsästät leijonalle saaliin, sinäkö ruokit sen pennut, kun ne kyyristelevät luolassaan tai odottavat tiheikössä? Sinäkö tuot ruoan korpille, kun sen poikaset huutavat apua Jumalalta ja hyppivät nälkäisinä sinne tänne? Tiedätkö sinä, milloin vuorikauris vasoo, hoivaatko sinä synnyttävää peuraa? Tiedätkö sinä niiden oikean hetken, lasketko sinä, milloin kuukausien määrä täyttyy? Ne kyyristyvät maahan, synnyttävät poikasensa, ja kohta niiden tuskat ovat ohi. Vasat kasvavat ja varttuvat, lähtevät omille teilleen eivätkä palaa. (Job 38: 39-44)*

Tässä puhutaan kuudennen päivän eläimistä. Kaikilla eläimillä, joista puhutaan luvuissa 38 ja 39, on symbolinen merkitys, joka selviää vasta, kun niitä tarkastellaan eläinradan tähtikuvioiden kautta. Jumala ei puhu eläimistä, vaan ihmisistä sielun tasolla. Hän puhuu näkymättömässä sielujen maailmassa tapahtuneista ja tapahtuvista asioista, joiden aikataulu on tarkkaan etukäteen määrätty.

Leijonan pennut ja korpit liittyvät Leijonan aikavyöhykkeeseen, joka viittaa kaiken loppuun, viimeiseen tuomioon ja Saatanan surmaamiseen. Vuorikauris ja Peura liittyvät Kauriin aikavyöhykkeeseen, joka puolestaan viittaa tämän maailman alkuun, jolloin annettiin ihmiselle ensimmäiset profetiat Kristuksen syntymisestä tähän maailmaan. Kristus syntyi maailmaan Oinaan tähtimerkissä Jumalan aikakellon mukaan. Job kuuntelee

---

[44] Tähtikuvioiden merkityksestä on puhuttu enemmän toisessa kirjassani ”Tähtitaivaan tarina”. Tähtitaivas kertoo Kristuksen pelastustöistä henkien maailmassa, luonnollisessa maailmassa ja sielujen maailmassa. Yhdessä sen kanssa, mitä on kerrottu Jobin kirjan luvussa 38 iankaikkisesta menneisyydestä, tähtitaivas kertoo koko Kristuksen ja ihmisen tarinan. Psalmi 19 viittaa ko. tarinaan.

ihmeissään Jumalan kertomusta Kristuksen uroteoista. Tämä avaa Jobin ymmärryksen ja saa hänet häpeämään aikaisempia puheitaan.

> *Olen liian vähäinen. Miten voisin vastata sinulle? Minä panen käden suulleni ja vaikenen. Kerran minä olen puhunut, enää en sitä tee. Tein sen vielä toisenkin kerran, mutta nyt pysyn vaiti. (Job 40:4-5)*

Behemot ja Leviatan

Sitten Herra kysyy: ”Väitätkö sinä, etten tuomitse oikein? Syytätkö minua vääryydestä?” Kristus puhuu omasta tehtävästään, kun Hän seuraavassa asettaa Jobin itsensä paikalle:

> *Onko sinun käsivartesi kuin Jumalan käsivarsi? Jyliseekö sinun äänesi niin kuin hänen äänensä jylisee? Hyvä on! Varustaudu kuin kuningas, pue yllesi valtiaan komeus ja loisto! Päästä vihasi valloilleen, etsi ylvästelijät, paina heidät maahan! Lannista ylpeät, tallaa jumalattomat maahan! Peitä heidät kaikki maan multaan, kätke heidän kasvonsa pois näkyvistä. Silloin minäkin ylistän sinua, olethan saanut voiton oman kätesi voimalla! (Job 40: 9-14)*

Kristus puhuu tässä itsestään. Hänen tehtävänsä on ”lannistaa ylpeät ja tallata heidät maahan”. Hänen tehtävänään on peittää Saatana joukkoineen multaan ja kätkeä heidän kasvonsa pois näkyvistä. Hänen käsivartensa on kyllin vahva siihen.

Sitten Jumala alkaa puhua Behemotista ja Leviatanista, jotka ovat nykyisin sukupuuttoon kuolleita hirmuliskoja, mutta jotka Job vielä hyvin tunsi. Suomen kielen raamatunkääntäjä on asettanut niiden paikalle nykyisin eläviä eläimiä, mutta ne eivät sovi niiden kuvaukseen. Vertauskuvallisesti ne tarkoittavat henkivaltoja, jotka ovat ihmisen myötä vironneet näkymättömässä sielujen maailmassa. Leviatania voidaan pitää itse Saatanana, joka pitää majaansa sielujen maailman meressä. Behomot on hänen liittolaisensa.

> *Näetkö virtahevon (Behemotin)? Minä olen sen tehnyt, niin kuin olen tehnyt sinut. Se syö ruohoa niin kuin lehmä, mutta näetkö, miten vahvat ovat sen lanteet, näetkö, miten voimakkaat ovat sen vatsan lihakset? Sen häntä on kuin setrin runko, reisien jänteet ovat kuin punottua köyttä. Luut ovat kuin pronssiputket, selkäranka on kuin rautaa. Se on Jumalan luomisteoista uljain, vain sen luoja voi sitä käskeä. Vuoret antavat sille ruokaa, metsän eläimet leikkivät sen lähellä. Lootuspensaan alla se makaa kaislojen keskellä, liejun kätköissä. Lootuspensaat suojaavat sitä, antavat sille varjonsa, rannan pajut sen ympäröivät. Se ei säiky, vaikka virta on väkevä, se lepää kaikessa rauhassa, vaikka vesi tunkeutuu suuhun. Kuka astuu sen silmien eteen? Kuka kiinnittää sen turpaan talutusrenkaan? (Job 40: 15-24)*

Vanhan testamentin Septuaginta käännös[45] paljastaa jotakin, joka ei ole näkyvissä nykyisessä raamatunkäännöksessä. Jakeet eivät ole pelkästään eläimen voiman ylistystä, sillä viimeinen jae tuo esiin Kristuksen puheen ydinasian. Sen tulisi olla näin: ”Kuitenkin

---

[45] Septuaginta on juutalaisen Raamatun kreikankielinen käännös kolmannelta vuosisadalta eKr. Se oli tarkoitettu kreikkalaistuneille juutalaisille, mutta siitä tuli myös ensimmäisten kreikankielisten kristittyjen Raamattu. Sen teksti poikkeaa pienehköiltä, mutta joskus merkityksellisiltä osin nykyisestä Vanhasta testamentista.

yksi seuraa sitä katseellaan, yksi sitoo sen köydellä ja lävistää sen nenän.” Se yksi on tietenkin Kristus, jonka kanssa Job puhuu. Hän tulee sitomaan vihollisen henkivallat ja määräämään niille ansaitsemansa tuomion. Sitten Jumala alkaa puhua Leviatanista.

> *Voitko sinä koukullasi pyydystää krokotiilin (Leviatanin)? Pitääkö siimasi sen kielen aloillaan, sitooko ruokoköytesi sen kidan, lävistääkö atraimesi sen leuan? Rukoileeko se sinulta armoa, yrittääkö se lepytellä sinua? Suostuuko se sinun ehtoihisi, antautuuko se orjaksesi ikiajoiksi? Leikitkö sen kanssa niin kuin linnun kanssa leikitään, annatko sen tyttärillesi narusta talutettavaksi? Käytkö siitä kauppaa toisten pyyntimiesten kanssa, meneekö se paloiteltuna myyntiin kauppiaille? Isketkö sen kyljen täyteen väkärautoja, lävistätkö harppuunalla sen pään? Jos mielesi tekee käydä siihen käsiksi, ajattele, millainen kamppailu siitä nousee, ja jätä se rauhaan! (Job 40: 25-32)*

”Isketkö sen kyljen täyteen väkirautoja, lävistätkö harppuunalla sen pään?” Kristus kysyy tätä Jobilta, joka ei pysty siihen. Tämä on kuitenkin epäsuora viittaus siihen, että Hän itse tulee kerran surmaamaan Saatanan tällä tavoin. Viimeinen lause voitaisiin kääntää Septuaginta-raamatun mukaan näinkin. ”Mutta sinä tulet kerran vielä asettamaan kätesi sen päälle, muistaen sodankäynnin, jonka sen suu sai aikaan; älköön niin tapahtuko enää koskaan.” Tarkoittaako tämä sitä, että viimeisellä tuomiolla, jolloin Saatana surmataan, Job tulee asettamaan kätensä Saatanan kuolleen ruumiin päälle? Muistutetaanko häntä silloin siitä sodasta, minkä Saatana sai aikaan puheillaan kirjan alussa? Sen jälkeen se ei toistu enää koskaan kenenkään kohdalla.

Luvussa 41 Leviatanin voiman ylistys vielä jatkuu. Luvun alussa sanotaan näin:

> *Älä kuvittele turhia: sen pelkkä näkeminen paiskaa maahan kenet tahansa. Ei pahinkaan hurjapää ryhdy sitä ärsyttämään. Kuka voisi mitellä sen kanssa voimiaan! Kuka siis voisi astua minun eteeni vaatimaan palvelusta palveluksesta? Eikö kaikki taivaan alla ole minun? (Job 41: 1-3)*

Asian ydin on viimeisessä lauseessa. Tässä Kristus paljastaa itsensä. Kaikki on Hänen, eikä Saatana voi Häntä vastustaa. Septuaginta-käännöksen mukaan nämä jakeet voitaisiin kääntää näin: ”Etkö ole nähnyt häntä? Etkö ole ihmetellyt asioita, joita hänestä sanotaan? Etkö pelkää, koska olen tehnyt valmistelut (hänen varalleen)? Sillä kuka voi vastustaa minua? Tai kuka voi vastustaa minua ja jäädä eloon, sillä koko maa taivaan alla on minun?”

Tässä yhteydessä Jumala todennäköisesti kehottaa Jobia katsomaan vielä kerran Orionin tähtikuviota, joka ilmestyy taivaalle heti Oinaan jälkeen. Siinä Kristus lyö murskaksi Saatanan pään, ts. riisuu hänet kaikesta vallasta. Seulasten tähtiklusteri Härän tähdistössä muistuttaa häntä ylösnousemuksesta, johonka Jobkin pääsisi osalliseksi.

Vastauksena kaikkiin Jobin kysymyksiin, liittyivätpä nämä elämän tarkoituksettomuuteen tai pahuuden ja kärsimyksen olemassaoloon, Jumala kertoi Kristuksen ja ihmisen tarinan. Kristuksen ja ihmisen tarinasta löytyy sekä syy ongelmiin että niiden ratkaisu. Vastauksessaan Jobille Jumala painotti erityisesti tarinan loppua. Jumala tulee poistamaan pahuuden ja kärsimyksen ajallaan. Hän antaa ja on jo antanut elämälle merkityksen. Vastauksena kaikkeen on aina Kristus.

Koko Jumalan vastauksen ydin on Kristuksessa, joka tulee Jumalan säätämänä ajankohtana maailmaan ja voittaa Saatanan. Saatana on saanut koko sotkun aikaan. Hänen tekojensa seurausta ovat maailmassa oleva tuska ja hätä. Job ei voi kuitenkaan yksin voittaa Saatanaa, mutta jos Hän ottaa Kristuksen liittolaisekseen, hän on kyllin vahva nujertamaan Saatanan

elämässään. Niin hän voi tehdä jo omana aikanaan, vaikka Kristus ei ollut vielä tullut maailmaan. Kristus joutuu panemaan ihmisten uskon koetukselle, jotta oikeus toteutuisi, mutta jos Job pysyy Kristuksessa ja panee kaiken uskonsa Lunastajaansa, Saatana joutuu väistymään. Hän joutuu väistymään jo Jobin omana aikana, vaikka Kristus ei ollut vielä tullut. Tulevaisuudessa hänet tullaan tuhoamaan täysin.

Job ymmärsi nyt kaiken. Luvun 42 lopussa Job vastaa Kristukselle:

> *Vain korvakuulolta sinut tunsin. Nyt ovat silmäni nähneet sinut. Sen tähden minä häpeän puheitani ja kadun niitä tomussa ja tuhkassa. (Job 42: 5-6)*

Jobin elämän loppu

Job ymmärsi nyt, että vaikka Kristus ei ollut vielä tullut maan päälle lunastamaan ihmistä synneistään, hän voi jo omana aikanaan panna kaiken luottamuksensa Kristukseen ja voittaa siten Saatanan vallan elämässään. Kaikki tulee tapahtumaan ajallaan. Jumala on asettanut jo ennen maailman perustamista aikakellon, jonka näemme tähtitaivaalla. Kristus tulee tarkalleen määrätyllä ajalla syntymään maailmaan ja antamaan sovitusuhrinsa. Ajallaan tapahtuu myös Saatanan surmaaminen. Kun Job tajusi tämän, hän lopetti kaiken syyttelyn Jumalaa kohtaan ja antoi ”neuvonantajilleenkin” anteeksi heidän nurjat puheensa. Saatanan oli jätettävä Job rauhaan, sillä näiden tapahtumien jälkeen Job eli vielä sataneljäkymmentä vuotta, ja hän kuoli korkeassa iässä ”elämästä kyllänsä saaneena”.

Nimrodin ajan synkkä varjo

Heti syntiinlankeemuksen jälkeen Jumala antoi ihmiskunnalle varhaisen ilmoituksensa Kristuksesta, ihmisestä, Saatanasta ja kaikesta siitä, mistä elämässä ja iankaikkisuudessa on kyse. Hän kertoi näkymättömästä luomakunnasta ja siitä, miten Saatana oli noussut kapinaan Jumalaa vastaan. Hän kertoi alkuperäisestä ihmisestä ja siitä, miten Saatana oli saanut ihmiskunnan lankeamaan syntiin. Hän kertoi myös, miten Kristus oli ryhtynyt pelastamaan synnin valtaan joutunutta ihmiskuntaa, ja miten synti vaati Hänen sovituskuolemansa jo iankaikkisessa menneisyydessä.

Jumala (Kristus) kertoi myös siitä, miten Hän oli luonut ihmisen tähän nykyiseen maailmaan saattaakseen hänen sielunsa ja henkensä täydelliseen sovitukseen. Lopullisena päämääränä Hänellä oli asettaa näkymätön luomakunta ja Hänen sovitettu seurakuntansa ennalleen alkuperäiseen puhtaaseen tilaansa. Huolimatta keskeneräisyydestä, joka tämän maailman ihmisessä vielä voidaan nähdä, Hän rakastaa seurakuntaansa niin, että Hän kutsuu sitä morsiamekseen.

Kaiken tämän Kristus oli kertonut Aadamille, Eevalle, Setille ja heidän kauttaan kaikille muille ennen vedenpaisumusta eläneille ihmisille. Henokille Kristus oli näyttänyt näkymättömän luomakunnan sekä puhdistetut että puhdistamattomat taivaantasot ja kertonut tähtitaivaan taulujen salaisuudet. Henok kirjoitti monta kirjaa taivaallisista matkoistaan ja kaiversi tärkeimmät tiedot kivitauluihin. Tärkeimmät asiat liittyivät Jumalan varhaiseen pelastussanomaan. Kristus tulee etukäteen määrätyllä ajalla maan päälle sovittamaan ja lunastamaan takaisin kaiken sen, mikä oli syntiinlankeemuksessa mennyt rikki tai joutunut eroon Jumalasta. Vaikka ihminen lunastettaisiin lopullisesti vasta myöhemmin, kuitenkin ”uskon laki” oli pantu jo voimaan. (Room. 3: 27) Sen mukaan jokainen, joka panee uskonsa tähän taivaalliseen Kristukseen, joka ajallaan on tuleva maan

päälle sovittamaan ihmisen lopullisesti synnin vallasta, saa syntinsä anteeksi ja tulee pelastumaan.

Kaikki tämä arvokas ilmestystieto siirtyi Nooan arkissa vedenpaisumuksen jälkeiseen maailmaan. Ennen vedenpaisumusta se oli muodostanut perustan ihmiskunnan varhaiselle uskonnolle. Kaikki tuo tieto oli tallentunut Nooan ja hänen perhekuntansa muistiin ja heidän mukanaan se siirtyi vedenpaisumuksen yli uuteen maailmaan. Todennäköisesti he olivat ottaneet Henokin kirjat mukaansa arkkiin, koska meillä vieläkin on olemassa osia Henokin kirjoista. Legendojen mukaan Henok oli piilottanut arvokkaat kivitaulunsa jonnekin luolaan, josta ne löytyivät vedenpaisumuksen jälkeen. Niihin oli kaiverrettu iankaikkisen elämän avaimet ihmisille, jotka elivät elämänsä ennen Kristuksen tuloa maan päälle. Usko taivaalliseen ja maan päälle tulevaan Kristukseen eli vahvasti Nooan perhekunnan keskuudessa ja se säilyi perinteenä erityisesti Seemin suvussa.

Tämä alkuasetelma ei saanut kuitenkaan jatkua kauan vedenpaisumuksen jälkeisessä maailmassa. Syntyi väkivaltainen babylonialainen hallitsija, Nimrod, joka oli Haamin sukua. Nimrod valloitti armeijallaan kaikki maat ja alisti kaikki kansat valtansa alle. Hän perusti aivan toisenlaisen uskonnon, joka perustui periaatteessa Kristuksen vastustajan eli Saatanan palvonnalle. Hän rakensi omalle jumalalleen suuren temppelin ja perusti hänelle jumalanpalveluskultin matkien kaikessa sitä, mihin ihmiset olivat tottuneet Kristuksen palvonnassa. Yhdessä puolisonsa Semiramiksen kanssa he varastivat kaiken Kristuksen antaman ilmoitustiedon koskemaan heidän jumalaansa. He eivät kuitenkaan palvoneet ainoastaan väärää jumalaa, vaan tekivät myös itsestään epäjumalia. Heitä itseään piti palvoa Baalina (herrana), Asherana tai Astartena (taivaankuningattarena, joka synnyttäisi kristuksen maailmaan). Heidän poikaansa Tammusta (Dumutsia), joka kuoli nuorena, tuli palvoa kristuksena, joka meni tuonelaan, mutta nousi sieltä ylös. Näin he varastivat itselleen myös sen osuuden Jumalan ilmoituksesta, joka koski Kristuksen tuloa maailmaan ja sovituskuolemaa.

Kaikki pyhä ilmoitustieto kaapattiin ja väärennettiin. Aluksi ihmiset ihmettelivät tätä uutta menoa ja osa vastustikin sitä. Kuitenkin he vähitellen tottuivat siihen. Luultavasti vanha Jumala taivaissa oli kärsinyt tappion, koska oli näin heikoksi käynyt. Ehkäpä nyt todellakin uudet jumalat ovat astuneet valtaan. Näin tapahtui suuri uskonnollinen puhallus, jossa totuus alistettiin vääryyden valtaan. Sen tuloksena syntyivät samasta perusasetelmasta eri maiden uudet uskonnot, joiden kanssa oikealla Kristuksella ei ollut enää mitään tekemistä. Alkuperäisestä Kristus-uskosta varastettiin paljon aineksia, mutta ne kaikki väärennettiin ja todellisen Kristuksen sijasta palvottiin nyt Kristuksen vastustajaa. Näkymättömissä taivaissa hallitsevan Kristuksen sijasta alettiin palvoa puisia tai kivisiä patsaita ja jopa monenlaisia luotuja eläimiä.

Tämä oli hyvin tuhoisaa ihmiskunnalle. Paavali kirjoittaa siitä Roomalaiskirjeessä:

> *Jumalan viha ilmestyy taivaasta ja kohdistuu kaikkeen jumalattomuuteen ja vääryyteen, jota ihmiset tekevät pitäessään totuutta vääryyden vallassa. Sen, mitä Jumalasta voidaan tietää, he kyllä voivat nähdä. Onhan Jumala ilmaissut sen heille. Hänen näkymättömät ominaisuutensa, hänen ikuinen voimansa ja jumaluutensa, ovat maailman luomisesta asti olleet nähtävissä ja havaittavissa hänen teoissaan. Sen vuoksi he eivät voi puolustautua. Vaikka he ovat tunteneet Jumalan, he eivät ole kunnioittaneet ja kiittäneet häntä Jumalana, vaan heidän ajatuksensa ovat käyneet turhanpäiväisiksi ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt. He väittävät olevansa viisaita mutta ovat tulleet tyhmiksi, ja he ovat vaihtaneet*

> *katoamattoman Jumalan kirkkauden katoavaisten ihmisten ja lintujen, nelijalkaisten ja matelijoiden kuviin. Sen vuoksi Jumala on jättänyt heidät mielihalujensa valtaan sellaiseen saastaisuuteen, että he keskinäisissä suhteissaan häpäisevät oman ruumiinsa. (Room. 1: 18-24)*

Muinaisesta Babyloniasta lähtien Kristuksen ilmoittama totuus oli ollut vääryyden vallassa. Se oli pimennetty tavallisilta ihmisiltä, jotka olisivat halunneet palvoa todellista Jumalaa. Huomaa, että Paavali ei viittaa tässä syntiinlankeemukseen, joka tietenkin on myös ihmiskunnan väärien taipumusten taustalla. Sen sijaan hän viittaa Jumalan varhaiseen ilmoitukseen, jonka ihmiskunta on torjunut ja vääristänyt. ”Hänen näkymättömät ominaisuutensa (näkymättömät asiat, jotka liittyvät Hänen luomaansa näkymättömään luomakuntaan, Saatanan kapinaan, syntiinlankeemukseen ja Kristuksen varhaisiin pelastustekoihin) ovat olleet nähtävissä ja havaittavissa Hänen teoissaan tässä maailmassa (mm. suullisesti annettuna tietona, tähtitaivaan kuvakertomuksena, ihmiskunnan historiaan piirrettynä varjokuvana ja monin muin tavoin luonnossa). Sen vuoksi he eivät voi puolustautua. Vaikka he ovat tunteneet Jumalan (koska heille on annettu kaikki tarvittava tieto Jumalasta), he eivät ole kunnioittaneet ja kiittäneet Häntä Jumalana, vaan heidän ajatuksensa ovat käyneet turhanpäiväisiksi ja heidän ymmärtämätön sydämensä on pimentynyt.”

Sitten Paavali jatkaa:

> *He ovat täynnä kaikenlaista vääryyttä, halpamaisuutta, ahneutta ja pahuutta, täynnä kateutta, murhanhimoa, riitaisuutta, petollisuutta ja pahansuopuutta, he panettelevat ja parjaavat, vihaavat Jumalaa, ovat röyhkeitä ja pöyhkeitä, rehenteleviä ja pahanilkisiä, vanhemmilleen tottelemattomia, ymmärtämättömiä ja epäluotettavia, rakkaudettomia ja säälimättömiä. Vaikka he tietävät Jumalan säätäneen, että ne, jotka käyttäytyvät tällä tavoin, ovat ansainneet kuoleman, he toimivat itse näin, vieläpä osoittavat hyväksymistään, kun muut tekevät samoin. (Room. 1: 29-32)*

Kenestä Paavali tässä puhuu? Tietenkin niistä, jotka ovat luopuneet Jumalasta sekä muinaisessa Babyloniassa, että kaikkina aikoina. Jumalattomuuden johdosta kaikenlaiset väärät taipumukset saivat vahvan otteen ihmiskunnasta. Huomaa, että Paavali ei puhu tässä kristityistä, vaikka heissäkin saattaa esiintyä samanlaisia vääriä taipumuksia. Kristityt ovat anteeksiannettuja ja siksi he kuuluvat toiseen kategoriaan. Hekin tosin ovat olleet sellaisia, mutta sovitettuina minkäänlainen tuomio ei kuulu heille. Heillä saattaa olla jäänteenä vanhasta elämästään paljonkin tällaisia taipumuksia, mutta silti Paavali kutsuu heitä pyhiksi ja vanhurskaiksi Kristuksessa. He ovat siirtyneet lain alaisuudesta armon alaisuuteen.

Tähän on kuitenkin otettava vastapainoksi ”pyhittyminen”, joka kuuluu kristityille. Se tarkoittaa uskovan pyrkimystä pois vääristä taipumuksistaan Pyhän Hengen avulla. (1.Tess.4:3) Se on prosessi, joka tarkoittaa jatkuvaa parannuksentekoa ja kilvoittelua koko elämän ajan. Se ei kuitenkaan tarkoita sitä, että uskovan täytyisi välittömästi tulla vapaaksi kaikista vääristä taipumuksistaan. (vrt. 1. Kor. 3: 1-3) Täydelliseksi hän ei voi koskaan

tullakaan niin kauan, kun hän asuu lihallisessa ruumiissaan. Vanhuuteen asti hän on kykenevä tekemään syntiä, mutta silti hän on vanhurskas Kristuksessa. [46]

Kun katselee Paavalin esittämää väärien taipumusten luetteloa (Room. 1: 29-32), siinä on jotain tuttua. Sitä ei voi olla yhdistämättä oman yhteiskuntamme tilaan tässä ajassa. Näemmehän omassa yhteiskunnassammekin paljon ahneutta, vallanhimoa, alistamista, kateutta, riitaa, murhanhimoa, vihapuhetta, pöyhkeyttä, rakkaudettomuutta, säälimättömyyttä jne. Lisäksi luultavasti enemmän kuin koskaan aikaisemmin yhteiskunnassamme esiintyy erilaisia ruumiillisia riippuvuuksia, päihteiden käyttöä jne.

Yhteiskunnassamme on myös ennen näkemättömällä tavalla luovuttu uskosta Jumalaan. Monet jopa vihaavat Jumalaa, joka kuitenkin on ikuinen Totuus. Johtuvatko siis tämän ajan ongelmat siitä, että olemme hylänneet Jumalamme ja alkaneet pitää totuutta vääryyden vallassa? Luultavasti niin on. Jumalattomuus vaikuttaa väistämättä negatiivisella tavalla ihmisten mieliin – ja sitä kautta koko yhteiskuntaan. Nykyinen yhteiskuntamme vannoo yksilönvapauden nimiin, ja pitää Jumalaa vapauttamme rajoittavana tekijänä. Se on harhaa, sillä Jumala ei rajoita vapauttamme. Jokainen voi toki olla uskomattakin Jumalaan, mutta

---

[46] Paavali esittää samanlaisen väärien taipumusten luettelon muissakin kirjeissään ja lisää, että ne, jotka niiden mukaan elävät eivät peri Jumalan valtakuntaa. (1. Kor. 6: 9-10, Gal. 5: 19-22, Ef. 4: 17-24). Esimerkiksi 1. Korinttilaiskirjeessä sanotaan:

> *Ettekö tiedä, että vääryydentekijät eivät saa omakseen Jumalan valtakuntaa? Älkää eksykö! Jumalan valtakunnan perillisiä eivät ole siveettömyyden harjoittajat eivätkä epäjumalien palvelijat, eivät avionrikkojat, eivät miesten kanssa makaavat miehet, eivät varkaat eivätkä ahneet, eivät juomarit, pilkkaajat eivätkä riistäjät. (1. Kor. 6: 9-10)*

Moni uskova on säikähtänyt lukiessaan tällaisesta tuomiosta, koska hän edelleenkin näkee itsessään kaikenlaisia vääriä taipumuksia. Sen vuoksi on tärkeää huomata, että Paavali ei puhu tässä uskovista vaan Kristuksesta luopuneista. Seuraava lause paljastaa asian.

> *Tällaisia jotkut teistä olivat ennen, mutta nyt teidät on pesty puhtaiksi ja tehty pyhiksi ja vanhurskaiksi Herran Jeesuksen Kristuksen nimessä ja Jumalamme Hengen voimasta. (1. Kor. 6: 11)*

Uskovat eivät siis ole synnintekijöitä eivätkä paheellisia, koska he ovat anteeksiannettuja, sovitettuja, vanhurskaita ja pyhiä Kristuksessa. Mutta miten he voivat olla vanhurskaita ja pyhiä, jos heissä vielä on kaikenlaisia vääriä taipumuksia? Kristuksessa he ovat vanhurskaita ja pyhiä kaikesta keskeneräisyydestään huolimatta, koska he ovat saaneet lahjaksi vanhurskauden. Vaikka he edelleen tekevät synnillisiä tekoja, he saavat ne anteeksi uskonsa johdosta. Siksi Paavali jatkaa ikään kuin jotakin muuta kirjoitusta lainaten:

> *"Kaikki on minulle luvallista" - mutta kaikki ei ole hyödyksi. "Kaikki on minulle luvallista" - mutta en saa antaa minkään hallita itseäni. (1.Kor.6: 12)*

Kristuksessa kaikki on luvallista, koska Kristus on lunastanut ihmisen vapaaksi. (Gal. 5: 1) Kuitenkaan kaikki ei ole hänelle hyödyksi, minkä johdosta kristityn vaellukseen liittyy voimakas kehotus ”pyhitykseen”, ts. pyrkimykseen eroon kaikista vääristä taipumuksistaan Pyhän Hengen avulla. Erityisen painokkaasti Paavali kehottaa pyrkimään eroon seksuaalisista synneistä. (1.Kor. 6: 15-20) Se on mahdollista Pyhän Hengen avulla, jonka uskova saa omaan henkeensä. (Room. 8: 1-17) Mutta vaikka hän ei kokonaan pääsisikään eroon kaikista vääristä taipumuksistaan elämänsä aikana, hän on silti turvassa, jos hän pysyy Kristuksessa ja Hänen armossaan.

se ei kannata. Todellisuudessa Saatana sitoo ihmisiä kahleisiin. Kristus on tullut vapauttamaan meidät niistä. (Joh.10:10)

Haluammeko vastavoiman sille negatiiviselle kehitykselle, joka on ollut niin ilmeinen yhteiskunnassamme, että se koskettaa jo jokaisen ihmisen arkea. Se on synnyttänyt pelkoa, ahdistusta ja turvattomuutta kaikkialla. Lisäksi se aiheuttaa Jumalan tuomion, joka ahdistaa ihmisten mielissä. Löytyykö tälle kehitykselle vastavoima? Kyllä löytyy, ja se on aivan lähellämme. Palatkaamme Jumalan Sanan totuuteen. Annettakoon totuuden jälleen tulla esiin, niin vääryys joutuu väistymään. Jos niin teemme, se palauttaa rauhan ensin yksilöihmisissä, sitten koko yhteiskunnassa. Se korjaa keskinäiset ihmissuhteemme. Vähitellen kateus, riitaisuus, pahansuopuus, pelko ja tuomio poistuvat ihmisten mielistä. Niiden tilalle tulevat rakkaus, rauha, ilo ja hyvä omatunto Jumalan edessä. Tämä on totta. Mutta haluammeko sitä todella? Haluammeko muutosta yhteiskuntaamme? Pahoin pelkään, että olemme yhteiskuntana menneet jo liian pitkälle väärää tietä niin, että nousu takaisin on vaikea toteuttaa. Toivottavasti kuitenkin mahdollisimman monet yksilöt löytävät Totuuden ja pääsevät Kristuksen vapauteen.

3.5 ISRAELIN PATRIARKKOJEN AIKA (1. Moos. 12-50) – TAISTELU YLIMMISTÄ SAASTUNEISTA TAIVAANTASOISTA

Johdanto

Sekasortoisen Nimrodin aikakauden jälkeen alkoi Israelin patriarkkojen aika. Jumala halusi, että Hänen pelastussanomansa säilyisi edes yhden seemiläisen sukuhaaran keskuudessa. Jumala valitsi luottomiehekseen Abrahamin, jonka Hän jo etukäteen tunsi. Hän siirsi Abrahamin (silloisen Abramin) Babyloniasta Kanaanin maahan, joka myöhemmin tulisi olemaan Hänen oman kansansa, Israelin maa. Siihen maahan ja erityisesti sen keskuskaupunkiin, Jerusalemiin, Hän on asettanut nimensä ikuisiksi ajoiksi. (2.Aik. 33: 4)[47] Hän on valinnut sen asuinpaikakseen. (Ps. 76: 2-3) Jumala valitsi Abrahamin uudeksi uskon siemeneksi ihmiskunnalle, joka oli Nimrodin kapinan johdosta moraalisesti täysin korruptoitunut. Abrahamin ja hänen jälkeläistensä kautta Jumala ylläpitäisi ja levittäisi kallisarvoista uskon sanomaa, johon kätkeytyi avain pelastukseen. Muualta maailmasta tämä uskon perintö oli lähes kokonaan hävinnyt

Abrahamilla ja hänestä polveutuvalla suvulla oli siis arvokas maanpäällinen tehtävä. Kuitenkin Abrahamillekin syntyi sekä uskolle kuuliaisia että uskoa väheksyviä jälkeläisiä. Abrahamista syntyivät Ismael ja Iisak. Heistä Jumala valitsi Iisakin, joka oli kiinnostunut uskon perinnöstä. Ismaelista tuli veljiänsä vastaan taisteleva ”villiaasi”. (1.Moos. 16: 11-

[47] Israel on ainoa maa maailmassa, jonka nimessä on Jumalan nimi.

12) Iisakista syntyivät Esau ja Jaakob. Heistä Jumala valitsi Jaakobin, koska Esau oli välinpitämätön suhteessaan Jumalaan. Jaakobista tuli Israelin kantaisä. Jaakobille syntyi kaksitoista poikaa, joista tuli kantaisät Israelin kahdelletoista heimolle. Raamatun kertomuksissa heistä erottui vahvasti Jumalaan uskova Joosef, jonka osalle tuli pelastaa isänsä ja veljensä perikadolta.

Patriarkkojen aikakauden lasketaan alkaneen Abrahamin kutsusta ja päättyneen Joosefin kuolemaan. Raamatussa patriarkkojen aikakaudesta on kerrottu 1. Mooseksen kirjan luvuissa 12 – 50. Juutalaisen perinnemystiikan mukaan nämäkin tarinat voidaan tulkita allegorisesti iankaikkiseen menneisyyteen liittyvänä historiana.[48] Samoin kuin edellä esitetyt kertomukset Nimrodista ja Baabelin tornista voitiin tulkita allegorisesti Saatanan kapinan jatkumisena alkuperäisen luomakunnan tuhoutumisen jälkeen, niin niiden jatkona olevat kertomukset Abrahamista, Iisakista, Jaakobista ja Joosefista voidaan tulkita Jumalan seuraavina liikkeinä näkymättömän luomakunnan takaisin valtaamiseksi. Niissä nähdään Kristuksen käynnistämä ylimpien saastuneiden taivaantasojen valloitus ja puhdistus. Näistä kertomuksista paljastuu siis jatkoa Kristuksen ja ihmisen tarinalle, jota tässä kirjassa ollaan jäljittämässä.

Taistelu ylimmistä saastuneista taivaantasoista ei pääty kuitenkaan Joosefiin allegorisessa mielessä, vaan se jatkuu muissa Mooseksen kirjoissa. Näin Israelin kansan varhainen historia kertoo allegorisesti henkien maailman Israelin syntymästä, noususta, turmeltumisesta ja lähes tuhoutumisesta, mutta toisaalta myös ”Luvattuun maahan” pääsemisestä Kristuksen avulla.

Jumala kertoo ihmisen menneisyydestä luonnollisen maailman historian kautta

Raamatun historiallisissa kirjoissa voidaan nähdä tärkeä periaate: Jumala kertoo meille nykyisen maailman ihmisille näkymättömän luomakunnan historiasta näkyvän maailman historian kautta. Tästä on saatu näyttöä jo aikaisemmista Vanhan testamentin kertomuksista, joita on edellä käsitelty. Niistä on voitu päätellä, että Jumala on ohjannut tämän maailman tapahtumia siten, että ne kertovat vertauskuvallisesti Kristuksen pelastusteoista ihmiskunnan hyväksi iankaikkisessa menneisyydessä. Tämä periaate jatkuu niin, että Israelin kansan syntyhistoria kertoo ihmiskunnan historiasta henkien/enkelien maailmassa. Israelin kansan myöhempi tarina, Joosuan ajasta eteenpäin, kertoo sielujen maailman menneisyydestä, nykyisyydestä ja tulevaisuudesta.

Punaisena lankana läpi koko Raamatun kulkee siis väite, että kaikki, mitä Raamatun kirjoissa on kerrottu Jumalan kansan historiasta, Aadamista ja Eevasta lähtien nykypäivän Israeliin saakka, kertoo Kristuksen kansan historiasta eri taivaantasoilla iankaikkisessa menneisyydessä, nykyisyydessä tai tulevaisuudessa. Tulevaisuuden osalta näihin Raamatun kirjoihin voidaan laskea mukaan profeettojen kirjat, koska ne kertovat luotettavasti Jumalan kansan tulevaisuudesta.

---

[48] Tässä viitataan Zohar-nimiseen teokseen, joka kuuluu juutalaisten ”salaiseen Tooraan”. Tästä teoksesta ja sen sisältämästä Mooseksen kirjojen tulkinnasta kerrotaan myöhemmin lisää tässä kirjassa (kohta 4.3)

Raamatun historialliset ja profeetalliset kirjat kertovat siis meidän ikiaikaisesta menneisyydestämme ja tulevaisuudestamme. Jumalalla on halu kertoa meille näistä asioista, sillä ilman tietoa menneisyydestämme ja tulevaisuudestamme meidän olisi mahdotonta ymmärtää elämäämme nykyisessä maailmassa, johon me synnymme synnin orjana ja pelastuksen tarpeessa. Ilman sitä meidän olisi mahdotonta täysin ymmärtää, mikä on synnin voima meidän nykyisessä elämässämme, mikä on vapautumisemme hinta synnin vallasta ja mikä on se vanhurskauden tila, johon Jumala meidän pelastamisellamme tähtää. Vapautumisemme hinta on Jumalan Pojan toimittama uhri meidän puolestamme. Pelkkä rakkaus ei riittänyt, tarvittiin myös uhri. Ja itse asiassa juuri siinä uhrissa me näemme suurimman rakkauden.

Iankaikkisen menneisyyden tapahtumat johtivat siihen, että koko näkymätön luomakunta mukaan lukien ihmiskunta tuhoutui aivan ylimpiä taivaita lukuun ottamatta. Kristus salli tämän, koska Hän oli laatinut uuden suunnitelman ihmiskunnan pelastamiseksi. Hän tiesi tarkkaan, että sekä ihmiskunta että muu luomakunta tulisivat myöhemmin pelastumaan sen uuden suunnitelman mukaan, joka Hänellä oli mielessään. Siinä suunnitelmassaan Hän ei tulisi unohtamaan niitä, jotka olivat kerran antaneet sovittaa itsensä Hänen uhriinsa perustuen. Kristus tulisi valloittamaan pimeyden valtaan joutuneet taivaantasot ja pelastaisi niillä olevat ihmisen henkiolemuksen osat ylhäältä alas yksi kerrallaan. Näin Kristus pystyisi osa osalta pelastamaan ihmisen, eikä Saatana voisi täydellä voimallaan vaikuttaa asiaan.

Aikaisemmin tässä kirjassa tuotiin esiin kertomus Aadamin ja Eevan luomisesta ja syntiinlankeemuksesta, mikä johti useita sukupolvia myöhemmin koko sen aikaisen maailman tuhoutumiseen vedenpaisumuksessa. Tämä kertomus voitiin tulkita allegoriseksi kuvaksi alkuperäisen näkymättömän luomakunnan ja ihmiskunnan luomisesta, syntiinlankeemuksesta ja lopulta tuhoutumisesta hengellisessä vedenpaisumuksessa. Edellisessä luvussa kerrottiin Baabelin tornista ja muista Nimrodin teoista, mitkä voitiin tulkita allegorisesti Saatanan kapinan jatkumiseksi vielä senkin jälkeen, kun näkymätön luomakunta oli tuhoutunut. Näin ollen olisi johdonmukaista olettaa, että tämän jälkeen alkavat kertomukset Israelin patriarkoista, Abrahamista, Iisakista, Jaakobista ja Joosefista, jotka synnyttivät vastakulttuurin Babylonian häväistykselle, kertoisivat allegorisesti Kristuksen pyrkimyksistä pelastaa Saatanan valtaan joutunut näkymätön luomakunta ja ihmiskunta.

Suunnitelman mukaan tämä tulisi tapahtumaan kahdessa vaiheessa. Ensin puhdistettaisiin näkymättömän luomakunnan ylimmät taivaantasot, joilla ihmisen henkiolemuksen ylevimmät osat olivat. Siinä 6. taivaassa eli henkien/enkelien maailmassa toimitettu uhri olisi avainasemassa. Toisessa vaiheessa puhdistettaisiin näkymättömän luomakunnan alemmat osat. Siinä keskeistä olisi luonnollisessa maailmassa toimitettu uhri, joka tulisi sovittamaan luonnollisen ihmisen alemmat osat, hengen, sielun ja ruumiin.

Monet Raamatun tutkijat ovat ihmetelleet, miksi Jumala lähetti Kristuksen maailmaan vasta tuhansia vuosia Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksen jälkeen. Monet kysyvät, jättikö Jumala Vanhan testamentin uskovat heitteille, vaille pelastusta? Ja mihin tarvittiin ihmiskunnan alkuhistorian monet käänteet ennen kuin Jumala lähetti Poikansa tuomaan sovituksen nykyisen ihmiskunnan synnille? Se ei voinut olla pelkkää alkuvalmistelua Kristuksen tulolle, sillä siinä kertautuu liian monta kertaa ihmiskunnan tai Israelin kansan turmeltuminen, tuhoutuminen ja uudelleen nousu.

Nyt Raamatun kertomusten allegorisen tulkinnan perusteella voidaan antaa ainakin se vastaus, että kaikki nämä vaiheet tarvittiin, jotta ihmiskunta saisi niiden pohjalta tietää omasta synnin tahraamasta menneisyydestään. Jumala, joka ohjaa kaikkia asioita luomakunnassaan, haluaa näin luonnollisen maailman historian kautta kertoa nykyihmiselle toisaalta Saatanan petollisista teoista ihmiskunnan tuhoamiseksi, toisaalta Kristuksen uhrautuvista teoista ihmiskunnan pelastamiseksi ajattomassa menneisyydessä. Kristus oli jo ennen nykyisen maailman luomista ryhtynyt puhdistamaan ylimpiä taivaantasoja niin, että ihmisen henkiolemuksen ylevimmät osat, jotka pitivät jotakin ko. taivaantasoista kotimaailmanaan, pelastettiin ja puhdistettiin. Kun sitten lopulta Kristus tuli tähän luonnolliseen maailmaan ja sovitti uhrillaan nykyisen ihmiskunnan synneistään, siinä oli kyseessä pitkän pelastustarinan huipennus.

Mitä tämä kaikki kertoo Jumalasta? Olemme saattaneet olla aikaisemmin siinä käsityksessä, että tapahtumat maailmassa vyöryvät omalla painollaan ja Jumala ainoastaan silloin tällöin puuttuu historian kulkuun omalla väliintulollaan. Nyt edellä esitetyn valossa Jumalan suuruus ja kaikkivaltius esittäytyy meille uudella tavalla. Jumala, joka kaiken aikaa ohjaa maailman historiallista näytelmää niin, että se heijastaa Kristuksen ja ihmisen iankaikkisen menneisyyden tarinaa, ja tuo näyttämölle kaikki pelastushistoriallisesti tärkeät asiat tarkalleen oikealla hetkellä, täytyy olla voimiensa ja kykyjensä puolesta paljon suurempi kuin, mitä olemme aikaisemmin kuvitelleet. Hän toteuttaa kaikki asiat tässä maailmassa niin kuin Hän on edeltä suunnitellut. Mikään asia ei tule Hänelle yllätyksenä. Kaikki tapahtuu edeltä laaditun käsikirjoituksen mukaisesti.

On kuitenkin olemassa joitakin vuorovaikutteisia asioita, joita Jumalan on otettava huomioon ohjatessaan maailman suurta näytelmää. Jos Hänen näytelmänsä tarkoituksena on kertoa siitä, mitä kaikkea Saatana sai aikaan iankaikkisessa menneisyydessä, Hänen on täytynyt säilyttää Saatana elossa, jotta tämä voisi esittää omaa osaansa näytelmässä. Jumalalla ei nimittäin ole käytössään pahuutta, vihaa, sotia, kärsimystä jne., joita näytelmän käsikirjoitus edellyttäisi. Niinpä Saatana itse vastaa näiden asioiden toimeenpanosta. Jumalan on aika ajoin sallittava Saatanan tuottaa niitä, koska ihminen omilla väärillä valinnoillaan antaa Saatanalle oikeuden toimia maailmassa. Vaikka Saatana on näytelmässä loppujen lopuksi vain sätkynukke, Jumala antaa Saatanan kuvitella itsestään suuria, ikään kuin hän olisi Jumalaan verrattavissa oleva peluri.

> *Minä, joka luon valon ja luon pimeyden ja tuotan yhtä lailla onnen ja onnettomuuden. Minä olen Herra. Kaiken tämän minä teen. (Jes. 45: 7)*

Tätä jaetta ei usein tuoda esiin kristillisessä opetuksessa, koska sen pohjalta voisimme saada sellaisen kuvan Jumalasta, että Hänessä sittenkin olisi jotakin pimeyttä. Tällä jakeella kuitenkin tarkoitetaan vain sitä, että Jumala ottaa vastuun siitä pimeydestä, jonka Saatana on saanut aikaan Hänen luomakunnassaan. Onhan Saatanakin perimmäisesti Hänen luomansa olento, enkeli, kerubien sukua. Saatana on kapinallaan saanut aikaan synnin ja kaiken kirouksen, mitä me näemme ympärillämme. Siitä hänet tullaan myöhemmin tuomitsemaan, mutta vielä tässä maailmassa Jumala sallii hänen toimia. Hänen sallitaan tuottaa kärsimystä, sairautta, kuolemaa jne., jos vain ihminen omalla tottelemattomuudellaan sen sallii. Kaikki kirous tässä maailmassa, kuten kaikissa aikaisemmissakin maailmoissa, johtuu siitä, että ihminen on omalla tottelemattomuudellaan sallinut Saatanan päästä vaikuttamaan hänen elämäänsä.

Toinen asia, joka Jumalan on otettava näytelmässä huomioon, on ihmisen vapaa tahto. Jumalan on annettava ihmisen tehdä itse valintansa. Ihmisen on itse valittava, haluaako hän

liittyä Kristuksen kautta takaisin Jumalan yhteyteen, vai valitseeko hän vapaaehtoisesti Saatanan. Tässä Jumala on päättänyt kunnioittaa ihmisen omaa tahtoa, Hän ei halua väkisin riistää ihmisiä Saatanalta. Hän ei halua kenenkään joutuvan kadotukseen Saatanan mukana, mutta Hänen on oltava kaikessa oikeudenmukainen - Saatanallekin. Siksi ei voida sanoa, että näytelmän käsikirjoitus olisi jokaisen ihmisen kohdalla viimeistä piirtoa myöten kirjoitettu. Ihmisen omasta valinnasta riippuu hänen kohtalonsa.

Ei siis ole kyse vain siitä, että Jumala antaisi historiallisen näytelmän kautta tietoa ihmiselle hänen omasta menneisyydestään, vaan alusta lähtien ja kaiken aikaa on kyse myös ihmisen pelastamisesta Saatanan vallasta. Kautta koko ihmiskunnan historian Jumala on aina asettanut ihmisen eteen pelastuksen Kristuksessa ja kysynyt: ”Kumman haluat valita, elämän vai kuoleman? Jos haluat valita elämän, valitse Kristus Herraksesi ja Pelastajaksesi.” Myös Israelin patriarkkojen täytyi tehdä tämä tärkeä valinta.

Patriarkkojen ajan tulkinnan suuntaviivat

Miten sitten Israelin patriarkkojen ajan kertomuksia tulisi tulkita allegorisesti? Onneksi juutalainen perimätieto antaa sille suuntaviivat. Juutalaiset ovat aina tulkinneet Mooseksen kirjoja myös ”salaisella” merkitystasolla, mikä koskee Kristuksen ja ihmisen iankaikkista menneisyyttä. Juutalainen perinnekirjallisuus paljastaa, että Abraham, Iisak, Jaakob ja Joosef kukin vuorollaan esittävät Kristusta, joka taistelee Saatanaa ja tämän henkivaltoja vastaan eri taivaantasoilla. Päämääränä Kristuksella on puhdistaa ko. taivaantasot ja palauttaa ne alkuperäisen kaltaiseksi iankaikkisen pelastussuunnitelman mukaisesti.

Alkuperäinen maa ja sen yläpuolella olevat taivaat – kaikkein ylimpiä taivaantasoja lukuun ottamatta – olivat hukkuneet Saatanan nostattamiin saastaisiin vesiin. Siinä vaiheessa Isä Jumala ja Kristus yhdessä päättivät pysäyttää Saatanan etenemisen ryhtymällä vastahyökkäykseen. Abraham tarkoittaa allegorisesti Kristusta, joka ainoana puhtaana Ihmisenä irrotettiin muusta ihmissuvusta ja nostettiin saastuneiden taivaantasojen yläpuolelle. Sieltä Kristuksen oli määrä aloittaa hengellinen sota Saatanaa vastaan ja voittaa luomakunnan saastuneet taivaantasot takaisin itselleen. Juutalainen perimätieto tulkitsee Abrahamin, Iisakin, Jaakobin ja Joosefin kertomukset niin, että kukin heistä vuorollaan esittää Kristusta, joka taisteli Saatanan henkivaltoja vastaan ja valloitti näkymättömän luomakunnan ylimmät taivaantasot takaisin Jumalan hallintaan. Sen jälkeen Hän puhdisti ne ja teki ne jälleen eläviksi.

Raamatun tarina Abrahamista ja hänen perillisistään ei ole fiktiota vaan faktaa. Kaikki ne asiat ovat tapahtuneet tämän maailman historiassa noin 4000 vuotta sitten. Patriarkkojen elämät olivat tärkeä osa maailmamme historiaa huolimatta siitä, että nykyinen historian kirjoitus sivuuttaa ne merkityksettöminä. Ilman niitä saattaisimme olla vieläkin Nimrodin aikaisessa hengellisessä pimeydessä. Näissä kertomuksissa Jumala puuttuu historian kulkuun tärkeällä tavalla tuoden uuden valon pilkahduksen maailmaan. Se valo loistaa meille vieläkin.

Raamatun patriarkkojen ajan kertomuksilla Jumala haluaa viestittää meille nykyajan ihmisille, että samoin kuin tämän maailman alussa ihmiskunta oli lähellä tuhoutumistaan Jumalaa vastustavien voimien tulviessa maan päälle, niin myös iankaikkisessa menneisyydessä alkuperäinen ihmiskunta ja muu luomakunta olivat vaarassa tuhoutua lopullisesti. Jumala kuitenkin ryhtyi päättäväisesti vastahyökkäykseen Saatanaa vastaan päämääränään vallata takaisin koko luomakunta ja asettaa ennalleen sen ihmiskunta.

Sen päämäärän saavuttaminen tuli vaatimaan Kristukselta paljon. Hänen täytyi uhrata elämänsä ihmiskunnan puolesta kolme kertaa: ensin alkuperäisessä näkymättömässä maassa, sitten henkien maailmassa, sitten myös luonnollisessa maailmassa. Kuitenkin Hän otti tehtävän epäröimättä vastaan. Sen jälkeen, kun yritys pelastaa alkuperäinen luomakunta epäonnistui, Kristus ryhtyi pelastamaan ja puhdistamaan luomakuntaa ylhäältä käsin, taivaantaso taivaantasolta. Samalla Hän työnsi Saatanaa ja hänen henkivaltojaan alaspäin kohti alkuperäistä näkymätöntä maata. Saatanaa ei voinut kuitenkaan surmata ennen kuin ihminen olisi kokonaan pelastettu. Kaiken täytyisi tapahtua oikeudenmukaisesti ja vain laillisia menetelmiä käyttäen.

Suunnitelmana oli saavuttaa päämäärä kahdessa vaiheessa. Ensin sovitettaisiin ja puhdistettaisiin ylimmät saastuneet taivaantasot ja niillä olevat ihmisen ylevimmät henkiolemuksen osat. Tämä vaatisi Kristukselta sovitusuhrin henkien/enkelien maailmassa, 6. taivaantasolla. Sen seurauksena Kristus saisi hallintaansa ylimmät taivaantasot ja Saatana joukkoineen joutuisi väistymään yhä ahtaampaan tilaan näkymättömän luomakunnan pohjalle.

Sen jälkeen sovitettaisiin ihmisen sielu ja ruumis luonnollisen maailman kautta. Myös ihmisen henki lunastettaisiin lopullisesti siinä yhteydessä. Kristus tulisi luonnolliseen maailmaan ihmisen hahmossa ja toimittaisi sovitusuhrin koko ihmisen puolesta. Sen jälkeen koko luomakunta kaikkine taivaantasoineen voitaisiin puhdistaa ja asettaa alkuperäiseen tilaansa, ja kokonaan sovitettu ja lunastettu ihmiskunta voitaisiin palauttaa sinne sellaisena kuin se oli ollut ennen alkuperäistä syntiinlankeemusta. Saatana ja hänen joukkonsa tuhottaisiin suistamalla heidät näkymättömän luomakunnan pohjalla olevaan tuliseen järveen.

Miten sitten kertomukset Abrahamista, Iisakista, Jaakobista ja Joosefista jakaantuvat eri taivaantasoille? Juutalaisen perinnekirjallisuuden mukaan ne jakaantuvat seuraavasti:

8. taivaantaso: Abraham ja Iisak

7. taivaantaso: Iisak ja Jaakob

6. taivaantaso (henkien/enkelien maailma): Jaakob ja Joosef

Kertomuksiin sisältyy erikoisia yksityiskohtia, jotka saavat selityksensä iankaikkisen menneisyyden tarinasta. Yleensä nuori Abraham, Iisak ja Jaakob edustavat Kristusta, mutta vanhempana, kun heille on jo syntynyt lapsia, he saattavat edustaa Isää Jumalaa, joka kuitenkin väistyy sivuosaan Poikansa edestä.

Eräs kummallisuus liittyy patriarkkojen vaimoihin. Voidaan kysyä miksi Abrahamin Saara, Iisakin Rebekka ja Jaakobin Rakel olivat kaikki pitkän aikaa hedelmättömiä ja vasta kuin ihmeen kautta saivat lopulta jälkeläisen. Aivan kuin jokin este oli ensin raivattava pois tieltä ja vasta sen jälkeen he olivat vapaita synnyttämään. Tähän on selityksenä se, että jälkeläisen synnyttäminen liittyy Kristuksen etenemiseen taivaantasolta toiselle. Vaimot kuvastavat allegorisesti Pyhää Henkeä, jonka haarat levittäytyivät puhdistettaville taivaantasoille luoden siellä uuden elämän edellytyksiä. Pyhän Hengen haarat voidaan siis ymmärtää tavallaan Kristuksen ”vaimoiksi” ja/tai työtovereiksi eri taivaantasoilla.

Vaikka Pyhä Henki on yksi, sen haarat, joista käytetään nimiä Viisauden henki, Ymmärryksen henki, Armon henki, Voiman henki, Uskon henki jne., saattoivat saada omia persoonallisia piirteitä eri taivaantasoilla. Eräs syy vaimojen hedelmättömyyteen olivat tukkeutuneet kaivot. Vasta, kun kaivot oli saatu avatuksi niin, että Pyhän Hengen

maanalaiset virrat saattoivat nousta pintaan ja tuoda puhdasta vettä taivaantasolle, Kristus saattoi edetä taivaantasolta toiselle ja synnyttää niillä uutta elämää.

Abraham kohtasi matkoillaan eri maiden hallitsijoita, kuten Egyptin faraon ja Gerarin kuninkaan Abimelekin. Allegorisesti nämä edustavat eri taivaantasoilla hallitsevia henkivaltoja, jotka olivat enkelitaustaisia ja epäpuhtaita. Sekä Egyptin faraon että Abimelekin kertomuksessa Abrahamin vaimo, Saara, oli vaarassa joutua vieraiden valtiaiden vaimoksi ja siten tulla saastutetuksi. Samanlainen kertomus toistuu Iisakin vaimon Rebekan kohdalla. Kertomukset tarkoittavat allegorisesti sitä, että vaaroista huolimatta Pyhän Henki säilyi puhtaana kaikilla taivaantasoilla.

Mitä osaa sitten näyttelivät Betuel ja Laaban, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin kaldealaiset sukulaiset? He olivat myös epäpuhtaita henkivaltoja, mutta ihmistaustaisia. Ennen Saatanan kapinaa he olivat olleet Jumalan palvelijoita, mutta kapinan seurauksena he olivat kääntyneet paholaisen puolelle. Heillä oli kuitenkin avaimet käsissään siinä, miten uusi elämä pääsisi Kristuksen kautta heräämään, sillä Pyhän Hengen kanavat ja kaivot olivat heidän hallitsemillaan mailla.

Kertomuksissa lampaat tarkoittavat ihmisen henkiolemuksen osia, henkiä tai sieluja. Niitä kutsutaan 8. taivaantasolla elämähengiksi (hepreaksi *chaja*), 7. taivaantasolla henkäyksiksi (hepreaksi *neshama*) ja 6. taivaantasolla hengiksi (hepreaksi *ruach*). Näitäkään ei luotu tyhjästä uudesti, vaan ne voitettiin tai ostettiin takaisin vihollisen henkivalloilta. Ostaessaan ”lampaita” vihollisen henkivalloilta Kristus käytti oveluutta, mutta toimi kuitenkin täysin laillisesti.

Kristus voitti itselleen kaikilla taivaantasoilla keskeiset alueet, Jumalan vuoren ja sitä ympäröivän ”Israelin maan”. Kristus avasi maan kaivot niin, että Pyhä Henki pääsi levittäytymään sinne. Lisäksi Hän voitti itselleen tietyn osan elämähengistä ja henkäyksistä, jotka asuivat 8. ja 7. taivaantasolla. Näin Hän valloitti nämä taivaantasot ja pääsi hallitsevaan asemaan niillä. Hän ei kuitenkaan samastunut elämähenkiin tai henkäyksiin, eikä antanut sovitusuhria niiden puolesta näillä taivaantasoilla. Vasta 6. taivaantasolla, henkien/enkelien maailmassa, Hän syntyi henki-ihmiseksi henki-ihmisten joukkoon ja toimitti uhrin heidän puolestaan. Näin ollen tämä uhri koski myös edellisiä taivaantasoja. Joosefin kertomus, joka kertoo Kristuksen toimittamasta uhrista 6. taivaantasolla, 8. taivaan elämähenget ja 7. taivaan henkäykset lunastettiin ja puhdistettiin lopullisesti.

Näin paljon on voitu päätellä juutalaisesta perinnemystiikasta, johon palataan vielä myöhemmin tässä kirjassa. Omassa tulkinnassani, jonka esitän seuraavassa, noudatan edellä mainittuja periaatteita näkymättömän luomakunnan takaisin valtauksesta, mutta muuten käytän vain vähän tätä perimätietoa. Pääosin johdan tulkintani suoraan Raamatusta tai käytän muita Raamatun ulkopuolisia lähteitä. Omassa tulkinnassani pidän mielessäni myös sen tehtävän, joka patriarkoilla oli, nimittäin viedä eteenpäin sanomaa Kristuksesta ja Hänen tulostaan maailmaan. Siksi historiallisen tulkinnan lomassa tarkastelen myös patriarkkojen omaa uskoa Kristukseen.

Abramin kutsu

Raamatun kertomus

Vedenpaisumuksen jälkeen Nooasta polveutuit siunattu sukuhaara, joka luotti Jumalaan ja uskoi Kristukseen. Se lähti Seemistä ja eteni Arpaksadin ja Heberin kautta aina Abramiin (myöh. Abrahamiin) asti. Kuitenkin yhtenäinen ketju oli alkanut saada heikkoja lenkkejä matkan varrella. Abramin isästä Terahista kerrotaan, että hän hankki elatuksensa veistelemällä patsaita (jumalankuvia), ja ilmeisesti osittain uskoikin niihin.

1. Moos. 11. luvun lopussa kerrotaan, miten Terah otti mukaansa poikansa Abramin, hänen vaimonsa Sarain (myöh. Saaran) ja Abramin veljenpojan Lootin, ja lähti Kaldean Urista kohti Harrania, joka on Pohjois-Mesopotamiassa. Luultavasti Harranissa asui suurehko joukko Terahin sukulaisia. Siellä ollessaan Abram sai kuitenkin kutsun Jumalalta lähteä vielä eteenpäin, kohti Kanaanin maata. Jumala kutsui Abramin näillä sanoilla:

> *”Lähde maastasi, asuinsijoiltasi ja isäsi kodista siihen maahan, jonka minä sinulle osoitan. Minä teen sinusta suuren kansan ja siunaan sinua, ja sinun nimesi on oleva suuri ja siinä on oleva siunaus. Minä siunaan niitä, jotka siunaavat sinua, ja kiroan ne, jotka sinua kiroavat, ja sinun saamasi siunaus tulee siunaukseksi kaikille maailman kansoille.” (1. Moos. 12: 1-3)*

Niin Abram otti mukaansa vaimonsa, veljenpoikansa ja kaiken omaisuutensa ja tuli Kanaanin maahan. Siellä vaelleltuaan hän laskeutui Egyptiin nälänhädän saattelemana. Sarai oli kaunis mutta hedelmätön. Hän ei ollut synnyttänyt Abramille jälkeläistä. Egyptissä Sarain kauneus havaittiin ja hän joutui faraon hoviin, koska hänen luultiin olevan Abramin sisar. Sarai kuitenkin varjeltui saastutukselta. Niin Abram ja Sarai pääsivät vahingoittumattomina palaamaan Kanaanin maahan.

Sitten Abramin ja Lootin tiet erosivat. Loot valitsi asuinpaikakseen alavat ja runsasvetiset Jordanin laidunmaat ja siellä olleet syntiset kaupungit, Sodoman ja Gomorran. Abram jäi Kanaanin maan ylänkömaille. Sen jälkeen, kun Loot oli eronnut hänestä, Jumala sanoi hänelle:

> *”Nosta silmäsi ja katsele tästä paikasta pohjoiseen, etelään, itään ja länteen, sillä koko sen maan, jonka näet, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi ikiajoiksi.” (1. Moos. 13: 14-15)*

Usein päätellään siitä, että Terah oli patsaiden veistäjä ja kaupittelija, että Abramkin olisi ollut samanlainen. Juutalaiset apokryfikirjat (mm. Riemuvuosien kirja) kuitenkin kertovat, että Abram oli päinvastoin patsaiden rikkoja ja hengeltään aivan toisenlainen. Hän väitteli isänsä Terahin kanssa kiivaillen elävän Jumalan puolesta. Abram uskoi Kristukseen (Hepr. 11: 8). Hän ei voinut olla epäjumalan palvoja siksikään, että hän allegorisessa mielessä esittää Kristusta.

Allegorinen tulkinta

Allegorisesti tulkittuna Abramissa (Abrahamissa) nähdään Kristus, jonka Isä Jumala nosti taivaaseen kaikkien saastuneiden vesien yläpuolelle. Hänessä säilyi ihmiskunnan uuden elämän siemen ja toivo.

Isä Jumala kutsui Poikansa ylös taivaaseen katselemaan alkuperäisen luomakunnan tilaa. Alkuperäinen maa oli tuhoutunut ja sen yläpuoliset taivaat olivat saastuneet, kun Saatana

oli onnistunut nostamaan likaiset vetensä taivaisiin asti. Ainoastaan ylimmät taivaat olivat säästyneet saastutukselta. Alkuperäinen ihmiskunta oli kuollut ja Pyhä Henkikin oli joutunut nousemaan saastuneiden vesien yläpuolelle.

Kun alkuperäinen näkymätön luomakunta tuhoutui, ihmisten ruumiit jäivät kuolleina alkuperäiseen maahan. Myös heidän henkiolemuksensa osat, sielut ja henget, kuolivat ja jäivät kukin omille taivaantasoilleen. Tässä suhteessa ei ollut eroa siunatun ja ei-siunatun sukuhaaran välillä, sillä kaikki kuolivat.

Kristus oli ymmärrettävästi pettynyt siihen, ettei Hän ollut pystynyt saavuttamaan voittoa alkuperäisessä näkymättömässä maassa, jonka puolesta Hän oli uhrannut itsensä. Hän oli epäonnistunut yrityksessään voittaa näkymätön luomakunta ja sen ihmiskunta takaisin itselleen. Siinä tilanteessa Isä Jumala lohdutti Poikaansa seuraavilla sanoilla.

> *"Sinä olet minun palvelijani, Israel, sinussa minä osoitan kirkkauteni." Minä (Kristus) sanoin: "Turhan takia olen itseni uuvuttanut, tyhjään olen haaskannut voimani. Mutta onhan oikeuteni Herran kädessä, palkkani Jumalan huomassa." Ja nyt sanoo Herra, hän, joka teki minut palvelijakseen kohdusta alkaen palauttaakseen Jaakobin luokseen ja kootakseen Israelin suojaansa - olen siis ollut Herralle arvokas ja minun Jumalani on minun voimani. Näin hän sanoo: ”Ei riitä, että olet minun palvelijani ja saatat ennalleen Jaakobin heimot, tuot takaisin Israelin eloonjääneet. Minä teen sinusta valon kaikille kansoille, niin että pelastus ulottuu maan ääriin saakka.” (Jes. 49: 3-6)*

Kristuksen uroteot alkuperäisessä näkymättömässä maassa olivat tehneet Isään Jumalaan niin suuren vaikutuksen, että Hän uudisti aikaisemmin tehdyn liittonsa luovuttaen Pojalleen vielä suuremmat valtuudet. (Ps. 110)

> *Herra sanoo minun herralleni: "Istu oikealle puolelleni. Minä kukistan vihollisesi, panen heidät jalkojesi alle, korokkeeksi valtaistuimesi eteen. Herra, Siionin valtias, ojentaa sinulle hallitsijan sauvan. Ulottukoon sinun mahtisi myös vihollistesi yli! (Ps. 110: 1-2)*

Kristukselle annettiin kaikki valta näkymättömässä luomakunnassa. Hänelle annettiin myös Ylimmäisen papin ja tuomarin virat.

> *Näin on Herra vannonut, eikä hän valaansa peruuta: "Sinä olet pappi ikuisesti, sinun pappeutesi on Melkisedekin pappeutta." (Ps. 110: 4)*

Kristuksella oli valta antaa ihmisen synnit anteeksi ja saattaa hänet pelastukseen, mutta myös tuomita ihminen kadotukseen. Hänelle annettiin täydet valtuudet tehdä mitä tahansa voittaakseen takaisin alkuperäisen ihmiskunnan ja luomakunnan, joka oli joutunut Jumalan vastustajan valtaan. Kaiken täytyi kuitenkin tapahtua laillisesti Jumalan ikiaikaisia lakeja noudattaen.

Allegorisesti Abrahamin kertomuksessa puhutaan 8. taivaantasosta. Ne ihmisen osat, jotka kuuluivat 8. taivaantasolle, olivat nimeltään ”elämähenkiä” (*chaja*), ihmisen ylevimpiä henkiä. Abrahamin lampaat edustavat todennäköisesti niiden ihmisten elämähenkiä, jotka alkuperäisessä maassa olivat kuuluneet Kristukselle. Näin Kristus muisti omat liittolaisensa kuolleinakin. Kertomus Lootista kertoo allegorisesti sen, että kaikki elämähenget eivät halunneet pysyä Kristuksen yhteydessä, vaan pyrkivät alavammille maille, jotka olivat saastuneita. ”Lootin lampaat” lähtivät Saatanan henkivaltojen hallussa oleville maille ja joutuivat vaikeuksiin. Myöhemmissä vaiheissa Kristus pyrki heitäkin puolustamaan.

Abrahamin liitto

Raamatun kertomus

Abram valitti Jumalalle: ”Ethän ole antanut minulle jälkeläistä, ja siksi palvelijani saa periä minut.” Silloin hän sai tämän Herran sanan: ”Ei hän sinua peri, vaan sinut perii sinun oma poikasi.” Herra vei hänet ulos ja sanoi:

> *”Katso taivaalle ja laske tähdet, jos kykenet ne laskemaan. Yhtä suuri on oleva sinun jälkeläistesi määrä.” Abram uskoi Herran lupaukseen, ja Herra katsoi hänet vanhurskaaksi. (1. Moos. 15: 3-6)*

Abram ei uskonut vain siihen Jumalan lupaukseen, että hän saisi lihallisen jälkeläisen, vaan myös siihen, että Kristus tulee ajallaan polkemaan paholaisen pään ja että sen kautta hän tulisi saamaan niin paljon uskon jälkeläisiä, kuin taivaalla on tähtiä. Tämän uskon perusteella Herra katsoi hänet vanhurskaaksi. (Gal. 3: 6-7)

Sitten Jumala kehotti Abramia tuomaan kolmivuotiaan hiehon, kolmivuotiaan vuohen ja kolmevuotiaan oinaan sekä metsäkyyhkysen uhrattavaksi.

> *Herra sanoi Abramille: "Minä olen Herra, joka toin sinut Kaldean Urista antaakseni sinun omaksesi tämän maan." Mutta Abram kysyi: "Herra, minun Jumalani, mistä minä voin tietää, että saan sen omakseni?" Silloin Herra sanoi hänelle: "Hae kolmivuotias hieho, kolmivuotias vuohi, kolmivuotias pässi, metsäkyyhky ja kyyhkysenpoikanen." Ja Abram haki ne kaikki, halkaisi ne keskeltä ja asetti kunkin eläimen puolikkaat vastakkain; lintuja hän ei kuitenkaan halkaissut. Kun ruhojen päälle laskeutui petolintuja, Abram ajoi ne pois. Auringon laskiessa Abram vaipui horrokseen, ja synkkä kauhu valtasi hänet. (1. Moos. 15: 7-12)*

Auringon laskiessa Abram vaipui horrokseen. Raamatussa ei kerrota tämän enempää Abramin unesta, jonka hän näki uhritoimituksen yhteydessä, mutta on olemassa apokryfinen kirjoitus, ”Abrahamin ilmestys”[49], jossa kerrotaan, mitä Abram sai nähdä.

Abrahamin ilmestys

> Tapahtui niin, että kun aurinko laski, katso, oli savua kuin polttouunissa. Enkelit, jotka pitivät uhrin osia hallussaan, nousivat ylös savuavan uunin päältä. Sitten enkeli otti minua kiinni kädestä ja asetti minut kyyhkysen oikealle siivelle, ja asetti itsensä toisen (turturi)kyyhkysen vasemmalle siivelle. Kumpaakaan linnuista ei ollut teurastettu. Niin hän kantoi minut liekehtivän tulen rajoille. Me nousimme monien tuulten kuljettamina taivaisiin, jotka olivat taivaankannen (firmament) yläpuolella. (Abrahamin ilmestys, 16)

Kyyhkyset, joita ei teurastettu, viittaavat Pyhään Henkeen. Pyhän Hengen kannattamana Abram nostettiin 8. taivaantasolle, mistä hän saattoi nähdä kaikki alapuoliset taivaantasot yksi kerrallaan. Näky oli siis sama kuin, mikä Kristukselle oli näytetty, mutta ajankohta oli eri. Kristuksen noustessa näköalapaikalle, kaikki alapuoliset taivaantasot olivat saastuneet. Abrahamin katsellessa alaspäin, ylimmät taivaantasot kuudenteen taivaantasoon asti olivat

[49] Abrahamin ilmestys on vanha apokryfinen kirjoitus, joka tunnettiin jo ajanlaskumme alun seurakunnissa.

jo puhdistuneet. Seitsemännellä taivaantasolla Abram näki Kristuksen tuliset valtaistuinvaunut.

> Ääni tuli luokseni tulen keskeltä sanoen: ’Abraham! Abraham!’, ja minä vastasin sanoen: ’Tässä minä olen!’ Hän sanoi: Huomaa taivaantasot (expanses), jotka ovat sen perustuksen alla, jolle sinut on nyt asetettu ja näe, kuinka yhdelläkään taivaantasolla ei ole muuta kuin Hän, jota olet etsinyt, ja joka rakastaa sinua!’ Ja kun hän vielä puhui, taivaantasot avautuivat ja minä näin allani taivaat. Minä näin sen seitsemännen perustuksen päällä, jonka yläpuolella seisoin, tulen laajalle levinneenä, ja valon, joka on elämän aarrevarasto, ja kasteen, jolla Jumala herättää kuolleet, ja edesmenneiden vanhurskaiden henget, ja sielujen henget, jotka ovat vielä syntymättä, ja tuomion ja vanhurskauden, rauhan ja siunauksen, ja lukemattoman joukon erilaisia enkeleitä ja Näkymättömän Kunnian Voiman, joka istui enkeleiden yläpuolella. (Abrahamin ilmestys, 24 – 25)

Aikaisemmin Jumala (Kristus) oli asettanut Abramin korkealle paikalle ja sanonut hänelle: "Nosta silmäsi ja katsele tästä paikasta pohjoiseen, etelään, itään ja länteen, sillä koko sen maan, jonka näet, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi ikiajoiksi. Minä teen sinun jälkeläisesi lukuisiksi kuin maan tomuhiukkaset: jos osaat ne laskea, osaat laskea jälkeläistesi määrän. Lähde vaeltamaan maata pitkin ja poikin, sillä minä annan sen sinulle." (1. Moos. 13: 14- 17) Samalla tavoin Isä Jumala lupasi Pojalleen kaikki alapuoliset taivaantasot, jotka Hän näki jalkojensa alla.

Abramin näyssä esitetään yleiskuva näkymättömän luomakunnan kerroksellisesta rakenteesta ja sen asukkaista. Kaikilla alapuolisilla taivaantasoilla Abram näki Kristuksen rakkauden häntä ja kaikkia Hänen omiaan kohtaan. Abramin eläessä Kristus oli jo tehnyt puhdistustöitä ylimmillä taivaantasoilla. Työtä oli vielä jäljellä niillä taivaantasoilla, joilla Abram itsekin eli, ts. luonnollisen maailman ja sielujen maailman tasoilla.

Seitsemännessä taivaassa Abram näki Kristuksen valtaistuimen ja erilaisia enkeleitä sen ympärillä. Näkymätön Kunnian Voima tarkoittaa Kristusta itseään ja Hänen valtaistuintaan. Siellä Abram näki myös elämän aarrevaraston ja kasteen, jolla Jumala herättää kuolleet. Nämä viittaavat Pyhään Henkeen. Sitten Abram näki edesmenneiden vanhurskaiden henget, ja sielujen henget, jotka olivat vielä syntymättä. Näissä voidaan nähdä Kristuksen pelastustöiden kohteita, joiden puolesta Hän taisteli. Seitsemännen taivaan ihmissielut olivat henkäyksiä *(neshama*).

Sitten Abram sai kehotuksen katsoa alapuolellaan olevaan kuudenteen taivaaseen.

> Sitten minä katsoin alaspäin siltä vuorelta, jolla minä seisoin, kuudenteen perustukseen, ja siellä minä näin suuren joukon puhdashenkisiä ruumiittomia enkeleitä, joiden tehtävänä oli kantaa niiden tulisten enkelien käskyjä, jotka olivat seitsemännellä perustuksella (firmament). Ja katso, kuudennella perustuksella ei ollut mitään muita voimia (powers), kuin ne puhtaat enkelit. (Abrahamin ilmestys, 27)

Abram näki kuudennella taivaantasolla vain puhtaita enkeleitä. Tässä vaiheessa Kristus oli siis puhdistanut jo tämänkin taivaantason, jota kutsuttiin enkelien taivaaksi. Enkelien joukossa oli myös puhdistettuja ihmishenkiä, jotka näyttivät samanlaisilta kuin enkelit.

Sitten Abramia kehotettiin katsomaan kuudennelta taivaantasolta alaspäin. Kuvaus tuo mieleen nykyisen maan ja taivaanavaruuden. Abram näki siis taivaankannen, johon Jumala loi taivaankappaleet neljäntenä päivänä. Siellä oli myös luonnollinen maailma ja luonnollinen ihmiskunta.

> Sitten Hän käski, että kuudes perustus on poistettava näköpiiristäni, ja minä näin viidennessä perustuksessa tähtien voimat, jotka toteuttavat tähdille asetettuja käskyjä, ja maan alkeisvoimat tottelivat niitä. (Abrahamin ilmestys, 27)
>
> Hän sanoi minulle: ’Katso nyt jalkojesi alle perustuksiin ja ymmärrä tälle taivaantasolle ennalta määrätty ja suunniteltu luomakunta, ja ne luontokappaleet, jotka on siihen luotu, ja ne ajat, jotka on valmistettu sitä luomakuntaa varten." Silloin minä näin jalkojeni alla olevan pinnan alle, kuudennen taivaan alle, ja mitä siellä oli, ja näin maan ja sen hedelmät, ja sen elävät luontokappaleet, ja sen ihmisten voiman, ja joidenkin sielujen jumalattomuuden, ja toisten sielujen vanhurskaat teot. (Abrahamin ilmestys, 30 – 31)

Kun Abram katsoi kuudennelta taivaantasolta alaspäin, hän näki luonnollisen tähtitaivaan (5. taivas) ja luonnollisen maan (4. taivas). Hän näki myös luonnollisen ihmiskunnan luonnollisessa maassa. Toiset ihmiset tekivät hyviä ja toiset pahoja tekoja. Tästä voidaan päätellä, että tätä taivaantasoa ei ollut vielä puhdistettu, mutta Kristus oli jo valmistautumassa pelastustyöhönsä siellä.

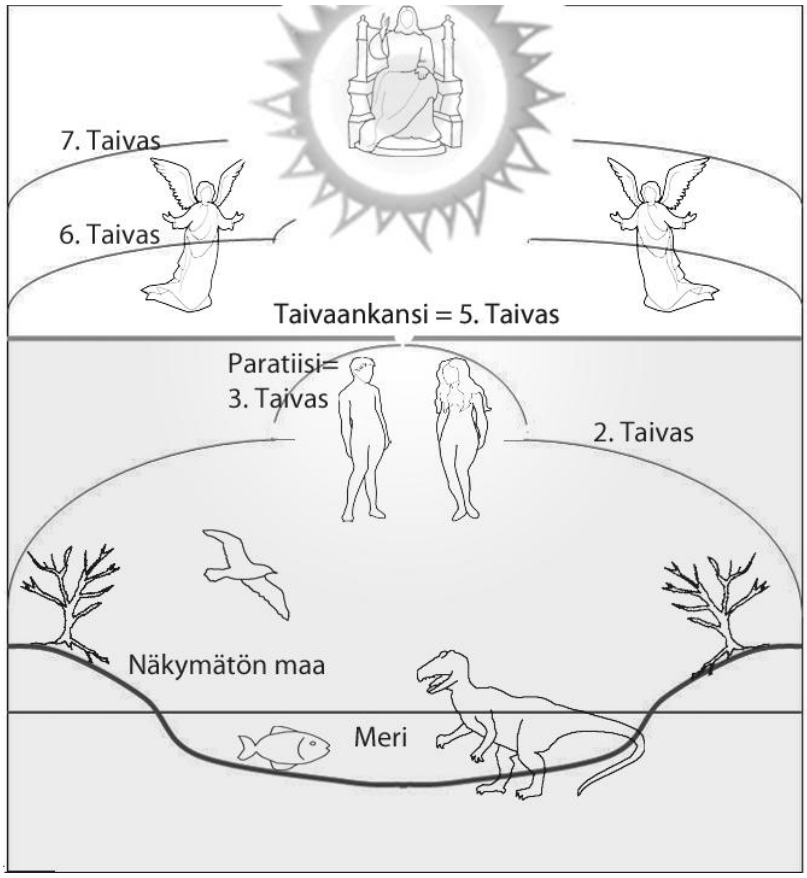

Kuva 10. Abrahamin näyt näkymättömän luomakunnan kerroksista. Harmaalla alueella on sielujen maailma. Sen alimman tason muodostaa alkuperäinen näkymätön maa ja meri. Saatanan asuinsijana sitä kutsutaan Manalaksi, ihmissielujen asuinpaikkana Kuolemaksi. Sen yläpuolella on alkuperäinen sielujen taivaantaso (Tuonela, 2. taivas), jossa on erilaisia paikkoja luonnollisesta elämästä palaaville sieluille. Sen yläpuolella on Paratiisi (3. taivas), jossa on Kristuksessa vanhurskautettuja sieluja. Sen yläpuolella on Taivaankansi (5. taivas), johon liittyy myös luonnollinen maa (4. taivas). Taivaankannen yläpuolella ovat henkien/enkelien taivas (6. taivas) sekä Kristuksen valtaistuimen taso (7. taivas), jotka Abrahamin näyssä olivat jo täysin puhdistettuja taivaita.

Näyn eräässä vaiheessa Abramille näytettiin Kristus luonnollisessa maassa. Hän näki kansan jakautuneena, toiset palvoivat tätä miestä, toiset loukkasivat ja jopa löivät Häntä. Kun Abram kysyi, kuka tämä mies on, hän sai vastaukseksi: Hän on ihmiskunnan Vapahtaja, joka nousee sinusta lähteneestä kansasta jumalattomuuden ajan kahdennellatoista hetkellä. Abram näki siis näyssään maailmaan syntyvän Kristuksen.

Sitten Abram näki luonnollisen taivaantason alla olevan sielujen maailman. Hän näki myös alkuperäisen näkymättömän maan, joka edelleen oli suureksi osaksi meren peitossa ja Saatanan hallinnassa.

> Sitten minä näin alamaailman ja sen helvetillisyyden, syvyyden ja kärsimyksen, mikä siellä vallitsi. Minä näin meren ja sen saaret, sen hirviöt ja kalat, ja Leviatanin ja hänen valtakuntansa, hänen leiripaikkansa ja hänen luolansa, ja sen maailman, joka on hänen yläpuolellaan, hänen toimintansa ja maailman tuhoutumisen hänen tähtensä. Minä näin siellä virtoja ja jokia ja niiden vesien kohoamiset ja niiden kiemurtelut kierroissaan. Siellä minä näin Eedenin puutarhan ja sen hedelmät, sen joen alkulähteen, joka lähtee puutarhasta, ne puut ja niiden kukoistuksen ja vanhurskaasti käyttäytyneet. Ja siellä minä näin heidän ruokansa ja siunauksensa. Ja minä näin siellä suuren väkijoukon, miehiä ja naisia ja lapsia, puolet heistä näyn oikealla puolella ja puolet näyn vasemmalla puolella. (Abrahamin ilmestys, 30 – 31)

Luonnollisen maan alapuolelta Abramille näytettiin koko sielujen maailma aina näkymättömän maan syvimpiin syvyyksiin asti. Hän näki kaiken pahuuden ja helvetillisyyden siellä olevien sielujen keskuudessa. Alimpana oli meri peittämässä alkuperäistä maata. Siellä oli sieluja ikään kuin kaloina uimassa meressä ja myös itse Leviatan (Saatana) oli siellä telmimässä. Se maailma oli kokonaan turmeltunut.

Toisaalta Abram näki sielujen maailmassa myös siunatun maan, jossa oli Eedenin puutarha ja puhdasta lähdevettä (Paratiisi, 3. taivas). Siellä oli paljon ihmissieluja, miehiä, naisia ja lapsia, jotka olivat Kristuksessa pelastuneita. Elettyään hetken aikaa maan päällä ihmisruumiissa pelastuneet sielut siirtyivät luonnollisen kuoleman jälkeen sielujen maailman Paratiisiin.

Allegorinen tulkinta

Näky, jonka Abram näki, oli samanlainen kuin se, minkä Isä Jumala näytti Kristukselle iankaikkisessa menneisyydessä, kun Kristus nostettiin alkuperäisestä maasta kaikkien saastuneiden taivaiden yläpuolelle. Samoin kuin Abram asetettiin kahdeksannelle taivaantasolle katselemaan alapuolisen luomakunnan tilaa, niin myös Isä asetti Poikansa sinne katselemaan saastunutta luomakuntaa, joka odotti Pelastajaansa.

Näyssään Kristus näki mm. ”kasteen, jolla Jumala herättää kuolleet, ja edesmenneiden vanhurskaiden henget, ja sielujen henget, jotka ovat vielä syntymättä, ja tuomion ja vanhurskauden, rauhan ja siunauksen.” Tässä viitataan todennäköisesti alkuperäisessä näkymättömässä maassa eläneisiin Kristuksen liittolaisiin, jotka nyt esiintyivät kuolleina sieluina ja henkinä eri taivaantasoilla. Nämä olivat nyt Kristuksen pelastustöiden ensisijaisina kohteina. Heidän puolestaan Hänen oli määrä taistella. Kristus tulisi tekemään heidät eläviksi Hengen kasteellaan ja saattamaan heidät rauhaan ja siunaukseen.

Näyn yhteydessä Isä Jumala lausui Kristukselle: ”Kaiken tämän minä annan sinulle.” Jumala lupasi siis Kristukselle koko näkymättömän luomakunnan. Kristus ymmärsi, että

nyt Hänen tehtävänään oli puhdistaa taivaantasot ylhäältä alas yksi kerrallaan aivan pohjia myöten.

Palkaksi töistään Kristus saisi periä ihmiskunnan itselleen. Sitä tarkoitti Abramille annettu lupaus lapsesta allegorisessa mielessä. Kristukselle ”jälkeläiset” tarkoittivat kaikkia Hänen pelastamiaan ihmisiä, jotka Hän tulisi tulevaisuudessa saamaan omakseen. Kristus odotti sen lupauksen täyttymistä aivan kuin Abram omaa jälkeläistään.

Kristuksen kansaa tulisi olemaan määrällisesti niin paljon kuin ovat taivaan tähdet tai meren hiekka. He olisivat Kristuksessa uudesti luotuja ihmisiä, jotka Hän voittaisi itselleen kaikkien pelastustöidensä kautta. Tähän tavallaan viittaa myös Paavali, kun hän esittää, että kaikki Abrahamin lailla Kristukseen uskovat ovat Abrahamin jälkeläisiä. (Gal. 3: 7)

Raamatunkertomus

Jumala oli jo monta kertaa luvannut Abramille jälkeläisen, josta kasvaisi suuri kansa. Sinä päivänä, jolloin Herra teki liiton Abramin kanssa, Hän lupasi Abramille:

> *"Sinun jälkeläisillesi minä annan tämän maan Egyptin rajapurosta Eufratin suureen virtaan saakka.” (1. Moos. 15: 18)*

Koska Abramin ikä oli lähes 100 vuotta ja Sarain lähes 90, he eivät voineet uskoa, että heille enää voisi syntyä yhteistä jälkeläistä. Siksi Sarai antoi egyptiläisen palvelijattarensa, Hagarin, Abramille. Sen seurauksena Hagar tuli raskaaksi ja synnytti pojan, jolle annettiin nimeksi Ismael. Ismaelin tähden Hagar ylpistyi ja loukkasi Saraita.

Tämä tapahtuma ei ollut kunniaksi Abramille eikä Saraille, mutta se ei kuitenkaan muuttanut Jumalan suunnitelmia. Jumala oli päättänyt antaa Abramille jälkeläisen Sarain kautta. Niin Jumala uudisti liittonsa Abramin kanssa seuraavilla sanoilla:

> *Tällainen on liitto, johon minä sinut otan. Sinusta on tuleva monien kansojen kantaisä. Älköön siis nimesi enää olko Abram, vaan olkoon se Abraham, koska minä teen sinusta kansojen paljouden isän. Minä annan sinulle paljon jälkeläisiä, ja sinusta on polveutuva kansakuntia ja kuninkaita. Minä pidän voimassa liiton sinun ja myös sinun jälkeläistesi kanssa, ikuisen liiton sukupolvesta toiseen, ja minä olen oleva sinun Jumalasi ja sinun jälkeläistesi Jumala. Minä annan sinulle ja jälkeläisillesi pysyväksi perintömaaksi koko Kanaaninmaan, jossa nyt asut muukalaisena, ja minä olen myös sinun jälkeläistesi Jumala.» (1. Moos. 17: 4-8)*

Abram tarkoittaa käännettynä ”kunnioitettu isä” ja Abraham ”kansanpaljouksien isä”. Myös Sarai sai uuden nimen, Saara. Saara tarkoittaa ruhtinatarta.

Vielä kerran Herra uudisti lupauksensa jälkeläisestä Abrahamille. Kolme enkeliä, jotka vierailivat Abrahamin talossa, lupasivat hänelle: "Ensi vuonna minä palaan sinun luoksesi tähän samaan aikaan, ja silloin on vaimollasi Saaralla poika." (1. Moos. 18: 10)

Ihmeellisesti Saara tulikin raskaaksi ja synnytti pojan Abrahamin ollessa 100-vuotias. Pian sen jälkeen, kun Iisak oli syntynyt, Saara riitaantui Hagarin kanssa ja Abrahamille ei jäänyt muuta mahdollisuutta kuin ajaa Hagar ja Ismael pois luotaan. Abraham teki sen vasta kun Jumala oli luvannut pitää huolen myös heistä. Yleisesti uskotaan, että arabikansat ovat Ismaelin jälkeläisiä. (1. Moos. 16: 21)

Allegorinen tulkinta

Kertomusta Hagarista ja Ismaelista on vaikeaa yhdistää Kristukseen, joka oli aloittamassa taivaiden takaisinvaltausta. Luultavasti tämä kertomus viittaakin iankaikkiseen menneisyyteen, jolloin ihmiskunta ja enkelikunta luotiin. Abram esittää tässä näytelmässä Isä-Jumalaa ja Sarai Äitihenkeä (Pyhää Henkeä). Hagar tarkoittaa enkelikunnan äitihenkeä.

Juutalaistaustainen aikojen alun kertomus kertoo, miten ensin syntyi Poika Isä-Jumalasta ja Äitihengestä. Tämä tapahtui jo ennen näkymättömän luomakunnan luomista. (Ps. 90:2) Sen jälkeen luotiin näkymätön luomakunta Pojan kautta. (Kol. 1: 15-16) Sitten Isä-Jumalan tarkoituksena oli luoda ihmiskunta Pojan ja Pyhän Hengen kautta. Tämä kuitenkin viivästyi ja ensin syntyivät enkelikunnan esikoiset. Kristus itse, ensimmäinen Ihminen, syntyi siis ennen enkelikuntaa, mutta varsinaisesti ihmiskunta syntyi enkelikunnan jälkeen. Koska enkelikunta oli olemassa ennen ihmiskuntaa, sillä oli esikoisuuden mukanaan tuoma johtoasema ihmiskuntaan nähden. (Hepr. 2: 7)

Kertomus Ismaelin synnystä ennen Iisakia viittaa todennäköisesti em. enkelikunnan syntykertomukseen, koska sillä oli vaikutuksensa myös niihin ylimpien taivaiden tapahtumiin, joita nyt ollaan käsittelemässä. Ensiksi syntyneellä enkelikunnalla oli ollut johtoasema ihmiskuntaan nähden, mutta nyt Isä Jumala halusi muuttaa tämän asetelman. Niiden uhrausten tähden, mitä Kristus oli tehnyt ihmiskunnan ja luomakunnan puolesta, Hän oli valmis antamaan esikoisaseman Pojalleen ja Hänen kauttaan uudesti syntyvälle ihmiskunnalle. Kristukselle annettiin kaikki valta siinä tulevassa luomakunnassa, joka Hänen kauttaan puhdistettaisiin. (1. Piet. 3: 22) Kun Kristus asetettiin puhdistamaan ylimpiä saastuneita taivaantasoja, Jumala teki selväksi marssijärjestyksen. Kaikkien enkelien oli kumarrettava Kristusta:

> *Kun Jumala jälleen tuo Esikoisensa maailmaan, hän sanoo: ”Kaikki Jumalan enkelit kumartakoot Häntä.” (Hepr. 1:6)*

Kaikkien enkelien, olivatpa keitä tahansa, oli kumarrettava Kristusta. Tulevassa maailmanajassa koko ihmiskunta saavuttaisi hegemonian enkelikuntaan nähden, koska heprealaiskirjeessä sanotaan:

> *Tulevaa maailmaa, sitä josta nyt puhumme, Jumala ei ole alistanut enkelien hallittavaksi. Tästä on jossakin kohdassa joku todistanut: ”Mikä on ihminen! Kuitenkin sinä häntä muistat. Mikä on ihmislapsi! Kuitenkin pidät hänestä huolen. Lyhyeksi aikaa sinä asetit hänet enkeleitä alemmaksi, mutta sitten seppelöit hänet kirkkaudella ja kunnialla, panit kaiken hänen valtansa alle. (Hepr. 2: 5-8)*

Raamatun kertomuksen mukaan Jumala lupasi kuitenkin pitää myös Ismaelista huolta ja hänestäkin tulisi polveutumaan suuri kansa. Tämä tarkoittaa allegorisesti, että enkelikuntaakaan ei tulla hylkäämään, mutta he menettävät johtoasemansa ihmiseen nähden.

Keitä ovat enkelit? He ovat hengellisiä olentoja, jotka luotiin elämään ylimmille taivaantasoille. Heillä on henkiolemus kuten ihmisilläkin, mutta sielua heillä ei ole eikä maasta tehtyä ruumista. Hengen vaatteena heillä on kevyt ilmasta tehty ruumis. Abrahamin ilmestyksen mukaan heitä oli sekä seitsemännessä että kuudennessa taivaassa, mutta 6. taivaan enkelit palvelivat 7. taivaan enkeleitä. Kevyen ruumiin johdosta he saattoivat helposti liikkua kaikilla näkymättömän luomakunnan taivaantasoilla.

Enkeleistä tiedetään myös se, että iankaikkisessa menneisyydessä eräs johtava enkeli teki kapinan Isää Jumalaa vastaan yhdessä häneen liittyneiden muiden enkelien kanssa. Sen

seurauksena hänet (Lucifer, Saatana) heitettiin taivaalta alas alkuperäiseen näkymättömään maahan. Sen jälkeen tämä johtava enkeli onnistui viettelemään maassa asuvan ihmiskunnan syntiin, jolloin ihmiskunta menetti yhteytensä Jumalaan ja ajautui Saatanan hallintovallan alle. Saatanan alamaisena ihmiskunta oli entistä selvemmin enkelivallan alla.

Saatanan kapinan jälkeen enkelikunta jakautui asemansa perusteella kahteen osaan, puhtaisiin ja epäpuhtaisiin. Epäpuhtaat enkelit, jotka osallistuivat Jumalan vastaiseen kapinaan yhdessä Saatanan kanssa, olivat tehneet anteeksiantamattoman synnin ja heitä odotti kadotustuomio. Tuomiota ei voinut kuitenkaan vielä toimeenpanna, sillä ihmiskunta, joka oli ajautunut Saatanan liittopiiriin, oli ensin pelastettava. Siksi heitä säilytettiin toistaiseksi elossa näkymättömän luomakunnan alimmissa kerroksissa.

> *Ja niitä enkeleitä, jotka eivät pitäneet kiinni korkeasta asemastaan vaan hylkäsivät omat asuinsijansa, hän pitää pimeydessä ikuisissa kahleissa suurta tuomion päivää varten. (Juud. 6)*

Toisen enkeliryhmän muodostavat puhtaat enkelit, jotka asuvat ylimmillä taivaantasoilla. Heitä on enemmän kuin langenneita enkeleitä. Heihin lukeutuvat myös korkea-arvoiset arkkienkelit Mikael, Gabriel ja Rafael. Heitä Jumala käyttää erilaisissa palvelustehtävissä myös nykyisessä maailmassa.

> *Eivätkö enkelit ole palvelevia henkiä? Heidät lähetetään palvelemaan niitä, jotka saavat osakseen autuuden. (Hepr. 1: 14)*

Suurin ero ihmisten ja enkelien välillä on siinä, että ihmisillä on sielu ja raskaampi maasta tehty ruumis sielun peitteenä. Kuitenkin kuudennella taivaantasolla ihmishengetkin, kun heidät herätettiin, saivat kevyen ilmasta tehdyn ruumiin. Niin he muistuttivat suuresti enkeleitä.

Kertomukset Abrahamista, Iisakista, Jaakobista ja Joosefista liittyvät kaikki 6. taivaaseen tai sitä ylempänä oleville taivaantasoille, ts. enkelien asuinsijoille. Vastustavat voimat, joita Kristus kohtasi ylimmillä saastuneilla taivaantasoilla olivat henkivaltoja ja voimia. Näistä apostoli Paavali kirjoittaa:

> *Emmehän me taistele ihmisiä vastaan vaan henkivaltoja ja voimia vastaan, tämän pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä vastaan. (Ef 6: 12)*

Henkivallat ovat pimeyden maailman epäpuhtaita enkeleitä. Alkuperäisen luomakunnan tuhouduttua Saatana hallitsi alkuperäistä maata ja kaikkia saastuneita taivaita aina 8. taivaaseen asti. Niille hän asetti hallitsemaan omia henkivaltojaan, pimeyden maailman ruhtinaita, jotka olivat pääosin perimältään enkeleitä. Joitakin ihmistaustaisiakin henkivaltoja oli, ei kuitenkaan korkeimmissa tehtävissä.

Vaikka Isä Jumala oli antanut Kristukselle aseman enkelien yläpuolella, kuitenkin vielä tässä vaiheessa Kristus kunnioitti enkelien ”esikoisasemaa”, sillä Hän halusi voittaa itselleen tärkeät asiat ikään kuin huomaamatta. Hän ei käyttänyt väkivaltaa voittaakseen taivaantasoja itselleen, vaan pikemminkin oveluutta sallittujen menetelmien puitteissa. Hän ei paljastanut itseään kohdatessaan pimeyden henkivaltoja eri taivaantasoilla, vaan esiintyi ikään kuin heidän palvelijanaan antaen enkelivaltojen tuntea ylemmyyttä itseensä nähden. Hän osti kaiken heiltä sopimuksilla ja työllä. Tämä koski sekä ihmisen henkiolemuksen osia että Pyhän Hengen kaivoja, jotka olivat välttämättömiä elämän palauttamiseksi eri taivaantasoilla.

Abraham ja Iisak

Raamatunkertomus

Iisak kasvoi nuoreksi mieheksi isänsä kodissa. Sitten Raamatussa esitetään merkillinen kertomus, jossa Jumala vaati Abrahamia uhraamaan poikansa Iisakin itselleen.

Koska Abraham oli kuullut profetian luonnolliseen maahan syntyvästä Kristuksesta, hän oli heti valmis tekemään sen, mitä Jumala pyysi. Hän nimittäin uskoi, että Iisak oli tuo luvattu Kristus, joka kuolemallaan sovittaisi Jumalan ja ihmiskunnan välisen riidan. Sitä paitsi hän oli kuullut, että Kristuksen piti kuolemansa jälkeen nousta ylös. Niinpä hän ei lopullisesti menettäisi poikaansa, vaan saisi iloita hänen menestyksestään.

Iisak oli siinä vaiheessa jo aikuinen, joten hän olisi ollut kyllin vahva vastustaakseen vanhaa isäänsä, jos olisi tahtonut. Kuitenkin hän oli valmis astumaan osaansa, koska hänkin todennäköisesti uskoi olevansa tuo luvattu Kristus. Iisak oli jo sidottu uhripaikalla ja Abraham oli tarttunut veitseen surmatakseen poikansa, kun Herran enkeli puuttui tapahtumaan ja esti Iisakin kuoleman. Iisakin sijaan Herra käski uhrata oinaan, joka oli sarvistaan tarttunut pensaaseen. (1. Moos. 22)

Oinas, joka uhrattiin Iisakin sijaan, viittaa Kristuksen myöhempään sovitukseen tässä maailmassa. Iisakin ei tarvinnut kuolla, sillä Kristus itse tulisi myöhemmin maailmaan toimittamaan sovituksen.

Allegorinen tulkinta

Mihin näkymättömän luomakunnan tapahtumaan edellä esitetty kertomus Abrahamista ja Iisakista viittaa? Todennäköisesti sillä viitataan siihen, että Kristuksen ei tarvinnut toimittaa uhria aivan jokaisella taivaantasolla. Kristus olisi ollut valmis siihenkin, jos se olisi ollut tarpeen, mutta se ei kuulunut Isän suunnitelmiin. Isän suunnitelmien mukaan koko näkymätön luomakunta sovitettaisiin kahden uhrin kautta joista toinen toimitettaisiin kuudennella taivaan tasolla (henkien/enkelien maailmassa) ja toinen luonnollisessa maailmassa. Henkien maailmassa toimitetulla uhrilla sovitettaisiin ihmisen henkiolemuksen ylimmät osat, elämähenki ja henkäys, ja aivan muutamat sovitettaisiin lopullisesti myös henkensä osalta. Luonnollisessa maailmassa toimitetulla uhrilla sovitettaisiin ihmisen henkiolemuksen alemmat osat, eli henki (useimpien osalta) sekä sielu ja ruumis.

Abrahamilla oli kuitenkin omat lampaansa Kanaanin maassa. Ne viittaavat Kristuksen omiin elämähenkiin kahdeksannella taivaantasolla. Ne erottautuivat siellä uskonsa perusteella. Heidän lopullinen lunastuksensa tapahtui kuitenkin vasta 6. taivaassa, mihin he siirtyivät kuoleman kautta.

Iisak ja Rebekka

Raamatunkertomus

Sitten Abraham lähetti palvelijansa hakemaan Iisakille vaimoa. Vaimoa ei saanut kuitenkaan ottaa Kanaanin maan tyttäristä, vaan hänet tuli hakea Abrahamin omien sukulaisten joukosta. Niinpä palvelija meni Abrahamin kotiseudulle Mesopotamiaan, Betuelin, Abrahamin veljenpojan taloon. Sieltä löytyi kaunis Rebekka, joka suostui

lähtemään Abrahamin palvelijan matkaan. Sekä Rebekalle että hänen perheväelleen annettiin runsaat myötäjäiset. Iisak oli nelikymmenvuotias, kun hän sai Rebekan vaimokseen. (1. Moos. 24)

Paljon myöhemmin Rebekka tuli raskaaksi ja hän synnytti kaksospojat Esaun ja Jaakobin. Jumala oli ilmoittanut Rebekalle heistä näin. ”Kaksi kansaa on kohdussasi, kaksi heimoa sinusta haarautuu. Toinen heimo on toista vahvempi, vanhempi on palveleva nuorempaa.”

Iisak kaivoi auki Abrahamin aikaisia kaivoja, jotka filistealaiset olivat tukkineet ja täyttäneet hiekalla. Myös uusia kaivoja hän aukaisi, mutta filistealaiset (Gerarin paimenet) tulivat ja tukkivat nekin, kunnes hän lopulta löysi tilaa itselleen.

> *Iisakin palvelijat alkoivat sitten kaivaa kaivoa joenuomaan ja löysivät vesisuonen. Mutta Gerarin paimenet rupesivat riitelemään Iisakin paimenien kanssa ja sanoivat: "Vesi kuuluu meille." Niin kaivo sai nimen Esek, koska siitä oli tullut kiistaa. Iisakin palvelijat kaivoivat vielä toisen kaivon ja joutuivat riitaan siitäkin, ja sille hän antoi nimen Sitna. Sitten hän siirtyi sieltä pois ja kaivatti vielä uuden kaivon, eikä siitä enää syntynyt riitaa. Sen nimeksi tuli Rehobot, sillä Iisak sanoi: "Nyt Herra on antanut meille väljästi tilaa, niin että voimme levitä laajalle tässä maassa." (1. Moos. 26: 19-22)* [50]

Kaivoihin liittyvät kertomukset ovat niin erikoisia, että ne suorastaan vaativat allegorisen selityksen.

Allegorinen tulkinta

Luomakunnan puhdistus ja pelastustyö eteni tämän jälkeen 7. taivaantasolle. Juutalaisen ihmiskäsityksen mukaan 7. taivas on ihmisen ylevämmän sielun eli henkäyksen kotimaailma. Siksi sitä voidaan kutsua henkäysten maailmaksi, vaikka juutalaiset käyttävät siitä toista nimeä.

Kun alkuperäinen luomakunta joutui pimeyden valtaan, myös Pyhän Hengen kaivot, jotka oli luotu eri taivaan tasoille, joutuivat Jumalan vastustajan hallintaan. Pyhä Henki itsessään oli nostettu ylös, mutta Hän ei voinut palata taivaantasoille ennen kuin Hänen kanavansa ja kaivonsa olisivat Kristuksen hallinnassa ja avattu toimintakuntoon. Kristuksen oli voitettava omaksi nämä vanhat kaivot, jotta puhtaat taivaalliset vedet olisivat voineet virrata 7. taivaantasolle ja että jumalallinen elämä olisi voinut saada sijaa siellä.

Paholainen ei halunnut, että Pyhä Henki pääsisi tunkeutumaan hänen hallitsemilleen taivaantasoille. Riita kaivoista tarkoittaa sitä, että Kristus joutui taistelemaan asemastaan 7.

---

[50] Esek tarkoittaa ”vääryys”, Sitna ”vihollisuus” ja Rehobot ”Laajuus”. Nämä käännökset ovat kirkkoisä Origeneen teoksesta ”Homilies on Genesis and Exodus” luvusta ”On the wells which Isaac dug and which were filled by the Phillistines”. Tässä kommentaariteoksessaan Origenes näkee 1. ja 2. Mooseksen kirjassa kaikkialla allegorista kerrontaa. Kristuksen evankeliumi on kuin kätketty näihin Raamatun kirjoituksiin. Esimerkiksi kaivojen tukkiminen nähdään vihollisen työnä, jonka tarkoituksena on estää evankeliumin sanoman omaksuminen ja leviäminen. Paholainen pyrki estämään Jumalan sanan leviämisen ja Pyhän Hengen virtauksen - ei vain iankaikkisessa menneisyydessä ja Abrahamin ja Iisakin aikoihin - vaan myös meidän päivinämme hän tekee samoin.

taivaantasolla. Lopulta Hän kuitenkin saavutti rauhan ja saattoi asettua asumaan maahan niin, että Pyhän Hengen virtaus maassa oli varmistettu. Rebekka (hepr. Rivka) tarkoittaa sananmukaisesti kiehtovaa tai runsasta, mutta allegorisissa yhteyksissä se tarkoittaa maanalaisista kaivoista esiin tulevaa Pyhän Hengen virtaa.

Raamatussa ei kerrota, että Iisakille olisi näytetty luomakuntanäkyä niin kuin Abrahamille ja Jaakobille näytettiin. Kuitenkin Jumala vahvisti Abrahamille antamansa lupaukset myös Iisakille. (1.Moos. 26: 3-4) Lisäksi kerrotaan, että Iisak asettui asumaan Lahai-Roin kaivon läheisyyteen. (1.Moos. 25: 11) Lahai-Roi tarkoittaa ”Näkyjen kaivo”. Sen johdosta on lähes varmaa, että Iisakille näytettiin näkyjä ja ilmestyksiä Pyhässä Hengessä. Todennäköisesti hän sai nähdä myös luomakuntanäyn, koska juutalaisessa perinnekirjallisuudessa niin väitetään.[51] Joka tapauksessa Kristus sai jatkuvasti katsella luomakuntansa tilaa, kun Hän eteni näkymättömän luomakunnan takaisin valloituksessaan.

Kristus yhdessä Pyhän Hengen haarojen kanssa on kuin alaspäin kasvava puu, joka vähitellen täyttää koko luomakunnan. Se lähtee Isä Jumalan kannosta, koska vanhan luomakunnan puu oli kaadettu. Vanhan luomakuntapuun kannosta lähtee kasvamaan Kristuksen vesa tai verso, joka tunkeutuu kaikille taivaantasoille. Kristuksen rungosta lähtevät oksat ovat Pyhän Hengen muodostamia haaroja, jotka levittäytyvät kullekin taivaantasolle. Näin rakentuva Elämän Puu on valmiina ottamaan vastaan ihmishenkiä ja sieluja oksilleen niin, että ihminen saa niiden kautta yhteyden Jumalaan.

Elämän puu kasvaa siis Isän Jumalan juuresta/kannosta, Kristuksen rungosta ja Pyhän Hengen oksista täyttäen lopulta kaiken tilan. Elämän puu ei ole kristillisellä ajalla kehitetty metafora, sillä ajatus kolmiyhteisestä Jumalasta, Isästä, Pojasta ja Hengestä, jotka muodostavat hengellisen yhteyden puun, on ollut olemassa maailman perustamisesta lähtien. Jumalan kolminaisuus on kuulunut myös kiinteästi varhaiseen juutalaisuuteen. Vaikka nykyinen juutalaisuus ei myönnä Jeesuksen Kristuksen osuutta Elämän puussa, he kuitenkin puhuvat Elämän puusta (Etz Chaim) enemmän kuin kristityt. He myös tunnustavat, että pelastus tarkoittaa Elämän puuhun kiinnittymistä.

> *Iisain kannosta nousee verso, vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää. Hänen ylleen laskeutuu Herran henki, viisauden ja ymmärryksen henki, taidon ja voiman henki, totuuden tuntemisen ja Herran pelon henki: Hänen ilonsa on totella Herraa. Hän ei tuomitse silmämitalla eikä jaa oikeutta korvakuulolta, vaan antaa heikoille oikean tuomion ja ajaa vakaasti maan köyhien asiaa. Hän lyö väkivaltaista sanansa sauvalla ja surmaa huultensa henkäyksellä väärintekijän. Vanhurskaus on Hänellä varustuksena ja uskollisuus vyönä hänen uumillaan. (Jes. 11: 1-5)*

Iisai oli kuningas Daavidin isä. Kuningas Daavid on kuva Kristuksesta. Vaikka siis edellä esitetty teksti näyttäisi viittaavan kuningas Daavidiin ja hänen isäänsä, se syvemmällä merkitystasolla viittaa Kristukseen ja Hänen Isäänsä. Seitsemän henkeä, jotka asettuvat Kristuksen päälle ovat Pyhän Hengen haaroja Elämän puussa.

---

[51] Tässä viitataan Zohariin, jossa väitetään, että Abraham, Iisak ja Jaakob saivat kukin nähdä Kaikkivaltiaan (Kristuksen) näyn. (Zohar, Lech Lecha, 288)

”Vanhurskaus on Hänellä varustuksena ja uskollisuus vyönä Hänen uumillaan.” Tämä tarkoittaa, että vain vanhurskas ihminen voi kiinnittyä Elämän puuhun. Ihminen, joka saavuttaa vanhurskauden – joko noudattamalla täydellisesti lakia tai uskon kautta Kristukseen ja Hänen sovitukseensa – voi kiinnittyä Elämän puuhun Hengessä. Apostoli Paavalin mukaan vanhurskaaksi tuleminen lain kautta on vain teoreettinen mahdollisuus, sillä kukaan ei pysty täyttämään koko lakia. Näin ollen Kristus on ainoa tie täydelliseen vanhurskauteen ja ikuiseen elämään.

Abrahamin ja Iisakin usko

Abrahamilla tuli olemaan kahdenlaisia jälkeläisiä, sekä niitä, jotka olivat hänen suvullisia jälkeläisiään, että niitä, joilla tuli olemaan samanlainen usko kuin hänellä. (Room. 4:16) Jälkimmäisillä Paavali viittaa kaikkiin tulevien aikojen Kristukseen uskoviin. Uskonsa Abraham osoitti monella tavalla, mm. sillä, että hän Kristuksen kehotuksesta jätti vanhat asuinsijansa ja muutti täysin tuntemattomaan maahan. Näkyjensä ja ilmestystensä yhteydessä hän saattoi keskustella Kristuksen kanssa. Hän siis uskoi taivaalliseen Kristukseen ja kaikkiin tämän lupauksiin.

Abraham uskoi silloinkin, kun Jumala lupasi hänelle jälkeläisen, vaikka hän oli jo melkein 100-vuotias ja hänen vaimonsa 90-vuotias. Hän totteli silloinkin, kun Jumala vaati häntä uhraamaan tuon pitkään odotetun lupauksen lapsen Hänelle. Mahdollisesti hän silloin uskoi poikansa olevan tuo luvattu Kristus. Tässä hän erehtyi. Iisakia ei lopulta tarvinnutkaan uhrata, mutta uskonsa Kristukseen Abraham osoitti tällä teollaan. Siksi Jumala katsoi tämän teon vanhurskaudeksi Abrahamille.

Iisak, joka sai jatkaa elämäänsä, oli samanlainen kuin isänsä. Raamatussa puhutaan vähemmän Iisakin ilmestyksistä, mutta Kristus puhui monesti hänellekin suoraan. Tässä on esimerkki:

> *Ensimmäisenä yönä Herra ilmestyi hänelle ja sanoi: "Minä olen sinun isäsi Abrahamin Jumala. Älä pelkää, minä olen sinun kanssasi. Palvelijani Abrahamin tähden minä siunaan sinua ja teen suureksi sinun jälkeläistesi määrän." Iisak rakensi sinne alttarin ja rukoili Herraa. Hän pystytti sinne telttansa, ja hänen palvelijansa kaivoivat kaivon. (1.Moos. 26: 24-25)*

Iisak uskoi siis taivaalliseen Jumalaansa. Hän uskoi myös maan päälle tulevaan ja itsensä uhraavaan Kristukseen - jopa niin että hän uskoi itse olevansa tuo Jumalan lupaama Kristus. Hänen ei kuitenkaan tarvinnut uhrata itseään, koska oikean Kristuksen oli määrä tulla maailmaan paljon myöhemmin. Hänen sijaansa uhrattiin oinas. Kuitenkin sillä, että Iisak antoi isänsä sitoa hänet ja oli valmis tulemaan uhratuksi, hän osoitti uskonsa tulevaan Kristukseen. Sen Jumala laski hänelle vanhurskaudeksi.

Heprealaiskirjeen 11. luvussa todistetaan Abrahamin ja Iisakin uskosta seuraavasti:

> *Usko sai Abrahamin tottelemaan Jumalan kutsua ja lähtemään kohti seutuja, jotka Jumala oli luvannut hänelle perintömaaksi. Hän lähti matkaan, vaikka ei tiennyt, minne oli menossa. Koska hän uskoi, hän asettui muukalaisena luvattuun maahan ja asui siellä teltoissa, ja niin asuivat myös Iisak ja Jaakob, jotka perivät saman lupauksen. Abraham odotti sitä kaupunkia, joka on rakennettu vankalle perustalle ja jonka Jumala itse on suunnitellut ja tehnyt. Koska Abraham ja Saara uskoivat, he kykenivät saamaan jälkeläisen, vaikka Saara oli hedelmätön ja heidän aikansa jo oli ohi. Abraham piti lupauksen antajaa luotettavana, ja siksi hän, yksi ainoa,*

> *mieskuntonsa jo menettänyt, sai jälkeläisiä yhtä suuren määrän kuin on taivaalla tähtiä, yhtä luvuttoman joukon kuin on meren rannalla hiekkajyväsiä. Uskovina nämä kaikki kuolivat. Sitä, mikä heille oli luvattu, he eivät saaneet; he olivat vain etäältä nähneet sen ja tervehtineet sitä iloiten, tunnustaen olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä. Ne, jotka puhuvat näin, osoittavat kaipaavansa isänmaata. (Hepr. 11: 8 – 14)*

Näin nämä kaikki osoittivat uskonsa ylösnousemukseen ja iankaikkiseen elämään Kristuksessa.

Jaakob, Lea ja Rakel

Raamatunkertomus

Nuoruudessaan Esau ei ymmärtänyt esikoisuutensa merkitystä. Isänsä tietämättä hän myi sen halvasta hinnasta Jaakobille. Myöhemmin Iisak olisi halunnut antaa paremman siunauksensa Esaulle, mutta koska hänestä oli tullut heikkonäköinen, hän antoi sen epähuomiossa Jaakobille. Vaikka Esau oli myynyt esikoisoikeutensa Jaakobille, hän katkeroitui huomattuaan, että hän jäi ilman isänsä parasta siunausta.[52] (luvut 24 - 25)

Jaakob joutui pakenemaan veljeään Esauta. Hän suuntasi kulkunsa kohti Mesopotamian Harrania, missä hänen lähisukulaisensa olivat asuneet jo monessa polvessa. Matkalla Harraniin Jaakob näki unen, jossa taivaat aukenivat ja hän näki taivaaseen asti ulottuvat tikapuut.

> *Yöllä Jaakob näki unessa portaat, jotka ulottuivat maasta taivaaseen, ja Jumalan enkelit kulkivat niitä ylös ja alas. Sitten hän näki, että Herra seisoi hänen vieressään ja sanoi: "Minä olen Herra, isäsi Abrahamin Jumala ja Iisakin Jumala. Tämän maan, jolla sinä makaat, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi. Sinun jälkeläisesi tulevat lukuisiksi kuin maan tomuhiukkaset, ja sinun sukusi levittäytyy länteen ja itään, pohjoiseen ja etelään. Sinun ja sinun jälkeläistesi saama siunaus tulee siunaukseksi kaikille maailman kansoille. Minä olen sinun kanssasi ja varjelen sinua, minne ikinä menetkin, ja tuon sinut takaisin tähän maahan. Minä en hylkää sinua, vaan täytän sen, minkä nyt olen sinulle luvannut." (1. Moos. 28: 12-15)*

Kun Jaakob heräsi unestaan, hän antoi paikalle nimen Betel (Jumalan talo). Sitten hän jatkoi matkaansa. Jaakobin tarkoituksena oli löytää itselleen puoliso Harranista. Harranin kaivolla hän tapasikin Rakelin, tulevan vaimonsa. Jaakob vieritti pois kiven, joka oli ollut kaivon päällä. Niin Rakelin lampaat saattoivat juoda vettä. Rakel oli Labanin, Rebekan veljen, tytär. Jaakob asettui Labanin taloon palvelijaksi saadakseen vaimokseen Rakelin. Kuitenkin seitsemän palvelusvuoden jälkeen hänelle annettiin vaimoksi talon vanhin tytär

---

[52] Siunaus raamatullisessa kontekstissa ei ollut hyvän onnen toivottamista vaan todellisen jumalallisen voiman välittämistä tulevaa elämää varten. Jaakob tuli näkemään tämän siunauksen hänen yllään monta kertaa elämässään.

Lea. Jaakob palveli vielä toiset seitsemän vuotta, jonka jälkeen hän lopulta sai palkaksi rakastamansa Rakelin.

Yhteensä Jaakobille syntyi Leasta, Rakelista ja näiden kummankin orjattaresta 12 poikaa. Leasta syntyivät Ruben, Simeon, Leevi ja Juuda sekä myöhemmin Isaskar ja Sebulon. Lean orjatar synnytti Gadin ja Asserin. Rakel ei aluksi saanut lasta. Siksi hän antoi Jakobille orjattarensa, josta syntyivät Dan ja Naftali. Vihdoin Rakelkin tuli raskaaksi ja hän synnytti pojan, jolle annettiin nimeksi Joosef. Paljon myöhemmin Rakelille syntyi toinenkin poika, Benjamin. (luvut 28 – 30)

Jaakob oli tekemässä jo eroa Labanista. Kuitenkin hän halusi saada osansa Labanin lampaista ja vuohista, jotka hän oli kasvattanut. Niin hän teki erikoisen ehdotuksen, mihin myös Laban suostui. Laban saisi ensin erotella itselleen kaikki täplikkäät ja kirjavat lampaat ja vuohet itselleen. Sitten niistä lampaista, jotka syntyisivät jäljellä olevista lampaista, Jaakob saisi pitää kaikki täplikkäät ja kirjavat vuohet ja lampaat. Kun sopimus oli tehty, Jaakob otti valkopoppelin, plataanin ja mantelipuun oksia, kuori niihin raitoja niin että valkoinen puu tuli näkyviin. Ne hän asetti karjan syöttökaukaloihin niin, että kun emolampaat ja -vuohet tulivat kiimaan ja pariutuivat niiden edessä, niistä syntyneet lampaat ja vuohet olivat täplikkäitä ja kirjavia. Niin Jaakob rikastui suuresti, kun hänelle kertyi suuri määrä vuohia ja lampaita.

Sen jälkeen Jaakob keräsi omaisuutensa ja lähti kotimatkalle. Lähtiessään hänellä oli kaksi vaimoa, orjia ja orjattaria sekä suuri määrä vuohia, lampaita, aaseja ja kameleita. (1. Moos. 30: 25 - 43)

Allegorinen tulkinta

Astuessaan alas seitsemännelle taivaantasolle Kristus joutui kohtaamaan Saatanan henkivaltoja. Yksi sellainen oli allegorinen ”Esau” ja toinen allegorinen ”Laban”. Nämä olivat ihmistaustaisia henkivaltoja, jotka palvelivat sen aikaista vallanpitäjää, Saatanaa. Ennen alkuperäistä syntiinlankeemusta he olivat kuuluneet Kristukselle, mutta nyt he olivat vieraantuneet Hänestä.

Perimyskiistassa oli kyse Kristuksen hallintaoikeudesta 7. taivaantasolla. Käytännössä se tarkoitti 7. taivaantason keskellä olevan Jumalan vuoren ja sen ympärillä olevien Israelin maiden hallinnasta. Kristus voitti ne oveluudella itselleen ja Hänen lampaansa (henkäyksensä) saivat laiduntaa siellä. Esau joutui siirtymään Seirin vuoristoon, mikä tarkoittaa sitä, että Kristukselle kuulumattomat lampaat (henkäykset) joutuivat etsimään laidunmaansa muualta.

Jaakobin unessa näkemät tikkaat tarkoittavat näkymättömiä taivaita alkuperäisen maan päällä. Jaakob sai siis nähdä saman näyn, kuin minkä Abraham oli nähnyt, mutta eri suunnasta. Abraham katseli taivaantasoja ylhäältä alas, kun taas Jaakob katseli niitä alhaalta ylös, alkuperäisen maan tasolta kohti yläpuolisia taivaita.

Näky, jonka Jaakob sai nähdä, oli oikeastaan Kristuksen näky, koska Isä Jumala oli aikaisemmin näyttänyt saman näyn Kristukselle. (Joh. 1: 51) Myös lupaukset, jotka Jumala antoi Jaakobille, olivat oikeastaan Kristukselle annettuja lupauksia. "Tämän maan, jolla sinä makaat, minä annan sinulle ja sinun jälkeläisillesi. Sinun jälkeläisesi tulevat lukuisiksi kuin maan tomuhiukkaset, ja sinun sukusi levittäytyy länteen ja itään, pohjoiseen ja etelään. Sinun ja sinun jälkeläistesi saama siunaus tulee siunaukseksi kaikille maailman kansoille.”

Isä Jumala lausui nämä sanat Kristukselle, joka katseli luomakuntaa alkuperäisen maan tasolta.

Isä Jumala ei luvannut Pojalleen ainoastaan sitä maapaikkaa, millä Jaakob lepäsi, vaan koko näkymättömän luomakunnan, ts. alkuperäisen maan ja kaikki taivaantasot, jotka Hänelle näytettiin. Näyssä koko näkymätön luomakunta oli puhdistettu ja Jumalan enkelit kulkivat taivaantasoilla vapaasti ylös ja alas. Lisäksi Isä Jumala lupasi Kristukselle kaikki sukukunnat idästä ja lännestä kaikkien sukupolvien aikana. Siunaus, jonka Isä Jumala antoi Kristukselle, virtaisi Hänestä kaikkiin Hänen uskon jälkeläisiinsä. Heidän lukumääränsä olisi verrattavissa taivaan tähtiin ja meren hiekkaan. Tältä osin lupaus oli sama kuin Abrahamille annettu. Tavallaan siis Jumalan lupaus Kristukselle, oli sama kuin, minkä Hän oli jo aikaisemmin saanut. Kyse oli Isän ja Pojan välisen liiton vahvistamisesta, ja sen yhteydessä myös lupausten vahvistamisesta.

Kuten edellä jo todettiin. alkujaan näkymätöntä luomakuntaa luotaessa kullekin taivaantasolle ”istutettiin” Pyhän Hengen haara, jotta jumalallinen elämä olisi ollut siellä mahdollinen. Kun Saatanan kapinan yhteydessä pimeyden vedet tulvivat yli näkymättömän luomakunnan, Pyhä Henki vetäytyi ylös, mutta Hänen maanalaiset kanavansa ja kaivonsa jäivät eri taivaantasoille. Vaimot, Lea ja Rakel, jotka Jaakob osti työllään itselleen, tarkoittavat vertauskuvallisesti henkivaltojen vangiksi joutuneita Pyhän Hengen kanavia ja kaivoja. Kristus halusi voittaa ne itselleen, koska niitä tarvittaisiin ihmiskunnan uudelleen virvoittamiseksi. Hän halusi palauttaa niihin Pyhän Hengen, joka toisi elämän taivaantasoille. Niitä ei tarvinnut lunastaa uhrin kautta, mutta ne täytyi ostaa takaisin henkivalloilta.[53]

Mutta mitä kertoo edellä esitetty kertomus Labanin lampaista ja vuohista, jotka Jaakob hankki oveluudella itselleen. [54] Kertomus on niin erikoinen, että se vaatii allegorisen tulkinnan.

Lampaat ja vuohet tarkoittavat henkäysten maailman ihmishenkäyksiä. Mutta oliko tapa, jolla Kristus hankki ne itselleen, pelkkää oveluutta? Voisimmeko nähdä siinä tulevan lunastuksen ja sen uskossa vastaanottamisen? Voisiko olla, että valkopoppelin, plataanin ja mantelipuun versoihin tehdyt viillot viittaisivat Kristuksen tulevaan sovituskuolemaan? Kun sitten ”henkäyslampaat” tulivat juomaan vettä ”kaukaloistaan”, monet niistä reagoivat viillettyihin puihin niin, että uskoivat tähän tulevaan Sovittajaan. Niin ne saivat ulkonaisesti toisista lampaista (henkäyksistä) erottuvan värityksen ja tulivat Kristuksen omaisuudeksi. Kristuksen omaksi ostamat henkäykset muodostivat tämän jälkeen henkäysten maailman Israelin kansan, joka asettui asumaan ”Beteliin”, Jumalan taloon.

Jo aikaisemmin Jaakob oli poistanut kiven Rebekan kaivolta, mikä allegorisesti tarkoittaa sitä, että ylhäältä tulevat puhtaat vedet pääsivät virtaamaan henkäysten maailmaan. Niin Kristuksen kanavat täyttyivät Pyhällä Hengellä ja henkäykset pääsivät osallisiksi Jumalan hengellisistä vesistä. (1. Moos. 29: 10)

---

[53] Lea tarkoittaa heprean kielellä väsynyt, mutta akkadin kielellä vahva tai talon valtijatar. Rakel (hepr. Rahel) tarkoittaa emälammas, uuhi

[54] Erään tulkinnan mukaan Jaakob (hepr. Jakov) tarkoittaa ovelaa tai pettäjää.

Koska Jaakobin kertomuksessa ei nähdä viitteitä uhrista, voidaan päätellä, että Kristuksen sovitusuhria henkäysten puolesta ei tarvittu vielä 7. taivaassa, vaan vasta 6. taivaassa. Luultavasti 7. taivaassa Kristuksen henkäykset saivat uskonsa perusteella anteeksiannon synneilleen, mutta lopullisen lunastuksen he saisivat periä vasta uudestisyntymiskierroksen kautta, joka suuntautuisi henkien maailmaan.

Sitten Kristus puhdisti koko henkäysten maailman ja perusti valtaistuimensa sinne. Vaikka Kristuksella oli hallintopaikkansa kaikilla taivaantasoilla, seitsemäs oli niistä pyhin. Tämän jälkeen siirrytään 6. taivaantasolle.

Joosef

Raamatunkertomus

Jaakob perheineen oli palannut Kanaanin maahan ja tehnyt sovinnon veljensä Esaun kanssa. Kaikki Jaakobin pojat olivat jo syntyneet, mutta Benjamin oli vielä nuori. Jaakob rakasti Joosefia enemmän kuin tämän vanhempia veljiä ja antoi kiintymyksensä myös näkyä erilaisina lahjoina Joosefille. Siitä veljet tulivat syvästi kateellisiksi.

Joosef oli seitsemäntoistavuotias, kun hän näki unen. (1. Moos. 37) Hän kertoi siitä avoimesti veljilleen: ”Olimme pellolla lyhteitä sitomassa, ja yhtäkkiä minun lyhteeni nousi pystyyn ja teidän lyhteenne kokoontuivat ympärille ja kumartuivat maahan minun lyhteeni eteen.” Veljet sanoivat nuristen: ”Sinustako tulisi meidän kuninkaamme. Sinäkö hallitset meitä?” Vielä Joosef näki toisen unen, josta hän kertoi veljilleen: ”Aurinko, kuu ja yksitoista tähteä kumartuivat minun eteeni.” Kun Jaakob sai kuulla tästä unesta, hän sanoi: ”Pitäisikö minun, äitisi ja veljiesi muka tulla kumartamaan sinua?” Veljet ryhtyivät vihaamaan Joosefia. Unet kuitenkin tulivat käymään toteen.

Kerran Joosefin veljet olivat paimentamassa isänsä lampaita ja vuohia. Joosefkin halusi mukaan ja lähti heidän peräänsä. Kun veljet näkivät jo kaukaa Joosefin lähestyvän, he päättivät ottaa hänet kiinni ja surmata hänet. Nähdessään kuitenkin midianilaisen karavaanin lähestyvän, he muuttivat mieltään ja myivät Joosefin orjaksi midianilaisille. Karavaani vei Joosefin Egyptin orjamarkkinoille myytäväksi. Egyptissä hän joutui Potifarin, faraon ylhäisen hoviherran, palvelukseen. Joosef palveli Potifaria, kunnes hän joutui petoksen uhriksi ja hänet heitettiin syyttömänä vankilaan. Egyptiläiset vankilat olivat siihen aikaan synkkiä paikkoja ja tuskin kukaan oli päässyt niistä elävänä ulos. Siksi sinne joutumista voitiin pitää kuolemantuomiona. Kuitenkin Jumala piti Joosefista huolta.

Kerran farao näki unen. Aamulla hän kokosi luokseen kaikki Egyptin viisaat ja kertoi heille unensa, mutta kukaan ei osannut selittää unta. Faraon korviin tuli kuitenkin tieto, että vankilaan oli heitetty eräs heprealainen vanki, jolla on unien selittämisen taito. Farao käski tuoda hänet eteensä. Farao kertoi Joosefille unensa: ”Minä näin Niilistä nousevan seitsemän lihavaa ja kaunista lehmää. Niiden jälkeen nousi kuitenkin seitsemän laihaa ja kurjaa lehmää, jotka söivät ne lihavat lehmät.” Sitten farao kertoi toisesta unestaan: ”Seitsemän täyteläistä tähkää kasvoi samassa korressa. Näiden jälkeen kuitenkin puhkesi seitsemän kuivunutta tähkää, jotka nielivät ne seitsemän kaunista tähkää.”

Joosef kertoi faraolle välittömästi unien merkityksen. ”Unet tarkoittavat samaa. Seuraavat seitsemän vuotta ovat suuren yltäkylläisyyden aikaa koko Egyptin maassa, mutta niitä seuraa seitsemän äärimmäisen kovaa nälkävuotta kuivuudesta johtuen. Siksi faraon tulisi heti valita viisas ja taitava mies Egyptin käskynhaltijaksi, joka varastoisi viljaa niinä

seitsemänä yltäkylläisyyden vuotena. Tämä vilja olisi sitten käytettävissä niinä seitsemänä nälkävuotena, jotka seuraavat yltäkylläisyyden vuosia. Silloin Egyptin maa ei joudu perikatoon.”

Farao ilahtui Joosefin selityksestä niin paljon, että hän nimitti Joosefin tuoksi viisaaksi käskynhaltijaksi, joka tulisi hoitamaan maan asioita vaikeina aikoina. Hän antoi Joosefille lähes kaiken vallan, joka hänellä itsellään oli ja sen merkiksi hän otti oman sinettisormuksensa sormestaan ja pani sen Joosefin sormeen. Hän sanoi: ”Minä olen farao, mutta ilman sinun lupaasi älköön kukaan koko Egyptin maassa ryhtykö mihinkään.”

Sitten Egyptissä ja sitä ympäröivissä maissa puhkesi suuri nälänhätä. Kaikista maista virtasi kansaa Egyptiin ostamaan viljaa, sillä vain Egyptissä oli varauduttu nälänhätään. Joosefin komennolla maahan oli varastoitu viljaa seitsemän vuoden ajan. Myös Jaakobin suvulta oli loppunut ruoka. Kuultuaan, että Egyptissä olisi viljaa, Jaakob lähetti poikansa ostosmatkalle. Niinpä kymmenen veljestä – nuorin Benjamin oli jätetty kotiin – tulivat eräänä päivänä Joosefin eteen kumartaen tätä ylhäistä käskynhaltijaa maahan saakka. Joosef tunnisti välittömästi veljensä, mutta ei ilmaissut heille itseään. Hän muisti unen, jonka hän oli kertonut veljilleen ja joka nyt oli toteutunut. Joosef liikuttui nähdessään veljensä, mutta hän päätti koetella heitä. Hän puhutteli heitä ankarasti väittäen heidän olevan vakoojia. Kyseltyään tulkin välityksellä keitä he olivat, hän vaatimalla vaati, että heidän oli tuotava myös nuorin veljensä hänen nähtäväkseen. Niin veljet lähtivät hakemaan Benjaminia yhden veljistä jäädessä panttivangiksi Egyptiin. Isä Jaakob ei olisi millään halunnut antaa Benjaminia heidän matkaansa, mutta ruoan loputtua hänen oli pakko niin tehdä.

Kun kaikki veljet olivat jälleen tulleet Joosefin eteen, Joosef vieläkin koetteli heitä uhaten ottaa Benjaminin orjakseen. Lopulta Joosef ei enää pystynyt pidättämään liikutustaan ja hän paljasti itsensä veljilleen. Hän sanoi: ”Minä olen Joosef, teidän veljenne, jonka te myitte Egyptiin. Älkää kuitenkaan olko murheissanne, sillä Jumala lähetti minut teidän edellänne, jotta te saisitte elää ja teidän sukunne säilyisi maan päällä ja monet pelastuisivat. Menkää kiireesti isäni luo ja sanokaa hänelle: ’Näin sanoo poikasi Joosef: Jumala on asettanut minut koko Egyptin Herraksi. Tule viipymättä tänne minun luokseni, niin saatte asua minun lähelläni’.” Niin Jaakob ja koko hänen sukunsa ja karjansa muutti Egyptiin ja heille annettiin hyvät laidunmaat Gosenin maakunnasta. Heistä pidettiin kaikella tavalla hyvää huolta. (luvut 37 - 47)

Allegorinen tulkinta

Egypti tarkoittaa maallistunutta ja turmeltunutta henkien/enkelien maailmaa. Se oli 6. taivaantaso, jota paholaisen henkivallat hallitsivat. Kristus oli herättänyt sinne ihmishenkiä ja antanut heille kevyen ilmasta tehdyn ruumiin peitoksi. Sellaisina he muistuttivat paljon enkeleitä.

Farao tarkoittaa henkien/enkelien maailmassa hallitsevaa paholaisen henkivaltaa. Vaikka aluksi henki-ihmisiä kohdeltiin suopeasti, nämä kuitenkin tunsivat aina olevansa muukalaisina maassa. Myöhemmin heitä alettiin sortaa vallanpitäjien taholta, ja he joutuivat suorastaan orjan asemaan. Monet heistä osasivat kuitenkin odottaa Kristusta pelastajaksi maailmaansa.

Joosef on kuva Kristuksesta, joka syntyi henkien maailmaan. Joosefin myynti orjaksi ja pakottaminen kulkemaan karavaanin mukana erämaan halki on kuva Kristuksen

kärsimyksistä henkien/enkelien maailmassa. Joosefia kohtaan esitetyt väärät syytökset ja heittäminen vankityrmään tarkoittavat vertauskuvallisesti Kristuksen uhrikuolemaa. Joosefin ihmeellinen vapautuminen vankilasta ja nouseminen koko Egyptin käskynhaltijaksi kertoo allegorisesti Kristuksen ylösnousemuksesta ja astumisesta hallitsijan asemaan henkien/enkelien maailmassa. Seuraavat psalmin jakeet kuvaavat Kristuksen kuolemaa ja ylösnousemusta henkien/enkelien maailmassa.

> *He (veriviholliseni) ovat kovettaneet sydämensä ja puhuvat röyhkeästi ylvästellen.*
> *Nyt he ovat jo kintereilläni ja piirittävät minut, vaanivat tilaisuutta iskeäkseen minut maahan.*
> *He ovat kuin saalista himoitseva leijona, kuin piilopaikassaan väijyvä peto.*
> *Riennä avuksi, Herra! Astu jumalattomia vastaan, paina heidät polvilleen! Pelasta minut miekallasi!*
> *Vapauta minut kädelläsi, Herra, pahojen ihmisten vallasta, noiden ihmisten, joille tämä elämä on kaikki. Suojattiesi vatsan sinä täytät, heidän lapsensa saavat syödä kyllikseen, ja ruokaa riittää lastenkin lapsille.*
> *Minä saan nähdä sinun kasvosi, sillä minä olen viaton. Kun herään unesta, sinun läsnäolosi ravitsee minut. (Ps. 17: 10-15)*

Nälänhätä, joka pakotti israelilaiset siirtymään Egyptiin, tarkoittaa kuolemaa henkäysten maailmassa. Luultavasti kaikki 7. taivaan henkäykset kuolivat, mutta syntyivät alemmassa eli henkien maailmassa uudelleen elämään osana henki-ihmisiä. Niin tapahtui myös 8. taivaan elämähengille. Lampaat ja vuohet, jotka laskeutuivat Jaakobin suvun mukana Egyptiin tarkoittavat kuolleita henkäyksiä ja elämähenkiä, jotka siirrettiin henkien maailmaan, mistä ne yhtyivät henki-ihmisiin.

Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen 6. taivaantasolla oli kaksi hallitsijaa Kristus ja Saatana. Faraon vaihtuminen ankarammaksi israelilaisia kohtaan tarkoittaa luultavasti sitä, että Saatana itse nousi henkien/enkelien maailmaan ja otti vallan itselleen. Kristuksen sovitustyön kautta henki-ihmiset saattoivat kuitenkin saada syntinsä anteeksi ja liittyä Kristuksen alaisuuteen. Saatana tietenkin vastusti tätä kaikin voimin.

Ylösnousemuksensa jälkeen Kristus perusti valtakuntansa henkien maailmaan. Kaikki Kristuksen sovituksen vastaanottaneet liittyivät Hänen valtakuntaansa. Heitä voidaan kutsua henki-israelilaisiksi. Lea tarkoittaa vertauskuvallisesti sitä Pyhä Hengen haaraa, jonka Kristus ylösnousemuksensa jälkeen ”istutti” uudelleen henkien maailmaan. Sen kautta henki-ihmiset uudestisyntyivät ja henkien maailman Israel pysyi koossa. Myös ”Rakel” asetettiin kanavaksi henkien maailmaan, mutta hänen kanavansa tuli myöhemmin ulottumaan syvälle sielujen maailmaan.

Samalla kun henki-ihmiset vastaanottivat syntien sovituksen Kristuksessa, he saivat kokea henkäyksensä ja elämähenkiensä uudestisyntymisen. Pyhän Hengen kautta he saivat kokea virvoituksen elämässään ja uudenlaisen yhteyden Jumalaan. Joosefin veljet tarkoittavat henkien maailman ”edeltävalittuja”. He pelastuivat ensimmäisinä henkien maailmasta, koska henkäysten maailmassa he olivat kuuluneet Kristuksen laumaan. Näin Jumala pitää liittonsa ihmisen kanssa maailmojen yli.

Kristus halusi pelastaa kaikki henkien maailman ihmiset. Kaikki henki-ihmiset, jotka halusivat liittyä Kristuksen valtakuntaan, pääsivät siihen tunnustamalla Kristuksen Herrakseen ja Lunastajakseen. Ne, jotka uskoivat ja tunnustivat sen suullaan, liitettiin Hengessä Israelin valtakuntaan riippumatta siitä, olivatko he edeltä valittuja vai eivät.

Kuitenkin vain osa teki tämän kääntymyksen elämässään. Monet niistä, jotka eivät olleet henkäyselämässään osoittaneet kiinnostusta Jumalan asioita kohtaan, eivät tehneet sitä myöskään henki-ihmisten tasolla. Toisaalta useimmat niistä, jotka olivat ottaneet vastaan Kristuksen elämäänsä jo henkäysten maailmassa, osoittivat suurta kiinnostusta sovituksen sanomaa kohtaan myös henkien maailmassa.

Jaakobin ja hänen poikiensa usko

Abraham ja Iisak uskoivat vahvasti sekä taivaalliseen että maanpäälle tulevaan Kristukseen. Mutta näkyykö Raamatussa myös Jaakobin usko Kristukseen? Ja miten oli hänen poikiensa laita?

Raamatussa Jumala kutsuu usein itseään Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumalaksi. Esimerkiksi Moosekselle Jumala (taivaallinen Kristus) esittäytyi tällä nimellä.

> *Herra sanoi vielä: "Minä olen sinun isäsi Jumala, Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala." Silloin Mooses peitti kasvonsa, sillä hän pelkäsi katsoa Jumalaa. (2.Moos. 3: 6)*

Jeesus todisti Hänen ja kaikkien kolmen patriarkan suhteesta seuraavasti:

> *Mutta ylösnousemuksesta puheen ollen - ettekö ole lukeneet, mitä Jumala on teille sanonut: 'Minä olen Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala'? Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien." (Matt. 22: 31-32)*

Tarkastellaan sitten Jaakobin siunauksia pojilleen 1.Moos. 49:n mukaan. Joosefin siunaus kuului näin:

> *Joosef on hedelmäpuu, nuori hedelmäpuu lähteen äärellä, sen oksat ojentuvat yli muurin. Jousimiehet hätyyttävät häntä, he ampuvat ja ahdistavat häntä, mutta hänen jousensa pysyy jäntevänä ja hänen kätensä ovat nopeat. Tämän saa aikaan Jaakobin Väkevä, hän, jonka nimi on Paimen, Israelin Kallio, isäsi Jumala, joka on auttava sinua, Kaikkivaltias, joka siunaa sinua, antaa siunauksia ylhäältä taivaasta ja siunauksia syvyyksistä maan alta, siunauksia kohduille ja rinnoille. Isäsi siunaukset ovat vahvemmat kuin ikivanhat vuoret, kuin ihanat ikuiset kukkulat. Ne siunaukset tulkoot Joosefin osaksi, hänen, joka on päämies veljiensä joukossa. (1. Moos. 49: 22-26)*

”Tämän saa aikaan Jaakobin Väkevä, Hän, jonka nimi on Paimen, Israelin Kallio, isäsi Jumala, joka on auttava sinua, Kaikkivaltias, joka siunaa sinua”, kaikki nämä nimet viittaavat taivaalliseen Kristukseen, johon sekä Jaakob että Joosef uskoi. Targum Neofiti lisää Joosefin siunaukseen vielä seuraavat lauseet:[55]

[55] Targum Neofiti on 1.Moos. 49:stä laadittu arameankielinen käännös, jonka alkuperää ei tarkemmin tunneta. Tämä ja paljon muita vanhojen tekstien käännöksiä suomen kielelle löytyy Tuomas Leväsen kokoelmasta www.apokryfikirjat.com ”Finnish translations of noncanonical scriptures”.

> Olkoon sinun isäsi, Jumalan Messias, sinun apusi, ja taivasten Jumala sinua siunatkoon, antakoon siunauksia parhaasta kasteesta ja sateesta taivaasta ylhäältä, siunauksia lähteistä, jotka maasta, syvyydestä alhaalta lähtevät, siunatut ovat ne rinnat, joita olet imenyt, ja se kohtu, joka sinut kantoi! (Targum Neofiti)

Juudan siunaus kuului näin:

> *Juuda, veljesi ylistävät sinua. Sinun kätesi on iskevä vihollistasi niskaan, sinun isäsi pojat kumartavat sinua. Juuda, sinä nuori leijona, saaliilta olet noussut, poikani. Hän on kyyristynyt, käynyt makuulle kuin leijona, kuin jalopeura. Kuka uskaltaa häntä häiritä? Ei siirry valtikka pois Juudalta, ei käskijän sauva hänen suvultaan. Hänen heimostaan on tuleva se, jolla on valta, häntä kansat tottelevat. Viiniköynnökseen hän sitoo aasinsa, jaloon köynnökseen aasinsa varsan. Hän pesee viinissä vaatteensa, rypäleiden veressä pukunsa. Hänen silmissään on viinin hehku, hänen hampaissaan maidon valkeus. (1. Moos. 49: 8-12)*

”Hänen heimostaan on tuleva se, jolla on valta, Häntä kansat tottelevat.” Tässä viitataan tulevaan Messiaseen, jota sekä Jaakob että Juuda odottivat. Koko loppuosa tästä siunauksesta puhuu Hänestä. ”Se, jolla on valta” on alkukielessä, ”Shilo”, joka on yksi Messiaan nimistä.

Targum Neofiti lisää tähän siunaukseen seuraavat ajatukset:

> Hänen, Messiaskuninkaan, silmät ovat kauniit, enemmän kuin puhdas viini, ettei hän näkisi niillä alastomuuden paljastumista tai viattoman veren vuodatusta, hänen hampaansa valkeammat maidosta, ettei hän söisi niillä varastettua tai riistettyä. Vuoret tulevat punaisiksi hänen viinipuistaan ja viinitertuistaan, ja vuoret valkoisiksi viljan runsaudesta ja lammaslaumoista. (Targum Neofiti)

Raamatun ulkopuolelta löytyy apokryfinen kirjoitus nimeltä ”Kahdentoista patriarkan testamentit”, joka kertoo Jaakobin poikien vahvasta uskosta sekä taivaalliseen että maan päälle tulevaan Kristukseen. Kirjoituksessa Jaakobin pojat kertovat avoimesti elämästään, tunnustavat syntinsä ja antavat elämänohjeita jälkipolvilleen. Se sisältää henkisen ja hengellisen perinnön, jonka he halusivat jättää omille pojilleen. Oleellinen osa tästä perinnöstä oli usko Kristukseen, jota kaikki veljekset tunnustivat. Seuraavassa on esitetty eräitä otteita patriarkkojen testamenteista. [56]

Joosef käy testamentissaan läpi koko elämäntarinansa. Lopuksi hän lausuu seuraavan profetian:

> Kuulkaa myös te, lapseni, ne näyt, jotka minä näin. Oli kaksitoista hirveä syömässä, ja yhdeksän niistä erottautui ja hajaantui maahan, niin kuin myös ne muut kolme. Ja minä näin, että Juudasta

---

[56] ”Kahdentoista patriarkan testamentit” on apokryfinen kirjoitus, joka sisältää Jaakobin poikien ennen kuolemaansa pitämiä opetuspuheita jälkipolvilleen. Qumranista, Kuolleen meren käsikirjoitusten joukosta, on löydetty katkelmia, jotka sisällöltään muistuttavat näitä kirjoituksia. Monet tutkijat kuitenkin väittävät, että Kristusta koskevat tekstiosuudet olisivat myöhemmin siihen lisättyjä. Joka tapauksessa kirjoitus on hyvin vanha eikä voi olla kokonaan väärennetty. Monet kirkkoisät tunsivat sen ja pitivät sitä pyhänä kirjoituksena. Nykyisin teksti löytyy Armenian kirkkoraamatusta.

> syntyi neitsyt, kantaen liinavaatetta, ja hänestä lähti lammas, virheetön, ja Hänen vasemmalla puolellaan oli kuin leijona. Ja kun kaikki pedot syöksyivät Häntä vastaan, lammas voitti ne ja tallasi ne jalkoihinsa. Ja enkelit, ihmiset ja kaikki maa iloitsivat Hänen tähtensä.
>
> Nämä asiat tulevat tapahtumaan omalla ajallaan, viimeisinä päivinä. Tarkkailkaa te siis, lapseni, Herran käskyjä, ja kunnioittakaa Juudaa ja Leeviä, sillä heistä teille nousee Jumalan Karitsa, armosta pelastaen kaikki pakanat ja Israelin. Sillä Hänen valtakuntansa on ikuinen valtakunta, joka ei järky. (12 patriarkan testamentit, luku Juuda)

Seuraavassa on ote Juudan testamentista jälkipolvilleen. Sekin sisältää selkeän profetian Kristuksesta, joka syntyy Juudan heimosta:

> Näiden jälkeen tähti nousee Jaakobista, ja ihminen nousee minun siemenestäni niin kuin vanhurskauden aurinko kulkien ihmisten keskuudessa nöyryydessä ja vanhurskaudessa, eikä Hänestä löydetä mitään syntiä. Ja taivaat avautuvat Hänen ylleen vuodattaakseen Hengen siunausta Pyhältä Isältä, ja Hän vuodattaa kunnian Hengen yllenne niin, että te olette Hänelle poikia totuudessa ja kuljette Hänen käskyissään, ensimmäisestä viimeiseen. Hän on Korkeimman Jumalan oksa ja elämän lähde kaikelle lihalle. Silloin loistaa minun valtakuntani valtikka, ja Hän nostaa vanhurskauden sauvan pakanoille, tuomioksi ja pelastukseksi kaikille, jotka kutsuvat avukseen Herraa. (12 apostolin testamentit, luku Juuda)

Leevin testamentissa puhutaan Jumalan Leeville näyttämästä näystä. Näky kertoo näkymättömästä luomakunnasta ja sen monista taivaantasoista aivan kuten Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille näytetyt näyt.

Leevi oli vaipunut horrokseen, kun hän näki korkean vuoren. Hän itse oli sen päällä. Silloin taivaat avautuivat hänen alapuolellaan ja enkeli kehotti häntä astumaan näkymättömän luomakunnan sisään. Ensimmäinen taivas, johon hän astui, oli synkkä paikka. Ensimmäisen ja toisen taivaan välillä oli vesi (meri). Toisessa taivaassa säilytettiin koston elementtejä tuomion päivän varalle. Sitten enkeli kehotti Leeviä nousemaan kolmanteen taivaaseen, joka oli hyvin kirkas. Siellä Leevi sai seistä Herran lähellä ja hänestä tehtiin Herran palvelija. Hän sai tehtäväkseen julistaa ihmisille Herran salaisuuksia, erityisesti Hänestä, joka tulisi lunastamaan Israelin. Herra tulee syntymään Leevistä ja Juudasta ihmisten keskuuteen ja Hän tulee pelastamaan ihmissuvun.[57] Sitten Leeville näytettiin yläpuolella olevat puhtaat taivaat.

> Ja näiden yläpuolella ovat pyhät taivaat. Kaikkein ylimmässä taivaassa asuu Suuri Kunnia, kaukana kaiken pyhyyden yläpuolella (pyhien taivaiden ylimmällä tasolla). Sen alapuolella olevassa taivaassa ovat Herran enkelit, jotka palvelevat Herraa uhraamalla Hänelle suloisesti tuoksuvaa veretöntä uhria. Näin he tekevät sovitusta kaikista vanhurskaiden tahattomasti tekemistä synneistä. Tämän alapuolella olevassa taivaassa ovat enkelit, jotka kantavat vastauksia Herran läsnäolossa oleville enkeleille. Ja tämän alapuolella olevassa taivaassa ovat valtaistuimet ja valtakunnat, joissa ylistetään Jumalaa. Siksi, kun Herra katsoo meitä kohti, kaikki me vapisemme. Ja taivaat, maa ja tuonelan syvyydet järkkyvät Hänen majesteettisuutensa läsnäolossa. (12 apostolin testamentit, luku Leevi)

[57] Jeesus oli isänsä puolelta Juudan ja äitinsä puolelta Leevin sukua.

Edellä esitetyssä näyssä Suuri Kunnia eli Isä Jumala oli kymmenennessä taivaassa, joka on ylin taivaantaso. Kristus perusti valtaistuimensa seitsemänteen taivaaseen, josta käsin Hän hallitsi taivaita ja maata. Vielä testamenttinsa lopussa Leevi puhuu toisesta näystään:

> Ja enkeli avasi minulle taivaan portit, ja minä näin pyhän temppelin ja Korkeimman kunnian valtaistuimella. Ja Hän sanoi minulle: 'Leevi, Minä olen antanut sinulle pappeuden siunaukset siihen saakka, kun Minä tulen ja vierailen Israelin keskellä.' (12 apostolin testamentit, luku Leevi)

Kuitenkin Leevin suvun osaksi tulisi vakava luopumus ja osallisuus Kristuksen surmaamiseen.

> Kuitenkin minä olen oppinut Henokin kirjasta, että te kuljette harhaan seitsemänkymmentä viikkoa, ja saastutatte pappeuden, ja häpäisette uhrit ja turmelette lain ja teette tyhjiksi profeettojen sanat. Kieroutuneisuudessanne te vainoatte vanhurskaita ja vihaatte jumalisia. Uskollisten sanoja te kammoatte ja ihmistä, joka uudistaa lain Korkeimman voimassa, te kutsutte petturiksi. Ja lopuksi te tapatte Hänet ettekä ymmärrä Hänen ylösnousemustaan, vaan syntisesti otatte päällenne viattoman veren. Hänen tähtensä pyhät paikkanne tulevat autioiksi, maahan saakka saastuneiksi, eikä teillä ole puhdasta paikkaa, vaan te olette pakanoiden keskuudessa kirottuina ja hajaantuneina, kunnes Hän katsoo teihin uudelleen ja armossaan ottaa teidät luokseen uskon ja veden kautta. (12 apostolin testamentit, luku Leevi)

Johtopäätökset ja kommentit

Kahdentoista patriarkan testamentit todistavat Jaakobin poikien uskosta sekä taivaassa hallitsevaan että maan päälle tulevaan Kristukseen. Hän oli heidän Jumalansa, joka kaiken aikaa johti heidän elämäänsä ja piti heidät oikealla tiellä. Sen perinnön he halusivat jättää jälkipolvilleen. Kaikki kaksitoista antoivat samanlaisen todistuksen. Tällainen todistus oli mahdollista antaa vain sen perusteella, että Kristus oli elänyt vahvasti Israelin patriarkkojen parissa ilmestyksissä ja muissa yliluonnollisissa teoissa.

On kaikki syy uskoa siihen, että Kristus-usko eli vahvasti israelilaisten parissa myös patriarkkojen jälkeen niiden vuosisatojen aikana, jotka israelilaiset viettivät Egyptissä. Jos meillä on ollut toisenlainen käsitys juutalaisesta uskosta, se on myöhempää perua. Israelin kansa piti Kristusta Jumalanaan ainakin 1000 vuotta Abrahamista eteenpäin, 1. temppelin aikoihin asti. Babyloniasta paluun jälkeen, 2. temppelin aikana, usko Kristukseen alkoi horjua virallisen juutalaisuuden parissa.

Monet tutkijat eivät usko Kahdentoista patriarkan testamenttien aitouteen, koska heidän mielestään varhaiset kristityt ovat tehneet "toimitustyötä" tallentaessaan kirjan myöhemmille sukupolville. Kuitenkaan ko. teos ei voi olla kokonaan kristittyjen kirjoittama, sillä todistettavasti sen niminen kirja on ollut olemassa jo ennen kristillistä aikaa. Vaikka kirjan historiallista aitoutta ei voida 100-prosenttisesti todistaa, se kuitenkin on Raamatun perusteella varmaa, että Abraham, Iisak ja Jaakob uskoivat Kristukseen ja että he siunauksissaan välittivät tämän uskon jälkipolvilleen. Miksi sitten olisi jotain epäilyttävää siinä, että Jaakobin pojat pitivät uskoa Kristukseen tärkeimpänä elämän ohjeenaan ja perintönään jälkipolville? Ja jos Nimrodin ajan jälkeen Jumalan nimenomaisena tarkoituksena oli erottaa yksi seemiläinen suku omaksi kansakseen, jonka parissa sanoma Kristuksesta saisi elää, miksi Hän antaisi sen katketa jo alkuvaiheessa?

Tässä yhteydessä voidaan esittää vastakysymys: Miksi Vanhassa testamentissa on niin vähän suoria viittauksia taivaalliseen Messiaskuninkaaseen, Melkisedekiin tai ylipäänsä Kristukseen, vaikka apokryfisessä kirjallisuudessa niitä on paljon? Miksi juutalaiset eivät ole kanonisoineet Henokin kirjoja, vaikka ne ovat olleet kaikkina aikoina arvostettuja juutalaisen kansan keskuudessa? Onko mahdollisesti syynä ollut se, että ne puhuvat liian

paljon Kristuksesta, Israelin ja kansakuntien Pelastajasta? Ja miksi Vanhassa testamentissa (Tanakissa) ei ole esitetty Abrahamin luomakuntanäkyä, vaikka olisi oletettavaa, että kaikki Abrahamin liittoon sisältyvät tapahtumat kiinnostaisivat juutalaisia? Miksi Abrahamille ja muille patriarkoille näytetyistä näkymättömistä taivaista ei ole kerrottu Raamatussa, vaikka näkymätön todellisuus on epäilemättä kuulunut juutalaiseen uskoon jo Abrahamista lähtien. Johtuuko se mahdollisesti siitä, että nämäkin vanhat kirjoitukset sisälsivät liikaa suoria viittauksia Kristukseen tai Hänen pelastustyöhönsä näkymättömässä luomakunnassa? Haluttiinko mahdollisesti näkymätön luomakunta unohtaa, koska se ei enää soveltunut reformaation jälkeisen juutalaisuuden teologiaan, jossa tekojen laki oli syrjäyttänyt uskon lain?

Voidaan myös kysyä, miksi Kahdentoista patriarkan testamentteja ei ole säilytetty kunniapaikalla juutalaisen perinnekirjallisuuden joukossa, vaikka Kuolleenmeren käsikirjoitukset todistavat, että sellainen kirjoitus on ollut jo varhain? Heimojen kantaisien henkisen ja hengellisen perinnön luulisi kiinnostavan juutalaisia. Mahdollisesti siihenkin on ollut syynä se, että testamentit ovat sisältäneet liikaa viittauksia tulevaan Kristukseen ja näkymättömään luomakuntaan ja vaikeasti käsiteltäviä profetioita leeviläisen papiston moraalisesta rappiosta.

Niinpä riippumatta siitä, mitä ”toimitustyötä” varhaiset kristityt ovat mahdollisesti tehneet kahdentoista patriarkan kirjoitusten suhteen, ne ovat kaiken todennäköisyyden mukaan sisältäneet paljon viittauksia Kristukseen ja näkymättömään luomakuntaan jo alkuperäisessä muodossaan. Ja vaikka varhaiset kristityt olisivatkin hieman korjailleet joitakin kohtia, se on silti tärkeä dokumentti, sillä se osoittaa vähintäänkin sen, että nämä uskovat ymmärsivät jakavansa saman Kristus-uskon patriarkkojen kanssa. Selvästikin he protestoivat sitä, miten juutalaisuus oli muuttunut suhteessaan Kristukseen ja näkymättömään luomakuntaan ja miten papisto oli muuttanut käsityksiään näistä asioista jättämällä tärkeitä dokumentteja Vanhan testamentin (Tanakin) ulkopuolelle. Voidaan siis kysyä, onko mahdollisesti tehty ”toimitustyötä” myös toisin päin?

Eri lähteistä on voitu todeta, että Jumala näytti Abrahamille ja muille Israelin patriarkoille luomakuntanäkyjä. Niissä näkymätön luomakunta esittäytyy monikerroksisina taivaan tasoina, joista osa oli puhdistettuja osa vielä puhdistamattomia. Sellainen näytettiin vielä Leevillekin luultavasti siksi, että oli tärkeää ymmärtää Kristuksen pelastustyö kokonaisuudessaan näkymättömässä luomakunnassa. Ihmisen pelastustyö on prosessi, jossa Kristuksen on määrä sovittaa ja asettaa ennalleen kaikki näkymättömän luomakunnan taivaantasot ja kaikki ihmisen henkiolemuksen osat, jotka asuvat näillä taivaantasoilla. Kun näky annettiin patriarkoille, Kristus oli jo puhdistanut kaikki yläpuoliset taivaantasot, mutta alapuoliset taivaat olivat vielä puhdistamatta. Niinpä tämä maailma, joka luotiin puhdistettujen yläpuolisten ja puhdistamattomien alapuolisten taivaiden väliin, tehtiin alustaksi Kristuksen viimeiselle sovitusuhrille, jonka kautta kaikki riitaisuus Jumalan ja ihmisen välillä sovitettiin. Ilman ymmärrystä Kristuksen koko pelastus- ja puhdistusprosessista, joka koskee koko näkymätöntä ja näkyvää luomakuntaa, ihminen ei voisi käsittää koko syvyydeltään, mitä Kristus on jo tehnyt hänen puolestaan ja mitä Hän tulee vielä tekemään.

Patriarkkojen kuolema ja viimeiset toivomukset

Raamatun kertomus

Kun Saara kuoli, Abraham osti vaimolleen hautaluolan Hebronin lähistöltä Kanaanin maasta.

> *Abraham ymmärsi Efronin tarkoituksen ja punnitsi hänelle hopeamäärän, jonka tämä oli heettiläisten kuullen maininnut, neljäsataa sekeliä maksuna käypää hopeaa. Niin siirtyivät Efronin vainio, joka oli Makpelassa Mamren lähistöllä, siellä sijaitseva luola sekä tällä alueella kasvavat puut Abrahamin omistukseen heettiläisten, Efronin kotikaupungin kaikkien miesten, ollessa todistajina. Tämän jälkeen Abraham hautasi vaimonsa Saaran Makpelan vainion luolaan, joka on Mamren eli Hebronin lähistöllä Kanaaninmaassa. Vainio ja siellä oleva luola siirtyivät näin heettiläisiltä Abrahamille sukuhaudaksi. (1. Moos. 23: 16- 20)*

Tästä Kanaanin maan luolasta tuli sukuhauta koko Abrahamin suvulle. Kun Abraham itse kuoli, hänet haudattiin sinne. (1. Moos. 25: 9) Myös Iisak haudattiin sinne (1. Moos. 35: 27 – 29). Kun Jaakob ja hänen poikansa kuolivat Egyptissä, he esittivät viimeisenä toivomuksenaan, että heidän luunsa haudattaisiin samaan sukuluolaan, jonka Abraham oli ostanut heettiläisiltä.

> *Sitten Jaakob antoi heille nämä ohjeet: "Minut otetaan pian esi-isieni luo. Haudatkaa minut isieni viereen siihen luolaan, joka on heettiläisen Efronin vainiolla, Makpelan vainiolla, Mamren lähistöllä Kanaaninmaassa. Sen vainion Abraham osti heettiläiseltä Efronilta sukuhaudaksi. Siihen hautaan on haudattu Abraham ja hänen vaimonsa Saara, sinne on haudattu Iisak ja hänen vaimonsa Rebekka, ja sinne minä hautasin Lean. Se vainio ja siellä oleva luola on ostettu heettiläisiltä." Kun Jaakob oli antanut nämä ohjeet pojilleen, hän paneutui taas vuoteeseen. Hän kuoli, ja hänet otettiin isiensä luo. (1. Moos. 49: 29-33)*

Kun Jaakob oli kuollut, Jaakobin pojat tekivät isälleen niin kuin hän oli toivonut. He veivät hänen balsamoidun ruumiinsa Kanaanin maahan ja hautasivat hänet Makpelan vainion luolaan. (1. Moos. 50: 12-13)

Kun sitten Joosef tunsi kuolemansa lähestyvän, hän esitti viimeisen toivomuksensa israelilaisille:

> *Sitten Joosef vannotti Israelin poikia ja sanoi: "Kun Jumala aikanaan johtaa teidät pois täältä, niin viekää minun luuni mukananne." (1. Moos. 50: 25)*

Myöhemmin kerrotaan, miten Mooses otti mukaansa Joosefin luut exodus-matkalle. (2. Moos. 13: 19)

> *Joosefin luut, jotka israelilaiset olivat tuoneet Egyptistä, haudattiin Sikemiin. Hauta oli sillä maapalstalla, jonka Jaakob oli ostanut Hamorin, Sikemin isän, pojilta sadalla kesitalla hopeaa ja joka kuului Joosefin jälkeläisten perintöosaan. (Joos. 24: 32)*

Muista patriarkoista poiketen Joosef haudattiin Sikemiin, missä hänen hautansa on vielä tänäkin päivänä.

”Kahdentoista patriarkan testamentit”-kirjoituksen mukaan kaikki Joosefin veljet sisällyttivät testamenttiinsa toivomuksen, että heidät haudattaisiin Hebroniin, isiensä Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin vierelle. Saman kirjoituksen mukaan niin tapahtuikin.

Allegorinen tulkinta

Jaakobin ja kaikkien hänen poikiensa toivomus siitä, että heidän maalliset jäännöksensä vietäisiin Kanaanin maahan haudattaviksi, kertoo heidän uskostaan ylösnousemukseen ja ikuiseen elämään. Yleisesti israelilaiset pitivät onnettomuutena, jos heidän kohtalonaan oli tulla haudatuksi muualle kuin heidän isilleen luvattuun maahan, koska luvatulla maalla oli heille hengellinen, ikuiseen elämään viittaava merkitys. Tämä ylösnousemususko ei koskenut vain ruumiillista ylösnousemusta, vaan myös kaikkien heidän henkiolemuksensa osien, henkien ja sielujen, paluuta kotimaailmoihinsa.

Koska Jaakob ja hänen poikansa eivät olleet keitä tahansa henkilöitä, vaan Israelin kansan kantaisiä, heidän kuolleet luunsa edustavat koko Israelin kansaa. Luvattuun maahan hautaaminen vastaa heidän odotustaan siitä, että he kokonaisena kansakuntana tulisivat vielä elämään yhdessä luvatussa taivaallisessa valtakunnassa. Siinä uskossaan he katselivat pitemmälle, kuin vain tähän maailmaan. Heprealaiskirjeen kirjoittaja kirjoittaa seuraavasti:

> *Uskovina nämä kaikki kuolivat. Sitä, mikä heille oli luvattu, he eivät saaneet; he olivat vain etäältä nähneet sen ja tervehtineet sitä iloiten, tunnustaen olevansa vieraita ja muukalaisia maan päällä. Ne, jotka puhuvat näin, osoittavat kaipaavansa isänmaata. Mutta jos heidän mielessään olisi ollut se maa, josta he olivat lähteneet, he olisivat toki voineet palata sinne. Ei, he odottivat parempaa, taivaallista isänmaata. Sen tähden ei Jumalakaan häpeä heitä, vaan sallii itseään kutsuttavan heidän Jumalakseen, sillä hän on heitä varten jo rakentanut valmiin kaupungin. (Hepr. 11: 13 – 16)*

Ensimmäinen Mooseksen kirja ei vie henki-israelilaisten tarinaa loppuun. Siksi henkien maailman tarina jatkuu allegorisena israelilaisten myöhempää historiaa koskevassa exodus-kertomuksessa, josta kerrotaan 2. – 5. Mooseksen kirjassa.

3.6 EXODUS – HENKIEN MAAILMAN LOPUN TARINA

Johdanto

Toisen Mooseksen kirjan mukaan Israelilaiset olivat Egyptissä kaikkiaan 430 vuotta.

> *Israelilaiset olivat asuneet Egyptissä kaikkiaan neljäsataakolmekymmentä vuotta. Juuri sinä päivänä, kun neljäsataakolmekymmentä vuotta oli kulunut, koko Herran oma joukko lähti Egyptistä. (2. Moos. 12: 40 - 41)*

Exodus on kreikkaa ja tarkoittaa lähtemistä. Luonnollisen Israelin historiassa sillä tarkoitetaan Israelin kansan lähtöä Egyptistä ja pitkää vaellusta erämaan halki kohti Kanaanin maata. Exoduksen alusta puhutaan toisessa Mooseksen kirjassa ja lopusta

neljännessä ja viidennessä Mooseksen kirjassa. Kanaanin maan valloituksesta on kerrottu Joosuan kirjassa.

Kertomus lähtee Egyptistä, jossa Israelin kansa oli pakotettu osallistumaan rakennustöihin faraon kunnianhimoisissa rakennusprojekteissa. Silloin Jumala muisti lupauksensa Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille. Hän kutsui Mooseksen ilmestyksessä antaen tälle tehtäväksi johdattaa israelilaiset pois Egyptistä. Eräänä pääsiäisenä israelilaiset lähtivätkin Mooseksen johdolla vaeltamaan kohti Kanaanin maata, jonka Jumala oli luvannut heidän esi-isilleen.

Matkalla Jumala ilmestyi heille Siinain vuorella ja teki liiton heidän kanssaan. Suurin osa matkaan lähteneistä jäi kuitenkin taipaleelle. He eivät koskaan saavuttaneet luvattua maata, vaan muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta menehtyivät erämaahan yli 40 vuotta kestäneen vaelluksensa aikana. Mooseskin sai vain kaukaa katsella luvattua maata, mutta ei koskaan päässyt astumaan jalallaan sinne. Kuitenkin israelilaisten erämaassa syntyneet lapset pääsivät perille Joosuan johdolla.

Samoin kuin 1. Mooseksen kirjan kertomukset, myös 2. - 5. Mooseksen kirjan kertomukset sisältävät useita merkitystasoja ja ne voitaisiin selittää allegorisesti monella tavalla. Toisin kuin patriarkkojen kertomuksissa, joissa nähdään Kristuksen työt ylisissä taivaissa, tässä näkökulma on ihmisissä, Kristuksen kansassa. Exodus-matka voidaan ymmärtää paradigmaksi, joka kertoo ihmisen tarinan uudelleen ja uudelleen toistuneena eri taivaantasoilla. Se voitaisiin nähdä pienin tulkinnallisin eroin allegorisena kuvana Kristuksen kansasta alkuperäisessä näkymättömässä maassa tai melkeinpä millä tahansa taivaantasolla, mihin Kristus tuli pelastamaan ihmistä.

Yksi allegorinen taso liittyy henkien maailmaan, jota edellä käsiteltiin Joosefin kertomusta tulkittaessa. Joosef oli tuonut israelilaiset Egyptiin, missä he asuivat usean vuosisadan ajan kasvaen suureksi kansaksi. Joosef on allegorinen kuva Kristuksesta, joka omalla kärsimyksellään ja kuolemallaan pelasti ja kasvatti Israelin kansan itselleen. Joosefin kertomus ei vienyt kuitenkaan henki-israelilaisten kertomusta loppuun, joten se jatkuu allegorisena exodus-kertomuksessa. Kasvettuaan riittävän voimakkaaksi kansaksi henki-israelilaiset irtaantuivat Saatanan hallitsemasta maailmasta ja lähtivät matkalle kohti Jumalan vuorta erämaassa. Siellä he tekivät liiton Kristuksen kanssa. Kuitenkaan he eivät eläessään saavuttaneet päämääräänsä, Luvattua maata, sillä matkalla he menettivät suuren osan uskostaan, mikä heillä oli ollut.

Allegorisesti tulkittuna, kun henkien maailman loppu tuli, vain muutamat pelastuivat ylösoton kautta. Useimmat jäivät matkalle. Unohtiko Kristus heidät? Ei tietenkään. Kristus ei koskaan unohda tekemiään liittoja. Kuten ”Joosefin luut” tulkittiin, he lopulta tulivat pääsemään Luvattuun maahansa, vaikka kuoleman kautta.

Henkien maailman israelilaisten historia viedään siis päätökseen tässä luvussa, jossa tarkastellaan luonnollisen maailman israelilaisten exodus-kertomusta. Mutta voisimmeko nähdä israelilaisten exoduksessa toisen allegorian, joka koskettaisi vielä läheisemmin meitä itseämme? Ajatelkaamme sanaa ”matka”. Mihin kaikkeen se voisi liittyä? Eikö se voisi tarkoittaa samaa kuin elämä tai ainakin jokin tärkeä osa elämästä? Voimme miettiä mielessämme monenlaisia ”matkoja”, jotka kaikki eivät pääty onnellisesti, mutta jotka Jumala omassa suvereenisuudessaan voi kuitenkin viedä onnelliseen päätökseen.

Mehän tämän maailman ihmisinä suoritamme uskonelämässämme eräänlaista matkaa. Kun ajattelemme oman elämämme matkan laatua, voisimme hyvin verrata sitä

erämaavaellukseen. Eivät tämän maailman olosuhteet ole aina ihanteelliset. Vaikka Jumalan armosta voimme nauttia hyvistäkin hetkistä elämämme matkalla, vieraanamme ovat kuitenkin aika ajoin suru, puute, pelko, sairaus, kuolema jne. Emme voi saavuttaa tässä maailmassa mitään pysyvää onnellisuuden tilaa. Jotakin voimme väliaikaisesti saavuttaa ja hankkia itsellemme, mutta kun elämämme tulee päätökseensä ja muutamme täältä pois, mitään emme voi ottaa mukaamme. Jopa ruumiimme meidän tulee jättää tänne, kun lähdemme. Ruumis on eräänlainen teltta, jonka suojassa telttailemme elämämme läpi, mutta pysyvää asuntoa se ei tarjoa meille. Kuoleman tullessa väliin meidän matkamme jää kesken.

Emme saavuta tässä maailmassa ”Luvattua maata”, ts. sitä, mitä sydämemme perimmäisesti kaipaisi. Emme saavuta ikuista elämää, paratiisimaista onnea, pysyvää terveyttä, ikuista iloa, rauhaa ja rakkautta, joista syvällä sydämissämme haaveilemme. Me kuolemme pois emmekä saavuta päämääräämme. Mutta jotkut meistä, jotka ovat elämänsä aikana kohdanneet Kristuksen, ovat alkaneet kantaa sydämessään toivoa, että he kuolemansa jälkeen voisivat päästä sellaiseen olotilaan ja ympäristöön, jota voitaisiin kutsua ikuiseksi onneksi. Eikä heidän toivonsa ole lainkaan vailla pohjaa, sillä sellaisesta ihmeellisestä Valtakunnasta Jeesus puhui. Ja sitä vartenhan Hän tuli maailmaan, että Hän raivaisi ihmisille tien sinne, Luvattuun maahan, jossa vallitsee ikuinen hyvyys, onni ja rauha.

Nykyisessä maailmassa uskovan ihmisen henki ja sielu matkustavat yhdessä ruumiin kanssa koko elämän läpi. Kun sitten ruumiin elämä päättyy luonnolliseen kuolemaan, uskovan ihmisen henki ja sielu jatkavat matkaa sielujen maailman Paratiisiin. Sieltä ihmisen henki nostetaan henkien taivaaseen ja sielu jää Paratiisiin odottamaan ylösnousemuksen päivää. Ja kun se koittaa, Luvattu maa onkin siinä! Avatessaan silmänsä ihminen havaitsee, että koko hänen olemuksensa, ruumiinsa, sielunsa ja henkensä ovat uudeksi luotuina uudessa kirkkauden maailmassa.

> *"Älköön sydämenne olko levoton. Uskokaa Jumalaan ja uskokaa minuun. Minun Isäni kodissa on monta huonetta - enhän minä muuten sanoisi, että menen valmistamaan teille asuinsijan. Minä menen valmistamaan teille sijaa mutta tulen sitten takaisin ja noudan teidät luokseni, jotta saisitte olla siellä missä minä olen.” (Joh. 14: 1-3)*

Tämä Jeesuksen lupaus voidaan ymmärtää uskovan ihmisen elämän exodus-matkan päätökseksi, joka tulee ihmeellisellä tavalla hänen eteensä kuoleman jälkeen. Vaikka hän kuoleekin elämän matkallaan saavuttamatta päämääräänsä, hän kuitenkin saavuttaa sen kuoleman jälkeen, aivan kuten exodus-matkan aikana syntyneet lapset israelilaisten kertomuksessa. ”Luvattu maa” on nykyisen maailman paikalla oleva aivan toisenlainen maa, joka on ”Täynnä Herran kunnian tuntemusta, niin kuin vedet peittävät meren”. (Hab. 2: 14) Tuhatvuotisessa valtakunnassa ei ole enää, sairautta, kärsimystä eikä kuolemaa, ei vilua, nälkää eikä alituista raadantaa leivän eteen. Elinolosuhteet siinä maailmassa ovat täysin erilaiset. Se maailma on täynnä taivaallista kirkkautta eikä se koskaan katoa.

Seuraavassa tarkastellaan israelilaisten exodus-kertomusta pala palalta, ensin Raamatun mukaan historiallisella tasolla ja sitten tulkiten sitä kahdella allegorisella tavalla: (1) henkien maailman tasolla ja (2) luonnollisen maailman tasolla yksilöuskovan näkökulmasta.

Israelilaisten lähtö Egyptissä

> Raamatunkertomus
> Toinen Mooseksen kirja alkaa kuvauksella sorretuista ja orjuutetuista israelilaisista Egyptissä. Joosefin aikainen suopea farao oli vaihtunut ylpeään ja ilkeämieliseen hallitsijaan, joka oli alistanut israelilaiset pakkotyöhön. Samalla kuitenkin israelilaisten määrä oli lisääntynyt suuresti. Se huolestutti faraota niin, että hän oli antanut heprealaisille kätilöille käskyn surmata heprealaisten vastasyntyneet poikalapset. (2. Moos. 1: 15-16)
> Sitten kerrotaan, miten Mooses syntyi heprealaisten keskuuteen. Hänen äitinsä piilotteli aluksi lasta, mutta kun hän ei voinut enää sitä tehdä, hän asetti Mooses-vauvan kaislakorissa Niilin kaislikkoon. Kun faraon tytär tuli seuraavana aamuna Niilille peseytymään, hän löysi korin. Lapsi teki faraon tyttäreen niin suuren vaikutuksen, että hän päätti ottaa Mooseksen ottolapsekseen. Niin Mooses kasvoi faraon hovissa aikuiseksi. (2. Moos. 2: 1-10)
> Myöhemmin Mooses joutui pakenemaan faraon hovista. Pakomatkallaan hän avioitui midianilaispapin tyttären kanssa ja sai tehtäväkseen paimentaa appensa lampaita. Tullessaan kerran Horebin vuorelle, hän näki ihmeellisen näyn. Hänen edessään oli palava pensas, joka puhui: ”Minä olen Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala. Minä lähetän sinut johdattamaan israelilaiset pois Egyptin maasta siihen maahan, jonka olen luvannut isillesi Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille.” Mooses ei olisi halunnut ryhtyä tehtävään, mutta taipui kuitenkin Jumalan pyyntöön. (2. Moos. 3 – 4)
> Mooses otti tuekseen veljensä Aaronin ja meni faraon luo. Hän anoi faraolta lupaa viedä israelilaiset pois Egyptistä, mutta farao ei suostunut. Faraon ollessa jatkuvasti uppiniskainen, Jumala lähetti peräkkäin kymmenen vitsausta Egyptin ja faraon kiusaksi. Lopulta faraon oli pakko taipua Mooseksen ja Aaronin vaatimukseen.

Israelilaisten lähtö Egyptistä on historiallisesti totta. Onkin tässä yhteydessä syytä korostaa sitä, että Mooseksen kirjojen kertomukset, joita ollaan tutkimassa, ovat historiallisesti totta. On olemassa paljon arkeologista todistusaineistoa siitä, että Israelin kansan erämaavaellus todella tapahtui. Koska monet maallistuneet tutkijat eivät suhtaudu Raamattuun historiallisesti luotettavana lähteenä, olen tässä yhteydessä viitannut eräisiin arkeologisiin löytöihin, jotka todistavat Raamatun historiallisen luotettavuuden puolesta. Vaikka arkeologisia löytöjä on huomattavan paljon, ne eivät saa helposti näkyvyyttä, koska Raamattuun liittyvä arkeologia ei ole maailmankatsomuksellisesti neutraali asia. Monet tutkijat vaikenevat ko. löydöistä, koska he eivät halua antaa tukeaan Raamatun historialliselle luotettavuudelle eivätkä sille, että Raamattu olisi pohjimmiltaan Jumalan Sanaa. [58]

> Raamatunkertomus.
> Ennen Egyptistä lähtöään israelilaisten tuli ottaa perhekunnittain karitsa, teurastaa se ja sivellä sen verta oviensa reunuspuihin. Lisäksi heidän tuli valmistaa karitsan liha syötäväksi ja syödä se happamattoman leivän ja katkerien yrttien kanssa. Ateria tuli syödä ensimmäisen kuun 14. päivän iltana ja sen jälkeen heidän tuli olla valmiina lähtöön. Heidän

[58] David Rohl, eräs merkittävimmistä tämän ajan egyptologeista, on tuonut esille arkeologista todistusaineistoa israelilaisten asuinpaikasta Egyptissä. Israelilaisten asuinpaikka oli Avaris-niminen kaupunginosa Rameses-nimisen kaupungin kyljessä. Siellä uskonnollinen käyttäytyminen on ollut seemiläistä ja selvästi egyptiläisten tavoista poikkeavaa. Tuolta alueelta on löytynyt myös Joosefin todennäköinen asunto ja tyhjä hautakammio.

> tuli vaeltaa kohti Kanaanin maata, jonka Jumala oli luvannut heidän isilleen. (2. Moos. 12: 3 – 11)
>
> Karitsan veri, jonka israelilaisten tuli sivellä oviensa pihtipieliin, suojeli heitä vitsauksilta, joilla Jumala kuritti Egyptiä, koska farao ei sallinut israelilaisten lähteä. Viimeinen vitsaus kohdistui perhekuntien esikoisiin. Kuoleman enkeli kävi talosta taloon ja surmasi perheen esikoisen, mutta tultuaan israelilaisten ovelle ja huomattuaan karitsan veren reunuspuissa, hän väistyi ja niin israelilaisten esikoiset säästyivät. Egyptiläisten esikoisten surma pelästytti faraon niin, että hän salli israelilaisten lähteä. (2. Moos. 12: 29 - 42)

Israelilaiset olivat tietoisia siitä, että karitsa, jonka he teurastivat ja jonka verta he sivelivät oviensa pieliin, oli kuva Kristuksesta, joka tulisi myöhemmin lunastamaan heidät omalla verellään. Sen tähden heidän pääsiäiskaritsallaan oli vahva hengellinen merkitys. Aikana, jolloin Kristus ei ollut vielä tullut, karitsan uhraaminen oli merkki heidän uskostaan. Jo ennen vedenpaisumusta Kristus oli opettanut Adamia ja Eevaa uhraamaan karitsan synnin seurausten välttämiseksi. Syntiuhrikaritsa kulki israelilaisten mukana läpi historian, kunnes todellinen Jumalan Karitsa tuli ja täytti lupauksen (Joh. 1: 29). Israelilaisten lähtö Egyptistä on kuva siitä, miten eräänä myöhempänä pääsiäisenä Jeesuksen ristiinnaulitseminen, kuolema ja ylösnousemus vapauttivat ihmisen Saatanan vallasta niin, että ihmiset olivat sen jälkeen vapaat aloittamaan elämänmatkansa Kristuksen kanssa.

Allegoriset tulkinnat

Henkien maailman taso

Ennen henkien maailmaan tuloaan Kristus herätti kuolleet ihmishenget elämään. Kristus antoi heille kevyet, ilmasta (ei maasta) tehdyt ruumiit hengen peitoksi. Sellaisina he olivat verrattavissa enkeleihin, joita myös asui henkien maailmassa.

Kun Saatana huomasi, mitä Kristus oli tekemässä, hän nousi itse henkien maailmaan valvomaan etujaan. Tämän seurauksena henkien maailmassa vallitsi ahdistava ilmapiiri. Petollisia menetelmiä käyttäen Saatana sai henki-ihmiset entistä vahvemmin valtaansa.

Kristuksen tuloa oli jo pitkään odotettu henkien maailmassa, kun eräänä päivänä Hän syntyikin heidän joukkoonsa henki-ihmisen hahmoon. Henki Hänellä oli ollut jo entuudestaan, mutta nyt Hän otti päälleen myös henki-ihmisen kevyen ruumiin. Saatanan joukot kuitenkin surmasivat nuoren Kristuksen pian tämän syntymän jälkeen ja Kristuksen veri vuosi maahan. Siinä vaiheessa Saatana luuli saavuttaneensa suuren voiton, mutta se osoittautui hänen kannaltaan kohtalokkaaksi virheeksi.

Kristuksen veri, jonka allegorisesti voimme nähdä Joosefin kärsimyksissä Egyptissä, sovitti henki-ihmiset vapaiksi Saatanan orjuudesta. Kuitenkin ainoastaan ne, jotka vastaanottivat tuon sovituksen ja tunnustivat Kristuksen Herrakseen ja Pelastajakseen, vapautuivat todellisesti paholaisen vallasta. Kaikki henki-ihmiset eivät olleet valmiita tekemään sellaista tunnustusta, koska Saatana oli päässyt kylvämään heihin epäuskoa. Niin he jäivät Saatanan liittolaisiksi. Kristuksen oli pakko myöntää, että huolimatta kaikista uhrauksistaan Hän ei voinut saada kaikkia

henki-ihmisiä puolelleen. Ilmestyskirja kertoo, kuinka Kristuksen uskolliset seuraajat, lähtivät lohikäärmettä (Saatanaa) pakoon erämaahan. (Ilm. 12: 13 - 17)

Luonnollisen maailman taso

Ensimmäiset luonnolliset ihmiset ajautuivat syntiinlankeemukseen, minkä johdosta jokainen ihminen siitä lähtien on ollut synnin ja kirouksen alainen. Jo Paratiisista karkotuksen yhteydessä ihmiselle annettiin kuitenkin lupaus siitä, että Kristus tulee maailmaan sovittamaan ihmisen ja asettamaan hänet ennalleen samanlaiseen tilaan, kuin missä hän oli ollut Paratiisissa.

Jeesus Kristus tuli maailmaan omalla ajallaan. Hän syntyi ihmisruumiiseen ja eli hetken ihmisten kanssa opettaen Jumalan sanaa, parantaen sairaita ja julistaen valtakunnan evankeliumia. Kateelliset uskonnolliset johtajat teloituttivat Jeesuksen, vaikka tämä oli täysin viaton. Jeesuksen kuolema kuului kuitenkin Jumalan suunnitelmaan. Jeesus nousi ylös kuolleista ja palasi valtaistuimelleen taivaaseen. Sen jälkeen Jeesuksen Kristuksen sovintoveren kautta ihmiset saattoivat vapautua synneistään ja aloittaa uuden elämän kuuliaisena Hänelle.

Karitsa, joka israelilaisten tuli teurastaa ja valmistaa ruoaksi, on kuva Kristuksesta, joka noin 1500 vuotta israelilaisten exoduksen jälkeen syntyi maailmaan ja uhrasi itsensä ristillä luonnollisen ihmiskunnan syntien sovittamiseksi. Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen kaikki ihmiset, jotka suorittavat lyhyen elämänmatkansa luonnollisessa maailmassa, saattoivat vastaanottaa uskossa sovituksen synneilleen.

Kun ihminen tunnustaa Kristuksen Herrakseen ja Vapahtajakseen, hän vapautuu synneistään ja erottautuu maailmasta. Uskoon tullessaan rangaistuksen pelko poistuu hänestä ja uudenlaisen elämän toivo valtaa hänen sydämensä. Sen jälkeen hän lähtee uskon matkalleen, jonka aikana hän voi kokea Jumalan siunauksia, mutta myös pettymyksiä ja epäuskon hetkiä, niin kuin israelilaiset omalla exodus-matkallaan.

Tulo Jumalan pyhälle vuorelle ja liiton solmiminen

Raamatunkertomus.

Kun israelilaiset olivat poistuneet Egyptistä, farao katui sitä, että oli päästänyt heidät lähtemään. Niin hän lähetti armeijansa israelilaisten perään. Israelilaiset joutuivat meren ja faraon sotajoukkojen saartamiksi. Jumala kuitenkin halkaisi meren yliluonnollisesti niin, että israelilaiset pääsivät kulkemaan sen poikki kuivin jaloin. Kun sitten egyptiläisten armeija yritti seurata heitä, he hukkuivat mereen. Jokainen israelilainen ymmärsi, että suuri Jumalan ihme oli tapahtunut, ja se nostatti heissä suuren uskoninnostuksen. Matkalla Siinain vuorelle israelilaiset alkoivat kuitenkin kapinoida Moosesta vastaan. Huolimatta monista tunnusteoista, joita Kristus teki heidän silmiensä edessä, he olivat edelleen epäuskoisia eivätkä kaikessa totelleet Jumalaa. Siinain vuorella heidän oli määrä kohdata Kristus, Jumalansa (2. Moos. 19).

Jumala oli suunnitellut solmia israelilaisten kanssa aivan erityisen liiton. Hän aikoi tehdä heistä pappiskansan ikään kuin välittäjäksi muille kansakunnille. Tämä olisi kuitenkin edellyttänyt israelilaisilta erityistä puhtautta ja kuuliaisuutta Jumalan edessä.

Mooses lähti Jumalan luo vuorelle, ja Herra huusi hänelle: "Näin sinun tulee sanoa israelilaisille, Jaakobin jälkeläisille: 'Te olette itse nähneet, mitä minä tein egyptiläisille ja kuinka olen kotkan siivin kantanut teitä ja tuonut teidät tänne luokseni. Jos te nyt kuuntelette minua ja pidätte minun liittoni, niin te tulette olemaan kansojen joukossa minun oma kansani. Koko maailma on minun, mutta teistä tulee minun pappisvaltakuntani ja pyhä kansani.' Tämä sinun tulee sanoa israelilaisille." (2. Moos. 19: 3 - 6)

Tässä vaiheessa Jumala siis suunnitteli tehdä aivan erityisen liiton kaikkien israelilaisten kanssa, jonka merkiksi he pääsisivät nousemaan vuorelle.

Herra sanoi Moosekselle: "Mene kansan luo ja käske kaikkien puhdistautua ja pyhittäytyä tänään ja huomenna sekä pestä viittansa. Heidän on oltava valmiina ylihuomiseen mennessä, sillä ylihuomenna Herra astuu kaiken kansan nähden alas Siinainvuorelle. Määrää vuoren ympärille raja ja varoita kansaa nousemasta vuorelle tai edes koskemasta sen juureen. Jokaista, joka koskettaa vuorta, rangaistakoon kuolemalla….. Vasta kun oinaansarvea on soitettu, kansa saa nousta vuorelle. (2. Moos. 19: 10 - 13)

Kun sitten kolmas päivä tuli, Herra laskeutui vuorelle, mutta Hän kutsui vain Mooseksen luokseen. Moosekselle kerrottiin, että kansa ei ollut kypsä nousemaan vuorelle ja siksi hänen oli palattava takaisin kansansa pariin. Hänen tuli varoittaa israelilaisia, sillä siinä epäuskon tilassa, missä he olivat, he eivät voisi nousta vuorelle. Israelilaiset tiesivät itsekin, että he eivät olleet sydämeltään puhtaita, koska he pelkäsivät kuolevansa. Jumalan suunnittelema erityinen pappiskansa kansojen joukossa jäi siis vielä toistaiseksi toteutumatta. Kuitenkin joidenkin israelilaisten kanssa Kristus teki erityisen liiton.

Herra sanoi Moosekselle: "Nouskaa minun luokseni, sinä ja Aaron, Nadab ja Abihu sekä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta, ja kun olette vielä jonkin matkan päässä, heittäytykää kasvoillenne maahan. Mooses yksin astukoon luokseni, muut älkööt tulko lähemmäksi. Kansa älköön lainkaan nousko vuorelle." (2. Moos. 24: 1-2)

Mooses ja Aaron, Nadab ja Abihu sekä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta lähtivät vuorelle. He näkivät Israelin Jumalan, ja se millä Hän seisoi, oli kuin safiirikiveä, kirkas kuin taivas itse. Näitä Israelin valittuja vastaan Hän ei nostanut kättään. He saivat katsella Jumalaa, ja he söivät uhriaterian. (2. Moos. 24: 9 – 11)

Korkea erämaan vuori oli tavallaan Jumalan temppeli. Sen huippukohta, johon Kristus laskeutui ja jossa hän ilmestyi Moosekselle, oli ”Kaikkeinpyhin”. Ainoastaan Mooses pääsi sinne. Vuoren rinteet tasanteineen olivat ”Pyhä”. Kristuksen tarkoituksena oli tehdä kaikista israelilaisista itselleen pappiskansan, joka palvelisi Jumalaa koko maailman puolesta hengessä ja totuudessa. Tämä hanke kariutui kansan epäuskon tähden. Ainoastaan Mooses, Aaron, Nadab ja Abihu sekä seitsemänkymmentä Israelin vanhinta pääsivät vuoren rinteille puhdistautumisen jälkeen. Se tarkoitti erityistä hengellistä liittoa Jumalan kanssa. Tavallinen kansa ei päässyt lainkaan vuorelle. He jäivät ”Esipihalle”, mutta säilyttivät silti erityisaseman Jumalan kansana.[59]

---

[59] Siinain vuoren sijainnista on esitetty menneinä aikoina paljon erilaisia käsityksiä. Nykyisen käsityksen mukaan, se ei ole Siinain niemimaalla, vaan Arabian puolella oleva korkea vuori arabiankieliseltä nimeltään Jebel al-Lawz. Niinhän itse asiassa Uusi testamenttikin todistaa. (Gal. 4: 25) Vuori erottuu ympäristöstään paitsi korkeutensa vuoksi myös siksi, että sen huippu on väriltään tumma, aivan kuin Jumalan tuli olisi tummentanut sen kivet. Valitettavasti Saudi-Arabian hallitus ei ole antanut lupaa virallisille arkeologisille kaivauksille siellä, mutta paikka on kuitenkin aidattu tärkeänä arkeologisena alueena. Vaikka varsinaisia tutkimuksia ei ole voitu tehdä, useat retkikunnat ovat kuitenkin päässeet vierailemaan siellä ja tulleet

Siinain vuori on kuva todellisesta taivaan temppelistä, jossa ”Kaikkeinpyhin”, ”Pyhä” ja ”Esipiha” ovat eri taivaantasoilla. Kaikkeinpyhin on ”seitsemännessä taivaassa”, jossa on Kristuksen valtaistuin. Pyhä on ”kuudennessa taivaassa”, joka on enkelien ja lunastettujen ihmishenkien taivas. Esipiha on nk. ”3. taivas” eli Paratiisi sielujen maailmassa. Näiden välissä on toistaiseksi taivaankannen esirippu. Monet varhaisista israelilaisista pääsivät Paratiisiin kuolemansa jälkeen, vaikka Kristus ei ollut vielä tullut maailmaan eikä ihmiskunnan syntejä ollut vielä sovitettu. Tämä johtuu siitä, että monilla varhaisilla israelilaisilla oli usko Messiaskuninkaaseen, ja se laskettiin heille vanhurskaudeksi.

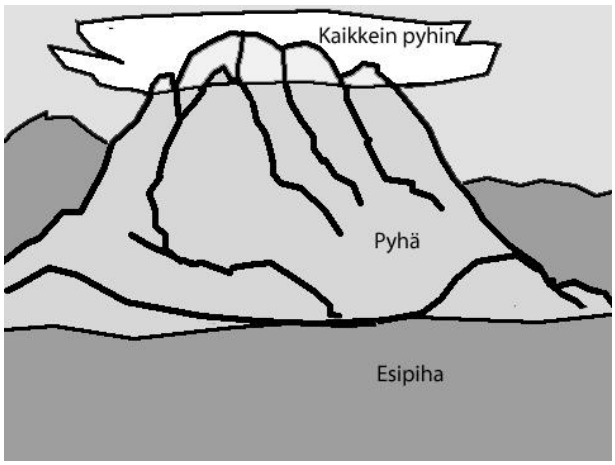

Kuva 11. Siinain vuori, joka kuvaa taivaallista temppeliä.

Raamatunkertomus

Sitten Mooses nousi yksin vuorelle ja oli sen huipulla neljäkymmentä vuorokautta Jumalan neuvonpidossa. Sinä aikana hän vastaanotti Jumalalta laintaulut, joihin Jumala oli omakätisesti kirjoittanut lain käskyt. Kuitenkin Mooseksen ollessa vielä vuorella kansa teki vakavan synnin. He pyysivät Aaronia tekemään heille kultaisen sonnipatsaan, jota he voisivat palvoa. Kun Mooses laskeutui vuorelta, kansa tanssi villinä sonnipatsaan ympärillä. Mooses vihastui ja heitti laintaulut vuoren rinteeseen, jolloin ne särkyivät. (2. Moos. 32)

Mooses rukoili israelilaisten puolesta ja sai Herran vihan leppymään. Hän ei halunnut lähteä vaeltamaan Siinain vuorelta mihinkään, ellei Kristus sitoutuisi kulkemaan heidän

---

vakuuttuneeksi paikan aitoudesta. Vuoren juurella on alttarin jäänteet. Lähellä vuorta on myös kultaisen sonnipatsaan todennäköinen jalusta ja alttari. Kallioon on kaiverrettu härän kuvia ja mm. menoraa esittävä piirustus. Siellä on vesilähteitä, jotka tekivät elämän mahdolliseksi. On myös hautausmaa, jota ei ole voitu tarkemmin tutkia. Hieman kauempana ovat Jetron luolat ja Mooseksen kaivo eräänlaisina turistinähtävyyksinä.

Jos Siinain vuori on Arabian puolella, silloin meri, jonka israelilaiset ylittivät, on Akaban lahti Punaisessa meressä. Todennäköinen ylityspaikka on lahden keskellä oleva matalampi kohta. Sukeltajat ovat löytäneet sen pohjasta egyptiläisten vaunujen pyörien mukaan kasvaneita korallimuodostumia. Samoin on löytynyt Elimin keidas, Refidimin halkaistu kivi ja sen ympärillä veden jättämiä jälkiä, ja ylipäänsä koko israelilaisten reitti Siinain vuorelle. Perusteellisempia tutkimuksia kuitenkin tarvittaisiin vielä.

> kanssaan. Toisaalta Kristuskin halusi kansan itselleen. Niin Kristus päätti tehdä israelilaisten kanssa ehdollisen lain liiton. Se perustui suureen määrään lakeja ja määräyksiä. (2. Moos. 34) Liitto solmittiin tilanteessa, jossa ”uskon lakia” ei voinut kansan epäuskon takia soveltaa. (Room. 3: 27) Lakien avulla Kristus tavallaan ”pakotti” kansan palvelemaan Häntä oikealla tavalla, koska sellaista Pyhän Hengen sinetöimää liittoa, jonka Hän oli solminut Abrahamin ja Mooseksen kanssa, ei voinut kansan tottelemattomuuden johdosta toteuttaa. Lakiin piirrettiin tavallaan Kristuksen varjokuva. Laki tehtiin vartijaksi ja valvojaksi, kunnes uskoon perustuva liitto solmittaisiin myöhemmin. (Gal. 3: 23–24)
>
> Tärkeimmät lait sisältyivät kymmenen käskyn lakiin. Kaikkein tärkein laki oli se, että israelilaisten tuli palvoa vain taivaallista Jumalaansa (JHVH, johon sisältyi Isä, Poika ja Pyhä Henki) ja että he eivät saaneet palvoa muita jumalia. Tärkeää oli myös se, että he eivät saaneet tehdä jumalankuvia palvontakohteiksi. ”Minä olen Herra, sinun Jumalasi, joka johdatin sinut pois Egyptistä, orjuuden maasta, sinulla ei saa olla muita jumalia”. (2. Moos. 20: 1-4) Heidän tuli kunnioittaa Isää Jumalaa, Poikaa ja Pyhää Henkeä, koska yhdessä He muodostivat heidän Jumalansa. Kuitenkin Kristus oli heidän taivaallinen Kuninkaansa, joka johdatti heidät pois Egyptistä ja solmi liiton heidän kanssaan.
>
> Toiseksi heidän tuli kunnioittaa muita ihmisiä, erityisesti omia kansalaisiaan. He eivät saisi tehdä mitään vääryyttä toisilleen. Heidän tuli myös pyhittää viikon seitsemäs päivä lepopäiväksi. Tämän tarkoituksena oli muistuttaa heitä siitä lopullisesta päämäärästä, jonka Kristus oli varannut heille taivaassa. Jos he rikkoisivat näitä määräyksiä, heidän tuli sovittaa rikkomuksensa eläinuhreilla. Tätä varten heille annettiin joukko temppeli- ja uhrilakeja (3. Moos. 1 - 7).

Kun Mooses nousi vuoren huipulle, hän itse asiassa nousi seitsemänteen taivaaseen, missä hän keskusteli Kristuksen kanssa silmätysten. Siellä hän vastaanotti lain taulut Jumalan kädestä. Juutalaiset uskovat itsekin, että Mooses ollessaan vuorella oli todellisuudessa taivaassa.

Israelilaisten kertomuksessa nähdään tavallaan kolmentasoisia liittoja Kristuksen ja ihmisen välillä. Kristuksen ja Mooseksen välinen liitto oli ainutlaatuinen Pyhässä Hengessä solmittu liitto. Sen pohjalta Mooses pääsi suoraan ”Kaikkein pyhimpään” eli seitsemänteen taivaaseen, jossa hän saattoi keskustella Kristuksen kanssa kasvoista kasvoihin.

Liitto, jonka Kristus solmi vuorella Mooseksen, Aaronin, Nadabin ja Abihun sekä 70 Israelin vanhimman kanssa, oli myös Pyhässä Hengessä solmittu liitto. Sen perusteella nämä valitut vanhimmat pääsivät nousemaan ”Pyhään” eli kuudenteen taivaaseen. Tämä tarkoitti, että he saattoivat saada profeetallisia viestejä Jumalalta. Vaikka liiton kautta he pääsivät hengelliseen yhteyteen Jumalan kanssa, heidän kohdallaan ei voida kuitenkaan puhua uudestisyntymisestä. Vasta Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen ihminen saattoi uudestisyntyä hengessään.

Liitto, jonka Kristus solmi Israelin kansan kanssa, oli ehdollinen ja monella tavalla erilainen verrattuna kahteen edellä mainittuun. Sekin oli kuitenkin aito liitto. Lain liiton perusteella israelilaiset eivät päässeet nousemaan vuorelle, mikä olisi tarkoittanut hengellistä yhteyttä Jumalaan. Kuitenkin lakia noudattamalla heille olisi mahdollista päästä ”Esipihaan”. Se tarkoittaa, että lain puolesta hurskaat israelilaiset, jotka vielä exoduksen aikaan yleensä uskoivat Kristukseen, pääsivät kuolemansa jälkeen taivaankannen alla olevaan sielujen maailman Paratiisiin (Abrahamin helmaan). Lain liiton pohjalta israelilaiset eivät voineet seurustella suoraan Kristuksen kanssa, mutta lakia noudattamalla he voisivat elää Jumalan tahdon mukaisesti ja saisivat kokea Jumalan siunauksia.

Yhtenä lain tarkoituksena oli suojella kansaa ja ohjata heitä kohti Kristusta. Siitä syystä lakiin piirrettiin kuva Kristuksesta ja kaikesta, mikä oikeaan jumalanpalvelukseen liittyy.

Ilmestysmaja viittasi Kristukseen. Uhrimääräykset viittasivat Kristukseen. Sallitut ruoat viittasivat Kristukseen. Määrätyt juhla-ajat viittasivat Kristukseen. Kaikki positiiviset (kehottavat) käskyt viittasivat taivaalliseen Kristukseen, jota israelilaisten tuli palvoa Jumalanaan, ja negatiiviset (kieltävät) käskyt viittasivat yleensä kanaanilaisten uskontoon, jota heidän tuli karttaa kaikin tavoin. Näin lain liitto toimisi heille valvojana niin että todellinen sydämen liitto voitaisiin solmia sitten, kun Kristus tulisi maailmaan. (Gal. 3: 24)

Liiton takia Kristus asui heidän keskellään. Polttouhrit, syntiuhrit, vikauhrit, yhteysuhrit jne. muistuttivat Kristuksesta, joka lopulta tulisi olemaan heidän todellinen synti- ja yhteysuhrinsa. Kristus on heidän todellinen uhrikaritsansa, uhrivuohensa ja uhrihärkänsä. Sen tähden Hän on myös heidän Ylimmäinen pappinsa. Vain Hänen omalla uhriverellään ihminen voisi saada sovituksen Jumalan edessä. (Hepr. 9) Kuitenkin, vaikka laissa oli vain Kristuksen kuva tai varjo (Hepr. 10:1), israelilaiset tulivat sen kautta siunatuiksi maanpäällisessä elämässään ja suurelta osalta välttivät kirouksen, joka muuten olisi tullut heidän päälleen. (5. Moos. 28–29)

Laki sinänsä oli hyvä ja pyhä. Se puhui siitä, mikä oli oikein Jumalan säätämän järjestyksen mukaan. Kuitenkin paholainen näki laissa mahdollisuuden käyttää sitä israelilaisia vastaan. Hän pyrki toisaalta väärentämään lakia, toisaalta sumentamaan israelilaisten mielen niin, että he eivät ymmärtäisi sen perimmäistä tarkoitusta. Hän pyrki lain kautta viemään kansan huomion pois Kristuksesta, lain antajasta. Kaikkia lain kohtia piti noudattaa pilkuntarkasti, mutta tekemällä niin, he unohtivat ensimmäisen käskyn, joka oli kaikkein tärkein.

Kerran kun fariseukset kysyivät Jeesukselta, mikä oli tärkein laki, Hän vastasi:

> *"Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi. Tämä on käskyistä suurin ja tärkein." (Matt. 22: 37-38)*

Israelilaisten tuli ennen kaikkea rakastaa Herraa Jumalaansa. Kun laissa sanotaan ”Minä olen Herra sinun Jumalasi, sinulla ei saa olla muita jumalia”, Jumalalla tarkoitetaan ennen kaikkea Kristusta, sillä Kristus oli Israelin Jumala. Totta kai kolmiyhteinen Jumala, Isä, Poika ja Pyhä Henki, kuuluvat siihen, mutta Poika oli se Jumalan persoona, johon israelilaiset saattoivat olla yhteydessä. Juuri Pojan kanssa Mooses keskusteli vuorella. Juuri Pojalta Mooses sai lain, joka hänen tuli saattaa kansan tietoisuuteen. Kristus oli liiton toisena osapuolena, kun heidän liittonsa solmittiin.

Varhaiset israelilaiset ymmärsivät lain yhteyden Kristukseen. Myöhemmin paholainen käytti lakia hyväkseen ja sai aikaan sen, että tämä yhteys sumeni ja häipyi israelilaisten mielistä. Israelilaiset alkoivat noudattaa lakia ilman yhteyttä lain antajaan eli Kristukseen, ikään kuin lain pilkuntarkka noudattaminen olisi heidän pelastuksensa avain. He kiinnittivät huomionsa vain lain noudattamiseen, eivätkä nähneet enää laissa Lunastajaansa, josta se puhui. Myöhemmin heidän historiassaan paholainen väärensi lakia niin, että israelilaisista tuli kuuroja ja sokeita hengellisille asioille. (Jes. 43: 19) Sen tähden Pyhä Henki joutui lähtemään heidän yltään. Vihollinen tunkeutui heidän maahansa, ja temppeli otettiin heiltä pois. Kun sitten Kristus syntyi maailmaan heidän keskuuteensa ja sovitti kuolemallaan heidän syntinsä, he eivät enää ymmärtäneet Kristuksen tulon merkitystä. He eivät enää uskoneet Häneen, kun heidän Vapahtajansa ja Messiaskuninkaansa seisoi heidän edessään. Sen johdosta heidät karkotettiin uudelleen maastaan.

Kuitenkin laki on ollut juutalaisille merkillisen voimakas koossa pitävä voima. Sen avulla juutalaiset ovat pysyneet kansallisesti ja uskonnollisesti yhtenäisenä tuhansien vuosien

ajan. Sillä on siis ollut merkitys vartijana ja valvojana, kunnes usko ilmestyy heille. (Gal. 3: 23–24). Tässä mielessä laki on ollut tärkeä, vaikka ”Mooseksen peite” on ollut israelilaisten/juutalaisten silmillä aina meidän päiviimme asti. (2 Kor. 3: 12–16) Vaikka Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta on jo kulunut lähes kaksituhatta vuotta, aina näihin päiviin asti israelilaiset ovat vieroksuneet Jeesusta heidän Messiaanaan. Kuitenkin profetioiden mukaan he tulevat vielä uskoon lopunajan suuressa kansallisessa herätyksessä. Silloin he oppivat näkemään selkeästi Messiaan yhteyden heidän lakiinsa ja pelastava usko ilmestyy heille. (Room. 11: 26)

Aikaisemmin on jo puhuttu Abrahamista, Iisakista, Jaakobista, Joosefista, Mooseksesta jne., jotka Jumala katsoi vanhurskaaksi uskonsa perusteella. Heidän jälkeensä monet Israelin kansan johtajat ja profeetat liittyivät tähän joukkoon. Lopullinen pelastus oli kuitenkin heillekin ehdollinen - ei siitä riippuen, miten he itse onnistuisivat täyttämään lain kaikki käskyt – vaan siitä, miten Kristus onnistuisi tuomaan heille sovituksen maanpäällisellä uhrikuolemallaan. Kristuksen tuli olla virheetön uhrikaritsa asettuessaan uhrin paikalle Golgatan ristillä, sillä vain sellaisena Hän voisi kantaa muiden synnit. Uusi testamentti vakuuttaa, että ”se on täytetty”. (Joh. 19: 30) Jeesus Kristus onnistui siinä täydellisesti. (1. Joh. 3: 5) Isä Jumala todisti sen herättämällä Jeesuksen kuolleista.

Onneksi Kristus ei milloinkaan pura liittojaan, vaikka toinen osapuoli olisi liitolle uskoton. Hän pitää niistä aina kiinni, eikä Hän valintaansa kadu. Sen johdosta israelilaiset ovat olleet, ovat nyt ja tulevat olemaan aina Hänen valittu kansansa. (Tuom. 2: 1)

Kun Kristus on liiton toisena osapuolena, sen täytyy koskea muutakin kuin vain maanpäällisiä siunauksia. Kristus piti lain liittoakin aitona liittona, joka tähtäsi kaukana tulevaisuudessa tapahtuvaan pelastukseen. Kristus tiesi, että kukaan ei voisi tulla vanhurskaaksi ja pelastua lain noudattamisen kautta. Pikemminkin lain tarkoituksena oli ensin sulkea kaikki israelilaiset synnin alaisuuteen, jotta Hän myöhemmin voisi osoittaa heille armoa ja pelastaa heidät sen suunnitelman mukaan, joka Hänellä oli mielessään. Kristus ei tarkkaillut lakien pilkuntarkkaa noudattamista, vaan Hän katsoi ihmisen sydämeen, uskoiko tämä elävään Jumalaan vai johonkin muuhun. Siksi moni sellainenkin, joka sydämestään etsi Jumalaa, vaikka ei lain täyttämisessä täysin onnistunutkaan, tuli lopulta pelastumaan. Sapattipäivän laki, jonka mukaan israelilaisten tuli pyhittää viikon seitsemäs päivä, viittaa voimakkaasti Tuhatvuotisen valtakunnan aikaan, seitsemänteen vuosituhanteen, joka tulisi palauttamaan Paratiisin maan päälle. Jos israelilaisten käskettiin pitää sapatti yhtenä tärkeimmistä laeistaan, se todistaa, että Kristuksen tarkoituksena oli pelastaa israelilaiset Tuhatvuotiseen valtakuntaan.

Miten sitten Kristus tulisi pelastamaan heidät? Siitä tullaan kertomaan enemmän tämän kirjan myöhemmissä luvuissa. Todettakoon tässä yhteydessä vain se, että ollessaan kolme päivää ”maan povessa” Kristus tunkeutui syvälle tuonelan pohjalle, missä Saatana piti sieluja vankinaan. Vaikka hurskaiden israelilaisten sielut oli johdatettu sielujen maailman Paratiisiin, Kristuksen kuoleman aikaan Paratiisi oli tyhjä, sillä Saatanan henkivallat olivat ryöstäneet sen. Kaikki israelilaisten sielut oli viety syvälle tuonelan perukoille, kuoleman vankileireille. Haudassa olonsa aikana Kristus kuitenkin tuli sinne ja murskasi kaikki Saatanan vankileirien ovet ja salvat. Hän päästi vangitut sielut vapauteen ja jos he ottivat vastaan heille julistetun evankeliumin, heidät johdatettiin sielulliseen Paratiisiin. Silloin synnit oli jo sovitettu ja Paratiisiin pääsemiseksi tarvittiin vain henkilökohtainen usko ja suun tunnustus.

Pelastukseen tarvitaan henkilökohtainen usko Kristukseen, niin kuin Abrahamilla ja Mooseksella oli ollut. Kuitenkin lain liitolla on ollut epäsuora vaikutus niidenkin israelilaisten pelastukseen, joilla ei sellaista uskoa vielä ollut. Tämä johtuu siitä, että liiton toinen osapuoli, Kristus, on uskollinen liitoilleen. Kun Kristus on liiton toisena osapuolena, sen piirissä oleva ihminen voi pelastua iankaikkiseen elämään, vaikka uskoa Kristukseen ja Hänen sovitukseensa ei olisikaan syntynyt hänen maanpäällisen elämänsä aikana. Tämä johtuu siitä, että Kristus järjesti/järjestää evankeliointitapahtumia vielä sielujen maahankin. Niinpä kun Kristus sanoi asettaneensa elämän ja kuoleman valittavaksi israelilaisten eteen (5. Moos. 28 - 29), ”elämällä” ja ”kuolemalla” Hänen sanoissaan oli hyvin syvällinen merkitys.

Allegoriset tulkinnat

Henkien maailman taso

Saatana oli nostattanut saastaiset vetensä henkien maailman päälle, mutta Kristuksen käskystä vedet olivat pakotettuja vetäytymään alemmaksi. Tehtyään ensin töitä 8. ja 7. taivaantason puhdistamiseksi Kristus oli määrännyt saastuneet vedet laskeutumaan niin, että henkien maailman, eli 6. taivaan, Jumalan vuori oli tullut näkyviin. Sen jälkeen, kun Kristus oli toimittanut sovituksen henkien maailmassa, Jumalan vuori oli kokonaan puhdistettu ja sitä ympäröivä tasankomaakin oli noussut meren pinnan yläpuolelle.

Kristuksessa syntien sovituksen vastaanottaneet henki-israelilaiset halusivat lähteä erämaan vuorelle palvomaan Jumalaansa. Alkuvaikeuksien jälkeen he pääsivätkin lähtemään ”Egyptistä”, eli Saatanan hallitsemasta maailmasta, ja he nousivat meren pinnan yläpuolelle puolipuhtaalle maaperälle. Silloin Saatana ei voinut heitä tavoittaa. Matkalla Jumalan vuorelle kansa kuitenkin alkoi nurista ja haikailla takaisin siihen maahan, josta olivat lähteneet. Sen johdosta Kristus havaitsi useimmat heistä liian epävakaiksi uskossaan, jotta heidät olisi voinut päästää Jumalan vuorelle. Vuorelle nouseminen olisi nimittäin tarkoittanut Pyhässä Hengessä vahvistettua liittoa, johon Jumala pyrki, mutta johon israelilaiset eivät olleet kypsiä. (Ef. 1: 13)

Eräiden henki-israelilaisten annettiin kuitenkin nousta pyhälle vuorelle, jolloin heidän liittoyhteytensä Jumalaan sinetöityi Pyhän Hengen kautta. Pyhä Henki yhdistyi heihin heidän uudestisyntyneen henkäyksensä ja elämähenkensä kautta, mutta heidän henkensä jäi kuitenkin ilman lopullista lunastusta.

Vaikka useimpien henki-israelilaisten kohdalla pyhälle vuorelle nouseminen ei ollut mahdollista, Kristus kuitenkin halusi solmia liiton heidänkin kanssaan, vaikka se jäisi Pyhän Hengen sinettiä vaille. Tämä kertoo siitä, että Hän halusi viedä suunnitelmansa päätökseen heidänkin kohdallaan, vaikka sen toteutus veisi pitemmän aikaa ja suunnitelmaan tulisi muutoksia. Kristus halusi varata heille mahdollisuuden liittyä Hänen valmistamaansa pelastukseen myöhemmin ja kenties hieman toisella tavalla, kuin oli alun perin suunniteltu.

Kristus halusi pelastaa kaikki henki-israelilaiset ennen kaikkea siksi, että he olivat osoittaneet uskoa lähtiessään ”Egyptistä”. He olivat siinä vaiheessa vastaanottaneet Kristuksen sovituksen ja saaneet syntinsä anteeksi. Jo sen perusteella heidänkin liittonsa oli hengellinen. Siihen pääsi jokainen, joka tunnusti Kristuksen Herrakseen ja Vapahtajakseen. Kuitenkin Pyhän Hengen sinetin liitolleen saivat vain ne, jotka

olivat säilyneet uskossaan vakaina vuorelle asti. He saivat sen uudestisyntyneen henkäyksensä ja elämähenkensä kautta, kun Pyhä Henki jäisi niihin asumaan. Heitä oli vain pieni joukko verrattuna suureen enemmistöön, joka jäi ilman Pyhää Henkeä.

Nekään, jotka olivat saaneet Pyhän Hengen sinetin liitolleen, eivät voineet vielä puhdistua lopullisesti henkensä puolesta. Edelleenkin he syyllistyivät syntiin henkensä tasolla. He tosin saattoivat saada syntejään anteeksi niin, että heidän ei tarvinnut kantaa kaikkia niiden seurauksia, mutta itsessään he eivät saavuttaneet täydellistä puhtautta. Sitä paitsi henkien maailman lopulla heidän uskonsa Kristukseen hiipui oleellisesti, mikä oli suuri synti. Siksi useimmat Kristuksen liittolaisista kuolivat henkien maailmassa. Vain muutamat uskon sankarit säilyivät uskossa loppuun saakka, jolloin he saattoivat pelastua ylösoton kautta.

Millä perusteella Jumala saattoi tuomita liittolaisensa? Ehdollisen lain perusteella. Lain antama suoja oli voimassa vain, jos israelilaiset olisivat uskollisia Kristukselle, lain liiton toiselle osapuolelle. Jos laki ei olisi ollut ehdollinen, Kristuksella ei olisi ollut välineitä tuomita kansaansa ennen kuin Saatana olisi tehnyt lopun heistä. Näin laki, vaikka se tuli lyhytaikaisesti turmioksi henki-israelilaisille, oli lopulta heille siunaukseksi, koska Kristuksen väliintulon tähden Saatana ei voisi tehdä peruuttamatonta vahinkoa heille. Tuomion toimeenpanon jälkeen Kristus saattoi antaa uuden alun henkien maailman ihmisille – toisessa maailmassa.

Eräs syy siihen, että Kristus antoi henki-israelilaisten kuolla henkien maailmassa, oli se, että heillä oli vielä sielujen maailmassa kuollut sielu, joka tarvitsi pelastusta. Kristus halusi pelastaa koko ihmisen, myös hänen sielunsa ja ruumiinsa. Siksi Hän antoi ihmisen kuolleen hengen laskeutua sielujen maailmaan, missä se voisi liittyä yhteen sielun kanssa ja nousta luonnolliseen maailmaan osana luonnollista ihmistä. Vasta, kun ihminen olisi myös sielunsa ja ruumiinsa puolesta sovitettu, hänen henkensä voisi uudestisyntyä ja nousta puhdistettuun henkien maailmaan. Näin Kristus suunnitteli pelastaa ihmisen hengen lopullisesti luonnolliseen maailmaan suunnatun uudestisyntymiskierroksen kautta.

Henkien maailmassa solmittu liitto osoittaa sen, miten ehdottomasti Kristus pitää omistaan kiinni. Liitot pysyvät voimassa kuolemankin yli, sillä Kristukselle kuolema on vain siirtymistä elämästä toiseen. Vaikka Hänen liittolaisensa joutuisivat elämään vielä toisen elämän jossakin toisessa maailmassa, jotta jälleen jokin osa heistä voitaisiin sovittaa ja puhdistaa, he edeltä määrättyinä tulisivat kohtaamaan Pelastajansa siinäkin elämässään. Kristus näkee ihmisen kokonaisena. Yhden osan puhdistus ei riitä, vaan kaikki alkuperäisen ihmisen henkiolemuksen osat oli sovitettava, puhdistettava ja ennalleen asetettava omilla taivaantasoillaan. Tässä kaikessa Kristus hallitsee tehtävänsä täydellisesti. Hän ei yhdistele henkiä ja sieluja mielivaltaisesti, vaan juuri niin kuin ne olivat alkuperäisessä ihmisessä yhdistettyinä, jotta heidät voitaisiin palauttaa alkuperäiseen näkymättömään maahan tarkalleen sellaisina kuin he olivat iankaikkisessa menneisyydessä.

Luonnollisen maailman taso

Luonnollinen ihminen saa syntinsä anteeksi, kun hän tunnustaa ne ja uskoo Jeesuksen sovittaneen ne ristillä. Niin hän saa syyttömän aseman eli vanhurskauden lahjaksi. (Room. 3: 23–24) Sana ”vanhurskaus” tarkoittaa alkukielellä ”vapaa” tai ”syyttömäksi todettu”. Kasteessa Kristuksen vastaanottanut luonnollinen ihminen nostetaan vertauskuvallisesti vedestä uuteen elämään. Siinä luonnollinen ihminen

nousee ikään kuin haudasta. Hän jättää vanhan elämänsä taakseen ja ojentautuu kohti uutta elämää Kristuksessa (Room. 6:4, Kol. 2: 12).

Kun luonnollinen ihminen vastaanottaa Kristuksen sovituksen ja tunnustaa Kristuksen Herrakseen ja Vapahtajakseen, hänen kuollut henkensä uudestisyntyy Pyhässä Hengessä. Uudestisyntynyt henki säilyy jatkuvasti puhtaana ja Jumalan Pyhä Henki asettuu asumaan siihen. Näin uskova ihminen voi olla jatkuvasti yhteydessä Jumalaan. Se tarkoittaa, että hän pääsee hengessä nousemaan Jumalan temppelivuorelle. Kun uskova ihminen kuolee, hänen sielunsa ja henkensä lähtevät ruumiista ja menevät sielujen maailman Paratiisiin, mikä on taivaallisen Temppelin Esipiha. Sieltä henki nousee ylös henkien taivaaseen, eli taivaallisen Temppelin Pyhään toimittamaan temppelipalveluksia. Siksi apostoli Pietari puhuu kristityistä pyhänä papistona Kristuksen Temppelissä. (1. Piet. 2: 5) Sielu jää Paratiisiin odottamaan ylösnousemuksen päivää tämän maailman lopulla.

Uskovassa ihmisessä henki, sielu ja ruumis toimivat yhdessä. Tämä yhteys ei katkea, vaikka ruumiin kuollessa nämä elementit joutuvat erilleen. Henki ja sielu säilyvät kuin näkymättömällä langalla toisiinsa sidoksissa, kunnes myöhemmin Kristus asettelee ne kirkastettuina lopullisille paikoilleen. Kristuksen lunastustyö Golgatalla koski myös ihmisen ruumista. Sekin ilmaantuu uudeksi luotuna Tuhatvuotisessa valtakunnassa.

Luonnollisessa maailmassa Kristus perusti Uuden liiton, jonka perustana oli Hänen ristillä vuodattamansa veri. Se liitto sinetöidään Hengessä, kun ihmisen oma henki uudestisyntyy ja Pyhä Henki asettuu siihen asumaan. Jo Hesekiel oli profetoinut uudesta liitosta: *Minä annan teille uuden sydämen ja teidän sisimpäänne uuden hengen. Minä otan teidän rinnastanne kivisydämen pois ja annan tilalle elävän sydämen.* (Hes. 36: 26) Juuri tätä Jeesuksen perustama Uusi liitto tarkoitti. Ne, jotka ottavat vastaan Kristuksen sovituksen ja tunnustavat Hänet Herrakseen, saavat sisimpäänsä uuden hengen, johon Pyhä Henki yhtyy. Näin hän saa Pyhän Hengen liittonsa vakuudeksi (Ef. 1: 13, 4: 30) Niin Elämän Hengen laki Kristuksessa (Pyhän Hengen yhteys Jumalaan) vapauttaa ihmisen synnin ja kuoleman laista. (Room. 8: 2) Paavali tarkoittaa synnin ja kuoleman lailla Mooseksen lakia, johon synti tarttui ja aiheutti jokaiselle lain piiriin syntyneelle kuoleman.

Ei voida sanoa, että Kristuksen perustama uusi liittokaan olisi täysin ehdoton. Ehtona on se, että ihminen pysyy Kristuksessa. (Joh. 15: 4) Kristuksessa ihminen saa syntinsä anteeksi, mutta jos ihminen kieltää kokonaan suhteensa Kristukseen, eikä tee parannusta, hän ei voi pelastua. Vain Kristuksessa on tie, totuus ja Elämä. (Joh. 14: 6)

Tarkasteltiinpa mitä taivaantasoa tahansa, aina ihmisen pelastuminen on riippunut hänen liittosuhteestaan Kristukseen. Voidakseen pelastua ihmisen on otettava vastaan Kristuksen sovitus synneilleen ja tunnustettava Hänet Herrakseen ja Pelastajakseen. Näin syntyy jumalallinen liitto ihmisen ja Kristuksen välillä ja ainoastaan näin voi ihminen pelastua. Kristuksen pelastussuunnitelman mukaan näkymättömän luomakunnan tuhoutumisen jälkeen ihminen joutuu solmimaan tämän liiton jokaisen osansa puolesta uudelleen. Erityisen tärkeää liiton tekeminen on luonnollisessa maailmassa, sillä luonnollisesta maailmasta johtaa suora tie lopulliseen pelastumiseen uudistetussa näkymättömässä luomakunnassa. Toisin sanoen luonnollisessa maailmassa pelastettu on myös lopullisesti pelastettu, sillä silloin kaikki ihmisen osat ovat saaneet sovituksensa.

Lähtö Siinain vuorelta ja ilmestysmaja

> Raamatunkertomus
>
> Neljännessä Mooseksen kirjassa kerrotaan, miten israelilaiset lähtivät jatkamaan matkaansa Siinain vuorelta kohti Kanaanin maata. (4. Moos. 10). Kristus johdatti heidän kulkuaan pilvenpatsaassa, joka kulki heidän edellään. Mukanaan he kantoivat pyhäkköä eli ilmestysmajaa, jonka he pystyttivät joka paikkaan, mihin he matkallaan leiriytyivät.
>
> Ilmestysmajan uhrialttarilla uhrattiin tarkkaan säädettyjä uhreja: polttouhreja, ruokauhreja, yhteysuhreja ja syntiuhreja (3. Moos. 1-4). Uhritoimituksissa tarvittiin pappeja, joilla oli pääsy telttamajan Pyhään. Jumala valitsi papit Leevin suvusta, Aaronin jälkeläisistä, joille tehtiin erityiset virkapuvut. Heidät vihittiin virkaansa, kun he olivat käyneet läpi määrätyt puhdistautumisrituaalit. Aaron itse oli ensimmäinen ylimmäinen pappi. Ylimmäisellä papilla oli yksin pääsy Kaikkeinpyhimpään suurena sovituspäivänä uhriverta mukanaan.

Ilmestysmaja on eräänlainen jäljennös Siinain vuoresta. Koska israelilaiset eivät voineet kuljettaa vuorta mukanaan, Kristus käski tehdä kannettavan ilmestysmajan, joka korvaisi vuoren. Siellä Kristus voisi asua heidän keskellään ja ilmestyä Moosekselle. Myöhemmin, kun israelilaisten pappeus perustettiin, Kaikkeinpyhimpään pääsi ainoastaan ylimmäinen pappi. Muut papit pääsivät palvelemaan Pyhään.

Varsinainen ilmestysmaja koostui kahdesta osasta, Pyhästä ja Kaikkeinpyhimmästä. Kaikkeinpyhimmässä oli armoistuin, joka on kuva Kristuksen valtaistuimesta seitsemännessä taivaassa. Armoistuimen päälle ylimmäinen pappi pirskotti kerran vuodessa eläimen uhriverta, joka oli kuva ja muistutus Kristuksen omasta liiton verestä taivaassa. Kiviset laintaulut asetettiin armoistuimen alla olevaan arkkuun. Ne olivat siis erittäin pyhässä paikassa, mikä kertoo Kristuksen kunnioituksesta sitä liittosopimusta kohtaan.

Kaikkeinpyhin oli erotettu pyhästä väliverholla. Pyhä oli pappien aluetta, ts. vain papit pääsivät sinne palvelemaan Jumalaa. Ilmestysmajan Pyhä on kuva kuudennesta taivaasta, joka on täysin puhdistettu. Ilmestysmajan Pyhässä oli kultainen seitsenhaarainen öljylamppu (menora), suitsutusalttari ja näkyleipäpöytä.

Seitsenhaarainen menora on kuva Pyhästä Hengestä, joka jakautuu seitsemään valovirtaan. Ilmestyskirja kertoo, miten Kristus asuu taivaallisen Menoran eli Pyhän Hengen valojen keskellä (Ilm. 1: 12 - 13). Näkyleipäpöydällä oli kaksitoista leipää, kahdessa pinossa. Leivät leivottiin pyhitetyistä aineksista ja ne vaihdettiin joka sapatti. Näkyleivät ovat kuva taivaallisesta leivästä, joka tulee ylhäältä pelastukseksi Israelin heimoille ja niiden kautta kaikille kansoille. Näkyleivillä on yhteys taivaalliseen mannaleipään, jota israelilaiset söivät erämaavaelluksensa aikana. Psalmissa mannaa kutsutaan enkelten leiväksi. (Ps. 78: 23-25) Perimmäisesti leipä viittaa kuitenkin Kristukseen, joka on annettu hengelliseksi pelastuksen leiväksi ihmisille.

> *He sanoivat: "Anna meille aina sitä leipää." Jeesus sanoi: "Minä olen elämän leipä. Joka tulee minun luokseni, ei koskaan ole nälissään, ja joka uskoo minuun, ei enää koskaan ole janoissaan. (Joh. 6: 34 - 35)*

Suitsutusalttari oli aivan esiripun edessä. Senkin päälle ylipappi vihmoi verta suurena sovituspäivänä. Muutoin papit polttivat hyväntuoksuisia suitsukkeita sen päällä joka päivä. Kuvaannollisesti se oli kuin ikkuna seitsemänteen taivaaseen, jossa Kristus oli. Siinä papit saattoivat olla keskusteluyhteydessä Kristuksen kanssa. Suitsutuksilla onkin yhteys

ihmisen rukouksiin, ylistykseen ja palvontaan hengessä. Väliverho kuvaa välimatkaa kuudennen ja seitsemännen taivaan välillä.

Varsinaisen ilmestysmajan ulkopuolella oli esipiha, jossa oli suuri polttouhrialttari sekä vaskiallas pappien peseytymistä varten. Tavallisella kansallakin oli pääsy temppelin esipihalle henkilökohtaisten uhritoimitustensa ajaksi. Esipiha tarkoittaa sielujen maailman Paratiisia, johon vanhurskaat sielut johdatetaan ihmisen luonnollisen elämän jälkeen. Luonnollisen elämänsä aikana sieluilla on mahdollisuus sovitukseen ja puhdistautumiseen Jumalan edessä. Pronssinen uhrialttari kuvaa Kristuksen ristiä, jolla lopullinen uhri uhrattiin. Vaskiallas on kuva pyhityksestä, sielun puhtaaksi pesemisestä Jumalan Sanan ja Pyhän Hengen kautta.

Ilmestysmajan metallit viittaavat eri taivaisiin. Kulta viittaa seitsemännen taivaan kirkkauteen. Seitsemännessä taivaassa on Kristuksen armoistuin, jolta käsin Hän hallitsee koko näkymätöntä ja näkyvää luomakuntaa. Hopea kuvastaa kuudennen taivaan kirkkautta, puhtautta ja pyhyyttä. Kristuksen Henki (kultainen kynttelikkö) ja Sana (kultainen näkyleipäpöytä), jotka ovat tulleet ylhäältä, ovat puhdistaneet sen tason kokonaan. Temppelin esipihan vaski (kupari) viittaa 3. taivaaseen eli Paratiisiin sielujen maailmassa. Sen kirkkaus ei ole ollenkaan samaa luokkaa kuin kullan tai hopean. Esipihan vaskiset kalusteet viittaavat sielun sovituksen tarpeeseen Kristuksen veren ja Pyhän Hengen kautta. Sovitettuna sielukin on kuitenkin arvokas ja pyhä (maailmasta erotettu).

Esipihalla suoritettiin erilaisia uhritoimituksia tarkkaan säädettyjen ohjeiden mukaan. Syntiuhrina uhrattavia eläimiä olivat härät, vuohet ja lampaat. Kaikkien täytyi olla nuoria, virheettömiä ja urospuolisia, mikä viittaa viattomaan nuoreen Kristukseen. Kiitos- ja yhteysuhreiksi kelpasivat myös naaraspuoliset uhrieläimet ja kyyhkyset. Yleensä uhritoimituksiin liittyivät myös ruokauhri (vehnäjauho ja ruokaöljy) ja juomauhri (viini). Kaikki nämä olivat kuvia Kristuksesta, joka tuli uhraamaan ruumiinsa ja verensä ihmisten puolesta. Uhritoimituksia tehtiin päivittäin, viikoittain (sapatin edellä), kunkin kuukauden ensimmäisenä päivänä, ja erityisinä juhlapäivinä keväällä, kesällä ja syksyllä.

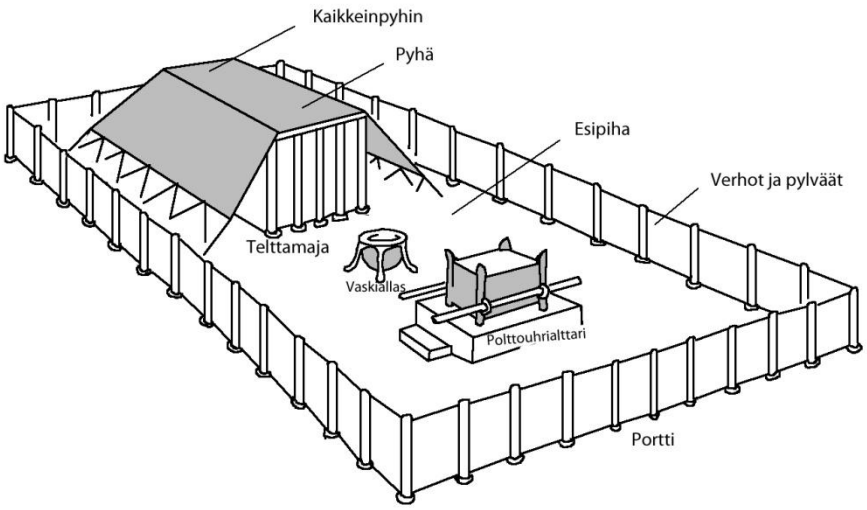

Kuva 12. Israelilaisten ilmestysmaja.

Allegoriset tulkinnat

Henkien maailman taso

Henkien maailman henki-israelilaisilla oli sisäinen pyhäkkö, joka rakentui heidän kevyestä ruumiistaan ja hengestään sekä uudestisyntyneestä henkäyksestään (neshama) ja elämähengestään (chaja). Henkäys oli peräisin 7. taivaasta ja elämähenki 8. taivaasta. Pyhä Henki uudesti synnytti ne ja tuli asumaan niihin. Näin heidän pyhäkkönsä yhteen liitettyinä muodostivat henkien maailman Temppelin. Ihmisen hengen (ruach) tasolla uudestisyntymistä, joka olisi tuonut täydellisen puhtauden ja lopullisen lunastuksen hengelle, ei voinut kuitenkaan tapahtua.

Luonnollisen maailman taso

Ilmestysmajassa voidaan nähdä kuva hengellisestä Uuden liiton uskovasta. Ilmestysmajan aidat, seinät ja kattorakenteet ovat ruumis. Esipiha on sielu ja itse ilmestysmaja on henki. Kun ihminen tulee Kristuksen luo ja tunnustaa Hänet Herrakseen ja Vapahtajakseen, hän saa syntinsä anteeksi ja astuu uuden liiton piiriin. Silloin hänen sisimmässään oleva kuollut henki uudestisyntyy. Hengestä tulee hänen sisäinen ilmestysmajansa. Kristus itse Pyhän Henkensä kautta tulee asumaan tuohon ilmestysmajaan. Niin ihminen voi olla jatkuvasti yhteydessä Jumalaan sisäisen pyhäkkönsä kautta.

Kun tämän päivän ihminen hakee pelastusta itselleen, hänen täytyy tulla pyhälle maaperälle ”esipihan” so. Kristuksen ristin kautta. Sieltä hän löytää täydellisen sovituksen synneilleen. Kristuksen veri pesee hänet puhtaaksi kaikista rikkomuksista. Vaskiallas polttouhrialttarin ja pyhäkköteltan välissä viittaa hengen ja sielun pyhittämiseen. Kun uskova ihminen haluaa rukouksessa lähestyä Jumalaa, Hänen tulee astua omaan sisäiseen ilmestysmajaansa. Sitä ennen hänen tulee ensin puhdistautua sielunsa puolesta. Vesi, Jumalan Sana ja Pyhä Henki, pesee hänen mielensä puhtaaksi. (1. Joh. 1: 9)

Ihminen, joka astuu omaan ilmestysmajaansa, keskittyy sisäiseen ihmiseensä eli henkeensä ja avaa rukouskanavansa Pyhässä Hengessä. Siellä hän voi kokea Jumalan läsnäolon henkilökohtaisesti. Hän voi puhua Jumalalle ja mahdollisesti kuulla Jumalan puhuvan hänelle. Pyhä Henki (Menora) avaa hänen silmänsä näkemään hengellisiä totuuksia. Jumalan Sana (näkyleivät) avautuu uudella tavalla, kun hänen mielensä uudistuu ja hänen uskonsa hengellisten asioiden suhteen kasvaa. Kun ihminen rukoilee hengessä ja totuudessa omassa ”Pyhässään”, hän voi katsoa ylös ja nähdä sisäisillä silmillään Kristuksen armoistuimellaan Kaikkeinpyhimmässä, sillä paksua esirippua Pyhän ja Kaikkeinpyhimmän välillä ei enää ole. Se on revennyt kahtia Jeesuksen ristinkuoleman yhteydessä. (Matt. 27: 51)

Mutta mitä eroa on Pyhällä ja Kaikkeinpyhimmällä? Jos Pyhä viittaa ihmisen henkeen, mihin Kaikkeinpyhin sitten viittaa? Kuten edellä jo mainittiin, juutalaisen opin mukaan ihmisen henkiolemus on kolmiosainen. Siihen kuuluvat sielu (*nefesh*), henki (*ruach*) ja henkäys (*neshama*). Henkäys on ihmisen ylevämpi sielu ja se pitää 7. taivaantasoa kotimaailmanaan. Se viittaa ihmisen sisäisen pyhäkön Kaikkeinpyhimpään.

Apostoli Paavali kuvaa ihmisen henkiolemuksen kaksiosaisena, ts. siinä on ainoastaan sielu ja henki. Henkäyksestä hän ei mainitse mitään. Tämä saattaa johtua siitä, että Kristukseen uskovilla ihmisillä ei välttämättä olekaan henkäystä enää itsessään, sillä se on jo nostettu henkäysten taivaaseen. Ainakin nk. ”edeltävalituilla”, jotka jo hengen elämässään panivat toivonsa Kristukseen, henkäys on jo nostettu ylös. Se odottaa hengen ja sielun lopullista lunastusta omalla paikallaan henkäysten taivaassa.

Kun uskova ihminen kuolee, henki nousee ylös henkien taivaaseen, mutta sielu jää sielujen maailman Paratiisiin. Myöhemmin, ylösnousemuksen päivänä, myös sielu nousee ylös lopullisesti puhdistettuna ja saa uuden ruumiin vanhan lihallisen ruumiin tilalle. Tällöin ihmisen sisäinen pyhäkkö asettuu lopulliseen järjestykseensä.

Matkan päätösvaiheet

Raamatunkertomus

Matkalla kohti Kanaanin maata kansa nurisi ja rikkoi lakia. He olivat menettäneet uskonsa siihen, että Kristus pitäisi lupauksensa ja veisi heidät perille luvattuun maahan. Jatkuva nurina satutti Kristusta, koska se osoitti kansan epäluottamusta Jumalaansa kohtaan. Epäuskonsa tähden israelilaiset eivät päässeetkään päämääräänsä. He kiertelivät erämaassa neljäkymmentä vuotta, kunnes kaikki Egyptistä lähteneet olivat kuolleet paria poikkeusta lukuun ottamatta. Ainoastaan heidän lapsensa pääsivät neljänkymmenen vuoden jälkeen Israelin maahan (4. Moos. 14).

Tähän autiomaahan te sorrutte, kaikki katselmuksessa lasketut miehet, joka ainoa kaksikymmenvuotias tai sitä vanhempi, te kaikki, jotka olette nurisseet minua vastaan. Siihen maahan, jonka vannoin antavani teille asuinsijaksi, ei kukaan teistä pääse lukuun ottamatta Kalebia, Jefunnen poikaa, ja Joosuaa, Nunin poikaa. Teidän lapsenne, joiden te sanoitte joutuvan vihollisen käsiin, minä vien sinne, ja he oppivat tuntemaan omakseen sen maan, jota te olette halveksineet. Mutta te kuolette ja teidän ruumiinne jäävät tänne autiomaahan. Rangaistukseksi luopumuksestanne teidän lapsenne joutuvat vaeltamaan täällä paimentolaisina neljäkymmentä vuotta, kunnes viimeinenkin teistä on nääntynyt autiomaahan. (4. Moos. 14: 29-33)

Israelilaisten matka erämaan poikki päättyi siis useimpien matkaan lähteneiden osalta täydelliseen katastrofiin. Käytännöllisesti katsoen kaikki, jotka olivat lähteneet Egyptistä, kuolivat erämaahan. Jumala suorastaan odotti, että kaikki olisivat kuolleet ennen kuin Hän sallisi matkan jatkuvan. Mooseksenkin täytyi kuolla pääsemättä luvattuun maahan. Hänkin sai tahran päälleen kansasta, joka kuunteli liikaa Kanaanin maahan lähetettyjä epäuskoisia vakoojia, eikä ollut valmis lähtemään valloittamaan maata. Ainoat, jotka pääsivät perille, olivat Kaleb ja Joosua, koska he olivat tuoneet vakoilumatkaltaan hyvän raportin ja uskoivat Kanaanin maan olevan valloitettavissa Jumalan avulla.

Allegoriset tulkinnat

Henkien maailman taso

Niin kuin luonnolliset israelilaiset jäivät taipaleelle, niin jäivät myös henki-israelilaiset hengen menneisyydessä. He eivät saavuttaneet omaa Luvattua maataan.

Suurin osa henki-israelilaisista kuoli, kun henkien maailma hävitettiin. Vain pieni joukko henki-israelilaisia pelastui ylös oton kautta. Heidät palautettiin henkien maailmaan sen jälkeen, kun Kristus oli sen puhdistanut. Heistä tuli henkien maailman ”vanhimpia”. (Ilm. 14:3) Muut henki-israelilaiset kuolivat kaikkien muiden henki-ihmisten mukana.

Kuitenkin jo silloin, kun Kristus salli henkien maailman tuhoutumisen, Hänellä oli mielessään puhdistaa ja pelastaa kokonaan henkien maailman Israel, jonka kanssa Hänellä oli liittosuhde. Suunnitelman toteuttamisessa käytettäisiin hyväksi luonnollista maailmaa ja luonnollista ihmistä, johon ihmisen kuollut henki istutettaisiin.

Syynä siihen, että kaikki henki-israelilaiset eivät voineet pelastua suoraan henkien maailmasta, oli näkymättömällä siteellä heihin yhdistetty kuollut sielu sielujen maailmassa. Ihminen täytyisi siis ensin pelastaa sielunsa puolesta. Vasta sitten, kun hänen sielunsakin saisi vastaanottaa pelastuksen, hän voisi tulla täysin puhtaaksi hengessään. Henkien maailman kuolleilla hengillä oli siis edessään matka luonnolliseen maailmaan.

Hengen menneisyydessä kuolleet ihmishenget siirrettiin seuraavaksi alemmalle taivaantasolle eli sielujen maailmaan, jossa ne yhtyivät omiin sieluihinsa. Luonnollisessa ihmisessä yhdistyvät ihmisen henki, sielu ja ruumis, joista henki on peräisin henkien maailmasta, sielu sielujen maailmasta ja ruumis luotiin erikseen luonnollisesta maasta. Luonnollisessa maailmassa tapahtuneen syntiin lankeemuksen jälkeen koko ihminen oli epäpuhdas ja tarvitsi Kristuksen sovituksen. Vain Kristuksen sovitusveren kautta ihminen saattoi puhdistua.

Siinä, että Kristus halusi solmia lain liiton luonnollisten israelilaisten kanssa, voidaan nyt nähdä tietty tarkoituksenmukaisuus. Hän nimittäin suunnitteli siirtää aikaisemmista maailmoista peräisin olevat liittolaishenkensä ja -sielunsa luonnollisen maailman israelilaisiin liittolaisiinsa. Nämä aikaisempien maailmojen israelilaiset henget ja sielut olivat vastaanottaneet Kristuksen sovituksen, mutta eivät olleet saavuttaneet sellaista hengellistä liittoa, mikä olisi johtanut heidät lopulliseen pelastukseen. Niinpä Kristuksen täytyi tehdä luonnollisista israelilaisista sellaisia, joiden hengellinen tila vastasi Hänen aikaisemien liittolaistensa hengellistä tilaa. Tässä on tärkeä jumalallinen periaate. Hän ei voinut sijoittaa heitä liiton ulkopuolisiin ihmisiin, mutta ei myöskään sellaisiin liittolaisiin, jotka olisivat jo valmiiksi hengellisessä eli pelastukseen johtavassa liitossa. Pohdittaessa syitä siihen, miksi Jumala halusi solmia luonnollisten israelilaisten kanssa epätäydellisen lain liiton, tämä antaa ainakin yhden selityksen. Jumala kuitenkin pitää lain liittoakin aitona liittona ja Hän aikoo johtaa ko. liittolaisensa täydelliseen pelastukseen. Sen johdosta heistä on tullut tässä maailmassa ”edeltä valittuja”.

Aikaisemmissa maailmoissa Kristuksessa kuolleet ihmishenget ja -sielut määräävät, ketkä luonnollisista ihmisistä ovat nk. ”edeltä valittuja”. Se tarkoittaa, että aikaisemmissa maailmoissa solmittujen liittojen tähden Kristus ohjaa näiden ”edeltä valittujen” elämää siten, että he tulevat kohtaamaan Kristuksen luonnollisessa elämässään tai viimeistään sielujen maailmassa. Kun sitten luonnollinen ihminen ottaa vastaan Kristuksen sovituksen, hänen henkensä uudestisyntyy Pyhässä Hengessä. Ja kun uskova ihminen kuolee ruumiillisesti, hänen uudestisyntynyt henkensä nousee henkien taivaaseen. Niin hänen

”uudestisyntymiskierroksensa” sulkeutuu, kun hän (henki) pääsee täysin puhdistettuun ja kirkastettuun henkien taivaaseen, mikä on hänen taivaallinen Luvattu maansa.

Luonnollisen maailman taso

Lukuun ottamatta niitä maan päällä eläviä uskovia, jotka pääsevät ensimmäiseen ylösnousemukseen ”Herran päivänä”, jokaisen ihmisen elämä päättyy kuolemaan. Koska siis kuolema on käytännössä väistämätön, on lohduttavaa ymmärtää opetus, jonka israelilaisten exodus-matka antaa. Vaikka matka jää kesken ja päättyy kuolemaan, Kristus on uskollinen omilleen ja vie matkan päätökseen. Hänelle kuolema ei ole mikään lopullinen päätepiste. Päinvastoin kuolema on osa Hänen laatimaansa pelastussuunnitelmaa kaikilla taivaantasoilla. ”Heidän lapsensa pääsevät perille” tarkoittaa sitä, että uskova ihminen pääsee perille Luvattuun maahansa kuoleman ja uudestisyntymiskierroksen jälkeen. Uskovan ihmisen kuoleman yhteydessä hänen henkensä nousee ihmishenkien Luvattuun maahan (6. taivaaseen) ja on sen jälkeen ikuisesti pelastettu. Sielu jää sielujen maailman Paratiisiin odottamaan lopullista lunastustaan. Sekin pääsee lopulta ylösnousemukseen ja tulee täydellisesti lunastetuksi, samoin kuin ruumis, joka uudistetaan samassa ylösnousemuksessa.

Ne, jotka vielä ”Herran päivänä” elävät uskovina maan päällä, muuttuvat suoraan sekä henkensä että sielunsa puolesta kirkastettuun olomuotoon. Silloin heidän ruumiinsakin muuttuu Kristuksen ylösnousemusruumiin kaltaiseksi. Näin siinä toistuu Jeesuksen oma ylösnousemus.

Kun exodus-matkan loppuvaiheista ja luvatun maan valloituksesta opetetaan tämän päivän uskoville, kiinnitetään yleensä huomiota vain Joosuaan ja Kalebiin, jotka ainoina Egyptistä lähteneistä pääsivät perille Kanaanin maahan. He olivat uskon sankareita, jotka luottivat Kristukseen ja siihen, että Kristuksen avulla he voisivat valloittaa luvatun maan. Tämän päivän uskoville he ovat esikuvia uskosta Jumalaan. Kristuksen avulla ihminen selviytyy tästä elämästä, kaikista sen vaikeistakin tilanteista.

Kanaanilaiset kansat, jotka israelilaisten tuli karkottaa tieltään, ovat vertauskuvallisesti tämän päivän uskovien vihollisia, ”pimeyden maailman hallitsijoita ja avaruuden pahoja henkiä” (Ef. 6: 12) Ne ahdistavat Kristukseen uskovia pyrkien saamaan heidät luopumaan uskostaan ja hengellisistä tavoitteistaan. Ne pyrkivät myös synnyttämään Jumalan tahdon vastaisia taipumuksia uskovissa. Israelilaisten viholliskansoja olivat kanaanilaiset, heettiläiset, amorilaiset, perissiläiset, hivviläiset, jebusilaiset, amalekilaiset, ammonilaiset, moabilaiset, filistealaiset jne. Esimerkiksi amalekilaiset tarkoittavat epäuskon henkeä. (2.Moos. 17: 8-16) Sitä vastaan israelilaiset joutuivat taistelemaan jo erämaassa, ja tämän päivän uskovillakin on sitä vastaan omat taistelunsa. Amorilaisten henki on ylpeys ja jumalanvastaisuus. Tämä henkivalta uskovien pitäisi tuhota juurineen samoin kuin israelilaisten olisi pitänyt tuhota armotta amorilaiset (5. Moos. 2-3). Muut viholliskansat tarkoittavat henkivaltoja, joiden ominaispiirteenä ovat ahneus, kateus, anteeksiantamattomuus, kovuus, epäjumalanpalvelus, tottelemattomuus, kapinallisuus, pahansuopuus, haureus jne. Nämäkin uskovien tulisi karkottaa perin juurin sydämistään. Valitettavasti vain

kaikki uskovat eivät täysin onnistu ”luvatun maan valloituksessaan”, niin kuin eivät israelilaisetkaan siinä onnistuneet.

Miten sitten tämän päivän uskova voi olla voittaja elämässään, kuten Kaleb ja Joosua? Uusi testamentti antaa siihen ohjeet. Hänen tulee pukeutua hengelliseen sota-asuun aivan kuten Paavali kehottaa.

> *Ottakaa siis yllenne Jumalan taisteluvarustus, niin että kykenette pahan päivän tullen tekemään vastarintaa ja selviytymään taistelusta pystyssä pysyen. Seiskää lujina! Kiinnittäkää vyöksenne totuus, pukeutukaa vanhurskauden haarniskaan ja sitokaa jalkineiksenne alttius julistaa rauhan evankeliumia. Ottakaa kaikessa suojaksenne uskon kilpi, jolla voitte sammuttaa pahan palavat nuolet. Ottakaa myös pelastuksen kypärä, ottakaa Hengen miekka, Jumalan sana. (Ef. 6: 13-17)*

Uskovan identiteettiin kuuluu sekä ulkonainen (lihallinen) että sisäinen (hengellinen) ihminen. Kummalle puolelle ihminen nojautuu, siitä riippuu hänen hengellinen kasvunsa. Jos hän antaa hengelleen hegemonian, hän hallitsee elämäänsä, koska Pyhä Henki tukee häntä hänen henkensä kautta. Jos hän antaa lihalleen ylivallan, kuten ihminen luonnostaan tekee, hän joutuu helposti tappiolle, koska Saatana pääsee vaikuttamaan hänen sieluunsa ja ruumiiseensa.

> *Jos elätte luontonne mukaan, te kuolette, mutta jos Hengen avulla kuoletatte syntiset tekonne, te saatte elää. (Room. 8: 13)*

> *Tarkoitan tätä: antakaa Hengen ohjata elämäänne, niin ette toteuta lihanne, oman itsekkään luontonne haluja. Liha haluaa toista kuin Henki, Henki toista kuin liha. Ne sotivat toisiaan vastaan, ja siksi te ette tee mitä tahtoisitte. Mutta jos Henki johtaa teitä, ette ole lain alaisia. (Gal. 5: 16-18)*

Jumala on siis antanut uskovalle ihmiselle varustuksen, jonka avulla hän voi saavuttaa sellaisen tilan, jossa Saatana ei pysty tuhoamaan hänen elämäänsä. Sitäkin voidaan kutsua luvatun maan valloitukseksi. Jumala on antanut paljon lupauksia tämän elämän varalle, ja ne kaikki ovat Kristuksessa ”kyllä ja aamen”. (2.Kor. 1: 2) Niissä on haastetta jokaiselle uskovalle. Jokaista uskovaa kehotetaan tällaiseen ”luvatun maan valloitukseen”.[60]

Mutta kuten edellä jo todettiin, niistäkin israelilaisista, jotka kuolivat erämaahan, voidaan oppia jotakin. Vaikka he kuolivat erämaahan, heidän lapsensa kuitenkin pääsivät perille Kanaanin maahan. Lapset viittaavat kertomuksessa kuoleman jälkeiseen elämään. Näin ollen kertomukseen kätkeytyy epäsuora viittaus siihen, että kuoleman jälkeen Kristus vie uskovan ihmisen pelastuksen täyttymykseen riippumatta siitä, miten hän on onnistunut henkilökohtaisessa ”luvatun maan valloituksessaan” luonnollisen elämänsä aikana. Koska Kristus on sovittanut kaikki synnit, jokainen, joka suullaan tunnustaa Kristuksen Herrakseen ja Vapahtajakseen

---

[60] Niille, jotka haluavat lähteä valloittamaan luvattua maata tässä elämässä, suosittelen Jan Cedercreutzin kirjasarjaa ”Valtakunnan salaisuuksia”. Se sisältää viisi osaa: 1. Jumala on rakkaus, 2. Pyhä Henki, Jumala meidän kanssamme, 3. Uusi luomus, 4. Innostava usko, 5. Jumalan hyvyys ja taloudenhoito. www.uskonkirjat.net.

ja pitää näin liitostaan kiinni, pelastuu. Kuitenkin vasta kuolemansa jälkeen hän saa nähdä, mitä kaikkea taivaalliseen Luvattuun maahan pääseminen tarkoittaa.

Kun ihminen päättää elämänsä matkan luonnollisessa maailmassa, hänen henkensä ja sielunsa erkanevat ruumiista. Henki nousee ylös henkien taivaaseen, mutta sielu jää sielujen maailman Paratiisiin. Ennen Paratiisiin pääsyä uskovan sielu kokee puhdistavan tulen, jossa kaikki sielulliset epäpuhtaudet poltetaan. (1. Kor. 3: 13-15) Tulipuhdistuksen jälkeen ihmisen sielu on vapaa kaikista vääristä taipumuksista, mitkä häntä rasittivat maanpällisen elämän aikana.

Sielun lopullinen lunastus tapahtuu, kun Kristus tulee takaisin ja perustaa Tuhatvuotisen valtakuntansa. Silloin sielu nostetaan ylös ja puetaan uuteen ylösnousemusruumiiseen. Silloin tapahtuu myös se, että koko luomakunta pääsee pois katoavaisuuden orjuudesta, Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen. (Room. 8: 21) Tämä voidaan tulkita siten, että koko Paratiisi siirtyy taivaankannen yläpuolelle, missä se mahdollisesti olikin ennen Aadamin ja Eevan syntiinlankeemusta. Näin Paratiisi palautetaan ihmiselle, ja Aadam ja Eeva ovat pelastettujen joukossa.

Tuhatvuotisessa valtakunnassa toteutuu jo se, että ihminen on kokonaisuudessaan pelastettu ja uudeksi luotu. Kirkastetut ruumiit, sielut ja henget muodostavat yhdessä temppelirakennuksen, joka täyttää koko näkymättömän luomakunnan. Tuhatvuotinen valtakunta on luonnollisen ihmisen Luvattu maa.

3.7 ISRAEL JA JUUDA - SIELUJEN MAAILMAN PUHDISTUS ALKAA

Johdanto

Edellisessä luvussa tarkasteltiin Israelin kansan exoduskertomusta. Se voitiin tulkita allegoriseksi kuvaukseksi henki-israelilaisten elämänvaelluksesta henkien maailmassa. Kuten useimmat luonnolliset israelilaiset kuolivat erämaahan, myös henki-israelilaisten tarina päättyi kuolemaan. Useimmat eivät saavuttaneet päämääräänsä, kun henkien maailma turmeltui ja tuhoutui. Kuitenkin luonnollisen Israelin kertomuksessa erämaassa syntyneet lapset pääsivät luvattuun maahan Joosuan johdolla. Sen ymmärrettiin tarkoittavan allegorisesti sitä, että henki-ihmisetkin, jotka kuolivat, pääsevät perille kuolemansa jälkeen Kristuksen johdattamana. Heidän henkensä siirrettiin sielujen maailmaan, jossa ne yhtyivät alkueräisestä maasta peräisin oleviin kuolleisiin sieluihinsa.

Nyt ryhdyttäessä tarkastelemaan Joosuan kirjaa ja muita Raamatun historiallisia kirjoja exoduksesta eteenpäin, siirrytään allegorisella tasolla sielujen maailmaan. Edelleenkin israelilaisten historia luonnollisessa maailmassa kertoo vertauskuvallisesti näkymättömän luomakunnan historiasta, mutta nyt tarina siirtyy Kristuksen seuraavaan pelastuskohteeseen, sielujen maailmaan. Sielujen maailman kautta näkymättömän luomakunnan tarina tulee entistä lähemmäksi meitä itseämme. Onhan kyseessä myös meidän kohtalomme sielujen maailmassa.

Kun tämän päivän uskova ihminen kuolee ruumiillisesti, hänen henkiolemuksensa johdatetaan sielujen maailman Paratiisiin. Hänen henkensä nousee henkien taivaassa olevaan ylempään Paratiisiin, mutta hänen sielunsa jää alempaan Paratiisiin, mikä on muurilla ympäröity alue sielujen maailman korkeimmalla kohdalla. Siellä hän (sielu) odottaa ylösnousemuksen päivää, jolloin hänet puetaan uuteen katoamattomaan ruumiiseen. Ihmisen täydellinen sovitus tuli lainvoimaiseksi vasta Kristuksen sovituskuolemassa ja ylösnousemuksessa. Vasta siinä Kristus hankki ihmiselle lopullisen voiton kuolemasta, ja ylösnousemus toiseen maailmaan tuli mahdolliseksi.

Mitä sitten tapahtui niille sieluille, jotka elivät luonnollisen elämänsä ennen Kristuksen sovituskuolemaa? Siitä kerrotaan tässä luvussa. Sitä ennen tarkastellaan, mitä ylipäänsä tiedetään sielujen maailmasta Raamatun perusteella.

Sielujen maailma ja sen osastot

Kun luonnolliset ihmiset kuolevat, heidän sielunsa ohjataan sielujen maailmaan. Näin on tapahtunut siitä lähtien, kun ihminen luotiin maan päälle. Raamatun mukaan sielujen maailmassa on monia paikkoja, hyviä ja huonoja, joihin ihmissielut voivat joutua/päästä. Mihin he joutuvat tai pääsevät riippuu heidän teoistaan ja valinnoistaan maan päällä eletyn elämänsä aikana.

Sielujen maailmasta on puhuttu jo aikaisemminkin, mutta tässä yhteydessä kerrataan siihen liittyviä käsitteitä. Yleisesti sielujen maailmasta käytetään nimeä tuonela (hepr. sheol, kreik. hades). Siitä voidaan käyttää myös kuvaannollisia nimityksiä kuten pimeys, syvyys, kuoleman varjon maa, pimeyden maa, jne. Kuten on aikaisemmin kerrottu, Raamatun mukaan luonnollisen ihmisen henkiolemuksen siemenet ovat peräisin tuonelasta (sielujen maailmasta). Luonnollisen elämän jälkeen ihmisen täysikasvuinen sielu palaa sielujen maahan. Jos ihmisen henki ei ole uudestisyntynyt, myös se palaa sielun kanssa tuonelaan. Uudestisyntyneen ihmisen sielu pääsee sielujen maan Paratiisiin ja henki nostetaan ylös henkien maailman Paratiisiin.

Aluksi, kun Kristus teki työtä ylimmillä taivaantasoilla, tuonela oli yhtenäinen synkkä paikka, jota Saatana hallinnoi. Kun sitten Kristus kiinnitti huomionsa sielujen maailmaan, Hän erotti sen taivaankannella muusta näkymättömästä luomakunnasta ja jakoi sen kolmeen osastoon. Ylhäällä Jumalan vuorella, aivan taivaankantta hipoen oli Paratiisi, siunattu puutarha, joka varattiin ”vanhurskaille” sieluille. Näillä tarkoitetaan niitä, joilla oli ollut suhde Kristukseen Vanhan testamentin liittojen pohjalta. Alhaalla, syvällä tuonelassa, oli Kuolema (Manala), rangaistuksen paikka Jumalan vastustajille tai muuten erityisen syntisille sieluille. Se oli tuonelan pohja, joka erotettiin omaksi osastokseen. Alue, joka jäi Paratiisin ja Kuoleman väliin, oli nimeltään Tuonela (isolla alkukirjaimella). Siellä oli monenlaisia asuinpaikkoja sekä hyville että vähemmän hyville sieluille.

Syvyys oli itse asiassa lähes pohjaton. Kuolemankin takana oli vielä kauhistuttavampia rangaistuksen paikkoja. Lopullisen kadotuksen paikka oli näkymättömän luomakunnan pohjalla oleva tulinen järvi. Saatana joukkoineen heitetään sinne, mutta se tapahtuu vasta Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen. Viimeisen tuomion jälkeen sinne joutuu myös ihmissieluja, mutta toistaiseksi kukaan ei ole joutunut vielä kadotukseen. Jeesus odottaa vielä monien sielujen pelastuvan sielujen maailmaan suuntautuvien evankeliointi-kampanjoidensa kautta. Nekin sielut, jotka ovat joutuneet Kuolemaan (Manalaan), ovat vielä pelastettavissa.

Kuolema/Manala oli paikka, josta käsin Saatana johti omia liittolaisiaan. Hänen valtakuntansa oli meren takana oleva sielullinen Babylonia. Hänet oli heitetty henkien maailmasta Manalan kuilun pohjakiville. (Jes. 14: 19) Siellä hän eli ja hallitsi Paratiisin ulkopuolista sielujen maailmaa. Siellä oli myös muiden langenneiden enkelien säilytyspaikkoja. (2.Piet. 2: 4). Myös ihmissieluja oli merta ympäröivillä seuduilla ja meren saarilla. Nämä tuonelan pohjalla olevat alueet olivat hyvin kuumia ja helteisiä paikkoja, eikä meri tuonut virvoitusta heidän elämäänsä. Sinne joutuivat kaikkein pahimmat synnintekijät. Ihmissielujen asuinpaikkana näitä alueita kutsuttiin Kuolemaksi, Saatanan ja hänen enkeliensä asuinpaikkana Manalaksi.

Kuoleman ja Paratiisin välissä oleva Tuonela sisälsi monia erilaisia paikkoja, jonne sieluja ohjattiin heidän maanpäällisen vaelluksensa perusteella. Näitä paikkoja kuvataan kuivina, vuoristoisina erämaina. Erämaassa oli kuitenkin lähteitä, puroja ja suurempiakin virtoja, jotka toivat virvoitusta sieluille. Seuduilla, missä oli vettä ja kasvillisuutta, sielujen elämä saattoi olla varsin helppoakin. Näille Tuonelan alueille pääsivät monenlaisista taustoista tulevat sielut, jotka olivat karttaneet pahaa elämänsä aikana, mutta eivät olleet kohdanneet Kristusta. Myös pelastumattomat israelilaiset joutuivat sinne. Kristuksella oli etukäteen laadittu pelastussuunnitelma heitä varten, ja heidän kauttaan myös muiden kansojen pelastumattomille sieluille.

Kun juutalainen/israelilainen kuoli, hänen sanottiin yleensä menevän ”isiensä luo”. Melkein kaikista Juudan ja Israelin kuninkaista sanottiin, että he ”menivät lepoon isiensä luo”. Tämä hieman epämääräinen sanonta saattaa johtua siitä, että kukaan ei tarkalleen tiennyt, mihin he joutuisivat sielujen maailmassa. Kuitenkin se saattaa heijastaa myös israelilaisten yleistä uskoa siitä, että Jumala johdattaa sielut heimojensa ja sukujensa keskuuteen, ts. sekä Paratiisissa että Paratiisin ulkopuolella oli monia paikkoja, joissa he löytäisivät saman heimoisia sieluja. Tämä nähtävästi koskee myös muita kansakuntia. Kansakuntien sielut johdettiin sekä Paratiisissa että sen ulkopuolella olevissa osastoissa samaan kansakuntaan kuuluvien luo. Myös perhekuntia saatettiin yhdistää.

Muokatessamme mielessämme kuvaa sielujen maailmasta, voimme ajatella oman maailmamme Jerusalemin ja Kuolleen meren välillä olevia maita ja maisemia. Ylhäällä Jumalan vuorella on Jerusalem, Jumalan temppelikaupunki, jonka keskellä ovat rakennetut kaupunkialueet ja ympärillä puutarhamaiset asuinalueet. Ne ovat kuva sielujen maailman Paratiisista. Alhaalla noin 1150 metriä alempana on Kuollutmeri Kuoleman/Manalan vertauskuvana. Se on erittäin helteinen paikka, yli 400 metriä merenpinnan alapuolella. Kuollutmeri itsessään on niin suolainen, että mikään elävä ei siellä viihdy. Jerusalemin ja Kuolleenmeren välillä on Juudean vuoristoinen erämaa, joka kuvaa Tuonelan aluetta sielujen maailmassa. Siellä on kuitenkin puroja ja lähteitä niin että eläimet ja ihmisetkin voivat siellä elää. Sen ovat erämaassa vakituisesti asuvat beduiinit osoittaneet. Niin myös Tuonelaan joutuvat sielut sopeutuvat asumaan siellä.

Samoin kuin Jerusalemin ja Kuolleen meren ilmastot ovat täysin erilaisia, niin myös hengellisen ilmaston ero on suuri Paratiisin ja Kuoleman välillä. Jerusalemin lämpötila on miellyttävän viileä, mutta ilma muuttuu sitä helteisemmäksi, mitä alemmas kohti Kuollutta merta mennään. Niin muuttuvat myös sielujen maailman olosuhteet syvyyden suuntaan mentäessä.

Merta ympäröivät ja meren pohjan maat ovat periaatteessa alkuperäisen näkymättömän maan alueita. Henokin 2. kirjassa tätä paikkaa kutsutaan ensimmäiseksi taivaaksi.[61] Aikoinaan siellä oli ollut Jumalan vuori, mutta nyt se oli muuttunut suureksi hautavajoamaksi, jonka pohjalle oli jäänyt vedenpaisumuksesta peräisin olevaa saastunutta vettä. Se on kirottu meri, jota Saatana joukkoineen hallitsee.

Viimeisen tuomion jälkeen, kun Saatana ja hänen joukkonsa on kokonaan hävitetty, meri kuivuu pois ja alkuperäisen maan Jumalan vuori asetetaan paikoilleen. Sielujen maailman täydellisen puhdistuksen ja ennalleen asettamisen jälkeen Kristuksen seurakunta asetetaan asumaan uudistettuun alkuperäiseen maahan. Silloin sen olosuhteet muuttuvat paratiisimaisiksi.

Paratiisin ja Kuoleman välillä oleva Tuonela oli aikoinaan varsinainen sielujen maailma. Henokin 2. kirjassa sitä kutsutaan 2. taivaaksi. Alkuperäisen ihmisen ruumis asui alkuperäisessä maassa ja hänen sielunsa asui sen yläpuolella olevassa 2. taivaassa. Syntiinlankeemuksen jälkeen 2. taivaasta erotettiin sen keskimmäinen osa Paratiisiksi. Se nostettiin muuta sielujen maailmaa korkeammalle tasolle, mistä syystä sitä alettiin kutsua 3. taivaaksi. Vielä Vanhan testamentin aikaan se ei ollut kuitenkaan niin eristetty ja suojattu alue kuin se on ollut Uuden testamentin aikaan.

Mihin Aadamin sielu pantiin?

Aadam, Eeva ja Abel uskoivat Jumalan varhaiseen ilmoitukseen maailmaan tulevasta Kristuksesta ja Hänen toimittamastaan sovitusuhrista. Sen he osoittivat mm. uhraamalla kukin uhrilampaan ja pukemalla sen nahan päälleen. Näin he osoittivat katuvansa tekojaan ja tämä usko luettiin heille vanhurskaudeksi. Mutta miten Jumala huolehti heistä heidän kuolemansa jälkeen? Aadamin kuolemasta Raamattu sanoo vain näin:

> *Aadam eli kaikkiaan 930 vuotta, ja sitten hän kuoli. (1.Moos. 1: 5)*

Abel kuoli ennen Aadamia veljensä Kainin surmaamana. Abelin veri, jonka Kain vuodatti, jäi huutamaan maasta niin, että Kainin oli pakko lähteä siitä maasta ja elää sen jälkeen pakolaisena. (1.Moos. 4: 10-12) Heprealaiskirje sanoo Abelista näin:

> *Koska Abel uskoi, hän sai vanhurskaudestaan todistuksen, kun Jumala otti vastaan hänen lahjansa, ja uskovana hän puhuu vielä kuoltuaankin. (Hepr. 11: 4)*

Mitä Aadamin tai Abelin sieluille ja ruumiille tapahtui heidän kuolemansa jälkeen, siitä ei kerrota mitään Raamatussa. On olemassa kuitenkin apokryfinen kirjoitus nimeltä ”Mooseksen ilmestys”, joka kertoo, miten kaikki tapahtui.[62]

Kun Aadam oli kuollut, hänen henkiolemuksensa irtaantui hänen kuolleesta ruumiistaan. Silloin Jumala otti hänet (hänen henkiolemuksensa) luokseen. Jumala osoitti armollisuutta

---

[61] Henokin 2. kirja on toiselta nimeltään ”Henokin salaisuuksien kirja”. Sitä tullaan käsittelemään myöhemmin tässä kirjassa.

[62] Tätä kirjoitusta on käytetty jo aikaisemmassa luvussa, jossa käsiteltiin Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksen seurauksia.

Aadamia kohtaan niin, että tämä sai kokea anteeksiantamuksen. Sen jälkeen suuri enkeli, kuusisiipinen serafi, kastoi hänet Acherus-järvessä Jumalan läsnä ollessa. Sitten sanotaan:

> Hän oli siellä kolme tuntia, maaten. Sen jälkeen kaiken Isä istuen valtaistuimellaan ojensi kätensä ottaakseen Aadamia kädestä ja antoi hänet arkkienkeli Mikaelille. Hän sanoi: ’Nosta hänet Paratiisiin, kolmanteen taivaaseen, ja jätä hänet sinne siihen pelättävään päivään saakka, jonka minä teen maailmassa.’ Sitten Mikael otti Aadamin ja jätti hänet sinne, mihin Jumala käski. (Mooseksen ilmestys, 37)

Aadam (hänen henkiolemuksensa eli sielu ja henki) pantiin siis asumaan Paratiisiin, kolmanteen taivaaseen. Siellä hänen sielunsa on vielä tänäkin päivänä odottamassa suurta ylösnousemusta. Mutta Paratiisi ei ollut silloin vielä täysin erotettu muusta sielujen maailmasta. Saatana hallitsi periaatteessa sielläkin, vaikka hän itse asui kaukana meren takana, tuonelan pohjalla. Kuitenkin, kun hän havaitsi uutta liikehdintää Jumalan vuorella, hän tuli epäluuloiseksi. Siksi Aadamin ja muiden Paratiisiin päässeiden sielullinen elämä ei ollut pelkkää odottamista Paratiisissa. Siihen sisältyi monia pelottaviakin vaiheita ennen kuin he lopulta pääsivät sellaiseen Paratiisiin, johon Saatanalla ei ollut enää pääsyä.

Mitä sitten tapahtui Aadamin ruumiille? Se käärittiin liinoihin, voideltiin Paratiisista tuoduilla tuoksuvilla öljyillä ja haudattiin maahan. Samalla tavalla haudattiin myös Abelin ruumis, jota ei voitu aikaisemmin haudata, koska maa ei ollut ottanut sitä vastaan. Enkelit kaivoivat heille molemmille haudan ”tomuun” eli maahan. Seuraavassa kun Jumala puhuu Aadamille, on pidettävä mielessä, että Hän on Kristus, Aadamin Luoja.

> Sitten Jumala kutsui Aadamia ja sanoi, ’Aadam, Aadam.’ Ja ruumis vastasi maasta ja sanoi: ’Tässä minä olen, Herra.’ Jumala sanoi hänelle (ruumiille): ’Minä sanoin sinulle, että maasta sinä olet, ja maahan sinun tulee palata. Mutta minä lupaan sinulle ylösnousemuksen. Minä nostan sinut ylösnousemuksessa kaikkien niiden kanssa, jotka ovat sinun siementäsi.’ (Mooseksen ilmestys, 41)

Kristus itse tullessaan maailmaan oli Aadamin siementä. Hänessä ja Hänen kauttaan valikoituvat ne Aadamin uskon jälkeläiset, jotka pääsevät ylösnousemukseen.

Abelia ei ollut siihen mennessä vielä haudattu. Hänen ruumiinsa oli odottanut Aadamin kuolemaa. Kun Aadam oli haudattu, Jumala käski haudata Abelin ruumiin Aadamin haudan viereen samalla tavalla kuin Aadam oli haudattu.

Eeva eli vain kuusi päivää Aadamin kuoleman jälkeen. Hänenkin ruumiinsa valmisteltiin hautaan samalla tavalla kuin Aadamin ja Abelin ruumiit. Set hautasi Eevankin Aadamin viereen, kuten tämä oli toivonut.

> Sen jälkeen enkeli Mikael puhui Setille ja sanoi: ’Valmistakaa näin jokainen ihminen, joka kuolee, ylösnousemuksen päivään saakka.’ Ja annettuaan hänelle tämän säännön, hän sanoi vielä Setille: ’Teidän ei tarvitse murehtien odottaa kuutta päivää (tarkoittaa kuuttatuhatta vuotta) enempää. Seitsemäntenä päivänä (tarkoittaa seitsemättä vuosituhatta) te saatte levätä ja iloita. Sillä tuona päivänä (Tuhatvuotisessa valtakunnassa) Jumala iloitsee yhdessä meidän enkeleiden ja kaikkien oikeamielisten sielujen kanssa, jotka ovat jättäneet maan.’ Näin puhui enkeli, ja nousi taivaaseen ylistäen Jumalaa ja sanoen ’*Allelujah*’. (Mooseksen ilmestys, 43)

Näin siis uskovien ruumiit tulee valmistaa hautaamista varten. Kirjoituksessa ei sanota suoraan, että Abelin ja Eevan henkiolemukset siirrettiin kolmannen taivaan Paratiisiin, missä Aadam jo oli, mutta selvää on, että sinne heidät siirrettiin, kuten kaikkien uskovien

sielut siitä päivästä lähtien. Kaikkien tuli odottaa siellä Herran päivää, jolloin he saisivat kokea ylösnousemuksen.[63]

Abrahamin helma

Jeesus käytti tunnetussa kertomuksessaan Paratiisista nimitystä ”Abrahamin helma” (kreikaksi *kolpos* tarkoittaa syliä). (Luuk. 16: 19-31) Kuolemansa jälkeen Lasaruksen henkiolemus vietiin Paratiisiin, missä hänen oli hyvä olla. Kun rikas mies kuoli, hänen henkiolemuksensa vietiin jonnekin Paratiisin ulkopuolella olevaan helteiseen paikkaan, missä hän joutui kärsimään.

Kaikki Vanhan testamentin hurskaat sielut Aadamista lähtien pääsivät Paratiisiin. Kaikki, jotka uskoivat taivaalliseen Kristukseen ja Hänen tuloonsa maan päälle sovittamaan synnit, pääsivät sinne. Vedenpaisumuksen jälkeen erityisesti Seemin sukuhaarassa oli niitä, jotka uskoivat tähän Kristuksen varhaiseen evankeliumiin. Abraham ja Iisak pääsivät Paratiisiin, samoin Jaakob ja Jaakobin pojat, joiden elämästä ja uskon tunnustuksesta aikaisemmin kerrottiin. Vaikka muualla Raamatussa ei käytetä Paratiisista sanaa ”Abrahamin helma”, tuskin Jeesus sitä itse keksi. Todennäköisesti se oli yleisesti käytetty juutalaisten keskuudessa.

Raamatussa käytetään usein Jumalasta käsitettä Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin Jumala. Ensimmäisen kerran se tulee esiin Mooseksen näyn yhteydessä Horebin vuorella. (2.Moos. 3:16). Kun erään kerran saddukeukset tulivat väittelemään Jeesuksen kanssa ylösnousemuksesta, Jeesus tarttui tähän Jumalan nimitykseen. Hän sanoi:

> *Ja sen, että kuolleet nousevat ylös, on Mooseskin osoittanut kertomuksessa palavasta pensaasta. Hänhän sanoo, että Herra on Abrahamin Jumala, Iisakin Jumala ja Jaakobin Jumala. Ei hän ole kuolleiden Jumala, vaan elävien. Hänelle kaikki ovat eläviä." (Luuk. 20: 37-38)*

Nämä kuolleet eivät siis ole koskaan olleet kuolleita, vaan eläviä. He odottavat kaiken aikaa ylösnousemustaan Paratiisissa. Sitten Jeesus sanoi vielä: ”Hänelle kaikki ovat eläviä”, millä Hän todennäköisesti tarkoitti sitä, että kaikki sielut elävät vielä sielujen maailmassa. Niillekin, jotka eivät pääse Paratiisiin, tarjotaan vielä mahdollisuus pelastua. Tähän saddukeukset eivät uskoneet.[64]

---

[63] Nykyisin tuhkaus ja uurnahautaus on yleinen tapa uskovienkin keskuudessa. Monet valitsevat sen ajattelematta edes koko asiaa. Varmasti on niin, että Kristus on voimallinen herättämään ihmisen ruumiin ylösnousemuksen päivänä, vaikka ruumis olisi tuhkattu, mutta on tärkeää tiedostaa, että polttohautaus ei ole ollut kristillinen tapa – eikä edes luvallinen - kuin alle 100 vuoden ajan. Sitä ennen ruumiin polttamista on pidetty pakanallisena kaikissa kirkoissa. Tämä Mooseksen ilmestyksen kohta puhuu voimakkaasti ruumiin kokonaisena hautaamisen puolesta ikään kuin Jumalan antamana määräyksenä. Sitä on pidetty itsestään selvyytenä uskovien keskuudessa vuosituhansien ajan – itse asiassa aina Aadamin päivistä lähtien. Jätän tämän asian kuitenkin jokaisen omaan harkintaan, uskon ja omantunnon asiaksi.

[64] Luukkaan mukaan saddukeukset muodostivat hallitsevan pappispuolueen Jeesuksen aikaan. (Ap.t. 5:17) He olivat pieni, mutta erittäin vaikutusvaltainen joukko. Heidän käsissään olivat kaikki virat ja arvoasemat. Huolimatta pappisviroistaan, he eivät uskoneet kuolleiden ylösnousemukseen. Josefuksen mukaan he kielsivät kokonaan sielun kuolemattomuuden sekä rangaistukset ja palkitsemiset Hadeksessa. (Juutalaissodan

Vaikka saddukeukset eivät uskoneet kuoleman jälkeiseen elämään, yleisesti juutalaiset kuitenkin uskoivat. Tähän löytyy todisteita kaikkialta Raamatusta.

Sielujen maailman valloituksen alkutapahtumat

Kun Kristus oli keskittynyt luomakunnan ylimpien taivaiden puhdistukseen ja ennalleen asettamiseen, Saatana sai vapaasti hallita sielujen maailmaa. Koska luonnollista maailmaa ei vielä ollut, ihmissielut olivat vielä kuin ”siemeninä” sielujen maailmassa. Tuonela ikään kuin odotti aikaa, jolloin Kristus aloittaisi sen puhdistuksen.

Kristus aloitti sielujen maailman takaisin valloituksen silloin, kun taivaankansi perustettiin henkien maailman ja sielujen maailman väliin. Silloin Kristus loi maaplaneetan ja sielullisen elämän sinne. Hän loi elävän ihmisruumiin ja herätti ihmissieluja elämään niissä. Ruumiin kuoleman jälkeen nämä sielut palasivat elävinä sielujen maailmaan.

Aadamista lähtien kaikki sielut oli ohjattu sielujen maailmaan luonnollisen elämänsä jälkeen. Sekin periaate oli ollut voimassa, että vanhurskaat sielut pääsivät ylös sielujen maailman ylimpään osaan (Paratiisiin), kaikkein syntisimmät sielut joutuisivat sielujen maailman alimpaan osaan (Kuolemaan), ja tavalliset hyvät ja pahat sielut johdettiin niiden välille (Tuonelaan). Abraham pääsi kuolemansa jälkeen Jumalan vuorelle, Paratiisiin, mitä paikkaa alettiin kutsua Abrahamin helmaksi. Ongelmana oli kuitenkin se, että Saatana hallitsi laajalti sielujen maailmaa ja teki jatkuvasti hyökkäyksiä myös Jumalan vuorelle. Siihen aikaan Paratiisi ei ollut muureilla eristetty alue, jonne kukaan muu ei pääsisi tunkeutumaan. Päinvastoin Saatana hallitsi pääsääntöisesti Paratiisiakin. Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin jälkeen sitä kansoitti epävanhurskas sielukansa. Vanhurskaat sielut joutuivat väistymään sieltä. He joutuivat ikään kuin vangeiksi Tuonelaan (vertaa Egypti maanpäällisillä israelilaisilla).

Allegorisessa mielessä Kristus aloitti sielujen maailman takaisin valtauksen exoduksen yhteydessä, kun Israelin kansa solmi liiton Kristuksen kanssa erämaavaelluksen aikana. Kun liiton solmineet israelilaiset kuolivat, heitä ei voitu johdattaa paratiisiin, mutta he saivat erityiskohtelun sielujen maailmassa. Kristus kokosi heidät yhteen paikkaan Paratiisin ulkopuolelle, sillä Kristus aikoi heidän avullaan valloittaa sielujen maailman pyhän vuoren ja sitä ympäröivät alueet itselleen. Näistä sieluisraelilaisista Kristus kasvatti itselleen suuren armeijan.

Sielujen maailman erämaasta alkoi Jumalan vuoren valloitus Kristuksen johdolla. Joosua on kuva Kristuksesta, sotajoukkojen Herrasta. Armeijansa avulla Kristus karkotti vuorelta kaikki vierasuskoiset heimot ja sai alueen hallintaansa. Sen jälkeen Hän asetti sieluisraelilaiset asumaan sinne jakaen kullekin heimolle oman maa-alueen.

---

historia, luku 8) He olivat niitä, jotka vainosivat Jeesusta eniten. He edustivat pisimmälle mennyttä rappiojuutalaisuutta. He halveksivat fariseusten pilkuntarkkaa uskoa lakiin. Heidän mielestään hyvä ja paha johtuvat ihmisen omasta valinnasta ja tahdosta. He eivät myöskään uskoneet tulevaan Messiaseen, päinvastoin kuin essealaiset ja suuri osa tavallisesta kansasta.

Vaikka Kristus valloitti sielujen maailman Jumalan vuoren ja perusti sinne asemapaikkansa Saatanan joukkoja vastaan, sielujen maailman takaisin valloitus oli silloin vasta alullaan. Välillä Saatanan joukot olivat voitolla välillä Kristuksen. Tapahtumat seurasivat Israelin maanpäällisiä tapahtumia peilikuvan tavoin. Se mikä tapahtui luonnollisessa maailmassa Israelille ja israelilaisille, toistui hieman myöhemmin sielujen maailmassa. Näin näkymättömän sielujen maailman historia toisti peilikuvan tavoin näkyvän maailman historiaa.

Nyt ollaan siis siirrytty kronologisessa kertomuksessa siihen vaiheeseen, jolloin Kristus ryhtyi puhdistamaan ja ennalleen asettamaan sielujen maailmaa. Samoin kuin Hän valloitti yläpuoliset taivaat ylhäältä alas, niin Hän lähti valloittamaan myös sielujen maailmaa järjestyksessä ylhäältä alas. Ensin Hän halusi vakiinnuttaa asemansa sielujen maailman ylimmällä tasolla. Hän johti joukkonsa Jumalan vuorelle ja valloitti sen. Hän poisti sieltä vierasheimoiset asukkaat ja asetti omat liittolaisensa sinne. Päämääränä oli kuitenkin valloittaa ja puhdistaa koko sielujen maailma.

Seuraavassa tarkastellaan Israelin kansan historiaa pala palalta Joosuan ajasta lähtien aina Juudan kansan pakkosiirtolaisuuteen asti. Nämä ajat ja aikakaudet tulkitaan allegorisina kuvina sielujen maailman Israelin historiasta. Raamatussa näistä ajoista on kirjoitettu Joosuan kirjassa, tuomarien kirjassa, molemmissa Samuelin kirjoissa, kuningasten kirjoissa, aikakirjoissa sekä Esran ja Nehemian kirjoissa.

Joosuan aika

> Raamatunkertomus
>
> Ennen kuolemaansa Mooses oli siirtänyt Israelin kansan johtajuuden Joosualle. Mooses sanoi seuraajalleen: ” 'Ole rohkea ja luja, älä pelkää äläkä lannistu. Herra, sinun Jumalasi, on sinun kanssasi kaikilla teilläsi.” (Joos. 1: 9) Joosua tiesi, että Herra oli luvannut hänelle Kanaanin maan, eikä epäillyt sitä lainkaan.
>
> Joosua kokosi israelilaisista armeijan, joka voitti kaikki heidän eteensä tulleet vastustajat. Israelilaisten ensimmäinen suuri voitto Kanaanin maan porteilla oli Jerikon kaupungin valtaaminen. Israelilaiset piirittivät kaupunkia kuusi päivää. Seitsemäntenä päivänä heidän käskettiin kiertää kaupunki seitsemän kertaa ja sitten puhaltaa oinaansarviin. Silloin kaupungin muurit sortuivat heidän eteensä niin, että he saattoivat ylittää sortuneet muurit ja vallata kaupungin. Kaupunki vihittiin tuhon omaksi. Kaikki, mitä kaupungissa oli, tuhottiin, eikä mitään saanut ottaa mukaan. Ainoastaan majatalonpitäjä Rahab, joka oli auttanut israelilaisia vakoojia, sai jäädä henkiin. (Joos. 6) Myös Ain kaupunki hävitettiin maan tasalle. (Joos. 8)[65]

[65] Monesti on ihmetelty, miten Jumala saattoi olla niin julma, että Hän käski vihkiä kanaanilaiset kaupungit tuhon omiksi. Se tarkoitti, että heidät piti kaikki surmata ja kaikki heidän omaisuutensa tuli tuhota. Se ei kuulosta hyvän Jumalan käskyltä. Tässä on kuitenkin nähtävä tuomio, joka johtui siitä, että nämä kanaanilaiset heimot olivat luopuneet elävästä Jumalasta ja harjoittaneet saastaisia epäjumalan kulttimenoja pitkään. Ja mikä pahinta, he olivat tehneet sitä Jumalan itselleen varaamalla maa-alueella, jonka Hän oli päättänyt antaa asuttavaksi omille liittolaisilleen, israelilaisille. Silloin ei ole kyse hyvästä ja pahasta tavanomaisessa mielessä vaan totuudesta ja valheesta tai oikeamielisyydestä ja vääryydestä. Jumalan Totuus ja Oikeamielisyys menee ylitse sen, mitä me voimme pitää omassa mielessämme hyvänä. Jumala puolustaa

> Sen jälkeen Joosua rakensi alttarin Herralle, Israelin Jumalalle. Alttari rakennettiin Ebalin vuorelle täsmälleen niin kuin Mooses oli käskenyt heidän tehdä, kun he saapuisivat Kanaanin maahan. (Joos. 8: 30–31) Monia ihmeellisiä voittoja ja pelastuksia tapahtui, kunnes maa saatiin valloitetuksi.
>
> Sitten Kanaanin maa jaettiin Israelin heimojen kesken ja heimot asetettiin asumaan heille määrätyille maille. (Joos. 13 – 20) Ruubenilaiset, gaadilaiset ja puolet Manassen heimosta saivat osansa Jordanin itäpuolelta. Muut heimot asetettiin asumaan Jordanin länsipuolelle. Juudan heimo (juutalaiset) sai maansa Kanaanin maan eteläosasta, muut heimot (nk. joosefilaiset tai efraimilaiset) pohjoisilta alueilta. Benjamilaiset määrättiin juutalaisten ja joosefilaisten heimojen väliin. Leeviläisille ei osoitettu omaa maata lainkaan, koska he olivat pappisheimo.

Nimi Joosua viittaa Jeesukseen Kristukseen. Jeesuksen hepreankielinen nimi, Jeshua, on samaa tarkoittava kuin Joosua (Jumala pelastaa). Joosua on siis selkeästi allegorinen kuva Kristuksesta. Erään kerran Jerikon lähellä ollessaan Joosua tapasi esikuvansa, jolla oli paljastettu miekka kädessään.

> *Jerikon lähellä ollessaan Joosua näki eräänä päivänä edessään miehen, jolla oli paljastettu miekka kädessään. Joosua meni miehen luo ja kysyi häneltä: "Oletko meikäläisiä vai vihollisiamme?" Mies vastasi: "En kumpaakaan. Olen Herran sotajoukon päällikkö ja olen juuri saapunut tänne." Silloin Joosua lankesi polvilleen, kumartui maahan saakka ja sanoi: "Herrani, mitä tahdot minun tekevän?" Herran sotajoukon päällikkö sanoi Joosualle: "Riisu kengät jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä." Ja Joosua teki niin. (Joos. 5: 13 - 15)*

Joosua jätti maahan monia muistomerkkejä, jotka nykyajan arkeologit ovat löytäneet ja tunnistaneet. Jerikon tuhottu ja poltettu kaupunki on yksi sellainen. Sitä ovat monet tutkijat tutkineet[66]. Alttari, jonka Joosua rakensi Ebalin vuorelle, on myös löytynyt[67] samoin kuin Siiloon pystytetyn ilmestysmajan paikka. Nämä ja monet muut arkeologiset löydöt vahvistavat sen, että Raamatun historialliset tapahtumat ovat totta.

Sielujen maailmaan viittaava allegoria

”Riisu kenkäsi jalastasi, sillä paikka, jossa seisot, on pyhä.” Pyhä maa tarkoitti tässä yhteydessä sielujen maailman Jumalan vuorta, joka oli määrä valloittaa Jeesuksen

---

omaa maataan ja kansaansa, ja Hänellä on oikeus niin tehdä. Meidän on hyvä pitää tämä mielessä myös tänä päivänä, kun israelilaiset ovat omassa maassaan vihollistensa piirittämänä.

66 Jerikon kaupungin muurit on ollut sortumisestaan lähtien nähtävänä Kuolleen meren pohjoispäässä. Jeriko oli kuin Kanaanin maan portti, joka israelilaisten tuli ensin vallata, jotta he voisivat päästä maahan sisälle. Jerikossa on tehty paljon arkeologisia tutkimuksia eri henkilöiden johdolla. Eräs tutkijoista, Tri Bryant Wood, on osoittanut löydetyistä ruukun kappaleista, että Jerikon tuhoutuminen tapahtui n. 1400 eKr., eli juuri silloin, kun israelilaiset tulivat Kanaanin maahan.

67 Ehkä tärkein arkeologinen löytö tältä ajalta on Joosuan alttari Ebal vuorella (Joos. 8: 30-31). Alttarin rakennusohjeet annettiin jo Mooseksen eläessä (2. Moos. 20: 25-26). Alttarilöytö vastaa täsmälleen tätä kuvausta. Löydön teki israelilainen arkeologi Adam Zertal vuonna 1980.

Kristuksen johdolla. Palavan pensaan kertomuksessa Mooseksen tuli riisua kengät jalasta Horebin vuorella (2.Moos. 3: 1-5), joka oli vertauskuvallisesti henkien maailman Jumalan vuori. Nyt Joosuan tuli riisua kengät jalastaan saapuessaan Siionin vuoren liepeille. Jumalan vuorelle Kristus halusi perustaa Paratiisin, mikä toimisi turvapaikkana Hänen omilleen.

Kristus johti taisteluja sielujen maailmassa. Hänellä oli käytössään liittolaisistaan koottu armeija, joka oli voitokas kaikissa taisteluissaan sielujen maailmassa.

Millä tavoin taistelut käytiin sielujen maailmassa? Niitä ei käyty fyysisin asein, kuten luonnollisessa maailmassa. Hengessä käydyissä taisteluissa vahvempi lyö heikomman pelkällä hengellisellä auktoriteetillaan. Voitokkaan puolen usko ja itseluottamus masentaa vastustajan. Kun heikompi joutuu pelon valtaan vahvemman edessä, sen on antauduttava.

Mitä tarkoittaa kanaanilaisten kaupunkien hävittäminen ja vihkinen tuhon omaksi. Sielujen maailmassa se ei tarkoittanut sielujen surmaamista, vaan poistamista Jumalan vuoren alueelta. Tuhon omaksi vihkiminen tarkoitti todennäköisesti sitä, että heidät heitettiin sielujen maailman pohjalle asti. Heitä ei saanut jättää lainkaan israelilaisten keskuuteen Jumalan vuorelle eikä lähellekään niin, että heistä ei olisi myöhemminkään harmia. Israelilaiset valloittajat eivät saaneet pitää itsellään mitään kanaanilaisten omaisuutta, jottei kanaanilaisten hengellinen vaikutus siirtyisi sen kautta israelilaissieluihin.

Kun Jumalan vuorella oleva maa oli valloitettu, Kristus jakoi maan israelilaisheimoille. Kunkin heimon tuli asettua sille osoitetulle maalle ja pitää siitä alueesta huolta. Paratiisin keskellä oleva maa annettiin juutalaisille. Siihen maahan Kristus suunnitteli rakentaa oman kaupunkinsa ja temppelinsä, mutta se tapahtuisi vasta myöhemmin. Juudan alueen ympäriltä Kristus osoitti maat kaikille muille heimoille. Näin sielujen maailman Paratiisi alkoi saada muotoa.

Tuomarien aika

Raamatun kertomus

Joosuan voitokasta aikaa seurasi hajaannuksen aika. Epäjumalanpalvelus lisääntyi israelilaisten keskuudessa, koska israelilaiset eivät olleet karkottaneet tieltään kaikkia maassa asuneita kanaanilaisheimoja. Erään kerran Herran enkeli toi heille sanan Kristukselta:

Minä sanoin: 'En milloinkaan riko liittoa, jonka olen tehnyt teidän kanssanne. Te puolestanne ette saa tehdä liittoa tämän maan asukkaiden kanssa, vaan teidän on hajotettava heidän alttarinsa.' Mutta te ette totelleet minua. Miksi ette olleet minulle kuuliaisia? Minä sanon nyt teille: en karkota tämän maan asukkaita teidän tieltänne, vaan heistä tulee teille ansa ja heidän jumalistaan tulee teille loukku." (Tuom. 2: 1-3)

Israelilaisheimot riitelivät keskenään ja ottivat tavakseen palvoa vieraiden kansojen jumalia. Tämän seurauksena he usein hävisivät naapurikansoja vastaan käymiään sotia ja taistelivat toisiaankin vastaan.

Erään kerran midianilaiset ahdistelivat israelilaisia. *”Heitä ja heidän kameleitaan oli lukematon määrä, ja maahan tunkeutuessaan he hävittivät kaiken. Näin israelilaiset joutuivat midianilaisten ahdistamina suureen kurjuuteen, ja he huusivat avukseen Herraa.” (Tuom. 6: 5-6)*

Herra vastasi israelilaisten huutoon valitsemalla Gideonin heidän johtajakseen. Gideon ryhtyi kokoamaan armeijaa sotiakseen midianilaisia vastaan. Kun koko sotajoukko oli jo midianilaisten leirin läheisyydessä, Herra sanoi Gideonille, että väkeä oli liian paljon. Gideonin oli erotettava heidän joukostaan 300 rohkeaa miestä, muun joukon oli palattava kotiin. Valituille miehille oli annettava aseiksi torvi ja saviruukku. Saviruukun sisällä oli oltava palava soihtu. Kekellä yötä israelilaiset tulivat midianilaisten leirin laitaan. Siellä he puhalsivat torveen, rikkoivat ruukut ja huusivat kovalla äänellä: ”Herran ja Gideonin puolesta!” Silloin midianilaiset joutuivat sekasorron valtaan ja ryhtyivät taistelemaan keskenään. Loput pakenivat kauhun vallassa.

Tämä oli suuri voitto israelilaisille. Kuitenkin oli aikoja, jolloin israelilaiset olivat alakynnessä taisteluissaan ympäröiviä kansoja vastaan. Eräät Israelin heimot joutuivat niin ahtaalle, että olivat vaarassa hävitä kokonaan. Tuomarien ajan loppupuolella profeetta Samuel nousi johtajaksi heimojen yläpuolelle ja sai aikaan hieman järjestystä Israelin maahan.

Sielujen maailmaan viittaava allegoria

Gideonin esimerkki kuvaa Kristuksen johtamia taisteluja sieluisraelilaisten puolesta. Ratkaisevaa ei ollut väen määrä, vaan usko. Pienikin väkimäärä, joka oli täynnä uskoa ja henkeä, pystyi karkottamaan suuren vihollisjoukon israelilaisten mailta. Kuitenkin tämänkaltaiset voitot toivat vain väliaikaisen rauhan.

Samoin kuin luonnolliset israelilaiset kokivat tappioita, myös sielujen maailman israelilaiset joutuivat usein tappiolle taisteluissaan naapurikansoja vastaan. Perimmäisenä syynä sieluisraelaisten tappioille oli se, että heimot eivät olleet karkottaneet kaikkia vierasuskoisia sieluja mailtaan, vaan antoivat heidän jäädä paikoilleen. Tämä koitui heidän kohtalokseen, sillä vierasuskoiset eivät luopuneet epäjumalistaan ja palvontamenoistaan. Vähitellen myös israelilaiset alkoivat palvoa heidän jumaliaan turmiollisin seurauksin. Sieluisraelilaiset menettivät rohkeutensa ja kykynsä taistella ympärillä olevia Saatanan henkivaltoja ja niiden alaisuudessa olevia sielukansoja vastaan. Monesti he jäivät häviölle ja jäivät vieraiden kansojen valtaan.

Kristus oli tässä vaiheessa vetäytynyt ylös. Hän antoi maan hallinnon israelilaisten omiin käsiin. Israelilaiset valitsivat itselleen johtajia, joiden avulla kansakunta pystyi jossain määrin vastustamaan muiden kansojen hyökkäyksiä, mutta yleisesti maa oli heikko ja kaikenlaisia pahoja tekoja tapahtui sieluisraelilaisten keskuudessa.

Kuningas Daavidin aika

Raamatun kertomus

Tuomarien ajan loppupuolella Israelin kansa alkoi haikailla itselleen kuningasta. Siksi Israelin vanhimmat kokoontuivat ja menivät profeetta Samuelin luo ja sanoivat hänelle:

"Sinusta on tullut vanha, eivätkä poikasi ole seuranneet sinun jälkiäsi. Anna meille kuningas meitä johtamaan, niinhän muillakin kansoilla on." (1.Sam. 8:5)

Samuel pahastui näistä puheista, koska heillä oli taivaallinen Kuningas, joka olisi paljon parempi ja voimallisempi kuin mikään maallinen kuningas. Herra kuitenkin suostui israelilaisten pyyntöön ja salli heille kuninkaan. Niin Samuel voiteli benjaminlaisen Saulin Israelin kuninkaaksi. Saul osoittautui tehtävässään epäluotettavaksi eikä hän noudattanut

Kristuksen käskyä poistaa kaikkia vierasuskoisia maasta. Tämän seurauksena Herra päätti hylätä Saulin ja valita toisen kuninkaan tilalle.

Samuel voiteli nuoren Daavidin kuninkaaksi. Daavid joutui kuitenkin aluksi palvelemaan Saulin hovissa. Saul tuli epäluuloiseksi Daavidin suhteen ja alkoi vainota häntä. Daavid joutui pakenemaan vuorille ja piileskelemään muiden kansojen keskuudessa. Vasta monien vaiheiden jälkeen hän pääsi nousemaan valtaistuimelle. Valtaan päästyään yhtenä ensimmäisistä töistään hän valloitti Jerusalemin kaupungin jebusilaisilta. (1.Aikak. 11: 1-9) Aluksi hän hallitsi vain Juudaa, mutta vähän myöhemmin kaikki heimot solmivat liiton hänen kanssaan ja asettuivat hänen valtansa alle.

Kuningas Daavid yhdisti Israelin heimot sekä kansallisesti että uskonnollisesti. Isien usko ja palvontamenot palautettiin koko Israeliin. Liitonarkku, joka oli ollut sotasaaliina filistealaisten maassa, voitettiin takaisin ja tuotiin juhlallisesti Jerusalemiin. Se asetettiin Jerusalemiin pystytettyyn ilmestysmajaan.

Kuningas Daavid oli kaikessa Jumalan tahdon mukainen mies. Siitä voidaan vakuuttua lukemalla Psalmien kirjaa, josta noin puolet on hänen kynästään lähteneitä profeetallisia ylistyslauluja. Jumalan suosion ollessa hänen päällään hän voitti vihollisen sotajoukot yhden toisensa jälkeen. Kristus vaikutti sen, että sekä maan sisäiset että ulkopuoliset viholliset joutuivat pakenemaan Daavidin sotajoukkojen edestä. Kuningas Daavidin ihmeellistä elämää voidaan pitää Kristuksen yliluonnollisena väliintulona, jolla pelastettiin Israel perikadolta. Kuningas Daavid hallitsi Israelia 40 vuotta vuosien 1012 - 972 eKr välillä.

Daavid olisi halunnut rakentaa Herralle temppelin. Sitä hän ei saanut tehdä, mutta profeetta Natan toi hänelle Jumalalta seuraavan sanan:

Poikasi rakentaa minulle temppelin, ja minä pidän hänen valtaistuimensa vahvana ikiaikoihin asti. Minä olen oleva hänelle isä, ja hän on oleva minulle poika. Minä pysyn uskollisena enkä hylkää häntä, niin kuin hylkäsin sinun edeltäjäsi. Minä pidän hänen asemansa ikuisesti lujana temppelissäni ja valtakunnassani, ja hänen valtaistuimensa on kestävä ikuisesti." (1. Aik. 17: 12-14)

Kun Jumala lupasi kuninkuuden säilyvän ikuisesti Daavidin suvulla, se tarkoitti, että taivaallinen Kristus, joka syntyisi maailmaan, olisi inhimillisen syntyperänsä puolesta Daavidin sukua. (Room. 1: 3-4) Kristus on ollut juutalaisten todellinen Kuningas alusta lähtien, mutta näin Hän peri myös maanpäällisen kuninkuuden täysin Jumalan säätämällä tavalla. (Luuk. 23: 3) Sen jälkeen juutalaisten kuninkuus ei tule siirtymään kenellekään toiselle, joten se pysyy ikuisesti Daavidin suvulla.

Sielujen maailmaan viittaava allegoria

Sielujen maailmassakin Jumalan vuorella asunut israelilainen sielukansa halusi valita itselleen johtajan, joka kokoaisi kansan yhteen. Niin he valitsivat keskuudestaan mielestään sopivimman tähän tehtävään. Tämä ei kuitenkaan pystynyt suoriutumaan tehtävästään Jumalan toivomalla tavalla. Jumala kehotti häntä poistamaan vierasuskoiset sielut Jumalan vuoren alueelta, mutta hän ei totellut, vaan antoi heidän jäädä israelilaisten keskuuteen. Silloin Jumala päätti hylätä hänet ja asettaa ”Daavidin” hänen tilalleen. Psalmissa 89 Jumala sanoo:

"Minä, Herra, olen tehnyt liiton valittuni kanssa, olen vannonut palvelijalleni Daavidille: 'Minä annan sinun sukusi jatkua iäti, sinun valtaistuimesi kestää polvesta polveen!'" (Ps. 89: 4-5)

Kuitenkin heti seuraavat jakeet paljastavat, kenestä tuossa ”Daavidissa” on kyse:

> *Taivaat ylistävät sinun ihmeitäsi, Herra, taivaan joukot sinun uskollisuuttasi. Ei kukaan korkeuksissa ole Herran vertainen, ei kukaan hänen kaltaisensa jumalien joukossa! Hän on Jumala, jonka edessä taivaan pyhät vapisevat, jota kaikki hänen ympärillään pelkäävät ja palvovat. Herra, kaikkivaltias Jumala, kuka on sinun kaltaisesi? Herra, sinä olet väkevä, olet kaikessa uskollinen. Sinä hallitset meren pauhun, tyynnytät aaltojen tyrskyn. (Ps. 89: 6-10)*

Daavid, jolle em. lupaukset annettiin, oli todellisuudessa Kristus, israelilaisten taivaallinen Kuningas. Hänelle kuuluu valta iankaikkisesti, olipa kyse sielujen maailmasta, luonnollisesta maailmasta tai koko näkymättömästä luomakunnasta. Kuitenkin samoin kuin luonnollisessa maailmassa, myös sielujen maailmassa Hän halusi voittaa kuninkuuden laillisesti takaisin itselleen.

Tulkitsen Raamatun historiallisia kertomuksia siten, että Kristus laskeutui todellisesti kansansa keskuuteen sielujen maailmaan. Kertomukset Daavidin nuoruudesta ovat niin ihmeellisiä – leijonan ja karhun surmaaminen paljain käsin puolustaessaan lammaslaumaansa ja sodan ratkaiseminen israelilaisten ja filistealaisten välillä surmaamalla Goljatin lingolla (1.Sam. 17: 32-58) - että ne viittaavat Kristuksen tuloon sielujen maailmaan. Mutta Hän teki sen salassa, ikään kuin sala-asuun pukeutuneena. Kukaan ei tiennyt, että Hän oli Kristus.

Näin Kristus pääsi kansan suosioon, mutta ”sielujen maailman Saul” ei halunnut luopua kruunustaan. Kristus olisi tietenkin voinut ottaa kruunun väkisin häneltä, mutta sitä Kristus ei halunnut missään nimessä tehdä. Hän halusi toimia kaikessa laillisesti. Siksi Hän ei koskenut ”Herran voideltuun” eikä sallinut kenenkään muunkaan niin tehdä. Vasta, kun Saul oli itse tuhonnut itsensä, Hänelle avautui tie kuninkuuteen. Kansa halusi Hänet kuninkaakseen. Kukaan ei vieläkään tiennyt, että uusi kuningas oli Kristus.

Sielujen maailmassa Kristus kokosi heimot yhteen ja lujitti heidät yhtenäiseksi kansaksi. Hän ajoi kaikki vieraat kansat pois Israelin maalta ja lujitti heidän uskonsa Kristukseen eli itseensä. Hänen kauttaan pyhä kaupunki Jerusalem, Paratiisin keskellä, tehtiin Hänen pääkaupungikseen. Pyhä Henki ja laki lujitettiin kaikkialla Hänen valtakunnassaan.

Kuningas Salomon aika

Raamatun kertomus

Kuningas Daavidin kuoleman jälkeen hänen poikansa Salomo toteutti isänsä unelman rakentamalla valtavan temppelin liitonarkun ympärille. Salomo pystytti temppelin Morian vuorelle, jonka Daavid oli valinnut temppelin paikaksi.

Kuningas Salomon aikaan Israelin valtakunta oli edelleen yhtenäinen. Hänen hallintonsa aikana Israelin maa oli suurimmillaan ja vauraimmillaan. Hänen rakentamansa temppelin loistoa tultiin ihailemaan ulkomailta asti. Salomo oli erityisen viisaan miehen maineessa. Tiettävästi Salomo kirjoitti ja kokosi Sananlaskujen kirjan. Erityisesti sen yhdeksän ensimmäistä lukua, jotka sisältävät Viisauden opetuksia ja neuvoja, pidetään Salomon kirjoittamina tai kokoamina. Kirjan toinen osa, joka käsittää lyhyitä aforismeja elämän eri alueilta, kulkee Salomonin sananlaskujen nimellä.

Oman aikansa lopulla kuningas Salomo tuli kuitenkin välinpitämäksi suhteessaan Jumalan käskyihin. Hän mm. otti itselleen monia vierasheimoisia vaimoja ja salli heille pakanallisia

jumalanpalvelusmenoja aivan valtakuntansa keskellä. Tämä herätti vihamielisiä tunteita monissa profeetoissa ja papeissa.

Sielujen maailmaan viittaava allegoria

Sielujen maailman Temppeliä ei voinut rakentaa niin kauan kuin Kristus oli sielujen maailmassa. Jotta hengessä rakentuva Temppeli voitaisiin rakentaa, Hänen tuli istua valtaistuimellaan Kaikkeinpyhimmässä seitsemännessä taivaassa. Siksi kuningas Salomo ei enää edusta Kristusta, vaan Hänen yhtenäistä kansaansa sielujen maailmassa. Jerusalemin temppelin rakentaminen tarkoittaa allegorisesti sitä, että erityinen hengellinen suhde syntyi Kristuksen ja hänen sielullisen Israelin välille. Mahdollisesti myös taivaankansi ”puhkaistiin” Jerusalemin kohdalla uudella tavalla niin, että jumalallinen valo tunkeutui kaikkialle sielullisen Paratiisin alueelle. Vaikka Kristus toimi taivaan puolelta käsin, kuitenkin tuon taivaankannessa olevan reiän kautta Kristus pystyi hallitsemaan koko sielujen maailman Paratiisia.

Tässä vaiheessa Paratiisi vahvistui niin, että Saatanan armeijalla ei ollut enää voimaa vastustaa Jumalan vuorella asuvaa sielukansaa. Kuitenkaan heidän sielunsa ei ollut saavuttanut vanhurskautta, eikä heidän henkensä ollut uudesti syntynyt. Siksi Kristus ei voinut olla vielä tyytyväinen. Hän suunnitteli jo seuraavaa vaihetta sielujen maailman valloituksessaan. Siihen sisältyisi se, että sielujen maailman Paratiisi annettaisiin vielä kerran vihollisen käsiin aina siihen asti, kunnes Kristus olisi toimittanut lopullisen sovituksen luonnollisessa maailmassa. Välittömästi sen jälkeen Hän puhdistaisi Paratiisin ja palauttaisi Hänelle uskolliset asukkaat sinne. Silloin sen muurit rakennettaisiin ylitsepääsemättömiksi ja entistä suurempi kirkkaus tulisi vaikuttamaan siellä.

Pohjoisten heimojen ero ja pakkosiirtolaisuus

Raamatun kertomus

Kuningas Salomon jälkeen seurasi valtakunnan hajoaminen. Pohjois-Israelin kymmenen heimoa valitsivat itselleen oman kuninkaan ja lähtivät omille teilleen.

Kun israelilaiset näkivät, että kuningas ei välittänyt heidän pyynnöstään, he sanoivat hänelle näin: ”Mitä meillä on tekemistä Daavidin kanssa? Vieras on meille Iisain poika. Palatkaa majoillenne, Israelin miehet! Pidä itse huoli asioistasi, Daavidin suku!” Niin israelilaiset palasivat kotiinsa. (1Kun.12: 16)

Näin Israel jakaantui. Salomon jälkeen Pohjois-Israelia hallitsivat monet huonot kuninkaat, jotka irrottautuivat isiensä uskosta. Kateellisina juutalaisille, joille Jumala oli luvannut ikuisen kuninkuuden, he omaksuivat vieraiden kansojen jumalanpalvelusmenoja, mm. vasikan ja Asheran palvonnan. Epäjumalanpalveluksesta seurasi heikko menestys sodissa ympärysvaltoja vastaan. Assyrian kuningas hyökkäsi Pohjois-Israeliin ja hävitti maan. Pohjois-Israelin kansa (10 heimoa) vietiin pakkosiirtolaisuuteen Assyriaan, miltä matkaltaan he eivät enää koskaan palanneet. Etelä-Israel, jota kutsuttiin Juudaksi, säilyi toistaiseksi itsenäisenä.

Hajonnutta kuningas Daavidin valtakuntaa kutsutaan profeetallisella kielellä Daavidin sortuneeksi majaksi. Vaikka valtakunta näin hajosi, profeetta Aamos ennusti, että se vielä joskus rakennetaan uudelleen. Hän sai Herralta sanan:

”Sinä päivänä minä rakennan jälleen Daavidin sortuneen majan. Minä muuraan umpeen sen halkeamat, korjaan sen luhistumat ja saatan sen entiseen loistoonsa.” (Aam. 9:11)

Monet muut profeetat Aamoksen jälkeen profetoivat samaa.

Luonnollisen maailman tasolla pohjoisisraelilaiset heimot ovat levinneet ympäri maapalloa ja sulautuneet muihin kansakuntiin. Tässä voidaan nähdä Kristuksen eräs suunnitelma kansakuntien pelastamiseksi. Heidän kauttaan Vanhan liiton ajan liitot, lupaukset ja siunaukset siirtyivät Israelista kansakuntiin. Seka-avioliittojen kautta israelilaisten Vanhan testamentin aikaiset liitot siirtyivät luonnollisella tavalla kansakuntiin. Liittojen mukana myös Kristuksen antamat lupaukset ja siunaukset siirtyivät kansakuntiin. Tällä oli luultavasti ratkaiseva merkitys siinä, että kristinusko saattoi levitä kansakuntiin niin voimallisesti.[68]

Näin pelastusreitti suoraan luonnollisen maailman kautta tuli mahdolliseksi kansakunnille. Miljoonat kansakuntien uskovat löysivät Kristuksen ja pääsivät kuolemansa jälkeen sielujen maailman Paratiisiin. Tätä kautta Jumala saattoi asettaa aikaisempien maailmojen israelilaisia sieluja ja henkiä myös kansakuntien ihmisiin, joista oli tullut Uudessa liitossa Hänen liittolaisiaan. Näin ollen monet kristityt ovat voineet pitää alkuperäisiä israelilaisia henkiä ja sieluja sisällään kenties täysin tietämättään, ja näin heistäkin on tullut Kristuksessa ”edeltä valittuja”.

Mutta eivät ainoastaan kansakuntien kristityt tulleet siunatuiksi, vaan myös pohjoisisraelilaiset heimot itse. Luonnollisella tasolla heitä ei enää voinut erottaa isäntäkansoistaan, mutta yliluonnollisella tasolla Jumala piti tarkkaa lukua heistä. Samoin kuin kaikki muutkin, hekin ovat pelastuneet vastaanottaessaan Kristuksen evankeliumin. Kuolemansa jälkeen heidän sielunsa on ohjattu suoraan Paratiisiin.

Tietenkin on ollut niitäkin pohjoisisraelilaisia, jotka eivät ole vastaanottaneet pelastustaan Kristuksessa. Siinä tapauksessa he ovat joutuneet kuolemansa jälkeen muualle tuonelaan. Kuitenkin Kristus pitää heitä edelleen omina liittolaisinaan, koska Hän ei milloinkaan pura liittojaan eikä kadu lupauksiaan.

Sielujen maailmaan viittaava allegoria

Sielujen maailman Paratiisin turmeltuminen ja tuhoutuminen alkoi sen reuna-alueilta, joita kansoitti pohjoisisraelilainen sielukansa. Näissä Israelin heimoissa syntyi kateus ja vihamielisyys Juudan kansaa kohtaan, joka oli saanut maa-alueen Paratiisin keskeltä, Jumalan vuoren huipulta. Sinne vuoren huipulle Kristuksen oli määrä perustaa Jerusalemin kaupunki, joka olisi Kuninkaan hallintokaupunki. Kateudessaan pohjoisisraelilainen sielukansa irrottautui Kuninkaan (Kristuksen) alaisuudesta. Heidän kapinansa oli merkki

---

[68] Ajatus Efraimin (kymmenen pohjoisen heimon) tuomasta siunauksesta pakanakansoille on esitetty Benjamin Turkian kirjassa ”Jumalisuuden salaisuudessa” (Kirjapaino Hermes Oy, 2015). Hän viittaa mm. Jaakobin siunaukseen Joosefin pojille, jossa sanotaan sanatarkasti, että Efraimin jälkeläisistä on tuleva ”kansojen täyteys”. (1. Moos. 48: 19) Myös Roomalaiskirjeen ”pakanoiden täysi luku” tulisi kääntää niin, että ”kun kansojen täyteys on tullut sisälle, koko Israel on pelastuva”. (Room. 11: 25-26)

siitä, että heidän uskonsa Kristukseen oli alkanut hiipua. Muiden kansakuntien epäjumalat olivat tulleet voimallisesti mukaan kuvaan.

Uskon hiipumisen myötä myös Pyhän Hengen suoja pohjoisisraelilaisten sielujen ympärillä heikentyi. Viholliskansat olivat alati heidän kimpussaan. Jonkin ajan kuluttua heidän puolustuksensa murtui kokonaan ja he joutuivat Saatanan sotajoukkojen vangiksi. Koko pohjoisisraelilainen sielukansa kuljetettiin pois Jumalan pyhältä vuorelta. Heidät asetettiin asumaan kaikkialle muualle sielujen maailmaan. Siellä he joutuivat elämään muiden kansakuntien seassa, niin kuin he ovat eläneet luonnollisessa maailmassakin.

Mitä sitten tarkoittaa profeetta Aamoksen ennustus Daavidin sortuneesta majasta? Rakennetaanko kuningas Daavidin valtakunta uudelleen ja vieläpä sen entiseen loistoonsa? Luonnollisessa maailmassa se näyttää hyvin epätodennäköiseltä jo yksin siitä syystä, että nuo 10 pohjoisisraelilaista heimoa ovat täysin assimiloituneet muihin kansakuntiin. Niitä ei ole puhtaana enää missään maailmassa. Mutta sielujen maailman tasolla he ovat olemassa ja siellä heidät tullaan vielä kokoamaan yhteen. Kristus kokoaa heidät Paratiisiin sen jälkeen, kun Hän on ensin toimittanut sovituksen luonnollisessa maailmassa. Sen jälkeen tulee aika, jolloin Israel on jälleen yhtenäinen Kuningas Jeesuksen alaisuudessa.

Juudan kuninkaiden aika ja pakkosiirtolaisuus

Raamatun kertomus

Pohjoisisraelilaisten heimojen irtaannuttua eteläinen Juudan valtakunta käsitti kaksi heimoa, Juudan ja Benjaminin. Yhteisesti heitä alettiin kutsua juutalaisiksi. Vähitellen uskonnollinen moraali laski myös heidän keskuudessaan, ja hekin alkoivat palvoa epäjumalia. Heidän kuninkaansa olivat väliin hyviä, väliin huonoja suhteessaan taivaalliseen Messiaskuninkaaseen. Lopulta kaikki palvoivat vieraita jumalia, minkä seurauksena Pyhä Henki poistui heidän yltään.

Jeremia ennusti Jerusalemin tuhon.

Sinä Jerusalem, tuhon oma! Miksi pukeudut loistavanpunaisiin vaatteisiin,
miksi ripustat yllesi kultakoruja ja maalaat silmäsi luomivärillä?
Turhaan sinä kaunistat itseäsi!
Rakastajasi ovat sinut hylänneet, nyt he väijyvät henkeäsi.
Kuulen äänen - kuin synnyttävä nainen huutaisi,
kuin ensisynnyttäjä voihkisi tuskasta.
Se on tytär Siionin ääni. Hän voihkii ja ojentaa käsiään:
"Voi minua! Minä menehdyn murhaajien käsiin!"
(Jer. 4: 30-31)

Kuuletteko äänen? Se lähenee!
Kumisten ja jymisten kiitää vihollinen pohjoisesta.
Se iskee Juudan kaupunkeihin ja tekee ne autioiksi,
sakaalien lymypaikoiksi.
(Jer. 10: 22)

Jeremia sai nähdä, miten Babylonian kuninkaan joukot tulivat hävittämään maanpäällistä Jerusalemia ja viemään sen kansan pakkosiirtolaisuuteen. Ensimmäinen Jerusalemin valloitus tapahtui kuningas Jojakinin aikaan vuonna 597 eKr. Juudan eliitti ja varakas väestö vietiin jo siinä vaiheessa pakkosiirtolaisuuteen Babyloniaan. Samoin kaikki temppelin ja kuninkaan palatsin aarteet ryöstettiin. Lopullisesti Babylonian kuningas Nebukadnessar valtasi Jerusalemin vuonna 586 eKr, jolloin koko kaupunki hävitettiin.

Viidennen kuun seitsemäntenä päivänä, Babylonian kuninkaan Nebukadnessarin hallitessa yhdeksättätoista vuottaan, kuninkaan henkikaartin päällikkö Nebusaradan tuli Jerusalemiin. Hän poltti Herran temppelin ja kuninkaan palatsin ja kaikki Jerusalemin talot, jokaisen suuren rakennuksen hän sytytti tuleen. Kaldealaisten sotajoukko, joka oli henkikaartin päällikön mukana, repi Jerusalemin muurit joka puolelta maahan. Sitten henkikaartin päällikkö Nebusaradan vei pakkosiirtolaisuuteen loputkin, mitä kansasta oli kaupungissa jäljellä. Hän vei nekin, jotka olivat itse siirtyneet Babylonian kuninkaan puolelle, sekä loput kaupungin käsityöläisistä. Köyhästä väestä henkikaartin päällikkö jätti osan tekemään työtä viinitarhoissa ja pelloilla. (2.Kun. 25: 8-12)

Profeetta Jeremia näki kaiken sen toteutuneena, minkä hän oli ennustanut. Tässä tilanteessa Kristus kuitenkin lohdutti Jeremiaa.

"Näin sanoo Herra: Kun Babylonian seitsemänkymmentä vuotta ovat kuluneet, minä otan teidät jälleen huomaani. Minä täytän lupaukseni ja tuon teidät takaisin omaan maahanne. Minulla on omat suunnitelmani teitä varten, sanoo Herra. Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. (Jer. 29: 10-11)

Näin sanoo Herra: ”Lakkaa itkemästä, kuivaa kyyneleet silmistäsi!
Saat palkan vaivannäöstäsi: lapsesi palaavat kotiin vihollismaasta,
sanoo Herra. ”Sinulla on tulevaisuuden toivo:
lapsesi palaavat asuinsijoilleen”, sanoo Herra.
(Jer. 31:16-17)

Kristus lupasi, että Juudan kohtalo käännetään ja Jerusalem palautetaan Juudan kansalle. Juudan kansa tulee palaamaan omaan maahansa noin 70 vuoden pakkosiirtolaisuuden jälkeen. Samassa luvussa puhutaan uudesta liitosta, jonka Herra tulee solmimaan Israelin ja Juudan kanssa.

”Tulee aika", sanoo Herra, "jolloin minä teen uuden liiton
Israelin kansan ja Juudan kansan kanssa.
Tämä liitto ei ole samanlainen kuin se, jonka tein heidän isiensä kanssa
silloin kun tartuin heidän käteensä ja vein heidät pois Egyptin maasta.
Sen liiton he rikkoivat, vaikka minä olin ottanut heidät omakseni”, sanoo Herra. "Tämän liiton minä teen Israelin kansan kanssa tulevina päivinä”, sanoo Herra: ”Minä panen lakini heidän sisimpäänsä, kirjoitan sen heidän sydämeensä.
Minä olen heidän Jumalansa, ja he ovat minun kansani.”
(Jer. 31: 31-33)

Uusi liitto viittaa Jeesuksen Kristuksen oman veren kautta tehtyyn Uuteen liittoon. Kristus lupaa koota – ei vain juutalaiset, vaan kaikki israelilaiset kaikista maista, joihin Hän on heidät hajottanut, ja solmia heidän kanssaan uuden ikuisen liiton.

Seuraavassa Jeremia ennustaa Kristuksen tulon maailmaan hyvin selkeästi:

"Aika tulee", sanoo Herra, ”jolloin minä täytän Israelin ja Juudan heimoille antamani lupauksen. Kun se aika koittaa, Daavidin suvusta nousee Vanhurskas Verso. Hän saattaa maassa voimaan oikeuden ja vanhurskauden.
Niinä päivinä Juuda saa avun, ja Jerusalem elää turvassa.
Häntä kutsutaan tällä nimellä: 'Herra on meidän vanhurskautemme'."
(Jer. 33: 14-16)

Daavidin suvusta nousee Vanhurskas Verso, jota kutsutaan nimellä ”Herra meidän vanhurskautemme”. Tänä päivänä tiedämme, että tämä Vanhurskas Verso tarkoittaa Jeesusta Kristusta, joka tuli maailmaan ja omalla ristinkuolemallaan sovitti kansansa synnit. Hän tuli vanhurskaudeksi kaikille niille, jotka ottavat Hänen sovitusuhrinsa uskossa vastaan. Tässä vaiheessa kyse oli kuitenkin vasta vain lupauksesta.

Sielujen maailmaan viittaava allegoria

Sielujen maailman Paratiisikin jakautui sen keskellä olevaan Juudaan ja reunoilla olevaan Israeliin, joten näitä nimityksiä voidaan käyttää myös sielujen maailmaan liittyen. Ennen Kristuksen tuloa maailmaan usko Kristukseen säilyi pitempään Juudassa kuin muussa Israelissa. Kuitenkin myös Juudassa alkoi tapahtua uskonnollisen moraalin rappeutumista. Sielläkin kansan uskollisuus Kristusta kohtaan alkoi horjua ja vierasheimoiset epäjumalat nostivat aika ajoin päätään. Sielullista Juudaa hallitsivat vuoroin hyvät vuoroin huonot johtajat, joiden uskollisuus Kristusta kohtaan vaihteli. Kristus-uskon heikentyessä myös Pyhän Hengen suoja Paratiisin ja sen keskellä olevan Jerusalemin kaupungin yltä heikkeni.

Lopulta Saatana kokosi ympärilleen voimakkaan armeijan ja hyökkäsi sielullisen Jerusalemin kimppuun. Hän teki sen sellaisella voimalla, että sielullinen Juuda joutui täydellisesti pelon valtaan. He antautuivat hyökkääjän edessä lähes ilman vastustusta. Saatana otti heidät vangikseen ja vei heidät sielujen maailman Babyloniaan. Babylonian vankileirit olivat sielujen maailman pohjalla, missä Saatana piti hallintopaikkaansa.

Kristus oli kuitenkin päättänyt pelastaa tuonelan pohjalle joutuneen sielukansansa heti sen jälkeen, kun Hän olisi toimittanut syntien sovituksen luonnollisessa maailmassa. Verrattuna luonnollisessa maailmassa tapahtuneeseen Babylonian pakkosiirtolaisuuteen se tapahtuisi noin 500 vuotta myöhemmin. Profeetta Danielin mukaan Kristuksen sovituskuolema tapahtuisi seitsemänkymmenen vuosiviikon päästä siitä, kun luonnollista Jerusalemia oli alettu rakentaa uudelleen. Silloin tapahtuisi siis myös sielujen vapautuminen tuonelan vankileireiltä.

> *Heti kun aloit rukoilla, lähti liikkeelle sana, ja minä tulin kertomaan sen sinulle, sillä Jumala rakastaa sinua. Kuuntele siis tarkoin tätä sanaa, niin ymmärrät näkysi: ”Seitsemänkymmentä vuosiviikkoa on määrätty kansallesi ja pyhälle kaupungillesi. Sitten jumalattomuus päättyy, synnistä tulee loppu, pahat teot sovitetaan, ikuinen oikeudenmukaisuus saatetaan voimaan, näky ja profetia sinetillä vahvistetaan ja kaikkeinpyhin voidellaan.” (Dan. 9: 23-24)*

Voidaan laskea, että nämä seitsemänkymmentä vuosiviikkoa ”Jerusalemin entiselleen rakentamista koskevan sanan lausumisesta” viittaa tarkalleen Jeesuksen Kristuksen kuolinvuoteen. [69]

Pakkosiirtolaisuudesta paluu

> Raamatun kertomus
>
> Esran kirja alkaa seuraavasti:
> *Persian kuninkaan Kyyroksen ensimmäisenä hallitusvuotena Herra toteutti sanansa, jonka profeetta Jeremia oli julistanut. Hän johdatti Kyyroksen kuuluttamaan kaikkialla valtakunnassaan sekä suullisesti että kirjallisesti: "Näin sanoo Kyyros, Persian kuningas:*

[69] Sir Robert Anderson, ”The Coming Prince”. Kirjoittajan mukaan Jeesus kuoli pääsiäisenä vuonna 32 jKr. http://www.whatsaiththescripture.com/Voice/The.Coming.Prince.4.html

> *Herra, taivaan Jumala, on antanut minulle kaikki maan valtakunnat. Hän on nyt käskenyt minun rakentaa itselleen temppelin Juudan Jerusalemiin. Kaikkien teidän, jotka kuulutte hänen kansaansa, tulee lähteä Juudan Jerusalemiin rakentamaan Herran, Israelin Jumalan, temppeliä. Olkoon teidän Jumalanne teidän kanssanne! Herra on Jumala, jonka asuinsija on Jerusalem. Kaikkialla, missä tämän kansan jäseniä yhä elää muukalaisina, tulee paikkakunnan asukkaiden antaa heille mukaan hopeaa ja kultaa ja tavaraa ja karjaa sekä muita lahjoja Jerusalemiin rakennettavaa Herran temppeliä varten." Matkaan varustautuivat Juudan ja Benjaminin sukukuntien päämiehet sekä papit ja leeviläiset, kaikki, joissa Jumala oli herättänyt halun lähteä rakentamaan Jerusalemiin Herran temppeliä. (Esra 1: 1-5)*

Persian kuningas Kyyros oli voittanut sodassa Babylonian kuninkaan. Suurkuninkaan asemaan päästyään Kyyros päästi kaikki juutalaiset pakkosiirtolaiset takaisin omaan maahansa, missä he saivat ryhtyä rakentamaan uudelleen Jerusalemin temppeliä. Kyyroksessa voidaan nähdä Kristuksen yliluonnollinen väliintulo, joka pelasti juutalaiskansan tuholta. Täydellistä itsenäisyyttä Juuda ei kuitenkaan enää saavuttanut.

Kyyroksessa voidaan nähdä myös Kristuksen ensimmäinen pelastusoperaatio sielujen maailmaan.

Sielujen maailmaan viittaava allegoria

Sielullisten juutalaisten pelastusoperaatio ajoittui juuri siihen ajankohtaan, jolloin Kristus uhrasi itsensä ristillä ihmiskunnan syntien edestä. Kun lunastus oli tapahtunut ja Kristus lepäsi vielä sielujen maailman Paratiisissa, Hän tiesi välittömästi, mikä Hänen tehtävänsä oli. Hän valmistautui lähtemään sotaretkelle tuonelaan vangitun kansansa vapauttamiseksi. Hän meni kuoleman varjon maille, mursi pronssiovet ja rautasalvat ja päästi kaikki siellä viruneet vangit vapauteen, israelilaiset, juutalaiset ja muiden kansojen vangitut sielut. Ne, jotka ottivat vastaan Hänen sovituksensa ja tunnustivat Hänet Herrakseen, pelastuivat.

Kristuksen mielessä olivat ennen kaikkea Hänen juutalaiset ja israelilaiset liittolaisensa, jotka Saatana oli onnistunut vangitsemaan Paratiisista. Kuitenkin muitakin sieluja pelastui. Kaikista kansakunnista pelastui sieluja, jotka Saatana oli kahlinnut ja vienyt vankiloihinsa. Ensimmäisessä Pietarin kirjeessä mainitaan, miten Kristus meni tuonelaan ja saarnasi vankeudessa oleville sieluille (1. Piet. 3: 18-20). Siinä kohdassa mainitaan erityisesti ennen vedenpaisumusta eläneet ihmiset. Osa heistäkin pelastui siis tässä yhteydessä.

Kristus oli juuri vähää aikaisemmin sovittanut koko maailman synnit, joten täydellinen pelastuminen oli jo mahdollista. Ottaessaan vastaan sovituksen ja tunnustaessaan Kristuksen Herrakseen kaikki pelastuivat kansallisuudesta riippumatta.

Kuoleman vankileirille tullessaan Kristus esiintyi sotapäällikkönä, jolla on kaikki valta sekä taivaissa että maan päällä. Hän riensi sinne vapauttamaan kaikki sielut, jotka Saatana oli ottanut vangikseen ja vienyt sielujen maailman Babyloniaan.

Jesajan kirjan luvussa 43 Kristus sanoo murtavansa helvetin portit:

> *Näin sanoo Herra, teidän lunastajanne, Israelin Pyhä:*
> *”Minkä teen Babylonille, teen teidän tähtenne.*
> *Minä murran kaikki sen portit, ja valitukseksi muuttuvat kaldealaisten ilohuudot.*
> *Minä olen Herra, teidän pyhä Jumalanne, Israelin luoja, teidän kuninkaanne!”*
> *(Jes. 43: 14-15)*

Jesajan profetioissa Kyyros, Persian kuningas, on Kristuksen peitenimi. Seuraavassa Isä Jumala puhuttelee Poikaansa:

> *Minä sanon Kyyrokselle: "Paimeneni." Mitä minä tahdon, sen hän toteuttaa, hän sanoo Jerusalemille: "Sinut rakennettakoon", ja temppelille: "Sinut perustettakoon jälleen!"*
> *(Jes. 44: 28)*

Persian kuningas ei tuntenut elävää Jumalaa. Siksi Isä Jumala esittää hänelle tehtävänantonsa seuraavasti:

> *”Minä kuljen sinun edelläsi.*
> *Vuorimaat minä tasoitan, pronssiovet murran, rautateljet isken irti.*
> *Minä annan sinulle aarteet pimeistä piiloistaan ja kalleudet kätköistään,*
> *jotta oppisit tietämään, että se, joka sinua nimeltä kutsuu,*
> *olen minä, Herra, Israelin Jumala.*
> *(Jes. 45: 2-4)*

Aina kun Raamatussa puhutaan murretuista ”pronssiovista” ja ”rautateljistä”, sillä viitataan tähän sielujen maailman tapahtumaan. ”Aarteet” ja ”kalleudet”, jotka mainitaan, tarkoittavat todennäköisesti Kristuksen omaa kansaa. Hän vapautti sielullisessa Babyloniassa vankina olleen kansansa, puhdisti heidät ja johdatti takaisin Jerusalemiin, uudistettuun sielujen maailman pääkaupunkiin. Ristillä vuodatetulla verellään Kristus oli sovittanut heidän syntinsä, ja poistanut tuomion heidän yltään. Siksi, kun kansa tunnusti Hänet Herrakseen ja Vapahtajakseen, he uudestisyntyivät hengessään ja pelastuivat.

> *Minun pelastava vanhurskauteni ei ole kaukana,*
> *olen tuonut sen lähelle teitä. Minun apuni ei ole myöhässä.*
> *Siioniin minä tuon pelastuksen, Israelille annan kirkkauteni.*
> *(Jes. 46: 13)*

Kristus kehottaa vapautettua kansaa liittymään Häneen ja lähtemään sielujen maailman Babyloniasta.

> *Lähtekää Babyloniasta, rientäkää kotiin kaldealaisten maasta!*
> *Kertokaa tästä riemuiten, kuuluttakaa, viekää viesti maan ääriin asti.*
> *Sanokaa: "Herra on lunastanut palvelijansa Jaakobin vapaaksi!"*
> *(Jes. 48: 20-21)*

Kristus ohjasi vapautetun kansansa takaisin Paratiisiin, mistä heidät oli aikoinaan pakolla viety pois. Heidän vaelluskulkueeseensa liittyi valtava joukko muiden kansakuntien pelastuneita sieluja.

Jesajan kirjan luvussa 55 kuvataan riemukas kotiin paluu, kun Kristus johdatti kansansa tuonelan syvyyksistä Jerusalemiin, jonka Hän oli uudistanut.

> *Iloiten te saatte lähteä matkaan, ja onnellisesti te pääsette perille.*
> *Vuoret ja kukkulat riemuitsevat teidän edessänne,*
> *ja kaikki metsän puut taputtavat käsiään.*
> *Orjantappuran paikalle nousee sypressi ja piikkipensaan paikalle myrtti.*
> *Tämä tapahtuu Herran nimen kunniaksi ja on ikuinen merkki,*
> *joka ei koskaan katoa.*
> *(Jes. 55: 12-13)*

Paratiisissa heidän uudestisyntyneet henkensä nostettiin saman tien ylös henkien maailman Paratiisiin, mutta sielujensa puolesta he jäivät uudistettuun ja vahvoilla muureilla varustettuun Paratiisiin. Heprealaiskirjeen 12. luvussa puhutaan perillä taivaassa juhlaa viettävien esikoisten seurakunnasta. Todennäköisesti heillä tarkoitetaan juuri sitä joukkoa, jonka Kristus pelasti tuonelasta ja vei puhdistettuna Paratiisiin välittömästi kuolemansa jälkeen. Siinä yhteydessä mainitaan myös ”perille päässeitten vanhurskaiden henget”, joilla todennäköisesti tarkoitetaan heidän taivaan puolelle nostettuja henkiään.

> *Ei, te olette tulleet Siionin vuoren juurelle, elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin luo. Teidän edessänne on tuhansittain enkeleitä ja juhlaa viettävä esikoisten seurakunta, ne, joiden nimet ovat taivaan kirjassa. Siellä on Jumala, kaikkien tuomari, siellä ovat perille päässeiden vanhurskaiden henget. (Hepr. 12: 22-24)*

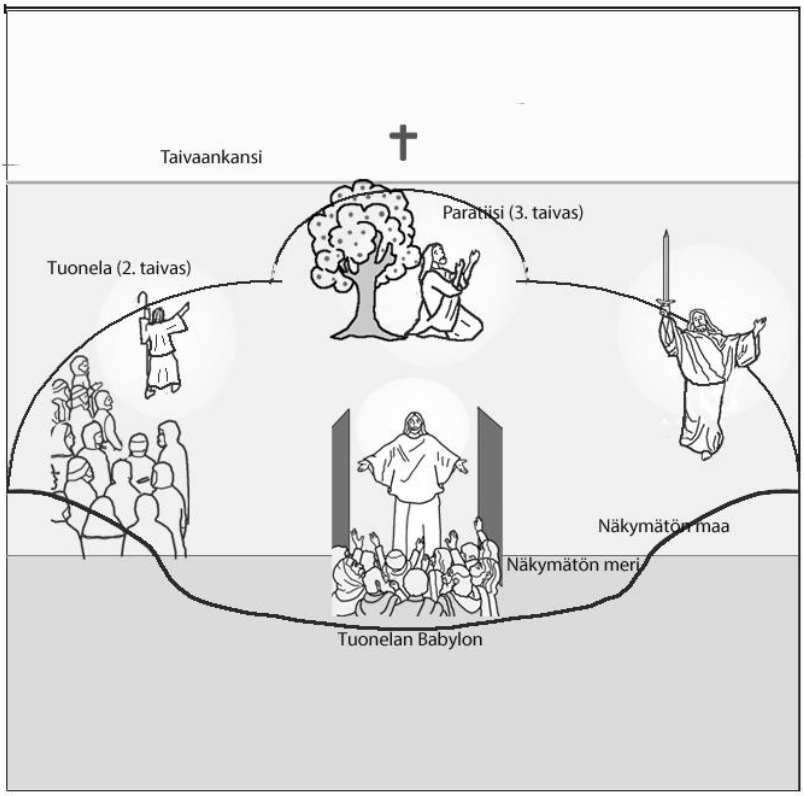

Kuva 13. Jeesus tuonelassa. (1) Jeesus herää Paratiisissa, (2) rientää vapauttamaan kansansa tuonelan vankileiriltä, (3) murskaa vankilan pronssiovet ja rautasalvat ja vapauttaa vangitut sielut ja (4) ohjaa heidät Paratiisiin.

Legenda

Vaikka Uudessa testamentissa ei puhuta Jeesuksen tunkeutumisesta Kuoleman vankileireille, kristikunnan piirissä on Jeesuksen ajoista lähtien elänyt legenda siitä, että juuri näin tapahtui Hänen kuolemansa yhteydessä. Katolinen ja ortodoksinen kirkko pitävät lähes virallisena oppinaan sitä, että Kristus meni tuonelaan ja vapautti siellä vankina olleet

vanhurskaat sielut Aadamista lähtien. Seuraavassa on lyhyt ote Nikodemuksen evankeliumin lopusta. [70]

> Sitten Herra ojentaen kätensä teki ristin merkin Aadamin ylle ja kaikkien Hänen pyhiensä ylle. Ja ottaen Aadamia kädestä kiinni Hän nousi ylös tuonelasta ja kaikki Jumalan pyhät seurasivat Häntä. Silloin kuninkaallinen profeetta Daavid puhkesi rohkeasti puhumaan: ”Laulakaa Herralle uusi laulu, sillä Hän on tehnyt ihmeellisiä asioita, Hänen oikea kätensä ja Hänen pyhä käsivartensa ovat antaneet Hänelle suuren voiton. Herra on tehnyt tiettäväksi pelastuksensa, Hän on paljastanut pakanoille vanhurskautensa.” Ja kaikki pyhät sanoivat: ”Siunattu olkoon Hän, joka tulee Herran nimeen. Herra on kirkastanut meidät. Tämä on meidän Jumalamme ikuisesti. Hän hallitkoon meitä iankaikkisiin aikoihin asti. Amen.”
>
> Samalla tavoin puhuivat kaikki profeetat Hänen ylistyksekseen ja seurasivat Herraa. Sitten Herra pitäen Aadamia kädestä luovutti hänet arkkienkeli Mikaelille ja johdatti heidät Paratiisiin, joka oli täynnä armoa ja kirkkautta.
>
> (Nikodemoksen evankeliumi. Luku 19)

Kirjoituksesta nähdään, että kyse ei ollut ainoastaan israelilaisten/juutalaisten pelastamisesta, vaan kaikki sielut, jotka Saatana oli vanginnut ja teljennyt, pääsivät vapauteen ja kaikki, jotka ottivat vastaan Kristuksen sovituksen, pelastuivat. Sekin, että Kristus otti Aadamin kädestä kiinni, viittaa kauniisti koko ihmiskuntaan. Tästä nähdään Jumalan pelastussuunnitelmien mielenkiintoinen piirre. Vaikka Vanhassa testamentissa puhutaan lähinnä israelilaisten ja juutalaisten pelastamisesta, Kristuksen pelastusoperaatioihin liittyvät aina myös muut kansakunnat, jotka pääsevät mukaan pelastukseen ikään kuin israelilaisten/juutalaisten vanavedessä.

3.8 PITKÄ VAELLUS[71] – SIELUJEN MAAILMAN PUHDISTUS JATKUU

Johdanto

Kristuksen sovituskuolema muutti Jumalan maanpäällisen armotalouden täysin toiseksi, sillä sen jälkeen jokainen, joka kohtasi luonnollisessa elämässään Kristuksen, saattoi pelastua välittömästi ja laista riippumatta. Ei ollut väliä sillä, oliko rikas vai köyhä, orja vai vapaa, mies vai nainen, juutalainen vai kreikkalainen, kaikilla oli vapaa pääsy pelastukseen

---

[70] Nikodemuksen evankeliumi on kristinuskon varhaisilta vuosilta peräisin oleva Raamatun ulkopuolinen kirjoitus, joka sisältää kertomuksen siitä, miten Kristus kuolemansa yhteydessä kävi syvällä tuonelassa vapauttamassa sinne vangitun sielukansan. Kirjoitus tunnetaan myös sen aikaisemmalla nimellä ”Pontius Pilatuksen teot”.

[71] Otsikko viittaa Poul Borchseniuksen kirjaan ”Pitkä vaellus”, osat 1 ja 2., Juutalaisten historia Jerusalemin hävityksestä Israelin valtion perustamiseen. Ristin Voitto 1976 ja 1977. Tanskankielinen alkuperäisteos on nimeltään ”Den lange vandring”, Samlerens Forlag 1975.

Jeesuksessa Kristuksessa. Jokainen, joka uskoi sydämessään Jeesuksen ylösnousemukseen ja tunnusti Hänet Herrakseen ja Vapahtajakseen, pelastui. (Room. 10: 9-10)

Jo ennen nykyisen maailman luomista Isä Jumala oli laatinut yhdessä Kristuksen kanssa pelastussuunnitelman ihmiselle. Sen mukaan Kristus tulisi luonnolliseen maailmaan ja vuodattaisi verensä uhrina ihmiskunnan puolesta, minkä jälkeen pelastus olisi avoin jokaiselle, joka kuulisi Hänen pelastuksensa evankeliumin. Jokainen, joka tunnustaisi Jeesuksen Herrakseen ja Pelastajakseen, pelastuisi ja uudestisyntyisi hengessään. Luonnollisen kuolemansa jälkeen enkelit ohjaisivat hänen sielunsa sielujen maailman Paratiisiin ja uudestisyntynyt henki otettaisiin ylös henkien Paratiisiin.

Kuitenkaan Jumalan iankaikkisen suunnitelman mukaan kaikkia ihmisiä ei voitaisi pelastaa tällä tavoin, sillä luonnollinen elämä ei tarjoaisi kaikille ihmisille pelastusmahdollisuutta. Kaikki ihmiset eivät saisi kuulla Kristuksen evankeliumia joko siitä syystä, että kaikkia maailman ääriä ei pystyttäisi tavoittamaan, tai siitä, että evankeliumin ei sallittaisi levitä vapaasti ideologisista tai uskonnollisista syistä. Näin ollen Jumalan suunnitelmana oli, että osa ihmisistä kuulisi pelastuksen evankeliumin vasta ruumiillisen kuolemansa jälkeen sielujen maailmassa. Jeesus sanoi:

> *Totisesti, totisesti: tulee aika - ja se on jo nyt - jolloin kuolleet kuulevat Jumalan Pojan äänen. Ne, jotka sen kuulevat, saavat elää. (Joh. 5: 25)*
>
> *Älkää ihmetelkö tätä! Tulee aika, jolloin kaikki, jotka lepäävät haudoissaan, kuulevat hänen äänensä. (Joh. 5: 28)*

Jotta jokainen ihminen saisi mahdollisuuden pelastumiseen, Kristus suunnitteli kolme evankeliointi- ja pelastuskampanjaa sielujen maailmaan eri kohderyhmille. Kaikki pelastuskampanjat olivat tarkkaan ajoitettuja ja suunniteltuja. Tarvittaisiin kolme kampanjaa: yksi Vanhan testamentin ajan sieluille, toinen Uuden testamentin ajan sieluille, ja kolmas kaikille niille sieluille, jotka jostakin syystä olisivat jääneet osattomaksi kahdesta ensimmäisestä. Kaikissa pelastusoperaatioissa pelastuisi kaikkien kansakuntien sieluja, mutta israelilaisilla ja juutalaisilla sieluilla olisi niissä tärkeä osuus.

Kristuksen sielujen maailmaan suuntaamat pelastusoperaatiot heijastuvat profeetallisesti Israelin ja Juudan maanpäällisessä historiassa. Kristuksen ensimmäisestä sielujen maailmaan suunnatusta pelastusoperaatiosta, joka oli tarkoitettu Vanhan liiton ajan sielujen pelastamiseen, kerrottiin jo laajasti edellisessä luvussa. Tässä luvussa keskitytään toiseen pelastusoperaatioon, joka suunnattiin Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen eläneille sieluille. Seuraavassa esitetään lyhyesti juutalaisten historia Jeesuksen ajan jälkeen, millä on allegorinen yhteys heidän historiaansa sielujen maailmassa.

Juutalaisten historia Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen

Historia

Välittömästi Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen tuhannet juutalaiset ottivat Kristuksen sovituksen vastaan ja pelastuivat. (Ap.t. 2: 41) Kuitenkin useimmilla oli ”Mooseksen peite” tiukasti silmillään. Pientä vähemmistöä lukuun ottamatta he eivät tunnustaneet Jeesusta Messiaakseen. Sen jälkeen, kun kristinusko sai virallisen aseman Rooman valtakunnassa, juutalaisten suhtautuminen Jeesukseen muuttui niin kielteiseksi, että tuskin kukaan enää tunnustautui Hänen seuraajakseen.

Historian kirjoista tiedetään, että roomalaiset tuhosivat juutalaisten temppelin v. 70 jKr. Vuonna 135 jKr roomalaiset murskasivat heidän viimeisen kapinansa ja ajoivat heidät pois maastaan. Sen jälkeen juutalaiset ovat joutuneet elämään diasporassa hyvin vaikeissa olosuhteissa kansojen keskellä.

Juutalaiset muuttivat maastaan kaikkiin maihin Rooman valtakunnan sisällä ja sen ulkopuolellekin. Heitä muutti Eurooppaan, Pohjois-Afrikkaan, Arabiaan, muihin Lähi-Idän maihin, Vähä-Aasiaan jne. Missään heitä ei toivotettu tervetulleeksi, mutta pieninä yhdyskuntina heitä siedettiin. Rooman valtakunta suhtautui heihin aluksi samalla tavalla kuin kristittyihin: heitä syytettiin kaikesta mahdollisesta ja vainottiin sen mukaisesti.

Kun sitten 300- ja 400-luvuilla kristinusko vakiinnutti asemansa Rooman valtakunnan alueella ja siitä tuli valtakunnan virallinen uskonto, juutalaisiin alettiin suhtautua syrjivästi. Katolinen kirkko piti heitä Jumalan hylkäämänä kansana. Keskiajalla katolinen kirkko sai yhä enemmän valtiollisia tehtäviä ja sillä oli käytössään aseita ja armeijoita. Kirkko vainosi kaikkia ”vääräuskoisia” vähemmistöjä, heidän mukanaan juutalaisia.

Islamin perustaminen 600-luvulla muutti tilanteen, koska siitä tuli todellinen uhka kristinuskolle. Islam valloitti nopeasti Lähi-idän ja Pohjois-Afrikan maat, ja se tuli Euroopan porteille sekä idässä että lännessä. Maurit valloittivat Iberian niemimaan ja hallitsivat sitä vuosisatojen ajan. Muslimit pitivät juutalaisia ”Kirjan kansana”, joten he eivät suhtautuneet juutalaisiin yhtä vihamielisesti kuin kristityt. Espanjasta tulikin väliaikaisesti turvapaikka juutalaisille. Siellä heidän kulttuurinsa pääsi suorastaan kukoistamaan.

Juutalaisten historia on ollut kuitenkin jatkuvaa muuttamista maasta toiseen. 1400-luvun lopulla, kun eurooppalaiset hallitsijat valtasivat takaisin Iberian niemimaan, juutalaiset ajettiin pois sekä Espanjasta että Portugalista. Kääntyminen kristinuskoon oli toinen vaihtoehto. Tässä vaiheessa osa juutalaisista muutti Pohjois-Afrikan ja Lähi-Idän muslimimaihin. Osa muutti Italiaan, osa pohjoisen suunnalla oleviin Euroopan maihin. Yleensä heidän elämäänsä vaikeutettiin monella tavalla. Heidän sallittiin harjoittaa vain määrättyjä ammatteja ja heidät pantiin asumaan ahtaisiin asuinpaikkoihin, ”ghettoihin”.

Uskonpuhdistuksen jälkeen 1500-luvulla pohjoisista Euroopan maista löytyi suhteellisen turvallisia paikkoja juutalaisille. Erityisesti Hollanti oli sellainen uskonnollisen vapaamielisyytensä ja kansainvälisyytensä johdosta. Se tarjosi etenemismahdollisuuksia kauppiaina ja monella muulla uralla. Myös Puola katolisuudestaan huolimatta oli suhteellisen hyvä paikka juutalaisille. Näin juutalaisten muutot maasta toiseen jatkuivat.

Valistuksen aikaan 1800-luvulla myös Saksa avautui juutalaisille. Vanhat ennakkoluulot elivät yhä, mutta siellä pyrittiin ratkaisemaan juutalaisongelma sulauttamalla heidät kantaväestöön. Avioliittojen kautta näin alkoikin tapahtua. Juutalaiset kipusivat korkeisiin asemiin erityisesti pankki- ja rahoitusalalla, mutta myös tieteen, taiteen alalla ja monella muulla yhteiskunnan sektorilla.

Sitten 1800-luvun loppupuolella Eurooppaan levisi jälleen uusia aatteita, jotka eivät olleet suotuisia juutalaisille. Tieteen alueella kehitettiin uskonnon vastapainoksi evoluutioteoria. Sen mukaan Jumalaa ei enää tarvittu elämän luomiseen, kehittymiseen tai ylläpitämiseen. Sen pohjalta kehitettiin rotuoppi, jonka mukaan ihmiskunta voidaan jakaa kehittyneisiin ja vähemmän kehittyneisiin rotuihin. Englannissa, Saksassa, Yhdysvalloissa ja monissa muissa länsimaissa alettiin ajatella, että valkoinen rotu oli ylivertainen muihin rotuihin verrattuna. Saksalaisten kansallissosialistien mukaan juutalaiset edustivat alinta mahdollista rotua, joka oli suorastaan elinkelvoton. Siksi se täytyi tuhota heidän oman ”arjalaisen” rodun keskeltä heikentämästä sen elinvoimaisuutta. Näihin rodullisiin ennakkoluuloihin sekoittuivat epäluulot ja salaliittoteoriat siitä, että vaurastuneet juutalaiset pyrkivät hankkimaan kaiken taloudellisen ja yhteiskunnallisen vallan itselleen.

> Pian kansallissosialismin valtaan pääsemisen jälkeen Saksa hyökkäsi naapurimaitaan vastaan, ensin itään sitten myös länteen. Erilaisten liittoutumien kautta tämä johti toiseen maailmansotaan. Sodan aikana saksalaiset pyrkivät ratkaisemaan juutalaiskysymyksen tuhoamisleireillä. Juutalaisia surmattiin yhteensä noin 6 miljoonaa joko teloittamalla tai nälkään ja pakkotyöhön näännyttämällä. Tämä nk. holokausti oli äärimmäinen juutalaisvihan ilmentymä koko maailmassa, joka sodan jälkeen käänsi hetkellisesti muiden kansojen myötätunnon juutalaiskansan puolelle. Juutalaisviha ei ole kuitenkaan poistunut minnekään. Se on vain muuttanut muotoaan.
>
> Sotien jälkeen elvytettiin jo aikaisemmin syntynyt ajatus itsenäisestä juutalaisvaltiosta. Kansainvälisten sopimusten pohjalta itsenäinen Israelin valtio syntyikin vuonna 1948 raamatulliselle paikalleen. Sionistisen liikkeen innoittamana juutalaisia muutti Israeliin kaikkialta maailmasta. Kuitenkin juutalaiset ovat joutuneet jatkuvasti sotiin sitä ympäröiviä arabimaita vastaan, jotka eivät hyväksy juutalaisvaltion olemassaoloa. Viime aikoina on syntynyt voimakas kansainvälinen liike, joka puolustaa palestiinalaisten oikeuksia maahan. Se on saanut niin voimakkaita ilmenemismuotoja, että juutalaisvihan voidaan sanoa palanneen.
>
> Juutalaisvihaa on siis aina ollut, mutta sen ilmenemismuodot ovat muuttuneet historian aikana. Aluksi se oli katolisen kirkon harjoittamaa antijudaismia, josta se vähitellen muuttui rodulliseksi antisemitismiksi. Nykyisin se ilmenee ennen kaikkea juutalaisvaltion vastaisena antisionismina, vaikka myös aikaisemmat vihan muodot ovat edelleen läsnä. Perimmäisesti juutalaisviha on selittämätön asia, jota ei voi järjellä käsittää. Sen ymmärtämiseksi tarvitaan yliluonnollinen ulottuvuus.[72]
>
> Kaikista vastoinkäymisistään huolimatta juutalaiset ovat onnistuneet säilyttämään juutalaisen identiteettinsä varsin hyvin tähän päivään saakka. Siinä, että juutalaiset ovat palanneet omaan maahansa lähes kahdentuhannen vuoden jälkeen, monet kristityt ovat nähneet lopun ajan merkin. Kristus ei voi palata muuten kuin oman kansansa keskelle. Omassa maassaan juutalaiset ovat omaksuneet jo unohduksiin jääneen heprean kielensäkin. Lukuun ottamatta pientä vähemmistöä he eivät ole kuitenkaan toistaiseksi tunnustaneet Jeesusta Messiaakseen. Koko maailma seuraa päivittäin, mitä Israelissa ja Lähi-idässä tapahtuu.

Juutalaiskansan vaellus on ollut merkillinen paradoksi. Vaikka se on ollut täynnä epäonnistumisia, tappioita, karkotuksia ja vainoja, Kristus on aina muistanut heitä ja tullut heidän avukseen. Vaikka he ovat olleet vieraiden valtioiden miehittäminä, ajettu pois maastaan ja melkein pyyhkiytyneet pois kansakuntien joukosta, he kuitenkin ovat aina kohdanneet Kristuksen armon ja päässeet jatkamaan elämäänsä. Mikään toinen kansa maan päällä ei ole kokenut sellaista. Liittojen, isien uskon ja Hänen armonsa tähden Kristus pitää heistä edelleen kiinni valittuna kansanaan.

Allegorinen yhteys sielujen maailmaan

Samalla tavoin kuin juutalaiset ovat asuneet maanpäällisen elämänsä hajaannuksessa kansojen seassa, niin he ovat joutuneet asumaan myös sielujen maailmassa hajallaan kansojen joukossa pieninä yhdyskuntina. He eivät ole päässeet Paratiisiin, jonne vain uudestisyntyneet uskovat voivat päästä. Useimmat heistä on asetettu asumaan Tuonelaan,

---

[72] Susanna Kokkonen ”Viimeisten päivien todistajat – Juutalaisena muuttuvassa maailmassa”, TV7 kustannus 2022.

siis jonnekin Paratiisin ja Kuoleman välille. Kansakuntien sielut, joiden joukkoon juutalaiset on ohjattu, ovat maanpäällisen elämänsä aikana kuuluneet eri rotuihin, kieliin, ja uskontokuntiin. Heidän joukossaan on myös pohjoisisraelilaisia ja eri kirkkokuntiin kuuluneita sieluja, jotka eivät ole tehneet henkilökohtaista uskonratkaisua Jeesuksen Kristuksen puolesta.

Juutalaiskansan karkotus Israelin maasta v. 135 jKr, hajaantuminen kansojen sekaan kaikkialle maailmaan ja sieltä paluu takaisin omaan maahansa meidän päivinämme, on historiallinen tapahtumasarja, joka heijastuu lähes samanlaisena sielujen maailmassa. Siinä toteutuu Kristuksen toinen pelastusoperaatio, joka on suunnattu ensisijaisesti Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen eläneille juutalaissieluille, mutta heidän mukanaan myös muiden kansakuntien sieluille. Suurin osa tämän pelastusoperaation yhteydessä pelastuneista on muiden kansakuntien sieluja.

Samoin kuin maastaan karkotetut luonnolliset juutalaiset ovat aina kaivanneet päästä takaisin isiensä maahan, niin myös sielujen maailman juutalaiset ikävöivät päästä Paratiisiin, missä on heidän pyhä kaupunkinsa. Kaikkina aikoina luonnolliset juutalaiset ovat tervehtineet toisiaan sanonnalla ”Ensi vuonna Jerusalemissa!”, mikä osoittaa heidän kaipuutaan silloinkin, kun mitään mahdollisuutta sen toteutumiseen ei ole ollut. Tänä päivänä Kristus on kuitenkin ohjannut maailman tapahtumia siten, että tuo unelma on tullut heille todeksi. Samoin sielujen maailman juutalaisille on toteutunut unelma päästä Paratiisiin, kun Kristus on tuonut evankeliointikampanjansa heille. Kampanjallaan Kristus on näyttänyt heille tien heidän sielulliseen Luvattuun maahansa. Kaiken aikaa on juutalaissieluja virrannut Paratiisiin ja heidän mukanaan kaikkien kansojen pelastuneita sieluja.

Tässä oikeastaan on jo koko tarina. Kuitenkin, koska kyseessä on meidän aikamme, joka koskettaa läheisesti myös meitä itseämme, on syytä perehtyä asiaan tarkemmin. Erityisesti on kiinnostavaa tietää, miten Jumala on suunnitellut kansakuntien pelastumisen. Raamatun perusteella näyttäisi siltä, että muiden kansakuntien pelastuminen on kytkeytynyt merkillisellä tavalla juutalaisten/israelilaisten pelastuskysymykseen. Näihin asioihin liittyy paljon Jumalan salaisuuksia, joita kristityt eivät ole koskaan oikein ymmärtäneet.

Juutalaisten/israelilaisten merkitys Jumalan pelastussuunnitelmissa

Siinailla solmittu lain liitto ei ollut vain heikko lakiin perustuva sopimus, jonka Kristus solmi israelilaisten kanssa, koska ei pystynyt vahvempaa uskon liittoa solmimaan. Sekin oli aito liitto, hengellinenkin. Sen merkitys oli hyvin suuri, sillä siinä Jumala teki liiton kansakunnan kanssa. Siinain liiton pohjalta Jumala sai itselleen oman kansan, jota Hän tulisi käyttämään koko maailman kansojen pelastamiseen.

Jumala tarvitsi itselleen oman kansan, koska Hänellä oli sille erityistehtäviä. Joistakin niistä on jo aiemmin kerrottu tässä kirjassa. Yksi sellainen oli Jumalan varhaisen ilmoituksen ja siihen liittyvän pelastussanoman kuljettaminen aikakausien läpi, samalla kun tämä arvokas sanoma oli muualta jo kadonnut. Sen johdosta me edelleen tiedämme jotakin Jumalan varhaisesta ilmoituksesta.

Toinen tehtävä oli vastaanottaa aikaisempien maailmojen israelilaisten sieluja/henkiä keskuuteensa. Heidän kauttaan Jumala siirsi aikaisemmissa maailmoissa solmimansa liitot tähän maailmaan. Jumala ei voinut yhdistää liittoon kuuluvaa liittoon kuulumattomaan tai

päinvastoin. Ja koska aikaisempiin maailmoihin kuuluvat liittolaishenget ja -sielut eivät olleet lopullisesti pelastuneita, heidät tuli sijoittaa myös luonnollisessa elämässään toistaiseksi pelastumattomiin liiton ihmisiin. Toisin sanoen luonnollisen maailman vastaanottajakansan liiton tuli vastata aikaisempien maailmojen liittolaishenkien ja -sielujen liiton astetta. Tässä tapauksessa sen tuli olla aito liitto, mutta ei kuitenkaan sellaisena vielä lopulliseen pelastumiseen johtava liitto.

Kolmas israelilaisille annettu tehtävä oli näytellä maanpäällisen historiansa kautta aikaisempien maailmojen historiaa. Tästä tehtävästä juutalaiset/israelilaiset eivät välttämättä olleet itse tietoisia, mutta kun tarkastellaan heidän historiaansa, voidaan nähdä, miten Jumala on käyttänyt heitä tässä tarkoituksessa. Siten heidän historiankirjansakin ovat muuttuneet pyhiksi kirjoiksi, koska niihin kätkeytyy paljon ilmoitustietoa Kristuksen teoista aikaisemmissa ja myöhemmissä maailmoissa.

Neljänneksi juutalaisten/israelilaisten tuli olla se kansakunta, jonka keskelle Kristus syntyisi maailmaan ja jonka keskellä Hän toimittaisi odotetun uhrin ihmiskunnan syntien sovittamiseksi. Kristuksen vastaanottavassa kansassa täytyisi elää odotus taivaallisen Kuninkaan syntymisestä maan päälle ja tietoisuus Kristuksen sovituskuoleman merkityksestä ihmiskunnan tulevaisuuden kannalta. Tämä oli tärkeää myös siksi, että Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen usko voisi nopeasti levitä kansan parissa.

Juutalaisilla/israelilaisilla tuli olemaan vielä muitakin ihmiskunnan pelastukseen liittyviä tehtäviä. On kuitenkin korostettava sitä, että juutalaiset tai israelilaiset eivät itse ansainneet tällaista kunnia-asemaa kansakuntien joukossa. Se oli Jumalan taholta puhdas valinta. Siinain tapahtumien jälkeen juutalaiset/israelilaiset eivät ole olleet kovinkaan lojaaleja liitolleen. He ovat palvoneet baaleja ja muita epäjumalia, ja rikkoneet kaikki käskyt, jotka heidän piti liitossaan pitää. Sen perusteella Jumala olisi hyvin voinut sanoutua irti liitostaan juutalaisten/israelilaisten kanssa, mutta Hän ei ole sitä tehnyt.

Kuitenkin voidaan nähdä Israelin historiasta, että Jumala on rankaissut uppiniskaista kansaansa liittosopimuksensa mukaisesti. Israelin kansa ei todellakaan ole päässyt helpolla. Päinvastoin he ovat joutuneet käymään läpi hyvin vaikeita aikoja. Useampaan kertaan heidät on pakotettu jättämään maansa ja temppelinsä ja karkotettu muiden kansakuntien sekaan. Kuitenkaan Jumala ei ole sanonut irti liittoaan kansansa kanssa. Aina Hän on järjestänyt pelastuksen kansalleen. Isille annettujen lupausten ja oman nimensä tähden Hän on pitänyt kiinni kansastaan - koska Hän tarvitsi sitä ja yhä tarvitsee.

Lisäksi kaikilla näillä juutalaisten/israelilaisten historian merkillisyyksillä on saattanut olla nimenomaan kansakuntien pelastumisen suhteen salattu tarkoituksenmukaisuus. Vaikka emme ole sitä ymmärtänee, Jumala on heidän kauttaan edistänyt kansakuntien pelastushankkeita haluamallaan tavalla.

Eräs Jumalan pelastussuunnitelmiin liittyvä kummallisuus on se, että juutalaisten/israelilaisten on määrä olla etujoukkona kaikissa kansakuntiin kohdistuvissa pelastushankkeissa. Pelastussanoma tuli ilmoittaa ensin juutalaisille/israelilaisille, ja sitten vasta muille kansakunnille (Room. 1:16) Tämänkin asian takana täytyy olla liittolaisuuteen liittyvät periaatteet, joista Jumala pitää kiinni. Jumala ei voinut olla suoraan yhteydessä pakanakansoihin, vaan Hän tarvitsi omaa kansaansa pelastussanomansa välittämiseen kansakunnille. Suunnitelman mukaan Jumala toisi pelastuksen evankeliuminsa ensin liittolaisilleen juutalaisille/israelilaisille, jotka vastaanotettuaan sen välittäisivät sanoman muille kansakunnille. Siten kansakunnat voisivat pelastua heidän kauttaan ja

vanavedessään. Niin kansakunnistakin voisi tulla Jumalan liittolaisia, jotka voisivat viedä sanomaa eteenpäin.

Tästä periaatteesta nähtiin esimerkki jo Kristuksen 1. pelastusoperaation yhteydessä. Kristus tuli Kuoleman vankileireille pelastamaan nimenomaan juutalaiset/israelilaiset liittolaisensa. Sen jälkeen kaikkien muiden kansakuntien sielut saattoivat liittyä pelastettujen joukkoon juutalaisten/israelilaisten välityksellä ja vanavedessä.

Toinen esimerkki liittyy luonnollisen maailman kautta kulkevaan pelastusreittiin. Siinäkin juutalaiset ovat olleet herätyksen airuina ja pelastuksen kärkijoukkona. Kristus oli inhimillisen syntyperänsä puolesta juutalainen. Hän valitsi oppilaikseen kaksitoista miestä, jotka kaikki olivat juutalaisia. Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen nämä kaksitoista ryhtyivät lähetystyöhön kansakuntien keskuudessa ja saivat aikaan siellä valtavan herätyksen. Useimmat tosin joutuivat maksamaan siitä hinnan hengellään.

Ensimmäinen herätys tapahtui juutalaisten keskuudessa. Kymmeniä tuhansia pelastui Jerusalemissa ja sen ympäristössä. Apostoli Paavali oli heidän joukossaan. Nämä juutalaiset muodostivat ensimmäisen kristillisen seurakunnan luonnolliseen maailmaan ja he olivat tietenkin ensimmäisiä, jotka kuolemansa jälkeen pääsivät suoraan Paratiisiin.

Aikaisemmin mainittiin siitä, miten israelilaiset assimiloituessaan kansakuntien joukkoon toivat Jumalan liitot, lupaukset ja siunaukset kansakuntien ulottuville. Jumala näin valmisti kansakuntia vastaanottamaan tulevan pelastussanoman. Eivät ainoastaan pohjoisisraelilaiset heimot sekoittuneet kansakuntiin, vaan myös juutalaiset pian Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen, kun heidät hajautettiin kansakuntien sekaan. Hekin assimiloituivat osittain kansakuntiin. Uskontonsa johdosta juutalaiset ovat kuitenkin säilyneet hämmästyttävän hyvin kahden tuhannen vuoden ajan. Toisin kuin monet muut kansat, he ovat edelleenkin olemassa. Kaikessa tässä voidaan nähdä Jumalan käsi juutalaiskansan yllä.

Kun sitten Jumala suunnitteli sielujen maailman kautta suuntautuvia evankeliointi- ja pelastuskampanjoitaan, Hän tarvitsi juutalaisia/israelilaisia myös niiden operaatioiden kärkijoukoiksi. Hän myös tarvitsi heitä siirtääkseen liitot ja lupaukset sielujen maailmaan. Siksi näyttäisi siltä, kuin Jumala olisi tarkoituksella viivyttänyt heidän pelastumistaan luonnollisen maailman kautta. Tarkastellaan Paavalin kirjoituksia siitä, miten juutalaiset liittyvät pakanakansojen pelastussuunnitelmaan.

> *Evankeliumin torjuessaan he (juutalaiset) ovat Jumalan vihollisia, teidän (pakanoiden) tähtenne, mutta valinnan perusteella he ovat Jumalalle rakkaita, isien tähden. Jumala ei peruuta lahjojaan eikä antamaansa kutsua. Te (pakanat) olitte ennen tottelemattomia Jumalaa kohtaan, mutta noiden toisten (juutalaisten) tottelemattomuuden vuoksi Jumala on nyt armahtanut teidät. Samalla tavoin he (juutalaiset) ovat nyt olleet tottelemattomia, jotta myös heidät armahdettaisiin, kun te olette saaneet armahduksen. (Room. 11: 28 – 31)*

Näyttäisi siis siltä, että Jumala olisi viivyttänyt juutalaisten uskoon tuloa, jotta pakanakansat pääsisivät pelastukseen. Silti he (juutalaiset) ovat Jumalalle rakkaita valinnan ja isien tähden. Eikä Jumala peruuta heille antamaansa kutsua. Miten tämä voidaan ymmärtää?

Seuraavassa yritän selittää, miten juutalaisten silmien, korvien ja ymmärryksen peittäminen Kristuksen evankeliumilta on tullut pakanakansoille pelastukseksi, ja miten he edelleen ovat Jumalalle rakkaita ja tärkeitä työtovereita.

Miten juutalaiset/israelilaiset liittyvät sielujen maailman kautta kulkevaan pelastusreittiin?

Jo ennen luonnollisen maailman perustamista Kristus oli laatinut kansakuntien pelastussuunnitelman, jossa otettiin huomioon se, että kaikkia ihmisiä ei voinut pelastaa suoraan luonnollisen maailman kautta. Sen teki mahdottomaksi jo se, että Kristus päätti tulla maailmaan vasta noin 4000 vuotta ihmisen luomisen jälkeen. Näin ollen kaikki ne sukupolvet, jotka olivat eläneet elämänsä ennen Kristuksen sovitusuhria, olisivat jääneet vaille pelastusta. Se ei voinut olla Jumalan suunnitelma. Varmasti Jumala suunnitteli pelastaa Aabrahamin, Iisakin, Jaakobin ja muut Vanhan testamentin vanhurskaat, vaikka Kristuksen maailmaan tulo oli heille vain kaukainen haavekuva. Sanoihan Jeesuskin, että he ovat Jumalalle eläviä ja tulevat nousemaan ylös. (Luuk. 20: 37-38) Siksi Kristuksen oli välttämätöntä suunnitella heille pelastusreitti sielujen maailman kautta.

Suunnitelman mukaan Vanhan testamentin ajan uskovien sielut talletettaisiin sielujen maailmaan, missä he voisivat saada lopullisen sovituksen synneilleen sen jälkeen, kun Kristus olisi toimittanut sovitusuhrin luonnollisessa maailmassa. Kuten edellä kerrottiin ensimmäinen pelastusoperaatio, jonka Kristus pani toimeen välittömästi sovituskuolemansa jälkeen, koski erityisesti Kristuksen liittolaissieluja Vanhan testamentin ajalta. Kaikki ne, jotka Kristus vapautti tuonelan vankileireiltä ja ottivat vastaan Hänen evankeliuminsa, pelastuivat.

Mutta miksi juutalaisille järjestettiin erityinen pelastusreitti sielujen maailman kautta vielä Uuden testamentin ajalla? Kristushan oli jo sovittanut ihmiskunnan synnit ja evankeliumi olisi ollut tarjolla myös heille luonnollisen elämänsä aikana. Tutkitaan vielä Paavalin vastauksia Roomalaiskirjeessä:

> *Jos heidän lankeemuksensa on koitunut rikkaudeksi maailmalle ja heidän tappionsa rikkaudeksi kansoille, kuinka paljon enemmän saakaan aikaan heidän täysimääräinen voittonsa! (Room. 11: 12)*
>
> *Jos juutalaisten hylkääminen on avannut maailmalle pääsyn sovintoon, niin mitä tapahtuukaan, kun Jumala ottaa heidät yhteyteensä? Silloin kuolleet heräävät eloon! (Room. 11: 15)*

Näistä jakeista nähdään, että Jumala ei hylännyt kansaansa kadotukseen pakanoiden tähden. Jumala vain halusi, että heidän pelastuksensa siirtyy sielujen maailmaan, missä pakanakansat tarvitsivat heitä. Sielujen maailman kautta kulkevaa pelastusreittiä ei tehty ensisijaisesti juutalaisten tähden, vaan kansakuntien tähden, sillä Kristus tiesi, että kaikkia maailman ihmisiä ei voitaisi evankelioida yksistään luonnollisen maailman kautta. Pelastuksen ulkopuolelle jäisi valtavasti ihmisiä, joko sen johdosta, että he eivät koskaan kuulisi evankeliumia tai siksi, että he jostain ulkopuolisesta syystä eivät voisi ottaa sitä vastaan. Juutalaisia tarvittiin pelastussanoman viemiseksi heille sielujen maailmaan.

Oman tulkintani mukaan edellä esitetyissä jakeissa ei puhuta niistä maan päällä elävistä juutalaisista, jotka profetioiden mukaan tulevat uskoon juuri ennen Kristuksen takaisin tuloa. Heidän uskoontulonsa tuskin saa aikaan suurta muutosta kansakunnissa. Joka tapauksessa voidaan kysyä, mitä tapahtuu niille aikaisemmille juutalaissukupolville, jotka eivät saaneet kohdata Kristusta elämänsä aikana. Heidän joukkoonsa lukeutuvat mm. kuusi miljoonaa holokaustin uhria. Voisiko Jumala jättää nämä liittolaisensa pelastusmahdollisuuden ulkopuolelle. Ei tietenkään. Siksi on ilmeistä, että Paavali puhuu em. jakeissa siitä, että suuri osa juutalaisista tulee kohtaamaan Kristuksen vasta sielujen

maailmassa. Jumala on järjestänyt heille tämän pelastusreitin siksi, että kansakuntien pelastumattomat sielut tarvitsevat heitä sielujen maailmassa. Sielläkin juutalaisten/israelilaisten tulisi toimia pelastuksen airuina ja etujoukkona kansakuntien sieluille.

Kristuksen suunnitelman mukaan pelastumattomat juutalaissielut hajautetaan pieninä yhdyskuntina eri puolille Tuonelaa muiden kansakuntien sekaan. Sitten määrätyllä ajalla Kristus lähettää evankeliointisaattueita kaikkialle sinne, missä juutalaisia tai israelilaisia sieluyhdyskuntia on. Ne, jotka ottavat Kristuksen evankeliumin vastaan, pelastuvat. Nämä puolestaan vievät evankeliumin sanoman eteenpäin heidän naapureilleen Tuonelassa. Näin suuri joukko kansakuntien sieluja, joka myös haluaa päästä mukaan pelastukseen, pelastuu ”tarttumalla juutalaisten takinliepeisiin”.

Luultavasti Jumala todellakin halusi järjestää juutalaisten pelastusreitin sielujen maailman kautta – ei ensisijaisesti heidän itsensä, vaan kansakuntien pelastuksen tähden. Hehän olivat liiton kansaa, ei vain luonnollisen vaan kenties myös yliluonnollisen perimysjärjestyksen mukaan. Jumala olisi voinut pelastaa heidät tämän maailman kautta, mutta jos kaikki liiton ihmiset olisivat pelastuneet tämän maailman kautta, kuinka Hänen liittonsa olisi silloin siirretty sielujen maailman? Siksi Jumala viivytteli tai jopa esti monia juutalaisia saavuttamatta pelastusta tässä maailmassa asettamalla Mooseksen peitteen heidän silmilleen niin, että he kohtaisivat Messiaansa vasta sielujen maailmassa. Tämä järjestely tehtiin nimenomaan kansakuntien tähden. Juutalaisia tarvittiin johtamaan kansakuntien pelastettujen joukkoja sielujen maailmassa. Näin juutalaisten tottelemattomuus tässä maailmassa tuli kansakuntien pelastukseksi sielujen maailmassa.

Keitä sitten ovat juutalaisten mukana pelastuvat kansakuntien sielut? Luonnollisessa elämässään he ovat olleet eri kansakuntien ja uskontokuntien aivan tavallisia ihmisiä. Heihin kuuluu hyvin eläneitä muslimeja, hinduja, buddhalaisia, kungfutselaisia, shintolaisia jne. Hekin ovat etsineet Jumalaa elämänsä aikana ja pyrkineet tekemään hyvää oman ymmärryksensä mukaan. Uskonnollinen maailma on vain sokaissut heidän silmänsä niin, että he eivät ole löytäneet totuutta. Luultavasti heidän joukossaan on myös kaikkiin uskontoihin kielteisesti suhtautuvia. Tuonelassa heidän tulee olla kuitenkin hyvissä väleissä juutalaisten kanssa, jos kerran juutalaiset välittävät Kristuksen kutsun heille. Sellaiset, jotka sydämestään vihaavat juutalaisia, eivät varmaankaan kuulu heidän joukkoonsa. (1.Moos. 12: 3)

Nähdäkseni myös monet ”nimikristityt”, joiden elämässä usko Kristukseen ei ole merkittävästi näkynyt, kuuluvat Tuonelassa evankelioitavien joukkoon. Tuonelassa heidän on sitten tartuttavan tilaisuuteen, kun evankeliumin kutsu siellä julistetaan. Kukaan ei pääse Paratiisiin muuten kuin Kristuksen kautta. Jokaisen on notkistettava polvensa Kristuksen edessä ja tunnustettava Hänet Herrakseen ja Pelastajakseen.

Luultavasti kaikella tällä Kristus ennakoi sitä, että juutalaisista/israelilaisista on määrä tulla Kristuksen pappiskansa tulevassa Tuhatvuotisessa valtakunnassa. (1.Moos. 19: 5-6) Jo Paratiisissa tämä erityisasema tulee näkymään siinä, että juutalaisten asuinpaikka tulee olemaan Paratiisin keskellä olevassa pyhässä kaupungissa. Muiden israelilaisten asuinpaikat ovat heidän ympärillään ja edelleen muiden kansakuntien alueet seuraavalla kehällä heidän ympärillään.

Todennäköisesti eräs syy siihen, että Kristus haluaa juutalaisten välittävän pelastuksen evankeliumin muille kansakunnille Tuonelassa, on se, että muut kansakunnat oppisivat näkemään heidän merkityksensä tulevassa Kristuksen Valtakunnassa. Lunastaakseen

asemansa erityisenä pappiskansana juutalaiset joutuvat näkemään vaivaa kansakuntien puolesta. Näin muut kansakunnat eivät voi olla kateellisia heille ja antavat mielellään heille sen arvoaseman, jonka Kristus on heille suunnitellut.

Seuraavassa tarkastellaan sielujen maailman tapahtumia vielä Raamatun profetioiden valossa.

Profetiat sielujen maailman tapahtumien tulkkina

Tapahtumat Israelin kansan historiassa ovat jo itsessäänkin profeetallisia ennustuksia siitä, mitä israelilaisille/juutalaisille sieluille tulee tapahtumaan sielujen maailmassa. Koko sielujen maailman tarina on kerrottu varjokuvan omaisesti Israelin kansan historiassa. Mm. Kristuksen pelastusoperaatiot sielujen maailmassa on kerrottu maanpäällisen Israelin ja Juudan pelastuskertomuksina heidän historiassaan.

Nyt, kun tehtävänä on tarkastella Kristuksen sielujen maailmaan suunnattua toista pelastusoperaatiota, on kiinnitettävä huomiota Jeesuksen ensimmäisen ja toisen tulemuksen väliseen aikaan juutalaiskansan historiassa. Aivan alkua lukuun ottamatta Raamatun kirjat ovat lakanneet kertomasta tästä ajanjaksosta, mutta Raamatun profetiat ulottuvat myös siihen aikaan. Profetioissa on tulkittu tätä aikaa myös sielujen maailman näkökulmasta.

Laajemmin nähtynä sielujen maailman pelastusoperaatiot ovat osa ihmiskunnan kokonaisvaltaista pelastussuunnitelmaa, joka laadittiin jo ennen tämän maailman perustamista. Ne ovat myös viimeinen vaihe näkymättömän luomakunnan uudelleen luomisen prosessissa, jonka Kristus käynnisti jo iankaikkisessa menneisyydessä ja tulee saattamaan päätökseen sielujen maailman puhdistuksen jälkeen.

Profeettojen kirjat paljastavat selkeästi luonnollisen maailman ja sielujen maailman historian yhteyden. Vaikka Raamatussa esitetyt profetiat liittyisivät maanpäällisiin asioihin, niihin kätkeytyy myös sielujen maailmaan viittaava merkitystaso. Monet profetiat liittyvät suoraan ihmiskunnan ensimmäiseen ja toiseen pelastusoperaatioon sielujen maailmassa.

Monet Vanhan ja Uuden testamentin profetiat kohdistuvat Kristuksen takaisin tulon aikaan. Ne kertovat lopunajan sodista, joita Israel joutuu käymään muiden valtioiden armeijoita vastaan. Vihollisarmeijat ovat suuruudeltaan niin ylivoimaisia, että vain ihme voisi pelastaa Israelin täydelliseltä tuholta. Se ihme tapahtuukin, kun Kristus taivaallisine sotajoukkoineen tulee maan päälle ja pelastaa kansansa. Jo sitä ennen suuri määrä juutalaisia on tullut uskoon, ja he toivottavat taivaallisen Messiaansa tervetulleeksi. Tässäkin voidaan nähdä yhtymäkohta luonnollisen maailman ja sielujen maailman historiassa, sillä samalla tavalla kuin Kristus palaa tähän maailmaan, myös sielujen maailmassa Kristus tulee sotajoukkojensa kanssa pelastamaan kansansa. Tämä tapahtuu Kristuksen kolmannen pelastusoperaation yhteydessä Tuhatvuotisen valtakunnan ajan päättyessä.

Edellä, kun tarkasteltiin Kristuksen ensimmäistä pelastusoperaatiota sielujen maailmaan, sen pääasiallisena tulkitsijana toimi profeetta Jesaja. Jesaja onkin yksi merkittävimmistä Vanhan testamentin profeetoista. Hän eli noin 200 vuotta ennen Juudan pakkosiirtolaisuutta, josta hän profetoi, ja yli 700 vuotta ennen Jeesuksen aikaa, josta hän myös profetoi. Koko 1. pelastusoperaation tarina on luettavissa hänen kirjansa luvuista 44

- 55. Myöhemmistä pelastusoperaatioista sielujen maailmaan (2. ja 3. pelastusoperaatio) hänellä on myös profetioita.

Nyt kuitenkin valitaan Kristuksen 2. pelastusoperaation ”tarinankertojaksi” Sakarja, joka eli monta sataa vuotta Jesajan jälkeen. Sakarja oli Israelin viimeisiä profeettoja. Hänen toimikautensa asettui Juudan pakkosiirtolaisuudesta paluun aikaan.

Sakarjan profetiat voidaan jakaa kahteen osaan. Ensimmäinen osa käsittää luvut 1-8. Ne sisältävät kahdeksan näkyä, jotka profeetta sai nähdä peräkkäin luultavasti hyvin lyhyenä aikana. Näyt ovat tulevaisuuteen tähtääviä ja niissä käsitellään asioita sekä luonnollisen maailman että sielujen maailman näkökulmasta. Monilla näistä näyistä on yhteys Ilmestyskirjan lukuihin 6 - 11, jotka myös käsittelevät tulevia aikoja sielujen maailman tasolla. Toinen Sakarjan kirjan osa käsittää luvut 9 – 14. Ne sisältävät tärkeitä profetioita liittyen Jeesuksen ensimmäiseen ja toiseen tulemiseen luonnollisen maailman tasolla.

Sakarjan näkysarja täytyy käsitellä kokonaisuutena. Sen tähden seuraavassa tarkastelussa palataan vielä hetkeksi 1. pelastusoperaation aikaan ja vasta sen jälkeen tullaan 2. pelastusoperaatioon. Nähtävästi Kristuksen ajatuksissa 1. ja 2. pelastusoperaatio kuuluvatkin yhteen. Joka tapauksessa molemmat tähtäävät yhteiseen sielujen ylösottoon Tuhatvuotisen valtakunnan kynnyksellä.

Sakarjan ensimmäisissä profeetallisissa näyissä sielujen maailman Paratiisi ja sen keskellä oleva Jerusalemin kaupunki ovat tyhjiä, koska siellä asunut sielukansa on viety pakkosiirtolaisuuteen sielujen Babyloniaan. Jumala kehottaa profetoimaan kansan paluusta Jerusalemiin, mutta muuria ei saa kuitenkaan rakentaa Jerusalemin ympärille, koska niin paljon kansaa on tuleva uudistettuun Paratiisiin, sekä israelilaisia/juutalaisia että muiden kansojen sieluja. Myöhemmissä näyissä kuvataan symbolisesti Kristuksen tulo maailmaan ja uhrikuolema, samoin kuin Pyhän Hengen vuodattaminen. Valitettavasti vain juutalaiskansan yllä on edelleen kirous, joka estää heitä näkemästä Kristuksen todellisuutta. Mutta kun kirous väistyy, heidän sydämensä avautuu evankeliumille. Tästä vasta alkaa Kristuksen 2. pelastusoperaatio. Siihen liittyvät eri väriset hevoset ja vaunut. Kristus lähettää hevosvankkureita juutalaissielujen luokse. Sanansaattajat johdattavat heidät uskoon ja kuljettavat heidät vaunuissa Paratiisiin.

Sielujen maailman toinen pelastusoperaatio

Sielullinen Jerusalem ennen Kristuksen sovitustyötä

Ensimmäisessä Sakarjan näyssä käsitellään aikaa, jolloin Kristus ei ollut vielä tullut maailmaan. Sakarja näki miehiä, jotka ratsastivat erivärisillä hevosilla myrttilaaksossa. Myrtti on pieni puu tai pensas, jonka tiedetään kasvaneen runsaana Israelin vuorten välisissä laaksoissa. Edelleenkin sitä tavataan Jerusalemin ympäristössä. Eräiden tietojen mukaan Morian vuori, jonka kupeessa oli muinainen Jerusalemin kaupunki, tarkoittaa myrttivuorta. Sakarjan näyn myrttipensaita kasvava laakso tarkoittaa siis tulevaa sielullista Jerusalemia, ja sen ympärillä olevaa sielullista Paratiisia. Nyt koko alue oli autiona, koska sen sielukansa oli viety vankina Babyloniaan.

> *Minä näin yöllä näyn. Mies ratsasti punaruskealla hevosella ja pysähtyi myrttipensaita kasvavaan laaksoon. Hänen jäljessään ratsasti toisia miehiä punaruskeilla, vaaleanruskeilla ja valkoisilla hevosilla. (Sak. 1:8)*

Kun Sakarja kysyi, keitä nämä ratsastajat ovat, myrttipensaiden keskelle seisahtunut mies vastasi: ”Nämä ovat ratsastajia, jotka Herra on lähettänyt kulkemaan maata pitkin ja poikin.” Sitten ratsastajat ilmoittivat tälle miehelle: ”Me olemme kulkeneet maata ristiin ja rastiin, ja yhä on kaikkialla hiljaista.” Sielullisessa Juudeassa ei ollut mitään elämää. Hurskaat juutalaissielut, jotka aikaisemmin olivat päässeet ”Abrahamin helmaan” eli Paratiisiin, oli nyt viety tuonelan vankileirille. Siksi heidän maansa oli autio ja kasvoi myrttipensaita. Elettiin vielä aikaa ennen Kristuksen ensimmäistä tuloa maailmaan.

Sitten enkeli, joka oli Sakarjan seurassa, kysyi Herralta: ”Herra Sebaot, kuinka kauan kestää, ennen kuin armahdat Jerusalemia ja Juudan kaupunkeja? Olethan ollut vihoissasi jo seitsemänkymmentä vuotta.” Silloin Sakarjan käskettiin julistaa:

> *"Julista ja sano: Näin sanoo Herra Sebaot: ”Minä rakastan palavasti Jerusalemia, minä puolustan Siionia. Mutta minä vihaan niitä kansoja, jotka kerskuvat olevansa turvassa. Kun minä hetkeksi vihastuin omalle kansalleni, nuo kansat tekivät sen kärsimyksen raskaaksi." Sen tähden Herra sanoo: ”Minä käännyn jälleen Jerusalemin puoleen ja armahdan sitä. Minun temppelini rakennetaan sinne, sanoo Herra Sebaot. Mittanuora pingotetaan Jerusalemin yli, koko kaupunki rakennetaan uudelleen.”*
>
> *Julista edelleen: Näin sanoo Herra Sebaot: ”Vielä tulee minun kaupungeissani vallitsemaan yltäkylläisyys. Vielä minä annan Siionille lohdutuksen, vielä minä valitsen Jerusalemin omaksi kaupungikseni." (Sak. 1: 14 – 17)*

Seitsemänkymmentä vuotta, mikä mainitaan, tarkoittaa etukäteen säädettyä pitkää aikaa ennen Pelastajan tuloa maailmaan.[73] Vaikka sillä hetkellä sielullinen Jerusalem oli ollut pitkään autiona, Kristus lupaa tuoda tuonelassa vankeudessa olevan sielukansansa takaisin uudistettuun Paratiisiin, missä he voivat alkaa rakentaa uudelleen pyhää kaupunkia.

Näyn hevoset ja ratsastajat tarkoittavat tulevia aikoja. Niillä on yhteys Ilmestyskirjan hevosiin. Ensimmäiseksi tulee valkoisen hevosen aika, jolla Kristus itse ratsastaa. Sen jälkeen seuraavat muut hevoset ilmentäen väreillään tiettyä aikaa Kristuksen ensimmäisen ja toisen tulemuksen välissä. Värit kertovat hengellisistä ”tuulista” historian eri aikoina.

Profetia Juudan ja Israelin hajaantumisesta ja Juudan paluusta

Sakarjan toisessa näyssä profeetta näki ensin neljä sarvea. Enkeli kertoi Sakarjalle, mitä ne tarkoittavat: ”Nämä sarvet tarkoittavat niitä kansoja, jotka ovat hajottaneet Juudan, Israelin ja Jerusalemin asukkaat ympäri maailmaa.” (Sak. 2: 1-2)

Sen jälkeen Sakarja näki neljä seppää. Kun Sakarja kysyi niiden merkitystä, hän sai vastaukseksi: ”Nämä sepät ovat tulleet pelottamaan vihollisKansat pois ja murskaamaan niiden sarvet, joilla ne ovat puskeneet Juudan maata ja karkottaneet sen asukkaat kaikkialle maailmaan.” (Sak. 2: 3-4)

---

[73] Ennustettu aika voidaan tulkita seitsemäksikymmeneksi vuosiviikoksi Danielin profetian mukaan. (Dan. 9: 20- 27) Seitsemänkymmentä vuosiviikkoa on seitsemänkymmentä kertaa seitsemän vuotta.

Profetia kertoo näkymättömän maailman henkivalloista, jotka ahdistavat sielullista Juudaa ja Israelia. Niiden vastineet luonnollisen maailman puolella ovat Babylonian, Persian, Kreikan ja Rooman valtakunnat, jotka ovat pitäneet Israelin maata hallussaan ja estäneet juutalaisia pääsemästä maahan tai harjoittamasta uskontoaan. Niin on ollut myös sielujen maailman puolella. Vieraat henkivallat ovat vaikuttaneet sen, että koko Paratiisi on ollut pitkään autiona. Sielulliset juutalaiset ja israelilaiset ovat olleet vankeina kansojen seassa. Profetian ydin on kuitenkin se, että juutalaiset ja israelilaiset tulevat palaamaan omille mailleen samalla kun vihollisvallat tulevat menettämään ”sarvensa” eli voimansa. Tämä profetia katsoo sekä lähelle että kauas tulevaisuuteen.

Sielullisen Jerusalemin tuleva suuruuden aika

Kolmannessa näyssä profeetta näkee miehen, jolla on kädessään mittanuora. Mies sanoo menevänsä mittaamaan Jerusalemia, nähdäkseen, kuinka leveä ja pitkä siitä tulee. (Sak. 2: 5- 6)

Silloin Sakarjan eteen astuu enkeli, joka kehottaa Sakarjaa sanomaan mittamiehelle:

> *”Jerusalemin ympärille ei enää rakenneta muureja, niin paljon asukkaita ja karjaa siellä on tulevina aikoina. Minä olen tulimuuri sen ympärillä - sanoo Herra - ja asun sen keskellä täydessä kirkkaudessani." (Sak. 2: 8-9)*

Tämä profetia viittaa Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeiseen aikaan. Profetia ennustaa sielullisen Israelin ja Juudan kansan pelastumisesta ja siitä, miten kaikkien muidenkin kansojen Kristuksen omat pääsevät viettämään juhlia sielullisessa Jerusalemissa. Koska väkeä tulee olemaan niin paljon, mitään muuria ei rakenneta Jerusalemin ympärille. Kristus itse on suojamuuri sen ympärillä. Asukkailla ja karjalla, joiden on määrä tulla Jerusalemiin, tarkoitetaan juutalaisia, israelilaisia ja pakanakansojen uskovia. He tulevat juhlimaan Herraansa, joka asuu ylhäällä taivaallisessa Jerusalemin kaupungissa. Profetia jatkuu näin:

> *”Pois, pois! Paetkaa pohjoisesta maasta, sanoo Herra. Minä olin hajottanut teidät kaikkiin ilmansuuntiin, sanoo Herra. Pois, pois Babylonista! Lähtekää sieltä, Siionin asukkaat! Herra Sebaot on oman kunniansa tähden lähettänyt minut niiden kansojen luo, jotka ovat ryöstäneet teitä. Hän sanoo niille näin: ”Joka koskee minun kansaani, se koskee minun silmäterääni. Minä kohotan käteni noita kansoja vastaan, ja ne joutuvat omien orjiensa ryöstösaaliiksi.” (Sak. 2: 10- 13)*

Tämä profetia koskee juutalaisten ja israelilaisten sielujen kokoamista pakanakansojen seasta. ”Babylonia” viittaa sielujen maailman Babyloniaan, jossa juutalaissielut olivat vankina ja josta Kristus henkilökohtaisesti tuli johtamaan heidät takaisin sielulliseen Jerusalemiin.

Sitten seuraa profetia, joka liittyy kansakuntiin. Pakanakansojen uskovat saavat myös asuinalueensa Paratiisin sisältä.

> *Tuona päivänä monet kansat liittyvät Herraan, ja niistäkin tulee hänen kansaansa. Hän itse asettuu asumaan sinun luoksesi. Silloin sinä ymmärrät, että Herra Sebaot on lähettänyt minut sinun luoksesi. Herra ottaa pyhässä maassaan Juudan omaksi kansakseen ja valitsee jälleen Jerusalemin omaksi kaupungikseen. (Sak. 2: 15-16)*

Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen Herraan liittyy ihmisiä monista kansoista ja heistäkin tulee Jumalan kansaa. Näillä tarkoitetaan kaikkia maailman uskovia kaikista kansakunnista. Heitä on niin paljon, että muuria ei voi rakentaa sielullisen Jerusalemin ympärille, koska hekin haluavat tulla juhlimaan Herraa säädettyinä juhlapäivinä.

Samoin kuin Joosua Nuunin poika, Mooseksen seuraaja, jakoi Luvatun maan Israelin heimoille, niin myös Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen uudistetun Paratiisin keskeiset alueet on jaettu Israelin heimoille. Jerusalemin kaupunki ja Jumalan vuoren liepeet varataan juutalaisille ja välittömästi sen ympärillä olevat maat israelilaisille sieluille. Israelilaisten maiden ympärillä olevat Paratiisin alueet varataan kansakuntien pelastuneille sieluille.

Kristus tulee sovittamaan kansansa synnit

Sakarjan neljännessä näyssä ollaan vielä ajassa, joka liittyy Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen. Näyssä Joosua, joka oli Sakarjan aikainen Jerusalemin ylipappi, asetetaan ylipapin virkaan. Tosin temppeliä hänellä ei vielä ollut, eikä hänellä ollut hienoja vaatteita, mitä ylipapilla olisi pitänyt olla, jotta hän olisi voinut toimittaa uhripalveluksen kansansa puolesta ja tuoda heille sovituksen. Sakarja näki ylipappi Joosuan Herran enkelin ja Saatanan seurassa. Joosua on esikuva Kristuksesta, joka on ottanut päälleen kansansa synnit.

> *Sitten Herra antoi minun nähdä ylipappi Joosuan, joka seisoi Herran enkelin edessä. Saatana seisoi Joosuan oikealla puolella ja syytti häntä. Mutta Herran enkeli sanoi Saatanalle: "Herra nuhtelee sinua, Saatana! Herra, joka on valinnut Jerusalemin, käskee sinun vaieta! Eikö tämä mies ole tulesta temmattu kekäle?" Joosua seisoi enkelin edessä, likaiset vaatteet päällään. Enkeli sanoi palvelijoilleen: "Ottakaa likaiset vaatteet pois hänen päältään." Sitten enkeli sanoi Joosualle: "Katso, minä olen ottanut pois sinun syntisi ja minä puetan sinut juhlavaatteisiin." Hän sanoi palvelijoille: "Pankaa puhdas päähine hänen päähänsä." Palvelijat panivat puhtaan päähineen Joosuan päähän ja pukivat hänet juhlavaatteisiin enkelin seisoessa heidän luonaan. Herran enkeli vakuutti Joosualle: "Näin sanoo Herra Sebaot: Jos kuljet minun teitäni ja noudatat säädöksiä, jotka olen sinulle antanut, saat hallita temppelissäni ja valvoa esipihojani. Minä korotan sinut näiden palvelijoitteni joukkoon." (Sak. 3: 1-7)*

Näky, jonka Sakarja näki, viittaa Kristuksen sovituskuolemaan. Joosua edustaa Kristusta, joka muuttuu kärsivästä Herran palvelijasta taivaalliseksi Ylipapiksi. Kristus on tehnyt matkan maailmaan ja ottanut koko maailman synnit harteilleen. Hän kuolee ristillä syntien sovittamiseksi ja sen jälkeen nousee ylös astuen takaisin kansansa Ylipapin ja Kuninkaan taivaalliseen tehtävään. Siksi Hänet puetaan juhlavaatteisiin ja asetetaan hallitsemaan temppeliä ja sen esipihoja. Seuraavassa Herra itse selittää näyn. Uusi Verso tarkoittaa Jeesusta Kristusta. Kivi Joosuan kädessä tarkoittaa Kristusta ja Pyhää Henkeä. Kivessä olevat silmät ovat Ilmestyskirjaa lainaten ”Jumalan seitsemän henkeä, jotka on lähetetty kaikkeen maailmaan (Ilm. 5: 6).

> *Näin sanoo Herra: "Kuule, Joosua, ylipappi! Sinä ja papit, jotka kokoontuvat sinun johdollasi, olette ennusmerkkinä siitä, että minä lähetän palvelijani. Hän on Uusi Verso. Näettekö kiven, jonka olen pannut Joosuan eteen? Siinä yhdessä kivessä on*

> *seitsemän silmää! Katsokaa, minä kaiverran siihen kirjoitukseni, sanoo Herra Sebaot. Yhdessä hetkessä minä otan pois tämän maan synnin. Silloin - sanoo Herra Sebaot - te saatte elää rauhassa, te kutsutte ystäviänne viiniköynnöksen ja viikunapuun alle." (Sak. 3: 8-10)*

Uusi Verso on yksi Kristuksen monista nimistä. ”Iisain kannosta nousee Verso, Vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää.” (Jes. 11:1) Uusi Verso tarkoittaa siis Kristusta, joka tulee maailmaan ja ottaa pois kansansa synnin. Kristus ottaa hetkessä Jumalan vihan pois omaisuuskansansa yltä. Kivi, jossa on seitsemän silmää tarkoittaa Pyhää Henkeä, joka uudesti synnyttää kansan.

”Silloin te saatte elää rauhassa ja te kutsutte ystäviänne viiniköynnöksen ja viikunapuun alle.” Tämä tarkoittaa rauhan aikaa uudistetussa Paratiisissa. Sovituskuolemansa jälkeen Kristus tulee sielujen maailman Babyloniaan ja tuo siellä vankina olleen juutalaisen sielukansan takaisin Paratiisiin. Heidän mukanaan sinne pääsee myös muiden Israelin heimojen ja muiden kansakuntien edustajia.

Kristuksen kuolema ja ylösnousemus tuo käänteen koko maailman pelastushistoriassa. Tämän jälkeen myös pakanakansojen uskoville avautuvat ovet Paratiisiin – ja nimenomaan heille, sillä juutalaiset, jotka ovat olleet luonnollisessa elämässään haluttomia ottamaan vastaan evankeliumia, eivät sinne pääse. Suurin osa heistä pääsee kuitenkin sellaisille Paratiisin ulkopuolisille tuonelan maille, mihin Kristus tulee kohdistamaan toisen pelastusoperaationsa. Kristuksen pelastustyöt sielujen maailmassa saavat siis vielä jatkoa.

Pyhän Hengen vuodattaminen uskoviin

Viidennessä näyssä Sakarja näki lampunjalan ja kaksi oliivipuuta:

> *Enkeli, joka oli selittänyt minulle näyt, tuli taas luokseni ja herätti minut kuin unesta. Hän kysyi minulta: "Mitä näet?" Minä vastasin: "Näen lampunjalan, joka on kokonaan kultaa, ja sen päällä öljyvadin. Vadin reunassa on seitsemän lamppua ja kussakin lampussa seitsemän liekkiä. Lampunjalan vieressä on kaksi oliivipuuta, toinen vadin oikealla ja toinen vasemmalla puolella." Minä kysyin enkeliltä, joka puhui kanssani: "Mitä nämä tarkoittavat?" Enkeli sanoi: "Etkö tiedä, mitä ne ovat?" Minä vastasin: "En tiedä, herrani." Silloin hän selitti minulle näin: "Nuo seitsemän tarkoittavat Herran silmiä. Ne tarkkaavat kaikkea maata." Minä kysyin enkeliltä: "Mitä ovat nämä kaksi oliivipuuta lampunjalan oikealla ja vasemmalla puolella?" Kysyin häneltä vielä: "Mitä tarkoittavat kaksi oliivipuun lehvää ja runsaat öljymarjat, joista vuotaa lamppuihin kultaista öljyä kahden kultaisen putken kautta?" Hän sanoi: "Etkö tiedä, mitä ne ovat?" Minä vastasin: "En tiedä, herrani." Silloin enkeli selitti: "Nämä tarkoittavat niitä kahta öljyllä voideltua, jotka ovat koko maailman valtiaan palveluksessa."*
> *(Sak. 4: 1-14)*

Kultainen lampunjalka, joka valaisi Israelin temppelissä, edustaa Pyhää Henkeä. Näky, jonka Sakarja näki, kertoo siitä, että Uudessa liitossa lähetetään Pyhä Henki Kristuksen omien auttajaksi. Jokainen, joka ottaa vastaan syntien sovituksen Kristuksessa, saa myös Pyhän Hengen sisimpäänsä. Lampussa oli seitsemän haaraa, joiden päässä paloi liekki. Ilmestyskirjan mukaan ne tarkoittavat Jumalan seitsemää henkeä (Ilm. 1: 20, Ilm. 3: 1, Ilm. 5:6), jotka tarkkailevat kaikkea maata. Edellisessä näyssä ylipappi Joosuan kivessä oli seitsemän silmää. Ne tarkoittavat samaa asiaa.

Öljypuu on taivaallisen Elämän puun vertauskuva. Öljy vuodatettiin uskoviin sekä luonnollisessa että sielullisessa maailmassa. Pyhän Hengen vaikutuksesta evankeliumi lähti leviämään kaikkialle maailmaan. Ensimmäiset lähetyssaarnaajat, jotka lähtivät levittämään evankeliumia kaikkeen maailmaan, olivat juutalaisia.

Kirouksen ja jumalattomuuden aika

Kuudennessa näyssään Sakarja näki valtavan kirjakäärön, joka lensi taivaalla:

> *Kun jälleen kohotin katseeni, näin kirjakäärön, joka lensi taivaalla. Enkeli kysyi minulta: "Mitä näet?" Minä vastasin: "Näen lentävän kirjakäärön, joka on kaksikymmentä kyynärää pitkä ja kymmenen kyynärää paksu." Hän sanoi minulle: "Se sisältää kirouksen, joka koskee koko maata. Ties kuinka kauan ovat varkaat jääneet rankaisematta, ja pitkään ovat jääneet rankaisematta myös ne, jotka vannovat väärin."*
>
> *”Minä lähetän liikkeelle kirouksen”, sanoo Herra Sebaot. ”Se menee varkaan taloon ja sen taloon, joka on vannonut väärin minun nimeeni. Kirous jää sinne asumaan ja tuhoaa koko talon, niin hirret kuin kivetkin. (Sak. 5: 1-4)*

Kirjakäärö tarkoittaa kirousta, joka langetetaan luonnolliseen maahan. Se kohdistuu niihin, jotka ”varastavat” Jumalan sanan itselleen ja muuntavat sitä mielensä mukaan, tai ”vannovat väärin”, koska eivät ota vastaan Kristuksen sovitusta. Jos ihmiset eivät ota vastaan Kristuksen sovitusta, he jäävät synteihinsä.

Erityinen kirous koskee juutalaisia, jotka eivät ota Kristusta vastaan, vaan päinvastoin tahraavat kätensä Hänen vereensä. Tämä koskee lähes kahden tuhannen vuoden pituista aikaa, jolloin juutalaiset joutuvat elämään kansojen seassa ilman Kristusta. Vasta meidän päivinämme tuo kirous on heidän osaltaan kumoutumassa. Näinä päivinä he ovat palaamassa omaan maahansa ja myös Jeesukseen Kristukseen uskovien määrä on nopeasti kasvamassa.

Seitsemännessä näyssä Sakarja näki naisen viljaruukussa:

> *Enkeli, joka selitti minulle näkyni, tuli luokseni ja sanoi: "Katso, mitä nyt saat nähdä." Minä kysyin: "Mikä se on?" Hän vastasi: "Se on viljaruukku, eefa-mitta", ja jatkoi: "Se tarkoittaa koko maan asukkaiden syntivelkaa." Yhtäkkiä ruukun lyijykansi avautui, ja ruukussa istui nainen. Enkeli sanoi: "Tämä nainen tarkoittaa jumalattomuutta." Sitten hän työnsi naisen takaisin eefa-mittaan ja pani jälleen lyijypunnuksen kanneksi sen päälle. (Sak. 5: 5-8)*

Eefa-mitta oli ruukku, jolla mitattiin viljaa. Vertauskuvallisesti se tarkoittaa maan asukkaiden kaikkea syntivelkaa. Siinä oli lyijykansi, joka avautui ja siellä oli sisällä nainen. Enkelin mukaan nainen edustaa jumalattomuutta, mikä oli peräisin Babyloniasta. Se kosketti myös Israelia ja Juudaa, sillä Israel ja Juuda olivat luopuneet Kristuksesta ja palvoivat Baalia ja Astartea (Asheraa). Sen johdosta kirous leijui Israelin ja Juudan kansojen yllä.

Mutta näky jatkui näin:

> *Sen jälkeen minä näin kahden naisen lähestyvän. Heillä oli siivet kuin haikaran siivet, ja tuuli kuljetti heitä. He nostivat eefa-mitan korkealle ilmaan. Minä kysyin*

> *enkeliltä, joka puhui kanssani: "Mihin he vievät ruukun?" Hän vastasi: "Sinearin maahan. Siellä he rakentavat naiselle temppelin, ja kun se on valmis, he asettavat eefa- mitan korokkeelle." (Sak. 5: 9-11)*

Kaksi siivellistä naista tuli hakemaan ruukun ja he veivät sen Sinearin maahan. Sinearin maa tarkoittaa Kaldeaa, Babyloniaa, ts. paikkaa mistä jumalattomuus oli peräisin. Kun väärä palvonnan kohde viedään pois Israelin maasta, Juuda ja Israel vapautuvat kirouksesta.

Jos palautamme mieleen Israelin ja Juudan kuninkaiden ajan ennen pakkosiirtolaisuutta, keskeinen syy siihen, miksi Jumala karkotti Israelin ja Juudan pakkosiirtolaisuuteen, oli epäjumalanpalvelus. Israelilaiset kumarsivat vieraiden kansojen jumalia, kuten Baalia, Tammusta ja Astartea (Asheraa). Nämä korvasivat israelilaisten omat Jumalat, jotka olivat Isä Jumala, Poika (Messias) ja Pyhä Henki (Viisauden ja ilmestyksen henki). Myöhemmin Baalin, Tammuksen ja Astarten palvonta on jäänyt juutalaisten keskuudessa vähäiseksi, mutta kirous jäi olemaan kuitenkin siksi, että he olivat hylänneet heidän omat Jumalansa, Kristuksen ja Pyhän Hengen.

Miksi juutalaiset hylkäsivät Kristuksen ja Pyhän Hengen? Tähän on olemassa teoria. Kun israelilaiset olivat Babyloniassa pakkosiirtolaisuudessa, he näkivät, miten siellä palvottiin Baalia, Tammusta ja Astartea, ikään kuin pyhänä kolminaisuutena. Silloin he alkoivat ajatella, että ehkä heidän oma uskontonsa oli saanut vaikutteita babylonialaisesta uskonnosta. Luultavasti he ajattelivat, että heidän Poika- ja Henki-jumalansa eivät olleetkaan alkuperäisiä, vaan jollain tavoin Babyloniasta lainattuja. Ennen pakkosiirtolaisuutta nämä olivatkin menneet pahasti sekaisin babylonialaisten jumalien kanssa. Siksi pakkosiirtolaisuudesta palattuaan juutalaisen opin uudelleen rakentajat alkoivat vierastaa Poika- ja Henki-Jumalaa. Todellisuudessa Isä, Poika ja Henki olivat aina olleet yhdessä heidän Jumalansa. Babyloniassa palvotut Baal, Tammus ja Astarte olivat sen sijaan väärennöksiä. Babylonian varhaiset hallitsijat loivat nämä vilpillisesti ja tarjosivat ne kansalleen todellisen Jumalan sijaan.

Joka tapauksessa, kun valhe eefa-mitassa (mahdollisesti Astarte, Ashera) palautetaan Babyloniaan, mistä se oli tullutkin, israelilaisten silmät aukenevat. He alkavat jälleen uskoa Jumalaansa, johon sisältyy Isä, Poika ja Pyhä Henki. Lopun aikana maan päällä elävien juutalaisten osalta tapahtuu jokin ihme, joka avaa heidän silmänsä.

Juutalaisten hakeminen kansojen seasta

Palataan sitten sielujen maailmaan. Kirouksen johdosta kuolleiden juutalaisten sielut eivät voineet päästä Paratiisiin niin kuin kukaan, joka ei notkista polviaan Kristuksen edessä, ei sinne pääse. Mutta Kristus ei unohda vanhoja liittolaisiaan. Hän johdattaa heidät tuonelassa oleviin juutalaisten siirtokuntiin ja hakee heidät sieltä. Hän tekee heistä liittolaisiaan ja vie heidät Paratiisiin sisälle, heille varatuille maille. Siitä kertoo seuraava profeetan näky.

Kahdeksannessa näyssä Sakarja näki neljät vaunut ja neljä eriväristä hevosta valjastettuna niiden eteen.

> *Kohottaessani jälleen katseeni näin neljät vaunut, jotka tulivat kahden vuoren välistä. Ne vuoret olivat vaskivuoria. Ensimmäisiä vaunuja vetivät punaruskeat hevoset ja toisia vaunuja mustat hevoset. Sitten tulivat kolmannet vaunut, valkoisten hevosten vetäminä, ja lopuksi neljännet, edessään kirjavat hevoset. Kaikki ne olivat vahvoja hevosia. Minä kysyin enkeliltä, joka puhui kanssani: "Mitä nämä*

tarkoittavat?" Enkeli vastasi: "Ne ovat taivaan neljä tuulta, jotka lähtevät liikkeelle koko maailman valtiaan edestä. Mustien hevosten vetämät vaunut ovat lähdössä kohti pohjoista maata, valkoisten vetämät länttä kohti ja kirjavien hevosten vetämät vaunut etelään päin." (Sak. 6: 1-6)

Ennen edellä mainittujen profetioiden tulkintaa, kiinnittäkäämme huomiota samassa luvussa esitettävään toiseen tapahtumaan, joka koskee ylipappi Joosuaa. Sakarja saa kehotuksen tehdä kruunun kullasta ja hopeasta, jotka hän saa Babyloniasta palanneilta maanmiehiltään. Hänen tulee asettaa kruunu ylipappi Joosuan päähän ja sanoa:

"Mene tänä päivänä Josian, Sefanjan pojan, taloon. Siellä tapaat Heldain, Tobian ja Jedajan, jotka ovat tulleet Babyloniasta maanmiestesi parista. Ota vastaan hopea ja kulta, jonka he ovat tuoneet. Tee niistä kruunu ja pane se ylipappi Joosuan, Josadakin pojan, päähän. Mies, jonka nimi on Uusi Verso, nousee tästä maasta ja rakentaa Herran temppelin.
Hän on rakentava Herran temppelin, hän saa osakseen kunniaa,
ja hän istuu ja hallitsee valtaistuimellaan.
Pappi on seisova hänen valtaistuimensa vieressä,
yksimielisinä he toimivat toinen toisensa rinnalla. (Sak. 6: 12-13)

Tässä ylipappi Joosua esittää todellista ihmiskunnan Ylipappia, Jeesusta Kristusta, josta käytetään jälleen nimeä ”Uusi Verso”. Tällä kertaa Joosualle asetetaan vertauskuvallisesti kuninkaan kruunu päähän, sillä Jeesus Kristus ei ole vain syntien sovittaja ja Ylipappi, kuten aikaisemmassa näyssä, vaan myös kansansa Kuningas. Hän on Israelin ikiaikainen Messiaskuningas ja Hän rakentaa uudelleen Jumalalle Temppelin, taivaallisen luomakuntatemppelin. Heldai, Tobia, ja Jedaja, jotka olivat palanneet maanpäällisestä Babyloniasta Jerusalemiin, edustavat sitä juutalaista sielukansaa, joka palasi Kristuksen mukana sielullisesta Babyloniasta Paratiisiin, eli sielulliseen Jerusalemiin.

Nyt Kristuksen toisessa pelastusoperaatiossa, joka on kuin jatke ensimmäiselle, Kristus lähettää sielujen maailmaan saattueita hakemaan juutalaisia, jotka ovat joutuneet jäämään kansojen sekaan. Sanotaanko tässä, että he tuovat vaunuissaan pelastuneita sieluja Paratiisiin, sielulliseen Jerusalemiin? Ei, mutta se on sanottu aikaisemmin. Se on koko Sakarjan profetiasarjan ydinsanoma. Lähtekää pois Babylonista! Paetkaa pohjoisesta maasta! Tulkaa kaikista ilmansuunnista, mihin teidät on hajotettu! (Sak. 2: 10 – 11) Tulkaa Jerusalemiin, jonka Herra on ottanut jälleen omaksi kaupungikseen. (Sak. 2: 16)

Todennäköisesti aikaisemmin pelastuneet kristityt ja juutalaiset ovat tässä hankkeessa aktiivisia. Heidät lähetetään pohjoiseen, etelään, itään ja länteen siinä tarkoituksessa, että he etsivät juutalaiset kansojen seasta ja julistavat heille evankeliumin Kristuksesta, joka on sovittanut heidän syntinsä. Sen jälkeen heidät kuljetetaan hevosvankkureilla Paratiisin porttien sisäpuolelle, pyhään kaupunkiinsa, edellyttäen että he ovat ottaneet vastaan heille julistetun evankeliumin.

Saattueet lähetetään tuonelan maille, kaikkialle sinne, missä tiedetään juutalaissieluja olevan. Suuri osa heistä ottaa mielihyvin vastaan Kristuksen evankeliumin. He nousevat vaunuihin, ja heidät kuljetetaan Paratiisin läpi, aina Jerusalemiin asti. Profeetta kehottaa kiinnittämään huomiota erityisesti mustien hevosten vetämiin vaunuihin, jotka ovat menossa pohjoiseen maahan. ”Ne vievät minun henkeni pohjoiseen maahan, jotta se vaikuttaisi siellä.” Henkilökohtaisesti uskon tässä viitattavan holokaustin uhreihin toisen maailmansodan aikana. Herra ei ole unohtanut heitä. Heidät korjataan talteen. Samoin juutalaissielut idässä ja lännessä saavat kutsun lähteä sielulliseen Jerusalemiin.

Näin sanoo Herra Sebaot: ”Vielä minä pelastan oman kansani auringon nousun ja auringonlaskun maista. Jerusalemiin minä tuon heidät asumaan. He ovat minun kansani, ja minä olen heidän Jumalansa, uskollinen ja vanhurskas.” (Sak. 8: 7-8)

Juutalaiset kyllä tietävät uskonsa perusteet. He uskovat Messiaseenkin, mutta eivät ole tunnistaneet Häntä maan päällä eläneiden joukosta. Tarvitaan vain joku, joka tuo heille sanoman oikeasta Messiaasta, ristillä kuolleesta Jeesuksesta, niin että he uudestisyntyvät. Kristus käyttää sekä juutalaisia että pakanakansojen uskovia sanomansa perille viemisessä. Pelastuvien joukkoon liittyy myös muita kuin juutalaisia sieluja, sillä saman luvun lopussa sanotaan:

Näin sanoo Herra Sebaot:
”Vielä on tapahtuva, että monet kansat
ja monien kaupunkien asukkaat lähtevät liikkeelle.
He kulkevat kaupungista toiseen ja sanovat:
’Lähtekää tekin mukaan, menkäämme yhdessä Jerusalemiin
uhraamaan Herralle ja etsimään häneltä armoa, rukoilemaan Herraa Sebaotia.’
Ja kaikkialta kuuluu huuto: ’Minä tulen mukaan!’
Kansanjoukot ja mahtavat kansat saapuvat Jerusalemiin rukoilemaan minua,
Herraa Sebaotia, uhraamaan minulle ja etsimään minulta apua.”
(Sak. 8: 20 – 22)

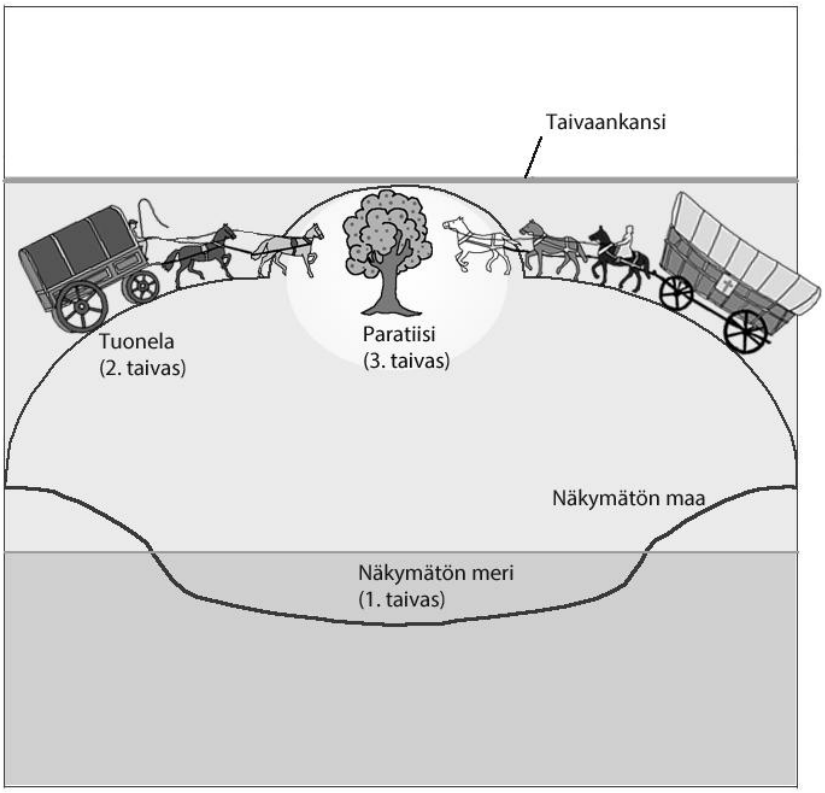

Kuva 14. Kristuksen 2. pelastusoperaatio sielujen maailmaan, jossa sielut haetaan Paratiisiin eri väristen hevosten vetämillä vaunuilla. Luultavasti kaikki pelastuneet eivät mahdu vaunuihin, joten he seuraavat jalkaisin perässä.

Kristuksen ensisijaisena tarkoituksena on pelastaa kadonneet juutalaiset, mutta lopulta muiden kansojen sieluja pelastuu ainakin kymmenkertainen määrä, koska sanotaan:

> *"Näin sanoo Herra Sebaot: Jokaisen Juudan miehen viitan liepeisiin tarttuu noina päivinä kymmenen miestä, jotka kaikki puhuvat eri kieltä, ja he sanovat: 'Me tahdomme tulla teidän mukaanne. Olemme kuulleet, että Jumala on teidän kanssanne.'"*
> *(Sak. 8: 23)*

Kansakuntien uskovat Paratiisissa näkevät, kun sielujen maailmasta pelastuneet juutalaiset matkustavat vankkureissaan heidän maittensa läpi kohti sielullista Jerusalemia. He ovat saaneet odottaa kenties satoja vuosia, että nämä lopun ajan profetiat täyttyisivät. Kristus ei olisi voinut tulla takaisin, ennen kuin juutalaiset olisivat tulleet omille paikoilleen. Sillä järjestyksen täytyy olla tämä: ensin juutalaiset sitten myös muut kansakunnat heidän mukanaan. Muut kansakunnat pelastuvat siis juutalaisten kylkiäisinä, mutta toisaalta juutalaiset tarvitsevat muiden kansojen uskovien apua tuomaan Kristuksen heille.

Myös luonnollisen maan päällä tapahtuu herätys juutalaisten keskuudessa viimeisinä aikoina. Siitä puhutaan Sakarjan kirjan luvuissa 9 - 14. He tietenkin liittyvät mukaan pelastuneiden joukkoon, kun Kristus saapuu taivaasta hakemaan heitä Tuhatvuotisen valtakuntaansa.

Nousu Tuhatvuotiseen valtakuntaan

Sakarjan kirjan viimeisessä luvussa kuvataan Herran päivä, millä tarkoitetaan lopunajan loppua. Luonnollisen maan päällä Jerusalem on silloin piiritettynä niin, että vain ihme voi pelastaa juutalaiset. Silloin Kristus ilmestyy Öljymäelle ja tapahtuu jotain dramaattista. Öljymäki halkeaa ja niiden väliin syntyy laakso. Kansa pakenee laaksoon. Sitten seuraavassa jakeessa ollaankin jo Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Ylösotto on tapahtunut siinä hetkessä. Sakarja kuvaa Tuhatvuotisen valtakunnan olosuhteita seuraavasti:

> *Sinä päivänä ei ole hellettä, ei pakkasta eikä jäätä.*
> *Kerran tulee aika - milloin, sen Herra tietää -*
> *jolloin yö on kirkas kuin päivä eikä ilta enää pimene.*
> *Silloin virtaavat Jerusalemista elämää antavat vedet.*
> *Puolet niistä juoksee itäiseen mereen, puolet läntiseen mereen*
> *kesät ja talvet, ehtymättä.*
> *Sinä päivänä Herra on oleva koko maanpiirin kuningas.*
> *Hän on oleva yksi ja ainoa Jumala ja hänen nimensä ainoa, jota avuksi huudetaan. (Sak. 14: 6-9)*

Profeetta Daniel kirjoittaa lopun ajan tapahtumista ja ylösnousemuksesta seuraavasti:

> *Silloin astuu esiin Mikael, suuri enkeliruhtinas, joka seisoo kansasi suojana.*
> *Ja tulee ahdistuksen aika, jonka kaltaista ei ole ollut siitä alkaen,*
> *kun kansoja on ollut, aina tuohon aikaan saakka.*
> *Mutta sinun kansasi pelastuu, pelastuu jokainen,*
> *jonka nimi on kirjoitettu kirjaan.*
> *Monet maan tomussa nukkuvista heräävät, toiset ikuiseen elämään,*
> *toiset häpeään ja ikuiseen kauhuun.*
> *Oikeat opettajat loistavat niin kuin säteilevä taivaankansi,*
> *ja ne, jotka ovat opastaneet monia vanhurskauteen,*

loistavat kuin tähdet, aina ja ikuisesti.
(Dan. 12: 1-3)

Luultavasti arkkienkeli Mikaelilla tarkoitetaan tässä profetiassa Kristusta ja Hänen enkelijoukkojaan. Kristus tulee alas taistelemaan kansansa puolesta. Seuraavassa on vielä Habakukin profetia:

Aurinko ja kuu jäävät piiloon majaansa, kun välkkyvät nuolesi viuhuvat
ja keihääsi salamat leimahtelevat.
Sinä tallaat maata vihassasi, poljet kansoja kiivaudessasi.
Sinä lähdet pelastamaan omaa kansaasi, auttamaan voideltuasi.
Jumalattomien päämiehen sinä murskaat,
tuhoat hänen talonsa perustuksia myöten.
(Hab. 3: 11-13)

Se on suuri tuomion päivä. Lukuun ottamatta pelastuneita koko muu ihmiskunta kuolee.

Heidän ruumiitaan viruu joka puolella kuin lantakasoja.
Heidän hopeansa ja kultansa eivät voi heitä pelastaa Herran vihan päivänä.
Hänen vihansa tuli tuhoaa koko maan, sillä lopun, kauhistuttavan lopun,
hän tekee kaikista maan asukkaista.
(Sef. 1: 15-18)

Tuhatvuotisessa valtakunnassa on paljon pakanakansojen uskovia, jotka vierailevat säännöllisesti taivaallisessa Jerusalemissa, koska Sakarja profetoi vielä seuraavasti:

Kaikki jäljellä olevat niistä kansoista, jotka ovat hyökänneet Jerusalemia vastaan, tulevat nyt sinne vuosi vuodelta kumartaen rukoilemaan Kuningasta, Herraa Sebaotia, ja viettämään lehtimajanjuhlaa. (Sak. 14: 16)

Todennäköisesti Tuhatvuotiseen valtakuntaan nouseminen tarkoittaa sitä, että taivaankansi laskeutuu kokonaan Paratiisin (3. taivas) alapuolelle ja siis Paratiisi asemoituu taivaankannen yläpuolelle. Tällöin pelastuneiden ihmisten sielut nousevat ruumiin tason yläpuolelle, mikä onkin jumalallinen järjestys. Ruumiin tulee olla alimpana. Sen yläpuolella ovat järjestyksessä sielu, henki ja henkäys omilla tasoillaan. Tämän muutoksen seurauksena sielu lunastetaan lopullisesti ja kirkastetaan.

Edellä mainitun muutoksen seurauksensa luultavasti nykyinen aurinkokuntamme purjehtii taivaankannen valoisalle puolelle ja levittäytyy laajalle alueelle. Silloin ihmiskunnan maalliset asuinsijat muuttuvat taivaallisiksi. Silloin tuosta taivaallisesta maasta nousevat uudet kirkastetut ruumiit ihmisille. Ne eivät ole enää lihallisia eivätkä kuolevaisia, vaan itsessään eläviä, kirkastettuja ruumiita. (1. Kor. 15) Ne ovat läheisesti sellaisia, kuin ihmisellä oli aikoinaan alkuperäisessä näkymättömässä maassa.

Tuhatvuotisessa valtakunnassa ihmiset ovat muuttuneet lähes Kristuksen kaltaisiksi ja olosuhteet maan päällä ovat paratiisimaiset. Roomalaiskirjeen mukaan nykyisen maailman luomakuntakin pelastuu Paratiisin ylösnoston mukana. (Room. 8: 18-23)

3.9 TUHATVUOTINEN VALTAKUNTA – SIELUJEN MAAILMAN PUHDISTUS PÄÄTTYY

Johdanto

Tuhatvuotinen valtakunta tarkoittaa nykyisen maailmanaikamme viimeistä vuosituhatta, jolloin kaikki tämän maailman ihmiskunnalle annetut profetiat kuuden aikaisemman vuosituhannen ajalta toteutuvat. Se tarkoittaa paluuta alkuun, tämän maailman luomisen aikaiseen tilaan. Silloin Aadamin ja Eevan Paratiisi palautetaan ihmiskunnalle. Elämä maailmassa on silloin helppoa ja ylenpalttista. Ei ole tuskaa, ei murhetta, ei sairautta, ei kuolemaa, ei syntiä, ei Saatanaa, eikä hyvän- ja pahantiedonpuuta, joka vaarantaisi ihmisen synnille ja kiroukselle. Toisaalta koska ylösnousemuksen yhteydessä ihminen saa uuden ruumiin, ja hän on jälleen ruumis, sielu ja henki, voidaan elämää Tuhatvuotisessa valtakunnassa pitää siunattuna jatkona nykyiselle elämällemme luonnollisessa maailmassa.

Lähes kaikki Raamatun profeetat ovat ennustaneet kuin yhdestä suusta, että eräänä päivänä israelilaiset heimot palaavat hajaannuksestaan ja yhtyvät juutalaisiin niin, että he jälleen muodostavat yhtenäisen Israelin kansan. Tämä on hyvin tärkeä profetia perinteisessä juutalaisessa uskossa, ja useimmat juutalaisista tietävät, että se tapahtuu lopullisesti tulevassa Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Aamos ennusti, että ”Daavidin sortunut maja” rakennetaan vielä uudelleen. Daavidin sortuneella majalla tarkoitetaan kuningas Daavidin yhdistämää valtakuntaa, joka oli yhtenäinen vielä hänen poikansa, Salomonin, kuninkuuden päivinä. Daavidin valtakunta repesi kuitenkin kahtia hänen pojanpoikansa, Rehabeamin, hallitessa, minkä jälkeen se ei enää yhtenäistynyt. Kuitenkin Aamos profetoi, että Daavidin sortunut maja rakennetaan jälleen.

> *Sinä päivänä minä rakennan jälleen Daavidin sortuneen majan.*
> *Minä muuraan umpeen sen halkeamat, korjaan sen luhistumat*
> *ja saatan sen entiseen loistoonsa.*
> *Ja niin Israel saa hallittavakseen Edomin jäännöksen ja kaikki ne kansat,*
> *jotka on julistettu minun omikseni, sanoo Herra.*
> *Hän on tämän tekevä.*
> *(Aam. 9:11-12)*

Tuhatvuotisen valtakunnan aikana koko Israel, mukaan lukien kaikki sen kaksitoista heimoa, liittyvät jälleen yhtenäiseksi kansaksi, niin kuin ne olivat kuningas Daavidin aikana. Inhimillisen syntyperänsä puolesta kuningas Daavidin jälkeläinen, Jeesus Kristus, on hallitseva koko yhtenäistä Israelia. ”Israel saa hallittavakseen Edomin jäännöksen ja kaikki ne kansat, jotka on julistettu minun omikseni” tarkoittaa, että israelilaiset ovat Jumalan valitsema erityinen kansa, jolla on erityisasema suhteessa muihin kansakuntiin, mutta muutkin kansakunnat kuuluvat Kristuksen hallitsemaan Israelin kuningaskuntaan.

Hoosea, toinen Pohjois-Israelissa vaikuttanut profeetta, ennustaa Israelin tulevaisuudesta seuraavaa:

> *Kerran Israelin jälkeläisiä on oleva kuin merenrannan hiekkaa,*
> *jota ei voi mitata eikä laskea.*
> *Sen sijaan että heille nyt sanotaan: "Te ette ole minun kansani",*
> *heille sanotaankin näin: "Te olette elävän Jumalan lapset."*
> *Silloin Juuda ja Israel kokoontuvat yhteen.*
> *He asettavat itselleen yhteisen johtajan ja leviävät yli koko maan.*
> *(Hoos. 2: 1-2)*

”He asettavat itselleen yhteisen johtajan” viittaa Kristukseen, joka on aina ollut heidän Messiaskuninkaansa. ”Ja leviävät yli koko maan” viittaa siihen, että tulevassa ajassa Israel on oleva supervalta. Vaikka Israelin maalla ja aidoilla israelilaisilla onkin erityisasema, kaikki pakanakansojen maat tulevat kuulumaan supervalta-Israeliin ja kaikki pelastuneet ihmiset saavat Israelin kansalaisoikeudet.

Kaikki edellä mainittu tapahtuu siis ylhäällä Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Saman aikaisesti alhaalla, sielujen maailman tasolla on kuitenkin vielä paljon pelastumattomia sieluja. Sielujen maailmaa ei ole vielä kokonaan valloitettu eikä Saatanaa ole hävitetty.

Siksi Kristus organisoi vielä viimeisen pelastusoperaationsa sielujen maailmaan jääneille pelastumattomille sieluille. Samanaikaisesti Tuhatvuotisen valtakunnan kanssa käynnistyy viimeinen evankeliointikampanja sielujen maailmassa. Se ulottuu aina Kuoleman/Manalan tasolle asti, kaikkialle sinne, missä sieluja vielä on Saatanan vallassa. Sen seurauksena syntyy valtava kansainvaellus, jonka kautta pelastumattomat sielut pyrkivät hankkimaan itselleen pelastuksen.

Näytelmä päättyy suureen sotaan, jonka yhteydessä Kristuksen taivaalliset joukot tuhoavat Saatanan viimeisen armeijan. Sen jälkeen perustetaan viimeinen tuomioistuin. Siinä Saatana ja hänen joukkonsa tuomitaan iankaikkiseen kadotukseen. Heidät heitetään näkymättömän luomakunnan pohjalla olevaan tuliseen järveen. Toiset sielut tuomitaan iankaikkiseen pelastukseen. Heidät nostetaan ylös ja yhdistetään ensimmäisessä ylösotossa pelastuneiden joukkoon. Heidätkin puetaan katoamattomaan kirkkauden ruumiiseen.

Tapahtumat Tuhatvuotisessa valtakunnassa

Profetioiden mukaan Tuhatvuotisessa valtakunnassa tapahtuvat seuraavat Israelin eheytymiseen liittyvät asiat: 1) israelilaisten erottaminen muista kansoista, 2) Israelin ja Juudan heimojen yhdistyminen Kristuksen kuninkuuden ympärille, ja 3) taivaallisen temppelin rakentaminen kaikkien kansakuntien elävistä temppelikivistä. Seuraavassa tarkastellaan näitä asioita hieman tarkemmin.

Israelilaisten erottaminen muista kansoista

Ennen tätä kysymystä on selvitettävä, miten pohjoisisraelilaiset heimot (efraimilaiset) ylipäänsä pelastuvat. Tähän kysymykseen on jo aikaisemmin tuotu vastaus: He pelastuvat pääosin suoraan luonnollisen maailman kautta. Jos he ovat eläneet kristittyjen kansakuntien parissa ja assimiloituneet heihin, he pelastuvat niin kuin muutkin ottamalla Kristuksen vastaan elämäänsä. Heitä ei voi ruumiin puolesta erottaa muista kansakunnista, mutta Kristus pystyy edelleen tunnistamaan heidät hengen ja sielun perusteella. Osa pohjoisisraelilaisista heimoista pelastuu kuitenkin vasta sielujen maailman kautta. Näitä ovat erityisesti ne, jotka ovat eläneet ei-kristillisten kansojen parissa ja assimiloituneet heihin.

Israelilaisten erottaminen muista kansakunnista alkoi jo sielujen maailman Paratiisissa, mutta se jatkuu ja viedään päätökseen Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Kristus erottelee heidät isäntäkansoistaan ja liittää heidät omiin heimoihinsa.

Tuhatvuotisessa valtakunnassa kansat haluavat tulla Jerusalemiin viettämään Jumalan säätämiä juhlia: pääsiäistä, viikkojuhlaa ja lehtimajanjuhlaa. He matkustavat Jerusalemiin

monenlaisilla kulkuneuvoilla, laivoilla, hevosvankkureilla, ilmojen teitä, jne. Samalla he tuovat ”sylissään” ja ”olkapäillään” aitoja hengellisiä ja sielullisia israelilaisia pyhään maahan ikään kuin kallisarvoisina lahjoina siellä jo asuville israelilaisille. Muutenkin kansat haluavat palvella israelilaisia. Tästä kertoo Jesajan profetia.

Nosta silmäsi, katso ympärillesi: he kaikki ovat kokoontuneet, he saapuvat,
sinun poikasi, jotka tulevat kaukaa, sinun tyttäresi, joita sylissä kannetaan.
Sinä näet tämän kaiken ja loistat ilosta, rajusti lyö sydämesi, rintasi avartuu,
kun meren rikkaudet vyöryvät rannoillesi ja sinun käsiisi annetaan
kansojen vauraus,
Kun sinut peittää kamelien paljous, Midianin ja Efan kamelintammojen vyöry.
Koko Saban väki saapuu, kultaa ja suitsuketta kantaen,
ja kaikki he ylistävät Herraa.
Kedarin laumat kerätään sinun luoksesi, Nebajotin pässit ovat sinun,
niitä uhrataan otollisina uhreina minun alttarillani.
Niin minä kirkastan asumukseni loiston.

Entä nuo, jotka kiitävät tänne kuin pilvi, kuin kyyhkyt lakkaansa - keitä he ovat?
Kaukaisten rantojen alukset kerääntyvät, kärjessä Tarsisin-laivat.
Ne tuovat poikasi kaukaa, tuovat heidän hopeansa ja kultansa
Herran, sinun Jumalasi, nimen kunniaksi, kunniaksi Israelin Pyhälle.
Hän antaa sinulle loiston ja mahdin.

Muukalaiset rakentavat sinun muurisi, heidän kuninkaansa palvelevat sinua.
Vihassani olen sinua lyönyt, mutta rakkaudessani minä sinua armahdan.
Sinun porttisi ovat aina avoinna, niitä ei suljeta päivällä eikä yöllä.
Niiden kautta sinulle tuodaan kansojen rikkaudet,
niistä saatetaan kuninkaat sinun luoksesi.
(Jes. 60: 4 - 11)

Rikkaudet ja aarteet, joita kansat tuovat mukanaan pyhille paikoille, tarkoittavat todennäköisesti juutalaisia ja israelilaisia, jotka ovat eläneet kansojen keskellä. Tässä heidät tuodaan Israelin maahan, mihin he kuuluvat. Suuri osa heistä on ”edeltä valittuja”, jotka ovat olleet liitossa Kristuksen kanssa jo aikaisemmissa maailmoissa joko henkensä tai sielunsa puolesta.

Kansojen joukosta mainitaan erityisesti Kedarin laumat ja Nebajotin pässit. Kedar ja Nebajot olivat Ismaelin poikia, joten aivan ilmeisesti näillä tarkoitetaan Ismaelin jälkeläisiä, siis arabeja. Heitäkin on siis pelastunut runsain määrin Tuhatvuotiseen valtakuntaan. Kaikki he ovat uudestisyntyneet Kristuksessa ja palvelevat juutalaisia siellä.

Kun kansat tuovat juutalaiset ja israelilaiset ”sylissään” ja ”olkapäillään” Tuhatvuotisen valtakunnan pyhille paikoille, Israelin vuoret alkavat täyttyä asukkaista. Jesaja profetoi tästä näin:

Sinun talosi olivat raunioina ja peltosi autioina, koko maasi oli hävitetty.
Nyt se tulee asukkailleen ahtaaksi! Sinun ahnaat raastajasi kaikkoavat.
Lapsesi luulit jo menettäneesi, mutta saat vielä kuulla, kuinka he sanovat
toisilleen: "Täällä on ahdasta, siirry vähän, että minäkin mahdun asumaan."

Silloin sinä kysyt mielessäsi: "Kuka on nämä minulle synnyttänyt?
Minähän olin lapseni menettänyt ja hedelmätön, karkotettu ja syrjään sysätty.

Kuka on nämä minulle kasvattanut? Minähän jäin yksin, hylätyksi - mistä nämä ovat tulleet?"

Näin sanoo Herra, minun Jumalani:
”Minä kohotan käteni, kutsun kansoja ja nostan merkiksi viirini.
Sylissään he tuovat poikasi ja olallaan kantavat tyttäresi.
Kuninkaista tulee sinun lastesi hoitajia ja ruhtinattarista heidän imettäjiään.
He heittäytyvät kasvoilleen maahan sinun eteesi ja nuolevat tomun sinun jaloistasi.
Niin sinä opit tietämään, että minä olen Herra: ne, jotka minua odottavat, eivät joudu häpeään.”
(Jes. 49: 19 – 23)

Kansakunnilla on siis palveleva asenne juutalaisia ja israelilaisia kohtaan Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Meidän maailmassammekin kansojen uskovilla tulisi olla samanlainen auttava asenne. Uskovien tulisi kaikella tavalla edesauttaa juutalaisten pääsemistä Jumalan säätämille paikoilleen, sillä heidän ”viitanliepeissään” kansojen uskovat saavat pelastuksensa. Meidän maailmassamme juutalaisia vihataan, mutta Jumala sanoo: ”Kansa tai valtakunta, joka ei palvele sinua, on tuhon oma, se hävitetään maan päältä.” (Jes. 60: 12) Kristittyjen tulisi ajatella hyvää juutalaisista ja rakastaa heitä kuten veljiään ja sisariaan.

Obadjan kirja sisältää hyvän neuvon kaikille kansoille:

Älä pilkkaa veljeäsi, Esau, hänen onnettomuutensa tähden!
Älä ilku Juudaa sen häviön päivänä!
Älä herjaa sitä ahdingon aikana!
Älä tunkeudu sisään kansani porteista sen onnettomuuden aikana!
Älä muiden joukossa katsele ivallisesti kansani hätää sen onnettomuuden päivänä!
Älä kajoa sen omaisuuteen onnettomuuden päivänä!
Älä väijy pakoteitten varsilla, pakoon pyrkivien turmana!
Älä luovuta Juudasta paenneita takaa-ajajien käsiin ahdingon päivänä!
Lähellä on Herran päivä, lähellä kaikkia kansoja.
Niin kuin sinä olet veljellesi tehnyt, niin myös sinulle tehdään.
Sinulle maksetaan tekojesi mukaan.
(Ob. 1: 12 -15)

Kenenkään ei pidä olla lisäämässä juutalaisten ahdinkoa, vaikka onkin Jumalan sallimus, että he joutuvat lopun aikana kansojen silmätikuiksi. Joka niin tekee, sahaa omaa pelastuksen oksaansa, jolla hän istuu. Jumala siunaa niitä, jotka siunaavat Hänen kansaansa, ja kiroaa niitä, jotka kiroavat Hänen kansaansa. (1. Moos. 12: 3)

Näin olemme nähneet, miten juutalaiset ja israelilaiset erotetaan muista kansoista, joiden seassa he ovat olleet, ja miten heidät asetetaan paikoilleen Israelin vuorille Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Seuraavaksi tapahtuu kansakunnan yhdistyminen.

Juudan ja Israelin heimojen yhdistyminen

Hesekielin kirjan luvun 37 lopussa ennustetaan Israelin ja Juudan kaikkien heimojen yhdistyminen.

> *Minulle tuli tämä Herran sana: "Ihminen, ota puusauva ja kirjoita siihen: 'Juuda ja häneen liittyneet israelilaiset.' Ota sitten toinen sauva ja kirjoita siihen, Efraimin sauvaan: 'Joosef ja häneen liittyneet Israelin heimot.' Aseta ne toistensa jatkeeksi, niin että ne kädessäsi yhdistyvät kuin yhdeksi ja samaksi sauvaksi. Kun maanmiehesi sanovat sinulle: 'Kerro meille, mitä tällä tarkoitat', anna heille vastaus: Näin sanoo Herra Jumala: Minä otan Joosefin ja hänen johtamiensa Israelin heimojen sauvan, sen, joka on Efraimin hallussa, ja liitän sen Juudan sauvan jatkeeksi, yhdistän ne kädessäni yhdeksi ja samaksi sauvaksi." (Hes. 37: 15-19)*

Tuhatvuotisessa valtakunnassa Jumala tekee nämä kaksi kansan osaa jälleen yhdeksi kansaksi. Profetia jatkuu näin:

> *"Sauvojen, joihin sinä kirjoitat, tulee olla kädessäsi niin, että maanmiehesi näkevät ne, ja sinun tulee sanoa heille: Näin sanoo Herra Jumala: Minä otan israelilaiset niiden kansojen keskeltä, joiden sekaan he ovat joutuneet, minä kokoan heidät joka taholta ja tuon heidät omaan maahansa. Siinä maassa, Israelin vuorilla, minä teen heistä yhden kansan. Heillä kaikilla on oleva hallitsijanaan yhteinen kuningas, enää he eivät elä kahtena kansana eivätkä kahden kuninkaan alaisina. He eivät enää myöskään saastuta itseään epäjumalillaan ja iljettävillä patsaillaan eivätkä paljoilla rikkomuksillaan. Minä pyyhin pois heidän syntinsä ja rikkomuksensa, minä puhdistan heidät, ja heistä tulee minun kansani ja minä olen heidän Jumalansa." (Hes. 37: 20-23)*

Edellisessä Hesekielin profetiassa mainittu Juudan ja Israelin yhteinen Kuningas tulee olemaan itseoikeutetusti heidän Pelastajansa Jeesus Kristus. Maan päälle syntyessään Jeesus oli Daavidin sukujuurta, niin kuin juutalaisten kuninkaan tulikin olla kuningas Daavidin jälkeen. Juutalaisessa apokalypsiassa tulevaa Messiaskuningasta kutsutaan Daavidiksi tai Daavidin pojaksi, jotka ovat Kristuksen inhimilliseen syntyperään perustuvia nimiä. Pyhyyden Hengen puolelta Hän on Jumalan Poika. (Room. 1: 3-4)

> *"Minun palvelijani Daavid on oleva heidän kuninkaansa, heillä kaikilla on yksi ja sama paimen. He noudattavat minun käskyjäni, he seuraavat minun säädöksiäni ja elävät niiden mukaan. He saavat asua maassa, jonka minä annoin palvelijalleni Jaakobille ja jossa teidän isänne ovat asuneet. He asuvat siinä ikiaikoihin saakka, he ja heidän lapsensa ja heidän lastensa lapset, ja minun palvelijani Daavid on heidän hallitsijansa ajasta aikaan.*
> *(Hes. 37: 24-25)*

Taivaallisen Temppelin rakentaminen

Hesekielin kirjasta voidaan lukea, että Kristus tekee koko kansansa kanssa ikuisen liiton ja että Hän asettaa Pyhäkkönsä ikuisiksi ajoiksi heidän keskelleen. Kun kaikki Juudan ja Israelin heimot kootaan yhteen ja myös kansakunnat liittyvät heihin, Kristuksen Valtakunta jatkuu iankaikkisesti. Kristus tulee olemaan kaikkien kansojen Kuningas Tuhatvuotisessa valtakunnassa ja sen jälkeenkin.

> *"Minä teen heidän kanssaan ikuisen liiton ja takaan heille rauhan. Minä teen heistä suuren kansan ja asetan pyhäkköni ikiajoiksi heidän keskelleen. Minun asuinsijani on heidän luonaan, minä olen heidän Jumalansa ja he ovat minun kansani. Kaikki*

kansat tietävät silloin, että minä olen Herra. Minä pyhitän Israelin, ja minun pyhäkköni on aina heidän keskellään." (Hes. 37: 26-28)

”Pyhäkön” asettaminen kansan keskelle tarkoittaa sitä, että Hän itse tulee pysyvästi kansansa keskelle ja ihmiset asettuvat ikään kuin elävinä temppelipylväinä Hänen ympärilleen. Kristuksen ympärille kootaan Hänen ”ruumiinsa”, joka koostuu yhtenäisestä Israelin kansasta ja muista kansakunnista, jotka on otettu Hänen yhteyteensä. Yhdessä he muodostavat Kristuksen ruumiin. Muutkin kansakunnat kuuluvat siis uuteen Israelin valtakuntaan, joka perustetaan. Heitäkin voidaan kutsua ”israelilaisiksi”, koska sama Kuningas ja sama Henki yhdistää kaikkia Tuhatvuotisessa valtakunnassa.

Haggai profetoi taivaallisen Temppelin rakentamisesta Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Sen Temppelin kunnia on oleva paljon suurempi kuin minkään käsillä tehdyn temppelin kunnia.

Näin sanoo Herra Sebaot:
Vain hetki enää, ja minä järisytän taivaan ja maan, meret ja mantereet.
Minä saatan kansat kauhun valtaan, ja niiden aarteet tuodaan tänne.
Minä täytän temppelini loistolla, sanoo Herra Sebaot.
Minun on hopea ja minun on kulta, sanoo Herra Sebaot.
Tämän temppelin loisto on oleva suurempi kuin entisen, sanoo Herra Sebaot.
Tälle paikalle minä annan rauhan ja menestyksen, sanoo Herra Sebaot."
(Hag. 2: 6-9)

Kansojen aarteilla tarkoitetaan kansojen joukosta pelastuneita ihmisiä. He tulevat olemaan eläviä temppelikiviä Tuhatvuotisen valtakunnan Temppelissä, ts. Temppeli rakentuu heistä. Kristus tulee olemaan heidän ikuinen Kuninkaansa ja Ylipappinsa. Se mitä rakennetaan Tuhatvuotisen valtakunnan aikana, säilyy ikuisesti. Silloinkin, kun Kristus on jo luovuttanut erityisvaltuutensa takaisin Isälle (1. Kor. 15: 24 – 25), Hänen Kuninkuutensa kansansa parissa jatkuu, eikä sillä tule olemaan loppua.

Tuhatvuotisen valtakunnan ajan sielujen pelastusoperaatio

Sielujen maailman viimeistä pelastusoperaatiota voitaisiin kutsua sielujen maailman jälkikorjuuksi, sillä se tapahtuu Tuhatvuotisen valtakunnan aikana, vieläpä sen loppupuolella. Se koskee juutalaisia, israelilaisia ja kaikkien muidenkin kansojen sieluja, jotka eivät olleet päässeet osallisiksi aikaisemmista pelastusoperaatioista, joita Kristus on järjestänyt. Heihin kuuluvat myös ne lopunaikana eläneet ihmiset, jotka jäävät jäljelle sen jälkeen, kun Jeesus on ottanut omansa pois 1. ylösotossa. Yksistään heitä on useita miljardeja. Hekin saavat siis kuulla vielä Kristuksen evankeliumin.

Vielä kerran Kristus muistaa ”kadonneita lampaitaan” sielujen maailmassa. Vielä kerran Kristus lähettää sananviejiä kaikkialle sielujen alamaailmaan, ja heidän esittämänsä kutsu Kristuksen Valtakuntaan on niin yleinen, ettei kukaan voi syyttää Jumalaa puolueellisuudesta tai syrjimisestä. Nämä pelastettavat joutuvat kulkemaan vaikeimman tien kautta, mutta joka tapauksessa sen tien päästä pelastuu vielä suuri joukko juutalaisia, israelilaisia ja muiden kansakuntien sieluja.

Seuraavassa esitetään Psalmien kirjan profetia, jossa tulee esiin kaikki kolme Kristuksen pelastusoperaatiota.

Kiittäkää Herraa! Hän on hyvä, iäti kestää hänen armonsa. Näin sanokoot ne, jotka Herra on pelastanut, jotka hän on tuonut ahdingosta vapauteen, koonnut vieraista

maista, idästä ja lännestä, pohjoisesta ja meren suunnalta. Jotkut heistä harhailivat aavikolla eivätkä löytäneet kaupunkia, johon asettua asumaan. Heitä vaivasi jano ja nälkä, he olivat nääntymäisillään. Mutta hädässään he huusivat avuksi Herraa, ja Herra päästi heidät ahdingosta. Hän osoitti heille tien, ja niin he löysivät kaupungin, jossa asua. Kiittäkööt he Herraa hänen hyvyydestään, ylistäkööt ihmeellisiä tekoja, jotka hän on ihmisille tehnyt! Herra ravitsee nääntyvän, hän täyttää nälkäisen hyvillä antimilla.

Jotkut heistä viruivat vankeudessa, kahlehdittuina, kuoleman pimeydessä, koska olivat uhmanneet Jumalan käskyjä, halveksineet Korkeimman neuvoja. Herra lähetti heille kärsimyksiä ja lannisti heidän uhmansa. He murtuivat, eikä kukaan auttanut heitä. Mutta hädässään he huusivat avuksi Herraa, ja Herra pelasti heidät ahdingosta. Hän vapautti heidät kuoleman pimeydestä, hän katkaisi heidän kahleensa. Kiittäkööt he Herraa hänen hyvyydestään, ylistäkööt ihmeellisiä tekoja, jotka hän on ihmisille tehnyt! Hän murskaa pronssiset ovet, murtaa rautaiset teljet.

Jotkut taas olivat mielettömiä, tekivät syntiä ja joutuivat kärsimään tekojensa tähden. Kaikki ruoka inhotti heitä, he olivat jo kuoleman porteilla. Mutta hädässään he huusivat avuksi Herraa, ja Herra pelasti heidät ahdingosta. Hän lähetti sanansa, ja se paransi heidät, haudan partaalta hän auttoi heidät turvaan. Kiittäkööt he Herraa hänen hyvyydestään, ylistäkööt ihmeellisiä tekoja, jotka hän on ihmisille tehnyt! Uhratkoot kiitosuhreja, kertokoot riemuiten hänen teoistaan!

Jotkut heistä nousivat laivoihin ja hankkivat elantonsa aavoilla merillä. He näkivät Herran teot, syvyyksien ihmeet, hänen suuret tekonsa. Herra käski, ja nousi myrskytuuli, meri aaltoili rajusti. He nousivat korkeuksiin, vaipuivat syvyyksiin, hädän hetkellä heidän rohkeutensa murtui. He keinuivat, he huojuivat kuin juopuneet, heidän taidoistaan ei ollut apua. Mutta hädässään he huusivat avuksi Herraa, ja Herra auttoi heidät ahdingosta. Hän tyynnytti tuulen, ja aallot hiljenivät.

He riemuitsivat, kun myrsky laantui ja Herra vei heidät kaivattuun satamaan. Kiittäkööt he Herraa hänen hyvyydestään, ylistäkööt ihmeellisiä tekoja, jotka hän on ihmisille tehnyt! Kuuluttakoot hänen kunniaansa kansan keskellä, hänen kiitostaan vanhinten kokouksissa! (Ps. 107: 1 – 32)

Tässä nähdään Kristuksen kolme pelastusoperaatiota sielujen maailmaan. Kaupunki, jota juutalaissielut etsivät on Jerusalemin kaupunki sielujen maailman Paratiisin keskellä. Kristus johdatti varhaiset israelilaissielut sinne ”erämaasta”, aivan kuten Joosua johdatti israelilaiset luvattuun maahan. Myöhemmin kuitenkin Saatana joukot valloittivat Paratiisin ja veivät sen kansan vankeina sielujen maailman Babyloniaan.

”Jotkut heistä viruivat vankeudessa, kahlehdittuina, kuoleman pimeydessä” viittaa ensimmäiseen pelastusoperaatioon, jonka Kristus henkilökohtaisesti toimitti sielujen maailmassa välittömästi sovituskuolemansa jälkeen. Kristus tuli tuonelan vankileireille, mursi heidän kahleensa ja päästi heidät vapaaksi. Hän johdatti Paratiisiin jokaisen, joka otti Hänen sovituksensa vastaan. Aina kun Raamatussa mainitaan pronssiovet ja rautateljet, siinä viitataan näihin tapahtumiin sielujen maailmassa.

”Jotkut taas olivat mielettömiä, tekivät syntiä ja joutuivat kärsimään tekojensa tähden. Kaikki ruoka inhotti heitä, he olivat jo kuoleman porteilla.” Tämä viittaa Kristuksen toiseen pelastusoperaatioon, joka toimeenpantiin Kristuksen kahden tulemuksen välisenä aikana sielujen maailmassa. ”Synti”, johon tässä viitataan tarkoittaa sitä, että he eivät ottaneet

vastaan sovitusta, jonka Jumala oli heille valmistanut. Ruoka, jota he inhosivat viittaa samaan asiaan. ”He olivat jo kuoleman porteilla” viittaa siihen, että Kristus pelasti heidät sielujen maailmasta viemällä heidät uudistettuun Paratiisiin.

”Jotkut heistä nousivat laivoihin ja hankkivat elantonsa aavoilla merillä. He näkivät Herran teot, syvyyksien ihmeet, hänen suuret tekonsa.” Tämä viittaa Kristuksen kolmanteen pelastusoperaatioon Tuhatvuotisen valtakunnan aikana sielujen maailmassa. Tämä pelastusoperaatio koski kaikkia vielä pelastumattomia sieluja sielujen maailmassa. Tässä näytelmän osassa ”meri” ja ”laivat” näyttelevät tärkeää osaa. Meri kuohuu, kun he pyrkivät laivoilla pakoon, koska Saatana ajaa heitä takaa. Mutta Herra auttaa heitä ja saattaa heidät turvaan. ”Kiittäkööt he Herraa hänen hyvyydestään, ylistäkööt ihmeellisiä tekoja, jotka hän on ihmisille tehnyt!”

Viimeinen kutsu pelastukseen edellyttää, että halukkaat sielut lähtevät liikkeelle kohti Tuonelan huipulle perustettua turvapaikkaa. Tässä vaiheessa, kun Paratiisi on jo nostettu ylös, Tuonelan huipulla oleva turvapaikka on heidän päämääränsä. Kun Kristuksen sanansaattajat tuovat heille sanan, heidän uskonvastauksensa on se, että he lähtevät välittömästi liikkeelle ja jättävät kaiken entisen taakseen. He lähtevät huolimatta kaikista esteistä, joita paholainen pyrkii asettamaan heidän tielleen.

Kansojen muuttoaalto

Monet sielut huomatessaan jääneensä ensimmäisestä ylösnousemuksesta osattomiksi, haluavat nyt tehdä kaikkensa korjatakseen tilanteen. Niinpä kun Kristus lähettää saattueita sielujen alamaailmaan, kansat vastaavat heidän kutsuunsa. Syntyy suuri kansainvaellus, jossa sielut pyrkivät nousemaan Herran merkitsemille turvapaikoille Tuonelan huipulla paetakseen tulevaa Saatanan vihaa.

Tästä sielujen maailman suuresta muuttoaallosta puhuu Jesajan kirjan viimeinen luku.

> *Minä saavun kokoamaan kaikki kansat ja kielet, ja kaikki tulevat ja näkevät kirkkauteni. Ja heidän keskelläänminä teen ihmeen ja heidän joukostaan lähetän eloon jääneitä vieraiden kansojen luo Tarsisiin, Putiin, Ludiin, Mesekiin, Tubaliin ja Javaniin, kaukaisille saarille ja rannikoille, jotka eivät ole kuulleet minusta puhuttavan eivätkä nähneet minun kirkkauttani. Nuo, jotka lähtevät, kertovat vieraiden kansojen keskuudessa minun kirkkaudestani. He tuovat kaikki veljenne kaikkien kansojen keskeltä, lahjaksi Herralle, he tuovat heidät hevosilla ja avovaunuilla ja katetuilla vankkureilla ja muuleilla ja ratsukameleilla Jerusalemiin, minun pyhälle vuorelleni - sanoo Herra - samalla tavoin kuin israelilaiset tuovat uhrilahjana ruokaa puhtaissa astioissa Herran huoneeseen. Ja minä otan myös näitä vastatulleita palvelemaan pappeina ja leeviläisinä, sanoo Herra. (Jes. 66: 18- 20)*

Oletettavasti kansojen 1. ylösotossa pelastuneet osallistuvat niihin saattueisiin, jotka lähtevät sielujen alamaailmaan kutsumaan jäljellä olevia sieluja pelastukseen. Siellä on vielä paljon pelastumattomia sieluja, heidän joukossaan edeltä valittuja juutalaisia ja israelilaisia, jotka Kristus haluaa aikaisemmin solmitun liiton pohjalta pelastaa. Kaikille muillekin annetaan vielä pelastumisen mahdollisuus, mutta nyt aikaa on vähän. Jokaisen, joka haluaa pelastua, on lähdettävä välittömästi liikkeelle.

Jesajan kirjan 11. luvun alku puhuu Tuhatvuotisesta valtakunnasta, mutta jälkimmäinen osa kertoo sielujen maailman tapahtumista Tuhatvuotisen valtakunnan aikana. Sielujen alamaailmassa on vielä hajallaan israelilaisia, juutalaisia ja muiden kansakuntien sieluja, jotka lähtevät hakemaan pelastusta Tuonelan huipulta. Enää ei veljesten välillä ole riitaa. Kaikki he etsivät pelastusta Israelin Jumalalta.

> *Sinä päivänä Herra jälleen kohottaa kätensä vapauttaakseen kansansa jäännöksen Assyriasta ja Egyptistä ja Patrosista ja Nubiasta ja Elamista ja Sinearista ja Hamatista, tuodakseen kansansa takaisin meren saarista ja kaukaisilta rannoilta.*
> *Hän kohottaa merkkiviirin kansoille, hän korjaa talteen Israelista pois ajetut ja kokoaa yhteen Juudasta eri tahoille hajotetut maailman neljältä kulmalta.*
> *Efraimin kateus haihtuu, Juudan katkeruus häviää.*
> *Efraim ei enää kadehdi Juudaa, eikä Juuda vainoa Efraimia.*
> *Rinta rinnan he ryntäävät länteen, Filisteaan, yhdessä he saalistavat idän heimojen alueilla, heidän valtansa yltää Edomiin ja Moabiin,*
> *ja ammonilaisista tulee heidän alamaisiaan.*
>
> *Herra halkaisee Egyptin merenlahden ja heristää kättään Eufratia kohden,*
> *hän hajottaa sen polttavalla henkäyksellään seitsemään uomaan,*
> *joiden yli voi kulkea jalkojen kastumatta.*
> *Niin avautuu valtatie hänen kansansa jäännöksen kulkea - sen, joka on jäljellä Assyriassa - samalla tavalla kuin tie aukeni Israelille sinä päivänä, jolloin se lähti Egyptin maasta.*
> *(Jes. 11: 11-16)*

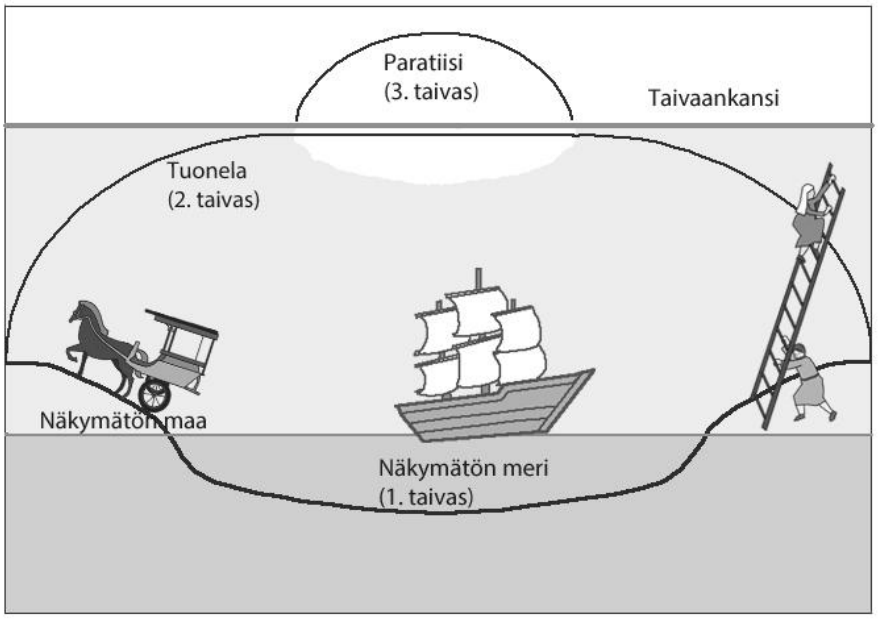

Kuva 15. Tuhatvuotisen valtakunnan aikana tapahtuva sielujen viimeinen pelastusoperaatio. Kansakunnat pyrkivät pois Kuolemasta ja Tuonelan reuna-alueilta Tuonelan huipulle perustettuun turvapaikkaan. Paratiisi on jo nostettu taivaankannen yläpuolelle (1. ylösnousemus). Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen taivaankansi lasketaan siten, että myös Tuonela (2. taivas) siirtyy taivaankannen yläpuolelle (2. ylösnousemus).

Ensimmäisen ylösoton seurauksena sielujen maailman Paratiisi on nostettu ylös. Tuonelan huipulle Kristus on perustanut aidatun turvapaikan, ja kohottanut sen ylle merkkiviirin. Se on kuin uusi Paratiisi. Juutalaiset, israelilaiset ja muiden kansakuntien uskovat sielut vaeltavat sitä kohti.

Sielujen maailman vitsaukset ja loppusota

Aurinko pimenee, kuu värjäytyy vereen,
ennen kuin koittaa Herran päivä, suuri ja pelottava.
Mutta jokainen, joka huutaa avukseen Herran nimeä, pelastuu.
Siionin vuori ja Jerusalem on turvapaikka, niin Herra on luvannut.
Ne, jotka Herra kutsuu, ne pelastuvat.
(Joel 3: 4-5)

Monet lopun aikaan viittaavat profetiat toteutuvat sekä luonnollisessa että sielujen maailmassa. Tämä koskee mm. Joelin kirjan ja Ilmestyskirjan profetioita. Ilmestyskirjan 8. luvussa kerrotaan lopunajan vitsauksista, joihin kuuluvat mm. auringon ja kuun pimeneminen, vesien myrkyttyminen sekä äärimmäisen rajut ukkossateet rakeiden ja salamoiden kanssa.

Paratiisin ylösoton jälkeen Tuonelan huippu on se sielujen maailman kohta, jonka herruudesta taistellaan. Tuhatvuotisen valtakunnan ajan lopussa Saatana, joka on ollut vangittuna Manalassa, päästetään irti vähäksi aikaa. Hän kokoaa armeijan jäljellä olevista kansoista ja varustautuu viimeiseen sotaan Kristuksen perustamaa turvapaikkaa vastaan.

Kun Saatana lähestyy joukkoineen sielujen turvapaikkaa, hyökkääjät saavat niskaansa valtavat määrät lunta ja jäätä, joka pysäyttää ainakin hetkeksi heidän etenemisensä. Myös muut lopun ajan vitsaukset on tarkoitettu hidastamaan heidän liikkeitään. Saatana ei kuitenkaan vielä luovuta. Saatanan joukot nousevat uudelleen ja hyökkäävät kohti Kristuksen perustamaa turvapaikkaa. Seuraa sota, jollaista ei ole milloinkaan nähty sielujen maailmassa. Kristuksen kansa on jo suuressa vaarassa tuhoutua, kun Kristus ilmestyy paikalle heidän avukseen. (Ilm. 20: 7 – 9)

Tarkastellaan sitten Joelin kirjan toista lukua, jossa kuvataan lopun ajan sotien viimeinen näytös. Profetia muistuttaa jossain määrin Ilmestyskirjan kuvausta Saatanan armeijan hyökkäyksestä (Ilm. 9). Samasta asiasta onkin kyse. Kristus johtaa oman armeijansa Saatanan armeijaa vastaan ja tuhoaa sen täysin. Koko alapuolinen sielujen maailma hävitetään.

Puhaltakaa torveen Siionissa, antakaa hälytys minun pyhällä vuorellani!
Vaviskaa, kaikki maan asukkaat: Herran päivä tulee. Se on jo lähellä.
Se on pimeyden ja synkeyden päivä, pilven ja sumun päivä.
Niin kuin aamurusko leviää vuorille, niin levittäytyy maahan
suuri ja väkevä kansa. Sellaista kansaa ei ole ennen ollut
eikä koskaan enää ole, ei tulevienkaan sukupolvien aikana.
Hävittävä tuli kulkee sen edellä, leimuava liekki sen jäljessä.
Maa on sen edessä kuin Eedenin puutarha, sen jäljessä kuin eloton aavikko.
Mikään ei säästy tuholta.

Hyökkääjät ovat näöltään kuin hevoset, ne juoksevat kuin ratsut.
Ne hyppivät vuorten harjanteilla rämisten kuin sotavaunut,
rätisten kuin olkia ahmiva liekki.
Ne ovat kuin väkevä sotajoukko, taisteluun valmis.
Kansat vapisevat niiden edessä, ihmisten kasvot kalpenevat.
Ne ryntäävät eteenpäin kuin soturit, kiipeävät muurille kuin sankarit.
Kukin kulkee tietään suoraan, yksikään ei poikkea suunnastaan.
Ne eivät sysi toinen toistaan, kukin tietää oman tiensä.
Ne syöksyvät keihäiden välitse, etenevät hyvässä järjestyksessä.
Ne hyökkäävät kaupunkiin, ryntäävät muurille, kiipeävät taloihin,
tunkeutuvat ikkunoista sisään kuin varkaat.
Maa järisee niiden edessä, taivas vapisee.
Aurinko ja kuu pimenevät, tähtien loiste sammuu.
Herra itse johtaa sotajoukkoa jylisevällä äänellään. Valtava on hänen sotaväkensä, väkevä hänen käskynsä toteuttaja. Herran päivä on suuri, pelottava ja hirmuinen. Kuka sen kestää? (Joel 2: 1 – 11)

Saatanan armeija on vahva, mutta Herran armeija on vielä mahtavampi. Malakian kirjassa puhutaan myös Herran päivästä:

Katso, se päivä tulee liekehtivänä kuin tulinen uuni.
Kaikki röyhkeät ja pahantekijät ovat silloin oljenkorsia.
Se päivä tulee ja sytyttää ne liekkiin - sanoo Herra Sebaot -
eikä niistä jää jäljelle juurta eikä vartta.
Mutta teille, jotka pelkäätte minun nimeäni, on nouseva pelastuksen aurinko,
ja te parannutte sen siipien alla.
Te astutte ulos, hypitte riemusta kuin vasikat laitumella.
Sinä päivänä, jonka minä määrään, te poljette jumalattomat maahan,
tallaatte heidät tomuksi, sanoo Herra Sebaot. (Mal. 3: 19-21)

Viimeinen tuomio

Kaikki sielujen maailman loppusodassa kuolleet herätetään takaisin elämään, jotta heidät voitaisiin tuomita Kristuksen tuomioistuimen edessä. Kun kirjat avataan ja tuomiot julistetaan, monet pelastuvat uskonsa ja hyvien tekojen johdosta, joita he ovat elämässään tehneet. Muut tuomitaan kadotukseen.

Kun minä sitä katselin, istuimet asetettiin paikoilleen,
ja Ikiaikainen istuutui. Hänen pukunsa oli valkea kuin lumi
ja hänen hiuksensa ja partansa kuin puhdas villa.
Hänen valtaistuimensa oli tulen liekkejä, ja sen pyörät olivat palavaa tulta.
Hänen luotaan lähti liikkeelle tulinen virta.
Tuhannet ja taas tuhannet palvelivat häntä,
miljoonat seisoivat odottaen hänen edessään.
Oikeus asettui istumaan, ja kirjat avattiin.
(Dan. 7: 9-10)

”Oikeus asettui istumaan ja kirjat avattiin”. Tämä lause muistuttaa Ilmestyskirjan luvun 20 kohtaa:

> *Minä näin suuren valkean valtaistuimen ja sen, joka sillä istuu. Hänen kasvojensa edestä pakenivat maa ja taivas, eikä niistä jäänyt jälkeäkään. Näin myös kuolleet, suuret ja pienet, seisomassa valtaistuimen edessä. Kirjat avattiin, avattiin myös elämän kirja, ja kuolleet tuomittiin sen perusteella, mitä kirjoihin oli merkitty, kukin tekojensa mukaan. Meri antoi kuolleensa, Kuolema ja Tuonela antoivat kuolleensa, ja kaikki heidät tuomittiin tekojensa mukaan.*
> *(Ilm. 20: 11-13)*

Sitten toteutuu se, mitä on Danielin kirjassa profetoitu:

> *Minun yhä katsellessani se eläin surmattiin niiden suurien sanojen vuoksi,*
> *jotka sarvi oli puhunut, ja sen ruumis tuhottiin, heitettiin roihuavaan tuleen.*
> *(Dan. 7: 11)*

Tässä ”eläin” tarkoittaa Saatanaa, josta Raamatussa käytetään nimeä Leviatan. Hänet surmattiin ja heitettiin tuliseen järveen. Ilmestyskirjassa sanotaan:

> *Saatana, noiden kansojen eksyttäjä, heitetään samaan rikinkatkuiseen, tuliseen järveen kuin peto ja väärä profeetta, ja siellä niitä kidutetaan yötä päivää, aina ja ikuisesti. (Ilm. 20: 10)*

Monet siis kohtaavat loppunsa viimeisellä tuomiolla. Kuitenkin monet niistä sieluista, jotka Tuhatvuotisen valtakunnan ajan lopulla lähtevät hakemaan pelastusta sielujen maailman huipulta, pelastuvat viimeisen tuomion kautta. Heidän uskonsa ja päättäväisyytensä pelastaa heidät. Luultavasti yksikään, joka jää paikoilleen, ei pelastu.

Toisessa ylösotossa koko Tuonela (2. taivas) nostetaan taivaankannen yläpuolelle. Ensimmäisen ylösoton yhteydessä nostettiin ylös ainoastaan Paratiisi (3. taivas). Nyt siihen yhdistetään uudistettu Tuonela (2. taivas) niin, että niistä yhdessä rakentuu uusi sielujen taivas. Tämän jälkeen on taivaankannen alapuolella ainoastaan alkuperäinen näkymätön maa ja meri.

Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeinen aika ja uusi maa

Kirjansa viimeisen luvun lopussa Jesaja kirjoittaa:

> *Niin kuin uusi taivas ja uusi maa, jotka minä luon, pysyvät minun edessäni, sanoo Herra, niin pysyvät minun edessäni teidän sukunne ja teidän nimenne.*
>
> *Ja aina uudenkuun päivänä ja jokaisena sapattina tulee koko ihmissuku,*
> *ja kaikki kumartuvat minun eteeni, sanoo Herra. Ja kun he lähtevät ulos, he näkevät niiden ruumiit, jotka ovat minusta luopuneet.*
> *Mato, joka niitä kalvaa, ei kuole, liekki, joka niitä nuolee, ei sammu.*
> *Ne ovat kauhistava varoitus koko ihmissuvulle. (Jes. 66: 22-24)*

Tässä Jesaja puhuu näkymättömän luomakunnan ts. näkymättömien taivaiden ja näkymättömän maan uudelleen luomisesta. Ne ovat täysin pysyviä, ilman mitään määräaikaa, toisin kuin Tuhatvuotinen valtakunta on vielä väliaikainen. Niin myös ihmissuku, joka sinne jälleen perustetaan, on ikuisesti pysyvä. Kaikki alkuperäisen näkymätön maan saastaisuus huuhdotaan tuliseen järveen, joka on luomakunnan alimmassa reunassa. Meri on kuivunut. Samaan aikaan taivaanvahvuus on hajonnut ja todennäköisesti sulautunut alkuperäiseen maahan.

Jos taivaanvahvuus kaikkine taivaankappaleineen sulautuu alkuperäiseen maahan, on mahdollista, että alussa taivaankappaleiden aine otettiin alkuperäisestä maasta. Mahdollisesti kun Jumala loi taivaanvahvuuden ja kaikki sen taivaankappaleet, Hän otti tarvittavan materiaalin alkuperäisen maan pintakerroksesta. [74] Siinä tapauksessa - voimme niin kuvitella - alkuperäisen ihmiskunnan ruumiit, jotka haudattiin alkuperäiseen maahan, siirrettiin johonkin erityiseen paikkaan taivaanvahvuudessa ja säilytettiin tuhatvuotisen valtakunnan ihmisille. Nämä ovat asioita, joille emme saa täyttä vahvistusta Raamatusta.

Joka tapauksessa Jeesus Kristus on luvannut nostaa ihmisen ruumiin ylös viimeisenä päivänä. Kuitenkaan Hän ei ole luvannut nostaa aivan samaa lihallista ruumista, missä ihminen on vaeltanut nykyisen maan päällä. Se olisikin liian halpa ja hauras tulevaan taivaalliseen käyttöön. Todennäköisesti Hän nostaa ihmiselle hänen alkuperäisen ruumiinsa, jonka Hän on tallentanut Tuhatvuotisen valtakunnan maaperään. Se on iankaikkisesti kestävä taivaallinen ruumis. Niinhän Paavali sanoo:

> *Joku ehkä kysyy: "Millä tavoin kuolleet herätetään? Millainen ruumis heillä silloin on?" Mikä järjetön kysymys! Eihän se mitä kylvät tule eläväksi, ellei se ensin kuole. Ja kun kylvät, et kylvä tulevaa kasvia vaan pelkän siemenen, vehnänjyvän tai jonkin muun kasvin siemenen. Mutta Jumala antaa sille sellaisen varren kuin hän on nähnyt hyväksi, jokaiselle siemenelle sellaisen kuin sille kuuluu. Ei kaikkien elollisten ruumis ole samanlainen, vaan ihmisellä on oma ruumiinsa, nelijalkaisilla omansa, linnuilla omansa ja kaloilla omansa. On taivaallisia ja maallisia ruumiita, mutta taivaallisten loisto on aivan toisenlainen kuin maanpäällisten. Auringolla on oma loistonsa, kuulla omansa ja tähdillä omansa, ja toinen tähti loistaa toista kirkkaammin. Samoin tapahtuu kuolleiden ylösnousemuksessa. Se, mikä kylvetään katoavana, nousee katoamattomana. Mikä kylvetään väheäpätöisenä, nousee kirkkaana. Mikä kylvetään heikkona, nousee täynnä voimaa. Kylvetään ajallinen ruumis, nousee hengellinen ruumis. Jos kerran on olemassa ajallinen ruumis, on myös hengellinen. Onkin kirjoitettu: "Ensimmäisestä ihmisestä, Aadamista, tuli elävä olento." Mutta viimeisestä Aadamista tuli eläväksi tekevä henki. Ensimmäisenä ei siis ole hengellinen vaan ajallinen; vasta sen jälkeen tulee hengellinen. Ensimmäinen ihminen on maallinen, maasta lähtöisin, toinen ihminen on taivaasta. Millainen tuo maallinen ihminen oli, sellaisia ovat kaikki maalliset ihmiset, ja millainen tuo taivaallinen ihminen on, sellaisia tulevat olemaan taivaalliset ihmiset. Ja niin kuin me nyt olemme maallisen ihmisen kaltaisia, niin me tulemme kerran taivaallisen ihmisen kaltaisiksi. Sen sanon, veljet, ettei liha ja*

---

[74] Fysiikassa tunnetaan laki nimeltä ”energian häviämättömyyden laki” (law of conservation of energy), jonka mukaan energia voi muuttaa muotoaan, mutta ei voi syntyä tai hävitä itsestään. Sen ”pikkuveljenä” tunnetaan myös ”aineen häviämättömyyden laki”, jonka mukaan aine voi tosin muuttua energiaksi, mutta muuten sekään ei voi syntyä tai hävitä itsestään. Nämä eivät ole Jumalaa rajoittavia lakeja, mutta kuitenkin voidaan ihmetellä, mistä Jumala otti taivaankannen valmistamiseen tarvittavan aineen ja energian. Tässä esitetään teoria, jonka mukaan silloin, kun Jumala teki taivaankannen ja sen valot (huom. ei luonut), Hän otti siihen tarvittavan massan ja energian alkuperäisestä näkymättömästä maasta ja sitten, kun taivaankantta ei enää tarvittu, Hän palautti ne alkuperäiseen maahan.

> *veri voi saada omakseen Jumalan valtakuntaa ja ettei katoava voi saada omakseen katoamattomuutta. (1.Kor.15: 35-50)*

Näin siis myös toiseen ylösnousemukseen päässeet puetaan katoamattomilla ruumiilla ja heidät liitetään ensimmäisessä ylösotossa nousseiden joukkoon.

Johannes on kuvaillut Ilmestyskirjassaan, kuinka taivaallinen kaupunki, joka koostuu täysin puhdistetuista ja ennalleen asetetuista ihmisistä, laskeutuu alkuperäiseen maahan kirkkaana Kristuksen morsiamena. Ylkä, Jeesus Kristus, odottaa innokkaasti Morsiamensa laskeutumista. Morsian on Hänen palkkionsa kaikista työstä ja kärsimyksistä, jotka Hän on joutunut ottamaan kantaakseen ihmiskunnan puolesta. Iankaikkisessa menneisyydessä Hän oli menettänyt puolisonsa synnin takia, mutta nyt kaikki on palautettu. Nyt Hänellä oli edessään Hänen puhdistettu kansansa ilman ryppyjä tai tahroja..

> *Minä näin uuden taivaan ja uuden maan. Ensimmäinen taivas ja ensimmäinen maa olivat kadonneet, eikä merta ollut enää. Näin, kuinka pyhä kaupunki, uusi Jerusalem, laskeutui taivaasta Jumalan luota juhla-asuisena, niin kuin morsian, joka on kaunistettu sulhasta varten. Ja minä kuulin valtaistuimen luota voimakkaan äänen, joka sanoi: "Katso, Jumalan asuinsija ihmisten keskellä! Hän asuu heidän luonaan, ja heistä tulee hänen kansansa. Jumala itse on heidän luonaan, ja hän pyyhkii heidän silmistään joka ainoan kyyneleen. Kuolemaa ei enää ole, ei murhetta, valitusta eikä vaivaa, sillä kaikki entinen on kadonnut." (Ilm. 21: 1-4)*

Nyt vihdoin ihmiset kokevat olevansa lopullisesti kotonaan ruumiin, sielun, hengen ja kaikkien osiensa puolesta, mitä heissä on. Kaukana ovat ne ajat, jolloin heidät oli ajettu synnin tähden pois Paratiisista ja he olivat joutuneet elämään Saatanan hirmuhallinnon alaisuudessa. Nyt kaikki se on pyyhkiytynyt pois muistoista kuin paha uni, joka ei enää mieleen tule. Kristuksen seurakunta on palannut alkuperäiseen Paratiisiin. Kaikki on asetettu ennalleen.

3.10 PSALMIT – KUNINGAS DAAVIDIN USKO

Aikoinaan Psalmit olivat Israelin jumalanpalveluksissa käytetty hengellisten laulujen kokoelma. Psalmeja on Raamatussamme 150, joista 73 on merkitty kuningas Daavidin nimiin. Kuningas Daavidinkin elämässä oli monenlaista huolta ja murhetta. Vaikka hän purkaa avoimesti murheensa Jumalalle, hän säilyttää kuitenkin aina positiivisen uskonasenteen. Juuri sen tähden Jumala kutsuu häntä mielensä mukaiseksi mieheksi. (Ap.t. 13:22)

Psalmit ovat yksi rakastetuimmista Raamatun kirjoista kristittyjen piireissä. Monet lukevat niitä, sillä ne antavat lohdutuksen erilaisiin elämäntilanteisiin, mitä ihminen kohtaa. Ne opettavat, miten uskovan tulisi asennoitua erilaisten haasteiden edessä. Mitä on usko, mitä on toivo, mitä on Jumalan armoon turvautuminen, se näytetään niissä. Ne opettavat

pitämään kiitollisen mielen kaikkien elämäntilanteiden keskellä. Jumala on hyvä. Hän ei ole hylännyt sinua. Hänen armonsa pysyy iäti.

On tärkeää ymmärtää, että psalmit ovat syntyneet Pyhän Hengen vaikutuksesta ja inspiroimana. Ne eivät ole pelkästään inhimillistä vuodatusta erilaisten paineiden alla. Pyhä Henki puhuu niissä profeetallisesti. Eräissä psalmeissa Pyhä Henki panee Daavidin lausumaan sanoja, joita Kristus joko oli lausunut tai tuli myöhemmin lausumaan kärsiessään ihmisten puolesta. Toisaalta monissa psalmeissa ja eräissä muissakin Raamatun kirjoissa kuningas Daavid on kuva Kristuksesta, Israelin suurenmoisesta Kuninkaasta iankaikkisessa menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa.

Psalmien kirjaa voidaan pitää myös lähteenä Daavidin oman ajan (n. 1000 eKr) juutalaisuutta tutkittaessa. Se on kiinnostavaa, koska psalmien perusteella kuningas Daavidin aikainen juutalaisuus näyttäisi olevan melko lähellä kristinuskoa. Psalmeissa puhutaan lunastuksesta, armosta, pelastuksesta, syntien anteeksi antamisesta jne. Laki mainitaan kyllä monessakin kohdassa, mutta se ei saa silti kovin korostettua asemaa. Lain käskyjen pitämistä pidetään tärkeänä, koska se osoittaa ihmisen uskoa ja luottamusta Jumalaan eikä omaan järkeensä. Yksittäisiä käskyjä ei nosteta esille, mutta muistutetaan velvollisuuksista Jumalaa ja lähimmäistä kohtaan. Sellaisina ne muistuttavat kristinuskon rakkauden käskyjä.

Psalmeissa voidaan löytää juutalaisuuden ja kristinuskon yhteinen juuri. Siellä nähdään kuningas Daavidin esimerkillinen usko, jota kristityt voivat ihailla. Toisaalta siellä tulee esille myös laki positiivisessa mielessä. Se ei ole ahdistavaa lain pilkuntarkkaa noudattamista, vaan iloa siitä, että saa olla liitossa Jumalan/Kristuksen kanssa, koska se tie vie pelastukseen.

Suppea sisällönanalyysi

Seuraavassa on tutkittu Psalmien kirjan teologiaa suppean sisällönanalyysin pohjalta. Se ei pyri olemaan mikään täydellinen tieteellinen analyysi. Se on tarkoitettu vain osoittamaan suuntaa ja painotuksia psalmien kirjoittajien teologiassa. Sen perusteella voidaan kenties arvioida, miten lähellä psalmien teologia on omaa kristillistä teologiaamme ja miten nykyinen rabbiininen teologia on etääntynyt siitä.

Seuraavassa on laskettu eräiden uskonnollisten sanojen lukumäärä Psalmien kirjassa. Sanojen esiintyminen kirjassa ei tietenkään kerro täsmällisesti missä merkityksessä ne siellä esiintyvät, mutta antavan kuitenkin jonkinlaisen käsityksen siitä, mitä käsitteitä kirjassa painotetaan. Tarkastellaan aluksi tyypillisesti juutalaisuudessa esiintyvien sanojen yleisyyttä.

Sana	Lukumäärä	Sana	Lukumäärä
laki	47	käsky	47
liitto	49		
temppeli	30	pyhäkkö	21
uhri	8	uhrata	21
ympärileikkaus	0	ympärileikata	0
juhla	2	sapatti	0

Tarkastellaan sitten muita uskonnollisia sanoja, jotka ovat erityisesti kristityille tärkeitä:

Sana	Lukumäärä	Sana	Lukumäärä
armo	88	armollinen	19
synti	42	syntinen	5
vanhurskaus	18	vanhurskas	51
oikeus	56	oikeamielinen	24
pelastaa	92	pelastus	9
lunastaa	12	antaa anteeksi	13
usko	3	uskoa	4
uskollisuus	34	uskollinen	46
sydän	85	henki	32
totuus	17		
turvata	36	turva	60
rakastaa	24	rakkaus	4
kuningas	78	voideltu	11
viisaus	7	viisas	9

Vaikka monet juutalaisuudelle tyypilliset sanat esiintyvät psalmeissa, ne eivät ole kuitenkaan hallitsevia. Esimerkiksi sanat laki ja käsky eivät ole yleisiä lukuun ottamatta psalmia 119, jossa molemmat sanat toistuvat noin 30 kertaa. Sanat liitto, temppeli, pyhäkkö ja uhri/uhrata ovat vain melko yleisiä. Viittaukset juhla-aikoihin ja sapattiin ovat harvinaisia.

Kristityille tärkeistä käsitteistä sanat armo tai armollinen esiintyvät huomiota herättävän yleisesti. ”Iäti kestää Hänen armonsa” on yksi pääsanomista. Samoin sanat vanhurskas/vanhurskaus ja uskollinen/uskollisuus esiintyvät yleisesti. Sana pelastaa esiintyy hyvin yleisesti ja sanat lunastaa ja antaa anteeksi melko yleisesti. Kaikkialla kehotetaan turvaamaan Herraan. Sanaa ”sydän” käytetään yleisesti, kun tarkoitetaan ihmisen sisintä.

Jos sitten tarkastellaan tarkemmin sanoja laki tai käsky, havaitaan, että ne eivät koskaan esiinny kovina määräyksinä. Yksittäisiä käskyjä ei tuoda juuri lainkaan esiin. Laki (Toora) viittaa koko Pentateukkiin (viiteen Mooseksen kirjaan), joka otetaan kokonaisuudessaan ikään kuin Jumalan ihmiselle antamana opetuksena ja elämän ohjeena. Ihminen kätkee lain sydämeensä ja tuntee siitä suurta iloa, koska hän tuntee palvelevansa ainoata oikeaa Jumalaa.

> *Jumalani, minä täytän mielelläni tahtosi, sinun lakisi on minun sydämessäni. (Ps. 40:9)*
>
> *Herra on antanut täydellisen lain, se virvoittaa mielen. Herran ohjeet ovat luotettavat, ne neuvovat taitamatonta. Herran käskyt ovat oikeat, ne ilahduttavat sydämen. Herran määräykset ovat kirkkaat, ne avaavat silmäni näkemään. (Ps. 19:8-9)*

Laki ei kuitenkaan tuo pelastusta ihmiselle, koska ihminen ei voi koskaan täysin täyttää Jumalan tahtoa. Siinä tilanteessa armo tulee pelastukseksi. Tutkittaessa sanan ”armo” esiintymistä Psalmien kirjassa voidaan havaita, miten sen merkitys ylittää kaiken muun: synnin, lain, käskyt ja määräykset. Se on ihmisen elämää suurempi asia, koska se antaa ihmiselle toivon kuoleman jälkeenkin. Siihen sisältyy kaiken muun alleen peittävä

taivaallinen huolenpito ja rakkaus. Se tuo ihmiselle turvallisuuden ja se on kuin ilma, jota hän hengittää.

> *Suurempi kuin elämä on sinun armosi. Minun huuleni ylistävät sinua. (Ps. 63: 4)*
>
> *Sinä, Herra, olet hyvä, sinä annat anteeksi, runsain mitoin sinä jaat armoasi kaikille, jotka sinua avuksi huutavat. (Ps. 86: 5)*
>
> *Minä laulan ja ylistän alati Herran armoa. Minä julistan sinun uskollisuuttasi polvesta polveen: Sinun armosi kestää iäti, sinun uskollisuutesi on vahva kuin taivas. (Ps. 89: 2-3)*
>
> *Vanhurskaus ja oikeus ovat valtaistuimesi perusta, armo ja uskollisuus ovat sinun palvelijasi. (Ps. 89: 15)*
>
> *Hyvä on aamulla kertoa armostasi ja illalla uskollisuudestasi. (Ps. 92:3)*
>
> *Aina kun olin vähällä kaatua, sinun armosi, Herra, oli minun tukenani. (Ps. 94:18)*
>
> *Hyvä on Herra! Iäti kestää hänen armonsa, hänen uskollisuutensa polvesta polveen. (Ps. 100:5)*
>
> *Hän päästää minut kuoleman otteesta ja seppelöi minut armolla ja rakkaudella. (Ps. 103: 4)*
>
> *Anteeksiantava ja laupias on Herra. Hän on kärsivällinen ja hänen armonsa on suuri. (Ps. 103:8)*
>
> *Sillä niin kuin taivas on korkea maan yllä, niin on Herran armo suuri niille, jotka pelkäävät ja rakastavat häntä. Niin kaukana kuin itä on lännestä, niin kauas hän siirtää meidän syntimme. Ps. 103: 11-12)*
>
> *Halleluja! Kiittäkää Herraa! Hän on hyvä, iäti kestää hänen armonsa. (Ps. 106: 1)*
>
> *Sinun armosi ulottuu yli taivaitten, sinun uskollisuutesi ylös pilviin. Jumala, kohotkoon kunniasi yli taivaitten, kirkkautesi yli kaiken maan! (Ps. 108: 5-6)*
>
> *Herra katsoo niihin, jotka häntä palvelevat, niihin, jotka panevat toivonsa Herran armoon. (Ps. 147: 11)*

Jo tämän suppean analyysin perusteella voidaan nähdä, missä ovat Psalmien kirjan teologiset painotukset. Laki on tärkeä, mutta vain siinä mielessä, että sen kautta ihminen voi osoittaa uskollisuutensa Jumalaan. Armo on se, joka tulee lopulta pelastukseksi ihmiselle. Armo ilmenee siinä, että Jumala pitää omistaan kiinni ja antaa heille anteeksi, vaikka nämä olisivat rikkoneet lain käskyt. Iäti kestää Hänen armonsa. Hänen uskollisuutensa ja armonsa ulottuvat taivaisiin asti.

Ei ihme, että kristityt ovat ottaneet Psalmien kirjan omakseen. Kaiken kaikkiaan voidaan todeta, että Psalmien kirjan sanoma ja painotukset ovat lähellä kristinuskoa, mutta melko kaukana Jeesuksen aikaisesta ja nykyisestä juutalaisuudesta.

Kristus psalmeissa

Toinen seikka, joka herättää kristittyjen mielenkiinnon Psalmien kirjassa, on se, että ne puhuvat niin paljon Kristuksesta. On luetteloitu aivan erityisiä Kristus-psalmeja, joissa on voitu tunnistaa Kristuksen puhetta tai välähdyksiä Hänen elämästään eri maailmoissa.

Joissakin psalmeissa psalminkirjoittaja aivan kuin kokee Kristuksen kärsimykset omakohtaisesti. Hän näkee ympärillään pelottavia asioita aivan kuin Kristuksen silmin, hän tuntee itsessään Kristuksen tuskat ja vuodattaa suustaan Kristuksen sanoja. On arveltu, että nämä psalmien kohdat viittaisivat kuningas Daavidin kokemuksiin omassa elämässään, mutta se ei voi olla kokonaan totta. Vaikka kuningas Daavidkin koki elämänsä aikana monenlaisia vaikeita hetkiä, nämä psalmit eivät voi suoraan liittyä hänen kokemuksiinsa. Eräissä kärsimyspsalmeissa kirjoittaja aivan kuin kuolee tuskiinsa. Kuitenkin kun hän viimeisillä voimillaan rukoilee Herraa, Herra lähettää avun ja hän pelastuu.

Esimerkiksi psalmit 17, 18 ja 22 voidaan ymmärtää Kristuksen kärsimyksiä kuvaaviksi psalmeiksi. Kaikki niistä eivät kuitenkaan sovellu tähän maailmaan, ts. siihen sovituskuolemaan, jonka Hän toimitti luonnollisessa maailmassa. Ainoastaan Psalmi 22 näyttäisi viittaavan profeetallisesti Kristuksen kärsimyksiin tässä maailmassa, muut kaksi ovat erilaisia ja viittaavat luultavasti toiseen aikaan ja toiseen maailmaan. Todennäköisesti niissä kuvataan Kristuksen kärsimyksiä alkuperäisessä näkymättömässä maassa (iankaikkisessa menneisyydessä), ja henkien maailmassa (hengen menneisyydessä) toimitetun sovitusuhrin yhteydessä.

Eräät muut Kristus-psalmit kuvaavat Kristusta voittoisana Kuninkaana. Nekin voidaan ajoittaa eri aikakausiin, sillä toiset puhuvat Kristuksen kuninkuudesta ajattomassa menneisyydessä, toiset taas Kristuksen kuninkuudesta tässä tai tulevassa maailmanajassa. Esimerkiksi Kristuksen voittajaksi julistamisen psalmi 2 ja kruunajaispsalmi 110, joita on jo aikaisemmin käsitelty, liittyvät ajattomaan menneisyyteen. Vain muutamat psalmien kohdat voidaan liittää Kristuksen kuninkuuteen tässä tai tulevassa maailmanajassa. Seuraavassa esitellään Kristus-psalmeja aikajärjestyksessä.

Kristus iankaikkisessa menneisyydessä

Seuraavat jakeet kertovat Kristuksesta iankaikkisena Luojana:

> *Ylistä Herraa, minun sieluni!*
> *Herra, minun Jumalani, miten suuri ja mahtava sinä olet!*
> *Sinun vaatteenasi on kirkkaus ja kunnia, valo ympäröi sinut kuin viitta.*
> *Sinä olet levittänyt taivaan (taivaat) kuin telttakankaan*
> *ja tehnyt salisi ylisten vetten keskelle.*
> *Sinä otat pilvet vaunuiksesi ja kuljet tuulten siivillä.*
> *Sinä teet tuulista sanasi viejät ja panet liekit palvelijoiksesi.*
> *(Ps. 104: 1-4)*

Näissä jakeissa Kristus esiintyy näkymättömän luomakunnan Luojana. Kun Kristus loi näkymättömät taivaat ja näkymättömän maan yhdessä Isän Jumalan ja Pyhän Hengen kanssa, He kaikki olivat luomakunnan ulkopuolisia Luoja-persoonia, ts. He eivät olleet osia luomakunnasta. Kuitenkin myöhemmin Kristus astui luomakuntansa sisään ja alkoi hallita luomaansa ihmiskuntaa sisältä käsin. Hänellä oli valtaistuinvaunut, joilla Hän liikkui taivaitten välillä. Pyhä Henki oli ikään kuin toinen puoli Kristusta tai Kristuksen oikea käsi,

joka pani täytäntöön Isän Jumalan ja Kristuksen suunnitelmat. Keskeinen syy Kristuksen tuloon luomakunnan sisälle oli itsensä uhraaminen ihmiskunnan puolesta.

2. Samuelin kirjan 22. luvussa puhutaan kuningas Daavidista ja hänen elämäänsä liittyvästä ahdingon ajasta ja siitä pelastumisesta. Siinä Daavid puhuu profeetallisesti Kristuksen kärsimyksistä iankaikkisessa menneisyydessä. Tämä Kristuksen kärsimys- ja voittolaulu, esitetään myös Psalmissa 18.

> *Kuoleman paulat kiertyivät ympärilleni, tuhon pyörteet minua kauhistivat.*
> *Tuonelan paulat kietoivat minut, näin edessäni kuoleman ansat.*
> *Silloin minä huusin hädässäni Herraa, kutsuin avuksi Jumalaani.*
> *Ääneni kantautui hänen temppeliinsä, ja hän kuuli minun huutoni.*
>
> *Maa järisi ja järkkyi, vuorten perustukset vavahtelivat.*
> *Hänen vihansa sai ne horjumaan. Hänen sieraimistaan nousi savu*
> *ja kaiken nielevä liekki hänen suustaan, se suitsusi hiilten hehkua.*
> *Hän kallisti taivaan ja laskeutui alas pimeä pilvi jalkojensa alla.*
> *Hän lensi kerubi ratsunaan ja kiiti tuulen siivin.*
> *Hän otti verhokseen pimeyden, majakseen synkät vedet, raskaat pilvet.*
> *Hänen edellään kulki häikäisevä valo, siitä sinkosi rakeita ja tulisia hiiliä.*
> *(Ps. 18: 5 – 13)*

Tämä Kristuksen kärsimys- ja voittolaulu on todennäköisesti paljon Daavidin aikaa vanhempi, sillä sen aihe kuuluu ikivanhaan juutalaiseen Kristus-mystiikkaan. Se kertoo Kristuksesta, joka iankaikkisessa menneisyydessä syöksyi alas tuonelaan. Hän laskeutui läpi kaikkien saastuneiden taivaantasojen aina tuonelan syvyyksiin ja kuoleman porteille asti. Siellä Hän kohtasi Saatanan joukot, jotka tuottivat Hänelle suunnatonta tuskaa ja lopulta kuoleman. Laulussa Kristus oli kuolemaisillaan, kun Hän huusi Jumalaa avuksi. Silloin Jumala lähetti Pyhän Henkensä herättämään kuolleen Kristuksen. Daavid lauloi tätä laulua hetkellä, jolloin hän itse oli ahdingossa, sillä Hän luotti järkähtämättä Jumalaan, joka pelastaa vanhurskaan kaikista ahdingoista. Psalmi jatkuu näin:

> *Herra jylisi taivaassa, Korkein antoi äänensä kaikua,*
> *hän viskoi rakeita ja tulisia hiiliä.*
> *Hän ampui nuoliaan ja hajotti viholliset, hän kauhistutti heidät salamoillaan.*
> *Meren lähteet paljastuivat, maanpiirin perustukset tulivat näkyviin,*
> *kun sinä, Herra, käskit merta, kun sinun raivosi myrsky puhalsi sen yli.*
>
> *Korkeudestaan hän ojensi kätensä ja tarttui minuun,*
> *hän veti minut ylös syvistä vesistä.*
> *Hän vapautti minut vihollisteni väkevistä käsistä,*
> *vihamiehistäni, jotka olivat minua vahvemmat.*
> *He kävivät kimppuuni onnettomuuteni hetkellä, mutta tuekseni tuli Herra.*
> *Hän avasi minulle tien ja päästi minut vapauteen, sillä hän oli mieltynyt minuun.*
> *(Ps. 18: 14-20)*

Näin Isä Jumala nosti Kristuksen ylös tuonelan syvistä vesistä. Tämä vanha myytti, jossa Kristus noudetaan ylös tuonelasta, tulee esille myös Paavalin Roomalaiskirjeessä (Room. 10: 6-7). Kristusta ei kuitenkaan pelastettu vain takaisin elämään, vaan hänet asetettiin koko näkymättömän luomakunnan Kuninkaaksi.

Sinä pelastit minut, kun kansa kapinoi,
asetit minut hallitsemaan myös vieraita maita.
Kansat, joita en tuntenut, ovat nyt valtani alla.
Ne tottelevat jo ennen kuin käsken, muukalaiset liehittelevät minua.
Heidän voimansa on hervonnut, vavisten he tulevat ulos linnoituksistaan.

Herra elää! Kiitetty olkoon puolustajani, ylistetty Jumala, minun turvani!
Jumala kostaa puolestani ja saattaa kansat minun valtani alle.
(Ps. 18: 44-48)

Psalmin 18 loppu kertoo siitä, miten toimitettuaan puhdistuksen synneistä Kristus istuutui valtaistuimelle Isän oikealle puolelle. (Hepr. 1: 3) Isä Jumala antoi Pojalleen hallitsijan sauvan ja Hän voiteli Kristuksen luomakuntansa Herraksi ja Kuninkaaksi ja antoi hänelle kaiken vallan ja voiman.

Psalmi 2 kertoo tarkemmin siitä, miten Isä Jumala voiteli Poikansa koko näkymättömän luomakunnan Kuninkaaksi iankaikkisessa menneisyydessä. Kristuksen virkaanasettamisen yhteydessä Isä Jumala julisti Hänet voittajaksi ja kehotti kaikkia kapinallisia polvistumaan Hänen edessään, sillä vain Hänessä on tulevaisuus. Kaikki, jotka eivät niin tee, tulevat tuhoutumaan.

"Minä itse olen asettanut Kuninkaani Siioniin, pyhälle vuorelleni!"
Nyt kerron, mitä Herra on säätänyt. Hän sanoi minulle:
"Sinä olet minun Poikani, tänä päivänä minä sinut synnytin.
Pyydä minulta, niin saat kansat perinnöksesi, ja maan ääriin ulottuu sinun valtasi.
Sinä alistat kansat rautaisella valtikalla, murrat ne kuin saviastiat."
Tulkaa siis järkiinne, kuninkaat! Ottakaa opiksenne, maan mahtavat!
Pelätkää Herraa, palvelkaa Häntä, vaviskaa, kohottakaa Hänelle riemuhuuto.
Tervehtikää Poikaa, hänen Voideltuaan, suudelkaa Häntä, muuten Herra vihastuu
teihin ja te suistutte tieltänne tuhoon, sillä hetkessä syttyy Hänen vihansa.
Hyvä on sen osa, joka turvaa Häneen!
(Ps. 2: 6-9)

Kristuksen syöksyminen saastuneiden taivaiden läpi ja kuolema maanpiirin perustuksissa (alkuperäisessä näkymättömässä maassa), oli koko ihmiskunnan ja luomakunnan puolesta annettu uhri. Se sai aikaan suuren sovituksen ihmiskunnan ja luomakunnan keskuudessa. Kuitenkaan sovitetut ihmiset eivät pystyneet lopullisesti puhdistumaan ruumiinsa ja koko henkiolemuksensa puolesta. Luultavasti tämä johtui siitä, että Saatana ja hänen henkivaltansa olivat edelleen läsnä näkymättömässä luomakunnassa. Saatana synnytti jättiläisiä, jotka aiheuttivat suurta pelkoa luomakunnassa. Niin ihmisten oma usko ei riittänyt siihen, että he olisivat itsessään puhdistuneet, vaikka heidät oli sovitettu ja erotettu Saatanasta.

Tämän johdosta Kristus ymmärsi, että ihmiskunnan lopullinen lunastus ja perinpohjainen puhdistus täytyisi tehdä toisella tavalla. Sen ensimmäisessä vaiheessa Hänen täytyisi antaa ihmiskunnan kokonaisuudessaan kuolla. Sen jälkeen Hän lähtisi puhdistamaan ihmistä ylhäältä käsin, erikseen jokaisen taivaantason, missä ihmisellä oli epäpuhtaita sieluja tai henkiä. Vasta kun taivaantasot olisivat kokonaan puhdistettuja, Hän voisi palauttaa ihmisen sielut ja henget puhdistettuina sinne. Silloin ne pysyisivät puhtaina, ja näin vähitellen ihminen voitaisiin puhdistaa kokonaan. Kristus kuitenkin joutui uhraamaan itsensä ihmisen puolesta vielä kaksi kertaa, ensimmäisen kerran henkien maailmassa ja toisen kerran

luonnollisessa maailmassa. Nämä kaksi sovitusuhria puhdistaisivat kaikki ihmisen osat kaikilla taivaantasoilla.

Kristus henkien maailmassa

Kristuksen uhri henkien maailmassa (6. taivaassa) koski kolmea ylintä saastunutta taivaantasoa. Sen seurauksena nämä taivaantasot voitiin lopullisesti puhdistaa.

Kun henki-ihmiset herätettiin henkien maailmassa, heillä oli kevyt ruumis hengen peitteenä, ja henkeen liitettyinä sielu (henkäys, *neshama*) ja henki (elämähenki, *chaja*), jotka edustivat kahta ylintä saastunutta taivaantasoa. Henki-ihmiset eivät olleet syntyessäänkään mitenkään puhtaita, mutta henkien maailmassa hallitsevien Saatanan henkivaltojen johdosta he joutuivat entistä syvemmälle synnin valtaan. Myös ne ihmisen henkiolemuksen osat, jotka edustivat kahta ylintä saastunutta taivaantasoa, olivat vielä vailla lopullista lunastusta ja puhdistusta. Henki-ihmisissä niillä olisi kuitenkin mahdollisuus uudestisyntyä ja puhdistua täysin sen jälkeen, kun Kristus olisi toimittanut sovitusuhrin henki-ihmisten puolesta.

Kun sitten Kristus syntyi henki-ihmiseksi henkien maailmaan, Saatana surmasi nuoren Kristuksen ja pyhä uhriveri valui maahan. Uhriveren seurauksena kukaan ei kuitenkaan automaattisesti pelastunut, vaan jokaisen tuli henkilökohtaisesti ottaa Kristuksen sovitus päälleen. Jokaisen tuli omalla suullaan sanoutua irti Saatanasta ja liittyä Kristukseen uskollaan ja oman suunsa tunnustuksella.

Kristuksen kärsimyksistä henkien maailmassa kertoo Psalmi 102:

> *Päiväni haihtuvat kuin savu, tuska polttaa luitani kuin tuli.*
> *Sisimpäni on kuin kulottunut ruoho. Enää en muista syödäkään,*
> *huokailen vain, olen pelkkää luuta ja nahkaa.*
> *Minä olen kuin huuhkaja autiomaassa, kuin pöllö, joka asustaa raunioissa.*
> *Minä valvon yöni, olen yksin kuin katolla kyyhöttävä lintu.*
> *Viholliseni pilkkaavat minua päivät pitkät,*
> *kirotessaan vihamiehiään he käyttävät minun nimeäni.*
> *Minä syön leipänäni tuhkaa, kyyneleet maustavat juomani.*
> *Vihasi vimmassa sinä paiskasit minut maahan.*
> *Päiväni ovat kuin pitenevä varjo, ruohon lailla minä lakastun.*
> *(Ps. 102: 4 – 12)*

Tämä on erilainen kertomus, kuin se iankaikkisen menneisyyden hukkumiskertomus, josta Psalmi 18 kertoi. Se ei myöskään sovi Kristuksen kuoleman kuvaukseksi tässä maailmassa. Psalmi 17 voidaan myös sijoittaa hengen menneisyyteen:

> *Varjele minua niin kuin silmäterääsi, peitä minut siipiesi suojaan –*
> *jumalattomat väijyvät henkeäni, verivihollisen saartavat minut!*
> *He ovat kovettaneet sydämensä ja puhuvat röyhkeästi ylvästellen.*
> *Nyt he ovat jo kintereilläni ja piirittävät minut,*
> *vaanivat tilaisuutta iskeäkseen minut maahan.*
> *He ovat kuin saalista himoitseva leijona, kuin piilopaikassaan väijyvä peto.*
> *(Ps. 17: 8-12)*

Nämä kuvaukset, joissa Kristus on erämaassa vihollisen piirittämänä ja lopulta kuolee äkillisen hyökkäyksen ja maahan paiskaamisen seurauksena, eivät käy yksiin sen kanssa,

miten Kristus kuoli luonnollisessa maailmassa. Niinpä tässä esitetty kuvaus Kristuksen uhrikuolemasta liittyy todennäköisesti henkien maailmaan. Kuitenkaan Kristuksen tarina ei pääty siihen, sillä Psalmi 17 jatkuu seuraavasti:

Minä saan nähdä sinun kasvosi, sillä minä olen viaton.
Kun herään unesta, sinun läsnäolosi ravitsee minut.
(Ps. 17:15)

”Kun herään unesta” viittaa siihen, että Kristus todella kuoli salamurhaajien käsiin, mutta Pyhä Henki herätti Hänet kuoleman unestaan.

Kun Kristus oli noussut ylös, Isä Jumala korotti Kristuksen entiseen valta-asemaansa. Kristuksella oli nyt kaikki valta henkien maailman kuninkaiden ja henkivaltojen yli.

Herra sanoo minun Herralleni: "Istu oikealle puolelleni.
Minä kukistan vihollisesi, panen heidät jalkojesi alle,
korokkeeksi valtaistuimesi eteen.
Herra, Siionin valtias, ojentaa sinulle hallitsijan sauvan.
Ulottukoon sinun mahtisi myös vihollistesi yli!
Nyt sinulla on valta, kansasi seuraa sinua yhtenä miehenä.
Pyhillä vuorilla minä sinut synnytin,
sinä synnyit kuin kaste aamuruskon helmasta."
Näin on Herra vannonut, eikä hän valaansa peruuta:
"Sinä olet pappi ikuisesti, sinun pappeutesi on Melkisedekin pappeutta."
(Ps. 110: 1-4)

Daavid on tässä, niin kuin monessa muussakin Raamatun kohdassa, Kristuksen peitenimi. Daavid ei ollut Kristus, vaan Kristuksen esikuva, jonka oli määrä profetoida Kristuksesta. Erään kerran Jeesus väitteli fariseusten kanssa tästä asiasta. (Matt. 22: 41- 45) Jeesus todisti Psalmiin 110 vedoten, että Messias ei voinut olla kuningas Daavid eikä hänen poikansa, vaan iankaikkinen Jumala, jota Daavid kutsui Herrakseen.

Henkien maailman uhrikuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen Isä sanoi Pojalleen: ”Sinä olet pappi ikuisesti, sinun pappeutesi on Melkisedekin pappeutta.” Kristus oli nyt sekä Kuningas että Ylipappi kansalleen. ”Melkisedek” tarkoittaa ”Vanhurskauden Kuningas”. (Hepr. 7: 2)

Sitten Kristus perusti valtakuntansa henki-israelilaisten keskuuteen. Aluksi se menestyi, kun ihmiset joukolla ryntäsivät hakemaan vapautusta Saatanan vallasta. Kuitenkin Saatana, joka vaikutti edelleen henkien maailmassa, sai synnytetyksi pelon ilmapiirin ihmiskunnan keskelle. Pelon kautta Saatana sai uudelleen yliotteen ihmisistä, minkä johdosta ihmiset eivät enää uskaltaneet liittyä Kristuksen valtakuntaan. Monet niistäkin, jotka olivat jo valinneet Kristuksen, alkoivat epäröidä. He eivät enää uskaltaneet tunnustaa julkisesti kuuluvansa Kristukselle.

Lopulta henkien maailma tuhoutui ja Kristuksen omat menehtyivät kaikkien muiden henki-ihmisten kanssa. Kristus ei kuitenkaan unohtanut liittolaisiaan. Lopun yhteydessä heidän uudestisyntyneet, yliset henkensä ja sielunsa, jotka olivat peräisin yläpuolisilta taivaantasoilta, puhdistuivat ja pelastuivat lopullisesti ylösnousemuksen kautta. Ihmishenget itsessään eivät kuitenkaan nousseet ylös, sillä Kristuksen tarkoituksena oli lunastaa heidät lopullisesti nykyisen luonnollisen maailman kautta.

Henkien maailman loppusodassa Saatanan henkivallat saivat surmansa. Tästä on Psalmien kirjassa mm. seuraava maininta:

Sinä hallitset meren pauhun, tyynnytät aaltojen tyrskyn.
Sinä iskit hengiltä Rahabin, syvyyksien pedon,
löit väkevällä kädelläsi viholliset hajalle.
(Ps. 89: 10-11)

Ilmestyskirjan mukaan Kristus otti pedon ja väärän profeetan kiinni ja surmasi heidät. Saatanan Hän kuitenkin piti vielä hengissä, tosin taivaankannen alle vangittuna.

Kristus nykyisessä maailmassa

Kun Jumala loi ensimmäiset ihmiset luonnolliseen maailmaan, heistä tehtiin kaikella tavoin puhtaita ja täydellisiä. Jumalan päämääränä ei ollut kuitenkaan luoda Aadamin ja Eevan kautta uutta täydellistä ihmissukua, vaan pelastaa vanha. Hän ei voinut yhdistää vanhaa ihmissielua uuteen puhtaaseen ruumiiseen. Siksi Jumala salli syntiinlankeemuksen tapahtua Paratiisissa. Asia voitaisiin ilmaista niin, että Jumala tarvitsi epäpuhtaita ihmisruumiita voidakseen pelastaa niiden kautta tuonelassa olevat kuolleet sielut. Aadamin ja Eevan jälkeläisissä kuolleet ihmissielut saattoivat nousta elämään luonnollisiin ihmisruumiisiin. Mukanaan sieluilla oli kuollut ihmishenki, joka oli peräisin henkien maailmasta. Ihmishenget eivät kuitenkaan heränneet vielä elämään, mutta niillä oli mahdollisuus uudestisyntyä sen jälkeen, kun Kristus olisi vuodattanut uhriverensä luonnollisessa maailmassa.

Syntiinlankeemuksessa ihmisen yhteys Jumalaan katkesi ja Paratiisi poistui hänen elinpiiristään. Ihminen joutui Saatanan liittopiiriin, mutta hänelle annettiin lupaus maan päälle tulevasta Kristuksesta, joka tulisi sovittamaan ihmisen ja korjaamaan kaiken vahingon, minkä Saatana oli saanut aikaan. Kristuksessa ihminen pääsisi uudelleen jumalalliseen liittoyhteyteen. Kristuksen sovituksen kautta ihminen saisi takaisin puhtautensa ja hän pääsisi takaisin Paratiisiin.

Eräät psalmit kertovat Kristuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta luonnollisessa maailmassa. Kristus tuli luonnolliseen maailmaan tullakseen uhratuksi ihmisten syntien edestä. Hän oli noin 33-vuotias, kun Hän toteutti suunnitelmansa ja antoi itsensä ihmisten käsiin. Häntä pilkattiin, häväistiin ja ruoskittiin. Hänet surmattiin julminta roomalaista teloitustapaa käyttäen ristiinnaulitsemalla. Ristillä Hän koki myös Jumalan taholta hylätyksi tulemisen, vaikka tietenkään Jumala ei koskaan Häntä hylännyt. Hänet erotettiin hetkeksi Jumalan Hengestä, koska Hänen täytyi kokea täysi rangaistus. Hänet tehtiin synniksi, jotta muut ihmiset voisivat olla vapaat synnistä. Psalmi 22 kertoo profeetallisesti näistä tapahtumista hämmästyttävän tarkkanäköisesti.

Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut?
Minä huudan sinua avuksi, mutta sinä olet kaukana.
Jumalani, minä kutsun sinua päivisin, mutta sinä et vastaa.
Yöt kaikki huudan saamatta rauhaa.

Sinä olet pyhä, sinä olet kuningas,
sinulle soivat Israelin ylistysvirret.
Sinuun ovat turvanneet isämme ennen.

Sinuun he turvasivat ja pääsivät suojaan,
sinua he huusivat ja saivat avun, sinuun he luottivat eivätkä pettyneet.

Mutta minä olen maan mato, en enää ihminen,
olen kansani hylkäämä, ihmisten pilkka.
Kaikki ilkkuvat, kun minut näkevät,
pudistavat päätään ja ivaavat minua:
"Hän on turvannut Herraan, auttakoon Herra häntä.
Herra on häneen mieltynyt, pelastakoon siis hänet!"
(Ps. 22: 2-9)

”Jumalani, Jumalani, miksi hylkäsit minut”, juuri näin Kristus huusi ristillä. (Matt. 27: 46). Ja ”auttakoon nyt Jumala häntä, jos on häneen mielistynyt”, näin juuri ylipapit ja muut ihmiset pilkkasivat Häntä. (Matt. 27: 43) Vielä Psalmi jatkuu näin.

Voimani valuu maahan kuin vesi, luuni irtoavat toisistaan.
Sydämeni on kuin pehmeää vahaa, se sulaa rinnassani.
Kurkkuni on kuiva kuin ruukunsiru, kieleni on tarttunut kitalakeen.
Maan tomuun sinä suistat minut kuolemaan!
Koirien lauma saartaa minut, minut ympäröi vihamiesten piiri.
Käteni ja jalkani ovat runnellut, ruumiini luut näkyvät kaikki.
Ilkkuen he katsovat minuun, jakavat vaatteeni keskenään
ja heittävät puvustani arpaa.
(Ps. 22: 15-19)

Hämmästyttävän tarkkoja profetioita! Jopa Kristuksen kuolema ristillä on ennustettu, kun on sanottu ”käteni ja jalkani ovat runnellut”. Se voitaisiin kääntää myös ”lävistetyt”. Vielä kuningas Daavidin aikaan ristiinnaulitsemista ei tunnettu lainkaan teloitustapana.

Siitä, että roomalaiset sotilaat jakoivat Kristuksen vaatteet keskenään ja heittivät niistä arpaa, on kerrottu kolmessa evankeliumissa: Matt. 27:35, Mark. 15: 24 ja Joh. 19: 24. Varmasti siis niin tapahtui. Jeesuksen kavaltamisesta on myös tarkka profetia.

Vieläpä ystäväni, johon luotin ja joka söi minun pöydässäni,
kääntyy kopeasti minua vastaan.
(Ps. 41: 10)

Tämä viittaa Juudas Iskariotiin, joka vielä viimeisenä iltana söi pääsiäislammasta Jeesuksen kanssa. Sitten hän meni ja kavalsi Jeesuksen (Joh. 13: 18, Joh. 13: 26-27)

Kristus siis uhrasi itsensä sovitusuhrina ihmisten puolesta. Kristus kuoli ja meni tuonelaan, kuitenkaan kärsimättä enää siellä. Mutta puhutaanko psalmeissa Hänen ylösnousemuksestaan mitään? Luetaan psalmista 16.

Minun sydämeni iloitsee, mieleni riemuitsee,
minun ruumiini ei pelkoa tunne.
Sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan,
et anna palvelijasi joutua kuoleman valtaan.
Sinä osoitat minulle elämän tien, sinun lähelläsi on ehtymätön ilo,
sinun oikealla puolellasi ikuinen onni.
(Ps. 16: 9-11)

Se, että nämä jakeet liittyvät Jeesuksen Kristuksen ylösnousemukseen luonnollisessa maailmassa, on osoitettu Apostolien teoissa. Sekä Pietari että Paavali käytti näitä jakeita

todistuksena siitä, että Kristuksen oli määrä nousta kuolleista. Ylösnousemus kuolleista oli merkki ja todistus siitä, että kaikki, mitä Hän oli eläessään sanonut, on totta. Kyse ei voinut olla kuningas Daavidista, jonka hauta on ollut kaikkien nähtävänä aina tämän kuolemastaan lähtien. Kuningas Daavidin ruumis on maatunut, mutta Kristuksen hauta on jäänyt tyhjäksi, sillä Hän on noussut ylös. Jumala ei ole hylännyt Kristuksen sielua tuonelaan. Hän elää. (Ap.t. 2: 25-31, Ap.t. 13: 34-37)

Kristuksen asettuminen takaisin taivaalliselle valtaistuimelleen on esitetty Psalmissa 47.

> *Jumala nousee valtaistuimelleen, riemuhuudot kaikuvat, pasuunat soivat.*
> *Ylistäkää Jumalaa, kuningastamme, ylistäkää ja laulakaa!*
> *Hän on koko maailman kuningas. Laulakaa hänelle psalmi.*
> *Jumala on kansojen kuningas, hän istuu pyhällä istuimellaan.*
> *Kansojen ruhtinaat kokoontuvat yhdessä Abrahamin jälkeläisten kanssa, sillä*
> *Jumalan vallassa ovat maan mahtavat, hän on kaikkein korkein.*
> *(Ps. 47: 6-10)*

”Abrahamin jälkeläisillä” tarkoitetaan toisaalta hänen luonnollisia jälkeläisiään, siis israelilaisia ja juutalaisia, toisaalta hänen hengellisiä uskon jälkeläisiään, joita löytyy kaikkien kansojen keskuudesta. Tulevaisuudessa kaikki Abrahamin jälkeläiset, luonnolliset ja hengelliset, kokoontuvat yhdessä palvomaan Kristusta. Kristus ei siis ole enää ainoastaan israelilaisten tai juutalaisten Kuningas, vaan kaikkien kansojen Kuningas.

Kristus iankaikkisessa tulevaisuudessa

Psalmit 51 – 72 muodostavat sarjan kuningas Daavidin syvällisiä rukouksia. Näistä viimeinen päättyy näin:

> *Pysyköön Hänen nimensä ikuisesti, niin kauan kuin aurinko paistaa,*
> *olkoon Hänen nimensä Jinnoon.*[75]
> *Hänessä siunatkoon itsensä kaikki kansat ja ylistäköot Häntä onnelliseksi.*
> *Kiitetty olkoon Herra Jumala, Israelin Jumala, ainoa, joka ihmeitä tekee.*
> *Kiitetty olkoon Hänen kunniakas nimensä ikuisesti,*
> *kaikki maa olkoon täynnä Hänen kunniansa. Aamen, aamen.*
> *(Ps. 72: 17-19, RK käänn. 2012)*

Monet Raamatun kohdat kertovat siitä, miten Jumala teki liiton kuningas Daavidin kanssa. (2. Sam. 7, 1. Aikak 17: 11-14 ja 2. Aikak 6: 16). Daavidille ja hänen suvulleen annettu lupaus ikuisesta kuninkuudesta viittaa tosiasiallisesti Jeesukseen Kristukseen, joka syntyi Daavidin suvusta ja oli siten Daavidin poika. Muuallakin Raamatussa on viitattu tähän liittoon, kuten Psalmissa 89.

> *"Minä, Herra, olen tehnyt liiton valittuni kanssa,*
> *olen vannonut palvelijalleni Daavidille:*
> *'Minä annan sinun sukusi jatkua iäti,*

---

[75] Rabbien mukaan eräs Messiaan nimistä on Jinnoon, ”Ikuisesti pysyvä”.

sinun valtaistuimesi kestää polvesta polveen!'"
(Ps. 89: 4-5)

Kun enkeli ilmestyi Marialle, Jeesuksen äidille, hän sanoi Marialle näin:

"Älä pelkää, Maria, Jumala on suonut sinulle armonsa. Sinä tulet raskaaksi ja synnytät pojan, ja sinä annat hänelle nimeksi Jeesus. Hän on oleva suuri, häntä kutsutaan Korkeimman Pojaksi, ja Herra Jumala antaa hänelle hänen isänsä Daavidin valtaistuimen. Hän hallitsee Jaakobin sukua ikuisesti, hänen kuninkuudellaan ei ole loppua." (Luuk. 1: 30-33)

Joosefin, Jeesuksen juridisen isän, sukupuu on esitetty Matteuksen evankeliumin alussa. (Matt. 1: 1-17). Hänen kaukainen esi-isänsä oli todistettavasti kuningas Daavid. Siten Jeesus olisi voinut olla myös maallisessa mielessä juutalaisten kuningas.

Kuningas Daavid ja Daavidin poika jäivät elämään Kristuksen messiaanisina niminä. Nimet puhuvat Kristuksen tulevasta kuninkaallisesta tehtävästä, joka vielä Hänen ensimmäisen tulemuksensa yhteydessä jäi osittain toteutumatta. Kuitenkin Isän Jumalan edeltä määräämänä päivänä, tämän maailmanajan lopussa, Hänen on määrä tulla voitokkaana Kuninkaana takaisin maan päälle pelastamaan lopullisesti oman kansansa ja tuomitsemaan vihollisensa. Ilmestyskirjan lopussa Jeesus käyttää tätä nimeä itsestään:

Minä, Jeesus, olen lähettänyt enkelin luoksenne, jotta seurakunnat saisivat tämän todistuksen. Minä olen Daavidin juuriverso ja suku, kirkas aamutähti. (Ilm. 22: 16)

Kristukselle annettiin messiaaninen nimi, Daavid, myös siksi, että aivan kuten kuningas Daavid aikoinaan yhdisti Israelin heimot valtansa alle, niin myös Kristus tulee tekemään, kun Hän perustaa Tuhatvuotisen valtakuntansa. Seuraavassa Hesekielin profetiassa painotetaan sitä, että tulevassa Valtakunnassa Juuda ja Israel ovat jälleen yhdessä ja Kristus on heidän iankaikkinen Kuninkaansa:

"Minun palvelijani Daavid on oleva heidän kuninkaansa,
heillä kaikilla on yksi ja sama paimen.
He noudattavat minun käskyjäni,
he seuraavat minun säädöksiäni ja elävät niiden mukaan.
He saavat asua maassa, jonka minä annoin palvelijalleni Jaakobille
ja jossa teidän isänne ovat asuneet.
He asuvat siinä ikiaikoihin saakka, he ja heidän lapsensa
ja heidän lastensa lapset,
ja minun palvelijani Daavid on heidän hallitsijansa ajasta aikaan. (Hes. 37: 24)

Näin Kristus tulee siis jälleen yhdistämään Israelin heimot kansakunnaksi ja perustamaan Israelin valtakunnan Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Kuitenkaan Kristus ei tule olemaan ainoastaan israelilaisten Kuningas, vaan kaikkien kansojen Suur-Kuningas. Kristus tulee huolehtimaan siitä, että myös muut kansakunnat saavat paikkansa Tuhatvuotisessa valtakunnassa sen jälkeen, kun juutalaiset ja israelilaiset ovat löytäneet toisensa ja asettuneet mailleen.

Ihminen psalmeissa

Eräs syy, miksi kristityt rakastavat Psalmien kirjaa, liittyy siihen, että Psalmien kirjassa ihmisen elämä kuvataan hyvin toden tuntuisesti iloineen ja suruineen. Siellä avautuu koko ihmiselämän kirjo, sen ihanuus ja kurjuus. Aivan kuten ihmisen mielessä erilaiset mielialat, suru, murhe, ahdistus, epätoivo, pelko, syyllisyys, synnintunto jne. vaihtelevat, niin myös psalmeissa ne kaikki saavat sijansa. Vaikka ihminen joutuu elämänsä aikana kohtaamaan monia negatiivisia tunteita, ihmisen ei kuitenkaan tarvitse kokonaan joutua niiden valtaan. Kun ihminen kääntää katseensa Jumalaan, joka on hyvä ja halukas pelastamaan ihmisen, hänen murheensa muuttuu iloksi, epätoivo toivoksi, syyllisyys syyttömyydeksi jne. Jumala on hyvä ja armahtavainen. Hänen armonsa kestää iankaikkisesti. Ylistäkää Häntä!

> *Armahda minua Jumala, armahda minua, sinuun minä turvaan. Minä kätkeydyn siipiesi suojaan, kunnes myrsky on ohitse. Minä huudan avukseni Jumalaa, Korkeinta, Hän vie asiani päätökseen. Kun vainoojani herjaavat minua, Hän lähettää taivaasta avun ja pelastaa minut. Hän antaa armonsa ja pelastaa minut (Ps. 57:2-4)*

Seuraavassa paneudutaan syvemmälle ihmiselämän salaisuuksiin Psalmien kirjaan perustuen. Kuka on ihminen? Mistä hän on tullut ja minne hän menee kuolemansa jälkeen? Miten hän pelastuu? Näitä asioita Psalmien kirja avaa mielenkiintoisella tavalla.

Ihminen on pohjimmiltaan jumalallinen olento

Ihmisellä on jumalallinen alkuperä. Alkujaan hän on syntynyt Kristuksesta. Siksi Kristus muistaa ihmistä ja haluaa nostaa hänet entiseen kunniaansa.

> *Kun minä katselen taivasta, sinun kättesi työtä, kuuta ja tähtiä, jotka olet asettanut paikoilleen - mikä on ihminen! Kuitenkin sinä häntä muistat. Mikä on ihmislapsi! Kuitenkin pidät hänestä huolen. Sinä teit hänestä lähes kaltaisesi olennon, seppelöit hänet kunnialla ja kirkkaudella. Sinä panit hänet hallitsemaan luotujasi, asetit kaiken hänen valtaansa. (Ps. 8: 4-7)*

Jo aikaisemmin tätä psalmia on tarkasteltu Heprealaiskirjeen yhteydessä (Hep.2: 5 - 6). Silloin em. jakeet liitettiin Jeesukseen Kristukseen. Psalminkirjoittajan ihmettely ei kuitenkaan liity ensisijaisesti Häneen, vaan tavalliseen ihmiseen. Siinä, että Kristus seppelöitiin kirkkaudella ja kunnialla, ei ole mitään ihmeteltävää, sillä Hän on aina ollut jumalallisessa asemassa eikä koskaan langennut. Ihmeteltävää on sen sijaan siinä, että tavallinen ihminen luotiin alkujaan Kristuksessa samanlaiseksi kirkkaudelliseksi olennoksi kuin Hän itse oli. Ennen syntiinlankeemustaan iankaikkisessa menneisyydessä Hän oli lähes Kristuksen kaltainen jumalolento.

Kuitenkin Psalmissa 82 jumalat pitävät kokousta ajattomassa menneisyydessä. Kristus astuu esiin heidän eteensä ja alkaa nuhdella heitä.

> *Jumala astuu esiin jumalien kokouksessa ja julistaa jumalille tuomionsa: "Kuinka kauan te poljette oikeutta ja pidätte väärintekijöiden puolta? Puolustakaa orpoja ja onnettomia, huolehtikaa köyhistä ja kurjista. Pelastakaa heikot ja vähäväkiset, vapauttakaa heidät sortajien käsistä. Te ette tiedä ettekä ymmärrä mitään, te harhailette pimeässä, ja maan perustukset järkkyvät. Kuulkaa! Vaikka olette jumalia, kaikki tyynni Korkeimman poikia, te kuolette niin kuin ihminen kuolee, sorrutte kuin vallasta syösty ruhtinas!" (Ps. 82: 1-7)*

Jeesus itse todistaa, että tässä on kyse ihmisistä, ei joistakin muista jumalolennoista. (Joh. 10: 34). Emme voi varmasti sijoittaa tätä psalmia pelkästään iankaikkiseen menneisyyteen, mutta joka tapauksessa se, että ihmistä kutsutaan siinä jumalaksi viittaa hänen jumalalliseen asemaansa jossakin kaukaisessa menneisyydessä. Voimme myös lukea tästä psalmista, miten sitten synti turmeli ihmisen ja hänestä tuli kuolevainen.

Ihmisen mystillinen syntymä tähän maailmaan

Psalmi 139 kertoo, miten kuningas Daavid ymmärsi ihmissielujen nousevan tuonelan syvyydestä asumaan maallisiin majoihinsa.

Sinä olet luonut minut sisintäni myöten,
äitini kohdussa olet minut punonut.
Minä olen ihme, suuri ihme, ja kiitän sinua siitä.
Ihmeellisiä ovat sinun tekosi, minä tiedän sen.
Minä olen saanut hahmoni näkymättömissä,
muotoni kuin syvällä maan alla,
mutta sinulta ei pieninkään luuni ole salassa.
Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani,
sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu.
Ennen kuin olin elänyt päivääkään,
olivat kaikki päiväni jo luodut.
(Ps. 139: 13-16)

”Luut” tarkoittanevat ihmissielun hautaa tuonelan hautausmaalla. Kuningas Daavid ihmettelee, miten jokainen pieninkin ”luu” oli tallella, kun hänet tuotiin esiin ”syvältä maan alta” (kuin-sanaa ei esiinny alkutekstissä). Hänen sielunsa ja ruumiinsa siemenet koottiin yhteen hänen äitinsä kohdussa. Hän ei pysty kuin vain kiittämään Jumalaa siitä, miten ihmeellisesti hänet on luotu ja miten ihmeellisiä ovatkaan Jumalan suunnitelmat ihmisen varalle.

Jumala tietää kaiken ihmisestä

Samasta psalmista 139 voidaan lukea, että Jumala tietää kaiken ihmisestä. Ihminen ei voi mitenkään paeta Jumalaa:

Herra, sinä olet minut tutkinut, sinä tunnet minut.
Missä olenkin, minne menenkin, sen sinä tiedät, jo kaukaa sinä näet aikeeni.
Kuljen tai lepään, kaiken olet mitannut,
perin pohjin sinä tunnet minun tekemiseni.
Kielelläni ei ole yhtäkään sanaa, jota sinä, Herra, et tuntisi.
Sinä suojaat minua edestä ja takaa, sinä lasket kätesi minun päälleni.
Sinä tiedät kaiken. Se on ihmeellistä, siihen ei ymmärrykseni yllä.
(Ps. 139: 1-6)

Jumala tietää ihmisen tulevaisuudenkin, sillä hän on sen suunnitellut. Hän tietää elämämme jokaisen päivän jo ennen syntymäämme. Kuten aikaisemmin luettiin ”Sinun silmäsi näkivät minut jo idullani, sinun kirjaasi on kaikki kirjoitettu. Ennen kuin olin elänyt päivääkään, olivat kaikki päiväni jo luodut.” (Ps. 139: 16)

Kuitenkaan emme pysty ymmärtämään kaikkia Jumalan suunnitelmia, joita Hän on tehnyt meidän elämämme varalle:

Kuinka ylivertaisia ovatkaan sinun suunnitelmasi, Jumala,
kuinka valtava onkaan niiden määrä!
Jos yritän niitä laskea, niitä on enemmän kuin on hiekanjyviä.
Minä lopetan, mutta tiedän: sinä olet kanssani. (Ps. 139: 17-18)

Ihmiselämän lyhyys

Daavid rukoilee, että oppisimme käyttämään aikamme oikein, sillä ihmiselämä on lyhyt.

Muista, Herra, kuinka lyhyt on ihmiselämä,
kuinka mitättömiksi olet luonut Aadamin lapset!
Onko ketään, joka ei kerran kuolisi, joka välttyisi joutumasta tuonelan kouriin?
(Ps. 89: 48-49)

Kaikki Aadamin lapset katoavat maan päältä lyhyen elämän jälkeen:

Sinä annat ihmisten tulla maaksi jälleen ja sanot:
"Palatkaa tomuun, Aadamin lapset."
Tuhat vuotta on sinulle kuin yksi päivä, kuin eilinen päivä,
mailleen mennyt, kuin öinen vartiohetki.
Me katoamme kuin uni aamun tullen, kuin ruoho, joka hetken kukoistaa,
joka vielä aamulla viheriöi mutta illaksi kuivuu ja kuihtuu pois.
(Ps. 90: 3-6)

Sama Psalmi opettaa, että ”seitsemänkymmentä on vuosiemme määrä, tai kahdeksankymmentä, jos voimamme kestää”. Ei ole aikaa turhuuteen. On tärkeää käyttää aikamme oikein:

Opeta meille, miten lyhyt on aikamme,
että saisimme viisaan sydämen.
(Ps. 90: 12)

Ihminen on syntinen ja tarvitsee pelastusta

Daavid tunnustaa syntinsä Jumalalle. Hän tunnustaa olleensa synnin alainen jo syntyessään. Hänen syntisyytensä on siis peräisin ajalta ennen hänen syntymäänsä maailmaan.

Syntinen olin jo syntyessäni,
synnin alaiseksi olen siinnyt äitini kohtuun.
(Ps. 51: 7)

Daavid tietää, että ihmisen syntisyyden juuret ovat syvällä menneisyydessä. Hän tarvitsee Jumalan apua voidakseen saavuttaa vanhurskauden Hänen edessään.

Jumala, ole minulle armollinen hyvyydessäsi,
pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden.
Pese minut puhtaaksi rikoksestani ja anna lankeemukseni anteeksi.
Minä tiedän pahat tekoni, minun syntini on aina minun edessäni.
(Ps. 51: 3-5)

Ihminen itse ei voi maksaa lunnaita synneistään vapautumiseksi. Ne ovat liian kalliit rikkaallekin. Hän tarvitsee siihen Lunastajan veren. Siitä kertoo Psalmi 49:

He luottavat rikkauteensa, kerskailevat suurella omaisuudellaan.
Mutta henkeään ihminen ei voi lunastaa,
ei hän voi käydä kauppaa Jumalan kanssa.
Elämän lunnaat ovat liian kalliit, ne jäävät iäksi maksamatta.
Ei ihminen elä ikuisesti, ei hän vältä hautaa.
(Ps. 49: 7-10)

Voimani raukeaa, otsani painuu maan tomuun.
Nouse auttamaan meitä, lunasta meidät armosi tähden!
(Ps. 44: 26 – 27)

Herra lunastaa ihmisen ja pyyhkii pois hänen syntinsä

Daavid näkee ihmisen syntisenä, joka tarvitsee välttämättä Herraa. Herra tulee sovittamaan hänet.

Syntini ovat minulle ylen raskaat, mutta sinä sovitat meidän rikoksemme.
(Ps. 65: 4, RK käänn. 2012)

Mielettömien tie johtaa tuonelan hautaan. Oikeamieliset Jumala lunastaa ja tempaa tuonelan otteesta.

Tämä on heidän tiensä, mielettömien tie,
ja yhä uudet ihmiset mieltyvät heidän puheisiinsa.
Kuin lammaslauma he vaipuvat tuonelaan, kuolema paimentaa heitä siellä.
Jo seuraavana päivänä oikeamieliset kulkevat heidän ylitseen.
Tuonela on heidän asuinsijansa, se kuihduttaa heidät.
Mutta Jumala lunastaa minut, hän tempaa minut tuonelan otteesta.
(Ps. 49: 14-16)

Minun huuleni avautuvat ilohuutoon.
Minä laulan sinulle kiitosta, koska sinä lunastit minut.
Lakkaamatta minun kieleni kertoo vanhurskaudestasi.
Minun ahdistajieni osaksi tuli häväistys ja pilkka.
(Ps. 71: 23)

Autuas se, jonka pahat teot on annettu anteeksi, jonka synnit on pyyhitty pois.
Autuas se ihminen, jolle Herra ei lue viaksi hänen syntiään
ja jonka sydämessä ei ole vilppiä.
(Ps. 32: 1-2)

Ihminen pelastuu Jumalan armosta

Psalminkirjoittaja ymmärtää, että ihminen voi pelastua vain Jumalan armosta. Huomaa, että lupaus annettiin Israelille eikä tuleville kansojen kristityille, vaikka hekin pääsevät osallisiksi Israelille annetuista lupauksista. Herra lunastaa Israelin kaikista sen synneistä.

Israel, pane toivosi Herraan! Hänen armonsa on runsas, hän voi sinut lunastaa.
Hän lunastaa Israelin kaikista sen synneistä.
(Ps. 130: 7-8)

Herra katsoo niihin, jotka häntä palvelevat,
niihin, jotka panevat toivonsa Herran armoon.
(Ps. 147: 11)

Ihmeellinen on sinun armosi, Jumala!
Sinun siipiesi suojaan rientävät ihmislapset.
Sinä ruokit heidät talosi runsain antimin ja annat heidän juoda ilosi virrasta.
Sinun luonasi on elämän lähde, sinun valostasi me saamme valon.
(Ps. 36: 8-10)

Kiittäkää taivaan Jumalaa! Iäti kestää hänen armonsa!
(Ps. 136: 26)

Kuningas Daavidin aikainen juutalaisuus oli monella tavalla lähellä kristinuskoa. Voitaisiin sanoa, että kristinusko ja juutalaisuus löytävät yhteisen juuren kuningas Daavidin aikaisesta juutalaisuudesta, mutta ei enää Jeesuksen ajan juutalaisuudesta. Kuningas Daavidin aikaan uskottiin vielä jumalalliseen Messiaskuninkaaseen, joka tulee sovittamaan Israelin synnit. Myöhemmin kehitetyssä farisealaisessa juutalaisuudessa Messias ei ollut enää jumalallisessa asemassa, eikä Häneltä enää odotettu pelastusta syntien sovituksen kautta. Sovitususkonnosta oli siirrytty lakiuskontoon, vaikka suurta sovituspäivää edelleen vietettiinkin.

Daavid ymmärsi, että ihminen pelastuu vain Jumalan armosta. Kristuksessa on elämän lähde ja valo. Valosta puhuu myös Psalmi 43:

Lähetä valosi ja totuutesi! Ne johdattakoot minua,
ne vieköötminut pyhälle vuorellesi, sinun asuntoihisi.
Minä tahdon tulla sinun alttarisi eteen,
sinun eteesi, Jumala, minun iloni!
Siellä saan ylistää sinua lyyraa soittaen,
Jumala, minun Jumalani!
(Ps. 43: 3-4)

Herra pitää hurskaiden sieluista huolta

Daavid puhuu Temppelin esipihasta, johon hurskaat sielut pääsevät kuolemansa jälkeen. Temppelin esipiha tarkoittaa sielujen maailmassa olevaa Paratiisia.

Kuinka ihanat ovat sinun asuinsijasi, Herra Sebaot!
Minun sydämeni nääntyy kaipauksesta, kun se ikävöi Herran temppelin esipihoille. Minun sieluni ja ruumiini kohottaa riemuhuudon, kun tulen elävän Jumalan eteen.
(Ps. 84: 2- 3)

Hurskaat kukoistavat kuin palmupuu, kasvavat korkealle kuin Libanonin setrit. Heidät on istutettu Herran temppeliin, he kukoistavat Jumalamme esipihoilla.
(Ps. 92: 13-14)

Kuka saa astua Herran kasvojen eteen?

Lopullisesti pelastettu ihminen saa astua sisälle Hänen temppeliinsä (ei vain temppelin esipihoille). Psalmista 15 luetaan:

Herra, kuka saa tulla sinun temppeliisi? Kuka saa asua pyhällä vuorellasi?

Se, joka on rehellinen ja tekee oikein,
jonka sydän on vilpitön ja puheet totta.
Se, joka ei panettele, joka ei tee lähimmäiselleen pahaa
eikä saata naapuriaan huonoon huutoon.
(Ps. 15: 1-3)

Kristus pelastaa ne, jotka turvaavat Hänen nimeensä:

Herra sanoo:
"Minä pelastan hänet, koska hän turvaa minuun.
Hän tunnustaa minun nimeäni, siksi suojelen häntä.
Kun hän huutaa minua, minä vastaan.
Minä olen hänen tukenaan ahdingossa,
pelastan hänet ja nostan taas kunniaan.
(Ps. 91: 14-15)

Kuningas Daavid janoaa päästä perille Jumalan temppeliin

Niin kuin peura janoissaan etsii vesipuroa, niin minä kaipaan sinua, Jumala.
Minun sieluni janoaa Jumalaa, elävää Jumalaa. Milloin saan tulla temppeliin,
astua Jumalan kasvojen eteen?
(Ps 42:2-3)

Kivi, jonka rakentajat hylkäsivät

Psalmissa 118 kerrotaan Kivestä, jonka rakentajat hylkäsivät.

Minä en kuole, vaan elän ja kerron Herran teoista.
Hän kyllä kuritti minua mutta ei antanut kuoleman valtaan.
Avatkaa minulle vanhurskauden portit! Niistä käyn sisään kiittämään Herraa.

Tämä on Herran portti, josta vanhurskaat saavat käydä.
Minä kiitän sinua siitä, että kuulit minua ja pelastit minut.
Kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, on nyt kulmakivi.
(Ps. 118: 17- 22)

Herran portti, josta vanhurskaat saavat käydä sisälle taivaalliseen kaupunkiin, on Kristus Kuningas. Daavid kokee saaneensa syntinsä anteeksi Kristuksen lunastuksen kautta. Kristus on se Kivi, jonka rakentajat hylkäsivät, mutta joka sittemmin on tullut koko pelastuksen kulmakiveksi (Ap.t. 4:11). Hänessä ihminen voi kokea saaneensa lahjaksi vanhurskauden ja elämän. Niinpä hän odottaa saavansa kerran kulkea ”vanhurskauden porteista” taivaalliseen Jerusalemiin ylistämään Herraa.

Kristuksen päämääränä on ennalleen asettaa ihminen samanlaiseen kirkkauteen, joka hänellä oli silloin, kun hänet luotiin. Tämä koskee sekä ihmisen luomista tämän maailman alussa että hänen luomistaan iankaikkisessa menneisyydessä. Ihminen tehdään aluksi sellaiseksi, kuin hän oli tämän maailman alussa. Sitten hänet tehdään sellaiseksi, kuin hän oli, kun alkuperäinen luomakunta perustettiin. Kristus haluaa nähdä kansansa jälleen kirkkauteen ja kunniaan pukeutuneena. (Fil. 3: 10 – 21) Lopun on siis määrä olla samanlainen kuin alku.

3.11 VIISAUSKIRJALLISUUS – PYHÄN HENGEN OLEMUS

Sananlaskujen kirja on esimerkki juutalaisten Vanhan testamentin aikaisesta viisauskirjallisuudesta. Todennäköisesti ainakin kirjan alkupuolen luvut (1 - 22) ovat kuningas Salomon kirjoittamia, jonka viisautta ylistettiin kaikkialla Israelissa ja sen ulkopuolellakin. ”Herran pelko on viisauden alku, Pyhän tunteminen on ymmärryksen perusta” (Sananl. 9: 10) on tunnettu esimerkki Sananlaskujen kirjan noin 915 sananlaskusta. Sananlaskut olivat lausumia tai sananparsia, jotka sisälsivät kappaleen syvällistä elämänviisautta lyhyesti ja iskevästi ilmaistuna. Helposti muistettavina ne olivat paljon käytettyjä juutalaisten keskuudessa.

Sananlaskujen kirjan ensimmäiset luvut (luvut 1 – 9) kertovat Viisaudesta, israelilaiseen perinteeseen kuuluvasta Henki-Jumalasta. Tässä yhteydessä kiinnitetään huomiota erityisesti Häneen. Kuka tämä Viisaus oikein on? Voidaanko Viisaus rinnastaa kristinuskon Pyhään Henkeen? Palvottiinko Häntä Jumalana varhaisessa juutalaisuudessa ja miksi Hän katosi juutalaisesta palvontakultista kuningas Salomon ajan jälkeen?

Viisauskirjallisuuteen sisältyvät myös Sirakin ja Viisauden kirjat, jotka meidän Raamatussamme ovat saaneet puolivirallisen aseman yhdessä eräiden muiden Vanhan testamentin apokryfisten kirjojen kanssa. Ne siis periaatteessa kuuluvat viralliseen raamatunkäännökseemme, mutta on useimmiten jätetty pois painetuista Raamatuistamme. Viisauden kirjan toinen nimi on Salomon viisaus, joten sekin on todennäköisesti kuningas Salomon kynästä lähtenyt. Olivatpa kirjoittajat keitä hyvänsä, voimme uskoa, että nämäkään kirjoitukset eivät ole vain inhimillistä viisautta, vaan Jumalan Hengestä lähteneitä jumalallisen ilmoituksen kultahippusia. Tässä yhteydessä tullaan käyttämään Sananlaskujen kirjan ohella myös näitä apokryfisiä viisauskirjoituksia.

Viisaus Vanhassa testamentissa

Persoonallinen luoja

Sananlaskujen kirjan yhdeksän ensimmäistä lukua puhuvat Viisaudesta hyvin persoonalliseen tapaan. Viisaus kutsuu, Viisaus varjelee pahasta, Viisaus torjuu vieraan naisen viettelykset, Viisaus antaa neuvoja ja varoituksia, Viisaus synnyttää Jumalan pelkoa jne. Viisauteen liitetään läheisesti käsitteet ymmärrys, tieto ja voima. Viisaus oli jo luomisessa mukana.

> *Viisaudella Herra loi maan perustan, ymmärryksellä Hän rakensi taivaat, Hänen tietonsa erotti kahtaalle meren, Sen voimasta pilvet satavat vettä.*
> *(Sananl. 2: 19-20)*

Viisaus on myös Elämän puu.

> *Se on Elämän puu niille, jotka siihen tarttuvat – onnellinen, ken pitää siitä kiinni.*
> *(Sananl. 2:18)*

Kuka on tämä Viisaus? Sananlaskujen 8. luvussa Viisaus kertoo itsestään seuraavasti.

> *"Minut Herra loi ennen kaikkea muuta, luomisensa esikoisena, ennen taivasta ja maata. Iankaikkisuudesta minä sain alkuni, kaiken alussa, ennen kuin maata oli. Kun synnyin, ei syvyyksiä vielä ollut, ei lähteitä tuomaan niiden vettä. Ennen kuin*

> *vuoret pantiin sijalleen, ennen kuin oli kukkuloita, minä synnyin, ennen kuin Hän teki maat ja mannut, ennen kuin oli hiekan jyvääkään. Olin läsnä, kun Hän pani taivaat paikoilleen ja asetti maanpiirin syvyyksien ylle, kun Hän korkeuksissa teki taivaan pilvet ja sai syvyyden lähteet kumpuamaan, kun Hän pani merelle rajat, loi rannat patoamaan sen vedet, ja kun Hän lujitti maan perustukset. Jo silloin minä, esikoinen, olin hänen vierellään, Hänen ilonaan päivät pitkät, kaiken aikaa leikkimässä Hänen edessään. Maan kiekko oli leikkikalunani, ilonani olivat ihmislapset."*
> *(Sananl. 8:22-31)*

Viisaus luotiin siis ensimmäiseksi, kaiken alussa. Hän oli mukana, kun Jumala loi näkymättömän luomakunnan, kun taivaat asetettiin paikoilleen ja maanpiiri (maailmat) syvyyksien ylle. Hän osallistui luomiseen yhdessä Isän ja Pojan kanssa. Koko näkymätön luomakunta perustettiin Kristuksen ja Viisauden Hengen varaan. Viisaus oli myös yhdessä Kristuksen kanssa patoamassa syvyyden vesiä silloin, kun ne lähtivät nousemaan näkymättömässä luomakunnassa iankaikkisessa menneisyydessä.

Viimeisessä jakeessa mainitaan myös ihmislapset. Kaksi viimeistä jaetta voitaisiin kääntää täsmällisemmin näin: "Silloin minä (Viisaus) olin Hänen vierellään kuin työnjohtajana; ja minä olin päivittäin Hänen ilonansa, iloiten aina Hänen edessään, riemuiten Hänen asutusta maastaan ja iloiten ihmislapsista."[76] Tässä "Hän" viittaa Kristukseen, jonka vierellä Viisaus oli kaiken aikaa. He yhdessä riemuitsivat asutusta näkymättömästä maailmasta ja ihmislapsista, jotka he olivat luoneet. Kyseessä täytyy olla alkuperäisen näkymättömän maan ihmiset.

Kuka on tämä Viisaus? Sananlaskujen kirjan alussa Viisaus esiintyy ikään kuin isänä ja äitinä.

> *Poikani, kuule isäsi neuvoja, älä väheksy äitisi opetusta -*
> *ne ovat seppele hiuksillasi, ketju kaulaasi koristamassa. (Sananl. 1: 8)*

Viisaudella näyttäisi olevan paljon feminiinisiä ominaisuuksia, sillä Hän esiintyy äitinä, sisarena ja sukulaisnaisena.

> *Sano Viisaudelle: "Sinä olet sisareni", kutsu Ymmärrystä ystäväksesi (sukulaisnaiseksesi). Silloin varjellut toisen vaimolta, vieraalta naiselta, joka viekoittelee."*
> *(Sananl. 7:4)*

Viisaus antaa siis pojalleen äidillisiä ja sisarellisia ohjeita elämää varten. Todennäköisesti vieras nainen ei tässä tarkoita ihmistä, vaan naispuolista paholaista, Porttoa, johon tutustuttiin aikaisemmin Ilmestyskirjan yhteydessä.

Toisaalta Viisaus ei esiinny ainoastaan feminiinisenä. Hänessä on myös maskuliinisia piirteitä. Viisaus on myös Isän viisautta. Luvussa 4 Poika esiintyy puolestaan itse isänä jakaessaan omalta isältään ja äidiltään oppimaansa viisautta eteenpäin.

---

[76] The Amplified Bible. 1982.

> *Kuulkaa, lapset, isän neuvoja, olkaa tarkkana, jotta oppisitte. Minä jaan teille hyvää tietoa, älkää siis väheksykö ohjeitani. Itsekin olen ollut isäni opissa ja äitini hoivassa, hänen silmäteränsä. Isä opetti minua näin: "Pidä mielessäsi minun sanani, muista ohjeeni, niin menestyt. Hanki viisautta, hanki ymmärrystä, älä unohda sitä, mitä sinulle sanon, älä käännä sille selkääsi.*
> *(Sananl. 4: 1-5)*

Moninainen luomakuntaa ylläpitävä voima

Siirrytään sitten Viisauden kirjaan. Se antaa Viisaudesta seuraavan kuvauksen.

> *Viisaus on liikkuvampi kuin mikään, mikä liikkuu; se tunkee ja mahtuu kaiken lävitse puhtautensa vuoksi. Sillä se on Jumalan voiman henkäys ja Kaikkivaltiaan ihanuuden kirkas ulosvirtaaminen; sen tähden ei mitään saastaista siihen tule. Se on iankaikkisen valkeuden heijastus ja Jumalan voimavaikutuksen tahraton kuvastin ja Hänen hyvyytensä kuva. Vaikka se on yksi, se kuitenkin voi kaiken, ja vaikka se itse pysyy muuttumatonna, se kuitenkin uudistaa kaiken. Sukukunnasta sukukuntaan se siirtyy hurskaisiin sieluihin ja tekee niistä Jumalan ystäviä ja profeettoja.*
> *(Viis. 7: 24-27)*

Tässä on erinomainen kuvaus Viisaudesta. Tällaisena se voitaisiin hyvin yhdistää kristinuskon Pyhään Henkeen. Se on ”Jumalan voiman henkäys”, ”Kaikkivaltiaan ihanuuden kirkas ulosvirtaaminen”, ”iankaikkisen valkeuden heijastus”, ”Jumalan voimavaikutusten tahraton kuvastin” ja ”Hänen hyvyytensä kuva”. Voisiko olla parempaa määritelmää Pyhästä Hengestä? Se on yksi, vaikka se voi kaiken ja voi uudistaa kaiken. Aina se on siirtynyt hurskaisiin sieluihin ja tehnyt heistä Jumalan ystäviä ja profeettoja. Voisiko tästä tulla muuhun päätelmään, kuin että kyseessä on kristinuskon Pyhä Henki toisella nimellä?

Viisaus myös heijastaa ja kirkastaa Kristuksen tekoja ihmisille. Hän on Kristuksen perustaman Valtakunnan Henki. Sellaisena Hän esiintyy Sirakin kirjassa.

> *”Minä lähdin Korkeimman suusta, ja kuin sumu minä peitin maan. Minä tein majani korkeuksiin, ja minun valtaistuimeni oli pilvenpatsaassa. Minä yksin kiersin ympäri taivaan piirin ja vaelsin valtamerien syvyydessä. Meren aaltoja ja kaikkea maata ja kaikkia kansoja minä vallitsin. Kaikkien niitten tykönä minä etsin leposijaa ja kenen perintöosassa minä saisin asuinsijan. Silloin kaikkien Luoja antoi minulle käskyn, ja Hän, joka minut loi, antoi minulle rauhallisen majan ja sanoi: "Tee asumuksesi Jaakobiin ja ota perinnöksesi Israel."*
> *(Sir. 24: 2-8)*

Viisaudella on asuntonsa ylhäällä taivaassa. Kuitenkin aikojen alussa Viisaus peitti näkymättömän maan kuin sumu. Hän yksin vaelsi kaikkialla näkymättömässä luomakunnassa, jopa valtamerten syvyydessä. Hän hallitsi kaikkia kansoja. Hän etsi leposijaa kansojen keskuudesta, mutta ei sitä löytynyt. Viisaus ei löytänyt pysyvää sijaa kansakuntien keskuudesta, koska Saatana oli saanut aikaan suuren lankeemuksen luomakunnassa. Silloin Kristus kehotti Viisautta tekemään asuntonsa siihen kansaan, jonka Hän valitsisi omakseen ihmiskunnan joukosta.

Alkuperäisen luomakunnan tuhouduttua Kristus taisteli monilla taivaantasoilla ihmiskunnan puolesta Saatanan henkivaltoja vastaan. Kaikilla taivaantasoilla, joilla Kristus taisteli, Hän sovitti jonkin osan ihmisestä (hengen tai sielun) ja perusti sinne oman kansansa

niistä, jotka ottivat Hänen sovituksensa vastaan. Niinpä myös meidän maailmassamme Hän perusti oman kansansa ja antoi sille nimen Israel. Kaikissa maailmoissa, missä Kristuksella on ollut liittokansa, siellä on ollut myös Viisaus-Henki läsnä ikään kuin sen liiton vakuutena ja sinettinä. Hän on siirtynyt hurskaisiin sieluihin ja lujittanut Kristuksen kansan yhtenäiseksi.

Israelin maan keskellä on ollut myös pyhä kaupunki, Jerusalem, jonka ylimmällä paikalla on ollut Jumalan Temppeli. Sieltä Viisaus-Henki on aina löytänyt levon. Tästä Viisaus jatkaa omaa esittelyään:

> *”Ennen ikiaikoja, alussa, Hän minut loi, enkä minä milloinkaan lakkaa olemasta. Pyhässä majassa minä Hänen edessänsä pappina palvelin, ja myös Siionissa minä sain pysyvän sijan. Rakastettuun kaupunkiin Hän samoin asetti minut rauhassa asumaan, ja Jerusalemissa on minulla valta. Ja minä juurruin kunnioitettuun kansaan, Herran omaan perintöosaan, Minä ylenin korkeaksi kuin setri Libanonilla ja kuin kypressi Hermonin vuorilla. Minä ylenin korkeaksi kuin palmu Engeddissä ja kuin ruusupuut Jerikossa, kuin kaunis öljypuu kedolla. Ja minä ylenin korkeaksi kuin plataani. Minä levitin hyvää hajua niinkuin kaneli ja niinkuin sulotuoksuinen maustepuu, ja niinkuin valittu mirha minä levitin tuoksua, niinkuin galbane ja onyks ja stakte, ja niinkuin suitsukkeen savu ilmestysmajassa. Minä ojensin oksani kuin terebintti, ja minun oksani olivat ihanat oksat. Minä versoin kuin sorea viiniköynnös, ja minun kukistani tuli ihana ja runsas hedelmä.”*
> *(Sir. 24: 9-17)*

Viisaus palveli pappina alkuperäisen näkymättömän luomakunnan Temppelissä. Alkuperäisen luomakunnan tuhouduttua Viisaus on palvellut kaikilla taivaantasoilla, jotka Kristus on valloittanut ja puhdistanut itselleen. Viisaus esittelee itsensä myös Elämän puuna. Hän vertaa itseään luonnollisen maailman ihanimpiin puihin: setri, kypressi, palmu, ruusupuu, öljypuu, plataani, monenlaiset maustepuut, terebintti ja viiniköynnös. Kaikki nämä käyvät vertauskuvaksi Viisaudelle, Elämän puulle. Kun puhutaan Elämän puusta, on tietenkin Kristus liitettävä siihen mukaan. Kristus ja Henki ovat erottamaton työpari. He ovat yhdessä Elämän puu. Oksat tarkoittavat Pyhän Hengen haaroja, jotka asettuvat eri taivaantasoille näkymättömän luomakunnan Temppelissä.

Viisaus on kuin virta, yliluonnollisen viisauden ja ymmärryksen virta. Tämä kuvaus sopii myös Uuden testamentin Pyhään Henkeen, sillä Pyhää Henkeäkin kuvataan virtana.

> *”Täynnä kuin Piison se on viisautta, Täynnä kuin Tigris keväthedelmäin päivinä. Se antaa ymmärrystä virran täydeltä kuin Eufrat ja kuin Jordan elonleikkuun päivinä. Sen loiste, kuin valkeuden, on kuri, se on Giihon hedelmänkorjuun päivinä. Ei ole ensimmäinen oppinut sitä täydellisesti tuntemaan, ja yhtä vähän saa viimeinen sitä täysin tutkituksi. Runsaammat kuin meri ovat sen ajatukset ja sen neuvo on syvempi kuin suuri valtameri. Ja minä lähdin kuin kanava virrasta, ja kuin vesijohto yrttitarhaan. Minä sanoin: "Minä kastelen puutarhani, juotan runsaasti istutusmaani." Ja katso, minun kanavastani tuli virta, ja minun virrastani tuli meri”.*
> *(Sir. 24: 25-31)*

Viisauden virtausta voidaan verrata monihaaraiseen jokeen, joka lähtee Kristuksen taivaallisen valtaistuimen alla olevasta ehtymättömästä lähteestä. Se virtaa Paratiisin läpi, joka on Jumalan pyhän vuoren liepeillä oleva puutarha, ja sieltä edelleen kaikkialle näkymättömään luomakuntaan. (vrt. Ilm. 22: 1-2) Matkallaan se kastelee virtojen ympärillä

olevat maat, niin että jumalallinen elämä alkaa kukoistaa kaikkialla, mihin se menee. Tämä tapahtuu kaikilla taivaantasoilla, mukaan lukien meidän luonnollinen maailmamme.

Seuraava Viisauden kutsu tuo mieleen Jeesuksen keskustelun samarialaisen naisen kanssa Sykarin kaivolla (Joh. 4). Jeesushan puhui naiselle elävästä vedestä, jota Hän voi antaa. Sillä Hän viittasi Pyhään Henkeen.

> *”Tulkaa minun tyköni, te jotka minua halajatte, ja nauttikaa kylliksenne minun antimiani. Ajatella minua on makeampaa kuin mehiläisen mesi. Jotka minua syövät, ne isoavat yhä lisää, ja jotka minua juovat, ne janoavat yhä lisää. Joka minua kuulee, ei häpeään joudu; ja jotka minua harrastavat, eivät syntiä tee."*
> *(Sir. 24: 19-22)*

Viisaus/Pyhä Henki vaikuttaa ihmisessä pitämällä hänen sisimpänsä elävänä. Ihminen voi ”juoda” Pyhän Hengen vettä, jolloin hän säilyttää uskonsa Kristukseen elävänä ja voi saada aikaan Hengen tuottamaa hedelmää.

Pyhä Henki Uudessa testamentissa

Jeesuksessa vaikuttanut Pyhä Henki

Evankeliumeissa puhutaan Johanneksen Jeesukselle toimittamasta vesikasteesta, jonka yhteydessä taivaat aukenivat ja Pyhä Henki kyyhkysen muodossa asettui Jeesuksen päälle:

> *Kun Jeesus oli kastettu, hän nousi heti vedestä. Samassa taivaat aukenivat, ja Jeesus näki Jumalan Hengen laskeutuvan kyyhkysen tavoin ja asettuvan hänen päälleen. Ja taivaista kuului ääni: "Tämä on minun rakas Poikani, johon minä olen mieltynyt." (Matt. 2: 16 – 17)*

Jesajan kirjassa kerrotaan, minkälaisella henkikasteella Jeesus kastettiin.

> *Iisain kannosta nousee verso, vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää. Hänen ylleen laskeutuu Herran henki, viisauden ja ymmärryksen henki, taidon ja voiman henki, totuuden tuntemisen ja Herran pelon henki.*
> *(Jes. 11: 1-2)*

Jeesuksen ylle laskeutui Herran Henki, jossa oli monta henkeä samassa hengessä: viisauden ja ymmärryksen, taidon ja voiman sekä totuuden tuntemisen ja Herran pelon henget. Tässä on yhtymäkohta juutalaiseen mystiikkaan, sillä juutalaisessa mystiikassa Jumalan Henki käsittää monta henkeä, joiden nimet yhtyvät pääosin edellä mainittuun henkien luetteloon. Juutalaisessa perinnekirjallisuudessa puhutaan kymmenestä hengestä, joista korkeimpia ovat viisauden ja ymmärryksen henget. Ne vaikuttavat luomakuntaruumiin ”päässä”. Niiden alapuolella on seitsemän henkeä, jotka on lähetetty näkymättömään luomakuntaan ts. ”pään” alapuoliseen luomakuntaruumiiseen.

Mitä Jeesus puhui Viisaudesta

Uuden testamentin puolella Jeesus lainasi Vanhan testamentin kirjoituksia ja puhui Viisaudesta seuraavasti:

> *Tämän vuoksi onkin Jumalan Viisaus sanonut: 'Minä lähetän heidän luokseen profeettoja ja apostoleja, ja he tappavat ja vainoavat näitä.'*
> *(Luuk. 11: 49)*

Näissä Jeesuksen sanoissa Jumalan Viisaus esiintyy taivaallisena lähettäjänä, joka lähettää profeettoja ja apostoleja maailmaan ihmisten keskelle. Luultavasti Jeesus luki itsensäkin ko. lähetettyjen ja vainottujen joukkoon. Joka tapauksessa taivaallisena lähettäjänä ei voinut toimia kukaan muu kuin Pyhä Henki. Sitten Jeesus puhui Viisauden lapsista:

> *Ihmisen Poika on tullut, Hän syö ja juo, ja te sanotte: 'Mikä syömäri ja juomari, publikaanien ja syntisten ystävä!' Mutta Viisauden tunnustavat oikeaksi kaikki Viisauden lapset."*
> *(Luuk. 7: 34-35)*

Jeesus tarkoittaa Viisauden lapsilla niitä, jotka tunnistavat Pyhän Hengen kutsun itsessään, kun Kristuksen sanat vetävät heitä puoleensa. He eivät arvioi asioita pintapuolisesti, vaan aistivat hengessään, mikä on aitoa ja totta.

Mutta miksi Jeesus vastaa fariseusten syytöksiin näin, ikään kuin jättäen fariseukset Viisauden lasten ulkopuolelle? Siksi, että fariseukset yhdistivät Viisauden lakiin. Heidän mielestään Viisaus oli sama kuin Toora, kirjoitettu laki, ja Viisauden Hengen seuraaminen tarkoitti lain noudattamista. Jeesus halusi sanoa, että Viisaus todellisuudessa on persoonallinen Jumalan Henki. Se lähtee ylhäältä ja asettuu suoraan ihmisten sydämiin. Jos ihminen Kristuksen alamaisuudessa antautuu tämän Viisauden Hengen ohjattavaksi, hän on yhtä vanhurskas kuin sellainen, joka täyttää koko lain. Ja koska kukaan ei voi täyttää lakia kokonaan, tämä Hengen yhteys onkin ainoa tapa saavuttaa vanhurskaus. Viisauden Hengen yhteyteen kuuluu vapaus lain orjuudesta. Se sallii ystävyyden myös syntisten kanssa, koska sen tavoitteena on tehdä heistäkin Viisauden lapsia.

Pyhä Henki/Viisaus, joka asettuu pysyvästi ihmisen henkeen, korvaa lain, koska ihminen, joka kuuntelee Jumalan Henkeä sydämessään, ei tarvitse kirjoitettua lakia. (Room. 10: 4) Jumala haluaa ohjata ihmistä ensisijaisesti Henkensä kautta. Kirjoitettu laki on liian jäykkä ja taipumaton välittämään Jumalan täydellistä tahtoa ihmiselle. Lakia ei ole koskaan tarkoitettu ihmisen ensisijaiseksi ohjenuoraksi. Se annettiin Israelin kansalle väliaikaiseksi valvojaksi, koska kansa oli kykenemätön vastaanottamaan Jumalan Henkeä sydämeensä. Totta kai kirjoitettu laki heijastaa Jumalan tahtoa, mutta siitä puuttuu Jumalan Hengen välittämä Elämä ja vapaus. Ennen Moosesta Jumala solmi liiton Abrahamin kanssa Hengessä ilman lakia, eikä myöhemmin kirjoitettu laki voi sitä kumota. Samoin kuin Abrahamin liitto myös Uuden testamentin liitto solmittiin Hengessä, mikä tekee tarpeettomaksi kirjoitetun lain, jos ihminen elää uskossa Hengen ääntä kuunnellen. (Gal. 3: 19 – 29)

Uudestisynnyttävä Pyhä Henki

Kun ihminen tunnustaa Jeesuksen Herrakseen ja Pelastajakseen, hän uudestisyntyy hengessään ja Pyhä Henki asettuu asumaan hänen henkeensä. Silloin ihminen astuu sisälle hengelliseen liittoyhteyteen Jumalan kanssa. Siinä hetkessä Uuden liiton todellisuus tulee voimaan hänen kohdallaan.

Jeesus itse lausui Uuden liiton asetussanat vähän ennen kuolemaansa:

> *Herra Jeesus sinä yönä, jona hänet kavallettiin, otti leivän, kiitti Jumalaa, mursi leivän ja sanoi: "Tämä on minun ruumiini, joka annetaan teidän puolestanne. Tehkää tämä minun muistokseni." Samoin hän otti aterian jälkeen maljan ja sanoi: "Tämä malja on uusi liitto minun veressäni. Niin usein kuin siitä juotte, tehkää se*

> *minun muistokseni." Niin usein kuin te syötte tätä leipää ja juotte tästä maljasta, te siis julistatte Herran kuolemaa, siihen asti kun hän tulee. (1. Kor. 11: 23-26)*

Pyhä Henki ihmisen hengessä tulee tuon liiton sinetiksi.

> *Kristukseen tekin nyt uskotte kuultuanne totuuden sanan, pelastuksenne evankeliumin. Häneen uskoessanne te myös olette saaneet luvatun Pyhän Hengen sinetiksenne. Se on meidän perintöosamme vakuutena, joka takaa meille lunastuksen, Jumalan kirkkauden ylistykseksi. (Ef. 1: 13 -14)*

Uusi liitto, joka solmitaan Kristuksessa ja Pyhässä Hengessä, on äärimmäisen vahva liitto. Apostoli Paavali kuvasi tämän veriliiton katkeamattomuutta seuraavasti:

> *Olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, eivät enkelit, eivät henkivallat, ei mikään nykyinen eikä mikään tuleva eivätkä mitkään voimat, ei korkeus eikä syvyys, ei mikään luotu voi erottaa meitä Jumalan rakkaudesta, joka on tullut ilmi Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme. (Room. 8: 38 -39)*

Jumalan rakkaus, joka mainitaan edellisissä jakeissa, ei ole jokin Jumalan tai ihmisen tunnetila, vaan sillä tarkoitetaan liittoyhteyttä Jumalaan, jonka uskova ihminen saa osakseen Kristuksen ja Pyhän Hengen kautta. Siinä yhteydessä hän tulee osalliseksi Kristuksen verestä, joka sovittaa hänen syntinsä ja ruumiista, jolla tarkoitetaan yliluonnollista Kristuksen ruumista. Mikään ei voi murtaa sen liiton siteitä. Eivät edes ihmisen tekemät synnit katkaise niitä, ellei ihminen tietoisesti ryhdy puhumaan Kristusta ja Pyhää Henkeä vastaan, joiden varaan hänen liittoyhteytensä rakentuu.

Liittoyhteyden perustalta ihmisessä nousee ylösnousemuksen ja Jumalan kirkkauden toivo.

> *Eikä toivo ole turha, sillä Jumala on vuodattanut rakkautensa meidän sydämiimme antamalla meille Pyhän Hengen. (Room. 5: 5)*

Tässäkään rakkaus ei tarkoita mitään tunnetilaa, vaan yhteyttä Jumalaan, joka on rakkaus. (Joh. 4: 8) Kristuksen ja Pyhän Hengen kautta ihminen pääsee Jumalan perheeseen, jonka piirissä vallitsee rakkaus. Sen ulkopuolella rakkautta ei ole samassa merkityksessä.

Raamatun kielikuvat muuttuvat suorastaan fyysisiksi, kun ne kuvaavat ihmisen liittoa Kristuksen kanssa. Kaikki, jotka liittyvät Kristukseen Pyhän Hengen kautta, muodostavat Kristuksen ruumiin. Kristuksen ruumiilla tarkoitetaan uskovien yliluonnollista yhteyttä Kristuksessa. Jo tässä maailmassa se on olemassa, mutta vielä enemmän tulevassa näkymättömässä luomakunnassa, jossa se säilyy ikuisesti.

> *Silloin me noudatamme totuutta ja rakkautta ja kasvamme kaikin tavoin kiinni Kristukseen, häneen, joka on pää. Hän liittää yhteen koko ruumiin ja pitää sitä koossa kaikkien jänteiden avulla, kunkin jäsenen toimiessa oman tehtävänsä mukaan, ja näin ruumis kasvaa ja rakentuu rakkaudessa. (Ef. 4: 15 – 16)*

Toinen metafora, jota käytetään kuvaamaan Pyhän Hengen kautta rakentuvaa yhteyttä Kristukseen, on Elämän puu. Jeesus itse käytti tätä kuvallista ilmaisua puhuessaan viinipuusta.

> *"Minä olen tosi viinipuu, ja Isäni on viinitarhuri. Hän leikkaa minusta pois jokaisen oksan, joka ei tuota hedelmää, mutta jokaisen hedelmää tuottavan oksan hän puhdistaa liioista versoista, jotta se tuottaisi hedelmää entistä enemmän. Te olette jo puhtaat, sillä se sana, jonka olen teille puhunut, on puhdistanut teidät. Pysykää minussa, niin minä pysyn teissä. Eihän oksa pysty tuottamaan hedelmää, ellei se*

> *pysy puussa, ja samoin ette pysty tekään, ellette pysy minussa. "Minä olen viinipuu, te olette oksat. Se, joka pysyy minussa ja jossa minä pysyn, tuottaa paljon hedelmää. Ilman minua te ette saa aikaan mitään. (Joh. 15: 1 – 5)*

Jeesus lisäsi vielä opetukseensa seuraavat sanat:

> *Niin kuin Isä on rakastanut minua, niin olen minä rakastanut teitä. Pysykää minun rakkaudessani. (Joh. 15: 9)*

Tässäkin ”rakkaus” tarkoittaa perhepiirissä vallitsevia rakkauden siteitä. Isä rakastaa Poikaa, mikä näkyy siinä, että heidän välillään vallitsee täydellinen yhteys. Samalla tavalla Jumala on tarkoittanut ihmisen liittyvän tähän perheyhteyteen Pojan ja Pyhän Hengen kautta.

Kun ihminen uudestisyntyy, hän syntyy uudesti hengessään. Pyhä Henki tulee asumaan hänen henkeensä. Pyhä Henki on persoonallinen Henki, joka kantaa Kristuksen identiteettiä. Kun siis uskovan henki yhdistyy Pyhään Henkeen, hänen identiteettinsä yhtyy Kristuksen identiteettiin. Se on totta ennen kaikkea hengen osalta, mutta jos uudestisyntynyt henki saa ohjata koko ihmistä, Kristuksen identiteetti näkyy hänestä myös ulkoisesti.

Puolustaja ja Totuuden Henki

Ennen taivaaseen astumistaan Jeesus lupasi lähettää seuraajilleen Puolustajan, Totuuden Hengen, joka opettaisi heille koko totuuden. Totuuden Henki tulisi välittämään sanomia Kristukselta itseltään. Hän kirkastaisi Kristusta ja muistuttaisi kaikesta, mitä Kristus on heille maan päällä opettanut.

> *Mutta minä sanon teille totuuden: teille on hyödyksi, että minä menen pois. Ellen mene, ei Puolustaja voi tulla luoksenne. Mutta mentyäni pois minä lähetän hänet luoksenne, ja hän tulee ja paljastaa, että maailma on väärässä, hän paljastaa, mitä on synti, mitä vanhurskaus ja mitä tuomio. (Joh, 16: 7 – 8)*

> *Kun Totuuden Henki tulee, hän johtaa teidät tuntemaan koko totuuden. Hän ei näet puhu omissa nimissään, vaan puhuu sen, minkä kuulee, ja ilmoittaa teille, mitä on tuleva. Hän kirkastaa minut, sillä sen, minkä hän teille ilmoittaa, hän saa minulta. (Joh. 16: 13 -14)*

Raamatussa, sekä Uudessa että Vanhassa testamentissa, totuus ei ole vain valheen vastakohta, vaan myös vääryyden ja epävanhurskauden vastakohta. Totuus tarkoittaa siis jumalallista oikeudenmukaisuutta ja vanhurskautta. Totuus tarkoittaa myös ikuisesti pysyvää. Kaikki, mikä ei ole totta, tulee joskus häviämään.

Puolustaja on oikeudellinen termi. Se tarkoittaa puolustusasianajajaa. Kristityt tarvitsevat Pyhää Henkeä puolustusasianajakseen, koska syyttäjä ei lakkaa syyttämästä heitä epävanhurskaudesta. He tarvitsevat jatkuvasti muistutusta siitä, että he ovat saaneet syntinsä anteeksi, koska Kristus, heidän taivaallinen Ylipappinsa, on lunastanut heidät vapaiksi. Puolustaja heidän hengessään todistaa, että he ovat Jumalan lapsia, vaikka he itsessään ovat syntisiä. Heidän syyttömyytensä perustuu armoon, jonka ihminen saa osakseen uskoessaan Kristukseen.

> *Hengen laki, joka antaa elämän Kristuksen Jeesuksen yhteydessä, on näet vapauttanut sinut synnin ja kuoleman laista. (Room. 8: 2)*

Kaikki, joita Jumalan Henki johtaa, ovat Jumalan lapsia. (Room. 8: 14)

Henki itse todistaa yhdessä meidän henkemme kanssa, että olemme Jumalan lapsia. (Room. 8: 16)

Ylösnousemuksensa jälkeen Jeesus kielsi opetuslapsia lähtemästä Jerusalemista, ennen kuin he saisivat voiman korkeudesta. (Luuk. 24: 49) Apostolien tekojen toinen luku kertookin, miten Pyhä Henki vuodatettiin Jeesuksen oppilaiden päälle suurella voimalla. Tämä tapahtui Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeisenä viikkojuhlana (helluntaina).

Kun sitten koitti helluntaipäivä, he olivat kaikki yhdessä koolla. Yhtäkkiä kuului taivaalta kohahdus, kuin olisi käynyt raju tuulenpuuska, ja se täytti koko sen talon, jossa he olivat. He näkivät tulenlieskoja, kuin kieliä, jotka jakautuivat ja laskeutuivat itse kunkin päälle. He tulivat täyteen Pyhää Henkeä ja alkoivat puhua eri kielillä sitä mitä Henki antoi heille puhuttavaksi. (Ap.t. 2: 1-4)

Pyhän Hengen vuodatus merkitsi kristinuskon leviämisen kannalta aivan ratkaisevaa käännettä. Pyhän Hengen vuodatuksen jälkeen opetuslapsista tuli rohkeita julistamaan, eivätkä he pelänneet enää kuolemaa. Pyhän Hengen kautta he saivat uuden identiteetin Kristuksessa ja erityisvoitelun julistaa Kristuksen evankeliumia. He pystyivät jopa todistamaan vierailla kielillä, joita he eivät aikaisemmin puhuneet.

Uuden testamentin kirjeissä puhutaan Jumalan Hengestä, joka vaikuttaa tämän maailman uskovissa. Henki opettaa viisautta, ymmärrystä, tietoa ja näkökykyä. Hän on viisauden, ymmärryksen, tiedon ja näkemisen Henki.

Yhden ja saman Hengen voimasta toinen saa kyvyn jakaa viisautta, toinen kyvyn jakaa tietoa, toiselle sama Henki suo uskon voiman, toiselle parantamisen lahjan, joku saa voiman tehdä ihmeitä, joku profetoimisen lahjan, joku kyvyn erottaa eri henget toisistaan, joku kielillä puhumisen lahjan, joku taas kyvyn tulkita tällaista puhetta. Kaiken tämän saa aikaan yksi ja sama Henki, joka jakaa kullekin omat lahjansa niin kuin tahtoo. (1. Kor. 12: 8-11)

Minä rukoilen, että Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja näkemisen hengen, niin että oppisitte tuntemaan hänet. ja että hän valaisisi teidän sisäiset silmänne näkemään, millaiseen toivoon hän on meidät kutsunut, miten äärettömän rikkaan perintöosan hän antaa meille pyhien joukossa ja miten mittaamaton on hänen voimansa, joka vaikuttaa meissä uskovissa. (Ef. 1: 17-19)

Ilmestyskirjan seitsemän Henkeä

Ilmestyskirjassa puhutaan Jumalan seitsemästä hengestä, jotka lähtivät Jumalan valtaistuimen edestä kaikkeen maailmaan.

Valtaistuimesta lähti salamoita ja kuin ukkosen jyly. Sen edessä oli seitsemän soihtua, Jumalan seitsemän henkeä.
(Ilm. 4: 5).

Armoa ja rauhaa teille Häneltä, joka on, joka oli ja joka on tuleva, ja niiltä seitsemältä hengeltä, jotka ovat hänen valtaistuimensa edessä.

(Ilm. 1:4)

Ja minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon edessä vanhinten keskellä seisoi Karitsa. Se oli kuin teurastettu, ja sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää - ne Jumalan seitsemän henkeä, jotka on lähetetty kaikkialle maailmaan.
(Ilm. 5:6)

Ilmestyskirjassa puhutaan monihaaraisista Elämän veden virroista ja Elämän puusta mystisessä merkityksessä:

Enkeli näytti minulle elämän veden virran, joka kristallinkirkkaana kumpuaa Jumalan ja Karitsan valtaistuimesta. Kaupungin valtakadulla, virran haarojen keskellä kasvoi elämän puu. Puu antaa vuodessa kahdettoista hedelmät, uuden sadon kerran kuukaudessa, ja sen lehdistä kansat saavat terveyden.
(Ilm. 22: 1-2)

Hengen virta, Elämän puu, hengen hedelmät jne., kaikki tämä on ikivanhaa juutalaista mystiikkaa. Ilmestyskirja on hengeltään hyvin juutalainen kirja. Vaikka se puhuu kaiken aikaa Kristuksesta, sen käsitemaailma on silti hyvin juutalainen. Elämän veden virta, joka kristallinkirkkaana kumpuaa Jumalan valtaistuimen alta, on Pyhän Hengen kuvauksena täysin juutalaiseen uskoon sopiva. Siten Ilmestyskirja muodostaa tärkeän yhtymäkohdan kristinuskon ja juutalaisuuden välillä.

Loppupäätelmät

Loppupäätelmänä voidaan todeta, että Vanhan testamentin Viisaus on lähes identtinen Uuden testamentin Pyhä Hengen kanssa. Vanhan testamentin Viisautta kuvataan samanlaisin termein kuin Uuden testamentin Pyhää Henkeä. Hän on moninainen luomakunnan ylläpitäjä, virta, joka tuo taivaalliset vedet ihmisen ulottuville. Sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa Pyhä Henki/Viisaus on yksi ja monta henkeä yhtä aikaa. Henki on persoonallinen Jumala huolimatta siitä, että Häntä voidaan kuvata monihaaraisena puuna tai jokena.

Pyhä Henki/Viisaus on ollut Jumalan luona jo aikojen alussa. Ennen kuin näkymätöntä luomakuntaa luotiin, Hän oli jo olemassa ja Hän osallistui näkymättömän luomakunnan luomiseen. Pyhä Henki/Viisaus on ”Jumalan voiman henkäys ja Kaikkivaltiaan ihanuuden kirkas ulosvirtaaminen”. Hän heijastaa Isää ja Poikaa, sillä ”Hän on Jumalan voimavaikutuksen tahraton kuvastin ja hänen hyvyytensä kuva”. Kaikki nämä määritelmät Vanhan testamentin Viisauteen liittyen sopivat myös määritelmiksi Uuden testamentin Pyhälle Hengelle.

Pyhä Henki/Viisaus on toiminut Jumalan luomakuntatemppelissä ja pyhittänyt sen. Hän on Elämän puu, joka levittää oksansa jokaiselle taivaantasolle, jossa on ihmisen osia (henkiä tai sieluja). Voimme kuvitella Kristuksen valtaistuimen alla suuren vedenlähteen, josta Pyhän Hengen/Viisauden virta laskeutuu alas Jumalan vuoren rinteitä, välillä jakautuen useampaan haaraan tuoden tervehdyttävän vaikutuksensa kaikille näkymättömän luomakunnan taivaantasoille. Virta synnyttää jumalallista Elämää kaikkialla siellä mihin se suuntaa matkansa.

Vuoren rinnettä alas juokseva monihaarainen virta antaa kuvan ylösalaisin olevasta puusta, joka ensin yhtyy rungoksi ja sitten jakautuu useampaan oksan haaraan. Puun juuri ja tyvi ovat Isän Jumalan valtaistuin. Kristus on puun runko ja Pyhä Henki oksat. Pyhää Henkeä

ei voi koskaan erottaa Kristuksesta eikä Kristusta Pyhästä Hengestä. He yhdessä muodostavat näkymättömän luomakunnan perustan. He yhdessä ovat Elämän puu kansoille, jotka janoisina ja rikkinäisinä odottavat elävän veden ilmestymistä heille. Ja kun se tapahtuu, he pääsevät Elämän puun oksille ja muuttuvat eläviksi, sillä Pyhän Hengen ja Kristuksen kautta he pääsevät Jumalan yhteyteen ja voittavat kuoleman.

Kun Pyhä Henki/Viisaus yhtyy vanhurskaisiin ihmisiin, Hän tekee heistä Jumalan ystäviä ja uudistaa heidän identiteettinsä. Uuden testamentin Pyhä Henki tuo Kristuksen identiteetin ihmisen lähelle niin, että ihminen voi tarttua siihen ja uudestisyntyä henkensä puolesta. Silloin hänen identiteettinsä uudistuu. Pyhä Henki uudestisyntyneen ihmisen hengessä on pelastuksen ankkuri ja ikuisen elämän sinetti. Siksi Pyhä Henki on Elämän puu. Samalla Hän on viisauden, ymmärryksen, voiman, rakkauden ja jumalallisen tiedon puu. Pyhän Hengen kautta ihminen yhtyy Kristukseen kuin oksa, joka on kiinni puun rungossa.

Jos Pyhää Henkeä/Viisautta ajatellaan Kristuksen ja ihmisen tarinan kannalta, on ilmeistä, että Pyhä Henki on ollut aina siellä, missä Kristuskin. Kun Kristus loi näkymättömän luomakunnan, Pyhä Henki oli Hänen apunaan. Kun Kristus ryhtyi valloittamaan luomakuntaansa takaisin Saatanalta, Pyhä Henki oli jokaisessa maailmassa Hänen kanssaan erottamattomana työtoverina. Kaikkialla, missä ihmisiä uudestisyntyi Kristuksessa, Pyhä Henki oli viimeisenä linkkinä liittämässä heidät Elämän puuhun. Kaikki ihmisen henkiolemuksen osat saavat uuden elämän Pyhän Hengen kautta. Tuhatvuotisessa valtakunnassa ihminen saa vielä uuden ruumiinkin, jonka Pyhä Henki kirkastaa.

3.12 YHTEENVETO - VANHA TESTAMENTTI

Kirjoitusten allegorinen tulkinta

Tämän kirjan Vanhaa testamenttia koskevassa osassa on opeteltu ymmärtämään Raamatun kirjoitusten allegorisia merkitystasoja. Vanhan testamentin alussa olevia Mooseksen kirjoja on normaalisti luettu lähinnä historiallisina teoksina, jotka ovat antaneet tietoa maailman alusta, ihmisen luomisesta, patriarkkojen elämästä, Israelin syntyhistoriasta jne. Tällainen lukutapa ei ole tietenkään väärä, sillä niistä ne kyllä kertovat, mutta se ei ole niiden ainoa sanoma. Luonnollisen merkitystason rinnalla niihin sisältyy muitakin merkitystasoja, jotka ovat sanomaltaan syvällisempiä ja vähintään yhtä tärkeitä. Niiden ymmärtäminen edellyttää yleensä allegorista eli vertauskuvallista tulkintaa. Sellainen lukutapa vaatii lukijalta hengellisen näkökyvyn virittämistä niin, että hän pystyy näkemään kirjoituksissa näkymättömään todellisuuteen viittaavan sanoman.

Lähtökohtana Vanhan testamentin historiallisten kirjojen allegoriselle tulkinnalle voidaan pitää sitä, että luonnollinen maa ja sen varhainen historia ovat kuva tuonpuoleisesta todellisuudesta, ts. näkymättömästä luomakunnasta ja sen historiasta. Tämä näkemys on juutalaisessa mystiikassa aivan selvä erityisesti viiden Mooseksen kirjan suhteen. Yllättävää ja uutta on sen sijaan se, että koko Israelin/Juudan historia aivan tähän päivään

saakka kertoo näkymättömän luomakunnan menneisyydestä, nykyisyydestä ja osin tulevaisuudestakin.

Seuraavassa taulukossa esitetään sama jumalainen näytelmä osiinsa jaoteltuna kuin aikaisemmin Uuden testamentin kirjojen yhteenvedon yhteydessä. Taulukossa esitetään, miten luonnollisen Israelin historia, niin kuin se on Raamatussa esitetty, jakaantuu osiin näkymättömän luomakunnan historian osien mukaan. Taulukkoon on lisätty ne Raamatun kirjat ja kohdat, jotka kertovat Israelin kansan kustakin historian vaiheesta. Huomion arvoista tässä asiassa on se, että luonnollisen maailman historiassa asiat ja aikakaudet toistuvat samanlaisina ja samassa järjestyksessä kuin näkymättömän luomakunnan historiassa. Mitään aukkoja ei ole, mutta osa tästä kertomuksesta on vielä ainoastaan profetioina olemassa.

Taulukko 2. Kristuksen ja ihmisen tarina näkymättömässä luomakunnassa kuvattuna luonnollisen maailman Israelin historiassa.

Näytelmän osa		Historiallinen vaihe, joka kuvaa yliluonnollista tarinaa	Raamatun kirjat ja kertomukset
Osa 1.	Näkymättömän luomakunnan luominen, turmeltuminen ja tuho	Aadamista Nooaan	1.Moos.1: 1-2 Ps. 104: 1-9 Hes. 28: 11-19 1.Moos. 2: 4 –8: 22
Osa 2.	Ylisten taivaiden puhdistukset ja taistelut henkien/ enkelien maailmassa	Nooasta Joosuaan	1.Moos. 12 - 50 2.Moos. 1 – 5.Moos. 34
Osa 3.	Tapahtumat luonnollisessa ja sielujen maailmassa, jossa Kristuksen sovituskuoleman yhteydessä toteutettu ensimmäinen pelastusoperaatio	Joosuasta Jeesukseen.	Tuom. 1 - 21 1. ja 2.Sam. 1. ja 2.Kun. 1. ja 2.Aik. Esra 1 - 10
Osa 4.	Luonnollisen maailman lopun aika, sielujen maailman toinen pelastusoperaatio ja ensimmäinen ylösotto	Jeesuksen ylösnousemuksesta Hänen paluuseensa	Ap.t. 1 - 2 Sak. 1 – 11 Ilm. 5 - 7
Osa 5.	Tuhatvuotisen valtakunnan aika ja sielujen maailman kolmas pelastusoperaatio; viimeinen tuomio ja toinen ylösotto	Profetiat Tuhatvuotisen valtakunnan ajasta	Sak. 12 – 14 Ilm. 20: 4 – 15 Ilm. 8 - 11 Hes. 37
Osa 6.	Näkymättömän luomakunnan ennalleen asettaminen ja Kristuksen ja Hänen morsiamensa häät ja iankaikkinen tulevaisuus	Profetiat Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeisestä ajasta	Jes. 62 Jes. 65: 17 - 25 Ilm. 21 - 22

Vanha testamentti kertoo meille Israelin tarinan. Vanhan testamentin kanteen voitaisiin aivan hyvin kirjoittaa otsikoksi ”Israel”. Miksi on näin? Miksi Jumala keskittyy ilmoituksessaan yhteen kansakuntaan? Miksi Hän ilmestyy vain yhden kansakunnan

keskuudessa ja unohtaa muut kansakunnat? Eikö Hänen pitäisi olla kaikkien kansojen Jumala?

Voimme ymmärtää tämän asian vain sen kautta, mitä on edellä puhuttu luonnollisen Israelin ja yliluonnollisen Israelin yhteydestä. Vanhan testamentin kertomuksissa Israelista näemme kuvan yliluonnollisesta Jumalan Israelista, joka on Jumalan iankaikkisen pelastussuunnitelman ydin. Luonnollinen Israel siirtää myös aikaisemmissa maailmoissa solmitut liitot tähän maailmaan ja edelleen sielujen maailmaan. Sen kautta myös muut kansakunnat löytävät pelastuksensa ikään kuin israelilaisten joukon jatkona. Jumala on ehdottomasti myös muiden kansakuntien Jumala, mutta ei niin, niin kuin monissa kirkkokunnissa ymmärretään, että Jumala olisi korvannut israelilaiset muiden kansakuntien uskovilla, vaan siten, että muut kansakunnat voivat liittyä Jumalan Israeliin, joka Jumalan suunnitelman mukaan pelastuu. Tämä asia täytyy nähdä laajemmasta kuin vain tähän maailmaan liittyvästä näkökulmasta.

Kyse on samanlaisesta näköalan laajennuksesta kuin minkä teimme Uuden testamentin yhteydessä Kristuksesta. Silloin aloimme ymmärtää, että Jeesus ei ole vain tähän maailmaan syntynyt Kristus, vaan koko näkymättömän luomakunnan Herra ja Pelastaja. Hän on ollut ihmiskunnan Luoja ja Pelastaja jo iankaikkisessa menneisyydessä ja tulee myös aina olemaan kansansa Pelastaja, Kuningas ja Ylipappi. Samanlainen ymmärryksen laajennus meidän on tehtävä Israelin kansan suhteen. Jumalan Israelissa ei ole kyse vain Kristuksen kansasta tässä maailmassa, vaan myös Hänen kansastaan iankaikkisessa menneisyydessä ja tulevaisuudessa.

Tähän asti on puhuttu Kristuksen ja ihmisen iankaikkisesta tarinasta. Yhtä hyvin voitaisiin puhua Israelin iankaikkisesta tarinasta, koska tulevaisuuden ihmiskunta tulee olemaan kansakuntien uskovilla laajennettu Israelin kansa. Iankaikkisuus on tässä tarinassa ymmärrettävä kaksisuuntaisena, toisaalta menneisyyteen toisaalta tulevaisuuteen päin suuntautuvana, aivan kuten psalmin kirjoittaja ymmärtää asian.

> *Mutta Herran armo pysyy iankaikkisesta iankaikkiseen niille, jotka häntä pelkäävät, ja hänen vanhurskautensa lasten lapsille, niille, jotka pitävät hänen liittonsa ja muistavat hänen käskynsä ja noudattavat niitä. (Ps. 103: 17-18, vuoden 1933/38 käänn.)*

Kristuksen ja ihmisen tarina lyhyesti

Seuraavassa esitetään vielä Kristuksen ja ihmisen tarinan 6-osaisen näytelmän sisältö lyhyesti. Tämä tarkastelu tehdään Vanhan testamentin kirjojen pohjalta iankaikkisen Israelin näkökulmasta.

- Osa 1. Näkymättömän luomakunnan luominen, turmeltuminen ja tuho iankaikkisessa menneisyydessä. Kaksi luomiskertomusta 1. Mooseksen kirjan alussa kertovat jo koko ihmisen tarinan – osittain selkokielisesti, osittain allegorisesti. Kristuksen ja ihmisen tarinan 1. osa on esitetty allegorisesti Aadamin ja Eevan tarinassa, jossa nähdään kuva ihmisen luomisesta, syntiin lankeemuksesta, sovituksesta, moraalisesta turmeltumisesta ja lopulta tuhoutumisesta alkuperäisessä näkymättömässä luomakunnassa iankaikkisessa menneisyydessä. Alkuperäistä ihmiskuntaa voidaan pitää alkuperäisenä Israelina, josta ihmisen tarina alkoi.

Alkuperäinen Israel lankesi tottelemattomuuteen Saatanan pettämänä iankaikkisessa menneisyydessä. Saatana oli johtava enkeli näkymättömässä luomakunnassa, joka ylpistyi ja ryhtyi kapinaan Jumalaa vastaan. Saatanan asettumisessa Jumalaa vastaan on kaiken synnin alkuperä. Kapinansa seurauksena hänet heitettiin alkuperäiseen näkymättömään maahan, jossa alkuperäinen ihminen eli. Saatana ei ottanut rangaistuksesta opikseen, vaan ryhtyi viekoittelemaan ihmistäkin kapinaan. Kun ihminen lankesi syntiin, seurauksena oli koko näkymättömän luomakunnan turmeltuminen ja lopulta tuhoutuminen.

Ihmisen syntiä ei voinut sovittaa muuten kuin Kristuksen toimittamalla syntiuhrilla. Kristus uhrasikin itsensä ihmisen puolesta jo iankaikkisessa menneisyydessä, minkä kautta monet saivat armahduksen ja lähtivät seuraamaan Kristusta. Siitä syntyi alkuperäiseen näkymättömään maahan uusi sovitettu Israelin kansa. Se ei kuitenkaan johtanut lopulliseen pelastumiseen, sillä Saatana onnistui petoksella saamaan heidät uudelleen pauloihinsa. Tarina päättyi koko ihmiskunnan kuolemaan suuressa hengellisessä vedenpaisumuksessa.

Luonnollisen maailman vedenpaisumus on allegorinen kuva näkymättömän luomakunnan tuhoutumisesta. Näkymättömässä luomakunnassa ihmiset kuolivat, mutta Saatana enkelijoukkoineen saattoi vielä jatkaa elämäänsä siellä.

- Osa 2. <u>Ylimpien taivaiden takaisinvaltaus ja puhdistus.</u> Pahimmassa tapauksessa ihmisen tarina olisi voinut päättyä jo tähän. Kuitenkin koska Kristus rakasti palavasti ihmiskuntaa, Hän ryhtyi uudelleen taistelemaan sen puolesta. Suojellakseen ihmistä Hän halusi välttää ihmisen ja Saatanan suoraa kohtaamista. Siksi Hän valitsi strategiakseen ihmisen sovittamisen ja puhdistamisen askel askeleelta ylimmältä saastuneelta taivaantasoilta lähtien. Ensimmäisen Mooseksen kirjan luvut 12 – 50 kertovat Israelin patriarkkojen, Abrahamin, Iisakin, Jaakobin ja Joosefin tarinat, joissa voidaan nähdä allegorinen kuva näkymättömän luomakunnan ylimpien taivaantasojen takaisin valtaamisesta. Joosefin kertomus kertoo Kristuksen pelastustöistä henkien/enkelien maailmassa, missä Hän vapautti kansansa Saatanan vallasta ihmisen hengen tasolla. Sen Hän teki - kuten aina - sovittamalla, puhdistamalla ja ennalleen asettamalla. Henkien/enkelien maailmassa Kristus sovitti synnin vallan kaikkien ylisten taivaiden osalta ja perusti sinne oman kansansa Pyhän Hengen kautta.

  Luonnollisten israelilaisten ihmeellinen irtaantuminen Egyptin orjuudesta ja vaellus kohti luvattua maata, mikä on kerrottu 2. – 5. Mooseksen kirjassa, kertoo allegorisesti henki-israelilaisten tarinan lopun. Kaikki se, mitä Exodus-kertomuksessa on kerrottu luonnollisten israelilaisten lähdöstä kohti erämaata, pelastumisesta faraon sotajoukoista, israelilaisten uskon vaihtumisesta epäuskoon, Herran ilmestymisestä Siinain vuorella, lain liiton solmimisesta, pyhäkön pystyttämisestä matkalla, kansan jatkuvasta napinasta ja lopulta lähes kaikkien matkaan lähteneiden kuolemasta erämaassa 40 vuotta kestäneen vaelluksen aikana, on vertauskuvallista toisintoa henki-israelilaisten elämänmatkasta henkien/enkelien maailmassa. Henki-israelilaiset onnistuivat irtaantumaan paholaisen johtamasta enkelien maailmasta, mutta sortuivat itse kapinointiin Kristusta vastaan. Siksi Kristus solmi heidän kanssaan lakiin perustuvan ehdollisen liiton, jonka ehtoja he eivät pystyneet täyttämään. Niin useimmat heistä kuolivat henkien maailmassa pääsemättä luvattuun maahan. Aivan samoin kuin luonnollisen Israelin matkassa ainoastaan muutamat niistä, jotka olivat lähteneet Egyptistä, pääsivät luvattuun

maahan, niin myös henki-israelilaisista pelastui muutamia ylösnousemuksen kautta. Ja aivan samoin kuin luonnollisten israelilaisten tarina jatkui erämaassa matkan aikana syntyneiden lasten kautta, niin myös henki-israelilaisten tarina jatkui useimpien kohdalla kuoleman ja uudestisyntymiskierroksen kautta, joka suuntautui sielujen maailmaan ja luonnolliseen maailmaan. Sen seurauksena Kristus sai uudelleen hengellisen kansansa.

- Sielujen maailman takaisinvaltaus ja puhdistus. Nykyinen luonnollinen maailma on osa sielujen maailman pelastuskertomusta, sillä luonnolliseen ihmisruumiiseen on kätketty ihmisen alkuperäinen sielu ja henkien maailmasta peräisin oleva kuollut henki. Ihminen elää ruumiissaan pienen ajan maan päällä, mutta hänen tarinansa jatkuu sielujen maailmassa ruumiin kuoleman jälkeen. Monet pelastuvat luonnollisen maailman kautta vastaanottamalla Kristuksen sovituksen ja tunnustamalla Hänet Herrakseen. Silloin he pääsevät suoraan sielujen maailman Paratiisiin. Mutta Kristus ei jätä aloittamaansa pelastustyötä kesken niidenkään osalta, jotka eivät onnistu pelastustaan saavuttamaan tässä maailmassa. Erityisesti Hänen oman liittolaiskansansa eli luonnollisten israelilaisten osalta Kristuksen pelastustyö jatkuu sielujen maailmassa. Siellä Hän organisoi pelastuskampanjoita, joiden kautta monet pelastuvat. Heihin kuuluu suuri määrä israelilaisia/juutalaisia sieluja, mutta heidän lisäksi ja heidän kauttaan vielä suurempi määrä muiden kansojen sieluja. Kaikki, jotka ottavat Kristuksen sovituksen vastaan ja tunnustavat Hänet Herrakseen ja Pelastajakseen, pelastuvat. Heidät johdatetaan sielujen maailman Paratiisiin ja myöhemmin Tuhatvuotiseen valtakuntaan. Seuraavassa tarkastelussa luonnollisen maailman aika on jaettu kolmeen aikakauteen.
  - Osa 3. Aika ennen Kristuksen sovitusta. Ennen Kristuksen maailmaan tuloa Hänen iankaikkisen työnsä jatkuminen voidaan nähdä vertauksen omaisina kuvina Israelin kansan historiassa. Sama allegorinen lukutapa, jota aikaisemmin sovellettiin Mooseksen kirjoihin, voidaan nimittäin ulottaa myös Raamatun muihin historiallisiin kirjoihin ja profeettojen kirjoihin.

    Aivan samoin kuin kuningas Daavid kokosi Israelin kansan yhteen ja vakiinnutti isien uskon maahan, niin myös sielujen maailmassa Kristus yhdisti uudelleen israelilaisen sielukansan ja vahvisti sen aseman Paratiisissa. Kuitenkaan sielujen maailman Paratiisi ei ollut vielä sellainen muureilla eristetty alue, kuin se tuli olemaan Kristuksen sovituskuoleman jälkeen. Saatana joukkoineen pääsi tekemään valloitusretkiä sinne. Aivan samoin kuin Assyrian kuningas valloitti Pohjois-Israelin, niin myös sielujen maailmassa Paratiisin reuna-alueet tulivat valloitetuiksi ja pohjoisisraelilainen sielukansa vietiin pois tuonelassa asuvien muiden kansojen joukkoon. Kristus ei unohtanut heitä, vaan piti heitä edelleen liittolaisinaan. Monet heistä tulisivat pelastumaan sielujen maailmasta myöhempien pelastusoperaatioidensa yhteydessä.

    Traagisin tapahtuma Israelin historiassa on eteläisraelilaisten eli juutalaisten joutuminen pakkosiirtolaisuuteen Babyloniaan n. 600 eKr., ja paluu sieltä noin 70 vuotta myöhemmin. Juutalaisten maanpäällinen tragedia on toistunut lähes samanlaisena seikkailuna sielujen maailmassa. Ongelmat sekä maan päällä että sielujen maailmassa johtuivat siitä, että liiton kansan joukkoon oli päässyt liian paljon epäuskoista väkeä, joka oli unohtanut Kristuksen. Sen johdosta Paratiisin kansalla oli liian vähän jumalallista auktoriteettia puolustaakseen asemiaan. Niinpä Saatanan joukot valloittivat sielujen maailman Paratiisin vähin taisteluin

ja kaikki Paratiisissa olleet israelilaiset ja juutalaiset sielut joutuivat Saatanan vangiksi. Heidät vietiin sielujen maailman Babyloniaan, jossa Saatana piti päämajaansa. Kristus salli tämän tapahtua, koska Hän halusi, että Paratiisi olisi tyhjä ennen Hänen sovituskuolemaansa luonnollisessa maailmassa. Paratiisi varattiin lopullisesti pelastuneille sieluille.

Sitten Kristus tuli luonnolliseen maailmaan uhratakseen itsensä ihmiskunnan puolesta ja voittaakseen sillä synnin vallan koko ihmisessä, ruumiissa, sielussa ja hengessä. Välittömästi kuolemansa jälkeen, vielä haudassa ollessaan, Kristus käynnisti tuonelan pohjalle suuntautuneen pelastusoperaationsa. Hän tunkeutui noille pimeyden vankileireille ja päästi kaikki siellä olleet sielut vapauteen murskaamalla vankiloiden pronssiovat ja rautasalvat. Samalla kaikki ne, jotka vastaanottivat Hänen sovituksensa ja tunnustivat Hänet Herrakseen, pelastuivat. Heidät vietiin täysin uudistettuun Paratiisiin. Heidän uudestisyntyneet henkensä nostettiin ylempään Paratiisiin, mikä oli vastaavalla kohdalla henkien taivaassa.

Osa 4. Aika Kristuksen sovituksen jälkeen. Luonnollisessa maailmassa pohjoisisraelaisten sekoittuminen pakanakansoihin on tuonut liiton siunaukset kansakuntien keskuuteen, mikä on mahdollistanut kristinuskon nopean leviämisen kansojen keskuudessa. Kristus ei ole unohtanut näitä pohjoisisraelilaisia heimoja tänäkään päivänä, vaan pitää heitä edelleen liiton kansana. Monet heistä pelastuvat muiden kansojen joukossa suoraan luonnollisen maailman kautta, kun he tunnustavat Jeesuksen Herrakseen ja Pelastajakseen. Tämä koskee myös nykyisiin kansakuntiin assimiloituneita juutalaisia. Kuolemansa jälkeen he pääsevät uskovien kristittyjen tavoin sielujen maailman Paratiisiin.

Toinen juutalaisia koskeva ihmeellinen kertomus, on heidän karkottamisensa maastaan pian Jeesuksen ajan jälkeen, hajaantuminen ympäri maailmaa ja paluu takaisin omaan maahansa meidän päivinämme. Raamatussa on siitä vain profetioita, mutta tänä päivänä ne voidaan todeta paikkansa pitäviksi, Kertomus toistuu lähes samanlaisena sielujen maailmassa, jossa lähes kaikki Uuden testamentin ajan juutalaiset sielut ovat hajaantuneet sielujen maailman kansakuntien joukkoon. Kuitenkin sielujen maailmaan suuntautuvan toisen pelastusoperaation yhteydessä he saavat kuulla heimoveljiltään Kristuksen evankeliumin. Jos he ottavat sen vastaan, heidät johdatetaan sielujen Paratiisiin.

Sielujen maailman toisessa pelastusoperaatiossa ensisijaisena kohteena ovat jälleen juutalaiset ja israelilaiset. Kuitenkin heidän ”takinliepeissään” pelastuu vielä suurempi määrä muiden kansakuntien sieluja, jotka edustavat eri kieliä, kansallisuuksia ja uskontoja. Joukossa voi olla uskonnottomiakin. He saavat nähdä, miten Kristuksen saattueet, jotka ovat lähteneet Paratiisista, kuuluttavat pelastuksen sanomaa kaikkialla Tuonelassa. Ne sielut, jotka ottavat Kristuksen evankeliumin vastaan johdatetaan juutalaisten ja israelilaisten johdolla Paratiisiin. Sieltä he löytävät itselleen Luvatun maansa. Lopullisesti ihminen kirkastetaan 1. ylösoton yhteydessä, kun koko Paratiisi nostetaan taivaankannen yläpuolelle.

- Osa 5. Tuhatvuotinen valtakunta. Tuhatvuotisessa valtakunnassa toteutuvat kaikki profetiat ja lupaukset, jotka Kristus on antanut ihmiskunnalle maailman alusta lähtien. Synti ja kirous, joka on rasittanut kaikkia aikaisempia

maailmankausia, on silloin kokonaan poistunut. Niistä ei ole enää muistoakaan jäljellä. Kaikki on täydellistä niin kuin oli aikoinaan Aadamin ja Eevan Paratiisissa ennen syntiinlankeemusta. Toinen asia, joka toteutuu Tuhatvuotisessa valtakunnassa, on Israelin heimojen yhdistyminen uudelleen Israelin kansaksi. Hesekielin kirjan 37 luvussa nähdään profetia, miten tämä tapahtuu heidän Messiaskuninkaansa alaisuudessa. Muut kansakunnat, jotka tunnustavat Kristuksen Kuninkuuden liitetään osaksi iankaikkista Kristuksen valtakuntaa.

Synti on kuitenkin läsnä vielä alapuolisessa sielujen maailmassa. Siellä on vielä paljon pelastumattomia sieluja, myös israelilaisia ja juutalaisia. Siksi viimeinen sielujen maailmaan suuntautuva pelastusoperaatio tapahtuu Tuhatvuotisen valtakunnan aikana. Monet sielut pelastuvat vielä silloin, kun he ottavat Kristuksen evankeliumin vastaan ja lähtevät vaeltamaan kohti Tuonelan huipulle perustettua turvapaikkaa. Viimeinen sota Kristuksen ja Saatanan joukkojen välillä tullaan käymään Tuhatvuotisen valtakunnan ajan lopussa. Luonnollisen maailman loppusota muistuttaa sielujen maailman loppusotaa. Molemmat sodat päättyvät, kun Kristus tulee joukkoineen väliin ja pelastaa kansansa. Tuhatvuotisen valtakunnan ajan jälkeen Saatana ja hänen joukkonsa tuomitaan lopullisesti kadotukseen. Heidät heitetään näkymättömän luomakunnan pohjalla olevaan tuliseen järveen.

- Osa 6. Yliluonnollisen Israelin ennalleen asettaminen ja iankaikkinen tulevaisuus. Osa sieluista pelastuu vielä viimeisellä tuomiolla, jolloin he pääsevät mukaan 2. ylösottoon. Sen jälkeen on vain pelastettujen joukko taivaassa. He kaikki ovat israelilaisia. Muita kuin Kristukselle kuuluvia sieluja ei enää ole.

  Sitten seuraa näkymättämän luomakunnan näytelmän viimeinen näytös, joka on kuvattu Ilmestyskirjan luvuissa 21 ja 22. Kristus on puhdistanut alkuperäisen maan ja kaikki taivaantasot sen yläpuolella. Tuhatvuotisen valtakunnan ihmiskunta, joka on puhdistettu ja kirkastettu joka osaltaan, odottaa vielä ylhäällä taivaalla uuteen näkymättömään maahan pääsyä. Kristus odottaa alhaalla kärsimättömästi morsiamensa ilmestymistä. Pian se tapahtuukin, kun taivaalta laskeutuu kirkastetuista ihmisistä koostuva taivaallinen Jerusalem ja asettuu Hänen eteensä. Siitä eteenpäin kaikki tapahtuu onnellisissa merkeissä. Häät vietetään ja pelastunut ihmiskunta elää onnellisena hamaan iankaikkisuuteen asti.

Lyhyesti ilmaistuna se, mitä Raamatussa on kerrottu Israelin kansan historiasta aina Exodus kertomukseen asti, kertoo allegorisesti Jumalan kansan historiasta iankaikkisen menneisyyden maailmoissa. Se mitä kerrotaan Israelin kansan historiasta Exodus-kertomuksesta eteenpäin, kertoo Israelin kansan historiasta sielujen maailmassa. Exodus-kertomus sinänsä on ymmärrettävä paradigmaksi, joka on toistunut useissa menneisyyden maailmoissa, ja on toistunut tai tulee toistumaan useampaan kertaan myös tässä näkyvässä maailmassa ja näkymättömässä sielujen maailmassa.

Kun näin tulkitsemme Raamatun historialliset ja profeetalliset kertomukset, se avaa meille aivan uuden ymmärryksen ja ilmestyksen niistä ja ylipäänsä Jumalan ilmoituksesta. Jumalan ilmoitukseen sisältyy näkymättömän luomakunnan ja ihmiskunnan puhdistus ja pelastus. Kun ymmärrämme tämän, emme enää kysy, ”miksi Vanha Testamentti?” tai ”miksi Israel?”. Sen sijaan me haluamme tulla osaksi tuota iankaikkista Jumalan Israelin tarinaa.

Mitä johtopäätöksiä tästä voidaan tehdä?

Mitä johtopäätöksiä voidaan tehdä siitä, että Jumala on halunnut esittää ilmoituksensa koko näkymättömän luomakunnan historiasta kuin varjokuvana näkyvän maailman historiassa? Ensiksikin se korostaa näkymättömän luomakunnan merkitystä Hänen ilmoituksessaan. Raamatussa Jumala on kertonut näkymättömän luomakunnan historiasta myös suoraan, mutta tämä on tärkeä lisäys. Ilman ilmoitusta näkymättömän luomakunnan historiasta tämän maailman ihminen ei voisi tietää vastauksia olemassaolonsa perimmäisiin kysymyksiin.

Toiseksi se puhuu Jumalan iankaikkisen ja ajallisen pelastussuunnitelman yhteydestä. Jumalalla on ollut kaksi pelastussuunnitelmaa, jotka yhdistyvät ja limittyvät toistensa kanssa. Iankaikkisen suunnitelmansa mukaan Jumala haluaa pelastaa näkymätön luomakunnan yhdessä alkuperäisen ihmisen kanssa. Iankaikkinen suunnitelma lähtee iankaikkisesta menneisyydestä ja päättyy iankaikkiseen tulevaisuuteen. Siihen kuitenkin sisältyy välivaiheena luonnollisen maailman ja luonnollisen ihmisen pelastussuunnitelma. Tämä ajallinen pelastussuunnitelma lähtee luonnollisen maailman luomisesta ja päättyy tulevaan Tuhatvuotiseen valtakuntaan. Sen mukaan ihminen herätetään elämään lyhyeksi ajaksi tässä maailmassa, jossa hän saa mahdollisuuden pelastua lopullisesti hengen, sielun ja ruumiin puolesta. Se on osa Jumalan iankaikkista suunnitelmaa.

Kolmanneksi näkyvän luomakunnan historiallinen yhteys näkymättömän luomakunnan kanssa kertoo Jumalan yliluonnollisesta voimasta ja kyvystä hallita molempia luomakuntia. Hän pystyy hallitsemaan kaikkea siitä huolimatta, että Hänen vastustajansa Saatana on tuottanut paljon pahaa ja epäjärjestystä sekä näkyvässä että näkymättömässä luomakunnassa. Se, miten Jumala ohjaa vastustamattomasti historian kulkua luonnollisessa maailmassa, vakuuttaa meidät siitä, että Hän kykenee viemään haluamaansa päätökseen myös suunnitelmansa loppuosan, jota emme ole vielä kokeneet. Ja kun nähdään, miten Jumala ohjaa suvereenisti näkyvän maailman historiaa, voidaan olla varmoja, että Hän hallitsee ja vie hyvään päätökseen myös näkymättömän luomakunnan tarinan.

Mitä ongelmia Kristuksen ja ihmisen iankaikkinen tarina ratkaisee?

Se, että tämän päivän ihminen on unohtanut Kristuksen ja ihmisen iankaikkisen tarinan, on johtanut suureen tietämättömyyteen ihmisen menneisyyteen ja tulevaisuuteen liittyvistä asioista. Myös uskovat ovat suurelta osalta tietämättömiä niistä. Se on johtanut eksistentiaalisiin ongelmiin ja erilaisiin muihin ongelmiin, jotka rasittavat heitä ja voivat johtaa heidän elämänsä harhaan. Nämä ongelmat ovat paitsi henkilökohtaisia myös suuria joukkoja koskevia. Ne ovat myös teologisia ongelmia. Miksi kristinusko ei vastaa niihin?

Kristuksen ja ihmisen iankaikkinen tarina tuo kuitenkin vastauksen lähes kaikkiin ihmistä koskeviin teologisiin ongelmiin. Seuraavassa tarkastellaan muutamia niistä ja etsitään niihin vastaukset ”näkymättömän luomakunnan teologian” pohjalta. Jokainen voi suhtautua niihin haluamallaan tavalla. Jokainen voi ottaa ne uskossa vastaan tai olla ottamatta. Se jääköön lukijan oikeudeksi.

- Olemassaolon ongelma. Näkyvä luomakunta tehtiin kuvaksi näkymättömästä luomakunnasta. Ensin oli näkymätön luomakunta. Siitä käsin luotiin se, mikä on näkyvää. (Hepr. 11: 3) Jeesus Kristus loi sekä näkymättömän että näkyvän

luomakunnan yhdessä Isän Jumalan ja Pyhän Hengen kanssa. (Kol.1: 16) Myös ihmiskunta luotiin iankaikkisessa menneisyydessä. Näkymätön luomakunta on luonteeltaan pysyvää, näkyvä on väliaikaista. Kristuksen pelastustyön päämäärä on Hänen tuleva valtakuntansa näkymättömässä luomakunnassa.

- Hyvän ja pahan ongelma. Hyvän ja pahan ongelma juontaa juurensa Saatanan lankeemuksesta iankaikkisessa menneisyydessä näkymättömässä luomakunnassa. Se on synnin alkuperä ja olemus. Myös ihminen Saatanan viettelemänä lankesi syntiin iankaikkisessa menneisyydessä. Tämän maailman ihmisen ero Jumalasta johtuu perimmäisesti iankaikkisessa menneisyydessä tapahtuneesta ihmisen lankeemuksesta ja turmeltumisesta. Aadamin ja Eevan lankeemus ei voinut olla perimmäinen synti, koska sitä ennen oli jo käärme (Saatana).
- Kärsimyksen ongelma. Ihmisten kärsimykset tässä maailmassa, köyhyys, puute, sairaudet ja heikkoudet, johtuvat perimmäisesti iankaikkisessa menneisyydessä tapahtuneesta syntiinlankeemuksesta, jota on seurannut kiroukset eri muodoissaan. Näkymättömän luomakunnan perustuslain (synnin ja kuoleman lain) mukaan syntiä seuraa aina kirous ja viime kädessä kuolema. Tämä laki on siirtynyt myös tähän maailmaan. Ainoa laki, joka voi tuoda vastavoiman tälle laille, on ”Elämän hengen laki” Kristuksessa. Ainoastaan sen kautta ihminen voi saada syntinsä anteeksi ja päästä takaisin Jumalan yhteyteen.
- Kuoleman ongelma. Jumala on suunnitellut tämän maailman ihmiselle vain määrämittaisen elämän. Mitä tapahtuu ihmiselle sen jälkeen, kun hän kuolee? Siitä ei tämän päivän kristinuskossa paljoa puhuta. Luonnollisen elämänsä aikana ihminen voi ottaa vastaan Kristuksen sovituksen, jolloin hän pelastuu. Siinä tapauksessa hänen sielunsa johdatetaan Paratiisiin ja hänen henkensä nostetaan henkien taivaaseen. Muussa tapauksessa hänen sielunsa jatkaa elämää sielujen maailmassa. Koska kaikki ihmiset eivät voi vastaanottaa pelastustaan Kristuksessa tässä maailmassa, Kristus järjestää heille evankeliointi- ja pelastuskampanjoita sielujen maailmaan. Ne, jotka siellä ottavat vastaan Hänen pelastuksensa johdatetaan sielujen maailman Paratiisiin ja heidän uudestisyntyneet henkensä nostetaan ylös henkien taivaaseen. Kristuksen takaisintulon yhteydessä tapahtuu ylösnousemus Tuhatvuotiseen valtakuntaan. Silloin pelastuneet ihmiset saavat kirkastetun ylösnousemusruumiin. Kristuksessa pelastuneet eivät koskaan kuole, vaan saavuttavat iankaikkisen elämän.
- Juutalaisten pelastuminen. Juutalaiset solmivat liiton Kristuksen kanssa jo Vanhan testamentin aikaan. (2. Moos. 19 - 34) Jumala on vannonut, että Hän ei koskaan riko tätä liittoaan israelilaisten kanssa. (Tuom. 2: 1) Toisaalta Jeesus sanoi, että vain Hän on tie, totuus ja elämä. Kukaan ei voi pelastua kuin vain Hänen kauttaan. (Joh. 14: 6) Miten siis Jumala pelastaa juutalaiset, kun emme ole nähneet kovin monen juutalaisen tunnustavan Jeesusta Messiaakseen? Se tapahtuu pääasiassa sielujen maailman kautta. Kristus etsii sieltä ennen kaikkea liittolaisiaan, juutalaisia ja israelilaisia. Ne, jotka ottavat Hänet ja Hänen evankeliuminsa siellä vastaan, pelastuvat. Näin Vanhan ja Uuden testamentin liitot yhdistyvät sielujen maailmassa.
- Kansakuntien pelastuminen. Kansakunnat voivat tietenkin pelastua ottamalla Kristuksen vastaan luonnollisen elämänsä aikana, mutta mitä tapahtuu niille, jotka eivät jostain syystä voi niin tehdä? Mitä tapahtuu niille, jotka eivät voi milloinkaan kuulla pelastuksen evankeliumia? Mitä tapahtuu niille sukupolville, jotka elivät ennen Kristuksen elämää ja sovituskuolemaa maan päällä? Mitä tapahtuu niille,

jotka elävät niin tiukasti muiden uskontojen ja ideologioiden puristuksessa, että evankeliumin sanoma ei kantaudu heille? Vastaus on sama kuin edellä. Kristus tarjoaa heille pelastusmahdollisuuden sielujen maailman kautta. Ne, jotka ottavat uskossa vastaan heille julistetun evankeliumin, pelastuvat. Viimeiset pelastuvat Tuhatvuotisen valtakunnan aikana tehdyn pelastusoperaation kautta.

”Näkymättömän luomakunnan teologiaan” sisältyy myös ajatus siitä, että lopullisesti Jumala tulee palauttamaan näkymättömän luomakunnan sellaiseen tilaan kuin se oli ennen Saatanan kapinaa ja syntiinlankeemusta. Silloin myös ihminen palautetaan samanlaiseen kirkastettuun tilaansa kuin hän oli välittömästi näkymättömän luomakunnan luomisen jälkeen.

Juutalaiset/israelilaiset ja kansakunnat

Tarkastellaan vielä juutalaisten/israelilaisten erityisasemaa suhteessa muihin kansakuntiin. Miksi Jumala halusi perustaa oman kansakuntansa, Israelin, luonnolliseen maailmaan ja miksi juutalaisten/israelilaisten tuli aina olla muiden kansakuntien edellä? (Room. 1:16)

Kaikki Israelin kansaan liittyvät teologiset ongelmat alkavat selvitä näkymättömän luomakunnan teologian eli Kristuksen ja ihmisen yliluonnollisen tarinan kautta. Siihen, miksi Jumala halusi perustaa itselleen erityisen kansan, Israelin, voidaan löytää seitsemän syytä, jotka kaikki liittyvät jollakin tavalla muiden kansakuntien pelastussuunnitelmiin. Ne ovat tulleet jo aikaisemmin esille tässä kirjassa.

1) Jumalan varhainen ilmoitus Kristuksesta, tulevasta Pelastajasta, olisi ollut vaarassa hävitä kokonaan tästä maailmasta, ellei Kristus olisi perustanut erityistä kansakuntaa sitä varjelemaan.
2) Jumalan liittoa koskevien sääntöjen johdosta on ollut välttämätöntä sijoittaa Hänen aikaisemmista maailmoista peräisin olevat liittolaishenkensä ja -sielunsa Hänen maanpäällisen liittokansansa pariin. Koska aikaisempien maailmojen liittolaishenget ja -sielut eivät olleet lopullisesti pelastettuja, myös israelilaisten liitto tehtiin vastaamaan heidän hengellistä tilaansa. Se suunniteltiin alustavaksi liitoksi, joka myöhemmin johtaisi pelastavaan liittoon.
3) Israelin kansan kautta Jumala kertoo iankaikkisen menneisyyden tarinan ikään kuin tähän maailmaan sovitettuna näytelmänä. Tässä näytelmässä juutalaiset/israelilaiset tavallaan näyttelevät aikaisempien maailmojen israelilaisten rooleissa.
4) Jumala on asettanut Israelin kansan keskuuteen profeettoja, jotka ovat tuoneet tietoisuuteemme Hänen ilmoituksensa ihmiskunnan tulevaisuudesta. Israelin/ Juudan kansa on myös itsessään profeetallinen kansa, jonka historia kertoo sielujen maailman tapahtumista. Useimmat lopunaikaan viittaavat profetiat ovat toteutuneet tai tulevat toteutumaan juutalaisten parissa.
5) Kristuksen oli määrä syntyä tämän profeetallisen kansan keskuuteen ja toimittaa tärkeä syntien sovitus heidän keskuudessaan. Profetioiden mukaan Hän myös palaa takaisin Israelin kansan keskuuteen.
6) Israelilaiset ja juutalaiset toimivat etujoukkona kaikissa evankeliointi- ja pelastushankkeissa sekä luonnollisessa että sielujen maailmassa. Pelastussanoma tuotiin/tuodaan ensin heille ja sen jälkeen kaikille muille kansakunnille.
7) Israelin kansan on määrä toimia Kristuksen pappiskansana Tuhatvuotisessa valtakunnassa ja iankaikkisessa tulevaisuudessa.

Tässä yhteydessä on korostettava, että Israelin kansan erityisasema suhteessa muihin kansakuntiin perustuu yksin Jumalan valintaan, ei sen omaan erinomaisuuteen. Israelilaiset eivät ole itse mitenkään ansainneet asemaansa kansakuntien etujoukkona. Päinvastoin israelilaiset ovat palvoneet epäjumalia ja olleet monella tavalla uskottomia taivaalliselle Kristukselle, joka on ollut toisena osapuolena heidän liitoissaan. Pientä vähemmistöä lukuun ottamatta he eivät ole pitäneet Jeesusta Messiaanaan, jonka Jumala lähetti heidän keskuuteensa. Silti Jeesus Kristus pitää kiinni liitoistaan ja rakastaa heitä. Hän vie heidät lopulta pelastukseen.

Kristus on nöyryyttänyt ja edelleen nöyryyttää juutalaisia tässä maailmassa rangaistuksena heidän tottelemattomuudestaan. Hän tekee niin, etteivät juutalaiset ylpistyisi, eivätkä kansakunnat tuntisi aivan liian suurta kateutta heitä kohtaan. Viimeisten kahden tuhannen vuoden aikana juutalaiset ovat joutuneet olemaan poissa omalta maaltaan ja harjoittamaan uskontoaan ilman temppeliä. Toisten kansojen keskellä he ovat joutuneet kärsimään monenlaista vainoa. Luultavasti kaikella tällä Kristus haluaa korostaa, että syynä heidän erityisasemaansa ei ole heidän ansionsa, vaan ainoastaan valinta, isien kanssa solmitut liitot ja armo. Juutalaisten paluu omaan maahansa todistaa, että Kristuksella ei ole ollut pienintäkään aikomusta hylätä kansaansa. Hän rakastaa heitä, eikä aio korvata heitä jollakin toisella.

Kristus käyttää israelilaisia/juutalaisia välikätenä muiden kansakuntien pelastamisessa. Tähän menettelyyn Jumalalla on omat syynsä, jotka muiden kansakuntien on vain nöyrästi hyväksyttävä. Pelastukseen liittyvissä asioissa Jumala ei toimi suoraan liiton ulkopuolisten kanssa. Se on jumalallinen periaate, joka johtaa järjestykseen: ensin juutalaisille/ israelilaisille sitten myös muille kansakunnille.

Erityisen selvästi tämä periaate näkyy sielujen maailman kautta kulkevan pelastusreitin yhteydessä. Tämä pelastusreitti oli välttämätön, jotta muut kansakunnat saataisiin pelastuksen piiriin. Ilman sitä suuri osa ihmiskunnasta, jopa kokonaisia kansakuntia, jäisi ilman evankeliumin sanomaa. Jumala järjesti niin, että suuri osa juutalaisistakin jää ilman pelastusta tässä maailmassa, jotta he voisivat tuoda Hänen pelastussanomansa kaikille kansakunnille sielujen maailmassa. Siellä Jumala tuo evankeliuminsa ensin juutalaisille/israelilaisille ja sen jälkeen heidän välittämänään muille kansakunnille.

Kaikki perustuu lopulta armoon. Kaikki kansat, myös juutalaiset/israelilaiset, pelastuvat yksistään armon kautta. Siksi kateuteen ei ole mitään syytä. Eivät kaikki juutalaiset/israelilaisetkaan pelastu, vaan ainoastaan ne, jotka ottavat Kristuksen sovituksen vastaan ja tunnustavat Hänet Herrakseen. Samat kriteerit ovat myös muilla kansakunnilla.

Yksilöihmiseen liittyvät teologiset ongelmat

Teologiset ongelmat, jotka liittyvät yksilöihmisen elämään ja olemassaoloon saavat selityksensä Kristuksen ja ihmisen iankaikkisesta tarinasta. Enää ei tarvitse kysyä, kuka ihminen on, tai mistä hän tullut, tai mihin hän menee kuolemansa jälkeen. Kristuksen ja ihmisen tarina kertoo siitä kaikesta. Elämän tarkoituskaan ei ole vain ”eläminen” tai ”elämästä nauttiminen”, vaan sille löytyy syvällisempi tarkoitus. Tarkastellaan näitä yksilöihmiseen liittyviä teologisia ongelmia lyhyesti vielä kerran.

- Kuka on ihminen? Jumala loi ihmisen iankaikkisessa menneisyydessä. Hänet luotiin iankaikkisuusolennoksi, mutta hän menetti sen aseman, kun Saatana lankesi

ja sai hänet petoksella lankeamaan. Synnin seurauksena hän menetti yhteytensä Jumalaan ja hän kuoli alkuperäisen luomakunnan tuhoutumisen yhteydessä. Tässä maailmassa hänellä on erilainen ruumis kuin silloin, ja hänen henkiolemuksensakin on monella tavalla vajavainen verrattuna siihen, mikä hänellä alkujaan oli.

- Mistä hän on tullut? Ruumiinsa puolesta ihminen on syntynyt luonnollisesti isästään ja äidistään. Hänen henkensä ja sielunsa eivät ole peräisin tästä maailmasta, vaan siitä alkuperäisestä henkiolemuksesta, jonka Jumala hänelle loi iankaikkisessa menneisyydessä. Kristus on ryhtynyt puhdistamaan ja pelastamaan yksi kerrallaan hänen henkiolemuksensa osia. Ihmisen elämä tässä maailmassa on osa Kristuksen ihmistä koskevaa iankaikkista pelastusprosessia.
- Mikä on tämän elämän tarkoitus? Elämän tarkoitus on tulla tietoiseksi Jumalan hyvistä suunnitelmista ihmisen suhteen, jonka jälkeen ihmisen tulisi antaa itsensä Jumalan käsiin. Tässä Jumala kunnioittaa ihmisen omaa tahtoa. Ihmisen tulee henkilökohtaisesti ottaa vastaan Kristuksen puhdistava sovitus tunnustamalla Hänet Herrakseen ja Pelastajakseen. Niin hän pääsee mukaan Jumalan pelastussuunnitelmiin, joiden tarkoituksena on asettaa ihminen ennalleen sellaiseksi jumalalliseksi olennoksi, jollainen hän alkujaan oli iankaikkisessa menneisyydessä.
- Mihin ihminen menee kuolemansa jälkeen? Uskovan ihmisen uudestisyntynyt henki menee henkien taivaaseen ja sielu sielujen maailman Paratiisiin. Jos hänellä ei ole mahdollisuutta ottaa vastaan pelastusta tässä maailmassa, hänen sielunsa joutuu muualle sielujen maailmaan, mutta sielläkin Kristus levittää vielä pelastuksen sanomaansa. Jos hänen sielunsa ottaa siellä Kristuksen sovituksen vastaan, se johdatetaan Paratiisiin ja uudestisyntynyt henki nostetaan henkien taivaaseen. Kun Kristus tulee takaisin tähän maailmaan, käynnistyy toinen vaihe Hänen pelastusprosessissaan. Silloin pelastunut ihmiskunta nostetaan Tuhatvuotiseen valtakuntaan, missä ihmisen henkiolemus puhdistetaan lopullisesti ja ihminen saa uuden kirkastetun ruumiin. Kolmas pelastusprosessin vaihe alkaa Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen, jolloin ihminen palautetaan alkuperäiseen näkymättömään maahan. Silloin ihminen palautetaan täsmälleen samanlaiseen olotilaan ja ympäristöön kuin hänellä alkujaan oli heti luomisensa jälkeen.

Suuret maailmankatsomukselliset kysymykset, kuten pahuuden ilmaantuminen, synnin olemus, sairauden, köyhyyden ja muun kärsimyksen läsnäolo, kuoleman välttämättömyys jne. alkavat selvitä vasta, kun ihminen uskaltaa mielessään astua tuonpuoleiseen todellisuuteen, iankaikkiseen menneisyyteen ja tulevaisuuteen. Perimmäinen syy näihin elämän kielteisiin ja pelottaviin asioihin on Saatana, joka lähti järkyttämään luomakunnan perustuksia iankaikkisessa menneisyydessä. Mutta onneksi Jumala ryhtyi taistelemaan Saatanaa vastaan ja pelastamaan ihmisiä, jotka olivat joutuneet Saatanan valtaan. Onneksi Kristus voimiaan säästämättä ja itsensä uhraten raivasi tien ihmiskunnalle takaisin Jumalan yhteyteen. Kristuksessa ihmiselle on varattuna rauha Jumalan kanssa, hyvyys, laupeus, monet siunaukset, iankaikkisen elämän toivo jne.

Myös tässä maailmassa on kyse henkien taistelusta Kristuksen ja Saatanan välillä. Kristus tulee voittaman tämän taistelun, sen Hän on todistanut monin tavoin. Mutta oletko sinä jo varmistanut olevasi voittajan puolella?

5 JUUTALAINEN PERINNEKIRJALLISUUS

5.1 JOHDANTO

Miksi on tarpeellista käsitellä juutalaista perinnekirjallisuutta?

Miksi on tarpeellista ottaa tarkasteluun juutalainen perinnekirjallisuus, joka useimpien kristittyjen korvissa kuulostaa vieraalta ja epäoleelliselta? Eikö se tarkoita vieraaseen uskontoon kajoamista, yritystä yhdistää kahden uskonnon aineksia toisiinsa? Tai eikö se tarkoita luopumista varsinkin protestanttisten kirkkojen pyhänä pitämästä ”sola scriptura”-periaatteesta, jonka mukaan kaikki kristillinen oppi on otettava pelkästään Raamatusta. Ymmärrän tämän huolen. Siksi olenkin jakanut tämän kirjan selvästi niin, että tähän mennessä on käsitelty pelkästään Raamatun kirjoituksia, Uutta ja Vanhaa testamenttia. Tästä eteenpäin käsitellään myös osia juutalaisesta perinnekirjallisuudesta, mutta niiden sisältämiä väitteitä peilataan kaiken aikaa Raamatun opetukseen. Ei siis ole tarkoitus tuoda esiin juutalaisesta kirjallisuudesta mitään sellaista, mitä Raamatussa ei ole tai jota ei voitaisi edes allegorisilla tulkinnoilla perustella Raamatulla. Pääosinhan juutalainen perinnekirjallisuus on Vanhan testamentin, lähinnä viiden Mooseksen kirjan tulkintaa eri merkitystasoilla.

Minun on myönnettävä, että aluksi minuakin pelotti käydä tutkimaan juutalaista perinnekirjallisuutta. Mitä sieltä tulee vastaan? Horjuvatko minun kristillisen uskoni perusteet, kun lähden niin syvältä tutkimaan asioita? Kuitenkin, mitä pitemmälle etenin työssäni, sitä kauemmaksi pelkoni hälveni. Mitä syvemmälle tunkeuduin juutalaiseen mystiikkaan, sitä selkeämmin aloin nähdä, että kristinuskon opilliset perusteet ovat kunnossa. Mm. kristinuskon mukainen kolmiyhteinen Jumala, Isä, Poika ja Pyhä Henki, löytyy juutalaisesta perinnekirjallisuudesta. Se siis tukee kristinuskoa, päinvastoin kuin olin kuvitellut. Pojan jumalallinen asema Isän rinnalla iankaikkisena Messiaskuninkaana on hyvin selvä kaikessa vanhassa juutalaisessa perinnekirjallisuudessa. Messiaan syntyminen maailmaan ja kärsiminen ihmisten puolesta, on sekin juutalaisen opin mukaista. Nämä ja monet muut kristinuskoon tulleet asiat lähtevät juutalaisesta perinteestä. Vanha juutalainen perinnekirjallisuus siis tukee kristinuskoa lähes kaikissa keskeisissä opillisissa kysymyksissä toisin kuin myöhempi juutalainen kirjallisuus.

Vanha testamentti on juutalainen pyhä kirja ja koko sen sisältämä ilmestystieto on hurskaiden israelilaisten/juutalaisten ihmisten muistiin merkitsemää. Myös kaikki Uuden testamentin kirjoittajat olivat juutalaisia, mahdollisesti Luukasta lukuun ottamatta, jonka syntyperää ei tunneta. Siksi olisi outoa, jos kristinuskon perusteet, jotka on ankkuroitu Raamattuun, olisivat jotenkin täysin toisesta maailmasta, kuin mitä varhainen juutalaisuus oli. Kirkkoisät ovat saattaneet vääntää oppeja pois varhaisjuutalaisesta perinteestä, samoin kuin toisen temppelin aikaiset ja myöhemmin eläneet rabbit, mutta jostakin sieltä historian hämärästä löytyy yhteinen juuri molemmille uskonnoille.

Ajanlaskumme ensimmäisinä vuosisatoina kristinusko oli selkeästi vain eräs juutalaisuuden haara. Muitakin juutalaisuuden haaroja oli, joten yhden ylimääräisen haaran syntymisen ei sinänsä merkinnyt suurta mullistusta. Alkujaan juutalaisilla ei ollut mitään halua levittää evankeliumin sanomaa muille kansoille, sillä he katsoivat sen kuuluvan vain heille. Jumalan täytyi pakottaa heidät evankelioimaan muuta maailmaa (Ap.t. 10). Sanoman vieminen pakanakansoille ei ollut riskitöntä. Monet alkuseurakuntien juutalaisista menettivät henkensä ryhtyessään lähetyssaarnaajiksi. Tiettävästi kaikki apostolit Johannesta lukuun ottamatta kokivat marttyyrikuoleman.

Kristinusko levisi aluksi juutalaisten synagogien kautta, joita apostolien aikoina oli kaikkialla Rooman valtakunnassa ja sen ulkopuolellakin. Siksi kristillisissä seurakunnissa oli aluksi juutalainen enemmistö ja kristinusko oli edelleen vain yksi juutalaisuuden haara. Vasta myöhemmin, kun kristinusko sai enemmän suosiota pakanakansojen keskuudessa, seurakunnat alkoivat saada ei-juutalaisia johtajia. Näin kristinusko vähitellen alkoi irtaantua juutalaisilta juuriltaan omaksi uskonnokseen. Selvä käänne tapahtui 300-luvulla, kun kristinusko virallistettiin ja siitä tehtiin ainoa sallittu uskonto Rooman valtakunnan alueella. Sen jälkeen juutalaisia alettiin vainota kristittyjen taholta.

Joka tapauksessa usko Kristukseen, Messiaaseen, juutalaisten Voideltuun Kuninkaaseen, ihmiskunnan Pelastajaan ja Lunastajaan on juutalaisuuden sisältä noussut uskomus. Kun luetaan Raamatusta Kristuksesta, joka tuli maailmaan, sovitti kuolemallaan ihmiskunnan synnit, nousi kuolleista ja astui ylös taivaaseen hallitsemaan maata ja taivasta, on muistettava, että kaikelle tälle oli odotus juutalaisten keskuudessa ennen Kristuksen tuloa. Kaikki kristinuskon perusväittämät ovat pohjimmiltaan juutalaisia, vaikka nykyjuutalaisuus ne kieltäisikin.

Messiaaniset juutalaiset, joita tänä päivänä on paljon eri puolilla maailmaa, tunnustavat Uuden testamentin Jeesuksen Messiaakseen ja Israelin todelliseksi Kuninkaaksi. Mistä he ovat tulleet tähän ymmärrykseen? Useimmille messiaanisille juutalaisille ratkaisevaa on ollut huomata, että Uusi testamentti on juutalainen kirja. Se ei ole kristittyjen kirjoittama, vaan juutalaisten, mistä syystä he voivat panna luottamuksensa siihen. Uusi testamentti, joka on ollut pitkään kielletty kirja juutalaisten keskuudessa, aukeaa hämmästyttävän hyvin kaikille niille juutalaisen kasvatuksen saaneille, jotka uskaltavat sitä lukea.

Vastaavasti kuin juutalaisille on kristillinen kirjallisuus ollut kiellettyä, niin on ollut juutalainen kirjallisuus kristityille. Siitä on ollut seurauksena, että juutalaiset eivät tunne kristinuskoa eivätkä kristityt tunne juutalaisuutta. Miksi pitäisi olla kiellettyä kirjallisuutta vielä nykyäänkin? Eivätkö sellaiset kiellot ole nurkkakuntaisia ja aikansa eläneitä? Mitä kristittyihin tulee, eivätkö ne korosta ylimielistä ja väärää käsitystä siitä, että Jumala on hylännyt juutalaiset ja siirtänyt kaikki heidän siunauksensa kristityille. Jumala ei ole siirtänyt siunauksiaan Israelin kansan yltä minnekään. Hän on vähäksi aikaa vihastunut epäuskoiseen kansaansa, minkä johdosta Hän on ajanut heidät muiden kansojen joukkoon, mutta Hän ei ole unohtanut heitä. Lopunaikana saamme nähdä, miten Hänen siunauksensa kohdistuu nimenomaan Hänen omaisuuskansaansa. Kaikki siunaukset, jotka Jumala on kohdistanut ihmiskunnalle Kristuksessa, ovat tulleet juutalaisten kautta. Periaate on aina ollut se, että ensin juutalaisille, sitten myös muille kansakunnille. (Room. 1: 16)

Henkilökohtaisesti toivoisin, että se asetelma, joka aluksi vallitsi juutalaisten ja muiden kansojen kristittyjen välillä, olisi edelleen voimassa. Toivoisin, että messiaaniset juutalaiset yhdistäisivät kaikki hajalle joutuneet kristityt ja opettaisivat heille Vanhan ja Uuden testamentin salaisuuksia. Uskon, että se olisi jumalallinen järjestys. Toisaalta minun on myönnettävä, että tällä hetkellä tilanne ei ole vielä siihen kypsä, sillä messiaaninen juutalaisuus ei ole vielä saanut riittävästi jalansijaa juutalaisten keskuudessa, ja uskonnollisten juutalaisten asenne kristittyjä kohtaan on edelleen varsin jyrkkä. Toisaalta myös kristittyjen asenteet juutalaisia kohtaan ovat globaalisti edelleen varsin viileät, koska nk. korvausteologia on edelleen vallalla monissa kirkkokunnissa.

Joka tapauksessa haluan tehdä työtä raja-aitojen häivyttämiseksi kristittyjen ja juutalaisten väliltä. Tässä pyrkimyksessäni en tietenkään ole valmis polkemaan mitään luovuttamattomia kristillisiä tai raamatullisia periaatteita. Päinvastoin haluan osoittaa, että

nämä ”kristilliset periaatteet”, ovat peräisin juutalaisuudesta ja että kristinuskolla ja juutalaisuudella on yhteinen juuri. Toivoisin, että kristittyjen parissa juutalaisuuden tuntemus lisääntyisi ja sitä kautta syntyisi luonteva keskusteluyhteys. Uskon, että kristinuskoa voidaan tarjota juutalaisille vain näyttämällä heidän omista lähteistään, kuka on se Messias, jota he itsekin odottavat. Tietenkin sekin tulee tehdä taitavasti, toisen uskoa kunnioittaen. Tutustuttuani itse juutalaiseen kirjallisuuteen, minusta näyttää, että tällä saralla olisi paljon tehtävissä. Alkujaan juutalaiset toivat Messiaan kristityille, nyt kristityt voisivat tuoda Messiaan takaisin juutalaisille.

Mitä haluan todistaa?

Ennen kaikkea haluan tällä tarkastelupohjan laajennuksella todistaa muutamia väitteitä, jotka olen esittänyt aikaisemmin kirjassani, mutta jotka eivät ole vielä kovin yleisesti kristittyjen keskuudessa tiedostettuja tai tunnustettuja. Ensinnäkin haluan osoittaa, että Kristus, Messias, kuuluu ikivanhaan juutalaiseen oppiin, joka kertoo ajasta ennen nykyisen maailman luomista. Tämän myyttisen teologian mukaan Kristus, Voideltu Kuningas, Ihmisen Poika, korotettiin hallitsemaan näkymätöntä maata ja taivaita Isän Jumalan rinnalle jo iankaikkisessa menneisyydessä ja Hänelle annettiin jo muinoin jumalallista asemaa korostavia nimiä. Uskon herääminen juutalaisten keskuudessa heti Kristuksen maanpäällisen elämän, kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen rakentui hyvin paljon tälle myyttiselle Kristus-taustalle, joka oli laajalti tunnettu juutalaisen kansan keskuudessa. Ilman tuhansien vuosien aikana muokattua hengellistä maaperää, jossa Messiaan odotus eli, meidän olisi mahdotonta ymmärtää, miksi kristinusko murtautui läpi juutalaisten keskuudessa niin voimakkaana Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeisten vuosien aikana.

Toinen väittämä, jonka haluan osoittaa todeksi, on se, että varhaiseen juutalaisuuteen kuuluivat mystiset ulottuvuudet, siis näkymättömät taivaat ja maa sekä iankaikkinen menneisyys ja tulevaisuus. Jos ne kuuluivat varhaiseen juutalaisuuteen, ne voidaan luontevasti liittää myös kristinuskoon, joka on kuin juutalaisuudesta versonut oksa. Monet tutkijat ovat toistaneet väitettä, että kristinuskon yliluonnolliset ulottuvuudet ovat peräisin kreikkalaisesta filosofiasta, gnostilaisuudesta tai jostakin muusta vieraasta uskonnosta. Tämä ei pidä paikkaansa. Tutkittaessa juutalaisuutta riittävän syvältä, sieltä löytyvät kaikki näkymättömän luomakunnan ulottuvuudet, ja sieltä löytyvät myös juutalaisen Messias-uskon syvimmät perusteet. Myöhemmin kristinuskon irtaantuessa juuriltaan kirkko alkoi hyljeksiä yliluonnollisia ulottuvuuksia pitäen niitä kreikkalaiseen filosofiaan perustuvina vieraina ajatuksina, ja rakensi oppinsa pääosin ilman niitä. Toisaalta myös myöhemmässä juutalaisuudessa tapahtui jo ennen Kristuksen aikaa sellaista opillista kehitystä, missä usko iankaikkiseen Messiaaseen ja Pyhään Henkeen haluttiin unohtaa osana juutalaista Jumaluutta. Tämä opetus sai lisää voimaa Kristuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen, kun juutalainen uskonnollinen johto halusi kokonaan unohtaa ikivanhan Messiaskuninkaansa ja Hänen iankaikkiseen menneisyyteen ulottuvan tarinansa torjuakseen keskuudessaan leviävää kristinuskoa.

Kolmanneksi haluan osoittaa, että monet opit ja käsitteet, joita apostoli Paavali toi esille opetuksessaan, perustuivat juutalaiseen mystiikkaan. Jossain määrin myös muut Uuden testamentin kirjoittajat, kuten apostolit Johannes ja Pietari, toivat esiin mystiikan alueelle liittyvää juutalaista oppia. Joka tapauksessa Paavalin opiskeluvuosinaan hankkima farisealainen koulutus, johon liittyivät myös mystiikan opinnot, näkyy kaikkialla hänen

kirjoituksissaan. Lukiessamme Paavalin kirjeitä olemme saattaneet ihmetellä monien hänen oppiensa alkuperää. Tässä kirjani osassa osoitan, että useimmiten jäljet johtavat vanhaan juutalaiseen mystiikkaan.

Neljänneksi haluan osoittaa, että juutalaisuus ei ole vain yksi ainoa oppi tai kultti, vaan siinä on ollut kautta historian monenlaisia opillisia näkemyksiä. Nykyinen rabbiininen juutalaisuus kehittyi Jeesuksen aikaisesta farisealaisesta juutalaisuudesta, jonka oppi rakentui Mooseksen lain ympärille. Jeesus omana aikanaan sai vain vähän kannatusta farisealaisen liikkeen tai sitä lähellä olevan saddukealaisen liikkeen parista. Kuitenkin muitakin juutalaisia liikkeitä oli Jeesuksen aikana. Sellainen oli mm. essealaisuus, joka perustui ikivanhaan henokilaiseen perinteeseen[77]. Sen uskon ytimessä olivat yliluonnolliset ulottuvuudet, iankaikkisen elämän odotus, ja usko tulevaan Messiaaseen, joka pelastaa maailman. Sillä oli vahvasti kansan sympatiat puolellaan ja on ilmeistä, että Jeesuksen opetukset upposivat parhaiten juuri tämän kansan osan sisimpään. Monet tutkijat ovat myös sitä mieltä, että henokilainen uskon perinne edustaa vanhempaa juutalaisuutta kuin farisealainen tai saddukealainen juutalaisuus. Siten kristinuskon juuret löytyvät todennäköisesti paremmin 1. temppelin aikaisesta tai sitä varhaisemmasta juutalaisuudesta kuin 2. temppelin aikana syntyneestä farisealaisesta juutalaisuudesta tai sitä myöhemmästä rabbiinisesta juutalaisuudesta.

Kristinuskon juuria tutkittaessa ei siis riitä, että lähdemme liikkeelle Jeesuksen aikaisesta juutalaisuudesta, vaan on tärkeää tunkeutua vielä kauemmaksi juutalaisuuden historian alkulähteille. Jos pystyisimme tarkasti selvittämään, millainen oli Abrahamin, Iisakin, Jaakobin, Mooseksen, Daavidin ja profeettojen usko, meidän kristillisen uskomme perustus varmasti vahvistuisi yhteisen Kristus-uskon johdosta. Pyrkimyksenäni onkin löytää juutalaisia lähteitä, jotka voisivat valottaa juutalaisuuden taustoja mahdollisimman pitkälle menneisyyteen. Raamattu olkoon perittyjen periaatteidemme mukaan aina ensisijainen tutkimuskohteemme, mutta sen jälkeen saattaa olla hyödyllistä tutkia myös Raamatun ulkopuolista juutalaista perinnekirjallisuutta, sillä sieltä voi löytyä monia mielenkiintoisia kirjoituksia, jotka tukevat meidän kristillistä uskoamme.

Juutalaisen perinnekirjallisuuden jaottelu

Toora *(Torah)* on juutalaisuuden kulmakivi. Alkuperäisessä merkityksessään Toora tarkoittaa viittä Mooseksen kirjaa. Kun Tooraan liitetään profeettojen kirjat *(Nevi'im)* ja historialliset kirjat *(Ketivim)* syntyy Vanha testamentti eli juutalaisten *Tanakh*. Kun Tanakiin liitetään Tooraa tulkitseva perinnekirjallisuus, puhutaan *Halakha*sta. Halakaan sisältyy siis myös nk. suullinen Toora. Koko Halakalla on virallinen asema juutalaisuudessa.

Juutalainen perinnekirjallisuus rakentuu Halakan ympärille. Se on Tooraa selittävää tai kommentoivaa kirjallisuutta. Tooraa selittävä juutalainen perinnekirjallisuus koostuu suullisesta Toorasta, joka on suureksi osaksi koottu *Talmud*issa. Siihen voidaan kuitenkin

---

[77] Boccaccini G. Beyond the Essene hypothesis. The parting of the ways between Qumran and Enochic Judaism. 1998. Wm. B. Eerdmans Publishing Co.

lukea mukaan myös *Midrash*- ja *Aggadah*-kirjallisuus, sekä *Kabbalah*, mystiikkaan suuntautuva kirjallisuus. Viimeksi mainittuun kuuluu arvostettu *Zohar*.

Edellisten lisäksi tässä yhteydessä käsitellään Henokin kirjoja ja Filon aleksandrialaisen kirjallista tuotantoa, joilla on löyhempi yhteys tämän päivän juutalaisuuteen, mutta jotka kuuluvat ehdottomasti myös vanhaan juutalaiseen kirjallisuuteen ja ovat siksi tämän kirjan aiheen kannalta oleellisia.

5.2 TALMUD – SUULLINEN TOORA

Toora, viisi Mooseksen kirjaa, on juutalaisen perinnekirjallisuuden perusta. Kuitenkin tämä on vasta kirjoitettu Toora. Monet juutalaiset uskovat, että Mooseksen ollessa vuorella neljäkymmentä päivää ja yötä, Jumala opetti Moosesta koko tämä ajan. Kuulemansa perusteella Mooses kirjoitti viisi Mooseksen kirjaa, mutta tämä ei sisältänyt kaikkea, mitä hän oli Jumalalta kuullut. Osan kuulemastaan hän siirsi suullisesti Joosualle, jonka hän asetti Israelin johtajaksi jälkeensä. Joosua puolestaan siirsi kaiken kuulemansa tiedon edelleen suullisesti seuraaville Israelin johtajille, ja niin on jatkunut aina ajanlaskumme alkuun asti. Tietenkin voimme ajatella, että jos tieto siirtyy pelkästään inhimillisen muistin varassa ja sitä siirretään sukupolvelta toiselle yli tuhannen vuoden ajan, se ei voi säilyä muuttumattomana. Siitä väistämättä unohtuu jotakin, joka sisältyi alkuperäiseen sanomaan, ja siihen tarttuu jotakin ylimääräistä, jota ei alkuperäisessä sanomassa ollut. Mutta Jumalalle kaikki on mahdollista. Mahdollisesti Jumala huolehti siitä, että ainakin sanoman ydinasiat säilyivät muuttumattomina.

Ajanlaskumme alun aikoihin juutalaisia vainottiin ankarasti ja heidän johtajiaan surmattiin suurin määrin. Silloin oli vaarana, että suullisesti periytynyt tieto tuhoutuisi kokonaan. Välttääkseen kallisarvoisen perimätiedon häviämisen elossa olleet rabbit kirjoittivat muistissaan säilyneet tietonsa kirjakääröihin. Näin syntyi *Talmud*. Talmud koottiin kuitenkin kahdessa vaiheessa, ja edelleenkin Talmud on jaettu kahteen osaan. Ensin 0 – 200-luvulla eläneet rabbit kirjoittivat *Mishnah*n, joka on systemaattinen Tooran selitysteos aihepiireittäin eriteltynä. Myöhemmin noin vuosina 200 – 600-luvulla kirjoitettiin *Gemara*, joka sisältää tuona aikana eläneiden rabbien kommentteja samoista aihepiireistä. Myöhemmin Mishnah ja Gemara yhdistettiin, niin että ne ovat rinnakkain luettavissa. Gemaran kirjoitustyöhön osallistui rabbeja Jerusalemista ja Babyloniasta, sillä Babyloniaan oli jäänyt pakkosiirtolaisuuden ajoilta merkittävä juutalainen vähemmistö. Tämän vuoksi on olemassa jerusalemilainen ja babylonialainen Talmud, mutta yleensä kun puhutaan vain Talmudista, viitataan babylonialaiseen Talmudiin.

Suulliseen Toora-perinteeseen voidaan liittää myös *Midrash*- ja *Aggadah*-kirjallisuus. Midrash tarkoittaa yleisesti rabbiinista kirjallisuutta, jonka tarkoituksena on kommentoida Tooraa tai täydentää sitä sen aukkokohdissa. Määrättynä sillä viitataan tiettyyn kirjoituskokoelmaan, joka koostuu arvovaltaisten rabbien kirjoituksista kymmeneltä ensimmäiseltä vuosisadalta. Ne sisältävät Vanhan testamentin teksteihin liittyviä opetuksia ja Tooraa täydentäviä kertomuksia. Aggadah-kirjallisuus sisältää lähinnä legendoiksi luokiteltavia kertomuksia, joilla kuitenkin on myös tärkeä merkitys juutalaisessa perinteessä.

Tässä yhteydessä tarkoituksena ei ole esitellä kaikkea, mitä juutalaisten suullisesta Toorasta löytyy. Se olisi aivan liian suuri tehtävä. Siksi tyydytään ainoastaan muutamiin

poimintoihin. Seuraavassa Talmudista on poimittu kolmeen aihepiiriin liittyviä kohtia, jotka kiinnostavat kristittyjä. Ne ovat Messias, Tuhatvuotinen valtakunta ja aika ennen nykyistä maailmaa.

Messiaan ja tulevan maailman odotus Talmudissa

Juutalaisuuden yksi kulmakivi on usko Messiaseen, jonka Jumala lähettää maailmaan Israelin Pelastajaksi. Tullessaan Hän aloittaa uuden maailmankauden. Messias Daavidin pojalla (Mashiah ben David) on juutalaisten odotuksen mukaan seitsemän tehtävää.

- Daavidin kuningaskunnan ennallistaminen (Jer. 30:9, Hes. 37:22)
- Jerusalemin temppelin uudelleen rakentaminen (Jes. 2:2, Sak 6:13)
- Hajaannukseen joutuneiden israelilaisten yhteen saattaminen (Jes. 11:12, Jes. 43:5-6)
- Uuden liiton solmiminen Israelin kanssa (Jer. 31: 31-34)
- Maailman rauhan aikaansaaminen (Jes. 2:4, Jes. 11:9)
- Kuolleiden herättäminen elämään (Jes. 26:19)
- Jumalan tuntemuksen levittäminen koko ihmiskunnalle (Sak. 14:16)

Rabbiiniseen juutalaisuuteen kuuluu perinteisesti suuri Messiaan odotus, mikä näkyy korostuneesti Talmudissa. Luettaessa Talmudin ennustuksia Messiaan tulosta kristityn silmin, tulee tunne siitä, että ainakin tältä osin kristinuskolla ja juutalaisuudella on paljon yhteistä. Molemmat odottavat jotakin suurta ja tärkeää tapahtuvaksi silloin, kun Messias tulee maan päälle ja aloittaa uuden aikakauden.

Talmudissa Messiasta kutsutaan Voidelluksi Kuninkaaksi, mitä sana ”Messias” tarkoittaakin. Häntä ei kutsuta suoranaisesti Jumalaksi, vaikka Häneen liitetään runsaasti jumalallisia piirteitä. Kun katsotaan, mitä Messias profetioiden mukaan tulee tekemään tullessaan maan päälle (edellä mainitut tehtävät), siihen ei pysty kukaan muu kuin Jumala. Talmudin mukaan Messias aloittaa uuden maailmanajan, jossa ei ole enää sijaa vääryydelle. Häntä kutsutaan Israelin Kuninkaaksi, Daavidiksi ja Daavidin Pojaksi, jonka perustama valtakunta ei tule olemaan vain itsenäinen kuningaskunta muiden joukossa, vaan joka tulee hallitsemaan koko maailmaa. Israel tulee siis olemaan supervalta tulevassa maailmanajassa, eivätkä mitkään maat tai kansakunnat tule enää milloinkaan vainoamaan sitä. Messias kokoaa kaikki israelilaiset siipiensä alle ja herättää heidät kuolleistakin. Hän on suuri Sankarikuningas, vielä paljon suurempi kuin Daavid, jonka sankariteot muistamme Raamatusta. Hän pystyy yhdellä suunsa henkäyksellä lamaannuttamaan kaikki vastustajansa. Talmudissa Häntä kutsutaan Pelastajaksi, Lunastajaksi ja Herraksi. Hän on *Shiloh*, Rauhanruhtinas, Hän, jolla on valtikka (1. Moos. 49:10), *Yinnon*, Ikuisesti pysyvä (Ps. 72:17), *Haninah*, Armo, Mielisuosio (Jer. 16:13), *Menahem*, Lohduttaja (Val. 1: 16) ja Sairaudella lyöty, Lepran sijaiskantaja (Jes. 53:4). (Sanhedrin 98 b).

Juutalaiset perustavat Messias-odotuksensa samoihin Vanhan testamentin profetioihin, joihin kristitytkin ovat asettaneet uskonsa. Siksi on ilmeistä, että juutalaiset ja kristityt odottavat samaa Messiasta. Kristityt kuitenkin tietävät, että Hän on jo kerran elänyt maan päällä. Silloin Hän tuli sovittamaan synnit kuolemallaan Golgatan ristillä. Hän ei kuitenkaan jäänyt hautaan, vaan nousi kolmen vuorokauden jälkeen ylös kuolleista. Sitten vietettyään neljäkymmentä päivää maan päällä, Hän nousi ylös taivaaseen hallitsemaan kaikkea maata ja taivaita. Nyt kaksituhatta vuotta myöhemmin Hän on tulossa takaisin sekä

pelastamaan että tuomitsemaan maailman. Kristittyjen mukaan se Jumalan lupaama uusi liitto, johon profeetta Jeremia viittaa (Jer. 31: 31-34), solmittiin Kristuksen ensimmäisen tulemuksen yhteydessä. Myös profeetta Hesekiel puhuessaan uuden sydämen ja uuden hengen antamisesta (Hes. 36: 26), viittaa samaan uskon liittoon, jonka seurauksena ihmisen henki voi uudestisyntyä. Se on se veriliitto, jonka asetussanat Kristus lausui vähän ennen kuolemaansa (Mark. 14: 22-25, 1. Kor. 11: 23-26).

Itse asiassa Talmud puhuu kahden Messiaan tulosta. Siellä puhutaan Messias Joosefinpojasta ja Messias Daavidinpojasta. Messias Joosefinpojan oli määrä kärsiä ja tulla surmatuksi (*Sukkah 52a*). Tässä kohdassa viitataan Sakarjan kirjan tunnettuun profetiaan, jonka mukaan ”he kohottavat katseensa häneen, jonka ovat lävistäneet ja he surevat häntä niin kuin surraan ainoaa poikaa.” (Sak. 12: 10-12). Toisessa Talmudin kohdassa käydään seuraava vuoropuhelu: ”Messias – mikä on Hänen nimensä?” ”Sairas, sillä on sanottu ’varmasti Hän kantoi meidän sairautemme’.” (*Sanhedrin 98b*) Tässä viitataan toiseen tunnettuun Messias-profetiaan Jesajan kirjassa (Jes. 53). Juutalaiset ottavat siis nämä profetiat itselleen ja liittävät ne Messiaaseen, mutta eivät silti tunnusta, että Messias Joosefinpoika olisi Uuden testamentin Jeesus.

Talmudin mukaan Messiaan tuloa edeltävät ”synnytystuskat”. Se tarkoittaa suurta ahdistuksen aikaa, jolloin Israelin kansa ikään kuin synnyttää Messiaan alas maailmaan. Seuraavassa pari lainausta Talmudista:

> Kun näet sukupolven, jota ongelmat saartavat kuin virta, odota Häntä, sillä on kirjoitettu: ’Kun vihollinen tulee kuin virta, Herran Henki nostaa lipun häntä vastaan.’ Ja sen jälkeen sanotaan: ’Lunastaja tulee Siioniin.’ (*Sanhedrin 98 a*)
>
> Meillä on perinne, jonka mukaan Baabel ei todista kärsimyksiä, jotka edeltävät Messiaan tuloa. Ne ovat Äiti-Siionin synnytystuskia, jotka saattavat Messiaan maailmaan. (*Kathuboth 111a*)

Tämäkin odotus on hyvin raamatullista, sillä monet Raamatun profetiat kertovat Kristuksen maailmaan tuloa edeltävästä vaivan ajasta, joka keskittyy Israeliin. Uudessa testamentissa Jeesus itsekin profetoi suuresta ahdingosta, joka edeltää Hänen tuloaan (Matt. 24). Monissa Vanhan testamentin profetioissa ennustetaan Messiaan tulevan pelastamaan sotien keskellä kamppailevan Israelin (Hes. 38-39, Dan. 12, Sak 14)

Messiaan tuloa seuraava Tuhatvuotinen sapatti

Raamatussa Tuhatvuotinen valtakunta on selvästi ilmoitettu vain Ilmestyskirjassa, mutta Talmudista se saa enemmän sisältöä. Talmudissa ja muuallakin juutalaisessa kirjallisuudessa se esitetään seitsemäntenä tämän maailman vuosituhantena, joka tulee olemaan täysin erilainen kuin sitä edeltävät kuusi vuosituhatta. Tässä nähdään analogia juutalaisen viikon kanssa. Juutalaisessa viikossa kuutena päivänä tehdään työtä, mutta seitsemäs päivä on lepopäivä, joka pyhitetään Herralle. Samoin maata viljellään Mooseksen lain mukaan kuusi vuotta ja seitsemäntenä se jätetään kesannolle, jolloin maa saa levätä.

Niin myös maailma on tällaisenaan olemassa juutalaisen ajanlaskun mukaan kuusituhatta vuotta. Sen jälkeen perustetaan nykyisen maailman paikalle tuhatvuotinen valtakunta, jolloin ei tarvitse tehdä työtä. Silloin kaikki synti on poistettu ja vain Herra on korotettu.

> Maailma on olemassa kuusi tuhatta vuotta. Kaksi ensimmäistä vuosituhatta on sekasorron aikaa (syntiin lankeemus, vedenpaisumus, Baabelin torni), seuraavat kaksituhatta vuotta ovat Tooran kukoistuksen aikakautta, ja seuraavat kaksituhatta vuotta ovat Messiaan aikakautta, mutta monien syntiemme tähden kaikki nämä vuodet ovat menneet hukkaan. (*Sanhedrin 97 a-b*)
>
> Aivan kuten seitsemästä vuodesta seitsemäs on vapautuksen vuosi (sapattivuosi), niin myös seitsemästä vuosituhannesta seitsemäs tulee olla kesannon aikaa (sapattivuosituhat), sillä on kirjoitettu: 'Ja yksin Herra on oleva korotettu sinä päivänä.' Ja sapattipäivän Psalmissa (Ps. 92) sapatti tarkoittaa aikakautta, joka on kokonaan sapatti, sillä myös on sanottu, että tuhat vuotta sinun silmissäsi ovat kuin eilinen päivä. (*Sanhedrin 97 a*)

Kristilliseltä kannalta on mielenkiintoista huomata, että juutalaiset laskevat Messiaan aikakauden alkaneen ajanlaskumme alun aikoihin. Tosin edellä esitetyn Talmudin kohdan mukaan juutalaiset hukkaavat suurimman osan siitä aikakaudesta. Kristityt tietävät siihen syynkin ja sen mitä tuo hukkaaminen tarkoittaa: He eivät tunnista Messiastaan (Messias Joosefinpoikaa), joka tuli maailmaan tuon aikakauden alussa. Eräissä juutalaisissa kertomuksissa (Midrashim) todetaan, että juutalaiset joutuvat "messiaanisena aikakautena" maanpakoon, joka kestää kaksi tuhatta vuotta.[78] Tänä päivänä, kun juutalaiset ovat palanneet maahansa pitkältä matkaltaan, voimme todeta, että tämäkin ennustus on käynyt toteen. Herran sapatti on valmis alkamaan.

Useimmat tämän päivän juutalaiset eivät tunnusta Jeesusta Messiaakseen. Kuitenkin kaikkialla heidän perinnekirjallisuudessaan esitetään profetioita siitä, että Messias tulee kaksi kertaa. Ensimmäisellä kerralla Hän tulee kärsivänä Herran palvelijana (Messias ben Josef) ja toisella voittoisana kuninkaana (Messias ben David). Väkisinkin nousee mieleen kysymys, miten juutalaiset voivat odottaa Messias Daavidinpoikaa tulevaksi, vaikka eivät ole vielä havainneet Messias Joosefinpoikaakaan tulleeksi. Seuraavassa esitetään kaksi Messiasta koskevaa midrashia, jotka korostavat Messiaan kahta tulemusta.

> Kun kuningas Salomo puhuu "rakastetustaan", hän yleensä viittaa Israelin kansakuntaan. Yhdessä kohdassa hän vertaa rakastettuaan metsäkauriiseen ja silloin hän viittaa piirteeseen, mikä on ominaista sekä Moosekselle että Messiaalle, kahdelle Israelin lunastajalle. Aivan kuten metsäkauris tulee ihmisen näköpiiriin ainoastaan kadotakseen pois ja sitten ilmestyäkseen jälleen, niin on myös näiden lunastajien laita. Mooses ilmestyi israelilaisille, sitten katosi, ja lopulta ilmestyi jälleen, ja sama outo ilmiö havaitaan myös Messiaan yhteydessä. Hän ilmestyy, katoaa näkyvistä ja ilmestyy jälleen. (*Numb. Rabba 11*)
>
> Neljästoista jae Ruutin kirjan toisessa luvussa selitetään näin. 'Tule tänne' on Messiaan kuningaskunnan ennustus, 'kasta leipäpalasi hapanviiniin' ennustaa Messiaan läpikäymän tuskan, mikä on kuvattu Jesajan kirjassa, 'Hän oli haavoitettu

---

[78] Raphael Patai, The Messianic texts. Jewish Legends of Three Thousand Years, 19), "It was indeed pre-ordained that Jerusalem should be lost to the Israelites, but only until the coming of him concerning whom it was said, 'Rejoice greatly, O daughter of Zion.'--Gen. Rabba 56.

> meidän syntiemme tähden, meidän pahat tekomme olivat Hänet ruhjoneet' (Jes. 53: 4-5). 'Ruut meni istumaan leikkuuväen viereen' ennustaa Messiaan kuningaskunnan väliaikaista poistumista, ja 'hän tarjosi hänelle paahdettuja jyviä' tarkoittaa Hänen kuningaskuntansa ennalleen asettamista. (*Midr. Ruth 5, Ruutin kirja 2: 14)*

Jälkimmäisessä midrashissa nähdään se juutalaisen raamatuntulkinnan tyypillinen piirre, että muutamasta puhutusta sanasta, joihin tavallinen lukija ei kiinnitä suurta huomiota, löydetään aivan ihmeellisiä selityksiä ja profetioita. Silti asian oikeellisuutta ei ole ainakaan tässä tapauksessa syytä epäillä. Mooabilainen Ruut oli tärkeä lenkki siinä Juudan heimon sukuhaarassa, josta Messiaan oli määrä syntyä. Hänestä syntyi kuningas Daavidin isoisä ja myöhemmin samasta suvusta syntyi Jeesus Kristus. Tätä taustaa vasten on ymmärrettävää, että Boasin sanat Ruutille saattoivat olla profeetallisia.

Joka tapauksessa edellä mainitut kaksi midrashia todistavat kiistattomasti Messiaan tulevan kaksi kertaa. Eivätkö juutalaiset usko omiin kirjoituksiinsa, vai odottavatko he vieläkin Messias Joosefinpoikaa tulevaksi? [79]

Seitsemän asiaa, jotka Talmudin mukaan olivat ennen nykyistä maailmaa

Tutkittaessa aikaa ennen nykyistä maailmaa Talmudin valossa on otettava huomioon, että Talmud koottiin vasta Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen, jolloin juutalainen uskonnollinen johto pelkäsi kristinuskon leviävän laajasti juutalaisten pariin. Jeesus oli väittänyt olevansa perimmäisesti se ikiaikainen Messiaskuningas, jolle Isä Jumala oli antanut kaiken vallan iankaikkisessa menneisyydessä ja jonka oli määrä tulla ihmiseksi maailmaan toimittaakseen kansansa sovituksen synneistä. Siksi juutalaiset rabbit alkoivat vieroksua kaikkea sellaista perinnekirjallisuutta, jossa ikiaikainen Messiaskuningas mainitaan. Niinpä paljon vanhaa perinnekirjallisuutta hävitettiin tuona aikana, kuten esimerkiksi Henokin kirjan häviäminen osoittaa.

Tämä selittää myös sen, miksi Messias-odotus on tietyllä tavalla epäsymmetrinen Talmudin teologiassa. Messiaalla on loistava tulevaisuus, mutta Hänellä ei ole menneisyyttä. Tämä näkyy selvästi Talmudissa, jossa Messiaan menneisyyttä Luojana tai Pelastajana ei ole haluttu tuoda esiin. Toisaalta Talmudista löytyy eräitä mielenkiintoisia kohtia, jotka kuitenkin todistavat ikiaikaisesta Messiaskuninkaasta.

Talmud mainitsee seitsemän asiaa, jotka olivat olemassa ennen nykyisen maailman perustamista.

---

[79] Michel L. Brown (PhD) on messiaaninen juutalainen ja tutkija New Yorkin yliopistosta. Kirjassaan "The Real Kosher Jesus" (Front Line, 2012) hän tuo esiin tyypillisiä juutalaisten väitteitä, miksi he eivät voi uskoa Jeesukseen Messiaanaan. Hän kumoaa ne kaikki esittäen samalla painavat perustelunsa sille, miksi hän uskoo Jeesuksen olevan todellinen Messias. Viime aikoina monet muutkin juutalaiset ovat tulleet samaan tulokseen, heidän mukanaan monia rabbeja.

Seitsemän asiaa luotiin ennen maailman luomista: Toora, parannuksenteko (katumus, kääntymys), Eedenin puutarha, helvetti, Kunnian valtaistuin, Temppeli ja Messiaan nimi.

- Toora, koska on kirjoitettu, että Herra loi minut aikojensa alussa, ennen muinaisten päivien luomistekoja (Sananl. 8:22).
- Parannuksen teko, koska on kirjoitettu, että jo ennen kuin loit vuoret tai maat ja maanpiirit, sinä asetit ihmisen alttiiksi tuhoutumiselle ja sanoit 'ihminen, tee parannus' (Ps. 90:2).
- Eedenin Paratiisi, koska on kirjoitettu, että Herra Jumala loi Edenin Paratiisin ennen aikojen alkua (1. Moos. 2:8).
- Helvetti (Gehenna), koska on kirjoitettu, että Tofet (toinen nimi helvetille) määrättiin olemaan jo muinaisina päivinä (Jes. 30:33).
- Kunnian valtaistuin, koska on kirjoitettu, että sinun valtaistuimesi perustettiin jo muinaisina päivinä (Ps. 93:2).
- Temppeli, koska on kirjoitettu, että Kunnian valtaistuin, joka alussa perustettiin, on sinun pyhäkkösi paikka (Jer. 17:12).
- Messiaan nimi, koska on kirjoitettu, että Hänen nimensä oli jo ennen aurinkoa ja säilyy ikuisesti (Ps. 72:17).

(*Nedarim 39a*)

Edellä mainitut ennen maailmaa luodut asiat on perusteltu raamattuviittauksin, joten ne perustuvat Tanakin ilmoitukseen. Sananlaskujen kirjassa (Sananl. 8:22), jossa puhutaan luomisesta aikojen alussa, ei tosin puhuta Toorasta, vaan Viisaudesta. Tästä voidaan päätellä, että juutalaiset ymmärtävät Tooran syvimmän olemuksen Hengeksi, jonka he yhdistävät Raamatussa esiintyvään Viisauteen tai Viisauden ja ymmärryksen henkeen. Toora siis syvimmässä merkityksessään ei ole kirja tai kirjoitus, vaan Jumalan Henki, jonka inspiroimana Mooseksen kirjoitukset ovat syntyneet. Sananlaskujen kirjan mukaan Toora (Viisaus) oli jo ennen aikojen alkua iankaikkisessa menneisyydessä ja oli mukana luomassa näkymätöntä luomakuntaa, jossa oli jo alkuperäinen ihminen (Sananl. 8: 31). Luultavasti iankaikkisessa menneisyydessä tämän Hengen vaikutuksesta syntyivät sen aikaiset hengelliset lait. Näin voidaan päätellä siitä, että ilman olemassa olevaa lainsäädäntöä ei voisi olla langennutta tilaa, josta ihmisen olisi tehtävä parannus.

Jo ennen kuin vuoret syntyivät, Jumala oli luonut näkymättömän luomakunnan ja sen mukana alkuperäisen ihmisen. Mutta ihminen oli langennut syntiin ja Jumala oli päättänyt palauttaa hänet tomuun (Ps. 90: 2-3) Kuitenkin alkuperäisellä ihmisellä oli toivoa, koska Jumala oli sanonut ”Palatkaa jälleen, te ihmisten lapset”, minkä juutalaiset ymmärtävät kehotuksena parannuksentekoon, sillä luultavasti tuohon ”palata”-sanaan sisältyy myös moraalinen kehotus kääntymykseen Jumalan viitoittamalle tielle. Joka tapauksessa noihin Jumalan sanoihin sisältyy tomuun saatetulle ihmiselle toivo uudesta elämästä Jumalan yhteydessä.

Tarkastelkaamme seuraavaksi viimeistä edellä mainituista kohdista, Messiaan Nimeä. Suomalaisessa raamatunkäännöksessä mainitussa Psalmin kohdassa lukee ”Pysyköön Hänen nimensä ikuisesti, muistettakoon se aina auringon alla.” (Ps. 72: 17). Alkuperäistekstissä on kuitenkin luettavissa ajatus, että Hänen Nimensä oli jo ennen aurinkoa, mistä on pääteltävissä, että Hän oli ennen nykyisen maailman luomista. Saman Psalmin jakeessa 11 lukee: ”Kaikki kuninkaat kumartakoot Häntä, ja palvelkoot Häntä kaikki kansat” (Ps. 72: 11) ja jakeessa 13 lukee: ”Hän (Kristus) armahtaa vaivaista ja köyhää ja pelastaa köyhäin sielun.” (Ps. 72: 13) Messias (Kristus) oli siis kuninkaiden

kuningas jo iankaikkisessa menneisyydessä ja Hänen nimessään oli ihmiskunnan pelastus. Tässä yhteydessä Kristus loi Eedenin Paratiisin asuinpaikaksi niille, jotka haluavat elää Hänen yhteydessään ja Gehennan (helvetin) vastaavasti niille, jotka eivät halua niin tehdä.

Psalmi 93 puhuu Kuninkaasta, jolla selvästi tarkoitetaan Messiaskuningasta. ”Hän on pukenut itsensä korkeudella. Herra on pukenut, vyöttäytynyt voimaan. Niin pysyy maanpiiri lujana, se ei horju. Sinun valtaistuimesi on vahva aikojen alusta, hamasta iankaikkisuudesta olet sinä.” (Ps. 93:1-2) Kristuksen Kunnian valtaistuin on siis jossakin korkealla vuoren laella, näkymättömässä todellisuudessa. Se on ikiajoista asti ollut siellä ja siellä on myös Temppeli. (Jer. 17:12) Mutta jos ihminen, laki, syntiin lankeaminen, kääntymys, Eedenin Paratiisi, Temppeli, Kunnian valtaistuin ja Messias olivat ennen nykyisen maailman luomista, niin mitä se on muuta, kuin että myös Israelin kansa oli siellä ennen nykyistä maailmaa. Luultavasti muutkin kansakunnat olivat siellä, mutta Jumala erotti niistä yhden kansakunnan itselleen, ja antoi sille nimen Israel.

Juutalaisessa Aggadah-kirjallisuudessa on myyttinen kertomus[80], joka käsittelee edellä mainittua Talmudin kohtaa. Se alkaa näin: Alussa, kaksituhatta vuotta ennen (nykyisen) taivaan ja maan luomista, luotiin seitsemän asiaa: Toora kirjoitettuna mustalla tulella valkealle tulelle ja se oli Jumalan sylissä. Jumalan valtaistuin asetettiin taivaaseen kaikkien elävien päiden yläpuolelle. Paratiisi oli Jumalan oikealla puolella ja helvetti vasemmalla. Taivaallinen pyhäkkö (Temppeli) oli aivan Jumalan edessä ja sen alttarilla oli jalokivi, johon oli kaiverrettu Messiaan Nimi. Se huusi kuuluvalla äänellä: ”Tehkää parannus, ihmislapset.”

Kun sitten Jumala aikoi luoda luonnollisen maailman, Hän neuvotteli Tooran (Henki-Jumalan, fem.) kanssa asiasta. Toora sanoi, että Jumalan tulisi asettaa Hänet maan kuninkaille (kansoille) neuvonantajaksi. Silti Hän oli varauksellinen (maailmaan luotavien) ihmisten suhteen. Hän (Toora) ei uskonut ihmisiin, koska syntisyytensä tähden he varmasti hylkäisivät Hänen neuvonsa. Jumala kuitenkin karkotti Hänen epäilyksensä. Jumala sanoi Tooralle, että parannuksen teko oli asetettu olemaan jo paljon aikaisemmin, ja syntisille oli varattu mahdollisuus parantaa tapansa. Sitä paitsi temppelipalvelus oli varustettu sovittavalla voimalla ja Paratiisi ja helvetti oli asetettu palkkion ja rangaistuksen paikoiksi. Lopuksi, Messias oli määrätty tuomaan pelastuksen, mikä lopullisesti asettaisi päätepisteen kaikelle syntisyydelle.

Legenda vahvistaa aikaisemmin tehtyjä päätelmiä iankaikkisesta menneisyydestä. Se kertoo kahdesta sovituksesta, joista toinen tehtiin ennen maailman perustamista ja toinen tässä maailmassa. Jo ennen nykyisen maailman luomista Jumalan alttarilla oli kallisarvoinen kivi, johon oli kirjoitettu Messiaan Nimi, ja joka huusi kovalla äänellä: ”Tehkää parannus!”. Se kertoo, että Messias oli sovittanut ihmisen verellään ennen maailman perustamista ja sovitus oli jo silloin mahdollinen. Se kuitenkin edellytti ihmiseltä parannuksentekoa. Mutta nyt uudessa maailmassa, jonka Jumala suunnitteli luoda, Kristuksen oli määrä tulla tuomaan lopullinen pelastus ihmiselle. Se pelastus asettaa lopullisesti päätepisteen synnille, jos ihminen ottaa sen vastaan.

---

[80] The Legends of Jews by Louis Ginzberg. Volume I. Bible Times and Characters from the Creation to Jacob. Legend 1.

5.3 ZOHAR – SALAINEN TOORA

Yleistä Zoharista

Kirjoitetun ja suullisen Tooran lisäksi on olemassa vielä kolmaskin Toora, eli nk. salainen Toora. Tällä tarkoitetaan *Kabbala*a, johon sisältyy juutalaisuuden syvällisin ja kaikkein selvimmin mystiikkaan suuntautunut aines. Kabbala tarkoittaa ”vastaanotettua perinnettä”. Keskiajan kabbalistit valitsivat tämän nimen korostaakseen sitä, että Kabbalan oppi ei ollut heidän omaansa, vaan että se oli muinaisesta juutalaisesta perinteestä nostettua.

Kabbala ei ole mikään yhtenäinen kirja, vaan se koostuu eri vuosisatoina kirjoitetuista samaan aihepiiriin luokitelluista kirjoituksista. Se on enemmänkin Tooran erityinen tulkintatapa kuin jokin määrätty teos tai kirjakokoelma. Siinä on kuitenkin vanhoja arvostettuja teoksia, jotka luovat pohjaa koko genrelle. Kabbalan keskeisin vanha lähdeteksti on nimeltään *Sefer HaZohar* eli lyhyesti *Zohar*. Nimi tarkoittaa loistavaa tai säteilevää. Zoharin alkuperästä on monia käsityksiä. Kabbalistit uskovat, että se juontaa juurensa Abrahamin ja muiden Israelin patriarkkojen ajoilta. Akateemiset tutkijat ovat kuitenkin sitä mieltä, että se on keskiajalla kehitetty kooste, johon sekoittuu muinaiseen juutalaisuuteen liittyviä mystisiä traditioita ja uskomuksia. Muita arvostettuja vanhoja perinnetekstejä ovat *Sefer HaBahir* ja *Sefer Jetsira*. Viimeksi mainittua pidetään näistä kolmesta vanhimpana.

Zoharin alkuperäksi on helpointa uskoa käsitys, että se oli osa juutalaisten suullista perinnettä. Ajanlaskumme ensimmäisinä vuosisatoina, jolloin suullista Tooraa saatettiin kirjoitettuun muotoon, myös Zohar kirjoitettiin. Tavallisesti Zoharin alkuperäiseksi kirjoittajaksi mainitaan Rabbi Shimon bar Yochai, joka eli toisella vuosisadalla ja oli hyvin arvostettu rabbi. Hänen kirjoituskokoelmansa, jonka kokoonpanossa hänen oppilaansa auttoivat, hautautui kuitenkin historian hämärään noin tuhanneksi vuodeksi, kunnes Rabbi Moses de Leon omien sanojensa mukaan löysi sen. Hän julkaisi teoksen noin 1270 jKr Espanjassa. Suurempaan julkisuuteen Zohar nousi kuitenkin vasta 1500-luvulla, jolloin Zoharista kirjoitettiin monia tunnettuja johdannais- ja selitysteoksia. Olipa Zoharin historia mikä tahansa, tämän päivän uskonnolliset juutalaiset pitävät sitä hyvin arvovaltaisena.

Tunnetuimmat juutalaiset mystikot, jotka kehittivät kabbalistisia ideoita Zoharin pohjalta, elivät keski- ja uuden ajan taitteessa, 1500-luvulla. Eräs heistä oli Rabbi Moshe Cordovero (1522-1570), joka kirjoitti teoksen *Pardes Rimonim* (Granaattiomenoita hedelmätarhasta). Toinen vielä tunnetumpi oli Rabbi Isaac Luria (1534-1572), jonka opetukset tallensi muistiin hänen oppilaansa Rabbi Chaim Vital (1543-1620). Isaac Luria tunnetaan paremmin nimellä *Ari*, ja hänen opetuksensa nimellä *Kitvei Arizal*. Yli sata vuotta myöhemmin syntyi Rabbi Israel Baal Shem Tov (1698-1760), hasidistisen (ääriortodoksisen) uskonnollisen liikkeen perustaja. Kaikkien näiden rabbien tulkinnat noudattavat rabbiinista uskonkaavaa, jossa painotetaan Mooseksen lakia sielujen pelastukseen johtavana tienä. Vaikka edellä mainittujen rabbien teokset ovat tunnettuja juutalaisten piirissä, kristilliseltä kannalta niillä ei ole suurta merkitystä. Sen sijaan alkuperäisteokset, ja etenkin Zohar, ovat mielenkiintoisia kristilliseltä kannalta, koska niihin sisältyy paljon tietoa varhaisesta juutalaisuudesta.

Vaikka kutsun Zoharia alkuperäisteokseksi, on huomattava, että se on syntynyt kirjoitetussa muodossa ajanlaskumme alun jälkeen. Se ei semmoisenaan edusta aitoa varhaista juutalaisuutta, jota tässä kirjassa ollaan etsimässä, vaan siihenkin on tullut

mukaan myöhemmän rabbiinisen juutalaisuuden mukaisia painotuksia ja korostuksia. Toisaalta siinä näyttäisi säilyneen myös vanhaa juutalaista uskonnollista ainesta paremmin kuin monissa muissa lähteissä. Voitaneen sanoa, että Zohar on osa suullista Tooraa, mutta se suuntautuu syvemmälle tuonpuoleisen todellisuuden salaisuuksiin ja sisältää siinä määrin Messiaan menneisyyteen liittyvää tietoa, että se haluttiin pitää erillään muusta suullisesta Toorasta.

Sen jälkeen, kun Zohar julkaistiin myöhäiskeskiajalla, muutkin kuin juutalaiset ovat olleet kiinnostuneita siitä ja tulkinneet sitä omalla tavallaan. Myös kristityt ovat löytäneet sieltä vahvistusta omalle uskolleen (kristillinen Kabbala). Itse asiassa jo ennen kuin Zohar tuli laajalti tunnetuksi juutalaisten piireissä, se saavutti kiinnostusta kristittyjen piireissä. Tässä yhteydessä mainitaan nimet *Giovanni Pico* (1463 – 1494) ja *Johannes Reuchlin* (1455-1522), jotka julkaisivat useita teoksia Zohariin liittyen. He huomasivat, että monet sellaiset asiat, joita juutalaiset vieroksuvat, mutta jotka ovat kristityille pyhiä, kuten kolmiyhteinen Jumala ja Kristuksen inkarnoituminen (lihalliseen ruumiiseen tulo), saavat tukea Zoharista. Heillä oli myös ajatuksena käännyttää juutalaisia kristinuskoon juutalaisten omiin kirjoituksiin perustuen, vieläpä säilyttäen täyden kunnioituksen heidän kirjoituksiaan kohtaan.

Zohar on Tooran tulkintaa ja selitystä hyvin syvällisellä merkitystasolla. Kristitty lukija voi löytää sieltä monia vastauksia kysymyksiinsä, joita sekä Vanhan että Uuden testamentin kirjoitukset ovat synnyttäneet hänen mielessään. Ovatko nämä vastaukset oikeita, se hänen on itse arvioitava, sillä kristityn lukijan on aina muistettava, että Raamattu on hänen pyhä käsikirjansa, ei Zohar eikä mikään muukaan Raamatun ulkopuolinen selitysteos.

Zoharin mukaan Tooraa voidaan tulkita neljällä merkitystasolla. Nämä ovat

- Peshat (”yksinkertainen”) suora tekstin mukainen merkitys,
- Remez (”vihjaileva”) allegorinen (hengellinen) merkitys,
- Derash (”tutki” tai ”näe”) merkitys, joka perustuu sanan tai lauseen hepreankieliseen kirjoitusasuun,
- Sod (”salainen”) metafyysinen (tuonpuoleisten maailmojen) merkitystaso.

Edellä mainittujen sanojen alkukirjaimet PRDS muodostavat hepreankielisen sanan, joka tarkoittaa hedelmätarhaa, mutta jota kuvaannollisesti käytetään tarkoittamaan edellä mainittuja merkitystasoja. Kirjoitusten ”salainen” tulkintatapa johtaa yleensä tuonpuoleisiin maailmoihin, iankaikkiseen menneisyyteen tai tulevaisuuteen.

Tämän kirjan aihetta ajatellen Zohar on mielenkiintoinen siksi, että siinä monet kristinuskon kannalta tärkeät käsitteet, kuten maailma, luomakunta, Kristus, ihminen, jne. saavat iankaikkisen ulottuvuuden. Niillä on ajaton menneisyys ja tulevaisuus. Miten hyvin tuo ajaton menneisyys ja tulevaisuus soveltuvat kristilliseen teologiaan, se on jokaisen itse arvioitava. Varhaisten juutalaisten teologiasta se joka tapauksessa puhuu. Ja juutalaisuuden historia on kristinuskon historiaa.

Zohar on vaikeaselkoinen, sillä se sisältää paljon hepreankielisiä käsitteitä ja lyhenteitä, jotka eivät avaudu asiaan perehtymättömälle lukijalle. Tarvitaan selitysoppaita, joita onneksi onkin saatavilla. Lisäksi tekstissä sovelletaan eräitä käsitteitä, jotka ovat tavallisille kristityille vieraita, kuten esimerkiksi sefirat, partsufit, monet hengelliset maailmat jne. Tämä tietenkin vaikeuttaa tekstin ymmärtämistä ja saattaa vaatia lukijalta enemmän kärsivällisyyttä kuin jonkin muun kirjan lukeminen. Joka tapauksessa Zohar on avainteos

tutkittaessa vanhaa juutalaista mystiikkaa erityisesti siksi, että monia muita lähdeteoksia on tuhottu. Siinä on myös kristilliseltä kannalta paljon kiinnostavaa, sillä se paljastaa, miten tärkeä Kristus on ollut varhaisessa juutalaisuudessa ja miten Hän on ollut Jumala jo ennen nykyistä maailmanaikaa. Siitä on luettavissa iankaikkisen menneisyyden eri vaiheet ja mitä kaikkea Kristus on tehnyt ihmisen hyväksi jo kaikkina noina aikoina.

Vaikeaselkoisuutensa johdosta Zoharista on erilaisia tulkintoja. On kristillinen tulkinta, teosofinen tulkinta, juutalainen tulkinta jne. Juutalaisia tulkintojakin on useita. Jokainen tulkitsija lukee sitä ikään kuin oman viitekehyksensä läpi ja sen mukaan lopputulokset poikkeavat enemmän tai vähemmän toisistaan. Myönnän avoimesti, että oma lähestymistapani on kristillinen. Luen siis Zoharia löytääkseni sieltä yhtymäkohtia Raamattuun ja erityisesti Uuteen testamenttiin. Jos löydän sellaisia, yritän syventää ymmärrystäni liittyen ko. asioihin. Ja jos löydän täysin uusia asioita, jotka eivät sisälly perinteiseen kristilliseen opetukseen, pohdiskelen, pitäisikö ne kokonaan hylätä, vai voisivatko ne kuitenkin olla raamatullisia jollakin merkitystasolla. Zoharhan on periaatteessa viiden Mooseksen kirjan tulkintaa. Seuraavissa luvuissa, joissa tuon esiin zoharilaista maailmankuvaa, pidän koko ajan Raamattua rinnalla, ja kommentoin asioita sen pohjalta.

Maailmankaikkeuden alku

Alkutila Ein Sof

Juutalainen mystiikka pyrkii selittämään maailmankaikkeuden historian aivan alusta lähtien. Miksi ylipäänsä on jotakin? Mitä on tapahtunut aikojen alussa? Tässä mennään epäilemättä yli inhimillisen ymmärryksen, mutta toisaalta perinteinen juutalainen ajattelutapa saattaa antaa meille paremmat suuntaviivat pohdiskella tätä asiaa kuin monet muut filosofiat.

Ajatelkaamme kaiken alkutilaa. Meidän on vaikea hyväksyä ajatusta, että kaiken alussa olisi ollut jokin perusolevainen, joka olisi syy ja selitys kaikkeen myöhemmin syntyneeseen, koska silloin meissä heräisi välittömästi kysymys, mistä se perusolevainen sitten on ilmaantunut. Luonnostamme voimme ymmärtää, että jotakin on syntynyt jostakin, mutta mistä se ensimmäinen, josta kaikki on alkanut, on saanut syntynsä? Meidän olisi helpompaa ymmärtää, että alkutilassa ei ollut mitään, kuin että jotakin olisi ollut. Mutta miten sitten tyhjästä saattoi syntyä jotakin? Meidän järkemme ei kerta kaikkiaan riitä tämän ongelman ratkaisemiseen.

Jos sitten meidän tulisi määritellä käsite ”tyhjä tila” nimeämällä asiat, joita siellä ei ole, todennäköisesti luettelomme olisi tämän tapainen: ei olisi taivasta, ei maata, ei avaruutta, ei ainetta, ei aikaa, ei ruumiita, ei sieluja, ei henkiolemuksia, eikä mitään, mikä oman ymmärryksemme mukaan viittaisi elämään tai olemassaoloon. Niin, juuri sellainen on alkutila juutalaisen käsityksen mukaan. Se on tyhjä tila, ja kuitenkin jossakin sen ulkopuolella on jotakin. Kuitenkin on olemassa meidän ymmärryksellemme täysin käsittämätön ulkopuolinen ulottuvuus, jossa vallitseva tila on ”*Jesh*” (on jotakin) sen sijaan että ”*Ein*” (ei ole) olisi vallitseva. Siellä on rajaton valo, *Or Ein Sof*, joka on aina ollut. Se on täysin meidän käsityskykymme ulkopuolella. Siellä on Jumala sellaisessa ulottuvuudessa, tuonpuoleisen tuonpuoleisuudessa, että meidän ymmärryksemme ei sinne ulotu.

Juutalaisen luomiskäsityksen mukaan, aluksi kaikkialla vallitsi rajaton valo, Or Ein Sof. Sen jälkeen jostakin syystä, tämä alkutila halusi kutistua tai supistua, antaakseen tilaa olemassaololle. Juutalaiset käyttävät tästä tilaa synnyttävästä kutistumisesta sanaa *tzimtzum*. Kutistumisen seurauksena syntyi olemaan tyhjä tila, josta edellä puhuttiin. Siihen tyhjään tilaan Jumala loi vaiheittain näkymättömän luomakunnan ja kaiken, mitä siellä on, mukaan lukien meille näkyvän luomakunnan.

Onko juutalaisella maailmankaikkeuden synnyn selityksellä kristinuskon kannalta merkitystä? Siihen en osaa vastata, mutta filosofisena ongelman ratkaisuna se on kyllä mielenkiintoinen. Jossakin meille käsittämättömässä ulottuvuudessa, jossa syyn ja seurauksen laki ei ole voimassa, on aina ollut jotakin. Se mitä siellä on ollut, on Jumala kaikkein absoluuttisimmassa merkityksessään. Sieltä on elämä ja kaikki muu, mitä on, näkyvä ja näkymätön, saanut alkunsa.

Alussa oli siis vain Jumalan rajaton valo, *Or Ein Sof*. Tällä valolla ei ollut tietenkään mitään tekemistä sen valon aistimuksen kanssa, jonka tietyntaajuinen sähkömagneettinen säteily saa aikaan verkkokalvoillamme ja aivoissamme. Se oli luonteeltaan hengellistä valoa, jossa oli Jumala. Häntä ei voinut jakaa osiin eikä Hänellä ollut rajoja. Hänestä on lähtöisin kaikki mitä myöhemmin on syntynyt tai luotu. Miksi Jumala halusi luoda jotakin sellaista, mitä ei aikaisemmin ollut, johonkin sellaiseen ulottuvuuteen, mitä ei myöskään aikaisemmin ollut, siihen voidaan sanoa vain, että se oli Hänen tahtonsa. Koko luomakunta – sekä näkyvä että näkymätön - on syntynyt Jumalan tahdosta, tyhjästä ”ex nihilo”, ja siihen vastaukseen meidän on tyydyttävä.

Sefirat

Jumala loi ensimmäiseksi - ikään kuin ensimmäisenä askeleena kohti meille ymmärrettävämpää olemisen tilaa - kymmenen henkeä, valoa tai voimavaikutusta, joita kutsutaan Zoharissa *sefiroiksi*. Oikeastaan nämä kymmenen henkeä olivat 3 + 7 henkeä, sillä kolme ensimmäistä sefiraa olivat Jumalan itsensä ilmentymiä, toisin sanoen Hän itse oli niissä ja vaikutti niiden kautta. Loput seitsemän oli tarkoitettu Hänen näkymättömälle luomakunnalleen, jossa Hänen Henkensä myös vaikuttaa ko. sefiroiden kautta.

Sefirat ovat perusolemukseltaan jumalallisen valon osia tai ominaisuuksia. Niin kuin luonnollinen valokin, kun se johdetaan prisman läpi, hajaantuu eriväriksiksi valoiksi, joista alkuperäinen valo koostuu, niin myös jumalallinen valo jakaantuu osikseen sefiroissa. Prismassa hajoava luonnollinen valo ei ilmennä kuitenkaan sitä sefiroiden ominaisuutta, että jokaisessa sefirassa on jumalallinen valo kokonaisuudessaan, vaikka jokin tietty ominaisuus on hallitseva.

Kuvassa 17 nähdään sefirat samassa kuviossa sellaisena kuin juutalaiset ne yleensä esittävät. Sefiroiden nimet ovat käsitteitä, jotka ilmentävät Jumalaa itseään. Ylin sefira, *Keter* (Kruunu), on ihmismielelle hyvin etäinen ja käsittämätön, mutta se edustaa Jumaluuden korkeinta tilaa. Seuraavat sefirat, *Hochma* (Viisaus) oikealla ja *Bina* (Ymmärrys) vasemmalla puolella, ovat myös läheisesti Jumalaan itseensä liittyviä sefiroita. Seuraavaksi alemmalla tasolla ovat *Hesed* (Rakkaus, Armo, Taito) oikealla puolella, *Gevura* (Oikeamielisyys, Voima) vasemmalla, ja *Tifferet* (Kauneus, Tasapaino, Harmonia) keskellä, yhdistäen oikean ja vasemman puolen, ts. rakkauden ja oikeamielisyyden, jotka saattavat olla joskus ristiriitaisiakin. Edelleen seuraavalla tasolla ovat *Netsah* (Totuuden tunteminen, Voitto, Ikuinen elämä) oikealla, *Hod* (Alamaisuus, Kunnioitus, Usko,

Kiitollisuus) vasemmalla, ja *Jesod* (Perusta, Rauha) keskellä, jotka ovat myös Hengen synnyttämiä voimavaikutuksia ihmisen hengessä. Alimpana keskellä on *Malkut* (Valtakunta, Johtajuus), joka on yhteydessä ihmisen sieluun.

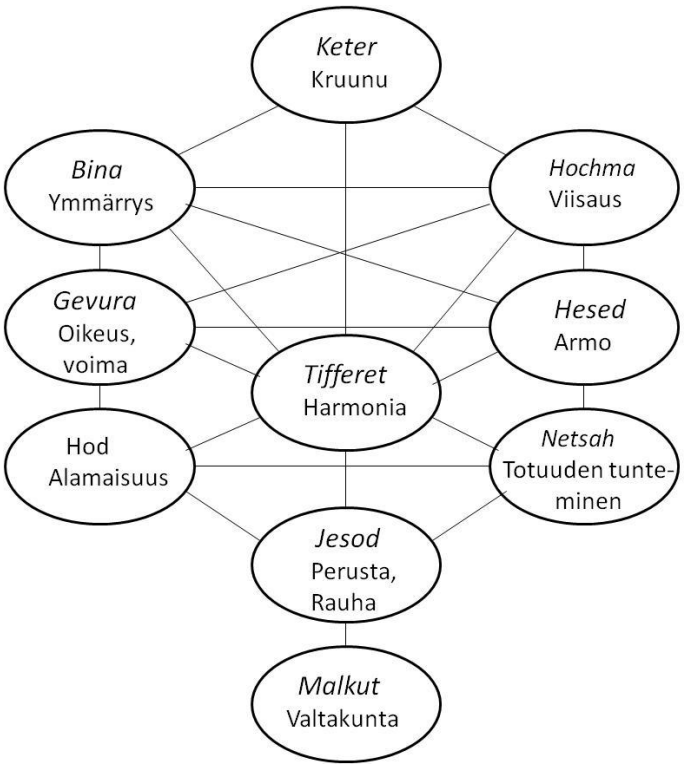

Kuva 16. Sefirat ja niiden vuorovaikutukset siinä järjestyksessä kuin ne yleensä esitetään.

Käännettäessä hepreankielisiä sanoja muille kielille, on lähes mahdotonta löytää täsmälleen samaa tarkoittavia sanoja. Siksi edellä esitetyt sefiroiden suomenkieliset nimet ovat vain suuntaa antavia. Toisaalta juutalaisetkin voivat antaa niille toisistaan eriäviä merkityksiä, eikä mikään niistä ole välttämättä väärin. Niillä saattaa olla erilaisia merkityksiä riippuen mm. siitä, tarkoitetaanko niillä Jumalan Hengen ominaisuuksia vai ihmisen sisällä vaikuttavia sielunvoimia. Sefirat nimittäin vaikuttavat ihmisessä sisäisesti monella tavalla ja voimaannuttavat häntä.

Kristillinen näkökulma

Sefira-sanaa ei mainita Raamatussa, joten se kuulostaa kristittyjen korvissa oudolta. Kuitenkin Raamatussakin puhutaan erilaisista Jumalan hengistä ja voimavaikutuksista. Seuraavat jakeet, jotka ovat jo aikaisemminkin olleet esillä, kertovat maailmaan syntyvän Kristuksen päälle laskeutuvista hengistä.

> *Iisain kannosta nousee verso,*
> *vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää.*
> *Hänen ylleen laskeutuu Herran henki, viisauden ja ymmärryksen henki,*
> *taidon ja voiman henki, totuuden tuntemisen ja Herran pelon henki.*
> *(Jes. 11:1-2)*

Näihin Jesajan sanoihin on ladattu paljon juutalaista mystiikkaa. Herran henki tarkoittanee Keteriä, eli kaikkein korkeinta sefiraa. Sen rinnalla ovat Viisauden henki (Hochma) ja Ymmärryksen Henki (Bina). Viisaus ja ymmärrys esiintyvät käsiteparina kaikkialla Raamatussa. Herran hengellä voidaan toisaalta tarkoittaa myös muita keskilinjan henkiä, joita ovat Tifferet ja Jesod, sillä ne ovat Kristukselle omistettuja sefiroita juutalaisessa mystiikassa. Taidon (tarkoittaen ensisijaisesti taitoa lähestyä Jumalaa) ja voiman henget ovat myös Raamatussa esiintyvä käsitepari, joka voidaan yhdistää sefiroihin Hesed ja Gevura. Hesed tarkoittaa myös rakkautta ja Gevura oikeamielisyyttä. Totuuden tuntemisen henki yhdistyy Netzahiin. Netzahin vaikutuksesta ihminen oppii tuntemaan totuuden ja ikuisen elämän salaisuuden. Herran pelon henki voidaan yhdistää Hodiin, joka tarkoittaa myös kunnioitusta, pelkoa, alamaisuutta, uskoa ja kiitollisuutta Jumalaa kohtaan, sekä myös kirkkautta. Näin siis voimme tunnistaa useimmat sefirat tästä Jesajan profetiasta, joka kertoo Kristuksesta ja Hänen ylleen laskeutuneesta Hengestä. Tämä tapahtui Jeesuksen kasteen yhteydessä, kun Pyhä Henki tuli kyyhkysen muodossa Hänen ylleen. (Matt. 3: 16-17) Silloin Pyhä Henki antoi Jeesukselle yliluonnollista viisautta ja ymmärrystä ja monia kykyjä, joita Hän tarvitsi palvelustyössään.

Jumalalliset voimavirtaukset lähtevät Viisaudesta (Hochma) ja kulkeutuvat Ymmärryksen (Bina) kautta alas luomakuntaan. Luultavasti siksi juutalaisessa uskonnollisessa kirjallisuudessa puhutaan Viisaudesta, kun tarkoitetaan Jumalan Henkeä kokonaisuudessaan. Kuten aikaisemmin todettiin Vanhan testamentin viisauskirjallisuutta käsittelevässä luvussa, Viisaus voidaan yhdistää Uuden testamentin Pyhään Henkeen. Vanhan testamentin viisauskirjallisuuden antamat kuvaukset Viisaudesta mm. puuna ja monihaaraisena virtana sopivat hyvin juutalaiseen sefira-teologiaan. Sefiroissa ei siis lopulta ole kyse mistään muusta kuin Pyhästä Hengestä ja Hänen monista voimavaikutuksistaan.

Uuden testamentin puolella puhutaan myös Pyhän Hengen voimavaikutuksista, esimerkiksi uskon voimasta (1. Kor. 12: 9) ja armon voimasta (1. Kor. 15: 10). Apostoli Paavali puhuu myös Pyhän Hengen hedelmistä ja armolahjoista. Seuraavassa kohdassa hän puhuu viisauden ja näkemisen hengestä, jolla tarkoitetaan nähdäkseni viisauden ja ymmärryksen henkeä, sillä hengellinen ymmärrys edellyttää usein ilmestystä tai yliluonnollista näkemistä.

> *Minä rukoilen, että Herramme Jeesuksen Kristuksen Jumala, kirkkauden Isä, antaisi teille viisauden ja näkemisen hengen, niin että oppisitte tuntemaan hänet. (Ef. 1: 17)*

Vanhemmassa raamatunkäännöksessä (1933/38) tämä henki on käännetty viisauden ja ilmestyksen hengeksi.

Ilmestyskirjassa puhutaan kruunusta, joka oli Ihmisen Pojan päässä:

> *Ja minä näin, ja katso: valkoinen pilvi, ja pilvellä istui Ihmisen Pojan muotoinen, päässänsä kultainen kruunu ja kädessänsä terävä sirppi. (Ilm. 14: 14)*

Ihmisen Pojalle annettiin kruunu (Keter) vallan merkiksi iankaikkisessa menneisyydessä. Koko sefiroiden keskilinja kuuluu Kristukselle. Vielä Paavali opettaa Pyhästä Hengestä seuraavasti:

> *Eihän Jumala ole antanut meille pelkuruuden henkeä, vaan voiman, rakkauden ja terveen harkinnan hengen. (2.Tim. 1:7)*

Paavali tarkoittaa, että se henki, jonka ihminen saa sisimpäänsä uudestisyntymisen yhteydessä, ei johda pelkuruuden lisääntymiseen, vaan päinvastoin hän saa siitä voimaa ja

hänen mielensä eheytyy. Tässä kohdassa mainitut hengen hedelmät ovat voima (Gevura), rakkaus (Hesed) ja tasapainoinen mieli (Tifferet), jotka ovat juutalaista terminologiaa käyttäen sefiroita.

Jeesus puhuu Johanneksen evankeliumissa Totuuden hengestä (Netsah), joka on uskovien puolustaja (Joh. 15: 26). Jeesus itse osoitti olevansa alamainen (Hod) Isälle (Fil. 2: 7-8) ja edellytti samanlaista Herran pelon henkeä myös seuraajiltaan.

Toisessa kohtaa Paavali puhuu Hengen hedelmistä seuraavasti:

> *Hengen hedelmää taas ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, lempeys ja itsehillintä. (Gal. 5: 22 – 23)*
>
> *Jumalan valtakunta ei ole syömistä eikä juomista, vaan vanhurskautta, rauhaa ja iloa, jotka Pyhä Henki antaa. (Room. 14: 17)*

Nämä ovat kaikki Pyhän Hengen voimavaikutuksia, jotka voidaan yhdistää eri sefiroihin. Mahdollisesti varhaisjuutalainen perinnemystiikka vaikutti Paavalin ajatteluun näistä asioista, sillä mistä muualta hänen ”voimaoppinsa” voisi olla peräisin?

Sefiroihin liittyvät metaforat

Sefiroiden syvin olemus on ihmismielelle lähes käsittämätön, mutta niiden ymmärtämistä auttavat erilaiset vertauskuvat, metaforat. Seuraavassa esitellään kolme metaforaa, jotka kuvaavat kymmentä sefiraa yhdessä. Ne ovat (1) puu, (2) ihmisruumis ja (3) kuningas ja hänen kansansa (tai vaihtoehtoisesti kaupunkinsa/ valtakuntansa).

Elämän puu

Jumala asetti sefirat määrätyille paikoilleen kolmeen pystysuoraan linjaan. Yhdessä ne muistuttavat puuta. Siinä on keskellä runko, ja rungon oikealla ja vasemmalla puolella ovat oksat. Juutalaiset kutsuvat sitä Elämän puuksi.

Juutalainen Elämän puu rakentuu siis sefirojen, Jumalan Hengen ikuisten voimavirtausten varaan. Keskimmäinen linja (Keter, Tifferet, Jesod) muodostaa puun rungon. Vasemmanpuoleinen linja (Bina, Gevura ja Hod) sekä oikeanpuoleinen linja (Hochma, Hesed ja Netsah) muodostavat puun oksat. Vasemmanpuoleista linjaa pidetään feminiinisenä ja oikeanpuoleista maskuliinisena. Keskimmäinen linja on välittävä tai yhdistävä linja. Se on maskuliininen lukuun ottamatta alimpana olevaa Malkutia, joka on feminiininen.

Juutalaisessa perinteessä israelilaisuus tarkoittaa liittymistä Elämän puuhun. Koko Israel kiinnittyy hengessä Elämän puuhun.

> Ja kaikki Israelin lapset vahvistuvat Elämän puusta. He kaikki kirjaimellisesti kiinnittyvät (cling to) puuhun. Jotkut kiinnittyvät sen runkoon, jotkut oksiin, muutamat lehtiin ja toiset juuriin. Todellakin kaikki kiinnittyvät Elämän puuhun, ja kaikki, jotka sitoutuvat Tooraan, kiinnittyvät puun runkoon. Tästä syystä, jokainen, joka sitoutuu Tooraan, kiinnittyy koko puuhun, sillä puun runko pitää sisällään koko puun. (*Miketz, 6)*

”Jokainen, joka sitoutuu Tooraan, kiinnittyy koko puuhun.” Tässä ei nähdäkseni puhuta Toorasta ikään kuin kirjoitettuna lakina, vaan pikemminkin persoonallisena Viisauden henkenä, jonka inspiroimana kirjoitettu Toora on kirjoitettu. Hänellä on kyky kiinnittää ihminen Elämän puuhun ja kirjoittaa laki hänen sydämeensä. Sana Toora tulee juurisanasta, joka tarkoittaa opetusta. Useimmiten sana ”opetus” olisikin täsmällisempi käännös ko. sanalle kuin ”laki”. Juutalaisen perimätiedon mukaan Toora kirjoitettiin alkujaan mustalla tulella valkoiselle tulelle näkymättömässä todellisuudessa. Se viittaa siihen, että Tooran opetus on ollut alkujaan hyvin hengellinen käsite. Tooran tiukka yhdistäminen tässä maailmassa kirjoitettuihin lain määräyksiin on myöhempää tulkintaa.

Juutalaisen pyhäkön lamppu, *menora*, on eräs variaatio juutalaisesta Elämän puun teemasta. Raamatun mukaan menora-lamppu oli seitsenhaarainen ja se oli koristeltu mantelipuun kukilla ja lehdillä. Sekin on siis puu, palava puu. Levittämällä hieman Elämän puun alaoksia sefirat saadaan asettumaan vaakasuoraan rivistöön kuten kynttelikössä. sefirat muodostavat kynttelikön varret tai puun oksat, jotka toimivat öljykanavina. Öljyn virtaus lampun sisällä kuvaa Jumalan Hengen virtausta sefiroiden kautta. Palavien lamppujen valo kuvaa Jumalan Hengen valoa.

Kuva 17. Menora. Kynttelikkö kuvaa seitsemää Jumalan Henkeä näkymättömässä luomakunnassa.

Menora-vertauksessa sefiroilla on Jumalan Henkeä täynnä oleva sisus, mutta kovempi ulkokuori. Kun Jumala loi ensimmäisen luomakunnan, Hän loi sen sefiroiden päälle, tekemällä niihin ulkokuoren. Ulkokuoren osat muodostivat kuin toinen toisiinsa kytketyn putkiston, jonka sisällä Jumalan Henki virtasi. Luomakunta säilyi elävänä, kun se oli jatkuvasti kosketuksissa putkistossa virtaavaan Jumalan Henkeen.

Ihmisruumiin muotoinen jättiläinen

Toinen metafora, jota käytetään kuvaamaan sefiroiden muodostamaa kokonaisuutta, on ihmisruumiin muotoinen jättiläinen, joka täyttää koko maailmankaikkeuden. Se rakentuu

ruumiin osista, joita ovat kädet, jalat, keskiruumis ja pää. Silloin kolme ylintä sefiraa (Keter, Bina ja Hochma) muodostavat pään ja niillä viitataan aina Jumalaan tai Hänestä suoraan lähteviin voimavaikutuksiin. Muut seitsemän sefiraa muodostavat luomakunnan ruumiin tai kehon. Luomakuntaruumiin pinnalla asuu jumalallisen elämän omaava ihmissuku.

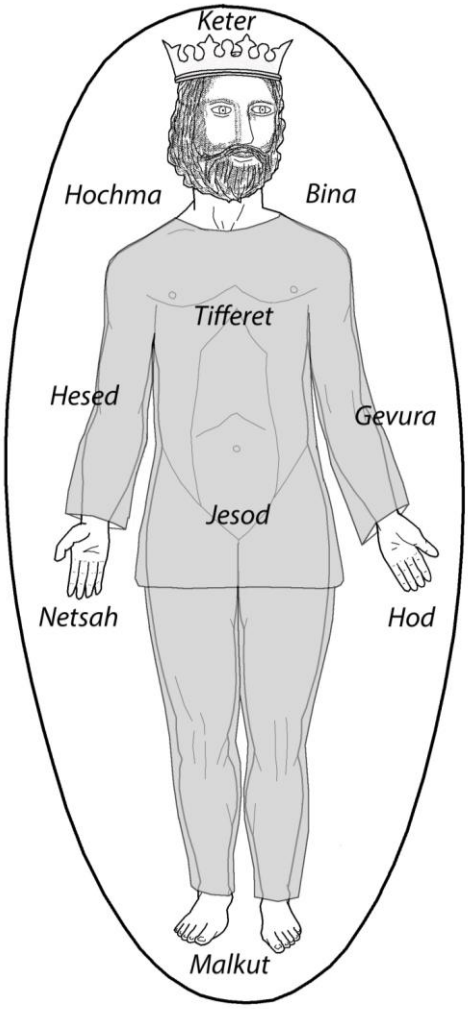

Kuva 18. Koko maailmankaikkeuden täyttävä Kuningas. Alkuperäisessä kuvassa ihmishahmolla ei ole vaatteita, mutta vaatteet on piirretty tarkoittamaan luomakuntaa Kuninkaan ruumiin verhona.

Ihmishahmoinen Jumala, jolla on ruumis ja pää, on juutalaisen mystiikan suurimpia salaisuuksia. Ihmisjättiläinen nähdään yleensä seisovassa asennossa, ja hänellä on kruunu päässään. Hän on siis Kuningas, Hallitsija.

Samalla tavalla kuin israelilaiset liittyvät kirjaimellisesti Elämän puuhun, he ovat myös osa sefiroiden muodostamaa taivaallista ruumista. He elävät luomakunnassa, joka on kuin jättiläismäisen Kuninkaan ruumis. Heidän ruumiinsa on tuon luomakunnan pinnalla. Henkiolemuksensa puolesta he työntyvät jättiläisen ruumiin sisään ulottaen sen Jumalan Hengen virtoihin. He voivat edustaa mitä ruumiinosaa tahansa, tärkeintä on, että he ovat mukana kokonaisuudessa. Luomakuntaruumis edustaa jumalallista Elämää, jota ei muualla ole.

Kuningas ja hänen kansansa

Kolmas sefiroihin liittyvä metafora on Kuningas ja hänen kansansa. Oikeastaan siinä ei ole kyse metaforasta, vaan kuvasta, joka ilmentää Kristuksen ja Pyhän Hengen toimintaa näkymättömässä luomakunnassa. Kansan sijasta tässä kuvassa voi olla myös kaupunki tai valtakunta, jota Kuningas hallitsee. Valtakunta on kuningaskunta, jossa Kuninkaan valta on rajoittamaton. Jumala on itse voidellut Kuninkaan tehtäväänsä ja kansa, jota kutsutaan Israeliksi, on Hänelle uskollinen.

Tässä yhteydessä ei ajatella, että Kuningas on koko maailmankaikkeuden täyttävä jättiläinen, jota Hän myös on, vaan Hän on asettunut hallitsemaan keskilinjalle, Keter-Tifferet-Yesod-akselille. Hän voi vaihdella asemapaikkaansa. Kuningas hallitsee muurien ympäröimässä kaupungissa, jonka nimi on Jerusalem, sen korkeimmalla kohdalla, jota kutsutaan Siioniksi. Siellä on Jumalan temppeli. Kuningas on asettanut valtaistuimensa Temppelin Kaikkeinpyhimpään. Kuninkaalla on valtakunnassaan korkein hengellinen valta, sillä Hän on myös kansansa Ylimmäinen pappi. Kaupunki ja sitä ympäröivä Israelin maa, ovat Hänen valtakuntansa, jonka mahti levittäytyy maan rajojen ulkopuolellekin. Itse asiassa Kuningas hallitsee koko maailmaa, kaikkia maita ja kansoja, jotka tunnustavat Hänet Kuninkaakseen.

Sefirat, jotka sijaitsevat keskilinjan molemmin puolin, kuuluvat Hänen valtakuntaansa. Niissä ovat Hänen kansansa/kaupunkinsa/valtakuntansa. Kuninkaan valtakunnan nimi on aina Israel riippumatta siitä, minkä maailman tasolla asiaa tarkastellaan. Samoin Hänen kaupunkinsa nimi on aina Jerusalem. Käsitteet Jerusalem, Siion, temppeli, kaupungin muuri, jne. ovat siis pohjimmiltaan taivaallisia käsitteitä. Niillä on vastine myös nykyisessä maailmassamme, mutta niiden esikuva ja varsinainen olemus on taivaissa. Kun puhutaan taivaallisen kaupungin muurista tai temppelistä, tarkoitetaan ennen kaikkea pelastuneita ihmisiä. Taivaallisen kaupungin muurit ja temppeli on rakennettu elävistä kivistä, pelastuneista ihmisistä.

Kaupunki, Jerusalem, on kuin Kuninkaan Kruunu. Kruunu on kuva muurilla varustetusta kaupungista. Kuningas kantaa kaupunkiaan ylpeänä. Se on Hänen kunniansa ja kirkkautensa, Hänen ansionsa, jonka Hän on työllään ansainnut.

Sulhanen ja morsian ovat eräs variaatio Kuningas ja kansa -metaforasta. Kansa on kihlattu Morsian, jota Kuningas odottaa kärsimättömästi voidakseen viettää häitä hänen kanssaan. Sefira-puussa Malkut edustaa Kuninkaan Morsianta. Kuitenkin Malkut yhdistetään nimenomaan ihmisen sieluun, joka ei ole vielä saavuttanut lopullista pelastusta. Kristus joutuu siis kamppailemaan vielä Morsiamensa puolesta. Vasta kun sekin osa ihmisestä on pelastettu, koko sefira-puu eheytyy ja ihmiskunta saavuttaa päämääränsä. Vasta sitten Valtakunta (Malkut) on valmis ja lopullinen tavoite saavutetaan luomakunnassa.

Kun tarkemmin tutkitaan Zoharia, huomataan, että se puhuu kahdesta valtakunnasta, ylemmästä ja alemmasta. Ylempi valtakunta on perustettu ensin ja se on suurimmaksi osaksi salattu. Se rakentuu Tifferetin ympärille ja käsittää sefirat Hochma, Bina, Hesed ja Gevura. Nämä voimavaikutukset kohdistuvat ihmisen ylempään sieluun ja henkeen. Alempi valtakunta on vasta muotoutumassa lopulliseen muotoonsa meidän maailmassamme. Sen keskuspaikka on Jesod ja se käsittää sefirat Netsah, Hod ja Malkut. Ne kohdistuvat alempaan sieluun ja henkeen. Näillä kahdella valtakunnalla on kuitenkin

sama Kuningas, joka pystyy pilvivaunuillaan siirtymään hallintopaikkojensa välillä (Keter, Tifferet, Jesod) milloin tahtoo.

Näin huomataan, että sefirat eivät edusta mitään staattista olotilaa. Kaiken aikaa niiden ympärillä tapahtuu asioita, jotka liittyvät Kuninkaan puhdistustyöhön näkymättömässä luomakunnassa. Ylimmät sefirat edustavat jo voitettuja ja puhdistettuja taivaantasoja. Alemmat sefirat edustavat alempia taivaantasoja, jotka ovat vielä Kristuksella ja Pyhällä Hengellä työn alla. Lopulta nekin tullaan kuitenkin puhdistamaan ja asettamaan ennalleen.

Sen jälkeen, kun sefirat oli luotu, eräät niistä alkoivat vähitellen saada enemmän hahmoa ja persoonallisia piirteitä. Ne saivat ikään kuin ”kasvot” olemukselleen ja ne alkoivat käyttäytyä kuten jumalalliset persoonat. Tätä sefiroiden piirrettä kutsutaan nimellä *parzuf (*monikossa *parzufim)* ”kasvot”. Sefiroita ei sen jälkeen voinut enää pitää vain Jumalan ominaisuuksina tai voimavaikutuksina, vaan myös omina persoonallisuuksinaan.

Kristillinen näkökulma

Edellä mainitut kolme metaforaa, Elämän puu, ihmisruumiin muotoinen luomakunta ja Kuningas ja hänen kansansa/valtakuntansa, ovat kristityille tuttuja, koska ne esiintyvät myös Uudessa testamentissa. Evankeliumeissa, Uuden testamentin kirjeissä ja Ilmestyskirjassa on paljon viittauksia tähän symboliikkaan. Tietenkin Messiaskuningas, josta Zoharissa puhutaan, on kristityille Jeesus Kristus, joka tullessaan maailmaan riisuuntui kaikesta kuninkaallisesta loistostaan ja puki sen takaisin ylleen noustessaan ylös taivaallisiin. (Fil. 2: 5 - 11, Joh. 17:5)

Jeesus esitti vertauksen itsestään puhuessaan oppilailleen. ”Minä olen viinipuu, te olette sen oksat” (Joh. 15: 3). Viinipuu on kuva Elämän puusta. Elämän puun vertauskuva voi olla mikä tahansa hyvää hedelmää tuottava puu. Aina kuitenkin Kristus on tuon puun runko. Ihmiset asettuvat sen oksille, jotka ovat kuva Pyhästä Hengestä. Isä Jumala on joko puutarhuri, kuten Jeesuksen viinipuuvertauksessa, tai puun juuri, josta Kristus on lähtenyt versomaan.

> *Iisain kannosta nousee verso, vesa puhkeaa sen juuresta ja kantaa hedelmää. (Jes. 11: 1)*

Apostoli Paavali tuo kirjeissään esiin kaikki kolme metaforaa. Roomalaiskirjeen öljypuu on kuva Elämän puusta (Room. 11: 17 - 24). Muiden kansojen uskovat, joita verrataan villin öljypuun oksiin, voidaan oksastaa viljeltyyn öljypuuhun. Tietenkin myös viljellyn öljypuun oksat, jotka on leikattu siitä väliaikaisesti pois, voidaan oksastaa takaisin alkuperäiseen runkoonsa. Näillä Paavali tarkoittaa myöhempien aikojen messiaanisia juutalaisia.

Efesolaiskirjeessä Paavali puhuu Kristuksen ruumiista, jonka jäseniä uskovat ovat. Kristuksen ruumis ymmärretään usein Hänen maanpäälliseksi ruumiikseen, ts. sillä tarkoitetaan Hänen omiensa joukkoa nykyisen maan päällä. Siinä ei ole sinänsä mitään väärää, mutta varsinaisesti sillä tarkoitetaan Kristuksen taivaallista ruumiista, joka tullaan rakentamaan lopulliseen hahmoonsa vasta Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen.

> *Jumala on alistanut kaiken Hänen valtaansa ja asettanut Hänet kaiken yläpuolelle seurakuntansa pääksi. Seurakunta on Kristuksen ruumis ja Hänen täyteytensä, Hänen, joka kaiken kaikessa täyttää. (Ef.1: 22-23)*

> *Silloin me noudatamme totuutta ja rakkautta ja kasvamme kaikin tavoin kiinni Kristukseen, Häneen, joka on pää. Hän liittää yhteen koko ruumiin ja pitää koossa kaikkien jänteiden avulla, kunkin jäsenen toimiessa oman tehtävänsä mukaan, ja näin ruumis kasvaa ja rakentuu rakkaudessa. (Ef. 4: 15-16)*

Paavali opettaa johdonmukaisesti, että se mikä tulee olemaan totta taivaassa, on Kristuksessa totta jo nyt täällä maan päällä. Tämä on mahdollista, sillä Pyhän Hengen kautta kaikki uskovat ovat jo täällä yhtä Kristuksessa. Kun Pyhä Henki on asettunut heidän sydämiinsä, he kuuluvat Valtakuntaan jo maan päällä eläessään. Juutalaisen ajattelutavan mukaan Kristuksen ruumis lopullisessa muodossaan rakentuu sefiroiden varaan. Kaikki yhdessä muodostavat Hänen ruumiinsa, joka on niin suuri, että se täyttää kaiken näkymättömässä luomakunnassa.

Juutalaisen perinteen mukaan lopun täytyy olla samanlainen kuin alku, siis Kuninkaan ruumis. Tämä on täysin linjassa sen kanssa, miten Paavali kuvaa loppua. Loppu on koko näkymättömän luomakunnan täyttävä Kristuksen ruumis, jossa on Hänen seurakuntansa. (Ef. 1: 22 – 23) Emme voi tästäkään tulla muuhun päätelmään, kuin että juutalainen perimätieto on antanut Paavalille aiheen opettaa näistä asioista tällä tavoin.

Ilmestyskirjassa puhutaan seitsemästä Jumalan Hengestä, jotka on lähetetty kaikkeen maailmaan.

> *Ja minä näin, että valtaistuimen ja neljän olennon edessä vanhinten keskellä seisoi karitsa. Se oli kuin teurastettu, ja sillä oli seitsemän sarvea ja seitsemän silmää - ne Jumalan seitsemän henkeä, jotka on lähetetty kaikkialle maailmaan. (Ilm. 5: 6)*

Juutalaisilla oli kymmenen sefiraa, mutta nämä kymmenen jakaantuivat kolmeksi ja seitsemäksi. Kolme ylintä muodostivat pään ja seitsemän alempaa muodostivat luomakuntaruumiin päästä alaspäin. Seitsemän silmää ovat ne seitsemän Jumalan Henkeä, jotka on lähetetty kaikkialle luomakuntaan. Kristuksen näkymätön luomakuntaruumis rakentuu näiden seitsemän Jumalan Hengen varaan.

Ilmestyskirjan 1. luvussa annetaan ymmärtää, että Jumalan Hengestä rakentuivat seitsemän yliluonnollisen seurakunnan henget (Ilm. 1: 20). Todennäköisesti nämä seurakunnat (ekklesia) tulevat muodostamaan seitsemän jäsentä Kristuksen luomakuntaruumiissa. Ilmestyksessään Johannes näki suuren seitsenhaaraisen lampunjalan (menoran), jonka lamppujen välissä oli ihmisen kaltainen hahmo.

> *Käännyin nähdäkseni, mikä ääni minulle puhui, ja kun käännyin, näin seitsemän kultajalkaista lamppua ja lamppujen keskellä hahmon, joka oli ihmisen kaltainen. Hänellä oli yllään pitkä viitta ja rinnan ympärillä kultainen vyö. (Ilm. 1: 12-13)*

Näyssä esiintyvä henkilö on tietenkin Jeesus Kristus, Hän, joka on ensimmäinen ja viimeinen, iäti elävä, Hän, jolla on hallussaan Kuoleman ja Tuonelan avaimet (Ilm. 1: 17-18).

Seitsemästä lampusta koostuva menora edustaa juutalaisten ajatusmaailmassa näkymätöntä luomakuntaa ja siinä sisäisesti vaikuttavia sefiroja. Lamppujen keskellä olevan ihmishahmon he todennäköisesti tunnistavat Messiaaksi, sillä he kyllä tietävät, että Messiaskuningas kulkee sefiroiden keskellä.

Tämän perusteella näyttäisi siltä, että tulevalla maailmankaudella Kristuksen oma kansa jaettaisiin seitsemään seurakuntaan, jotka muodostavat seitsemän ruumiinosaa Kristuksen ruumiissa. Ilmestyskirjan selityksen mukaan siinä tulevassa maailmassa seitsemän

seurakuntaa ovat kuin samaan lampunjalkaan kiinnittyvät seitsemän lamppua. Yhdessä ne muodostavat Kristuksen ruumiin. Vaikka ne ovat seitsemän erillistä, niissä kaikissa palaa sama öljy, siis Pyhä Henki, joka on yhteinen kaikille. Menora on Elämän puu, jonka runko on Kristus.

Kaikki Kristuksen omat, olivatpa mistä seurakunnasta tai kirkkokunnasta tahansa, liittyvät samaan Kristuksen ruumiiseen. Siellä ei ole minkäänlaista ristiriitaa eri kirkkokuntien tai seurakuntien välillä. Sama koskee kristittyjä ja juutalaisia. Jos Kristus on yksi, eikö Hänen tuleva luomakuntaruumiinsakin ole yksi? Paavali epäilemättä tarkoitti, että sekä juutalaisille että pakanakansojen uskoville on tarjolla sama Kristuksen ruumis. Kristuksen ruumiista, joka alkujaan oli varattu israelilaisille, pääsevät osallisiksi myös muut kansakunnat, sillä heistäkin on uskonsa perusteella tullut hengellisiä israelilaisia. (1. Kor. 12: 13)

Ilmestyskirjan lopussa tuodaan esiin metafora Kuninkaasta ja Hänen kaupungistaan. Johannes näki, miten pyhä Jerusalemin kaupunki laskeutui juhla-asuisena uudeksi luotuun maahan. Se oli kuin morsian, jonka sulhanen ottaa vastaan. (Ilm. 21: 1-2) Se säihkyi Jumalan kirkkautta kuin kallein jalokivi, kuin kristallinkirkas jaspis. Kaupungin rakenteilla tarkoitetaan ihmisiä. Ilmestyskirjan alussa Jeesus lupaa tehdä jokaisesta, joka voittaa oman uskon taistelunsa, pylvään Jumalansa temppeliin. (Ilm. 3:12) Hän lupaa myös kirjoittaa häneen Jumalansa nimen, Jumalan kaupungin, uuden Jerusalemin nimen ja uuden oman nimensä.

Myös apostoli Paavali puhuu taivaallisesta kaupungista, jota hallitsee Kuningas, Kristus Jeesus. Galatalaiskirjeessä hän kirjoittaa taivaallisesta Jerusalemista: ”Taivaallinen Jerusalem on vapaa, ja se on meidän äitimme.” (Gal. 4: 26) Heprealaiskirjeessä sanotaan: ”Te olette tulleet Siionin vuoren juurelle, elävän Jumalan kaupungin, taivaallisen Jerusalemin luo.” (Hepr. 12: 22)

Voivatko Pyhän Hengen voimavaikutukset olla persoonallisia, niin kuin Zoharin sefirat voivat olla? Uudesta testamentista voimme nähdä, että puhuessaan mm. Totuuden Hengestä ja Puolustajasta (Joh. 15:26; 16:13), joka lähetettäisiin maailmaan, Jeesus käytti yksikön kolmatta persoonaa. Myös Viisaudesta Hän puhui persoonalliseen sävyyn. (Luuk. 7: 35). Periaatteessa tässä ei siis ole ristiriitaa.

Juutalainen Jumaluus

Juutalainen pyhä kolminaisuus

Vaikka Zoharissa on paljon sellaista, mikä tuntuu epäoleelliselta ja vaikeasti ymmärrettävältä, sieltä löytyy kuitenkin yhtä ja toista sellaistakin, joka herättää kristityssä lukijassa mielenkiintoa. Yksi sellainen asia on juutalainen ”pyhä kolminaisuus”. Zoharissa Jumaluus ei näytäkään olevan ”yksi”, niin kuin tämän päivän juutalaisuudessa voimakkaasti korostetaan. Varhaisessa juutalaisuudessa, jota Zohar edustaa, Jumaluus jakaantui useamman persoonan kesken. Ensimmäiseksi *Hochma* (Viisaus) sai luomakunnan Isän ”kasvot”, ja häntä alettiin kutsua nimellä *Aba*. Binasta tuli vastaavasti luomakunnan Äiti *(Ima).* Binan kautta kanavoituivat kaikki voimavirtaukset alempaan luomakuntaan, vaikka varsinainen virtauksen lähde oli Hochma. Yhdessä Hochmasta ja Binasta käytetään nimitystä AVI *(Aba ve Ima)*.

Eräs tärkeä episodi jumalallisessa sefirayhteisössä oli ylimääräisen sefiran, *Da'at*in, ilmaantuminen. Nimi Daat tarkoittaa tietoa. Hänestä tuli sefirayhteisön tärkeä eheyttäjä ja keskushahmo. *Da'at* on *Aba*n ja *Ima*n Poika. Kun Daat ilmaantui, hän asettui keskilinjalle Aban ja Iman väliin. Hän oli tavallaan ylimääräinen sefira, eikä hänelle löytynyt luonnollista paikkaa sefirojen joukossa. Kuitenkin Daat oli syntynyt Hochman ja Binan lapsena, joten syntyperänsä perusteella hänen olisi pitänyt kuulua korkeimpien sefiroiden joukkoon. Daat ei jäänyt kuitenkaan jumalallisiin korkeuksiin. Tapahtui jotakin, jota ei kuvata tarkasti, mutta joka sai aikaan suuren sovituksen. Tehtyään sen, mitä piti tehdä, Daat nousi takaisin ylös Binan ja Hochman tasolle, itse asiassa jopa heidän yläpuolelleen. Daat samastui toisaalta Keteriin, toisaalta Tifferetiin, myöhemmin myös Jesodiin, mutta hänestä ei tehty erillistä sefiraa. Sefiroiden lukumäärä säilyi edelleen kymmenenä.

Yhdessä nämä kolme, Hochma, Bina ja Daat (Keter), muodostivat luomakuntaruumiin Pään, josta käytetään nimitystä GAR. Pää oli erillinen varsinaisesta luomakunnasta, mutta kuitenkin tavallaan osa luomakuntaa. Sekin oli luotu olemaan. Mutta miten Luoja-Jumala voi olla samanaikaisesti osa luomaansa luomakuntaa? Zohar selittää, että Pään takana, jossakin Ein Sofin ja luomakunnan välissä, on luomakunnan Luoja, josta käytetään nimitystä *Arich Anpin* (Suuret kasvot) tai lyhyemmin *AA*. Hän on Kaiken alku, näkymättömän luomakunnan takana oleva Luoja. Hänen Hengestään käytetään nimitystä *Atik*. Samalla tasolla on myös toinen jumalallinen olemus *Zeir Anpin* (Pienen kasvot). Nämä kolme loivat näkymättömän luomakunnan ja samalla loivat myös hahmon itselleen luomakunnan puolelle.

Zoharin mukaan on siis luomakunnan ulkopuolinen ja sisäpuolinen ”pyhä kolminaisuus”. Sisäpuolinen kolminaisuus, *Hochma*, *Bina* ja heidän poikansa *Daat* syntyi, kun ulkopuolinen halusi tehdä itsensä myös sisäpuoliseksi luomakunnassa, ja rakentaa ikään kuin väylän Hengelle, joka virtaisi kaikkialle luomakuntaan. AA ja Atik esiintyvät harvoin näillä nimillä Zoharissa. Yleensä käytetään vain nimiä Hochma ja Bina. Sen sijaan Daat, esiintyy kaikkialla nimellä ZA mahdollisesti sen takia, että Daat ilmaantui myöhemmin ikään kuin ylimääräisenä sefirana eikä Hänellä ollut yhtä ainoaa nimikkosefiraa luomakunnan puolella. Yleisesti korkeimmasta Jumaluudesta käytetään nimitystä AVI (Abba ve Ima) ja ZA. Poika (ZA) voi esiintyä minä tahansa kolmesta keskilinjan sefirasta, jotka ovat Keter, Tifferet ja Jesod.

Kun Daat ilmaantui luomakuntaan, luomakunta oli jo turmeltunut ja rikkoontunut. Siinä vaiheessa Isä, Hochma, näytti siirtyneen hieman syrjään antaakseen tilaa Pojalleen. Pojan päähän asetettiin Kruunu, koska Hänen tuli olla se, jossa kaikki eheytyy ja yhtyy yhdeksi. Daat asettui kaikkiin keskilinjan sefiroihin, Keteristä Jesodiin, mutta perimmäisesti Hänkään ei ole vain personoitunut sefira, vaan koko luomakunnan taustalla vaikuttava Jumala, ZA.

Olemme havainneet, että Talmudissa *Torah* samastuu Sananlaskujen kirjan Viisauteen ja että Hän oli myös luomassa näkymätöntä luomakuntaa. (Sananl. 8: 22-23) Torah on siis sama kuin Viisaus, Hochman (Viisaus) Henki. Sellaisena hän voisi olla myös sama kuin Zoharissa mainittu Atik. Viisauden Henki (Torah) kanavoituu kuitenkin luomakuntaan Binan (Ymmärrys) kautta. Siksi sitä kutsutaan usein Raamatussa Viisauden ja ymmärryksen Hengeksi. Kun Isän Viisaus kulkee Binan kautta, Bina luovuttaa hänelle omia feministisiä piirteitään. Siksi luomakuntaan virtaava Jumalan Henki on sekä maskuliininen että feminiininen.

Tämäkin asetelma tosin muuttuu luomakunnan rikkoontumisen ja jälleenrakentamisen yhteydessä. Kun ZA (Daat) asettuu hallitsijan paikalle ja ryhtyy korjaamaan luomakuntaruumista, Henki virtaa luomakuntaan Hänen kauttaan, ts. ensin Hochmasta Binaan, sitten Binasta ZA:han ja edelleen ZA:sta kaikkialle luomakuntaan.

Myöhemmin Malkut saa erityisaseman. Hänestä nimittäin tulee ZA:n erityinen Henki, josta käytetään nimeä *Nukva*, ZA:n Nainen tai Morsian. Näin siis sekä Bina että Malkut edustavat Kristuksen Henkeä. Malkutin loiston päivät ovat kuitenkin vasta tulevaisuudessa, kun Kristus perustaa tulevan valtakuntansa.

Kolminaisuus Jumalan nimessä JHVH

Zoharissa pohditaan paljon Jumalan nimen ja siihen liittyvien kirjainten JHVH (hepreankielisten aakkosten mukaan Jod-Hei-Vav-Hei) merkitystä. Selityksen mukaan kirjaimet tarkoittavat nimenomaan kolmiyhteistä Jumalaa.

> "Mutta Hän ei antanut minua kuolemalle" on keskilinja, sisältäen kolme keskellä olevaa—*Keter*, vanhurskas, ja Hän itse on *Tifferet*, *Jod-Hei*n jälkeläinen. Ja sillä paikalla *Vav* asetetaan *Hei*n eteen ja liitetään *Jod-Hei*hin jolloin nimi *HaVaJaH* täydellistyy oikealta ja vasemmalta puolelta, armossa ja oikeudessa ja monissa sovituksissa *Malkutille* ja hänen pojilleen, koska on kirjoitettu, "Sinä päivänä minä nostan Daavidin sortuneen majan," mikä on *Malkut*.
> (*BeHaalotha, 93*)

Nimi JHVH on tässä Zoharin englanninkielisessä käännöksessä kirjoitettu tavuittain päinvastaisessa järjestyksessä HaVaJaH, koska heprean kielessä kirjoitussuunta on oikealta vasemmalle. Se pitäisi siis lukea tavuittain oikealta vasemmalle, jotta saataisiin pyhän nimen, JHVH, kirjaimet länsimaisittain oikeaan järjestykseen.

Kirjainyhdistelmässä JHVH kaksi ensimmäistä kirjainta *Jod-Hei* tarkoittavat Isää (*Hochma*) ja Äitiä (*Bina*). Poika (ZA, *Daat*) on kirjainyhdistelmän *Vav*, joka on jakaantunut keskilinjalle Keterin, Tifferetin ja Jesodin osalle. Vav tarkoittaa naulaa, siis liittämistä yhteen. Samaa ilmentää myös heprean kielen ja-sana (*ve*). Jälkimmäinen *Hey* tarkoittaa Tytärtä (*Malkutia*), joka liitetään kokonaisuuteen *Vav*in välityksellä. Näin Jumalan nimi JHVH tarkoittaa pyhää perhettä, Isää, Äitiä, Poikaa ja Tytärtä yhdessä. Äidin ja Tyttären välillä on aluksi hieman riitaisa suhde, minkä johdosta Malkut ei vastaanota eikä kanavoi voimavirtauksia luomakuntaan. Tämäkin asia kuitenkin korjaantuu Daatin (ZA:n) välityksellä. Kun Malkut lopulta nousee ylös ja kohtaa Binan, Hänestä tulee samanarvoinen luomakunnan ylläpitäjä nk. alemmassa valtakunnassa kuin, mitä Bina on ylemmässä valtakunnassa. Silloin Hän astuu Kuningattaren tehtävään. Silloin sekä Bina että Malkut ymmärretään Kristuksen vaimoiksi, ja ne molemmat toimivat samanlaisessa tehtävässä luomakuntaan nähden. Tästä syystä Jumalan nimessä on kaksi Hey-kirjainta. Toistaiseksi kuitenkin jälkimmäinen Hey on ollut uinuvassa tilassa. Siksi Bina on ollut se Kristuksen Vaimo-henki, jonka kautta Jumalan Henki välittyy nykyiseen maailmaan. Tilanne kuitenkin muuttuu Tuhatvuotisessa valtakunnassa, jolloin Malkut pukeutuu uuteen voimaan.

Toisaalta Zohar antaa ymmärtää, että Jod-Hei-Vav-Hei kirjainyhdistelmän Hei-kirjaimet voivat tarkoittaa kaikkia kymmentä sefiraa yhdessä. Tällöin ensimmäinen Hei viittaa nk. ylemmän valtakunnan sefiroihin, joita ovat Pään (GAR) lisäksi muut yläruumiin sefirat Hesed, Tifferet ja Gevura. Jälkimmäinen Hey viittaa alemman valtakunnan eli alaruumiin

sefiroihin, joita ovat Netsah, Jesod ja Hod sekä Malkut. Näin ollen voidaan määritellä aivan perimmäisesti, että Jod on *AA* (Suuret kasvot, Kaiken alku), Vav ZA (Pienet kasvot, Kuningas), ja Heit edustavat kaikkia AA:sta ja ZA:sta lähteviä voimavirtauksia, jotka virtaavat kaikkien sefiroiden kautta luomakuntaan.

Elämän puun Kolminaisuus Sefer HaBahirin mukaan

Sefer HaBahir, toinen vanha ”salaiseen Tooraan” liittyvä teos, kertoo myös kolmiyhteisestä Jumalasta, jota kuvataan Elämän Puuna. Viitaten jakeeseen ”Pyhä, pyhä, pyhä on Herra Sebaot” (Jes. 6:3) kirjassa kysytään, mikä merkitys on sanoilla ”pyhä, pyhä, pyhä”. Bahir vastaa:

> Ensimmäinen ”pyhä” on korkein Kruunu. Toinen ”pyhä” on Puun runko. Kolmas ”pyhä” liittyy ja yhtyy kaikkeen. Tästä seuraa: ”Sotajoukkojen Herra (Herra Sebaot), koko maa on täynnä Hänen kunniaansa”.
>
> Mikä sitten on se ”pyhä”, joka liittyy ja yhtyy kaikkeen? Millainen se on? Kuninkaalla on poikia, joilla on edelleen poikia. Kun pojanpojat tekevät Hänen tahtonsa, Hän liittyy ja yhtyy heihin, tukee heitä, ja tyydyttää heidät. Hän antaa pojilleen kaikkea hyvää niin, että he voivat tyydyttää heidän lapsensakin. Kuitenkin jos lapsenlapset eivät tee Hänen tahtoaan, Hän antaa vain isille niin paljon kuin he tarvitsevat.
>
> Mikä merkitys sitten on tällä: ”Maa on täynnä Hänen kunniaansa/kirkkauttaan” (Jes. 6:3). Tämä on se maailma, joka luotiin ensimmäisenä päivänä. Se on korkealla, täynnä Jumalan kirkkautta ja rinnakkainen Israelin maalle. Mikä on kunnia/kirkkaus? Se on Viisaus, koska on sanottu: ”Viisaat saavat periä kunnian” (Sananl. 3:35).

Tämä Bahirin kohta voitaneen tulkita siten, että kolmas pyhä, joka yhtyy kaikkeen, on Pyhä Henki, josta Vanhan testamentin aikaan käytettiin nimeä Viisaus. Myös käsite Torah (Opetus) hengellisessä mielessä tarkoittaa samaa asiaa. Kolme ”pyhää” tarkoittavat näin ollen kolmiyhteistä Jumalaa, jotka ovat Isä, Poika ja Henki. Puu-vertaukseen liittyen Isä on juuri ja tyvi, Poika on runko, ja Pyhä Henki on oksat. Lehdet ovat ihmisiä, jotka kiinnittyvät Pyhän Hengen kautta Elämän puuhun.

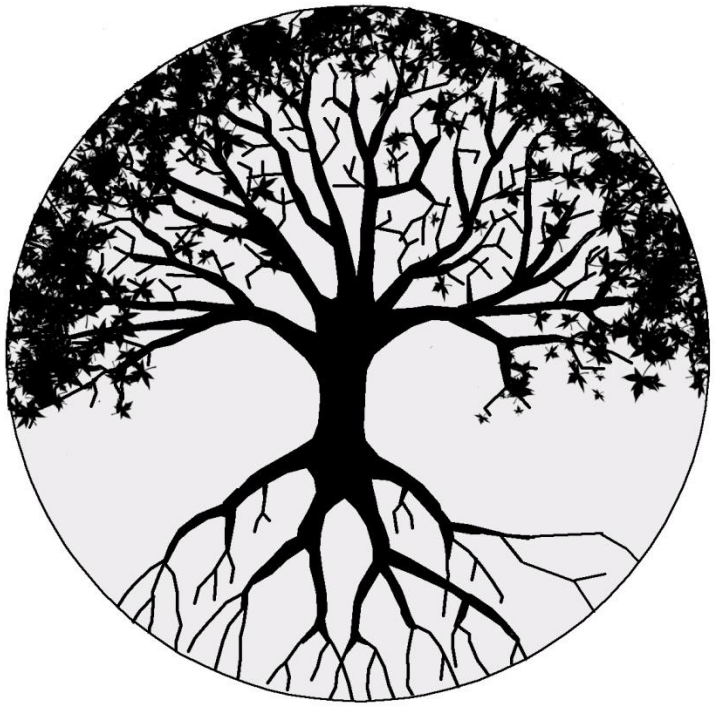

Kuva 19. Hengellisen maailmankaikkeuden täyttävä Elämän puu.

Puu-vertaus on erittäin havainnollinen kuvaamaan Jumalan kolminaisuutta ja ykseyttä samanaikaisesti. Aivan kuten puu on yksi kokonaisuus, niin Jumalakin on yksi. Siinä voidaan kuitenkin erottaa kolme osaa, juuret + tyvi, runko ja oksat. Juuret + tyvi tarkoittaa Isää Jumala. Se on puun näkymämätön, mutta välttämätön osa, josta kaikki lähtee. Runko, Poika, on puun varsinainen ja näkyvä olemus. Oksat muodostavat rungon ympärille eräänlaisen verkoston, joka liittää kaiken sielullisen/hengellisen elämän jumalalliseen yhteyteen. Lehdet ovat ihmissieluja/henkiä, joilla on mahdollisuus päästä tähän yhteyteen. Juutalaiset piirtävät Elämän puun usein ympyrän sisään tarkoittaen sillä sitä, että puu täyttää koko näkymättömän luomakunnan.

Shema Israel

Juutalaisten jokapäiväisissä aamu- ja iltarukouksissa toistetaan muistolausetta *Shema Jisrael Adonai Eloheinu Adonai Echad* - "Kuule Israel: Herra meidän Jumalamme, Herra on yksi.” Lause on peräisin Mooseksen jäähyväispuheesta kansalle (5. Moos. 6: 4). Alkuperäisessä lauseessa on Jumalan nimi JHVH, mutta koska juutalaiset eivät lausu tätä nimeä ääneen, se on korvattu Adonai-sanalla, joka tarkoittaa Herraa. Ulkopuolisen korvissa lause kuulostaa uskontunnustukselta, jolla korostetaan sitä, että Jumala on yksi persoona eikä useampia.

Sana ”Eloheinu” on kuitenkin monikollinen sana ja tarkoittaa periaatteessa useampaa Jumalan persoonaa. Sana ”echad” ei myöskään viittaa yhteen persoonaan, vaan se tarkoittaa yhteyttä tai yhdistymistä (unification). Tämä on sanottu selvästi Zoharissa.

> Tämä on sanan "Kuule, Israel" merkitys. Myöhemmin hän yhdistää kolme puolta: ”Herra (JHVH), meidän Jumalamme, Herra (JHVH), on yksi”, mikä on AVI (Isä ja Äiti) ja ZA (Poika) yhdessä. Niin kaikki on yksi. *(Truma, 625)*

Kuten edellä esitettiin, Zohar ymmärtää JHVH:n tarkoittavan juutalaista ”pyhää kolminaisuutta”. Shema Israel korostaa siis sitä, että tämä pyhä kolminaisuus, Isä, Poika ja Henki ovat yhtä. Siinä mielessä Jumala on yksi. Zoharissa ymmärretään siis Jumaluus kolmiyhteisenä, periaatteessa samalla tavalla kuin kristinuskossa.

Zoharista löytyy muitakin lauseita, jotka todistavat oikeaksi edellä esitetyn päättelyn:

> “Herra meidän Jumalamme, Herra” ovat yksi; he ovat kolme erillistä, ja he ovat yksi. (*Bo, 241*)

> Iloitkoon, Herra, sinun Isäsi ja Äitisi, ja riemuitkoon Hän, joka sinut synnytti. *(Bamidbar, 40)*

Kristillinen näkökulma

Uudessa testamentissa kolmiyhteinen Jumala, Isä, Poika ja Pyhä Henki, on käsitteenä selvä, vaikka sanaa ”kolmiyhteinen” ei siellä esiinny. Jeesus opetti kolmiyhteisestä Jumalasta. Isä on Hänen Isänsä, Hän itse on Poika, joka on tullut taivaallisista korkeuksistaan maan päälle sovittamaan ihmiskunnan, ja Pyhä Henki yhdistää ihmiset jumalalliseen yhteyteen tehden heistä Jumalan lapsia. Johanneksen evankeliumissa Jeesus opettaa selkeästi persoonallisesta Henki-Jumalasta. Kristus lähettää Totuuden Hengen kaikkeen maailmaan opettamaan ja rohkaisemaan uskovia, ikään kuin Hänen tilalleen, kun Hän itse poistuu maailmasta.

> *Kun Totuuden Henki tulee, Hän johtaa teidät tuntemaan koko totuuden. Hän ei näet puhu omissa nimissään, vaan puhuu sen, minkä kuulee, ja ilmoittaa teille, mitä on tuleva. Hän kirkastaa minut, sillä sen, minkä Hän teille ilmoittaa, Hän saa minulta. Kaikki, mikä on Isän, on myös minun. Siksi sanoin, että Hän saa minulta sen, minkä Hän teille ilmoittaa. (Joh. 16: 13-15)*

Myös muualla Uudessa testamentissa Jumalan kolmiyhteisyys tulee selvästi esiin. Kaikkein selvimmin kolmiyhteisyyskaava esiintyy kahdessa tärkeässä raamatunkohdassa: lähetyskäskyssä ja nk. apostolisessa siunauksessa.

> *Menkää siis ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni: kastakaa heitä Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen. (Matt. 28:19)*

> *Tulkoon teidän kaikkien osaksi Herran Jeesuksen Kristuksen armo, Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen yhteys! (2. Kor. 13:13)*

Kaikki jumaluuden määritelmät ovat herkkä asia sekä kristinuskossa että juutalaisuudessa. Siksi ei voida panna suoria yhtäläisyysmerkkejä kristinuskon kolmiyhteisen Jumalan ja Zoharin AVI:n (Abba ve Ima) ja ZA:n välille. Kuitenkin voidaan sanoa, että kristinuskon pyhälle kolminaisuudelle löytyvät selkeät perusteet varhaisesta juutalaisuudesta, jota Zohar edustaa. Mahdollisesti kristittyjen oma käsitys kolmiyhteisestä Jumalasta, joka usein jää pelkän uskontunnustuksen varaan, voisi selkeytyä, jos he tutustuisivat paremmin juutalaiseen perinnekirjallisuuteen.

Kristinuskon historiassa on paljon kiistelty Pojan olemuksesta, ts. onko Poika samaa olemusta kuin Isä, vai jotain muuta. Kiivasta keskustelua on käyty Kristuksen jumaluudesta ja ihmisyydestä ja muista Jeesuksen persoonaan ja alkuperään liittyvistä määrittelyistä. Aikoinaan, kun näistä kysymyksistä väiteltiin, ei ehkä ymmärretty koko syvyydeltä, mitä mahdollisesti juutalaisilla olisi ollut annettavana näihin teologisiin ongelmiin. Samoin on kiistelty Pyhän Hengen olemuksesta, ts. lähteekö Hän Isästä, vai kenties sekä Isästä että Pojasta jne. Olen varma, että juutalainen perimätieto olisi voinut antaa jotakin oleellista informaatiota tähänkin aikoinaan hyvin raastavaan ja suuria repeämiä aiheuttaneeseen keskusteluun.

Toisaalta myös juutalaiset voisivat saada uudenlaista näkemystä omasta Jumalastaan, jos he uskaltaisivat tutustua Uuteen testamenttiin. Zohar vahvistaa, että juutalainen Jumala ei ole vain yksi persoona, vaan heitä on kolme, Isä, Poika ja Henki, jotka toimivat yhdessä ja ikään kuin yksi persoona. Jumaluuden ykseys (echad) perustuu siis siihen, että nämä persoonat toimivat yhdessä ja heillä on sama pyrkimys ja tahto. He haluavat rakentaa uuden luomakunnan, jonka perustana on täydellinen yhteys ja keskinäinen rakkaus. He itse ovat täydellisesti yhtä ja edellyttävät myös samaa asennetta ihmisiltä, jotka pyrkivät pelastukseen tässä jumalallisessa yhteydessä.

Eräs ongelma Raamattua lukevilla kristityillä on ollut se, että he eivät ole löytäneet Kristusta Vanhasta testamentista. Edellä esitetty juutalaisen perinteen mukainen nimen JHVH tulkinta auttaa kristittyjä näkemään Kristuksen kaikkialla Vanhassa testamentissa. Tämä kirjainyhdistelmä, joka on useimmiten käännetty Raamatussamme sanalla ”Herra”, tarkoittaa kolmiyhteistä Jumalaa, jossa Jod on Isä, Vav on Poika ja Hei on Henki. Periaatteessa he siis ovat kaikki tässä nimessä. Kuitenkin, kun JHVH ilmestyy, puhuu tai tekee jotakin tässä maailmassa, kyseessä on ensisijaisesti Poika, sillä Isä on antanut Pojalleen tehtäväksi lunastaa ihmiskunnan ja eheyttää luomakunnan. Isä on antanut Pojalle kaikki valtuudet toimia luomakunnassa tämän päämäärän hyväksi. Isä on jättäytynyt taustalle, Hän ei ilmesty eikä puhu suoraan ihmisille. Näin ollen kaikkialla siellä, missä JHVH esiintyy maailmassa toimivana Jumalana, tämä nimi tarkoittaa ensisijaisesti Poikaa. Ainoastaan muutamissa Vanhan testamentin kohdissa JHVH tarkoittaa Isää, mm. niissä taivaallisissa keskusteluissa, joissa Isä puhuu Pojalleen.

Raamatussa on käytetty kirjainyhdistelmää JHVH Jumalan nimenä yli 6500 kertaa. Juutalaiset eivät koskaan lausu tätä nimeä ääneen, vaan lukevat sen paikalla ”Adonai” (Herra) tai ”HaShem” (Nimi). Myös suomenkielisessä Raamatussa nämä neljä kirjainta on yleensä käännetty sanalla ”Herra”. Kuitenkin jos ymmärretään kirjainyhdistelmän merkitys kolmiyhteisenä Jumalana, on selvää, että käännöksenä sana Herra ilmentää sitä huonosti. ”Herra” tarkoittaa yhtä persoonaa ja se jättää kysymään, kuka kolmesta Jumaluuden persoonasta on kyseessä. Zoharista saamme vahvistuksen sille, että tuohon pyhään nimeen kuuluu periaatteessa koko kolminaisuus, Isä, Poika ja Pyhä Henki yhdessä. Zoharin mukaan kirjain "Y" on "Yod" ja tarkoittaa Isää. "V" on "Vav" ja tarkoittaa "Poikaa". Kaksi H-kirjainta tarkoittavat Pyhää Henkeä, joka on monta yhdessä. Edellinen voidaan tulkita yhteydeksi Jumaluuden sisällä. Jälkimmäinen merkitsee yhteyttä Jumaluuden ja ihmiskunnan välillä.

Kun Uudessa testamentissa Kristuksen seuraajat liittivät Jeesuksen nimen yhteyteen sanan Herra (Joh. 20: 25, Room. 10: 9, Fil. 2: 11, jne.), he itse asiassa tarkoittivat sillä sitä, että Jeesus on JHVH. He tunnustivat Jeesuksen Abrahamin, Iisakin, Jaakobin ja koko Israelin Jumalaksi. Samalla he tunnustivat, että Jeesus on Israelin Kuningas menneessä, nykyisessä ja tulevassa ajassa. Hän on myös koko maailman Kuningas (Ps. 47).

Jeesuksen aikaan monet juutalaiset odottivat, että Messiaskuningas, Jumalan Poika, syntyy maailmaan pelastaakseen heidät. Ajankohdan he olivat arvioineet mm. Danielin profetian perusteella (Dan 9). Esimerkiksi Natanael lausui Jeesuksesta jo ensi kerran nähtyään Hänet: ”Rabbi, Sinä olet Jumalan Poika, Sinä olet Israelin Kuningas!” (Joh. 1: 49) Pietari tunnusti Jeesuksesta: ”Sinä olet Messias, elävän Jumalan Poika.” (Matt. 16: 16) Kolmiyhteinen Jumaluus oli siis juutalaiskansan yleisessä tietoisuudessa vielä Jeesuksen aikaan. He tiesivät, että keskeinen käsitteeseen JHVH liittyvä persoona on Messiaskuningas, heidän Herransa ja Lunastajansa.

Kristuksen ja ihmisen tarina Zoharissa

Yleistä kirjoituksesta

Zoharin teksti on monesti oraakkelimaisen epäselvää. Kristuksen ja ihmisen tarina on siinä ympäröity kryptisen kielen, erilaisten mystiikan alalajien ja tuntemattoman symbolismin verhoon.

Zohar yllättää lukijansa yhdistämällä asioita, joilla ei normaalisti ole mitään yhteyttä toisiinsa. Jumalan nimen kirjaimet, aikaisemmat maailmat, sefirat, ihmisen henkiolemuksen osat, ilmansuunnat, maailmankaikkeuden alkuaineet, Raamatun kertomukset jne. löytävät mystisellä tasolla toisensa ja se tieto esitetään, kuin se olisi ihmiselle tärkeää hänen elämänsä ja tulevaisuutensa kannalta. Jumalasta ja Jumaluuksista Zohar käyttää nimiä, jotka eivät esiinny yleisesti muussa juutalaisessa kirjallisuudessa. Zoharissa on myös paljon erilaisia symboleja ja käsitteitä, joita kielenkääntäjä ei ole pystynyt tai halunnut kääntää englannin kielelle. Siten ne ovat jääneet alkukielen mukaiseen muotoon ja yleensä lukijalle täysin epäselviksi. Ne ovat pääosin sellaisia, joissa heprean kielen tuntemuskaan ei toisi täyttä selvyyttä asiaan. Erilaiset vaikeasti ymmärrettävät käsitteet, jotka yhdistetään samassa lauseessa erikoisella tavalla, saavat aikaan sen, että aloittelevan lukijan on todella vaikea ymmärtää Zoharin sanomaa. Erityisesti kun Zohar puhuu siitä, mitä tapahtui kaiken alussa (*Beresheet*), teksti on sellaista, että aloitteleva lukija voi lukea sivukaupalla ymmärtämättä siitä mitään. Lähestyttäessä nykyistä maailmaa teksti muuttuu hieman ymmärrettävämmäksi.

Milloin ja miksi Zohar kirjoitettiin?

Palataan kysymykseen, milloin Zohar kirjoitettiin, koska se voi antaa vastauksia kysymykseen, miksi siitä tuli sellainen, kuin tuli. Tunnettu juutalaisen mystiikan tutkija Gershom Scholem (1897 – 1982) yritti selvittää Zoharin alkuperää, mutta ei löytänyt sitä aikaisemmasta juutalaisuudesta. Siksi hän tuli siihen tulokseen, että teos on todennäköisesti kirjoitettu keskiajalla, ts. silloin, kun se löydettiin 1200-luvulla Espanjasta. On kuitenkin vaikea uskoa, että kukaan 1200-luvulla elänyt tuntematon rabbi olisi siihen pystynyt, varsinkaan yksin. Löytäjä, rabbi Moses de Leon, on saattanut lisätä siihen jotakin, mutta ei voinut olla sen alkuperäinen kirjoittaja. Todennäköisesti sen alkuperäinen kirjoittaja on ollut 100-luvulla elänyt rabbi Shimon bar Yochai yhdessä mystikkoystäviensä kanssa, niin kuin yleisesti ymmärretään ja niin kuin rabbi Moseskin todisti.

Rabbi Shimon bar Yochai eli juutalaisten kannalta dramaattisena aikana. Oli juuri ollut juutalaisten suuri kapina roomalaisia vastaan, jonka yhteydessä Tähden poika, Shimon bar

Kochba, oli huudatettu Messiaaksi. Sota kuitenkin päättyi juutalaisten kannalta tuhoisasti v. 135 jKr. Rooman sotajoukot surmasivat kapinalliset ja kaikki eloon jääneet juutalaiset ajettiin pois maastaan. Juutalaiset menettivät uskontonsa ytimen, pääkaupunkinsa, temppelinsä, uhrinsa ja papistonsa. Uskonnollisia johtajia surmattiin suurin määrin. Vanhaa juutalaista kirjallisuutta tuhottiin. Koko juutalainen uskonto ja kulttuuri pyrittiin hävittämään.

Rabbi Shimon joutui myös pakenemaan roomalaisia. Kerrotaan, että hän piileksi luolassa joidenkin ystäviensä kanssa noin 13 vuoden ajan. Siellä syntyi Zohar rabbi Shimonin johtamana työnä, mutta ei suinkaan yksin kirjoittamana.

Zoharin sisällä kerrotaan useammassa kohdassa Rabbi Shimonin ja hänen ystäviensä työstä. (esim. Beresheet, 159) Ystävillä oli hyvin kunnioittava asenne rabbiaan kohtaan. Kerran he asettuivat rabbi Shimonin eteen ja sanoivat: ”Onnellinen on se mies, jonka Mestari on niin samanmielinen hänen kanssaan, että paljastaa hänelle sellaisiakin salaisuuksia, joita ei ole kerrottu edes pyhille enkeleille.” (Beresheet, 171) Ystävien ihailu rabbiaan kohtaan oli siis täysin varauksetonta. Toisaalta ystävien sanoista voi päätellä senkin, että Rabbi Shimon oli niin kutsutusti ”uskonnollisesti luova” henkilö. Hän toi mielensä uumenista esiin sellaistakin, mitä kukaan aikaisemmin ei ollut esittänyt. Toisin sanoen hän ei kirjoituksissaan rajoittunut pelkästään siihen, mitä oli aikaisemmilta sukupolvilta kuullut, vaan toi kertomukseen myös oman mielensä mukaista maustetta.

Toisessa kohdassa (VaYetze, 3-4) kerrotaan, miten rabbeilla saattoi olla erilaisia käsityksiä tai tulkintoja eri Raamatun kohdista. Nämä rabbien väliset tulkintaerot olivat yleisiä, mikä näkyy vielä selvemmin Talmudissa. Talmud on täynnä tunnettujen rabbien erilaisia, jopa keskenään ristiriitaisia Raamatun selityksiä ja tulkintoja. Ei siis ole varmaa, että rabbi Shimonin edustama selitysoppi oli ainoa juutalaisten mystikkojen keskuudessa, mutta se on se, joka on meille säilynyt.

Rabbi Shimonin ajalle leimallista oli myös messiaanisen haaran irtaantuminen juutalaisen uskon päävirrasta. Rooman taholta ei siihenkään suuntaukseen suhtauduttu lempeästi. Suuria vainoja organisoitiin sekä messiaanisia juutalaisia että muiden kansojen kristittyjä kohtaan ja monet saivat kokea marttyyrikuoleman noina aikoina. Rabbi Shimon edusti sellaista juutalaisuutta, joka ei tuntenut minkäänlaista sympatiaa kristittyjä tai messiaanisia juutalaisia kohtaan. Hänen suhteensa Jeesus Nasaretilaiseen oli tiukan kielteinen, kuten kaikilla sen ajan rabbeilla.

Rabbi Shimonin ja hänen ystäviensä tehtävänä oli tallentaa siihen asti suullisena perintönä kulkeutunutta uskonnollista tietoa. Siinä mielessä tehtävä oli samanlainen kuin Talmudin kirjoittajilla. Talmudissa tallennettiin lähinnä lakiin ja sen tulkintaan liittyvää perinnetietoa. Zoharin kirjoittajien tarkoituksena oli tallentaa juutalaista perinnemystiikkaa. Koska kuitenkin juutalainen oppi oli kokenut reformaation Babylonian pakkosiirtolaisuuden aikoihin, tuo perinnemystiikkakin oli muuntunut tänä aikana. Niinpä siinä, mitä kirjoitettiin muistiin, saatettiin jättää Jumalan alkuperäinen ilmoitus hieman taustalle ja sekoittaa se uudempaan mystiikkaan, joka oli syntynyt myöhempien mystiikan harrastajien keskuudessa.

Mitä Talmudiin tulee, tehtävänä oli tallentaa se, miten Jumalan säätämiä lakeja sovellettiin eri tilanteissa juutalaisuuden historian myöhempinä aikoina. Oli keksitty tuhansittain uusia lakeja ja säädöksiä, joiden tarkoituksena oli periaatteessa tarkentaa ja soveltaa alkuperäisiä lakeja, mutta jotka käytännössä saattoivat tehdä tyhjäksi sen, mitä Jumala oli laeilla tarkoittanut. Jeesus antoi siitä joitakin esimerkkejä ja tuomitsi sellaisen selvin sanoin.

(Mark. 7: 8-13) Vastaavasti juutalaiseen mystiikkaan oli tullut paljon sellaista, mitä alkuperäisessä mystiikassa ei ollut. Luultavasti, jos Zohar olisi ollut Jeesuksen aikaan kirjoitetussa muodossa, Jeesus olisi siitäkin lausunut tuomitsevia sanoja, koska se ei enää vastannut alkuperäistä Jumalan ilmoitusta ainakaan kokonaan. Sen johdosta Zoharia ei voida pitää ihanteellisena vanhan juutalaisen mystiikan oppikirjana. Sieltäkin olisi pystyttävä löytämään se, mikä on alkuperäisen perinteen mukaista ja jättää pois se, mikä on myöhemmin syntynyttä.

Juutalaiset mystiikan harrastajat kehittivät monenlaisia mystiikan alalajeja, joista voitaisiin käyttää nimiä: sefiramystiikka, raamatullinen kirjain-, sana- ja lausemystiikka, numeromystiikka (gematria), Raamatun henkilöihin liittyvä mystinen selitysoppi, näkyjen ja ilmestysten mystiikka (merkava) jne. Kaikilla näillä on kyllä raamatullinen alkuperä, mutta juutalaisen mystiikan harrastajat kehittivät ne sellaiseksi taiteeksi ja veivät ne sellaisiin äärimmäisyyksiin, että siinä ei ollut enää mitään alkuperäistä jumalisuutta tai pyhää jäljellä. Äärimmilleen vietynä se on pääosin inhimillisen älyn aikaansaamaa tiedettä, joka esoteerisen aihepiirinsä ja mystisen käsittelytapansa johdosta näyttää syvälliseltä viisaudelta. Se antaa ymmärtää, että ihminen tulee sitä onnellisemmaksi, mitä syvemmin hän perehtyy näihin salaisuuksiin. Monien kokemuksen mukaan niin ei kuitenkaan ole. Siksi kenenkään ei pitäisi liiaksi uppoutua näihin mystiikoihin, koska ne helposti johtavat ihmismielen harhapoluille. Vain se, mikä korottaa ja kirkastaa Kristusta, johtaa salaisuuksien ytimeen. Sillä Kristuksessa ovat kaikki viisauden ja tiedon aarteet kätkettyinä. (Kol. 2: 2-3)

Näin ollen Zohar on näyteikkuna juutalaiseen mystiikkaan, sekä vanhaan että uudempaan. Se yhdistelee mystiikan eri alalajeja taitavasti niin, että lopputuloksena on merkillinen kudelma, josta asiaan perehtymättömän on lähes mahdotonta saada selkoa. Jos Zoharin kirjoittajien tarkoituksena oli tallentaa jotakin alkuperäistä tietoa, jonka Mooses, Abraham tai joku muu oli alkujaan saanut Jumalalta, se on onnistuttu kätkemään edellä mainittujen ihmisen keksimien salaisuuksien verhoon, jonka alta sitä on enää vaikeaa lukea. Kuitenkin alkuperäisen jumalallisen ilmoituksen jäänteet ovat sieltä löydettävissä vieläkin.

Rabbi Shimonin ja hänen ystäviensä tarkoituksena ei ollut tallentaa tarkasti Messiaskuninkaan iankaikkisen menneisyyden tarinaa sellaisena, kuin konservatiiviset juutalaiset sen tiedostivat vielä rabbin omana aikana. Henokin kirja on esimerkki sellaisesta juutalaisen kirjallisuuden lajista, jossa on kaikkein parhaiten säilynyt jäänteitä alkuperäisestä juutalaisesta mystiikasta. Siinä muinainen pyhä Messiaskuningas esiintyy omassa hahmossaan, omilla luonteenpiirteillään ja omilla nimillään. Monille ajanlaskumme alun kristityille Henokin kirja oli tärkeä, koska se kertoi heidän Messiaansa (Jeesuksen) iankaikkisesta menneisyydestä. Rabbi Shimon kuitenkin kirosi Henokin kirjan ja kaikki ne (mm. kristityt), jotka sitä lukivat. Sen jälkeen siitä tuli juutalaisille kielletty kirja, joka pyrittiin aktiivisesti hävittämään ja tuhoamaan noina aikoina. Eivät siis ainoastaan roomalaiset tuhonneet vanhaa juutalaista kirjallisuutta, vaan myös juutalaiset itse tuhosivat sellaista kirjallisuutta, joka ei ollut enää heidän oppiensa mukaista.[81] Henokin

[81] Tiettävästi farisealaiset ja rabbiiniset juutalaiset pyrkivät tuhoamaan Messiaan mystiseen menneisyyteen liittyvää kirjallisuutta kahdessa vaiheessa, ensin kirjallisen Tooran/Tanakin kokoamisen yhteydessä Babyloniasta paluun jälkeen ja sitten suullisen Tooran kokoamisen yhteydessä Jeesuksen ajan jälkeen.

kirjan luultiin pitkään olleen jo kokonaan hävinnyt, kunnes se yllättäen löytyi koptinkielisestä Raamatusta 1700-luvun lopulla.

On siis nähtävä, että Kristuksen ja ihmisen tarina, jota Zohar ilmentää kryptisellä symbolikielellä, oli kulkenut suullisena perintönä sukupolvelta toiselle varhaisessa juutalaisuudessa. Ilmeisesti silloin, kun suullista Tooraa alettiin muutenkin kirjoittaa muistiin, myös Zohar kirjoitettiin, mutta tarina sai siinä peitellyn ja vaikeasti hahmoteltavan muodon. Perinteinen käsitys, jonka mukaan 100-luvulla elänyt rabbi Shimon bar Yochai (oppilaineen) oli sen alkuperäinen kirjoittaja, pitää todennäköisesti paikkansa, mutta hänen tarkoituksenaan ei ollut kirkastaa Messiaan menneisyyttä, vaan päinvastoin häivyttää sitä. Siinä hän ei kuitenkaan täysin onnistunut. Roomalaisten pelossa Zohar jouduttiin kätkemään niin, että se oli noin 1000 vuotta piilossa, kunnes rabbi Moses de Leon löysi sen 1200-luvulla. Monet tutkijat ovat sitä mieltä, että ko. rabbi lisäsi itse siihen välihuomautuksia ja kenties pitempiäkin tekstejä. Näin Zoharissa saattaa olla kerrostumia monelta aikakaudelta.

Miten Zoharia olisi tulkittava?

Kun ymmärretään kirjoittajien motiivit, voidaan nähdä selvemmin, mitä he halusivat ilmentää kirjoituksillaan. He eivät voineet kokonaan unohtaa alkuperäistä Jumalan ilmoitusta Messiaskuninkaasta ja Hänen teoistaan, mutta he halusivat esittää sen siinä muodossa, millaiseksi se oli muuntunut juutalaisten mystikkojen keskuudessa Babylonian pakkosiirtolaisuuden jälkeen. He halusivat myös katkaista suoran yhteyden muinaisessa menneisyydessä hallinneen Pyhän Kuninkaan ja tähän maailman tulevan Messiaan väliltä. Tällä he ennen kaikkea halusivat mitätöidä Jeesus Nasaretilaisen yhteyden taivaalliseen Messiaskuninkaaseen, joka Jeesus oli väittänyt olevansa maan päällä eläessään.

Tämän johdosta menneisyyden Pyhästä Kuninkaasta käytettiin keksittyä nimeä ZA (Zeir Anpin = Pienet kasvot). Korkeimmasta Jumalasta käytettiin nimeä AA (Arich Anpin = Suuret kasvot). Tällaisia nimiä ei ollut tiettävästi aikaisemmin käytetty juutalaisessa kirjallisuudessa. Mahdollisesti suppeassa mystikkojen piirissä niitä oli jo jossain määrin käytetty. Joka tapauksessa ZA on Zoharin sankari, jonka lukija voi helposti yhdistää iankaikkiseen Messiaaseen, Jumalan Voideltuun. Hän on Pyhä Kuningas, Korkeimman Poika, Luoja jne. Kuitenkaan Zohar ei käytä Hänestä Messias-nimeä, sillä Messias-nimi on varattu tulevalle Messiaalle tai oikeammin Messiaille. Zohar nimittäin puhuu kahdesta tähän maailmaan ilmestyvästä Messiaasta, jotka ovat Messias Joosefinpoika ja Messias Daavidinpoika.

Kristuksen tarina Zoharissa tulee esiin sen kautta, että ZA yhdistetään Raamatun, lähinnä viiden Mooseksen kirjan, henkilöihin. ZA on vuoroin Abraham, Iisak, Jaakob, Joosef jne. Patriarkkojen elämä kytketään ZA:n pelastustekoihin eri taivaantasoilla. Oudot yksityiskohdat kertomuksissa nostetaan esiin ikään kuin heijastuksina ZA:n (Kristuksen) tekoihin. Näistä syntyy Kristuksen ja ihmisen tarina. Kertomukset liittyvät ZA:n suorittamiin taivaantasojen takaisin valtauksiin. Taivaantasojen yhteydessä puhutaan myös Jumalan Hengen kanavien ja ihmisen henkiolemuksen osien takaisin valtaamisesta.

Pääosaa tarinassa näyttelee siis ZA (Pienet kasvot), joka voidaan perustellusti yhdistää juutalaisten ikiaikaiseen Messiaaseen. Zohar yrittää välttää tätä yhdistämistä, mutta ei onnistu siinä, sillä kuitenkin ZA osoittautuu olevan sama Messiaskuningas kaikkialla. Muita Zoharissa ZA:sta käytettyjä nimiä ovat mm. Luoja (Creator), Lunastaja (Redeemer,

esim. VaYakhel, 109-110) ja Vanhurskas (Righteous, Upright, esim. VaYakhel 33 ja 49), jotka nimet sopivat täydellisesti Uuden testamentin Kristukselle.

Kuitenkaan ei voida täysin asettaa yhtäläisyysmerkkejä Uuden testamentin Kristuksen ja Zoharin ZA:n välille. Aivan kaikkea, mitä Zoharissa kerrotaan ZA:sta, ei voida liittää Jeesukseen Kristukseen. Tässä suhteessa on oltava varovaisia, varsinkin, kun tiedetään, että kirjoittajien tavoitteena ei ollut yhdistää Uuden testamentin Kristusta ZA:han, vaan päinvastoin erottaa heidät.

Zoharissa tavallinen ihminen esiintyy usein henkiolemuksensa osana, joita ovat *nefesh* (sielu), *ruach* (henki) ja *neshama* (henkäys). Ihmisen osia käsitellään usein itsenäisinä ja ikään kuin omaa elämää elävinä olentoina eri taivaantasoilla. ZA (Kristus) ryhtyi korjaamaan ja puhdistamaan ihmistä osa osalta eri taivaantasoilla. Toisaalta, nykyiseen elämään liittyen, henki (ruach) ja henkäys (neshama) ovat sellaisia, jotka ihminen saa palkaksi hyvistä töistä ja Tooran käskyjen noudattamisesta. Saatuaan hengen ja henkäyksen hän voi turvallisin mielin kuolla pois tästä elämästä. Ilman niitä ihmisellä ei ole tulevaisuutta.

Zoharissa puhutaan maailmoista, joista tavallinen ei-juutalainen lukija ei ole todennäköisesti kuullutkaan. Ne ovat ylhäältä alas järjestyksessä lueteltuina *Atsilut*, *Beria*, *Jetsira* ja *Assija*. Yhdessä niistä käytetään lyhennettä ABJA. Niillä on selkeä yhteys sefiroihin, ihmisen henkiolemuksen osiin ja tiettyihin Raamatun henkilöihin allegorisesti tulkittuna.

Kirjoituksissa puhutaan huomattavan paljon *sefiroista* eli jumalallisista voimavirtauksista, joilla on oma persoonallisuutensa. Joskus ne esiintyvät jopa keskenään riitelevinä persoonina. Voimavirtaukset itsessään ovat kuitenkin aina hyviä. Mahdollisesti sefirat esiintyvät Zoharissa tarkoituksellisesti Pyhän Hengen sijasta, koska myös Pyhän Hengen korottaminen Jumalan asemaan oli kiellettyä myöhemmässä juutalaisuudessa. Sefirat liittyvät tiettyihin luomakuntaruumiin osiin (pää, rinnan seutu, vatsan seutu, alaruumis) sekä eri maailmoihin (taivaantasoihin).

Näistä lähtökohdista voi jo lähteä tulkitsemaan Zoharin ydinkertomusta. Yleisesti voidaan sanoa, että huolimatta kryptisestä kielestään Zoharin opetus on yllättävän koherenttia, ts. se ei ole sisäisesti ristiriitaista. Laajan kirjoituskokoelman eri osissa kertomus pysyy likimain samanlaisena. Se osoittaa, että Zoharin opetukset eivät ole ainakaan kokonaan kirjoittajien omaa keksintöä, vaan niillä on ollut oma traditionsa jo ennen heitä.

Apostoli Paavali ja muut Uuden testamentin kirjoittajat ovat tehneet palveluksen Zoharin tulkitsijoille, koska Uusi testamentti tavallaan näyttää alkuperäisen tarinan päälinjat. Oltiinpa Zoharin kirjoitusajankohdasta mitä mieltä tahansa, Uuden testamentin kirjoitusten perusteella voidaan sanoa ainakin, että juutalaisten keskuudessa elänyt Kristuksen ja ihmisen tarina on Jeesuksen aikaa vanhempi. Vanhan testamentin kirjoitusten perusteella voitaisiin päätellä, että tarina on Mooseksen aikaakin vanhempi, sillä monista kirjoituksista, kuten esimerkiksi 1. Moos. 1:stä ja Jobin kirjasta, tarinan osia on luettavissa jopa suoraan, ilman allegoriaa.

Zoharin kertomus, joka lähtee iankaikkisesta menneisyydestä ja päättyy nykyisen maailman kautta tulevaan maailmaan, voidaan jakaa kahteen osakertomukseen:

1) Ensimmäisen luomakunnan luominen ja tuhoutuminen, ja
2) Kristuksen (ZA) teot luomakunnan korjaamiseksi.

Sen jälkeen, ikään kuin erillisenä kertomuksena, mutta kuitenkin edelleen tarinaan liittyvänä, Zohar kertoo ihmisestä nykyisessä ja tulevassa maailmassa.

Kun seuraavassa viedään tarinaa eteenpäin, siihen tuodaan aina mukaan myös kristillinen (raamatullinen) näkökulma. Vaikka Zoharin kertomuksissa voidaan nähdä paljon yhteyksiä kristinuskoon, tavoitteena ei ole kuitenkaan tehdä Zoharista kristillistä. Se olisikin mahdotonta, koska se sisältää niin paljon uuteen rabbiiniseen juutalaisuuteen liittyviä painotuksia. Mm. monista pelastukseen liittyvistä asioista kristitty lukija ei voi olla samaa mieltä Zoharin kirjoittajien kanssa.

Ensimmäisen luomakunnan luominen ja tuhoutuminen

Mitä tapahtui, kun kaikki alkoi? Miten alkuperäinen näkymätön luomakunta luotiin? Ja mitä sitten tapahtui, kun jokin meni vikaan? Juutalainen perinnemystiikka antaa seuraavassa esitetyn vastauksen näihin kysymyksiin. Itse asiassa Zohar kertoo näistä asioista melko vähän, mutta klassiseen juutalaiseen mystiikkaan ne ehdottomasti kuuluvat.

Luominen

Ensimmäisenä luomistyönään Jumala loi kymmenen sefiraa. Ne luotiin Jumalan Hengestä ja ne täyttivät kaiken tilan. Ne järjestettiin sellaiseen muotoon, että ne yhdessä muistuttivat ihmisruumista. Tässä ihmishahmoisessa jättiläisessä oli kädet, jalat, vartalo ja pää. Siinä virtasi alkuperäinen Jumalan Valo (*Or Ein Sof*), ja se oli kaikella tavalla täydellinen luomus. Sitä kutsuttiin nimellä *Adam Kadmon* (kadmon = salattu, etäinen, tuonpuoleinen). Se oli ”alaston”, koska sillä ei ollut vielä varsinaista luomakuntaa peitteenään

Varsinainen luomakunta luotiin ikään kuin kuorikerrokseksi sefiroiden päälle. Edelleenkin lopputulos muistutti ihmisruumista, jossa oli monta jäsentä. Kuorikerroksen sisällä oli ydin, jossa virtasi Jumalan Valo. Yhdessä eri ruumiinjäsenet muodostivat kuin ihmishahmoisen putkiston.

Luoja (Creator) on Zoharissa AA, ZA ja Bina, kukin vuorollaan. Seuraavassa on pari esimerkkiä:

> Kun Luoja, joka on *Bina*, loi maailman (tarkoittaa tässä alkuperäistä näkymätöntä maata), mikä on *Malchut*, Hän teki kaiverruksiinsa (engravings) uskon (faith), *Malchut*, ylemmissä valoissa. (Truma, 8)
>
> Kuinka sana “yksi” ilmentää täydellistä yhteyttä, *Zivug*? On kirjoitettu, “Kuule Israel, Herra meidän Jumalamme, Herra on Yksi.” “Yksi” on Israelin yhteisö (assembly) yhdistettynä Luojaansa, *ZA*. (Va Yikra, 101)

Luoja voi siis olla Zoharin mukaan kuka tahansa näistä kolmesta: AA, ZA tai Bina. Kuitenkin useimmiten, kun puhutaan Luojasta, sillä tarkoitetaan ZAta. Alkuperäiseen luomakuntaan kuului myös alkuperäinen ihminen. Hän oli Adam HaRishon (primordial man). Kun hänet luotiin, hän oli aivan ihmeellinen, Luojansa, ZAn, kaltainen.

Zoharissa pohdiskellaan, mitä tarkoittaa Raamatun kertomus Aadamista ja Eevasta. Tullaan siihen tulokseen, että ko. tekstiin sisältyy kaksi Aadamia: Aadam yläpuolinen ja Aadam alapuolinen. Ei ainoastaan ihmisellä, vaan koko luomakunnalla on nämä kaksi ulottuvuutta.

Kertomus on siis paradigma, joka soveltuu paitsi nykyiseen maailmaan, myös alkuperäiseen maahan ja luomakuntaan.

> Jälkeenpäin, kun on kirjoitettu, “Sinä päivänä, kun Jumala loi Aadamin,” se tarkoittaa Aadam alapuolista. Kuitenkin kaksi Aadamia sisältyy tähän tekstiin. Toinen on Aadam yläpuolinen ja toinen Aadam alapuolinen. (Yitro, 65)

> Kun tämä asia paljastui - kun tultiin tietoiseksi siitä, että tämä kirja koskee ylempää Aadamia, jonka jälkipolvet ovat ihmisten sieluja ja henkiä - Hän loi Aadam alapuolisen. (Yitro, 66)

Joissakin kohdissa väitetään, että Adam HaRishon on ZA. Mutta miten voi Luoja ja luotu olla sama henkilö? Alkuperäisessä luomakunnassa näin saattoi olla. Jos Kristus (ZA) erotti itsestään ihmisen, joka oli kaikessa Luojansa kaltainen, niin silloin Hän itse oli ensimmäinen ihminen. Hän oli yläpuolinen Adam HaRishon.

Adam ”alapuoliseen” palataan myöhemmin, mutta todettakoon jo nyt, että hän oli myös aivan ihmeellinen, paljolti samanlainen kuin Adam ”yläpuolinen”. Sen sijaan se Adam, joka ilmaantui maailmaan syntiinlankeemuksen jälkeen, on vain surkea varjokuva siitä alkuperäisestä.

Ensimmäinen näkymätön luomakunta ammensi elinvoimansa syvällä ruumiin sisällä virtaavasta puhtaasta Jumalan Valosta. Se oli kaikella tavalla täydellinen ja sitä kutsuttiin nimellä *Akudim*.

Turmeltuminen ja tuhoutuminen

Sitten alkoi tapahtua jotakin outoa. Ruumiin jäsenten välille alkoi syntyä jännitteitä. Putket sefiroiden ympärillä alkoivat kuroutua erillisiksi astioiksi niin, että niiden välillä ei ollutkaan enää Hengen yhteyttä. Sefirat muodostivat kuin itsenäisiä pienoisvaltakuntia. Niiden mukaan tätä luomakuntaa kutsuttiin *Nikudim*iksi. Zoharissa siitä käytetään myös toista nimeä, *Tohu*, joka tarkoittaa kaaosta. Koko luomakunta oli hyvin kaaosmaisessa tilassa, koska sefiroiden välit olivat tulehtuneet ja ne olivat asettuneet toisiaan vastaan. Jumalan Valo ei päässyt enää vapaasti virtaamaan astioiden välillä.

Sen jälkeen astiat sefiroiden päällä särkyivät. Ne eivät pystyneet enää ylläpitämään Jumalan ikuista valoa sisällään. Ne halkeilivat, ja valot astioiden sisällä paljastuivat. Särkyneiden astioiden sirpaleet putosivat epäjärjestyksessä näkymättömän luomakunnan pohjalle. Sefirat säilyivät ylhäällä, mutta nekin olivat menettäneet aikaisemman järjestäytyneen muotonsa. Ne roikkuivat kuin samassa narussa toinen toisensa päällä.

> Ennen kuin Luoja loi maailman (tarkoittaa tässä näkymätöntä luomakuntaa), Hänen Nimensä oli kätketty, ja Hän ja Hänen Nimensä, jotka olivat piilotetut, olivat yksi. Hänen nimensä on *Malchut* (Kuningaskunta), joka ennen luomista oli kätketyssä *Ein Sof*issa, ilman mitään, mistä Hänet olisi voinut tunnistaa. Siihen aikaan Hän ja Hänen Nimensä, joka oli kätketty, olivat yksi. Mitään ei ollut paljastettu ennen kuin Hän loi maailman (luomakunnan). Hän kaiversi (inscribed) ja rakensi maailmat, mutta ne olivat kestämättömiä ja tuhoutuivat. Niinpä maailmoita, jotka tulivat ulos *Malchut*ista *Tzimtzum Alephin* (ensimmäisen kutistumisen) aikana, kutsutaan ”Kaaoksen maailmoiksi” (worlds of Tohu), sillä siellä tapahtui astioiden särkyminen, mikä tarkoittaa maailmoiden tuhoutumista. (Beresheet, 294)

Astiat kolmen ylimmän sefiran ympärillä eivät rikkoontuneet. Luultavasti niiden päällä astioita ei ollutkaan. Sen sijaan seitsemän muun sefiran ympärillä astiat särkyivät täysin ja suuri määrä astioiden sirpaleita putosi näkymättömän maailmankaikkeuden pohjalle. Astioiden särkymistä kutsutaan hepreaksi nimellä *Shevirat HaKelim*. Aluetta näkymättömän maailmankaikkeuden pohjalla, mihin astioiden sirpaleet putosivat, kutsutaan nimellä *Kelipot*, Manala.

Astioiden särkymisen seurauksena jättiläinen menetti kokonaan muotonsa. Sefirat irtaantuivat toisistaan ja roikkuivat toinen toisensa päällä. Alkuperäisen ihmiskunnan sielut ja henget jäivät omille taivaantasoilleen. Ne olivat kaikki kuolleita, ts. vailla yhteyttä Jumalaan. Ilman Jumalan armoa ja halua pelastaa ihmiskunta niillä ei olisi ollut enää mitään mahdollisuutta elämään. Ne olisivat jääneet kuolleeseen tilaansa.

Seuraavassa on esitetty eräs kohta Zoharista, joka kertoo alkuperäisestä luomakunnasta, kun se luotiin. Se on samalla näyte eri mystiikan lajien yhdistämisestä:

> 320 *Nitzotzin* (kipinää) putosi *Nekudim*-maailman astioista, kun ne rikkoontuivat. Ne ovat kymmenen *Sefira*a ja jokaisessa niissä kolmekymmentäkaksi eri tekijää (discernments) särkyi. On kymmenen *Melachim* (kuningasta). *Daat*, *Hesed*, *Gevura*, *Tifferet*, *Netzah*, *Hod*, *Yesod*, ja *Malchut* (kahdeksan nimeä). Jokaisessa niissä on neljä *Behinot*ia, *HB TM* (Hochma-Bina-Tifferet-Malkut vastaavat tietyllä tavalla kirjainyhdistelmää JHVH), jolloin tekijöitä on kolmekymmentä kaksi. Ja kymmenen kertaa kolmekymmentäkaksi on 320 *Gematria*n mukaan. (VaYishlach, 114)
>
> Luoja (Emanator) järjesti paikoilleen (sorted) ja korjasi (corrected) yhdeksän ylintä sefiraa. Hän rakensi niistä neljä maailmaa, joita kutsutaan yhteisellä nimellä *ABJA* (Atsilut, Berija, Jetsira ja Assija). Hän teki niin vanhurskaiden kautta, jotka pitävät Torahn ja *Mitzvot* (käskyt), ja jotka ovat yhdeksän kertaa kolmekymmentäkaksi eli 248 *Gematria*n mukaan. Mutta viimeinen sefira, *Malchut*, joka myös käsittää kolmekymmentäkaksi *Behinot*ia, jäi asettelematta paikoilleen *Klipot*issa (Manalassa), eikä sitä voida korjata 6000 vuoden aikana. Siksi sitä kutsutaan "kivisydämeksi", sillä on kiellettyä korjata sitä, ellei joku ensin korjaa ja asettele paikoilleen niitä 248 *Nitzotzin* (kipinää). Siten 6000 vuoden aikana, se (Malkut) asettelee itsensä paikoilleen ilman mitään toimenpidettä alhaalta päin. Ja sitten sanotaan hänestä (Malkutista), "Minä otan pois kivisydämen" sinusta, mikä tarkoittaa kolmeakymmentäkahta *Behinot*ia *Malchut*in astiassa, joka särkyi ja joka pukeutui (clothed) *Klipot*issa. Siten sen korjaaminen (correction) on ainoastaan Luojan (Emanator) käsissä, ei ihmisten käsissä. (Va Yishlach, 114)

Kuten nähdään Zoharin lukeminen ja ymmärtäminen ei ole kovin helppoa. Joka tapauksessa tekstistä voidaan nähdä, että Luoja ryhtyi korjaamaan näkymätöntä luomakuntaa, joka koostui sefiroista ja maailmoista. Hän korjasi kaikki maailmat ylhäältä alaspäin, mutta viimeiseen, Assija-maailman Malkutiin, liittyy myös korjaus alhaalta ylöspäin.

Särkyneen luomakunnan ennalleen asettamisesta käytetään Zoharissa heprean kielen sanaa *Tikkun*. Se on käännetty englannin kielen sanoilla correct tai correction, joiden vastine suomen kielellä on korjata tai korjaus. Tämä sana ei kuitenkaan ilmennä kaikkia *Tikkun*-sanan vivahteita, koska fyysisen korjauksen lisäksi kyseessä on mitä suuremmassa määrin

myös moraalinen korjaus, pahan poistaminen. Siihen liittyvät henkilökohtaisella tasolla katumus, kääntymys, uhri, puhdistuminen jne. ja Jumalan puolelta lunastus ja sovitus, vaikka näitä käsitteitä käytetään Zoharissa säästeliäästi.

Alkuperäisen näkymättömän luomakunnan särkymisen syynä täytyi olla synti, mutta alkuperäisestä synnistä tai sen tekijästä (Saatanasta) ei puhuta korostetusti. Seuraavassa on muutamia otteita Saatanasta, jotka liittyvät lähinnä tässä maailmassa tapahtuneeseen syntiinlankeemukseen.

> Tämä pahuuden henki on paha käärme. Ja kiusaaja on se, joka ratsastaa käärmeellä, eli Sam'el. Pahuus ja kiusaaja ovat yhtä. (Va Yishlach, 80)
>
> Niin tekee Israel suurena sovituspäivänä. He antavat syntiuhrin vääryydelle (evil inclination), joka on Sam'el. (Va Yishlach, 188)
>
> Tämä on *Sitra Achra*, joka aina hylkää ihmisen ja haluaa kiihottaa (yllyttää) ihmistä ja pettää häntä pois Luojastaan (Creator). Tämä on vääryys, joka on aina ihmisen kanssa. (Va Yishlach, 277)
>
> Tämä on niin, koska *Sitra Achra* rakentuu *Kedusha*n (pyhyyden) puutteelle. (Va Yishlach, 109)

Kuka on käärmeellä ratsastava Sam'el? Käärme viittaa Paratiisiin käärmeeseen, joka viekotteli Aadamin ja Eevan syntiin. Sen hengellisenä taustahahmona on Sam'el, Saatana, josta useimmiten käytetään Zoharissa nimeä Sitra Achra.

Zoharin kirjoittamisen aikaisessa ja sitä myöhemmässä juutalaisuudessa haluttiin korostaa, että syyllinen luomakunnan turmeltumiseen ei ollut vain Saatana, vaan myös ihminen. Zohar ei kiellä persoonallisen pahan olemassaoloa, mutta hänen osuutensa luomakunnan turmeltumiseen jää hämäräksi. Vaikka pahuuden korjaamisessa (*Tikkun*) ihmisellä itsellään on oma osuutensa, koko luomakunnan korjaaminen jää kuitenkin, Luojan itsensä vastuulle. Luoja (ZA) korjaa luomakunnan ikään kuin ylhäältä alas, mutta ihminen korjaa itsensä ikään kuin alhaalta ylös.

Kristillinen näkökulma liittyen alkuperäisen luomakuntaruumiin luomiseen ja tuhoutumiseen

Apostoli Paavalin opetuksessa oppi Kristuksen luomakuntaruumiista on tärkeällä paikalla. Kristuksen rakentama seurakuntaruumis oli ensimmäinen aikojen alussa ja tulee olemaan viimeinen aikojen lopussa. Kolossalaiskirjeessä Paavali puhuu Kristuksen seurakuntaruumiista ikään kuin alkuperäisenä näkymättömänä luomakuntana: "Hän on ruumiin pää ja ruumis on seurakunta. Hän nousi esikoisena kuolleista, jotta hän olisi kaikessa ensimmäinen." (Kol. 1: 18) Toisaalta Efesolaiskirjeessä hän puhuu tulevasta Kristuksen ruumiista, joka täyttää koko luomakunnan. "Seurakunta on Kristuksen ruumis ja Hänen täyteytensä, Hänen, joka kaiken kaikessa täyttää." (Ef. 1: 23) Seurakunnalla Paavali tarkoittaa kaikkia Kristuksen omia ihmisiä ajankohdasta riippumatta. Kristus on siis kaiken alku ja loppu (Ilm. 22: 13), ja niin on myös Hänen seurakuntaruumiinsa.

Mutta löytyisikö Vanhasta testamentista kohtia, jotka voitaisiin tulkita allegorisiksi viittauksiksi alkuperäiseen luomakuntaruumiiseen? Eräs sellainen kohta löytyy Danielin kirjasta. Babylonian kuningas Nebukadnessar näki kaksi unta, jotka profeetta Daniel selitti hänelle. Danielin selityksen mukaan ne molemmat tarkoittivat Nebukadnessarin omaa

valtakuntaa, Babylonia, joka tulee luhistumaan. Unet ovat kuitenkin voimakkaan vertauskuvallisia ja niissä nähdään samaa symboliikkaa kuin juutalaisessa mystiikassa. Niillä saattaisi hyvinkin olla myös jokin syvällinen allegorinen merkitys. Allegorisessa merkityksessä ne voisivat tarkoittaa ensimmäistä luomakuntaa, jonka Kristus oli luonut, mutta jonka Saatana oli ottanut haltuunsa ja turmellut.

Nebukadnessarin unet

Ensimmäisessä unessaan kuningas näki jättiläismäisen miehen patsaan, joka rikkoontui.

> *"Sinä katselit, kuningas, ja edessäsi oli suuri kuvapatsas. Patsas oli korkea, ja sen loisto oli suunnaton. Se oli sinun edessäsi, ja sen muoto oli kauhistava. Se patsas oli tällainen: pää puhdasta kultaa, rinta ja käsivarret hopeaa, vatsa ja reidet pronssia, sääret rautaa, jalat osaksi rautaa, osaksi savea. Sitä katsellessasi lähti käden koskematta vierimään kivi. Se osui patsaan jalkoihin, jotka olivat rautaa ja savea, ja murskasi ne. Niin murtuivat yhtä lailla rauta, savi, pronssi, hopea ja kulta, ja niistä tuli kuin ruumenia kesäisellä puimatantereella, ja tuuli kantoi ne pois, eikä niitä löytynyt mistään. Ja kivestä, joka oli osunut patsaaseen, tuli suuri vuori, ja se täytti koko maailman." (Dan. 2: 31 – 35)*

Patsaan pää oli puhdasta kultaa, rinta ja käsivarret hopeaa, vatsa ja reidet pronssia, sääret rautaa, ja jalat osaksi rautaa osaksi savea. Vertauskuvallisesti tässä voitaisiin nähdä alkuperäinen luomakuntaruumis. Tosin alkujaan patsaalla oli todennäköisesti ollut jalat kokonaan rautaa, kuten sääretkin, mutta myöhemmin niihin oli sekoittunut savea. Johtuiko tämä siitä, että Saatana (entinen enkeliruhtinas) oli päässyt sekoittamaan savea jalkoihin pettämällä ihmiskunnan puolelleen? Luomakuntaruumiin jalat olivat heikentyneet, minkä johdosta koko luomakunta oli vaarassa sortua.

Lopulta tuhoutumisen aiheutti pieni kivi, joka osui patsaan heikkoon kohtaan. Kivellä tarkoitetaan todennäköisesti Kristusta, joka huomattuaan tilanteen toivottomuuden salli vanhan luomakunnan tuhoutumisen. Viimeisessä jakeessa sanotaan, että kivestä tuli suuri vuori, joka täytti koko maailman. Kivestä siis tultaisiin rakentamaan uusi luomakunta. Luomakunta tultaisiin asettamaan ennalleen Jeesuksen Kristuksen ja Hänen seurakuntansa varaan.

Danielin profetia jatkuu seuraavasti: "Noiden kuninkaiden aikana on taivaan Jumala pystyttävä valtakunnan, joka ei ikinä tuhoudu, eikä sitä valtakuntaa anneta toiselle kansalle. Se murskaa lopullisesti kaikki nuo valtakunnat, ja se pysyy ikuisesti." (Dan. 2: 44) Tällä todennäköisesti viitataan Kristuksen tulevaan Valtakuntaan ja Hänen uuteen luomakuntaruumiiseensa, joiden on määrä pysyä ikuisesti. (Ef. 1: 23)

Toisessa unessa kuningas Nebukadnessar näki jättiläismäisen puun. Kuningas itse kertoo sen:

> *Oli puu keskellä maata, ja se oli ylen korkea.*
> *Se puu kasvoi ja vahvistui, sen latva ulottui taivaaseen asti*
> *ja se näkyi kaikkialle maailmaan.*
> *Sen lehvistö oli kaunis ja sen hedelmät runsaat, ja siitä riitti ravintoa kaikille.*
> *Sen alta hakivat suojaa maan eläimet, sen lehvistössä asustivat taivaan linnut,*
> *ja kaikki elävät olennot löysivät siitä ravintonsa.*

Ja vuoteellani minä näyssäni uneksin, että pyhä valvojaenkeli laskeutui alas taivaasta ja huusi kovalla äänellä:

”Hakatkaa poikki se puu ja katkaiskaa sen oksat, riipikää irti sen lehvät ja hajottakaa ympäriinsä sen hedelmät!
Paetkoot eläimet sen alta ja linnut sen oksilta!
Mutta sen kanto jättäkää maahan,
rauta- ja pronssikahleissa jättäkää se ruohikkoon.
Yökasteesta se kastukoon, ja yhdessä eläinten kanssa se saakoon elantonsa maan ruohosta.
Sen sydän lakatkoon olemasta ihmisen sydän, saakoon se sijaan eläimen sydämen, ja sellaisena se olkoon seitsemän vuotta.
Valvojaenkelit ovat tämän asian päättäneet, pyhät enkelit tästä sanansa sanoneet, jotta elävät tulisivat tietämään, että Korkein hallitsee ihmisten valtakuntia ja että hän antaa kuninkuuden kenelle tahtoo ja voi nostaa valtaan alhaisimmankin ihmisistä.”
(Dan. 4: 7-14)

Tämänkin unen historiallinen merkitys liittyy Nebukadnessariin itseensä ja hänen valtakuntakuntaansa, aivan kuten Daniel sen hänelle selitti. Kuitenkin on todennäköistä, että sillä on myös iankaikkiseen menneisyyteen viittaava vertauskuvallinen merkitys. Jumala haluaa kertoa tällä unella epäsuorasti, mitä aikoinaan tapahtui, kun ensimmäinen näkymätön luomakunta tuhoutui. Puu on tuon alkuperäisen luomakunnan vertauskuva. Sen sydämessä havaittiin kapinallisuus, minkä johdosta koko puu hakattiin poikki. Ainoastaan kanto jätettiin, koska Jumala halusi kasvattaa kannosta uuden puun itselleen. ”Korkein hallitsee ihmisten valtakuntia, ja Hän antaa kuninkuuden kenelle tahtoo” viittaa Jeesukseen Kristukseen, joka lopulta tulee olemaan ainoa Kuningas uudistetussa näkymättömässä luomakunnassa.

Kristuksen (ZA) teot luomakunnan korjaamiseksi

Tarinaan liittyvistä käsitteistä

Kun alkuperäinen luomakunta oli rikkoontunut, ZA (Kristus) halusi korjata ja asettaa sen ennalleen. Hän halusi järjestää sefirat jälleen alkuperäiseen ihmishahmoiseen muotoon, ja luoda niiden päälle samanlaisen luomakuntaruumiin, kuin mikä alkujaan oli ollut. Tämä korjaustyö tapahtui/tapahtuu neljän maailman, *Atsilut, Berija, Jetsira ja Assija*, kautta, joilla on yhteys alkuperäisen luomakuntaruumiin pään, rinnan, vatsan ja jalkojen alueisiin. ZA ryhtyi korjaamaan luomakuntaruumista maailma maailmalta, aloittaen pään korkeudelta ja päätyen alaruumiin alueelle, mikä vastaa nykyistä maailmaa.

Sefirat liittyvät kiinteästi mainittuihin ruumiin osiin. Pään alueelle eli Atsilut-maailmaan kuuluvat sefir*at Hochma, Bina* ja *Daat (HBD),* rinnan alueelle eli Berija-maailmaan kuuluvat *Hesed, Gevura ja Tifferet (HGT)* ja vatsan alueelle eli Jetsira-maailmaan *Netsah, Hod* ja *Jesod* (NHJ). Näihin kuhunkin kuuluu siis kolme sefiraa. Alaruumiin alueelle eli Assija-maailmaan kuuluu vain yksi sefira *Malkut* (M). Luomakunnan pelastamisessa ja ennalleen asettamisessa oli kyse myös sefiroiden ennalleen saattamisesta, sillä ensimmäisen luomakunnan tuhoutuminen vaurioitti Jumalan Hengen kanavia em. maailmoissa. Vain Jumalan Hengen vapaa virtaus saattoi pitää sefirat ja maailmat elinvoimaisina.

Alkuperäisessä luomakuntaruumiissa ihmisen henkiolemus koostui sieluista ja hengistä, jotka vuorottelivat luomakunnan läpi kulkevassa ketjussa. Alinta sielua, joka oli yhteydessä fyysiseen ruumiiseen *(guf)*, kutsutaan vain sieluksi *(nefesh)* ja sen kotimaailma oli Assija. Seuraavaksi ylemmällä tasolla oli ihmisen henki *(ruach)* ja sen kotimaailma oli Jetsira. Seuraavaksi ylemmällä tasolla oli henkäys *(neshama)*, jota usein kutsutaan ihmisen ylemmäksi sieluksi. Sen kotimaailma oli Berija. Sen yläpuolella oli vielä ylempi henki *(chaja)* Atsilut-maailmaan liittyen. Alkuperäisen luomakunnan tuhouduttua ihmisen henkiolemuksen ketju katkesi kaikista liitoskohdistaan ja ihmisen henkiolemuksen osat jäivät kuolleina virumaan taivaantasoille.

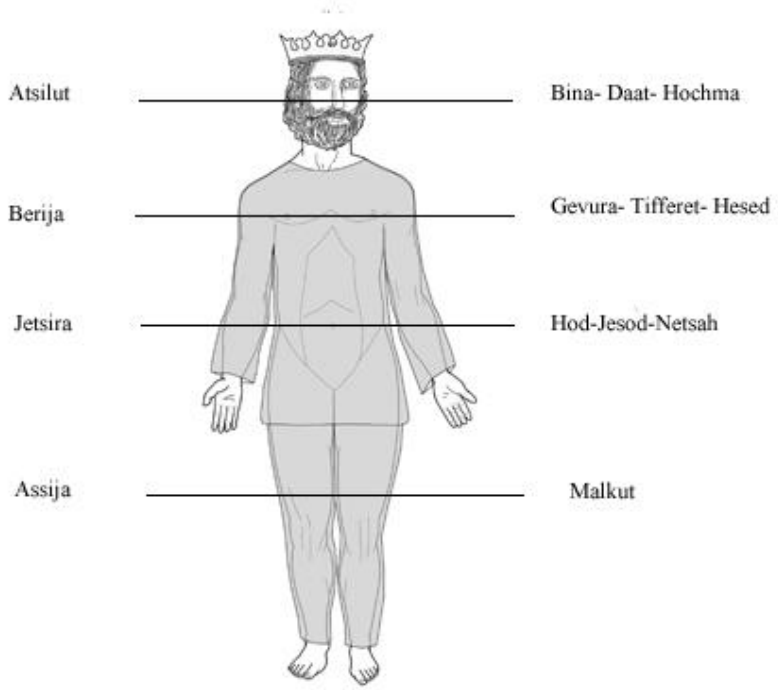

Kuva 20. ABJA-maailmat ja sefirat suhteessa alkuperäiseen luomakuntaruumiiseen.

Ihmiskunnan asettaminen alkuperäiseen tilaan edellytti ihmisen henkiolemuksen osien korjausta *(Tikkun)*, sillä alkuperäisen luomakuntaruumiin turmeltumisen yhteydessä ne olivat kuolleet ja joutuneet tuomionalaiseen (*Din*) tilaan. Vasta kun ihmisen henkiolemuksen osat olisi korjattu ja saatettu eläviksi, ne voitaisiin asettaa ennalleen omiin kotimaailmoihinsa. Koska ihmisen rakenne oli edellä mainitulla tavalla monitasoinen, hänen pelastamisensa edellytti korjausta useammalla kuin vain yhdellä tasolla.

Luomakunnan turmeltumisen ja tuhoutumisen jälkeen kaikki maailmat, Hengen kanavat ja ihmisen henkiolemuksen osat olivat paholaisen (Sitra Achran) vallassa. Siksi Kristus (ZA) käsitteli näitä maailmoita kuin ne olisivat Saatanan omaisuutta. Voittaakseen takaisin nämä maailmat ZA (Kristus) käytti hengellisiä aseita, joskus myös oveluutta. Oveluudesta huolimatta kaikessa täytyi toimia Jumalan säätämien lakien ja säädösten mukaan.

Edellä mainittujen lisäksi Zoharissa liitetään monia muitakin asioita yhteen luomakuntaruumiin eri tasoille. Taulukossa 3 samalla vaakarivillä olevat käsitteet vastaavat jossakin mielessä toisiaan. Ennalleen korjaamisen etenemissuunta on ylhäältä alas.

Taulukko 3. Vastaavuudet luomakuntaruumiin osien kanssa.

Ruumiinosa	*Maailma*	*Sefirat*	*Raamatun viite*	*Ihmisen osa*
Pää	Atsilut (A)	HBD	Abraham, Iisak	Haja (elämähenki)
Rinnan seutu	Berija (B)	HGT	Iisak, Jaakob	Neshama (henkäys)
Vatsan seutu	Jetsira (J)	NHJ	Jaakob, Joosef	Ruach (henki)
Alaruumis	Assija (A)	M		Nefesh (sielu)

Myös Taulukon 4 vaakariveillä esitetyillä käsitteillä on tietty vastaavuus ja suunta on ylhäältä alas. Samalla, kun Kristus (ZA) valloitti maailmoita, myös Jumalan nimi täydentyi vaihe vaiheelta. Hochma ja Bina (HB) ovat pään sefiroita, Tifferet (T) vastaa keskivartaloa ja Malkut (M) alaruumista. Tällä korostetaan Tifferetin ratkaisevaa osuutta sefirayhteisön yhdistämisessä. ZA on Vav, mikä tarkoittaa naulaa tai liittämistä. ZA (Kristus) liitti koko keskivartalon ja kaikki sen sefirat yhteen. Ainoastaan Malkut, joka liittyy nykyiseen maailmaan, odottaa vielä lopullista liittämistään sefirayhteisöön, ja senkin ZA (Kristus) tulee tekemään.

Taulukko 4. Vastaavuudet Jumalan nimen kirjainten (JHVH) kanssa.

Jumalan nimi	*Sefira *)*	*Alkuaine*	*Raamatun viite*	*Ilmansuunta**)*
Jod	H	Vesi	Abraham	Etelä
Hei	B	Tuli	Iisak	Pohjoinen
Vav	T	Ilma	Jaakob	Itä
Hei	M	Maa	Daavid ***)	Länsi

*) Va Yikra, 104
**) Lech Lecha, 219. Zoharin ilmansuunnat eivät tarkoita välttämättä kompassisuuntia.
***) Zoharissa tähän maailmaan saapuvaa Messiasta kutsutaan usein Daavidiksi.

Aikaisemmin, kun tutkittiin 1. Mooseksen kirjan kertomuksia, opittiin se periaate, että Raamatun henkilöt voivat kertoa omalla elämällään näkymättömän luomakunnan tapahtumista eri maailmoissa. Tämä periaate on keskeinen Zoharissa. Israelin patriarkat Abraham, Iisak, Jaakob, Joosef jne. tuovat mukanaan aikaulottuvuuden ja heihin liittyvät kertomukset ovat heijastuskuvia ZA:n näkymättömän maailman kertomuksesta. Zoharin mukaan em. patriarkkojen elämää on tulkittava siten, että ZA (Kristus) valloitti eri taivaantasot järjestyksessä ylhäältä alas ja asetti Pyhän Hengen kanavat toimimaan kullakin taivaantasolla. Niiden yhteydessä korjattiin tai tullaan korjaamaan myös ihmisen henkiolemuksen osat (NRN).

Jokainen taso muodostaa tavallaan oman kertomuksensa. Zoharin mukaan tapahtumien etenemissuunta ei ole kuitenkaan ainoastaan ylhäältä alas, vaan myös oikealta vasemmalle. Oikea puoli on valon ja rakkauden puoli. Vasen puolikin on ollut valon puoli, mutta pimeys on saanut sen valtaansa. Kertomuksessa ZA tuo valon oikealta puolelta vasemmalle puolelle joka tasolla. Tällä tavoin ZA valloittaa kunkin taivaantason ja perustaa valtaistuimensa sen tason keskilinjalle.

Pystysuoran kertomuksen mukaan ZA (Kristus) eheyttää ja puhdistaa jokaisen saastuneen tason ylhäältä alas. Ratkaisevasta asiasta, joka tekee tämän mahdolliseksi, käytetään

Zoharissa käsitettä *Masach de Hirik*. Sen sisältöä ei selitetä yksityiskohtaisesti, mutta joka tapauksessa käsitteellä *Hirik* tarkoitetaan keskilinjaa, mikä viittaa siihen, että ZA laskeutuu alas seuraavaksi alempaan maailmaan keskilinjassa. Sen jälkeen tapahtumat voivat olla erilaisia eri tasoilla, mutta joka tapauksessa *Masach de Hirik*istä seuraa se, että halkeama vasemman ja oikean linjan välillä korjaantuu.

Sen jälkeen jokaisella tasolla käydään taistelu valon ja pimeyden eli hyvän ja pahan välillä. Taistelussa, jota ei käydä fyysisin asein, vaimojen (*Nukva*) voittaminen on tärkeää, sillä ne tarkoittavat Pyhän Hengen kanavia, joilla Hengen yhteys syntyy alemman ja ylemmän taivaantason ja myös vasemman ja oikean linjan välille.

Taulukko 5. Vaakasuora kertomus (oikealta vasemmalle)

Vasen linja	*Keskilinja*	*Oikea linja*
Shuruk Pimeys/Valo **) Oikeudenmukaisuus, laki Feminiininen (Nukva)	Hirik *) Kauneus/ Tasapaino Masach de Hirik	Holam Valo Rakkaus Maskuliininen
Bina	Daat	Hochma
Gevura ***)	Tifferet Jaakob	Hesed
Hod	Jesod Joosef	Netzah

*) Kolme pistettä (*Behinot)*, Holam, Shuruk ja Hirik (Beresheet, 33)
**) Syntiin lankeemuksen johdosta valo oli muuttunut pimeydeksi vasemmalla linjalla, mutta se muuttui takaisin valoksi Masach de Hirikin johdosta (Beresheet, 36)
***) Zoharissa Iisak liitetään usein Gevuraan, mikä kuulostaa oudolta, koska kyseessä on feminiininen puoli. Toisissa kohdissa Iisak on selkeästi Daat, mikä Raamatun kertomusten valossa on luonteva yhteys. [82]

Kun alempi saavuttaa ylemmän tason hengellisessä mielessä Zoharissa käytetään käsitettä ”nousta MAN johonkin” (rise MAN to). Käsitettä ei selitetä tarkemmin missään, mutta joka tapauksessa sen kautta alempi nousee ja saavuttaa Hengen yhteyden ylemmän kanssa. [83] Seuraavassa on pari esimerkkiä.

[82] Tämän kirjan kirjoittajan mielestä Zoharin kirjoittajien omia näkemyksiä ja painotuksia on nähtävissä nimenomaan Zoharin ”vaakasuorassa” kertomuksessa. Ne eivät siis välttämättä kuulu alkuperäiseen kertomukseen, jonka Jumala aikoinaan kertoi ihmiskunnalle. Alkuperäinen kertomus, joka lienee peräisin jo maailman luomisen ajoilta, voidaan lukea Zoharin pystysuorasta kertomuksesta, johon tosin liittyy myös vaakasuora tarina kullakin taivaantasolla. Zoharissakin tuodaan monessa kohdassa esille se, että Jumala paljasti suuren määrän salaisuuksia Aadamille ja hänen aikalaisilleen, mm. kaikki historian välivaiheet ja aikakaudet aina maailman loppuun saakka.

[83] Kirjainyhdistelmä MAN saattaa tarkoittaa “Mayim Nukvin” (Female waters) viitaten Jumalan Henkeen.

> Äänien äänien ääni (voice) heräsi ylhäältä alas. *Daat*ia, joka on ZA, ja joka nousee MAN. ja tulee keskilinjaksi H:n ja B:n välille, kutsutaan ääneksi. (Va Jetze, 309)
>
> Hän (Jaakob, Tifferet) nousi MAN. Binaan ja niin hänestä tuli keskilinja ja laajeni sieltä Nukvaan. Ja Hänestä (Nukvasta) tuli paikka, jossa ihmiset selvitettäisiin (settle), niin että heille annettaisiin kaikki täyteys. (Va Yetze, 313)

”Selvittäminen” kuulostaa oudolta käsitteeltä. Luultavasti kyse on sovituksesta tai lunastuksesta, mutta näitä sanoja käytetään harvoin Zoharissa. Asia ilmaistaan niin, että vasemman puolen voima (särö oikeudenmukaisuudessa) lieventyy (mitigate), mutta ei kunnolla selitetä, miksi niin tapahtuu. Mutta jos yritetään ymmärtää, mitä käsitteet Masach de Hirik ja nousemínen MAN. tarkoittaa ZA:n kohdalla, niitä tuskin voi ymmärtää muuna kuin sovitusuhrina. Miten muuten ZA olisi välillä erossa Jumalan Hengestä ja sitten saisi sen takaisin nousemalla MAN. Masach de Hirikiin liittyykin aina ZA:n henkilökohtainen uhri, sitominen, vangitseminen tai surmaaminen, jossa ZA vapaaehtoisesti eroaa jumalallisesta yhteydestä, noustakseen takaisin ylös jumalalliseen yhteyteen MAN:issa. Kuitenkin käsitteet uhri, sovitus, lunastus jne., jotka sinänsä ovat selviä juutalaisille, ovat Zoharissa paljolti piilotettuja muiden käsitteiden alle.

Käsite nousta MAN (rise MAN to) liittyy myös ihmisiin. Vanhurskaat sielut nousevat MAN. ZA:han ja Malkutiin. Seuraavassa muutama esimerkki.

> Vanhurskaiden sielut nousevat MAN. ZA:han ja Malkutiin (rise for MAN to ZA and Malchut) ja yhdistyvät niihin… Kun sielut nousevat, kaikki ne saavuttavat rauhan ja ne asettuvat omalle paikalleen. (Truma, 286)
>
> Vanhurskaiden sielut nousevat MAN elävöittäen *Hassadim*in (Rakkauden) tason teollaan ja yhdistäen oikean puolen vasempaan puoleen. (VaJetze, 93)
>
> Vanhurskaiden sielut kiinnittyvät (cling to) Luojaansa nousemalla MAN. Häneen ja Hänen Jumaluuteensa (Divinity) joka on vasemmalla puolella (Nukva). Se on aivan kuin ZA (aikaisemmin) nousi MAN. (rose to MAN to) Binaan ja tuli keskilinjaksi Binan vasemmalle ja oikealle puolelle. (VaJetze, 154)

Kun sielut yhdistyvät ZA:han ja Hänen Nukvaansa, heidät liitetään omille paikoilleen jumalalliseen yhteyteen ja he saavat rauhan. Tämä selvästi tarkoittaa pelastusta. Nykyisessä maailmassa ihminen antaa kuin oman vastauksensa ZA:lle (Kristukselle), joka on ensin tehnyt tien selväksi, jotta ihminen voisi nousta MAN. ZA tekee ensin oman työnsä valloittamalla, korjaamalla (sovittamalla) ja ennalleen asettamalla maailmat. Sen jälkeen kysytään tämän maailman ihmisiltä, haluavatko he vastaanottaa Kristuksen (ZA) työn. Millä tavalla tämä ”vastaanottaminen” tapahtuu, siihen on juutalaisilla ja kristityillä erilainen vastaus. Tähän tärkeään asiaan palataan myöhemmässä luvussa, jossa käsitellään ihmistä nykymaailmassa.

Zoharissa ei puhuta yleensä sovituksesta, lunastuksesta tai pelastuksesta, vaikka asiallisesti ne kaikki tapahtuvat Zoharissa muita käsitteitä käyttäen. Lisäksi korjaamista tarkoittava heprean kielen sana, *Tikkun*, periaatteessa sisältää myös nämä merkitykset. Myöskään Messias-sanaa ei yleensä käytetä, sillä Messias-sana varataan vain tähän maailmaan ilmestyvälle Messiaalle. Tässäkin nähdään juutalaisuuden myöhempää tulkintaa. Sana Messias (Kristus) on korvattu kirjainlyhenteellä ZA.

Seuraavassa tarkastellaan Kristuksen (ZA) valloitustöitä Atsilut, Berija, Jetsira ja Assija maailmoissa Zoharin valossa. Kertomukseen on liitetty otteita alkuperäisestä Zoharin tekstistä kahdesta syystä. Toisaalta näillä otteilla on haluttu todistaa, että tarina Kristuksesta

ja ihmisestä löytyy Zoharista. Toisaalta on haluttu näyttää, että alkuperäinen teksti ei ole kovin selkeää. Zoharin tekstistä täytyy suodattaa epäoleellinen pois oleellisesta, jotta sen voisi ilmaista yksinkertaisella kielellä. Tämän kirjan tavoitteita ajatellen oleellista on se, mikä liittyy alkuperäiseen Kristuksen ja ihmisen tarinaan, jonka Jumala kertoi varhaiselle ihmiskunnalle.

Pään alue eli Atsilut-maailma

Työnsä alussa Kristuksella oli edessään suuri kaaos. Koko alkuperäinen näkymätön luomakunta oli särkynyt suuressa onnettomuudessa, jonka Sitra Achra ja hänen puoleensa kääntynyt ihminen olivat saaneet aikaan. Sefiroiden ylin taso eli pää oli jäänyt suurelta osalta ehjäksi, mutta vaurioita oli päässyt sinnekin syntymään. Pään alapuolella taivaantasot olivat täysin tuhoutuneet eikä Jumalan Henki päässyt vaikuttamaan siellä. Tämä oli luomakunnan tila, kun ZA (Kristus) ryhtyi suureen puhdistus- ja korjaustehtäväänsä vanhan luomakunnan raunioilla.

Sefiroiden toimintaedellytysten varmistaminen sekä pään tasolla että muualla ruumiissa olivat ensimmäiset askeleet kohti uutta eheää luomakuntaa. Luomakuntaruumiin pää tarkoittaa sefirayhteisön ylintä tasoa Hochma-Bina-Daat (HBD). Tosin aluksi oli vain Hochma ja Bina (HB), ja näiden yläpuolella Keter (K). Sefirayhteisössäkin kertomus elää niin, että luomakunnan ollessa jo särkyneenä, syntyy uusi sefira Daat (D), joka tavallaan tulee Keterin paikalle. Daat ei siis tule yhdenneksitoista sefiraksi, vaan se korvaa Keterin ylimmän tason keskilinjalla.

Daatin ilmaantuminen sefirayhteisöön tarkoittaa sitä, että ZA (Kristus) syntyi ikään kuin Kuninkaan lapsena ylimmälle taivaantasolle. ZA oli toki ollut aikaisemminkin olemassa, mutta nyt hän syntyi luomakuntaan ikään kuin sen korjauksen lähtöpisteeksi. Hänestä tuli koko särkyneen luomakuntaruumiin pelastaja ja korjaaja. Korjaustyö aloitettiin pään alueelta ja se eteni järjestyksessä aina jalkoihin asti. Korjaustyössä oli oleellista Jumalan Hengen toiminnan palauttaminen eri taivaantasoilla. Luomakunnan tuhoutumisen jälkeen seitsemän alinta sefiraa – tai oikeammin niiden kanavaa - oli joutunut paholaisen eli Sitra Achran valtaan. Ne siis tarvitsivat puhdistusta ja korjausta. Kolme ylintä sefiraa oli säilynyt paremmin, mutta niidenkin kanavat tarvitsivat korjausta. Tämä koski erityisesti Binaa, joka edusti luomakuntaruumiin vasenta linjaa.

Kertomus lähtee elämään Raamatun henkilöiden kautta, jotka asetellaan sefiroiden paikoille. Zoharissa Hochma on Abraham ja Bina Sarah, Abrahamin vaimo. Nämä edustavat siis oikeaa ja vasenta linjaa. Hochma oli sefira, josta kaikki elämän voimavirtaukset lähtivät ja Bina oli kanava, jonka kautta ne kulkeutuivat alapuoliseen luomakuntaan. Nyt oltiin kuitenkin tilanteessa, jossa luomakunta oli särkynyt, eikä mitään virtauksia ruumiiseen päin ollut. Myöskään Hochma ja Bina eivät olleet toimintakunnossa. Niidenkin kanavissa täytyi tehdä korjaustoimenpiteitä, jotta ne olisivat voineet tuoda siunauksia alapuoliseen luomakuntaruumiiseen. Seuraavassa tulkitaan Jumalan kehotusta Abramille:” Lähde maastasi…”. (1. Moos. 12: 1)

> “Lähde” tarkoittaa sinun korjaamistasi entiselleen, “maastasi” tarkoittaa sitä yhteisösi puolta, jossa sinä olet, mihin sinä olet syntynyt, oikeaa puolta ennen kuin se yhdistettiin vasempaan. (VaEra, 197)

Tässä Abraham on kuva ZA:sta ylimmän taivaantason oikealla puolella (Hochma, Abraham) ennen lapsen (Daat, Iisak) syntymää keskilinjassa, jonka kautta saumaton yhteys syntyisi vasemman puolen kanssa (Bina, Saara). Saara oli kuitenkin hedelmätön, eikä lapsesta ollut mitään tietoa.

> Luoja (AA) sanoi näin, “Minä asetan sinun sisällesi (kupeisiisi) Vanhurskaan, joka rakastaa Minua.” Ja maailma (luomakunta) tulee välittömästi rakentumaan (sen kautta). On kirjoitettu, “Nämä ovat taivaiden ja maan aikakaudet, kun ne luotiin.” Älä lue *BeHibar'am* (kun ne luotiin), vaan *BeAvraham* (Abrahamissa, samat kirjaimet heprean kielessä), sillä maailma asetettiin olemaan Abrahamissa. (Lech Lecha, 226)

Edellä esitetty sanaleikki oikeuttaa meidät päättelemään, että Abraham edustaa sitä Kristusta (ZA), joka oli luonut alkuperäisen luomakunnan yhdessä Korkeimman Jumalan (AA) kanssa. Alkuperäisen luomakunnan rikkoontuminen oli suuri pettymys Kristukselle (ZA), joka piti sitä omana luomuksenaan, niin kuin se olikin. Nyt kuitenkin Kristus (ZA) oli luomakunnan ylimmällä tasolla ja Jumala (AA) antoi Hänelle voiman ryhtyä korjaamaan rikkoontunutta luomakuntaa.

Jumala ei halunnut luoda kokonaan uutta luomakuntaa, vaan korjata vanhan entiselleen. Korjaus edellytti myös moraalista korjausta, mikä puolestaan edellytti määrättyjä toimenpiteitä sekä Jumalan että ihmisen taholta. Siksi ZA (Kristus) ei voinut herättää luomakuntaa elämään herättämättä myös pahuuden siinä. Tämä selittää, miksi Raamatussa on kertomus Abrahamista ja Saarasta, jotka laskeutuvat Egyptiin tuoden sieltä mukanaan Hagarin Saaran palvelijattareksi. Egypti tarkoittaa vertauskuvallisesti henkien/enkelien maailmaa, mikä oli tuohon aikaan vielä täysin paholaisen vallassa. Kun Saara oli hedelmätön, hän antoi palvelijattarensa Abrahamille ja niin syntyi Ismael Hagarista. Ismael ei ollut se jälkeläinen, jonka Jumala oli luvannut Abrahamille, mutta Hagarin ja Ismaelin edustamaa vastapuolta tarvittiin, jotta moraalinen korjaus olisi ollut laillisesti mahdollinen.

Lupauksen lapsen tuli syntyä Saarasta. Se kuitenkin oli lähes mahdotonta, sillä Saara oli tullut jo iäkkääksi ja hänen kohtunsa oli kuivettunut. Mutta ihme tapahtui, Iisak syntyi Saarasta.

> Sen jälkeen, kun Ismael oli syntynyt, Sarah tuli raskaaksi ja synnytti pojan, joka oli pyhästä siemenestä, (VaEra, 199)

”Pyhästä siemenestä” viittaa siihen, että lapsi syntyi Jumalasta. Kun poika kasvoi hieman isommaksi, Saara vaati, että Hagar ja Ismael ajettaisiin pois heidän talostaan. Abraham ei olisi sitä halunnut, mutta totteli kuitenkin vaimoaan. Tämä oli ensi askel kohti keskilinjan puhdistumista, mutta se ei vielä saanut aikaan oikean ja vasemman linjan yhdistymistä.

> Luoja loi maailman käärimällä sen valon viittaan. Lisäksi, Hän yhdisti kaksi erillistä (voimaa), koska keskilinja yhdistää kaksi linjaa, oikean ja vasemman, jotka ovat *Hochma* ja *Bina*. Tämän takia ”Kuuleminen” on lähellä sanaa “Ja on oleva” koska, “Ja on oleva” on *Bina* ja “Kuuleminen” on *Daat*, joka on määräävä *Hochma*n ja *Bina*n välillä (Bo, 239)

Se, mikä lopullisesti sai aikaan oikean ja vasemman linjan yhdistymisen, on kerrottu Abrahamin, Saaran ja Iisakin myöhemmässä tarinassa (1. Moos. 22). Jumala yllättäen pyysi, että Abraham uhraisi Iisakin Hänelle. Abraham oli hämmentynyt ja loukkaantunut. Miksi hänen tulisi surmata lapsi, joka oli syntynyt ihmeellisellä tavalla ja jonka Jumala oli

luvannut perilliseksi hänelle? Hän kuitenkin päätti olla kuuliainen Jumalalle. Hän vei poikansa uhrattavaksi Morian vuorelle. Abraham sitoi poikansa ja oli jo valmiina surmaamaan hänet, kun viime hetkellä Jumalan enkeli sai sen estetyksi. Iisak sai elää ja oinas uhrattiin hänen sijastaan.

Tämä kaikki oli vertauskuvallista sen suhteen, mitä tapahtui iankaikkisessa menneisyydessä, kun Daat korjasi särön Hochman ja Binan välillä. Monet Raamatun ulkopuoliset lähteet, mm. Zohar, kertovat siitä, että Iisak oli jo aikuinen mies, kun Abraham vei tämän uhrattavaksi. Siinä tapauksessa vanha isä ei olisi voinut mitenkään vastustaa poikaa, jos tämä ei olisi halunnut tulla uhratuksi. Asia onkin ymmärrettävä niin, että uhri ei ollut ensisijaisesti Abrahamin vaan Iisakin. Iisak halusi uhrata itsensä.

> On kirjoitettu, että ”Jumala koetteli Abrahamia”, mutta siinä pitäisi lukea ”Iisakia”, sillä Iisak oli jo kolmenkymmenen seitsemän vuoden vanha, eikä hänen isänsä kyennyt sitomaan häntä vastoin tahtoaan. Jos Iisak olisi sanonut ”minä en tahdo”, hänen isänsä ei olisi voinut tehdä hänelle mitään. Miksi siis sanotaan ”Jumala koetteli Abrahamia” eikä ”Iisakia”? (VaYaera, 489)

Miksi Iisak halusi uhrata itsensä? Tätä ei ole suoraan kerrottu Raamatussa eikä Zoharissakaan, mutta voimme kuvitella asian. Kun Saara ajoi orjattarensa ja tämän lapsen pois talostaan, Abrahamin perhe särkyi. Vaikka Ismael oli syntynyt sivuvaimosta, hän oli kuitenkin Abrahamin poika, eikä tämä olisi halunnut luopua Ismaelista. Luultavasti tapahtuman seurauksena Abraham suri poikaansa, jolloin Abrahamin ja Saaran välit kiristyivät. Iisak sai myös kokea perheen ilmapiirin kiristymisen, ja hän oli alkanut syyttää itseään tästä asiasta.

Sovitettuna sefiroiden maailmaan tämä tarkoitti sitä, että Daat (ZA) oli huomannut Hochman ja Binan väleissä kireyttä. Hän syytti siitä itseään, koska hän koki, että hänen syntymänsä oli synnyttänyt riidan hänen vanhempiensa välille. Hänhän oli syntynyt ylimääräiseksi sefiraksi sefirayhteisöön, eikä hän ymmärtänyt tehtäväänsä siinä. Hän ajatteli itsekseen, että olisi ollut parempi, jos hän ei olisi lainkaan syntynyt, koska silloin perhe olisi säilynyt ehjänä. Niinpä Daat (ZA) päätti uhrata itsensä.

Daat (ZA) lähti vajoamaan syvyyden suuntaan, jopa kuolemaan asti. Kuitenkin Isä, Hochma, huomattuaan, mitä oli tapahtumassa, lähetti Hengen Poikansa pelastamiseksi. Henki nosti Daatin takaisin paikkaan, missä hän oli ollut. Itse asiassa Isä, Hochma, nosti hänet vielä korkeammalle tasolle, sillä liikuttuneena uhrautuvasta mielenlaadusta, jota Hänen Poikansa osoitti perheen ja luomakunnan pelastamiseksi, Hän nosti Daatin valtaistuimelle vierelleen. Hän päätti eheyttää luomakunnan ennalleen Hänen kauttaan ja asettaa Daat (ZA) uuden luomakuntansa Kuninkaaksi. Kaiken piti tulla alamaiseksi Daatille (ZA) Hänen luomakunnassaan.

Daat (ZA) ylennettiin maailmankaikkeuden korkeimpaan asemaan. Hän asettui Keteriin, minkä vuoksi Häntä ei esitetä erillisenä sefirana sefirayhteisössä. Jopa Isä (Hochma) astui hieman sivuun antaakseen Pojalleen enemmän valtaa niin, että tämä voisi korjata alkuperäisen sefirayhteisön ja siihen liittyvän luomakunnan alkuperäiseen muotoon.

> “Kuka on niin kuin Herra meidän Jumalamme (ZA), joka istuu korkealla valtaistuimellaan.” Tämä on niin, koska vaikka ZA asettuu VAKiin (ruumiin tasolle) eikä GARiin (päähän), hän kuitenkin nousee *Bina*an ja tulee pään suhteen määräväksi linjaksi, jota kutsutaan *Daat*iksi, mikä on osa *GAR*ia (päätä) ja selvittää asiat pään sefiroiden välillä. (Bo, 108)

Daat oli nyt Keterissä, ikään kuin koko maailmankaikkeuden valtiaana, mutta Hän ei halunnut jäädä sinne, vaan Hän halusi jatkaa luomakunnan pelastustyötä ja laskeutua sen johdosta luomakuntaruumiin sydämeen, Tifferetiin. Siltä paikalta Hän halusi yhdistää itseensä kaikki sefirat ja hallita uutta Hänelle omistettua kansakuntaa.

Iisakin sitomisen jälkeen Abrahamin perheessä moni asia alkoi eheytyä. Abraham oli nyt täysin vakuuttunut siitä, että nimenomaan Iisak oli oikea lupauksen lapsi ja kaikkien Jumalan hänelle antamien siunausten perillinen. Saaran ja Abrahamin välit lämpenivät. Nähtävästi Hagarille ja Ismaelillekin tarjottiin mahdollisuus palata Abrahamin taloon, mutta nämä olivat kateellisia Iisakille eivätkä halunneet tulla. Tältä osin perheriita jäi siis ennalleen.

Zoharissa puhutaan paljon Iisakin sitomisesta. Vertauskuvallisesti se oli *Masach de Hirik*, suuri korjaus, mikä tarvittiin ylimpien taivaantasojen korjaamiseksi. Sitä voitaisiin kutsua myös suureksi sovitukseksi, vaikka Zoharissa tätä sanaa ei käytetäkään. Daatin teko eheytti koko sefirayhteisön, joka sai jälleen ihmisen muodon. Daatin (ZA) takia Hochman ja Binan välit korjaantuivat ja Hengen virtaus niiden välillä palautui entiselleen.

> Keskilinjaa kutsutaan *Daat*iksi, ja niin ne kolme linjaa tulevat HBDksi *Bina*ssa, mistä ne laajentuvat *HBD de ZON*iksi (ZA ja Nukva) edelleen vanhurskaiden sielujen *HBD*ksi. Kaikki nämä *Mochin* (voimavirrat, sefirat) ilmaantuvat heissä *Torah*n sitoutumisen (engagement) kautta. Ja *Daat*, mikä on määräävä linja *Rosh*in (Pään) *HB*ssa, kääntyy ja loistaa ylhäältä alas *Guf*iin (ruumiiseen päin). Ja *Rosh*in (Pään) *Daat* levittäytyy alaspäin täyttäen sydämen ja koko ruumiin. (Lech Lecha, 6)

Rinnan seutu eli Berija-maailma

Kun uuden luomakuntaruumiin Pää (GAR) oli korjattu, ZA asetti tavoitteekseen rakentaa luomakunnan valmiiksi ”rinnan seudulla”, joka tarkoitti Berija-maailmaa. Berija maailmassa vaikuttavia sefiroita olivat Hesed oikealla ja Gevura vasemmalla puolella. Tifferet oli näiden välissä keskellä. Kuitenkin Hesedin ja Gevuran välillä oli ollut suuri särö luomakunnan särkymisen ajoista lähtien.

Daatin uhrautuva teko sai aikaan suuren korjauksen myös rinnan seudulla. Sen seurauksena Hesedin ja Gevuran välinen särö kasvoi umpeen. Niiden välissä oleva Tifferet, sai uuden armoa ja harmoniaa tarkoittavan merkityksen. Tohu-maailma oli jäänyt taakse ja uusi Luomakunta oli alkanut hahmottua Pyhän Kuninkaan (ZA) ympärille.

Muuten Berija-maailmaa hallitsivat vielä tässä vaiheessa Sitra Achran henkivallat. He hallitsivat tärkeitä Pyhän Hengen kanavia, minkä johdosta Pyhän Hengen kaivot Berija-maailmassa eivät toimineet. Tärkeintä tässä vaiheessa oli siis kanavien saaminen hallintaan ja kaivojen aukaisu.

Ihmisen henkiolemuksen osat, jotka pitivät Berija-maailmaa kotimaailmanaan, olivat nimeltään henkäyksiä (*neshama*). Hekin olivat Sitra Achran vallassa. ZA (Kristus) halusi pelastaa Berija-maailman henkäykset ja asettaa heidät entisille paikoilleen uudessa luomakuntaruumiissa. Näiden puhdistaminen ja liittäminen jumalalliseen yhteyteen edellytti sitä, että Pyhän Hengen vedet pääsivät vapaasti virtaamaan Berija-maailmaan.

Kun astutaan Atsilut-maailmasta Berija-maailmaan, siirrytään Abrahamin, Saaran ja heidän poikansa Iisakin kertomuksista sukupolvi eteenpäin. Näyttämöllä esiintyy edelleen Iisak, mutta hänen lisäkseen sinne astuvat vaimo Rebekka ja heidän kaksospoikansa, Jaakob ja Eesau. Berija-maailman tarinan alku saa aiheensa raamatullisesta kertomuksesta siitä, miten Abraham lähetti palvelijansa Mesopotamian Naahoriin hakemaan vaimoa pojalleen. Sieltä, Abrahamin sukulaistalosta, Rebekka löytyi. Sen jälkeen Iisakille ja Rebekalle syntyivät kaksospojat Esau ja Jaakob. Kertomuksen jatko saa sisältöä veljesten välienselvittelystä ja siitä, miten Jaakob voitti isänsä siunauksen, vaikka Esau oli syntynyt ensimmäisenä.

Tullessaan Naahorin kaupungin kaivolle Abrahamin palvelija tapasi siellä tytön hakemassa vettä ruukulla. Tyttö tarjosi vettä palvelijalle ja antoi myös tämän kamelien juoda. Siitä palvelija tiesi välittömästi, että tässä oli se morsian, jota hän etsi. Tyttö kertoi olevansa Rebekka, Abrahamin veljen pojan, Betuelin tytär. Betuelille annettiin runsaat myötäjäiset ja niin Rebekka sai lähteä palvelijan matkaan. Iisak mieltyi välittömästi Rebekkaan. Vaimostaan hän sai lohtua äitinsä menettämiselle, sillä Saara oli vähää aikaisemmin kuollut.

Kertomuksen vaimot liittyvät vertauskuvallisesti sefiroiden välisiin kanaviin, joiden kautta ylemmät voimavirtaukset välittyivät alemmille taivaantasoille. Luomakunnan tuhoutumisen seurauksena Binasta alaspäin lähtevät voimavirtaukset olivat tyrehtyneet. Niiden ennalleen saattamiseksi tarvittiin Binalle uusi elävä kanava, joka yhdistäisi pään ja rinnan tasot toisiinsa. Tämä kanava tuli olemaan Rebekka vertauskuvallisesti tulkittuna. Hänen avustuksellaan ZA (Kristus) saattoi hallinnoida voimavirtauksia rinnan alueella.

Daat (ZA) laskeutui keskilinjalla Tifferetiin. Keskilinja edustaa tietyllä tavalla Israelin maata, pyhää aluetta kaikilla taivaantasoilla. Daat (ZA) on tästä lähtien sama kuin Tifferet.

Iisak oli neljänkymmenen vuoden vanha, kun hän otti Rebekan vaimokseen.

> On kirjoitettu, “Ja Iisak toi hänet (Rebekan) hänen äitinsä, Saaran, teltalle.” Kynttilä sytytettiin jälleen, niin kuin se paloi hänen äitinsä, Saaran, päivinä, sillä *Shechina* (Jumalan läsnäolo) tuli taloon Rebekan ansiosta. Siten *Shechina* oli läsnä talossa hänen vaimonsa ansiosta. (Beresheet Bet, 231)

Rebekan tuominen Jaakobin äidin teltalle tarkoittaa, että Gevura yhdistettiin Binaan ja niin hengen virtaukset saattoivat esteettä kulkea ylemmältä tasolta alemmalle. Sen seurauksena Jumalan läsnäolo, *Shechina*, tuli Berija-maailmaan. Iisak ja Rebekka asettuivat asumaan Beersheban kaupunkiin. Rebekka oli kuitenkin vielä hedelmätön, eikä heille syntynyt jälkeläisiä kahteenkymmeneen vuoteen.

Iisakin ja Rebekan kertomuksessa kerrotaan, miten Iisak joutui kaivamaan Beersheban kaupungin kaivon auki. Tämä on viittaus siihen, että myös Gevuran ja Tifferetin välinen Pyhän Hengen kanava oli tukkeutunut ja että se oli puhdistettava, jotta elämä voisi palata Israeliin.

> *Bat Sheva* (Seitsemän tytär) tarkoittaa, että hän (Rebekka, Gevura) on yhdistynyt ZA:han, loistaakseen ja hallitakseen Malkutiaan (Kuningaskuntaansa) yhdessä ja julistautuakseen Kuninkaaksi maassa ja muualla, sillä *Mochin* (jumalalliset virtaukset, sefirat) olivat jo lähteneet virtaamaan ulos hänestä (Rebekasta/Gevurasta). Ja siksi häntä kutsutaan Bat Shevaksi, koska on kirjoitettu, “Sen tähden kaupungin nimi on Be’er Sheva [Beer-sheba] vielä tänäkin päivänä.” Be’er Sheva (Seitsemän kaivo) on Iisakin kaivo, Hochman valon *Mochin*

> (virtaukset). Sheva ja Bat Sheva ovat sama asia; ne molemmat osoittavat kiintymystä Binaan, jota kutsutaan Shevaksi. Mutta Sheva on Katnutissa (lapsuudessa, nuoruudessa), Dinimin (tuomionalaisuuden) aikana, ja Bat Sheva on Gadlutissa (aikuisuudessa). (BeHukotai, 47)

Bat Shevalla tarkoitetaan siis Rebekkaa tai Gevuraa, joka oli yhtynyt yläpäästään Binaan ja alapäästään ZA:han (Tifferetiin). Sheva, ”seitsemän”, viittaa seitsemään voimavirtaan (sefiraan), joiden oli määrä lähteä Binasta luomakuntaan. Rebekka oli kuitenkin aluksi hedelmätön. Zohar selittää Rebekan hedelmättömyyden näin:

> Mutta hän oli hedelmätön, koska häneltä puuttui *Hassadim* (Rakkauden virta) koska on kirjoitettu, “Ja Iisak rukoili… koska hän oli hedelmätön”, sillä hän ei ollut arvollinen tulemaan raskaaksi ennen kuin hänet pienennettäisiin (diminished, tarkoittaa jonkinlaista sovitusta) ja ennen kuin hänestä tulisi seitsemäs (Malkut) *HGT*n ja *NHY*n joukkoon. Tämän johdosta on kirjoitettu, “Ja Iisak oli kuudenkymmenen vuoden vanha, kun hänelle syntyivät kaksospojat,” tarkoittaen *HGT NHY*tä. (Ve’Eleh toldot Yitzak, 15)

Vasta Iisakin tullessa kuudenkymmenen vuoden ikään hänelle syntyi kaksi poikaa Rebekasta.

> “Ja Iisak asui Lahai-Roin kaivon ympärillä,” kun hän yhtyi Rebekkaan. Näin on, koska Rebekka on kaivo, *Nukva de ZA*. Hän (Iisak) istui hänen kanssaan illan pimetessä ja yhtyi häneen, koska on kirjoitettu, “Olkoon hänen (Iisakin) vasen käsi minun pääni alla.” (Ve’Eleh toldot Yitzak, 11)

Niin Rebekalle syntyivät kaksoset. Herra sanoi Rebekalle: ”Kaksi kansaa on sinun kohdussasi, kaksi heimoa erkaantuu sinun ruumiistasi, toinen heimo on toista voimakkaampi, vanhempi palvelee nuorempaa.” (1. Moos. 25: 23) Joka ensiksi tuli hänen kohdustaan ulos, oli väriltään ruskea ja kauttaaltaan karvainen. Hänelle annettiin nimeksi Esau. Jälkimmäiselle, joka piti veljeään kiinni kantapäästä, annettiin nimeksi Jaakob.

Pojat kasvoivat aikuisiksi. Esausta tuli taitava metsästäjä. Jaakob oli hiljaisempi ja pysyi kotona. Esau oli välinpitämätön suhteessaan Jumalan asioihin. Kerran kun Jaakob oli keittänyt kotona keittoa ja Esau palasi nälkäisenä metsältä, tämä myi esikoisoikeutensa Jaakobille yhdestä keittoateriasta. (1. Moos. 25: 29-34) Tämä kertoo allegorisesti hengellisestä sodankäynnistä, jota ZA kävi Berija-maailmassa. Seuraava näytös hengellisessä sodankäynnissä näyteltiin silloin, kun Jaakob sai petoksella isältään siunauksen, joka normaalisti annettiin esikoiselle. (1. Moos. 27)

Iisak oli tullut niin vanhaksi, että hän halusi siunata esikoispoikansa kaiken omaisuutensa perilliseksi. Jaakobille jäisi vain vähäinen osuus perinnöstä. Rebekka ei kuitenkaan halunnut tätä, sillä hän rakasti Jaakobia. Niinpä he yhdessä pettivät vanhan Iisakin, joka oli tullut sokeaksi, eikä voinut nähdä kummalle pojalle hän antaisi siunauksensa. Kun Esau oli poissa, Rebekka toi Jaakobin Iisakin eteen Esaun vaatteissa, ja Iisak antoi hänelle siunauksensa.

Allegorisesti kyse oli siitä, tulisiko Berija-maailmaa hallitsemaan edelleenkin paha henkivalta (Sitra Achra), vai ZA (Kristus). Jaakob edusti Kristusta ja Jumalan Henkeä, Esau edusti Jumalasta piittaamatonta henkeä. Iisak oli tullut sokeaksi, mikä tarkoitti hengellistä sokeutta. Siunaus oli kuin hallitsijan sinettisormuksen luovuttaminen seuraavan sukupolven edustajalle. Näin ZA:sta tuli Israelin maan ja kansan hallitsija Berija-

maailmassa. Esaun oli väistyttävä pois maasta. Vaikka ZA (Kristus) joutui edelleen olemaan varovainen Berija-maailmassa, Hän oli kuitenkin saavuttanut laillisesti Berija-maailman Kuninkuuden.

Berija-maailman tarina ei pääty vielä tähän. Zoharissa on kirja, joka alkaa sanoilla VaYetze (”Ja Jaakob lähti”), mistä kirjan nimi on peräisin. Zoharissa kirjojen nimet annetaan usein niiden ensimmäisten sanojen mukaan. Tämä kirja kertoo, miten Jaakob lähti isänsä kehotuksesta Beershebasta ja muutti sukunsa maille Pohjois-Mesopotamian Harraniin, etsiäkseen sieltä itselleen vaimon.

Matkalla Harraniin Jaakob näki näyn. Näyssä lopullisesti vahvistettiin liitto Jaakobin ja Jumalan välillä. Zoharin mukaan näky oli samanlainen kuin se, mikä oli näytetty myös Abrahamille ja Iisakille, kun heidän liittonsa vahvistettiin. Tämä on mielenkiintoista, koska Raamatussa ei kerrota Iisakin näystä.

> Missä tahansa *Torah*ssa on kirjoitettu “näky”, se on käsite, joka kertoo, miten Kaikkivaltias Jumala ilmestyi patriarkoille. On kirjoitettu “Ja minä ilmestyin Abrahamille, Iisakille ja Jaakobille Kaikkivaltiaana Jumalana”, ja näinkin “Kuka näkee Kaikkivaltiaan näyn?” Tämä tarkoittaa näkyä, jossa kaikki ylemmät näyt nähdään. Se on kuin lasipeili, missä kaikki muodot (shapes) nähdään. Se kaikki on yksi, näkeminen ja näky ovat yksi. (Lech Lecha, 288)

”Kuka näkee Kaikkivaltiaan näyn?” Abrahamin, Iisakin ja Jaakobin annettiin nähdä Kristuksen näky. Näyt olivat siis samanlaisia kuin se, minkä Kristus sai nähdä iankaikkisessa menneisyydessä. ”Lasipeili, missä kaikki ’muodot’ nähdään”, viittaa luomakuntanäkyyn, joka näytettiin Abrahamille liiton solmimisen yhteydessä. Siinä hän sai nähdä alapuolellaan kaikki taivaantasot, jotka avattiin hänelle yksi kerrallaan. Kullakin taivaantasoilla hän saattoi nähdä kaiken, mitä oli tapahtunut tai tuli myöhemmin tapahtumaan. Taivaantasot näyttäytyivät hänelle kuin puoleksi läpikuultavana lasina. Iisakille ja Jaakobille näytettiin samanlainen luomakuntanäky heidän liittojensa solmimisen yhteydessä.

Päästyään perille Harraniin Jaakob asettui asumaan äitinsä veljen, Labanin, taloon. Laban ei ollut enää isiensä uskossa, vaan hänestä oli tullut epäjumalan palvoja. Hänellä oli kuitenkin kaksi tytärtä, Lea ja Rakel, joista Jaakob ihastui nuorempaan, Rakeliin.

Jaakob teki Labanin kanssa sopimuksen. Jos hän tekisi työtä talossa seitsemän vuotta, hän saisi siitä palkaksi Rakelin. Niin Jaakob palveli Labania seitsemän vuotta, mutta Laban petti lupauksensa ja antoikin hänelle vanhemman tyttärensä Lean. Saadakseen Rakelin vaimokseen Jaakob joutuisi palvelemaan Labania vielä toiset seitsemän vuotta. Pitkän uurastuksen jälkeen Jaakob lopulta sai molemmat talon tyttäret vaimokseen. Lea ja Rakel sekä näiden palvelijattaret synnyttivät Jaakobille yhteensä kaksitoista poikaa. Heistä polveutuivat Israelin kaksitoista heimoa.

VaYetze-kirjasta nähdään, miten Jaakobin kertomus siirretään vertauskuvallisesti tarkoittamaan Berija-maailman tarinaa.

> Jaakob peri kaksi maailmaa: paljastetun maailman ja salatun maailman, kaksi *Nukvin de ZA*ta. Nämä ovat Lea –*Chazeh*n yläpuolella (rinnan tasolla), ja Rakel –*Chazeh*n alapuolella. ZA:n ollessa keskilinjalla hän saattoi toteuttaa ylemmän yhdentymisen ja alemman yhdentymisen. Kuusi heimoa tuli Leasta, tarkoittaa kuutta salattua maailmaa *Chazeh de ZA*n yläpuolella: *HBD HGT de Kelim*. Kaksi

> heimoa tuli Rakelista tarkoittaen paljastettua maailmaa: *NHY de ZA ja NHM de ZA*. Jälkimmäinen tarkoittaa *Nukva de ZA*ta *Chazeh*n alapuolella, mikä on *Jesod* ja siihen liittyvät *Netzah, Hod* ja *Malkut*. (VaYetze, osa 1, 105)

Lea edustaa siis Zoharin mukaan kuutta sefiraa: *Hochma-Bina-Daat* ja *Hesed-Gevura-Tifferet*, jotka muodostavat meiltä salatun yläpuolisen Israelin valtakunnan. Rakel edustaa neljää sefiraa *Netsah-Hod-Jesod* ja *Malkut,* jotka muodostavat meille paljastetun alapuolisen maailman. Ne ovat henkien ja sielujen valtakunnat, jotka Kuningas (ZA) tulee perustamaan myöhemmin. Ylä- ja alapuolinen Israel yhdessä muodostavat koko ZAn (Kristuksen) Valtakunnan.

Missä sitten ovat yläpuolisen valtakunnan sielut eli henkäykset? Ne ovat kertomuksen lampaita. Jo silloin, kun Jaakob tuli Labanin taloon, hän näki ensimmäiseksi kaivon, jonka ympärillä oli kolme suurta lammaslaumaa Rakelin paimentamana. Kaivon päällä oli suuri kivi, joka oli vieritettävä pois, jotta lampaat saisivat vettä juodakseen. Jaakob tarjoutui siirtämään kiven.

Allegorisesti sovitettuna tämä tarkoittaa, että Kristus oli puhkaissut hengellisen kaivon Berija-maailman siihen osaan, jossa henkäykset olivat. Näin kuolleet henkäykset heräsivät eloon. Kiven vierittäminen kaivon suulta tarkoittaa, että ZA (Kristus) poisti kaikki esteet, jotka estivät henkäyksiä saamasta hengellistä vettä ja nousemasta eläviksi. Tämä voitaisiin tulkita niin, että ”Rebekka” toi puhtaat vedet Atsilut-maailmasta Berijaan, sen keskilinjalle, mutta nyt avattiin kanavat keskilinjalta oikealle linjalle, missä ihmishenkäykset olivat. ”Lea” ja ”Rakel” tarkoittavat Pyhän Hengen kanavia, joita tarvittaisiin myös myöhemmissä maailmoissa. ”Lea” yhdistäisi Berija-maailman Jetsira maailmaan, ja ”Rakel” Jetsira-maailman Assija-maailmaan.

Koska Jaakobin kertomuksessa ei nähdä suoranaista uhria henkäysten puolesta, voitaisiin päätellä, että se uhri (Masach de Hirik), joka toimitettiin Atsilut-maailmassa, koski myös Berija-maailman henkäyksiä. Berija-maailmassa riitti ainakin alustavasti se, että henkäykset (neshama) vastaanottivat uskossa tämän aikaisemmin toimitetun uhrin. Lopullinen sovitus tapahtuisi kuitenkin vasta Jetsira-maailmassa.

Sen jälkeen Jaakob palasi takaisin perintömailleen Israeliin. Tämä tarkoittaa, että ZA (Kristus) asettui valtaistuimelleen keskilinjalle. Hän perusti valtaistuimensa paikan Berija-maailman keskelle, mikä on Tifferet. Hän ei halunnut jäädä Pään tasolle, mihin Hänellä olisi ollut täysi oikeus, vaan Hän halusi asettua sydämen tasolle ja lähemmäksi kansaa. Yhdessä Pyhän Hengen kanavien kautta, jotka Hän oli aukaissut, Hän toi Jumalan läsnäolon Berija-maailmaan.

Jaakob on Israelin sydän, Tifferet. Tifferetistä käytetään Zoharissa seuraavia nimityksiä: Jaakob, Israel, Pyhä Kuningas, valaiseva peili, Israelin puun täydelliseksi tekijä, täydellinen sovitus, lunastava enkeli, Jumaluuksien kruunu.

> Tästä syystä hän kumarsi *Merkava*n, ylemmän valtaistuimen edessä, koska HGT on Binan ylempi valtaistuin, ja *Tifferet* sisältää ne kaikki. Se on suuren ja voimakkaan puun täyteys, jota kutsutaan hänen nimensä, Tifferetin, mukaan "Israeliksi". Siten "Israel kumartui sängyn päähän", koska hän nousi tasolleen ja kruunattiin kruunuilla, pyhän kuninkaan Tifferetin voimavirtauksilla (Mochin). (VaYechi, 334)

> Ja Jaakob kumartui, koska hän tiesi, että sillä hetkellä hän nousi korkeaan ja pyhään arvoon, täydelliselle valtaistuimelle, joka on Tifferet. Tifferet on suuren ja mahtavan puun, jota kutsutaan Israeliksi, täydelliseksi tekijä. (VaYechi, 334)

Tifferetillä tarkoitetaan tässä Pyhää Kuningasta, joka tekee kansansa täydelliseksi. Hengellinen puu, joka rakentuu Kuninkaan ja Pyhän Hengen varaan, on Israel, Jumalan Valtakunta.

Jaakob (ZA) tarkoittaa Vav-kirjainta Jumalan nimessä. Vav tarkoittaa naulaa tai yhdistämistä. ZA (Kristus) yhdisti teollaan Kaikki Berija-maailman sefirat HGT ja lisäksi hän sai aikaan täydellisen yhteyden Atsilut-maailman sefiroihin HBD. Myöhemmin Hän tulisi liittämään valtakuntakuntaansa myös alapuoliset maailmat. *Vav* Jaakobin (Israelin) nimessä liittää kaiken yhteen, myös nykyisen maailmamme Israelin.

> "Silloin Minä muistan liittoni Jaakobin kanssa." Miksi Jaakobin nimessä on *Vav*-kirjain (heprean kielellä Jakov). Kun he ovat pakkosiirtolaisuudessa kuudennella vuosituhannella, se tarkoittaa, että Jaakob, ts. Israelin lapset, tullaan lunastamaan *Va*vissa. (Va Yera, 476)

Tässä käytetään sanaa "lunastaa". Nykyisen maailman kuudennella vuosituhannella Israelin lapset tullaan siis lunastamaan *Va*vissa (Kristuksessa). Tällä hetkellä eletään raamatullisesti kuudennen vuosituhannen loppua.

Vatsan seutu eli Jetsira-maailma

Suhteessa luomakuntaruumiiseen Jetsira-maailma on noin vyötärön tasolla, Berija-maailman ja Assija-maailman välissä. Jetsira-maailman yhteyteen kuuluvat sefirat *Netsah, Hod* ja *Jesod*, joista käytetään yhteisnimeä NHJ. Aikaisemmin tässä kirjassa Jetsira-maailmasta on käytetty nimeä "henkien maailma", koska ihmishenget pitävät sitä kotimaailmanaan.

Zoharissa Jetsira-maailmaa kutsutaan enkelien maailmaksi, koska siellä asui monenlaisia enkeleitä, puhtaita ja epäpuhtaita. Saatanakin oli enkeli, kerubien sukua. (Hes. 28: 16) Hän oli tuonut mukanaan suuren joukon lajitovereitaan Jetsira-maailmaan, jossa he yhdessä jatkoivat kapinaansa. (Juud. 7) Lisäksi siellä oli serafeja, joiden kotimaailma se varsinaisesti oli. Kuten jo edellä todettiin, siellä oli myös ihmishenkiä. Heitä voitiin kutsua henki-ihmisiksi, koska he olivat enkelien tavoin pukeutuneet kevyisiin ilmasta tehtyihin ruumiisiin. Henki-ihmiset olivat hyvin enkelien kaltaisia. Heillä oli myös enkelinimi, *ishim*. Nimi viittaa paitsi ihmisiin, myös tuleen. [84]

---

[84] Zoharin Beresheet 70 – 77 kertoo, että kerubit ovat peräisin Berija- eli henkäysten maailmasta. Ofannit kuuluvat Assija- eli sielujen maailmaan. Jetsira- eli henkien maailman enkeleitä kutsutaan "animaaleiksi". Tämä sana on latinalaisperäinen ja tarkoittaa "niitä, joilla on henki". Luultavasti näillä tarkoitetaan monia enkeliryhmiä, mutta ennen kaikkea serafeja. Mm. Henokin kirja nostaa erikseen nämä kolme enkeliryhmää (serafit, kerubit ja ofannit). Serafi tarkoittaa "liekehtivää". Jesaja 6: 2 kertoo, miten serafien tehtävänä oli ylistää ja palvella Kristusta tämän valtaistuimensa ympärillä. Heitä oli siis Berija-maailmassakin. Serafeilla oli kyky muuntautua ihmisen muotoon. Niin he pystyivät toimimaan Kristuksen sanansaattajina Assija-maailmassa.

Sefer Jetsira on yksi vanhimmista juutalaisen perinnekirjallisuuden teoksista. Se alkaa kaikenkattavalla lauseella, jossa kerrotaan, kuinka “Israelin Jumala, Elävä Jumala, Kaikkivaltias Jumala, Hän, joka on korotettu ja ylistetty, Hän, joka elää iankaikkisesti ja jonka Nimi on pyhä”, loi maailmankaikkeuden (sekä näkymättömän että näkyvän luomakunnan) "Viisauden 32 ihmeellisen käsitteen kautta":

- Kymmenen luvun (sefiran) kautta ja
- Heprealaisten aakkosten kahdenkymmenenkahden kirjaimen kautta, joista
    - Kolme on "äitikirjainta” (Aleph, Mem, Shin)
    - Seitsemän "kaksoiskirjainta" (Bet, Gimel, Dalet, Kaf, Pe, Resh, Tav)
    - Kaksitoista "yksinkertaista kirjainta" (He, Vav, Zajin, Het, Tet, Jod, Lamed, Nun, Samek, Ajin, Tsade, Qof)

Tässä voidaan nähdä perusta juutalaisten sefira-, luku- ja kirjainmystiikalle.[85]

Sefer Jetsira puhuu myös lohikäärmeestä taivaalla, mikä tarkoittaa Saatanaa. Lohikäärme, Saatana, oli noussut Jetsira-maailmaan vastustaakseen Kristusta, joka pyrki valloittamaan luomakunnan takaisin itselleen. Saatana esiintyy Jetsira-maailman kuninkaana.

Varsinaista kertomusta Sefer Jetsirassa ei ole, mutta mahdollisesti Ilmestyskirjan luvut 12 - 19 kertovat perinteisen juutalaisen kertomuksen. Siinä lohikäärme (Saatana) haluaa surmata maailmaan syntyvän Kristuksen. Kristus kuoleekin ja vuodattaa verensä. Kuitenkin Jumala herättää Hänet elämään ja nostaa Hänet ylös taivaisiin hallitsemaan. Sama Henki, joka oli synnyttänyt Kristuksen, synnyttää myös muita henki-ihmisiä, jotka lähtevät seuraamaan Kristusta henkien maailmassa. Lopulta Saatana saa kuitenkin uudelleen puolelleen suurimman osan henki-ihmisistä, jolloin Kristus päättää hävittää henkien maailman. Vain muutamat henki-ihmiset pelastuvat ylösnousemuksen kautta.

Sefer Jetsira kertoo selvästi sen, että kaikkinainen pahuus ja jumalanvastaisuus lisääntyivät Jetsira-maailmassa. Lohikäärmeen toiminnan seurauksena sinne muodostui pahuuden ja pimeyden keskittymä. Toisaalta Kristuksen (ZA) vaikutuksesta sinne muodostui myös vastakkainen keskittymä, jossa hyvyys ja valo vallitsivat. Näin Jetsira-maailma polarisoitui jyrkästi. Syntyi suuri määrä aikaisemmin tuntemattomia käsitepareja, jotka perustuivat Kristuksen (ZA) ja Saatanan väliseen hengelliseen taisteluun: hyvä – paha, valo – pimeys, kauneus – rumuus, elämä – kuolema, viisaus – tyhmyys, rauha – riita, jne. Heprealaiskirjeessä puhutaan enkelien maailmassa toimitetusta syntien sovituksesta ja sen jälkeisestä hengellisestä sodasta ikään kuin varottavana esimerkkinä meille tämän maan ihmisille. (Hepr. 2: 1 – 3)

Siirrytään sitten Raamatun kertomuksissa eteenpäin. Zoharin mukaan Jetsira maailman tapahtumat liittyvät Jaakobin pojan, Joosefin kertomukseen.

---

[85] Aakkosten kirjaimilla on yhteys eläinradan tähtikuvioihin. Esim. Alef viittaa Härän ja Bet Kaksosten kuvioon.

Joosef syntyi Rakelista, Jaakobin lempivaimosta. Rakel oli ollut pitkään hedelmätön, mutta viimein Joosef syntyi hänen esikoisenaan. Myöhemmin Rakelille syntyi vielä toinen lapsi, Benjamin.

Joosefin ja hänen veljiensä tarina on jo aikaisemmin kerrottu tässä kirjassa, mutta sen allegorinen tulkinta kaipaa tarkennusta. Seuraavassa esitetään eräitä otteita Zoharista.

> Kun vanhurskas Joosef laskeutui Egyptiin, hän toi jumalisuutensa sinne, sillä jumalisuus seuraa vanhurskasta. Sitten kun Joosef oli viety Egyptiin, hän sai koko maailman hallintaansa, niin kuin oli määrä tapahtua, ja sitten jumalisuus tuli Egyptiin ja kaikkien sen heimojen päälle. *(Miketz, 82)*
>
> Koska hän piti pyhän liiton – hän ei langennut Potifarin vaimon kanssa – häntä pidettiin vanhurskaana, ja pyhä liitto, *Jesod*, kruunattiin hänen kauttaan. Ja mitä oli alkujaan maanalaisessa vankityrmässä – *Kelipa* – se nousi hänen kanssaan, sillä tämä hänen tekonsa palkittiin siten, että häntä alettiin kutsua vanhurskaaksi. Miksi hänet sitten pantiin vankilaan? Vastaus on tämä: maanalaiseen vankityrmään meneminen tarkoittaa sitä, että Hän meni Malkutiin (alapuoliseen sielujen maailmaan). Ja myös on kirjoitettu: ”Ja he toivat hänet nopeasti pois vankityrmästä” tarkoittaa, että Hän lähti *Kelipot*ista ja Hänet kruunattiin elävän veden lähteellä, mikä on Jumaluus. (*Miketz, 35*)

”Kun Joosef laskeutui Egyptiin” tarkoittaa, että ZA (Kristus) tuli Jetsira-maailmaan. Egypti tarkoittaa siis allegorisesti Jetsira-maailmaa. Joosef on allegorinen kuva ZA:sta (Kristuksesta). Rakel on kuva Pyhästä Hengestä (Nukva Kedusha), joka synnytti Kristuksen (ZA) Jetsira-maailmaan. Joosefin kärsimykset egyptiläisessä vankilassa kertovat Kristuksen (ZA) kärsimyksistä ja uhrikuolemasta. Joosefin joutuminen maanalaiseen vankityrmään tarkoittaa, että Kristus laskeutui alas Manalaan, Kelipotiin. Sinne Hän ei kuitenkaan jäänyt, sillä Jumala nosti Hänet takaisin elävien maailmaan. Tällä teollaan Kristus (ZA) korjasi ennalleen (sovitti) henki-ihmiset Jetsira-maailmassa. ”Hänet nimitettiin koko Egyptin maan käskynhaltijaksi”, tarkoittaa, että Jumala korotti Hänet Jetsira-maailman Kuninkaaksi. ”Hänet kruunattiin elämän veden lähteellä”, tarkoittaa, että koko Jetsira-maailma pääsi osalliseksi Jumalan Hengestä.

Joosefin veljet edustavat henki-ihmisiä, jotka ottivat vastaan Kristuksen sovituksen. Kun he laskeutuivat Egyptiin, he vertauskuvallisesti syntyivät Jetsira-maailmaan. Siinä, että he toivat lampaansa mukanaan Egyptiin, voidaan nähdä se, että heillä oli edellisistä taivaista peräisin olevat henkäykset ja elämähenget mukanaan. Vertauskuvallisesti Kristuksen liittolaishenkäykset Berija-maailmasta ja elämähenkäykset Atsilut-maailmasta yhdistettiin näin Hänen liittolaishenkiinsä Jetsira-maailmassa. Kristuksen sovitusuhrin kautta Jetsira-maailmassa nämä henkäykset ja elämähenget saivat täydellisen ja lopullisen korjauksen.

Kun ZA (Kristus) toimitti sovituksen Jetsira-maailmassa, hyvä ja paha erottuivat ikään kuin maailmankaikkeuden vastakkaisille puolille. Kristus toi henkien/enkeleiden maailmaan jumalallisen valon, joka alkoi jälleen loistaa henki-ihmisten keskuudessa. Henki-ihmiset saivat itse tehdä valintansa, kummalle puolelle he halusivat asettua. Huolimatta kaikesta uhrautuvasta työstä, mitä ZA (Kristus) oli tehnyt, monet halusivat jäädä *Sitra Achra*n puolelle.

Kristus teki valtaistuimensa myös Jetsira-maailman keskelle, *Jesod*iin. Zoharissa Jesodiin (ZA) liitetään yleisesti käsitteet: vanhurskaus, hyvyys, siunaukset, pyhä liitto, auringon säteily, kaikkinäkevä, Siion, vesien alkulähde, joki, puutarhan perustaja, vanhurskaiden

paikka, kärsivä Herran palvelija, Luoja, Kuningas, maailman perusta, kallio, pelastuksen Jumala, rauha.

> Kuningas perusti vanhurskaiden valtakuntansa. Kuningas on Joosef ja vanhurskaiden valtakunta on Jaakob, sillä niin kauan kuin Jaakob ei tullut Egyptiin, maa ei ollut kestävällä pohjalla nälänhädän vuoksi. Koska Jaakob tuli Egyptiin, nälänhätä poistui ja maa säilyi. (Miketz, 13)

Kun Jaakob tuli Egyptiin ja kaikki Joosefin veljet olivat kumartaneet Joosefia, vertauskuvallisesti uusi Israelin valtakunta oli perustettu Jetsira-maailmaan. Israelin kansa, jonka Kristus perusti, toi siunauksen koko maailmaan. Hengellinen nälänhätä poistui ja maa kukoisti.

Tässä vaiheessa ZA (Kristus) tarvitsi molempia ”vaimojaan”, jotka Hän oli puhdistanut Berija maailmassa. ”Lea” yhdisti ylempien maailmojen sefirat Jetsira-maailmaan. ”Rakel” toimi yhdyskanavana ZA:han (Kristukseen, Joosefiin) ja myös tulevaan sielujen maailmaan, joka on Assija. Rakelin henkilöllisyys yhdistetään ennen kaikkea *Malchut*iin, joka liittyy sielujen maailmaan.

> Alempi maailma, Rakel, *Nukva de ZA*, kaiken alku, joka nousee taso tasolta, on paljastettu. Se on kuin ylempi *Hochma*, *Hochma de AA*, joka aloittaa kaiken ylhäältä alaspäin. Samalla tavoin alemman maailman *Hochma (Malchut)*, aloittaa kaiken alhaalta ylöspäin. (VaYetze, 150)

Jaakobin vaimot, Lea ja Rakel, edustavat kahta valtakuntaa, jotka perustettiin Kuninkaan (ZA) ympärille. Yläpuolinen valtakunta on kytketty hengellisesti ZA:han ”Lean” kautta. Alapuolinen valtakunta liitetään Kuninkaaseen ”Rakelin” kautta.

Kun synti oli käsitelty Jetsira-maailmassa, osa henki-ihmisistä pääsi osalliseksi Elämän puusta liiton kautta. Liiton sinetiksi he saivat vastaanottaa Pyhän Hengen itselleen. ”Liitto on samanarvoinen kuin pitäisi koko Tooran.” Liitossa ihminen vanhurskautuu liittonsa päämiehen, Kristuksen kautta.

Myöhemmin farao vaihtui ja hänen suosionsa israelilaisia kohtaan vaihtui vainoksi. Israelilaiset joutuivat pakkotyöhön faraon rakennusprojekteihin. Tämä kertoo, miten Jetsira-maailman kertomuksen lopussa Sitra Achra jälleen voimistui ja henki-israelilaiset joutuivat uudelleen hänen valtaansa, pois ZA:n (Kristuksen) suojeluksesta.

Ilmestyskirjan kertomus kertoo, kuinka henki-ihmisille lopulta kävi Jetsira-maailmassa. Saatana sai uudelleen otteen henki-ihmisistä. Jopa nekin, jotka olivat ottaneet Kristuksen sovituksen vastaan, taipuivat Saatanan eksytysten edessä. (Ilm. 13) Syntyi suuri sota, jonka lopputuloksena koko Jetsira-maailma tuhoutui. Uskollisimmat henki-ihmiset, joiden oli määrä asettua lopullisesti asumaan Jetsira-maailmaan, nostettiin väliaikaisesti ylös Berija-maailmaan. Muut henki-ihmiset kuolivat, mutta Kristus ei unohtanut liittolaisiaan. Monet heistäkin tulisivat vielä palaamaan Jetsira-maailmaan, mutta Assija-maailman kautta.

Alaruumis eli Assija-maailma

Viimeinen Zoharin mainitsemista taivaantasoista on Assija-maailma. Luomakuntaruumiissa se sijoittuu vatsasta alaspäin eli alaruumiiseen. Se on ihmisten maailma, joka liittyy sekä nykyiseen ruumiin maailmaan että alapuolella olevaan sielujen maailmaan.

Assija on erilainen kuin muut maailmat, koska siinä on erikseen ruumiin ja sielun taso. Ruumiin taso on luonnollisen maailman taso, joka sijoittuu henkien maailman ja sielujen maailman välissä olevaan taivaankanteen. Luonnollisen maailman maaperästä tehtiin luonnollisen ihmisen ruumis. Sielu on peräisin sielujen maailmasta. Luonnollisen ihmisen sielu ja ruumis elävät lyhyen elämän yhdessä, mutta kun ruumis kuolee, sielu palaa sielujen maailmaan.

Assija-maailman näkymätön osa on sielujen maailma taivaankannen alapuolella. Se koostuu monista osista. Sen ylimmässä osassa on Paratiisi, joka on tarkoitettu vanhurskaille sieluille. Sen keskellä on Pyhä kaupunki Jerusalem Jumalan vuorella. Paratiisin ulkopuolella on muu sielujen maailma, joka on tarkoitettu muiden sielujen asuinpaikaksi. Siellä on vähemmän jumalallista valoa kuin Paratiisissa. Sielujen maailman pohjalla on meri, jossa on Babylon, Saatanan kaupunki. Saatana on sidottu mereen, mutta hänen henkivaltansa vaikuttavat meren yläpuolisissa sielujen maailman osissa.

Assija-maailmalla tarkoitetaan siis toisaalta nykyistä luonnollista maailmaa, jossa sielut elävät yhdessä fyysisen ruumiin kanssa, toisaalta sielujen maailmaa, jossa sielut elävät itsenäistä elämää ruumiin kuoleman jälkeen. Assija- maailmaa voidaan pitää tärkeimpänä kaikista maailmoista, koska sen jälkeen ei tule enää muita maailmoita. Kun Assija-maailma on korjattu, on luomakunta kokonaan korjattu ja ihminen sen mukana. Assija-maailman jälkeen *Torah*lle omistautunut ihminen on jälleen eheä ja täydellinen.

Zoharin mukaan on olemassa ylempi ja alempi Paratiisi, niin kuin on olemassa myös ylempi ja alempi Jerusalem. Alempi Paratiisi ja alempi Jerusalem sielujen maailmassa tehtiin kuvaksi ylemmästä Paratiisista ja ylemmästä Jerusalemista, jotka ovat henkien taivaassa.

Taivaallinen Temppeli rakentuu pystysuorassa Jumalan vuorella olevista osistaan. Alimpana on Esipiha sielujen maailman korkeimmalla kohdalla. Sen ympärillä on Paratiisi, josta käytetään nimitystä 3. taivas. Alkujaan, kun ensimmäinen luonnollinen ihminen luotiin, Paratiisi oli taivaankannen yläpuolella. Kuitenkin, kun synti tuli väliin, se jäi taivaankannen alapuolelle. Vaikka se on nykyiselläänkin pyhä alue, se on vielä toistaiseksi erotettu taivaankannen ”esiripulla” muusta Temppelistä.

Temppelin Pyhä koostuu henkien taivaasta, jossa ihmishenget saavat lopullisen asuinsijansa. Se on Jetsira-maailman korkeimmalla kohdalla. Temppelin Kaikkeinpyhin on Berija-taivaassa, jossa ihmishenkäykset asuvat. Sieltä Kristus (ZA) hallitsee alapuolista maailmankaikkeutta. Kaikki maailmat/taivaat taivaankannen yläpuolella ovat tässä vaiheessa jo puhdistettuja.

Temppeli on ihmisiä varten ja se rakentuu ihmisistä. Jokaisella taivaantasolla ihminen on edustettuna jonkun osansa puolesta. Ruumis on luonnollisessa maailmassa, sielu on sielujen maailmassa (Assija), henki on henkien taivaassa (Jetsira) ja henkäys on henkäysten taivaassa (Berija).

Jerusalemin kaupunki sijaitsee kunkin taivaantason keskellä, sen korkeimmalla kohdalla. Kun ihmisen henkiolemuksen osat nousevat oman taivaantasonsa Jumalan vuorelle viettämään pääsiäistä, lehtimajan juhlaa ja muita määrättyjä juhlia, ihminen tuo ikään kuin oman sisäisen pyhäkkönsä Jerusalemiin. Yhdessä kaikki ihmiset muodostavat Jerusalemin Temppelin. Juhlien jälkeen he palaavat kasvot säteillen omille mailleen.

Kuitenkin ihmisen henkiolemuksen alimmat osat ovat vielä nykyisellään korjaamatta. Lopullisena tavoitteena on kuitenkin koko ihmisen korjaaminen niin, että se saa lopulta

kirkastetun olemuksen. Tällöin Paratiisi nousee paikoilleen taivaankannen yläpuolelle ja ihmisen henkiolemuksen osat asettuvat lopulliseen (alkuperäiseen) järjestykseen.

Myös ruumiin tasolla eli luonnollisessa maailmassa on Jerusalemin kaupunki. Sen jälkeen, kun sielujen Paratiisi on noussut ylös, nykyisen luonnollisen Jerusalemin paikalla tulee olemaan kirkastettu ruumiillisen tason Jerusalem. Sillä paikalla tulee olemaan Kristuksen (ZA) maanpäällinen kaupunki, josta käsin Hän hallinnoi yliluonnollista luomakuntaansa Tuhatvuotisessa valtakunnassa. Kun se toteutuu, elämä maan päällä on kokonaan muuttunut ja Jerusalemin kaupungin kunnia ja loisto on moninkertainen nykyisen maailman Jerusalemiin verrattuna. (Hag. 2: 9)

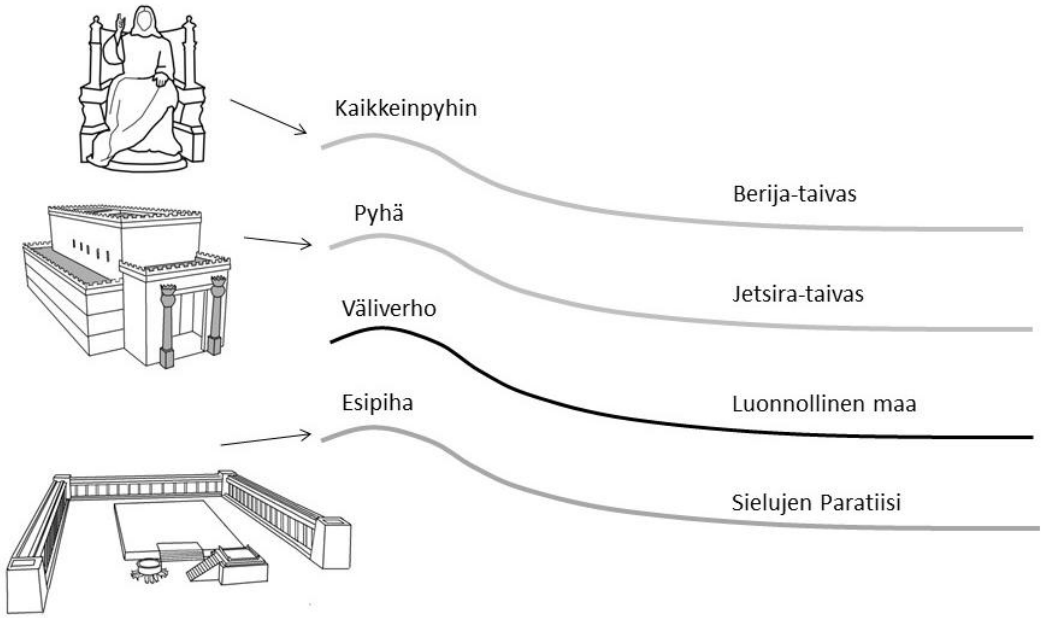

Kuva 21. Taivaallisen temppelin rakentuminen eri taivaan tasoilla. Kaikkeinpyhin on Berija-taivaassa (7. taivas) ja Pyhä Jetsira-taivaassa (6. taivas). Ne on jo korjattu. Temppelin Esipiha on vielä viimeistelyä vailla ja se on toistaiseksi erotettu taivaankannella. Lopullisessa kirkastetussa muodossa Esipiha nousee taivaankannen yläpuolelle ja luonnollinen maa taivaankannessa korvautuu Tuhatvuotisen valtakunnan ruumiin tasolla.

.

Aikaisemmin on sanottu, että Zohar käyttää sanaa Messias vain tulevasta Pelastajasta, ts. nykyisen maan päälle syntyvästä ja maailman uudeksi tekevästä Messiaasta. Kuitenkaan Zohar ei kiellä sitä, etteikö Hän olisi ollut Messiaskuningas jo ennen maailmaan tuloaan.

> Messiaskuningas on ylhäällä hallintopaikassaan. Sitten sanotaan: ”Sinun Kuninkaasi tulee luoksesi.” Aivan niin, koska Nukva on ylhäällä ja Messiaskuningas alhaalla.
>
> Kun Hän on alhaalla, Hän on köyhä, koska Hänet havaitaan kuun valoksi (heijastavaksi valoksi), sillä Messiaskuningas tulee (syntyy) Nukvasta ja on sen

> tähden kutsuttu ”köyhäksi”, kuten Hän (Nukva). Nukva on köyhä, koska Hän on heijastava peili, joka ei loista omaa valoaan, vaan ZA:n valoa. Siksi Häntä kutsutaan ”surun leiväksi”. Kuitenkin Messias ratsastaa aasilla ja sen varsalla, kuvaten sitä, miten Hän alistaa epäjumalanpalvojat (pakanat) ja heidän varustuksensa hallintaansa. Ja Luoja, Nukva, joka on paikallaan ylhäällä, vahvistaa Hänen (Messiaan) paikkansa ylhäällä, sillä sanotaan, että ”sinun Kuninkaasi tulee luoksesi”, sisältää heidät molemmat. (VaYechi, 590)

Messiaan oli määrä astua alas fyysiseen maailmaan ja pukeutua luonnolliseen ihmisruumiiseen lunastaakseen luonnollisen ihmisen. Hänen tarkoituksensa oli korjata ja lunastaa syntiin langennut ihminen. Luonnollisessa maailmassa tapahtunut syntiinlankeemus vaati erityisen korjauksen, mistä voidaan Zoharissakin käyttää sanoja lunastus (redemption) (VaYaera, 478) ja sovitus (atonement) (Lech Lecha, 98). Messiaan on siis määrä sovittaa ihmisen synnit, koska kukaan ihminen ei voi selvitä tästä maailmasta kokonaan ilman syntiä.

Zoharissa puhutaan uhreista ja Messiaan toimittamasta sovituksesta. Zohar mainitsee moneen kertaan Messias Joosefinpojan (toisissa kohdissa Messias Efraiminpojan), joka kantaa kansansa synnit Jesajan kirjan 53. lukuun viitaten.

Edellisessä Zoharin otteessa mainitaan Messias, joka ratsastaa aasilla tai aasin varsalla. Siinä tietenkin viitataan Sakarjan kirjan tunnettuun profetiaan:

> *Iloitse, tytär Siion! Riemuitse, tytär Jerusalem! Katso, kuninkaasi tulee. Vanhurskas ja voittoisa hän on, hän on nöyrä, hän ratsastaa aasilla, aasi on hänen kuninkaallinen ratsunsa. (Sak. 9:9)*

Kristityt tietävät, että tämä profetia viittaa Jeesukseen Kristukseen, joka vähää ennen kuolemaansa ratsasti Jerusalemiin aasilla. (esim. Matt. 21: 6-9) Tämä ei ole kuitenkaan juutalaisten rabbien tulkinta asiasta. Tosin tänä aikana ovat monet rabbitkin alkaneet ymmärtää, että Jeesus sittenkin on heidän Messias Joosefinpoikansa.

Joka tapauksessa Messias on nöyrä ja ratsastaa aasilla. Kuitenkin Hän on luja ja tulee alistamaan pakanat valtansa alle. Kuten tiedetään, Jeesus Kristus onkin ottanut pakanakansat valtansa alle, ei kuitenkaan väkivaltaisesti sotimalla, vaan hengen asein. Saattaa tosin olla, että se eläin, mikä viittaa pakanoihin, oli aasin varsa. Vanhempi aasi tarkoittaa todennäköisesti juutalaiskansaa, sillä hekään eivät ole osoittautuneet niin puhtaiksi ja vanhurskaiksi, että voisivat pelastua ilman Kristuksen sovitusta. Niin on luultavaa, että Hän tulee ottamaan vielä heidätkin valtaansa samalla tavoin.

Aivan kuten kuningas Daavid yhdisti heimot toisiinsa ja palautti oikean uskonnon Israelin maahan, niin myös Zoharin Pyhä Kuningas kokosi/kokoaa ympärilleen Israelin maan ja kansan. Hän, ZA, tuli Kuninkaaksi kaikilla kolmella tasolla, joita on edellä käsitelty, Atsilut, Berija ja Jetsira. Hänen Kuningaskuntansa valtaistuimia edustavat keskilinjan serirat Keter, Tifferet ja Jesod.

> Kun profeetta (Jesaja) näki sinun (Pyhän Kuninkaan, ZA) yhdistävän kolme tasoa, *Keter, Tifferet ja Jesod* keskilinjalla, hän julisti tämän sinulle – ”Katso, Minun palvelijani menestyy”, *Jesod*, ”Hänestä tulee korkea”, *Tifferet*, ”ylhäinen ja suuri”, *Keter*. (Jes. 52: 13) (BeHaalotha, 91)

Tässä nähdään, että Pyhä Kuningas on sama kaikilla kolmella tasolla. Hän on yhdistävä ne toisiinsa. Hän on sekä kärsivä että menestyvä Herran palvelija. Hän on korkea, ylhäinen ja suuri kaikilla taivaantasoilla, ABJA. Riippumatta siitä, mitä nimiä Hänestä milloinkin

käytetään, Hän on sama persoona, Israelin Pyhä Kuningas. Tämä Zoharin kohta jatkuu seuraavasti:

> Ja koska sinä (Pyhä Kuningas) esiinnyt (nykyisessä maailmassa) kahden Messiaan kautta, Daavid sanoo kolme kertaa ”Herran oikea käsi” tarkoittaen kolmea oikeanpuoleista, *Hochma, Hesed* ja *Netsah*, jotka kuuluvat Messias Daavidin pojalle, ja samalla tavoin kolmea vasemmanpuoleista, *Bina, Gevura* ja *Hod*, joiden kautta Messias Efraimin poika esiintyy, hän sanoi… (BeHaalotha, 91)

Tästä nähdään, että nykyisessä maailmassa Pyhä Kuningas tulee esiintymään kahdessa hahmossa, Messias Daavidin poikana ja Messias Joosefin/Efraimin poikana. Hän on siis sama persoona molemmissa Messiaissa, Pyhä Kuningas, ZA, joka pelasti ja puhdisti kaikki edelliset taivaantasot. Tuhatvuotisen valtakunnan Kuningas Daavid on todellisuudessa sama Pyhä Kuningas, joka jo muinaisessa menneisyydessä synnytti Israelin ja hallitsi sitä. Kaikki Kuninkuus ja Messiaanisuus viittaa siis viime kädessä samaan persoonaan, joka on koko maailmankaikkeuden Luoja ja Kuningas.

Zoharissa puhutaan myös ihmisen omasta osuudesta sielunsa puhdistamisessa ja korjaamisessa. Siitä tullaan kertomaan enemmän seuraavassa luvussa ”Ihminen nykyisessä ja tulevassa maailmassa”.

Kristillinen näkökulma Zoharin tarinaan Kristuksesta ja ihmisestä yliluonnollisissa maailmoissa

Aikaisemmin tässä kirjassa esitetty Kristuksen ja ihmisen tarina, joka koottiin Vanhan ja Uuden testamentin viitteiden pohjalta, on hyvin samanlainen Zoharista luettavan tarinan kanssa. Voidaan siis todeta, että Kristuksen ja ihmisen tarina on ikivanhan juutalaisuuden ydintä ja että se selittää, miksi Raamatussa esiintyy niin paljon viittauksia Kristuksen ja ihmisen iankaikkiseen menneisyyteen.

Zoharin tarina vahvistaa myös sen olettamuksen, että ensimmäisen Mooseksen kirjan henkilöhahmoja voidaan pitää Kristuksen ja ihmisen tarinan allegorisina kuvina. Itse asiassa nykyisen maailman Israelin tarina Aadamista lähtien aina tämän päivän Israeliin saakka kertoo näkymättömän luomakunnan Israelin tarinan iankaikkisesta menneisyydestä hamaan iankaikkiseen tulevaisuuteen saakka. Jeesuksen syntyminen, eläminen, kuoleminen ja ylösnousemus nykyisessä maailmassa muodostivat näkyvän osan tätä tarinaa.

Keskeinen päätelmä, joka voidaan tehdä jo tässä vaiheessa, on se, että Zohar vahvistaa Kristuksen ja ihmisen yliluonnollisen tarinan olemassaolon ja pääpiirteet. Se kuuluu oleellisena osana juutalaiseen mystiikkaan, josta kerrotaan Zoharissa ja muussa juutalaisessa perinnekirjallisuudessa.

Ihminen nykyisessä ja tulevassa maailmassa

Selkeimmin Zohar poikkeaa kristinuskosta siinä, mikä on ihmisen tekojen osuus hänen pelastumisessaan ja puhdistumisessaan. Zoharin vanhurskautumisopin mukaan ihminen voi itse vanhurskautua hyvillä töillä ja *Torah*n noudattamisella, ja saada siitä palkaksi osia

hänen henkiolemukseensa. Tässä voidaan nähdä uudemman juutalaisuuden korostuksia, jotka eivät ole kuuluneet vanhimpaan juutalaisuuteen.

Seuraavassa keskitytään tähän teemaan ja kerrotaan enemmän ihmisen vanhurskautumisesta Zorarin mukaan.

Ihmisten luominen luonnolliseen maailmaan

Ennen kuin ihminen luotiin luonnolliseen maailmaan, Zoharissa kerrotaan merkillisestä keskustelusta, Torahn ja Jumalan välillä. Tässä Torah näyttäisi olevan sama kuin Vanhan testamentin Viisaus, millä puolestaan on yhteys Uuden testamentin Pyhään Henkeen.

> Ihminen luotiin *Torah*ssa, niin kuin on kirjoitettu "Ja Jumala sanoi: "Tehkäämme ihminen…" Se on kirjoitettu monikkomuodossa, "tehkäämme". Luoja sanoi *Torah*lle: "Haluaisin tehdä ihmisen." Torah sanoi hänelle: "Ihminen tulee tekemään syntiä ja hän tulee olemaan sinulle vaivaksi. Jos et ole kärsivällinen hänen suhteensa, kuinka hän tulee pysymään lujana?" Hän (Luoja) vastasi hänelle: "Sinä ja minä tulemme asettamaan hänet maailmaan, sillä hyvällä syyllä minua kutsutaan "hitaaksi vihastumaan". (Shmini, 2)

Tästä keskustelusta käy ilmi, että Kristus (ZA) tiesi jo ennen ihmisen luomista, että tämä tulee lankeamaan syntiin. Kristus halusi kuitenkin tehdä sen, koska Hänen tarkoituksenaan oli korjata vanha ihminen eikä luoda uutta ihmissukua. Pyhä Henki (Torah) tulisi olemaan Hänen apunaan korjausprosessissa.

Ensimmäistä ihmistä, jonka Luoja loi maan päälle, kutsutaan Zoharissa Adam HaRishoniksi (ensimmäiseksi ihmiseksi) aivan kuten ensimmäistä ihmistä alkuperäisessä näkymättömässä maassakin kutsutaan. Tämä nimitys sopii hyvin, sillä Jumala loi ensimmäisen tämän maan ihmisen täydelliseksi, alkuperäisen ihmisen kaltaiseksi. Hän oli kaikella tavalla jotain täysin muuta kuin nykyinen ihminen. Ennen syntiinlankeemusta hän oli Jumalan kuva, siis Kristuksen kaltainen. Juutalaiset viisaat ovat sanoneet, että ennen kuin ymmärretään, millainen tämä Adam HaRishon oli, on mahdotonta ymmärtää, millaiseksi Jumala haluaa ihmisen tehdä, toisin sanoen Hänen päämääräänsä ihmisen suhteen.

Raamatussa ihmisen luomisesta nykyiseen maailmaan kerrotaan vain yhdellä lauseella: "Herra Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen." (1. Moos. 2: 7) Zohar tuo esiin saman asian hieman monisanaisemmin:

> Kun Luoja loi ihmisen, Hän kokosi tomua maailman neljältä suunnalta ja asetti hänet alhaalle Temppelin paikalle, Nukva, ja puhalsi häneen elämän henkäyksen (neshama), ylhäällä olevasta Temppelistä, Bina. Ja elämän henkäys (neshama) koostuu kolmesta ihmisen henkiolemuksen osasta (degree), joita kutsutaan nimillä: nefesh (sielu), ruach (henki) ja neshama (henkäys). (Lech Lecha, 14 – 15)

"Elämän henkäys", joka mainitaan 1. Mooseksen kirjassa, on sama kuin ihmisen henkiolemus ja koostuu siis kolmesta osasta, sielusta (nefesh), hengestä (ruach) ja henkäyksestä (neshama), lyhennettynä NRN. Mielenkiintoista edellä mainitussa otteessa on myös se, että Jumala puhuu ihmisen luomisen yhteydessä taivaallisesta Temppelistä. Ihmisen henkiolemus (NRN) on osa Jumalan taivaallista Temppeliä.

Kuten tiedetään Raamatun kertomuksesta, Aadam ja hänen puolisonsa Eeva lankesivat Saatanan ansaan. Saatana sai heidät petoksella vietellyksi syntiin, jolloin he saivat kirouksen päälleen. He joutuivat jättämään Paratiisin ja hankkimaan elantonsa raskaalla työllä. He joutuivat myös hengellisesti eroon Jumalasta. Jumala kuitenkin lupasi, että Hän tulee lähettämään maailmaan Messiaan, joka tulee korjaamaan kaiken, mikä oli mennyt rikki Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksessa. Messias on kuin toinen Aadam, jonka kautta ihminen palautuu tämän maailman Adam HaRishonin kaltaiseksi ja lopulta alkuperäisen ihmisen kaltaiseksi.

Ihmisen henkiolemus

Zoharin mukaan ihmisen henkiolemus rakentuu perimmäisesti ketjusta sieluja ja henkiä, jotka kulkeutuvat läpi näkymättömän luomakunnan aina taivaitten taivaisiin, jossa Jumala asuu. Sielut ovat feminiinisiä ja henget maskuliinisia ja ne vuorottelevat siinä ketjussa. Luomakunnan rikkoonnuttua ihmisen henkiolemuksen ketju meni rikki ja sen osat joutuivat erilleen. Ne jäivät kuolleeseen tilaan eri taivaantasoille. Kristus (ZA) kuitenkin päätti eheyttää ja liittää ne yhteen eri taivaantasoilla tekemiensä korjaustöiden yhteydessä.

Ihmisen henkiolemuksen osista ruumista lähinnä on sielu (nefesh). Sen päällä on henki (ruach) ja edelleen sen päällä on henkäys (neshama), korkeampi sielu. Nämä (NRN) ovat lähimpänä ruumista olevia ihmisen osia, mutta juutalaisen perinnemystiikan mukaan henkäyksen päällä on vielä kaksi muuta henkiolemuksen osaa. Ne ovat nimeltään *chaja* ja *jetsida*:

> Ylempi sielu (henkäys, neshama) yhdistyy ylempään henkeen (chaja). Ylempi henki (chaja) yhdistyy ylempään neshamaan (jetsida). Ylempi neshama (jetsida) yhdistyy AA:han, ja AA yhdistyy Ein Sofiin. Sitten kaikki ovat tyydytettyjä ja kaiken ylä- ja alapuolella on yhteys. Kaikki ovat harmonisesti yhtä. (Truma, 302)

Mitä korkeammalle kohti Jumalan taivaita tullaan sitä eteerisemmiksi henkiolemuksen osat muuttuvat. Lopulta ne yhtyvät Jumalaan (AA), joka on yhteydessä ikuiseen rajattomaan Valoon (Or Ein Sof). Ylimmät ihmisen henkiolemuksen osat korjattiin kuitenkin jo ennen tätä maailmaa niin, että niistä ei tämän maailman ihmisen tarvitse huolehtia lainkaan. Siksi nykyistä ihmistä käsitellessään Zohar keskittyy ainoastaan alimpiin henkiolemuksen osiin NRN (nefesh, ruach, neshama).

Ihmisen korjausta ajatellen tämä nykyinen maailma eli Assija on keskeisin. Kun se on korjattu, koko ihminen on saavuttanut täyteytensä. Ihminen on koko maailman tarkoitus ja täydellistymä. (Va Yigash, 11) Ihmisen on kuitenkin saatava henkiolemuksensa kolme alinta osaa korjatuksi, jotta hän voisi pelastua.

> Ja nämä kolme osaa —*nefesh*, *ruach*, *neshama*—tulevat osaksi niitä, jotka palkitaan heidän Mestarinsa (Master) työllä. Ensin ihmisellä on ainoastaan *nefesh*. Tässä (sielussa) on ihmisellä tehtävänä pyhä korjaus (correction). Kun ihminen tulee puhdistetuksi siinä osassa (degree), hänet korjataan ja kruunataan hengellä, *ruach*. Ihmisellä, joka on tullut palkituksi (hengen) kruunauksella, sielusta, *nefesh*, tulee hänen henkiolemuksensa pyhä osa. (Va Yigash, 16)
>
> Kun hän nousee sielussa *nefesh* ja hengessä *ruach* ja tulee hänen Mestarinsa (Master) työssä täysin korjatuksi, silloin *neshama* (henkäys) tulee hänen päälleen, ylivertainen pyhä henkiolemuksen osa, joka hallitsee kaikkea. Silloin hän tulee

> kruunatuksi ylisellä pyhyyden sielulla (neshama), ja hän tulee eheäksi joka suhteessa ja joka puolelta. Hän tulee palkituksi seuraavalla maailmalla ollakseen Luojansa rakastettu, koska on kirjoitettu: “Minä annan niille, jotka rakastavat minua olemuksen (substance).” “Ne, jotka rakastavat minua” ovat niitä, joilla on sisimmässään pyhä *neshama*. (Va Yigash, 17)

Kun Zohar puhuu ihmisen henkiolemuksen osista (NRN), se on yllättävän selkeä. Niitä tekstejä ei tarvitse suuremmin tulkita.

Zoharin mukaan ihmisen sisintä voidaan kuvata kynttilän liekillä. Kynttilän sydän on ruumis. Sen ympärillä oleva tumma valo on sielu (nefesh). Sen ympärillä oleva valkoinen valo on henki (ruach). Sen ympärillä oleva näkymätön valo on henkäys (neshama). (Lech Lecha, 156, 159) Tämä kuva korostaa sitä, miten ihmisen henkiolemuksen osat ovat yhteydessä toinen toisiinsa.

Kun Aadam ja Eeva luotiin Paratiisiin, heidän henkiolemuksensa liekki paloi voimakkaasti ylöspäin. Kun sitten syntiinlankeemus tapahtui, sielujen maailman Paratiisi kiepahti taivaantason alapuolelle. Niin myös Aadamin ja Eevan sielut siirtyivät taivaankannen alapuolelle. Luonnolliseen elämään syntyminen edellytti sen jälkeen sitä, että kuolleet sielun alkiot yhtyvät ihmisruumiin alkioihin ”alhaalta” sielujen maailmasta, ja heräävät elämään yhdessä ruumiin kanssa.

Luonnollinen ihminen rakentuu siis sielusta ja ruumiista. Kuitenkin vasta hengen ja henkäyksen kautta, joilla vanhurskas ihminen palkitaan, rakentuu todellinen ihminen Zoharin mukaan. Henki ja henkäys asettuvat kuin sielun ympärille, ja ne muodostavat liekkimäisesti ylöspäin suuntautuvan jatkumon. Ihmisen luonnollisen elämän aikana henki ja henkäys eivät nouse kuitenkaan samanlaiseen liekkiin kuin Aadamilla ja Eevalla Paratiisissa, vaan ne jäävät toistaiseksi alemmalle tasolle. Kuitenkin rukouksessa ja ylistyksessä vanhurskaan ihmisen sielu ja henki saattavat nousta ylös siten, että erityinen yhteys Jumalaan muodostuu.

Ruumis, sielu, henki ja henkäys, tarvitsevat kasvaakseen jumalallisen voimaannuttaja-hengen (sefiran), joka on niille ominainen. Ruumiin ja sielun voimaannuttajahenki on Malkut, joka vaikuttaa Assija-maailmassa. Henki on Jetsira-maailmasta ja sen voimaannuttajahenki on Tifferet. Henkäys on Berija-maailmasta ja sen voimaannuttajahenki on Bina.

> Binan valoa kutsutaan henkäykseksi (neshama), Tifferetin valoa kutsutaan hengeksi (ruach), Malkutin valoa kutsutaan sieluksi (nefesh), ja nämä ihmisen osat (degrees NRN) tulevat kolmesta maailmasta: Beria, Jetsira ja Assija. (Lech Lecha, 97)

Paratiisissa ihminen oli täydellinen, ja niin myös hänen henkiolemuksensa oli täydellinen. Silloin Malkut vaikutti ”yläpuolelta” ja se antoi suorastaan jumalallisen voimavaikutuksen sielulle ja ruumiille. Kun sitten ihminen lankesi syntiin ja hänen sielunsa kiepahti ruumiin ”alapuolelle”, myös sielun voimaannuttajahenki Malkut joutui tekemään kanavansa taivaankannen alapuolelle. Silloin jumalalliset voimavaikutukset eivät virranneet enää täydellisesti hänen kauttaan. Lisäksi Sitra Achra pääsi ulottamaan omat voimavaikutuksensa ihmiseen. Näin Zoharin mukaan, Malkut, yksi Jumalan kymmenestä sefirasta, ei pysty toimimaan täydellisesti ihmissieluissa, jotka ovat taivaankannen alapuolella. Jotta ihminen voisi tulla täydelliseksi, hänen sielunsa tulisi nousta ylös taivaankannen yläpuolelle, jolloin Malkutin voimavaikutukset voisivat virrata häneen esteettä. Tällainen tila on kuitenkin mahdollista saavuttaa vasta tulevassa Tuhatvuotisessa

valtakunnassa sielullisen Paratiisin ylösnousemuksen jälkeen. Silloin ihmisen liekki palaa jälleen voimakkaasti ylöspäin, kuten Aadamilla ja Eevalla ennen syntiinlankeemusta.

Ihmisen oma osuus pelastumisessa

Zoharin mukaan ihmisen täytyy tehdä osansa siinä pelastus- ja puhdistusprosessissa, jonka heidän Pyhä Kuninkaansa on käynnistänyt iankaikkisessa menneisyydessä. Laki, Torah, on annettu sitä varten, että ihminen sen avulla vanhurskautuisi sielunsa puolesta. Noudattamalla lakia ja tekemällä hyviä tekoja ihminen voi tulla vanhurskaaksi oman sielunsa puolesta ja saada siitä palkaksi hengen ja henkäyksen. Kun sitten Messias Daavidinpoika tulee, hänen henkiolemuksensa osat asettuvat kohdalleen ja hän eheytyy. Uudessa maailmassa hän saa uuden ruumiin ja hänen henkiolemuksensa on joka suhteessa täydellinen, aivan kuten Adam HaRishonilla oli.

Kun ihminen noudattaa tarkoin lakia ja tekee hyviä töitä, hän tulee vanhurskaaksi sielunsa (nefesh) puolesta. Siitä palkaksi hän voi saada itselleen ensin hengen (ruach) ja sitten myös henkäyksen (neshama).

> Yksi palkitaan henkäyksellä (neshama) ja toinen heräävällä hengellä (ruach). Kolmas on sellainen, joka on palkittu vain sielulla (nefesh) eikä nouse korkeammalle (tasolle) tullakseen palkituksi hengellä (ruach) tai henkäyksellä (neshama). Niin hän kytkeytyy (clings to) saastaiseen puoleen (impure side). (Va Yikra, 430)
>
> Palkaksi omasta yrityksestä vanhurskautua, ihminen voi saada hengen ja sitten myös henkäyksen. Kun hän on vastaanottanut hengen, se (henki, ruach) virtaa ulos ja särkee vuoria ja kallioita, jotka ovat ulkoisia voimia. Silloin hän nousee, levittäytyy ja astuu esiin korkeiden enkelien joukossa. Näin tapahtuu siksi, että henki (ruach) lähtee Jetsira-maailmasta, missä enkelit ovat. Siellä hän oppii tietämään asioita heiltä ja palaa paikoilleen. Sinä aikana tämä (henki) on ihmisen yhteys pyhyyteen, kunnes hänet palkitaan henkäyksellä (neshama), jonka hän vastaanottaa. (Va Yikra, 433)
>
> Kun hän vastaanottaa henkäyksen (neshama), hän nousee Berija-maailmaan, mistä henkäykset ovat peräisin. Silloin porttien vartijat eivät voi pidättää häntä. Hän levittäytyy ja kohoaa vielä korkeammalle niiden vanhurskaiden joukkoon, jotka on koottu elämän yhteyteen, *Malchut de Atziluti*in, missä hän kohtaa Kuninkaan suosion ja ylemmän kirkkauden. (Va Yikra, 434)

Ihminen, joka on saanut henkilökohtaisesta kilvoittelustaan palkaksi hengen ja henkäyksen, tulee nousemaan Herran vuorelle. Sen sijaan ihminen, joka jää sielulliselle tasolle ”kytkeytyy saastaiseen puoleen”, mikä voi johtaa iankaikkiseen rangaistuksen.

> “Kuka on nouseva Herran vuorelle? … se, joka ei ole turhaan kantanut Minun (antamaani) sielua (*nefesh*)”. Minun sieluni *nefesh* on *Malchut*, ja Kuningas Daavid (Messias) yhdistettiin siihen sydämeen ja sieluun, *nefesh*, *Malchut*issa. Tämän vuoksi hän sanoo, “joka ei ole kantanut sieluaan (*nefesh*) turhaan.” (Tazria, 69)

Zoharin mukaan sielu (nefesh) on hyvin lähellä ruumista (guf). Ilman sielua ruumis ei voisi elää. Sielu on kuitenkin täysin riittävä ylläpitämään luonnollista ruumiillista elämää. Siksi luonnollinen ihminen ei välttämättä osaa muuta kaivatakaan. Se sisältää hänen järkensä,

tunteensa ja tahtonsa sekä kaikki ruumiin tahdosta riippumattomat toiminnot. Hän voi sen avulla elää elämänsä kehdosta hautaan.

Palkitseminen hengellä ja/tai henkäyksellä edellyttää, että ihminen elää kurinalaisesti kaikkia Tooran käskyjä ja säädöksiä noudattaen. Uskonnollisten juutalaisten mielestä muiden uskontojen harjoittajat eivät voi koskaan saada henkeä tai henkäystä itselleen, koska he eivät noudata käskyjä. Toisaalta eivät kaikki juutalaisetkaan tule palkituksi hengellä tai henkäyksellä, jos he ”eivät sitoudu Tooraan ja unohtavat Mestarinsa” (VaYikra, 439). Hengen saamisesta kristityt ovat luonnollisesti toista mieltä. Uuden testamentin mukaan hengen voi saada vain uskon kautta Kristukseen, ei lain kautta. (Gal. 3: 1-14)

> On ihmisiä, jotka kiinnittyvät saastaisuuden puolelle, koska heitä ei ole palkittu muulla kuin sielulla (nefesh). Ja kun saastaisuuden henki kulkee heidän ohitseen, se tarttuu heihin ja he kiinnittyvät siihen henkeen. Silloin uhri, joka on uhrattava saastaisuuden hengen vaikuttaman synnin sovittamiseksi, on vuohi, eläin, joka tulee siltä puolelta. (Va Yikra, 440)

Sielussa on kaksi puolta, puhdas ja epäpuhdas. Jotkut juutalaisetkin antavat vallan sielun epäpuhtaalle puolelle, joka on yhteydessä paholaiseen, Sitra Achraan. Jos he kuitenkin katuvat pahoja tekojaan, he voivat puhdistaa sielunsa eläinuhrin avulla. Uhrin tulee olla vuohi. Uhrin savu ja tuoksu, joka nousee taivaisiin, puhdistaa sielun ja saa aikaan anteeksiantamuksen. Tässä yhteydessä tuodaan esiin myös Mooseksen antama säädös synnin takia surmatuista: ”Ruumiin ei tule riippua puussa yön yli” (5. Moos. 21: 22 - 23), mikä saattaa viitata toisenlaiseen uhriin. (VaYikra, 440 – 441)

Myös seuraava jae viittaa Kristukseen, jonka työn hedelmää ihmiset viime kädessä ovat.

> Onnellisia ovat ne, joilla on henkäys (neshama), Tooran ihmiset, Pyhän Kuninkaan työn hedelmät. Voi niitä pahoja, jotka eivät ole arvollisia yhdistymään heidän Mestariinsa eivätkä Tooraan. Kukaan, joka ei ole palkittu Tooralla, ei voi saada myöskään henkeä (ruach) eikä henkäystä (neshama). Hän takertuu pahojen henkien puolelle eikä hänellä ole mitään osaa Pyhässä Kuninkaassa eikä hän tule saavuttamaan pyhyyttä. Voi häntä, kun hän lähtee tästä maailmasta. Jos hän tässä maailmassa on elänyt pahojen henkien seurassa, helvetin tulen enkelit eivät tule säästämään häntä. (VaYikra 437).

Ihminen voi siis pelastua ja puhdistua vain liittymällä Mestariinsa ja Tooraan. Zoharia luettaessa jää kuitenkin epäselväksi, kuinka paljon ihminen voi vanhurskautua oman kilvoittelunsa kautta ja kuinka paljon siitä jää eläinuhrin tai Pyhän Kuninkaan osalle. Jos ihminen ei pysty täysin itse vanhurskauttamaan itseään, eikö silloin uhrin ja Pyhän Kuninkaan osuus ole ratkaiseva? Joka tapauksessa Zoharin mukaan, kun sielu on puhdistettu, se on arvollinen saamaan itselleen kumppaniksi hengen (ruach). Pyhittyessään vielä lisää hyvien töiden kautta hän voi saada myös henkäyksen (neshama).

Kuitenkin, vaikka ihminen olisi palkittu hengellä ja henkäyksellä, kuoleman enkelillä on edelleen voima paljastaa häneen liittyvä tuomionalaisuus (*Midat HaDin*). Tämä tuomionalaisuus on saanut alkunsa Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksesta. Sen johdosta ihminen on tämän päivän maailmassa edelleen kuolevainen. Vasta kuudentuhannen vuoden kuluttua Aadamin luomisesta tämä tuomionalaisuus lopullisesti poistetaan. Silloin tullaan sanomaan: ”Kuolema on nielty iankaikkisesti.” (Lech Lecha 104 – 105, vrt. 1. Kor. 15: 54)

Zoharin mukaan, jos ihminen ei ole onnistunut täysin puhdistamaan henkiolemustaan elämänsä aikana, on kuitenkin mahdollista, että hän saa tilaisuuden jälleensyntyä takaisin maanpäälliseen elämään, ts. sielu voi tietyn tuonelassa tapahtuvan puhdistumiskierroksen jälkeen uudelleen inkarnoitua ihmisruumiiseen. Eräs esitetty käsitys on se, että ihminen ei voi yhden elämänsä aikana puhdistua kuin vain yhden hengellisen elementin, sielun, hengen tai henkäyksen puolesta. Niinpä hänen täytyy jälleensyntyä vähintään kaksi kertaa voidakseen kokonaan puhdistua henkiolemuksensa puolesta.

Kristillinen näkökulma

Kristillinen käsitys ihmissielun ja hengen pelastumisesta poikkeaa täysin siitä, mikä on Zoharin näkemys näissä asioissa. Siksi kristityn lukijan on otettava huomioon tässä esitettävät kommentit. Monissa asioissa, joista meillä ei ole selkeää kristillistä opetusta, voimme olla joustavia sen suhteen, mitä niistä ajattelemme ja juutalainenkin ajattelutapa voi olla meille mahdollinen. Mutta kun tulee kyse sovitukseen, lunastukseen tai pelastukseen liittyvistä asioista, on otettava Paavalin tavoin tiukka linja. Ihminen ei voi vanhurskautua muutoin kuin Kristuksen kautta.

> *Nyt Jumala on kuitenkin laista riippumatta tuonut ilmi vanhurskautensa, josta laki ja profeetat todistavat. Tämä Jumalan vanhurskaus tulee uskosta Jeesukseen Kristukseen, ja sen saavat omakseen kaikki, jotka uskovat. (Room. 3:22)*
>
> *Ei Jumala sen vuoksi luvannut Abrahamille ja hänen jälkeläisilleen koko maailmaa perinnöksi, että Abraham noudatti lakia, vaan siksi, että Abraham katsottiin vanhurskaaksi, kun hän uskoi. Jos näet perillisiä ovat ne, jotka vetoavat lain noudattamiseen, silloin usko menettää merkityksensä ja lupaus raukeaa. Laki tuo mukanaan Jumalan vihan; ellei ole lakia, ei ole rikkomustakaan. Lupaus ja usko kuuluvat yhteen sitä varten, että kaikki olisi armoa. Näin lupaus on varma ja koskee kaikkia Abrahamin jälkeläisiä, ei vain niitä, joilla on laki, vaan myös niitä, joilla on Abrahamin usko. Hän on meidän kaikkien isä, (Room. 4: 13 – 16)*

Zoharissa niin kuin yleensäkin juutalaisuudessa pelastuminen esitetään ikään kuin se olisi suureksi osaksi ihmisen omaa ansiota. Zoharin mukaan ihminen saa oman vanhurskautensa palkaksi hengen ja mahdollisesti myös henkäyksen, mikä on täysin mahdoton ajatus kristinuskossa. Kristinuskossa ei rakenneta omavanhurskauden varaan mitään. Kaikki todellinen vanhurskaus, mitä ihmisellä voi olla, on Kristukselta lahjaksi saatua ja perustuu Kristuksen täydelliseen uhriin. Ihmisen henki uudestisyntyy, kun ihminen vastaanottaa synneilleen Kristuksen sovituksen ja tunnustaa Hänet elämänsä Herraksi. Silloin syntyy liitto ihmisen ja Jumalan välillä ja sen sinetiksi ihminen saa Pyhän Hengen, joka asettuu asumaan hänen uudestisyntyneeseen ja täysin puhtaaseen henkeensä. Kristuksen sovitusuhrin kautta hänen sielunsakin vanhurskautetaan. Sielu ei tosin muutu välittömästi itsessään vanhurskaaksi, mutta lahjana saatu vanhurskaus kuitenkin johtaa siihen, että lopulta uudessa maailmassa sielukin tulee itsessään vanhurskaaksi. Tuhatvuotisessa valtakunnassa ihminen saa myös täydellisen ruumiin.

Paavalin mukaan omaehtoinen sielun puhdistusyritys on aina tuomittu epäonnistumaan. Kukaan ihminen ei siihen pysty. Itse asiassa Zoharkin on tässä suhteessa samaa mieltä, sillä sen mukaan ihminen tarvitsee puhdistuakseen uhrieläimen. Uuden testamentin uskovan ei tarvitse kuitenkaan uhrata eläintä, sillä hänellä on jo uhri uhrattuna. Kristus on itse toimittanut sen uhrin itsensä kautta. Se onkin paljon voimallisempi uhri kuin mikään

eläinuhri. Paavalin mukaan uhrieläimen verellä ei ole sellaista puhdistavaa voimaa, mikä voisi ihmisen lopullisesti sovittaa. Vain Kristuksen veri voi saada aikaan iankaikkisen sovituksen. Sitä paitsi sen puhdistava vaikutus ei ulotu ainoastaan juutalaisiin tai israelilaisiin, vaan keneen tahansa, riippumatta hänen kansallisuudestaan, etnisestä taustastaan, sukupuolestaan tai mistä muusta tahansa.

> *Te kaikki olette Jumalan lapsia, kun uskotte Kristukseen Jeesukseen. Kaikki te, jotka olette Kristukseen kastettuja, olette pukeneet Kristuksen yllenne. Yhdentekevää, oletko juutalainen vai kreikkalainen, orja vai vapaa, mies vai nainen, sillä Kristuksessa Jeesuksessa te kaikki olette yksi. (Gal. 3: 26 – 28)*

Apostoli Paavalin käsitys sielusta on sinänsä hyvin yhdenmukainen Zoharin kanssa. Paavalin sielu muodostaa yhdessä lihan ruumiin kanssa ulkonaisen ihmisen, joka on ollut syntiinlankeemuksesta lähtien pahan vallassa. Sielu sotii Jumalan henkeä vastaan. Sielullisuus tarkoittaa lihallisuutta.

> *Lihan pyrkimykset sotivat Jumalaa vastaan, sillä ne eivät alistu Jumalan lakiin eivätkä voikaan alistua. Ne, jotka elävät turmeltuneen luontonsa mukaisesti, eivät voi olla Jumalalle mieleen.*
> *(Room. 8: 7-8)*

Paavalin käsitys ihmisen hengestä on myös läheisesti samanlainen kuin juutalaisessa perinteessä. Paavalin mukaan ihmisen hengellä on mieli. Se on persoonallinen ja kuin toinen ihminen ihmisessä. Se vaikuttaa oleellisesti uskovan ihmisen identiteettiin, pyrkimyksiin ja kaikkeen ajatteluun. Lihan mieli sotii hengen mieltä vastaan ja päinvastoin. Uskovan ihmisen tulisi ottaa hengen kautta yliote lihan mielestä ja elää hengen tahdon mukaan. Paavali ei missään käytä henki-sanaa pelastumattomien ihmisten yhteydessä, vaan ainoastaan uudestisyntyneiden Kristukseen uskovien yhteydessä. Uudestisyntynyt ihminen on myös ”uusi luomus”. (2. Kor. 5: 17). Tätä ilmaisua ei löydy muualta Raamatusta, mutta Zoharista se löytyy (VaYaera, 482).

Sielun kohtalo ruumiin kuoleman jälkeen

Zoharin mukaan, kun ihminen kuolee, ruumiin ja sielun yhteys katkeaa. Mitä sen jälkeen tapahtuu, riippuu siitä, miten ihminen on elänyt elämänsä maan päällä. Tarkastellaan aluksi hengellistä ihmistä, ts. sellaista, joka on elämänsä aikana saanut itselleen hengen ja henkäyksen.

Jos ihminen vihkiytyy Tooraan (engage to Torah), ja lähtee seuraamaan Mestariaan (Master), hän saa palkinnoksi itselleen hengen. Ihmisen henki on peräisin Jetsira-maailmasta. Kuitenkin vasta sielullisen itsekurin ja hyvien tekojen kautta henki tulee häneen ja alkaa kasvaa hänessä. Lopulta se tulee määrääväksi tekijäksi hänen olemuksessaan. Kasvaakseen se tarvitsee jumalallisen voimavirtauksen, joka lähtee Tifferetistä. Jos sitten ihminen jatkaa vielä tehdä hyviä tekoja, hän voi saada palkakseen kolmannenkin henkiolemuksen komponentin, henkäyksen (neshama). Se on vielä henkeäkin ylevämpi ihmisen osa, ja se on peräisin vielä ylemmästä maailmasta, Berijasta. Sen kasvattajahenki on hyvin arvovaltainen Bina ja sen kautta ihminen pääsee osalliseksi tästä jumalallisesta ”Äidistä”.

Kun sitten vanhurskas ihminen kuolee, hänen henkensä ja henkäyksensä erkaantuvat sielusta ja ruumiista. Zoharin mukaan hänen sielunsa jää pakoilleen kuolleen ruumiin, eli ”haudan” lähelle. Henki sen sijaan ohjataan Paratiisiin (huom. ei sielu). Henkäys (neshama)

nousee välittömästi alkuperäiseen asemapaikkaansa, ts. Berija-maailmaan. Henkäys on täysin puhdas, joten se on vapaa nousemaan ylös kotimaailmaansa. Siellä se on valmiina vastaanottamaan henkensä ja sielunsa tulevassa ylösnousemuksessa.

Kun siis vanhurskas ihminen kuolee, hänen henkensä ohjataan kulkemaan tietä, joka johtaa kohti alempaa Eedenin puutarhaa. Paratiisiin ei siis menekään sielu vaan henki. Sielu jää ”haudan viereen”, jossa hänellä on lepo. Tämä on kuitenkin ristiriidassa toisen perinteisen juutalaisen käsityksen kanssa, että vanhurskaat sielut menevät kuoleman jälkeen Paratiisiin, Abrahamin helmaan.

Joka tapauksessa Zoharin mukaan, kun ihmisen henki on matkalla Paratiisiin, hän tulee ensimmäiseksi Aadamin ja patriarkkojen luolalle. Siellä hänelle annetaan kirjain ikään kuin arvosanana hänen maanpäällisestä elämästään. Sitten hän etenee Eedenin puutarhan portille, jota vartioivat kerubit leimuavat miekat kädessään. Kerubit tarkastavat kirjainmerkin. Jos se on oikeanlainen, he päästävät hänet sisään puutarhaan. Muussa tapauksessa hänen on palattava Aadamin ja patriarkkojen luolalle, missä hänelle toimitetaan puhdistus. Saavutettuaan riittävän puhtaustason hänelle annetaan jälleen kirjainmerkki todistukseksi. Kerubit päästävät hänet nyt sisälle Eedenin puutarhaan, missä hän verhoutuu ”ilmasta” tehtyyn vaatteeseen.

Vaikka alempi Eedenin Paratiisi, joka on sielullisen maailman tasolla, on kaikin puolin hyvä paikka elää, henki ei kuitenkaan tunne olevansa siellä kotonaan. Hänen kaipuunsa on päästä ylempään Eedenin puutarhaan, henkien taivaaseen, mistä hän on tullut. Hänelle tarjoutuukin mahdollisuus vierailla ylemmässä Eedenin puutarhassa ja ylemmässä Jerusalemissa sapatinpäivinä, uusina kuina ja määrättyinä muina juhlapäivinä. Sitten voi tapahtua niinkin, että hän kohtaa siellä Mestarinsa silmästä silmään. Kuitenkin aina juhlien jälkeen hänen on palattava takaisin alempaan puutarhaan.

Jos siis Zoharin mukaan sielut eivät pääse suoraan Paratiisiin, puhutaanko siellä siitä, että Kristus (ZA) voisi lähettää myöhemmin lähettiläitä tuomaan vanhurskaita juutalaisia sieluja Paratiisiin? Todellakin siitä löytyy Zoharissa eräitä viitteitä. Siellä nimittäin puhutaan sielujen maailman käskynhaltijasta, joka tuo sieluille sanomia ylhäältä. Hänen nimensä on Jadomiam, ja hänestä sanotaan näin:

> Kun sielu (nefesh), jolla on lepo, kulkee ympäriinsä ja tapaa käskynhaltija Jadomiamin ja hänen upseerinsa, nämä ottavat hänet ja kuljettavat hänet kaikkien porttien läpi Eedenin Paratiisiin, missä he näyttävät hänelle vanhurskaiden kunnian ja hänen oman henkensä (ruach) kunnian. Hän (sielu) kiinnittyy henkeensä voimakkaasti levossa ja asettuu hänen (hengen) vaatetuksen sisäpuolelle. (Truma, 300)
>
> Ja kun henki (ruach) nousee kruunautuakseen ylemmässä sielussa (neshamassa), sielu (nefesh) saa loisteen hengestä (ruach) niin kuin kuu saa valon auringosta. Ruach yhdistyy Neshamaan, ja Neshama yhdistyy Atzilutin päähän. (Truma, 301)

Edellisessä Zoharin kohdassa mainittu käskynhaltija ja hänen upseerinsa voisivat hyvinkin olla Kristuksen lähettiläitä, jotka vievät sanoman Kristuksen sovituksesta sieluille hautojen viereen. Nämä lähettiläät kuljettavat jokaisen sielun, joka ottaa vastaan heidän sanomansa, sielujen maailman Paratiisiin. Ja kun sielut saapuvat puhdistettuina sinne, henget ovat vapaita nousemaan omaan yläpuoliseen Paratiisiinsa.

Luonnollisella ihmisellä on ruumiin lisäksi vain sielu. Luonnollisen ihmisen sielu ohjaa kaikkia ruumiin toimintoja. Henkeä tai henkäystä hänellä ei ole, koska hän ei ole puhdistanut sieluaan elämänsä aikana.

Mitä sitten tapahtuu luonnollisen ihmisen sielulle ruumiin kuoleman jälkeen? Sekin jää ”haudan” viereen, kunnes ruumis on kokonaan maatunut. Sen jälkeen epäpuhtaalla sielulla voi olla erilaisia kohtaloita. Pahimmassa tapauksessa häneen sovelletaan sanaa: ”Vihollisensa sielut Hän linkoaa pois.” Nämä sielut vaeltavat levottomina kaikkialla alamaailmassa, eivätkä löydä lepoa mistään. He saavat kokea kaikkein pelottavimman rangaistuksen.

On myös mahdollista, että sielu aivan kuin kuihtuu tai häviää paikoilleen ”haudassa”. Kolmas mahdollisuus on se, että hänet puhdistetaan tulessa ja sen jälkeen palautetaan takaisin ihmisruumiiseen. Juutalaisuudessa sielun jälleensyntyminen (reincarnation) on ikään kuin pelastuksen ja kadotuksen välillä oleva kolmas vaihtoehto, joka antaa monille uuden pelastumismahdollisuuden.

Kristillinen näkökulma

Jos ovat juutalaisten ajatukset ihmisen kuolemanjälkeisestä elämästä hieman sekavia, niin ovat myös kristittyjen omat näkemykset. Selkeää kristillistä opetusta näistä asioista ei ole. Erään näkemyksen mukaan ihmisen henkiolemus menee taivaaseen, toisen mukaan tuonelaan, kolmannen limboon[86], neljännen kiirastuleen[87] ja edelleen erään näkemyksen mukaan hän jää nukkumaan haudan viereen, kunnes Kristus tulee. Monet erilaiset näkemykset johtuvat siitä, että Raamatun opetukset näistä asioista on koettu epäselviksi ja jopa ristiriitaisiksi.

Kuitenkin jos ymmärrämme juutalaisten tavoin ihmisen henkiolemuksen koostuvan monesta osasta, voimme paremmin ymmärtää Uuden testamentin opetusta näistä asioista. Jo aikaisemmin tässä kirjassa on kerrottu, mitä Paavalin mukaan ihmiselle tapahtuu kuoleman jälkeen. Kun uskova ihminen kuolee, hänen henkensä nousee omaan kotimaailmaansa eli yläpuolellamme olevaan henkien taivaaseen. Se on silloin puhdas ja kirkastettu. Tämä on siis ihmisen hengen ylösnousemus ja se tapahtuu välittömästi luonnollisen kuoleman jälkeen. Uskovan ihmisen sielu sen sijaan johdatetaan sielujen maailman Paratiisiin. Siellä sielu odottaa Herran päivää, jolloin se lopullisesti lunastetaan ja kirkastetaan. Herran päivänä, viimeisen pasuunan soidessa, katoavainen pukeutuu katoamattomuuteen. Tällä Paavali viittaa sielun ylösnousemukseen ja ruumiin muuttumiseen katoamattomaan tilaan. (1. Kor. 15: 51 – 55)

---

[86] Limbo (lat. limbus) on katolisen teologian mukaan välitila, jossa ovat kastamattomina menehtyneet lapset sekä Vanhan testamentin hurskaat henkilöt.

[87] Kiirastuli (lat. purgatorium, 'puhdistuspaikka') on katolisen kirkon teologian mukaan olotila tai paikka, jossa pelastuneen ihmisen sielu kuoleman jälkeen puhdistuu synneistä ennen taivaaseen pääsyä.

Jos ihminen ei ole tehnyt uskon ratkaisua suhteessaan Kristukseen, hänellä ei ole elävää henkeä, joka voisi nousta ylös. Myöskään hänen sielunsa ei pääse Paratiisiin, vaan jää jonnekin sen ulkopuolelle. Monet seikat vaikuttavat siihen, mihin hänen sielunsa lopulta päätyy. Jos hän on onnekas, hänen sielunsa pääsee Tuonelan hyville alueille (2. taivaaseen). Luultavasti hurskaat juutalaiset löytävät sielulleen paikan sieltä. Ehkä tuo ilmaisu ”haudan vieressä”, jota juutalaiset itse käyttävät, tarkoittaakin juuri sitä. Samoin eri uskontojen piiristä tulleet monet hyvät ihmiset, jotka eivät ole kohdanneet Kristusta maallisen elämänsä aikana, luultavasti pääsevät sinne.

Tuonelassa olevat pelastumattomat sielut, jotka ovat jääneet Paratiisin ulkopuolelle kansojen sekaan, tietävät varmasti, että he eivät ole riittävän puhtaita voidakseen sellaisenaan pelastua. Niinpä kun Kristuksen lähettämät sanansaattajat saapuvat kaikkialle tuonelaan ja kertovat heille ilosanoman Kristuksesta, joka on sovittanut heidän kaikki syntinsä, monet ottavat sen vastaan ja lähtevät sanansaattajien mukaan. Sitten heidät kuljetetaan Paratiisiin, ”Abrahamin helmaan”. Sieltä heidän uudestisyntyneet henkensä nousevat välittömästi ylempään Paratiisiin, henkien taivaaseen, puhtaina ja kirkastettuina.

Monien muiden osalta tilanne on vaikeampi, jos he joutuvat sielujen maailman pohjalle, Manalaan, missä Saatana ja hänen joukkonsa pitävät päämajaansa. Heidänkään kohtalonsa ei ole kuitenkaan vielä aivan lopullisesti sinetöity, koska Kristus toteuttaa vielä Tuhatvuotisen valtakunnan aikana kolmannen pelastusoperaationsa kaikkialla sielujen maailmassa. Vasta viimeisellä tuomiolla Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen näiden ihmissielujen kohtalot sinetöidään lopullisesti.

Ylösnousemus Tuhatvuotiseen valtakuntaan

Aadamin syntymästä laskien kuudentuhannen vuoden jälkeen Messiaskuningas tulee ja puhdistaa lopullisesti *Nukva*nsa (Nainen, Morsian), joka on *Malkut* (Kuninkaan kansa). Silloin tapahtuu koko Assija-maailman puhdistaminen ja alkuperäiseen tilaan asettaminen. Malkutista tulee kirkas kuin aurinko, yhtä voimallinen kuin Bina. Vanha luonnollinen maailma katoaa ja sen tilalle tulee uusi pysyvämmästä ja kirkkaammasta aineesta tehty maailma.

> Kun Pyhä peura (doe) herää, tarkoittaen *Malchut*ia, pohjoistuulessa keskiyöllä Hän laskeutuu ja se vanhurskas henkilö, joka on vastaanottanut henkäyksen (neshama) nousee ja vahvistuu *Torah*ssa kuin mahtava leijona aina siihen asti, kunnes aamu sarastaa. Silloin hän tulee tuon Pyhän peuran kanssa Kuninkaan eteen ja vastaanottaa Häneltä armon yksisäikeisen rihman (single thread of grace), Abrahamin rihman, Hesedin valon. (Va Yikra, 435)

Zoharin mukaan, kun Malkut on pukeutunut uuteen voimaan, kuolleet herätetään ja nostetaan ylös. Sielut puhdistuvat ja he nousevat ruumiin tason yläpuolelle. Uudessa fyysisessä maailmassa sielut saavat hallinnoitavakseen uudet ruumiit, joiden yhteys luonnollisiin ruumiisiin on epäselvä. Henki asettuu omalle tasolleen Jetsira-maailmassa ja henkäys on jo valmiina paikallaan Berija-maailmassa. Näin koko ihminen tulee täydelliseksi. Ruumis, sielu, henki ja henkäys yhdistyvät uudeksi ihmiseksi, joka on joka taivaantasolla juurtunut Luojaansa (*ZA*) ja *Torah*an. Ihmiset ovat jälleen kuin kynttilän liekkejä. He nousevat läpi taivaitten kuin palavat soihdut ja heistä tulee osa Malkutia, Kristuksen Morsianta.

Ylösnousemuksessa ihminen palautuu samanlaiseen tilaan, kuin mikä Aadamilla ja Eevalla oli Paratiisissa ennen syntiinlankeemusta. Ihminen saa uuden yliluonnollisen ruumiin, ja henkiolemuksensa puolesta hän saa pysyvän ja monitasoisen yhteyden Luojaansa. Kaikki palautuu ennalleen. Koko luomakunta uudistuu ja muuttuu paratiisimaiseksi. Kaikki on ihmeellisen hyvää ja kaunista.

> Kuinka sana yksi (echad) ilmentää täydellistä yhteyttä, *Zivug*? On kirjoitettu "Kuule, Israel, Herra meidän Jumalamme, Herra on yksi." "Yksi" on Israelin kansa (assembly) yhdistettynä Luojansa, ZA:n kanssa. Miehen ja naisen yhteyttä, *Zivug*, kutsutaan "yhdeksi", koska paikkaa missä nainen, *Nukva*, on läsnä, kutsutaan "yhdeksi", sillä mies ilman naista on "puolet ruumiista" ja puolet ei ole yksi. Mutta kun kaksi puolikasta yhtyy, heistä tulee kokonainen ruumis ja heitä kutsutaan "yhdeksi". (VaYikra, 101)

Zoharissa puhutaan paljon tulevan maailmanajan synnytystuskista ja Messiaan tuloon liittyvistä ennusmerkeistä (mm. Shemot, 98 - 108). Synnytystuskilla viitataan juutalaisten kokemiin ahdistuksen aikoihin Messiaan tuloa edeltävinä vuosina. Ennusmerkkeihin kuuluvat mm. suuri pimeys ja Kristuksen tulipilarin ilmestyminen taivaalle. Lisäksi taivaalle ilmestyy kirkas tähti. Sitten ilmestyy seitsemän muuta tähteä, jotka käyvät sotaa sitä kirkasta tähteä vastaan, siinä kuitenkaan menestymättä. Tämä taivaallinen näytelmä nähdään kaikkialla maailmassa, ja se ikään kuin heijastaa tulevia tapahtumia maan päällä. Nämä merkit muistuttavat osittain niitä asioita, mistä Jeesus kertoi tulonsa ennusmerkkeinä (Matt. 24), mutta eivät yhdy niihin täysin.

Kristillinen näkökulma

Ensimmäisen Korinttilaiskirjeen luvun lopussa ja Tessalonikalaiskirjeessä Paavali puhuu ylösnousemuksesta Tuhatvuotiseen valtakuntaan. (1. Kor. 15: 50- 55, 1. Tess. 4: 15 – 17) Hän puhuu ylösnousemuksesta, jossa "katoava pukeutuu katoamattomuuteen ja kuolevainen kuolemattomuuteen" viimeisen pasuunan soidessa. Aikamääre viittaa hetkeen, jolloin Kristus tulee takaisin maan päälle. "Viimeiset päivät" saattaa olla pitkä lopun aikaa tarkoittava ajanjakso, mutta viimeisen pasuunan törähdys tarkoittaa tämän maailman viimeistä päivää, jolloin kaikki muuttuu toiseksi. Paavali käyttää tässä yhteydessä sanontaa, "kuolema on nielty ja voitto saatu", mikä on tuttu ilmaus juutalaisessa perinnekirjallisuudessa nimenomaan ylösnousemuksen yhteydessä. Siinä on kyse sielun ja ruumiin ylösnousemuksesta.

Samaan aikaan ihmisen uudistumisen kanssa koko näkyvä luomakunta uudistuu maan päällä.

> *Koko luomakunta odottaa hartaasti Jumalan lasten ilmestymistä. Kaiken luodun on täytynyt taipua katoavaisuuden alaisuuteen, ei omasta tahdostaan, vaan hänen, joka sen on alistanut. Luomakunnalla on kuitenkin toivo, että myös se pääsee kerran pois katoavaisuuden orjuudesta, Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen. Me tiedämme, että koko luomakunta yhä huokaa ja vaikeroi synnytystuskissa. Eikä vain luomakunta, vaan myös me, jotka olemme ensi lahjana saaneet omaksemme Hengen, huokailemme odottaessamme Jumalan lapseksi pääsemistä, ruumiimme lunastamista vapaaksi. (Room. 8: 19-23)*

Koko näkyvä luomakunta uudistuu viimeisen pasuunan soidessa. Tämän voimme ymmärtää niin, että sielujen maailman Paratiisi nousee taivaankannen tason yläpuolelle. Silloin sielut asettuvat omalle tasolleen ruumiin tason yläpuolelle, niin kuin ne alkujaan olivat Aadamin ja Eevan Paratiisissa.

Eräät Raamatun kohdat viittaavat siihen, että ihmisen maatuneella ruumiillakin olisi jotakin merkitystä ylösnousemuksessa. (Jes. 26: 19, Dan. 12: 2) Joka tapauksessa ruumiin ylösnousemus tapahtuu luultavasti vasta sen jälkeen, kun maa ja taivaat ovat asettuneet edellä mainitulla tavalla jumalalliseen järjestykseen. Silloin ihmiselle tehdään uusi ruumis uudistuneen maailman maa-aineksesta. Mikä tarkalleen on uuden ja vanhan maailman suhde, se jää edelleen Jumalan arvoitukseksi.

Mitä tapahtuu Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen?

Zohar ei puhu paljoa Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeisestä ajasta. Voidaan kuitenkin olettaa, että Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen tapahtuu ainakin vielä sielujen alamaailman puhdistus ja uudistus. Tämä tarkoittaa sitä, että Kristus (ZA) valloittaa vielä näkymättömän luomakunnan alimmatkin osat itselleen. Sitä varten Kristus antaa taivaankannen laskeutua kokonaan näkymättömän luomakunnan pohjalle, jolloin se todennäköisesti häviää ja alkuperäinen näkymätön maa paljastuu kirkastettuna. Niin Hän puhdistaa lopullisesti ja kaikilta osiltaan sielujen maailman.

Kun alkuperäinen näkymätön maa on näin puhdistettu, sitä voidaan kutsua uudeksi tai lopulliseksi maaksi. Kaikki taivaat sen yläpuolella ovat puhtaat ja alkuperäisessä järjestyksessä. Sitten Kristus asettaa pelastamansa ja puhdistamansa ihmisen asumaan ruumiillisesti näkymättömään maahan, ja kaikki ihmisen henkiolemuksen osat ovat omilla taivaantasoillaan. Niin ihminen on palannut entiselleen niin kuin hän oli alkuperäisessä näkymättömässä maassa ennen syntiinlankeemusta. Ympyrä on sulkeutunut. Kristus on tehnyt työnsä ja saattanut luomakuntansa entiselleen.

Muotoutuuko sitten luomakunta takaisin ihmishahmoiseksi jättiläiseksi? Vaikka sitä ei ole suoraan sanottu Zoharissa, voidaan sitä kuitenkin pitää todennäköisenä, koska se on juutalaisen ajattelutavan mukaista. Niin voidaan päätellä jo sanasta *Tikkun*, joka tarkoittaa ennalleen asettamista, toisin sanoen palauttamista tarkalleen alkuperäiseen tilaan. Jos luomakunta alkujaan oli ihmisruumiin muotoinen, sen täytyy myös palautua sellaiseksi. Tämä periaate on nähtävissä kaikessa juutalaisessa perinnekirjallisuudessa, Zohar mukaan lukien. Kuvatessaan Kristuksen töitä kaikkien maailmojen läpi Zohar tuo selvästi esiin sen, että Messiaskuningas (ZA) korjaa ja asettaa ennalleen sen luomakunnan, mikä aikoinaan meni rikki. Hän puhdistaa, eheyttää ja asettaa paikoilleen kaikki alkuperäisen luomakuntaruumiin palaset. Näin ollen kaikki se, mitä on edellä kerrottu eri maailmojen korjaamisesta ja ennalleen asettamisesta, on ollut uuden luomakuntaruumiin rakentamista.

Tästä tärkeästä ennalleen asettamisen periaatteesta, joka soveltuu lähes kaikkeen, voidaan käyttää myös heprean kielen sanaa *chiasma*.[88] Sille ei ole vastinetta suomen kielessä, mutta se tarkoittaa, että Jumala korjaa sen, mikä on mennyt rikki, samanlaiseksi kuin se alkujaan on ollut. Siis loppu on samanlainen kuin alku. Tämä on ollut juutalaisilla tiedossa suullisena traditiona jo ikiaikaisista ajoista lähtien. Jesajakin ilmaisee tämän eräässä profetiassaan (Jes. 46: 10).[89]

Chiasma-periaate liittyy moniin asioihin, sekä suuriin että pieniin. Israelin kansa, joka oli yhtenäinen kuningas Daavidin aikaan, hajautettiin myöhemmin ympäri maailmaa, mutta tullaan palauttamaan omaan maahansa ja kokoamaan takaisin yhden Messiaskuninkaan alaisuuteen – *chiasma*. Ihmisen henki tullaan Kristuksessa luomaan samanlaiseksi kuin se alkujaan oli - *chiasma*. Ihmisen sielu tullaan Kristuksessa puhdistamaan ja saattamaan samanlaiseksi kuin se alkujaan oli – *chiasma*. Näkyvä luomakunta, joka oli aluksi täydellinen (Aadamin ja Eevan Paratiisi) mutta turmeltui myöhemmin, tullaan luomaan samanlaiseksi kuin se alkujaan oli – *chiasma*. Näkymätön luomakunta, joka oli aluksi täydellinen, mutta turmeltui ja tuhoutui synnin tähden, tullaan asettamaan ennalleen samanlaiseksi kuin se aikojen alussa oli – *chiasma*. Ihminen, joka oli alussa täydellinen, mutta särkyi alkutekijöihinsä muun näkymättömän luomakunnan mukana, tullaan luomaan Kristuksessa samanlaiseksi kuin hän alkujaan oli – *chiasma*. Luomakuntaruumis, joka särkyi synnin tähden, tullaan palauttamaan samanlaiseen muotoon, kuin se alkujaan oli – *chiasma*.

Chiasma-periaatteen mukaan alku on siis samanlainen kuin loppu. Jos tunnemme lopun, tiedämme myös, millainen oli alku. Jos tunnemme alun, tiedämme myös millainen loppu tulee olemaan. Kristityt tietävät, että Kristus on A ja O, alku ja loppu (Ilm. 1:8, 21:6, 22:13). ”Hänen välityksellään luotiin kaikki, mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön, valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat. Kaikki on luotu hänen kauttaan ja häntä varten.” (Kol. 1: 16) Kaikki myös luodaan uudeksi Hänen välityksellään ja kaikki mitä on, tullaan alistamaan Hänen valtaansa. Koko Jumalan pelastussuunnitelma, sekä ajallinen että iankaikkinen, on rakennettu Hänen varaansa.

Ihmiset ovat olleet alusta lähtien keskeinen osa sitä näkymätöntä luomakuntaa, jota Kristus on uudelleen luomassa. Juuri ihmisen sovittamiseksi, puhdistamiseksi ja uudelleen kokoamiseksi Kristus otti luomakunnan pelastustehtävän itselleen. Ihminen on oleva tulevaisuuden näkymättömässä luomakunnassa samanlainen kuin hän alussa oli. Mutta ei ainoastaan samanlainen. Tässä voidaan soveltaa chiasma-periaatetta siten, että tulevaisuuden ihmiset ovat täysin samoja ihmisiä, kuin mitä he alussa olivat. Vaikka heidän henkensä ja sielunsa olivat välillä kuolleita ja hajotettuina ympäri näkymätöntä

---

[88] *Chiasma* tarkoittaa varsinaisesti vastakohtaista tai käänteistä, mutta sitä voidaan käyttää myös siinä merkityksessä, että Jumala tekee lopun samanlaiseksi kuin alun. (Jonathan Cahn, The Book of Mysteries, Front line Charisma Media/Charisma House Book Group, 2018. Day 183)

[89] Raamatun ulkopuolisessa Tuomaan evankeliumissa, käydään Jeesuksen ja hänen oppilaidensa välillä seuraava juutalaista ajattelutapaa kuvaava keskustelu. Oppilaat sanoivat Jeesukselle: ”Kerro meille, millainen on lopullinen päämäärämme.” Jeesus sanoi: ”Oletteko jo löytäneet alun, kun kerran kysytte lopusta? Loppu on siellä, mistä kaikki on saanut alkunsa. Onnellinen se, joka tavoittaa alun. Hän saa tuntea myös lopun eikä ole näkevä kuolemaa”. (Tuom. ev. 18)

luomakuntaa, Kristus herättää nuo palaset uudelleen eloon puhdistaen ja huolellisesti kooten yhteen niin, että lopputuloksena ovat samat alkuperäiset ihmiset elävinä ja alkuperäiseen näkymättömään luomakuntaan ennalleen asetettuina.

Kristillinen näkökulma

Kaiken lopputila on taivaallinen Kristuksen ruumis. Nämä efesolaiskirjeen jakeet ovat olleet jo aikaisemmin esillä:

> *Hän on ilmaissut meille tahtonsa salaisuuden, sen Kristusta koskevan suunnitelman, jonka hän oli nähnyt hyväksi tehdä ja joka oli määräajan tullessa toteutuva: hän oli yhdistävä Kristuksessa yhdeksi kaiken, mitä on taivaassa ja maan päällä. (Ef. 1: 9-10)*

Ja edelleen:

> *Jumala on alistanut kaiken hänen valtaansa ja asettanut hänet kaiken yläpuolelle seurakuntansa pääksi. Seurakunta on Kristuksen ruumis ja hänen täyteytensä, hänen, joka kaiken kaikessa täyttää. (Ef. 1: 22-23)*

Tulevaisuudessa Kristuksen ruumis täyttää kaiken näkymättömässä luomakunnassa. Kristus on ruumiin Pää ja Hänen ruumiinsa on Hänen seurakuntansa, kaikki Hänen omansa yhdessä Hänen ympärillään. Kristuksen ruumiin ulkopuolella ei ole mitään, sillä kaikki, mitä on, on yhdistetty yhdeksi Hänessä.

Jos ajatellaan niitä olemassaolon peruskysymyksiä, mistä tämän kirjan johdannossa lähdettiin liikkeelle: kuka minä olen? mistä olen tullut? mitä varten elän? ja mihin olen menossa kuolemani jälkeen? nämä kysymykset saavat merkillisen kaukaa menneisyydestä lähtevän ja kauas tulevaisuuteen ulottuvan vastauksen. Tämän vastauksen mukaan minä, joka elän nyt tässä luonnollisessa ruumiissani, olen ollut olemassa jo niiden alkuperäisten ihmisten joukossa, jotka luotiin iankaikkisessa menneisyydessä, ja jos pysyn uskollisena Kristukselle, tulen olemaan myös niiden ihmisten joukossa, jotka uudelleen luodaan alkuperäiseen muotoon iankaikkisessa tulevaisuudessa.

Myös syy nykyiselle elämälle ja olemassaololle näyttäytyy kokonaan toisenlaisessa valossa, kuin mihin aikaisemmat ajatuksemme ovat riittäneet. Kristuksen ja ihmisen tarinan kuultuamme, tieteen tuomat ajatukset sattumalta syntyneestä elämästä, jossa jokainen ihmisyksilö on vain yhtenä lenkkinä biologisessa ketjussa ihmislajin säilyttämiseksi maapallolla, tuntuvat karuilta ja tyhjiltä. Miten paljon usko Jumalaan ja Kristukseen voikaan rikastuttaa ihmisen minäkuvaa ja maailmankuvaa ja tuoda tarkoitusta hänen elämäänsä. Nykyisen elämämme todellisena tarkoituksena on lyöttäytyä mukaan Jumalan ajalliseen suunnitelmaan Kristuksessa, jonka lupauksena on saavuttaa täysi ihmisyys, sellainen kuin Aadamilla ja Eevalla oli ennen syntiinlankeemusta. Sen saavutettuaan ihminen liittyy automaattisesti myös Jumalan iankaikkiseen suunnitelmaan, jonka päämääränä on tulla sellaiseksi ihmiseksi näkymättömässä luomakunnassa, jollainen hän alkujaan oli ennen Saatanan kapinaa ja syntiinlankeemusta iankaikkisessa menneisyydessä.

5.4 HENOKIN KIRJAT – YLILUONNOLLISIA TAIVASMATKOJA

Juutalaisen mystiikan eräs haara perustuu Vanhan testamentin profeettojen näkyjen ympärille. Profeetat pääsivät näyissään ja ilmestyksissään kurkistamaan salattuihin maailmoihin, joihin tavallisella ihmisellä ei ollut pääsyä. Heitä kuljetettiin näkymättömän maailmankaikkeuden näköalapaikoille katselemaan ennennäkemättömiä maisemia. Oppaanaan heillä oli yleensä enkeli, joka kertoi nähtävyyksistä ja vastasi vierailijoiden kysymyksiin. Enkelit kertoivat, mitä näkymättömän maailmankaikkeuden eri paikoilla oli tapahtunut. Joskus näyt itsessään todistivat jotakin tapahtumaa, jonka todellinen aika oli iankaikkisessa menneisyydessä tai tulevaisuudessa. Näyissä profeetat näkivät usein tuonpuoleisiin taivaisiin kuuluvaa väkeä, kuten pyhiä enkeleitä, paholaisen enkeleitä, ihmissieluja, kansanjoukkoja, Kristuksen valtaistuimellaan ja jopa Isän Jumalan.

Eräs varhaisista näkijöistä oli Abraham. Hänen näkynsä on kuvattu apokryfisessä kirjoituksessa nimeltä Abrahamin ilmestys, jota aikaisemmin käsiteltiin tässä kirjassa. Hänen näkynsä liittyi Jumalan ja Abrahamin välisen liiton solmimisrituaaliin, josta on kerrottu 1. Mooseksen kirjan 15. luvussa. Apokryfisen kirjoituksen mukaan Abrahamille näytettiin kaikki taivaan tasot ylhäältä alas asti ja kaikki olennot, enkelit, ihmiset, pedot jne. kullakin tasolla. Toinen näkijä, joka mainitaan Raamatussa, oli Jaakob. Hän näki taivaaseen asti ulottuvat portaat, joita Jumalan enkelit kulkivat ylös ja alas (1. Moos. 28: 10-16). Hänenkin näyssään ”tikapuut” todennäköisesti tarkoittivat eri taivaantasoja. Paikka, josta hän pääsi näkemään tuonpuoleisiin taivaisiin, oli taivaan portti. Jaakob näki siellä myös Herran, joka kutsui itseään Abrahamin ja Iisakin Jumalaksi. Kolmas Vanhan testamentin profeetta oli Mooses. Mooseksen näkyjä ei varsinaisesti kuvata Raamatussa, mutta juutalaisen käsityksen mukaan Mooseksen noustessa vuorelle (2. Moos. 19 – 36), hän itse asiassa nousi taivaaseen ja Jumala näytti asiat, jotka hänelle määrättiin tehtäväksi, taivaallisina näkyinä. Todennäköisesti hänelle näytettiin samat asiat, jotka Abraham ja Jaakob olivat nähneet.

Israelin ja Juudan kuningasten ajan näkijöitä olivat Jesaja (Jes. 6), Hesekiel (Hes. 1) ja Daniel (Dan. 7). Heidän näyissään keskeisenä teemana oli valtaistuimella istuva Jumala. Samalla kun profeetat näkivät Jumalan, valtaistuimen ympärillä tapahtui asioita, jotka ilmensivät aikojen muuttumista. Ajanlaskumme alun aikoihin ja vähän sen jälkeen juutalaisten keskuudessa kehittyi erityinen mystiikan laji, jota kutsuttiin merkava-mystiikaksi. Sen kannattajat keskittyivät taivaallisten näkyjen ja ilmestysten ympärille. Sana *merkava* tarkoittaa pyörillä varustettua valtaistuinvaunua (chariot), jonka Hesekiel näki ilmestyksessään. (Hes. 1)

Suurin näkijä kautta aikojen lienee kuitenkin ollut Henok. Raamattuun Henokista on tosin talletettu vain vähän tietoa. Mooseksen kirjasta voidaan lukea hänen elämänsä lyhyt selostus:

> *Kun Henok oli elänyt 65 vuotta, hänelle syntyi Metuselah. Metuselahin syntymän jälkeen Henok eli vielä 300 vuotta vaeltaen aina Jumalan tahdon mukaisesti, ja hänelle syntyi lisää poikia ja tyttäriä. Henok eli kaikkiaan 365 vuotta. Hän vaelsi kuuliaisena Jumalalle. Sitten häntä ei ollut, sillä Jumala otti hänet luokseen. (1. Moos. 5: 21)*

Raamatun mukaan Henok, Jeredin poika, eli maan päällä 365 vuotta ennen kuin Jumala otti hänet taivaaseen. Hänen ei siis tarvinnut kokea ruumiillista kuolemaa. Henokin lisäksi maanpäällistä kuolemaa kokemattomia ovat tiettävästi olleet vain Elia ja mahdollisesti

Mooses. Luku 365 liittyy Henokin elämään muullakin tavalla. Hän nimittäin laati ensimmäisenä kalenterin, jossa vuosi oli jaettu 12 kuukauteen ja 365 päivään kuun ja auringon kierron mukaan. Eräiden tietojen mukaan Henok kirjoitti myös 365 kirjaa. Jos niin oli, hänen kirjallisesta tuotannostaan on jäänyt jälkipolville vain pieni osa. Nekin kirjat, jotka ovat jääneet jälkipolville, ovat aitouden suhteen kiisteltyjä. Koska kyseessä ovat äärimmäisen vanhat kirjoitukset, on tietenkin mahdollista, että niihin on aikojen kuluessa kirjautunut sellaista, mitä niissä ei alkujaan ollut.

Vaikka tiedämme yhtä ja toista meille säilyneiden Henokin kirjojen historiasta, niiden varsinainen alkuperä jää joka tapauksessa historiallisen havaintokykymme ulkopuolelle. Niiden juuret ovat niin vanhoja, ettemme pysty sanomaan, miten vanhoja ne ovat. On mahdollista, että ne todellakin ulottuvat viiden tuhannen vuoden päähän, siis Henokin omaan aikaan. Tähän viittaa ennen kaikkea se, että Henokin kirjojen ydinkohtia löytyy tunnistettavasti kaikkien vanhojen uskontojen pyhistä kirjoituksista, mikä tuskin olisi mahdollista, ellei niillä olisi yhteistä menneisyyttä. Voimme jopa väittää, että nimenomaan Henokin kirjat muodostivat perustan kaikille maailman vanhoille uskonnoille ja yhteiselle uskonnolliselle käsitemaailmalle. Vanhat sumerilaiset nuolenpääkirjoituksella kirjoitetut savitaulut kertovat ennen vedenpaisumusta eläneestä pyhästä miehestä, Enmedurankista, joka voidaan yhdistää Henokiin. Persian alkuperäisuskonnossa Zostrianos (Zarathustra) lienee myös Henok, vaikka Zostrianoksen nimiin on pantu myös paljon myöhempiä kirjoituksia, jotka eivät ole peräisin Henokilta. Myös Egyptin ikivanhassa uskonnossa Thothin viisauskirjallisuus viittaa voimakkaasti Henokiin.

Joka tapauksessa Jumala käytti Henokia tuonpuoleisten salaisuuksien paljastamisessa luultavasti enemmän kuin ketään muuta ihmistä. Hänelle näytettiin kaikki tuonpuoleiset taivaat ja maat siinä tarkoituksessa, että hän kertoisi niistä ihmisille. Hänen tuli varoittaa ihmisiä paikoista, joihin synnintekijät joutuvat kuolemansa jälkeen, ja toisaalta kehottaa ihmisiä noudattamaan Jumalan teitä, sillä vanhurskaiden osa tulee olemaan iankaikkinen hyvyys.

Henokin poikkeukselliset matkat Jumalan taivaisiin saivat ihmiset jo varhain luulemaan, että nimenomaan hän on erityinen Jumalan silmissä. Joissakin kirjoituksissa Hänet asetettiin jopa Messiaan asemaan. Tosiasiassa Henok oli poikkeuksellinen ihminen vain siinä suhteessa, että hän aina vaelsi kuuliaisena Jumalalle ja senkin jälkeen, kun Jumala oli näyttänyt hänelle erinomaisia näkyjä tuonpuoleisista maailmoista, hän teki vain sen, mitä Jumala oli käskenyt hänen tehdä.

Vääriä uskomuksia liittyy myös siihen, että iankaikkisen elämän onni on saavutettavissa vain erityisen, salatun tiedon avulla, jota Henok hallinnoi. Nämä väärät uskomukset ovat nousseet tahallaan vääristellyistä opeista, joilla ei todennäköisesti ole mitään yhteyttä Henokin kautta tulleeseen jumalalliseen ilmoitukseen. Joka tapauksessa uskonnollisessa maailmassa elää vieläkin monenlaista taikauskoa, johon Henokin nimi virheellisesti yhdistetään. Henokin kirjojen mukaan Saatanan enkelit levittivät taikuutta ja taikauskoa ihmisten keskuuteen, ei suinkaan Henok itse.

Nykyisin meillä on käytettävissä kolme Henokin kirjaa. Näistä ensimmäistä pidetään varsinaisena ja vanhimpana käsikirjoituksena. Ajanlaskumme alkupuolella tämä kirja kiellettiin virallisen juutalaisuuden keskuudessa todennäköisesti siksi, että se sisälsi runsaasti tietoa muinaisesta Messiaskuninkaasta, mikä ei enää sopinut sen aikaisten rabbien teologiaan. Lisäksi kirjan eräissä luvuissa, jotka ovat todennäköisesti siihen myöhemmin

lisättyjä, arvostellaan epäsuorasti rabbien toimintaa. Siksi Henokin kirjan kaikki kopiot pyrittiin hävittämään.

Kauan luultiinkin, että kirja oli kokonaan hävinnyt, kunnes 1800-luvun alussa se löytyi etiopiankielisestä Raamatusta. Myöhemmin kirjasta löytyi kymmenen käsikirjoituskokoelmaa Qumranin kääröjen joukosta. Vaikka siis rabbit kielsivät kirjan lukemisen ajanlaskumme alussa, se on joka tapauksessa juutalaista perinnekirjallisuutta. Monet kristinuskon varhaiset opettajat arvostivat Henokin kirjaa ja pitivät Henokia todellisena profeettana.

Toinen ja kolmas Henokin kirja ovat hyväksyttyjä juutalaisten keskuudessa, vaikka virallista asemaa niille ei ole annettu. Toinen kirja löytyy kokonaan Aggadah-kokoelmista ja kolmaskin lyhennettynä. Vaikka kristittyjen näkökulmasta Henokin kirjoissa on outoja piirteitä, kaikki ne kuitenkin antavat arvokasta tietoa juutalaisten ikivanhasta uskosta, johon kuului Kristus, Ihmisen Poika, Valittu ja Jumalan Nimi.

Ensimmäinen Henokin kirja

Ensimmäistä Henokin kirjaa kutsutaan lyhyesti vain Henokin kirjaksi.[90] On arvioitu, että Uudessa testamentissa viitataan Henokin kirjaan yli sata kertaa. Selvin viittaus löytyy Juudan kirjeestä:

> *Heistä (jumalattomista) on myös ennustanut Henok, Aadamista seitsemäs: ”Katso, Herra tulee pyhiensä tuhatlukuisen joukon kanssa ja panee jokaisen tuomiolle. Hän rankaisee kaikkia jumalattomia jokaisesta teosta, jonka he jumalattomuudessaan ovat tehneet, ja kaikista julkeista puheista, joita nuo jumalattomat syntiset ovat häntä vastaan puhuneet.” Nuo ihmiset ovat osaansa tyytymättömiä valittelijoita, jotka elävät himojensa vallassa. Heidän puheensa ovat suurellisia, ja omaa etuaan tavoitellen he mielistelevät ihmisiä. (Juud.14-16)*

Tämä kohta löytyy heti Henokin kirjan ensimmäisestä luvusta ja kuuluu kokonaisuudessaan seuraavasti:

> Ja katso! Hän (Suuri Pyhä) tulee kymmenien tuhansien pyhiensä kanssa
> jakamaan oikeutta kaikille,
> Ja tuhoamaan kaiken jumalattoman,
> Ja tuomitsemaan kaiken lihan
> kaikista heidän jumalattomista teoistaan, joita he ovat jumalattomasti tehneet,
> ja kaikista julkeista sanoistaan, joita jumalattomat syntiset ovat Häntä vastaan puhuneet.
> (Henokin kirja, luku 1)

---

[90] Ajanlaskumme alun aikoina juutalaisten uskonnolliset johtajat eivät voineet hyväksyä kertomuksia Messiaasta iankaikkisessa menneisyydessä. Niinpä 100-luvulla elänyt rabbi Simeon ben Jochai julisti kirotuksi jokaisen, joka uskoi Henokin kirjaan. Kampanjan seurauksena kirjan kopiot hävitettiin, ja kauan luultiin, että se oli kokonaan hävinnyt. Kuitenkin 1800-luvun alussa Henokin kirja löytyi etiopiankielisestä Raamatusta. Myöhemmin kirjasta löydettiin kymmenen käsikirjoituskatkelmaa Qumranin kääröjen joukosta.

Vertailun vuoksi katsotaan, miten Jeesus itse opettaa viimeisestä tuomiosta Matteuksen evankeliumin mukaan:

> *"Kun Ihmisen Poika tulee kirkkaudessaan kaikkien enkeliensä kanssa, hän istuutuu kirkkautensa valtaistuimelle. Kaikki kansat kootaan hänen eteensä, ja hän erottaa ihmiset toisistaan, niin kuin paimen erottaa lampaat vuohista. Hän asettaa lampaat oikealle ja vuohet vasemmalle puolelleen." Matt.25:31-33*

Henokin kirja on kokoelma, joka sisältää useampia kirjoja: Enkelien kirja (luvut 1-36), Vertausten kirja + katkelmia Nooan kirjasta (luvut 37-71), Taivaallisten valonlähteiden kirja (luvut 72–82), Unien ja näkyjen kirja (luvut 83-90) sekä Kehotusten kirja + katkelmia Nooan kirjasta (luvut 91-108). Henok kirjoitti kirjansa Jumalalta saamiensa ilmestysten pohjalta. Jumala irrotti Henokin pieneksi ajaksi ruumiistaan ja vei hänet tuonpuoleisiin todellisuuksiin. Henok sai nähdä kaikki paikat sekä tuonelassa että taivaissa. Näkemänsä perusteella hänen tuli raportoida ihmisille näistä paikoista, jotta he tietäisivät tavoitella siunauksen paikkoja. Henokin kirjassa on varsin voimakas kahtiajako vanhurskaiden ja jumalattomien välillä. Vanhurskaat saavat palkaksi taivaan ihanuudet, jumalattomat joutuvat kärsimään paikoissa, joihin ei toivoisi kenenkään joutuvan.

Enkelien kirja

Ensimmäisessä Mooseksen kirjassa mainitaan parilla lauseella, miten vedenpaisumusta edeltäneessä maailmassa kapinalliset enkelit laskeutuivat maan päälle ja sekaantuivat ihmisiin: ”Kun ihmiset alkoivat lisääntyä maan päällä ja heille syntyi tyttäriä, jumalien pojat huomasivat, että ihmisten tyttäret olivat kauniita, ja he ottivat näistä vaimoikseen, keitä halusivat.” (1. Moos. 6: 1-2). Enkelien kirjassa esitetään laajennettu kertomus tästä aiheesta.

Aikaisemmin kun käsiteltiin Aadamin ja Eevan luomiskertomusta, se tulkittiin historialliseksi kuvaksi iankaikkisessa menneisyydessä tapahtuneista asioista. Enkelien kirjakin, jota seuraavassa käsitellään, voidaan ymmärtää tarkemmaksi kuvaukseksi tässä maailmassa tapahtuneista asioista tai vastaavista tapahtumista iankaikkisessa menneisyydessä alkuperäisen maan päällä. Joka tapauksessa Henok liikkuu kertomuksessa paljon näkymättömässä todellisuudessa ja kohtaa vangittuja enkeleitä siellä. Sen kautta Henok pääsee tutustumaan alkuperäisen näkymättömän luomakunnan monikerroksiseen rakenteeseen ja historiaan.

> Kun ihmiskunta oli lisääntynyt moninkertaiseksi, tapahtui, että niinä päivinä heille syntyi kauniita ja viehättäviä tyttäriä. Ja taivaan enkelit katsoivat ja himoitsivat heitä. He sanoivat toisilleen: "Tulkaa, valitkaamme vaimoja ihmisten keskuudesta ja tehkäämme heidän kanssaan lapsia." Semjaza, joka oli heidän johtajansa, sanoi heille: "Minä pelkään, ettette suostu tähän, ja minun täytyy yksin maksaa suuren synnin rangaistus." Silloin he kaikki vastasivat hänelle ja sanoivat: "Vannokaamme vala, ja sitokaamme kaikki itsemme keskinäisillä kirouksilla, ettemme hylkää tätä suunnitelmaa, vaan teemme tämän asian." Sitten he kaikki vannoivat yhdessä ja sitoivat itsensä keskinäisillä kirouksilla siihen. Ja heitä, jotka laskeutuivat Jaredin päivinä Hermonin vuoren huipulle, oli kaikkiaan 200. He kutsuivat sitä Hermonin vuoreksi, koska he olivat vannoneet ja sitoneet itsensä keskinäisillä kirouksilla sen yllä.

> Ja kaikki ottivat itselleen vaimoja, jokainen valiten yhden, ja he alkoivat kulkea heidän keskuudessaan ja saastuttaa itseään heidän kanssaan. He opettivat vaimoilleen kauneuden saloja, lumouksia, juurien leikkaamista ja kasveihin liittyvää tietoa. Ja vaimot tulivat raskaiksi ja synnyttivät suuria jättiläisiä, joiden pituus oli 3000 kyynärää. Nämä kuluttivat kaikki ihmisten ruokavarastot. Ja kun ihmiset eivät enää pystyneet ylläpitämään jättiläisiä, nämä kääntyivät heitä vastaan ja alkoivat syödä ihmisiä. He tekivät syntiä lintuja, petoja, matelijoita ja kaloja vastaan, ja lopulta alkoivat syödä toistensa lihaa ja juomaan verta. Silloin maa alkoi syyttää laittomia.
>
> Azazel opetti ihmisiä tekemään miekkoja ja veitsiä, kilpiä ja rintasuojuksia, ja teki heille tunnetuiksi maan metallit ja niiden työstämisen taidon. He tutustuttivat heidät rannerenkaisiin ja muihin koruihin, antimonin (metallin) käyttöön, silmien kaunistamiseen, kaikkiin arvokkaisiin kiviin ja väriaineisiin. Siitä seurasi paljon jumalattomuutta ja haureutta, mitä ihmiset tekivät. Heidät johdettiin harhaan, ja he turmelivat kaikki tiensä. (Henokin kirja, luvut 6 – 8)

Johtavat kapinalliset enkelit olivat nimeltään Semjaza ja Azazel. Nämä ja heidän toverinsa opettivat ihmisille lumouksia, loitsuja ja kaikenlaisia okkultistisia taitoja. Kun ihmisiä alkoi kuolla, heidän valitushuutonsa nousivat taivaaseen asti. Tämä sai aikaan sen, että Korkein, Suuri Pyhä, lähetti enkeli Urielin Nooan luokse kertomaan päätöksestään, että koko maailma tulee tuhoutumaan. Koko maailman peittävä vedenpaisumus oli tulossa niin, että se tuhoaisi kaiken elävän maan päältä. Urielin tuli myös opastaa Nooaa suojautumaan tuhoutumiselta niin, että hänen siemenensä kautta elämä tulisi säilymään vedenpaisumuksen yli.

Sitten Herra antoi enkeli Rafaelille käskyn mennä Azazelin luo, sitoa hänet ja heittää pimeyteen niin, ettei hän enää näkisi valoa. Viimeisellä tuomiolla hänet tultaisiin heittämään tuleen. Enkeli Gabrielille Herra antoi käskyn tuhota kaikki vartijoista (enkeleistä) syntyneet lapset. Heidät tuli saattaa toistensa kimppuun niin, että he kaikki tuhoutuisivat. Ruumiittomina heistä tuli kuitenkin pahoja henkiä, jotka vaikuttivat sekä ihmisiin maan päällä että sieluihin maan alla. Sen johdosta Herra lähetti enkeli Mikaelin sitomaan vartijoiden ja heidän lastensa henget.

Herra sanoi: ”Tuhoa kaikki väärä maan päältä ja anna kaiken pahuuden kohdata loppunsa. Anna oikeuden ja totuuden istutuksen ilmestyä, ja se antakoon siunauksensa maan päälle niin, että oikeus ja totuus juurrutetaan ikuisiksi ajoiksi. Silloin kaikki vanhurskaat pääsevät vankeudestaan, ja kaikki heidän nuoruutensa ja vanhuutensa päivät he elävät rauhassa saaden tuhansia lapsia.” (Henokin kirja, luku 10)

Jumalan lupaukset jatkuivat vielä tästäkin. Niissä nähdään Tuhatvuotiseen valtakuntaan viittaavia näkymiä. Tietyllä tavalla Tuhatvuotinen valtakunta onkin nähtävä ennalleen asetettuna Aadamin ja Eevan Paratiisina.

> Koko maa tulee täyteen oikeutta, kaikkialle istutetaan puita ja kaikki on täynnä siunausta. Kaikkia ihania puita istutetaan ja viinitarhoja perustetaan. Ja viiniköynnös, jota he istuttavat, tuottaa viiniä runsaasti. Kaikki siemen mitä kylvetään, tuottaa tuhatkertaisen sadon. Ja jokainen erä oliiveja tuottaa painoonsa nähden kymmenkertaisesti öljyä. Puhdistettakoon maa kaikesta sorrosta, kaikesta vääryydestä, kaikesta synnistä ja kaikesta jumalattomuudesta. Tuhottakoon kaikki epäpuhtaus mitä maan päällä on. Minä teen kaikki ihmiset vanhurskaiksi edessäni, niin että kaikki kansat palvovat ja ylistävät Minua. Silloin maa tulee puhtaaksi kaikesta saastaisuudesta, kaikesta synnistä, kaikista rangaistuksista ja kaikesta piinasta, enkä Minä enää koskaan anna niiden toistua, sukupolvesta sukupolveen ja ikuisesti.

> Ja niinä päivinä Minä avaan siunauksen varastohuoneet, jotka ovat taivaassa, niin että lähetän ne alas maan päälle, ihmislasten työn ja aherruksen ylle. Ja totuus ja rauha vallitsevat yhdessä läpi maailman kaikkien päivien ja läpi kaikkien ihmisten sukupolvien. (Henokin kirja luvut 10 – 11)

Enkelien kertomus ei kuitenkaan loppunut vielä tähän. Luvussa 12 sanotaan, että Henok katosi niin, että kukaan ei tiennyt, missä hän oli. Henok oli otettu hetkeksi elävien ihmislasten maailmasta ja häntä alettiin kuljettaa enkelien opastamana maanalaisissa paikoissa. Syvällä tuonelassa hän kohtasi Azazelin ja hänen toverinsa. Hänellä oli heille ankara viesti Jumalalta. He olivat peloissaan ja kauhuissaan tuomiosta, jonka Jumala oli heille langettanut. He rukoilivat, että Henok veisi Herralle anomuksen heidän puolestaan, että he saisivat tekonsa anteeksi.

> Henok meni ja sanoi: "Azazel, sinulla ei tule olemaan rauhaa, sillä ankara tuomio on julistettu sinua vastaan. Sinut sidotaan, eikä sinulla tule olemaan mitään oikeuksia sen laittomuuden tähden, mitä olet tehnyt opetuksillasi ja kaikilla jumalattomilla töilläsi ja synnillisillä teoilla, jotka olet näyttänyt ihmisille." Sitten minä menin ja puhuin heille kaikille yhdessä. He olivat kaikki peloissaan. Kauhu ja vapina valtasivat heidät. Niin he rukoilivat minua laatimaan anomuksen heidän puolestaan, ja lukemaan sen taivaan Herran edessä niin että he saisivat anteeksi. Sillä siitä lähtien (kun he olivat joutuneet syvälle tuonelaan) he eivät voineet puhua (Herralle) eikä nostaa silmiään taivaaseen niiden syntien häpeän tähden, josta heidät oli tuomittu. Sitten minä kirjoitin heidän anomuksensa, ja pyynnön heidän henkiensä puolesta ja jokaisen heidän tekonsa puolesta, että he saisivat anteeksi. (Henokin kirja, luku 13)

Sen jälkeen Henok vietiin ylös taivaaseen, missä hän luovutti vartijoiden anomuksen Jumalalle. Siellä hän sai myös kuulla Jumalan vastauksen vartijoille.

> Ja minä katsoin ja näin siellä mahtavan valtaistuimen. Se oli kuin kristallia ja sen pyörät kuin auringon loiste, ja siellä oli suuri joukko kerubeja. Ja valtaistuimen alta kohosi liekkejä niin etten voinut katsoa sinne. Ja Suuri Kunnia istui siellä, ja hänen vaatetuksensa loisti aurinkoa kirkkaammin ja oli valkoisempaa kuin mikään lumi. Yksikään enkeleistä ei voinut katsoa Hänen kasvojensa kirkkautta ja kunniaa eikä mikään liha voinut Häntä katsoa. Liekehtivä tuli ympäröi Häntä, ja suuri tuli oli Hänen edessään, eikä kukaan Hänen ympärillään voinut lähestyä Häntä. Kymmenen tuhatta kertaa kymmenen tuhatta seisoi Hänen edessään, eikä Hän tarvinnut neuvonantajaa. Kaikista pyhimmät (enkelit), jotka olivat Hänen lähellään, eivät jättäneet Häntä yöksi eivätkä poistuneet koskaan. Siihen saakka olin maannut kasvoillani maassa vapisten. Sitten Herra kutsui minua omalla suullaan, ja sanoi minulle: ’Tule tänne, Henok, ja kuule sanani.’ Yksi pyhistä tuli ja havahdutti minut. Sitten Hän nosti minut ovelle ja minä kumarruin maahan kasvoilleni.
>
> Hän sanoi minulle, ja minä kuulin Hänen äänensä: "Älä pelkää, Henok, sinä oikea mies ja oikeuden kirjoittaja, tule tänne ja kuule ääneni. Mene ja sano taivaan vartijoille, jotka ovat lähettäneet sinut puhumaan heidän puolestaan: "Teidän pitäisi puhua ihmisten puolesta eikä ihmisten teidän puolesta: Miksi olette jättäneet korkean, pyhän ja ikuisen taivaan, ja maanneet naisten kanssa, ja saastuttaneet itsenne ihmisten tyttärien kanssa ja ottaneet itsellenne vaimoja, ja tehneet kuin maan lapset, ja saaneet jättiläisiä pojiksi?” (Henokin kirja, luku 14 - 15)

Sitten Henok sai kuulla, että vartijoiden anomusta ei hyväksyttäisi, eikä heille annettaisi anteeksi. He eivät pääsisi enää koskaan nousemaan taivaaseen, vaan olisivat ikuisesti sidottuja maan alaisiin paikkoihinsa. Ja jättiläisten sielut, joista lihan henget ovat poistuneet, tulevat tuhoutumaan ilman tuomiota. Kuitenkaan heitä ei tuhota ennen kuin

lopun päivänä, suuren tuomion päivänä, jolloin kaikki loppuu. Vartijat ja jumalattomat tuhotaan täydellisesti.

Vartijoiden kertomus vie lukijan iankaikkiseen menneisyyteen, jossa tapahtumat olivat hyvin samanlaiset. Saatana enkeleineen oli heitetty taivaasta alkuperäisen näkymättömän maan päälle. Siellä he viekoittelivat ihmiskunnan syntiin ja saivat heidät valtaansa. Kristus onnistui kuitenkin luomaan itselleen uskollisten joukon alkuperäiseen maahan. Saatana puolestaan synnytti jättiläisiä, joita kaikki ihmiset pelkäsivät. Kukaan ihminen ei pystynyt vastustamaan niitä, jolloin myös Kristukselle uskollisten joukko kutistui olemattomiin. Sen seurauksena alkuperäisen näkymättömän maan ja suurimman osan taivaista annettiin tuhoutua. Kristus nostettiin ylös saastuneiden taivaiden yläpuolelle. Jumalan tuomio Saatanaa ja häntä avustaneita enkeleitä kohtaan oli ankara. Heille ei annettaisi armoa.

Sitten Henokia kuljetettiin näkymättömän luomakunnan eri tasoilla. Hän näki valonlähteiden paikat, syvät syvyydet, elävät vedet, lännen tulet, tuulien aarteet ja taivaan tukipylväät. Sitten hän tuli paikkaan, joka paloi päivällä ja yöllä. Siellä hän näki seitsemän vuorta, jotka oli tehty erivärisistä kivistä. Niiden alapuolella oli lopullisen rangaistuksen paikka, taivaan ja maan loppu.

> Ja näiden vuorten toisella puolella on alue, joka on suuren maan loppu. Siellä taivaat päättyvät. Ja minä näin syvän syvyyden, taivaallisen tulen pylväillä, ja niiden keskuudessa minä näin sortuvan tulisten pylväiden, jotka olivat kohti korkeutta ja kohti syvyyttä. Ja sen syvyyden toisella puolella näin paikan, jolla ei ollut taivasta yläpuolella, eikä lujasti perustettua maata alla. Sen yllä ei ollut vettä eikä lintuja, vaan se oli autio ja kauhistuttava paikka. Minä näin siellä seitsemän tähteä, kuin suuret palavat vuoret, ja kun kysyin niistä, enkeli sanoi minulle: Tämä paikka on taivaan ja maan loppu. Ja tähdet, jotka vierivät tulen yli ovat ne, jotka ovat rikkoneet Herran käskyä nousunsa alussa, koska eivät tulleet paikoilleen osoitettuun aikaan. Ja Hän oli vihainen niille, ja sitoi ne, kunnes heidän syyllisyytensä tuomitaan, kymmeneksi tuhanneksi vuodeksi.’
>
> Ja Uriel sanoi minulle: ’Tässä tulevat seisomaan enkelit, jotka ovat yhdistäneet itsensä naisten kanssa, ja heidän henkensä, jotka ottavat omikseen monia erilaisia muotoja, saastuttavat ihmiskuntaa ja johtavat heidät harhaan uhraamaan demoneille kuin jumalille, suuren tuomion päivään saakka, jossa heidät tuomitaan, kunnes heistä on tehty loppu. Ja naiset, jotka enkelit johtivat harhaan, tulevat seireeneiksi.’ Ja minä, Henok, näin yksin näyn, kaikkien lopun, eikä kukaan tule näkemään kuten minä olen nähnyt. (Henokin kirja, luvut 18 – 19)

Tässä lukija viedään kaiken loppuun. Saatana ja hänen joukkonsa saavat rangaistuksensa viimeisellä tuomiolla. Heidät syöstään luomakunnan pohjalla olevaan rotkoon, jossa palaa ikuinen tuli.

Voidaan väittää, että käsityksemme alkuperäisestä näkymättömästä luomakunnasta, sen rakenteesta, historiasta jne., ovat suurelta osalta Henokin perintöä. Henok sai ensimmäisenä koko ihmiskunnasta nähdä näkymättömän luomakunnan eri osia, sekä ylhäällä taivaassa että alhaalla tuonelassa. Häntä kuljetettiin enkelien opastamana näkymättömän luomakunnan alimmissa paikoissa, missä hän näki kauhistuttavan pimeyden, tulen ja kärsimyksen. Toisaalta hänelle näytettiin myös hyviä ja valoisia paikkoja. Häntä siirrettiin taivaan tasolta toiselle aina Jumalan valtaistuimen korkeudelle asti. Matkallaan hän sai nähdä, mitä kaikkea näillä tasoilla oli tapahtunut tai tulee tapahtumaan.

Henokin matkakuvausten seurauksena syntynyt käsitys kerroksellisesta näkymättömästä luomakunnasta, joka erottaa hyvän ja pahan valtakeskukset toisistaan, on yhteinen sekä kaikille vanhoille uskonnoille että nykyisillekin Raamattuun perustuville uskonnoille.

Yhteistä monien uskontojen välillä on myös lupaus siitä, että vanhurskaasti eläneet ihmiset pääsevät kuolemansa jälkeen hyvään lepopaikkaan, samoin kuin pelottava tieto siitä, että jumalattomasti eläneet joutuvat helvettiin.

Seuraavassa on Henokin kuvaus näkymättömän luomakunnan siunatusta paikasta, jossa oli Elämän puu:

> Ja sieltä menin maan toiseen paikkaan, ja hän näytti minulle tulisen vuoren, joka paloi yötä päivää. Ja minä menin sen toiselle puolelle ja näin seitsemän upeaa vuorta, kaikki erilaisia, ja niiden kivet olivat kauniita, upea kokonaisuus, kunniaa ja kauneutta kaikkialla: kolme kohti itää, yksi toisensa päälle perustettuja, ja kolme kohti etelää, yksi toisensa päällä, ja syviä rotkoja, joista yksikään ei liittynyt toiseen. Ja seitsemäs vuori oli niiden keskellä, ja se oli muita korkeampi, muistuttaen valtaistuinta: ja tuoksuvat puut ympäröivät valtaistuinta. Ja niiden keskellä oli puu, jonka tuoksua en milloinkaan aiemmin ollut tuntenut, eikä sen kaltaista olekaan muualla, sillä sen tuoksu oli yli kaikkien tuoksujen, eivätkä sen lehdet, kukinnot tai oksat kuihdu milloinkaan. Ja sen hedelmä on erityisen kaunis, se muistuttaa palmun taatelia. Sitten minä sanoin: "Kuinka kaunis onkaan tämä puu, sen tuoksu, sen lehdet, ja kaikki sen kukinnot ovat niin ihastuttavia." Sitten Mikael, yksi pyhistä, kunnioitettavista ja johtavista enkeleistä, vastasi ja sanoi minulle: "Henok, miksi kysyt minulta puun tuoksusta, ja miksi haluat tietää siitä totuuden?" Minä vastasin hänelle: "Minä haluan tietää totuuden kaikesta, mutta erityisesti tästä puusta." Ja hän vastasi: "Tämä korkea vuori, jonka olet nähnyt, jonka huippu on kuin Jumalan valtaistuin, on Hänen valtaistuimensa, jossa Suuri Pyhä, Kunnian Herra, Ikuinen Kuningas, tulee istumaan, kun Hän laskeutuu maahan hyvyytensä kanssa. Ja tätä tuoksuvaa puuta ei ole kenenkään kuolevaisen lupa koskettaa suuren tuomion päivään saakka, kun Hän tulee ja kostaa kaikille ja saattaa kaiken päätökseen ikuisiksi ajoiksi. Silloin siitä tullaan antamaan vanhurskaille ja pyhille. Sen hedelmä tulee olemaan valittujen ruokaa: se tullaan istuttamaan pyhään paikkaan, Herran, Ikuisen Kuninkaan temppeliin.
>
> Silloin he iloitsevat ja riemuitsevat,
> Ja he astuvat pyhään paikkaan;
> Ja sen tuoksu tulee olemaan heidän luissaan,
> Ja he elävät pitkän elämän maan päällä,
> Sellaisen kuin heidän isänsä elivät:
> Eikä heidän päivinään ole murhetta tai vitsausta
> Eikä kirous tai onnettomuus kosketa heitä."
> (Henokin kirja, luvut 24-25)

Kuten aikaisemmin on tulkittu vanhoja raamatullisia käsitteitä, vuoret tarkoittavat läheisesti samaa kuin taivaantasot, joilla vuoret ovat. (Ps. 90: 2, Ps. 104: 6) Seitsemäs vuori tarkoittaa seitsemättä taivasta, jolle Kristus perustaa valtaistuimensa. Puu, jonka kauneus ja tuoksu ylittää kaiken muun, on Elämän puu. Se levittää haaransa kaikille taivaantasoille. Se on tarkoitettu Suuressa Pyhässä (Kristuksessa) vanhurskautetuille ihmisille, ja sen hedelmä tulee olemaan heidän ruokaansa.

Seuraavassa Henok kuvaa Aadamin ja Eevan Paratiisia, jonka hän näki taivaallisilla matkoillaan. Kuvauksen mukaan sekin näyttäisi siis olevan näkymättömässä todellisuudessa, maapallomme ulkopuolella.

> Minä näin vanhurskauden puutarhan, missä oli enemmän puita kuin pystyin laskemaan, ne olivat hyvin suuria, kauniita, loisteliaita ja upeita. Siellä oli myös viisauden puu, jonka hedelmää syövät oppivat tuntemaan suuren viisauden. Se puu on korkeudeltaan kuin

> jalokuusi, ja sen lehdet ovat kuin Johanneksen leipäpuun lehdet. Sen hedelmä on kuin viinipuun rypäleet, se on todella kaunis ja sen tuoksu tunkeutuu kauas. Minä sanoin: ”Miten kaunis onkaan tämä puu, ja miten viehättävältä se näyttää!” Rafael, pyhä enkeli, joka oli kanssani, sanoi: ”Tämä on viisauden puu, josta sinua ennen eläneet vanha isäsi ja äitisi söivät ja oppivat viisauden. Heidän silmänsä avautuivat niin että he tiesivät olevansa alasti ja heidät ajettiin pois puutarhasta. (Henokin kirja, luku 32)

Jos ajatellaan, että Tuhatvuotinen valtakunta tarkoittaa paluuta Aadamin ja Eevan Paratiisiin, niin todennäköisesti Paratiisi, jonka Henok näki, oli siellä, missä Tuhatvuotinen valtakunta tulee olemaan. Tuhatvuotinen valtakunta on jollakin tavalla yhteydessä tähän nykyiseen maailmaan, mutta se on täydellisesti uudistunut maailma, emmekä pysty sanomaan, missä se tulee olemaan suhteessa näkyvään luomakuntaan. Samalla tavalla Aadamin ja Eevan Paratiisi on sijainniltaan arvoitus meille.

Vertausten kirja

Vertausten kirjan keskeinen sanoma on se, että Ihmisen Poika, Kristus, tulee valmistamaan ikuisen lepopaikan vanhurskaille ja valituille. Tästä pelastajasta käytetään nimiä Vanhurskas, Valittu, Valo, Ihmisen Poika, Voideltu (Messias, Kristus) jne. Pienellä kirjaimella kirjoitettuna ja monikkomuodossa vanhurskaat ja valitut tarkoittavat hänen seuraajiaan. Kristus-kuvaukset ovat keskittyneet nk. Vertausten kirjaan, joka sisältönsä puolesta voisi paremminkin olla ”Ilmestysten kirja”, sillä Henokin monista ilmestyksistä kirja kertoo. Seuraavassa esitetään kirjasta muutamia katkelmia.

Ensimmäinen vertaus (ilmestys) kertoo siitä, että vanhurskaat ja synnintekijät tullaan erottelemaan toisistaan.

> Kun vanhurskaiden seurakunta kokoontuu,
> ja synnintekijät tuomitaan synneistään, ja ajetaan pois maan päältä,
> ja kun vanhurskaiden silmien eteen ilmestyy Vanhurskas,
> jonka valitut teot riippuvat Henkien Herrassa,
> ja kun Valo ilmestyy vanhurskaille ja valituille, jotka kulkevat maan päällä,
> missä silloin vaeltavat synnintekijät,
> ja missä on lepopaikka niille, jotka ovat kieltäneet Henkien Herran?
> Heille olisi parempi, etteivät olisi syntyneetkään.
> (Henokin kirja, luku 38)

Henok näkee vanhurskaiden lepopaikat taivaassa:

> Ja niinä päivinä pyörteinen tuuli kantoi minut pois maasta, ja asetti taivaiden ääriin.
> Ja siellä minä näin toisen näyn, pyhien asumukset ja vanhurskaiden lepopaikat.
> Minun silmäni näkivät heidän asuvan vanhurskaiden enkelien kanssa,
> ja lepäävän pyhien seurassa. Ja he rukoilivat ja anoivat ihmislasten puolesta.
> Vanhurskaus virtasi heidän edessään kuin vesi, ja armo lepäsi heidän yllään
> kuin kaste maan päällä. Sellainen oli heidän osansa aina ja iankaikkisesti.
> (Henokin kirja, luku 39)

Taivaassa Henok näkee myös Kristuksen. Todennäköisesti tässä on kyseessä seitsemäs taivas:

> Ja siinä paikassa silmäni näkivät Vanhurskauden ja Uskon Valitun,
> ja minä näin hänen paikkansa Henkien Herran siipien alla.

> Ja vanhurskaus vallitsee Hänen päivinään.
> Lukemattomat ovat vanhurskaat ja valitut Hänen edessään aina ja iankaikkisesti.
> Ja kaikki vanhurskaat ja valitut Hänen edessään ovat voimakkaita kuin palavat soihdut
> ja heidän suunsa on täynnä siunausta. Ja heidän huulensa ylistävät Herran nimeä,
> eikä vanhurskaus katoa Hänen edestään milloinkaan.
> (Henok, luku 39)

Toisessa vertauksessa (ilmestyksessä) Henok näkee Kristuksen yhdessä Kaiken Alun eli Isän Jumalan kanssa. Kristus muistuttaa ulkomuodoltaan ihmistä ja Hänestä käytetään nimeä Ihmisen Poika. Useiden muiden nimien ohella Kristusta kutsuttiin myös Henkien Herran Nimeksi. Luultavasti tämä nimi johtui siitä, että Isä Jumala antoi Pojalleen oikeuden käyttää Hänen nimeään ja toimia Hänen nimessään.

> Ja siellä minä näin Hänet, Kaiken Alun, ja Hänen päänsä oli valkoinen kuin villa,
> ja Hänen kanssaan oli toinen olento, joka oli kasvoiltaan kuin ihminen,
> ja hänen kasvonsa olivat täynnä kunniaa, kuin pyhillä enkeleillä.
> Ja minä kysyin enkeliltä, joka kulki kanssani
> ja hän näytti minulle kaikki salatut asiat tästä Ihmisen Pojasta,
> kuka Hän on, mistä Hän on, ja miksi Hän kulkee Kaiken Alun kanssa.
> Ja hän vastasi ja sanoi minulle:
> Tämä on Ihmisen Poika, jolla on vanhurskaus ja jossa vanhurskaus asuu.
> Hän paljastaa kaikki salatut tiedon aarteet, sillä Henkien Herra on valinnut Hänet,
> ja Hän on korotettu Herran edessä vanhurskaudessa ikuisesti.
> Tämä Ihmisen Poika, jonka näit, tulee nostamaan kuninkaat ja hallitsijat istuimiltaan
> ja väkevät valtaistuimiltaan, ja irrottamaan vahvojen ohjakset,
> ja särkemään synnintekijöiden hampaat. Ja Hän syrjäyttää kuninkaat valtaistuimiltaan
> ja valtakunnistaan, koska he eivät ylistä Häntä eivätkä tunnusta nöyrästi,
> mistä heidän ylleen perustettu valtakunta on peräisin.
> Ja Hän tulee alentamaan vahvojen kasvot ja täyttämään ne häpeällä.
> Ja pimeys tulee olemaan heidän asuinpaikkansa, ja madot heidän vuoteenansa,
> eikä heillä tule olemaan toivoa vuoteistaan nousemisesta,
> koska he eivät ylistä Henkien Herran Nimeä.
> Ja nämä ovat niitä maan päällä asuvia, jotka tuomitsevat taivaan tähtiä
> ja kohottavat kätensä Korkeinta vastaan.
> Kaikki heidän tekonsa julistavat vääryyttä, ja heidän voimansa on heidän rikkauksissaan,
> ja heidän uskonsa on jumalissa, jotka he ovat itse tehneet käsillään,
> ja he kieltävät Henkien Herran Nimen. Ja he vainoavat Hänen seurakuntaansa
> ja niitä uskollisia, jotka pitävät kiinni Henkien Herran Nimestä.
> (Henokin kirja, luku 46)

Edellisestä lainauksesta käy selväksi, miten ”vanhurskaat, valitut ja pyhät” eroavat ”synnintekijöistä”. Synnintekijät kieltävät Henkien Herran Nimen, vainoavat Hänen seurakuntaansa ja kaikki heidän tekonsa julistavat vääryyttä. Heidän voimansa on heidän rikkauksissaan ja uskonsa epäjumalissa. Sen sijaan vanhurskaat ylistävät Ihmisen Poikaa, tunnustavat nöyrästi Hänet Kuninkaakseen ja heidän suunsa ovat täynnä siunausta. Missään koko Henokin kirjassa ei puhuta Mooseksen laista, mikä on ymmärrettävää, koska Henokin aika oli ennen Moosesta. Tosin eräässä paikassa, missä Henok ennustaa tulevia aikoja, mainitaan laki. Siinä kuitenkin todetaan, että laki tultaisiin tekemään synnintekijöitä – ei vanhurskaita - varten. (luku 93)

Seuraava kohta puhuu vanhurskaasta verestä viitaten Kristuksen vereen syntien anteeksi antamiseksi.

> Niinä päivinä vanhurskaiden rukous ja veri ovat nousseet maasta Henkien Herran eteen.
> Niinä päivinä pyhät, jotka asuvat ylhäällä taivaissa, yhdistävät äänensä,
> rukoilevat ja anovat, ylistävät ja kiittävät Henkien Herran Nimeä vuodatetun vanhurskaan
> veren tähden, ja siitä, että vanhurskaiden rukous ei ole turha Henkien Herran edessä,
> sillä heille tapahtuu oikeus eikä heidän tarvitse kärsiä ikuisesti.
> Niinä päivinä minä näin Kaiken Alun istuutuvan kunniansa valtaistuimelle,
> ja Elämän kirjat avattiin Hänen eteensä.
> Ja koko Hänen sotaväkensä, mikä on ylhäällä taivaassa,
> ja Hänen neuvonantajansa seisoivat Hänen edessään.
> Ja pyhien sydämet täytettiin ilolla, sillä vanhurskaiden uhriluku oli täyttynyt,
> ja heidän rukouksensa oli kuultu, ja vanhurskaiden veret oli vaadittu
> Henkien Herran edessä.
> (Henok, luku 47)

Seuraavassa luvussa voidaan nähdä Kristus iankaikkisessa menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa. Henkien Herran Nimi oli Henkien Herran edessä jo ennen kuin aurinko tai taivaan tähdet luotiin, toisin sanoen iankaikkisessa menneisyydessä. Ja vaikka Hänet oli valittu ja kätketty Henkien Herran edessä jo ennen maailman perustamista, Häntä tullaan palvomaan, ylistämään ja siunaamaan maan päällä. Hänen nimessään ihmiset pelastuvat ja Hänen hyvän tahtonsa mukaan he saavat elää. Lopun aikana synnintekijät palavat kuin olki tulessa. Kukaan ei ojenna heille kättään, koska he ovat kieltäneet Henkien Herran ja Hänen Voideltunsa (Messiaan, Kristuksen).

> Ja siinä paikassa minä näin vanhurskauden lähteen, joka oli ehtymätön.
> Sen ympärillä oli monta viisauden lähdettä, ja kaikki janoiset joivat niistä.
> He tulivat täyteen viisautta ja he asuivat vanhurskaiden, pyhien ja valittujen kanssa.
> Ja sillä hetkellä tuolle Ihmisen Pojalle annettiin Nimi Henkien Herran läsnäolossa
> ja Hänen Nimensä mainittiin Kaiken Alun edessä.
> Ennen kuin aurinkoa oli luotu, ennen kuin taivaan tähtiä oli tehty,
> Hänelle oli annettu nimi Henkien Herran edessä.
> Hän tulee olemaan vanhurskaille sauva, johon he voivat nojata eivätkä kaadu,
> ja Hän tulee olemaan valo kaikille kansoille, ja toivo niille, joilla on murhe sydämessä.
> Kaikki, jotka vaeltavat maan päällä, tulevat kaatumaan maahan Hänen eteensä,
> palvomaan, ylistämään ja siunaamaan Häntä ja laululla juhlimaan Henkien Herraa.
> Tästä syystä Hänet on valittu ja kätketty Hänen eteensä,
> ennen maailman luomista ja ikuisiksi ajoiksi.
> Henkien Herran Viisaus on paljastanut Hänet pyhille ja vanhurskaille.
> Heille Hän on valmistanut vanhurskaiden osan, koska he ovat vihanneet ja halveksineet
> tätä vääryyden maailmaa, ja ovat vihanneet kaikkia sen tekoja ja tapoja.
> Henkien Herran Nimessä, heidät on pelastettu, Hänen nimessään
> ja Hänen hyvän tahtonsa mukaan he saavat elää.
> Noina päivinä maan kuninkaat ja väkevät, jotka kättensä voimalla
> ovat hankkineet maata itselleen, laskevat kasvonsa maahan,
> sillä ahdistuksensa päivänä, he eivät voi pelastaa itseään.
> Ja heidät annetaan Valitun käsiin. Kuin olki tulessa he palavat pyhien kasvojen edessä.
> Kuin lyijy vedessä he uppoavat vanhurskaiden edessä,
> eikä heistä enää löydetä jälkeäkään.
> Ja heidän ahdistuksensa päivänä tulee olemaan lepo maan päällä.
> Vanhurskaiden edessä he kaatuvat eivätkä enää nouse.
> Kukaan ei ojenna heille kättään ja nosta heitä,
> sillä he ovat kieltäneet Henkien Herran ja Hänen Voideltunsa.
> Olkoon Henkien Herran Nimi siunattu. (Henokin kirja, luku 48)

Edellisessä Henokin kirjan kohdassa mainitaan, miten monta ”viisauden lähdettä” avattiin janoisille ja miten ”Henkien Herran Viisaus” oli paljastanut Ihmisen Pojan pyhille ja vanhurskaille. Viisauden lähteet viittaavat Pyhän Hengen moninaisiin voimavaikutuksiin. Seuraavassa luvussa puhutaan ”Viisauden, ilmestyksen, ymmärryksen ja voiman hengestä”, mikä tuo mieleen apostoli Paavalin rukouksen efesolaisten puolesta (Ef. 1:15-23). Näissä kohdissa voidaan nähdä yhteys Paavalin syvälliseen voimaopetukseen ja toisaalta vanhaan juutalaiseen Henki-mystiikkaan. (Jes. 11: 2)

> Viisautta vuodatetaan kuin vettä, eikä kunnia lopu Hänen edestään milloinkaan,
> sillä Hän on väkevä kaikissa vanhurskauden salaisuuksissa.
> Vääryys katoaa kuin varjo, eikä sillä ole tulevaisuutta.
> Valittu seisoo Herran edessä, ja Hänen kunniansa säilyy aina ja iankaikkisesti
> ja Hänen Voimansa pysyy kaikille sukupolville.
> Hänessä asuu Viisauden, Ilmestyksen, Ymmärryksen ja Voiman Henki
> sekä vanhurskaudessa kuolleiden Henki.
> Ja Hän tulee tuomitsemaan salatut asiat, eikä kukaan voi sanoa mitään Hänen edessään.
> Sillä Hän on Valittu Henkien Herran edessä, Hänen hyvän tahtonsa mukaan.
> (Henokin kirja, luku 49)

Viimeinen tuomio

Seuraava luku, jossa kuvataan viimeistä tuomiota, tuo mieleen Ilmestyskirjan (vrt. Ilm. 20:11-15). Vanhurskaiden riemun kuvaus muistuttaa Malakian kirjan loppua (vrt. Mal. 3:20) ja Jesajan kirjan viimeisiä lukuja.

> Ja niinä päivinä myös maa antaa takaisin sen, mikä on sille uskottu,
> ja tuonela antaa takaisin sen, minkä se on saanut,
> ja helvetti antaa takaisin sen minkä se omistaa.
> Sillä niinä päivinä Valittu nousee,
> ja Hän valitsee heidän keskuudestaan vanhurskaat ja pyhät:
> Sillä heidän pelastuksensa päivä on tullut lähelle.
> Ja niinä päivinä istuu Valittu Minun valtaistuimellani
> ja Hänen suustaan paljastetaan kaikki viisauden ja tiedon salaisuudet,
> sillä Herra on antanut ne Hänelle ja kirkastanut Hänet.
> Ja niinä päivinä vuoret hyppivät kuin oinaat ja kukkulat pomppivat
> kuin maidosta tyydytetyt karitsat ja taivaan enkelien kasvoista säteilee ilo.
> Maa riemuitsee. Vanhurskaat asustavat siellä ja valitut vaeltavat maan päällä.
> (Henokin kirja, luku 51)

Kolmannessa vertauksessa (ilmestyksessä) tuodaan jälleen esille vanhurskauden salaisuudet ja uskon perintö. Se perintö on täynnä rauhaa, iloa ja vanhurskautta.

> Siunattuja olette te, vanhurskaat ja valitut,sillä loistelias tulee olemaan teidän osanne!
> Vanhurskaat tulevat olemaan kuin auringon valo. Valittujen elinpäivät eivät lopu,
> ja pyhien päivät ovat lukemattomat ikuisen elämän valossa.
> He etsivät valoa ja löytävät vanhurskauden Henkien Herrassa.
> Vanhurskaille koittaa rauha Ikuisen Herran Nimessä.
> Ja tämän jälkeen sanotaan pyhille taivaassa,
> että heidän pitäisi etsiä vanhurskauden salaisuuksia, uskon perintöä,
> sillä se on tullut kirkkaaksi kuin aurinko maan yllä, ja pimeys on menneisyyttä.
> Tulee olemaan valo, joka ei pääty milloinkaan,
> eikä päivien rajaa heille tule, sillä ensin on tuhottu pimeys,

ja sitten on valo vahvistettu Herran edessä, oikeamielisyyden valo on vahvistettu
ikuisiksi ajoiksi Herran edessä.
(Henok, luku 58)

Enkeli tähdensi vielä Henokille Ihmisen Pojan salaisuutta seuraavasti:

Ja hän tuli luokseni ja tervehti minua äänellään ja sanoi minulle:
”Tämä on se Ihmisen Poika, joka on syntyvä vanhurskaudeksi,
ja vanhurskaus elää Hänessä, ja Kaiken Alun vanhurskaus ei Häntä hylkää.”
Ja hän sanoi minulle: ”Hän julistaa sinulle rauhaa tulevan maailman nimessä,
sillä siitä (julistuksesta) on lähtenyt (vanhurskaiden) rauha maailman luomisesta lähtien,
ja niin tulee olemaan ikuisesti, aina ja iankaikkisesti.
Ja kaikki (vanhurskaat) tulevat kulkemaan Hänen teillään,
sillä vanhurskaus ei hylkää Häntä milloinkaan.
Hänen kanssaan tulevat olemaan heidän olinpaikkansa
ja Hänen kanssaan heidän perintöosansa, eikä heitä eroteta Hänestä milloinkaan.
Ja vanhurskaat tulevat viettämään pitkiä aikoja tuon Ihmisen Pojan kanssa,
ja Herran, joka on Henki, nimessä vanhurskailla on rauha
ja oikeamielisyys, aina ja iankaikkisesti.” (Henokin kirja, luku 71)

Muut kirjat

Seuraavassa esitetään otteita muista kirjoista, jotka sisältyvät ensimmäiseen Henokin kirjaan.

Taivaallisten valonlähteiden kirjassa on kohta, jossa viitataan taivaallisiin tauluihin eli tähtikuvioihin taivaalla.[91]

Ja hän sanoi minulle: "Tarkkaile, Henok, näitä taivaallisia tauluja,
ja lue, mitä niihin on kirjoitettu, ja huomioi jokainen yksittäinen tosiasia."
Ja minä tarkkailin niitä taivaallisia tauluja ja luin kaiken, mitä niihin oli kirjoitettu,
ja ymmärsin kaiken, ja luin kirjan ihmissuvun kaikista teoista - kaikkien lihan lasten,
jotka tulevat olemaan maan päällä, kaukaisimpiin sukupolviin saakka.
Ja sitten minä siunasin suurta, iankaikkista Herraa, kirkkauden Kuningasta,
että Hän on tehnyt kaikki maailman teot,
ja minä ylistin Herraa Hänen pitkämielisyydestään, ja siunasin Häntä ihmislasten tähden.
Ja sen jälkeen minä sanoin: "Autuas on se ihminen, joka kuolee vanhurskaudessa
ja hyvyydessä, josta ei ole vääryyden kirjaa kirjoitettu,
ja jota vastaan tuomiopäivä ei ole!" (Henokin kirja, luku 81)

Taivaalliset taulut kertovat siis ihmissuvun kaikista vaiheista aina kaukaisimpiin sukupolviin asti. Valitettavasti kirjassa ei ole kuitenkaan tarkemmin kerrottu näistä taivaallisista tauluista, vaan on keskitytty auringon ja kuun liikkeisiin. Toinen kohta, jossa nämä taulut mainitaan, on luvussa 103:

Nyt, sen tähden minä vannon teille, vanhurskaat,
suuren ja kunnioitetun ja voimallisen Valtiaan kirkkauden kautta,

---

[91] ”Taivaallisista tauluista” kerrotaan enemmän toisessa kirjassani: Tähtitaivaan tarina. Jumalan varhainen ilmoitus kirjoitettuna tähtiin!

> ja Hänen suuruutensa kautta minä vannon teille.
> Minä tiedän salaisuuden, koska olen lukenut taivaalliset taulut
> ja olen nähnyt pyhät kirjat ja olen havainnut niissä kirjoitettuna ja kaiverrettuna
> heihin liittyen, että kaikki hyvä, ilo ja kirkkaus on heitä varten valmistettu
> ja muistiin kirjoitettu niiden henkiä varten, jotka vanhurskaudessa kuolevat
> ja että monenlaista hyvää annetaan teille takaisin palkaksi raadannastanne
> ja että teidän osanne on runsain määrin yli elävien osan.
> Ja teidän vanhurskaudessa kuolleiden henget tulevat elämään ja riemuitsemaan
> eivätkä ne menehdy eikä niiden muisto väisty sen Suuren kasvojen edestä milloinkaan.
> (Henokin kirja, luku 103)

Tästä nähdään, että taivaalliset taulut eli tähtitaivaan tähtikuviot kertovat vanhurskaiden kirkkaasta tulevaisuudesta. Vaikka siis vielä tässä maailmassa vanhurskaat joutuvat raatamaan ja kärsimään, tulevaisuuden maailmassa he saavat nauttia pelkästä hyvyydestä läpi iankaikkisuuden.

Kehotusten kirjassa on mielenkiintoinen viittaus Kristuksen kuolleista heräämiseen ja ylösnousemukseen. Kuolleita kutsutaan Raamatussa usein poisnukkuneiksi.

> Älköön henkenne olko murheellinen aikojen tähden,
> sillä Pyhä ja Suuri on osoittanut päivät kaikelle.
> Ja Vanhurskas herää unestaan, nousee ja kulkee vanhurskauden polkuja,
> ja kaikki hänen polkunsa ja puheensa ovat iankaikkisessa hyvyydessä ja armossa.
> Hän on armollinen vanhurskaille ja antaa heille iankaikkisen oikeamielisyyden.
> Hän antaa heille voiman, niin että heidät varustetaan hyvyydellä ja vanhurskaudella.
> Ja Hän kulkee ikuisessa valossa. Ja synti menehtyy pimeydessä iankaikkisesti,
> eikä sitä tuosta päivästä lähtien nähdä milloinkaan.
> (Henokin kirja, luku 92)

Toinen kohta, jossa sana ”vanhurskas” esiintyy monikkomuodossa, saattaa viitata Kristuksessa kuolleiden ylösnousemukseen.

> Ja vanhurskaat nousevat unestaan, ja viisaus nousee ja se annetaan heille.
> Ja nyt minä kerron teille, poikani, ja osoitan teille vanhurskauden polut
> ja väkivallan polut. Minä näytän ne teille jälleen kerran,
> että te tietäisitte, mitä tulee tapahtumaan.
> Ja nyt, kuunnelkaa minua, poikani, vaeltakaa vanhurskauden poluilla,
> älkääkä kulkeko väkivallan poluilla, sillä kaikki, jotka vääryyden poluilla vaeltavat,
> menehtyvät. (Henokin kirja, luku 91)

Henokin kirjan lopussa on Katkelma Nooan kirjasta. jossa esitetään kertomus Nooan syntymästä. Lemekin vaimo oli synnyttänyt pojan, joka oli niin kaunis ja säteilevä, että koko talo valaistui. Lapsi oli noussut kätilön käsissä ja siunannut taivaan Jumalaa. Lemek pelästyi ja riensi isänsä Metuselahin luokse kertomaan tästä merkillisestä ilmiöstä. Hän pelkäsi, että lapsi ei ollut lainkaan hänen, vaan kenties jonkun taivaan enkelin. Metuselah puolestaan meni kertomaan asiasta omalle isälleen Henokille. Henok kuultuaan raportin ilmoitti, mistä oli kyse: Herra tekee uutta maan päällä – sen Hän on näyssä ilmoittanut etukäteen. Suuri tuho tulee maan päälle vedenpaisumuksen muodossa, ja se tulee kestämään noin vuoden. Sitten Henokin puhe jatkuu seuraavasti. Siinäkin mainitaan taivaalliset taulut:

> ”Minä tiedän pyhien salaisuudet, sillä Hän, Herra, on näyttänyt minulle
> ja ilmoittanut minulle ja minä olen lukenut taivaallisia tauluja.
> Ja minä näin niihin kirjoitettuna, että sukupolvi rikkoo sukupolven jälkeen,
> kunnes nousee vanhurskauden sukupolvi, ja rikkomus tuhotaan
> ja synti katoaa maan päältä, ja sen jälkeen tulee kaikenlaista hyvää.
> Ja nyt, poikani, mene ja tee pojallesi Lemekille tiettäväksi,
> että tämä poika, joka on syntynyt, on todellakin hänen poikansa, eikä tämä ole valhetta!"
> Ja kun Metuselah kuuli isänsä Henokin sanat kaikista salaisuuksista,
> mitä tälle oli näytetty, hän palasi ja kertoi myös Lemekille kaiken.
> Ja Lemek antoi tuolle pojalle nimeksi Nooa,
> sillä hän tulee lohduttamaan maata kaiken sen tuhon jälkeen.
> (Henokin kirja, luvut 106 ja 107)

Toinen Henokin kirja

Toisesta Henokin kirjasta käytetään nimeä Henokin salaisuuksien kirja. Teksti on säilynyt kokonaisuudessaan ainoastaan slaavinkielisenä, mutta alkuperäinen kieliasu lienee ollut seemiläinen. Kirjassa on 68 lyhyttä, muutaman lauseen sisältävää lukua. Ensimmäisessä luvussa Henok tapasi kaksi hyvin suurta ja kirkasta enkeliä:

> He seisoivat sänkyni päässä ja alkoivat kutsua minua nimeltä. Minä heräsin unestani ja näin kaksi miestä seisomassa edessäni. Ja minä tervehdin heitä ja pelkäsin, ja kasvoni olivat kauhun muuttamat. Nuo miehet sanoivat minulle: ”Ole rohkea, Henok, älä pelkää, ikuinen Jumala lähetti meidät luoksesi, ja katso, tänään sinä nouset kanssamme taivaaseen.” (2. Henok, 1)

Henok vietiin paikkaan, josta hän käyttää nimitystä ensimmäinen taivas.

> Tapahtui, että enkelit ottivat Henokin siivilleen ja kantoivat hänet ylös ensimmäiseen taivaaseen, missä he asettivat hänet pilviin. Sieltä minä katsoin ylös ja näin taivaan avaruuden. He asettivat minut ensimmäiseen taivaaseen, missä näin hyvin suuren meren, suuremman kuin maallinen meri. He toivat kasvojeni eteen 200 enkeliä, jotka lentävät siivillään. He hallitsevat tähtiä tehden taivaan palvelusta ja suojelevat purjehtijoita. Sieltä minä katsoin alas ja näin lumen varastohuoneet, ja enkelit, jotka vartioivat niitä, ja pilvet, mistä ne tulevat ja minne ne menevät. Sitten he näyttivät minulle kasteen varastohuoneen, ja kaikki maan kukat, kuinka ne sulkeutuvat ja aukenevat. (2. Henok, 3-6)

Henok sai tässä katsella koko sielujen maailmaa, sen ala- ja yläosaa. Meri viittaa sielujen maailman alimpaan osaan. Pilvet ja lumen varastohuoneet sen sijaan viittaavat sielujen maailman keskiosaan, 2. taivaaseen. Toisessa taivaassa, joka on luonnollisen taivaan avaruuden alapuolella, Henok näki vangittuja enkeleitä. Nämä pyysivät Henokia rukoilemaan puolestaan.

> Ja nuo miehet ottivat minut ja johdattivat ylös toiseen taivaaseen. He näyttivät minulle pimeyden, suuremman kuin maallinen pimeys. Näin siellä vartioituja vankeja, enkeleitä, jotka odottivat tulevaa tuomiota. Enkelit näyttivät synkiltä, synkemmiltä kuin maallinen pimeys, ja he itkivät jatkuvasti. Ja minä sanoin niille enkeleille, jotka olivat kanssani: ”Mitä varten näitä kidutetaan lakkaamatta?” He vastasivat minulle: Nämä ovat Jumalan pettureita, jotka eivät totelleet Jumalan käskyjä, vaan tekivät oman tahtonsa mukaan. He käänsivät selkänsä Jumalalle yhdessä ruhtinaansa kanssa, joka on sidottuna viidennessä taivaassa. Minä tunsin suurta sääliä heitä kohtaan. He tervehtivät minua ja sanoivat minulle: ”Jumalan mies, rukoile Herraa puolestamme.” Minä vastasin heille: ”Kuka minä olen rukoilemaan

> enkelien puolesta, kuolevainen mies? Kuka tietää minne menen tai mitä minulle tapahtuu? Kuka rukoilisi minun puolestani?" (2. Henok, 7)

Sitten Henok vietiin kolmanteen taivaaseen, Paratiisiin, joka oli sielujen maailman ylin osa ja varattu vanhurskaille ihmissieluille. Paratiisi oli turmeluksen ja turmeltumattomuuden välissä, joten sen täytyi olla vain vähän luonnollisen taivaanavaruuden alapuolella.

> Sitten nuo miehet ottivat minut ja veivät ylös kolmanteen taivaaseen. Ja kun minä sieltä katsoin alaspäin, näin tuon paikan kasvillisuuden, niin hyvän ja kauniin, etten ollut koskaan sellaista nähnyt. Minä näin kaikki kukkivat puut ja hedelmät, jotka tuoksuivat makealta. Puiden keskellä oli Elämän puu. Siitä paikasta sanottiin, että Herra lepää siellä, kun hän menee Paratiisiin. Elämän puu tuottaa sanoin kuvaamattoman hyvää tuoksua. Se on jotain parempaa kuin mikään muu olemassa oleva asia. Kaikilta puoliltaan se näyttää kultaiselta ja punertavalta, tulen kaltaiselta. Se kattaa kaiken ja se tuottaa hedelmää kaikkialla. Sen juuret ovat puutarhassa maan ääressä. Paratiisi on turmeluksen ja turmeltumattomuuden välissä. Siellä on kaksi lähdettä, jotka tuottavat hunajaa ja maitoa ja toisista lähteistä kumpuaa öljyä ja viiniä. Virrat jakaantuvat neljään osaan. Ne kiertävät pienen kierroksen ja laskevat sitten Eedenin puutarhaan. Sieltä ne virtaavat maata pitkin ja niillä on valta valita reittinsä. Eikä ole hedelmätöntä puuta sen varrella, jokainen paikka on siunattu. Kolmesataa kirkasta enkeliä vartioi puutarhaa, laulaen suloisesti ja lakkaamatta. Heidän äänensä eivät vaikene milloinkaan. He palvelevat Herraa kaikkina päivinä ja päivän hetkinä. Minä sanoin enkeleille, jotka olivat seuranani: "Kuinka ihana onkaan tämä paikka." Silloin nuo miehet sanoivat minulle: "Tämä paikka on valmistettu vanhurskaita ihmissieluja varten, jotka kestävät kaikenlaiset koettelemukset, kääntävät silmänsä pois pahuudesta ja tuomitsevat oikein. Se on myös niitä varten, jotka antavat leipää nälkäisille, vaatettavat alastomat, nostavat langenneet ylös ja auttavat ahdistuksessa olevia orpoja. Tämä paikka on valmistettu ikuiseksi perintöosaksi niille, jotka kulkevat virheettömästi Herran kasvojen edessä, ja palvelevat ainoastaan häntä." (2. Henok, 8-9)

Jostakin syystä seuraavaksi Henokille näytettiin kaikkein pimein paikka näkymättömän luomakunnan pohjalla. Tämä oli Kuolema Tuonelan pohjalla. Se näytettiin todennäköisesti vastapainona 3. taivaan ihanuuksille.

> Sitten ne kaksi miestä johdattivat minut pohjoiselle puolelle ja näyttivät minulle siellä kammottavan paikan. Siinä paikassa oli kaikenlaisia kärsimyksiä, pimeyttä ja synkkyyttä. Siellä ei ollut lainkaan valoa, vain hämärä tuli, joka paloi ylhäällä ja tulinen joki. Koko tuo paikka oli tulessa ja kuitenkin joka paikassa hallaa ja jäätä. Vangit kärsivät janosta ja vilusta, siteet olivat hyvin tiukat ja vartioenkelit olivat pelottavia ja armottomia. He kantoivat vihan ja rangaistuksen aseita. Minä sanoin: Voi, voi, kuinka kauhea paikka tämä on. Nuo miehet sanoivat minulle: "Tämä paikka on valmistettu niille, jotka halveksivat Jumalaa, niille, jotka maan päällä ollessaan harjoittavat kaikenlaista syntiä eläen itsekkäästi ja armottomasti ja epäjumalia palvoen. (2. Henok, 10)

Sitten Henokille näytettiin 4. taivas. Siellä Hän näki auringon ja kuun ja kaikki kiertävät taivaankappaleet. Tästä voidaan päätellä, että hän näki meidän näkyvän taivaanavaruutemme, joka siis Henokin laskujen mukaan on neljäs taivas. Siellä hän näki kuitenkin ihmeellisiä olentoja (enkeleitä), joiden tehtävänä oli suojella maata liialliselta auringon säteilyltä.

> Nuo miehet ottivat minut ja johdattivat ylös neljänteen taivaaseen. Siellä he näyttivät minulle kaikki kiertävät taivaankappaleet ja auringon ja kuun valot. Ja minä vertailin niiden valoja ja näin, että auringon valo oli suurempi kuin kuun. Aurinkoa kierrättää eräänlainen tuuli, joka kulkee ihmeellisellä nopeudella, eikä se lepää päivällä eikä yöllä. Sitten minä katsoin auringon ympärillä lentäviä ihmeellisiä olentoja, joiden nimet ovat *Feenix* ja *Kalkydri*. Niidet jalat ja häntä ovat kuin leijonalla, mutta pää on kuin krokotiilin pää. Nuo valtavat olennot ovat värikkäitä kuin sateenkaari ja niillä on kaksitoista siipeä kuin

> enkeleillä. Ne kulkevat auringon mukana ja ne säätelevät kuumuutta ja kastetta niin kuin Jumala on säätänyt. (2. Henok, 11-12)

Viidennessä taivaassa Henok tapasi jälleen langenneita enkeleitä.

> Sen jälkeen seurassani olleet enkelit veivät minut viidenteen taivaaseen. Siellä minä näin lukemattomia sotilasenkeleitä, joita kutsuttiin vartijoiksi. Ne olivat ihmisen kaltaisia, mutta heidän kokonsa oli suurempi kuin jättiläisten. Heidän kasvonsa olivat kuihtuneet eivätkä he puhuneet mitään. Minä kysyin saattajiltani: ”Miksi nämä ovat niin synkeän ja surullisen näköisiä ja miksi he eivät palvele Jumalaa?” He sanoivat minulle: ”Nämä vartijat olivat niitä, jotka ruhtinaansa Satanailin johdolla hylkäsivät valon Herran. Heidän mukanaan olivat nuo, joita pidetään pimeydessä toisessa taivaassa. Kolme heistä laskeutui Herran valtaistuimen luota alas maahan, paikkaan nimeltä Hermon. He rikkoivat uskollisuuden lupauksensa Hermonin vuoren harjanteella. He näkivät ihmisten tyttäret hyviksi ja he ottivat heidän joukostaan itselleen vaimoja. Siten he tahrasivat maan teoillaan, sillä kaiken aikaa he tekivät laittomuuksia. Heidän jälkeläisistään kehittyi jättiläisiä, jotka pitivät suurta vihaa. Siksi Jumala tuomitsi heidät ankarasti. (2. Henok, 18)

Kuudennessa taivaassa Henok näki valkeuden enkeleitä. Enkeleillä oli erilaisia tehtäviä.

> Sieltä nuo miehet veivät minut kuudenteen taivaaseen. Siellä minä näin seitsemän enkeliryhmää, kaikki hyvin kirkkaita ja loistavia. Heidän kasvonsa loistivat kirkkaammin kuin aurinko, eikä niillä ollut suuria eroja kasvoissa, käyttäytymisessä tai pukeutumisessa. Nämä olivat arkkienkeleitä, jotka hallitsevat muita enkeleitä. Ne myös arvioivat kaikkea elämää taivaassa ja maan päällä. Kaikille vuosille ja vuodenajoille on osoitettu enkelinsä, jokien ja merten yllä on omat enkelinsä. Maan satoa tarkkailevat toiset enkelit, jotka huolehtivat ihmisten ja eläinten ravinnosta. On myös enkeleitä, jotka tarkkailevat ihmissieluja kirjoittaen muistiin kaikki heidän tekonsa niin, että koko heidän elämänsä voidaan tuoda Herran kasvojen eteen. Heidän keskellään on kuusi feeniksiä ja kuusi kerubia ja kuusi kuusisiipistä, jotka laulavat jatkuvasti yhteen ääneen ylistystä Herralle. (2. Henok, 19)

Sitten Henok vietiin seitsemänteen taivaaseen, missä hän näki Herran valtaistuimellaan. Henok kysyy, mitä varten on kymmenes taivas, jos kerran Herra on täällä. Hän saa vastaukseksi, että kymmenennessä taivaassa on Jumala. Seitsemännen taivaan Herra on siis Jumalan Poika, Kristus.

> Sitten nuo miehet nostivat minut seitsemänteen taivaaseen. Minä näin siellä hyvin suuren valon ja suuria arkkienkelien joukkoja, tulisia, ruumiittomia joukkoja, kerubeja ja serafeja, valtaistuimen ympärillä olevia monisilmäisiä enkeleitä, yhdeksän rykmenttiä. Minä pelästyin ja aloin vapista kauhun vallassa. Nuo miehet rohkaisivat minua sanoen: ”Ole rohkea, älä pelkää, Henok.” He näyttivät minulle Herran kaukaa, istumassa hyvin korkealla valtaistuimellaan. Minä ihmettelin, mitä varten on kymmenes taivas, kun Herra on täällä? He sanoivat: ”Kymmenennessä taivaassa on Jumala. Heprean kielellä häntä kutsutaan nimellä Aravat (Luomakunnan Isä)”. Kaikki taivaalliset joukot halusivat tulla kumartamaan Herraa, ja mennä sitten takaisin paikoilleen, iloiten ja onnellisina, laulaen ylistystä Hänelle ja palvoen Häntä. Kerubien ja serafien seisoessa valtaistuimen vierellä, kuusisiipiset ja monisilmäiset enkelit pysyvät Herran kasvojen edessä tehden hänen tahtonsa. He peittävät koko hänen valtaistuimensa ja laulavat lempeällä äänellä Herran kasvojen edessä: ”Pyhä, pyhä, pyhä, Herra Sebaot, taivaat ja maa ovat täynnä Sinun kunniaasi!” (2. Henok, 20-21)

Sitten enkelit, jotka olivat kuljettaneet Henokia tähän asti, poistuivat ja Henok jäi kauhuissaan yksin. Silloin Herra lähetti enkeli Gabrielin Henokin luokse johdattamaan häntä eteenpäin.

> Kun minä näin kaiken tämän, nuo miehet sanoivat minulle: ”Henok, näin kauas meidän on käsketty matkustaa kanssasi”. Sen jälkeen he menivät pois luotani enkä minä enää nähnyt heitä. Minä jäin yksin seitsemännen taivaan reunalle ja aloin pelätä ja kaaduin kasvoilleni. Sanoin itselleni: ”Voi minua, mitä minulle on tapahtunut?” Silloin Herra lähetti yhden arkkienkeleistään, Gabrielin, luokseni. Hän sanoi minulle: ”Rohkeutta, Henok, älä pelkää. Tule kanssani, nouse Herran kasvojen eteen.” Minä vastasin hänelle: ”Herrani, minun sieluni on lähtenyt minusta, olen kauhuissani ja vapisen. Minä kutsuin niitä miehiä, jotka johdattivat minut ylös tähän paikkaan, sillä heihin minä luotin ja heidän kanssaan minä voisin mennä Herran kasvojen eteen. (2. Henok, 21)

Sitten kuin ohimennen Henok näki kahdeksannen ja yhdeksännen taivaan.

> Ja Gabriel otti minut, niin kuin tuuli ottaa lehden, ja asetti minut Herran kasvojen eteen. Ja minä näin kahdeksannen taivaan, jota kutsutaan heprean kielellä nimellä Muzaloth. Sen mukaan vaihtuvat vuodenajat, kuivuus, kosteus, ja kaksitoista tähtikuviota sen perustuksen ympyrässä, joka on seitsemännen taivaan yläpuolella. Sitten minä näin yhdeksännen taivaan, joka on hepreaksi Kuchavim (tähdet). Siinä ovat perustuksen kahdentoista tähtikuvion taivaalliset kodit. (2. Henok, 21)

Kymmenennessä taivaassa Henok näki Jumalan, jota hän kutsuu nimellä Herra. Henokista tehdään arkkienkelien kaltainen taivaallinen hahmo.

> Kymmenennessä taivaassa, jonka nimi hepreaksi on Aravoth, minä näin Herran kasvot. Ne olivat kuin hehkuva rauta, joka kipunoi ja polttaa. Nähdessäni Herran kasvot, koin ikuisuuden hetkessä. Herran kasvot olivat sanoin kuvaamattomat, ihmeelliset ja pelottavat. En ole arvollinen kertomaan Hänen sanomattomasta olemuksestaan ja ihmeellisistä kasvoistaan. En pysty kuvaamaan Hänen sanojensa ja äänensä laatua. Herran valtaistuin on hyvin suuri, sitä ei ole tehty käsin. Hänen ympärillään seisoo lukematon määrä kerubeja ja serafeja, enkä pysty kuvaamaan heidän taukoamatonta lauluaan tai muuttumatonta kauneuttaan. Kuka ihminen voisi kertoa Hänen kunniansa sanoin kuvaamattomasta suuruudesta? Kun minä sitä katselin, minä kaaduin makaamaan Hänen eteensä, jolloin Herra sanoi minulle: ”Ole rohkea, Henok, älä pelkää. Nouse seisomaan kasvojeni eteen. Silloin kansojen armeijojen komentaja, Mikael, nosti minut ylös ja asetti minut Herran kasvojen eteen. Herra sanoi palvelijoilleen: ”Seisokoon Henok kasvojeni edessä ikuisuuteen saakka.” Silloin kaikki enkelit kumarsivat Herraa ja sanoivat: ”Tapahtukoon Henokille sanasi mukaan.” Niin Herra sanoi Mikaelille: ”Mene ja riisu Henok maallisista vaatteistaan ja voitele hänet minun suloisella voiteellani ja pue hänet minun kunniani vaatteisiin.” Ja Mikael teki niin kuin Herra oli häntä käskenyt. Hän voiteli minut ja puki minut, ja se voide oli enemmän kuin kirkas valo ja suloinen kaste. Se tuoksuu miedosti ja loistaa kuin auringon säde. Kun minä sitten katsoin itseäni, minä olin kuin yksi hänen seitsemästä korkeimmasta enkelistään. Sitten Herra kutsui yhtä hänen arkkienkeleistään, nimeltä Pravuil. Hänen tietonsa viisaudessa oli suurempi kuin muiden arkkienkelien ja hänelle oli annettu tehtäväksi kirjoittaa kaikki Herran teot muistiin. Herra sanoi Pravuilille: ”Tuo kirjat minun varastohuoneistani ja pikakirjoituksen kynä ja anna ne Henokille. Kerro mitä itse olet kirjoittanut kirjoihin, jotta hän voi kirjoittaa ne muistiin.
>
> Pravuil kertoi minulle kaikki asiat liittyen taivaaseen, maahan, mereen, ukkosen jyrinään, aurinkoon, kuuhun ja tähtiin, vuodenaikoihin, vuosiin, päiviin ja tunteihin, tuulten nousuihin, enkelien olemuksiin ja niiden lauluihin, kaikkiin ihmisiin heidän elämiin, käskyihin, ohjeisiin, ylistyslauluun ja kaikkiin asioihin, jotka ovat soveliaita ihmisille. Pravuil sanoi minulle: ”Kaikki ne asiat, jotka minä olen sinulle kertonut, on jo kirjoitettu taivaassa. Kirjoita vielä ihmisten sieluista, jotka syntyvät maailmaan ja niistä paikoista, jotka niitä varten on valmistettu ikuisuudessa, sillä kaikki sielut on valmistettu ikuisuutta varten ennen maailman luomista.” Ja minä kirjoitin muistiin näitä asioita tarkalleen kaksi kertaa 30 päivää ja 30 yötä, ja niistä muodostui 366 kirjaa.

> Sen jälkeen Herra kertoi Henokille, miten Hän loi näkyvän maailman näkymättömyydestä. Sitten Herra sanoi: ”Lisää mieleesi, Henok, ja tunne Hänet, joka sinulle puhuu. Ota täältä ne kirjat, jotka sinä itse olet kirjoittanut. Minä annan sinulle Sarielin ja Raguelin, jotka johdattivat sinut ylös, ja ne kirjat, ja mene alas maahan ja kerro pojillesi kaikki, mitä minä olen kertonut sinulle. Kerro kaikki, mitä olet nähnyt alimmasta taivaasta aina ylimpään valtaistuimeeni asti, kerro kaikista joukoista, jotka minä olen luonut. Ei ole ketään, joka vastustaa minua tai kieltäytyy tulemasta minun alamaisekseni. Sillä kaikki alistavat itsensä valtani alle ja tekevät työtä minun ikiaikaisen hallintoni hyväksi. Anna heille ne käsin kirjoittamasi kirjat, joista he oppivat tuntemaan minut kaiken Luojana ja ymmärtävät, ettei ole muuta Jumalaa kuin minä. Ja anna heidän jakaa käsin kirjoittamiasi kirjoja lapselta lapselle, sukupolvelta sukupolvelle, kansakunnilta kansakunnille. (2. Henok, 22-33)

Sitten Henok palasi luonnolliseen maahan, omaan vuoteeseensa. Siellä hän kutsui kokoon koko talonväkensä ja kaikki sukulaisensa pitääkseen heille pitkän saarnan. Herra oli antanut hänelle kolmekymmentä päivää aikaa saarnata sukulaisilleen ja kertoa kaikesta siitä, mitä oli taivaallisilla matkoillaan nähnyt ja kuullut. Sen jälkeen, kun hän oli puhunut, vielä laajempi joukko kansan vanhimpia kutsuttiin kokoon, kaikkiaan noin 2000 miestä, kuulemaan Henokia. He saivat todistaa Henokin lähdöstä takaisin taivaaseen. Ainoastaan kirjakääröt jäivät todistamaan hänestä, kun hän itse oli poistunut.

Kolmas Henokin kirja

Kolmannen Henokin kirjan alussa mainitaan, että kirjan on kirjoittanut Rabbi Ishmael. Rabbi Ishmael eli toisen vuosisadan alussa, joten ilmeisesti tämä kirja on noilta ajoilta. Sisältönsä ja uskomustensa puolesta kirja kuitenkin edustaa paljon varhaisempaa aikaa. Kirjassa on kristinuskon kannalta monia outoja piirteitä, erityisesti se, että siinä Henokista tehdään Messias, jopa toinen Jumala. Toisaalta mielenkiintoista on se, että juutalaisessa perinnekirjallisuudessa paljastuu vanha juutalainen usko tällaisen ”toisen Jumalan” olemassaoloon. Tässä tapauksessa se kohdistuu väärään henkilöön, Henokiin, mutta muuten kuvaukset tästä enkeli Metatronista, mitä nimeä hänestä käytetään, ovat mielenkiintoisia.

Kun Henok nostettiin maasta taivaaseen enkeli Anpielin opastuksella, pyhät enkelit, ofannit, serafit, kerubit ja kaikki, jotka liikuttavat Jumalan valtaistuinta, huomasivat kaukana ihmisolennon ja he huudahtivat: ”Mistä tulee naisesta syntyneen haju? Kuinka hän tulee tulisten enkelien korkeimpaan taivaaseen?” Kuitenkin Jumala sanoi: ”Oi palvelijani ja isäntäni, te minun kerubini, ofannini ja serafini, älköön tämä olko loukkaus teitä kohtaan, sillä kaikki ihmislapset kielsivät Minut ja kunnioittivat epäjumalia niin, että poistin läsnäoloni (Shekina) heidän keskeltään, mutta tämä mies, Henok, on valittu ihmisten joukosta. Hänen uskonsa ja vanhurskautensa on suurempi kuin kenenkään muun ihmisen, ja hän on ainoa, jonka olen varannut itselleni maanpäällisestä maailmasta.

Ennen kuin Henok voitiin hyväksyä palvelemaan Jumalaa, viisauden portit avattiin hänelle: ymmärryksen, henkien erottamisen, elämän, rauhan, Jumalan läsnäolon, voiman, rakkauden, armon, nöyryyden ja synnin pelon portit. Jumala varusti hänet aivan poikkeuksellisella viisaudella, älykkyydellä, vanhurskaudella, tiedolla, ymmärryksellä, säälillä, rakkaudella, hyvyydellä, armolla, nöyryydellä, voimalla, vallalla, loistolla, kauneudella ja kaikilla erinomaisilla ominaisuuksilla, jotka ylittivät muiden taivaallisten

olentojen ominaisuudet. Henok vastaanotti tuhansittain siunauksia Jumalalta ja hänen pituutensa ja leveytensä olivat yhtä koko maailman mittojen kanssa. Hänen ruumiiseensa asennettiin kolmekymmentäkuusi siipeä oikealle ja vasemmalle puolelle ja kolmesataa kuusikymmentäviisi tuhatta silmää, jotka loistivat kuin aurinko. Hänelle pystytettiin mahtava valtaistuin seitsemänteen taivaaseen ja hänen edelleen pantiin airut julistamaan kaikkialla taivaissa Metatronista, jota nimeä hänestä tästedes käytettäisiin: ”Minä olen nimittänyt palvelijani Metatronin ruhtinaaksi ja hallitsijaksi, jolla on valta yli kaikkien ruhtinaiden valtakunnassani lukuun ottamatta kahdeksaa enkeliruhtinasta, jotka kantavat minun nimeäni. Kenen tahansa enkelin, joka pyytää päästä minun puheilleni, tulee ensin tulla Metatronin eteen. Ja mitä tahansa hän määrää Minun pyynnöstäni, teidän tulee noudattaa sitä ja tehdä se, sillä Viisauden ruhtinas ja Ymmärryksen ruhtinas ovat hänen palveluksessaan, ja he paljastavat hänelle taivaalliset ja maalliset tiedot sekä, maailman tämänhetkisen ja tulevan järjestyksen. Edelleen Minä olen asettanut hänet taivaan palatsien aarteiden vartijaksi ja korkeimpien taivaiden elämän rikkauksien vartijaksi.”

Jumala puki Henokin loistavaan vaatteeseen, johon kaikki olemassa olevat valonlähteet kiinnitettiin. Hänen kruunuunsa asetettiin neljäkymmentäyhdeksän kimaltavaa jalokiveä, joiden loisto läpäisi seitsemän taivaan kaikki osat ja maan neljä kulmaa. Jumala asetti kruunun Henokin päähän ja kutsui häntä ”toiseksi JHVH:ksi” (Lesser YHVH) koko Hänen taivaallisen väkensä edessä, niin kuin on kirjoitettu (2. Moos. 23:21): ”Sillä Minun nimeni on hänessä.”

Kaikki taivaan ruhtinaat vapisivat Metatronin edessä, sillä hänen kirkkautensa, loistonsa, kauneutensa ja majesteettisuutensa sai heidät suunniltaan. Jopa Samael, syyttäjien ruhtinas pelkäsi ja vapisi hänet edessään. Kirjassa luetellaan kaikki taivaan enkelit ja heidän hallinta-alueensa taivaissa ja maan päällä. He kaikki vapisivat enkeli Metatronin edessä.

Sitten Metatron näytti Rabbi Ishmaelille ihmiskunnan menneisyyden ja tulevaisuuden. Rabbi Ishmael kertoo: ”Minä näin kaikki taistelut ja sodat, mitä maailman kansakunnat kävivät Israelin kansaa vastaan heidän kuningaskuntansa aikana. Minä näin Messias Joosefin pojan ja hänen sukupolvensa ja kaikki heidän tekonsa, mitä he tekevät maailman kansakunnille. Ja minä näin Messias Daavidin pojan ja hänen sukupolvensa, ja kaikki taistelut ja sodat ja heidän tekonsa, mitä he (kansakunnat) tekevät yhdessä Israelin kanssa, hyvää tai pahaa. Ja minä näin kaikki taistelut ja sodat, mitkä Gog ja Magog tulevat käymään Messiaan päivinä, ja kaiken sen, mitä Jumala (Holy One), tulee tekemään heille tulevana aikana.

3. Henokin kirjan kertomuksessa on sekoitettu liian monta asiaa, jotta sen yhteys Raamattuun tai kristinuskoon voitaisiin luontevasti selittää. Niille, jotka ovat kiinnostuneita enkeleistä, kolmannella Henokin kirjalla saattaa olla jotakin annettavaa, sillä enkelimaailmasta siinä annetaan yksityiskohtaisia kuvauksia. Muuten se ainakin omassa mielessäni lukeutuu legendojen joukkoon.

Toisaalta, kun aikaisemmin käsiteltiin Aadamin ja Eevan luomiskertomusta, se tulkittiin historialliseksi kuvaksi alkuperäisen näkymättömän maan tarinasta. Siinä tarinassa Henok voitiin tulkita kuvaksi taivaaseen nousseesta Kristuksesta. Henokissa voidaan siis nähdä kuva Ihmisen Pojasta, Kristuksesta, joka nostettiin ylös taivaisiin ja puettiin kaikella taivaallisella loistolla. Kolmannessa Henokin kirjassa on kuitenkin kuva (Henok) ja itse asia (Kristus) mennyt sekaisin.

5.5 ALEKSANDRIALAINEN MYSTIIKKA

Juutalainen Filon

Ajanlaskumme alun Egyptissä oli Aleksandria-niminen suurkaupunki Välimeren rannalla. Se oli kansainvälinen kaupunki, jossa asui merkittävä heprealainen vähemmistö. Suuri osa tästä heprealaisesta väestöstä oli niiden juutalaisten jälkeläisiä, jotka lähtivät babylonialaisia vainoajia pakoon noin vuonna 600 eKr. Juutalaisten paosta Egyptiin on kirjoitettu Jeremian kirjan lopussa (Jer. 43 - 44). Egyptin juutalaiset säilyttivät kulttuurinsa ja uskontonsa, mutta hellenistisellä aikakaudella, jolloin Egyptikin oli osa Kreikan imperiumia, juutalaisväestö osin kreikkalaistui ja menetti heprean kielen taitonsa. Tästä syystä juutalainen Vanha testamentti (Tanak) käännettiin siellä kreikan kielelle pari vuosisataa ennen Kristuksen syntymää (nk. Septuaginta-käännös).

Likimain Jeesuksen aikaan Egyptin Aleksandriassa asui Filon-niminen (engl. Philo) hurskas juutalainen mies. Filonin elämästä tiedetään vähän, mutta tiedetään kuitenkin sen verran, että hän oli johtavassa asemassa oleva henkilö omassa yhteisössään. Kun erään kerran Egyptin juutalaiset kokivat vainoa kreikkalaisten taholta, he lähettivät lähetystön Rooman keisarin puheille, saadakseen sieltä apua. Filon oli tämän lähetystön johtaja. Hän oli siis oman siirtokuntansa keskuudessa luotettu merkkihenkilö ja arvostettu juutalaisuuden opettaja. Hänen Raamattua käsittelevät kirjoituksensa eivät voineet olla hänen yksityisajatteluaan, vaan niiden täytyi pohjautua koko hänen yhteisönsä ylläpitämään traditioon.

Kun Filonista kirjoitetaan uskonnon tai filosofian oppikirjoissa, hänet leimataan lähes aina kreikkalaistuneen juutalaisuuden edustajaksi. Tietyssä määrin hän olikin sitä, mutta sellainen luonnehdinta aliarvioi hänen työnsä merkitystä nimenomaan varhaisen juutalaisuuden tradition tallentajana. Hän oli erittäin sivistynyt ja tunsi kaikki muinaisen kreikan filosofiat ja tieteet. Hän käytti omasta tuotannostaan myös nimeä filosofia, koska hän halusi, että se juutalainen uskon traditio, jota hän edusti, otettaisiin vakavasti muiden oppineiden keskuudessa ja että se saavuttaisi arvostetun aseman muiden maailmankatsomusten joukossa. Samasta syystä hän käytti kirjoituksissaan kreikkalaisen filosofian käyttämiä sanoja ja ilmaisuja kuvatessaan mm. mystiikan aihepiiriin kuuluvia käsitteitä. Kuitenkaan hän ei lainannut filosofiansa (uskontonsa) keskeistä sisältöä kreikkalaisilta, vaan perusti sen oman kansansa ikivanhaan perinteeseen. Hänen ajatuksensa perustuivat Vanhaan testamenttiin, lähinnä Mooseksen kirjoihin, joita hän tutki vertauskuvallisesti (allegorisesti).

Toisaalta on mahdollista, että muinaisen Kreikan filosofit saivat vaikutteita juutalaisilta. Tämä on ainakin Filonin oma käsitys. Juutalaisten vaikutteiden siirtyminen kreikkalaisiin filosofioihin oli mahdollista, sillä antiikin kreikkalaiset matkustivat paljon Egyptissä ja Kyrenessä (nykyisessä Libyassa), joihin oli syntynyt useita kreikkalaisia siirtokuntia. Mm.

Platonin tiedetään matkustaneen näissä maissa ja imeneen vaikutteita itämaisista uskonnoista, mm. juutalaisilta, joita jo hänen aikanaan asui Egyptissä.[92]

Filonin kirjoitukset ovat mielenkiintoisia erityisesti siksi, että ne avaavat uuden ikkunan varhaiseen juutalaisuuteen. Egyptin juutalaisuus poikkesi nimittäin farisealaisesta juutalaisuudesta, joka oli vallalla Juudeassa Jeesuksen aikoihin. Vaikka Filonin kirjoituksissa on muodollisesti nähtävissä kreikkalaisuuden piirteitä, ne kuitenkin sisältönsä puolesta edustavat hänen aikansa ja asuinpaikkansa juutalaisten perinteisiä näkemyksiä, joilla saattaa olla ajallisesti hyvin pitkät juuret. Monet tutkijat näkevät Filonin kirjoituksissa mahdollisuuden kurkistaa juutalaisuuteen, joka edelsi farisealaisuutta, ts. Jerusalemin 1. temppelin aikaiseen juutalaisuuteen. Erityisen kiinnostavia ovat Filonin ajatukset Logoksesta (Sanasta), koska ne selittävät monia kohtia Uudesta testamentista, jotka pelkästään farisealaisen juutalaisuuden pohjalta jäisivät selitystä vaille. Filonin kirjoituksilla on ollut myös suuri vaikutus ensimmäisinä kristillisinä vuosisatoina eläneisiin aleksandrialaisiin kirkkoisiin, kuten Klemens ja Origenes. Seuraavassa tarkastellaan Filonin kirjoituksia yhteenvedonomaisesti.[93]

Logos

Filonin Jumala on ihmisjärjelle täysin käsittämätön henkiolemus, jota ei voi kuvailla millään ihmiselle tutuilla määreillä. Jumala ylhäisessä olomuodossaan on joka suhteessa ääretön ja täysin vieras tässä maailmassa käytettäville käsitteille. Hän on yksi ja Hänestä on kaikki muu lähtöisin. Hän on kaiken Isä. Mutta Hän ei luonut luomakuntaansa suoraan, vaan Logoksen, näkymättömän Luojan, Jumalan Sanan kautta. Luomakunta, sekä näkymätön että näkyvä, luotiin Logoksen kautta ja Logos hallitsee niitä. Tietyllä tavalla Logos on koko luomakunta, sillä Hän loi maailmat itseensä tai tarkemmin sanoen Henkeen, joka Hänestä lähtee. Vaikka Hänkin ylittää ihmisen ymmärryksen, Hän on kuitenkin vähän lähempänä ihmistä ja siten käsitettävämpi kuin Jumala. Logoksen puhe on ihmiselle ymmärrettävää. Hänen ilmoituksestaan käytetään nimitystä Jumalan sana ja Hän itse, ilmoittaja, on Jumalan Sana, mitä nimi Logos tarkoittaa. Sanallaan Hän luo uutta ja hallitsee maailmaa. Hän on myös Jumalan Kuva, minkä johdosta Hän voi ilmaantua ihmiselle näkyvässä muodossa, ilman että ihminen kuolee Hänen näkemisestään.

> Sillä kaiken yläpuolella on Jumala, ja toisella sijalla on Jumalan Sana. Muut asiat ovat saaneet olemassaolonsa vain Sanassa. (Allegorical Interpretation II, 86)

Uudessa testamentissa käytetään Jeesuksesta Kristuksesta nimeä Jumalan Sana. Hän on taivaallinen Kristus, joka alussa asui Jumalan luona ja oli itsekin Jumala.

---

[92] Klemens Aleksandrialainen, varhainen kirkkoisä, joka eli Egyptin Aleksandriassa n. 150 – 216 jKr, kertoi näistä asioista. Esitetyt tiedot on saatu hänen teoksestaan Stromata, Kirja 1. Luku 15, joka on varustettu otsikolla ”Kreikkalainen filosofia on suurelta osalta johdettavissa barbaareilta (ei-kreikkalaisilta)”

[93] Tässä yhteenvedossa olen käyttänyt Internetistä löytämiäni avoimia lähteitä. Eräs sellainen on ollut Internet Encyclopedia of Philosophy, jossa luku ”Philo of Alexandria (c. 20 B.C.E. – 40 C.E.)”. Olen myös itse tutkinut Filonin alkuperäisteoksia ja pyrkinyt tarkistamaan esitetyt tiedot.

> *”Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala. Jo alussa Sana oli Jumalan luona. Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman Häntä. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo. Valo loistaa pimeydessä, pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.” (Joh. 1:1)*

Ilmestyskirja puhuu Jumalan Sanan vereen kastetusta vaipasta. Tämä kertoo siitä, että Hän ei ollut ainoastaan suuri hallitsija, vaan myös paholaista vastaan taisteleva sankari, pelastaja ja lunastaja.

> *Ja hänellä oli yllään vereen kastettu vaippa, ja nimi, jolla häntä kutsutaan, on Jumalan Sana. (Ilm. 19:13)*

Filon esittelee Logoksen Jumalan Sanana, joka esiintyy Vanhan testamentin kirjoituksissa sekä luojajumalana että luomakunnan hallitsijana. Juuri tällainen Logos tekee ymmärrettäväksi edellä mainitut Johanneksen evankeliumissa ja Ilmestyskirjassa esiintyvät lauseet. Vaikka farisealaisuus oli pyrkinyt tukahduttamaan Logos-perinnettä, se ei ollut siinä kokonaan onnistunut. Logos-myytti eli vielä Jeesuksen aikoihin vahvana juutalaisten keskuudessa sekä Israelissa että sen ulkopuolella.

Filon ei käytä mielellään Logoksesta Jumala-nimeä, koska Hän haluaa rajoittaa Jumala-nimen siihen kaikkein Korkeimpaan, joka on joka suhteessa ääretön. Kuitenkin hän myöntää, että Toorassa kutsutaan Logosta Jumalaksi. Esimerkiksi kohdassa, missä sanotaan Jumalan tehneen ihmisen omaksi kuvakseen (1. Moos. 1: 27), Jumala, joka teki ihmisen, oli Logos, ja juuri Hänen kuvakseen ihminen tehtiin, sillä mahdotonta olisi, että ihminen muistuttaisi jotenkin Korkeinta Jumalaa. Logos itse on kuitenkin Korkeimman Jumalan Kuva, ja Hän on yhtä Jumalan kanssa. Ihminen ei voi luoda millään tavoin suhdetta Korkeimpaan Jumalaan, paitsi Logoksen kautta. Logos on välittäjä ihmisen ja Jumalan välillä.

Filonin mukaan Jumala kutsuu Logosta Pojakseen ja esikoisekseen (esim. Husbandry, 51), mikä selittää niitä Uuden testamentin kohtia, joissa tällaisia luonnehdintoja Jeesuksesta esiintyy. Varhaiseen juutalaisuuteen kuuluivat myös ne tiedot Jumalan Pojasta, mitä heprealaiskirjeen alussa esitetään. Heprealaiskirjeen kirjoittaja ei esitä niitä ikään kuin uutena ilmestystietona, vaan lähtökohtana sille, mitä hän myöhemmin kirjeessään esittää.

> *Monet kerrat ja monin tavoin Jumala muinoin puhui isillemme profeettojen suulla, mutta näinä viimeisinä aikoina hän on puhunut meille Pojassaan, jonka hän on pannut kaiken perilliseksi ja jonka välityksellä hän myös on luonut maailmat. Poika on Jumalan sädehtivä kirkkaus, hänen olemuksensa kuva, ja hän ylläpitää kaikkea olemassa olevaa sanansa voimalla. Toimitettuaan puhdistuksen synneistä hän on asettunut korkeuksissa istuimelleen Majesteetin oikealle puolelle. Näin hänestä on tullut enkeleitä suurempi, yhtä lailla kuin hänen saamansa nimi on enkelien nimiä ylhäisempi. (Hepr. 1:1-4)*

Apostoli Paavali oli fariseus, joka oli jo opiskeluvuosinaan oppinut monia asioita Logoksesta. Hänellä oli juutalaisen perinteen mukainen tieto tästä juutalaisten ”toisesta Jumalasta”, vaikka fariseukset eivät Häntä Jumalana pitäneet.

> *”Meillä on vain yksi Jumala, Isä. Hänestä on kaikki lähtöisin, ja hänen luokseen olemme matkalla. Meillä on vain yksi Herra, Jeesus Kristus. Hänen välityksellään on kaikki luotu, niin myös meidät.” (1. Kor. 8: 6)*

Vaikka Filon ei tiennyt Juudeassa samanaikaisesti hänen kanssaan eläneestä Jeesuksesta ja tämän opetuksesta, Hän tiesi, että Logos on ihmiskunnan Valo, jonka tuntemiseen koko sen

tulevaisuus ja toivo kätkeytyy. Hän on tie Jumalan yhteyteen, Hän on totuus ja Hän on iankaikkinen elämä. Hän on kaiken Luoja ja ylläpitäjä. Hänen oppinsa muistuttaa paljon Paavalin oppia Kristuksen mystisestä puolesta:

> *”Hän on näkymättömän Jumalan kuva, esikoinen ennen koko luomakuntaa syntynyt. Hänen välityksellään luotiin kaikki, kaikki mitä on taivaissa ja maan päällä, näkyvä ja näkymätön, valtaistuimet, herruudet, kaikki vallat ja voimat. Kaikki on luotu Hänen kauttaan ja Häntä varten. Hän on ollut olemassa ennen kaikkea muuta, ja Hän pitää kaiken koossa.” (Kol. 1: 15-17)*

Filon ei puhu kolmiyhteisestä Jumalasta, mutta hänen kauttaan kristillisen opin mukainen kolmiyhteinen Jumala tulee ymmärrettäväksi. Kaiken yläpuolella on Jumala, maailmankaikkeuden Isä, ja hieman Hänen alapuolellaan on Logos, Jumalan Sana.

Oikeastaan Filonin Jumala on kaksiyhteinen. Kuitenkin Logos hallitsee hengellään ja henkivoima jakaantuu kahteen regimenttiin: luovaan ja kuninkaallisesti hallitsevaan. Sekä luova että kuninkaallisesti hallitseva voima lähtevät samasta henkilöstä, Logoksesta, ja vaikuttavat kaikkialla maailmankaikkeudessa.

Isää Jumalaa ei ole kukaan nähnyt, sillä Häntä ei voida nähdä eikä ymmärtää mitenkään ihmismielellä. Sen sijaan Logos voidaan ymmärtää ja jopa nähdä. Johanneksen evankeliumin 14. luvussa Jeesus sanoo:

> *”Joka on nähnyt minut, on nähnyt Isän. Kuinka voit sanoa: ’Anna meidän nähdä Isä’? Etkö usko, että minä olen Isässä ja Isä on minussa? Kun puhun teille, en puhu omissa nimissäni: Isä on minussa, ja minun tekoni ovat Hänen tekojaan.” (Joh. 14: 9-10)*

Näkymätön ja näkyvä todellisuus

Ennen näkyvää todellisuutta Jumala loi näkymättömän (incorporeal = ruumiiton) todellisuuden. Näkymätön todellisuus oli Jumalan mielessä, mutta se ei ollut epätodellinen. Se oli enemmän kuin vain suunnitelma, se oli Logoksen sisällä oleva maailmankaikkeus. Näkyvä taivas ja maa luotiin kuvaksi näkymättömästä maailmankaikkeudesta, tai näkymätön maailma muodosti mallin, jonka pohjalta näkyvä (corporeal = ruumiillinen) maailmankaikkeus tehtiin.

> Ensin Luoja (Logos) loi näkymättömän (incorporeal) taivaan ja näkymättömän maan, jotka ovat tajuttavissa vain hengen mielen (intellect, vastakohtana aistivaraiselle tajunnalle) kautta, malliksi näkyvälle (corporeal= ruumiilliselle) maailmalle. Hän loi myös ilmatilan ja tyhjän tilan, joista edellisen Hän kutsui pimeydeksi, koska sen ilma on luonnostaan tummaa ja jälkimmäisen syvyydeksi, sillä tyhjä tila on hyvin syvällä, ikään kuin leveä kita ammollaan. Sitten Hän loi näkymättömän aineen vedestä ja ilmasta, ja kaiken yläpuolelle Hän levitti valon, joka oli seitsemäs asia, joka luotiin. Tämä oli näkymätön (ruumiiton), ainoastaan hengen mielen (intellect) tajuttavissa oleva valo, joka tehtiin malliksi (näkyvälle) auringolle ja kaikille valoa antaville tähdille, jotka määrättiin yhdessä loistamaan taivaalta. (On the Creation 29).

Filonin mukaan Logoksen Henki täyttää koko luomakunnan. Hän on myös elämän Henki, sillä kaikki elävä on Hänestä peräisin. Ennen kuin näkyvä maailma luotiin, näkymätön maailma oli jo olemassa, ja se muodosti mallin näkyvälle maailmalle. Kaikella, mitä

näkyvässä maailmassa on, on malli näkymättömässä maailmassa. Taivaanvahvuus oli ensimmäinen näkyvistä asioista, jotka luotiin.

Ihmisen sielu ja pelastus

Kuvatessaan ihmisen sielua, joka muuttaa asumaan ihmisruumiiseen Filon käyttää lintua vertauskuvana. Sielut liikkuvat vapaana Jumalan luona niin kuin linnut luonnostaan lentävät korkealla ilmassa. Joskus linnut kuitenkin laskeutuvat maahan, ikään kuin vastoin luontoaan. Samalla tavoin sielut laskeutuvat ja tarttuvat ihmisruumiisiin, eivätkä enää sen jälkeen pysty elämään entisen luontonsa mukaan. Filon ei kerro tarkemmin, mistä syystä sielujen laskeutuminen ihmisruumiisiin tapahtuu, mutta antaa ymmärtää, että kyseessä on jonkinlainen moraalinen luopumus. Asettuessaan ihmisruumiisiin sielut eivät ainoastaan menetä vapauttaan, vaan ne myös alistavat mielensä kunniattomille, maallisille asioille. Mutta ihmisellä on kuitenkin ikään kuin jäänteenä aikaisemmalta ruumiittomuuden ajaltaan kyky ymmärtää näkymättömiä asioita (Who is the Heir of Divine Things, 237 -243).

Korkein tieto, mitä ihminen voi saada ympärillään olevasta todellisuudesta, ei ole luonnollisin aistein hankittavissa. Sitä ihmisen osaa, joka voi käsittää näkymättömän todellisuuden, Filon kutsuu (kreikkalaisten filosofien tapaan) nimellä ”intellekti”, millä hän viittaa ihmisen sisäiseen (aisteista riippumattomaan) tajuntaan. Näkymättömän todellisuuden tiedostaminen on mahdollista pyhien kirjoitusten mietiskelyn ja oivalluksen pohjalta. Toisaalta siitä voidaan saada tietoa myös näkyjen perusteella, joita jotkut vanhurskaat sielut saavat kokea. Näyissä ihminen pääsee suoraan katselemaan Jumalan salaisuuksia. Ihminen voi kuitenkin sisäisesti vakuuttua näkymättömän todellisuuden olemassaolosta ilman näkyjäkin. Tämä johtuu siitä, että ihminen on saanut syntymälahjanaan sieluunsa sellaisen osan, joka ei ole mitään muuta kuin pieni osa Logosta itseään. Sen johdosta ihminen tavallaan muistuttaa Jumalaa (Logosta).

Kun ihminen syntyy, kaksi voimaa astuu hänen sisäänsä, rakentava ja tuhoava. Maailmaa luotaessa nämä voimat olivat jo läsnä, mutta luominen on viety päätökseen vasta, kun rakentava voima voittaa tuhoavan voiman.

> Sillä, kun hän (Mooses) käyttää ilmaisua “puhalsi hänen sieraimiinsa jne” (1. Moos. 2:7), hän ei tarkoita mitään muuta kuin jumalallista henkeä, joka lähtee tuosta siunatusta luonnosta, lähetettynä ottamaan asuinsijansa täältä maailmasta, meidän ihmissukumme parhaaksi, sillä vaikka ihminen on kuolematon sen osansa puolesta, mikä on näkymätön, hän voi kuitenkin olla kuolematon sen osan puolesta, joka on näkymätön … Hän syntyi samaan aikaan sekä kuolevaiseksi että kuolemattomaksi, kuolevaiseksi ruumiinsa puolesta, mutta kuolemattomaksi hänen mielensä hengen (intellect) puolesta. (On the Creation, 135)

Filonin Logos on kuin yhdysside Taivaan ja aineellisen maailman välillä. Hän (Logos) yhdistää ihmisen Jumalaan. Ihminen ei siis voi yhtyä suoraan Jumalaan, vaan ainoastaan Logoksen välityksellä.

Ihminen tarvitsee ehdottomasti välittäjän. Filon ymmärtää Jumalan toimivan sekä näkyvässä että näkymättömässä maailmassa välillisesti – Logoksen kautta. Jumala lähettää sanan maailmaan välittäjän, Logoksen, kautta. Tulkitessaan allegorisesti Mooseksen kirjoja, Filon puhuu siitä, mitä kalliosta vuotanut vesi ja taivaalta satanut manna tarkoittavat. Jumala lähettää ”virran” Hänen Viisautensa kautta ja tämä kastelee ja

virvoittaa Jumalaa rakastavien sielut. Vesivirrat, jotka Hän lähettää tarkoittavat Häntä itseään. Samoin Hän ravitsee heidän sielunsa ”mannalla”, mikä tarkoittaa Logosta, Jumalan Sanaa. Näin Hän välittää itseään hengellisesti nälkäisille ihmisille, ja nämä tulevat siitä ravituiksi.

Puhuessaan Viisaudesta Filon ymmärtää sen tarkoittavan Logosta, mutta huomaa ristiriitaisuuden. Sana ”viisaus” (sophia) on feminiininen, mutta ”sana” (logos) on maskuliininen. Miten ne voivat tarkoittaa samaa asiaa? Filon painottaa Viisauden maskuliinista puolta, koska ajan hengen mukaan hän pitää maskuliinisia ominaisuuksia vahvempina, mutta näkee Viisaudessa myös feminiinisen puolen. Viisaus edustaa hänelle siis sekä maskuliinisuutta että feminiinisyyttä.

Selittäessään Mooseksen asemaa Israelin kansan ja Jumalan välillä, Filon näkee hänessä allegorisesti Logoksen ihmiskunnan asianajajana suhteessa Jumalaan, korkeimpaan Tuomariin. Mooses on kuva Logoksesta, joka rukoilee jatkuvasti kuolevaisen ihmissuvun puolesta. Toisaalta myös ylimmäinen pappi on kuva Logoksesta. Tässä yhteydessä Filon kutsuu Logosta Jumalan pojaksi, täydelliseksi olennoksi, joka tuo ihmisille syntien anteeksiantamuksen ja siunaukset.

Jumala lähettää ”Viisauden virran” ihmisille ja synnyttää heidän sieluissaan halun juoda iankaikkisen terveyden vettä. Jumalan Logoksen kautta ihmiset oppivat monia asioita, mutta ennen kaikkea iankaikkista viisautta. Logos on myös Jumalan juomanlaskija, joka kaataa ihmisten maljoihin iloa ja onnea tuottavaa hengellistä lääkettä. Viisautta edustaa exodus-kertomuksen Pyhäkkö, mikä oli tehty taivaallisen Viisauden kuvaksi ja lähetetty maan päälle ”meidän syntisyytemme keskelle niin että me voisimme sen kautta saada puhdistuksen kaikista elämäämme sumentavista ja likaavista asioista. Jumala näin kylvää ihmiskunnan keskuuteen maanpäällisen hyveen, joka on kuva taivaallisesta hyveestä”.

Varhainen kirkkoisä Origenes

Vaikka kirkkoisä Origeneen kirjallisuutta ei voida lukea juutalaiseen perinnekirjallisuuteen kuuluvaksi, nähdään siinä kuitenkin vahvasti juutalaisen perinteen jälki. Origenes oli syvällisesti perehtynyt juutalaisuuteen mm. Filonin välityksellä, joten hän pystyi tuomaan esiin juutalaisuudesta tärkeitä kristilliseen viitekehykseen liittyviä nkkohtia, ja tulkitsemaan mm. apostoli Paavalia samalla syvällisyydellä kuin apostoli itse. Seuraavassa tarkastellaan Origeneen kirjallisuutta mystiikan osalta, joka vielä hänen omana aikanaan (200-luvulla) oli olennainen osa kristinuskoa. Varsinaisesti Origenes oli Raamatun opettaja ja selittäjä, monien mielestä yksi kaikkein etevimmistä. Hän selitti Raamattua laaja-alaisesti, ei pelkästään mystiikan näkökulmasta. Luultavasti kuitenkin tunnetuimmaksi hänen kirjoituksensa ovat tulleet hänen syvällisistä näkemyksistään sielujen menneisyyteen liittyen.

Ajatus ihmisen sielun pre-eksistenssistä eli ”olemisesta ennen elämää tässä maailmassa” ei sisälly siihen kristilliseen opetukseen, jota tänä päivänä kuulemme kirkoissamme. Kuitenkin ajanlaskumme ensimmäisinä vuosisatoina tämä ajatus oli osa kirkollista oppia eikä siitä puhuminen ollut millään tavoin outoa tai epäkorrektia. Uskonnollisen kirjallisuuden tutkijat myöntävät yleisesti, että oppi ihmisen olemassaolosta ennen

nykyisenkaltaista ruumiillista olemassaoloa (pre-existence tai pre-mortal existence) kuului varhaiskristillisyyteen ja että tämän tiedostaminen on oleellista, jotta voisimme ymmärtää Uuden testamentin viittaukset iankaikkiseen menneisyyteen. Opetus ihmisen pre-existenssistä jatkui varhaiskristillisessä kirkossa, kunnes se kiellettiin Konstantinopolin toisessa kirkolliskokouksessa vuonna 553 jKr. Varhaiskirkon opettajista, jotka tukivat pre-eksistenssioppia, voidaan mainita Origenes, Justinus Marttyyri, Augustinus, Kyrillos Jerusalemilainen, Pierus, Johannes Jerusalemilainen, Rufinus, Nemerius ja läntinen kirkko yleisesti aina Gregorius Suureen (540-604) asti.[94]

300-luvulla käynnistyi kuitenkin kampanja varhaista kristillistä mystiikkaa vastaan.[95] Sielun ennalta olemisen väitettiin olevan harhaoppia. Vähitellen nämä väitteet saivat niin paljon kannatusta, että vuonna 553 jKr Konstantipolin toisessa kirkolliskokouksessa Origeneen oppi sielun (tai hengen) pre-eksistenssistä kiellettiin kokonaan. Sen päätöksen päälle jäi kuitenkin leijumaan varjo, koska pannaan julistuksen perustelut eivät olleet ensisijaisesti raamatullisia, ja koska sitä ennen oppi näkymättömästä luomakunnasta ja sielun pre-eksistenssistä oli ollut 500 vuoden ajan hyväksyttyä katolisen kirkon piirissä.

Joka tapauksessa seuraukset kirkolliskokouksen päätöksen rikkomisesta olivat niin ankarat, että kukaan sen jälkeen ei uskaltanut esittää ajatuksia ihmisen menneisyydestä tai ylipäänsä tuonpuoleisesta todellisuudesta. Se sulki käytännössä pois koko mystiikan alueen kristillisestä opista. Konstantinopolin kirkolliskokouksessa katolinen kirkko meni jopa niin pitkälle, että se asetti kirkkoisä Origeneen kirkonkiroukseen ja tuhosi koko hänen kirjallisen tuotantonsa noin kolme vuosisataa Origeneen kuoleman jälkeen. Mystiikan alueen kieltäminen oli osaltaan seurausta siitä, että kirkko oli irronnut juutalaisilta juuriltaan ja lähtenyt omille teilleen.

Kuitenkin omana aikanaan, 200-luvulla, Origenesta pidettiin suurimpana kirkon opettajana apostolien jälkeen. Origenes jätti jälkeensä valtavan kirjallisen perinnön, lähes tuhat eri kirjoitusta, jotka ovat sittemmin tuhoutuneet melkein kaikki. Ainoastaan joitakin latinankielisiä käännöksiä on säilynyt tuholta, näiden joukossa kirja nimeltä Periarchon (On the First Principles).

Periarchon käsittelee kristinuskon perimmäisiä kysymyksiä hakien vastauksia tuonpuoleisesta todellisuudesta: Mikä on ihminen, sen näkyvä ja näkymätön puoli tai ajallinen ja ajaton puoli? Miksi ihmiset syntyvät eriarvoiseen asemaan ja miksi ihminen on vajavainen ja syntinen jo syntyessään? Hän tulee siihen tulokseen, että vain ihmisen sielun menneisyys voi selittää tällaisia asioita. Taustalla ovat pimeyden henkivallat, joita vastaan ihminen joutuu kamppailemaan. Origenes perustelee väitteensä huolellisesti Raamattuun vedoten. Hänen tarkoituksenaan ei ole tehdä kaikista väitteistään ehdottomia oppeja, vaan hän puhuu nöyrästi asioista, joita ihmisen on vaikea luonnollisella tasolla ymmärtää.

---

[94] Hasting's Encyclopedia of Religion and Ethics.

[95] Mystiikkaa vastaan kohdistetun kampanjan johtohahmoja olivat Lykian Pataran piispa Methodius ja Kyproksen Salamiin piispa Epifanius. He asettuivat voimakkaasti vastustamaan 200-luvulla eläneen, kirkkoisä Origeneen kirjoituksia, joihin sisältyi paljon mystiikkaan viittaavaa ainesta. Origeneen opetuksissa he kritisoivat erityisesti iankaikkista (näkymämtöntä) luomakuntaa, sielujen pre-eksistenssiä ja yliluonnollista ylösnousemusruumista.

Origenes oli tunnettu äärimmäisen hyvästä raamatuntuntemuksestaan, kirkon oppien puolustamisesta, harhaoppien vastustamisesta ja kristillisten arvojen tinkimättömästä noudattamisesta henkilökohtaisessa elämässään. Origenes kuoli keisari Deciuksen vainoissa kokemiensa vaikeiden vankilavuosien jälkeen vuonna 253 jKr.

Usein on väitetty, että Origenes sisällytti oppiinsa kreikkalaisen filosofian tai gnostilaisuuden aineksia. Nämä väitteet ovat kuitenkin kohtuuttomia, sillä hän vastusti sekä kreikkalaista filosofiaa että gnostilaisuutta ja korosti aikansa kirkon puhdasoppisuutta. Sen sijaan on mielenkiintoista tutkia Origeneen suhdetta juutalaisiin ja sitä, miten hän hankki vaikutteita juutalaisuudesta. Hän itse oli syntynyt kreikankieliseen perheeseen, mutta eli Aleksandriassa, jossa oli suuri juutalainen vähemmistö. Hän tunsi juutalaisten tavat ja uskomukset. Varmaa on, että hän oli hyvin perehtynyt Filonin kirjoituksiin. Kirjoissaan hän puhuu paljon heprean kielen opettajastaan, jolta hän lienee oppinut paljon sekä heprean kielestä että kulttuurista. Hän puolusti voimakkaasti Vanhaa testamenttia, jonka monet gnostilaiset olisivat olleet valmiita hylkäämään. Paljolti juuri Origeneen ansiosta meillä on Raamatussamme Vanha Testamentti, jonka lähes kaikkiin kirjoihin hän laati kommentaarit Uuden testamentin valossa.

Origenes oli siis hyvin perehtynyt juutalaiseen mystiikkaan ja perimätietoon. Voisimme väittää, että Origenes ammensi kristinuskoonsa ajatuksia nimenomaan Filonin juutalaisuudesta. Se on kuitenkin kokonaan toisenlainen väite kuin se, että hän olisi sotkenut kreikkalaisia filosofioita tai muita uskontoja oppiinsa. Kristinusko perustuu juutalaisuuteen ja on luonnollista, että hän etsi vastauksia kysymyksilleen sieltä.

Otteita Origeneen teoksesta ”Periarchon”

Seuraavassa on esitetty muutamia otteita Origeneen kirjasta Periarchon. Otteet sisältävät hänen ajatuksiaan näkymättömästä maailmasta, sielujen pre-eksistenssistä ja Raamatun tekstien totuudellisuudesta.

Tämä maailma ja muut maailmat, kirja II, luku III

Seuraavassa lainauksessa Origenes pohtii nykyisen maailman olemusta suhteessa muihin maailmoihin, joista Raamatussa puhutaan. Hän tulee siihen tulokseen, että tämän maailman ympärillä on muita maailmoja, jotka näkymättömällä tavalla ovat siihen yhteydessä. Vaikka ne ovat näkymättömiä, ne eivät ole pelkästään mielikuvituksen tuottamia ideamaailmoja, joista kreikkalaiset filosofit puhuvat, vaan todellisia maailmoja.

> Tätä (nykyistä) maailmankaikkeutta, joka koostuu taivaasta ja maasta kutsutaan Raamatussa maailmaksi. Apostoli Paavali sanoo: ”Tämä nykyinen maailmamme on näet katoamassa” (1. Kor. 7:31). Herramme ja Vapahtajamme viittaa kuitenkin toiseen maailmaan sanoessaan ”Minä en ole tästä maailmasta”. Hänen täytyy tarkoittaa sillä toista, näkymätöntä maailmaa. Yrittäessämme kuvata tuota toista maailmaa, otamme riskin väärinymmärretyksi tulemisesta? Emme halua antaa sellaista vaikutelmaa, että tuo toinen maailma rakentuisi vain mielikuvituksessa syntyneistä muodoista, joita kreikkalaiset kutsuvat ’ideoiksi’. Onhan sellainen näkymätön maailma, joka olisi olemassa ainoastaan mielen fantasioissa, ajattelullemme varsin vierasta. Miten voitaisiin hyväksyä ajatus, että Vapahtajamme tuli sellaisesta maailmasta tai että pyhät menisivät kuolemansa jälkeen sellaiseen maailmaan?

> Epäilemättä Vapahtaja viittauksellaan tarkoittaa toista maailmaa, joka on loisteliaampi ja kauniimpi kuin tämä maailma ja kehottaa niitä, jotka uskovat Häneen, asettamaan katseensa sinne. Mutta onko tuo maailma täysin erillinen vai yhteydessä tähän maailmaan, vai jotenkin sisäkkäinen tämän maailman kanssa, on vaikea kysymys ihmismielelle ratkottavaksi. Klemens[96] näyttäisi viittaavan nykyistä maailmaa ympäröiviin maailmoihin, kun hän sanoo: ”Meri, jota ihmisen on mahdotonta ylittää, ja maailmat sen takana ovat saman Jumalan hallinnassa.” Tällä hän antaa meidän ymmärtää, että koko maailmankaikkeuden olevaisuus, luonnolliset ja yliluonnolliset taivaat ja maat muodostavat yhden täydellisen kokonaisuuden, jota Jumala hallitsee. (Periarchon, kirja II, luku III, 6)

Taivaallinen Jerusalem

Seuraavassa Origenes pohtii taivaallista ja maallista Jerusalemia ja miten ne liittyvät Jerusalemia koskeviin Raamatun profetioihin. Hän tulee siihen tulokseen, että Jerusalemia, Juudaa ja Israelia koskevat profetiat liittyvät myös näkymättömässä maailmassa olleisiin tai olevaan Jerusalemiin, Juudaan ja Israeliin. Hän jatkaa samaa ajatusta Babyloniaan, Tyyroon, Siidoniin ja Egyptiin, joita koskevat profetiat myös liittyvät toisessa maailmassa oleviin vastaaviin maihin ja kaupunkeihin.

> Jos pidämme Paavalin sanoja Kristuksen sanoina, jotka Hän puhuu apostolinsa kautta, meidän täytyy ymmärtää, että kaikki Jerusalemia koskevat profetiat ovat viittauksia siihen kaupunkiin, mitä Paavali itse kutsui taivaalliseksi Jerusalemiksi ja muihin (näkymättömään) Pyhään maahan kuuluviin alueisiin, joiden äitikaupunki on taivaallinen Jerusalem.
>
> Jos siis Jerusalemia, Juudeaa, Israelia, Juudaa tai Jaakobia koskevat profetiat ilmentävät tiettyjä jumalallisia mysteerejä, koska emme tulkitse niitä lihan mukaan, siitä seuraa, että myöskään profetioita, jotka lausuttiin Babylonialle tai babylonialaisille, Siidonille tai siidonilaisille, Egyptille tai egyptiläisille, ei pidä ymmärtää (ainoastaan) viittauksina tässä nykyisessä maailmassa olevaan Babyloniaan, Siidoniin tai Egyptiin. Myöskään niitä profetioita, jotka profeetta Hesekiel lausui faraolle, Egyptin kuninkaalle, ei pidä soveltaa keneenkään Egyptin maata hallinneeseen mieheen, niin kuin kirjoituksen yhteys selvästi osoittaa.
>
> Samalla tavoin Tyyron prinssiä koskevat kirjoitukset eivät viittaa yhteenkään todelliseen Tyyron kuninkaaseen, tai Nebukadnessariin liittyvät kirjoitukset, joita löydämme eri puolilta Raamattua, eivät viittaa keneenkään ihmiseen. Se, josta on kirjoitettu ”taivaasta langennut” tai ”Lucifer” (Jes. 14: 3-23), ei ole ihminen.
>
> Aivan kuten on olemassa taivaallinen Jerusalem ja Juuda ja epäilemättä (taivaallinen) kansa, jota kutsutaan Israeliksi, on mahdollista, että siellä sen paikan lähistöllä on muita paikkoja, joita kutsutaan Egyptiksi, Babyloniaksi, Tyyroksi ja

---

[96] Fotios Suuri, Ortodoksisen kirkon patriarkka (k. 897), kertoo Klemens Aleksandialaisesta, että hän oli kirjoittanut sielujen siirtymisen ihmeestä ja monista Adamia edeltäneistä maailmoista. Klemens oli Aleksandrian kuuluisan katekeettakoulun rehtori ja Origeneen edeltäjä tässä virassa.

> Siidoniksi ja että näiden paikkojen ruhtinaita ja muita sieluja, jotka asuvat näillä paikoilla, kutsutaan egyptiläisiksi, babylonialaisiksi, tyyrolaisiksi ja siidonilaisiksi. Israelilaisten sielujen keskuudessa näyttäisi tapahtuneen, niiden omaan elämäntapaan sovellettuna, eräänlainen vangitseminen, minkä seurauksena heidän sanottiin laskeutuneen korkeammilta ja paremmilta seuduilta Egyptiin tai hajaantuneen muiden kansojen joukkoon. (Periarchon, kirja IV, luku III, 8-9)

Sielujen nouseminen ja laskeutuminen

Origeneen mukaan sielut ”laskeutuvat” tähän maailmaan ylempänä olevista sielujen asuinpaikoista. Varsinaista selitystä siitä, miten sielut joutuvat aineellisiin ruumiisiin, hän ei esitä, mutta kirjoituksista tulee kuitenkin selväksi, että laskeutuminen johtuu moraalisista syistä ja eräänlaisena rangaistuksena. Ennen yhdistymistä aineellisiin ruumiisiin sielut kuolevat. Kuitenkin luonnollisen elämän tarkoitus on johdattaa sielut ylevämpään kehityskiertoon Kristuksen kautta. Nuhteettomasta vaelluksesta luonnollisen elämän aikana sielut saavat palkaksi katoamattomuuden ja pääsevät takaisin taivaan iloon. Toisaalta huonosti vietetyn elämän seurauksena sielu voi joutua vielä alemmas pahojen henkivaltojen käsiin, joiden vallassa he jo maailmassa eläessäänkin ovat.

> Sillä niin kuin ne, jotka kuolevat pois tästä maailmasta, hajautetaan heidän tekojensa ja ansioidensa mukaan heille julistetun tuomion mukaisesti eri puolille hengellistä todellisuutta, toisten mennessä paikkaan, mitä kutsutaan alamaailmaksi, toisten mennessä ylös Aabrahamin helmaan ja edelleen toisten erilaisiin muihin asuinpaikkoihin siellä, niin samalla tavoin, taivaallisten asuinpaikkojen asukkaat kuollessaan, jos sallitaan näin sanoa, laskeutuvat noilta korkeammilta paikoilta tähän maailmaan.
>
> Jokainen, joka laskeutuu tähän maailmaan, on määrätty syntymään hengellisten ansioidensa mukaan tietyn kansakunnan joukkoon tai elämään tietynlaisen elämän tai olemaan tietynlaisessa heikkouden tilassa tai syntymään uskonnollisista tai ei-uskonnollisista vanhemmista. Niinpä joskus sattuu, että israelilainen (sielu) syntyy skyyttalaisten joukkoon tai köyhä egyptiläinen (sielu) syntyy juutalaisten joukkoon. Joka tapauksessa meidän Vapahtajamme tuli kokoamaan ”Israelin huoneen kadonneet lampaat” yhteen ja koska useimmat israelilaiset eivät ole alistuneet Hänen opetuksilleen, monet pakanakansoihin kuuluvat on kutsuttu Hänen joukkoonsa.
>
> Tästä seuraa, että profetiat, jotka on lausuttu eri kansakunnille, tulisi ymmärtää viittauksina sieluihin ja niiden asuttamiin erilaisiin taivaallisiin asuinpaikkoihin. Edelleen mitä tulee niihin Israelin kansaa, Juudeaa tai Jerusalemia koskeviin raamatunkertomuksiin, joissa israelilaiset olivat tämän tai tuon kansakunnan ahdistamana, on tarkkaan tutkisteltava, olisivatko nämä kertomukset paremmin liitettävissä niihin sielujen kansakuntiin, jotka kerran elivät taivaassa tai jotka elävät siellä tänäkin päivänä, sillä monien kertomusten kohdalla nämä asiat eivät tapahtuneet fyysisessä maailmassa. (Periarchon, kirja IV, luku III, 10)

Totuus on kätkettynä kirjoituksiin

Näkymättömän luomakunnan suurimmat salaisuudet ovat kätkettyinä Raamatun kirjoituksiin. Jeesuksen vertaus peltoon kätketystä aarteesta paljastaa tuon salaisuuden olemuksen.

> Kaikki nämä totuudet ovat kätkettyinä ja peitettyinä Raamatun kirjoituksiin. Sen tähden ”Taivasten valtakunta on kuin peltoon kätketty aarre, minkä mies löysi ja peitti uudelleen maahan, ja siitä ilosta möi kaiken minkä omisti ja osti sen pellon” (Matt. 13: 44). Voitaisiinko siis sanoa, että kirjoitusten maaperä on pelto, joka kasvaa kaikenlaisia pellon päällä nähtäviä kasveja, mutta noiden kirjoitusten syvempi hengellinen merkitys on kätkettynä maan alla. Siihen salaiseen merkitykseen apostoli Paavali luultavasti viittaa puhuessaan ”kätketyistä viisauden ja tiedon aarteista” (Kol. 2: 3) ja profeetta Jesaja sanoessaan Pyhän Hengen innoittamana ”Minä annan sinulle aarteet pimeistä piiloistaan ja kalleudet kätköistään, jotta oppisit tietämään, että se, joka sinua nimeltä kutsuu, olen minä, Herra, Israelin Jumala (Jes. 45:3).
>
> Pyhien isien laskeutuminen Egyptiin, toisin sanoen tähän maailmaan, tulisi nähdä suopeuden ja varjeluksen osoituksena Jumalalta muuta ihmiskuntaa kohtaan, sillä heidän kauttaan koko muu ihmissuku ohjeistettiin valaistukseen ja pelastukseen. ”Sillä heidän joukkoonsa annettiin Jumalan profeetat.” (Room. 3:2) ja vain heidän annettiin nähdä Jumala. Juuri heitä tarkoittaa sana Israel (Jumalan näkevät ihmiset). Se tarkoittaa, että meidän tulee tulkita kirjoitukset tässä valossa. Esimerkiksi kirjoitukset siitä, miten Egyptiä lyötiin kymmenellä vitsauksella, jotta Jumalan kansan sallittaisiin lähteä erämaahan, tai mitä tapahtui ihmisille erämaassa, tai miten pyhäkkö rakennettiin kaikkien ihmisten avustuksella, tai miten pappien vaatteet tai pyhäkön astiat valmistettiin palvelukseen, ovat kuvia taivaallisista, sillä heprealaiskirjeen mukaan nämä asiat sisältävät itsessään ”varjon” taivaallisista asioista (Hepr. 8:5). Mooseksen kirjassa esitetään myös kertomus laeista ja säädöksistä, joiden mukaan israelilaisten tuli elää pyhässä maassa. Kirjassa esitetään myös rangaistuksen uhka niille, jotka rikkovat lakia. Niitä varten, jotka tarvitsevat puhdistusta (synneistä) erilaisia tapoja puhdistautua esitetään. Kaiken tämän tarkoitus (tämän maailmaan elämään sovellettuna) on se, että ihmisten tulisi elämänsä aikana päästä osalliseksi siitä yhdestä puhdistuksesta, mikä tuottaa täydellisen puhdistuksen (Hepr. 9).
>
> Sillä kuten profeetta on puhunut meille: ”Kansamme elämä ja henki on Herran Voideltu, jonka suojassa olimme luulleet saavamme elää kansojen joukossa” (Val. 4:20). Se tarkoittaa, että aikanaan Hän tulee siirtämään koko pyhän kansansa ajallisen evankeliumin piiristä iankaikkisen evankeliumin piiriin, käyttääkseni Ilmestyskirjan ilmaisua, missä Johannes puhuu ”iankaikkisesta evankeliumista” (Ilm. 14:6). (Periarchon, kirja IV, luku III, 11-13)

Loppuarvio

Vaikka Origenes ei olisikaan ollut oikeassa joka asiassa, mitä hän kirjoissaan tuo esiin, Konstantinopolin kirkolliskokouksen päätös vuonna 553 jKr oli täysin kohtuuton ja väärä. Ensimmäinen ja keskeisin syytös, joka kohdistettiin häneen ja hänen tuotantoonsa oli tämä: ”Jos joku esittää jotakin tarunomaisesta sielujen ennalta olemisesta (fabulous pre-existence

of souls) tai luonnottomasta ennalleen asettamisesta (monstrous restoration), joka seuraa siitä, olkoon kirottu (anathema).” Sanat ”tarunomainen” ja ”luonnoton” kertovat asenteellisuudesta ja ymmärtämättömyydestä näkymätöntä luomakuntaa kohtaan. 300 vuotta Origeneen kuoleman jälkeen katolisen kirkon johto ei osannut enää arvostaa varhaiskirkon ajatuksia sielusta, hengestä, näkymättömistä taivaista jne, joihin kuitenkin kätkeytyy niin paljon kristinuskon ydintä ja voimaa. Vain näkymättömän todellisuuden kautta ihminen voi ymmärtää syvällisesti omaa olemassaoloaan tässä maailmassa ja vain sen kautta monet syvälliset kristilliset ajatukset saavat ymmärrettävyyden.

Vaikka joissakin asioissa Origenes olisikin ollut väärässä, hän joka tapauksessa ymmärsi kristinuskon raamatulliset perusteet syvällisemmin ja perusteellisemmin kuin useimmat häntä arvostelleet 500-luvun kirkon oppineet. Hänen arvostelunsa meni kohtuuttomuuksiin, mitä osoittaa sekin, että hänen nimiinsä pantiin asioita, joita hän ei ollut sanonut. Kun syytökset muotoiltiin nimettömästi ”Jos joku sanoo…”, yleisesti ymmärrettiin, että Origenes olisi niiden sanojen takana, vaikka ne saattoivat olla muiden, kuten gnostilaisten tai vieraiden filosofioiden väitteitä.

Kreikankielisenä ja 200-luvulla eläneenä Origenes tunsi varhaisen kirkon kreikankielisen perinteen paljon paremmin kuin hänen latinankieliset kriitikkonsa. Kielikysymys jo sinänsä aiheutti skismaa kirkon sisällä. Kirkon johto ja valta oli siirtynyt kreikankielisestä kristinuskon kulttuurista latinankieliseen. Niinpä monissa suhteissa Origeneen syytöksissä oli kyse asioista ja asenteista, jotka olivat muuttuneet Origeneen kuoleman ja Konstantinopolin toisen kirkolliskokouksen välillä.

Jo siitä lähtien, kun Konstantinus Suuri tuli Rooman keisariksi ja kristinusko laillistettiin valtakunnassa, kaikki hallitsijat ymmärsivät, että kristinuskosta voisi tulla hajanaista maata lujittava tekijä. Siksi se pian määrättiin ainoaksi sallituksi uskonnoksi koko maassa. Lisäksi keisari määräsi, että kristinuskon sisäisistä oppiriidoista oli sovittava yhteisissä kirkolliskokouksissa ja sovitut asiat tuli esittää ulospäin yhteisen uskontunnustuksen muodossa. Näin hengellinen regimentti sotkeutui pahoin maallisen regimentin kanssa ja kirkolliskokouksista tuli kirkkopoliittisten kiistelyjen näyttämöjä. Usein vastakkain olivat valtakunnan eteläisten ja pohjoisten kirkkojen tai itäisten ja läntisten kirkkojen opilliset näkemykset.

Päätökset eivät olleet yleensä yksimielisiä, ja asioista kiistelivät usein tasavahvat osapuolet. Yleensä se puoli voitti, mitä keisari tai paavi kannatti, sillä heidän vastustaminen vaati suurta rohkeutta. Usein itse asia uhrattiin paavin tai keisarin suosion varmistamiseksi. Yleisesti voidaan sanoa, että mitä pitemmälle mentiin ajassa eteenpäin, sitä räikeämmäksi kirkkopoliittinen peli muodostui ja sitä huonompia ja turhempia päätöksiä tehtiin. Monet suuret kirkkokunnat sekä etelässä että idässä julistettiin johtajiensa kautta kirkonkiroukseen. Näin saatiin poliittinen vastustaja pelatuksi ulos. Näin kävi mm. Egyptin ja Syyrian kirkoille, jotka olivat aikoinaan Rooman kirkkoa suurempia.

Origeneen kysymystäkin olisi tarkasteltava tätä taustaa vasten. Jos pelkästään opillisesti tarkasteltuna Origenes olisi ollut täysin väärässä, miksi eivät aikaisemmat kirkolliskokoukset puuttuneet asiaan? Miksi vasta 550-luvulla tehtiin tämä päätös, noin 300 vuotta Origeneen kuoleman jälkeen? Yksi syy oli ainakin se, että Origenes oli omana aikanaan niin suosittu, ettei häntä voitu eikä haluttu syyttää mistään. Se oli mahdollista vasta muutama vuosisata myöhemmin, jolloin idän ja etelän suuret kirkot oli siirretty katolisen yhteisön ulkopuolelle. Silloin mikä tahansa kristinuskon varhaisiin perinteisiin

kuuluva oppi voitiin pyyhkäistä pois yhdellä kirkolliskokouksen päätöksellä, koska noita varhaisia perinteitä edustavat yhteisöt eivät olleet enää edustettuina kirkolliskokouksissa.

Toinen syy oli luultavasti se, että kristinusko haluttiin valjastaa maallisen regimentin palvelukseen. Kun Origenes puhui kirjoissaan näkymättömistä maailmoista, iankaikkisesta menneisyydestä, sielujen siirtymisestä paikasta toiseen ja muista kristilliseen mystiikkaan liittyvistä asioista, niitä pidettiin valtakunnan hallinnon kannalta epäoleellisina ja jopa haitallisina. Todennäköisesti monet keisarit eivät uskoneet näkymättömään luomakuntaan tai iankaikkiseen menneisyyteen lainkaan. Joka tapauksessa tärkeämpää oli puhua kansalle keisarin ja kirkon auktoriteetista tässä maailmassa. Kukaan ei voisi pelastua kirkon ulkopuolelta, ja kirkon opetuksen täytyi olla linjassa keisarin hallinnollisten tavoitteiden kanssa.[97]

Kirkolliskokouksen päätökset olivat peruuttamattomia. Niitä ei voinut perua, koska haluttiin antaa ulospäin sellainen vaikutelma, että kirkko oli Jumalan johdon alla ja siten erehtymätön. Niinpä päätöksistä tuli rakenteellisia, osa uskonnollista järjestelmää. Jos joku yritti esittää mielipiteitä kirkon päätöksiä vastaan, kyse ei ollut vain väärän mielipiteen ilmaisemisesta, vaan kirkon järjestelmän horjuttamisesta ja siten Jumalan vastustamisesta. Rangaistuksena sellainen henkilö suljettiin kirkon ulkopuolelle tai pahimmassa tapauksessa poltettiin julkisesti vääräuskoisena.

Niinpä noin tuhanteen vuoteen Konstantinopolin toisen kirkolliskokouksen jälkeen kukaan ei uskaltanut puhua mitään kristilliseen mystiikkaan liittyvistä asioista. Pelon piiriin eivät sisältyneet ainoastaan Origeneen kirjojen määrätyt kielletyt kohdat, vaan koko mystiikan alue. Myöskään uskonpuhdistus 1500-luvulla ei nostanut esiin näitä asioita, koska reformaattoreiden kritiikin kohteena olivat muut asiat. Niinpä mystiikka jäi lähes kielletyksi aiheeksi myös reformoiduissa kirkoissa. Uskonpuhdistus toi kuitenkin mukanaan ainakin periaatteellisen uskonnon vapauden, mielipiteen vapauden ja oikeuden lukea itse Raamattua omalla kielellään.

5.6 YHTEENVETO - JUUTALAINEN PERINNEKIRJALLISUUS

Tämän pääluvun yhtenä tarkoituksena on ollut osoittaa, että kaikki keskeiset kristinuskon opit ovat lähteneet varhaisesta juutalaisuudesta. Voideltu Kuningas, Jumalan Poika, jolle ikiaikaisessa menneisyydessä annettiin kaikki valta taivaassa ja maan päällä, kuuluu vuosituhantiseen juutalaiseen perinteeseen. Hänelle annettiin valta hallita, antaa syntejä anteeksi ja luoda uutta. Hän on ollut Israelin Kuningas ja Ylimmäinen pappi, ei ainoastaan tässä maailmanajassa, vaan myös iankaikkisessa menneisyydessä, jolloin jo juutalaisuuden

[97] Keisari Justianus I, joka vaati Origeneen oppien pannaan julistamista, halusi lujittaa maallista valtaansa kirkon avulla. Paavi Vigilius ei olisi halunnut asettaa Origenesta kirkonkiroukseen, mutta lopulta taipui keisarin tahtoon. Luultavasti suurin osa kirkolliskokouksen osallistujistakaan ei olisi tahtonut näin jyrkkää päätöstä, mutta em. auktoriteettien painostuksen johdosta päätös saatiin aikaiseksi kokouksessa.

ja israelilaisuuden perustukset luotiin. Kristus taisteli omiensa puolesta ja sovitti heidän syntinsä omalla kärsimyksellään ja kuolemallaan jo iankaikkisessa menneisyydessä. Kristuksen toiminta israelilaisten keskuudessa Vanhan testamentin aikaan, Hänen syntymisensä maailmaan ja sovituskuolemansa ristinpuulla ovat olleet johdonmukainen jatke Hänen iankaikkisessa menneisyydessä tekemilleen pelastustöille.

Paavali ja juutalainen perinnemystiikka

Kirjan tässä pääluvussa on peilattu juutalaista perinnemystiikkaa Uuden testamentin ja erityisesti apostoli Paavalin mystiikkaan. Siinä, että Paavali oli omaksunut asioita vanhasta juutalaisesta perinnemystiikasta, ei ole kristinuskon kannalta mitään ongelmallista. Päinvastoin se vain todistaa, että Jumala oli puhunut jo ennen hänen aikaansa ko. asioista. Monet Paavalin opinkohdat todistavat, että juutalaisen perinnemystiikan opit iankaikkisesta menneisyydestä ovat juuriltaan paljon Paavalin aikaa vanhempia.

Apostoli Paavali oli oppinut fariseus. Epäilemättä hänen rabbiiniseen koulutukseensa kuuluivat myös mystiikan opinnot, sillä mm. seuraavat hänen oppinsa kumpuavat todennäköisesti varhaisesta juutalaisesta mystiikasta:

- oppi kolmiyhteisestä Jumalasta (Isä, Poika ja Pyhä Henki),
- oppi Kristuksesta iankaikkisena Luojana (Kol. 1: 15 - 18),
- oppi Jumalan Hengistä (voiman, rakkauden, viisauden ja ymmärryksen jne.)
- oppi syntien anteeksiantamisesta ja vanhurskautumisesta Kristuksessa,
- monet käsitteet, kuten Kristuksen ruumis, myyttinen öljypuu, Kuningas ja Hänen valtakuntansa, Sulhanen ja Hänen morsiamensa, taivaallinen Jerusalem jne.
- oppi Pyhän Hengen luomasta yhteydestä Kristuksen ruumiissa,
- oppi sisäisestä ja ulkonaisesta ihmisestä,
- oppi ihmisen ennalta määräytymisestä jne.

Myös Paavalin profetiat Kristuksen takaisintulosta, juutalaisten ja muiden kansojen pelastumisesta, pelastuneiden ylösnousemuksesta jne., perustuvat osittain tai kokonaan vanhaan juutalaiseen perimätietoon. Vaikka Paavali sai vahvistuksen opeilleen suoraan Kristukselta, monien oppien alkuperä on varhaisessa juutalaisuudessa. Kristityt, jotka pitävät Uutta testamenttia auktoriteettinaan, voivat uskoa, että Paavali Pyhän Hengen opastuksella nosti juutalaisesta mystiikasta kristinuskoon juuri ne asiat, jotka oli tarpeen nostaa, ja antoi ko. asioille sellaisen sisällön, minkä Jumala jo aikojen alussa oli niille antanut.

Kristinuskon kannalta tärkein johtopäätös, jonka Paavali teki uskoontulonsa yhteydessä, oli se, että Jeesus Nasaretilainen on tuo juutalaisen mystiikan Poika-Jumala lihan ruumiiseen inkarnoituneena. Tietenkin koko Uusi testamentti todistaa tästä, mutta ilman vanhan juutalaisen mystiikan tuntemusta, emme ymmärtäisi tätä yhteyttä koko syvyydeltään. Se mitä on sanottu Jeesuksesta Kristuksesta Kolossalaiskirjeessä (Kol. 1: 12 – 23) ja Heprealaiskirjeessä (luvut 1 - 2), joka myös on mitä luultavimmin Paavalin kirjoittama, on väkevä tulkinta, johon Paavali sai vahvistuksen suoraan Jumalalta ilmestyksissään.

Toinen apostoli Paavalin oivallus liittyy hänen vanhurskautumis- ja pelastusoppiinsa. Paavali todistaa Roomalaiskirjeessä, että ”kaikki ovat tehneet syntiä ja ovat vailla Jumalan kirkkautta, mutta saavat Hänen armostaan lahjaksi vanhurskauden, koska Kristus Jeesus on

lunastanut heidät vapaiksi”. (Room. 3: 23-24) Kukaan ei tule vanhurskaaksi lakia noudattamalla. Heprealaiskirjeessä osoitetaan, että usko Kristukseen on ollut vanhurskaaksi tulemisen ja pelastuksen perusta jo Abrahamista lähtien ja vielä häntäkin aikaisemmin. (Hepr. 11) On siis ero vanhan ja vielä vanhemman juutalaisuuden välillä. Kuningas Daavidin aikainen ja sitä vanhempi juutalaisuus on tunnustanut Messiaan Jumalan Pojaksi ja Jumalaksi. Hän on ollut Logos, Jumalan Sana, Jumalan Kuva, Elämän Valo, Israelin Kuningas, kansansa Pelastaja ja Ylipappi jo varhaisessa juutalaisuudessa. Myöhemmässä juutalaisuudessa tämä ei ole selvää, sillä Poika ja Henki menettivät jumalallisen asemansa Korkeimman Jumalan rinnalla.

Kaiken päämäärä on kirkastettu Kristuksen ruumis, joka on Hänen täyteytensä, joka kaiken kaikessa täyttää. (Ef. 1: 23) Paavali puhuu monessa kohtaa tästä tulevaisuuden seurakunnasta, ts. kaikista Hänen omistaan koostuvasta yhteisöstä, Kristuksen ruumiista, joka rakentuu monista jäsenistä. Tämä kuva on myös juutalaisen perinteen mukainen, sillä sen mukaan alkuperäinen näkymätön luomakunta oli jättiläismäisen ihmisruumiin muotoinen täydellinen luomus. Juutalaisen perinteen mukaista on myös se usko, että Jumala korjaa tuon luomakuntaruumiin, joka tuhoutui, alkuperäiseen loistoonsa Kristuksessa. Vanhan perimätiedon mukaan Jumala korjaa ja asettaa ennalleen kaiken sen, mikä on rikkoontunut Hänen luomakunnassaan.

Kristuksen ja ihmisen tarinasta

Kristuksen ja ihmisen iankaikkinen tarina lähtee iankaikkisesta menneisyydestä, jatkuu nykyisessä maailmassa ja huipentuu iankaikkisessa tulevaisuudessa. Jumala kertoi siitä varhaiselle ihmiskunnalle jo pian Paratiisin syntiinlankeemuksen jälkeen. Juutalainen perinnemystiikka todistaa tämän varhaisen Jumalan ilmoituksen puolesta. Monet juutalaiskristilliseen perintöön kuuluvat teokset, kuten Henokin kirjat, todistavat, että tällainen ilmoitus on annettu varhaiselle ihmiskunnalle.

Kaikkea juutalaisesta perinnekirjallisuudesta, ei voida siirtää sellaisenaan kristinuskoon, mutta sen avulla voidaan oppia ymmärtämään Raamattua syvällisemmin. Esimerkiksi Kristuksen ja ihmisen iankaikkinen tarina, joka on kerrottu Raamatussa epäyhtenäisesti ja ilman tapahtumien selkeää järjestystä, saattaa saada muotoa ja selkeyttä juutalaisesta perinnekirjallisuudesta. Jumalan varhainen ilmoitus, joka on aikojen kuluessa muuttunut epäselväksi, alkaa siten saada uutta elämää.

Samalla voidaan nähdä se murheellinen tosiasia, että kaikki kansakunnat, maailmanvallat ja uskonnot ovat jossakin historian vaiheessa hylänneet Jumalan varhaisen ilmoituksen. Kristuksen ja ihmisen iankaikkinen tarina annettiin kaikille kansakunnille heidän uskonnollisen elämänsä perustukseksi ja sellaisena sitä aluksi pidettiinkin. Kuitenkin Babyloniasta alkanut kapina johti siihen, että koko varhainen ihmiskunta joutui luopumaan uskonnostaan ja vaihtamaan sen toiseen uskontoon, jonka ihminen oli luonut. Niin tämä varhainen jumalallinen ilmoitus unohtui lähes kokonaan. Jumala kuitenkin valitsi yhden heprealaisen miehen, Abrahamin, jonka kautta Hän perusti itselleen kansakunnan. Israelin kansan parissa Kristuksen ja ihmisen tarina sai jatkoa niin, että se eli heidän keskuudessaan yli tuhat vuotta. Israelin ja Juudan kuninkaiden aikaan juutalainen papisto alkoi kuitenkin vieroksua tätä tarinaa. Baabelin pakkosiirtolaisuuden jälkeen Kristus ja Pyhä Henki menettivät kokonaan asemansa jumalallisina persoonina. Jeesuksen aikaan tarina eli papiston parissa vain vanhana legendana, mutta kansan keskuudessa siihen uskottiin vielä laajalti.

Jeesus nosti opetuksillaan tarinan uudelleen elämään. Hän ilmoittautui tuon tarinan keskushahmoksi, ikiaikaiseksi Messiaskuninkaaksi, jonka oli määrä tulla maailmaan sovittamaan lopullisesti ihmiskunnan synnit. Juutalaiset kuitenkin tuomitsivat Hänet kuolemaan osittain siksi, että heidän uskonnollinen johtonsa piti Häntä petturina, osittain siksi, että he eivät uskoneet tuohon tarinaan lainkaan. Kristus kuitenkin nousi ylös kuolleista ja osoitti sillä, että Jumala oli Hänen sanojensa takana ja että vanha tarina taivaallisesta Messiaskuninkaasta on totta kaikilta osiltaan.

Jeesuksen kuoleman ja ylösnousemuksen jälkeen juutalaiset rabbit kielsivät ja hävittivät mahdollisuuksiensa mukaan vanhan Messias-kirjallisuuden, koska sen arveltiin tukevan uutta ”vaarallista” messiaanista lahkoa. Silti tarina siirtyi ainakin osittain juutalaisilta kansakuntien pariin varhaisessa kristinuskossa. Kansakunnilla ei ollut kuitenkaan sellaista uskonnollista muistia ikiaikaisesta Jumalan ilmoituksesta kuin juutalaisilla. Siksi iankaikkisen menneisyyden asioita alettiin vieroksua kristinuskon piirissä ja lopulta kaikki ajatukset siitä, että ihmisen sielulla tai hengellä olisi ollut menneisyys ennen maanpäällistä elämää, hylättiin. Onneksi kuitenkin Kristus ja Pyhä Henki nostettiin takaisin jumalalliseen asemaan kristinuskon piirissä. Heillä katsottiin olevan iankaikkinen menneisyyskin.

Niin voidaan tulla siihen johtopäätökseen, että kaikki kansakunnat vuorollaan ovat hylänneet varhaisen Jumalan ilmoituksen Kristuksen ja ihmisen yhteisestä menneisyydestä. Aluksi sen hylkäsivät varhaiset idän kansat, sen jälkeen israelilaiset ja juutalaiset, sitten vielä kristitytkin. Sen jälkeen tarina on hävinnyt kokonaan ihmiskunnan tietoisuudesta.

Tarinan häviämisellä on kuitenkin ollut hintansa. Ihminen on jäänyt kyselemään, kuka hän on, mistä hän on tullut ja mikä on hänen elämänsä tarkoitus. Hänellä ei ole vastausta näihin inhimillisen elämän tärkeimpiin kysymyksiin. Tärkeä ihmisyyttä koskeva tieto, jonka Jumala oli aikojen alussa antanut ihmiselle, on kätkeytynyt muiden asioiden alle ja jäänyt unohduksiin.

Hintaa on maksettu myös siinä, että uskomme alku ja päämäärä ovat hämärtyneet. Emme ole olleet lainkaan tietoisia Kristuksen ja ihmisen koko tarinasta, jonka Jumala toi tiettäväksi varhaisen ilmoituksensa yhteydessä. Siitä syystä olemme menettäneet ymmärryksen näkymättömästä luomakunnasta, sen rakenteista, historiasta ja kaikista pelastustöistä, joita Kristus teki siellä jo ennen tämän maailman perustamista. Siksi emme ole ymmärtäneet, mihin suurempaan suunnitelmaan elämämme maan päällä liittyy eikä meillä ole ollut tarkkaa näkemystä siitä, minkälaiseen tulevaisuuteen se tähtää.

1500-luvun alussa Martti Luther käynnisti uskonpuhdistuksen katolisen kirkon sisällä, mikä johti lopulta uusien kirkkokuntien syntymiseen. Hän kiinnitti huomionsa ennen kaikkea pelastuskysymykseen, jotta siihen liittyvät väärät opit ja uskomukset saataisiin oikaistua Raamatun linjoille. Sola fide, sola gratia (vain uskosta, vain armosta) olivat hänen tunnuslauseensa. Sola Scriptura (vain Raamattu) kelpasi hänelle opin perustaksi. Näissä periaatteissa hän oli tietenkin aivan oikeassa, ja niille meidänkin tulee perustaa uskomme. Voidaan kuitenkin sanoa, että 1500-luvun uskonpuhdistus ei ulottunut kaikkeen, minkä katolinen kirkko oli vääristänyt tai jättänyt huomiotta Raamatusta. Raamatusta löytyy paljon asioita, jotka eivät ole vieläkään saaneet sijaa kristinuskon opissa ainakaan kaikissa kirkkokunnissa.

Eräs asia, joka on sivuutettu vanhojen kirkkokuntien opetuksessa, on Israelin merkitys Jumalan pelastussuunnitelmissa. Edelleenkin monissa kirkkokunnissa opetetaan korvausteologiaa, jonka mukaan Jumala on hylännyt juutalaiset ja siirtänyt kaikki liitot ja lupaukset kristityille. Tästä on aiheutunut suurta vahinkoa – ei vain juutalaisille - vaan

myös kristityille itselleen. Uudet herätysliikkeet ovat tuoneet esiin uutta ilmestystä Israelin merkityksestä mm. helluntailaisissa ja karismaattisissa piireissä.

Toinen epätarkkuus vanhojen kirkkokuntien opetuksessa on ollut kirkon jäsenyyden merkityksen korostaminen ihmisen pelastuksessa, mikä on johtanut siihen, että tavallisten kirkon jäsenten tavoittelua intiimiin suhteeseen Jumalan kanssa on pyritty hillitsemään. Vain kirkon jäsenyyden kautta ihmisellä on ollut mahdollisuus pelastua, ja vain papeilta on edellytetty syvällisempää jumalatuntemusta. Kirkon maallikkojäsenten pyrkimystä kohti jumalisuuden salaisuuksia on vaimennettu ja jopa pidetty harhaoppisena. Niinpä maallikoiden ei ole annettu edes lukea Raamattua. Vaikka nykyisin Raamatun luku on sallittua, edelleenkin ihmisten henkilökohtaisen jumalasuhteen korostaminen on monissa kirkkokunnissa ei-toivottua, ellei jopa kiellettyä. Tästä johtuu perimmäisesti se, että vanhoissa kirkkokunnissa ei ole puhuttu henkilökohtaisen uskon ja suun tunnustuksen merkityksestä, uudestisyntymisestä, hengellisestä yhteydestä Jumalaan Pyhän Hengen kautta, Pyhän Hengen armolahjoista, eikä myöskään sielun tai hengen menneisyydestä, joka liiaksi korostaisi ihmisen suhdetta globaaliin yliluonnolliseen Kristuksen ruumiiseen, joka ei tunne kirkkokuntarajoja.[98]

Tässä tulemme kirjani tärkeään johtopäätökseen. 500-luvun puolivälissä Katolinen kirkko kielsi ihmisen hengen ja sielun menneisyyden, mihin se oli aikaisemmin uskonut. Sen jälkeen ihmiset ovat noudattaneet tuota kieltoa ja alkaneet ajatella, että olemassaolomme alku olisi luonnollisessa syntymässämme, ja että ihmisen olemuksessa ei olisi mitään osaa, minkä avulla lähestyä Jumalaa. Nyt on tullut aika vapauttaa henkemme ja sielumme vuosituhantisesta pannastaan ja alkaa ajatella itsestämme toisella tavalla. Meidän tulisi vapauttaa kristillinen ajattelu sen alkuperäiseen vapauteen, johon kuului uskovien suora hengellinen yhteys Jumalaan Pyhän Hengen kautta. Henkilökohtaisesti uskon, että myös se, mitä olen tässä kirjassani tuonut julki, ts. näkymätön luomakunta ja Kristuksen ja ihmisen tarinan iankaikkiset ulottuvuudet, ovat asioita, jotka tulisi ottaa mukaan seuraavaan reformaatioaaltoon. Raamattu ei aseta esteitä tälle. Päinvastoin, se tukee tällaista ajattelua.

Kristuksen ja ihmisen tarinan, mistä olen kirjoittanut, ei tarvitse olla kristinuskon julistuksen keskiössä. Keskiössä olkoon edelleen yksinkertainen evankeliumin julistus Kristuksen sovituksesta ja sen uskossa vastaanottamisesta. Kuitenkin kristinusko tarvitsee mystiset ulottuvuutensa, jotka sillä on ollut, mutta jotka se on menettänyt historian hämärään. Se tarvitsee ne ikään kuin taustaksi tai selitykseksi olemassaolollemme, elämällemme, uskollemme ja joillekin jopa evankeliumin vastaanottamiselle. Sillä ilman niitä meidän on mahdotonta ymmärtää, miksi me olemme täällä tai mitä kohti me olemme menossa. Ne eivät ehkä ole kaikille äärimmäisen tarkeitä, mutta niille, jotka haluavat kaivautua pintaa syvemmälle etsiäkseen omia hengellisiä juuriaan tai tutkiakseen Jumalan iankaikkista pelastussuunnitelmaa, on tärkeää, että Kristuksen ja ihmisen iankaikkinen tarina on olemassa. Se voi olla vain taustalla, mutta kuitenkin tarvittaessa saatavilla.

---

[98] Tätä ei pidä tulkita niin, että olisin tuomitsemassa vanhoja kirkkokuntia. Minulla ei ole lupaa tuomita ketään. Sitä paitsi vanhat kirkkokunnat ovat täynnä hartaita kristittyjä, joita minulla ei ole mitään syytä kritisoida. Kyse on virallisesta opetuksesta, joka on mielestäni näiltä osin raamatullisesti epätarkkaa tai puutteellista.

Henkilökohtaisesti uskon, että ennen tämän maailman loppua Jumala nostaa varhaisen ilmoituksensa ja siihen liittyvän Kristuksen ja ihmisen tarinan takaisin ihmiskunnan tietoisuuteen. Se olisi johdonmukaista tuntien Hänen armonsa ihmistä kohtaan, sillä Hän ei halua, että vielä lopunajan ihmisetkin, jotka joutuvat elämään vainojen keskellä, olisivat epätietoisia elämänsä perimmäisestä tarkoituksesta ja Jumalan hyvistä suunnitelmista heidän suhteensa. Raamatun mukaan, kun Jumala lähettää sanansa, Hän valvoo, että se ei tyhjänä palaa takaisin, vaan tekee sen, mitä varten se on lähetetty. (Jes. 55: 10 - 11) Jeesus sanoi myös näin: ”Kaikki kätketty on olemassa vain ilmi tuotavaksi, salassa oleva vain siksi, että se tulisi julki.” (Mark. 4: 22)

LOPPUSANAT

Tämän tutkimuksen lähtökohtana olivat elämän ja olemassaolon peruskysymykset: Kuka on ihminen? Mistä hän on tullut tähän maailmaan? Onko ihmisen elämällä jokin syvällinen tarkoitus? Missä hän on sitten, kun hänen maanpäällinen elämänsä on päättynyt? Siitä, millaisia vastauksia ihminen pystyy antamaan itselleen näihin kysymyksiin, rakentuu hänen identiteettinsä, minäkuvansa, ja todennäköisesti myös maailmankuvansa.

Itse tiesin jo varhain, että nämä kysymykset olivat sen luontoisia, että tiede ei pystyisi niihin vastaamaan. Biologinen selitys, jonka koulun oppikirjat antoivat, ei minulle riittänyt, sillä tiesin jo nuorena olevani perimmäisesti henkiolemus. Vain Jumala voisi antaa vastaukset näihin kysymyksiin, sillä ihmisellä itsellään ei ole kykyä nähdä tuonpuoleiseen todellisuuteen eikä tietää luonnostaan Jumalan tarkoitusperiä ihmisen suhteen.

Tämän kirjan sanoman ymmärtämiseksi onkin ensiarvoisen tärkeää, että ihminen tajuaa olevansa henkiolemus. Henkilökohtaisessa elämässäni tämä ymmärrys muutti perusteellisesti paitsi minäkuvani, myös maailmankuvani. Sillä jos minä olen syvimmältä olemukseltani hengellinen, silloin koko maailmankaikkeuden täytyy olla perimmäisesti hengellinen. Minuuteni olemassaolo on lähtöisin Jumalasta, joka Raamatun mukaan on suuri ”Minä olen”. Jos ihminen ei tätä ymmärrä, on hyvin mahdollista, että hän ei ymmärrä kirjani sanomaa lainkaan – ei ainakaan sitä, mitä hyötyä siitä voisi olla hänelle itselleen. Mutta jos hän jollakin tasolla ymmärtää tämän lähtökohdan, uskon, että hän löytää paljonkin mielenkiintoa kirjastani, sillä siinä tutkitaan ihmisen perimmäistä olemusta, menneisyyden, nykyisyyden ja tulevaisuuden näkökulmasta.

Tultuani uskoon jo nuorella iällä, sain opetusta Raamatusta ja aloin itsekin opiskella sitä. Vastaus ensimmäiseen kysymykseen, kuka minä olen, ei selvinnyt minulle heti, mutta on kirkastunut minulle vähitellen, vuosikymmenien aikana. Aikaisemmin minä olin hapuillut pimeässä, koska olin erossa Jumalasta. Mutta nyt, kun olen antanut elämäni Kristukselle, minä olen ja elän Hänessä ja Hänen kauttaan Jumalan yhteydessä. Monesti me uskovat etsimme vastauksia ikään kuin ulkopuolelta. Yritämme kuunnella, jos joku puhuisi tai näyttäytyisi meille ikään kuin paksun väliverhon takaa, mutta niin tapahtuu vain harvoin. Löytääksemme itsemme, meidän tulee siirtää tuo verho sivuun ja astua rohkeasti sisään. Meidän tulee pukea yllemme jumalallisen yhteyden identiteetti, sillä siihen meille on annettu lupa. Aivan kuten Kristus, Jumalan Poika, on täydellisessä yhteydessä Isään, niin myös me voimme olla Pyhän Hengen kautta täydellisessä yhteydessä Kristukseen, ja Hänen kauttaan myös Isään. (Joh. 17: 11 – 26)

Tämä on sisäisen ihmiseni identiteetti, jonka otan käyttöön mm. rukoillessani. Kun teen maallista työtä tai kotiaskareita, ulkonaisen ihmiseni identiteetti on pinnalla, mutta silloinkin sisäinen ihmiseni on valmiustilassa, ja voi pulpahtaa esiin. Myöhemmin, kun olen jo poistunut tästä elämästä, myös sieluni ja ruumiini astuvat Kristuksen kirkkauteen, ja silloin olen täydellisesti yhtä Jumalan kaiken täyttävässä yhteydessä. Miten muuten voisikaan olla? Tietenkin vain Hän, joka on alkujaan antanut minulle identiteettini, voi palauttaa sen alkuperäiseen tilaansa. Jostakin syystä minä olin joutunut eroon Hänestä, mutta nyt olen taas Hänen yhteydessään. Olen jälleen Hänen lapsensa, kuten joskus muinoin olin ollut.

Mutta mitä oli tapahtunut menneisyydessäni? Miksi olin joutunut eroon Hänestä? Tämä kysymys alkoi jo varhaisella iällä askarruttaa mieltäni. Halusin selvittää, mitä Raamattu puhuu henkeni ja sieluni menneisyydestä. Tutkin Vanhan ja Uuden testamentin läpikotaisin. Tutkin myös Raamatun ulkopuolista juutalaiseen perinteeseen kuuluvaa kirjallisuutta. Lopulta pääsin perille Kristuksen ja ihmisen tarinasta, jota ei ole kerrottu missään kokonaisesti, mutta johon on paljon viittauksia sekä Uudessa että Vanhassa testamentissa. Koska näitä viittauksia oli kaikkein varhaisimmissakin lähteissä - ja itse asiassa eniten juuri niissä - minun oli pakko yhdistää tämä tarina Jumalan varhaiseen ilmoitukseen, jonka Hän antoi ihmiskunnalle pian Aadamin ja Eevan syntiinlankeemuksen jälkeen. Ilmoitus koski Kristusta ja ihmistä, joiden yhteinen tarina alkoi näkymättömässä luomakunnassa iankaikkisessa menneisyydessä. Elämäni nykyisessä maailmassa on osa sitä tarinaa ja se jatkuu hamaan iankaikkisuuteen asti. Pian ymmärsin, että tämä tarina vastaa kaikkiin ihmisen olemassaoloa ja elämää koskeviin syvällisiin kysymyksiin. Yllätykseksenі havaitsin, että se vastaa myös lähes kaikkiin teologisiin ongelmakohtiin, mihin kristinuskossa olin törmännyt.

Sain selville, että iankaikkisessa menneisyydessä Jumalan Poika, Jeesus Kristus, loi ihmiskunnan yhdessä Isän Jumalan ja Pyhän Hengen kanssa. Alkuperäinen näkymätön luomakunta koostui alkuperäisestä maasta ja monesta taivaasta sen yläpuolella. Ruumiillisesti ihminen asui alkuperäisessä maassa, mutta hänen henkiolemuksensa koostui monista osista, hengistä ja sieluista, jotka asuivat eri taivaantasoilla. Ne muodostivat kuin yhdysketjun Jumalaan, joka asui korkeimmalla taivaantasolla. Pyhä Henki täytti koko näkymättömän luomakunnan ja oli yhteydessä kaikkiin ihmisen osiin. Alussa kaikki oli täydellistä, ihmeellistä ja ihanaa. Mitään syntiä tai kirousta ei ollut.

Sitten kuitenkin synti ilmaantui enkelimaailmassa. Saatana ryhtyi kapinaan Jumalaa vastaan, mikä lopulta johti siihen, että myös ihmiskunta lankesi syntiin. Tämä oli alkuperäinen synti, joka järisytti koko sen aikaista näkymätöntä luomakuntaa. Sillä oli niin pitkälle tulevaisuuteen ulottuvat seuraukset, että ne heijastuvat nykyiseenkin maailmaan ja ihmisen elämään tässä maailmassa.

Synti erotti ihmisen Jumalan Hengestä. Ihmiskunta eli vielä jonkin aikaa alkuperäisessä maassa, mutta lopulta alkuperäinen luomakunta tuhoutui suuressa hengellisessä vedenpaisumuksessa. Ihmisen henkiolemus hajosi osiin, jotka jäivät kuolleina makaamaan kukin omalle taivaantasolleen.

Jo välittömästi alkuperäisen syntiinlankeemuksen jälkeen Jumala oli asettanut Poikansa luomakunnan pelastustehtävään. Synti, joka oli tullut ihmisen ja Jumalan väliin täytyi sovittaa. Vain Jumalan Pojan veri olisi riittävä lunastusmaksu siihen. Kristus ei epäröinyt ryhtyessään tähän tehtävään. Hän toimitti puhdistuksen synneistä kaikkialla siellä, missä sitä tarvittiin, voittaakseen takaisin luomansa ihmiskunnan. Hän herätti ihmisen

henkiolemuksen osat, puhdisti ja asetti ne Jumalan yhteyteen taso tasolta ylimmältä saastuneelta taivaantasolta lähtien. Kaiken sen Hän teki yksistään rakkaudesta ihmiseen, jonka Hän oli luonut yhteyteensä.

Noin 2000 vuotta sitten Jeesus Kristus, Jumalan Poika, laskeutui alas taivaasta ja syntyi luonnollisen ihmisen hahmoon meidän maailmaamme. Hänen päätehtävänsä oli sovittaa lopullisesti synti, joka oli tullut esteeksi Jumalan ja ihmisen välille. Sen Hän teki kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan. Siinä huipentui Hänen sekä ajallinen että iankaikkinen pelastussuunnitelmansa. Sen seurauksena jokainen ihminen oli vapaa vastaanottamaan Hänen sovituksensa ja astumaan sisään Hänen pelastussuunnitelmaansa.

Ajallinen pelastussuunnitelma saavuttaa täyttymyksensä tulevassa Tuhatvuotisessa valtakunnassa, jossa ihminen on jo täydellinen, aivan kuten Aadam ja Eeva heti luomisensa jälkeen olivat. Iankaikkinen pelastussuunnitelma viedään täyttymykseen vasta Tuhatvuotisen valtakunnan jälkeen. Silloin ihmisestä tehdään samanlainen luomus kuin hän oli alussa, kun hänet luotiin näkymättömässä luomakunnassa. Siellä hän saa elää koko iankaikkisuuden samanlaisissa paratiisimaisissa olosuhteissa kuin silloin alussa.

Miten valtavia tulevaisuuden näköaloja Jumala antaakaan ihmiselle Kristuksen kautta! Kuitenkin vielä on painotettava erästä asiaa. Kristuksen tarkoituksena ei ole luoda vain samankaltaista ihmiskuntaa kuin hänellä oli alussa näkymättömässä luomakunnassa. Hänen suunnitelmansa on palauttaa jokainen ihminen täsmälleen samaksi ihmiseksi kuin hän oli alussa. Toisin sanoen siinä pelastus- ja puhdistusprosessissa, jonka Hän on toimittanut ja tulee toimittamaan näkyvässä ja näkymättömässä luomakunnassa, Hän säilyttää ihmisen oman identiteetin ja olemuksen täysin alkuperäisenä. Kaiken tämän tiedon omaksuin itselleni, vaikka vielä en voinut nähdä kaikkea sitä toteutuneena. Edelleen minun oli elettävä uskon varassa tässä maailmassa.

Kristuksen ja ihmisen tarina kertoo Kristuksen suuresta rakkaudesta ihmiskuntaa kohtaan. Iankaikkisessa menneisyydessä Kristuksella oli kansa, jota Hän rakasti ja jota Hän kutsui Morsiamekseen. Kuitenkin ennen kuin häitä oli ehditty viettää näkymättömässä luomakunnassa, Saatana tuli kutsumattomana vieraana paikalle ja ryösti Kristuksen Morsiamen. Murheellinen Kristus ei kuitenkaan lannistunut, vaan päätti ostaa Morsiamensa takaisin hinnalla millä hyvänsä. Vaikka se tulisi vaatimaan Häneltä käsittämättömiä uhrauksia - aina kuolemaan asti - Hän oli valmis niihin, kunhan Hän vain lopulta saisi takaisin rakkaan Morsiamensa. Raamatun lopussa, Ilmestyskirjan luvussa 21, kuvataan tunteikas hetki, kun Kristus vihdoin vastaanottaa puhdistetun Morsiamensa takaisin itselleen. Tämä laskeutuu Tuhatvuotisen valtakunnan asuinsijoilta alas uudistettuun näkymättömään maahan. Hohtaviin vaatteisiin pukeutunut Kristuksen kansa tulee Kristuksen eteen kuin pyhä kaupunki, uusi Jerusalem, miehellensä valmistettuna ja kaunistettuna.

Miten satumaisen kaunis tämä tarina onkaan! Se on kauniimpi ja koskettavampi kuin mikään muu tarina maailmassa, koska se tulee niin lähelle ihmistä ja koskettaa hänen syvimpiä tuntojaan. Se on tarina suuresta rakkaudesta, joka lopulta voittaa pahan maailman. Tarina päättyy onnellisesti, mutta valitettavasti ei kaikkien kohdalla. Kaikki ihmiset ovat kutsuttuja häihin, mutta monet menettävät tilaisuutensa, kun eivät ymmärrä toimia ajoissa.

Tulin siis siihen päätelmään, että tässä elämässä on kyse paljon enemmästä kuin vain tästä elämästä. Elämä, jota elämme, perustuu hyvin laajoihin ja ihmeellisiin Jumalan pelastussuunnitelmiin, jotka viime kädessä tähtäävät iankaikkiseen elämään näkymättömässä luomakunnassa. Tällä nykyisellä elämällä on kuitenkin tärkeä, ellei

suorastaan ratkaiseva merkitys tulevaisuutemme kannalta. Jotta Jumalan tarkoitusperät voisivat toteutua omalla kohdallamme, meidän on tärkeää lyöttäytyä Hänen suunnitelmiinsa mukaan ja antaa Hänen muuttaa meitä. Sen voimme tehdä huolehtimalla, että me olemme liitossa Kristuksen kanssa. Jos olemme suullamme tunnustaneet Kristuksen elämämme Herraksi ja Pelastajaksi, me olemme uudestisyntyneitä Hänessä ja liitossa Hänen kanssaan. Silloin olemme myös antaneet Hänelle vapaat kädet muuttaa meitä ja tehdä meistä Hänen suunnitelmiensa mukaisia uusia luomuksia.

Jos ihminen rakentaa itselleen edellä mainituista aineksista ehjän minäkuvan ja maailmankuvan, se vaikuttaa hänessä jo tässä elämässä rakentavasti monella tavalla. Sanon näin, koska ainakin omalla kohdallani se on niin tehnyt. En kuitenkaan sano, että usko ihmisen iankaikkiseen menneisyyteen olisi pelastuksen ehto. Pelastukseen riittää sydämen usko Kristukseen ja edellä mainittu suun tunnustus. (Room. 10: 9-10) Kenenkään ei ole pakko uskoa Jumalan iankaikkiseen pelastussuunnitelmaan, jonka olen hahmotellut lukijalle tässä kirjassa. Mutta tieto ihmisestä, kuka hän on ja mistä hän on tullut tähän maailmaan ja mitä varten hän elää, on itsestään selvästi turvallisuutta rakentava asia. Lisäksi tieto siitä, miten Jumala armossaan haluaa rakentaa ihmisestä ihmeellisen jumalallisen luomuksen, saa aikaan hänen sielunelämässään väistämättä eheytymistä ja parantumista. Jo pelkkä lupaus siitä, että Jumala haluaa tehdä ihmisestä jotakin suurenmoista, on omiaan kohottamaan hänen oman arvon tunnettaan, kun hän tajuaa olevansa Jumalan silmissä tärkeä ja rakastettu.

Jumalan iankaikkinen pelastussuunnitelma voi antaa monelle myös älyllistä tyydytystä, kun hän alkaa ymmärtää, mistä tässä elämässä on pohjimmiltaan kyse. Jos ihminen tajuaa vahvasti hengellisen olemassaolonsa, pelkästään tähän maailmaan liittyvät vastaukset eivät hänelle riitä. Hän tarvitsee hengellisen tason vastauksen, joka ulottuu syvälle näkyvän maailman ulkopuolelle. Olen henkilökohtaisesti hyvin kiitollinen Jumalalle siitä, että olen saanut vastaukset itseäni koskeviin kysymyksiin. Kaikkiin kysymyksiini olen saanut runsaan ja tyydyttävän vastauksen.

Lopuksi tiivistän vielä kaikkein oleellisimpaan. Ydinasia kaikessa on Jeesus Kristus. Hänessä ovat kaikki viisauden ja tiedon aarteet kätkettyinä (Kol. 2: 2-3). Hänessä ne ovat myös paljastettuja, sillä Hän paljastaa ne niille, jotka Häneen turvautuvat ja Häntä etsivät. Hän on tie, totuus ja elämä (Joh. 14:6). Rukoilen, että Jumala tekisi sinulle, rakas lukijani, eläväksi kaikki Hänen salaisuutensa ja antaisi ylenpalttisesti viisauden ja ilmestyksen henkeä näiden asioiden ymmärtämiseen. (Ef. 1: 17)